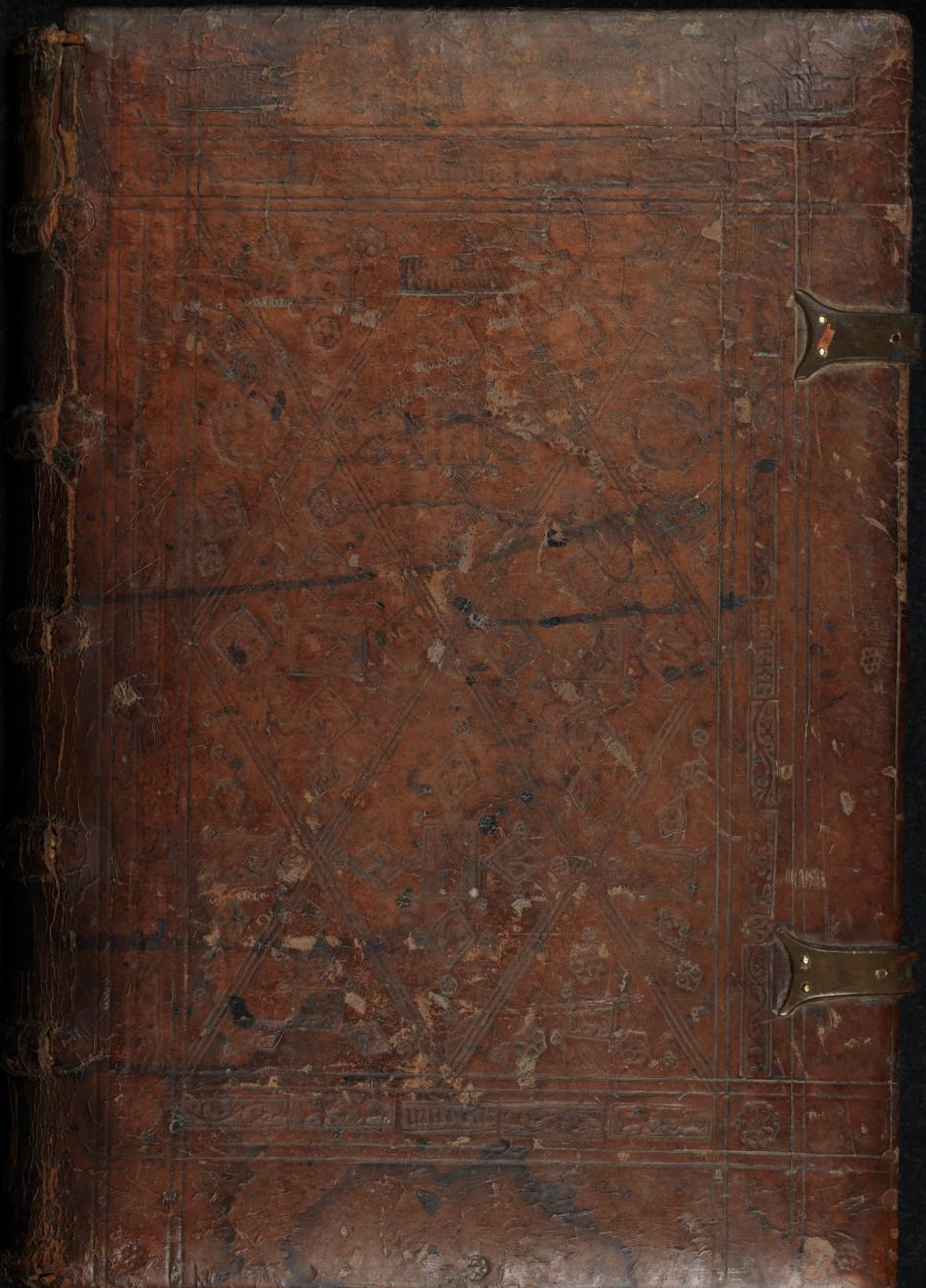

[illegible] in [illegible] [illegible] sicut in [illegible] [illegible]
[illegible]

[illegible] lib[ri] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
Albertus [illegible] [illegible]
[illegible] Herbordi
Excerpta [illegible] Alberti magni [illegible]
[illegible]
[illegible]
Thomas de argentina [illegible]
Bonaventura [illegible] Alex[ande]r de hales [illegible]

[illegible] in sententiis
Hostiensis
[illegible]
[illegible]
Alex[ande]r de hales
Bonaventura
Scotus [illegible]
petrus aureoli

causa. Prima est quia offensa mensuratur secundum dignitatem persone. Exemplum de percuciente militem qui punitur certa pena. qui autem regem maiori pena ut dicit philosophus in ethicis. Sed persona quam offendit est deus per peccatum et dignitas infinita: ergo offensa est infinita. Sed pro infinita offensa dabitur infinita pena iuxta illud deutero xxv: Secundum modum mensuram culpe erit plagarum modus ergo pro culpa offense peccati mortalis debetur pena eterna. Secunda causa quia sicut premium habet se ad meritum ita pena ad culpam: sed secundum dei iusticiam merito temporali debetur premium eternum iuxta illud Ioh. vi: Qui videt filium et credit in eum habebit vitam eternam ergo culpe temporali secundum dei iusticiam debetur pena eterna. Tercia causa est quia secundum leges humanas qui ille qui peccat in aliqua civitate efficitur indignus et totaliter et in perpetuum a societate talis civitatis excluditur vel per exilium vel per mortem. Unde augustinus in de civitate dei sic arguit: Si civitas illa mortalis et eterna hominem pro temporali pena punit eternaliter scilicet per mortem vel per exilium ergo deus iuste punit hominem pro mortali peccato eternaliter separando ipsum a consorcio sanctorum et puniendo ipsum in inferno. Quarta causa propter perversam voluntatem in qua peccator peccat. Quicumque enim mortaliter peccat sicut luxuriosus in delectacione carnis avarus in pecuniis superbus in honoribus et cetera talis qui peccat sic libenter vellet eternaliter delectari in peccato si tam diu viveret ergo debetur eis pena eterna. Quinta causa quia dampnatus de peccatis numquam veram penitenciam faciet ergo Christus sentenciam non mutabit. Unde in peccato mortali duo sunt scilicet aversio a deo et conversio ad creaturas ergo duplex erit pena dampni scilicet privacio visionis dei et pena sensus id est dolor inferni. Gregorius: Momentaneum est quod delectat et eternum vero quod cruciat. Quam autem horribile sit hominem dampnari eternaliter sic patet per tale exemplum. Si esset mons harene maior toto mundo et aruncula parva quociens anni mille essent transacti tociens unum granum harene deponeret et si dampnatus in inferno sciret se posse liberari tunc quando mons sic successive esset depositus illius pena ex tali spe aliqualiter mitigaretur. sed non erit sic ipsis quia in inferno nulla est redempcio nec doloris mitigacio secundum bedam. Unde aristoteles libro vi ethicorum: Finiti ad infinitum nulla est proporcio. Quantum ad tertiam partem sermonis dicit apostolus in epistola hodie Induimini arma lucis id est virtutes que ornant animam ut in die scilicet nativitatis Christi honeste ambulemus domino nostro Ihesu Christo per omnia placentes. Pro quo sciendum quod nichil deus creavit sive operatur melius virtutibus vel preciosius. Unde tam nobilis est virtus ut omnes tam in celo quam in terra tam angeli quam sancti non valent remunerari sufficienter omnibus gaudiis sine virtute hominis nisi deus. Augustinus in libro de civitate dei: Premium virtutis erit ipse qui virtutem dedit. Item virtus inter omnia dona creata summum et optimum donum est. Unde augustinus: Virtus est donum anime excellentissimum. Unde felix est qui potest dicere cum david ut habetur in psalmo: Multiplicabis in anima mea virtutem. Multiplicacio enim virtutum adipiscit in presenti summam graciam et in futuro summam gloriam. Et ideo non tam persona est virtus quam solus virtuosus est beatus. Unde philosophus: Virtus est que habentem perficit et opus eius laudabile reddit. Unde macrobius: Sole virtutes hominem beatum et hoc non solum in futuro sed eciam in presenti beatificant. Psalmus: Cuius tamen erit illa beatus. Hoc nesciunt neque intelligunt ceci peccatores quia ... ut psalmus beatum dixerunt populum cui hec sunt sed beatus populus cuius dominus deus eius

dnica 2a advent

Seneca i epla Nulla possessio nulla vis
auri et argenti plusque virtus estimanda
e vn eciam ibidem i epla virtutes oes sibi
herent vt qui vnam carnerit oibus careat
qui ergo vnam habz oes habet. Vn gregorius
i moral absit q tanta sit delectacio in
petis et viciis quanta i virtutibus. Moltis
nondum q peccator per se no pt surge a pecis
post lapsu. hoc ostendit i elephante dicit
enim auicena i libro de aialibus q elephas
e maximum aial terrestrium inter quadru
pedia q venenatores volentes capere isto
vtuntur ingenio. nam obscurant arbore cui
adherere consuevit qn dormire ut quiesce
vult no enim iacet q propter mole corporis
surge no posset qn i terra sternitur et
ideo incidunt arbore illam i aliqua parte
sui no totaliter. Vn elephas putans ar
bore forte et integram illuc se appodiat q
propter gravitate corporis frangit et cadit cu
qua elephas simul cadit i terra et sciens
insufficienciam clamat barritu suo forti.
tum q elephantes audientes occurrunt et
miro modo se inclinantes erigunt quo
per se surge no potent. Spiritualiter
per arbore incisam intelligitur mundus fra
bilem / qui facilit labitur et facilit ruit.
Cui si homo adheserit volens i ipso quiesce
cum eo cadit. Unde dicit gregorius Qui labenti
innititur necesse est vt cu labente labatur.
Sed quid debet facere homo qui cecidit
et per se no pt surge. debet clamare
ad dnm per oracionem et attende isto sacro
tempe ad confessorem suum et confiteri peta
sua cu contricione cordis: cuius confessi
onis voce sacerdos audiens et deus
contricionis barritum intuens erigunt
ipsum peccatore de fovea lapsus i peccati
vnde per seipsum surge no potest nisi
deus indulgendo et sacerdos absolvendo de
hoc clamore et voce habemus figuram
i ewa° luce 17. de decem leprosis qui clama
verunt delonge Jhesu preceptor miserere
nri. et mundati dicuntur ostendere se sacerdotibus ex iussu xpi

q Quecunque scripta sunt ad nram
doctrinam scripta sunt ro 15 Ioh
de sancto geriano dicit. Que summa pfectio
nra i sacrarum scripturarum cognicione
videtur consiste vn p. vn° hec e vita etiam
vt cognoscant scilicet sacram scripturam Aplus
ergo volens ostendere q sicut deus creatu
ras visibiles propter hoies fecit ita propter
hoies sacram scripturam revelavit deus
per spiritum suum. Et ad thy. 3° Omnis
scriptura divinitus inspirata vtilis
e ad docendum Ex ergo apls i verbis
propositis dicit. Quecunque scripta sunt ad nram
doctrinam scripta sunt Vn i propositi ser
mone tria dicenda sunt. p° quo i curia
dni duo sunt libri scilicet liber vite et
mortis Scdo quo ad nram doctrina
scripti sunt scripta Tercio quo per paciam
et consolacionem scripturarum spem habere
debeamus. Quantum ad primum. tendit
enim antique historie magnorum regum
q i curiis vel palaciis solent esse duo
libri quorum vnus dicebatur liber vite
i quo erant scripta beneficia recepta
scilicet qn et quales persone no premiate
Alius autem dicebatur liber mortis i quo
erant scripta maleficia que no erant punita
sed punienda. In quibus libris ne per obli
vionem beneficiorum et maleficiorum maleficia
transirent impunita et beneficia irremu
nerata sepe reges ipsi lege consueverunt
quibus perlectis benefactores no premiati
premiabantur et malefactores no puniti
puniebantur. Cuius figura legitur hester
vi°. Quod cum rex assuerus nocte reducet
insompne iussit sibi afferri historias annu
ales et librum singulorum annorum historias
continentem quantum ad maleficia et bene
ficia. Et cu in eis repperisset q mar
docheus revelaverit tradere volentes
et de hoc no fuisset remuneratus precepit
rex ipsum remunerari et proditores.

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DÜSSELDORF

P. Eccl. 36 a (1)   A. Ex.
2 Be

Annotatio principaliū sententiarū

Principaliū sentētiarū in explanatiōe libri psalmoꝝ Diui Augustini cōprehensarū: summaria ordinataqꝫ annotatio.

Et primo incipiētium ab littera A in prima Quinquagena.

ABel sāguis quō clamat in celū. In expositōe ps̄. xxxix. vsu. Holocausta.
Abijt: stetit: sedit quō differūt. In expositiōe ps̄. j. vsiclo. Et in cathedra.
Abyssus abyssū inuocat: quō intelligit. In expositioe ps̄. xlj. vsu. Abyssus abyssū.
Abomiari dici solēt exheredati. In expo. ps̄. v. vsu. Virū sanguinū.
Abrac filij q̄ sūt. In expo. ps̄. xlvj. vsu. Princi- cipes ꝑloꝝ.
Accedēs ad christū illuminabit et exaudiet. In expo. ps̄. xxxiij. v. Accedite ad eū. cū. iij. sequētibꝰ.
Aculeꝰ mortis pctm̄ ē. In expo. ps̄. vj. vsi. In inferno quis. pimus deus.
Adā cur cecidit. In exposi. ps̄. xlvij. v. Susce-
Aduersari nurui: socrui: mri ꝛ filie: quō intelligit ad lraꝫ: ꝛ q̄liter mystice notat. In expo. ps̄. xliiij. v. Accingere gladiū.
Adulātiū lingue alligāt aīas in peccatl. In exposi. ps̄. ix. v. Quoniā laudat.
Ale orationū q̄ sūt. In exposi. ps̄. xlij. vsi. Salutare vultus mei.
Amās interdū accipit ad dānationē qđ amat qđ alteri negat ad salutē. In expo. scđa. ps̄. xxvj. vsi. Vt inhabitez.
Vt amitteremꝰ deū: non eiꝰ absētia: ꝫ nr̄a fecit auūsio. In expo. ps̄. vj. v. Cōuertere dn̄e.
Amor puersus: amor rectꝰ q̄s dicit. In expo. ps̄. ix. v. In muscipula.
Amor mūdi ꝛ dei quō differūt. In expo. ps̄. xxxiij. v. Magnificate dn̄m. vsqꝫ ad finez.
Angeli dicūt oues. In expo. ps̄. viij. vsi. Oues
Angelꝰ in scptura dicit christꝰ. In exposi. ꝑ s̄. xxxiij. v. Immittit angelus.
Anima melior omibus deo secluso. Sermōe. ij. ps̄. xxxij. v. Beata gens.
Aīa iusti est sedes christi. In expo. ps̄. xlvj. vsiculo. Deus sedet.
Aquilo interptat diabolꝰ. In expo. ps̄. xlvij. vsi. Latera aquilonis.
Argui nō vult in die iudicij q̄squis hic sanari desiderat. In expo. ps̄. vj. v. Dn̄e ne in ira.
Arguūt in die iudicij oēs qui nō habēt fūdamētū qđ est christus. Ibidem. versi. Nec in.
Arma christi ꝛ christianoꝝ que sunt. Sermo. j. ps̄ xxxiiij. v. Apphende.
Armat nos christus. In expositiōe ps̄. xlv. v. Arcum conteret.
Ascendit christus ꝑpter bonos ꝛ malos. In expo. ps̄. vij. v. Et ꝑpter hanc.
Ascensio christi erat gaudiosa. In exposi. ps̄. xlvj. vsi. Dominꝰ in voce tube.
Ascensio christi qualiter facta est. In expo. ps̄ xlix. vsi. Ex syon species de.
Auaricia est porta mortis. In exposi. ps̄. ix. v. Qui exaltas.
Auarus expellit a regno dei. Sermōe. ij. ps̄. xxxij. v. Beata gens.
Auari timor velut iudeoꝝ malus est. In expo ps̄. xiij. vsi. Illic.
Auarus ꝛ iustus diuersa petūt. In exposi. ij. ps̄. xxvj. vsi. Ne declines.
Auaricia vt venenū fugienda est. Sermōe. j. ps̄. xxxiij. v. Anima aūt. ꝛ v. sequēti.
Aurū aut argētū querēs repellit deū. Sermo ij. ps̄. xxxij. v. Beata gens.
Azello cōpat ꝑplus in q̄ sedit christus. Ser. ij. ps̄. xxxiij. v. In dn̄o laudabit.

Incipiētiū ab A in scđa q̄nq̄gena

ABraā filij q̄ sūt. In expo. ps̄. lxxxiij. vsi. Auertisti captiuitatem.
Abel interfectus a fratre suo Cayn q̄d significat. In expo. ps̄. lxxvij. vsi. Filij effrem.
Actionū hūanarū oim mater ē necessitas. In expo. ps̄. lxxxiij. v. Beati inq̄t q̄ habitāt.
Accusare diabolū aut fatum de ope aliquo criminosū est. In expo. tituli ps̄. xcj. circa finē.
Accedimus ꝑ quid ad deū. In expo. ps̄. xciiij vsu. Venite exultemus.
Acetū cur iudei christo ꝑpinauerūt in cruce. Sermōe pmo ps̄. lxviij. v. Et cooperui.
Ade dormiēti nō vigilāti cur deus extraxit costā. In expo. ps̄. lvj. vsi. Dormiui cōturbatꝰ.
Adā n̄ obediēdo peccauit. In expo. tituli ps̄ lxx. In fine
Ade cur arbor ꝓhibebat cū erat bona. Ser. ij. ps̄. lxx. vsi. Deus quis similis. circa mediū.
Adā cur tetigerit arborez cū nihilꝰ sibi deerat.
Adā significat nobis totū orbē terraꝝ. Ibidē. In expo. ps̄. xcv. v. Iudicabit orbē.
Ade cur deus dederat p̄ceptū. Sermo. ij. ps̄. lxx. vsi. Deus quis similis tibi. In medio.
Adorare deū alienum: q̄ꝫ maluz sit. In expo. ps̄. lxxx. vsi. Nec adorabis. et v. sequētibꝰ.
Adorātes idola ꝯfūdēdi sūt. In expo. ps̄. xcvj v. Confundantur omnes.
Adoratio qualez locū requirat. In expo. ps̄. xcviij. vsi. Et adorate in monte.
Adorātes idola cur irascebātur cū christꝰ illis p̄dicabat. In expo. ps̄. xcviij. v. Dn̄s reg̃.
Adorari cur nolūt angeli ꝛ sancti. In expo. ps̄. xcvj. vsiclo. Qui gloriantur.
Adorare cur p̄cipit scabellū christi: cū dicit in euāgelio deū. t. ado. In expo. ps̄. xcviij. vsi. Et adorate scabellū.
Aduⁿsa q̄ꝫ ꝓspera cauēda sunt. In expo. tituli. ps̄. lxxiij.
Adijciēdū est aliq̄d etiā post oēm laudē. Ser. j. ps̄. lxx. v. Ego aūt semp.
Aduentus dn̄i durus erit duris: ꝫ mitis pijs. In expo. ps̄. xcvij. ver. Iudicabit orbem
Adiutorio dei q̄s inhabitat. Sermōe pmo ps̄ xc. ver. Dicet dn̄o.
Affectiōes tres sūt in corpe hūano. In expo.

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DÜSSELDORF

ps̄.lv.v̄.Ego vero in te.in medio.

Agricola nr̄ deus paťest. In expo.ps̄.lxvj.v̄ Deus misereať nr̄i.

Alienus quō christus fuerat fratribus suis. Sermo.j.ps̄.lxviij.v̄. Quoniā zelus.

Alienatus cur christ⁹ fuerat fr̄ibus suis. Ser. p̄mo ps̄.lxviij.v̄.Alienatus factus.

Alieni q̄ deo dicunť ⁊ nobis. In expo ps̄.liij. v̄su.Quoniā alieni.

Altitudo deprimētiū nō est timēda. In expo. ps̄.lv.v̄.Ab altitudine:circa mediū.

Ambulare qui dicūtur in lege dei. In expo. ps̄.lxxvij.ver.Nō custodierūt.

Ambulandū semp est in via nō standū.In ex-posi.ps̄.lxix.ver.Adiutor meus.

Ambulādū a virtute in v̄tutē q̄d ē. In expo. ps̄.lxxxiij.versi.Ambulabūt a virtutibus.

Ambulare qui dicunť i via dei. In expo. ps̄. lxxxv.ver.Deduc me domine.

Amici ⁊ noti sepe piclitātes f̄m sclin sctōs for=midie desert. In expo.ps̄.lxxxvij.v̄.Elōgasti

Aīa agitatur terrena cōtemnēdo ⁊ eterna cō=cupiscendo. In expo.ps̄.lxxij.ver.Et fui fla gellatus.

Aīa q̄d sitire debeat. In expo.ps̄.lxij.ver.Si tiuit.⁊ sequenti.Et versi.Sic in sancto.

Aīe sitis est desideriū. Ibidem.

Aīa q̄ndo demergitur in tenebras. In expo. ps̄.lxiij.ver.Perscrutati sunt.

Anima auertens se a luce in tenebras mergi tur.Ibidem.

Aīa cōsentiēdo iniq̄tati non est libera. Ser.j. ps̄..lxviij.versi.Fruar ex his.

Aīa est sedes dei.In expo.ps̄.xcviij.v̄si.Cō=moueatur.

Aīe sancte sūt celi dei. Ibidem in fine.

Aīa ⁊ corpus nō suscitanť ad eundem finem. Ser.ij.ps̄.lxx.versi.Et vsq̄ nunc annūc.

Aīe altera est vita ⁊ altera corpis. Ibidem.

Aīa resuscitata cur absente deo nō viuit licet bene corpus viuat. Ibidem.

Aīe vita deus est. Ibidem in fine.

Aīe que tradende sunt diabolo. In expo.ps̄. lxxiij.ver.Ne tradideris.

Animas eruit christus ex inferno q̄sq̄ ibi etiā nunq̄ fuerūt. In expo.ps̄.lxxxv.ver.Con=fitebor tibi.

Aīa ois defectū patiť. In expo.ps̄.lxxxiij.v̄=si.Concupiscit ⁊ defic̄.

Anima quō ponēda est p deo. Ser.ij.ps̄.xc. ver.Longitudine diex. In ꝯme.v̄suū.

Aīas p fratribus ponere debemus. Ibidez. ver.sequēti.

Anima q̄n dicit illuminari q̄n tenebrari. In expo.ps̄.xcviij.ver.Dominus in syon.

Aīa p syon intelligitur. Ibidem.

Aīa si ad lumen ppriū attendat obtenebrať: si vero ad lumē dei illuminať. Ibidem.

Aīale prius est q̄ spūale p Abel ⁊ Cayn signa tur. In expo.ps̄.lxj.ver.Uerūtamen bono rem in medio.

A mortalitate ⁊ a malicia quisq̄ incipit:vt fiat bonus. Ibidem.

Angeli portantes christū post temptationem quid significat. Ser.ij.ps̄.xc. In cōmemora tione versuū.ver. In manib⁹:post mediū.

Angelox potētia p q̄d possideť ab hoie. In ex posi.ps̄.xcv.ver.Confessio ⁊ pul.

Angelox potentiā desiderat ois hō. Ibidē.

Angelox iusticiā nō amat ois hō. Ibidem.

Anni eterni cogitādi sūt. In expo.ps̄.lxxvj. versi.Et annorū.

Anni isti mutabiles sunt. Ibidem.

Apostoli dicūtur celi. In expo.ps̄.lxvij.ver. Tu vero pfecisti.

Apostoli q̄n desperabant de christo. Ser.j. ps̄.lxviij.versi.Defecerūt oculi.

Apostoli p fidē latronis fuerūt victi. Ibidē.

Apl̄i dicunť montes:non tn̄ auxiliū nostrū p ptie ab ill'. In expo.ps̄.lxvij.v̄.Mōtē dei.

Apl̄ox tristicia in passione christi nō erat deo acceptabilis. Ser.ij.ps̄.lxviij.versi.Et cōso lantes.

Apostoli dicunť nubes. In exposi.ps̄.lxxvj. versi.Uocē dederunt nubes.

Apostoli cur dicunť fundamentū cum vnum fundamētū sit christus. In expo.ps̄.lxxxvj. versi.Sup omnia.

Apl̄i quare dicunť fundamenta. Ibidē circa mediū.

Aqua de petra pducta p Moysen q̄d signifi=cat. In expo.ps̄.lxxvij.v̄.Qui dirupit.

Arca Noe cur de lignis q̄dratis edificata. In expo.ps̄.lxxxvj.versi.Sup oia.in medio.

Argui in matutinis q̄d est. In expo.ps̄.lxxij. versi.Et argutio mea.

Ascensus vbi nobis dispositi sunt. In expo. ps̄.lxxxiij.versi.In ꝯualle ploratiōis.

Ascēdēdi porr⁹ mediū siue gradus q̄d sit. In expo.ps̄.lxxxiij.ver.Beat⁹ vir cuius.

Asaph q̄d significat. In expo.tituli.ps̄.lxxiij.

Auertit deus aliq̄n faciē ab orantibus. In ex posi.ps̄.lxxxvij.ver.Auertisti faciem.

Auaricia non ois vitupabilis. Ser.ij.ps̄.xc. v̄.Longitudine dierū.

Auari quō esse debemus. Ibidem.

Auaricia bona ⁊ optima. Ibidem.

Aurem ad quos deus inclinat. In expo.ps̄. lxxxv.versi.Qm̄ egenus.

Aurē ad quos de⁹ nō inclinat. Ibidem.

Aurē deus etiam ad diuites inclinat si sup b nō fuerint. Ibidem.

Aures dei tm̄ due tube delectāt. In expo.ps̄. xcvij.versi.In tubis.

Aures obturabant iudei erga christū. In ex=posi.ps̄.lv.ver.Deus cōtriuit dētes.

Incipiētiū ab A i tertia q̄nq̄gena

Accusant multi deum in ope eox. In ex=posi.ps̄.cxxij.v̄.Qm̄ multū.

Adam ⁊ Eua cur induti sūt tunicis pelliceis. Ser.j.ps̄.ciij.ver.Extendens celū.

Adorantes idola in multis siles illis efficiuntur. In expo. mystica. ps̄. cxxxiiij. vsi. Siles
Ale aie sunt due. Ser. j. ps̄. ciij. ver. Qui ambulat.
Ale quibus poterit aia volare a facie dei irati q̄ sūt. In expo. ps̄. cxxxviij. v̄. Si recipiā.
Alieni multi sūt deo. Ser. j. ps̄. ciij. ver. Qui ptegit in aquis.
Alleluia quid est. In p̄fatione ps̄. cx.
Ambulat deus sup virtutes animaꝝ. Ser. j. ps̄. ciij. ver. Qui ambulat.
Ambulare qui dicunt pfecte in via dei. Ser. j. ps̄. cxviij. ver. Nō em̄ qui opant.
Ambulare vtrū pctōres poterint in via dei. Ser. ij. & iij. ps̄. cxviij.
Ambulātes in tribulatione viuificant a deo. In expo. ps̄. cxxxvij. ver. Si ambulauero.
Amor immundus q̄ mundus habet vim suam trahendi. In expo. tituli ps̄. cxxj.
Angelus cur admisit se teneri luctando a Jacob. In expo. ps̄. cxlvij. v̄. Annūciās vbū.
Angeloꝝ panis cū parat⁹ sit hōi p quid puenitur ad illum manducandum. In expo. ps̄. cxxx. ver. Si non humiliter.
Anima qñ satiabit. In expo. ps̄. ciij. v̄. Qui ppitius: post mediū.
Anime p̄cipitur non silere a laude dei. In exposi. ps̄. ciij. versi. Et omnia interiora.
Anima quō habeat se ad deū. Ser. j. ps̄. ciij. ver. Fundauit terrā.
Anime peregrinatio in terra ad quid est. In expo. ps̄. c[illegible]. versi. Multū pegrinata.
Aia feda vtruz adamat a deo. Ser. j. ps̄. ciij. ver. Cōfessionē & decorē.
Aia peccatrix licet vilis: melior tamē p̄stantissimo corpe. In expo. ps̄. cxlv. v̄. Lauda aia.
Aialia scz lepus: eriti⁹: ceruus: aliq̄d signant. Ser. iij. ps̄. ciij. versi. Mōtes altissimi.
Animalia omnis generis bestie cur p̄cipiebātur Petro manducare. Ser. iij. ps̄. ciij. ver. Potabunt omnes.
Animalia in sacrificio Abrae aliq̄d prefigurabant. Ser. iij. ps̄. ciij. v̄. Sup illos volatilia.
Anni dei per quid possidendi. Ser. ij. ps̄. cj. versi. In generatione.
Apostoli cur dixerūt omnia reliquisse cum nihil possidebant. Ser. iij. ps̄. ciij. versi. Illic passeres.
Apostoli & sancti dicūtur celi: peccator terra. In expo. ps̄. cxxj. ver. Qm̄ ibi sederūt.
Apostoli filij sunt pphetarū ab eis generati. In expo. ps̄. cxxvj. v̄. Sicut sagitte.
Apostolus Paulus ex cuius matris vtero dixerat se segregatum. In expo. ps̄. cxxxviij. vsi. Suscepisti.
Aque cur dicunt stare supra mōtes cū in imo sūt. Ser. ij. ps̄. ciij. vsi. Sup montes.
Aque cur dicuntur fugere a facie dei. Ser. ij. ps̄. ciij. v̄. Ab increpatione.
Aristoteles quō ɔtremiscat apud inferos. In expo. ps̄. cxl. versi. Absorpti sunt.
Ascendendi modus docetur. In expo. tituli ps̄. cxix.
Ascendendū est quō absq̄ ruina. In expo. tituli. ps̄. cxx.
Ascensionis impedimentū superbia. In exposi. ps̄. cxx. ver. Ne des ad mouendū.
Ascendere vtrū poterit homo in celū cū dicitur: Nemo ascendit nisi qui descendit. In p̄fatione psalmi. cxxij.
Auaricia qñ dicit inesse homini. Ser. xj. ps̄. cxviij. ver. Inclina cor.
Auaricie remedium. In expo. ps̄. cxxij. ver. In plurimū repleta est.
Auaricia possideri criminosum est. In expo. ps̄. cxxviij. ver. Supra dorsum.
Audire potius appetendū q̄ loqui. In expo. ps̄. cxxxix. v̄. Uir linguosus.
Auris dei qñ inclinari dicitur ad orationē nostrā. Ser. j. ps̄. cj. ver. In quacūq̄.
Auxiliū vtrū petendū est a sanctis. In expo. ps̄. cxx. v̄. Leuent oculos.

Incipiētiū a B in p̄ma q̄nq̄gena.

Beatitudo querit a bonis & malis diuersimode. Sermone. ij. ps̄. xxxij. v̄. Beata gens vsq̄ ad finem.
Beatus qui dicit. In exposi. ps̄. xl. ver. Beatus qui intelligit.
Benedicere tenemur deū tam in aduersis q̄ psperis. In expo. ps̄. xxxiij. v̄. Benedicā.
Benedictio est gloriari in deo: & inhabitari a deo. In expo. ps̄. v. versi. Qm̄ tu bene.
Bonus & malus pplus circūdabit deū in iudicio alia: & alia ratiōe. In expo. ps̄. vij. vsi. Et cōgregatio.
Boues interp̄tant hoies ppter mysticā rationem. In expo. ps̄. viij. ver. Uolucres.

Incipiētiū a B in scd̄a q̄nq̄gena.

Baptizari cur christ⁹ voluit. Ser. ij. ps̄. xc. ver. In manibus. In cōme. vsuū.
Baptismo voluit christus ablui q̄ sordes nō habuit. Ibidem.
Beatorū opa in regno q̄lia sūt. In expo. ps̄. lxxxiij. v̄. Beati inquit qui inhabitāt.
Beatus qui dicitur. Ser. j. ps̄. lxxxviij. ver. Beatus populus.
Beatus dicit pplus sciēs iubilationē. Ibidē.
Beati cur dicūt lugētes. In expo. ps̄. lxxxv. versi. Quoniā tu domine. circa mediū.
Bellū indicit hōi aduersus seipm. In expo. ps̄. lxxv. ver. Et factus est: circa mediū.
Benefacere donat de⁹ hoibus ex se nō ex ipsis In expo. ps̄. lij. v̄. Oēs declina. circa finem.
Bene loqui benefacere est habere canticū cū cithara. In expo. ps̄. xcj. v̄. In decachordo.
Benedictio dei ad quid valet. In exposi. ps̄. lxvj. ver. Benedicat nos.
Bibent nō eundē potū hoies in mūdo: s aliq̄ feces: aliq̄ vinū. In expo. ps̄. lxxiij. ver. Et inclinauit: ppe finem.

Bibent oēs peccatores terre quid sit. Ibidē.
Bibendo sitire q̄d est: cū dicit̄: Qui bibet siti-
et: In expo. ps̄. lxxxv. ℣. Qm̄ tu dn̄e: i fine.
Blasphemant qui dubitant deum nō curare
res humanas. In expo. ps̄. lxxij. ver. Et fui
flagellatus. ⁊ ver. sequētib⁹.
Blandiri nemo debet sibi ad īpunitatē ꝓpter
dei misc̄diam. In expos. ps̄. c. ℣. Misc̄diam
⁊ iudiciū: in principio.
Bona tpalia cur dant̄ bonis ⁊ mal. In expo.
ps̄. lxvj. ℣si. Illuminet vultū: vltra mediū.
Bona tpalia data hoiem extollere nō debēt.
Bona tpalia ablata hoiem fran- Ibidē.
gere nō debent. Ibidem.
Bonū nō facē vsq̄ ad vnū cur dicit̄ cū sint mł
ti boni. In expo. ps̄. lij. ℣. Oēs declinauert̄.
Bonus nō est omnibus deus. In expo. ps̄.
lxxij. ℣. Q̄ bonus.
Bonis est gaudiū qd̄ ꝑuersis est pena. Ibidē.
Bonū opus quid requirit. In expo. ps̄. xcj.
ver. In decachordo.
Bonū faciendū cū hilaritate est. Ibidem.
Bonū faciētes cū hilaritate psallūt deo. Ibid.
Bon⁹ q̄s dicit̄. In expo. tituli. ps̄. xciij.
Bonus est qui ⁊ quando pōt mala facere et
nō facit. Ibidem.
Bonoꝝ nedū est deus memor: sed etiā impio
rū. In expo. ps̄. lxxxvj. ℣. Ecce alīeigene.
Bona multa ꝓstant̄ nobis a malis. In expo.
ps̄. xciij. ℣. Et reddet illis dn̄s.
Bona ꝓstitit nobis de scelere Iuda. Ibidem.
Bonitas iustorū obest malis. Ibidem.
Bonis ꝓdest iniquitas impioꝝ. Ibidem.

Incipiētiū a Bi tertia q̄nq̄gena.

Babylonia ⁊ syon diuersos habēt ciues.
In expo. ps̄. cxxxvj. ℣. Sup flumina.
Beatitudinē querēdo multi errāt. In expo.
ps̄. cxviij. ver. Beati imaculati. ꝑ totū.
Bellū duplex in homine. In expo. ps̄. cxliij.
ver. Benedictus.
Benedicere dominū cur ꝓcipitur. In expo.
ps̄. cij. ver. Benedic anima.
Benedicere dominū etiā dormiendo q̄d sit.
In expo. ps̄. cij. versi. Et oīa interiora.
Bn̄dicere sine intermissione q̄d sit. In expo.
ps̄. cij. ℣. Bn̄dic aīa mea dn̄m. ⁊ noli.
Bn̄dictiōes cur nō sup oēs sancti dixerūt. In
expo. ps̄. cxxviij. ℣. Et nō dixerūt.
Bn̄dictio dn̄i ꝑ quid haberi potest. In expo.
ps̄. cxxxiij. ℣. Ecce nūc benedicite.
Benedicere deū nocte poti⁹ est q̄ in die. In
expo. ps̄. cxxxiij. ℣. In noctibus.
Bn̄dicūt etiā deū res irrōnales ⁊ īsensibiles.
In expo. ps̄. cxliiij. ℣. Cōfiteant̄ tibi dn̄e.
Bibendū est de aqua tribulatiōis trāseūdo: ⁊
n̄ stādo. In expo. ps̄. cxxiij. ℣si. Forsitā aq̄.
Blasphemiā multi ꝯmittūt tacēdo. In expo.
ps̄. cij. ℣. Benedicite dn̄m oēs virtutes.
Blasphemat q̄ dicit aliqua regi casib⁹ ⁊ non a
deo. In expo. ps̄. cxlviij. ℣. Ignis grādo.

Bona reddenda sunt ꝓ malis. Ser. vij. ps̄.
cxviij. ver. Retribue inquit seruo.
Bona opera sunt bene faciēda. Ser. xij. ps̄.
cxviij. versu. Auerte oculos: in medio.
Bona tpalia possideri possunt absq̄ pctō. In
expo. ps̄. cxx. versi. Dn̄s tegumentū.
Bonitas dei q̄ singularis est. In expos. ps̄.
cxxxiiij. versi. Qm̄ benignus.
Bonus nō est qui malū laudat. Ibid. in fine.
Bonorū abundātia nō omnib⁹ est. In expo.
ps̄. cxxj. versi. Et abundantia.
Bonus cur maiora scādala vidit quā malus.
In expo. ps̄. cxix. ℣. Sagitte potēt: in fine.
Bon⁹ ⁊ malus nō ad eundē finē ꝑegrinant̄.
In expo. ps̄. cxlv. versi. Laudabo dn̄m.
Boni similes sunt malis tpe hyemali: dissimi
les in estate. In expo. ps̄. cxlviij. versi. Et ex
altauit cornu.
Boni dies ꝑ quid possidendi sunt. In expo.
ps̄. cxliij. versi. Et refugium.

Incipiētiū a C in pria q̄nq̄gena.

Caput nostrū scꝫ christus est sup oēs
inimicos nostros cuius sum⁹ mēbra
fide spe ⁊ caritate. In expositi. ij. ps̄.
xxvj. versi. Et nunc exaltauit.
Caput nostrū christus seruus fact⁹ est. Ser. j.
ps̄. xxx. In expo. tituli.
Caput nostrū christus est: ⁊ quō sumus mem
bra ei⁹. Ibidē. ℣. In te dn̄e.
Caritas christi manifestat̄ in diuisiōe heredi-
tatis sue. In expo. ps̄. xlix. ℣. Vocauit terrā.
Celi interpretant̄ libri. In expos. ps̄. viij. ver.
Qm̄ videbo celos.
Celi dicunt̄ iusti. In expo. ij. ps̄. xviij. ℣. Celi.
Centurionis humilitas manifestat̄ plane. In
expo. ps̄. xlvj. ver. Principes.
Chore filij quō īterꝓtant̄. In expo. tituli. ps̄.
xliij. Et in expo. tituli. ps̄. xlv.
Chore filij q̄ dicunt̄. In expo. tituli, ps̄. xlvj.
Cithara ⁊ psalteriū quomō differūt: ⁊ q̄d my-
stice signant. Ser. j. ps̄. xxxij. ver. Cōfitemi-
ni ꝑ totū. Et in expo. ps̄. xlij. ver. Cōfitebor.
Ciuitates diaboli sensus hominū. In expos.
ps̄. ix. versi. Et ciuitates.
Claudē debemus aiam nr̄am tpe tēptationis
exēplo christi. Ser. j. ps̄. xxx. ℣. Et educes.
Cognitio dei ⁊ hois quō differūt. In expos.
ps̄. xlix. ℣. Cognoui.
Cōfessio fit i inferno ante iudiciū sed nō post.
In expo. ps̄. vj. versi. In inferno.
Corda scrutat̄ de⁹. In expo. ps̄. vij. ℣. Consū-
Corda interꝓtant̄ cogitationes: met̄.
renes delectatiōes. In expo. ij. ps̄. xxv. ver.
Proba me domine.
Creator nō indiget creatis: aut creaturis: sed
ecōtra. In expo. ps̄. xlix. ℣si. Et spēs agri.
Cupiditas est porta mortis. In expos. ps̄. ix.
ver. Qui exaltas.
Curiosi dicūtur pisces maris. In expos. ps̄.
viij. ℣. Volucres celi.

Incipiẽtiũ a C in ſcḋa q̄nq̄gena.

Cadẽ mlti pelluntᷣ a diabolo meridiano. Ser.ij.pſ̄.xc. In cõme.ṽſuũ.ṽ.Scuto.
Cadent multi a deo in meridie. Ser.j.pſ̄.xc. ver. A ſagitta.
Cadẽt mlti a demonio meridiano. Ibidẽ.
Cadent multi a dextris dei. ꝛ ṽ.ſequenti. Ser.j.pſ̄.xc.ṽ.Cadent a latere.
Cadere a latere quid ſit. Ibidem.
Cadere a dextris quid ſit Ibidem.
Cadere a latere vel a dextris q̄ dicunᷣ. Ibiḋ.
Cayn petẽdo ſignũ a deo ne occedereᷣ quid ſignificat. Ser.j.pſ̄.lviij.ṽſi. Ne occideris.
Calumniantes cõtra chriſtũ: ſeipſos ore ꝓpo dãnaſt. In expo.pſ̄.lvij.ṽ.Deus cõtriuit.
Cãtare ē edificare. In exp.pſ̄.xcv.ṽ.Cãtate.
Cãtus vetus eſt cupiditas carnis. Ibidem.
Cãtus nouus eſt caritas dei. Ibidem.
Cantãda nõ ſunt vetera. In expo.pſ̄. xcv.ṽ. Cãtate dño. Et i expo.pſ̄.lxvj.ṽ.Cõfiteãᷣ.
Caneſ mlti ſũt laudabiles. In expo.pſ̄.lxvij. verſi. Lingua canum.
Canes laudabiles ſũt fidẽ ſeruãtes dño ſuo: ꝛ contra inimicos latrantes. Ibidem.
Canes vitupabiles ſi latrare neſciẽtes. Ibiḋ.
Canes dicũtur gẽtes. In expo. pſ̄. lviij. ver. Et famẽ patientur.
Canes eſuriẽtes quare dicũtur. Ibidem.
Carnales ꝙ ſpirituales dei ſũt. In expo.pſ̄. lxxiij.ver. Tuus eſt dies.
Carnales ꝑ noctẽ ꝛ ſpũales ꝑ diẽ deſignanᷣ.
Captiuitas noſtra a deo eſt auerſa. Ibidẽ. In expo.pſ̄.lxxxiij.ṽ. Remiſiſti.
Captiuitatẽ auertit: q2 iniq̄tatẽ remiſit. Ibiḋ.
Caritas noſtra dicitur eẽ radix. In expo.pſ̄. li.ver. Et radicem tuã.
Caritas tribulationẽ ſentit de peccatiſ alienis. In expo.pſ̄.xcviij.verſi. Et vindicans.
Caput diaboli quõ ꝯfractũ eſt. In expoſi.pſ̄. lxxiij.verſi. Cõtriuiſti. ꝛ ṽ.ſequentibus.
Caput draconis quid ſit. Ibidem.
Caro quõ dicitᷣ pſalteriũ ꝛ cithara. In expo. lvj.verſi. Exurgam diluculo.
Carnẽ cõſulere malũ eſt. In expo. pſ̄. lxxxv. verſi. Et intende: in medio.
Ceci cur dicebãtur iudei a deo cum videbant. In expo.pſ̄.lxv.ver. Dicite deo.
Ciuitas iudeoꝝ cur euerſa fuerat duȝ paſcha celebrabãt. In expo.tituli.pſ̄.lxxiij.in fine.
Ciuitas quõ deo edificanda eſt. In expo.pſ̄. xcviij.ṽ. Dñs in ſyon.
Clamãdũ eſt ore ꝛ voce ad deũ. In expo.pſ̄. lxv.ver. Ad ipſum ore. Et i expo.pſ̄.lxxvj.
Clamauit homo ad lapidẽ ꝛ lignũ. In expo.pſ̄.lxv.ṽ. Ad ipm ore. ver. Voce.
Clamãt pro varijs diuerſi ad dñm. In expo. pſ̄.lxxvj.ver. Voce mea.
Clamorẽ cꝰ reſpicit deꝰ. In expo.pſ̄.lxxvj.ṽ. Et attẽdit mihi. Et i expo.pſ̄.lxxxv.ṽ. Miſerere.
Cogitationes dei ſuꝑ oia ꝓfunde. In expoſi.pſ̄.xcj.ver. Q̄ magnificata.
Cogitatiões hoim crebro puniunᷣ a deo. In expo.tituli.pſ̄.xciij.
Cogitatiões hoim q̄ ſint iniq̄. Ibidem.
Cogitatio ꝓma q̄d ſit. In expo.pſ̄. lxxv. ver. Q̄m cogitatio.
Cogitatões dei nõ agnoſcit ſtultꝰ. In expo.pſ̄.xcj.ṽ. Vir iprudens.
Cõcupiſcẽda que ſunt ab hoie. In expoſi.pſ̄. lxvj.ṽſi. Et rapinã. ꝛ ver. ſequẽtibus.
Cõfeſſionẽ cur deꝰ exigit ab hoie. In expoſi. pſ̄.lxvj.ver. Letentur ꝛ exultent.
Cõfeſſi deo cur letantur. Ibidem.
Confitenda ſunt deo oia eſſe digna que patimur. In expo.pſ̄.lxv.ṽſi. Impoſuiſti.
Cõfeſſionẽ ꝓmo requirit deꝰ q̄ orationẽ. In expo.pſ̄.lxxiiij.ṽ. Cõfitebimur.
Confiteri bene quid eſt. In expo. pſ̄.xcj. ver.
Cõfeſſio duplex. In expo. pſ̄. xciiij.verſi. Preoccupemus. Quia iocũdaſti.
Cõfitentiũ corda multa ſũt: ſed tm̃ vnũ credẽtiũ. In expo.pſ̄.lxxiiij.ver. Enarrabo.
Cõfeſſionis negligẽtia q̄ periculoſa. Ser.j. pſ̄.lxviij.ver. Neq3 abſorbeat.
Cõfeſſione amiſſa nõ erit locꝰ miſcḋie. Ibidẽ.
Confeſſio vtrũ erit in celo. In expo. pſ̄. xcix. ver. Intrate portas.
Cõfitẽda ſũt mirabilia dei. Ser.j.pſ̄.lxxxviij ver. Cõfitebunᷣ celi. ꝛ ver. ſequẽti.
Confitenda eſt deo ꝓma hois cogitatio. In expoſi.pſ̄.lxxv.ver. Q̄m cogitatio.
Cõmutatio ois aut in melius: aut in deteriꝰ. Ser.j.pſ̄.lxviij.in expo.tituli.
Cõfuſio multis vtilis ꝛ neceſſaria. Ser.j.pſ̄. lxx.verſi. Induãtur cõfuſione.
Cõfuſio eſt etiã appetẽda. In expo.pſ̄. lxxxv. verſi. Vt videant qui.
Cõfundenᷣ in iudicio pnitioſe qui mõ nolunt confundi ſalubriter. Ibidem.
Conſolationes recuſande ſũt in terra. In expoſi.pſ̄.lxxvj.ver. Negaui conſolari.
Cõſentiendũ nõ eſt inimico. In expoſi.pſ̄.lx. verſi. Turris fortitudinis.
Cõuertẽtiũ cordibꝰ nũq̄ delicie ſubtrahũtur ſed mutantur. In expo.tituli pſ̄.lxxiiij.
Conuertuntur quidã ad veſperã. In expoſi. pſ̄.lviij.ver. Conuertẽtur ad veſperã.
Cõuertunᷣ quidã hoies ex cõfuſione peccatorũ. In expo.pſ̄.lxvij.ṽ. Dixit dñs ex baſã.
Conuertunᷣ quidã in ꝓfundũ maris. In expoſi.pſ̄.lxvij.verſi. Conuertã in ꝓfundũ.
Cor ꝓmũ q̄d ſit. In expo.pſ̄.c.ṽ. Nõ adheſit
Cor rectũ q̄d ſit. In expo.pſ̄.c.ṽ. Nõ adheſit Et in expo.pſ̄.lxiij.ṽſi. Et ſperabit.
Cor q̄ſi dicitᷣ rectũ. In expo.pſ̄.lxxvij.ṽ. Cor autẽ ipſoꝝ. Et in expoſi.pſ̄.xciij.ṽſi. Et hereditatẽ ſuã nõ delreinquet: in medio.
Corda impioꝝ cur torquenᷣ in honore iuſtorũ. In expo.pſ̄.lxj.ṽ. Verũtamẽ honorẽ.
Cor impioꝝ dicitur fundũ maris. In expo. pſ̄.lxiiij.verſi. Qui cõturbas.
Cor hois ſurſum eſt leuandum. In expo.pſ̄. lxxxv.ver. Iocunda animã.

Corda iustorū nunq̄ deserunt. In expo. ps̄. lix. ver. Nōne tu deus.
Corde insipiētes cur cōturbantur. In expo. ps̄. lxxv. versi. Conturbati sunt.
Credēde sunt minationes dei sicut ei⁹ ꝓmissiones. In expo. ps̄. xciiij. versi. Et isti nō.
Crucifixisse quō dicunt iudei christū hora tertia. In expo. ps̄. lxiij. ꝟ. Quia exacuerūt.

Incipiētiū a C in tertia q̄nq̄gena

Cadere quō iustus dicitur septies. Ser. xxxj. ps̄. cxviij. ꝟ. Septies in die.
Cadant ꝑ quid hoīes a deo. In expo. ps̄. cxx. ver. Ne des ad cōmouendū.
Cāticū pulchrū ꝓ diuitib⁹ ponit. In expo. ps̄. cxxxvj. ver. Si oblitus fuero.
Captiu⁹ est hō in mūdo. In expo. ps̄. cxxxvj. ver. Qm̄ illic interrogauerūt.
Caritas supeminētior via: ⁊ bonis solū reseruat. Ser. j. ps̄. ciij. vsī. Qui ꝓtegit.
Caritas i elemosyna ⁊ nō facultas a deo aspicitur. In expo. ps̄. cxxj. ꝟ. Interrogate.
Caritas q̄ꝫ valida ⁊ potens est. In exposi. ps̄. cxxj. ver. Fiat pax.
Caritas quibus dicitur inesse. In exposi. ps̄. cxxj. ver. Fiat abundantia.
Caritas nō vincitur ab inimico. In expo. ps̄. cxxxij. ver. Sicut vngentū.
Caritas ꝑfecta ꝑ quid scitur inesse hōi. In exposi. ps̄. cxxxij. versi. Sicut ros: in fine.
Caritate diligēdus est ꝓximus. In expo. tituli. ps̄. cxl.
Carnales spūalibus sunt inimici ꝑ Esau ⁊ Iacob figuratur. In exposi. ps̄. cxxxvj. ꝟ. Memento: in fine.
Celi quō sūt ꝑituri. Ser. ij. ps̄. cj. vsī. Et anni.
Ciues terreni multi dicunt nō ꝑegrini. Ser. viij. ps̄. cxviij. ꝟ. Incola ego sum.
Cōcordia sicut est mēbrorꝫ ita erit ⁊ hoīm. In expo. ps̄. cxxx. ver. Necꝫ ingressus.
Cōcordia fratrū nō corrūpitur ꝓpt aliq̄s falsos. In expo. ps̄. cxxxij. ꝟ. Ecce q̄ꝫ bonū.
Cōcupiscentia nō ois damnabilis. Ser. viij. ps̄. cxviij. ver. Incola.
Cōcupiscentia tollenda est ne robur accipiat. In expo. ps̄. cxxxvj. ꝟ. Btūs q̄ tenebit.
Cōfessio nō est differenda. In expo. ps̄. cij. ꝟ. Miserator ⁊ misericors.
Cōfessio hois est deo suauis. Ser. iiij. ps̄. ciij. ver. Suauis sit ei.
Cōfessio que dicitur homini magis vtilis. In expo. ps̄. cv. versi. Qm̄ bonus.
Confessio duplex in scriptura sacra repitur. In expo. tituli. ps̄. cxvij. ꝑ totū.
Confiteri quō debeamus christū filiū Dauid. In expo. ps̄. cix. ver. Dixit dominus.
Cōsiliū hois aliq̄n ꝑniciosū sibiipsi. In expo. ps̄. cv. ver. Ipsi aūt acerbauerūt.
Cōuersionis hois ad gratiā potior causa q̄ ē. In expo. ps̄. cij. ver. Quantū distat.
Corde clamanduꝫ est ad deum. Ser. xxix. ps̄. cxviij. ver. Clamaui in toto.
Cor hois q̄n rectū ⁊ quādo prauū dicit. In exposi. tituli. ps̄. cxxiiij.
Cordi mundo oīa munda sunt. In expo. ps̄. cxxv. ver. Tunc repletū: in fine.
Corda nō oim sanantur a deo. In expo. ps̄. cxlvj. ꝟ. Qui sanat.
Cordis ostiū q̄n dicitur apiri christo: q̄n diabolo. In expo. ps̄. cxlj. ꝟ. Effundo ante eū.
Cor hominis cur angatur in mūdo. In expo. ps̄. cxxij. ver. Ad te domine.
Corpus dicitur carcer anime. In exposi. ps̄. cxlj. ver. Erue de carcere.
Corpus christi indigne sumentes diabol⁹ possidet. In expo. ps̄. cxlij. ver. Erime me. prope finem.
Coruorꝫ pulli qui dicūtur. In expo. ps̄. cxlvj. versi. Et pullis.
Credere qui dicūtur ꝑfecte. In expo. ps̄. cxv. ver. Credidi.
Credere in christuꝫ tm̄ corde nō sufficit. Ser. xiij. ps̄. cxviij. ver. Et respondebo.
Credē in christū q̄d est. In ꝑfatiōe ps̄. cxxx.
Credēdi sunt Moyses ⁊ ꝓphe ⁊c̄. ⁊ nō rogādi vt mortui resurgāt sicut ille diues. In exposi. ps̄. cxlvij. ꝟ. Qui posuit: añ mediū.
Culpe sue cur hoies nolunt sibi aliq̄d iputari. In expo. ps̄. cv. ꝟ. Et irritauerūt eū ascēdē.
Cupiditas repellēda est. In expo. ps̄. cxlvij. ver. Quoniā cōfirmauit.
Custos bonus eligēdus est. In expo. ps̄. cxx. versi. Necꝫ dormiet.
Custodia hois a deo. In exposi. ps̄. cxx. ver. Custodiet dominus.

Incipiētiū a D in pria q̄nq̄gena.

Dauid interpretat christus. Ser. j. ps̄. xxxiij. Et ibidē Ser. ij. nota figuram vtilē de Dauid ⁊ Abimelech.
Dauid adulter ⁊ homicida quibus impetrauit veniā. In expo. tituli. ps̄. l.
Dauid interꝑtatur manu fortis: vel desiderabilis. In expo. tituli ps̄. xxxiij.
Delicta claudūt mentē sicut tenebre oculos. In expo. j. ps̄. xviij. ꝟ. Delicta quis.
Delicie duplices sūt: sancte ⁊ male. In expo. tituli ps̄. xxxviij.
Delictum magnū est supbia. In exposi. j. ps̄. xviij. versi. Et emūdabor.
Dētes interꝑtant verba mala ⁊ ꝑncipes peccatorꝫ. In expo. j. ps̄. iij. ꝟ. Dētes pctōꝝ.
Dentes ecclesie qui dicunt. Ibidem.
Desperare non debemus in hac vita. Ser. ij. ps̄. xxxvj. versi. Qm̄ peccatores.
Deus scrutat corda ⁊ renes. In expo. ps̄. vij. versi. Et dirige. ⁊ ver. Iustū auxiliū.
Deus iust⁹ iudex ⁊ longanimis est. In expo. ps̄. vij. ver. Deus iudex.
Deus punit interdū ꝑ ministros. In exposi. ps̄. vij. versi. Non iram adducens.
Deus dñatur ouibus bobus pecoribus: id ē

angelis aīabus sanctis ꝛ laborātibus in via. In expo. ps̄. viij. ver. Volucres celi.
De⁹ oīa fecit v̄bo ꝛ manu: id ē sapiā ꝛ virtute. In expo. ij. ps̄. xviij. v̄sī. Et opa manuū.
Deus delicta nostra sua fecit. In expo. ij. ps̄. xxj. v̄sī. Longe.
Deus considerat orationes cordis ꝛ mentis. In expositione ps̄. xxxix. v̄sī. Ecce labia.
Deus habet in se oms̄ thesauros. In exposi. ps̄. xl. ver. Beat⁹ q̄ intelligit.
Deus odit peccatū ꝛ nō hoīem. In expo. ps̄. xliiij. ver. Dilexisti.
Deus cum nō mutetur quō dicitur esse in medio. In expo. ps̄. xlv. ver. Deus in medio.
Deus nō obliuiscitur hoīez: nec auertit faciez suā ab eo. In expo. ps̄. xij. v̄. j. ij. iij.
De⁹ quō exurget. In exp. ps̄. vij. v̄. Exurge.
Deus nec fatum hoīes peccare faciūt. In exposi. scḋa. ps̄. xxxj. ver. Pronūciabo.
Deus irascitur ꝛ quō. Ibidem. Et in exposi. ps̄. ij. ver. Tunc loquetur.
Diabol⁹ n̄ pōt auferre spūalia: lz diuia admissiōe tpalia. In expo. ij. ps̄. xxvj. v̄. Si exur.
Dicere dei ꝛ hominis quomō differūt. In exposi. ps̄. xliiij. versi. Dico ego opera.
Dies nouissima quib⁹ erit bona et q̄b⁹ mala. Ser. j. ps̄. xlviij. v̄. Ut quid timebo.
Digitus dei spiritussanctus dicitur. In expo. ps̄. viij. ver. Quoniā videbo.
Digiti dicunt̄ spiritusancto repleti. Ibidem.
Dilectio proximi quid operatur. In prefatione. ps̄. xxxj.
Diuites tenētur facere elemosynas alias puniēnt̄. Ser. j. ps̄. xlviij. v̄. Et preciū. ꝛ ver. sequenti. ꝛ versi. Simul imprudens.
Dn̄s accepit saccum ꝛ nō assumpsit: ꝛ ibidez. nota moralizationem. In expo. ij. ps̄. xxix. ver. Conuertisti.
Dn̄s quare passus est voluntarie. Ser. ij. ps̄. xxxiij. in principio.
Dom⁹ dei querēda est ꝛ nō tabernaculū. In expo. ij. ps̄. xxvj. v̄sī. Ut in habitē. ꝛ v̄. seq̄nti. Et quomodo differūt. Ibidem. Et ser. iij. ps̄. xxx. ver. Proteges.
Dormitio ꝛ somnus quō differūt. In exposi. ꝑma ps̄. iij. versi. Et exurrexi.

Incipiētiū a D in scḋa q̄nq̄gena.

DAuid regnū patris sui dimittēdo q̄d significat. In expo. tituli. ps̄. lj. p⁹ mediū.
Dauid debellando mesopotamiaz quid significat. In expo. tituli ps̄. lix.
Dauid electus ad regnuz cur deus longo tpe abstulit ab eo. In expo. tituli. ps̄. lj.
Desideria varia hoīm. In exposi. ps̄. lxij. ver. Sitiuit anima.
Deo attribuendū est q̄ eius dono operatur. In expo. ps̄. lij. ver. Omnes declinauerūt.
Deuz multi postponūt. In expo. ps̄. liij. v̄sī. Non pposuerunt.
Deus nō est impiorū deus. In exposi. ps̄. lv. ver. In quacūq̄.
Deus oīm est deus. Ibidem.
De⁹ ppie est de⁹ eoꝝ q̄ diligunt illū. Ibidē.
De⁹ dedit nobis vt sim⁹ ei⁹ ꝛ ipe noster. Ibiḋ.
Deū nō omnes querūt. Ser. j. ps̄. lviij. versi. Irruerunt sup me fortes.
Deus dicitur psalteriuz ꝛ cithara s̄m carnez. In expo. ps̄. lvj. versi. Exurgam diluculo.
Deus aliter inhabitat ipsi christo q̄ hoībus. In expo. ps̄. lxvij. v̄. Montē inquit.
Deus factus est locus refugij qui primo erat met⁹ fuge. Ser. j. versi. Et in locū munitū.
Deum nō curare res humanas cur multi estimant. In expo. ps̄. lxxij. v̄sī. Quomodo sciuit deus. ꝛ ver. sequentibus.
Deus quō dicitur iesse homini. In expo. ps̄. lxxiiij. ver. Neq̄ ab oriente.
Deus est vbiq̄ presens. Ibidem.
De⁹ si bon⁹ fueris bon⁹ ē tecū ꝛ ecōtrā. Ibiḋ.
Deus tantū notus est in iudea. In expo. ps̄. lxxv. ver. Notus.
Dei increpatio nō ab omnibus ꝑcipitur. In expo. ps̄. lxxv. ver. Ab increpatione.
Dei icrepatio i Pharaōe locū n̄ habuit. Ibiḋ.
Deus res duas induit terrā fundādo. scz decorē ꝛ fortitudinē. In expo. ps̄. xcij. v̄. Dn̄s regnauit: decorē.
Deus q̄s flagellat erudit ad suā hereditatem: In expo. ps̄. xciij. ver. Quia nō repellet.
De⁹ cui dicitur inhabitare. In expo. ps̄. xcij. ver. Parata.
De⁹ q̄n d̄r respicē in faciē christi sui quō intelligit̄. In expo. ps̄. lxxxiij. v̄sī. Et respice.
Deus aliter timebat̄ in veteri lege q̄ i noua. In expo. ps̄. lxxxiij. ver. Uerū n̄ ppe timē.
Deū ab homie nullus repellere potest. In exposi. ps̄. lxxxiiij. versi. Et salutare.
Dextera dei que est. In expo. ps̄. lxxxix. v̄sī. Dexterā tuā.
Destruēdo multi a deo reedificant̄ ꝛ annihilātur. Ser. j. ps̄. lxxxviij. v̄. Qm̄ dixisti.
Dij q̄q̄z multi diuisi sunt gentilium eorum tamē est vna vanitas. In expo. ps̄. lxxx. versi. Israel si audi.
De⁹ noster nō est recens sed etern⁹. Ibidē.
Dij alieni corde frangendi sūt. Ibidem.
Diligēdus ē de⁹. In expo. ps̄. lxxvij. v̄. Et rememorati. Et in expo. ps̄. lv. v̄. In q̄cūq̄.
Diligēdus ē de⁹ corde recto. circa mediū. In expo. ps̄. lxxvij. v̄. Cor aūt ipoꝝ
Diligere nō potest deum nisi ecclesiam amauerit. Ser. ij. ps̄. lxxxviij. ver. Benedictionem autē dn̄i: in fine.
Diligendo deū quid faciendū est. In exposi. ps̄. xcvj. ver. Qui diligitis.
Diligēdus an sit deus ppter tpalia. In expo. ps̄. lj. versi. Speraui in misericordia.
Dilectione onera primoꝝ inuicē portāda sūt. In expo. ps̄. xcix. versi. Seruite dn̄o.
Dies sūt diuisi celi ꝛ terre. Ser. j. ps̄. lxxxviij. versi. Et thronum.

Dies vnus appetēdus est alijs abiectis. In expositione ps. lxxxiij. ver. Quoniam melior.

Diabolus nō pōt omnia bona inuito ab hoīe priuare. In expo. ps. lv. ver. Quoniam eruisti.

Diabolus vsurpauit q̄ nōdū acceperat pdēdo tn̄ qd accepat. Ser. j. ps. lxviij. ṽ. Que non rapui

Diabolus datus est multis in escā. In expo. ps. lxxiij. vsl. Dedisti eum in escam.

Diabolus cur voluit sibi exhiberi sacrificium quod soli deo debetur. In exposi. ps. xciij. versi. Quoniā ipsius.

Diabolus muscipulas secus viam tendit: nō tamē in via. Sermōe. j. ps. xc. versi. De muscipula venantium.

Diabolus malleus est vniuerse terre. In exposi. ps. xcvij. versi. In tubis.

Diuitie nō semper damnabiles. In expo. ps. lij. ver. Sed sperauit.

Diuitie quales cōgregande sunt. Ser. ij. ps. lxviij. ver. Laudabo nomen.

Diuites quādo dicunt peccare in diuitijs. In expo. ps. lxxij. versi. Domine ait.

Diuites se iactātes nō redduntur exaudibiles deo. In expo. ps. lxxxv. versi. Quoniam egenus.

Differentia inter opprobriū cōfusionē ꝛ verecundiā. Ser. ij. ps. lxviij. ver. Tu enim agnoscis.

Differentia inter canticū ꝛ psalmū. In expo. tituli. ps. lxvij.

Differentia inter psalteriū et citharam. In exposi. ps. lvj. vsl. Exurge psalteriū.

Dona qualia dedit deus: ꝛ que accepit. In exposi. ps. lxvij. ver. Ascendisti.

Domus vbi est edificanda deo. In expo. ps. xcv. ver. Cantate. ꝛ ver. sequētibus.

Dolor cur inest hōi de precepto. In expo. ps. xciij. ver. Nunquid adheret.

Dormire piculosum est anime. In expo. ps. lxij. ver. Deus deus meus.

Dormire quid sit inter medios cleros. In expo. ps. lxvij. ver. Si dormiatis.

Dormiunt hic peccatores ꝛ viri diuitiarū. In expo. ps. lxxv. ver. Dormierūt.

Dormiētes in mundo q̄ꝫ triste euigilabūt. In expo. ps. lxxv. ver. Tu terribilis.

Dura cur hoīb⁹ multa videntur cū obscura sit i sacra scriptura. In expo. ps. liiij. ṽ. Molliti sunt.

Incipiētiū a D i tertia quinquagena.

David preliū cōtra Goliam quid signat. In expo. tituli. ps. cxliij.

Defectus nō semp malus: sed aliquādo optabilis. Ser. xx. ps. cxviij. ver. Defecit.

Dei vocationi responsio q̄lis danda est. Ser. ij. ps. cj. ver. Respondit ei.

Deo placere nō possunt qui sunt in carne. In expo. ps. cxiiij. ver. Placebo.

Dei inuocatio ad quid vtilis. Sermo. j. ps. cj. ver. In quacūqꝫ die.

Deo que opa sunt poti⁹ placabilia. In expo. ps. cxxij. versi. Qui habitas.

De⁹ aliter in seipso q̄ꝫ in ipso hoīe. Ser. ij. ps. cj. versi. In generatione.

Desperandū non est q̄ꝫq̄ꝫ in magno languore existens. In exposi. ps. cij. ver. Qui sanat. Et in expo. ps. cxxix. ṽ. Et ipse redimet.

Desideriū hoīs est refrenandū. In expo. ps. cxxxix. ver. Ne tradas.

Detrahere christo q̄ꝫ criminosū est. In expo. j. ps. cviij. ver. Pro eo inquit: in fine.

Diabolo cur datur potestas. Ser. iij. ps. ciij. ver. Catuli leonū.

Diabolus cur nō etiā subtraxit mulierē Job. Ser. iiij. ps. ciij. ṽ. Draco hic quē.

Diabolus quō vincendus est. In exposi. ps. cxxxj. ver. Memento domine.

Dies hominis cur deficiūt velut fumus. Ser. j. ps. cj. ver. Quia defecerūt.

Dies nostri quō dicūtur declinari. Ser. j. ps. cj. ver. Dies mei.

Dies isti cur dicūtur nostri. In expo. ps. cxiiij. ver. Quoniā inclinauit: ppe finem.

Diligunt deū multi male. Ser. j. ps. cxviij. ṽ. Non enim qui operantur.

Diligere etiā seipsum: expedit homini. Ser. viij. ps. cxviij. ṽ. Incola: ppe mediū.

Dijs gentiū nō solū hoīes sed etiā bestie anteponēde. Ser. ij. ps. cxiij. ṽ. Man⁹ habent.

Discordie: bella ꝛc. vn̄ sumpserūt originē. In expo. ps. cxxxj. ver. Et requiem.

Diuites q̄ꝫq̄ꝫ nutriūt spūales si tn̄ corpore sint superiores. Ser. iij. ps. ciij. vsl. Illic passeres: p⁹ me

Diuitie cur nō sunt querēde remediū diū. optimū. In expo. ps. cxxiij. ver. Torrentē ptransijt: in medio.

Diuites licet manducare ꝛ adorare nō possūt nō tamē saturari. In expo. ps. cxxxj. versi. Viduā ꝛc. ꝛ pauperes.

Diuitib⁹ via potior ponitur intrandi regnū celorū: In expo. ps. cxxxvj. ṽ. Si oblitus.

Diuitie ꝛ felicitates tpales nō sp sūt refugiēde tāq̄ꝫ male. In expo. ps. cxliij. ṽ. Nō ē ruina.

Doctrina phorum cōpatur auctoritati euāgelice. In expo. ps. cxl. vsl. Absorpti sunt.

Dona dei malis ꝛ bonis cōia sūt vno dēpto. Ser. j. ps. ciij. vsl. Qui ptegit.

Incipiētiū ab E in pria quinquagena.

Ecclesia allegorice dicitur luna. In exposi. ps. x. ver. Quoniam ecce.

Ecclesia dei est vbi timetur deus. In expo. ij. ps. xxj. ver. Qui timetis.

Ecclesia dei ex quibus cōstruitur. In exposi. ps. xliiij. ṽ. Afferentur in leticia.

Edificare stipulā: lignū: fenū: aurum: ꝛ argentū: ꝛc. qui dicuntur. In pfatione. ij. ps. xxix.

Elemosyne q̄ꝫ bone sunt ꝛ quō manent. Ser. iij. ps. xxxvj. versi. Et inhabita.

Elemosyne placant deū. Ser. j. ps. xlviij. ver. Non dabit.

Eloquia casta que dicūtur. In expo. ps. xj. ver. Eloquia.

Erubescent peccatores in iudicio. In exposi. ps. vj. ver. Erubescant.

Esurire christũ ⁊ sitire quõ intelligit. Ser. ij. ps̃. xxxiiij. ver. Et humiliabam.

Exemplo alioꝝ plures peccãt: nõ tñ resurgũt. In expo. tituli ps̃. l.

Incipiẽtiũ ab E in scd̃a q̃nq̃gena.

Ecclesie mysteriũ torculari comparatur. In expo. tituli ps̃. lxxx.

Edificant multi deo partẽ domus: sed nõ integrã. In expo. ps̃. xcv. ver. Annũciate.

Egyptioꝝ pene allegorice exponũtur. In exposi. ps̃. lxxvij. v̓. Misit in eos.

Egyptij cur insequebant̃ filios israel vsq; ad mare. In expo. ps̃. lxxx. ver. Dũ exiret.

Eligendũ q̃d poti⁹ est in mũdo. In expo. ps̃. lxxxiij. ver. Elegi abijci. ⁊ v̓. sequẽti.

Eligunt boni in hoc mũdo magi̓ abijci in domo dei q̃ habitare in tabnacul̓ pctõꝝ. Ibid̓.

Eligunt̃ etiã mali a deo: vt pꝫ d̓ Juda: sad aliud. In expo. ps̃. lv. v̓. Incolẽt: in medio.

Eligunt̃ duodecim ad opus ꝓbatiõis. Ibid̓.

Eligit̃ vnus ad opus tẽptatõis. Ibidem.

Emi quãto p̃cio põt regnum celoꝝ. In expo. ps̃. xciij. ver. Nũquid adheret: circa mediũ.

Epulas diuersas habent iusti ⁊ iniusti. In exposi. ps̃. c. ver. Superbo oculo.

Epulabatur christus cũ sup̃bis. Ibidem.

Errãtes quõ reducẽdi sunt ad viaꝫ. In expo. ps̃. lxxxv. ver. Deduc me.

Erudit deus bonos aliq̃n ꝑ malos. In expo. ps̃. lxxiij. ver. Posuerũt signa.

Exauditur oratio in tribulatiõe existẽtiũ. In expo. ps̃. lxxx. ver. In tribulatione.

Exaudiũtur hoĩes mane meridie et vespere. In expo. ps̃. liiij. ver. Vespe ⁊ mane.

Exaudiũtur clamantiũ oratõẽs. In expo. ps̃. lvj. ver. Clamabo.

Expellendi multi sunt a manu dei. In expo. ps̃. lxxxvij. versi. Et ipsi expulsi.

Exponit̃ illud euãgelij: Multi sũt vocati. In exposi. ps̃. lxj. v̓. Verũtñ honorẽ.

Exitus hoĩs duplex: mane ⁊ vespere. In exposi. ps̃. lxiiij. versi. Exitus mane.

Exitus mane sunt ꝓsperitates seculi. Ibidẽ.

Exitus vespe sunt tribulationes seculi. Ibid̓.

Exultatio bona ⁊ mala. In expo. ps̃. xciiij. v̓. Venite exultemus.

Exultatio bona est exultare deo. Ibidem.

Exultatio mala est exultare seculo. Ibidem.

Exultãdũ nõ est in nomine ꝓprio. Ser. j. ps̃. lxxxviij. versi. Et in nomine tuo.

Incipiẽtiũ ab E in tertia q̃nq̃gena.

Ecclesie figuraꝫ gestabat Rebecca in vtero. In expo. ps̃. cxxvj. versi. Ecce here.

Ecclesia ab initio mundi prefigurata: ⁊ quõ semp persecutionem sustinuit. In expo. ps̃. cxxviij. ver. Sepe expugnauerũt.

Ecclesia lux est sine macula. Ser. j. ps̃. ciij. v̓. Extendens celũ.

Ecclesia cur nõ patitur tantã ꝑsecutionẽ sicut antea. Ser. iij. ps̃. ciij. v̓si. Et cõgregati sũt.

Ecclesia quõ nõ oẽs hoĩes incorporat. In exposi. ps̃. cxxiij. versi. Forsitan viuos.

Edificãt multi male. In expo. ps̃. cij. ver. Benedicite ⁊c̃ ministri eius.

Ab Elemosyna nemo se excusare potest q̃tũcũq; pauper existens. Sermone. j. ps̃. ciij. versu. Fulice domus. in fine.

Elemosyna etiã peccatori dãda est. In expo. ps̃. cij. ver. Faciens miscd̓ias: circa mediũ.

Elemosynã dando cur ħ nescire debeat sinistra. In expo. ps̃. cxx. v̓si. Dñs tegu.

Elemosyna vnde fieri debeat placabilis deo. In expo. ps̃. cxxv. v̓. Tunc repletũ.

Elemosyna paupis etiã indiget diues. In exposi. ps̃. cxxv. v̓. Qui seminãt: post mediũ.

Ementes ⁊ vendentes cur excludebantur a christo de templo cũ flagello resticule. In ꝑfatione ps̃. cxxx.

Errare multi dicuntur ꝑ diem. In expo. ps̃. cxxxviij. ver. Per diẽ errabunt.

Esuriẽtes ⁊ sitiẽtes cur dicũtur btĩ. Ser. j. ps̃. cxviij. v̓. Nõ em̃ q̃ operantur.

Exaltatur ꝑ quid homo cũ christo. In exposi. ps̃. cxxvj. ver. Inuanũ.

Exaudibit̃ que reddat̃ vox nostra. In expo. ps̃. cxxxvij. versi. Qm̃ audisti.

Exaudiũtur cur multi ore clauso: ⁊ multi magnis clamoribus nõ exaudiũtur. In expo. ps̃. cxix. ver. Cũ his qui oderũt.

Exemplũ de aquila quõ renouari debeat aĩa In expo. ps̃. cij. Qui satiat: post mediũ.

Exponitur illud euãgelij: Nõ q̓d itrat in os: sed q̓d exijt coinquinat. In exposi. ps̃. cxxv. ver. Tunc repletũ.

Exponitur de filio ꝓdigo. In expositiõe ps̃. cxxxviij. v̓. Et oẽs vias.

Exponitur illud de quinq; virginib⁹. In exposi. ps̃. cxlvij. ver. Qm̃ cõfirmauit.

Exponitur illud Genesis: Et ipsa obseruabit caput tuũ. Ser. iiij. ps̃. ciij. v̓. Draco hic.

Incipiẽtiũ ab F in pria q̃nq̃gena.

Facies christi plenitudo leticie animaꝝ est. In expo. ps̃. xv. v̓si. Adimpleb̓. Et ex eadem habent iudicare. In expo. ps̃. sequẽti. v̓. A vultu. Et in expo. ps̃. xliij. versi. A facie inimici.

Fatũ nec de⁹ hoĩes peccare faciunt. In expo. ij. ps̃. xxxj. ver. Pronũciabo.

Fatũ seminat diabolus in mundũ: ꝓpter certas cãs. In expo. ps̃. xl. ver. Et nõ tradat.

Fenerari an licitũ sit. Ser. iij. ps̃. xxxvj. ver. Tota die.

Festa tabernaculorum abutunt̃: sed festa domus dei firma manent. In expo. ps̃. xlj. v̓. In voce inquit.

Fides ⁊ non iusticia ꝓpria nec miscd̓ia dei ad regnum ducit. In prefatione psalmi. xxxj. per totum.

Fides facit hominẽ nutrire a deo. In exposi. ps̃. xxxix. versi. Dñs curã habebit.

Filius hoīs ⁊ homo quō differūt. In expoſi. pš. viij. ver. Quid eſt homo.
Filij hoīm ⁊ hoīes quō differūt. In expo. pš. xxxv. ver. Filij aūt hoīm. Et ſer. j. pš. xlviij. ver. Quicq̄ terrigene.
Filie tyri interp̄tantur diuites. In expo. pš. xliiij. ver. Et adorabūt. ⁊ ver. ſequēti.
Filij chore q̄ dicūtur. In expo. tituli pš. xlvj.
Fili⁹ dei in hūanitate iudicatur⁹ veniet. Ser. j. pš. xlviij. ver. Inclinabo.
Fratres dicimus oēs ſiue ſint pagani ſiue iudei. Ser. ij. pš. xxxij. verſi. Sic ſperauim⁹.
Frater vt mortuo fratre ſuo abſq̄ ꝓlibus vxorem fratris acciperet mandatū erat veteris teſtamenti: figura autē noui. In expo. pš. xliiij. xſi. A domibus eburneis.
Fraus depaupat hoīes. In expo. pš. xxxiij. ver. Timete dñm. ⁊ x. ſequēti.
Frumentū dei quid ſignat. In expo. pš. iiij. ver. A tpe frumēti.

Incipiētiū ab F in ſcd̄a q̄nq̄gena.

Facies chriſti multis hoībus obſcura eſt. In expo. pš. lxxix. verſi. Et illumina.
Fames eſt multiplex. Ser. j. pš. lviij. verſi. Et famem patientur.
Fatū q̄d ſit: ⁊ q̄d agat. In expo. tituli. pš. xcj.
Felicitas temporalis cur aſpernenda eſt. In expo. pš. lxxj. verſi. Et florebūt. Et in expoſitione pš. xciij. ver. Nūq̄d adheret: in fine.
Figura: cur Moyſes nō intrauit terrā ꝓmiſſionis. In expo. pš. xcviij. xſi. Et vindicās.
Figura: Saul cuſtodit domū vt Dauid interficeret. In expo. tituli. pš. lviij. circa mediū.
Figuratur p̄ Dauid regnum vite: ⁊ Saul regnū mortis. In p̄fatione pš. lj.
Figurāt nobis Dauid ⁊ Ziphei gloriā mūdi eſſe ſpernendā. In expo. tituli pš. liij.
Figurat fuga Dauid a facie Saul i ſpeluncā: chriſtū in ſepulchro. In expo. tituli. pš. lvj.
Figura: de velamine poſito ſup faciem Moyſi. In expo. pš. lxiiij. ver. Sermōes iniquorum: in medio.
Figurat chriſtus ⁊ lex p̄ Heliſeū ⁊ baculū ei⁹. Ser. j. pš. lxx. x. Qm̄ non cognoui: in fine.
Figura de grano in terra proiecto. In expo. pš. lix. verſi. Et ephraim.
Figura: Doech ꝑdidit Dauid: interficiendo ſacerdotes. In p̄fatione pš. li. circa mediū.
Figura: cur tm̄ vn⁹ ſanabat in piſcina. In expoſi. pš. lxxxiij. xſi. In locū: ꝓpe finē.
Figura quō q̄ttuor ptes orbis ad chriſtū ptinēt. In expo. pš. xcvj. x. Et exultauerūt.
Figura: cur Jacob p̄ualuit angelo luctādo. In expo. pš. lxxix. x. Excita potentiā.
Figura cur Raab meretrix ſaluabat in hiericho. In expo. pš. lxxxvj. x. Itē alienige.
Figurabāt phariſeus ⁊ publicanus orātes in templo. vitam gentiliū ⁊ iudeorū. In expo. pš. lxxiiij. ver. Et indinauit.
Figura cur de⁹ poti⁹ elegit tribū Juda q̄ Joſeph. In expo. pš. lxxvij. x. Et repulit.
Figura erat vēditio Joſeph in egyptū. In expo. pš. lxxvj. x. Filios iſrael ⁊ Joſeph.
Figura de virga Moyſi. In expo. pš. lxxiij. ver. Redemiſti virgam.
Fides erit iuſticia hoīs in terra. In expo. pš. xciij. verſi. Dñs deus noſter.
Fides p̄ dilectionē opatur. Ibidem.
Filij pagani etiā filij ancille dei. In expo. pš. lxxxv. xſi. Et ſaluū: ꝓpe finem.
Filius ancille dicit dominus. Ibidē.
Filij ancille dici pñt oēs electi. Ibidem.
Filij chore q̄ ſunt. In expo. tituli. pš. lxxxiij.
Fortitudo ñ ſemp̄ laudabilis. Ser. j. pš. lviij. verſi. Irruerunt.
Fortitudo bona in quo cōſiſtit. In expo. pš. xcij. ver. Etem̄ ꝯfirmauit.
Fortitudinē ad q̄d deus induit. Ibidem.
Fortitudo hoīs ad deū eſt cuſtodienda. Ser. j. pš. lviij. ver. Fortitudinē.
Foueā alteri parātes cadunt in eā. In expo. pš. lvj. ver. Foderūt ante.
Formā hoīs videbūt ipij tm̄ in iudicio. In expoſi. pš. lxxxv. ver. Reſpice in me.
Fraudē ſemper maiorē pantur q̄ alteri fraudem parat. In expo. pš. lxxij. ver. Verūtamen ꝓpter doloſitatē.
Fructū bonū dedit terra. In expoſi. pš. lxvj. ver. Cōfiteant tibi. ⁊ x. ſequēti.
Fructus terre cepit in hierlm. Ibidem.
Fructū optimū iudei acceperūt a terra etiam poſt chriſti paſſionē. In expo. pš. lxvj. ver. Benedicat nos.
Fructū ex ſemine nō pōt homo colligere p̄ ſe. In expo. pš. lxxxiij. ver. Etem̄ dñs.
Fugiūt p̄ quid multi a facie dei. In expo. pš. lxvij. xſi. Et fugiunt qui oderūt.
Fulgura dei orbi terraꝝ apparentia que ſunt. In expo. pš. xcvj. ver. Apparuerūt ful.
Fulgura dici poſſunt miracula. Ibidem.

Incipiētiū ab F i tertia q̄nq̄gena.

Facies chriſti cur querēda eſt cū ſit vbiq̄. In expo. pš. ciiij. xſi. Querite inquit.
Faciem cur chriſt⁹ aliq̄n auertit a nobis. Ser. iiij. pš. ciij. x. Auertēte aūt. ⁊ x. ſequētibus.
Facies chriſti ſup̄ bonos ⁊ malos: ſed aliter. Ser. xxxj. pš. cxviij. xſi. Quia oēs vie.
Facies hominis nō in ipſo homine ſed in peccatis eſt dirigenda. In expoſi. pš. cxxij. xſi. Qui habitas.
Fide iam ambulandum eſt. In expoſi. tituli. pš. cxxiij.
Fidei laus in quo conſiſtit. Ser. ij. pš. cj. ver. Reſpondit ei: ꝓpe finem.
Fides de q̄ actu chriſti magis recommendat. In expo. pš. cxx. x. Ecce nō dormitabit.
Fides erit iuſticia hoīs. In expo. pš. cix. ver. Dixit dñs: poſt mediū.
Figura de duobus filijs Abrae. In expo. pš. cxix. verſi. Inhabitaui.

Figura cur beato Petro ꝑcipiebat̃ ꝑmo mactare ꝙ̃ comedere. In expoſi. pſ̃. cxxiij. ver. Forſitan viuos.

Figurat captiuitas ſyon noſtrã captiuitatez. In expo. pſ̃. cxxv. ver. Cũ cõuerterit. Et in expo. pſ̃. cxxxvj. ver. Qm̃ illic interro.

Figura quõ chriſtꝰ docuit in matre ſua vt deum ꝑponamus conſanguinitatibus. In expoſi. pſ̃. cxxvij. ver. Uxoꝛ tua. in fine.

Figura cur tantũ vnus ſanabatur in piſcina. In expo. pſ̃. cij. ver. Notas. fecit.

Figura quõ in omni ſtatu reperiunt̃ mali. In expo. pſ̃. cxxxij. ỽ. Ecce ꝙ̃ bonũ: aſi mediũ.

Figura de ſigno Gedeonis. In expoſiti. pſ̃. cxxxvij. verſi. Qm̃ audierũt.

Figura cur Eua de latere Ade facta eſt. Ser. iiij. pſ̃. ciij. ver. Draco hic quẽ.

Figura de tp̃e noſtre liberatõis. In expo. pſ̃. cxlviij. ver. Laudate dñm: in medio.

Figura cur Ioſeph ꝓceſſerit patrẽ ſuũ in egypto. Ser. ij. pſ̃. cj. verſi. Et ſemen.

Figura cur moyſes ⁊ filij iſrael nõ potuerunt intrare terrã ꝓmiſſionis: cũ tñ multi mali intrauerunt. Ibidem.

Figura cur Helias miſſus fuerat paſcendus ad viduã. Ser. iij. pſ̃. ciij. ver. Producẽs fenum: poſt mediũ.

Figura de venditione Ioſeph. In expo. pſ̃. ciiij. ver. Et vocauit: vſqꝫ in finẽ pſalmi.

Figura de Iacob luctãte cũ angelo. In expo. pſ̃. cxlvij. ver. Annũcians.

Filij nõ morituri quõ generandi ſunt. In expoſi. pſ̃. cxxvij. ver. Ecce ſic benedicetur.

Filij iſrael chriſtiani nõ iudei. In expoſi. pſ̃. cxlviij. verſi. Filij iſrael.

Flagellat cur deꝰ aliquã innocentiorẽ ⁊ dimittendo ſceleratiorẽ impunitũ. In expo. pſ̃. cxlviij. ver. Ignis grãdo: poſt mediũ.

Flagellũ dei nõ eſt repellendũ: qꝛ medicina. In expo. pſ̃. cij. ver. Sicut miſeretur.

Flendũ eſt poſt mãdati tranſgreſſionẽ. Ser. xxvij. pſ̃. cxviij. ver. Exitus aquarũ. Et ſer. ſequẽti. ver. Iuſtus es.

Flent multi male. In expoſi. pſ̃. cxxxvj. ver. Super flumina: in medio.

Fugere interdũ licet pſecutionem. In expo. pſ̃. cxlj. ver. Perijt fuga.

Incipiẽtiũ ab G in pꝛĩa q̃nq̃gena

Gaudiũ noſtrũ ponẽdũ eſt in deo. In expo. pſ̃. ix. ver. Letaboꝛ.

Gaudere debemꝰ in aduerſis ſicut in pſperis. Ser. ij. pſ̃. xlviij. verſi. Cõfitebit̃.

Gigas interꝑtatur ſupbus. Ser. ij. pſ̃. xxxij. verſi. Nec gigas.

Gloꝛiari de meritis ꝓpꝛijs nõ debemꝰ. In expoſi. pſ̃. xlvij. verſi. Cũ ſuſcipiet.

Gloꝛia dei in quibꝰ habitat. In expoſi. ij. pſ̃. xxv. verſi. Et locũ habitationis.

Gratia gratis data quõ manet. In expo. pſ̃. xliiij. verſi. Diffuſa eſt.

Incipiẽtiũ ab G in ſcd̃a q̃nq̃gena

Gaudium coꝛpoꝛale cur appetunt homines. In expo. pſ̃. c. ver. Perambulabaꝫ: in fine.

Gaudiũ oꝛitur iuſtis in toꝛmentis. In expo. pſ̃. xcvj. verſi. Et rectis coꝛde.

Gaudiũ iuſtis nunq̃ abeſt. In expo. pſ̃. lvj. ver. Paratũ. Et in expo. pſ̃. lxvij. verſi. Dominus in illis. Et in expo. pſ̃. lxiij. ver. Letabitur.

Gaudebũt etiam iuſti aduẽturo iudicio. In expo. pſ̃. xcv. ver. Iudicabit oꝛbem.

Gaudiũ nõ eſt impijs. In expo. pſ̃. xcvj. ỽſi. In domino.

Gaudiũ in q̃ ponendũ. In expo. pſ̃. lxxxiij. verſi. Et plebs. Et in expo. pſ̃. lxxxv. verſi. Iocundetur.

Gaudebat cur Paulus moriturus: chriſtus aũt triſtis inquit eſt. ⁊c̃. In expo. pſ̃. c. ver. Nõ adheſit.

Gens iudea a q̃ euerſa eſt. In expo. pſ̃. lxxix. ver. Deuaſtauit.

Gemitus compeditoꝝ quid ſit. In expo. pſ̃. lxxviij. ver. Scd̃m magnitudinẽ.

Generationes due ſunt predicãtes chriſtum ſed aliter. Sermo. j. pſ̃. lxxxviij. ver. Et edificabo.

Gloꝛiãdũ nõ eſt in litteratura. Ser. j. pſ̃. lxx. ver. Qm̃ nõ cognoui. in fine.

Gloꝛia maloꝝ quid eſt. In expo. pſ̃. lj. ver. Quid gloꝛiaris.

Gloꝛia dñi ſup omnẽ terrã. In expoſi. pſ̃. lvj. verſi. Et ſup omnẽ terrã.

Gloꝛificãdus eſt deꝰ in ꝯſilio ſctõꝝ. Ser. j. pſ̃. lxxxviij. ỽ. Deus gloꝛificãdus.

Gratia nõ ſolũ ad homines: ſed etiã ad angelos. Sermo. ij. pſ̃. lxx. verſi. Deus vſqꝫ in altiſſima.

Gratia cur datur hominibus. In expoſi. pſ̃. lxvij verſi. Tu vero: poſt mediũ.

Gradus aſcenſionis. In expo. pſ̃. lxxxiij. verſicu. Aſcenſus in coꝛde. Et ſequẽtibus.

Incipiẽtiũ ab G i tertia q̃nq̃gena

Gaudium non erit iuſtis ꝙ demonia illis ſubijciantur. In expoſi. pſ̃. cxxx. verſu. Neqꝫ igreſſus. in fine. Et in expo. pſ̃. cxlvj. ver. Qui numerat. In fine.

Gaudium in quo ponẽdũ eſt. In expõe. pſ̃. cxliiij. ver. Per ſingulos.

Gaudendũ cur eſt in aduerſitate ſicut in pſperitate. In expo. pſ̃. cxxxviij. verſi. Et nox tãꝙ̃. Et ver. ſequẽti.

Gaudere cur debeant iuſti. In expo. pſ̃. cij. ver. Miſcdia vero dñi. ⁊ ver. ſequẽtibus.

Gemitus hominum non ſemper laudabilis ⁊ bonus. Sermone. j. pſ̃. cj. ver. A voce gemitus.

Generationes oẽs in vnaꝫ rediguntur. Ser. j. pſ̃. cj. verſi. In generatione: ꝓpe finẽ.

Generationes vsq3 in infinitũ pcedẽtes laudabũt deũ. In expo. ps̃. cxliiij. v̾. Generatio.
Gladius bon⁹ & mal⁹ est. In expo. ps̃. cxliij. versi. De gladio.
Gloriari cur nõ iustus debeat in suis iustificationibus sibiipsi aliquid attribuendo. Ser. iiij. ps̃. ciij. ver. Auertente aũt. vsq3 in finẽ
Gloriari cur nõ põt homo meritis suis. Ser. xiij. ps̃. cxviij. ver. Et veniat. & v̾si. sequẽti.
Gloria ẽ iustorũ & stultorũ. In expo. ps̃. cxlix. ver. Exultabũt. & ver. sequẽtibus.
Gratie dei magnitudo. Ser. iij. ps̃. ciij. versi. Ut exhilaretur.
Gratia dei magna intelligẽda est ab vnoquoq3. In expo. ps̃. cxliiij. versi. Et iusticia.

Incipiẽtiũ ab H i pria q̃nq̃gena.

Hereditas nostra christ⁹. Ser. iij. ps̃. xxxvj. v̾. Sal⁹ aũt iustorũ. Et in expo. tituli. ps̃. v.
Hereditas christi p diuisionẽ nõ diminuitur. In expo. ps̃. xlix. ver. Uocauit terrã.
Heretici sunt inimici christi. In expo. ps̃. viij. ver. Ex ore infantiũ.
Holocausta quõ interp̃tant: & que placẽt deo. In expo. ps̃. xlix. ver. Holocausta.
Homo nascitur ad laborem. In expo. ps̃. vij. v̾si. Concepit.
Homies dicunt boues. In expo. ps̃. viij. v̾. Oues.
Homo dicit templũ dei. In exposi. ps̃. x. ver. Dñs in templo.
Homo nat⁹ habet tres pres & tres mres. In expo. ij. ps̃. xxvj. v̾si. Dñs aũt.
Hõ dicit iustus: iusticia dei & nõ ppria. Ser. j. ps̃. xxx. ver. Et in tua iusticia.
Homo saluatur gratis & non meritis ppriis. Ibidem.
Homo nõ habet fugaz nisi ad deũ. Ibidẽ. v̾. Esto mihi.
Homo qualiter tenet irasci pctõrib⁹. Ser. ij. ps̃. xxx. v̾si. Cõturbat⁹. Et quõ differũt ira & odiun. Ibidem.
Hõ iustus sepius manet in vita ppter alios. Ser. ij. ps̃. xxx. ver. Qm̃ defecit.
Homies diuersimode pugnãt. In expo. ps̃. xxxv. ver. Maliciã autẽ.
Hõ multa accepit a deo q̃ male soluit. Ser. ij. ps̃. xxxvj. ver. Feneratur.
Hoies possessuri regnũ dei flagellabunt. In expo. ps̃. xxxvij. ver. Qm̃ ego.
Hois renouationis q̃ est potior causa. In exposi. ps̃. xxxviij. ver. Ecce veteres.
Hõ habet aliqd sub sole: aliqd supra solẽ. In expo. ps̃. xxxviij. ver. Uerũtamẽ vniuersa.
Hõ de quib⁹ habet regratiari deo. In expo. ps̃. xliij. ver. A facie inimici.
Hoies gratia adoptãtis efficiũtur dij. In exposi. ps̃. xlix. ver. A solis ortu.
Humanitas christi quõ orat: & quõ differt ab humanitate homis. In p̃fatione scde expo. ps̃. xxix. Et ibidẽ referunt opiniones plurimorũ hereticorum.
Hũilitas facit hoiem appropinq̃re deo. In exposi. ij. ps̃. xxxj. v̾. Uerũtñ in diluuio.
Hũilitas facit hoiem benedicere deũ omni tẽpore. Ser. j. ps̃. xxxiij.
Hũilitas recõmendat a christo. In expo. ps̃. l. ver. Auditui meo.

Incipiẽtiũ ab H i scõa q̃nq̃gena.

Hereditas dei dicit ecclesia ex iudeis & gẽtibus. In expo. ps̃. lxxviij. ver. Effuderunt sanguinẽ.
Hereticorũ terror nõ ẽ timẽdus. In expo. ps̃. lvij. ver. Spernet tanq3.
Heretici quos magis excludere nituntur. In expo. ps̃. lxvij. versi. Cõgregatio.
Hõ catholic⁹ cur in oi terra reperitur sed nõ heretic⁹. In expo. ps̃. lvj. v̾si. Et sup oẽm.
Homo saluatur nõ meritis suis. In expo. ps̃. lv. versi. Pro nihilo.
Hoies dicunt montes & colles. In expo. ps̃. lxxj. ver. Suscipiant.
Homo in deo sanus & fortis. Ser. j. ps̃. lxx. v̾. Qm̃ firmamentũ.
Homo nõ est idone⁹ sibiipsi ad salutẽ. In exposi. ps̃. lxxj. versi. Et animas.
Hõ aliqñ efficit pecus in deo tñ manẽdo. In expo. ps̃. lxxij. ver. Quasi pecus.
Hoim pedes cur mouent ad errandũ. In exposi. ps̃. lxxij. ver. Quia zelaui.
Homo cur piclitat in mundo. In exposi. ps̃. xciij. ver. Et factus est mihi.
Holocaustũ & sacrificiũ differũt. In expo. ps̃. lxv. ver. Introibo.
Hũiliati quõ dicunt q̃ 9 christũ se exaltabant. In expo. ps̃. lxvij. v̾. Uerũtñ deus.
Hũiliatus est diabolus a deo. In exposi. ps̃. lxxj. versi. Et humiliabit.
Hũiliat hoiem deus & exaltat. In exposi. ps̃. lxxiiij. ver. Hunc humiliat.
Hũiliari & vulnerari quõ dicitur hõ ab hũiliato. Ser. j. ps̃. lxxxviij. v̾. Tu humiliasti.

Incipiẽtiũ ab H i tertia q̃nq̃gena

Habitatio christi oia iusti. In exposi. ps̃. cxxij. versi. Qui habitas: in fine.
Homo cur dicitur puluis in sacra scriptura. Ser. j. ps̃. cj. versi. Et pulueris.
Hoies in hoc mundo diuersas ptes eligũt sibi: sed iusti tñ vnam videlicet deũ. Ser. xvj. ps̃. cxviij. ver. Pars mea.
Homo nõ potest operari in seipso oia q̃ vult. In expo. ps̃. cxxxiij. v̾si. Psallite nõi ei⁹.
Hõ magne reputationis est apud deũ. In exposi. ps̃. cxliiij. versi. Aut filius.
Homo quomõ erit possessio dei & deus hois. In expo. ps̃. cxlv. versi. Spes illius.
Humani generis splendor flori comparatur. In expo. ps̃. cij. versi. Sicut flos.
Hũanitatẽ christi nõ erat magnuz videre. In

expo.ps̄.cix.ver.Tecū principiū.
Hūane mortalitatis ꝓfluxio torrēti cōparatur. In expo.ps̄.cix.ver.De torrente.
Humanitas christi ⁊ eiꝰ diuinitas eandē passionē sustinuerunt. In exposi.ps̄.cxxx.ver. Quē admodū qui.
Honorando parētes cur dicunt longeui sup terrā: cū multi maledicētes senescūt. In expo.ps̄.cxx.versi. Dn̄s tegumētū: in medio.
Humilibus solū ꝯfluit gratia. Ser.ij.ps̄.ciij. ver. Qui emittit.
Humiles exaltant a deo. In expo.ps̄.cxij.vsi. In celo ⁊ in terra.
Humiliari potest homo ꝓpter veritatem: sed nunꝙ veritas. In expo.ps̄.cxv. versi. Ego autem humiliatus.
Hūilitas ē vera ⁊ simulata. Ser. ij.ps̄.cxviij.
Hūilitas nō ī vno ope: s; ī diuersis approbat. Ser.xv.ps̄.cxviij. ver. Hec me ꝯsolata ē.
Hūilibus cur dat gratia. Ser.xvij.ps̄. cxviij. versi. Ego vero inquit.
Humilitas est magna virtus. In exposi.ps̄. cxxvj.ver. Inuanū. ⁊ ver. sequētibꝰ.
Humilitas est aliqñ penalis ⁊ nō bona. In exposi.mystica.ps̄.cxxxiiij.vsi. Et oīa regna.
Humiles nō sunt nolētes studere ꝓpter hūilitatē. In expo.ps̄.cxxx.v. Quēadmodū q.
Humiliatio pctōris est ad terrā. In expo.ps̄. cxlvj.versi. Humilians aūt.

Incipiētiū ab I in pria qnq̄gena.

Iacob ⁊ Esau debellatio. In expo.ps̄ xlvj.ver. Elegit nobis.
Illuminatio christi facit hoīem saluū. In expo.ij.ps̄.xxvj.v. Ne declines.
Impij expellunt ab hereditate christianorū. In expo.ps̄.v.versi. Scd̄m multitudinē.
Inaniter se iactare quid sit. In expo. ps̄.vij. ver. Decidam.
Incarnatio filij recitat. In expo.ps̄. xliiij.v. Eructauit.
Infelix p humilitatē ipetrat felicitatē. In exposi.ij.ps̄.xxviij.ver. Celi enarrāt.
Inimici christi sūt heretici. In expo.ps̄. viij. v. Ex ore infantiū.
Inimici sunt mundani spūalibus. In expo. ps̄.vj.v. Inueterauí.
Iniqtates agentes comparant paleis. In exposi.ps̄.vj.ver. Discedite.
Iniqtas aliter mētitur sibi ⁊ alijs. In exposi. ij.ps̄.xxvj.v. Et mentita.
Innocentes qui sūt. In expo. ps̄.vij.vsi. Et scd̄m innocentiā.
Intelligentia qd est. In expo.ij. ps̄. xxxj. v. Beatus vir.
Interptatio Chusi ⁊ Achitophel. In expo. tituli.ps̄.vij.
Ira deprimenda est ꝓpter multa. In pfatiōe scd̄e expo.ps̄.xxv.
Irā habere deꝰ quō intelligit. In expo.ps̄.ij. v. Tūc loqt. Et in expo.ps̄.vij. v. Exurge.
Irascitur deus multū nō puniēdo. In expo. ps̄.ix.versi. Scd̄m multitudinē.
Irasci quō licitū sit absq peccato. In exposi. ps̄.iiij.ver. Irascimini.
Ira ⁊ furor quō differūt. In expo.ps̄.vj.ver. Nec in furore.
Iudei ⁊ pagani meliores sunt christianis malis. Ser.ij.ps̄.xxx.ver. Sup omnes. Et nota ibidē moralizationem.
Iudei quare pmittunt viuere. In expo. ps̄. xl.v. Benedictus dn̄s.
Iudiciū duplex: manifestum ⁊ occultū. In exposi.tituli.ps̄.ix.
Iudicium non est timendū sed desiderandū. In expo.j.ps̄.xviij.v. Iudicia domini. ⁊ v. sequentibus.
Iudiciū dei nō puertetur precibꝰ. In exposi. ps̄.ix.ver. Iudicabit.
Iudicare iterdū singificat discernē. In expo. ij.ps̄.xxv.ver. Iudica me.
Iudica illos deus: pphetia est: ⁊ nō maledictio. In expo.ps̄.v.ver. Decidāt a cogitatio.
Iudiciū dei timendū: ꝓpter plura. Ser.j.ps̄. xlviij.ver. Inclinabo.
Iudicare aliud est pupillū ꝙ pupillo. In exposi.ps̄.ix.ver. Iudicare.
Iusti interptant celi. In expo.ij.ps̄.xviij. v. Celi enarrāt.
Iustus ⁊ auarus diuersa desiderāt. In expo. ij.ps̄.xxvj.versi. Ne declines.
Iustus q̄ faciet. Ser.ij.ps̄.xxxvj. ver. Iustꝰ aūt miseretur.
Iustus nō querit panem iniuste. Ser.iij.ps̄. xxxvj.ver. Iuuenis fui.
Iustus a deo nō relinquet. Ibidem.ver. Dominus autē.
Iustus clamat de ꝓfundo: sed non pctōr. In expo.ps̄.xxxix.ver. Et imisit in os.
Iustus q̄ timebit. Ibidem.ver.sequēti.

Incipiētiū ab I in scd̄a qnq̄gena.

Ieiunare cur christus voluit.xl.diebus. In expo. tituli.ps̄.xciij.
Ieiunare cur christus potiꝰ elegit in cruce ꝙ amaritudine; potare. Ser.j.ps̄.lxviij. ver. Et cooperui.
Ignis precedens faciē dei qualis erit. In exposi.ps̄.xcvj.ver. Ignis ante.
Imitantur deū multi puerse. Ser.ij.ps̄. lxx. versi. Deus quis similis.
Imitandus nō est deus in omnibus. Ser.j. ps̄.xc. In pfatione.
Immolat adhuc q̄tidie christus ꝓ nobis. In expo.ps̄.lxxv.v. Qm̄ cogitatio: pꝰ mediū.
Hymnus tria habet in se. In expo.tituli. ps̄. lxxij.
Hymnus cantandus est deo. In exposi.ps̄. lxiiij.ver. Te decet.
Infirma mūdi cur elegit deus. In expo. ps̄. lxxxvj.versi. Horū qui facti sunt.
Inimici occulti ꝙ aperti quō vincendi sunt.

In expo. ps̄. liiij. v̄. Quoniam declinauerūt.
Inimicitia cū diabolo ꝑpetua erit. In expo. ps̄. lxxvj. v̄. Anticipauerūt.
Inimicorum dilectio qualis erit. In expo. ps̄. lxxviij. versi. Et innotescat: ꝓpe finem.
Inimici dei ꝑ quid agnoscētur. In expo. ps̄. xcj. ver. Quoniam ecce inimici.
Inimicus quō effugiendus est. In expo. ps̄. lx. versi. Turris fortitudinis.
Iniqtas quomō nō est a deo facta. Ser. j. ps̄. lxviij. ver. Infixus sum: ꝓpe finem.
Innocentiā cur multi seruare nolunt. In expo. ps̄. lxxxiij. versi. Gratiā ꝛ gloriā.
Innocentiā nō oēm requirit deus. In expo. ps̄. lxxvij. versi. Et in intellectu.
Innocens qs dicit. In expo. tituli. ps̄. xciij. Et in expo. ps̄. c. ver. Deambulabā.
Iniqtas nō codē modo ex diuite ꝛ paupe ꝓdiet. In expo. ps̄. lxxij. ver. Prodiet quasi.
Iniquitas ꝑmens bonos vsqꝫ ī finē mūdi nō cessabit. In expo. ps̄. lvj. ver. Et in vmbra.
Iniqui cur sibiipsis non displicent. In expo. ps̄. xcviij. ver. Dn̄s in syon.
Iniquitati remediū ne noceat. In expo. ps̄. xcviij. versi. Cōmoueatur terra.
Inobediētia q̄ꝫ mala est. Ser. j. ps̄. lxx. in exposi. tituli.
Ypocrite similē habēt herbā cū bonis nō fructū. In expo. ps̄. lxiiij. ver. Benedices.
Ira dei multis ē vtilis ꝛ necessaria. In expo. ps̄. lix. versi. Irat⁹ es. Et in expo. ps̄. lv. v̄si. In ira.
Ire dei potior causa q̄ est. In expo. ps̄. lxxiij. ver. Posuerūt signa. Et in expo. ps̄. xcviij. versi. Et vindicās.
Ira dei etiā post istam vitā erit. In expo. ps̄. lxxxvij. ver. Auertisti.
Ire dei potestatē multi ignorāt. In expo. ps̄. lxxxix. ver. Quis nouit.
Iram hoīm cur christ⁹ pati voluit. In expo. ps̄. xcviij. ver. Dn̄s in syon.
Ira ignis est. In expo. ps̄. xcvj. v̄. Ignis ante.
Ira dei quid est. In expo. ps̄. lxxxij. ver. Sicut ignis.
Ira dei quid operat̄ in homine. In expo. ps̄. lxxxiiij. ver. Non in eternū.
Ira dei tm̄ ad tpus est. In expo. ps̄. lxxix. v̄. Dn̄e deus virtutū.
Irā deus facilius continet misericordia. In expo. ps̄. lxxvj. versi. Aut cōtinebit.
Ira dei super quos effunditur. In expo. ps̄. lxxviij. ver. Effunde iram.
Ira nō ē ꝑturbatio dei. In expo. ps̄. lxxviij. ver. Vsqꝫquo.
Iudei cur adhuc reperiunt̄ ī mūdo: ꝛ ad q̄d vtiles. In expo. ps̄. lvj. v̄si. Dedit i opprobriū.
Iudeis nō erat peccatū cōfitendo regē suū cesarem. In expo. tituli ps̄. lv.
Iudeorū origo que est. In expo. ps̄. lxxv. v̄. Notus in iudea.
Iudeorum maceria cur destructa. In expo. ps̄. lxxix. ver. Vt quid destruxisti.
Iudiciaria ptās filio homis ꝛ nō dei data est. In expo. ps̄. lxxiiij. versi. Cū accepero.
Iudicio tali iusti nō erubescent: ꝛ quare. In expo. ps̄. c. ver. Misericordiam. Et ser. j. ps̄. lxxxviij. ver. Confirmetur.
Iudicabūt pauciores cum christo. Ser. ij. ps̄. xc. In cōmemoratiōe versuū. ver. In manibus: post mediū.
Iudicaturi cū christo mlti sibi false ꝓmittunt. Ser. j. ps̄. xc. ver. Cadāt a latere.
Iudicātiū sedes cur tm̄ duodecim. In expo. ps̄. lxxxvj. versi. Sup oīa ta.
Iudiciū cur deus distulit. In expo. ps̄. xcvij. ver. Iudicabit orbem.
Iudicem habet vnusquisqꝫ in secreto suo. In exposi. ps̄. lxxiiij. ver. Quoniam neqꝫ ab oriente. Et in expo. ps̄. lxxvj. ver. Et scrutabar.
Iuramētum christi q̄d ē. Ser. ij. ps̄. lxxxviij. ver. Tu repulisti.
Iuramentum cur hoībus ꝓhibet̄ ꝛ nō deo. Ser. j. ps̄. lxxxviij. versi. Iuraui Dauid.
Iusticia labiorum nō est sufficiens ad salutē. In expo. ps̄. lvij. v̄. Si vere vtiqꝫ: in medio.
Iusticia preponēda est iudicio. In expo. ps̄. xciij. ver. Et hereditatē suā non derelinq̄t: ꝛ ver. sequēti. Et ī expo. ps̄. xcviij. v̄. Tu pasti.
Iustis etiā fit retributio ī terra. In expo. ps̄. lvij. ver. Et dicet homo.
Iustis erit etiā timor: ꝛ qualis. In expo. ps̄. lj. ver. Et videbunt.
Iusticia nō est ex homine. Ser. j. ps̄. lxx. v̄si. In tua iusticia. Et in expo. ps̄. lxxxiiij. ver. Iusticia ante eum.
Iusti infirmi cur putant se frustra bene viuere. In expo. tituli ps̄. xciij.
Iusti quomō florebunt. In expo. ps̄. xcj. ver. Iustus vt palma.

Incipiētiū ab I i tertia q̄nq̄gena.

Idipm quid est. In expo. ps̄. cxxj. versi. Cuius ꝑticipatio.
Ieiuniū quadragesimale cur celebrat̄ ante pascha. In expo. tituli. ps̄. cxlviij.
Ignis ardēs dicit̄ minister christi. Ser. j. ps̄. ciij. ver. Qui facit angelos.
Illuminātur nō omnes a deo. In expo. ps̄. cxxxviij. ver. Quoniam tenebre.
Indulgētie portū cur ꝓmisit nobis de⁹. Ser. j. ps̄. cj. ver. Quoniam cinerē.
Inimicitia occulta oībus ꝑiculosa. In expo. ps̄. cxxxix. ver. Qui cogitauert. ꝛ v̄. seq̄nti.
Iniuria poti⁹ patiēda ē q̄ꝫ faciēda. In expo. ps̄. cxlv. ver. Facientē iudiciū.
Iniusti cur perueniūt ad honores. In expo. ps̄. cxxiij. ver. Quoniam nō derelinquet.
Iniustus quilibet dicit̄ nociuus ꝛ malus. In expo. ps̄. cxxxix. versi. A viro iniusto.
Innocens qs dicitur ibidem.
Inuidie que ē potior cā. In expo. ps̄. cxxxix. versi. Absconderunt.

Ira inimicorũ nõ est timenda. In exposi. ps̃. cxxxvij. vsi. Sup iram.
Israel q̃d ẽ. In expo. ps̃. cxxi. vsi. Lestioniũ.
Judicasse cur christ⁹ dicit plebẽ suã: cũ nõ dũz fuit iudicij tempus. In exposi. mystica ps̃. cxxxiij. vsi. Et in seruis suis.
Judiciũ de bonitate vel malignitate hoĩs cur ꝓhibet. Sermo. xij. ps̃. cxviij. v̄. Ampura.
In iudiciũ nõ est cũ deo intrandũ. In exposi. ps̃. cxlij. v̄. Et non intres.
Jurare q̃d ẽ. In expo. ps̃. cix. v̄. Jurauit dñs.
Justicia in tribulatione p̃mo laudãda est. In expo. ps̃. cxliiij. ver. Justus dñs.
Just⁹ nemo ex seipso. In p̃fatiõe ps̃. cix.
Justicia omni tempore laudanda est. Ser. ix. ps̃. cxviij. In principio.
Just⁹ q̃ dicit. In expo. ps̃. cxl. vsi. Oleũ aũt.
Justũ esse vtili⁹ est q̃z esse. In expo. ps̃. cxliiij. versiculo. Et iusticia
Justificatões mlti didicerũt tñ ignorãt. Ser. xvij. ps̃. cxviij. ver. Bonũ mihi.

Incipiẽtiũ ab. L. in p̃ria q̃nq̃gena

1 Labia impiorũ erũt in iudicio muta. Ser. iij. ps̃. xxx. ver. Que loquũtur.
Lactẽtes simul ꝛ ꝑfecti possidebũt regnũ dei. In expo. ps̃. viij. v̄. Ex ore ĩfantiũ.
Lacus aliter aperitur: aliter effodit. In expo. ps̃. vij. ver. Lacum aperuit.
Lapis angularis christus est. Nõ ibidẽ mysticã interp̃tationẽ. In expo. ps̃. xliij. vsi. Propterea vnxit. Et in expo. ps̃. xlv. v̄. Uenite.
Lex: aliter q̃s dicit esse in lege: aliter sub lege. In expo. ps̃. j. ver. Sed in lege eius.
Libri interp̃tantur celi. In exposi. ps̃. viij. v̄. Quoniam videbo.
Lignũ plãtatũ secus decursũ aq̃rũ: quõ intelligit. In expo. ps̃. j. ver. Et erit tanq̃z lignũ.
Lingue adulãtiũ alligãt aĩam in peccatis. In expo. ps̃. ix. ver. Cõprehenduntur.
Luna significat vniuersalem ecclesiã. In expo ps̃. viij. vsi. Lunam.
Luna dicit ecclesia allegorice. In exposi. ps̃. x. ver. Quoniã ecce peccatores.

Incipiẽtiũ ab. L. in sc̃da q̃nq̃gena

1 Labori nr̃i mercedẽ p̃figurat christi resurrectio. In expo. ps̃. lx. v̄. Deduxisti me.
Labor quomodo erit in homine. Ibidem.
Labor vtrũ erit in reg̃e. In expo. ps̃. lxxxvj. ver. Tanq̃z iocundatorũ.
Labor nr̃ grauis p̃ q̃d efficit leuis. In exposi. ps̃. xcij. v̄. Nũq̃d adheret tibi. In medio.
Labor nr̃ cur sit t̃palis cum merces sit eterna. In expo. ps̃. xcij. v̄. Nũq̃d adheret tibi.
Lapis p̃cisus de mõte q̃d significet. In expo. ps̃. xcviij. versi. Et adorate in mõte.
Laq̃os diaboli q̃d euadẽdi remediet. Ser. j. ps̃. xc. vsi. De muscipula.
Laudare deũ nõ põt iniq̃tas: ꝛ q̃re. Sermo. j. ps̃. lxviij. v̄. Infixus sum. In fine

Laudãd⁹ quõ ẽ deus semp. In expo. ps̃. xcj. ver. Ad annũciandum.
Laus q̃ est potior deo acceptabilis. In expo. ps̃. xciij. ver. Preueniamus.
Laudãdi etiã sũt sermones ꝓprij. In exposi. ps̃. lv. ver. In deo laudabo.
Laudari vel subsãnari q̃ meruerũt. In expo. ps̃. lxiij. vsi. Et sperabit. In medio.
Laudari in se erubescet hõ et formidabit. In expo. ps̃. lxix. v̄. Auertãt statim. In medio.
Legẽ dei q̃z q̃z sc̃ti aliq̃ñ dimittũt ñ reliquũt tñ a deo. ser. ij. ps̃. lxxxviij. v̄. Neq̃z ꝓphanabo
Lex ẽ cã mltoꝝ ĩfirmantiũ ꝛ eg̃rãtiũ In expo. ps̃. lxvij. vsi. Tu vo p̃fecisti. In medio.
Lex q̃z q̃z iudeis data nunq̃z tñ s̃uabat ab eis. Ser. ij. ps̃. lviij. v̄. Et scient.
Lex diligenter attendenda est. In exposi. ps̃. lxxvij. ver. Attendite.
Lex cur fuerat scripta in tabulis. In exposi. ps̃. lvij. ver Si vere vtiq̃z.
Lex sine gratia lr̃a est et nõ saluat. Sermone j. ps̃. lxx. ver. Quoniã nõ cognoui.
Lex ꝛ testimonium differunt. In exposi. ps̃. lxxv. ver. Et suscitauit.
Lingua diuisa q̃z mala est. In expo. ps̃. liiij. v̄ Submerge domine.
Lingue iudeoꝝ valide quõ infirmate sũt iã cõtra eos. In expo. ps̃. lxiij. vsi. Et infirmate.
Liberat deus cur hoĩem aliq̃ñ occĩdere tñ. Ser. ij. ps̃. lxviij. vsi. Propter inimicos.
Liberat crebro hõ ab iniq̃tate ꝓpria: s̃ nõ aliena. Ser. j. ps̃. lxx. ver. Deus meus.
Liberatio p̃p̃li ex dñatiõe pharaõis q̃d p̃figurat. In expo. tituli ps̃. lxxij. post mediũ.
Litigant multi cum deo. In exposi. ps̃. lxxv. ver. Et factus.
Loc⁹ dei q̃d sit. In expo. lxvij. v̄. Deus qui
Loquũt mlti aduersus deũ iniq̃tatẽ. In expo ps̃. lxxiij. vsi. Ne loq̃mini. Et in exposi. ps̃. xciij. ver. Usq̃z quo
Longe q̃ dicũtur esse a deo cũ sit vbiq̃z. In expo. ps̃. xciij. ver. Uenite exultemus.
Lumen dei quo illuminat hõ q̃d sit. In expo. ps̃. lxvi. vsi. Illuminet. Prope finẽ.

Incipiẽtiũ ab. L. in tertia q̃nq̃gẽa

1 Labori hoĩm origo q̃ sit. In expo. ps̃. cij. ver. Non in finem.
Labor est in omni opere malo. In exposi. ps̃. cxxxix. ver. Caput circuitus eoꝝ.
Lachrymarũ effusio mltũ vtilis. In expo. ps̃. cxxvij. ver Ecce sic benedicetur.
Laq̃us peccatoꝝ quõ euadẽd⁹ est. In exposi. ps̃. cxxxix. ver. Ne tradas.
Laudari a stãtibus vult deus. In exposi. ps̃. cxxxiij. ver. Qui statis.
Laudando deuz cui ꝓdest illa laus. In expo. ps̃. cxxxiiij. vsi. Laudate serui.
Laudis a suspẽsiõe null⁹ excusat. In p̃ma expo. ps̃. cxxxiiij. v̄. Oia q̃cũq̃z. Post mediũ.
Laudare deũ neq̃ũt q̃ peccata excusãt. In ex-

po.ps̄.cxl.versi. Ad excusandas.
Laus dei eterna erit. In expo. ps̄.cxliiij.vsi. Et magnitudinis eius.
Laudād⁹ est de⁹ in omi ope: dormiēdo: vigilādo rc. In expo.ps̄.cxlvj.v̄. Laudate dñm.
Laudem q̄lē exhibēt deo bestie: piscēs: pecora rc. In expo.ps̄.cxliiij.v̄. Cōfiteātur tibi.
Laudari in hymno q̄d sit. In expo.ps̄.cxlviij ver. Hymnus omibus.
Lege subintrāte cur abūdauit peccatū. In expoſi.ps̄.cij.ver. Notas fecit vias.
Legi cur de⁹ nō dederat ptātē saluādi. In expo.ps̄.cxxiij.ver. Adiutoriū nr̄m. In fine.
Lex cur data est per Moysen. In exposi. ps̄. cij.ver. Notas fecisti.
Lex cur data est iudeis in lapide. Ibidē. ver. Faciens misericordias.
Lex dei in toto seruanda est. In exposi. ps̄. cij.ver. Et memoria.
Lex aliter iustis r iniustis iposita ē. Ser.xj.ps̄. cxviij.ver. Legē pone mihi.
Lex ad quid prodest. Sermo.xxv. ps̄.cxviij. ver. Propterea inq̄t dilexi.
Lex quō est diligenda. Sermo.xxij.ps̄.cxviij ver. Tota inq̄t die.
Lex cur data est cū nō possit viuificare. Ser. xxvj.ps̄.cxviij.ver. Manifestatio.
Liberatio filiorū israel ex egypto p mare q̄d significat. Ser.j.ps̄.cxiij.v̄. Mare vidit. r seq̄nti.
Lingua subdola quō repellēda est. In expo. ps̄.cxix.ver. Sagitte potētis.
Locus quō preparandus est deo. In exposi. ps̄.cxxxj.ver. Et requiem.
Loquēdi voluptas damnāda ē. In expo.ps̄. cxxxix.ver. Vir linguosus.
Lōganimitate cur deus parcit peccatoribus. In exposi.ps̄.cij.ver. Miserator et.
Liguis oib⁹ cur iā nō loquūt q̄b⁹ dat spūssctū. In expo. ps̄.cxlvij.v̄. Qui posuit.p⁹mediū

Incipientiū ab M i pria q̄nq̄gena.

Malus r bon⁹ popul⁹ circūdabit deum in iudicio. In expo.ps̄.vij.vsi. Et cōgregatio populor̄.
Mali r boni q̄rūt btitudinē diūsimode vt plane notat. Ser.ij.ps̄.xxxij.v̄. Beata gens.
Malicia sp nociua ē mgr̄o suo: ſ nō inimico. Sermo.j.ps̄.xxxiij.versi. Et captio.
Mammotreptus quis dicitur. Sermone.ij. ps̄.xxx.ver. Ego autem.
Mansuetus est asinus domini. In expositi. ps̄.xxxiij.ver. In dño laudabitur.
Mansueti possidebunt regnū dei. In exposi. ps̄.xliij.ver Propter māsuetudinem.
Martyres nō facit pena: sed causa. Sermo.ij ps̄.xxxiij.ver. Deus meus.
Mēbra christi vt mēbra corpis diuersis dōis dotant. Ser.ij.ps̄.xxxij.ver. Qui finxit.
Mēdaciū q̄d ē. In expo.ps̄.v.vsi. Perdes.
Mēdaciū q̄n est peccatū: r q̄n nō. Ibidem.
Milicia est vita hois super terrā. In expo.ps̄ xxxviij.ver. Opprobriū inquit.
Ministri puniūt interdū loco dei. In exposi. ps̄.vij.versi. Non iram adducēs.
Miscōia christi magna ē r lata. Sermo.ij.ps̄ xxxij.versi. Et spū oris.cū seq̄ntibus.
Misericordia diuersimode est in celo r in terra. In expo.ps̄.xxxv.ver. Dñe in celo.
Misericordia adest tpe tribulatiōis. In expo. ps̄.xlj.ver In die mandauit.
Miscōia dei in hoc appet q: nō punit pctōres. Sermo.ij.ps̄.xxxiij.ver. Insurgentes.
Mysticatio sup captiōe pisciū aplorū egregie notat. In expo.ps̄.xlix.vsi. Et in circuitu.
Mōs iterptat christ⁹. In expo.tituli ps̄.x.
Montes dei qui dicūtur. In expo.ps̄.xxxv. ver. Justicia tua.
Mōtes dei n̄ dāt auxiliū: ſ vēit ab illo. Ibidē.
Mōs mōtiū christus est, discipuli aūt mōtes. In expo.ps̄.xlv.vsi. Et trāsferent mōtes.
Mōtes: alij sūt seculi: alij dei: r q̄ sūt. In expo ps̄.xlv.vsi. Cōturbati sūt mōtes.
Mors dicit dura necessitas; r ibidē plura de morte. Ser.j.ps̄.xxx.ver. Nec conclusisti.
Mors timenda est. In expositiōe ps̄.xxxviij ver: Verūtamen.
Mors duplex est. Sermōe.ij. ps̄.xlviij.ver. Sicut oues in inferno.
Mortuus q̄ affert secū. Sermo.ij.ps̄.xlviij. ver. Quoniā nō cū morieт.
Mulieris chananee facta recitātur. In expo. ps̄.xliij.versi. Et adorabūt eū.
Mundus nunq̄ dicit sufficit. In secūda prefatione.ps̄.xxix.
Muscipula occulta dicit praua cogitatio. In expo.ps̄.ix.ver: In muscipula.

Incipientiū ab M i scd̄a q̄nq̄gena

Mandata dei cur dicūtur iudei nō agnouisse. In expo.ps̄.lxxvij.v̄. Quāta inq̄t
Mali nō gratis sūt: sed vtiles. In exposi.ps̄. liiij.ver. Contristatus.
Mali q̄d agere possūt in bonis. In expo.ps̄. lj.versi. Sicut nouacula. lexisti.
Maliciā diligere q̄d sit. In expo.ps̄.lj.v̄. Di
Malū quō vitandū est. In exposi. ps̄. lxxix. ver. Succensa igni.
Mala cur tāta euenerūt ppt filias Loth pre abutētes. In expo.ps̄.lix.ver. Juda rex.
Mēdax poterit aliq̄s iudicari etiā veritatē pferēdo. In expo.ps̄.lv.ver. In deo lauda.
Mēdaciū iudeor̄ ꝯ christū erat ei⁹ potētie recōmēdatio. i expo.ps̄.lxv.vsi. In mītitudie.
Messis duplex pphete r apostoli operatores illarū. In expo.ps̄.lxiiij.versi. Et campi.
Misericordia dei omibus melior. In exposi. ps̄.lxij.ver. Quoniā melior.
Misericordia r veritas cui requiretur. In expoſi.ps̄.lx.versi. Miscōiam et veritatē.
Misereri cur deus aliq̄n differt. Sermone. ij.ps̄.lxviij.ver. Exaudi me.
Miscōia dei: omib⁹ nō est suauis. Ibidem.

Misericordia ꝛ veritas deo ē reddēda. Ser. j. ps̄. lxxxviij. ver. Et veritas.
Misericordia dei in q̄ actu repit̄ magis recōmēdāda. In expo. ps̄. xcj. v̄. Ad ānūciādū.
Miscōie dei effectū nō oēs pticipant. Ser. j. ps̄. lviij. versi. Nō misereraris.
Mirabilia dei nō sūt oibus nota. In exposi. ps̄. lxxxvij. v̄. Nunqd cognoscētur.
Mites corde ꝗ dicunt̄. In expo. ps̄. lxxv. v̄.
Montes qui dicunt̄ eterni. Cū exurgeret. In expo. ps̄. lxxv. ver. Illuminans.
Mors dicitur odiū: vita dilectio. In exposi. ps̄. liiij. versi. Et metus mortis.
Mors occisa est in christo. Ser. ij. ps̄. lviij. v̄si. Et cōprehendantur.
Mortuos fm aiam resuscitare mai⁹ est miraculū. Ser. ij. ps̄. lxx. v̄si. Et vsq₃ nunc.
Mortis exitus nō ē timendus. In expo. ps̄. lxvij. versi. Et dn̄i dn̄i exitus.
Mortē vtrū oēs videbunt. Sermone. ij. ps̄. lxxxviij. ver. Quis est homo.
Mortuis cur dicitur de⁹ non fecisse miracula cū eos suscitauit. In exposi. ps̄. lxxxvij. ver. Nunquid mortuis.
Murmurandū nō est tribulationes patiēdo. Ser. j. ps̄. lxx. versi. De⁹ me⁹ in adiutoriū.
Murmurandū nō est ꝯ christū pctōrib⁹ pcendo. In expo. ps̄. xciij. v̄. Deus vltionū.
Murmurantib⁹ iudeis cur de⁹ penā distulit. In expo. ps̄. lxxvij. v̄. Adhuc esca.
Munera q̄lia sūt deo offerēda. In expo. ps̄. lxxv. versi. Omnes qui in circuitu.

Incipiūt ēt ab M i tertia q̄nq̄gēa.

Maledicūt mlti deū vita licet lingua bn̄dicūt. In expo. ps̄. cxxxiij. v̄. In noctib⁹.
Malivenari pn̄t iustos sed nō cape. In expo. ps̄. cxxxix. versi. Virum iniustū.
Malū retribuit homo deo p bonis. In expo. ps̄. cij. ver. Benedic anima. noli.
Mali sero querētes deū cur nō inuenient cū tamē dicit̄: Querite inuenietis. Ser. xxviij. ps̄. cxviij. versi. Iustificationes.
Mali cur ad tempus ferendi sunt. In expo. ps̄. cxix. ver. Cū his qui oderunt.
Mali cur persequūtur bonos. In expo. ps̄. cxxviij. ver. Supra dorsum.
Manducare iā₃ pcipimur panē obliuionis. Ser. j. ps̄. cj. versi. Qm̄ oblitus.
Mādducantiū cib⁹ est multiplex. Ser. iiij. ps̄. ciij. versi. Omnia inquit a te expectāt.
Mādata dei cur mali nō pmittunt pscrutari. Ser. xxiij. ps̄. cxviij. v̄. Declinate a me.
Mādata dei p que potius seruāda sunt. Ser. xxvij. ps̄. cxviij. ver. Os meū inquit.
Manus dei extēditur sup inimicos nostros. In expo. ps̄. cxxxvij. versi. Sup iram.
Maris istius picula quō euadenda sunt non submergēdo. Ser. iiij. ps̄. ciij. v̄. Hoc mare.
Martyres ad mortē cōpediti quō sp soluebātur a deo. Ser. ij. ps̄. cj. v̄. Ut audiret.
Meli⁹ est vt nullus sit miser: q̄₃ vt tu facias misericordiā. In expo. ps̄. cxxv. v̄. Eūtes ibāt.
Miscōia dei cui magis pbetur. In expo. ps̄. cij. ver. Faciens misericordias.
Miscōia quō faciēda est iusto. Ibidem.
Miscōia dei nō est spernēda ppter ei⁹ lōganimitatē. In expo. ps̄. cij. ver. Miserator ꝛ.
Miscōia dei nō oīm hoim eq̄liter miserebuntur. Ser. j. ps̄. cj. versi. Et pulueris.
Miscōia quō iusti etiā indigebūt p⁹ iudiciū. In expo. ps̄. cxxxv. v̄. Cōfitemini dn̄o qm̄.
Miscōie opa oēs virtutes excellūt. In expo. ps̄. cxlvij. ver. Qm̄ cōfirmauit: in fine.
Misericordia nō tollit iusticiā. In expo. ps̄. cxliij. ver. Misericordia mea: in fine.
Misereri q̄d est. In expo. ps̄. cxj. v̄. Suauis.
Miraculū ꝛ si nō fecerit iustus, ppterea nō est reputādus iniustus. In exposi. ps̄. cxxx. v̄. Neq₃ ingressus sum.
Monachoꝝ ꝛ fratrū vnitas q̄₃ laudabilis est. In expo. ps̄. cxxxij. v̄. Ecce q̄₃ bonū.
Monachoꝝ vnitati cur mlti insultāt. Ibid: p pe finē.
Moyses cur cōcupiuit videre deū cum tn̄ colloquebat̄ sibi. In exposi. ps̄. cxxxviij. ver. Mirificata.
Mortis diē cur de⁹ fecit nobis incertū. Ser. j. ps̄. cj. ver. Qm̄ cinerē.
Mortuis vtrū pena est q̄ suis viuentib⁹ male sit. In expo. ps̄. cviij. v̄si. Dispeat d̄ terra.
Mortu⁹ absorbendus est hō ꝛ nō viuus. In expo. ps̄. cxxiij. versi. Forsitan viuos.
Mortes sanctoꝝ facte sꝫ crassitudo terre. In expo. ps̄. cxl. v̄. Dissipata sunt.
Multiplicatio nō oīs desiderāda. In exposi. ps̄. cxxxvij. v̄si. Multiplicabis. ꝛ v̄. sequēti.
Mundiciā nō oēs querit deus. In expo. ps̄. cxxv. ver. Tunc repletū.
Murmurabant cur filij israel tā impatiēter. In expo. ps̄. cv. ver. Patres nostri.
Mutabilis hō est: pōt tn̄ habē stabilitatē. In expo. ps̄. cxxj. v̄. Cui⁹ pticipatio: ppe finē.

Incipiūt ēt ab N i pria q̄nq̄gena.

Nascitur nō quod cōcipitur. In expo. ps̄. vij. versi. Cōcepit inq̄t laborē.
Necessitates dure in genere hūano q̄ sunt. Ser. j. ps̄. xxx. v̄. Nec cōclusisti.
Nomen impioꝝ delebitur. In exposi. ps̄. ix. versi. Nomē eorum.
Nō obliuiscitur deus hoīe₃. In expo. ps̄. xij. ver. j. ꝛ ij.
Nouū testamētū tp̄s oportunū erat apud antiq̄s. In expo. ij. ps̄. xxxj. v̄. Pro hac orabit.
Nubes interp̄tant̄ apl̄i vel p̄dicatores. In exposi. ps̄. xlv. v̄si. Dedit vocē.
Nubes gn̄aliter intelligūt̄ pphete. In expo. ps̄. x. ver. Pluit.
Nuptie spirituales que dicuntur. In exposi. tituli. ps̄. xliiij.

Incipiūt ēt ab N i scōa q̄nq̄gena.

Negociatio quō sit licita. Ser.j.ps̄.lxx.v̄. Quoniā nō cognoui.
Nomen dei super omnia iocundū. In expo. ps̄.lj.versi. Et expectabo.
Nomen dei honorifice psallendū. In exposi. ps̄.lxv.versi. Psallite.
Nomē dei nō est negligendū ⁊ quare. In exposi.ps̄.xcj.versi. Tunc psalles.
Nocte dicitur opari malū. In exposi.ps̄.lxij. ver. Si memoratus.
Nocere nō potest inimicus vnū eligendo. In expo.ps̄.xcvj.ver. Ignis ante.
Nocere cum nō potest inimicus cur ergo affigendo temptat. Sermone.j. ps̄. lxxxviij. ver. Non pficiet.
Nubes dicūt pdicatores. Ser.j.ps̄. lxxxviij. ver. Qm̄ quis in nubibus.
Nubes in quib⁹ se christus venturū pmisit iudeis q̄ sunt. In expo.ps̄.xcv.ver. Añ faciē.

Incipiētiū ab N i tertia q̄nq̄gena

Negando christum Petrus peccauit q̄z christus predixerat. In expo.ps̄. cxl.v̄. Cadent in retia.
Nocere nō omnib⁹ potest diabolus. Ser.iij. ps̄.ciij.ver. Catuli leonum.
Nocte deū benedicere vtilius die. In exposi. ps̄.cxxxiij.ver. In noctibus.
Nycticorax: pellicanus: passer: quid significāt. Ser.j.ps̄.cj.ver. Uigilaui ⁊ factus.
Noe in arca cur includebātur omnia genera animaliū. Ser.iij.ps̄.ciij.ver. Potabunt.
Nomen dei non omnibus est sanctuz. Ser.j. ps̄.ciij.ver. Confessionē ⁊ decorem.
Nomen dei eternum quod sibijpsi imposuit exponitur. In exposi.ps̄.cxxj.versi. Cuius participatio.
Noua cantanda sunt deo. In expo.ps̄.cxlix. ver. Cantate domino.
Nouissimū diem cur deus cōmēdauit nobis. In expo.tituli ps̄.cxlvij.
Nox nostra quō illuminata est. In expo. ps̄. cxxxviij.versi. Et nox illuminatio.
Nubes quō posuit de⁹ ascensum suū. Ser.j. ps̄.ciij.ver. Qui ponit.
Numerati sunt tantū boni a deo. In exposi. ps̄.cxlvj.ver. Qui numerat.

Incipiētiū ab O i p̄ria q̄nq̄gena.

Odium habere deū quomō intelligit. In expo.ps̄.v.ver. Odisti dñe.
Odio nō sunt habendi inimici. Ser. iij.ps̄.xxx.ver. Erue me.
Opiniones varie recitant. Ser.ij.ps̄. xxxvj. ver. Cum ceciderit.
Orationes crebro non exaudiuntur propter salutem orantis. In exposi.ij.ps̄.xxj.versu. Deus meus cla.
Orationes exaudiūtur aliquādo ad damnationē orantis. Ibidē.v̄. Tu aūt in sancto.
Orationes quomodo et vbi fient. Ser.ij. ps̄. xxxiij.ver. Inquisiui dominū.
Orationibus quid petendum est. Ibidem. ver. sequēti.
Orationes quare nō exaudiuntur. In expo. ps̄.xxxiij.versi. Et aures eius.
Orationes a deo exaudiūtur licet non ab hominibus. Ser.ij.ps̄.xxxiiij.versi. Et oratio mea.
Orandū est p inimicis ⁊ ↄtra inimicos. Ser. iij.ps̄.xxx.ver. Erue me.
Orat sp ille qui habet caritatem. In expo.ps̄. xxxvij.ver. Et ante te omne desideriū.
Orans ore ⁊ corde deum mollificat. In expo. ps̄.xxxix.v̄si. Ecce labia.
Orandū est in monte. In exposi. ps̄.xlvij.v̄. Scdm nomē tuū.
Ossa iustorum non cōterentur. In expo.ps̄. xxxiij.ver. Custodit dñs.
Oues interp̄tantur angeli. In expo.ps̄.viij. ver. Uolucres celi.

Incipiētiū ab O in scd̄a q̄nq̄gena

Obedientia q̄z grata sit deo. Sermone.j. ps̄.lxx. In expo.tituli.
Oblatio que sit deo magis grata. In exposi. ps̄.xcv.ver. Tollite hostias.
Obliuisci beneficioꝝ dei criminosū est. In exposi.ps̄.lxxvij.ver. Et obliti.
Obliuio nec recordatio cadit in deum. In exposi.ps̄.lxxxvij.v̄si. Quorū nō meministi.
Occidi nō p̄t anima licet malis repleri possit. In expo.ps̄.lxxxvij.v̄. Qm̄ repleta.
Occidere q̄d homo debeat ne occidat. In expo.ps̄.lxiij.versi. Firmauerūt: in medio.
Occidere nos volētes nō sunt timēdi. In exposi.ps̄.xcvj.versi. Custodit dñs.
Ociosus nō pōt deū cogitare in ope suo. In expo.ps̄.lxij.ver. Si memoratus.
Oculi quales habendi sūt ad videndū. In exposi.ps̄.lvj.ver. Foderūt ante faciē.
Odienda multa sunt in hoīe. In expo.ps̄. c. versi. Faciētes p̄uaricationes.
Offerenda qualia hostia sunt deo. In expo. ps̄.lxv.ver. Holocausta.
Offerenda cui sunt sunt munera. In exposi. ps̄.lxxv.ver. Terribili.
On⁹ christi cur dicitur leue. In expo.ps̄. lix. versi. Et conuallem.
Opus bonū duo requirit. In exp.ps̄. lxxix. ver. Succensa igni.
Opera miscd̄ie cur nō erunt in celo. In expo. ps̄.lxxxv. v̄si. Quoniam tu dñe adiuuisti: post medium.
Opera cūcta vno d̄epto pitura sūt. In expo. po.ps̄.lxxxvj.ver. Tanq̄z iocundatorum.
Opera dei sunt timenda. In exposi.ps̄.lxv. ver. Dicite deo.
Operatur aliter deus ⁊ homo. In expo. ps̄. lxxvj. versi. Tu es deus.
Opera dei multa cur obscura sunt hoī. In expo.ps̄.lxxij. v̄si. Hoc labor. ⁊ v̄.sequēti.

Opa que dicuntur recta. In expo. ps̄. lxxvij. ver. Non custodierunt.

Organū psalteriū ⁊ cithara differunt. In expositi. ps̄. lvj. versi. Exurge psalteriū.

Oratio quā intentionē requirit. In expo. ps̄. lv. versi. Pro nihilo.

Orare an licitū est ꝑ tpalibus. In expositi. ps̄. liij. ver. Deū non inuocauerūt.

Oratio quō formanda est ꝑ tēporalibus. In expo. ps̄. liij. ver. Deus exaudi.

Orationem iustorum cur deus crebro exaudire differt. In expositi. ps̄. lxxxvij. ver. Ut quid domine.

Orandū quomō est ꝑ inimicis. In expo. ps̄. xcviij. ver. Dn̄s in syon.

Oratio quādo redditur deo exaudibilis. In expo. ps̄. lxxxv. ver. Auribus.

Orauit ad q̄d deus. In expo. tituli ps̄. lxxxv.

Quis detonsa esse debet christianus. In expositi. ps̄. xciij. versi. Nos aūt: ꝓpe finē.

Incipiētiū ab O tertia q̄nq̄gena

Obliuisci deum et eius retributiones q̄ malum sit. In expositi. ps̄. cij. ver. Benedic anima. noli.

Obliuio non cadit in deum q̄uis q̄ dicitur ne obliuiscaris. Sermone. xv. ps̄. cxviij. ver. Hec me consolata.

Obscura cur multa sunt posita in sacra scriptura. In expositi. ps̄. cxlvj. versu. Suscipiens mansuetos.

Oculos leuare ad celū multū vtile. In expo. ps̄. cxxij. versi. Qui habitas in celo.

Oculi nostri quō in deum dirigēdi sūt. In expositi. ps̄. cxxij. ver. Ecce sicut oculi.

Odiri etiā poterit deꝯ. In expo. ps̄. cxxxviij. versi. Et sup inimicos.

Odiū aliquod habendū est in homine. In expositi. ps̄. cxxxviij. versi. Inimici facti.

Oleū peccatoris spernendū eū. In expo. ps̄. cxl. versi. Oleū peccatoris.

Onera ꝓximi mutuo sunt portāda. In expo. ps̄. cxxix. versi. Propter legē tuā.

Opera a deo facta cur dicuntur bona cum solus deus bonus. In expo. ps̄. cij. ver. Qui satiat: in medio.

Opera bona in pace operanda sunt. Ser. iij. ps̄. ciij. ver. Exiet inquit.

Opa vnde dicunt̄ bona vel mala. Ser. xxiiij. ps̄. cxviij. ver. Spreuisti.

Opa bona ⁊ miracula p aplos facta vnusq̄sq̄ iustꝰ potest dici fecisse. In expositi. ps̄. cxxx. v̄. Neq̄ ingressus: in medio.

Opm factor plus inspiciēdus ē q̄ opa. In expositi. ps̄. cxliij. ver. Et virtutem.

Orandum est ꝑ nobis detrahentibus. In expositi. j. ps̄. cviij. v̄si. Ego aūt orabam.

Oratio fit aliq̄n homini in peccatū. Ibidem. versi. Et oratio eius.

Oratio p quod redditur exaudibilis. In expositi. ps̄. cxix. ver. Cū his qui oderūt.

Orationis exauditionē nō impedit loci profunditas. In expo. ps̄. cxxix. v̄. De ꝓfundis.

Oratio in vno dūtaxat loco exauditur ad regnū celoꝝ. In ꝑfatione ps̄. cxxx.

Oratio ante deū nō ante hoīes effundēda ē. In expo. ps̄. cxlj. ver. Effundo ante eum.

Oratio ⁊ si nō exaudit̄ nō est murmurandū. In expo. ps̄. cxliiij. ver. Oculi omniū.

Orandū est quomō in veritate. In expo. ps̄. cxliij. versi. Omnibꝰ qui inuocant.

Orandū est sine intermissione. In expo. ps̄. cxlvj. ver. Laudate dn̄m inquit.

Orandum in tempore. Ser. j. ps̄. cj. ver. Et respexit.

Oratio quō formanda est ꝯtra falsa crimina. Ser. xxvij. ps̄. cxviij. v̄. Redime me.

Ossa corporis in tribulatione proximorum confringenda sunt. Sermōe. j. ps̄. cj. versi. Et ossa.

Incipiētiū a P iª ꝑ pria q̄nq̄gena.

Pacem cum proximo habere facit hominem perfectum. Ser. ij. ps̄. xxxiij. versi. Quere pacem.

Pagani cur derident christianos. In ꝑfatiōe ps̄. xl.

Passio christi recitatur. In ꝑfatione. ij. expo. ps̄. xxj. Et in expo. ps̄. xlvij. ver. Sic audiuimus. Et in expo. ps̄. xlix. v̄si. Ex syon.

Pater misit filiū suū ꝓpter miseriā populi. In expo. ps̄. xj. ver. Propter miseriā.

Pati cur voluit christus. In expo. ps̄. l. versi. Ut iustificeris.

Peccatores quō erubescant in iudicio. In expositi. ps̄. vj. ver. Erubescant.

Peccatores derelinquūt fontē miscdie. In expositi. ps̄. vij. ver. Confitebor.

Peccator cum non puniatur est signū ire dei. In expo. ps̄. ix. v̄si. Scd̄m multitudinē.

Peccator cur interdū ridet ⁊ dolet. In expo. ps̄. vj. versi. Lauabo. cū sequētibus.

Peccatores nō inuocāt deū. Ser. iij. ps̄. xxx. versi. Domine nō cōfundar.

Peccata ꝓpria ⁊ non aliena dissoluenda sūt. In expo. ps̄. l. ver. Quoniā iniquitatē.

Peccata cū agnoscimus auertit deus faciem a peccatis. In expo. ps̄. l. v̄. Auerte.

Peccatum non relinquitur impunitum vel in h̄ seculo aut in futuro. In expo. ps̄. l. versi. Et spiritum rectū.

Peccatū originale est causa temptationis. In expo. ps̄. xxxvij. v̄. Nō est sanitas.

Peccata excecant hoīes. In expo. ps̄. xxxix. versi. Cōprehenderūt.

Pecora campi sunt luxuriosi. In expositi. ps̄. viij. ver. Volucres celi.

Pena aut persecutio nō faciūt martyres sed causa. Ser. ij. ps̄. xxxiiij. versi. Deus meus.

Penitēdū est cū Dauid ⁊ Niniuit. In expo. ps̄. l. ver. Ecce eī veritatē.

Persecutio ecclesie triplex. In expositi. ps̄. ix.

versi. Insidiatur.

Peruersi corde ⁊ recti corde quō differūt. In expo. ij. ps̄. xxxi. versi. Et gloriamini oēs.

Peruersi contradicunt deo in tribus. Ibidē.

Persecuti loco scuti habeant christi passionē. Ser. ij. ps̄. xxxvj. versi. Confirmat.

Persecutio aliqñ bona est. Ser. ij. ps̄. xxxiiij. versi. Deus meus.

Perfectus quis dicitur. In expo. ps̄. vij. ver. Si reddidi. Et in expo. ps̄. xxxviij. ver. Ab omnibus iniquitatibus.

Perfecti ⁊ lactētes regnū dei possidebūt. In expo. ps̄. viij. v̄. Ex ore infantiū.

Pes anime dicitur amor. In expos. ps̄. ix. v̄. In muscipula.

Pestilētia qd sit. In expo. ps̄. j. v̄si. Et in ca.

Phariseus ⁊ publicanus quomō differebant orationibus. In expo. ps̄. xxxj. ver. i. ij. iij. ⁊ iiij. per totū. Et in expo. ps̄. xxxix. ver. Quoniam circūdederunt.

Placere ꝑ quid poterit homo deo. Sermo. j. ps̄. xxxij. ver. Exultate iusti.

Pisces maris dicuntur curiosi. In expo. ps̄. viij. ver. Uolucres celi.

Plāgere debem⁹ pctā hominū ⁊ nō mortē. In expo. ps̄. xxxvij. v̄. Qm̄ iniquitatē meā.

Plenitudo gaudij est facies christi. In expo. ps̄. xv. v̄si. Adiplebis. Et ex eadē habēt iudicare. In expo. ps̄ sequenti. ver. A vultu.

Porta mortis est auaricia. In expo. ps̄. ix. v̄. Qui exaltas.

Potestas a deo est. Ser. ij. ps̄. xxxij. v̄. Quoniam ipse dixit.

Predicatores dabunt lac ⁊ non escam. In expo. ps̄. xxxviij. versi. Cū consistit.

Predicatores interdū seipsos nō audiūt. In expo. ps̄. xlviij. ver. Inclinabo.

Predicatores ducūt peccatores in celū. In expos. ps̄. l. ver. Quoniā iniquitatē.

Prophete dicuntur nubes. In expos. ps̄. x. ver. Pluit.

Prophetia Cayphe recitat̄. In p̄fatione. ps̄. xl. Et ibidem passio christi.

Psalmus: an omnis psalm⁹ dicitur canticū vl̄ omne canticū psalmus. In ꝓlogo libri.

Psalmus quid est ⁊ vn̄ habet originē. Ibidē.

Punit christus aliter ꝙ iudex. In expos. ps̄. v. ver. Dn̄e deduc me.

Incipiētiū a P in scd̄a q̄nq̄gena.

Pacem temporalē cur mali possident. In expo. ps̄. lxxij. ver. Quia zelaui.

Pacē qñ dicitur habere homo cū deo. In expos. ps̄. lxxv. ver. Et factus est.

Pax haberi nō pōt nisi habita iusticia. In expos. ps̄. lxxxiiij. versi. Iusticia ⁊ pax.

Pax qualis est habenda in corde. In expos. ps̄. xciij. ver. Nūquid adheret.

Pax vera non est in mundo. In expositi. ps̄. lxxxiiij. ver. Et sup sanctos.

Partem diuisam eligunt sibi boni ⁊ mali. In expo. ps̄. lxxij. versi. Et pars.

Pascit quomō deus populū suū. In expos. ps̄. lxxvij. ver. Pascere Iacob.

Passio christi non omnibus ꝓfuit. Ser. j. ps̄. lxviij. ver. Qm̄ ꝓpter te: in medio.

Pastor noster p̄mo ouē quesiuit ꝙ ouis pastorē. In expo. ps̄. lxix. versi. Oēs q̄ querūt.

Pati propter christū quid sit. Ser. j. ps̄. lxviij. ver. Quoniā propter te.

Patientia habenda est cōtra iniquorū felicitates. In expo. ps̄. xciij. ꝑ totū.

Paciēter subijcienda sunt cūcta manib⁹ dei. In expos. ps̄. lxxxv. v̄si. Omnibus inuocātibus: in fine.

Patienter cuncta sunt toleranda. In expos. ps̄. lxj. versi. Quoniā ab ipso.

Paupes cur p̄mo eligebant̄ a christo. In expos. ps̄. lxv. versi. Date gloriam.

Paupertas summa erat in christo. Ser. j. ps̄. lxviij. ver. Infixus sum.

Pauperes solū liberant̄ a deo. In expo. ps̄. lxxj. ver. Quia liberauit.

Pauperes cur non sunt despiciendi a diuitibus. In expo. ps̄. lxxij. versi. Trāsierūt in.

Pauperes dei qui sunt. In expo. ps̄. lxxj. v̄. Iudicare populū.

Pauperes spiritu qui sunt. In exp. ps̄. lxxiij. versi. Egenus ⁊ inops.

Paupertas nō omnis deo grata. In expo. tituli. ps̄. lxxxiij. in medio.

Peccatoꝝ defensor ꝙ criminosus est. Ser. j. ps̄. lviij. versi. Nō misereacris: in fine.

Peccatum non relinquitur impunitum. Ibidem.

Peccata ꝙꝙ delectant: semper tamē pene sūt ⁊ compūgunt. In expos. ps̄. lvij. ver. Prius ꝙ producat.

Peccata dissoluenda sūt ⁊ nō cōnectenda. In expo. ps̄. lvij. versi. Iniq̄tates manus.

Peccata quō nō sunt aspiciēda. In expo. ps̄. lxv. ver. Iniquitatē si aspexi.

Peccator iniqu⁹ ꝙꝙ minora patitur inde turbari nō se debet iustus. In expos. ps̄. xcj. v̄. Quoniam rectus.

Peccatorū suoꝝ multi deū faciunt auctorem. In expo. tituli. ps̄. xcj. ꝓpe finem.

Peccatorum fouea que sit. In expo. ps̄. xciij. ver. Ut mitiges.

Peccare multi desinunt nō sunt tamen grati deo. In expo. tituli. ps̄. xciij.

Peccatorum iniquitas cuꝫ bonis prodest cur illis ergo redditur pena. In expo. ps̄. xciij. ver. Et reddet.

Peccatores cur christus tolerat. In expo. ps̄. c. versi. Ut disperdam.

Peccatoribus inutilis est confusio ⁊ ignominia. In expo. ps̄. lxxxij. ver. Imple inquit.

Peccatores cur seipsos felices reputant. In expo. ps̄. lxxij. versi. Circūamicti.

Peccatores quomodo peribūt. In expo. ps̄. lxxij. versi. Defecerūt.

Pena duplex hominis ⁊ pauci eam vidēt. In expo. ps̄. lvij. ver. Sicut cera.

Pene infligūtur ꝑ bonos ⁊ malos. In expo. ps̄. lxxvij. ver. Et ꝑcussit. ꝓpe mediū.

Peregrinatio anime esse debet amara. In exposi. ps̄. lxxxv. ver. In die tribulationis.

Perseuerantes in peccatis sibiipsis sunt muscipula. Ser. ij. ps̄. lxviij. ver. Fiat mensa.

Persecutiones pati non est deo semper gratum. Sermone primo. ps̄. lxviij. versu. Confortati sunt.

Persecutorum sunt duo genera vel tempora. In expo. ps̄. lxix. ver. Auertantur retrorsū.

Persecutores euangelij fel in escā christi mittunt. Ser. ij. ps̄. lxviij. ver. Et dederūt in.

Potestas dei quibus cōceditur ꝑaliter. Ser. j. ps̄. xc. ver. Uerūtamen.

Potestas tantum a deo est. In exposi. ps̄. lxj. ver. Semel locutꝰ est.

Potentia dei quando dicitur excitari. In exposi. ps̄. lxxix. ver. Excita potentiā.

Prelati cum proficere nequeunt q̄d appetēdū sit. In exposi. ps̄. liiij. versi. Quis dabit: circa medium.

Presumētes in virtute ꝓpria ad penitētiā nō vocanť. Ser. j. ps̄. lviij. versi. Irruerūt.

Presumētiū fluuius exsiccatur. In expo. ps̄. lxxiij. versi. Tu siccasti.

Presumere omnes nequeūt de signo crucis. In expo. ps̄. lxxx. versi. Et erit tempus.

Preceptū cur datū est homini. In p̄fatiōe. ij. ser. ps̄. lxx.

Principes iuda qui sint. In exposi. ps̄. lxvij. ver. Principes Iuda.

Prosperitas seculi estas dicitur: ⁊ in ea ad instar formice colligendū ē. In expo. ps̄. lxvj. ꝟsi. Illuminet: in medio.

Promittere nemo sibi debet quod euangelium non promittit. In exposi. ps̄. xcvj. ꝟsi. Et confitemini.

Probatio hoīs in aqua que est. In expo. ps̄. lxx. versi. Probaui te.

Incipiētiū a P in tertia q̄nq̄gena

Pacem multi predicantes sed pauci possidentes. In exposi. ps̄. cxxj. ver. Propter fratres.

Pacez quam possident in celo iusti. In expo. ps̄. cxxj. ver. Quia ibi sederūt.

Panis cor letificās appetēdus est ⁊ nō ventrē. Ser. iij. ps̄. ciij. versi. Et panis.

Passeres nidificātes in cedris aliquid signāt. Ser. iij. ps̄. ciij. ver. Illic passeres.

Passeres in tecto aliq̄d docent. Ser. j. ps̄. cj. ver. Uigilaui.

Patiūtur tribulationē multi nō merēdo. In expo. ps̄. cxlv. versi. Facientē iudiciū.

Pauperes ⁊ christi discipuli salubriter recipiendi sunt. In exposi. ps̄. cij. versu. Faciens misericordias.

Pauperes querēdi sunt si nō fuerint p̄sentes. Ser. iij. ps̄. ciij. ver. Producēs. in fine. Et in expo. ps̄. cxlvj. ꝟ. Qui exoriri: pꝰ mediū.

Pauper spū nihil tñ possidens oīa dicitur relinquere. Ser. iij. ps̄. ciij. ꝟ. Illic passeres.

Pauperes veri adiuuantur a deo. In exposi. ps̄. cvj. ver. Et adiuuit pau.

Pauperes multi dicuntur etiam diuitias possidētes. In expositiōe. ps̄. cxxij. ver. In plurimū repleta.

Paupes saturabūtur panibus ⁊ nō diuites. In expo. ps̄. cxxxj. ꝟ. Uiduā eius.

Peccator cur ita secure maluz opatur. Ser. j. ps̄. cj. ver. Quia cinerē.

Peccatuz parentū aliq̄n redit in filios. In exposi. j. ps̄. cviij. ver. In memoriā.

Peccatum habitare in homine nō semꝑ viciosum. Ser. ij. ps̄. cxviij.

Peccare qui dicuntur sine lege. Ser. xxv. ps̄. cxviij. ver. Preuaricantes.

Peccatores nō omnes ꝑcutiendi a deo. In exposi. ps̄. cxxviij. ver. Dn̄s iustus.

Peccatores non oēs equaliter ꝯtemnūt deū. In expo. ps̄. cxxix. ver. De ꝓfundis.

Peccata ostenduntur homini ꝑ legē. In expo. ps̄. cxxix. versi. Propter legem.

Peccata etiā parua periculosa sunt. Ibidem in fine.

Peccata multi trahunt velut restem longam. In expo. ps̄. cxxxix. ver. Et restes.

Peccata multi defendunt ⁊ in deū extorquēt. In expo. ps̄. cxl. versi. Ad excusandas.

Peccata superborū etiam agnoscit deus q̄uis solus humiles respicit. In expo. ps̄. cxxxvij. ver. Quia excelsus.

Peccandū non est ex spe [venie] nec desperatione. In expo. ps̄. cxliiij. ver. Suauis dn̄s.

Peccatores latroni cur illesi ꝑmittunť a deo: bonos vel montē crebro fulmine ꝑcutiēdo. In expo. ps̄. cxlviij. ver. Ignis grando.

Peccatores durissimos cur tā instāter deꝰ cōuertit. In expo. ps̄. cxlvij. ꝟ. Emittet ꝟbū.

Pena Iude ⁊ illū sequentiū p̄nūciatur. In exposi. ps̄. cviij. ver. Cōstitue: vt ꝑ totum ps̄.

Penitentie dolor nō cadit in deū. In exposi. ps̄. cxxxj. ver. Iurauit dominus Dauid. Et in expo. ps̄. cix. ver. Iurauit dn̄s ⁊ nō.

Peregrinatio hoīs ad quid. In exposi. ps̄. cxix. ver. Heu me q̄ incolatus.

Persecutio ecclesie in diluuio p̄figurať. Ser. ij. ps̄. ciij. versi. Suꝑ montes.

Persecutiones tantas cur nō patiuntur christiani sicut antea. Sermone. ij. ps̄. ciij. ver. Ascendunt montes.

Potestas non in hoīe nec in diabolo. Ser. iij. ps̄. ciij. ver. Catuli leonū.

Potestas qua efficitur homo filius dei que sit. In expo. ps̄. cxx. versi. Dominus tegumentum: post medium.

Preceptū vnū datur angelis ⁊ sanctis. In exposi. ps̄. cxlviij. versi. Preceptū posuit.

Primogenita hominis custodienda ⁊ non oc

cidenda. In exp. mystica. ps̄. cxxxiiij. versi. Qui pcussit.

Presūptio suꝑbius cur ꝓhibeť hōi. In expo. ps̄. cxv. ver. Ego aūt dixi. ⁊ ver. sequēti.

Protectio dei sicut celi sup terrā. In expo. ps̄. cij. ver. Non scdm peccata.

Incipiētiū a Q in pria q̄nq̄gena.

Queritur Jesus diuersimode In exp. ps̄. xxxvij. versi. Et vim faciebant.

Incipiētiū a Q in scd̄a q̄nq̄gena.

Quarta feria nō est noianda a christianis dies Mercurij. In expo. tituli. ps̄. xciij.

Incipiētiū a Q in tertia q̄nq̄gena

Querēda nō sunt foras que deo sūt retribuenda. In exposi. ps̄. cij. ver. Benedic anima. ppe finem.

Querenda que sunt ab hoie. In expositi. ps̄. cxiij. ver. O domine erue.

Querendo deuz cur multi nō inueniūt. Ser. j. ps̄. cxviij. ver. Nō eñ qui opantur.

Querūt quidā dicta sapie sed eā in vita nolūt hře. Ser. xxix. ps̄. cxviij. v̄si. Justificatiōes.

Querēt deū mali ⁊ nō inuenient. Ibidem.

Querēda sunt ab hoie sufficientia. In expo. ps̄. clxvij. ver. Qm̄ cōfirmauit: ppe fine.

Incipiētiū ab R i pria q̄nq̄gena.

Recti corde ⁊ puersi quō differunt. In expo. ij. ps̄. xxxj. v̄si. Et gl̄amini oēs.

Recti corde in oibus ꝯtentanť. Ibid.

Recti corde qui dicūtur. Ser. j. ps̄. xxxij. v̄si. Rectos.

Recti corde tā i aduersis q̄z in ꝓsperis laudāt deum. Ibidem. Et in expo. ps̄. xxxv. v̄. Pretende misericordiā.

Regnū celorum quibus paratū est. In expo. ps̄. xiiij. per totū.

Remissionē peccatoꝝ quis ipetrat. In expo. ps̄. xlj. versi. Propterea memorat°.

Renes interp̄tanť delectatiōes: cor aūt cogitatiōes. In expo. ij. ps̄. xxv. v̄. Proba me dn̄e.

Renes scrutatur deus. In expo. ps̄. vij. ver. Consūmetur.

Resurgūt aliter impij: aliť peccatores. In exposi. ps̄. j. versi. Neq̄z peccatores.

Incipiētiū ab R in scd̄a q̄nq̄gena.

Recti corde qui sint. In exposi. ps̄. xciij. v̄si. Et hereditatē suaz. Et in exposi. ps̄. lxiij. versi. Et sperabit.

Recti cordis si fueris ad dexterā christi eris. In expo. ps̄. lxiij. v̄si. Et spabit: circa mediū.

Redimuntur quō anime nostre ex vsuris. In expo. ps̄. lxxj ver. Ex vsuris.

Regnū dei nō oēs possidebūt. In exposi. ps̄. lxxxij. v̄. Qm̄ cogitauerūt. ⁊ v̄. sequēti.

Regnū iudeoꝝ quousq̄z se extendebat. In expos. ps̄. lxxix. ver. Extendisti.

Refugiū nostrū christus in oi gn̄atiōe. In exposi. ps̄. lxxxix. v̄. Dn̄e inq̄t. ⁊ v̄. sequētib°.

Resistenduz est malis. In expo. ps̄. xciij. ver. Nisi quia dn̄s.

Responsio est danda voci dei. In expo. tituli. ps̄. lxxxvij.

Resurrectionē suam cur deus nō distulit. In expo. ps̄. xcj. ver. Qm̄ magnificata.

Incipiētiū ab R i tertia q̄nq̄gena

Radix mādatoꝝ ē aspiciēda ⁊ nō multitudo. In expo. ps̄. cij. v̄. Et memoria.

Remediū cōtra casū cū impellimur. In expo. ps̄. cxvij. ver. Fortitudo mea.

Regnū celoꝝ solū pueri possidebūt. In p̄fatione. ps̄. cxij. Et i exp. ps̄. eiusdē. v̄. j. ⁊ seq̄nti

Reguntur etiā minima mūdi a deo ⁊ non casu. In expo. ps̄. cxlviij. ver. Ignis: grando.

Repellūtur multi a deo. Ser. v. ps̄. cxviij. v̄. In toto inquit corde.

Res aliene possidenť cū suꝑflua possideť. In expo. ps̄. cxlvij. ver. Quoniā cōfirmauit.

Responsio danda est deo cuz vocat. Sermo. ij. ps̄. cj. ver. Respondit ei.

Resurrectionis nostre figura. In exposi. ps̄. cij. ver. Qui satiat. post medium.

Resurrectio nō q̄liscūq̄z ab hoie ē spanda. In expo. ps̄. cxxvj. v̄. Cū dederit. Et in exp. ps̄. cxxix. v̄. A vigilia matutina. post medium.

Retributionuz differentie sunt sex. In expo. ps̄. cviij. ver. Pro eo inquit.

Retribui q̄d debeat deo ꝑ beneficijs suis. In expo. ps̄. cij. v̄. Bn̄dic a. noli. ⁊c. circa mediū.

Incipiētiū ab S i pria q̄nq̄gena.

Sagitte ardentes sacra scriptura interpretantur. In expositiōe. ps̄. vij. ver. Et in ipso

Sapiensia hominum stulticia est apud deuz. In prefatione psal. xl.

Secūda sabbati interpretatur ecclesia christi. In expo. tituli psalmi. xlvij.

Sensus hominum dicuntur ciuitates diaboli. In expositiōe. ps̄. ix. versi. Et ciuitates

Sensus hominum sunt ianue mortis. In exposi. psalmi. xlix. versi. Et in circuitu eius.

Symeon quō cognouit infantez in manibus matris. In exp. ps̄. xxxix. v̄si. Veritatē tuā.

Sors interdum vocatur gratia spiritussancti. Sermōe. ij. psalmi. xxx. versi. In manibus per totum.

Sperant in deum qui cognoscunt nomen eius. In expo. ps̄. ix. versu. Et sperent in te.

Spes ponenda est in deo. Ibidem.

Spes facit hominē securum. In expo. ij. ps̄. xxxj. v̄si. Exultatio. Et sermōe. ij. ps̄. xxxvj. versu. Non confundentur.

Spes ponenda est in deo quia potens et misericors est. Sermone. secūdo ps̄. xxxij. versi. Sicut sperauimus. Et in exposi. ps̄. xxxix. v̄. Beatus vir.

Spes reddit hominem saluum. In expositi. ps. xlj. ver. Salutare vultus mei.
Spiritus dei quomodo vox est: et non vox. In prefatione. ij. expo. ps. xxvj.
Spiritus dei faciliter operatur. In expositi. ps. xliij. versi. Populi sub te.
Spiritualia preponenda sunt temporalibus vt figuratur de Jacob et Esau. In expositi. ps. xlvj. ver. Elegit nobis hereditatem.
Stelle dicuntur particulares ecclesie. In expo. ps. viij. ver. Volucres celi.
Superbia est caput delictorum. In expo. j. et ij. ps. xviij. versi. Et mundabor.
Superbia quomodo causa est ruine: humilitas restaurationis. In expositiõe ps. xxxv. ver. Non veniat mihi pes superbie. Et in expo. ps. xxxvij. ver. Miserijs afflictus.
Syon quid significat. In expositione psalmi ij. ver. Ego autem.
Syon interpretatur speculatio: et gestat imaginem ecclesie. In expo. ps. ix. ver. Psallite.
Simpsalma et diapsalma quomodo differūt. In expositione ps. iiij. ver. Et scitote.

Incipiētiū ab S in scḋa q̄nq̄gena.

Sabbatum nostrū quare et vbi celebrandum est. In exposi. tituli. ps. xcj.
Sabbatum quomodo a multis male celebratur. In expo. tituli. ps. xcj.
Salus multorum est confusio. Sermone. j. ps. lxx. ver. Deus meus in adiutoriū. In fine.
Salutem quō operatus est deus in medio terre. In expositiõe ps. lxxiij. ver. Deus autem rex noster. et ver. sequentibus.
Sancti nunq̄ relinquuntur a deo. In expo. ps. liij. ver. Ecce enim deus.
Sanctum si non dixerit se christianus: deo fit iniuria. In expositione. ps. lxxxv. ver. Custodi animam.
Sāctificatio septimi diei: et creatio hominis in sexta quid significat. In expo. tituli. ps. xcij.
Sanguinum viri cur non dicuntur dimidiare dies suos cum tamen multi sint longeui. In expositione ps. liiij. versu. Viri sanguinum. vsq̄ in finem.
Sacramenta non sunt eadem noui et veteris testamenti. In exposi. tituli. ps. lxxij.
Sanari a deo multi non sūt digni. In expo. ps. lix. versi. Sana contritiones.
Sanantur multi sibi ipsis: sed non deo. In expo. ps. xcvij. ver. Sanauit ei dextera.
Securitas nisi in laude dei est. In expositiõe tituli. ps. xciiij.
Sedes christi anima. Sermone p̄mo ps. lxxviij. ver. Et edificabo. Et in expositione ps. xcij. ver. Parata.
Seruitus que deo fit erit absq̄ murmure. In exposi. ps. xcix. versi. Seruite dño.
Scientie plenitudinem quomodo quis habere potest. In expositione ps. xcviij. versiculo. Commoueatur terra.
Scientie plenitudo dicitur cherubin. Ibidē.
Scientie plenitudo est caritas. Ibidem.
Signum proprium in se futurum cur christus iudeis recommendauit. In expositione ps. lxv. versi. In multitudine.
Similis deo per quid efficitur homo. In expo. ps. lxxv. ver. Et factus.
Simulata equitas duplex est iniquitas. In expositione ps. lxiij. ver. Perscrutati.
Sitim adhuc patitur christus. In exposi. ps. lxj. versi. Cucurri in siti.
Sitit anima sitit et caro. In expositiõe ps. lxij. ver Sitiuit. et ver. Q̄m multipliciter.
Sitire quid debeat anima. In expositione ps lxij. versi. Sic in sancto apparui.
Somnus anime est malus: sed corporis bonus. In exposi. ps. lxij. v. Deus deus me⁹.
Somnia Pharaonis q̄uis erant duo: vna tamen interpretatio. In expositiõe ps. lxxiij. ver. Confitebimur. In fine
Spes cur dicitur Christus in mari existentium. In exposi. ps. lxiij. v. Spes omniū.
Spes dicit christus oim finium terre. Ibidē.
Spes in paupertate nec in diuitijs ponenda est. In exp. ps. lij. ver. Sed sperauit. In fine.
Sperandum non est in iniquitate. In exposi. ps. lxj. ver. Nolite sperare.
Spes omnium non est deus. In exposi. ps. lxiij. versi. Et sperabit.
Spiritussanctus quomō dicitur omnia scrutari. In exp. ps. lij. v. Omnes declinauerūt.
Spiritussanct⁹ cur missus fuerat in terra. Sermone. ij. ps. xc. In commemoratione versuum. ver. In manibus. ppe finem.
Spiritum quomodo debeat vnusquisq̄ perscrutari. In expositione psal. lxxvj. versiculo. Et scrutabar.
Superbia ipedit perfectionez hominis. Sermone. ij. ps. lviij. ver. Et ex maledicto.
Superbiam cur multi loquūtur ponendo os in celum. In expositione psalmi. lxxij. versu. Posuerunt in celum.
Superbia quid sit. In expositione ps. xciij. ver. Et mitiges eū.
Superborum reprobatio. In expositione. ps. cxvj. ver. Montes fluxerunt.
Superborum terror nō est timendus. In exposi. ps. lvij. ver. Spernetur tanq̄.

Incipiētiū ab S in tertia q̄nq̄gena

Sacrificiū Abrae n̄ diuidēdo aues q̄d significat. Ser. iij. ps. ciij. v. Sup illos vo.
Sacrificium qō offerendū est deo. In exposi. ps. cxxx. ver. Dñe nō est exaltatū.
Salomon cū a deo reprobatus cur dicta eius nō sūt reprobata. In expo. tituli. ps. cxxvj.
Salus ppria sup omnia querenda est. In expo. ps. cij. ver. Qui satiat.
Sanari nō oēs merentur a deo. In expo. ps. cxlvj. versi. Et alligat.
Sanctificari cur petimus nomē dei cuz sit ab

eterno sanctum. Ser. j. ps̄. ciij. ver. Confessionem ꝛ decorē.

Sapiētia qua deus cuncta fecit que est. Ser. iij. ps̄. ciij. ver. Q̄ꝫ magnificata.

Scādalū nō oritur iusto ex lege dei q̄ꝫ̄ si itelligat. Ser. xxxj. ps̄. cxviij. ver. Pax multa.

Scandala peccatorum quomō vitanda sunt: In exposi. ps̄. cxxxix. v̄si. Iuxta semitas.

Scientia quādo dicitur vtilis. Sermōe. xvij. ps̄. cxviij. ver. Suauitatem.

Scriptura sacra figuraliter cōparatur pelli. Sermōe. j. ps̄. ciij. ver. Extendens celum.

Sedes dei anima iusti. In expositiōe. ps̄. cxxj ver. Q̄m ibi sederūt.

Semen bonum seminandum est in terra bona. In expo. ps̄. cxxv. ver. Qui seminant.

Sermo dei cur multis est aduersarius. In exposi. ps̄. cxxviij. v̄. Supra dorsum meū.

Serpēs cur⁹ calcaneū obseruabit et a q̄ supplātabit. Ser. iiij. ps̄. ciij. v̄. Draco hic quē.

Seruitium bonum deo debetur. Sermone. iij. ps̄. ciij. ver. Producens fenum.

Serui cur dicuntur christiani: cum in libertatē vocati sūt. In expo. ps̄. cxv. v̄. O dn̄e ego

Seruire regibus terre nō prohibetur christianis. Sermone. xxxj. ps̄. cxviij. versu. Principes persecuti sunt.

Seruitiū nedū bonis: ꝫ etiā mal' exhiberi p̄cipit a deo. In exp. ps̄. cxxiiij. v̄. Q̄m n̄ dere.

Sinistra ꝛ dextera hominis exponuntur. In expo. ps̄. cxx. versi. Dn̄s tegumentum.

Soluūtur compediti a deo. In expositiōe ps̄ cxlv. ver. Dominus sapiētes.

Sol iusticie non oritur impijs. Sermone. iij. ps̄. ciij. versi. Sol agnouit.

Spem multiplicē dedit deus hominib⁹. Ser. xv. ps̄. cxviij. ver. Hec me cōsolata.

Spes non in omnibus ponenda ē. In expo. ps̄. cxxiiij. versi. Et dn̄s in circuitu.

Sperare q̄n debeamus nostram exaltationē. In expo. ps̄. cxxvj. versi. Qui manducatis:

Spes vbi incipienda est: ponenda: et vbi finienda. In expo. ps̄. cxxix. v̄. A vigilia.

Spes venie cur data ē a christo. In expo. ps̄. cxliiij. ver. Misericors ꝛ miserator.

Spes non in homine ponenda. In expo. ps̄. cxlv. ver. Nolite confidere. et v̄si. sequēti.

Spine in omni voluptate reperiuntur. In exposi. ps̄. cij. ver. Non in finem irascetur.

Stelle celi dicuntur iusti. In expositione ps̄. cxlvj. ver. Qui numerat.

Superbie remedium. In exposi. ps̄. cij. ver. Homo tanq̄ꝫ fenum. et ver. sequentibus.

Sup̄b cur de⁹ resistit. Ser. xvij. ps̄. cxviij. v̄si. Ego v̄o. Et in expo. ps̄. cvj. v̄. Et exaltēt eū.

Superbire cur non debeat homo. In exposi. ps̄. cxxij. versi. Qui habitas.

Superbi solum abundant in mundo. In exposi. ps̄. cxxij. v̄. In plurimū repleta.

Superbos etiaꝫ respicit deus non tamē sicut iustos. In expo. ps̄. cxxxvij. v̄. Q̄m excels⁹.

Superbiendū non est in opere humano. In exposi. ps̄. cxlij. v̄si. Meditatus sum.

Sup̄bus omnis dicit' fictus et nō p̄ticipat idipm. In expo. ps̄. cxxj. v̄si. Testioniū israel.

Superflua diuitum necessaria sunt pauperū. In exposi. ps̄. cxlvij. v̄. Quoniā ꝯfirmauit.

Surgere p̄cipitur homi post christū ꝛ nō āte. In expo. ps̄. cxxvj. v̄. Inuanū. ꝛ v̄. seq̄nti.

Incipiētiū a T in p̄ria q̄nq̄gena.

Tabernaculū dei in terra sūt hoīes fideles. In expo. ps̄. xlj. v̄. Q̄m igrediar.

Tabernaculū et dom⁹ quō differunt. In exposi. ij. ps̄. xxvj. versi. Ut inhabitem. Et sermone. iij. ps̄. xxx. ver. Proteges.

Tempus misericordie nunc est. Sermo. j. ps̄. xxxij. ver. Diligit misc̄diam. per totum.

T̄ps iudicij ignotū est hoībus p̄p̄t cās. Et plura ibidē de iudicio. Ser. j. ps̄. xxxvj. p totū.

Temporalia fugienda sunt. Sermo. j. ps̄. xxxiij. ver Confundantur. j.

Templum dei ex quibus constituitur. In exposi. ps̄. xliiij. ver. Afferentur in leticia.

Terra dicitur stabilitas in deo. In expositiōe ps̄. j. ver. Non sic impij.

Thesaurizare cur nō debeat sibi homo in terra. In expo. ps̄. xxxviij. ver. Thesaurizat.

Tharsis ciuitas plurib⁹ noib⁹ noiatur. In exposi. ps̄. xlvij. versi. In spiritu violento.

Timor domini timor castus dicitur. In expo j. ꝛ ij. ps̄. xviij. ver. Timor domini.

Torcularia significant ecclesias. In exposi. tituli. ps̄. viij.

Torcularia significant verbum dei. Ibidem.

Torcularia significant matyria. Ibidem.

Tribulatio est via ducens in celum. In expo. ij. ps̄. xxj. ver. Tu autem.

Tribulatio propter multas causas mittitur. In p̄fatiōe scd̄e exposi. ps̄. xxix. Et in exposi. ps̄. xlv. versi. Totum stratum.

Tribulatio est signum boni exitus. Sermōe. ij. ps̄. xxxiij. ver. Mors peccator̄.

Tribulatōis t̄pe cur de⁹ nō induit ciliciū sicut ceteri scti. Ser. ij. ps̄. xxxiij. v̄. Ego aūt.

Tribulatōis t̄pe quid faciem⁹. Ibidem.

Tribulatio hoīem in suip̄sius noticiā dirigit. Ser. j. ps̄. xxxvj. in p̄ncipio.

Tribulationum species sunt diuerse: nulla tn̄ maior q̄ꝫ cōscientia delictorū. In exposi. ps̄. xlv. ver. Adiutor in tribulationibus.

Tribulationes sufferre docuit christus. Ser. j. ps̄. xlviij. ver. Q̄m nō videbit i eternū. Et ser. ij. ps̄. p̄dicti. v̄si. De manu inferni.

Tribulationes faciūt nos iuocare deū ꝛ errātes reducere. In expo. ps̄. xlix. v̄. Et iuoca.

Tribulatōes sunt vtiles. In expo. tituli. ps̄. l.

Incipiētiū a T in scd̄a q̄nq̄gena.

Temptatio necessaria est homini. In expo. tituli ps̄. lv. p̄pe mediū.

Temptatio omnis probatio est. In expositi.

tituli.ps̃.lv.
Temptando diabolus agnoscit que antea la
tebant. In expo.ps̃.lv.versi. Ut placeam.
Temptauerunt cur filij israel deum escam pe
tendo. In expositione ps̃.lxxvij.versu. Nũ
q̃d ⁊ panẽ.
Temptatio christi est nostra doctrina. Ser.j.
ps̃.xc.in principio.
Temptatori q̃d rñdendũ ẽ. Ser.ij.ps̃.xc. In
cõme.versuũ.ver. In manibus:ppe finẽ.
Templũ dei in quibꝰ dicitur mirabile. In ex=
posi.ps̃.lxiiij.versi. Sanctũ est templũ.
Terra christi amissa quõ restituta ẽ. In expo.
tituli.ps̃.xcvj:circa mediũ.
Timor propter temporalia dãnabilis est. In
expo.ps̃.lij.versi. Ibi timuerũt. Et in expo.
ps̃.lxij.versi. Introibunt in.
Timende non sunt mala istius mundi. In ex
posi.ps̃.lxj.ver. Deus adiutor. Et in expo.
ps̃.xciij.ver. Q m ipsius est.
Timor malorum quid sit. In expositi. ps̃.lv.
ver. Ego vero in te.
Timenda non sunt consilia praua. In expo.
ps̃.lv.versi. Aduersum me.
Timendus nõ est diabolus. In expo. ps̃. lv.
versi. Ut placeam:in fine.
Timentes deũ carent timore tẽporali. In ex=
posi.ps̃.lxiij.ver. Et annũciauerũt.
Timorẽ multi ponũt vbi nõ est habẽdus. In
expo.ps̃.lxxvj.versi. Et attendit.
Timendus est solus deus. Ser.j.ps̃.lxxxviij.
versi. Orbem terrarum. Et in expo.ps̃. xcviij.
versi. Q m terribile.
Tribulatio homini est necessaria. In exposi.
ps̃.lix.ver. Dedisti metuentibus.
Tribulationẽ cur deus ostendit populo suo.
In expo.ps̃.lix.ver. Ostendisti. Et in expo.
ps̃.xciij.ver. Et factus est mihi.
Tribulatio nõ est iniuria. In expo.tituli. ps̃:
lv.⁊ in principio psalmi.
Tribulationem quis non patitur:nõdum est
christianus. In expositi .ps̃.lv. versi. Tota
die:ppe finem.
Tribulatio per ignem ⁊ aquã que sit. In exp.
ps̃.lxv.ver. Transiuimus.
Tribulationũ insurgentium optimum reme-
diũ. Ser.ij.ps̃.xc. In cõmemoratione. ver=
suũ.ver. Et inuocauit me.
Tribulationes vnde oriuntur. In expo .ps̃.
lix:ver. Iuda rex:vltra mediũ.
Tristicia hoĩs nõ est deo semꝑ grata. Ser.ij.
ps̃.lxviij.versi. Et cõsolantes.
Torcularia filijs dei preparantur. In expo.ti
tuli.ps̃.lxxxiij.
Tonitruũ cũ pluuia nõ ẽ homini nociuũ. In
expo.ps̃.lxvj.ver. Confiteantur.ij.

Incipiẽtiũ a T in tertia q̃nq̃gena.

Tacendo multi peccare possunt. In pre=
fatione ps̃.cxv.
Templũ dei ex quibus lapidibus cõstruitur.
In expo.ps̃.cxxj.v̾. Hierusalẽ que edificat.
Templũ quod est vbi adorari vult deus. In
exp.ps̃.cxxxvij.versi. Adorabo ad templũ.
Tempus miserendi. Ser.j.ps̃.cj.ver. Tu ex-
urgens.⁊ ver.sequenti.
Temptatiões sunt quattuor:⁊ cõtra eas quat
tuor exclamationes:quattuor liberationes:
quattuor miserationũ dñicarũ cõfessiones.
In expo.ps̃.cvj.ver. Confiteantur dño.
Tenebrãt multi seipsos. In exp.ps̃. cxxxviij.
ver. Quoniã tenebre.
Timentibus se deus miserebitur. In exposi.
ps̃.cij.ver. Sicut miseretur.
Timore ⁊ tremore operãdũ est. Ser. iiij. ps̃.
ciij.ver. Qui aspicit.
Timentibꝰ deũ cur absconditur dulcedo eiꝰ.
In expo.ps̃.cix.ver. Dixit dñs:pꝰ mediũ.
Timendus nõ est diabolus. Ser.iij.ps̃. ciij.
ver. Catuli leonũ.
Timor non omnis salubris nec deo placens:
Ser.xxv.ps̃:cxviij.versi. A iudicijs.
Timore casto deus est timẽdus:⁊ quomõ ag
noscetur illum inesse homini. In exposi.ps̃.
cxxvij.ver. Ecce sic bñdicet: circa mediũ.
Timẽdus est deus cũ spe. In expo.ps̃. cxlvj.
ver. Bene sentiet.
Timor etiã seruilis multũ vtilis est precipue
diuitibus ⁊ nobilibus. In exposi. ps̃. cxlix.
ver. Ut faciãt.
Tria necessaria homini ad regnum celorum.
In p̃fatione.ps̃.cl.ppe finem.
Tribulatio ne sit homini in malũ remedium.
In expo.ps̃.cij.ver. Qui satiat.
Tribulatio vtilior vana salute hominũ. In ex
posi.ps̃.cxiij.ver. Tribulationẽ ⁊ dolorẽ.
Tribulatiõis hoĩs que ẽ causa. In expo. ps̃.
cxxiij.v̾. Torrentẽ ptrãsijt:in fine.
Tribulatiões si patit̃ iustus: nõ est admiran=
dũ: In expo.ps̃.cxxviij.v̾. Sepe expugna.
Tribulationem cur multi non sentiũt cum vi-
ta hũana sit tribulatio. In exp.ps̃. cxxxvij.
ver. Si ambulauero.
Tribulationũ sunt dies hominis. In exposi.
ps̃.cxliij.versi. Dies eius.
Tribulatione in existentes quid facturi sunt.
In expo.ps̃.cxliiij.ver. Iustus.dñs.
Tribulatio nõ semꝑ meritoria. In exposi.ps̃.
cxlv.ver. Facientẽ iudicium.

Incipiẽtiũ ab U i p̃ria q̃nq̃gena.

Uasa mortis que sũt. In expo.ps̃. vij.
ver. Et in ipso parauit.
Uerbum dei in corde retinere plura
bona facit. Sermone.iij.ps̃.xxxvj.versi. Et
non supplantabuntur.
Uestimẽta interdũ dicuntur sancti. In expo.
ps̃.xliiij.ver. Mirrha ⁊ gutta.
Uia christi que fuit ⁊ quomodo ambulabimꝰ
eã. Ser.ij.ps̃.xxxvj.ver. A dño gressus ho=
minis.⁊ v̾.sequẽti. Cũ ceciderit. Et notatur
in expo.ps̃.xxxix.v̾. Bene nũciaui.

Via lata ducit ad infernum: angusta ad celuȝ vt plane dicitur. In expoſi. pſ. xxxix. verſu.
Videbūt iuſti. ⁊ ver. ſequēti. Et in expo. pſ. xliij. verſi. Et nō receſſit retro.
Virga regit chriſtus ſpirituales ⁊ conterit carnales. In expoſitiōe. pſ. xliiij. ver. Dilexiſti iuſticiam.
Viſio duplex miſerātis ⁊ punientis differūt. Ser. ij. pſ. xxxij. ver. De celo reſpexit.
Viſio chriſti differt a viſione hominuȝ ⁊ quomodo videt. Sermōe. ij. pſ. xxxij. vſi. Qui intelligit.
Vita noſtra breuis eſt ⁊ quare. In expo. pſ. xxxviij. ver. Et numerū dierū.
Viuere tenemur ſcōm voluntatē dei ⁊ nō noſtram. Ser. j. pſ. xlviij. In pfatione.
Vnctio Dauid: figura fuit vngendi reges: ſacerdotes noui teſtamenti. In titulo poſt ſecundā pfationē pſalmi. xxvj.
Vngebantur reges in regione iudeorum et non alibi: in ſignum futuri regis a quo omnis vnctio deſcendit: ⁊ in ſignum ſpiritualis vnctionis eiuſdem. In expo. pſ. xliij. verſi. Propterea vnxit te.
Voluntas dei precedit voluntatem noſtram vt vocet nos ad penitentiā. In expoſi. pſ. v. ver. Dn̄e vt ſcuto.
Volucres celi dicuntur ſuperbi. In expo. pſ. viij. ver. Volucres celi.

Incipiētiū ab V in ſcđa q̄nq̄gena

Veritate alienati nec iuſticiam loquūtur peccatores. In exo. pſ. lvij. ver. Alienati ſunt.
Veritas quomō dicit̄ eſſe in celo ⁊ miſcđia in terra. In exp. pſ. lvj. vſ. Quia magnificata.
Veritas omnibꝫ cōmunis eſt. In expoſi. pſ. lxxv. verſi. Oēs qui in circuitu: in medio.
Veritatis taciturnitas propter timorem criminoſa eſt. Sermone. j. pſ. lxxxviij. ver. Tu dominaris.
Veritas quō impleta eſt. Ser. j. pſ. lxxxviij. verſi. In celis.
Veritas vbi ſit querenda. In expoſi. pſ. xcj. ver. Quia iocundaſti.
Veritas vnde orta eſt. In expoſi: pſ. lxxxiiij. ver. Veritas de terra.
Veritas poſt miſcđiam reſeruatur. In expo. pſ. lxxxiij. ver. Quia miſericordiā.
Veritas vbiq꞉ expāſa eſt. Ser. j. pſ. lxxxviij. ver. Domine deus virtutū.
Verbū dei cur multis videtur durum. In expoſi. pſ. lvij. ver. Que nō exaudiet.
Verba iniquoꝝ opprimere nos nequeūt. In expo. pſ. lxiiij. ver. Sermones iniquoꝝ.
Verbum vnū: cur crebro bis repetitur, in ſacra ſcriptura. In expoſi. pſ. lxxiij. ver. Cōfitebimur tibi.
Verbum dei ſagitta ⁊ pluuia. In expoſi. pſ. lxxvj. ver. Etenim ſagitte.
Verba aſpera tolerāda ſūt. Sermo. j. pſ. xc. verſi. De muſcipula: in fine.
Ve poſitū in euangelio iam tempore iſto magis q̄ pſecutionū martyruȝ abūdat. In prefatione. pſ. lxix.
Ve cur aſcribitur pregnātibus. In expo. pſ. xcv. verſi. Ante faciem dn̄i.
Vera ſunt ⁊ ventura que pmiſit deus: oſtenduntur per exempla. In expo. pſ. lxxij. vſ. Exurge.
Vincēdi quō ſunt qui deū impugnāt. In expoſi. pſ. lxxx. verſi. Iſrael ſi audieris.
Videbant iudei deum ad quid. In expo. pſ. lxxxj. verſi. In medio autē.
Viſio dei de celo que ſit. In expo. pſ. lij. ver. Omnes declinauerūt.
Vigilie inimicoꝝ cauſa que ſit. In expoſi. pſ. lxxvj. ver. Anticipauerūt.
Via dei vbi querēda eſt. In expo. pſ. lxxvj. ver. Deꝰ in ſancto. ⁊ ver. In mari.
Vindictā vtꝝ licitū ſit appetere. In expo. pſ. lxxviij. verſi. Et innoteſcat.
Virga Moyſi cur in ſerpentem eſt verſa. In expo. pſ. lxxiij. ver. Redemiſti.
Viſionē dei ignis cōcupiſcentie impedit. In expo. pſ. lvij. vſi. Supcecidit ignis.
Vita multiplex. In expo. pſ. lxij. ver. Quoniam melior.
Vita noſtra nō omnibꝫ eſt ennūciāda. In expoſi. pſ. lv. ver. Deus vitam.
Vitam rectaȝ docuit chriſtꝰ ex iuuētute. Ser. ij. pſ. lxx. ver. Deus docuiſti.
Viuentes in infernū deſcēdere q̄d ſit. In expoſi. pſ. liiij. ver. Veniat mors.
Vota vbi ⁊ quō reddenda ſunt. In expo. pſ. lxiiij. verſi. Et tibi reddetur.
Vota que reddenda ſint deo. In expoſi. pſ. lxv. verſi. Reddā tibi.
Vouere quid hōmo debeat. In expoſiti. pſ. lxxv. ver. Vouete.
Voluntariū ſacrificiū eſt deo offerēdū. In expoſi. pſ. liij. ver. Voluntarie.
Vox chriſti in cruce: Pater ignoſce ⁊c. quibꝰ profuit. In expo. pſ. xciij. vſi. Redde retributionē: ppe finem.

Incipiētiū ab V i tertia q̄nq̄gena

Verbum dei cur non prohibetur ſicut antea. Ser. ij. pſ. ciij. verſi. Sup montes. ⁊ ver. ſequenti.
Verbū cōe ⁊ non priuatū eſt pdicandū. Ser. ij. pſ. ciij. verſi. Inter mediū montiū.
Verbum dei panis anime. Ser. j. pſ. cj. ver. Quoniā oblitus.
Verbū reſpōdēdū eſt exprobrātibus nobis. Ser. xiij. pſ. cxviij. vſ. Et reſpōdebo in fine.
Verbū dei gladius bis acutus. In expo. pſ. cxlix. verſi. Et framee.
Veritatē annūciare nō ſemp ſalubre ē ⁊ meritorium. In pfatione. pſ. cxv.
Veritas quomo eſt agnoſcenda. In expo. tituli pſ. cxxij. poſt mediū.

Ueritate inuocare deũ quid sit. In expo. ps. cxliij. versi. Omnibus qui inuocant.
Uerba christi preualuerũt verbis τ dictis phorũ. In expo. ps. cxl. ver. Audient.
Uia qñ dicitur recta. Ser. v. ps. cxviij. v. In quo corrigit.
Uie sunt due quibus it ad nos deus τ nos ad illũ. In expo. ps. cxxxvij. v. In miscdia.
Uincendi quomodo sunt inimici. In exposi. ps. cxliij. ver. Misericordia mea.
Uidere prima dei τ posteriora quid ẽ. In expo. ps. cxxxviij. ver. Mirificata. Et in expo. ps. cxx. ver. Ecce nõ dormitabit
Uidua τ pupilli solũ regnũ dei possidebunt. In expo. ps. cxlv. versi. Orphanũ.
Uideri p quid poterit deus in mundo. In exposi. ps. cxlix. ver. Letetur israel.
Uirgines quinq̃ dũtaxat sapientes regnum dei possidebunt. In expositi. ps. cxlvj. ver. Quoniã cõfirmauit.
Uisio dei vita eterna. In exposi. ps. cix. vsi In splendore.
Uita potior laus christo exhibetur q̃ lingua. In expo. ps. cxlvj. versi. Deo nostro.
Uoluntas dei nõ omnibus nota. In exposi. ps. cij. versi. Filijs israel.
Uoluntas dei in omni opere humano etiam malo completur. In exposi. ps. cx. ver. Magna opera.
Uolũtas bona p ope aliqñ reputabitur. In expo. ps. cxxv. ver. Qui seminãt.
Uoluntas dei causa est oim que fecit. In exposi. ps. cxxxiij. ver. Omnia quecũq̃.
Uoluptati carnali spina semp annexa. In exposi. ps. cij. versi. Nõ in finem.
Uoluptatũ amatores vitãdi sunt. In exposi. ps. cxxxix. versi. A viro iniusto: in medio.
Uotum quod petit sibi reddi deus. In expo. ps. cxv. ver. Uota mea.
Uox coruina extirpanda est. In expo. ps. cij. ver. Miserator τ.

Incipiẽtiũ ab x in pria q̃nq̃gena.

Xpũs dicitur mõs. In exposi. ps. xlij. ver. Emitte lucem tuam.
Xpus est lapis angularis: τ ibidẽ nota mysticã interptationẽ. In expo. ps. xliij. versi. Propterea vnxit.
Christus natus est sine peccato originali. In expo. ps. l. vsi. Et in peccatis: cũ sequẽtib⁹.
Christus factus est homo pter miseriã pauperum. In expo. ps. xj. ver. Propter.
Christus dicitur vermis figuratiue. In expo. ij. ps. xxj. ver. Ego autem.
Christum nõ timuerũt iudei sed potius amissionẽ temporaliũ. In expo. ps. xiij. versi. Illic trepidauerũt.
Christus que passus est τ quare. In exposi. ij. ps. xxj. versi. Opprobrium.
Christus docuit duas vias: misericordiã τ iusticiam. In expo. ps. xxiij. ver. Docebit: cũ sequentibus.
Christus suos ptegit. In exposi. ij. ps. xxvj. ver. Dominus ptector.
Christus quare mane surrexit: τ vespere sepultus est. In expo. ij. ps. xxix. v. Et in matuti.
Christus tempore temptationis clausit ianuas suas: nobis dans exemplum. Ser. j. ps. xxx. ver. Et educes.
Christus exemplar fuit future tribulationis. In expo. ij. ps. xxxj. vsi. Et gloriamini omnes recti corde.
Christus fuit exemplum patientie. Ser. j. ps. xxxiij. ver. Qui gratis.
Christus qualiter ignorat peccatuz nostrum. Ser. ij. ps. xxxiij. ver. Insurgentes.
Christus interdum locutus est vt caput: interdum vt corpus aut membrum. In exposi. ps. xxxvij. versi. Non est pax ossibus. Ut caput patet. In expo. ps. xxxix. ver. Adiutor meus. Et in pfatiõe. ps. xl.
Christus quomõ docuit homines. In expo. ps. xxxviij. ver. Et cõtabescere.
Christus cur beato Petro precipiebat velut etiã peccatoribus vt retrorsum redeant. In expo. ps. xxxix. v. Cõfundãtur retrorsum.
Christus cur pati voluit p iniustis. In expo. ps. l. versi. Ut iustificeris.
Christian⁹ malus peior est iudeis τ paganis. Ser. ij. ps. xxx. ver. Sup oẽs inimicos.

Incipiẽtiũ ab x in scda q̃nq̃gena.

Xpũs resurgendo cur primo noluit tangi a Magdalena cum tamen postea admisit. Sermõe. j. ps. lvij. ver. Exurge in occursum.
Christi dormitatio in homine quid sit. In exposi. ps. liiij. ver. Expectabã: circa finem.
Christum sequi τ nõ pcedere iubemur. In exposi. ps. lv. ver. Cõuertant̃ inimici.
Christus habuit os armatum contra iudeos τ iudei cõtra christum. In expo. ps. lvj. vsi. Dentes eorum.
Christ⁹ via vitas τ vita. In expo. ps. lxvj. v. Ut cognoscamus.
Christus mons est. In exposi. ps. lxvij. versi. Montem dei.
Christus quõ soluit quod non rapuit. Ser. j. ps. lxviij. versi. Que non rapui.
Christus cur dixit se habere imprudentiã cuz sit sapientia patris. Sermo. pmo. ps. lxviij. ver. Deus tu scis.
Christo cur fel oblatũ in cruce fuerat amarũ. Ser. ij. ps. lxviij. ver. Et dederunt.
Christus cur noluit descẽdere de cruce. Ser. j. ps. lxx. versi. Cũ deficiet.
Christus cur dixit se derelictũ in cruce cum diuinitas ab eo nunq̃ fuerat separata. Ser. j. ps. lxx. ver. Quia dixerũt.
Christus cur vulnerum cicatrices tenere voluit. In exposi. ps. lxxiij. versi. Ego confirmaui.

15

Christi cōmutationē tātū iudei exprobrauerit nō interitum. Sermo.ij. ps̄ .lxxxviij.versi. Cōmutationem.
Christ⁹ cur mori:pati &c. voluit. In expo. ps̄. lxxxvij.v̄. Quō repleta. Et i expo.ps̄.lvj.v̄. Miserere mei.
Christus cur dicit fundamētum. In expo.ps̄ lxxxvj.versi. Sup omia tabernacula.
Christ⁹ qsi fuerat sine adiutorio. In expo.ps̄ lxxxvij.versi. Factus sum inqt.
Christus cur dixit se extendisse manū tota die cum nō pependit tota die in cruce. In expo. ps̄.lxxxvij.versi. Tota die.
Christus cur dixit se infirmū cū nūq̄ legit languisse. In expo.ps̄.lxxxvij.v̄si. Oculi mei.
Christus cur dixit se tanq̄ gallinam. Sermo. j.ps̄.xc.ver. Inter scapulas.
Christi precinctio in cena apostolo℞ pedes lauando quid significat. In expo. ps̄.xcij.v̄. Etem̄ cōfirmauit:circa mediū.
Christus nō omnibus reddebat vltionē de ei⁹ passione. In expo.ps̄.xciij.versi. Redde retributionem.
Christus p̄dicando cur nemini pepcit. In exposi.ps̄.xciij.ver. Deus vltionū:in fine.
Christus cur prohibuit cū superbis cōmunicari ipse tamen cū eisdem mādu cauit. In exposi.ps̄.c.ver. Superbo oculo.
Christus quare ostendit nobis humanitatem suam. In expo.ps̄.lxxxiiij.v̄si. Et salutare.
Christus quare habuit manus extētas in cruce. In expo.ps̄.lxxxv.v̄. Et tu domine.
Christus adhuc dicitur laborare:incarcerari: &c. In expo.ps̄.lxxxvj.versi. Super omnia tabernacula:p̄pe finem.
Christus cur potius dixit se tactū fuisse a muliere. vt i euāgelio habet: cū tota turba p̄meb at eū. In exposi.ps̄.lxj.v̄si. Ore suo bn̄di.
Christus cur temptari voluit. In exposi. ps̄. lx.ver. Exaudi deus.
Christus q̄uis multis modis fuerit locut⁹:qd semel tamē loquebatur p̄fuit nobis magis In expo.ps̄.lxj.ver. Semel locutus.
Christus q̄re tēptatus est. Ser.j.ps̄.xc. in p̄ncipio. Et ser.ij.eiusdē ps̄. in p̄nci.
Christo nō erat necessaria tēptatio. Ibidem.
Christi tēptatio est nostra doctrina. Ibidē.
Christiani currētes ad sortilegos & phitones. In expo.ps̄.xcj.ver. Quia iocūdasti.

Incipiētiū ab x i tertia q̄nq̄gena.

Christus cur loculos habebat vbi necessaria reseruabat. Sermone tertio. ps̄.ciij. ver. Producēs fenū:circa mediū.
Christo cur imposita sunt diuersa noīa. Ser. iij.ps̄.ciij.ver. Catuli leonū.
Christus etiam mendicabat. In expo.ij. ps̄. cviij.ver. Quia persecutus.
Christus etiā scd̄m carnem dominus Dauid q̄uis ab eo nat⁹. In exposi.ps̄.cix.ver. Dixit dn̄s:circa mediū.
Christus cur dicit: Si nō venissem p̄ctm̄ non haberēt: cū tn̄ ante eius aduentu₃ sine pctō nō fuerūt. Ser.iij.ps̄.cxviij.p̄pe finē.
Christus nedū lumē sed lucerna etiā dicitur: Ser.xxiij.ps̄.cxviij.v̄. Lucerna pedibus.
Christus cur descendit de celo. In expo.tituli.ps̄.cxix.
Christus cur seruiuit etiā malis hominib⁹. In expo.ps̄.cxxiij.ver. Quō nō derelinquet.
Christ⁹ vsq̄ ad passionē ei⁹ singularis fuerat & sol⁹. In expo.ps̄.cxl.v̄si. Singularis ego.
Christus cur expulit colūbas vēdentes de tēplo. In expo.ps̄.cxxx.ver. Neq̄ ingressus:
Christus dicitur sol sed nō oībus ortus. Ser. iij.ps̄.ciij.versi. Sol agnouit.
Christus etiā in forma serui sup omnes docētes se intellexit: Ser.xxij.ps̄.cxviij.ver. Super omnes.

Incipiētiū ab y in p̄ria q̄nq̄gena.

Ymmolatio Isaac: figura fuit future immolationis christi in cruce. Ser.ij. ps̄.xxx.ver. Qui videbant.
Ysopus mystice quid significat. In expo.ps̄. l.ver. Asperges.

Finis.

P

Aurelij Augustini Pri-
ma Quinquagena

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

17

¶ In explanationem libri psalmoꝝ Diui
Aurelij Augustini: pfatio Incipit.

C Um nõ solū diuine verūetiā hūa
ne philosophie veritas doceat: ni
hil frustra ⁊ sine causa siue in dei si
ue in nature operibꝰ esse factū: nõ parū eo
rū aīos qui singuloꝝ rationē factoꝝ cona
ti sūt reddere questio pulsauit: Cuiꝰ rei cā
⁊ ad quid homo ꝯditus sit. Ad quā dissol
uendā ⁊ si multoꝝ phōꝝ ingenia sollicite
ac plurimū laborauerint: nullus eoꝝ tñ ve
rā integrāq; rationē reddere potuit. Quo
factū est: vt a recto veritatis tramite deui
antes: in varios inexcusabilesq; errores in
ciderint. Nec mirū. Qui eñ rationē sui ig
norabāt: quo pacto cuiusuis alterius rõnē
scire poterāt: Diuina aūt scriptura ab ho
minis ꝯditore inspirata: sola summā ꝑfec
tāq; factionis ipsius cām in lucem ꝑduxit.
Prouer. 16. Nõ mõ generalē qua dñs oīm vniuersa ꝓ
pter se opatus est: sed ⁊ in specie officij sui
rationē: dignitatē: finēq; demõstrans. Ita
Eccl. 17. eñ scriptū est: Deus de terra creauit homi
nē: ⁊ ſm imaginē suam fecit illū. Et paulo
post. Posuit oculū ipsoꝝ sup corda illoꝝ
ostendere illis magnalia opeꝝ suoꝝ: vt no
men sanctificatiõis collaudent: ⁊ gloriari
in mirabilibꝰ illiꝰ: vt magnalia enarrēt ope
rū eius. Quoꝝ oīm hec sūma est: Deū id
circo hoīem talēq; cõdidisse: vt esset q̇ ope
ra eiꝰ itelligeret: qui ꝓuidentiā disponēdi:
rationē faciēdi: virtutē ꝯsūmādi: potentiā
ꝯseruandi: sapientiā gubernandi: clemen
tiā bñfaciēdi: ⁊ sensu admirari ⁊ voce enar
rare atq; collaudare posset: hoc est: vt deū
factorē coleret. Quēadmodū itaq; factus
est Mūdus ꝓpter hoīem vt ei seruiret: ita
homo factus est ꝓpter deum vt ei seruiret.
Sic ergo. Mūdus idcirco factus est: vt fi
eret homo. Homo vero idõ factꝰ est: vt deū
factorez suum agnosceret: Idõ agnosceret:
vt amaret ⁊ coleret: Idõ amaret et coleret:
vt beatā imortalitatez ꝓ mercede laboris
caperet. Ideo aūt p̄mio beate imortalitatꝭ
afficeret: vt filijs effectꝰ angelis: sūmo ⁊ im
mortali deo imꝑpetuū seruiret: ⁊ esset reg
nū eternū ipsi deo. Hec est sūma reꝝ: Hoc
arcanū dei: Hoc ꝯstitutionis mundi my
sterū. Hec cõditi hoīs ratio. Hic vniuer
sorū cardo. Hoc qui nescit: si ipe homo sit
nescitur. Hoc si phī tenuissent: in tot tā va
rios tamq; ꝑniciosos errores ꝓlapsi nõ fu
issent. Hanc deniq; ꝯditionis sue rationē
vt hõ iugiter teneret: in p̄ceptū sibi posita
est: sancto legislatore Moyse attestante: ⁊
Iudaicū ꝑplum ita cõmonēte: Et nunc in
quit: Quid dñs deꝰ tuꝰ petit a te: nisi vt ti Deut. 10.
meas dñm deū tuū: ⁊ ambules in vijs eiꝰ:
⁊ diligas eū: ac seruias dño deo tuo in to
to corde tuo: ⁊ in tota aīa tua: custodiasq;
mādata dñi: ⁊ cerimonias eius q̄s ego ho
die p̄cipio tibi: vt bene sit tibi: Et post pau
ca. Dñm deuz tuū inquit timebis: ⁊ ei soli
seruies. Neq; istud p̄tereundū est: ꝙ eadē
quoq; de cā nõ solū ꝯditus est hõ: ſ ⁊ hoīs
ꝯditor factꝰ est homo: Zacharia parēte p̄
cursoris dñi spūsctõ repleto: ita inter cete
ra vaticināte ⁊ dicēte: Iusiurādū qd̄ iura
uit ad Abraā patrē nostrū daturū se nob:
Ut sine timore de manu inimicoꝝ nroꝝ li
berati: seruiamꝰ illi: In sanctitate ⁊ iusticia
corā ipso: oībus diebꝰ nostris. Ecce testi
monio tāti ꝓphete: idcirco etiā deū ꝓpter
hoīem hominē factū: imo ⁊ hõi seruiuisse:
vt ⁊ hõ dignam sibi seruitutē rependeret.
Indicta autē hõi seruitꝰ licet multipharie
iterp̄tari multis varijsq; modis deo crea
tori exhiberi possit: nihil tñ aliud est q̄ꝫ de
bitus deo cultus: ⁊ hic nõ aliud q̄ꝫ deuota
ipsius laudatio. Sūmus eñ (Lactātio fir
miano teste) colēdi ritus est: ex ore iusti ho
minis ad deū directa laudatio. Que tñ ip
sa: inquit: vt deo sit accepta: ⁊ hūilitate et
timore ⁊ deuotione maxima opus est. Ne
q̄s forte integritatis ⁊ innocentie fiduciaꝫ
gerens: tumoris ⁊ arrogātie crimen: incur
rat: eoq; facto gratiā virtutis amittat. Uñ
⁊ sanctus Moyses postq̄ꝫ p̄memoratū ex
p̄ssit p̄ceptū: subiecit: Ipsi adherebis: Ip
se est laus tua: hoc est quē solū laudare de
bes. Hec ē vera religio: hec recta pietas:
hec debita deo seruitus. Hoc est accepta
bile iugeq; sacrificiū: quo coli: placari: ho
norificari: ⁊ glorificari vult deꝰ: ipso ꝑ ꝓ
phetā ꝯtestante: ⁊ dicēte: Imola deo sacri Ps. 49.
ficiū laudis: ⁊ redde altissimo vota tua: Et
in calce eiusdem vaticinij: Sacrificiū inq̄t
laudis honorificabit me: ⁊ illic iter quo oñ
dā illi salutare dei. Uerū: q̄ꝫuis ad hāc
seruitutē oēs hoīes teneant: quosdā tamē
dñs elegit: a quibꝰ p̄cipue ⁊ specialiꝰ coli
atq; laudari voluit: vt in veteri testamēto
populuz Israeliticū: ad quē Moyses ita
locutus es: Te elegit dñs deus tuꝰ: vt sis Deut. 7.
ei ꝑplus peculiaris de cūctis ꝑplis qui sūt
sup terrā. Et iteꝝ post multa. En dñs inq̄t Ibidē. 26.
elegit te hodie: vt sis ei ꝑplus peculiaris: si
cut locutꝰ est tibi: ⁊ custodias oīa p̄cepta

illi⁹: ꝛ faciet te excelsiorē cūctꝪ gētibus: q̄s
creauit i laudē ꝛ gloriā suā: vt sis pp̄l's san-
ctus dn̄i dei tui. Sic ꝛ in nouo testamēto
pp̄lum christianū ad sui laudē ꝛ gloriā sin-
gulariter elegit: Ap̄l's Ephesijs hoc scribē
Ephe.j. te: ꝛ ob id deū bn̄dicēte ꝛ laudāte: Benedi
ctus inq̄t deus ꝛ pater dn̄i nr̄i Jesu christi:
qui bn̄dixit nos in oī bn̄dictione sp̄uali in
celestib⁹ in christo: sicut elegit nos in ipso
ān mūdi cōstitutionē: vt essem⁹ sancti ꝛ im
maculati in ꝯspectu ei⁹ in caritate. Qui p̄-
destinauit nos in adoptionē filioꝝ p̄ Jesū
Christū: in ip̄m ſm ꝓpositū volūtatis sue:
in laudē glorie gr̄e sue. Jtē queādmoduꝫ
in veteri testamēto ex electo pp̄l'o subelegit
sibi dn̄s filios Leui qui spealiter sibi i mini
sterijs tabernaculi seruirēt: ſm q̄ ad Aarō
Nume.18. locutus est: Ego inq̄t dedi vobis fratres
vestros leuitas de medio filiorum israel: ꝛ
tradidi donū dn̄o: vt seruiāt in ministerijs
Paral.23. tabernaculi ei⁹. Quos postea rex Dauid
instituit vt starēt mane ad cōfitendū ꝛ ca-
nendū dn̄o: similiterq̄ ad vesperā. ꝛc. Sic si
mili mō in nouo testamento ex pp̄l'o christi
ano subelecti sunt clerici ꝛ sacerdotes: vt il
li specialiter dn̄o seruiāt: ꝛ virtutes ei⁹ enar
rando: eū laudēt ꝛ colāt. Qd̄ Petri ap̄l'o-
rū principis auctoritate cōprobatꝛ: ad eos
j.Pe.2. sic scribētis. Vos aūt genus electū: regale
sacerdotiū: gens sancta: pp̄l's acq̄sitionis:
vt virtutes annūcietis ei⁹ qui de tenebris
vos vocauit in admirabile lumē suū. Et si
cut filij Leui certis tp̄ibus ꝛ horis laudib⁹
diuinis deuoti⁹ insistebāt: ita ꝛ clerici de-
bent. Nā ꝛ clerici a sorte dicti sūt: eo q̄ sint
de sorte dn̄i: ip̄um p̄ sorte ꝛ hereditate sua
cū filijs Leui ip̄petuū possessuri: dūmodo
hic debito cultu ꝛ digna laudatione ei ser-
uierint. Jllud p̄terea ꝯsideratione dignuꝫ
est: nec mysterio caret: q̄ cū tota scriptura
diuinitus inspirata: ad dei laudē ꝛ gloriaꝫ
ordinata ꝛ ꝯscripta sit: Tota etiā hōi ad ei⁹
doctrinā ꝛ ꝯsolationē tradita: Tota deni-
q̄ diuinis laudib⁹ plena: vniuersa a quib⁹
debita dei laudatio sumi pōt inducēs: om
nēq̄ laudādi formā atq̄ rationē exponēs:
sancta tn̄ eccl'ia q̄busdā scripturꝪ speciali⁹
atq̄ freq̄nti⁹ in diuino cultu vti voluit. Nā
sicut ex vtriusq̄ testamēti pp̄lis dn̄s q̄sdaꝫ
sp̄ialꝛ elegit: vt sup̄ius expositū ē: ita ꝛ ex
vtriusq̄ testamēti scripturꝪ: quasdā sp̄ecia
liter in cultu suo voluit frequētari: vtpote
ex veteri testamēto librū psalmoꝝ: hac pre
sertim ratiōe vt docto Dionysio placet: q̄ꝛ

psalmi p̄ modū laudis cōprehēdūt q̄cq̄d
in sacra scriptura ꝯtinetur. Vn̄ ꝛ hic psal-
morū liber registrū est totius sacre scriptu-
re: ꝛ cōsūmatio totius theologice pagine.
Quē ꝛ subsequēs Diui Augustini nr̄i p̄-
logus innumeris pene p̄conijs cōmendat
ꝛ extollit. Hunc librū sacer canon inter ce
tera q̄ sacerdotibus ad sciendū necessaria
sūt: discendū cōmonet. Cū em̄ intelligēter
deo psallendū sit: quō debite deo psallere
p̄t: qui q̄d psallat ignorat? Jubet nāq̄ san
ctus psalmista nr̄: vt psallentes deo intelli
gēter psallāt. Om̄ rex inq̄t oīs terre deus: Ps̄.46.
psallite sapiēter: hoc ē itelligēter: vt alia lit
tera habet. Quia vero hic liber tot ꝛ tā p̄-
fundis mysterijs plen⁹ est: vt a nemie sine
reuelatiōe vel docto interp̄te possit intelli-
gi: Ea de re magn⁹ ille doctor Augustin⁹
noster: deuotissim⁹ dei cultor: aiarūq̄ salu
tis zelator ardētissimus: illi⁹ explanationi
vigilāti studio insudauit: clausa queq̄ rese
rās: abscōdita reuelās: mysteria pandēs:
obscura dilucidans: dubia definiēs: vitia
detestās: virtutes extollēs: supplicia cōmi
nās: p̄mia ꝓmittēs: pusillanimes ꝯfortās:
p̄sumētes deterrēs: p̄seuerātes coronans:
ita vt nemo q̄ diligēter legerit: absq̄ fructu
discedat. Huic igitꝛ opi studiū impēdāt: il
lud frequēter legāt: illi⁹ sensū teneāt: oēs q̄
in sortē dn̄i vt illū debita seruitute laudēt
ꝛ glorificēt: electi sūt: ne negligētes ꝛ igna-
ri illā diuie cōminatiōis vltionē experiātꝛ:
Quia tu scientiā repulisti: repellā te ne sa- Osee.4.
cerdotio fungarꝪ mihi: Et istā adhuc terri
biliorē: Dixi semp̄: hi errāt corde: Jpsi nō Ps̄.94.
cognouerūt vias meas: q̄bus iuraui in ira
mea: si itrabūt i requiē meā: Et ita p̄tē suā
habituri sint cū hypocritꝪ: Quinpoti⁹ itel
ligētes ꝛ tenētes rationē q̄ ꝯditi sūt: ꝯdito-
rē p̄ sorte hereditatꝪ sue possideāt: laudēt:
ꝛ glorificēt: in secula seculoꝝ Amē.

¶ Explicit prefatio.

¶ Diui Aurelij Augustini Hip-ponensis episcopi: in librū psalmorū p̄logus feliciter incipit.

OMnis scriptura diuinit⁹
inspirata: vtilis est ad do
cendum: Ac ipsa de cau-
sa a spiritusancto ꝯscrip-
ta est: id ē: vt veluti ex cō
muni quodā sanitatꝪ fon-
te omnes nobis ex hac remedia ꝓprijs pas

sionibus assumamus. Sanitas em̄ inquit
cōpescit peccata magna. Alia nanq̧ sunt
que ꝓphete tradunt: alia que historia: lex
quoq̧ alia: prouerbiorū etiā alia cōmoni-
tio: psalmoꝝ vero liber quecūq̧ vtilia sūt
ex omnib⁹ cōtinet. Futura predicat: vete-
rū gesta cōmemorat: legē viuentibus tri-
buit: gerendoꝝ statuit modū: Et vt breui
ter dicā: cōmunis quidā bone doctrīe the
saur⁹ est: apta singulis necessaria submini
strās. Veterib⁹ nāq̧ aīaꝝ vulneribus no
uit mederi: sed ꝛ recētib⁹ velocissimū scit
adhibere remediū: atq̧ in actis ꝑseueran
tiā scit salutē adhibere: sed ꝛ vniuersis pa-
riter passiōib⁹ ſbuenire: q̄ dn̄atōib⁹ varijs
hūanas aīas angūt. Et h̄ fit modulatione
q̄dam ꝛ delectabili canore: hūanū aīm ad
pudiciciā ꝓuocāte. Cūquidē spūssctūs
vidēs obluctātē ac resistētē ad virtutis vi
am hūani generis aīm: ꝛ ad delectatiōes
vite hui⁹ magis inclinari: q̄ ad virtutē rec
tū iter erigi: delectabilib⁹ modulis cātile-
ne vim sue doctrine ꝑmiscuit: vt dū suaui
tate carminis mulcet̄ auditus: diuini ser-
monis ꝑiter vtilitas inserat̄: Scdm̄ sapiē
tes medicos: Qui si qn̄ vsus poposcerit:
austeriora medicamēta egris offerūt mor-
talibus: ne eger vtilitatē ꝓ austeritate refu
giat: ora ac sūmitates por uli quo remedi
um porrigant: melle circūliniūt. Propte-
rea ꝰ psalmorū nobis ꝑ modulos aptata
sūt carmina: vt vel etate puerili: vel q̄ ado
lescētes sunt morib⁹: q̄si cantilena quadā
psallētes: delectari videant̄. Reuera eniȝ
aīas illumināt ac menteȝ. Plurimi em̄ ex
his q̄ in ecclesia cōmeant: neq̧ ap̄lica p̄ce
pta facile pn̄t: neq̧ ꝓphetica: vel liquido
discere: vel cū didicerint retinere: psalmo
rū vero respōsa: ꝛ itra domos interdū etiā
in ꝑplō publice canūt. Et sicubi q̄s q̄uis
fero ac rabidissimo furore rapiet̄: si forte
fuerit psalmi (vt ita dixerī) carminib⁹ incā
tatus: cōtinuo omnis rabies ferocitatē ei⁹
abscedit. Psalmus trāquillitas aīaꝝ est:
signifer pacis: ꝑturbationes vel fluct⁹ co-
gitationū cohibens: iracundiā reꝑmens:
luxū repellēs: sobrietatē suggerēs: amiciti
am ꝯgregans: adducēs in cōcordiā dis-
crepātes: recōcilians inimicos. Quis em̄
vltra inimicū dicat eū: cū quo vnā ad de
um psalmi emiserit vocē? Ex quo intelligi
tur: qꝫ qd̄ oīm bonoꝝ maximū est: caritatē
psalmus instaurat: ꝯiunctioneȝ quādā ꝑ
ꝯsonantiā vocis efficiēs: ꝛ diuersū ꝑplum
vni⁹ chori ꝑ ꝯcordiā ꝯsona modulatione
ꝯsociās. Psalm⁹ demōes fugat: angelos
ad adiutoriū inuitat. Scutū. n. in noctur
nis terrorib⁹: diurnorūq̧ reqes est laboꝝ:
tutela pueris: iuuenib⁹ ornamētū: solamē
senibus: mulierib⁹ aptissim⁹ decor. Deser
tas habitare facit vrbes: sobrietatē docet:
Incipiētib⁹ p̄mū efficit̄ elemētū: ꝓficiēti-
bus incrementū: ꝑfectis stabile firmamen
tū: toti⁹ ecclesie vox vna. Psalm⁹ solēni-
tates decorat: psalm⁹ tristiciā q̄ ꝓpter deū
est mollit: psalm⁹ etiā ex corde lapideo la-
chrymas mouet. Psalm⁹ angeloꝝ op⁹ ē:
exercitū celestiuȝ: spiritale thimiama. O
vere admirādi magistri sapiens institutū:
vt simul ꝛ cātare videamur: ꝛ qd̄ ad vtili-
tatē anime ꝑtinet doceamur. Per qd̄ ma-
gis necessaria doctrina nr̄is mētib⁹ infor-
mat̄. Pro eo qꝫ si qua ꝑ vim ꝛ difficultatē
aliquā animis nr̄is fuerint inserta: ꝯtinuo
dilabunt̄. Ea vero q̄ cū gr̄a ꝛ dilectiōe sus
cepimus: nescio q̄ pacto magē residere in
mētib⁹: ac memorie vident̄ inherē. Quid
aūt ē qd̄ nō discat̄ in psalmis? Nō oīs ma
gnitudo virtutis: nō norma iusticie: nō pu
dicitie decor: nō prudētie ꝯsummatio: nō
patiētie regl'a: nō oē q̄cq̄d pōt dici bonū:
ꝓcedit ex ipis? Dei sciā ꝑfecta: ꝓnūciatio
christi in carne ventu̅ri: ꝛ cōis resurrectōis
spes: suppliciorꝝ met⁹: glr̄ie pollicitatio: my
sterioꝝ reuelatio: Oīa ꝓrsus in his velut
magno q̄daȝ ꝛ cōi thesauro recōdita atq̧
ꝯferta sūt bona. Quē libꝝ ꝓp̄ha cū multa
sint organa musicorū: huic tn̄ organo qd̄
psalteriū appellat̄ aptauit: de suꝑiorib⁹ vt
mihi videt̄ inspiratā ei gr̄aȝ ꝑ spm̄sctm̄ do
cens. Cūq̄dē h̄ solū organū musicoꝝ: so
nos de suꝑiorib⁹ hr̄e fert̄. Cithara nāq̧ vē
lyra ex inferiori ꝑte es vē tympanū habēs:
resultat ac resonat ad plectꝝ: Psalterium
v̄o harmonias d̄ suꝑiorib⁹ hr̄e refert̄ apta
tas: ꝛ sonoꝝ cās desuꝑ dare. Quo scȝ etiā
ꝑ hoc nos doceamur: q̄ sursū sūt ꝛ q̄ suꝑio
ra attēdere: ꝛ q̄ infima: id ē vitia carnalia:
declinare. Sȝ illud arbitror ꝓfundi⁹ nob̄
ꝓphetica hac indicari ratione: ac ꝑ formā
nos organi istius edoceri: qd̄ hi q̄ diligen
tes ꝛ apti moderatiq̧ sunt morib⁹: facile
ꝑuiū ad suꝑiora iter habeāt. Sed videa-
mus tandē: quid etiā ipsa psalmorū indi-
cent initia.

Explicit ꝓlogus Diui Au-
gustini: in librum psalmorū.

Diui Aurelij Augustini Hipponensis episcopi: in psalmu Beatus vir qui non abijt ⁊c̄. prologus incipit.

Diuersa sūt genera ꝓphe-
tie: ⁊ ꝑinde cui⁹ h̄ vox: vl'
in q̄ persona ꝓprie dictū
sit: aut cur titulū non ha-
beat: requiram⁹. Centuz
itaq̃ ⁊ q̄nquaginta psal-
mos esse nulla dubitatio est. Et qui psal-
mus quotus sit: vel a quo recitat' sit: titu-
loꝝ inscriptione ōn̄dit. Nō eñ oēs psal-
mi a Dauid editi sunt. Ipe eñ Dauid ex
omni ꝑplo q̄ttuor principes spūsctō mūda
tos elegit: quoꝝ noīa sunt Asaph: Eman:
Ethan: ⁊ Idithun: vt in quecunq̃ diuin⁹
spirit⁹ intrasset: hymnū deo caneret. Da-
uid ergo solus nouē psalmos ore ꝓprio ce
cinit: Reliq̄ aūt ab illis quattuor principi
b⁹ iuxta tituloꝝ inscriptionē sūt dicti. Hic
aūt q: titulū sicut iā dixi nō habet: requi-
rendū nobis est: qua rōne int' ceteros sol⁹
nō habeat tituli inscriptionē: vl' a quo fue-
rit recitat⁹. Nā si psalmographus scd̄m et
tertiū ⁊ quartū ⁊ om̄es: vel in numero re-
digere: vl' causas singl'oꝝ ostēdere potuit:
cur nō ⁊ huic titulū imposuit: ⁊ vtrū prim⁹
esset: ōn̄dit: Sed q: hic psalm⁹ ꝓpriā vocē
dei loq̄ntis inducit: ideo titulū nō h3: Ne
quid diuio eloquio p̄poneret': Aut prim⁹
diceret': qui nō prim⁹: sed vnus est appella
tus: ⁊ ideo pretitulationē habere non po-
tuit nec debuit: ne si habuisset vt prim⁹ es-
set: melior tantū in ordine numeri non au-
ctoritate iudicaret': Aut ne vt iam relatuz
est: aliquid p̄poneret diuino eloquio psal-
mograph⁹ p̄titulatione p̄posita. Nā ⁊ pre
ceteris potuisset intelligi: si prim⁹ dict⁹ fu-
isset. Et ideo sol⁹ titulū nō habet: vt ꝑspi-
cuū esset quantuz inter ceteros emineret.
Unde iam aīaduertere debet prudentia
vestra: quanta vis: quanta auctoritas: q̄n
ta ratio in hoc psalmo versetur: cui nec ti-
tulum ausus est scriba preponere: nec nu-
merum indicare: vt solum eum ⁊ vnū: po-
tius q̄ꝫ primuz ostenderet. Igitur quia fa-
uente deo: et vocis auctoritas iam ostēsa
est: ⁊ tituli ratio demonstrata: supest: vt de
ipso psalmo tractemus.

Explicit prologus.

Eiusdem diui Augustini de eodem psalmo Tractatus incipit.

Beatus vir
qui non abijt in
consilio impio-
rum. De domino
nostro Jesu Chri-
sto: hoc est homine
dominico accipien-
dum est: Beat⁹ vir
qui non abijt in consilio impiorū: sicut ho-
mo terrenus: qui vxori consensit decepte
a serpente: vt dei precepta preteriret. Et
in via peccatorum non stetit. Quia
venit quidē ī via peccatoꝝ: nascēdo sicut
peccatores: sed nō stetit: q: eū nō tenuit il-
lecebra secularis. Et in cathedra pesti
lentie nō sedit. Noluit regnū t'renū cū
sup̄bia: Que ideo cathedra pestilētie recte
intelligit': q: nō fere q̄sq̃ est q̄ careat amo-
re dn̄andi: ⁊ humanā nō appetat gloriam.
Pestilētia est eñ morb⁹ late ꝑuagatus: et
oēs aut pene oēs iuoluēs: q̄q̄ꝫ accōmo-
dati⁹ accipiat' cathedra pestilētie: ꝑnicio-
sa doctrina: cui⁹ sermo vt cācer serpit. De
inde ꝯsiderād⁹ ē ordo v̇boꝝ: abijt: stetit: se-
dit. Abijt eñ ille: cū recessit a deo. Stetit:
cuz delectat⁹ est pctō. Sedit: cū in sua su-
perbia cōfirmat⁹: redire nō potuit: nisi per
eū liberat⁹: qui neq̃ abijt in cōsilio impio
rū: nec in via peccatoꝝ stetit: nec in cathe-
dra pestilētie sedit. Sed in lege dn̄i
fuit volūtas eius: ⁊ ī lege eius me-
ditabit' die ac nocte. Justo non est lex
posita: vt dic̄ Apl's. Sed aliud est esse ī le-
ge: aliud sub lege. Qui ē in lege: scd̄m legē
agit. q̄ est sub lege: scd̄m legē agit'. Ille ḡ li
ber est: iste seru⁹. Deinde aliud est lex que
scribit' ⁊ imponit' seruiēti: aliud lex que mē
te ꝯspicit' ab eo qui nō indiget lr̄is. Medi
tabit' die ac nocte: Aut sine intermissione
intelligendū est: Aut die in leticia: nocte ī
tribulatiōib⁹. Dicit' eñ: Abraā diē meuz
vidit: ⁊ gauisus est. Et de tribulatione di-
cit': Insup et vsq̃ ad noctē emēdauerunt
me renes mei. Et erit tāq̃ lignū qd̄
plātatū est ✝scd̄m decursus aquaꝝ. Alia lr̄a. ✝ secus.
Id est: Aut scd̄m ipam sapientiā q̄ digna
ta est hoīem suscipe ad salutē nr̄am: vt ipe
hō sit lignū plantatū scd̄m decursus aq̄ꝝ.
Pōt eñ h̄ intellectu accipi qd̄ in alio psal
mo dr̄: Fluui⁹ dei replet⁹ est aq̄: Aut scd̄m
spiritūsctm̄ scd̄m quē dr̄: Ipe vos bapti-
zabit in spūsctō. Et illud: Qui sitit: veniat
⁊ bibat. Et illō: Si scires donū dei: ⁊ q̄s est

qui a te aq̃m petit: petiſſes ab eo: ꝛ daret ti
bi aquã viuã: vñ q̃ biberit: nõ ſitiet ineťnũ:
ſ; efficieť in eo fons aque ſalientis in vitaꝫ
eternã: Aut ſcðm decurſus aq̃ꝝ: ſcðm po/
pl'oꝝ pctã: q꞉ ꝛ aque ppli inťptanť in apo/
calypſi. Et decurſus nõ abſurde intelligiť
lapſus: qð ꝑtinet ad delictũ. Lignũ ğ illð:
id eſt dñs noſter: de aquis decurrentibus:
id eſt ppl'is pctõꝛib⁹: trahẽs eos in radices
diſcipline ſue: **Fructuꝫ dabit:** Hoc eſt:
ꝯſtituet eccl'ias: **In tpe ſuo:** Id eſt poſt
q̃ꝫ clarificat⁹ eſt reſurrectiõe ꝛ aſcẽſione in
celũ. Tũc eñ ſpũſctõ miſſo apl'is: ꝛ eis i fi
ducia ſui confirmatis ꝛ directis: in ppl'os
fructificauit eccl'ias. **Et foliuꝫ ei⁹ nõ** *(Alia lra. † defluet.)*
†decidet: Id eſt, vbũ eius nõ erit irrituꝫ:
q꞉ oĩs caro fenũ: ꝛ claritas hoĩs vt flos fe/
ni: fenũ aruit ꝛ flos decidit: verbũ aũt dñi
manet ineternũ. **Et oĩa quecũq; †fece/** *(Alia lra. † faciet.)*
rit proſperabuntur. Id eſt: quecũq; il/
lud lignũ attulerit: q̃ oĩa videlicet accipiẽ/
da ſũt: fructus ꝛ folia: id eſt: facta ꝛ dicta.

**Nõ ſic impij nõ ſic: ſed tãq; pul/
uis que proijcit ventus a facie ter/
re.** Terra hic accipiẽda eſt ipſa ſtabilitas
in deo: Scðm quã diciť: Dñs ps heredi/
tatis mee: eteñ hereditas mea p̃clara eſt mi
hi. Scðm hãc diciť: Suſtine dñm ꝛ obſer/
ua vias ei⁹: ꝛ exaltabit te vt poſſideas ter/
rã. Scðm hanc diciť: Beati mites: q꞉ ipi
hereditate poſſidebũt terrã. Similitudo aũt
hinc ducta eſt: q꞉ vt h̃ terra viſibilr exterio/
rẽ hoĩem nutrit ꝛ ꝯtinet: ita illa ťra iuiſibilr
interiorẽ hoĩem. A cui⁹ ťre facie ꝓijcit vẽ
tus impiũ: id eſt ſupbia: q꞉ inflat. Quã ca
uens ille q̃ inebriabať ab vbertate domus
dei: ꝛ torrẽte voluptatis ei⁹ potabať: dicit:
Nõ veniat mihi pes ſupbie. Ab hac terra
ꝓijecit ſupbia eũ q̃ dixit: Ponã ſedẽ meã
ad aq̃lonẽ: ꝛ ero ſilis altiſſimo. Ab hui⁹ ter
re facie ꝓijecit etiã eũ q̃ cũ ꝯſenſiſſet ꝛ gu/
ſtaſſet de ligno ꝓhibito vt eſſet ſicut de⁹:
abſcõdit ſe a facie dei. Hãc terrã ad interi
orẽ hoĩem ꝑtinere: ꝛ inde ſupbia hoĩem ŗ
ſici: maxie intelligi põt i eo qð ſcriptuꝫ eſt:
Quid ſupbit terra ꝛ cinis: qñ in vita ſua
ꝓiecit intima ſua: Vñ eñ ꝓiect⁹ eſt: nõ ab
ſurde ſe diciť ꝓieciſſe. **Ideo non re/
ſurgũt impij in iudicio:** Ideo ſcꝫ: q̃a
tãq; puluis ꝓijciunť a facie terre. Et bñ h̃
eis dixit auferri qð ſupbi ambiũt: id eſt vt
iudicẽt: vt h̃ ipm plani⁹ dictũ intelligať: ſe
quenti ſentẽtia. **Neq; peccatores i cõ
ſilio iuſtoꝝ.** Solet eñ hoc modo repeti
plani⁹ qð ſuperi⁹ diciť: vt pctõꝛes intelli/
ganť impij: ꝛ qð ſupra dictũ eſt in iudicio:
hoc dictũ ſit in cõſilio iuſtoꝝ. Aut certe ſi
aliud ſũt impij: aliud pctõꝛes: vt q̃q̃ꝫ oĩs
impi⁹ pctõꝛ ſit: nõ tñ oĩs pctõꝛ ſit impius.
Impij nõ reſurgũt in iudicio: id eſt reſur/
gent quidẽ: ſed nõ vt iudicenť: q꞉ iam pe/
nis certiſſimis deſtinati ſũt. Pctõꝛes aũt
nõ reſurgũt in ꝯſilio iuſtoꝝ: id eſt vt iudi/
cẽt: ſ; forte vt iudicenť: vt de his dictũ ſit:
Vniuſcuiuſq; op⁹ quale ſit ignis ꝓbabit.
Si cui⁹ op⁹ mãſerit: mercedẽ accipiet. Si
cui⁹ aũt op⁹ exuſtũ fuerit: detrimẽtũ patie
tur. ipſe aũt ſalu⁹ erit: ſic tñ quaſi ꝑ ignem.

Qm̃ nouit dñs viã iuſtoꝝ. Quẽ/
admodũ dr: nouit ſalutẽ medicina: mor/
bos aũt nõ nouit: ꝛ tñ etiã morbi arte me/
dicine agnoſcũtur: Sic dici põt noſſe do/
minũ viã iuſtoꝝ: viã v̊o impioꝝ nõ noſſe:
nõ q꞉ aliq̃d dñs neſcit: ꝛ tñ dicit pctõꝛib⁹:
nõ noui vos. **Iter aũt impioꝝ ꝑibit.**
Pro eo poſitũ eſt ac ſi diceret: iter aũt im/
pioꝝ nõ nouit dñs. Sed plani⁹ dictũ eſt:
vt h̃ ſit neſciri a dño: qð eſt ꝑire: ꝛ h̃ ſit ſciri
a dño: qð ẽ manere: Vt ad ſcientiã dei eſſe
ꝑtineat: ad ignorãtiã v̊o nõ eſſe: quia dñs
dicit: Ego ſum q̃ ſum. Et qui eſt: miſit me.

¶ Explicit Tractatus de pſ. I

Incipit Tractatus de pſ. II

VT quid †fremuerũt gẽtes: ꝛ *(Alia lra. † quare.)*
**populi meditati ſunt iania.
Aſtiterunt reges terre: et
principes conuenerũt in vnũ aduer
ſus dñm: ꝛ aduerſus chriſtũ eius.**
Pro eo dictũ eſt vt quid: ac ſi diceret fru/
ſtra. Nõ eñ impleuerũt quod voluerũt: vt
chriſtus extingueret. Diciť h̃ ergo de ꝑſe/
cutoꝛib⁹ dñi: qui ꝛ in actib⁹ apl'oꝝ cõme/
moranť. **Dirũpam⁹ vincula eoꝝ:** *(Alia lra. † ꝓijciam⁹)*
ꝛ †abijciam⁹ a nobis iugum ipſoꝝ.
Quãq; poſſit ꝛ aliter intelligi: tñ apti⁹ ex eo/
rũ ꝑſona accipiť: quos dixit inania medi/
tatos: vt h̃ ſit dirumpam⁹ vincula eoꝝ: et
abijciam⁹ a nobis iugũ ipoꝝ: dem⁹ opam
vt nõ nos alliget neq; imponať nob̃ chri/
ſtiana religio. **Qui habitat in celis
irridebit eos: et dñs ſubſannabit
eos.** Repetita ſententia eſt. Nã ꝓ eo qð
eſt: qui habitat in celis: ſubſequẽter poſitũ
eſt: dñs: ꝛ ꝓ eo qð eſt: irridebit: ſubſequẽ/
ter poſitũ eſt: ſubſannabit: nihil hoꝝ tñ ſa/
pere opoꝛtet carnaliter: q̃ſi aut buccis de⁹
irrideat: aut naſo ſubſannet: ſ; ea vis acci/
piẽda eſt: quã dat ſctis ſuis: vt futura cer/

nētes: id est nomē christi ⁊ dñationē pua-gaturā in posteros ⁊ vniuersas gentes ob-tētaturā: illos inania meditatos esse intelli-gāt. Hec eñ vis qua ista pscita sūt: irrisio dei est: ⁊ subsannatio. Qui habitat i cel' ir-ridebit eos. Celos: si aīas scāś accipiam⁹: p has eos vtiq3 pscíēs qd futurū sit: deri-debit de⁹ ⁊ subsannabit. **Tūc loque-tur ad eos i ira sua: et in furore suo coturbabit eos.** Planius eñ oñdens quō ad eos loquet dixit: ꝯturbabit eos: vt in ira sua h̄ sit: in furore suo. Irā aūt ⁊ fu-rorē dñi dei nō ꝑturbationē mētis oportet intelligi: ſ3 vim qua iustissime vindicat sub-iectā sibi ad ministeriū vniuersā creaturā. Precipue nāq3 puidendū ē ⁊ tenēdū illō qō scriptū est in Salomone: Tu autē dñe ꝯtutū cū trāquillitate iudicas: ⁊ cum ma-gna reuerētia disponis nos. Ira ḡ dei est mot⁹ qui fit in aīa q̄ legē dei nouit: cū ean-dem legem videt a peccatore pteriri. Per hūc eñ motū iustaꝝ aīaꝝ multa vindicāt: Q̄q3 possit ira dei recte intelligi etiā3 ipsa mentis obscuratio: q̄ ꝯsequit eos qui legē dei trāsgrediunt. **Ego aūt cōstitut⁹ sum rex ab eo sup syon montē san-ctū ei⁹: pdicās pceptū ipsi⁹.** Ex ꝑ-sona ipi⁹ dñi nostri Iesu Christi ista mani-festa sūt. Syon aūt si speculationē vt qdā īterptant: significat: nil magis q̄ ecclīam debem⁹ accipe: vbi quotidie intētio erigit speculāde claritatis dei: sicut Apl's dicit: Nos aūt reuelata facie gl'iam dñi speculā-tes. Ergo iste sensus ē: Ego aūt ꝯstitutus sum rex ab eo sup ecclīam scām eius: quā montē appellat: ꝓpter eminētiā et firmita-tē. Ego aūt ꝯstitut⁹ sum rex ab eo: Ego sc3 cui⁹ vincl'a illi dirumpere: et iugū medita-bāt abijcere. Predicās pceptū ipi⁹. Quis h̄ nō sentiat: cū quotidie factitet? **Dñs dixit ad me fili⁹ me⁹ es tu: ego ho-die genui te.** Q̄q3 etiā possit ille dies i ꝓphetia dict⁹ videri: q̄ Iesus christ⁹ scd̄m hoīem nat⁹ est: tñ hodie: q2 pñtiā significat (atq3 in eſnitate nec pteritū q̄cq3 ē: q̄si esse desierit: nec futurū q̄si nōdū sit: ſ3 pñs tan-tū. q2 q̄cq̄d eſnū est: semp est) diuinit⁹ acci-pit: scd̄m id dictū: hodie genui te. q̄ sempi-ternā generationē virtutis et sapiētie dei: qui est vnigenit⁹ fili⁹: fides sincerissima et catholica pdicat. **Postula a me et dabo tibi gētes hereditatē tuam:** Hoc iā tpaliter scd̄m susceptū hoīem: qui sacrificiū sese obtulit ꝓ oīb⁹ sacrificijs: qui etiā interpellat ꝓ nobis: vt ad totā ipsam dispensationē tpalē q̄ ꝓ genere hūano fa-cta est: referat qō dictū ē: postula a me: vt sc3 gētes noī christiano copulent: atq3 ita a morte redimant et possideant a deo. Da-bo tibi gētes hereditatē tuā: q̄s possideas ad eaꝝ salutem: ⁊ q̄ tibi fructificēt spūalia. **Et possessionē tuā3 termīos terre.** Idē repetitū ē. Termīos t're: ꝓ eo positū qō dictū est: dabo tibi gētes: ſ3 h̄ plani⁹ di-ctū sit: vt oēs gētes itelligam⁹. Possessio-nē aūt tuā: ꝓ eo dictū est: hereditatē tua3. **Reges eos i virga ferrea:** In in-flexibili iusticia. **Et tāq3 vas figuli co-teres eos.** Id est: cōteres in eis t'renas cupiditates: ⁊ veteris hoīs lutulēta nego-cia: ⁊ q̄cquid de pctōre limo ꝯtractu3 atq3 īnolitū est. **Et nūc reges intelligite:** Et nūc: id est iā inouati: iā ꝯtritis luteis te-gumētis: id est carnalib⁹ vasis error': q̄ ad pritā vitā ptinēt. Nūc itelligite iā reges: id est iā valētes regere q̄cq̄d in vob' seruile at-q3 bestiale est: ⁊ iā valētes pugnare: nō q̄si aerē cedētes: ſ3 castigātes vr̄a corpa: ⁊ ser-uituti subijciētes. **Et erudimini q̄ iudica-tis terrā.** Hoc idē repetitū ē. Erudimi-ni: ꝓ eo qō dictū ē itelligite. Qui iudicat' aūt terrā: ꝓ eo qō dictū ē: reges. Spūales eñ significat q̄ iudicāt t'rā. Inferi⁹ eñ no-bis ē q̄cq̄d iudicam⁹. q̄cq̄d aūt infra spūa-lē hoīem est: merito t'ra noīat: q2 t'rena la-be sauciatū est. **Seruite dño i timo-re.** Ne i supbiā v'tāt qō dictū est: reges q̄ iudicat' t'rā. **Et exultate ei cū tremo-re:** Optie sbiectū est exultate: ne ad mise-riā valere videret qō dictū est: seruite dño in timore. S3 rursus ne id ipm pgeret in eſ-fusionē temeritatis: additū est: cū tremore: vt ad cautionē valeret circūspectāq3 sācti-ficatiōis custodiā. Etiā sic pōt accipi: Et nūc reges itelligite: id est ⁊ iā nūc me rege ꝯstituto: nolite tristes eē reges t're: q̄si bo-nū vr̄m ablatū sit vob': ſ3 intelligite poti⁹ et erudimini. Id eñ vob' expedit vt sb illo sitis: a q̄ intellect⁹ ⁊ eruditio vob' dat. Et h̄ vo-bis expedit: vt nō temere dominemi: ſ3 do-mino oīm cū timore buiatis: ⁊ exultetis in beatitudine certissima ⁊ sincerissima: cau-ti ⁊ circūspiciētes: ne ab ea p supbiā deci-datis. **Apphēdite disciplinam ne q̄n irascat dñs: ⁊ pereat' de via iu-sta.** Hoc est qō ait: itelligite ⁊ erudimini. Nā intelligere ⁊ erudiri: h̄ est apprehēdere disciplinā. Verūtamē i eo qō dicit appre-

Alia lra. ſcti eius.

Alia lra. tcōfringes.

hēdite: sat̄ significat̄ ꝓsidiū qȯdā atq3 mu
nimētū eē aduersus oīa q̄ obesse possēt: ni
si tāta cura apphēderet̄. Ne q̄n̄ iā irascat̄
dn̄s: cū dubitatiōe positū ē: nō scd̄m visio
nē ꝓphe: cui certū ē: s̄ scd̄m eos ipsos qui
monēt̄: q2 cū dubitatiōe solēt cogitare irā
dei: qb9 nō apte reuelat̄. Hoc ḡ sibiipi de-
bēt dicere: Apphēdam9 disciplinā: ne q̄n̄
irascat̄ dn̄s: et ꝑeam9 ď via iusta. Iam vo
irascat̄ dn̄s: quō accipiēdū ē: supdictū est.
Et ꝑeat̄ ď via iusta: Hec mag̃ pena est: q̄
ab iis formidat̄: q̄ aliq̄d dulcedis iusticie
ꝑceperūt. Qui eīn perit ď via iusticie: cu3
mag̃ miseria ꝑ vias iniq̄tatis errabit. Cū
exarserit ī breui ira ei9: bt̄i oēs q̄ cō
fidūt ī eo. Id est cū vīdicta venerit: que
impiis ꝛ peccōrib9 ꝑparat̄: Nō solū eos nō at
tiget q̄ ꝯfidūt ī dn̄o: s̄ etiā ad regnū ill' in-
struēdū ꝛ sublimādū ꝓficiet. Nō eīn dixit:
cū exarserit ī breui ira ei9: securi oēs q̄ ꝯfi-
dūt ī eo: tāq̄3 h̄ solū inde habeāt qȯ nō pu
niūt̄: s̄ bt̄i: dixit: vbi ē bonoꝝ oīm sūma et
cumul9. Qȯ aūt positū est: in breui: h̄ ma-
xime significare arbitror: q2 repentinū ali-
q̄d erit: dū hoc remotū ꝛ lōge futurū peccō-
res existimabunt.

Explicit Tractat9 de ps̄. II
Incipit Tractat9 de ps̄. III
Psalmus Dauid cu3 fugeret
a facie Absalon filii sui.

Hunc psalmū ex ꝑsona christi accipi-
endū ꝑsuadet qȯ dictū est: Ego dor
miui ꝛ somnū cepi: ꝛ exurrexi: q̄n̄ dn̄s sus
cepit me. Magis eīn h̄ ad passiōem ꝛ re-
surrectiōe3 dn̄i ꝯgruent̄ sonat: q̄3 ad illam
historia3 in q̄ Dauid scribit̄ fugisse a facie
bellātis aduersū se filii sui. Et q̄n̄ scptū ē ď
discipul' christi: Q̄ādiu cū eis ē spōsus nō
ieiunabūt filii spōsi: nō mirū si fili9 ei9 impi
us: signat̄ discipul9 impi9 q̄ eum tradidit:
A cuius facie fugisse q̄3q̄3 historice posset
accipi: q̄n̄ illo discedēte: secessit cū ceteris
in mōtē: tū spūalit̄ q̄n̄ mētē Iude fili9 dei:
id est virt9 ꝛ sapiētia dei deseruit: cū eū dia
bol9 penit9 inuasit in eo qȯ scptū est: Et in-
trauit diabol9 ī cor ei9: bn̄ accipit̄ a facie ei
us christū fugisse: nō q2 christ9 diabolo ces
sit: s̄ christo discedēte: diabolus possedit.
Quē discessū: fugā eē ī h̄ psalmo appella-
tū celeritat̄ cā arbitror: qȯ v̄bo etiā dn̄i si-
gnificat̄ dicēt̄: Qȯ fac̄: cito fac. Loq̄mur
etiā sic ī cōsuetudīe: vt dicam9: Fugit me:
qȯ ī mētē n̄ veit. Et ď hoīe doctissimo dici
m9: Nihil eū fugit. Propterea vitas fugit
mētē Iude: cū eū illustrare destitit. Absa-
lō aūt sic q̄dā interp̄tat̄: ī latina lingua dr̄
p̄ris pax. Qȯ mi꞉ videri pōt: siue in histo
ria regnoꝝ: cū bellū aduersus patrē Absa
lon gesserit: siue ī historia noui testamēti: cū
traditor dn̄i Iudas fuerit: queadmodum
p̄ris pax possit ītelligi. S3 ꝛ ibi q̄ diligēt̄ le
gūt: vidēt ī illo bello Dauid pacatū esse fi
lio: q̄ etiā magno cū dolore plāxit extictū
dicēs: Absalō fili9 me9: q̄s dabit mihi mo-
ri ꝓ te: Et ī historia noui testamēti ipa dn̄i
nr̄i tāta ꝛ tā mirāda patiētia: qȯ eu3 tā diu
ꝑtulit tāq̄3 bonū: cū ei9 cogitatōes nō igra
ret: cū adhibuit ad ꝯuiuiū: ī q̄ corpis ꝛ sā-
guis sui figurā discipul' cōmēdauit ꝛ tradi
dit. Qȯ deniq3 ī ipa traditōe ei9 osculū ac
cepit: bn̄ ītelligit̄ pacē exhibuisse traditori
suo: q̄3uis ille tā scelerate cogitatōis int̄no
bello vastaret̄. Et iō Absalō p̄ris pax dr̄:
q2 p̄r habuit pacē: quā ille nō habuit.

Domine q̄d m̄ltiplicati sūt q̄
tribulāt me: Tā sc3 m̄ltiplicati
sūt: vt etiā de nūero discipłoꝝ nō
defuerit q̄ nūero accesserat ꝑsecūtiū. Mul-
ti insurgūt super me. Multi dicūt
aīe mee: nō ē sal9 illi ī deo ei9. Ma-
nifestū ē qȯ nisi desperarēt resurrectiꝝ: nō
vtiq3 occiderēt: Ad h̄ valēt ille voces: de
scēdat ď cruce si fili9 dei ē: Et alios salua-
uit: seipm nō pōt. Ergo nec Iudas eū tra
didisset: nisi ex eoꝝ eēt nūero: q̄ christū cō-
tēnerēt dicētes: nō ē salus illi in deo eius.

Alia lra. ī aduersum
Alia lra. ī ipsū.

Tu aūt dn̄e susceptor me9 es: Se
cundū hoīe3 dr̄ deo: q2 hoīs susceptio est
v̄bū caro factū. Gloria mea ꝛ exaltans
caput meū. Gliā3 suā deū dic̄ etia3 ille:
quē sic suscepit dei v̄bū: vt sic̄ cū eo de9 fi-
eret. Discāt supbi: q̄ nō libēt̄ audiūt cū eis
dr̄: Quid aūt hēs qȯ nō accepisti: Si aūt
accepisti: q̄d gl̄iar̄ q̄si nō acceperis: Et exal
tās caput meū: Mētē ipa3 hūanā h̄ acci-
piēdā puto: qȯ caput aīe nō absurde ap-
pellat̄: q̄ ita inhesit ꝛ q̄dāmō coaluit excel-
lēti supeminētie v̄bi hoīem suscipiēt̄: vt tā
ta passiōis hūilitate nō deponeret̄. Vo
ce mea ad dn̄m clamaui: Id ē: nō cor
porea voce q̄ cū strepitu v̄berati aeris pro
mit̄: s̄ voce cordis: q̄ hoīb9 silet: deo aūt sic
clamor sonat: Qua voce Susāna exaudi
ta ē. Et ď q̄ voce ipe dn̄s p̄cepit: vt ī cubi-
cul' claus̄: id ē vt ī secret̄ cordis sine strepi
tu oret̄. Nec facile q̄sq̄3 dixerit hac voce mi
n9 orari: si nll's v̄boꝝ son9 reddat̄ ex corpe:
q̄n̄ ꝛ silētes cū ī cordib9 oram9: si aliene ab

affectu orãtꝭ cogitatiões icurrãt: nõdum
dici põt: Uoce mea ad dñm clamaui. Ne
q̃ꝫ h̃ recte dr̃: nisi cũ sola aĩa nihil carnis ni
hilq̃ꝫ carnaliũ itẽtionũ i orõe attrahẽs: lo-
q̃r dño vbi sol⁹ audit. Clamor aũt etiã iste
dr̃: ꝑpt vim ipi⁹ itẽtiõis. Et exaudiuit
me d̃ mõte sctõ suo. Mõtẽ q̃dẽ ipsum
dñm ꝑ ꝓph̃am dictũ habem⁹: vt scp̃tũ ẽ:
Lapidẽ pcisũ sine manib⁹ creuisse i magni
tudiẽꝫ mõtꝭ. Sꝫ h̃ ab ipi⁹ ꝑsona ñ põt acci
pi: nisi forte ita dicere voluit: d̃ memetipõ
tãq̃ꝫ d̃ mõte sctõ suo: me exaudiuit: cũ ha-
bitaret i me: id ẽ i ipõ mõte. Planı⁹ aũt est
ꝛ expediti⁹: si accipiam⁹ exaudisse deũ de
iusticia sua. Iustũ eñ erat: vt inocẽtẽ occi
sũ ꝛ cui retributa sũt mala ꝓ bonis: resusci
taret a mortuis: ꝛ dig̃ ꝑseq̃ntib⁹ retribueret.
Legim⁹ eni: Iusticia tua sicut mõtes dei.
Ego dormiui ꝛ sõnũ cepi: Nõ in *Alia lra. ꝛ soporat⁹ sũ.*
cõuenieñ aĩaduerti põt: qd̃ positũ ẽ: Ego:
ad significãdũ qd̃ sua volũtate mortẽ su-
stinuit: ẜm illd̃: Propterea me pr̃ diligit: qm̃
ego pono aĩaꝫ meã ꝛ iteꝝ sumã eã: Nemo
eã tollet a meipõ: ꝑtãtẽ habeo ponẽdi eã
ꝛ ptãtẽ habeo iteꝝ sumẽdi eã. Nõ g̃ inq̃t:
vos me tãq̃ꝫ iuitũ cepistꝭ ꝛ occidistꝭ: ẜ ego
dormiui ꝛ somnũ cepi. Et exurrexi qm̃
dñs suscepit me. Sõnum aũt ꝓ morte
positũ inũerabilr̃ scp̃ture ꝯtinẽt: sic Apl̃s
dic: Nolo vos igrare frẽs de ijs q̃ dormiti
onẽ accepert. Nec q̃rẽdũ ẽ cur additũ sit:
Et sõnũ cepi: cũ iã dictũ eẽt dormiui: Usi
tatas eni h̃nt scp̃ture huiuscemõi repetitio
nes: sic i scd̃o psalmo mltas oñdim⁹. Nõ-
nlli aũt codices h̃nt dormiui ꝛ soporat⁹ sũ:
Et alij alr̃: quõ iterp̃tari potuerĩt: qd̃ grece
positũ est: εγω εχοιμηθην χαι υπνωσα.
Nisi forte dormitio moriẽtꝭ: sõn⁹ aũt mor-
tui accipi põt: Ut dormitio sit q̃ transit ad
sõnũ: veluti ẽ expgefactio q̃ trãsit ad vigi-
lationẽ: Ne ꝓ ianib⁹ ẜmõis ornamẽtꝭ: re-
petitiões istas i diuis librꝭ eẽ arbitremur.
Bñ g̃ accipit: Ego dormiui ꝛ sõnũ cepi:
ego me passiõi ꝑmisi: ꝛ mors ꝯsecuta ẽ. Et
exurrexi qm̃ dñs suscepit me. Hoc magis
aĩaduertẽdũ ẽ: queãdmodũ i vna snĩa ꝛ p̃
teriti tp̃is v̀bũ posuit: ꝛ futuri. Et exurrexi
eni dixit: qd̃ ẽ d̃ p̃terito: ꝛ suscipiet: qd̃ ẽ de
futuro: cũ resurgere vtiq̃ꝫ nisi illa susceptio
ne nõ posset. Sꝫ i ꝓphetia bñ miscẽt futu-
ra p̃teritꝭ: q̃ vtrũq̃ꝫ significet: Quia ea que
ṽtura ꝓphetãt: scd̃m tp̃s futura sũt: scd̃ꝫ
scientiã v̀o ꝓphetantiũ: iã ꝓ factis haben
da. Miscent quoq̃ꝫ p̃sentis tp̃is verba: q̃
suo loco cũ occurrerint tractabũt. Nõ
timebo milia ppl̃i circũdantis me:
Scriptũ est in euãgelio: quãta eũ multitu-
do patientẽ ꝛ crucifixũ circũsteterit. Ex-
urge domine saluũ me fac de⁹ me⁹.
Nõ dormiẽti aut iacenti dicit deo exurge:
Sed moris est diuinaꝝ scripturarũ ꝑsone
dei tribuere: qd̃ in nobis facit: Nõ quidẽꝫ
vbiq̃ꝫ: sed vbi ꝯgruenter dici põt: Ueluti
cũ ipse loqui dicit: qm̃ ei⁹ dono loquunt ꝓ
phete vel apl̃i vel q̃q̃ꝫ nuncij veritatꝭ. Un̄
illud est: An vultis experimentũ accipere
eius qui in me loquit christi: Non eni ait:
eius quo illuminãte aut iubẽte loquor: sed
prorsus ipsam locutionẽ illi tribuit: cuius
munere loq̃bat. Qm̃ tu percussisti
omnes aduersãtes mihi sine causa:
Nõ ita distinguendũ est: quasi vna sentẽ-
tia sit: Exurge dñe saluũ me fac de⁹ meus:
qm̃ tu ꝑcussisti oĩes aduersantes mihi si-
ne causa. Nõ eñ ꝓpterea saluũ facit: quia
ꝑcussit inimicos ei⁹: sed potius ipõ saluo fa
cto: illos ꝑcussit. Ergo ad id qd̃ sequit ꝑ-
tinet: Ut iste sit sẽsus: Qm̃ tu ꝑcussisti om
nes aduersãtes mihi sine cã. Dẽtes pec
catoꝝ cõtriuisti. Id est: inde cõtriuisti
dẽtes peccatoꝝ: qm̃ ꝑcussisti oẽs aduersã-
tes mihi. Pena q̃ppe aduersantiũ: q̃ den-
tes eoꝝ cõtriti sunt: id est in irritũꝫ quasi in
puluerẽ ꝑducta verba pctõꝝ dilacerãti-
um maledictis filiũ dei: Ut sic accipiam⁹
dentes: verba maledica. Quib⁹ dentib⁹
dicit Apl̃s: Si aũt mordetis inuicẽ: vide-
te ne ꝯsumami abinuicẽ. Possunt ꝛ dẽtes
peccatoꝝ: accipi p̃ncipes pctõꝝ: quoꝝ au
ctoritate quisq̃ꝫ de societate recte viuẽtiũꝫ
p̃cidit: ꝛ quasi incorpat male viuentibus.
His dentib⁹ ꝯtrarij sũt dẽtes ecclesie: q̃rũ
auctoritate ab errore gentiliũ varioꝝq̃ꝫ do
gmatũ p̃cidũt credentes: ꝛ in eaꝫ q̃ christi
corpus est trãsferunt. His dẽtib⁹ dictũ est
Petro vt mãducaret mactata aĩalia: id ẽ
occidẽdo in gentib⁹ qd̃ erãt: ꝛ trãsmutãdo
in id qd̃ ipse esset. Et de his dentib⁹ ecclie
dicit: Dẽtes tui sicut grex detõsaꝝ ascen-
dens de lauacro: q̃ oẽs geminos pariunt:
ꝛ sterilꝭ nõ est in illis. Hi sũt q̃ recte p̃cipiũt:
ꝛ queãdmodũ p̃cipiunt: ita viuũt: Qui fa
ciũt qd̃ dictũ est: Luceãt opa vestra coraꝫ
hoĩb⁹: vt bñdicãt patrẽ vr̃m q̃ in celis est.
Hoꝝ eñ auctoritate cõmoti: deo ꝑ illos
loquẽti ꝛ opanti: hoĩes credunt: ꝛ sepati a
seclo cui ꝯformati erãt: i ecclie mẽbra trãs-
eunt. Et ideo recte isti ꝑ quos h̃ fiũt: den-

dentes predicatores Ecclesie

tes dicunt. Detonsis ouibus similes: qui
iam terrenaꝝ curarū onera deposuerunt:
ascēdētes de lauacro: de sordiū seculi ab-
lutiōe: p sacramētū baptismatis: Oēs ge-
mios pariūt. Opant eñ duo pcepta de q
bus dictū est: In his duob⁹ pceptis tota
lex pēdet ꝛ ꝓphete: Diligētes deū ex toto
corde: ꝛ ex tota aīa: ꝛ ex tota mēte: ꝛ ꝓximū
tanq̄ seipsos. In qb⁹ sterilis nō est: qm̄ ta-
les fruct⁹ reddūt deo. Scdm ergo istū itel
lectū sic accipiēdū est: dentes pctōꝝ ꝯtri-
uisti: id est in irritū adduxisti pncipes pec-
catoꝝ: pcutiēdo oēs aduersantes mihi si-
ne causa. Principes eñ eū scdm euāgeli-
cam historiā psecuti sūt: cū multitudo infe
rior honoraret. **Dñi est salus: ꝛ sup
populū tuū benedictio tua.** In vna
sentētia ꝛ pcepit hoib⁹ qd crederēt: et pro
credētib⁹ orauit. Nā: dñi est sal⁹: cū dicit:
ad hoies sermo dirigit: Nec ita seqt: et su-
per ppl'm suū benedictio ei⁹: vt totū hoib⁹
dictū sit: Sed ad ipm deū oratio cōuertit
ꝓ ipso ppl'o cui dictū ē: Dñi est sal⁹. Quid
ergo ait nisi h̄: nemo de se psumat: qm̄ dñi
est saluos facere de morte pcti: Nā infelix
ego homo: quis me liberabit d̄ corpe mor
tis hui⁹: Gratia dei: p Iesū Christū dñm
nostrū. Tu autē dñe: benedic ppl'm tuum:
de te salutē sperantem.

Tractatio Allegorica.

POtest ꝛ iste psalm⁹ accipi ad psonā
christi alio mō: id est vt tot⁹ loquat.
Tot⁹ dico cū corpe suo: cui caput ē scdm
Apl'm q dicit: Vos aūt estis corp⁹ Christi
ꝛ mēbra. Ergo ille caput ē h⁹ corpis: Pro
pter qd alio loco dicit: Veritatē aūt faciē-
tes in caritate: augeamur in illo p oia q est
caput Christ⁹: ex quo totū corp⁹ ꝯnexū ꝛ
cōpactū. Loquit ergo apud ꝓphetā simul
ecclesia ꝛ caput ei⁹: int ꝓcellas psecutio-
nū ꝯstituta p vniuersū orbē terraꝝ: quod
iam contigisse scimus.

**DOmine qd multiplicati sūt
qui tribulāt me: mlti insur-
gunt aduersū me:** Christianū
nomē extermiare cupiētes. **Multi di-
cūt aīe mee: nō est salus illi in deo
ei⁹.** Nō eñ alit sperarēt posse se pdere ec-
clesiā latissime pullulāte: nisi ad dei curā
ptinere nō crederēt. **Tu aūt dñe sus-
ceptor me⁹ es:** In christo vtiq̄. Nā in
illo hoie ꝛ ecclia suscepta ē a v̄bo qd caro
factū ē: ꝛ habitauit in nob: Quia ꝛ i celesti
b⁹ nos sedere fec vna cū illo. Precedente
eñ capite: mēbra cetera ꝯsequunt. Quis
eñ nos sepabit a caritate Christi: Recte
g̃ dic etiā ecclia: susceptor meus es. **Glia
mea:** Nō eñ sibi tribuit qd excellit: cū in-
telligit c⁹ grā ꝛ misicordia tal'ē: **Et exal
tās caput meū.** Ipm scz q pmogenit⁹ a
mortuis ascēdit i celū. **Vocē meā ad
dñm clamaui: et exaudiuit me de
monte sancto suo.** Hec ē orō oim san-
ctoꝝ: odor suauitat' q ascēdit i ꝯspectu do
mi. Iā eni exaudit ecclia de ipo mōte: qd
etiā caput ei⁹ ē. Vel de illa iusticia dei: q ꝛ
liberāt electi ei⁹: ꝛ psecutores eoꝝ puniūt.
Dicat ppl's dei etiā illd. **Ego dormi
ui ꝛ somnū cepi: et exurrexi qm̄ do
min⁹ suscepit me.** Vt adiūgat et cohi-
beat capiti suo. Huic eni ppl'o dictū est:
Surge q dormis: ꝛ exurge a mortuis: ꝛ cō
tiget te christ⁹: Qm̄ de pctōrib⁹ assūpt⁹ ē.
De qb⁹ generaliter dictū ē: Qui aūt dor-
miūt: nocte dormiūt. Dicat etiā. **Non
timebo milia ppl'i circūdātis me:**
Circūuallātiū scz gētiū: ad extiguēdū no-
mēsi possent vbicūq̄ christianū. Sz quō
timerēt: cū tanq̄ oleo sanguine martyrū in
christo ardor caritat' iflāmaret: **Exurge
dñe saluū me fac dñe de⁹ me⁹.** Pōt
h̄ ipi capiti suo corp⁹ dicere. Illo eni exur
gēte saluū factū est: Qui ascēdit i altū: ca-
ptiuā egit captiuitatē: dedit dona hoib⁹.
Hoc eni i pdestinatiōe a ꝓpha dr: q̄adus
q̄ ad t'ras dñm nrm: illa d̄ q i euāgelio dr:
messis matura deposuit: Cui⁹ sal⁹ ē i ei⁹ re
surrectiōe: q ꝓ nob digt⁹ ē mori. **Qm̄
tu pcussisti oēs aduersātes mihi si-
ne cā: dētes pctoꝝ cōtriuisti.** Iā re-
gnāte ecclia: inimici nois christiani ꝯfusiōe
pcussi sūt: ꝛ siue maledica v̄ba eoꝝ: siue pn
cipat⁹ i irritū deducti. Credite g̃ hoies: q
dñi est salus. Et tu dñe: sit sup ppl'm tuū be
nedictio tua.

Tractatio Tropologica siue Moralis.

POtest etiā vnusq̄sq̄ nrm dicere: cū
vitioꝝ et cupiditatū multitudo resistē
tē mētē ducit i lege pcti.

**DOmine qd multiplicati sūt
q tribulāt me: mlti insurgūt
aduersū me.** Et qm̄ plerūq̄ co
aceruatiōe vitioꝝ surripit desperatio sani
tat': tanq̄ ipis vitijs isultātib⁹ aīe: vl' etiā di
abolo et angel' ei⁹ p noxias suggestiōes vt
desperem⁹: opantib⁹: v̄issime dr: **Mlti
dicūt aīe mee: nō ē sal⁹ illi i deo ei⁹:
Tu aūt dñe susceptor me⁹ es.** Hec
eni spes ē: qd nām hūanā i christū suscipe
digt⁹ ē. **Glia mea:** Ex illa r'gla: ne q̄s sibi

aliqd' tribuat. Et exaltās caput meū.
Siue ip̄m qui oīm nr̄m caput est: siue vni⁹
cuiusq̄ nostrū spiritū: qd̄ caput est aīe et
carnis. Caput eni mulieris vir: ⁊ caput viri
christus. Exaltat aūt mens cū iā dici pōt:
mente seruio legi dei: Ut cetera hoīs pctā
sbdant: cū iā carnis resurrectiōe absorbet
mors i victoriā. Voce mea ad dn̄m
clamaui: Voce illa intima ⁊ intētissima.
Et exaudiuit me de mōte scō suo.
De ip̄o p quē nob' sbuenit: ⁊ q̄ meditatore
nos exaudit. Ego dormiui ⁊ sōnū
cepi: et exurrexi qm̄ dn̄s suscipiet
me. Quis h' nō pōt fideliū dicere: r'colēs
mortē pctōꝝ suoꝝ ⁊ donū regeneratiōis:
Non timebo milia populi circū
dantis me: Except' his q̄ vniuersaliter
ecclesia sustinuit ⁊ sustinet: habꝫ etiā vnus-
quisq̄ tēptatiōes: qb⁹ circūuallat⁹ hec di-
cat: Exurge dn̄e saluū me fac deus
me⁹. Hoc est: fac me exurgere. Qm̄
tu pcussisti oēs aduersātes mihi si-
ne causa: Recte in p̄destinatiōe dicit' de
diabolo ⁊ angelis ei⁹. Qui nō solū in totū
Christi corp⁹: ſ; etiā in singl'os q̄sq̄ priua-
tim seuiūt. Dētes pctōꝝ contriuisti.
Habet vnusq̄sq̄ maledicētes sibi: Habet
etiā vitioꝝ auctores conantes eū a christi
corpe p̄cidere. Dn̄i est salus: Ca-
uēda supbia ē: ⁊ dicēdū: Adhesit aīa mea
post te. Et sup populū tuum benedi-
ctio tua. Hec est sup vnūquēq̄ nr̄m.

Explicit Tractat⁹ de ps̄. III

Incipit Tractat⁹ de ps̄. IIII

In fine: psalm⁹ Cantici Dauid.

Finis legis christ⁹: ad iusticiā omni
credēti. Hic eni finis pfectionē signi
ficat: nō ꝯsumptionē. Utrū aūt oīne can-
ticū psalm⁹ sit: an poti⁹ oīs psalm⁹ cāticū:
an sint quedā cātica q̄ nō pn̄t dici psalmi:
⁊ q̄dā psalmi q̄ nō pn̄t dici cātica: q̄ri pōt.
Sꝫ aīaduertēde sc̄pture sūt: ne forte canti-
cū leticiā indicet. Psalmi aūt dicunt': qui
cantant' ad psalteriū: Quo vsuꝫ esse Da-
uid pphām: in magno mysterio pdit hi-
storia. De q̄ re nō est h' differēdi loc⁹: q̄ꝛ di-
uturnā inq̄sitionē ⁊ longā disputationē de
siderat. Nūc interim aut v̄ba dn̄i post re-
surrectionē expectare debem⁹: aut hoīs in
eccl'ia credētis ⁊ sperātis in eo.

Cum inuocarē exaudiuit me
de⁹ iusticie mee: Cū inuocarē ex
audiuit me de⁹ inq̄t: a q̄ est iusticia
mea. In tribulatiōe dilatasti mihi.
Ab angustiis tristicie: in latitudinē gaudi
oꝝ me duxisti. Tribulatio eni ⁊ angustia:
in omnē aīam hoīs opātis malū. Qui aūt
dicit: Gaudem⁹ in tribulatiōib⁹: scientes
qm̄ tribulatio patientiā opat': vsq̄ ad illō
vbi ait: Qm̄ caritas dei diffusa est in cor-
dib⁹ nr̄is p spiritū scm̄ q̄ dat⁹ ē nobis: nō
hꝫ cordis angustias: q̄uis extrinsec⁹ a p-
sequētib⁹ ingerāt'. Mutatio aūt psone qd̄
a tertia vbi ait: exaudiuit: stati trāsijt ad se
cūdā vbi ait: dilatasti mihi: si nō varietat'
ac suauitatis cā facta est: mirū cur primuꝫ
tāq̄ indicare voluit hoīb⁹ exauditū se eē:
⁊ postea cōpellare exauditorem suū: Nisi
forte cū indicasset quēadmoduꝫ exaudit⁹
sit in ip̄a dilatatiōe cordis: maluit cuꝫ deo
loq̄: Ut etiā h' mō oñderet q̄d sit corde di-
latari: id est iā corde hr̄e infusū deū: cū q̄ i
trinsec⁹ colloq̄t'. Qd̄ i psona ei⁹ q̄ credens
i christū illumiat⁹ est: recte accipit'. In ipsi
us aūt dn̄ici hoīs queꝫ suscepit dei sapia:
nō video quēadmodū h' possint ꝯgruere.
Nō eni ab ea aliq̄n desert⁹ ē. Sed quēad-
modū ip̄a ei⁹ depcatio nr̄e poti⁹ infirmita-
tis indiciū ē: sic etiā de ista repētina dilata
tiōe cordis pōt idē dn̄s p fidelib⁹ suis lo-
qui: Quoꝝ psonaꝫ sibi iposuit etiā cū ait:
Esuriui: ⁊ non cibastis me: sitiui: ⁊ potum
nō dedistis mihi: ⁊ cetera. Quare h' q̄ꝫ po
test dicere: dilatasti mihi: pro vno ex mini-
mis suis colloq̄nte deo: cui⁹ caritatē diffu
sam hꝫ i corde p spm̄ scm̄ q̄ dat⁹ est nobis.
Miserere mei: ⁊ exaudi orōnem
meā. Cur iterū rogat: cū iā se exauditū et
dilatatū idicauerit: An ppt' nos d' qb⁹ dr̄:
Si aūt qd̄ nō videm⁹ speram⁹: p patiētiā
expectam⁹: Aut illo qui credidit: pficiat'
qd̄ ichoatū est: Filij hoīm vsq̄quo — Alia lra.
†graues corde: Saltē vsq̄ i aduētū inq̄t — †graui.
filij dei vester error durauerit: q̄d ergo vl-
tra g̃ues corde estis: Qn̄ habituri finē fal-
laciaꝝ: si v̄itat' p̄ntiā nō habebit': Ut q̄d
diligitis vanitatē ⁊ queritis men-
daciū: Ut q̄d vult' bt̄i esse de ifimis: So
la veritas fac' btōs: ex q̄ vera sūt oīa. Naꝫ
vanitas est vanitatū: ⁊ oīa vanitas. Que
abūdātia homi i omni labore suo q̄ ipse la
borat sub sole: Ut q̄d g̃ tpaliū rerū amore
detinemini: Ut q̄d tāq̄ p̄ma: extrema sec-
tami: qd̄ ē vanitas ⁊ mēdaciū: Cupit' eni
pmanere vobiscū: q̄ oīa trāseunt tāq̄ vm-
bra. Et scitote qm̄ †admirabilē fe — Alia lra.
cit dn̄s scm̄ suū. Quē nisi eū quē susci — † mirificauit
tauit ab inferis: ⁊ i celo ad dexterā colloca

uit: Increpat ergo genꝰ humanū: vt ad eum se
tandē ab huiꝰ mūdi amore cōuertat. Sz si
quē mouet ꝯiunctio supaddita: qꝺ ait: Et
scitote: facile est vt in scripturis aīaduertat
huiꝰ locutiōis genꝰ familiare eē illi lingue
q̄ pphete locuti sūt. Nā sepe īuenis ita ce-
ptū: Et dixit dn̄s ad illū: Et factū est ver-
bū dn̄i ad illū. Que iūctura ꝯiūctiōis: cū
sn̄ia nō p̄cesserit cui sequēs annectat: mi-
rabiliter fortassis insinuat ꝓlationē verita
tis in voce: cū ea visiōe que fit in corde: eē
ꝯiūctā. Qꝙ̄ h̄ dici possit: qꝺ supior sn̄ia:
Ut quid diligitis vanitatē: ita posita ē ac
si diceret: nolite diligere vanitatē ꝛ quere-
re mēdaciū. Quo ita posito: rectissima lo-
cutione sequit: Et scitote qm̄ admirabilez
fecit dn̄s sanctū suū. Sed interpositū dia-
psalma: vetat istā cū superiore coniungi.
Siue eñ hebreū verbum sit sicut quidam
volūt: quo significat fiat: Siue grecū q̄ si-
gnificat interuallū psallēdi: Ut psalma sit
qꝺ psallit: Diapsalma vero interpositum
in psallēdo silentiū. Ut quēadmodū sym-
psalma dicit vocū copulatio in cantādo:
ita diapsalma disiūctio earū: vbi quedam
requies distincte ꝯtinuationis ostenditur:
Siue ergo illud: siue hoc: siue aliud aliqd
sit: certe illud ꝓbabile est nō recte ꝯtinua-
ri ꝛ cōiūgi sensū: vbi diapsalma interpo-
nit. **Dn̄s exaudiet me cū clamauero
ad eū.** Hic nos admoneri credo: vt ma-
gna itētiōe cordis: id est intrīnseco ꝛ icorporeo
clamore: auxiliū imploremꝰ dei. Qm̄ sicut
gratulādū est de illuminatiōe in hac vita:
ita orādū p̄ reqe post hāc vitā. Quapro-
pter aut ex psona fidelis euāgelizātis: aut
ex ipiꝰ dn̄i sic accipiendū est: ac si dictū sit:
dn̄s exaudiet vos: cū clamaueritis ad eū.

Irascimini ꝛ nolite peccare. Occur
rebat eñ: qs est dignus exaudiri: aut quō
nō frustra clamat pctōr ad dn̄m: Ergo ira
scimini inqt: ꝛ nolite peccare. Qꝺ duobꝰ mo
dis intelligi pōt. Aut etiā si irascimini: no-
lite peccare: id est etiam si surgit motꝰ ani-
mi qui iā ppter penā peccati nō est in po-
testate: saltē ei nō ꝯsentiat ratio ꝛ mens: q̄
intꝰ regenerata est scd̄m deum: vt mēte ser
uiamꝰ legi dei: si adhuc carne seruimꝰ legi
pcti: Aut agite pn̄iam: id est irascimini vo
bisipsis de p̄teritis pctis: ꝛ vlterius pecca
re desinite. **Que dicitis in cordibꝰ ve
stris.** Subaudit dicite: Ut sit plena sen-
tētia: q̄ dicitis: i cordibꝰ vr̄is dicite. Id est
nolite esse ppl̄s ꝺ quo dictū est: Labijs me

honorat: cor aūt eoꝝ lōge est a me. **In cu
bilibꝰ vr̄is cōpungimini.** Hoc est qꝺ iaz
dictū est: in cordibꝰ. Hec eñ sūt cubilia de
quibꝰ ꝛ dn̄s monet: vt intꝰ oremꝰ clausis
ostijs. Cōpūgimini aūt: aut ad pn̄ie dolorē
refert: vt seipā aīa puniens cōpūgat: ne i
dei iudicio dānata torqatur: Aut ad exci-
tationē: vt euigilemꝰ ad videndā lucē chri
sti: tāqꝫ stimulis adhibitis. Nōnulli aūt nō
cōpūgimini: sꝫ aperimini dicūt meliꝰ legi: Qm̄
in greco psalterio est: κατανύγητε qꝺ re-
fert ad illā dilatationē cordis: vt excipiat
diffusio caritatis p spiritū sctm̄. **Sacri
ficate sacrificiū iusticie: ꝛ sperate in
dn̄o.** Idē dicit in alio psalmo: Sacrifici-
um deo: spūs ꝯtribulatꝰ. Quare nō absur
de hic accipit ipsuz esse sacrificiū iusticie:
qꝺ fit p pn̄iam. Quid eñ iustiꝰ: qꝫ vt suis
vnusqsqꝫ pctis: qꝫ alienis potiꝰ irascat: se-
qꝫ ipm puniēs mactet deo: An sacrificiuz
iusticie: opa iusta sūt post pn̄iaz: Nā ꝛ int
positum diapsalma: nō absurde fortassis
insinuat etiaz transitū de vita veteri ad vi
tam nouā: vt extincto vel infirmato p pe-
nitentiā vetere homine: sacrificiuz iusticie
scd̄m regenerationē noui hominis offera-
tur deo: cuz se offert ipa aīa iam abluta: et
īponit in altare fidei diuīo igne: id est spū
sctō comphendēdā. Ut iste sit sēsus: Sa-
crificate sacrificiū iusticie: ꝛ spate in dn̄o:
id ē recte viuite: ꝛ sperate donū spūssācti:
vt vos veritas cui credidistis: illustret. Sz
tn̄ sperate in dn̄o: clause adhuc dictuz est.
Sperant aūt que: nisi bona: Sed qꝛ vnus
quisqꝫ id bonū vult a deo impetrare qꝺ di
ligit: Nec facile inueniūt qui diligūt bona
interiora: id ē ad interiorē hoiez ptinētia:
que sola diligēda sunt: Ceteris aūt ad ne-
cessitatē vtendū: nō ad gaudiū pfruēdū ē:
admirabiliter cū dixisset: sperate in dn̄o: sb
iecit. **Multi dicūt quis ondit nobis
bona:** Qui s̄mo aut q̄ interrogatio qtidia
na est oīm stultoꝝ ꝛ iniquoꝝ: Siue pacē et
tranquillitatē vite secularis desiderātiū: et
ppter pūersitatē generis humani nō inue-
niētiū: Qui etiā ceci accusare audent ordi
nem reꝝ: cū inuoluti meritis suis putāt tē-
pora esse peiora qꝫ p̄terita fuerūt: Siue de
ipa futura vita que nobis ꝓmittit: dubitā
tiū vl desperātiū: Qui sepe dicūt: qs nouit
si vera sunt: aut qs venit ab inferis vt ista
nunciaret: Magnifice igit et breuiter sed
intrinsecus videntibꝰ: ondit q̄ bona querē
da sunt: rn̄dens illoꝝ interrogatiōi: qui di

cunt: quis ostẽdit nobis bona? Signa
tũ est: inqt: in nobis lumẽ vult⁹ tui
dñe. Hoc lumẽ est totũ hoĩs τ verũ bonũ:
qd nõ oculis sed mente cõspicit. Signatũ
autẽ dixit in nobis: tanq̃ȝ denarius signat
regis imagine. Hõ eñ factus est ad imagi
nem τ similitudinẽ dei: quã peccãdo corru
pit. Bonũ ẽ eius est verũ atq̃ȝ eternũ: si re
nascẽdo signetur. Et ad hoc credo pertine
re (qd quidã prudẽter intelligũt) illud qd
dñs viso cesaris nũmo ait: Reddite cesa
ri qd cesaris est: τ deo qd dei est. Tanq̃ȝ si
diceret: Quẽadmodũ cesar a vobis exigit
impressionẽ imaginis sue: sic τ de⁹. Ut quẽ
admoduȝ illi redditur nũmus: sic deo aĩa
lumine vultus ei⁹ illustrata atq̃ȝ signata.
Dedisti leticiã in cor meũ. Nõ ẽ fo
ris querẽda est leticia ab his q̃ adhuc gra
ues corde diligũt vanitatẽ τ q̃runt mẽda
ciũ: sed int⁹ vbi signatũ est lumẽ vult⁹ dei.
In interiore eñ hoĩe habitat christ⁹: vt ait
Aplus. Ad ipm eñ ptinet videre verita
tẽ: cũ ipe dixerit: Ego sum veritas. Et cuȝ
loquebat in Aplo dicẽte: An vultis expe
rimentũ ei⁹ accipe q̃ in me loquit christus?
Nõ eis foris vtiq̃ȝ: sed in ipso corde: id est
in illo cubili vbi orandũ est: loquebat. Sȝ
hoĩes tpalia sectãtes: qui certe multi sunt:
nihil aliud nouerunt dicere: nisi qs osten
dit nobis bona: cum vera τ certa bona in
tra semetipsos videre nõ possint. Itaq̃ȝ cõ
sequẽter de his rectissime dicit: qd adiun
git. A tpe frumẽti vini τ olei sui
multiplicati sunt. Nõ eñ vacat: qd ad
ditũ est: sui. Est eñ τ frumẽtũ dei. Siquidẽ
est panis viuus qui de celo descẽdit. Et ẽ
vinũ dei. Nã inebriabũtur inquit ab vber
tate dom⁹ tue. Et oleũ dei. De q̃ dictũ est:
Impinguasti in oleo caput meũ. Isti autẽ
multi q̃ dicũt: quis ostendit nobis bona: τ
regnũ celorũ intra se esse non vident: a tpe
frumẽti vini τ olei sui multiplicati sũt. Nõ
eñ multiplicatio sp vbertateȝ significat: et
nõ plerũq̃ȝ exiguitatẽ: cũ dedita tpalibus
voluptatibus aĩa sp exardescit cupiditate
nec satiari põt: et multiplici atq̃ȝ erũnosa
cogitatione distenta: simplex bonũ videre
nõ sinit. Qualis est illa de q̃ dicit: Corpus
eñ qd corrũpitur aggrauat aĩam: τ depri
mit terrena inhabitatio sensũ multa cogitã
tẽ. Talis aĩa tpaliũ bonorũ decessione et
successione: id est a tpe frumẽti vini τ olei
sui innumerabilibus phantasmatibus sic
multiplicata est: vt nõ possit agere quod p
ceptũ est: Sentite de dño in bonitate: τ in
simplicitate cordis q̃rite illũ. Ista eñ mul
tiplicitas: illi simplicitati vehement aduer
sa est. Et iõ istis relictis q̃ multi sunt: multi
plicati scȝ tpaliũ cupiditate: τ dicũt: Quis
ostẽdit nob bona: q̃ nõ oculis foris: sed in
tus cordis simplicitate q̃renda sunt: vir fi
delis exultat τ dicit: In pace in idip
sũ: obdormiã τ somnũ capiã. Re
cte eñ sperat a talib⁹ omnimõ mẽtis alie
natio a mortalib⁹ reb⁹: τ miseriarũ secli h⁹
obliuio: q̃ noĩe obdormitõis τ somni decẽ
ter τ ꝓphetice significat: vbi sũma pax nul
lo tumultu interpellari põt. Sȝ hoc iã non
tenet in hac vita: ꝟ post hãc vitã sperãduȝ
est. Hoc etiã ipa verba oñdũt: q̃ futuri sũt
tpis. Nõ eñ dictũ ẽ: aut obdormiui τ som
nũ cepi: aut obdormio τ somnũ capio: sed
obdormiã τ somnũ capiaȝ. Tũc corrupti
bile h induet incorruptõe: τ mortale h in
duet imortalitate. Tũc absorbet mors in
victoriã. Hoc est vñ dicit. Si aũt qd non
videm⁹ speramus: p patiẽtiã expectam⁹.
Quapropt ꝯgruent vltimũ annectit τ di
cit. Qm tu dñe: singlariter in spe
habitare fecisti me. Hic nõ dixit faci
es: sed fecisti. In q̃ ẽ iã ista spes est: erit ꝑ
fecto etiã qd sperat. Et bñ ait singulariter.
Põt eñ referri aduersus illos multos: q̃
multiplicati a tpe frumẽti vini τ olei sui di
cũt: Quis ostẽdit nobis bona? Perit eñ
h mltiplicitas: et singularitas tenet in san
ctis. De q̃b⁹ dicit in Actib⁹ aploꝝ: Mul
titudinis aũt credentiũ erat aĩa vna τ cor
vnũ. Singulares ẽ τ simplices: id ẽ secre
ti a mltitudie ac turba nascẽtiũ reꝝ ac mo
riẽtiũ: amatores eťnitatis τ vnitatis eẽ de
bemus: si vni deo τ dño nostro cupimus
inherere.

Explicit Tract. de ps. IIII.

Incipit Tract. de ps. V.

Titulus psalmi est: pro ea q̃
hereditatem accepit. Intelli
git ẽ ecclesia: q̃ accepit heredita
tẽ vitã eťnã p dñm nrm Jesũ xpm: vt pos
sideat ipm deũ: cui adherẽs btã sit: ꝭm il
lud: Bti mites: q2 ipi hereditate posside
bũt terrã. Quã terrã: nisi de q̃ dicit: Spes
mea es tu: portio mea in terra viuẽtiũ? Et
illud manifesti⁹: Dñs pars hẽditatis mee
τ calic mei. Dicit τ hereditas dei vicissiȝ
ecclia: ꝭm illud: Postula a me: τ dabo ti
bi gẽtes hereditatẽ tuam. Ergo hereditas
nostra deus dicit: q2 ipse nos pascit τ cõti

Alia lra. t sup nos.
Alia lra. t corde meo.
Alia lra. t frugu.
Alia lra. t dormiã. t requiescam.
Alia lra. t ꝯstituisti me.

net. Et hereditas dei dicimur: qꝛ ipse nos administrat ⁊ regit. Quapropt̃ vox ecclesie est ĩ hoc psalmo: vocate ad hereditatē: vt ipsa fiat hereditas dñi.

Alia lra. † auribus percipe.

¶ Expositio psalmi.

Verba mea †exaudi domine: Vocata inuocat dñm: vt eodem opitulante ptranseat nequiciā seculi huius: ⁊ ad eum pueniat. Intellige clamorē meū. Bene ostendit q̄s iste sit clamor q̄ interior de cordis cubili sine strepitu corporis pueniat ad deū: Qm̄ quidē vox corpalis auditur: spiritualis aūt intelligit̃. Quāq̄ hoc sit etiā exaudire dei: nō aure carnali: s; maiestatꝭ p̄sentia. Intēde

Alia lra. † orationis

voci †obsecratiōis mee: Id ē illi voci quā vt de⁹ intelligat: petit. Que qualis sit: iam insinuauit cū dixit: Intellige clamorē meū: intende voci obsecratōis mee: Rex me⁹ ⁊ de⁹ meus. Quis ⁊ filius de⁹: et pater de⁹: ⁊ sil' pater ⁊ fili⁹ vn⁹ deus. Et si interrogemur de spūssancto: nihil aliud respōdendū est nisi qđ de⁹ sit. Et cū simul dicunt̃: pat̃ ⁊ fili⁹ ⁊ spūssanct⁹: nihil aliud intelligendū ē q̄ vn⁹ de⁹: tñ regē: filiū solent appellare scp̄ture. Scđm ḡ illud qđ dictū est: Per me itur ad p̄rē: recte p̄mo rex meus: ⁊ deinde deus me⁹. Nec tñ dixit intendite: s; intēde. Nō eñ duos aut tres deos fides catholica p̄dicat: sed ip̄am trinitatē vnū deū. Nō vt eadē trinitas sil' possit aliqñ pat̃: aliqñ fili⁹: aliqñ spūssctūs dici: sicͭ Sabellius credidit: sed vt pater nō nisi pater: ⁊ filius nō nisi fili⁹: ⁊ spiritussanct⁹ non nisi spiritussanct⁹: ⁊ hec trinitas ñ nisi vn⁹ deus. Quia cū dixisset Aplus: Ex q̄ oīa: p quē oīa: in q̄ oīa: trinitatē ip̄am ĩsinuasse credit̃: Nec tñ ĩbiecit: ip̄is glīa: s; ip̄i glīa.

Qm̄ ad te orabo dñe: mane exaudies vocē meā: Quid sibi vult qđ sup̄i⁹ dixit exaudi: q̄si i p̄nti se exaudiri cuperet: nūc vō dic̄ mane exaudies: nō exaudi. Et ad te orabo: ñ ad te oro. Et deīceps: Mane astabo tibi ⁊ videbo: Nō asto: ⁊ video: nisi forte sup̄ior ei⁹ orō: ip̄am vocationē ondit: Caligās aūt int̃ pcellas hui⁹ seculi: sentit se non videre qđ cupit: et tñ sperare nō desinit. Spes eñ que videt̃: nō est spes. Intelligit tñ quare nō videat: qꝛ nondū nox peracta est: id tenebre quas peccata meruerūt. Dicit ergo: Qm̄ ad te orabo dñe: id est qm̄ tantus es ad quē orabo: Mane exaudies vocē meam. Nō ille es inquit: qui possis videri ab eis quoꝝ ab oculis nox peccatoꝝ nondū recessit. Peracta ergo erroris mei nocte: ⁊ discedentib⁹ tenebris quas mihi p̄ctis meis feci: exaudies vocē meā. Cur ḡ sup̄ius nō ait exaudies sed exaudi: An postq̄ clamauit exaudi: ⁊ nō mox exaudita ē: sensit q̄d oporteat trāsire: vt possit exaudiri: An ⁊ sup̄i⁹ exaudita est. Sed nōdū se intelligit exauditā: qꝛ nondū videt a quo exaudita est. Et qđ nūc ait: Mane exaudies: hoc intelligi voluit: mane ĩtelligā me esse exauditā. Qualis est ista locutio: Exurge dñe: id ē fac me exurgere. Sꝫ si hoc de resurrectione christi accipit̃: illud certe nō p̄ot recte aliter accipi: Tēptat vos dñs de⁹ vester: vt sciat si diligitis eū. Nisi vt vos p illū sciatis: ⁊ vobis metipsis manifestetur: quantū in ei⁹ amore p̄feceritis. Mane astabo tibi ⁊ videbo: Astabo quid est: nisi non iacebo: Quid ē autem aliud iacere: nisi in terra quiescere: qđ est in terrenis voluptatibus beatitudinē q̄rere: Astabo inq̄t ⁊ videbo. Nō ē ḡ inherendū terrenis: si volum⁹ deū videre: qui mūdo corde ꝯspicit̃. Qm̄ nō deus volēs iniq̄tatē tu es.

Alia lra. † Neq3.

†Nō habitabit iuxta te malign⁹: neq3 p̄manebunt iniusti an̄ oc'los tuos. Odisti dñe oēs qui op̄ant̃ iniq̄tatē: p̄des oēs qui loquuntur mēdaciū. Virū sanguinū ⁊ dolosū abominabit̃ dñs. Iniq̄tas: malignitas: mendaciū: homicidiū: dolus: ⁊ q̄cquid hm̄oi est: ip̄a nox est. Qua trāseūte fit mãe: vt videat̃ de⁹. Cū ergo exposuit q̄re mane astabit ⁊ videbit: qm̄ nō deus volens iniquitatē inquit tu es. Si eñ deus esset qui vellet iniquitatē: posset etiā ab iniquis videri: vt nō mane videretur: id est cū iniquitatis nox transierit. Nō habitabit iuxta te malignus: id est non sic videbit: vt hereat. Ideo sequit̃: Neq3 permanebunt iniusti ante oculos tuos. Quia oculi eoꝝ: id est mens eoꝝ reuerberat̃ luce veritatis p̄pter tenebras peccatorū: quoꝝ consuetudine fulgorē recte intelligentie sustinere nō possunt. Ergo ⁊ qui vident aliqñ: id est qui veꝝ intelligūt: tñ adhuc iniusti sunt: nō ibi p̄manent amādo ea q̄ auertunt a vero. Gerūt eñ secū suam noctē: id est nō solū cōsuetudinē: sed etiā amorē peccandi. Que nox si trāsierit: id est si peccare destiterit: ⁊ ipse amor atq3 ꝯsuetudo fugata fuerit: fit mane: ita vt nō solū intelligāt: sed etiā inhereant veritati. Odisti domine oēs qui op̄antur iniquitatē.

Odium dei ex illa locutione intelligendū est: qua odit peccatorē quisq; veritatē. Uidetur enī quod et illa odit: quos in se manere nō sinit. Nō autē manent: qui eā sustinere nō valent. Perdes eos q̄ loquūtur mendaciū. Hoc enī est veritati cōtrarium. Sed ne quis putet aliquā substantiā vel naturā veritati esse cōtrariā: intelligat ad id qd̄ nō est pertinere mendaciū: nō ad id quod est. Si enī hoc dicit qd̄ est: verū dicitur. Si aūt hoc dicit qd̄ nō est: mendaciū est. Ideo inquit pdes oēs qui loquunt mēdacium: quia recedentes ab eo qd̄ est: ad id quod nō est declinant. Multa quidē videntur p salute aut cōmodo alicuius: non malicia: sed benignitate mendacia. Qualeillarū in exodo obstetricū q̄ Pharaoni falsum renūciauerūt: vt infantes filiorū israel nō necarentur. Sed etiam ista nō re: sed in dolo laudant: Quī qui tātū hoc modo mētiuntur: merebūtur aliqn̄ ab omni mendacio liberari. Nam in ijs qui pfecti sunt: nec ista mendacia inueniūtur. Quib' dictū est: Sit in ore vestro est est: nō nō. Quicquid ampli' est: a malo est. Nec immerito alio loco scriptū est: Os quod mentit occidit animā. Nec quis arbitretur pfectum et spiritalē hoiem p ista tēporali vita in cui' morte nō occiditur aīa: siue sua: siue alterius: debere mentiri. Sed qm̄ aliud est mētiri: aliud est verū occultare. Siquidē aliud est falsum dicere: aliud verū tacere. Si qs forte vel ad istam visibilē mortem nō vult hominē pdere: paratus esse debet verū occultare: nō falsū dicere. Ut neq; prodat: neq; mentiatur. Ne occidat animā suā p corpore alterius. Si aūt hoc nondū pōt: vel sola huius necessitatis habeat mendacia: vt etiā ab istis si sola remāserint: liberari mereatur: et spiritussācti robur accipere: quo quicquid perpetiendū est p veritate: cōtemnat. Duo sunt oīno genera mendaciorū: in quibus nō magna culpa est: sed tamē nō sunt sine culpa: Cū aut iocamur: Aut vt primis psim' mētimur. Illud primū in iocādo: iō nō ē pniciosissimū: qr nō fallit. Nouit enī ille cui dicitur: ioci causa esse dictū. Scd̄m aūt ideo mitius est: qr retinet nonnullā beniuolentiā. Illud vero quod nō habet duplex cor: nec mendaciū quidē dicēdū est. Tanq̄ (verbi gratia) si cui gladius cōmendet: et pmittat se redditurū: cū ille q̄ cōmēdauit poposcerit: Si forte gladiū suū repetat furens: manifestū est tūc nō esse reddendū: Ne vel se occidat vel alios: donec ei sanitas restituat. Hoc iō nō habet duplex cor: qr ille cui cōmendat' est gladius: cū pmittebat se redditurū poscēti: nō cogitabat furentē posse repetere. Uerum aūt occultauit et dn̄s: cū discipulis nō dum idoneis dixit: Multa habeo vobis dicere: sed nunc non potestis portare illa. Et apostolus Paulus cū ait: Nō potui loqui vobis quasi spiritualib': sed quasi carnalibus. Unde manifestū est nō esse culpā dum aliqn̄ verū tacere. Falsū aūt dicē: nō inuenitur cōcessum esse pfectis. Uirū sanguinū et dolosum abominabit dn̄s: Potest hic recte videri repetitū qd̄ ait supius: Odisti dn̄e oēs qui opantur iniquitatē: pdes eos qui loquūtur mendacium. Ut virū sanguinū ad opantē iniquitatē referas: dolosū aūt ad mendaciū. Dol' enī est: cum aliud agitur: aliud simulat. Et apto verbo vsus est qd̄ ait: Abominabit. Solēt enī abominati: dici: exhēdati. Hic aūt psalmus p ea est q̄ hereditatē accipit: Que subijcit exultationem spei sue dicēs: Ego aūt in mltitudine miseratōis tue. Introibo in domū tuā: In multitudine miseratōis: fortasse in mltitudine hoim pfectorū et btōrū dicit: Quib' ciuitas illa ↄstabit: quā nūc pturit et paulatī parit ecclīa. Hoies autē multos regnātos atq; pfectos: recte dici multitudinē miserationis dei qs negat: cū verissime dictū sit: Quid est hō qr memor es ei': aut fili' hois qr visitas eū: Introibo in domū tuā: tāq̄ lapis credo in edificiū dictū est. Quid enī aliud dom' dei q̄ tēplū dei est: De q̄ dictū est: Templū enī dei sanctū est: qd̄ estl vos: Cui' edificij lapis angularis est ille: quē suscepit coeterna prī virt' et sapia dei. Adorabo ad templū scm̄ tuū in timore tuo. Ad tēplū: sicut pe tēplū intelligim'. Nō enī ait: Adorabo in tēplo sctō tuo: sed adorabo ad templū sanctū tuū. Intelligēdū etiā est nō de pfectione: sed de pgressu ad pfectionē dictū esse. Ut illud pfectionē significet: Introibo in domū tuā. Sz vt hoc pueniat: prius adorabo inquit ad templū sctm̄ tuū. Et fortasse ob hoc addidit: in timore tuo: quod magnū est psidiū pcedentibus ad salutē. Cū aūt quisq; puenerit: fiet in eo qd̄ dictū est: Cōsūmata dilectio: foras mittit timorē. Nō enī timent iam amicū: quib' dictū est: Iā nō dicā vos seruos: sed amicos: Cū ad id qd̄ pmissum est: per-

Alia lra. et miseri. cordie

ducti fuerint. **Dñe deduc me in tua iusticia ꝓpter inimicos meos.** Satis hic declarauit in profectione se esse: id est in ꝓfectu ad ꝑfectionẽ: nondũ in ipa ꝑfectione: qm̃ vt deducat exoptat. In tua iusticia aũt: nõ in ea q̃ videt hoibus. Naȝ ⁊ malũ ꝓ malo reddere: iusticia videt: ſ3 nõ est ei⁹ de quo dictũ est: Qui facit oriri solẽ suũ sup bonos ⁊ malos: Quia ⁊ cũ punit deus pctõres: nõ malũ suũ eis infert: sed malis eorũ eos dimittit. Ecce inqt pturit iniusticiã: cõcepit dolorẽ: ⁊ pepit iniqtatẽ. Lacũ apuit ⁊ effodit eũ: ⁊ incidit in foueaȝ quã operatus ẽ. Cõuertet dolor ei⁹ in caput ei⁹: ⁊ in verticẽ ei⁹ iniqtas ei⁹ descẽdet. Cũ g̃ punit de⁹: vt iudex punit eos qui legẽ ꝑterẽũt. Nõ eis inferẽs de seipso malũ: ſ3 in id qđ elegerũt eos expellẽs: ad cõplendaȝ sũmã miseriarũ. Hõ aũt cũ maluȝ ꝓ malo reddit: malo voto id facit. Et ob h̃ prior ipse mal⁹ est: dũ punire vult malũ. **Dirige in ꝯspectu tuo iter meũ.** Nihil manifestius: q̄ id tẽpus eũ cõmendare: quo ꝓficit. Hoc est em̃ iter qđ nõ terraꝝ locis pagitur: sed affectib⁹ aiorum. In cõspectu inqt tuo dirige iter meũ. Id est vbi null⁹ hominũ videt. Quib⁹ credendũ nõ est laudantibus: aut vitupantib⁹. Nõ em̃ vllo modo possunt de aliena cõscia iudicare: in q̃ iter dirigit ad deũ. Ideo subiecit. **Qm̃ nõ est in ore eorũ veritas:** Quibus vtiq3 iudicantib⁹ nõ est credenduȝ: ⁊ ideo intro ad cõscientiã ⁊ ad dei cõspectũ confugienduȝ est. **Cor eorũ vanũ est.** Quõ ergo põt esse in ore eoꝝ veritas: quoꝝ cor fallit de peccato ⁊ pena peccati: Vñ reuocant hoies illa voce: Ut quid diligit vanitatẽ: ⁊ q̄ritis mẽdaciũ: **Sepulchꝝ patẽs est guttur eorũ:** Ad voracitatis significationẽ referri põt: ꝓpter quã plerũq3 homines adulatione mentiũtur. Et mirabiliter dixit: patẽs sepulchrũ: qm̃ semp inhiat illa voracitas: nõ vt sepulchra q̃ receptis cadauerib⁹ muniunt. Potest ⁊ illud intelligi: quod mẽdacio ⁊ blanda adulatõe trahunt in se quos ad peccata illectant: ⁊ eos tanq3 deuorant: cũ in suam vitã cõuertũt. Quod quib⁹ cõtingit qm̃ peccato moriũtur: recte illi a quib⁹ inducũtur: sepulchra patentia dicti sunt: qr et ipsi quodãmodo exanimes sunt: vitã nõ habendo veritatis. Et mortuos in se recipiunt: quos verbis mendacibus ⁊ vano corde interemptos in se cõuertũt. **Linguis suis dolose agebant.** Id est linguis malis. Nã hoc videtur significare: cũ dicit suis. Mali em̃ malas habent linguas: id est mala loquũtur: cum loquũtur dolum. Quibus dñs dicit: Quõ potestis bona loqui: cum sitis mali: **Judica illos deus. Decidant a cogitationibus suis:** Prophetia est: nõ maledictio. Non em̃ optat vt eueniat: sed cernit quid euenturũ sit. Cõtingit aũt illis: non quia videtur optasse: sed quia tales sunt vt merito contingat. Sic em̃ ⁊ qđ postea dicit: Letentur oẽs qui sperãt in te: per prophetiã dicit: quoniã cernit esse leturos. Sic ꝑ ꝓphetiam dictum est: Excita potentiam tuã ⁊ veni: qm̃ videbat esse venturum. Quanq3 possit etiaȝ hoc modo accipi quod dictũ est: Decidant a cogitationib⁹ suis: vt magis bene ab eo optatũ credatur dũ cadũt a cogitatõib⁹ suis malis: id est vt iam nõ cogitent mala. Sed vetat sic intelligi quod sequitur: Expelle eos. Nullo em̃ mõ põt in bonã partẽ accipi: cũ quisq3 expellitur a deo. Quapropter ꝑ ꝓphetiã dictũ nõ per maliuolentiã intelligit: cũ hoc dictũ sit qđ necessario talibus euenturũ est: qui in peccatis que memorata sunt ꝑseuerare voluerint. Decidant g̃ a cogitationibus suis dictũ est: decidant accusantib⁹ se cogitationib⁹ suis: testimoniũ phibẽte cõsciẽtia sua: Sicut Aplus dicit: Et cogitationũ accusantiũ seu defendentiũ: in reuelatione iusti iudicij dei. **Secundũ multitudinẽ impietatũ eoꝝ expelle eos:** Id est longe eos expelle. Hoc est eniȝ ſm multitudinẽ impietatũ eorũ: vt multũ expellantur. Expelluntur ergo impij ab illa hereditate q̃ intelligendo ⁊ videndo deuȝ possidet: sicut expellunt morbidi oculi fulgore lucis: cũ illis ea pena est: que alijs leticia. Nõ g̃ ipsi mane astabũt ⁊ videbunt. Et tã magna pena est ista expulsio: q̄ magnũ premiũ est illud qđ dictũ est: Mihi aũt adherere deo bonũ est. Huic pene contrariũ est: Intra in gaudiũ dñi tui. Quia huic expulsioni simile est: Proijcite illũ in tenebras exteriores. **Qm̃ inamaricauerũt te dñe.** Ego sum inqt panis viu⁹ q̃ de celo descẽdi: Et operamini escã q̃ nõ corrũpit. Et gustate ⁊ videte qm̃ suauis ẽ dñs. Pctõribus aũt panis veritatis amar⁹ est. Vñ os vera dicẽtis oderũt. Ipsi g̃ amaricauerunt deũ: qui peccando in eam egritudinẽ deuenerũt: vt cibũ veritatis quo sane aie gaudẽt: tanq3 felleũ sustinẽ nõ possint.

Alia lrã. ⁊ viã meã.

Alia lrã. ⁊ irritaue

Et letentur omnes qui sperāt in te. Utiq₃ illi quib⁹ gustātib⁹ suauis est dominus. **In eternū exultabūt ⁊ habitabis in eis.** Ipsa ergo erit eterna exultatio: cū templū dei fiūt iusti. Et erit gaudiū ipsorū: ipse incola eorꝝ. **Et gloriabunt in te oēs qui diligunt nomen tuū.** Tanq₃ cū adest eis ad fruēdū qȏ diligūt. Et bn̄ in te tanq₃ possidētes hereditatē: de q̄ Titulus psalmi est: cū ⁊ ipsi sint eius hereditas: qȏ significat: inhabitabis in eis. A quo bono ꝓhibentur: q̄s ꝑm multitudinē impietatū eorꝝ expellit deus. **Quoniā tu bn̄dices iusto.** Hec ē benedictio: gloriari i deo: ⁊ inhabitari a deo. Ista sanctificatio ꝯcedit iustis. Sed vt iustificent: p̄cedit vocatio: que nō est meritorū: sed gratie dei. Omnes eni̅ peccauerūt ⁊ egent gloria dei. Quos eni̅ vocauit: hos ⁊ iustificauit. Quos aūt iustificauit: hos ⁊ glorificauit. Quia ergo vocatio nō meritorꝝ nr̄orū: sed beniuolētie ⁊ misc̄die dei ē: subiecit dicens. **Domine: vt scuto bone volūtatis tue coronasti nos.** Bona eni̅ volūtas dei p̄cedit bonā voluntatē nr̄am: vt pctōres vocet in penitentiā: Et ip̄a sūt arma: quib⁹ expugnat inimic⁹. Cōtra quē dicit: Quis accusabit aduers⁹ electos dei: Et si de⁹ ꝓ nobis: q̄s ꝯtra nos: Qui vnico filio suo nō pepcit: s ꝓ nobis oībus tradidit illū. Si eni̅ adhuc cū inimici essemus: christus ꝓ nobis mortuus est: multomagis reconciliati: salui erimus ab ira ꝑ ipsum. Hoc est inuictissimū scutum: quo repellitur inimicus desperationē suggerens: multitudine tribulationum ⁊ temptationum. Totus ḡ textus psalmi est oratio vt exaudiat: ab eo qȏ scriptū est: Verba mea exaudi dn̄e: vsq₃ ad Rex me⁹ ⁊ deus meus. Deinde intellect⁹ eorū q̄ impediūt ad videndū deū: id est vt se exauditū esse cognoscat: ab eo qȏ scriptū est: Qm̄ ad te orabo dn̄e: mane exaudies vocē meam: vsq₃ ad Virū sanguinū ⁊ dolosū abominabitur dn̄s. Tertio sperat se domū dei futurā: ⁊ nunc ei appropinquare in timore ante cōsūmationē q̄ expellit timorē: ab eo qȏ scriptū est: Ego aūt in multitudine misericordie tue: vsq₃ Adorabo ad tēplū sanctum tuū in timore tuo. Quarto ꝓficientē se atq₃ ꝓmouentē inter illa ip̄a quib⁹ impediri se sentit: orat vt adiuuet intrinsec⁹ vbi nemo hominū videt: ne auertat malis linguis: ab eo qȏ scriptū est: Dn̄e deduc me in tua iusticia ꝓpter inimicos meos: vsq₃ ad Linguis suis dolose agebāt. Quinto ꝓphetia est: q̄ pena maneat impijs: qn̄ iust⁹ vir saluus erit. Et qȏ premiū iusti adepturi sint: qui vocati venerūt: ⁊ donec ꝑducerent viriliter oīa sustinuerūt: ab eo qȏ scriptū est: Judica illos deus: vsq₃ ad finem psalmi.

¶ Explicit Tractatus de ps̄. v. ¶ Incipit tractatus de ps̄. VI. ¶ **In fine in hymnis de octauo: Ps̄ Dauid.**

De octauo: hic videt obscurū. Nam cetera in h̄ titulo manifestiora sunt. Visum est eni̅ nōnullis diē iudicij significare: id ē tēpus aduētus dn̄i nr̄i quo vēturus est ad iudicandum viuos ⁊ mortuos. Qui aduētus cōputatis annis ab Adam post septē milia annorꝝ futur⁹ credit. Ut septē annorꝝ milia tanq₃ septē dies trāseant. Deinde illud tp̄us tanq₃ dies octau⁹ adueniat. Sed qm̄ dictū est a dn̄o: Nō est vestrū scire tp̄a que pater posuit in sua ptāte. Et de die v̄o ⁊ hora illa nemo scit: neq₃ angelus: neq₃ virtus: neq₃ fili⁹: nisi solus pater. Et illud qȏ scriptū est: Tanq₃ furē venire diē domini: satis apte ostēdit neminē sibi oportere arrogare scientiā illi⁹ tēporis cōputatione aliqua annorꝝ. Si eni̅ post septē milia annorū ille dies ventur⁹ est: oīs homo pōt annis cōputatis aduentū eius addiscere. Ubi erit ergo: qȏ nec filius hoc nouit: Qȏ vtiq₃ ideo dictū est: qꝛ ꝑ filium hoīes hoc nō discūt: nō q̄ apud se ipse nō nouerit: sed ꝑm illā locutionē: Tēptat vos dn̄s deus vester: vt sciat: id est scire faciat vos. Et exurge dn̄e: id est fac nos exurgere. Cum ḡ ita dicat: nescire filiū hunc diē: nō quod nesciat: sed qȏ nescire faciat eos quib⁹ hoc nō expedit scire: id ē nō eis hoc ostēdat: quid sibi vult nescio q̄ p̄sumptio: que annis cōputatis: certissimū sperat p⁹ septē annorū milia diē domini: Nos igit qȏ scire nos dominus noluit: libēter nesciam⁹. Et queram⁹ quid velit sibi iste titul⁹: qui scribit de octauo. Pōt quidē etiā nulla annorū temeraria supputatiōe: dies iudicij octau⁹ intelligi: qȏ iam post finē hui⁹ seculi accepta eterna vita: tūc nō erūt aīe iustorū obnoxie tp̄ibus. Et qm̄ omnia tēpora septē dierū istorū repetitione voluūtur: octauus forte ille dictus est: qui varietatē istā nō habebit. Est aliud qȏ hic non absurde accipi pōt: cur octauū dicat iudiciū: qȏ post duas generationes futurꝝ est:

vnã q̃ ad corpus: alterã que ad animã ꝑti
net. Ab Adã eñ vſqȝ ad Moyſen genus
humanũ vixit ex corpore: id eſt ſꝫm carnẽ.
Qui etiã exterior ⁊ vet⁹ homo dicit: ⁊ cui
vet⁹ teſtamentũ datũ eſt. Et quãuis religio
ſis: tñ carnalibus adhuc opationib⁹ futu-
ra ſpũalia pſignaret. Hoc toto tempe quo
ſꝫm corpus viuebat: regnauit mors: ſicut
Apoſtolus ait: etiã in eos qui nõ peccaue
rũt. Regnauit aũt ex ſimilitudine puari-
cationis Ade: ſicut idez dicit: qm̃ vſqȝ ad
Moyſen accipiendũ eſt: quouſqȝ legis ope-
ra: id eſt carnaliter obſeruata illa ſacramẽ-
ta: etiã eos obſtrictos tenuerũt certi myſte
rij grã: qui vni deo ſubditi erãt. Ab aduẽ
tu aũt domini ex quo ad circũciſionẽ cor-
dis a carnis circũciſione tranſitũ eſt: facta
vocatio eſt: vt ſꝫm aiam viueret: id eſt ſꝫm
interiorẽ hominẽ: Qui etiã nouus hõ ꝓpt
regenerationẽ dicit moꝝũqȝ ſpiritualiũ in-
nouationẽ. Manifeſtũ eſt aũt ad corpus
quaternariũ numeꝝ pertinere: ꝓpter notiſ
ſima elemẽta quattuor quib⁹ ꝯſtat: ⁊ quat
tuor qualitates: ſiccam: humidã: calidaȝ:
frigidã. Unde quattuor etiã tẽporibus ad
miniſtrat: verno: eſtate: autumno: hyeme.
Hec ſunt notiſſima. Nam de quaternario
numero corpis tractat etiaȝ alibi ſubtili⁹:
ſed obſcurius. Quod in hoc ſermone vi-
tandũ eſt: quẽ etiã minus eruditis accom
modatũ eſſe volum⁹. Ad animũ vero ter-
nariũ numeruȝ ꝑtinere põt intelligi: ex eo
ꝙ tripliciter deum diligere iubemur: ex to
to corde: ex tota anima: ex tota mente. De
quibus ſingulis nõ in pſalterio: ſed in euã
gelio diſputandũ eſt. Nũc ad teſtimoniuȝ
ternarij numeri ad animũ ꝑtinentis: ſatis
puto eſſe qđ dictũ eſt. Peractis igitur nu-
meris corporis ad veterẽ hominẽ ⁊ ad ve
tus teſtamentũ ꝑtinentib⁹: ꝑactis etiã nu-
meris animi ad nouũ hominẽ ⁊ ad nouuȝ
teſtamentũ relatis: ſicut ſeptenario nume-
ro trãſacto: qꝛ vnũquodqȝ tꝑaliter agitur:
quaternario in corpus: ternario in aim diſ
tributo: veniet octau⁹ iudicij dies. Qui
merit͛ tribuẽs qđ debet: iã nõ ad opa tꝑa
lia: ſꝫ ad vitã eternã ſcõs trãſferet. Impios
vero dãnat ineternũ. Quã dãnationẽ me
tuẽs: orat eccl'ia in hoc pſalmo dicens:

Alia lra. † furore tuo.

D Omine ne i† ira tua arguas
me: Dicit etiã Aplus irã iudicij.
Theſaurizas tibi inq̃t irã i die ire
iuſti iudicij dei. In q̃ ſe nõ vult argui: q̃ſ-
q̃s i hac vita ſanari deſiderat. Nec in † fu

Alia lra. † ira tua.

rore tuo corripias me. Corripias: mi
ti⁹ videt. Ad emẽdationẽ eñ valet. Nã q̃
arguit: id eſt accuſat: metuẽdũ eſt ne in fi-
nẽ habeat dãnationẽ. Sed qm̃ furor plus
videt eẽ q̃ȝ ira: põt mouere cur illud qđ eſt
miti⁹: id eſt correptio: cũ eo poſitũ ẽ qđ eſt
duri⁹: id eſt cũ furore. Sȝ ego puto vnã rẽ
duob⁹ verbis ſignificataȝ. Nam in greco
θυμῷ. qđ eſt in primo verſu: hoc ſignificat
qđ ὀργῇ. qđ eſt in ſcđo verſu. Sed cũ lati
ni vellẽt etiã ipſa duo v̇ba ponere: q̃ſitum
eſt q̇d eẽt vicinũ ire: ⁊ poſitũ eſt furor. Jđ
varie codices hñt. Nã in alijs ṗus ĩuenit
ira: deinde furor. In alijs ṗus furor: dein
de ira. In alijs ꝓ furore ĩdignatio ponit:
aut bilis. Sȝ q̇cquid illud ẽ: mot⁹ ẽ animi
ꝓuocãs ad penã inferendã. Qui tñ mot⁹:
nõ tanq̃ȝ aie deo tribuẽdus eſt: de q̃ dictũ
eſt: Tu aũt dñe virtutũ cũ trãquillitate iu
dicas. Qđ aũt trãquillũ eſt: nõ eſt ꝑturba
tũ. Nõ ergo cadit i deũ iudicẽ ꝑturbatio:
ſꝫ qđ in eius miniſtr͛ fit: qꝛ ꝑ leges eius fit:
ira ei⁹ dicitur. In q̃ ira nõ ſolũ argui ſe nõ
vult anima q̃ nũc orat: ſꝫ nec corripi: id eſt
emẽdari vel erudiri. Nã in greco παιδεύ-
σῃς. poſitum eſt: id eſt erudias. Arguun-
tur eñ in die iudicij oẽs q̃ nõ habẽt funda
mentũ qđ eſt chriſtus. Emẽdant aũt: id ẽ
purgant: q̃ huic fundamẽto ſupedificãt li
gnũ: fenũ: ſtipulã. Detrimentũ eñ patien
tur: ſꝫ ſalui erunt tanq̃ȝ ꝑ ignẽ. Quid ẽ͛ iſte
orat: q̃ nõ vult in ira dñi vel argui vel emẽ
dari? Quid niſi vt ſanet? Ubi eñ ſanitas
eſt: nec mors metuenda eſt: nec vrẽtis aut
ſecãtis medici manus. Sequit itaqȝ ⁊ dic:
Miſerere mei domine qm̃ infir-
mus ſum: ſana me dñe quoniã tur
bata ſunt oſſa mea. Id eſt firmamẽtuȝ
anime mee vel fortitudo. Hec eñ oſſa ſig
nificãt. Dicit ergo anima: fortitudinẽ ſuã
eſſe turbatã: cũ oſſa nominat. Neqȝ enim
credendũ eſt: qđ habeat oſſa que videm⁹
in corpore. Quapropter ad expoſitioneȝ
pertinet qđ ſubijcit. Et anima mea
turbata eſt valde: Ne qđ oſſa appella
uit: corporis intelligerent. Et tu domi-
ne vſqȝ quo. Quis nõ intelligat ſignifi-
cari animã luctantẽ cũ morbus ſuis: diu
autẽ dilatã a medico: vt ei pſuaderetur in
que mala ſe peccãdo pcipitauerit? Quod
eñ facile ſanat: nõ multũ cauetur. Ex diſ-
ficultate aũt ſanationis: erit diligentior cu
ſtodia recepte ſanitat͛. Nõ ergo tanq̃ȝ cru
delis de⁹ eſtimãdus eſt: cui dicitur: Et tu

domine vsq̄ꝗ. Sed tanq̄ꝫ bonus ꝑsuasoꝛ
anime: quid mali sibijpsi peperit. Nondū
eñ tā ꝑfecte oꝛat hec anima vt ei dici pos-
sit: Adhuc loquēte te dicam: Ecce assum.
Simul vt etiā illud agnoscat quāta pena
impijs ꝑparetur qui se nolūt cōuertere ad
deū: si tantā difficultatē cōuertentes pati-
unt. Sicut alio loco scriptuꝫ est: Si iustus
vix saluus erit: peccatoꝛ ꝛ impius vbi pa-
rebūt? Conuertere dn̄e ꝛ erue ani-
mā meā. Conuertēs se: oꝛat vt ad eā cō-
uertatur ꝛ deus: Sicut dictū est: Conuer-
timini ad me: ꝛ ꝯuertar ad vos: dicit dn̄s.
An ex illa locutiōe intelligendū est: cōuer
tere dn̄e: id est fac me ꝯuerti: cū in ipsa sua
ꝯuersione difficultatē laboꝛemq̄ꝫ sentiret.
Nā ꝑfecta nostra cōuersio paratū inuenit
deū: sicut ꝓpħa dicit: Tanq̄ꝫ diluculū pa-
ratū inuenием⁹ eū. Qm̄ vt euꝫ amittem⁹:
nō eius absentia ꝗ̄ vbiq̄ꝫ adest: sed nr̄a fec
auersio. In hoc mūdo erat inq̄t: ꝛ mūdus
ꝑ eū factus est: ꝛ mūdus eū nō cognouit.
Si ergo in hoc mūdo erat: ꝛ mūdus eū nō
cognouit: nr̄a inmundicia nō fert ei⁹ aspec-
tū. Dū eñ nos ꝯuertimur: id est mutatio-
ne veteris vite resculpim⁹ spirituꝫ nostrū:
durū sentimus ꝛ laboꝛiosū ad serenitatē ꝛ
trāquillitatē diuine lucis a terrenaꝝ cupi-
ditatū caligine retoꝛq̄ri. Et in tali difficul-
tate dicimus: cōuertere dn̄e: id est adiuua
nos vt ꝑficiat̄ in nobis ꝯuersio ꝗ̄ te para-
tū inuenit: ꝛ fruendū te ꝑbentē dilectoꝛib⁹
tuis. Et iō postq̄ꝫ dixit: Cōuertere dn̄e: ad
didit: ꝛ erue animā meā: tanq̄ꝫ inherenteꝫ
ꝑplexitatibus hui⁹ seculi: ꝛ spinas quasdā
dilacerantiū desideriozū in ipsa cōuersiōe
patiētē. Saluū me fac: inquit: ꝓpter
misericoꝛdiā tuā. Intelligit nō suoꝛuꝫ
meritoꝝ esse ꝙ sanat̄: qm̄quidē peccāti et
datū ꝑceptū ꝑtereunti: iusta dānatio debe
bat̄. Sana me ꝗ̃ inquit: nō ꝓpter meritum
meū: ſ ꝓpter miscoꝛdiam tuā. Qm̄ nō
est in moꝛte qui memoꝛ sit tui: In-
telligit quoq̄ꝫ nūc eē tp̄s ꝯuersiōis. Quia
cū ista vita trāsierit: n̄ restat nisi retributio
meritoꝝ. In inferno ꝗs cōfitebit̄ ti-
bi? Confessus ē in inferno ille diues: de ꝗ̄
quo dn̄s dicit: Qui Lazarū vidit in reqe:
se aūt in tozmētis dolebat. Usq̄ꝫ adeo cō-
fessus: vt etiam moneri suos vellet: vt se a
pctis cohiberēt: ꝓpt̄ penas ꝗ̄ apd̄ inferos
eē nō credūt̄. Quis ꝗ̃ frustra ꝯfessus est:
tñ sibi merito illa accidisse tozmēta: qm̄ etiā
suos ne in hec inciderēt: doceri cupiebat.

Quid ergo est: in inferno ꝗs ꝯfitebitur ti-
bi? An infernū vult intelligi: quo post iudi
ciū ꝑcipitabūtur impij: vbi iā ꝓpter ꝓfun
dioꝛes tenebras nullā dei lucē videbunt:
cui aliq̄d ꝯfiteant̄? Nā iste adhuc eleuat̄
oculis q̄uis imani ꝓfundo interposito: po
tuit tñ videre Lazarū in reqe ꝯstitutū. Et
cui⁹ cōpatiōe: ad ꝯfessionē coactus ē me-
ritoꝝ suoꝛū. Pōt etiā illud itelligi: vt moꝛ
tē vocet pctm̄: qd̄ ꝯtēpta diuina lege com
mittit̄: vt aculeū moꝛtis: moꝛtē appellem⁹:
qd̄ moꝛtē cōparet. Acule⁹ eñ moꝛtis: pec
catū. In ꝗ̄ moꝛte: ħ ē eē imemoꝛē dei: legē
ei⁹ ꝛ ꝑcepta ꝯtēnere. Ut ifernū dixerit: ce-
citatē animi: ꝗ̄ peccantē: id ē moꝛiētē exci
pit ꝛ inuoluit. Sicut nō ꝓbauert̄ inq̄t hr̄e
deū in noticia: dedit illos de⁹ in reprobuꝫ
sensū. Ab ista moꝛte ꝛ ab isto inferno tutā
se ꝑberi aīa depcat̄: dū molit̄ ꝯfessionē ad
deū: ꝛ sētit difficultates. Quapropt̄ ꝯtexit
dicēs: Laboꝛaui in gemitu meo.
Et tanq̄ꝫ paꝝ ꝑfuerit: addidit ꝛ dic: Laua
bo ꝑ singulas noctes lectū meū: Le
ctus est ħ loco appellat⁹: vbi reqescit ani-
mus eger ꝛ infirm⁹: id est in voluptate coꝛ
poꝛis ꝛ oī delectatiōe seculari. Quā delecta
tionē lachꝛymis lauat: ꝗ̄ sese ab illa conat̄
extrahere. Uidet eñ iā se dānare carnales
cōcupiscētias: ꝛ tñ delectatiōe tenet̄ infir-
mitas: ꝛ in ea libēter iacet: vñ resurgere ni
si sanatus anim⁹ nō pōt. Qꝛ aūt ait: ꝑ sin-
gulas noctes: ħ foꝛtasse accipi voluit: qd̄
ille ꝗ̄ spū ꝓmptus sentit aliquā lucē vitat̄:
ꝛ tñ in delectationē hui⁹ seculi ꝑ carnis in
firmitatē aliq̄n reqescit: tanq̄ꝫ dies ꝛ noc-
tes alterno affectu cogit̄ pati. Ut cū dicit:
mēte seruio legi dei: tanq̄ꝫ diē sentiat. Rur-
sus cū dicit: carne aūt legi pcti: inclinet̄ in
noctē: donec oīs nox trāseat: ꝛ veniat vn⁹
dies: de ꝗ̄ dicit̄: Mane astabo tibi: ꝛ vide
bo. Tūc eñ astabit. Nūc aūt iacet: qm̄ in
lecto ē. Quē lauabit ꝑ singulas noctes: vt
tātis lachꝛymis ipetret efficacissimā de dei
miscoꝛdia medicinā. In lachꝛymis stra-
tū meū rigabo. Repetitio ē. Cū eñ di
cit: in lachꝛymis: oñdit quēadmodū supi⁹
lauabo: dixerit. Hoc aūt accipim⁹ stratū:
qd̄ superius lectū. Qd̄q̄ꝫ rigabo: amplius
sit aliquid: q̄ꝫ lauabo. Qm̄ pōt aliq̄d in su
perficie lauari: Rigatio vero ad iterioꝛa ꝑ
tinet: qd̄ significat fletū vsq̄ꝫ ad coꝛdis inti
ma. Tp̄m eñ varietas qd̄ ꝑteritūꝫ posuit:
cū diceret: laboꝛaui in gemitu meo: ꝛ futu-
rum: cū diceret: lauabo ꝑ singulas noctes

Alia lra. scripe.

lectū meū: rursus futurum: in lachrymis
stratū meū rigabo: illud ostēdit: qd sibi di-
cere debeat: cū quisq3 in gemitu frustra la
borauerit. Tanq3 diceret: Nō pfuit cū h
Alia lra. feci. q̃ illud faciā. Turbat⁹ ē ab⁺ ira
t a furore. oculus me⁹: Utrū sua an dei: in q̃ petit
ne argueret aut corriperet. Sed si illa die3
iudicij significat: quō nūc pōt itelligi: An
inchoatio eius est: qd hic hoies dolores t
tormēta patiunt: t marie dānū intelligen-
tie vitatis: sicut iā cōmemoraui qd dictu3
est: Dedit illos de⁹ in reprobū sensū: Na3
ea est cecitas mentis. In eā q̄squis dat⁹ fu
erit: ab interiore dei luce secludit. Sed nō
dū penitus: cū in hac vita ē. Sūt eni tene
bre exteriores q̄ mag' ad diē iudicij ptine-
re intelligunt: Ut penit⁹ extra deū sit: q̄sq̄s
dū tps est: corrigi noluerit. Penit⁹ eni eē
extra deū quid est: nisi esse in sūma cecita-
te. Siquidē de⁹ habitat lucē inaccessibilē:
quo ingrediunt quib⁹ dicit: Intra ingau-
diu3 dñi tui. Huius igit ire inchoatio est:
quā in hac vita patit quisq3 pctōr. Timēs
itaq3 iudicij diē: laborat t plāgit: ne ad il-
lud pducat: cui⁹ initiū tam pniciosum nūc
experit. Et ideo nō dixit: extinct⁹ est: s turb-
bat⁹ ē ab ira oculus me⁹. Si aūt sua ira di-
cit oculū suū eē turbatū: neq3 h mir ē. Nā
hinc forsitan dictū est: Nō occidat sol sup
iracundiā vestrā: qd interiorē solē: id ē sa-
pientiā dei: tanq3 occasū in se pati arbitra-
Alia lra. tur mens: q̄ sua pturbatione illū videre nō
t int oēs ini- sinit. Inueteraui in oibus inimicis
micos meos. meis. De ira tm̄ dixerat: si tm̄ d sua ira di
xerat. Cōsideratis aūt reliq̄s vitijs: inue-
nit se oibus esse vallatū. Que vitia qm̄ ve
teris vite sunt t veteris hois: q̄ exuendi su
mus: vt induamur nouo: recte dictū est in
ueteraui. In oibus aūt inimicis meis: vel
int ipa vitia dicit: vel inter hoies q̄ nolunt
ad deū cuerti. Nā t hi etiā si nesciūt: etiā si
parcūt: etiā si ijsdē cuiuijs t domib⁹ t ciui
tatib⁹ nulla lite interposita: t crebris collo
quijs q̄si cōcorditer vtunt: nihilomin⁹ tm̄
intētione ctraria: inimici sunt eis q̄ se ad de
um cuertūt. Nā cū alij amant t appetunt
istū mundū: alij se optāt ab isto mūdo libe
rari: quis nō videat illos inimicos eē istis:
Nā si pñt: eos secū ad penas trahunt. Et
magnū donū est: int eo⁊ verba versari q̄-
tidie: t nō excedere de itinere pceptoz dei.
Sepe eni mens nitens pgere in deū: cus-
sa in ipso itinere trepidat. Et plerūq3 pp̄te
rea nō implet bonū ppositum: ne offendat

eos cum quib⁹ viuit: alia bona peritura t
trāseuntia diligētes atq3 sectātes. Abhis
separ⁹ est ois sanus: nō locis: sed animo.
Nā locis corpora cōtinent. Animo aūt lo
cus est affectio sua. Quapropter post labo
rē t gemitū t imbres creberrimos lachry-
marū: q2 inane nō pōt esse qd tā vehemen
ter rogatur: q2 fons est oim miscdiarū: ve-
rissimeq3 dictū est: Prope est dñs obtritis
corde: post tātas difficultates exauditā se
aia pia significās. Quā lic3 etiā ecclia3 in-
telligere: vide qd adiūgit. Discedite
a me omnes q̄ opamini iniquitate:
qm̄ exaudiuit domin⁹ voce fletus
mei. Uel in pphetia dictū est: qm̄ disces-
suri sunt: id est sepabunt a iustis impij: cu3
iudicij dies venerit: Uel nūc: Quia etiā si
pariter atq3 ijsdē cōuenticulis cōtinentur:
tñ in area nuda ia3 grana sepata sunt a pa
leis: quis inter paleas lateāt. Simul itaq3
versari possunt: sed simul vento auferri nō
possunt. Qm̄ exaudiuit dñs voce3 fletus
mei. Exaudiuit dominus depca-
tionē meā: dns oratione meā susce
pit. Crebra eiusdē sententie repetitio: nō
quasi narrātis necessitatē: sed affectū exul-
tantis ostendit. Sic eni loqui gaudētes so
lent: vt nō eis sufficiat semel enunciare qd
gaudent. Iste fructus est illi⁹ gemitus: in
quo laborat: t illarū lachrymarū: quibus
lauatur lectus: t stratus rigat. Quonia3 q̄
seminat in lachrymis: in gaudio metet. Et
beati lugentes: qm̄ ipi csolabunt. Eru
bescant t cōturbentur⁽ omnes ini- Alia lra h
mici mei: Discedite a me oēs: dixit supi vehemēter
us: qd etiā in hac vita sicut expositū est: fi-
eri pōt. Qd aūt dicit: erubescāt t cturben
tur: nō video queadmodū euenire possit:
nisi illo die cū manifesta fuerint iusto⁊ pre
mia t supplicia pctō⁊. Nā nunc vsq3 adeo
nō erubescūt impij vt nobis insultare non
desināt. Et plerūq3 tm̄ valēt irrisionib⁹ su
is: vt infirmos hoies d christi nomine eru-
bescere faciāt. Unde dictū est: Quisquis
me erubuerit corā hoibus: erubescā eū co
ram patre meo. Iā vero quisq̄s sublimia
illa pcepta implere voluerit vt dispergat:
det pauperib⁹: quo iusticia ei⁹ maneat ine-
ternū: omnibusq3 suis rebus terrenis ven-
ditis t indigentibus erogatis: christu3 seq̄
voluerit dicens: Nihil intulimus in hunc
mundū: verū nec auferre quid possumus:
victū t tegumentū hñtes: his ctenti sim⁹:
incidet in isto⁊ sacrilega3 dicacitatē: t ab

eis qui sanari nolũt: vocat insanus: Et se-
pe ne hoc vocet a desperatis hoibus: tre-
pidat facere ⁊ differt: quod oim fidelissim⁹
⁊ potentissimus medicus imperauit. Non
ergo nũc isti possunt erubescere: quib⁹ ne
nos erubescam⁹ optandũ est: ⁊ a ꝓposito
itinere vel reuocemur vel impediamur vl
retardemur. Sed veniet tẽpus vt illi eru-
bescant: dicẽtes vt scriptũ est: Hi sunt q̃s
aliquãdo habuim⁹ in derisum ⁊ in similitu
dinẽ improperij. Nos insensati: vitã illoꝝ
estimabamus insaniã: ⁊ finem illorũ sine
honore. Quomodo cõputati sunt inter fi-
lios dei: ⁊ inter sanctos sors illorũ est. Er-
go errauimus a via veritatis: ⁊ iusticie lu-
men nõ luxit nobis: ⁊ sol non ortus est no-
bis. Repleti sumus iniquitatis via ⁊ pdi
tionis: ⁊ ambulauimus solitudines diffici
les: viam eñ domini ignorauimus: Quid
nobis ꝓfuit superbia: aut quid diuitiarũ
iactatio cõtulit nobis? Trãsierunt omnia
illa tãq̃ vmbra. Qđ aũt ait: Couertan
tur ⁊ † cõfundant: Quis nõ iudicet eẽ (Alia lra † erubescant.)
iustissimã penã: vt ꝯuersionẽ ad cõfusionẽ
habeant: qui ad salutẽ habere noluerunt.
Deinde addidit: Ualde velociter.
Cũ eni iã desperari cepit iudicij dies: cũ
dixerint pax: tũc eis repentin⁹ veniet inte-
rit⁹. Quãcũq̃ aũt venerit: celerrime venit
qđ desperat esse venturũ: Et lõgitudinẽ vi
te hui⁹ nõ facit sentiri: nisi spes viuẽdi. Nã
nihil videtur esse celerius: q̃ quicq̃d in ea
iã pteritũ est. Cũ g° iudicij dies venerit: tũc
sentient peccatores: q̃ nõ sit longa oĩs vi-
ta que transit. Nec oĩno eis videri poterit
tarde venisse: qđ nõ desiderãtibus: sed po
tius nõ credẽtibus venerit. Q̃q̃ ⁊ illud h
accipi põt: vt tãq̃ gementẽ ⁊ tã sepe diuq̃
flentẽ deus exaudiuit: intelligatur libera-
ta a peccatis: etiã oẽs ꝯuersos motus car
nalis affectionis domuisse: sicut dicit: Dis
cedite a me oẽs qui opamini iniq̃tatẽ: q̃m
exaudiuit dñs vocem fletus mei. Qđ cũ
ei ꝓuenerit: nõ mirũ est si iam ita pfecta est:
vt oret ꝓ inimicis suis. Põt g° ad hoc per
tinere qđ dixit: Erubescant ⁊ cõturbentur
omnes inimici mei: vt de peccatis agant
penitentiã: qđ sine cõfusione ⁊ cõturbatio
ne fieri nõ põt. Nihil itaq̃ impedit sic acci
pere ⁊ illud qđ sequit: Conuertant ⁊ erube
scant: Id est ꝯuertant ad deũ: ⁊ erubescãt
se in priorib⁹ tenebris peccatoꝝ aliq̃n glo-
riatos. Sicut Aplus dicit: Quã eñ glori
am habuistis aliquãdo in his in quib⁹ nũc
erubescitis. Qđ aũt addidit valde veloci
ter: aut ad optantis affectũ: aut ad christi
potentiã referendũ est: Qui gẽtes q̃ ꝓido
lis suis ꝑsequebant ecclesiã: ad euãgelij fi
dem tanta temporꝫ celeritate cõuertit.

¶ Explicit Tractatus de ps. VI.

¶ Incipit Tractatus de ps. VII.

¶ Psalmus ipsi Dauid quẽ cãtauit dño ꝓ v'bis Chusi filij gemini.

Historiã quidẽ vnde occasionẽ istaꝫ
ꝓpropha sumpsit: in regnorũ secũdo
libro cognoscere facile est. Ibi eni Chusi
amicus regis Dauid transitũ fecit in par-
tes Absalon filij ei⁹: qui aduersus patrem
bellũ gerebat: ad explorãda cõsilia ⁊ renũ
cianda que aduersus patrẽ ille moliebat:
auctore Achitofel: Qui defecerat ab ami-
citia Dauid: ⁊ filiũ ei⁹ aduersus patrẽ ꝯsi-
lijs quib⁹ posset: instruebat. Sed q̃m non
ipsa historia in hoc psalmo ꝯsiderãda est:
de qua ꝓpropha mysteriorũ velamẽ assũ-
psit: si transitũ ad christũ fecimus: aufera-
tur velamẽ. Et pmo ipsoꝝ nominũ signifi-
catioẽ interrogemus: quid sibi velit. Non
eñ defuerũt interpretes: q̃ hec ipa nõ car-
naliter ad litterã: sed spiritualiter inuesti-
gantes: edicerẽt nobis qđ Chusi interpre-
tat silentiũ. Gemini aũt dexter: Achitofel
fratris ruina. Quibus interptationib⁹ rur
sum nobis traditor ille Judas occurrit: vt
Absalon eius imaginẽ gestet: scdm qđ pa
tris pax interpretatur: quia pacatus erga
illũ extitit pater: q̃uis ipse dolis suis bellũ
haberet in corde: sicut in psalmo. iij. trac-
tatũ est: Queadmodũ aũt inuenit in euã-
gelio filios dñi nostri Jesu christi dictos es
se discipulos: sic in eodẽ euangelio inueni
tur etiã fratres esse appellatos. Resurgẽs
enim domin⁹ ait: Uade ⁊ dic fratribus me
is. Et Apostolus eũ dicit primogenitũ in
multis fratribus. Discipuli ergo ei⁹ ruina
qui eũ tradidit: recte intelligit fratris rui-
na. Qđ Achitofel interpretari diximus.
Chusi aũt qđ interpretatur silentiũ: recte
accipit aduersus illos dolos dñm nostrũ
silentio dimicasse: id est altissimo secreto q̃
cecitas in israel ex parte facta est: cum do-
minũ persequebãtur: vt plenitudo gentiũ
subintraret: ⁊ sic omnis israel saluus fieret.
Ad hoc ꝓfundum secretũ atq̃ silentiũ cũ
venisset Apostolus: exclamauit quasi quo
dã ipsius altitudinis horrore pcussus. O
altitudo diuitiarũ sapientie ⁊ scientie dei:
q̃ inscrutabilia sunt iudicia eius: ⁊ inue-

fugabiles vie ipsius: Quis enim cogno-
uit mentē domini: aut quis cōsiliarius illi-
us fuit? Ita magnū illud silentiū non expo
sitione magis aperit: q̄ admiratione com-
mendat. Hoc silentio dominus sacramen
tū venerabilis passionis occultās: volun-
tariam ruinā fratris: id est nefariū scelus
traditoris sui: in sue misericordie atq̄ pro
uidentie ordinē vertit: Ut quod ille ad ꝑ-
niciē vnius hominis peruersa mente facie
bat: iste ad salutem omniū hominū proui-
da gubernatione cōferret. Cantat ḡ psal-
mū domino anima perfecta: que iam dig-
na est nosse secretū dei. Cantat pro verbis
Chusi: quia meruit nosse verba illius silen
tij. Apud infideles enī ⁊ persecutores: si-
lentiū est illud atq̄ secretū. Apud suos au
tem quibus dictū est: Jam nō dicam vos
seruos: quia seruus nescit quid faciat do-
minus eiꝰ: vos aūt dixi amicos: q̄r omnia
que audiui a patre meo: nota feci vobis.
Apud amicos ergo eius non est silentiū:
sed verba silentij: id est ratio exposita ⁊ ma
nifesta illius silentij. Quod silentiū: id est
Chusi: dicit̄ filius gemini: id est dextri. Nō
enī abscondendū erat sanctꝭ: quod ꝓ illis
gestū est. Et tñ īquit: Nesciat sinistra tua:
quid faciat dextera tua. Canit ergo aīa ꝑ-
fecta in ꝓphetia cui secretū illud innotuit:
ꝓ verbis Chusi: id est pro cognitiōe eius-
dē secreti. Quod secretū: dexter deus: id ē
fauens atq̄ ꝓpitius ei: operatus est. Qua
re hoc silentiū filius dextri appellatur: qꝺ
est Chusi filius gemini.

Domine deus meꝰ in te spe-
raui: saluū me fac ex oībus
persequentibus me ⁊ † erue
me. Tanq̄ cui nō restat iam perfecto nisi
inuidus diabolus superato omni bello at
q̄ aduersitate vitiorum: dicit: Saluū me
fac ex omnibus ꝑsequētibꝰ me ⁊ erue me.

Alia lra. † libera.

Nequādo rapiat vt leo animā
meā: Dicit Apostolus: Aduersariꝰ vester
tanq̄ leo rugiens circuit: querēs quē deuo
ret. Itaq̄ cū diceret per pluralē numerū:
saluū me fac ex omnibus ꝑseq̄ntibus me:
singularē postea intulit dicens: Nequādo
rapiat vt leo animā meā. Nō enim ait: ne-
quādo rapiant: sciēs quis restiterit inimi-
cus: tam ꝑfecte anime vehemēter aduer-
sus. Dū nō ē qui redimat: neq̄ qui
saluū faciat. Id est ne ille rapiat: dū tu
nō redemis: neq̄ saluū facis. Si enī deus
nō redimat neq̄ saluū faciat: ille rapit. Et
vt manifestū sit iam perfectā animā hoc di
cere: cui solius diaboli fraudulētissime in-
sidie cauēde sunt: vide q̄d sequat̄. Do
mine deus meus si feci istud: Quid
est hoc qꝺ vocat istud? An q̄r nō dicit no-
men peccati: vniuersale peccatū intelligē-
dū est. Qui intellectꝰ si displicet: illud ac-
cipiamꝰ dici qꝺ sequit̄: Tanq̄ si interrogaſ
semus q̄d est hoc qꝺ dicis: istud respōdit:
Si est iniquitas in manibꝰ meis.
Iā ergo manifestū est: de omni peccato di
ci. Si reddidi retribuētibus mi-
hi mala: Quod nō pōt vere dicere: nisi
ꝑfectus. Ait quippe dñs: Estote ꝑfecti: sicꝫ
pater vester q̄ est in celis: Qui solē suū ori
ri facit suꝑ bonos ⁊ malos: ⁊ pluit suꝑ iu-
stos ⁊ iniustos. Qui ergo nō reddit retri-
buētibus mala: ꝑfectus est. Cū itaq̄ oret
anima ꝑfecta ꝓ verbis Chusi filij gemini:
id est ꝓ cognitione illius secreti atq̄ silētij:
quod ꝓ salute nostra operatus est ꝓpitius
nobis ⁊ misericors dominꝰ: vt toleraret et
patiētissime sustineret dolos traditorꝭ sui.
Tanq̄ huic ꝑfecte anime dicat exponēs
rationē ipsiꝰ secreti: Ego ꝓ te impio ⁊ pec
catore: vt tue iniq̄tates mei sanguinis effu
sione lauarent̄: magno silētio ⁊ magna pa-
tientia traditorē meū ꝑtuli. Nōne imitabe
ris me: vt ⁊ tu non reddas mala ꝓ malis.
Animaduertēs igit̄ ⁊ intelligēs quid ꝓ il-
lo fecerit dominꝰ: ⁊ eius exemplo ad ꝑfec-
tionē ꝓficiens: dicit: Si reddidi retribuē-
tibus mihi mala: Id ē si nō feci quod tu fa
ciendo docuisti. Decidā † ergo ab ini
micis meis inanis. Et bene nō ait: si
reddidi tribuentibꝰ mihi mala: sed retribu
entibus. Qui enī retribuit: iam aliquid ac
ceperat. Maioris aūt patientie est: nec ei
mala repēdere: qui acceptꝭ beneficijs red
dit mala ꝓ bonis: q̄ si nullo ante accepto
bñficio nocere voluisset. Si reddidi ergo
inq̄t retribuētibus mihi mala: id ē si te non
imitatus sum in illo silētio: hoc ē patientia
tua quā ꝓ me opatus es: decidā ab inimi
cis meis inanis. Inaniter. n. se iactat: qui
cū ⁊ ipse homo sit: cupit se de homine vin-
dicare. Et cū superare hominē palā que-
rit: occulte a diabolo superat̄. Inanis effe
ctus: vana ⁊ suꝑba leticia: qꝺ quasi vinci
non potuit: Intelligit ḡ iste vbi maior fiat
victoria: ⁊ vbi pater reddat q̄ videt in oc-
culto. Ne itaq̄ reddat retribuētibꝰ mala:
iram potius q̄ hominē vincit: illis etiā lit-
terꝭ eruditꝰ: in quibus scriptū est: Melior

Alia lra † merito.

est qui vincit irā: ꝙ̄ qui capit ciuitateʒ. **Si reddidi retribuentibus mihi mala: decidā** **ꝑ̄ ab inimic̄ meis inanis.** Iurare videt̄ ꝑ execractionē: qḋ ē grauissimū iurisiurandi genus: cū homo dicit: si illud feci: illud patiar. Sed aliud est iuratio in ore iurantis: aliud in significatione ꝓphetant̄. Hic.n. dicit quid vere cōtingat hominib⁹ qui reddunt retribuentib⁹ mala: nō quod sibi aut alicui quasi iureiurando imp̄cetur. **Persequatur: ergo: inimicus animā meam ⁊ cōprehendat:** Iterū inimicū singulari numero nominās: illuʒ magis magis ꝗ manifestat: quē supius velut leonem appellauit. Ipse eni animā ꝑsequit̄: ⁊ si deceperit: cōprehendet. Nam hoīes vsq ad interfectionē corpis seuiunt. Animā vero post illā visibilē mortē in potestate habere nō possunt. Diabolus aūt quas aīas ꝑsecutus cōprehenderit: possidebit. **Et conculcet in terra vitā meā:** Id est cōculcando terrā faciat vitā meā: cibū: scʒ suū. Non eñ tm̄ leo: sed etiā serpens appellat⁹ est: cui dictū est: Terraʒ manducabis. Et peccatori hōi dictum ē: Terra es: ⁊ in terrā ibis. **Et gloriam meā in pulυereʒ deducat.** Hic est ille puluis: quē proijcit ventus a facie terre: superborū scʒ vana ⁊ inepta iactātia ⁊ inflata ⁊ nō solidata: tanꝗ̄ vento elatus: pulueris globus. Recte itaq hic posuit gloriā: quā non vult in puluerē deduci. Vult eñ eam solidaʒ habere in conscientia corā deo: vbi nulla iactātia est: Qui gloriatur inquit: in domino glorietur. Ista soliditas in puluerē deducitur: si per superbiā quisꝗ cōtemnēs secreta cōscientie: vbi solus deus hominē ꝓbat: velit apud infantes gloriari. Hinc est qḋ alibi dicit deus: Cōteret ossa placentiū hoībus. Qui aūt bñ didicit vel exꝑtus est vitioruʒ supandorū gradus: intelligit hoc vitiū inanis glorie: vel solū vel maxīe cauendū eē ꝑfectis. Quo ṗmo eñ vitio lapsa est aīa: hoc vltimū vincit. Initiū aūt oīs peccati sup̄bia. Et initiū sup̄bie hominis: apostatare a deo. **Exurge domine in ira tua:** Quid adhuc iste quē ꝑfectū dicim⁹: ad iram ꝓuocat deū: Nōne videndū est ne potius ille ꝑfectus sit: qui cū lapidaret̄: dixit: Dñe ne statuas illis hoc peccatum: An ⁊ iste: nō aduersus hoīes hec ꝑ̄catur: sed aduersus diabolū ⁊ angelos eius: quorū possessio peccatores atꝗ impij homies sunt: Nō ergo seuiens: sed misericors aduersus eū orat: quisꝗ̄s orat vt ei auferatur ista possessio ab illo dño qui iustificat impium. Cū.n. iustificatur impius: ex impio fit iustus. Et ex possessione diaboli: migrat in templū dei. Et qm̄ pena ē: vt cuiꝗ auferat̄ possessio in qua dñari desiderat: hāc penā dicit iraʒ dei aduersus diabolū: vt desinat possidere quos possidet. Exurge dñe ī ira tua. Exurge: hic appare dixit: hūanis videlicet ⁊ latentibus verbis. Quasi deus dormiat: cū in secret̄ suis incognit⁹ latet. **Exaltare in finibus inimicoꝝ meorū:** Fines dixit ipsam possessionē. Ubi vult deum exaltari potius: id ē honorari ⁊ glorificari: ꝙ̄ diabolū: dum impij iustificantur: ⁊ laudant deū. **Et exurge dñe de⁹ meus in precepto qḋ mandasti:** Id est qꝛ hūilitatē p̄cepisti: hūilis appare. Et tu prior imple qḋ p̄cepisti: vt exemplo tuo vincētes superbiā: nō possideant̄ a diabolo: q̄ aduersus tua p̄cepta superbiā ꝑsuasit dicēs: Manducate ⁊ apientur vobis oculi: ⁊ eritis tanꝗ̄ dij. **Et † cōgregatio populorū circūdabit te.** Duplex intellectus ē. Cōgregatio eñ ꝑploꝝ: siue credentium: siue ꝑsequētiū pōt accipi: quorū vtrūꝗ eadē dñi nostri hūilitate factū est: Quā ꝯtemnens ꝑsequentiū multitudo: circūdedit eū. De qua dictū ē: Quare fremuerūt gentes: ⁊ populi meditati sunt inania. Credentiū aūt ꝑ eius humilitatē multitudo ita eum circūdedit: vt verissime diceretur: Cecitas ex ꝑte israel facta ē: vt plenitudo gentiū intraret. Et illḋ: Postula a me ⁊ dabo tibi gentes hereditatē tuam: ⁊ possessionē tuā terminos terre. **Et propter hanc in altum regredere:** Id ē ꝓpter hanc congregationē regredere in altū: quod resurgendo ⁊ in celū ascendēdo fecisse intelligitur. Ita eni glorificatus: dedit spm̄ sanctuʒ. Qui ante glorificationē eius dari nō posset: Sicut in euāgelio positū est: Spiritus aūt nōdū erat datus: quia Iesus non dū erat glorificatus. Regressus ergo in altum ꝓpter congregationē populorū: misit spiritū sanctū. Quo impleti predicatores euangelij: orbem terraꝝ ecclesijs impleuerunt. Potest ⁊ sic iste sensus intelligi: Exurge dñe in ira tua: ⁊ exaltare in finib⁹ inimicorū meoꝝ: Id ē exurge in ira tua: ⁊ nō te intelligant inimici mei. Ut hoc sit exaltare: id ē altus efficere: ne intelligaris: quod refertur ad illud silentiū. Sic eñ de hac exaltatione in alio psalmo dicit̄: Et ascendit

Alia lra † synagoga.

super cherubin ⁊ volauit. Et posuit tene-
bras latibulũ suũ. Qua exaltatione: id est
occultatione: cũ de merito peccatorũ suo-
rũ nõ intellexerint qui te crucifigent: con-
gregatio credentiũ circũdabit te. Ipsa. n.
humilitate exaltatus est: id ē non est intel-
lectus. Ut ad hoc referatur. Et exurge do
mine deus meꝰ in p̄cepto quod mandasti:
Id ē cũ appares humilis: altus esto: vt nõ
intelligant inimici mei. Justo aũt sunt pec
catores inimici: ⁊ pio impij. Et ꝯgregatio
populorũ circũdabit te: Id ē per hoc ip̄m
ꝙ te nõ intelligũt qui te crucifigent: credēt
in te gentes: atq̧ ita cõgregatio populorũ
circũdabit te. Sed qđ sequitur: si vere hoc
significat: plus doloris habet: q2 iam inci-
pit sentiri: q̄ȝ leticie: q2 intelligitur. Sequi-
tur enim: Et ꝓpter hanc in altũ regredere:
Id est ⁊ ꝓpter hanc cõgregationē generis
humani qua ecclesie referte sunt: in altũ re
gredere: id ē rursus desine intelligi. Quid
est ergo ⁊ ꝓpter hanc: nisi q2 ⁊ ista te offen-
sura est: ita vt verissime ꝓnuncies dicens:
Putas cũ venerit filiꝰ hominis inueniet
fidē sup terrã? Item dicit de pseudo ꝓphe
tis qui intelligunt heretici: ꝓpter eorũ ini-
q̇tatē refrigescet caritas multorꝫ. Cũ ḡ ⁊ in
ecclesijs: hoc est in illa ꝯgregatione popu
lorũ atq̧ gentiũ: vbi nomē christianũ latis
sime ꝑuagatũ ē: tanta erit abundantia pec
catorũ q̄ iam ex magna ꝑte sentitur: nõne
illa hic p̄dicitur: que ꝑ aliũ quoq̧ ꝓphetã
denũciata est fames verbi? Nõne ⁊ ꝓpter
hanc cõgregationē peccatis suis a se lumē
veritatꝭ abalienantē in altum regreditur:
id est vt aut nullis: aut ꝑ paucis. De qui-
bus dictũ est: Beatus qui perseuerauerit
vsq̧ in finē: hic saluus erit: teneat ⁊ perci-
piatur sincera fides: ⁊ ab omniũ prauarũ
opinionũ labe purgata. Nõ ergo inmerito
dicit. Et ꝓpter hanc cõgregationē in altũ
regredere: Id ē secede rursus in altitudi-
nem secretorũ tuorũ: etiã ꝓpter hanc con-
gregationē populorũ q̄ habet nomē tuũ:
⁊ facta tua: non facit. Sed siue supior: siue
ista sit cõgruentior huiꝰ loci expositio: siue
p̄iudicio alteriꝰ alicuius meliorꝭ aut parꝭ:
cõuenientissime sequit: **Dominus iu-
dicat populos.** Siue eñ in altũ regres
sus est: cũ post resurrectionē ascendit in ce
lũ: bene sequit: Dominꝰ iudicat populos
q2 inde venturus ē iudicare viuos ⁊ mor-
tuos. Siue in altũ regrediatur: cũ peccato
res christianos deseret intelligentia veri-
tatis: q2 de ipso aduētu dictũ est: Putas
veniens filius hominis inueniet fidē suam
in terra? Dñs eni iudicat populos. Quis
dñs nisi Jesus christꝰ? Pater eñ nõ iudi-
cat quēquã: sed omne iudiciũ dedit filio.
Quapropter hec anima q̄ ꝑfecte orat: vi-
de quēadmodũ non timeat iudicij diem:
⁊ vere securo desiderio dicat in oratione:
Adueniat regnũ tuũ. **Judica: inquit:
me dñe ẜm iusticiam meam:** In su-
periori psalmo infirmus deꝑcabat: miseri
cordiã potius implorans dei: q̄ȝ cõmemo
rans vllum meritum suum. Quoniã filius
dei peccatores venit vocare in penitentiã.
Itaq̧ ibi dixerat: Saluũ me fac dñe ꝓpter
misc̄diam tuã: id est non ꝓpter meritũ me-
um. Nunc aũt quoniã vocatꝰ tenuit ⁊ ser-
uauit p̄cepta que accepit: audet dicere: iu
dica me domine ẜm iusticiã meã: **Et ẜm
innocētiã meã super me.** Ista est ve-
ra innocentia: q̄ nec inimico nocet. Itaq̧
bene se iudicari postulat ẜm innocentiã su
am: qui vere dicere potuit: Si reddidi re-
tribuentibꝰ mihi mala. Qđ aũt addidit:
sup me: non ad innocentiã tm̄: sed ad iusti
ciã quoq̧ subaudiri pőt. Ut iste sit sensus:
Judica me dñe ẜm iusticiã meã: ⁊ ẜm in-
nocentiã meã: que iusticia ⁊ innocētia sup
me est. Quo additamēto demõstrat: idip
sum: qđ anima iusta ē ⁊ innocēs: non ꝑ se
habere: sed ꝑ illustrantē ⁊ illuminãtē deũ.
De hac. n. dicit in alio psalmo: Tu illumi
nabis lucernã meã domine: Et de Joãne
dicitur: Quia nõ erat ille lumen: sed testi-
moniũ ꝑhibebat đ lumine. Ille erat lucer
na ardens ⁊ lucens. Lumen ergo illud vñ
anime tanq̄ȝ lucerne accēdunt: nõ alieno
sed ꝓprio splēdore prefulget: quod est ip̄a
veritas. Ita ergo dicitur: ẜm iusticiã meã
⁊ scđm innocentiã meã super me: tanq̄ȝ si
lucerna ardens ⁊ lucens diceret: Judica
me scđm flammã que sup me est: id est nõ
qua sum ego: sed qua fulgeo accensa đ te.

**Consummetur aũt nequicia pec
catorum:** Cõsũmetur inquit: ꝑficiatur
scđm illud quod est in Apocalypsi. Justꝰ
iustior fiat: et sordidus sordescat adhuc.
Uidetur eñ cõsũmata nequicia hominũ:
qui crucifixerũt filiũ dei. Sed eorũ maior
est: qui noluerunt recte viuere: ⁊ oderunt
p̄cepta veritatis: pro quibus crucifixus ē
filius dei. Consũmetur ergo inquit nequi-
cia peccatorũ: id est ꝑueniatur ad summã
nequiciã: vt possit iustũ iam venire iudici-

um. Sꝫ qm̄ nõ solũ dictũ est: sordidus sor
descat adhuc: sed etiã dictũ est: iustus iu-
stioꝛ fiat: annectit τ dicit: Et † dirige iu- Alia lra. τ dirige.
stum: scrutãs corda τ renes deus.
Quõ ĝ iust⁹ dirigi põt: nisi in occulto: qm̄
etiã ecclesia illa que initio tpm christiano-
rũ: cũ ad huc psecutiõe seculariũ hominũ
sancti pmerent: miranda videbat hoibus.
Nunc postq̃ in tanto culmine nomẽ cepit
esse christianũ: creuit hypocrisis: id ẽ simu
latio: coꝝ scꝫ q̃ noie christiano: malũt hoi-
bus placere q̃ deo. Quõ ergo dirigitur iu
stus in tanta ↄfusione simulatiõis: nisi dũ
scrutatur corda τ renes de⁹: vidẽs oim̃ co
gitationes q̃ noie cordis significate sunt: τ
delectationes q̃ nomine renũ intelligunt.
Recte quippe tpaliũ τ terrenarũ rerũ de-
lectatio: renib⁹ tribuitur: qꝛ τ ipã ps est in-
ferioꝛ hominis: τ ea regio est vbi carnalis
generationis voluptas habitat: per quaꝫ
in hanc erũnosam τ fallacis leticie vitã: p
successionẽ ꝓlis natura hũana trãsfundit.
Scrutãs ĝ coꝛ nostrũ de⁹: τ pspiciens ibi
esse vbi est thesaur⁹ nr̃: id est in celis: Scru
tãs etiã renes: τ pspiciẽs nõ nos acq̃escere
carni τ sanguini: s̄ delectari in dño: dirigit
iustũ in ipsa ↄsciẽtia corã se: vbi nullus ho
minũ videt: s̄ solus ille q̃ pspicit q̃d quisq̃
cogitet: τ quid queq̃ delectet. Finis. n. cu
re delectatio est: qꝛ eo q̃sq̃ curis τ cogita-
tionib⁹ nititur: vt ad suã delectationẽ pue
niat. Videt igit curas nostras: qui scrutat
coꝛ. Videt aũt fines curarũ: id est delecta-
tiones: qui pscrutat renes. Ut cũ inuene-
rit: nõ ad ↄcupiscentiã carnis: neq̃ ad cõ-
cupiscentiã oculoꝝ: neq̃ ad ambitionẽ se-
culi: q̃ oĩa trãseunt tanq̃ vmbra: inclinari
curas nostras: s̄ ad gaudia rerũ eternaruꝫ
sustolli: que nulla cõmutatiõe violant: di-
rigit iustũ scrutãs corda τ renes de⁹. Ope
ra eni nostra q̃ factis τ dictis opamur: pñt
esse nota hoibus: sed quo aĩo fiant: τ quo
p illa puenire cupiam⁹: solus ille nouit q̃
scrutat corda τ renes de⁹. Iustũ † au- Alia lra. τ adiutoriũ.
xiliũ meũ a dño: qui saluos facit re
ctos corde. Duo sunt officia medicine:
Unũ q̃ sanat infirmitas: Alterũ q̃ sanitas
custodit. Iuxta illud pmũ: dictũ ẽ in supi-
oꝛe psalmo: Miserere mei dñe: qm̄ infir-
mus sũ. Iuxta h̄ alterũ: in hoc psalmo di-
cit: Si est iniq̃tas in manib⁹ meis: Si red-
didi retribuẽtib⁹ mihi mala: decidã merito
ab inimic̄ meis inanis. Ibi eni infirmus
vt liberet. Hic iã sanus ne corrũpat: orat.

Iuxta illud: ibi dicit: Saluuꝫ me fac ꝓpt
miscdiaꝫ tuã. Iuxta istud: h̄ dicit: Judica
me dñe s̄m iusticiã meã. Ibi eni: vt a moꝛ
bo euadat remediũ: h̄ aũt: ne in moꝛbũ re-
cidat tuitionẽ petit. Iuxta illõ: dicit: Sal-
uũ me fac dñe s̄m miscdiam tuã. Iuxta h̄
dr: Justũ auxiliũ meũ a dño: q̃ saluos fa-
cit rectos corde. Et illa em̄ τ ista saluos fa
cit. Sꝫ illa ex egritudine ad salutẽ trãsfert:
hec in ipsa salute ↄseruat. Itaq̃ ibi: mise-
ricoꝛs auxiliũ est: qꝛ nullum habet meritũ
pctõꝛ q̃ adhuc iustificari desiderat: credẽs
in eũ q̃ iustificat impiũ. Hic aũt: iustũ au-
xiliũ est: qd̃ iam iusto tribuit. Dicat ĝ ibi:
peccatoꝛ: qui dixit: Infirmus sum: Saluũ
me fac domine ꝓpter misericoꝛdiã tuam.
Et dicat hic iustus: qui dixit: Si reddidi
retribuẽtibus mihi mala. Justũ auxilium
meũ a domino: qui saluos facit rectos coꝛ
de. Si eni medicinã exhibet qua sanemur
infirmi: quãtomagis eã qua custodiamur
sani. Quoniã si cũ adhuc peccatores esse
mus: christus ꝓ nobis mortuus est: quan
tomagis nunc iustificati: salui erimus ab
ira p ipsum. Justũ auxiliũ meũ a domino
qui saluos facit rectos corde. Dirigit iu-
stũ: scrutãs corda τ renes deus. Justo aũt
auxilio: saluos facit rectos corde. Non si-
cut scrutat corda et renes: ita saluos facit
rectos corde τ renibus: quia cogitationes
male sunt in prauo corde: τ bone in rec-
tocorde. Delectationes autem non bone
ad renes pertinent: quia inferioꝛes sunt at
q̃ terrene. Bone vero non ad renes: sed
ad ipsum coꝛ. Propterea nõ ita dici pos-
sunt recti renibus: sicut dicuntur recti coꝛ-
de. Cum iam vbi cogitatio: ibi et delecta-
tio est. Quod fieri non potest: nisi cũ diui-
na atq̃ eterna cogitantur. Dedisti inquit
leticiaꝫ in coꝛde meo: cũ dixisset: Signatũ
est super nos lumẽ vultus tui domine. Nã
phantasmata reꝝ tempoꝛaliũ que sibi ani
mus fingit: cuꝫ se spe vana moꝛtaliq̃ iacta
tur: q̃uis inanib⁹ imaginatiõib⁹ afferãt se
pe deliram insanãq̃ leticiam: non tamen
coꝛdi hec delectatio: sed renibus tribuẽda
est: quia ille omnes imaginationes de infe
rioꝛibus: hoc est terrenis carnalibusq̃ re-
bus attracte sunt. Ita fit: vt scrutãs coꝛda
τ renes deus: τ pspiciens in coꝛde rectas
cogitationes: in renibus nullas delectatio
nes: iustũ auxiliũ pbeat rectis coꝛde: vbi
mundis cogitationibus superne delectati
ones socientur. Et ideo in alio psalmo cũ

dixisset: Insuper ⁊ vsqꝫ ad nocte̅ increpu-
erunt me renes mei: subiecit de auxilio di
cens: Prouidebã dominuꝫ in conspectu
meo semper: q̃m a dextris est mihi ne con-
mouear. Ubi ostendit suggestio̅es tm̅ se a
renibus passũ: nõ etiã delectationes: q̃s si
pateret̃: vtiqꝫ cõmoueret̃. Dixit aũt a dex
tris est mihi dñs ne commouear: deinde
subiungit: ꝓpter hoc letatũ est cor meũ: vt
renes eũ increpare potuerint nõ delecta-
re. Nõ itaqꝫ in renibus: sed ibi facta est de
lectatio: vbi aduersus renũ increpationeꝫ
ꝓuisus est deus a dextris esse: id ẽ in corde
Alia lr̃a † patiens. Deus iudex iustus fortis ⁊ † lõga
nimis: Quis deus iudex: nisi deus qui
iudicat ꝓplos: Ipse iustus: qui reddet vni
cuiqꝫ iuxta opa sua. Ipse fortis: q̃ etiã ꝑse
cutores impios: cũ sit potẽtissim⁹ ꝓ nostra
salute tolerauit. Ipse lõganimis: qui etiaꝫ
ipos qui ꝑsecuti sunt: nõ statim post resur-
rectione̅ ad suppliciũ rapuit: sed sustinuit:
vt se aliquãdo ad salutem ab illa impieta-
te cõuerterent. Et adhuc sustinet: seruans
vltimo iudicio vltimã penã: ⁊ nũc vsqꝫ in-
uitans peccatores ad penitentiaꝫ. † Non
Alia lr̃a † nũq̃d irascet̃ irã adducens ꝑ singulos dies. Si-
gnificanti⁹ fortasse dicit̃: iraꝫ adduce̅s: q̃s
irascens. Et ita in exemplarib⁹ grecis inue
nimus. Ut nõ sit in ipso ira qua punit: sed
in animis eoꝝ ministrorũ qui p̃ceptis veri
tatis obte̅perant: ꝑ quos iubetur etiã infe-
rioribus ministerijs qui vocant̃ angeli ira
cundie: ad punie̅da peccata. Quos iã nõ
ꝓpter iusticiã qua nõ gaudent: s; ꝓpter ma
liciã pena hũana delectat. Nõ ergo deus
iram adducit ꝑ singulos dies: id est non ꝑ
singulos dies ad vindictam cõgregat mi-
nistros suos. Nunc enim patientia dei ad
penitentiã inuitat. Ultimo vero tempore:
cũ ibi homines ꝓpter duritiam suam ⁊ cor
impenitens: thesaurizauerint sibi irã in die
ire ⁊ reuelationis iusti iudicij dei gladium
suũ vibrabit. Nisi † cõuertimini: in-
Alia lr̃a † ꝯuersi fuerit̃. quit: gladium suũ vibrabit: Potest
ipse homo dñicus gladius dei intelligi bis
acutus: id est framea: que̅ nõ vibrauit pri-
mo aduentu: sed tanq̃ in vagina hũilitat̃
abscondit. Uibrabit aũt: cũ in secũdo ad-
uentu venie̅s iudicare viuos ⁊ mortuos:
in manifesto splendore claritatis sue: iustis
lumie suo: ⁊ terrore impijs coruscabit. Nã
in alijs exemplaribus ꝓ eo q̇d est Gladiũ
suũ vibrabit. Frameã suã splendificabit:
positũ est. Quo verbo cõuenientissime si-
gnificari arbitror vltimũ dominice clarita
tis aduentum: quãdoquide̅ ex ipsius per-
sona intelligitur: q̇d alius psalmus habet:
Libera domine ab impijs animã meã: fra-
meam tuã ab inimicis manus tue. Arcũ
suum tetendit ⁊ parauit illum. Nõ
passim verborũ te̅pa p̃tereũda sunt: quod
gladiũ de futuro dixit vibrabit: arcũ de p̃-
terito tete̅dit. Deinde p̃teriti temporis cõ
sequũtur verba. Et in ipso parauit
vasa mortis: sagittas suas arden-
tibus † operatus est. Arcuꝫ ergo istũ: Alia lr̃a † effecit.
scripturas sanctas: libe̅ter acceperim: vbi
fortitudine noui testamenti: quasi neruo q̃
dam: duricia veteris flexa ⁊ edomita est.
Hinc tanq̃ sagitte emittũtur apostoli: vel
diuina preconia iaculãtur. Quas sagittas
ardentibus operatus est: id est qui ꝑcus-
si diuino amore flagrarent. Qua eniꝫ alia
sagitta percussa est: que dicit: Inducite
me in domum vini: cõstituite me inter vn-
genta: constipate me inter mella: quoniaꝫ
vulnerata caritate ego sum. Quibus alijs
sagittis acce̅dit̃: qui redire ad deũ cupie̅s:
⁊ ab ista peregrinatio̅e remeare: aduersus
dolosas linguas petit auxiliũ. Et ei dici-
tur: Quid det̃ tibi: aut quid adijciat̃ tibi
aduersus linguã dolosam: Sagitte poten
tis acute: cũ carbonibus vastatorijs: Id
est: quibus percussus atqꝫ inflãmatus: tã-
to amore ardeas regni celorũ: vt omniũ re
sistentiũ ⁊ a ꝓposito reuocare vole̅tiũ: ling
uas ꝯte̅nas: ⁊ ꝑsecutiones eorũ derideas:
dice̅s: Quis me sepabit a caritate christi:
tribulatio: an angustia: an ꝑsecutio: an fa-
mes: an nuditas: an ꝑiculũ: an gladi⁹: Cer
tus sũ eni inq̃t: q; neqꝫ mors: neqꝫ vita: ne
qꝫ ãgelus: neqꝫ p̃ncipat⁹: neqꝫ p̃tãtia: neqꝫ
futura: neqꝫ virtus: neqꝫ altitudo: neqꝫ ꝓ-
fundũ: neqꝫ creatura alia poterit nos se-
perare a caritate dei: q̃ est in christo Iesu
dño nostro. Sic ardentibus sagittas suas
operat⁹ est. Nam in grecis exemplaribus
ita inuenitur: sagittas suas ardentib⁹ opa
tus est. Latina aute̅: ardentes: pleraqꝫ: ha
be̅t. Sed siue ipe sagitte ardeãt: siue arde-
re faciãt: quod vtiqꝫ nõ p̃nt: nisi ⁊ ipe arde
ant: integer sensus est. Sed quia non sagit
tas tantũ: sed etiã vasa mortis dixit in ar-
cu dominũ parasse. Queri põt que sint va
sa mortis: An forte heretici: Nã et ipsi ex
eode̅ arcu: id est ex eisdeꝫ scripturis in ani
mas non caritate inflãmandas: sed vene-
nis perime̅das insiliunt: q̇d non contingit

nisi ꝑ meritis. Propterea diuine ꝓuidentie etiã ista dispositio tribuenda est. Nõ qꝛ ipsa peccatores facit: sed q̃a ipsa ordinat cũ peccauerint. Malo eñ voto per peccatũ legentes: male coguntur intelligere: vt ipsa sit pena peccati: quorũ tamẽ morte: filij catholice ecclesie tanq̃ꝫ quibusdã spinis a somno excitant: vt ad intelligentiã diuinarũ ꝓficiant scripturarũ. Oportet eñ et hereses esse: vt ꝓbati inquit manifesti fiãt inter vos: hoc est inter hoies: cũ manifesti sint deo. An forte easdem sagittas ⁊ vasa mortis disposuit ad ꝑniciẽ infideliũ: ⁊ ardẽtes vel ardentibꝰ opatus est ad exercitationẽ fideliũ. Nõ eñ falsũ est qđ Apl's dicit: Alijs sumus odor vite in vitam: Alijs odor mortis in mortẽ. Et ad hec q̇s idoneus? Nõ g̃ mirꝫ si idẽ apli: ⁊ vasa mortis sũt eis a quibꝰ ꝑsecutionẽꝫ passi sunt: ⁊ ignee sagitte ad inflãmãda corda credẽtiũ. Pꝰ hanc aũt dispensationẽ iustũ veniet iudiciũ. De quo ita dicit: vt intelligamus vnicuiq̃ꝫ hõi suppliciuꝫ fieri de peccato suo: ⁊ eiꝰ iniquitatẽ in penã ꝯuerti. Nec putemꝰ illã tranquillitatẽ: ⁊ ineffabile lumẽ dei de se ꝓferre vñ peccata puniant: sed ipsa peccata sic ordinare: vt que fuerũt delectamẽta hõi peccãti: sint instrumẽta dño punienti. Ecce: inq̃t: ꝑturiuit iniusticiã: Quid eñi ꝯceperat: vt iniusticiã ꝑturiret: Cõcepit: inq̃t: † laborẽ: Hinc ẽ. n. illđ: In labore mãducab panẽ tuũ. Hinc etiã ⁊ illđ: Uenite ad me oẽs q̇ laborat: ⁊ onerati est: Iugũ eñi meũ leue ẽ: ⁊ onus meũ leue. Nõ eñ poterit labor finiri: nisi h̃ q̇sq̃ꝫ diligat: qđ inuito nõ possit auferri. Nã cũ ea diligunt que possumꝰ cõtra voluntateꝫ amittere: necesse est vt ꝓ his miserrime laboremus: ⁊ vt hec adipiscamur: in angustijs terrenarũ erũnarũ: cũ sibi quisq̃ꝫ illa rapere ⁊ ꝑuenire alterũ: aut extorquere alteri cupit: iniusticias machinemur. Recte ergo ⁊ prorsus ex ordine ꝑturiuit iniusticiam: qui ꝯcepit laborẽ. Parit aũt quid: nisi qđ ꝑturiuit: Quis nõ hoc ꝑturient qđ cõcepit. Nõ eñi hoc nascitur: qđ cõcipit: sed cõcipitur semen: nascitur qđ format ex semine. Labor est igit semen iniquitatis: peccatũ autẽ cõceptio laboris: id est: illud primũ peccatũ apostatare a deo. Parturiuit ergo iniusticiã: qui cõcepit laborẽ. Et peperit iniquitatẽ. Iniquitas hoc est: qđ iniusticia. hoc ergo peperit: quod parturiuit: Quid: deinde sequit. Lacũ aperuit ⁊ effodit illum. Lacũ aperire: est in terrenis rebus: id est tanq̃ꝫ in terra fraudẽ parare: quo aliꝰ cadat: quẽ vult decipere iniustus. Aperit aũt hic lacus: cuꝫ ꝯsentit male suggestioni terrenarũ cupiditatũ. Effodit vero: cũ post ꝯsensionẽ opatiõi fraudis instatur. Sꝫ vñ fieri põt: vt iniquitas ꝑus ledat hominẽꝫ iustũ in quẽ ꝓcedit: q̃ꝫ cor iniustũ vñ ꝓcedit. Itaq̃ꝫ fraudator pecunie (verbi gratia) dũ cupit aliũ dãno lacerare: ipse auaricie vulnere sauciat. Quis aũt vel demẽs: nõ videat quãtũ inter hos distet: cũ ille patiat damnũ pecunie: ille innocentie: Incidet: ergo: in foueã quã fecit. Quod in alio psalmo dicit: Cognoscet dñs iudicia faciẽs: in opibus manuũ suarũ cõprehẽsus est pctõr. Cõuertetur † labor eiꝰ ĩ caput eiꝰ: ⁊ iniq̃tas eius in vertice eiꝰ descendet. Nõ. n. voluit ipse peccatũ euadere: s̃ factꝰ est sub peccato tãq̃ꝫ seruꝰ: dicẽte dño: Ois q̇ peccat: seruꝰ est. Erit g̃ iniq̃tas eiꝰ sup ipm: cũ ipse iniquitati sue subdit: qꝛ nõ potuit dicere dño qđ innocẽtes ⁊ recti dicũt: Gloria mea ⁊ exaltãs caput meũ. Ita g̃ ipse inferior erit: vt eiꝰ iniq̃tas sit supior: ⁊ in illũ descẽdat: qꝛ grauat illũ ⁊ onerat: ⁊ ad requiẽ sanctoꝝ reuocare non sinit. Hoc fit: cũ in hoie ꝑuerso seruit ratio: ⁊ libido dñat. Confitebor dño s̃m iusticiã eius. Nõ ista ꝯfessio pctõꝝ est. Ille eñi hoc dic: q̇ supius verissime dicebat: Si ẽ iniq̃tas in manibꝰ meis. Sꝫ ꝯfessio iusticie dei: q̇ ita loq̇mur: Uere dñe iustꝰ es: qñ ⁊ iustos sic ꝓtegis vt ꝑ te ipm eos illumines. Et peccatores sic ordinas: vt nõ tua: sed sua malicia puniat. Ista ꝯfessio ita dñm laudat: vt nihil possint ipioꝝ valere blasphemie. Qui volentes excusare facinora sua: nolũt sue culpe tribuere quod peccant: hoc est nolunt sue culpe tribuere culpam suã. Itaq̃ꝫ aut fortunã: aut fatũ iueniũt qđ accusent: Aut diabolũ: cui nõ cõsentire in ptãte nr̃a esse voluit: q̇ nos fecit: Aut aliã naturã inducũt que nõ sit ex deo: fluctuantes miseri ⁊ errantes potius: q̃ꝫ cõfitentes deo: vt eis ignoscat. Non eñi oportet ignosci: nisi dicẽti: peccaui. Qui ergo videt merita animarũ sic ordinari a deo: vt dum sua cuiq̃ꝫ tribuuntur: pulchritudo vniuersitatis nulla ex parte violetur: in omnibus laudat deum. Et ista est nõ peccatorũ: sed iustoꝝ cõfessio. Nõ enim peccatorũ cõfessio est: dũ dicit dominꝰ: Confiteor tibi domine celi ⁊

Alia lra. † dolorẽ.

Alia lra † dolor.

terre: q2 abscōdisti hͣ a sapientib⁹: ꝛ reuela
sti ea puulis. Itē i Ecclīastico dicit: Cōfi
temini dn̄o in oībus opib⁹ ei⁹. Et hec dice
tis in ꝯfessiōe: opa dn̄i vniuersa bona val
de. Qđ in isto psalmo intelligi pōt: si qsꝗ
pia mēte dn̄o aduuāte: distinguat inter iu
stoꝝ pmia: ꝛ supplicia pctōꝝ. Queādmo-
dū his duob⁹ vniuersa creatura quā de⁹ a
se ꝯditā regit: mirifica ꝛ paucꝭ cognita pul
chritudine decorat. Ita ḡ ait: Confitebor
dn̄o ſm iusticiā eius: tanꝗ ille q̄ viderit n̄
factas tenebras a deo: ſ ordinatas tn̄. De
us em̄ dixit: Fiat lux: ꝛ facta est lux. Nō di
xit: fiāt tenebre: ꝛ facte sīt tenebre: ꝛ tn̄ ipas
ordinauit. Et iō dixit: Diuisit de⁹ int lucez
ꝛ tenebras. Et vocauit de⁹ lucē diē: ꝛ tene
bras vocauit noctē. Ista distinctio aliđ fe
cit ꝛ ordinauit: aliud aūt nō fecit: ſ tn̄ etiā
hͣ ordinauit. Iā vo tenebrꝭ significari pec
cata: ꝛ in pphͣa inuenit qui dicit: Et tene-
bre tue tāꝗ meridies erūt. Et in Aplo di-
cēte: Qui odit fratrē suū: in tenebrꝭ ē. Et il
lud pcipue: Abijciam⁹ opa tenebraꝝ: ꝛ in
duamur arma lucis: Nō ꝙ aliq̄ sit natura
tenebrarū: Omnis em̄ natura inquātū na
tura ē: esse cogit. Esse aūt: ad lucē ptinet:
nō eē ad tenebras. Qui ḡ deserit eū a q̄ fa
ctus est: ꝛ inclinat in id vn̄ factus est: in ni
hilū. in hoc: pctō tenebrat: ꝛ tn̄ nō penitus
perit: ſ in infimis ordinat. Itaꝗ postꝗ di
xit: ꝯfitebor dn̄o: ne peccatoꝝ ꝯfessionē in
telligerem⁹: subijcit vltimū. Et psallam
nomini dn̄i altissimi. Psallere autez
ad gaudiū ptinet. Penitētia vo peccatoꝝ
ad tristiciā. Potest iste psalm⁹ etiā in pso-
na dn̄ici hoīs intelligi: si mō ea q̄ ibi humi
liter dicta sunt: ad nostrā infirmitatē refe-
rant: quā ille gestabat.

¶ Explicit Tract. de ps. VII. ¶ Incipit
Tract. đ ps. VIII ¶ In fine p torcu
laribus: Ps ipsi Dauid.

Nihil de torcularib⁹ in textu ei⁹ psal-
mi cui⁹ iste titulus est: dicere videt.
In q̄ apparet multis ꝛ varijs siītudinib⁹
vnā eādēꝗ rē in scripturis sepe insinuari.
Torcularia ḡ possum⁹ accipe ecclīas: ea-
dē rōne q̄ ꝛ areā itelligim⁹ ecclīam. Quia
siue in area siue in torculari nihil aliud agi
tur: nisi vt fruct⁹ ab integumētꝭ purgent q̄
necessaria erāt: ꝛ vt nascerent: ꝛ vt cresce-
rēt: atꝗ ad maturitatē vel messis vꝭ vinde
mie puenirent. His ḡ vel integumētis vel
sustētaculis: id ē paleis in area frumēta: et
vinacijs in torcularib⁹ vina exuūtur. Sic
in ecclījs a mltitudine seculariū hoīm q̄ si-
mul cū bonis cōgregat (quib⁹ vt nascerēt
ꝛ apti fierēt vbo diuino: necessaria erat il-
la multitudo) id agit: vt spūali amore per
opationē ministroꝝ dei sepent. Agitur em̄
nūc vt nō loco: sed affectu interum separēt
boni a malis: ꝗuis simul in ecclesijs ꝗtuz
attinet ad corpalē pn̄tiā: ꝯuersent. Aliud
aūt erit tpus: q̄ vel frumēta in horrea: vel
vina in cellas segregent. Frumēta inqt re-
condet in horreis: paleas aūt cōburet igni
inextinguibili. Eadē res in alia similitudi-
ne sic itelligi pōt: Vina recōdet in apothe
cis: vinacia vero pecoribus pijciet: vt vē
tres pecorū: p penis gehennarū p simili-
tudinē intelligere liceat. Est alius intellec-
tus de torcularibus: dū tamē ab ecclesiaꝝ
significatione nō recedat. Nā ꝛ verbū di-
uinū: pōt vua intelligi. Dictus est em̄ ꝛ do
minus botrus vue: quē ligno suspensū: de
terra pmissionis qui premissi erant a pplo
israel: tanꝗ crucifixū attulerūt. Verbum
itaꝗ diuinū: cū enunciationis necessitate
vsurpat vocis sonū: quo in aures pueheat
audientiū: eodē sono vocꝭ tanꝗ vinacijs:
intellectus tanꝗ vinuz includit: ꝛ sic vua
ista in aures venit: quasi in calcatoria tor-
culariorū. Ibi autē discernit: vt sonus vs-
ꝗ ad aures valeat: intellectus aūt memo-
ria eorū qui audiunt: velut quodam lacu
excipiatur: inde transeat in morū discipli-
nam ꝛ habitū mentis: tanꝗ de lacu in cel-
las: in quibus si negligentia nō acuerit: ve
tustate firmabit. Acuit nanꝗ in iudeis: ꝛ
hoc aceto dn̄m potauerūt. Nā illud vinū
qđ de generatione vitis noui testamēti bi-
biturus est cū sanctꝭ suis domin⁹ in regno
patrꝭ sui: suauissimū atꝗ firmissimū sit: ne-
cesse est. Solent accipi torcularia etiā mar
tyria: tanꝗ afflictione persecutionū calca
tis eis: qui christi nomē cōfessi sunt. Mor
talia eorū tāꝗ vinacia in terra remanserūt.
Aīe aūt in requiē celestis habitatiōis ema
nauerunt. Sed neꝗ isto intellectu ab ec-
clesiaruz fructificatione disceditur. Psal-
litur ergo p torcularibus: p ecclesie cōsti-
tutione: cū dominꝰ noster postꝗ surrexit:
ascendit in celos. Tunc enim misit spiritū
sanctū: quo impleti discipuli: cum fiducia
pdicauerunt verbū dei: vt ecclesie cōgre-
garent. Itaꝗ sequitur:

Domine dn̄s noster: ꝗ ad-
mirabile ē nomē tuū in vni
uersa terra. Quero vnde sit ad

mirabile nomē eius in vniuersa terra. Re
spondetur. **Quoniam eleuata est
magnificentia tua: super celos.** Ut
iste sit sensus: Dn̄e: qui es dn̄s noster: ꝙ̄
te admirant̄ oēs q̄ incolūt terrā: qm̄ tua ma
gnificētia de terrena humilitate sup̄ celos
eleuata ē. Hinc enī apparuit q̄s descēdēs:
cū a q̄busdā visuz est: ⁊ a ceteris creditū q̄
ascēdēs. **Ex ore īfantiū ⁊ lactētiū
pfecisti laudē ꝓpter inimicos tuos:**
Nō possū accipe alios infātes atq̄ lacten
tes: ꝙ̄ eos q̄b⁹ dicit Apl̄us: Tāꝙ̄ puul' in
christo lac vobis potū dedi: n̄ cibū. Quos
significabāt illi q̄ dn̄m p̄cedebāt laudātes.
In q̄s ip̄e dn̄s h̄ testimonio vsus ē: cū di
cētib⁹ iudeis vt eos corripet: r̄ndit: Nō le
gistis: ex ore īfantiū ⁊ lactētiū pfecisti lau
dē. Nō aūt nō ait fecisti: ſ pfecisti laudē.
Sūt enī in eccl'ijs etiā hi q̄ nō iā lacte potā
tur: ſ vescūt̄ cibo: q̄s idē Apl̄us signat di
cēs: Sapiētiā loq̄mur int̄ pfectos. Sz n̄ ex
his solis pficiūt̄ eccl'ie: q̄ si soli eēnt: nō cō
suleret̄ generi hūano. Cōsulit̄ āt cū illic q̄z
nōdū capaces cognitōis rez sp̄ūaliū atq̄
eternaz: nutriunt̄ fide tp̄alis historie: q̄ ꝓ
salute nr̄a post p̄triarchas ⁊ ꝓphas: ab ex
cellētissima dei virtute atq̄ sapiētia etiā sus
cepti hoīs sacramēto admīstrata ē: ī q̄ sal⁹
est oī credēti. Ut auctoritate cōmonit⁹: p̄
ceptis inseruiat: q̄b⁹ purgat⁹ vnusq̄sq̄ ⁊ in
caritate radicat⁹ atq̄ fundat⁹: possit cū san
ctis nō iā puulus in lacte ſ iuuenis ī cibo:
cōp̄hēdere latitudinē: lōgitudinē: altitudi
nē: ⁊ ꝓfundū: scire etiā supeminētē sciam
caritatē christi. Ex ore inq̄t īfantiū ⁊ lactē
tiū pfecisti laudē ꝓpt̄ inimicos tuos. Ini
micos huic dispēsatiōi q̄ facta ē p̄ Iesum
christū ⁊ hūc crucifixū: gn̄aliter accipe de
bem⁹ oēs q̄ vetāt credere īcognita: ⁊ certā
sciam pollicent̄. Sicut faciūt heretici vni
uersi: ⁊ illi q̄ ī supstitiōe gētiliū ph̄i noiant̄.
Nō q̄ꝺ scie pollicitatio rep̄hēdēda sit: ſ q̄ꝺ
gradū saluberrimū ⁊ necessariū fidei negli
gēdū putāt: p̄ quē in aliq̄d certū: q̄ꝺ eē nisi
eternū nō p̄t: oportet ascēdi. Hinc eos ap
paret nec ip̄am sciam h̄re: quā ꝯtēpta fide
pollicent̄: q̄ tam vtilē ac necessariū gradū
ei⁹ ignorant. Ex ore ḡ infantiū ⁊ lactentiū
pfecit dn̄s noster laudē: mandās p̄mo p̄ ꝓ
phetā: Nisi credideritis: nō intelliget̄. Et
ip̄e p̄ se dicēs: Beati q̄ nō viderūt ⁊ credi
turi sunt. Propter inimicos: Cōtra q̄s eti
am illud dicit̄: Cōfitebor tibi dn̄e celi ⁊ ter
re: q̄ abscondisti hec a sapiētib⁹: ⁊ reuela
sti ea puulis. A sapientibus enī dixit: nō q̄
sapiētes sint: ſ q̄ esse se putāt. **Ut destru
as inimicū ⁊ defensorē.** Quē nisi he
reticū: Nā ⁊ ipse est inimic⁹ ⁊ defensor: qui
fidē xp̄ianā cū oppugnet: videt̄ defendere.
Q̄ꝙ̄ etiā philosophi hui⁹ mūdi bn̄ intelli
gant̄ inimici ⁊ defensores: q̄nquidē fili⁹ dei
virt⁹ ⁊ sapiētia dei est: qua illustrat̄ oīs q̄s
quis v̄itate sapiēs efficit̄. Hui⁹ illi se ama
tores esse ꝓfitent̄: vn̄ etiaz ph̄i noiant̄. Et
ꝓpterea illā vident̄ defendere: cū inimici
sint eius: qm̄ supstitiōes noxias vt colant̄
⁊ venerent̄ hui⁹ mūdi elemēta: suadere nō
cessant. **Qm̄ videbo celos opa di
gitorū tuorū:** Legim⁹ digito dei scriptā
legē: ⁊ datā p̄ Moysen sanctū seruū eius.
Quē digitū dei: multi intelligūt spiritū san
ctū. Quapropter si digitos dei: eosdē ip
sos ministros spiritusctō replet⁹: ꝓpter ip
sū spiritū q̄ in eis opat̄ recte accipim⁹: qm̄
p̄ eosdē nobis oīs diuina scriptura ꝯfecta
est: ꝯuenienter intelligim⁹ h̄ loco: celos: dic
tos libros vtriusq̄ testamēti. Dictū ē aūt
etiā de ipso Moyse a maḡ regis Phara
onis cū ab eo supati eēnt: Digit⁹ dei ē hic.
Et q̄ꝺ scriptū est: Celū plicabit̄ sicut liber:
etiā si de isto ethereo celo dictū est: cōgrue
tn̄ ex hac eadē silitudine: in allegoria libro
rū celi noiant̄. Qm̄ videbo inq̄t celos opa
digitoz tuorū: Id est: cernā ⁊ intelligā scr̄p
turas: q̄s opante sp̄ūsancto p̄ ministros tu
os cōscripsisti. Possunt itaq̄ etiā supius
celi noiati: iidem libri accipi: vbi ait: Qm̄
eleuata est magnificētia tua sup̄ celos: Ut
tot⁹ iste sit sensus: qm̄ magnificētia tua ele
uata est super celos. Excedit eni magnifi
cētia tua: oim̄ scripturaz eloquia. Ex ore
infantiū ⁊ lactentiuz perfecisti laudē: vt a
fide scripturarū inciperēt: qui cupiunt ad
tue magnificētie noticiā ꝑuenire. Que su
per scripturas eleuata est: q̄ transit ⁊ supe
rat oim̄ verborū linguarūq̄ p̄conia. In
clinauit ḡ scr̄pturas deus vsq̄ ad infantiū
⁊ lactentiū capacitatē: sicut in alio psalmo
canit̄: Et inclinauit celos ⁊ descendit: ⁊ h̄
fecit ꝓpter inimicos: qui p̄ supbiā loquaci
tatis inimici crucis christi: etiā cuz aliqua
vera dicūt: paruulis tn̄ ⁊ lactentib⁹ ꝓdes
se nō possunt. Ita destruit̄ inimic⁹ ⁊ defen
sor: Qui siue sapientiā: siue etiā christi no
mē defēdere videat̄: ab h⁹ tn̄ gradu fidei
oppugnat eā v̄itatē: quā ꝓmptissime polli
cet̄. Propterea etiā illā nō h̄re ꝯuincit̄: q̄
oppugnādo gradū ei⁹: quod est fides: quē

Alia lr̄a vltorem.

Alia lr̄a h̄z tuos.

admodū in eū ꝯſcendat: ignorat. Hinc ꝗ̄ deſtruit temerari⁹ ⁊ cec⁹ pollicitator vitat: q̄ eſt inimic⁹ ⁊ defenſor: cū vident celi opa digitoꝝ dei: id eſt: intelligūt ſcripture ꝑdu cte vſqꝫ ad infantiū tarditatē: ⁊ eos ꝑ humilitatē hiſtorice fidei q̄ tꝑalit geſta ē: ad ſublimitatē intelligētie reꝝ eternaꝝ bn̄ nutritos ⁊ roboratos: erigūt i ea q̄ ꝯfirmāt. Iſti quippe celi: id eſt iſti libri: opa ſūt digitoꝝ dei. Sancto etem̄ ſpū in ſctis opante: cōfecti ſūt. Nā qui gloriā ſuā poti⁹ q̄ȝ ſalutē hominū attēdert: ſine ſpūſancto locuti ſunt: in q̄ ſunt viſcera miſcđie dei. Qm̄ videbo celos opa digitoꝝ tuoꝝ. **Lunam ⁊ ſtellas ꝗ̄s tu fundaſti.** Luna ⁊ ſtelle in celſūt fundate: Quia ⁊ vniuerſal' eccl'ia in cuius ſepe ſignificatiōe luna ponit: ⁊ ꝑticulatim ꝑ loca ſingl'a eccl'ie ꝗ̄s noie ſtellaꝝ inſinuatas arbitror: in eiſdē ſcꝑturis collocate ſūt: ꝗ̄s celoꝝ vocabulo poſitas credim⁹. Cur āt lūa recte ſignificet eccl'iā: oppoꝛtuni⁹ in alio pſalmo ꝯſiderabit: vbi dictū ē: Pctōres intēderūt arcū: vt ſagittēt in obſcura lūa rectos corde. **Quid ē hō q̄ memor es ei⁹: aut fili⁹ hois qm̄ tu viſitas eū.** Quid int hoiem ⁊ filiū hois diſtet: q̄ri pt. Si. n. nihil diſtaret: n̄ ita poneret: hō: aut fili⁹ hois: ꝑ diſiunctionē. Nā ſi ita ſcꝑtū eēt: q̄d eſt hō q̄ memor es ei⁹: ⁊ fili⁹ hois qm̄ viſitas eū: repetitū videret qđ dictū ē hō. Nūc vero cū ſonat hō aut fili⁹ hois: māifeſtior iſinuat diſtātia. Hoc ſane retinēdū ē: q̄ ois fili⁹ hois hō: q̄uis n̄ ois hō fili⁹ hois poſſit itelligi. Adā q̄ppe hō: ſ n̄ fili⁹ hois. Quapropt hinc iā lꝫ attēdere atqꝫ diſcernere: q̄d h̄ in loco int hoiem ⁊ filiū hois diſtet: Ut q̄ portāt imaginē trreni hois q̄ n̄ eſt fili⁹ hois: hoim noie ſignificēt. Qui aūt portāt imaginē celeſtis hois: filij hois poti⁹ appellēt. Ille. n. ⁊ vetus hō đr: iſte aūt nou⁹. Sꝫ nou⁹ ex vetere naſcit: qm̄ ſpūalis regeneratio mutatiōe vite trrene atqꝫ ſcl'aris inchoat: ⁊ iō iſte fili⁹ hois nūcupat. Hō igit h̄ loco dict⁹ ē terren⁹: Fili⁹ āt hois: celeſt'. Et ille lōge ſeiūct⁹ a deo: Hic aūt pn̄s deo. Et ꝓpterea illi⁹ memor ē: tāqꝫ in lōginq̄ poſiti. Hūc vō viſitat: quē pn̄s illuſtrat vultu ſuo. Lōge ē em̄ a pctōrib⁹ ſalus. Et ſignatū ē in nob lumē vult⁹ tui dn̄e. Sic i alio pſalmo hoies iumēt' aſſociatos: nō ꝑ pn̄tē interiorē illuminationē: ſ ꝑ multiplicationē miſcđie dei: q̄ ei⁹ bōitas vſqꝫ ad infima tēdit: ſaluos fieri dic̄ cū ipis iumentis. Qm̄ carnaliū hoim ſal⁹ carnal' ē: tāqꝫ pecoꝝ: Filios aūt hoim ſeiūgēs ab eis ꝗ̄s hoies pecudib⁹ iūxit: lōge ſublimiori mō ipſi⁹ veritat' illuſtratiōe: ⁊ q̄dā vitalis fontis inundatiōe: btōs fieri ꝑdicat. Sic em̄ dic̄: Hoies ⁊ iumēta ſaluos facies dn̄e: ſic multiplicata ē miſcđia tua de⁹. Filij em̄ hominū: in ꝓtectiōe alaꝝ tuaꝝ ſperabūt. Inebriabūt ab vbertate dom⁹ tue: ⁊ torrēte deliciaꝝ tuaꝝ potab illos. Qm̄ apđ te ē fons vite: ⁊ in lumie tuo videbim⁹ lumē. Pretēde miſcđiam tuā ſciētib⁹ te. Memor ē igit hois ꝑ mltiplicationē miſcđie: ſicut iumētoꝝ: q̄ mltiplicata miſcđia: etiā ad lōge poſitos ꝑuenit. Viſitat vō filiū hois: cui ſb ꝓtectiōe alaꝝ ſuaꝝ poſito: ꝓtēdit miſcđiā: et in lumie ſuo lumē pbet: ⁊ eū delicijs ſuiſ potat: ⁊ inebriat vbertate dom⁹ ſue ad obliuiſcēdas erūnas ⁊ errores ꝓterite ꝯuerſationis. Hūc filiū hois: id ē hoiēꝫ nouū: penitētia veter' ꝑturit cū dolore ⁊ gemitu. Iſte q̄uis nou⁹: tn̄ adhuc carnal' dicit: cū lacte nutrit. Nō potui vob loq̄ q̄ſi ſpūalib⁹: ſ q̄ſi carnalib⁹: inq̄t Apl's: Et vt oñderet iā regeneratos: tāqꝫ puul' ait in chriſto lac vob potū dedi: nō eſcā. Iſte cū relabit qđ ſepe accidit: ad veterē vitā: cū exprobratiōe audit qđ hō ſit: Nōne hoies eſtis inq̄t: ⁊ ſcđm hoiem āmbulatis: Fili⁹ igit hois ꝑm⁹ viſitatus ē in ipo hoie dn̄ico: nato ex Maria virgine. De q̄ ꝓpt ifirmitatē carniſ quā ſapiā dei geſtare dignata ē: ⁊ paſſiōis hūilitatē: recte đr. **Minuiſti eū paulominus ab angelis:** Sꝫ addit illa clarificatio: q̄ reſurgēs aſcēdit i celū. **Gl'a:** inq̄t: **⁊ honore coronaſti eū: ⁊ conſtituiſti eū ſup opa manuū tuaꝝ.** Qn̄ q̄dē ⁊ āgeli ſt opa manuū dei: etiā ſup āgelos ꝯſtitutū accipim⁹ vnigenitū filiū: quē minutū paulomin⁹ ab āgel' ꝑ hūilitatē carnal' gnātiōis atqꝫ paſſiōis audiuim⁹ ⁊ credim⁹. **Oīa** inq̄t **ſubiecisti ſub pedib⁹ eius:** Nihil excipit: cū dicit oīa. Et ne alit liceret intelligi: ſic Apl's credi iubet cū dic̄: Excepto eo q̄ ei ſubiecit oīa. Et h̄ ipo hui⁹ pſalmi teſtimonio vtit ad Hebreos: cum ita vult oīa intelligi eē ſbiecta dn̄o nr̄o Jeſu chriſto: vt nihil exceptū ſit. Nec tn̄ q̄ſi aliquid magnū videt adiūgere: cū dic̄: **Oues ⁊ boues vniuerſas: inſup ⁊ pecora cāpi. Volucres celi ⁊ piſces mar' q̄ pābulāt ſemitas mar'.** Videt em̄ relict' celeſtib⁹ virtutib⁹ ⁊ ꝑtātib⁹ ⁊ oibus exercitib⁹ angeloꝝ: relictis etiā ipis hominib⁹: tn̄ ei pecora ſubiecisse. Niſi oues et

Alia lr̄a. ꝗ̄ que

boues: intelligam⁹ aĩas sctās: vł innocētie
fructū dātes: vł etiā opantes vt terra fruc
tificet: id ē: vt terreni hoĩes ad spūalē vber
tatē regenerēt. Has ḡ aĩas sctās: ñ hoim
tm̃: ƀ etiā oĩm angeloꝝ optet accipe: si vo
lum⁹ hinc intelligere oĩa eē subiecta dño
nřo Jesu christo. Nulla enĩ creatura sbie
cta ñ erit: cui pmates: vt ita dicā: spūs sb-
ȷ̃ciunt. Sed vn̄ pbabim⁹ oues posse acci-
pi etiā sublimiter beatos: nō hoĩes: ƀ ange
lice creature spūs: An ex eo qđ dñs dic̄ re
liquisse se nonagintanouē oues in monti-
bus: id est in sublimiorib⁹ locis: ⁊ descen-
disse ꝓpter vnā: Si em̄ vnā ouē lapsā hūa
nā accipiam⁹ in Adā: q₂ etiā Eua de illi⁹
latere facta ē (quoꝝ oĩm spūalit̄ tractādo-
rū ⁊ ꝯsiderādoꝝ: nūc tps nō est) restat vt
nonagitanouē relicte in mōtib⁹: nō hūani
ƀ angelici spūs intelligāt. Nā de bob⁹ faci
lis expositio ē hui⁹ sñie. Qm̄ ipsi hoĩes nō
ob aliud boues dicti sūt: nisi q̄ euāgelizā-
do verbū dei āgelos imitarēt: vbi dictū ē:
Boui triturāti os nō infrenab. Quāto igi
tur facil⁹ ipos āgelos nūcios v̄itatis: bo-
ues accipim⁹: qñ euāgeliste pticipatōe no
minis eoꝝ: boues vocati sūt. Subiecisti ḡ
inq̄t oues ⁊ boues vniuersas: id ē oēm san
ctā spūalē creaturā. In q̄ etiā sctōs hoĩes
accipim⁹ q̄ sūt in ecclia in ill' videlȝ torcu-
larib⁹: q̄ sb alia silitudine lune ⁊ stellaꝝ in-
sinuata sunt. Insup ait: ⁊ pecora cāpi: Nl
lo mō vacat: qđ additū est insup. Primo:
q₂ pecora cāpi pñt intelligi oues ⁊ boues.
Ut si rupiū ⁊ arduoꝝ locoꝝ pecora capre
sunt: bene intelligant̄ oues pecora campi.
Itaq₃ etiā si ita positū esset: oues ⁊ boues
vniuersas ⁊ pecora cāpi: recte q̄reretur q̄d
sibi vellēt pecora cāpi: cū etiā oues ⁊ bo-
ues h pñt intelligi. Qđ v̄o additū est etiā
insup: cogit oĩno ad nescio quā dřam cog
noscēdā. Sȝ sb h v̄bo qđ positū est insup:
nō solū pecora cāpi: ƀ etiā volucres celi: ⁊
pisces mar̄ q̄ pambulāt semitas mar̄: acci
piēdi sūt: Que ē igit̄ ista distātia? Uenіāt
in mentē torcularia hñtia vinacia ⁊ vinū.
Et area ꝯtinens paleas ⁊ frumentū. Et re
tia quib⁹ inclusi sūt pisces boni ⁊ mali. Et
arca Noe in q̄ ⁊ imunda ⁊ mūda erāt ani-
malia: ⁊ videbis ecclesias interim hoc tpe
vsq₃ ad vltimū iudicij tps: nō solū oues ⁊
boues cōtinere: id est sanctos laicos ⁊ san
ctos ministros: ƀ insup ⁊ pecora cāpi: vo-
lucres celi: ⁊ pisces maris q̄ pambulāt se-
mitas maris. Pecora em̄ cāpi: ꝯgruētissi

me accipiūt̄ hoĩes i carnis voluptate gau
dētes: vbi nihil arduū: nihil laboriosū a-
cendūt. Cāp⁹ ē em̄ etiā lata via: q̄ ducit ad
interitū. Et in cāpo Abel occidit̄. Quare
metuendū est: ne q̄sq₃ descēdēs de mōtib⁹
iusticie dei (Justicia em̄ tua inq̄t velut mō
tes dei) latitudines ⁊ facilitates voluptat̄
carnalis eligēs a diabolo trucidet̄. Uide
nūc etiā volucres celi suplos: đ q̄b⁹ dicit̄:
Posuerūt in celū os suū. Uide q̄s in altū ve
to portēt̄ q̄ dicūt: Linguā nřam magnifica
bim⁹: labia nřa nobiscū sūt: q̄s nř dñs est:
Intuere etiā pisces maris: h est curiosos:
q̄ pambulāt semitas mar̄: id est iq̄rūt in p
fundo hui⁹ scli tpalia: Que tāq₃ semite in
mari tā cito vanescūt ⁊ intereūt: q̄s rursus
aq̄ ꝯfundit̄: postq₃ trāseūtib⁹ locū dederit
vł nauib⁹ vł q̄buscūq₃ ambulātib⁹ aut na
tātib⁹. Nō em̄ tm̄ ambulāt semitas mar̄:
ƀ pābulāt dixit: ońdēs ptinacissimū studi-
um inania ⁊ pterfluētia req̄rentiū. Hec aūt
tria gnā vitioꝝ: id est voluptas carnis: et
supbia: ⁊ curiositas: oĩa peccata ꝯcludūt.
Que mihi videt̄ a Joāne aplo enumera-
ta: cū dic̄: Nolite diligere mūdū: Qm̄ oĩa
q̄ in mūdo sūt: ꝯcupiscētia carnis ē: ⁊ ꝯcu
piscētia oculoꝝ: ⁊ ambitio scli. Per oclos
em̄ maxie curiositas pualet. Reliq̄ vero q̄
ptineāt manifestū est. Et illa dñici hoĩs tē
ptatio triptita est. Per cibū: id est p ꝯcupi
scētiā carnis: vbi suggerit̄: Dic lapidibus
istis vt panes fiāt. Per inanē iactātiā: vbi
in mōte ꝯstituto: ońdūt̄ oĩa regna hui⁹ ter-
re: ⁊ pmittunt̄: si adorauerit. Per curiosi-
tatē: vbi đ pinna tēpli admonet̄ vt sedeor-
sū mittat: tēptandi grā: vtrū ab āgelis sus
cipiat̄. Itaq₃ postea q̄s nllo istoꝝ tēptamē
to valere apud eū potuit inimic⁹: h de illo
dicit̄: Postq₃ cōpleuit oēm tēptationē di-
abol⁹: ꝓpter torculorioꝝ itaq₃ significatio
nē: sbiecta sūt pedib⁹ ei⁹: nō solū vina: ƀ eti
am vinacia. Nō solū scȝ oues ⁊ boues: id
est sctē aĩe fideliū vł in plebe vel in mistr̄:
ƀ insup ⁊ pecora voluptat̄: ⁊ volucres su-
pbie: ⁊ pisces curiositat̄: Que oĩa gnā pec
catoꝝ nūc bonis ⁊ sctis mixta eē in ecclijs
videm⁹. Opet̄ igit̄ in ecclesijs suis: ⁊ a vi-
nacijs vinū sepet. Nos dem⁹ opā vt vinū
sim⁹ ⁊ oues aut boues: nō vinacia: aut pe-
cora cāpi: aut volucres celi: aut pisces ma
ris q̄ pambulāt semitas maris. Nō q₂ ista
noĩa isto solo mō intelligi ⁊ explicari pñt:
ƀ p locis. Nāq₃ alibi aliud significāt. Et h
regula in oĩ allegoria retinēda ē: vt p sen-

tētia pn̄tis loci ꝯsiderēt qd̓ ꝑ similitudinē d̓r.
Hec est eīm dn̄ica ⁊ aplica disciplina. Re
petam⁹ ꝙ vltimū versum: q̄ etiā in pͥncipio
psalmi ponit: ⁊ laudem⁹ deū dicentes.
**Dn̄e dn̄s noster: q̄ȝ admirabile ē
nomē tuū in vniuersa terra.** Decen-
ter q̄ppe post textū sermōis ad caput redi-
tur: quo totus idē sermo referēdus est.

¶ Explicit Tractat⁹ d̓ psalmo. VIII

¶ Incipit Tractatus de psalmo. IX.

¶ Psalmi hui⁹ inscriptio est. ¶ **In fi
ne ꝓ occultis filij. Ps ipi Dauid.**

De occultis filij q̄ri pōt. Sȝ q̄ȝ nō ad-
dit cui⁹: ip̄m vnigenitū dei filiū optet
intelligi. Ubi eīm de filio Dauid psalm⁹ in
script⁹ ē. Cū fugeret inq̄t a facie Absalon
filij sui: cū ⁊ nomē ei⁹ dictū eēt: ⁊ ob h̓ late-
re nō posset de q̄ diceret: nō tn̄ dictuȝ ē tn̄
a facie Absalō filij: ſ additū ē sui. Hic v̓o
⁊ qd̓ nō additū est sui: ⁊ qd̓ de gētib⁹ multa
dic: nō pōt recte accipi Absalō. Neq̄ȝ eīm
bellū qd̓ cū pr̄e ille ꝑdit⁹ gessit: vllomō ad
gētes ꝑtinet: cū ꝑplus tn̄ isrl̓ aduersus se
ibi diuisus sit. Canit itaq̄ȝ iste psalm⁹ ꝓ oc
cultis vnigeniti filij dei. Nā ⁊ ip̄e dn̄s cuȝ
sine additamēto ponit filiū: seip̄m vnigeni
tū vult intelligi: vbi ait: Si vos fili⁹ libera
uerit: tūc vere liberi eritis. Nō eīm dixit: fili⁹
dei: sed tn̄ dicēdo fili⁹: dat intelligi cui⁹ sit
fili⁹. Quā locutionē nō recipit nisi excellē
tia ei⁹ d̓ q̄ ita loq̄mur: vt etiā si nō eū nomi
nem⁹: possit intelligi. Ita eīm dicim⁹: pluit:
serenat: tonat: ⁊ si q̄ sūt alia: nec addimus
q̄s id faciat: q̄ȝ oīm mētib⁹ spōte sese offert
excellētia facientis: nec v̓ba desiderat. Que
sūt igit̄ occulta filij? In q̄ v̓bo pͥmū itelligē
dū est eē aliq̄ filij mātfesta: a q̄bus disting-
uunt̄ hec q̄ appellant̄ occulta. Quobrē q̄m
duos aduētus dn̄i credim⁹: Unū ꝑteritū
quē iudei nō intellexerūt: Alteꝝ futuꝝ: quē
vtriq̄ȝ speram⁹. Et q̄m iste quē iudei nō in
tellexerūt: gētib⁹ ꝓfuit: nō incōueniēter ac-
cipit̄ de h̓ aduētu dici ꝓ occultis filij: vbi ce
citas ex ꝑte in isrl̓ facta ē: vt plenitudo gē-
tiū itraret. Duo etiā iudicia insinuānt̄ ꝑ scͥp
turas: si q̄s aduertat: Unū occltū: Alterū
mātfestū. Occultū nūc agit̄. De q̄ Aplus
Petr⁹ dixit: Tp̄us ē vt iudiciū incipiat a
domo dn̄i. Occultū itaq̄ȝ iudiciū: ē pena
q̄ nunc vnusq̄sq̄ȝ hoim: aut exercet̄ ad pur
gationem: aut admonetur ad cōuersionē:
aut si cōtēpserit vocationeȝ ⁊ disciplinam
dei: excecatur ad damnationē. Iudicium
aūt manifestū: est q̄ venturus est dn̄s iudi
care viuos ⁊ mortuos: oībus fatentib⁹ eū
esse a q̄ ⁊ bonis pͥmia ⁊ malis supplicia tri-
buunt̄. Sed tūc illa ꝯfessio: nō ad remedi
um maloꝝ: sed ad cumulū dānatiōis va-
lebit. De his duob⁹ iudicijs vno occulto
alio manifesto: videt̄ mihi dn̄s dixisse: vbi
ait: Qui in me credit: trāsiet d̓ morte ad vi
tā: nec in iudiciū veniet: in iudiciū scȝ ma-
nifestū. Nam hoc qd̓ transit de morte ad
vitā ꝑ nōnullā afflictionē: q̄ȝ flagellat do
minus oēm filiū quē recipit: iudiciū occul
tū est. Qui aūt nō credit inquit: iā iudica
tus est: id est isto occulto iudicio: iā ꝑpara
tus ē ad illud manifestū. Hec duo iudicia
etiā in Sapia legim⁹: vbi scriptū ē: Pro-
pter h̓ tanq̄ȝ pueris insensatis iudiciū in de
risū dedisti. Hi aūt h̓ iudicio nō correcti:
dignū dei iudiciū expti sūt. Qui ꝙ nō cor-
rigunt̄ isto occulto iudicio: dignissime illo
mātfesto punient̄. Quocirca in h̓ psalmo
obseruāda sunt occulta filij: id est ⁊ hūilis
ei⁹ aduent⁹: q̄ ꝓfuit gentib⁹: cū cecitate iu-
deoꝝ: ⁊ pena q̄ nūc occulte agit̄: nōdū dā
natione peccantiū: sed aut exercitatiōe cō
uersoꝝ: aut admonitiōe vt cōuertant̄: aut
cecitate vt dānationi ꝑparent̄: qui cōuer-
ti noluerint.

**Confitebor tibi domine ī to
to corde meo.** Non in toto cor-
de ꝯfitet̄ deo: q̄ de ꝓuidentia eius
in aliq̄ dubitat: Sȝ qui iā cernit occulta sa
piētie dei: q̄ȝtū sit inuisibile pͥmiū ei⁹: qui di
cit: gaudem⁹ in tribulationib⁹: ⁊ quēadmo
dū oēs cruciat⁹ q̄ corꝑaliter inferūtur: aut
exerceāt cōuersos ad deū: aut vt ꝯuertant̄
admoneāt: aut iuste dānationi vltime ꝑpa
rēt obduratos. Et sic oīa ad diuine ꝓuidē
tie regimē referant̄: q̄ stulti q̄si casu ⁊ teme-
re ⁊ nulla diuīa administratiōe fieri putāt.
Narrabo oīa mirabilia tua. Nar-
rat oīa mirabilia dei: q̄ ea nō solū in corꝑi-
bus palā: ſ in animis q̄dē inuisibiliter: ſ lō
ge sublimi⁹ ⁊ excellētius fieri videt. Nā ter
reni hoīes ⁊ oculis dediti: magis mirātur
resurrexisse in corꝑe mortuum Lazaruȝ: q̄ȝ
resurrexisse in aīa ꝑsecutorē Paulū. Sed
q̄m visibile miraculū ad illumiationē aīaȝ
vocat: inuisibile aūt eā q̄ vocata venit illu
minat: oīa narrat mirabilia dei: q̄ credēs vi
sibilib⁹ ad intelligēda inuisibilia trāsitū fac.
Letabor ⁊ exultabo in te. Nō iam
in h̓ sclo: nō in voluptate ꝯtrectatiōis cor-
poꝝ: nec in palati ⁊ lingue saporib⁹: nec in
suauitate odoꝝ: nec in iocūditate sonoꝝ

trãseuntiũ: nec in formis corpoꝝ varie colorat̃: nec in vanitatib⁹ laudis hũane: nec in cõiugio ⁊ prole moritura: nec in superfluis tempaliũ diuitiarum: nec in cõquisitiõe hui⁹ seculi: siue q̃ locoꝝ spatijs tẽdit: siue q̃ successione tp̃is voluit: Sꝫ letabor ⁊ exultabo in te: videlꝫ in occult̃ filij: vbi signatũ ẽ in nobis lumẽ vult⁹ tui dñe. Etenĩ abscõdis eos inq̃t: ĩ abscõdito vultus tui. Letabit̃ g̃ ⁊ exultabit in te: q̃ narrat omnia mirabilia tua. Narrabit aũt mirabilia tua: siquidẽ nũc ꝑ ꝓphetiã dictũ est ille: q̃ nõ venit volũtatẽ suã facere: ſ volũtatẽ ei⁹ qui eũ misit. Iã .n. incipit apparere ꝑsona dñi: in h̃ psalmo loq̃ns. Nã sequit̃. **Psallam nomini tuo altissime. In cõuertẽdo inimicum meũ retrorsum.** Hui⁹ g̃ inimic⁹ qñ retro ꝯuersus ẽ: An qñ ei dictũ est: Redi retro sathanas. Lũc. n. q̃ tẽptando se ꝑponere cupiebat: retro factus ẽ: ñ decipiẽdo tẽptatũ: ⁊ in eũ nihil valẽdo. Retro enĩ sũt terreni hoĩes. Celest̃ aũt hõ prior fact⁹ est: q̃uis p⁹ venerit. Primus enĩ hõ ð terra terren⁹. Scd̃s hõ de celo celest̃. Sꝫ ð ip̃a stirpe veiebat: a q̃ dictũ est: Qui p⁹ me venit: ante me fact⁹ est. Et Ap̃ls: ea q̃ retro sũt obliuiscit̃: ⁊ in ea q̃ añ sũt se extẽdit. Cõuersus est igit̃ inimic⁹ retro: postq̃ nõ valuit hominẽ celestẽ decipere tẽptatũ: ⁊ se ad terrenos cõuertit vbi dñari põt. Quapropter nullus hoĩm eũ p̃cedit ⁊ retro eũ eẽ facit: nisi q̃ ꝺponẽs imaginẽ terreni hoĩs: portauerit imaginẽ celestis. Iã vero si qd̃ dictũ ẽ: inimicũ meũ: generalit̃ pctõrẽ vel gentilẽ hoĩem magis volum⁹ accipe: ñ erit absurdũ. Nec pena erit qd̃ dictũ ẽ In ꝯuertẽdo ĩimicũ meũ retrorsũ: ſ beneficiũ: Et tale bñficiũ: vt huic cõparari nihil possit. Quid enĩ beati⁹: q̃ deponere sup̃biã: ⁊ nõ velle christũ p̃cedere: veluti san⁹ sit: cui medic⁹ nõ sit necessari⁹: ſ malle retro ire post Christũ: q̃ discipuluꝫ vocãs vt ꝑficiat̃: dicit: Ueni sequere me: Sꝫ tñ accõmodati⁹ de diabolo dictũ itelligit̃: In ꝯuertẽdo inimicũ meũ retrorsuꝫ. Diabol⁹ q̃ppe retrorsum ꝯuersus ẽ etiã in ꝑsecutiõe iustoꝝ: ⁊ multo vtilius ꝑsecutor est: q̃ si dux ⁊ p̃nceps p̃iret. Psallẽdũ est igit̃ nõi altissimi: in ꝯuertẽdo inimicũ meũ retrorsũ: qñ malle debem⁹ eũ ꝑsequẽtẽ fugere q̃ ducentẽ seq̃. Habem⁹ enĩ quo fugiam⁹ ⁊ abscõdamur ĩ occult̃ filij: q̃ dñs factus ẽ refugiũ nobis. **Infirmabũtur ⁊ peribũt a facie tua.** Qui infirmabũtur ⁊ ꝑibũt: nisi iniq̃ ⁊ impij: Infirmabũt̃: dũ nihil valebũt. Et ꝑibũt: q̃ nõ erũt ipij a facie dei: id est a cognitiõe dei: sic ꝑijt ille q̃ dixit: Uiuo aũt iã nõ ego: viuit aũt ĩ me christ⁹. Sed q̃re infirmabunt̃ ⁊ ꝑibũt ipij a facie tua: **Qm̃ fecisti iudiciũ meũ: inq̃t: ⁊ causã meã.** Id ẽ iudiciũ illd̃ in q̃ iudicari visus sum: meũ fecisti. Et cãm illã in q̃ me iustũ et inocentẽ hoĩes dãnauerũt meã fecisti. Hec enĩ ei militauerũt ad nr̃aꝫ liberationẽ: sic et naute dicũt: ventũ suũ q̃ vtunt̃ ad bñ nauigandũ. **Sedisti super thronũ q̃ iudicas eq̃tate.** Siue filius p̃ri dicat: q̃ etiaꝫ illud dixit: Nõ hr̃es in me potestatẽ: nisi tibi datũ fuisset ꝺsup. Idipsum ad eq̃tatẽ p̃ris ⁊ ad occlta sua referẽs: qd̃ iudex hoĩm ad vtilitatẽ hoĩm iudicat⁹ ẽ: Siue hõ dicat ꝺo: Sedisti sup thronũ q̃ iudicas eq̃tatẽ: animã suã thronũ ei⁹ appellãs: vt corp⁹ sit fortasse terra q̃ scabellũ pedum ei⁹ dicta ẽ. De⁹ enĩ erat ĩ christo mũdũ recõcilíãs sibi: Siue eccl̃ia iaꝫ ꝑfecta et sine macula ⁊ ruga: digna scꝫ occultis filij: q̃ introduxit eam rex ĩ cubiculũ suũ: dicat spõso suo: Sedisti sup thronũ qui iudicas eq̃tatẽ: q̃ resurrexisti a mortuis: ⁊ ascendisti in celũ: et sedes ad ꝺxterã p̃ris. Quelibet ergo harum sententia placeat: quo iste versus referat̃: regulam fidei non excedit.

Increpasti gẽtes ⁊ perijt impi⁹. Cõuenient⁹ h̃ dño Iesu christo dici: q̃ ipsũ dicere: accipim⁹. Quis enĩ ali⁹ increpauit gentes: ⁊ perijt impi⁹: nisi q̃ postea q̃ ascẽdit in celũ misit sp̃m sctm̃: q̃ cõpleti ap̃li: cũ fiducia p̃dicarẽt v̓bũ dei: et peccata hoĩm libere arguerẽt: Qua increpatõe ꝑijt ipi⁹: q̃ iustificat⁹ ẽ impi⁹: ⁊ fact⁹ est pius. **Nomẽ eorũ delesti in seculũ: et ĩ seculũ seculi.** Deletũ ẽ nomẽ ipioꝝ. Nõ enĩ appellãt̃ impij: q̃ deo vero credũt. Delet̃ aũt nomẽ eoꝝ ĩ seculũ: id est q̃diu tp̃ale seclm̃ voluit̃. Et ĩ seculũ seculi: Quid ẽ seculũ seculi: nisi cui⁹ effigiẽ ⁊ tanq̃ vmbrã habꝫ h̃ seculũ: Uicissitudine enĩ tẽpoꝝ sibi succedẽtiũ: dũ luna minuit̃ et rursus implet̃: dũ sol omni anno locũ suũ repetit: dũ ver: vel estas: vl̃ autũn⁹: vel hyems sic trãsit vt redeat: eternitat̃ quedaꝫ imitatio ẽ. Sꝫ hui⁹ seculi seculũ ẽ: qd̃ incõmutabili eternitate cõsistit. Sicut v̓sus in aĩo: ⁊ v̓sus in voce. Ille intelligit̃: iste audit̃. Et ille istũ modificat. Et iõ ille ĩ arte opat̃ ⁊ manet: iste ĩ aere sonat ⁊ trãsit. Sic hui⁹ mutabilis secl̃i modus: ab illo incõmutabili seculo ꝺfinit̃: qd̃

Alia lr̃a. ĩ eternũ.

dicit̄ seculū seculi. Et iō illud in arte dei: ꝗ
est in sapiētia ꝛ v̄tute ꝑmanet. Hoc aūt in
creature adminīstratōe pagit̄. Si tn̄ nō repe
titio est: vt postea ꝙ̄ dictū est i seculū: ne ꝗ
acciperet̄ qđ trāsit: subijceret̄ in seculū se-
culi. Nā i greci exēplarib⁹ sic est: εισ Τομ
αιῶμα χαι εισ Τομ αιῶμα Τοὺ αἰῶμοσ.
Quod latini pleriq̄ interp̄tati sunt: nō in
seculum et in seculum seculi: sed ineternū:
ꝛ in seculū seculi. Ut i eo qđ dictū est: in se-
culū secl̄i: illđ exponeret̄ qđ dictū ē ineter-
nū. Nomē ꝗ̄ impioꝝ delesti inet̄nū: qꝛ de-
inceps nunq̄ erūt impij. Et si i hoc seculū
nō tendit̄ nomē eoꝝ: multominꝰ i seculū se
culi. Inimici defecerūt framee i fi
ne: Nō pluralit̄ inimici: ꝗ singularit̄ huiꝰ
inimici. Cuiꝰ autē inimici: nisi diaboli: fra-
mee defecerūt: He aūt intelligunt̄ diuerse
opiniones erroris: quibꝰ ille tanq̄ gladijs
aīas perimit. His gladijs vincēdis et ad
defectū ꝑducēdis: instat ille gladiꝰ de quo
i septimo psalmo dr̄: Nisi cōuertamini: gla
diū suū vibrabit. Et forte iste ē finis in quē
framee deficiūt inimici: qꝛ vsq̄ ad ip̄m ali-
qđ valēt. Ip̄e nūc opat̄ occulte: vltio autē
iudicio palā vibrabit̄. Hoc destruūtur ci-
uitates. Naꝫ ita sequit̄: Inimici defecerūt
framee i finē. Et ciuitates destruxisti.
Ciuitates aūt in quibꝰ diabolꝰ regnat: vbi
dolosa ꝛ fraudulēta ꝯsilia tanq̄ curie locū
obtinēt: cui p̄ncipatui quasi satellites ꝛ mi
nistri assunt officia quorūq̄ mēbroꝝ: oculi
ad curiositateꝫ: aures ad lasciuiā: vel si qđ
est aliud quod in malā partē libēter audit̄:
manꝰ ad rapinā: vel quodlibet aliud faci-
nus aut flagiciū: ꝛ membra cetera in hunc
modū: tyrannico p̄ncipatui: id est ꝑuersis
cōsilijs militātia. Huiꝰ ciuitatis q̄si plebs
est: oēs delicate affectiōes ꝛ turbulēti mo-
tus animi: quotidianas seditiōes i homie
agitātes. Ergo vbi rex: vbi curia: vbi mi-
nistri: vbi plebs iuenitur: ciuitas est. Nec
eñ talia essent in malis ciuitatibꝰ: nisi p̄us
essent i singl̄is hominibꝰ: q̄ sunt tanq̄ elemē-
ta ꝛ semia ciuitatū. Has ciuitates destruit
cū excluso inde p̄ncipe: de q̄ dictū ē: Prin
ceps huiꝰ seculi missus ē foras: vastant̄ ꝗ
regna v̄bo veritatis: sopiunt̄ maligna cō-
silia: turpes affectiōes edomant̄: mēbrorū
ꝛ sensuū misteria captiuant̄: ꝛ ad iusticie ꝛ
bonoꝝ operū militiā transferunt̄. Ut iā sic
Ap̄lus dicit: Nō regnet peccatū in nostro
mortali corꝑe: ꝛ cetera eiꝰ loci. Tūc pacat̄
aīa: ꝛ ordinat̄ hō ad quietē ꝛ ad beatitudi-
nē capessendā. Perijt memoria eo- Alia lr̄a.
rū cū †strepitu: Impioꝝ scꝫ. Sed cū stre † sonitu.
pitu: Siue qꝛ fit strepitꝰ cū impietas euer-
titur. Nō eñ trāsit ad summā pacē vbi sū-
mū silentiū est: nisi q̄ magno strepitu prius
cū suis vitijs belligerauerit: Siue cū stre-
pitu dictū est: vt pereat memoria impiorū
etiā ip̄o strepitu ꝑeunte: in quo tumultuat̄
impietas. Et dn̄s ineternū ꝑmanet.
Ut qđ ergo fremuerūt gentes: ꝛ ꝑpl̄i medi-
tati sūt inania: aduersus dn̄m et aduersus
christū eiꝰ: Nā dn̄s inet̄nū manet. Pa Alia lr̄a.
rauit in iudicio †sedē suā: ꝛ ip̄e iudi † thronū
cabit orbē †terraꝝ i equitate: Para- Alia lr̄a. † terre.
uit cū iudicatꝰ est: sedē suā. Per illā enim
patientiā hō celū acq̄siuit: ꝛ deus hominibꝰ
credētibꝰ ꝑfuit. Et hoc ē occultū filij iudi-
ciū. Sed qꝛ etiā palā manifesteq̄ venturꝰ
est ad viuos ꝛ mortuos iudicādos: ꝑauit i
occulto iudicio sedē suā. Et ip̄e itē palam
iudicabit orbē terraꝝ i equitate: id est me-
ritis digna distribuet: agnos ad dexteram
ponēs: hedos ad sinistrā. Iudicabit po
pulos cū iusticia: Hoc ē qđ supius di-
ctū est: Iudicabit orbē terraꝝ in equitate.
Nō quēadmodū iudicāt homies q̄ corda
nō vidēt: a quibꝰ plerūq̄ deteriores absol
uūtur: q̄ ꝯdemnant̄. Sed in equitate ꝛ cū
iusticia dn̄s iudicabit: testimoniū ꝑhibēte
cōsciētia: ꝛ cogitatiōibꝰ accusantibꝰ seu de-
fendētibꝰ. Et factꝰ est dn̄s refugiū
paupi: Quātūlibet ꝑsequit̄ inimicꝰ ille q̄
cōuersus ē retro: qđ nocebit eis quoꝝ refu
giū factꝰ ē dn̄s: Sed ꝗ fiet: si in seculo cuiꝰ
ille magistratꝰ ē: paupes eē delegerint: ni-
hil amādo qđ vel hic viuentē aut amantē
deserit: vel a moriēte deserit̄. Tali eñ pau
peri refugiū factꝰ ē dn̄s. Adiutor i opor
tunitatibꝰ i tribulatiōe. Sic paupes
facit: qm̄ flagellat omnē filiuꝫ quē recipit.
Nā qđ sit adiutor in oportunitatibꝰ: expo-
suit: cū addidit: i tribulatiōe. Nō eñ ꝯuer
tit̄ aīa ad deū: nisi duꝫ ab ꝗ seculo auertit̄.
Nec oportunꝰ ab ꝗ seculo auertit̄: nisi nu-
gatorijs eiꝰ ꝛ noxijs ꝛ ꝑniciosis voluptati-
bus: labores doloresq̄ misceantur. Et Alia lr̄a.
sperēt i te oēs qui cognoscūt nomē † nouerūt
tuū: Cū destiterit sꝑare i diuitijs ꝛ in alijs
huiꝰ secl̄i blādimētis. Querētē q̄ppe aīam
vbi figat spem cū ab ꝗ mūdo euellit̄: opor
tune excipit cognitio nois dei. Nā nomen
ip̄m dei nūc vsq̄quaq̄ vulgatū ē. Sed co-
gnitio nois est: cū ille cog̃scit̄ cuiꝰ ē nomē.
Nō eñ nomē ꝓpter se nomē ē: ꝗ ꝓpt̄ id qđ

significat. Dictũ ē aũt: Dñs nomē est illi.
Quapropt̄ q̄ se libēter deo famulũ subdit:
cognouit h̄ nomē. Et sperēt ī te: q̄ cog̃scũt
nomē tuũ. Itē dñs dic̄ ad Moysen: Ego
sum q̄ sũ. Et dices filijs isrl̄: Misit me q̄ ē.
Sperēt ḡ in te q̄ cog̃scũt nomē tuũ: ne spe-
rēt ī his reb⁹ q̄ tp̄is volubilitate p̄terfluũt:
nihil hñtes nisi erit ⁊ fuit. Qm̄ qđ ī illis fu-
turũ ē: cũ venerit: fit stati p̄teritũ. Et expe-
ctat̄ cum cupiditate: amittit̄ cũ dolore. In
dei nãq3 natura nõ erit aliq̄d: q̃si nõdũ sit:
aut fuit q̃si iã nõ sit: sed ē tantũ id qđ est: et
ipa ē eternitas. Desinãt igit̄ sperare ⁊ dili-
gere tp̄alia: ⁊ se ad eternã spem cõferant: q̄
cognoscũt nomē ei⁹ q̄ dixit: Ego sum q̄ sũ.
Et de q̄ dictũ ē: Misit me q̄ est. Qm̄ nõ
dereliq̄sti q̄rētes te dñe. Qui eum
q̄runt: iã trãscũtia ⁊ moritura nõ q̄rũt. Ne-
mo em̄ põt duob⁹ dñis seruire. Psal-
lite dño q̄ habitat ī syon. His di:: q̄s
nõ derelinq̄t q̄rētes se dñs. Ipse habitat in
Syon: qđ interp̄tat̄ speculatio: Et gestat
imaginē eccl̄ie q̄ nunc ē: sic̄ Hierl̄m gestat
imaginē eccl̄ie q̄ futura ē: id est ciuitatis sã-
ctoꝝ iã angelica vita fruētiũ: q̄ Hierusalē
interp̄tat̄ visio pacis. Precedit autē specu-
latio visionē: sicut ista ecclesia p̄cedit eã q̄
p̄mittit̄ ciuitatē imortalē ⁊ eternã: Sʒ p̄ce-
dit tp̄e: nõ dignitate: Quia honorabili⁹ est
q̄ p̄uenire nitimur: q̃3 id qđ agim⁹: vt p̄ue-
nire mereamur. Agim⁹ aũt speculatõeʒ: vt
p̄ueniam⁹ ad visionē. Sʒ etiã ipsã q̄ nũc ē
eccl̄ia: nisi dñs ihabitaret: iret ī errorē quã-
libet studiosissima speculatio: Et huic eccl̄ie
dictũ ē: Tēplũ em̄ dei sctm̄ ē: qđ estis vos.
Et ī interiore homīe habitare christũ p̄ fi-
dem in cordib⁹ nr̄is. Precipit̄ ḡ nobis vt
psallam⁹ dño q̄ habitat ī syon: vt cõcordit̄
dñm eccl̄ie ihabitatorē laudem⁹. Annũ- Alia lr̄a. † studia.
ciate inter gētes† mirabilia ei⁹. Et fa-
ctũ ē: ⁊ nõ desinet fieri. Qm̄ req̄rēs sã- Alia lr̄a. † recordat⁹.
guinē eoꝝ† memorat⁹ ē. Quasi rñde-
ret̄ ab his q̄ missi sũt euãgelizare illđ p̄ce-
ptũ qđ dictũ ē: Annũciate int̄ gētes mira-
bilia ei⁹: et diceret̄: Dñe q̄s credidit audi-
tui nr̄o: Et p̄pter te occidimur tota die. Cõ-
ueniēter sequit̄: dicens: nõ sine magno fru-
ctu et̄nitatis morituros ī p̄secutiõe christi-
anos: Qm̄ req̄rēs sãguinē eoꝝ mēorat⁹ ē:
Sed cur sanguinē eorũ maluit dicere: An
q̃si ali⁹ impitior ⁊ mīoris fidei q̄reret dicēs:
quõ annũciabũt: cũ ī eos infidelitas gen-
tiũ seuitura sit: Huic rñdet̄: qm̄ req̄rēs san-
guinē eoꝝ mēorat⁹ ē: Id est veniet vltimũ
iudiciũ: vbi ⁊ int̄fectoꝝ gl̄ia ⁊ interficiētiũ
pena manifesta fiet. Memorat⁹ ē aũt: ne-
mo ita positũ putet: q̃i obliuio cadat ī deũ:
Sed q̄ post lõgũ tp̄us futuꝝ ē iudiciũ: ſm
affectũ infirmoꝝ hoim positũ ē: Qui quasi
oblitũ deũ putãt: q̄ nõ tã cito facit: q̃3 ipsi
volũt. His di etiã qđ sequit̄: Nõ ē obli-
tus clamorē pauperũ. Id est non vt
putat̄: oblit⁹ ē: Quasi diceret: postq̃3 audi-
erũt memorat⁹ ē: ḡ oblit⁹ erat. Nõ ē oblit⁹
inq̄t clamorē paupeꝝ. Sed q̄ro q̄s clamor
pauperũ sit: quē de⁹ nõ obliuiscit̄: An iste
clamor ē: cui⁹ hec v̄ba sunt: Miserere
mei dñe: vide hũilitatē meã ab ini-
micis meis: Quare ḡ nõ dixit: Misere-
re nr̄i dñe: vide hũilitatē nostrã de inimic̄
nostris: tanq̃3 multi paupes clamēt: ſ tãq̃3
vn⁹: miserere mei dñe: An q̄ vn⁹ int̄pellat
p̄ sanctis: q̄ p̄mus paup̄ p̄ nobis fact⁹ est:
Et ip̄e dicit. Qui exaltas me đ por- Alia lr̄a.
tis mortis: vt annũciē3† vniuersas † oīes lauda-
laudes tuas in portis filie syon. Ex- tiões.
altat̄. n. hõ in illo nõ solũ quē gestat: qđ ca-
put eccl̄ie ē: ſ etiã quisq̃s nostꝝ ē in ceteris
mēbris: ⁊ exaltat̄ ab oīb⁹ prauis cupidita-
tib⁹: q̄ sunt porte mortis: q̄ per illas itur in
mortē. Mors aũt est iã ipa leticia ī p̄fruen-
do: cũ quisq̃3 adipiscit̄ qđ p̄dite ɔcupiuit.
Radix ē em̄ omniũ maloꝝ cupiditas. Et
p̄pterea porta mort̄ ē: q̄ mortua ē vidua:
q̄ in delicijs viuit: Ad q̄s delicias: p̄ cupi-
ditates tãq̃3 p̄ portas mortis: p̄uenit̄. Sũt
aũt porte filie syon: oīa optima studia: per
q̄ venit̄ ad visionē pac̄ ī sancta eccl̄ia. In
his igit̄ portis bñ annũciant̄ vniuerse lau-
des dei: vt nõ det̄ sanctũ canib⁹: neq̃3 p̄ij-
ciant̄ margarite añ porcos: Qui malũt p̄-
tinaciter latrare: q̃3 studiose q̄rere: Aut q̄
nec latrare nec q̄rere: ſ in suarũ voluptatũ
ceno volutari. Cũ aũt ī bonis studijs lau-
des dei annũciant̄: petētib⁹ dat̄: et q̄rētib⁹
manifestat̄: ⁊ pulsantib⁹ apit̄. An forte por-
te mortis: sunt corp̄ales sensus ⁊ oculi: qui
apti sũt homi cũ de ligno vetito gustasset:
A quib⁹ exaltant̄: q̄b⁹ di vt q̄rãt non q̄ vi-
dent̄: ſ q̄ nõ vident̄: Quia q̄ vident̄: tp̄alia
sũt: q̄ aũt nõ vident̄: et̄na sũt. Et porte sũt
filie syon: sacramēta ⁊ initia fidei: q̄ pulsã-
tib⁹ apiunt̄: vt p̄ueniat̄ ad occulta filij. Nõ
em̄ ocul⁹ vidit: aut auris audiuit: aut ī cor
homis ascēdit: q̄ p̄parauit deus diligētib⁹ se.
Hucusq̃3 ē clamor pauperũ: quē nõ oblit⁹ Alia lr̄a.
ē dñs: Deinde sequit̄. Exultabo† sup † ī salutari tuo.
salutare tuũ: Id est cũ btitudine cõtine-

bor a salutari tuo: qđ ē dñs nr̄ Jesus chri/
st⁹ virt⁹ ꝛ sapiētia dei. Ergo eccl̄ia dicit q̄ h̄
affligit: et spe salua est: q̄diu occultū ē filij
iudiciū: ip̄a sp̄e dic: Exultabo sup̄ salutare
tuū: qꝛ nūc circūstrepente seu vi: seu erroꝛe
gentiliū: attent. Infixe sunt gētes in

Alia lr̄a. † interitu quē

†coꝛruptiōe quā fecerunt. Aia aduerte
quēadmodū seruet pena pctōꝛ de opibus
suis: ꝛ quēadmodū q̄ voluerūt psequi eccle/
siā: i ea coꝛruptiōe sint fixi: quā se inferre ar
bitrabant. Nā inficere coꝛpa cupiebant:
cū ipsi i aīa moꝛerent. In muscipula

Alia lr̄a. † In laq̄o isto que absconderunt.

ista quā occultauerūt: cōphensus ē
pes eoꝝ. Muscipula occulta: ē occulta
cogitatio. Pes aīe: recte intelligit amoꝛ:
Qui cū prau⁹ ē: vocat cupiditas aut libi/
do. Cū aūt rect⁹: dilectio vl̄ caritas. Amo/
re eīm mouet: tanq̄ ad locū q̄ tēdit. Locus
aūt aīe: nō in spacio aliq̄ ē qđ foꝛma occu/
pat coꝛpis: s̄ in delectatōne q̄ se puenisse p̄
amoꝛē: letat. Delectatio aūt pniciosa: seq̄t
cupiditatē: fructuosa caritatē. Vñ ꝛ radix
dicta ē cupiditas. Radix poꝛro tanq̄ pes
arboꝛis intelligit. Radix dicta ē ꝛ caritas:
vbi de semib⁹ dñs loquit: q̄ in petrosis loc̄
exeūt: et sole veniēte arescūt: qꝛ nō habent
altā radicē. Vñ sigt eos q̄ gaudēt accipiē/
do v̄bū veritat̄: s̄ cedūt psecutiōib⁹: quib⁹
sola caritate resistit: Et Apl̄us dicit: Ut in
caritate radicati ꝛ fundati: possitis cōphen/
dere. Pes ḡ pctōꝝ: id est amoꝛ: cōphendit
in muscipula quā occultāt: Quia cū frau/
dulētā actionē ꝯsecuta fuerit delectatio: cū
eos tradit de⁹ in ꝯcupiscētiā coꝛdis eoꝝ: iā
illa delectatio alligat eos: vt inde abrūpere
amoꝛē ꝛ ad vtilia ꝯferre nō audeāt: Quia
cū conati fuerit: dolebūt aīo: tanq̄ pedē d̄
cōpede exuere cupiētes. Cui doloꝛi succū
bētes: a pniciosis delectatōib⁹ nolūt absce
dere. In muscipula ḡ quā occultauerūt: id
est i fraudulēto ꝯsilio: cōphēsus ē pes eoꝝ:
amoꝛ scʒ q̄ p̄ fraudē puenit ad vanā leticiā
q̄ ꝯpat doloꝛ. Cognoscet dñs iudi
cia faciēs: Hec sunt iudicia dei: Nō ab
illa tranq̄llitate btitudinis sue: nec a secre/
tis sapientie quib⁹ recipiunt btē aīe: pfert
ferrū: aut ignis: aut bestie: aut aliq̄d tale q̄
crucient pctōꝛes. Sʒ quō crucianr: et quō
facit dñs iudiciū: In opibus manuū
suaꝝ cōphensus ē pctōꝛ. Hic interpo/
nit canticū diapsalmat̄: q̄si occulta leticia
quātū existimare possum⁹: sepatiōis q̄ nūc
fit: nō locis: s̄ affectiōib⁹ aīoꝝ: int pctōꝛes
ꝛ iustos: sic granoꝝ a paleis adhuc i area.

Et seq̄t: Cōuertant pctōꝛes i infer
nū: Id est dent i man⁹ suas cū eis parcit:
ꝛ illaq̄ent delectatiōe moꝛtifera. Oēs gē
tes que obliuiscunt deū. Quia sic nō
pbauerūt deū h̄re i noticia: dedit illos de⁹
i reprobū sensū. † Quia nō i fine ob

Alia lr̄a. † q̄m.

liuio erit paupis: Qui videt nūc i ob/
liuione esse: cuʒ pctōꝛes felicitate h⁹ seculi
floꝛere existimant: ꝛ iusti laboꝛare. Sʒ pa
tiētia: iquit: paupeꝝ n̄ †piet ieternū.

Alia lr̄a. † pibit in fi

Quapropt nūc patiētia op⁹ ē ad pferēdos
malos: qui iā volūtatib⁹ sepati sunt. donec
etiā vltimo iudicio separent: Exurge
dñe nō †pualeat hō: Implorat futurū

Alia lr̄a. † cōfortet.

iudiciū: Sʒ anteq̄ veniat: Iudicent: i/
q̄t: gētes i cōspectu tuo. Hoc ē in oc/
culto: qđ dr̄ corā deo: paucis sanct̄ ꝛ iust̄
intelligētib⁹. Cōstitue dñe legisla/
toꝛē sup eos: Videt mihi Antichristū si
gnificare. De q̄ Apl̄s dicit: Cuʒ reuelabit
hō peccati. Ut sciāt gētes q̄m hoīes
sunt. Ut q̄ nolūt liberari a filio dei: ꝛ ptī/
nere ad filiū homis: et esse filij hoim: id est
noui hoīes: seruiāt homi: id est veteri ho
mini pctōꝛi: q̄m homies sunt: Et qꝛ ille ad
tantū culmē inanis gl̄ie ventur⁹ credit: tā/
ta ei licebit facere: ꝛ i oēs hoīes: et i sāctos
dei: vt tūc v̄e nōnulli infirmi arbitrent deū
res hūanas negligere. Interposito diapsal/
mate: subijcit tanq̄ vocē gemētū ꝛ querē/
tiū cur iudiciū differat: Ut quid dñe
inq̄t † discessisti lōge: Deinde q̄ sic q̄si/

Alia lr̄a. † recessisti.

uit tanq̄ repēte intellexerit: aut q̄si sciēs int/
rogauerit vt doceret: subiecit dicēs: De/
spicis i opportunitatib⁹ i †tribulati

Alia lr̄a. † tribulati

onib⁹. Id est oppoꝛtune despic̄ ꝛ fac̄ tri
bulatiōes: ad inflāmādos aīos desiderio
aduētus tui. His eīm iocūdioꝛ est fons ille
vite: q̄ multū sitierit: Itaq̄ insinuat cōsiliū
dilatiōis dicēs: Du supbit impi⁹ ac
cendit paup: Mirū ē ꝛ verū: quāto stu/
dio bone spei puuli accēdant ad recte vi/
uēdum: ꝯpatiōe peccātiū. Quo mysterio
agit: vt etiā hereses eē pmittant: Nō qꝛ ipi
heretici h̄ volūt: s̄ qꝛ h̄ de peccat̄ eoꝝ diui
na opat puidētia: Que lucē facit et oꝛdi/
nat: tenebras aūt tm̄ oꝛdinat: vt sit eaꝝ cō
patiōe lux gratioꝛ. Sicut hereticoꝝ cōpa/
tōne iocūdioꝛ ē inuētio veritatis. Ea q̄ppe
ꝯpatōe pbati: manifesti fiūt int hoīes: qui
deo noti sūt. † Cōprehēdunt i cogi/

Alia lr̄a. † cōsilijs.

tatiōib⁹ suis quib⁹ cogitant. Id est
male cogitatiōes eoꝝ: vincula illis fiūt: Sʒ
q̄re fiūt vincula: Q̄m laudat pctōꝛ

inq̄t: in desiderijs aīe sue. Adulātiū li-
gue: alligāt aīas ī peccatis. Delectat. n. ea
Alia lra. † iniquus.
facere ī quib⁹ nō solū nō metuit rep̄hēsor:
s̄ etiā laudat auditor. Et † q̄ iniq̄ gerit
Alia lra. † exacerbauit.
bn̄dicit. Hinc ꝯp̄hēdunt ī cogitatiōib⁹
suis q̄b⁹ cogitāt. † Irritauit dn̄m pec
catoꝛ: Nemo gratulet homi q̄ p̄sꝑat ī via
sua: cui⁹ peccati deest vltoꝛ: ⁊ adest lauda-
toꝛ. Maioꝛ hec ira dn̄i est. Irritauit dn̄m
peccatoꝛ vt ista patiat: id ē vt correptōis:
flagella n̄ patiat: Irritauit dn̄m peccatoꝛ:
Alia lra. † queret.
Scd̄m multitudinē ire sue nō † exq̄-
ret. Multū irascit: dū nō exq̄rit: dū quasi
obliuiscit ⁊ nō attēdit peccata: ⁊ ꝑ fraudes
⁊ scelera ad diuitias honoresq̄ꝫ peruenit:
Qđ maxie in illo antichristo euenturū est:
Qui vsq̄ꝫ adeo beat⁹ videbit hoīb⁹: vt etiā
de⁹ putet: Sꝫ quāta ista ira sit dei: docēt se-
q̄ntia. Nō ē de⁹ ī cōspectu ei⁹: cōta
Alia lra. † inq̄nate sūt.
minant vie ei⁹ ī omī tp̄e. Qui nouit
vel q̄d gaudeat vl' q̄d letet ī aīa: nouit q̄n-
tū malū sit luce deseri veritatis: Cū magnū
malū hoīes putēt oculoꝝ corꝑaliū cecita-
tē q̄ lux ista retrahit: quātā ḡ penā patit q̄
secūdis reb⁹ pctōꝝ suoꝝ eo ꝑducit vt n̄ sit
de⁹ ī ꝯspectu ei⁹: ⁊ ꝯtamient vie ei⁹ ī oī tp̄e:
id est cogitatiōes ⁊ ꝯsilia ei⁹ immūda sint:
Auferūtur iudicia tua a facie ei⁹:
Animi⁹ eñ male sibi cōsci⁹: dum sibi videt
nullā penā pati: credit q̄ nō iudicet deus:
Et sic auferunt iudicia dei a facie ei⁹: cū h̄
ip̄a sit magna dānatio. Et oīm inimico
rum suoꝝ dn̄abit. Ita enim tradit: q̄
reges oēs supatur⁹ sit: ⁊ sol⁹ regnū obtētu-
rus: q̄ñ etiā s̄m Ap̄lm q̄ de illo p̄dicat: In
tēplo dei sedebit: extollens se sup omne qđ
colit ⁊ qđ dicit de⁹. Et q̄ñ tradit⁹ ī ꝯcupi-
scētiā cordis sui: ⁊ dānationi vltime desti-
nat⁹: per nefarias artes ad illđ vane ⁊ ina-
ne culmē dānationē q̄ꝫ ventur⁹ ē: ꝓpterea
sequit: Dixit eñ ī corde suo: Non
mouebor de generatiōe ī generati-
one sine malo. Id est fama mea ⁊ nomē
meū de hac generatōe ī generationē poste
roꝝ nō trāsiet: nisi artib⁹ malis adipiscar
tā excelsum p̄ncipatū: de q̄ posteri tacere n̄
possint. Anim⁹ eñ ꝑditus ⁊ expers bona-
rū artiū atq̄ꝫ a iusticie lumie alien⁹: malis
artib⁹ sibi additū molit ad famā tam diu-
turnā: vt apud posteros etiā celebret. Et q̄
nō possunt bn̄ innotescere: cupiūt vl' male
de se homīes loqui: dūmō nomē coꝝ latis-
sime ꝑuaget. Qđ h̄ arbitroꝛ dictū eē: Nō
mouebor de generatiōe ī generationē sine
malo. Est ⁊ alius intellect⁹: Si de genera-
tōne mortali ad eternitatis generatiōē se
venire nō posse van⁹ ⁊ erroris plen⁹ anim⁹
arbitrat nisi artib⁹ malis: qđ quidē iam de
Symone diffamatū ē: cuꝫ sceleratis artib⁹
celū se putasset adepturū: ⁊ de hūana gene
ratiōe ī diuinā generationē rebus magicis
trāsiturū: q̄d ḡ mirū si ⁊ ille hō peccati: qui
totā nequiciā ⁊ impietatē quā oēs pseudo
ꝓph̄e inchoauerūt impletur⁹ ē: ⁊ tāta signa
factur⁹: vt decipiat si fieri pōt etiā electos
dei: dictur⁹ ē in corde suo: Nō mouebor đ
generatiōe ī generatiōꝫ sine malo. Cu-
ius maledictiōe os plenū ē: ⁊ ama
ritudine ⁊ dolo: Magnū eñ maledi-
ctū est tā nefandis artib⁹ celū appetere: ad
capiēdā eternā sedē talia merita cōparare.
Sꝫ hac maledictiōe os ei⁹ plenū ē. Nō eñ
habebit effectū ista cupiditas: sed infra os
ei⁹ tantū valebit ad eū ꝑdēdū q̄ hec sibi au
sus ē polliceri cū amaritudine ⁊ dolo: id est
ira ⁊ insidijs quib⁹ ī suas ptes ꝯuersur⁹ est
multitudinē. Sub ligua eius labor ⁊
dolor. Nihil ē laboriosi⁹ iniq̄tate ⁊ ipieta-
te: Quē laborē sequit dolor: q̄ nō solū si-
ne fructu: s̄ etiā ad ꝑniciē laborat. Qui la-
bor et dolor ad illud refert qđ dixit ī corde
suo: Nō mouebor de generatiōe ī genera-
tionē sine malo. Et ꝓpterea sub lingua ei⁹:
nō in ligua: q̄ñ tacite ista cogitatur⁹ ē. Ho
minib⁹ aūt alia loquet: vt bon⁹ ⁊ iust⁹ ⁊ dei
fili⁹ videat. Sedet ī insidijs cū di-
uitib⁹: Quib⁹ diuitibus: nisi eis q̄s seculi
munerib⁹ cumulauit: Et iđo in insidijs cū
his sedere dict⁹ ē: q̄ñ falsam felicitatē ip̄o-
rū ad decipiēdos homīes ostentabit. Qui
praua volūtate dū tales esse cupiūt et bo-
na eterna nō querūt: ī laq̄os eius incidēt.
In occultis vt interficiat innocētē.
In occultis puto dictū esse: vbi non facile
intelligit q̄d appetēdū: q̄d ve fugiendū sit.
Innocentē aūt inficere: est ex innocēte fa
cere nocentē. Oculi ei⁹ in paupere
respiciūt: Iustos eñ maxie ꝑsecutur⁹ ē:
De q̄b⁹ dictū ē: Bti paupes: q̄ ip̄oꝝ ē re-
Alia lra. † abscōdito q̄si leo in spelunca sua.
gnū celoꝝ. Insidiat in occulto velut
leo ī cubili suo. Leonē in cubili dicit eū:
in q̄ ⁊ vis ⁊ dol⁹ opabit: Pria. n. ꝑsecutio
eccl'ie violēta fuit: cū ꝓscriptiōib⁹: tormētis:
cedib⁹: christiani ad sacrificādū cogerent.
Altera ꝑsecutio fraudulēta ē: q̄ nc̄ ꝑ huius
cemodi hereticos et falsos fratres agitur.
Tertia supest ꝑ antichristū vētura: q̄ nihil
ē ꝑiculosi⁹: q̄ñ ⁊ violēta ⁊ fraudulēta erit.

Uim habebit in imperio: dolum in miracu
lis. Ad vim relatuȝ est: quod dictũ est leo.
Ad dolos: quod dictũ est: in cubili suo. Et
rursum ipa repentita sunt conuerso ordine.
Insidiatur: inquit: vt rapiat †inno-
(Alia lra. † pauperẽ.) centẽ: Hoc ad dolum pertinet: Qd autẽ
sequit: Rapere pauperem dum at-
trahit eũ: violẽtie deputat. Attrahit eñ
significat: quib⁹ põt cruciatibus affligẽdo
ad se adducit. Itẽ duo q̃ sequũtur: ipa sũt.
(Alia lra. † laq̃o suo.) In †muscipula sua humiliabit euȝ:
(Alia lra. † cũ dñat⁹ fue-rit.) dolus ẽ: Inclinabit ⁊ cadet dũ †dña-
bit pauperꝝ: Uis ẽ. Muscipula eñ bñ
sigt insidias: Dñatio vo terrorẽ aptissime
insinuat. Et bñ ait: humiliabit eũ i muscipu-
la sua. Cũ eñ signa illa facere cepit: quãto
mirabiliora videbunt homib⁹: tãto illi san
cti q̃ tũc erũt ɔtẽnent: ⁊ q̃si ꝑ nihilo habe-
bũt. Quos ille: cui ꝑ iusticiã ⁊ innocentiã
resistẽt: mirificis factis supare videbit: Sȝ
inclinabit ⁊ cadet dũ dñabit pauperꝝ: id ẽ
dũ q̃libet supplicia irrogabit resistẽtib⁹ sibi
seruis dei. Unde aũt inclinabit: Dixit
eñ i corde suo: oblit⁹ ẽ de⁹: auertit
faciẽ suã ne videat vsq̃ i finẽ. Hec ẽ
iclinatio ⁊ casus miserrim⁹: dũ anim⁹ hũa-
nus i suis iniq̃tatib⁹ q̃si ꝓsperat: ⁊ parci si-
bi putat: cũ excecet et seruet ad vltimã op-
portunãq̃ vindictã: de qua nũc iã loquit
cũ dicit: Exurge dñe de⁹ et exaltet
man⁹ tua: Id est mãifesta sit potẽtia tua.
Supius aũt dixerat: Exurge dñe nõ ꝑua-
leat hõ: iudicent gentes i ɔspectu tuo: id ẽ
in occulto vbi sol⁹ de⁹ videt. Hoc factũ ẽ:
cũ impij ad magnã q̃ videt homib⁹ felici-
tatẽ ꝑuenerũt. Sup q̃s cõstituit legislator
qualẽ hĩc meruerũt. De q̃ dicit: Cõstitue
dñe legislatorẽ sup eos: sciãt gentes q̃ ho
mines sũt. Nũc aũt post illã occultã penã
atq̃ vindictã dr: Exurge dñe de⁹ ⁊ exaltet
man⁹ tua: nõ vtiq̃ i occulto: ſ iã in manife
stissima gl̃ia: Ne obliuiscaris paupe-
(Alia lra. † nõ habet.) rũ †i finẽ. Id est sic impij putãt: q̃ dicũt:
oblit⁹ ẽ de⁹: auertit faciẽ suã ne videat vsq̃
in finẽ. Usq̃ i finẽ aũt negãt deũ videre: q̃
dicũt eũ res hũanas ⁊ terrenas nõ curare:
Qm̃ terra q̃si finis ẽ rerũ: q̃ vltimũ elemẽ-
tũ est: In q̃ homĩes ordinatissime laborãt:
ſ laborꝝ suorꝝ ordinẽ videre nõ pñt: q̃ ma-
xime ꝑtinet ad occulta filij. Laborãs ergo
eccl̃ia illis tpib⁹: tanq̃ nauis i magnis flu-
ctib⁹ ⁊ ꝓcellis: q̃si dormientẽ excitat dñm:
vt imperet vẽtis ⁊ trãquillitas redeat. Di-
cit ergo: Exurge dñe de⁹ et exaltet manus
tua: ne obliuiscaris pauperũ in finẽ. Jam
itaq̃ manifestũ iudiciũ intelligẽtes ⁊ exul-
tãtes dicunt: Propter q̃d irritauit
impi⁹ deũ: Id est q̃d ꝑfecit tãta mala fa
cere: Dixit eñ i corde suo nõ requi-
ret: Deinde sequit. Uides qm̃ tu la- (Alia lra.)
borẽ ⁊ †irã cõsideras: vt tradas eos († dolorẽ.)
i man⁹ tuas. Sensus iste ꝓnũciationeȝ
q̃rit: in q̃ si erratũ fuerit: obscurat. Sic eñ
dixit i corde suo impi⁹: nõ req̃ret de⁹: quasi
de⁹ laborẽ ⁊ irã ɔsideret vt tradat eos i ma
nus suas: Id est q̃si laborare ⁊ irasci time-
at: Et ꝑpterea illis parcat: ne onerosa illi sit
pena eoꝝ: aut ne iracũdia et tẽpestate tur-
bet: Quõ plerũq̃ hoĩes faciũt dissimulata
vindicta: ne laborẽt aut irascant. Tibi
derelict⁹ ẽ paup: Iõ eñ paup est: id est
oĩa hui⁹ mũdi tpalia bona ɔtẽpsit: vt tu sis
tm̃ spes ei⁹. †Pupillo tu eris adiutor. (Alia lra. † orphano.)
Id est ei cui morit pat h mũd⁹: ꝑ quẽ car-
nalit genit⁹ est: ⁊ iã põt dicere: Mũd⁹ mihi
crucifixus ẽ: ⁊ ego mũdo. Talib⁹ eñ pupil
lis pater fit de⁹. Docet q̃ppe de⁹ pupillos fi
eri discipulos suos: quib⁹ dicit: Ne vobis
dicatl patrẽ in terris. Cui⁹ rei exemplũ pre
buit ꝑor ipe dicẽdo: Que mihi mater: aut
q̃ fratres: Unñ volũt quidã ꝑniciosissimi he
retici asserere: nõ eũ habuisse matrẽ: nec vi
dent esse ɔsequẽs si h vba attendãt: vt nec
discipuli ei⁹ pr̃es habuerint: Quia sic ipse
dixit: q̃ mihi mater ẽ: sic illos docuit: cũ ait:
Nolite vobis dicere patrẽ in terr̃. Co-
tere brachiũ pctõris ⁊ maligni: Il-
lius scȝ de q̃ supra dicebat: oĩm inimicorũ
suorꝝ dñabit. Brachiũ eñ ei⁹: dixit poten
tiã eius: cui cõtraria est christi potẽtia: de q̃
dicit: Exurge dñe deus exaltet man⁹ tua. (Alia lra.)
†Requiretur delictũ ei⁹ nec inuenietur. († querere p-)
Propt illõ idem iudicabit de peccato suo (tũ illius et)
⁊ ipe periet ꝑpter peccatũ suũ. Deinde q̃d
mirũ si sequit. Dñs regnabit i eter-
nũ ⁊ i seculũ seculi: peribitis gẽtes
de terra illi⁹. Gẽtes posuit pctõres ⁊ ipi
os. Desideriũ pauperꝝ exaudiuit
dñs: Desideriũ illud q̃ estuabãt: cũ i an-
gustijs ⁊ tribulatiõib⁹ hui⁹ seculi dñi diem
cõcupiscerent. Preparationẽ cordis
eorũ exaudiuit auris tua. Hec ẽ cor-
dis ꝑparatio: de qua in alio psalmo cani-
tur: Paratum cor meũ deus: paratum cor
meũ. De q̃ dicit Apl̃s: Si aũt q̃d nõ vide-
mus speram⁹: ꝑ patiẽtiã expectam⁹. Jam
vo aurẽ dei: nõ mẽbrũ corporeũ: ſ potẽtiã
eẽ q̃ exaudit reglarit debem⁹ accipe: Atq̃

ita q̄buſcꝫ noĩatis mēbris eiꝰ q̄ in nobis vi
ſibilia ⁊ corporea ſunt: potētias opationū
oportet intelligi: ne ſepe iſta repetant. Nō
eṁ corporeū fas eſt putare: qͦ dn̄s deꝰ nō
ſonātem vocē: ſꝫ ꝑparatione cordis exaudit.
Iudicare pupillo et humili: Id eſt
non ei q̄ cōformat huic ſeculo: necꝫ ſuper-
bo. Aliud eſt eṁ iudicare pupillum: aliud
iudicare pupillo. Iudicat pupillum: etiaꝫ
qui cōdemnat. Iudicat autē pupillo: qui
ꝓ illo ꝓfert ſententiā. Ut nō apponat
vltra magnificare ſe hō ſup terras.
Homies eṁ ſunt: de quibus dictū eſt: Po
ne domine legiſlatorē ſuper eos: vt ſciant
gentes qm̄ homines ſunt. Sed etiā ille qui
eodem loco intelligit poni ſup eos: homo
erit: De quo nūc dicit: Ut non apponat vl
tra magnificare ſe homo ſuper terrā: cum
venerit ſcilicꝫ filius hominis iudicare pu-
pillo: qui ſe exuit veterē hominē: atcꝫ hoc
modo tancꝫ extulit patrem. Poſt occulta
ergo filij: de quibꝰ in hoc pſalmo multa di-
cta ſunt: erūt manifeſta filij: de quibꝰ pau-
ca in fine eiuſdē pſalmi nūc dicta ſunt. Ex
his autē titulus factus eſt: que maiorē hic
partē tenent. Poteſt ⁊ ipē dies aduētus
domini recte numerari inter occulta filij:
cꝫuis ipa dn̄i ꝑſentia manifeſta futura ſit.
De illo eṁ die dictū ē: qͦ nemo eū ſciret:
necꝫ angeli: necꝫ virtutes: necꝫ filius ho-
minis. Quid ergo tam occultum: cꝫ id qͦ
etiam ipi iudici occultū eſſe dictuꝫ eſt: non
ad cognoſcendū: ſed ad ꝓdendū. De oc-
cultis autē filij: etiā ſi quiſcꝫ nō dei filiū ſꝫ
audire voluerit: ſed ipſius Dauid: cuius
nomini totū pſalteriū tribuit (naꝫ dauitici
vticꝫ pſalmi appellant) voces illas audiat
quibus domino dicit: Miſerere noſtri fili
Dauid: atcꝫ ita etiā hoc modo eūdem do-
minū chriſtū intelligat: de cuius occultis
iſte pſalmus inſcriptus eſt. Sic eṁ etiā ab
angelo dicit: Dabit illi deus ſedē Dauid
patris ſui. Nec illa ſentētia huic intellectui
cōtraria eſt: qua idem dominꝰ querit a iu-
deis: Si filiꝰ dauid chriſtus eſt: quō in ſpi-
ritu vocat eum dominū dicens: Dixit do-
minꝰ dn̄o meo ſede a dextris meis: donec
ponaꝫ omnes inimicos tuos ſub pedibus
tuis. Dictū eſt eṁ imperitis: qui cꝫuis vē-
turū chriſtū ſperarent: ſcḋm hoiem tamē eū
expectarent: nō ſcḋm qͦ virtus et ſapientia
dei eſt. Docet ergo ibi fidē veriſſimā et ſin
ceriſſimā: vt ⁊ dominꝰ ſit regis Dauid: ſcḋm
qͦ eſt verbū in principio: deus apud deū:
per quod facta ſunt omnia: Et filius: ſcḋm
qͦ factus eſt ex ſemine Dauid ſcḋm carnē.
Non eṁ dicit: nō eſt filius Dauid chriſtꝰ:
Sed ſi iam tenetis ꝙ filius ſit eius: diſcite
quō ſit dominꝰ eius: vt teneatis in chriſto
ꝙ filius hominis eſt: ita eṁ filius Dauid
eſt: ⁊ nō relinquatis qͦ filius dei eſt: ita eṁ
dominꝰ eius eſt.

Explicit Tractatus de pſ̄. IX.

Incipit Tractatus de pſ̄. X.

In finem pſ̄ ipſi Dauid.

In Qua tractatione titulus iſte non in-
diget. Iam eṁ ſatis tractatuꝫ eſt: qḋ
ſit in finem. Ipſum ergo pſalmi textū vide
amus: Qui mihi videtur aduerſus hereti-
cos cantādus: qui cōmemorando ⁊ exag-
gerando multoꝝ in eccleſia peccata: quaſi
apud ipos iuſti aut omnes aut plures ſint:
ab vnius eccleſie vere matris vberibꝰ nos
auertere atcꝫ arripere moliūtur: affirman-
tes qͦ apud ipſos ſit chriſtus: et quaſi pie
ſtudioſecꝫ admonētes: vt ad eos trāſeun-
do tranſmigremꝰ ad chriſtū: quē ſe habere
mentiunt. Notū eſt aūt chriſtū in ꝓphetia
cū multis nominibꝰ allegorice inſinuaret:
etiam montē appellatū. Reſpondendū eſt
itacꝫ iſtis: ⁊ dicendū:
In domino cōfido: quō dici
tis anime mee: trāſmigra in
montes ſicut paſſer. Unum
montē teneo: in quo cōfido: quō dicitis vt
ad vos tranſeā tancꝫ multi ſint chriſti: Aut
ſi vos montes eſſe dicitis per ſupbiā: opor
tet quidē eſſe paſſerem pennatū virtutibus
⁊ ꝑceptis dei. Sed ea ipſa ꝓhibent volare
in iſtos montes: ⁊ in ſuperbis hominibus
ſpem collocare. Habeo domū vbi requi-
eſcam: qꝛ in domino cōfido. Nam ⁊ paſſer
inuenit ſibi domū: Et factus eſt dominus
refugiū pauperi. Dicamꝰ ergo tota fidu-
cia: ne dum chriſtū apud hereticos queri-
mus: amittamus. In domino ꝯfido: quo-
modo dicitis anime mee: trāſmigra i mō-
tem ſic paſſer. Qm ecce peccatores
†tetenderūt arcū: parauerūt ſagittas
ſuas i pharetra: vt ſagittent† i obſcu
ra luna rectos corde. Terrores iſti ſūt
cōminantiū nobis de peccatoribus: vt ad
ſe tancꝫ ad iuſtos trāſeamꝰ. Ecce inquiūt:
peccatores tetēderūt arcū. Credo ſcriptu-
ras: quas illi carnaliter interꝑtando: vene
natas inde ſentētias emittūt. Parauerūt
ſagittas ſuas i pharetra: eadē vba ſcꝫ que
ſcripturaꝝ auctoritate iaculaturi ſūt: i cor-

Alia lr̄a. † intenderūt.
Alia lr̄a. † in obſcuro.

dis occulto pauerũt: Ut sagittent ĩ obscu-
ra luna rectos corde: vt cũ senserint ecclie
lumie ꝓpter multitudinẽ imperitoꝝ ꝛ car-
naliũ obscurato: nõ se posse ꝯuinci: corrũ-
punt bonos mores colloquijs malis. Sed
ꝯtra oẽs istos terrores dicẽdũ est: In dño
confido. Luna vͦo ꝙ̃ congruẽter significet
ecclesiã: memini me ꝓmisisse in hͦ psalmo
cõsideraturũ. Due sunt de luna opiniones
ꝓbabiles. Haꝝ aũt q̃ vera sit aut nõ: oino
aut difficillime arbitror posse hoiem scire.
Cũ eñ q̃rit vñ lumẽ habeat: alij dicũt suũ
hr̃e: sꝫ globũ eiꝰ dimidiũ lucere: dimidiũ aũt
obscuꝝ esse: Dũ aũt mouet in circulo suo:
eandẽ partẽ q̃ lucet: paulatim ad terras cõ
uerti: vt videri a nobis possit: et iõ p̃us q̃si
corniculatã apparere. Nã ꝛ si facias pilam
ex dimidia pte candidã: et ex dimidia ob-
scurã: si eã partẽ q̃ obscura ẽ: añ oculos ha
beas: nihil candoris vides. Et cũ ceperis
illã candidã partẽ ante oculos ꝯuertere: si
paulatim facias: p̃mo cornua cãdoris vi-
debis: deinde paulatim crescit: donec tota
ps candẽs opponat oculis: ꝛ nihil obscu-
re alteriꝰ ptis videat. Qd̃ si ꝯuerterꝰ ad-
huc paulatim ꝯuertere: incipit obscuritas
apparere ꝛ cãdor minui: donec iterum ad
cornua redeat: et postremo totꝰ ab oculis
auertat: ac rursus obscura illa ps sola pos-
sit videri. Qd̃ fieri dicũt: cũ lumẽ lune vi-
det crescere vsq3 ad q̃ntãdecimã lunã: Et
rursus vsq3 ad tricesimã minui ꝛ redire ad
cornua: donec penitꝰ nihil ĩ ea lucis appa-
reat. Scd̃m hãc opinionẽ luna ĩ allegoria
sig̃t ecclesiã. Qd̃ ex pte spũali lucet eccl'ia:
ex pte aũt carnali obscura ẽ. Et aliq̃ñ spiri
tualis ps ĩ bonis opibꝰ apparet hoibꝰ: ali-
q̃ñ aũt in ꝯscia latet ac deo tñmõ nota ẽ:
cũ solo corpe apparet homibꝰ: Sicut ꝯtin-
git: cũ oramꝰ ĩ corde: ꝛ q̃si nihil agere vide
mur: dũ nõ ad terrã: sꝫ sursum cor hr̃e iube-
mur ad dñm. Alij aũt dicũt nõ hr̃e lunã lu
men ꝓpriũ: sed a sole illustrari: Sꝫ q̃ñ cum
illo est: eã partẽ ad nos hr̃e q̃ nõ illustrat: ꝛ
ideo nihil ĩ ea lucis videri. Cũ aũt incipit
ab illo recedere: illustrari ab ea etiã pte quã
habet ad terrã: ꝛ necessario incipe a corni-
bus: donec fiat q̃ntadecima ꝯtra solẽ. Tũc
eñ sole occidẽte orit: vt quisq3 occidentẽ
solẽ obseruauerit: cũ eũ ceperit nõ videre:
cõuersus ad orientẽ lunã surgere videat:
Atq3 inde ex alia pte cũ ei cepit ꝓpinqua-
re: illã ptẽ ad nos cõuertere q̃ nõ illustrat:
donec ad cornua redeat: atq3 inde oino ñ

appareat: q2 tũc illa ps q̃ illustrat: sursũ est
ad celum: ad terrã aũt illa quã radiare sol
nõ põt. Ergo ꝛ scd̃m hãc opinionẽ luna itel-
ligit eccl'ia: q2 suũ lumẽ nõ habeat: sed ab
vnigenito dei filio: q̃ multis locis ĩ sanctis
scripturis allegorice sol appellatus est: illu
strat. Quẽ nesciẽtes et cernere nõ valẽtes
heretici quidã: ad istũ solẽ corporeũ ꝛ visi
bilẽ: qd̃ cõmune lumẽ est carnis hoim atq3
muscarũ: sensus simpliciũ conant auerte-
re: ꝛ nõnulloꝝ auertũt: Qui ꝙ̃diu nõ pñt
interiorẽ lucẽ veritatis mẽte ꝯtueri: simpli
ci fide catholica ꝯtenti eẽ nolũt: Que vna
puulis salus ẽ: quo vno lacte ad firmitatẽ
solidioris cibi certo robore ꝑuenit. Queli
bet g̃ duaꝝ istaꝝ opinionũ vera sit: ꝯgruẽ-
ter accipit allegorice luna: eccl'ia. Aut si in
istis obscuritatibꝰ magis negociosis ꝙ̃ fru
ctuosis: exercere animũ: aut nõ libet: aut ñ
vacat: aut animꝰ ipe nõ valet: satis ẽ lunã
popularibꝰ ocl'is intueri: ꝛ nõ q̃rere obscu
ras cãs: sꝫ cũ omibꝰ ꝛ incremẽta eiꝰ ꝛ ꝯple-
menta et detrimẽta sentire. Que si ꝓpterea
deficit vt renouet: etiã ipi impite multitu-
dini demõstrat eccl'ie figurã: in q̃ credit re-
surrectio mortuoꝝ. Deinde q̃rendũ est: q̃d
in hͦ psalmo accipiat obscura luna: in qua
pctõres sagittare pauerunt rectos corde.
Nõ eñ vno mõ dici obscura luna põt: Nã
ꝛ cũ finit mẽstruis cursibꝰ: ꝛ cũ eius fulgor
nubilo interpolat: ꝛ cũ plena deficit: dici
põt obscura luna. Põt g̃ ꝛ de ꝑsecutoribꝰ
martyrũ intelligi: qd̃ sagittare voluerit in
obscura luna rectos corde: Siue adhuc in
eccl'ie nouitate: q2 nõdũ terr' maior effulse-
rat ꝛ gentiliũ supstitionũ tenebras vicerat:
Siue liguis blasphemoꝝ ꝛ christianoꝝ no
mẽ male diffamãtiũ: q̃si nebulis cum terra
obtegeret: videri ꝑspicua luna nõ poterat:
id est eccl'ia: Siue ipoꝝ martyꝝ cedibus ꝛ
tãta effusiõe sanguis: tanq3 illo defectu et
obscuratõe q̃ cruentã faciẽ luna videt ostẽ
dere: a noie christiano deterrebant infirmi.
In q̃ terrore vͦba dolosa ꝛ sacrilega iacula
bant pctõres: vt etiã rectos corde ꝑuerte-
rent. Potest et de his peccatoribus intel-
ligi quos ecclesia continet: quod tũc inuẽ-
ta occasione huius lune obscure: multa cõ
miserunt: que nobis opprobria nunc obij-
ciunt ab hereticis: cum eorũ auctores ea
fecisse dicitur. Sed quoquo modo se ha-
beat quod in obscura luna factũ est: nunc
catholico nomie toto orbe diffuso atq3 ce-
lebrato; quid mihi est in cognitis pertur-

bari: In dño eñ cõfido: Nec audio dicē-
tes anime mee: transmigra in montes sicut
passer. Qm̄ ecce peccatores intēderūt ar-
cū: vt sagittēt ĩ obscura luna rectos corde.
Aut si ⁊ illis nūc luna videt obscura: q᷑ in-
certū volūt efficere q̄ sit catholica: ⁊ eā pec-
cat carnaliū hoim q̄s mltos ɔtinet: conāt
arguere: q̄d ad eū ptinet q̄ ve dicit: in dño
cõfido. Qua voce se q̄sq̄ ⁊ frumentū esse
oñdit: ⁊ vsq̄ ad vētilatiõis tp̄us paleas to-
lerabilit sustinet: In dño ḡ cõfido. Illi ti-
meāt: q̄ ɔfidūt ĩ homie: ⁊ de pte hoīs se esse
negare nõ pñt: p cui⁹ canos iurāt: Et cū in
sermõe ab eis q̄rit cui⁹ cõmuniõis sint: nisi
de pte illi⁹ se esse dicāt: nõ pñt agnosci. Hic
q̄d isti faciūt: cū illis ɔmemorant tā innu-
merabilia ⁊ quotidiana pctā: ⁊ scelera eoꝝ
q̄b⁹ plena ē illa societas. Nūquid pñt dice-
re: in dño ɔfido: quō dicit aie mee trāsmi-
gra ĩ mõtes sic passer. Nõ. n. ɔfidūt ĩ dño:
q̄ tūc eē dicūt sancta sacra si p sctõs hoīes
dent. Itaq̄ cū ab eis q̄rit q̄ sūt sancti: eru-
bescūt dicere: nos sum⁹. Qui etiā si nõ eru-
bescant h̄ dicere: hi q̄ audiūt ꝓ ip̄is erube-
scūt. Itaq̄ isti cogūt eos qui accipiūt sac-
mēta: spē suā ĩ hoīe ponere: cui⁹ coꝛ videre
nõ pñt: Et maledict⁹ oīs qui spē suā ponit
ĩ homie. Quid ē eñ dicere: ego q̄d do scm̄
est: nisi spē tuā in me pone. Quid si non es
sanct⁹. Oñde coꝛ tuū: Q̄d si nõ potes: vbi
videbo q̄d sanct⁹ es. An forte dices quod
scriptū ē: Ex opib⁹ eoꝝ cogñscetis eos. Ui-
deo plane mira opa: quotidianas violen-
tias circūcellionū sub epis ⁊ p̄sb̄ris ⁊ duci-
bus circūquaq̄ volitare: ⁊ terribiles fustes
israelis vocari: q̄ hoīes q̄ nūc viuunt: quo-
tidie vidēt ⁊ sentiūt: Macharıana vō tp̄a
de quib⁹ inuidiā faciūt: ⁊ plurimi viderūt:
⁊ nemo nūc videt. Et quisq̄s ea vidit ca-
tholic⁹: potuit dicere si dei seru⁹ esse vellet:
In dño ɔfido. Quod ⁊ nūc dicit: cū mlta
q̄ non vult: in eccl̄ia videt: q̄ se intra illa re-
tia plena piscib⁹ bonis ⁊ malis natare ad-
huc sentit: donec ad finē maris veniat: vbi
mali segregent a bonis. Isti aūt q̄d rñdēt:
si alicui illoꝝ dicat ille quē baptizant: quō
me iubes p̄sumere. Nā ⁊ si dātis ⁊ accipiē-
tis ē meritū: sit dātis dei: ⁊ accipiētis ɔscie-
mee. Hec eñ duo nõ mihi incerta sūt: bo-
nitas illi⁹: et fides mea. Quid te interponis
de q̄ certū scire nihil possum. Sine me dice-
re: In dño ɔfido. Nā si in te ɔfido: vñ cõ-
fido si nihil mali ista nocte fecisti. Postre-
mo si vis vt credā tibi: nūquid possum am-
pli⁹ q̄ᵹ de te credere. Uñ ḡ ɔfido ĩ eis quib⁹
heri cõicasti: ⁊ hodie ɔmun cas: ⁊ cras cõ-
municabis: vtrū vel isto triduo nihil mali
cõmiserint. Q̄d si nec te nec me polluit q̄d
nescimus: q̄ cā est vt rebaptizes eos q̄ tp̄a
traditiõis ⁊ Macharıane iudie nõ noue-
rūt. Que cā est vt christianos de Mesopo-
tamia veniētes: q̄ Ceciliani ⁊ Donati nec
nomē audierūt: rebaptizare audeas: ⁊ ne-
ges esse christianos. Si aūt illos polluunt
aliena peccata q̄ nesciūt: te ne reū facit: q̄c-
quid p singulos dies in pte vr̄a te nesciēte
ɔmittit. Impatoꝝ ɔstitutionē frustra obii-
citis catholicis: cū in vr̄is castris ꝑuati fu-
stes ignesq̄ sic seuiāt: Ecce quo lapsi sunt:
Qui cum viderent ĩ catholica pctõres: nõ
potuerūt dicere: In dño ɔfido: et spē suā ĩ
hoīe posuerūt. Q̄d oīno dicerēt: si nõ ipsi
tales essent: q̄les illos putabāt: a q̄b⁹ sacri-
lega supbia separe se velle finxerīt. Dicat ḡ
ḡia catholica: In dño cõfido: quō dicitis
aie mee: trāsmigra ĩ mõtes sic passer. Qm̄
ecce pctõres intēderūt arcū: parauerūt sa-
gittas suas in pharetra: vt sagittēt ĩ obscu-
ra luna rectos corde: Et sermonē ab ipsis
cõuertat ad dñm: ⁊ dicat: Qm̄ que p-
fecisti destruxerūt: Et h̄ dicat: nõ ɔtra
istos solos: s̄ ɔtra oēs hereticos. Oēs eñ
quātū in ip̄is est: destruxerūt laudē quā ex
ore infantiū ⁊ lactētiū pfecit de⁹: dū q̄stio-
nib⁹ vanis ⁊ scrupulosis exagitant paruu-
los: ⁊ nutriri fidei lacte non sinūt. Quasi ḡ
dictū sit huic aie: q̄re isti tibi dicūt: trāsmi-
gra ĩ mõtes sic passer: q̄re te de pctõrib⁹ ter-
rēt: q̄ intēderūt arcū ad sagittādos ĩ obscu-
ra luna rectos corde. Respõdet: Iō vtiq̄
me terrēt: Qm̄ q̄ pfecisti: destruxerīt. Ubi:
nisi in cõuēticulis suis: vbi puulos ⁊ inte-
rioris lucis ignaros: nõ lacte nutriūt: s̄ ve-
nenis necāt. Iust⁹ aūt q̄d fecit. Si vos
Machari⁹: si vos Cecilian⁹ offendit: chri-
stus q̄d vobis fecit: q̄ dixit: Pacē meā do
vobis: pacē meā relinquo vobis: quā vos
nefanda dissensiõe violastis. Christus q̄d
vobis fecit: q̄ traditorē suū tāta patiētia p-
tulit: vt ei ꝑmā eucharistiā cõfectā manib⁹
suis ⁊ ore suo ɔmēdatā: sicut ceteris aplīs
traderet. Quid vobis fecit christ⁹: q̄ eun-
dē traditorē suū quē diabolū noīauit: q̄ añ
traditionē dñi: nec loculis dñicis fidē po-
tuit exhibere: cū ceteris discipl̄is ad p̄dicā-
dū regnū celoꝝ misit: vt demõstraret dona
dei puenire ad eos q̄ cū fide accipiūt: etiā si
talis sit p quem accipiūt: q̄lis Iudas fuit.

Dñs i templo scõ suo: Ita vo: sic
Apostol⁹ dicit: Tẽplũ eñ dei sanctũ ẽ: qd
estis vos. Quisq̃s templũ dei violauerit:
disꝑdet illũ de⁹. Templũ eñ dei violat: q̃
violat vnitatẽ. Nõ eñ tenet caput: ex quo
totũ corp⁹ ꝯnexũ ꝛ ꝯpactũ ꝑ oẽm tactũ sb
mistratiõis: ƀm opationẽ in mẽsurã vniuſ-
cuiuſq3 ptis: incremẽtũ corpis facit: i edifi
cationẽ sui in caritate. In h tẽplo sctõ suo
dñs ẽ: qd ꝯstat multis mẽbris suis: sua q̃q3
officia gerentib⁹: in vnã edificationẽ cari-
tatis ꝯstructis: Qd violat: q̃sq̃s cã pncipa
tus sui: a catholica societate disiũgit: Dñs
in tẽplo sancto suo. Dñs in celo sedes
ei⁹. Si celũ acceperis iustũ: sic terrã acci-
pis pctõrẽ: cui dictũ est: Terra es ꝛ i terrã
ibis: qd dictũ ẽ: Dñs i tẽplo scõ suo: repe-
titũ intelligis: dũ dictũ ẽ: dñs i celo sedes
ei⁹. Oculi ei⁹ i pauperẽ respiciũt:
Quippe cui derelict⁹ ẽ paup: Et q̃ fact⁹ est
refugiũ paupi: Et iõ seditiões oẽs ꝛ tumul
tus infra ista retia donec ꝑducant ad lit⁹:
de quibus nobis i pniciẽ suam ꝛ ad nostrã
correctiõez insultãt heretici: ꝑ eos homies
fiũt: q̃ paupes christi eẽ nolũt. Sz nũquid
ab eis q̃ hoc esse volũt: auertũt oculos dei:
Oculi eñ ei⁹ i pauperẽ respiciũt. Nũquid
metuẽdũ ẽ: ne i turba diuitũ paucos pau-
peres videre nõ possit: q̃s in ecclie gremio
catholice custoditos enutrit: Palpebre
eius interrogant filios hoim. Hic
filios hoim: illa regula libẽter acceperim:
de veterib⁹ regeneratos ꝑ fidẽ: Hi quippe
quibusdã scripturaꝝ locis obscuris: tanq̃3
clausis oculis dei exercent: vt q̃rãt: Et rur
sus q̃busdã locis manifestis: tanq̃3 apertis
oculis dei illumiant: vt gaudeãt. Et ita in
sanctl libris crebra optio atq3 adaptio tan
q̃3 palpebre sũt dei: Que introgãt: id est q̃
ꝓbãt filios hoim: q̃ neq3 fatigant rerũ ob-
scuritate: ƀ exercent: neq3 inflant cogniti-
one: ƀ ꝯfirmãt. Dñs iterrogat iustũ
ꝛ impiũ: Quid ḡ metuim⁹ ne aliq̃d nob
obsint impij: si forte nobiscũ sacramẽta nõ
sincero corde cõicant: q̃ñ ille iterrogat iu-
stũ ꝛ impiũ: Qui aũt diligit iniq̃tatẽ
odit aĩaz suã. Id est nõ ei q̃ credit deo: ꝛ
spẽ suã nõ ponit i homie: sed tñ aie sue no
cet dilector iniq̃tatis. Pluit sup pec-
catores laqueos: Si nubes generalit
ꝓphe itelligunt siue boni siue mali: q̃ etiaz
pseudo ꝓphe appellant: sic ordinant pseu-
do ꝓphe a dño deo: vt de his laqueos sup
pctõres pluat. Nõ eñ q̃sq3 i eos sectãdos
incidit nisi pctõr: siue ad ꝑpationẽ extremi
supplicij: si ꝑseuerare in peccãdo maluerit:
siue ad desuadẽdã supbiã: si aliq̃ñ deũ cu-
ra sinceriore q̃sierit. Si aũt nubes nõ nisi
boni ꝛ veri ꝓphe intelligunt: ꝛ de his ma-
nifestũ ẽ sup pctõres laqueos pluere deũ:
q̃3uis de his etiã pios ad fructificãdũ irri-
get. Quibusdã inq̃t Aplus sum⁹ odor vi-
te in vitã: quibusdã odor mortis in mortẽ.
Nõ eni ꝓphe tñ: ƀ oẽs ṽbo dei aĩas irrigã
tes: nubes dici pñt. Qui cũ male intelligũ
tur: pluit de⁹ sup pctõres laqueos. Cũ aũt
bene intelligũt: fecũdat pectora pioꝝ atq3
fideliũ: Sic exẽpli grã: qd sc̃ptũ ẽ: Et erũt
duo in carne vna: si ad libidinẽ q̃sq3 inter-
ꝑtet: laqueũ pluit sup pctõres. Si aũt intel
ligas sic ille q̃ ait: Ego aũt dico i christo ꝛ i
ecclia: imbrẽ pluit sup fertilẽ terrã. Eadem
aũt nube: id est diuina scriptura: vtrũq3 fa
ctũ est. Itẽ dñs dicit: Nõ qd intrat i os ve
strũ: vos coinq̃nat: ƀ qd exit ab ore. Audit
h pctõr: et gulã parat voracitati: Audit h
iust⁹: ꝛ a ciboꝝ discernẽdoꝝ supstitiõe mu-
nit. Et hinc igit eadẽ scripturaꝝ nube: pro
suo cuiusq3 merito: ꝛ pctõri pluuia laq̃oꝝ:
ꝛ iusto pluuia vbertatis infusa ẽ. Ignis
ꝛ sulphur ꝛ spũs ꝓcellaꝝ ps calicis
eoꝝ. Hec pena eoꝝ ẽ atq3 exit⁹: ꝑ q̃s blas-
phemat nomẽ dei: vt prio cupiditatũ suaꝝ
igne vastent: deinde maloꝝ operũ fetore: a
cetu btõꝝ abijciant: postremo arrepti atq3
sbmersi: ineffabiles penas luãt. Hec ẽ eñ
ps calicis eoꝝ: sic iustoꝝ calix tu⁹ inebriãs
q̃3 ꝑclar⁹ ẽ. Inebriabũt eñ ab vbertate do
mus tue. Calicẽ aũt ꝓpterea puto appella-
tum: ne q̃d ꝑter modũ atq3 mensurã: vel in
ipis peccatoꝝ supplicijs ꝑ diuinã ꝓuiden-
tiã arbitremur. Et iõ tanq̃3 rationẽ reddẽs
quare id fiat: subiecit. Qm iust⁹ do-
min⁹: ꝛ iusticias dilexit: Non frustra
pluralit: q2 homies dicit: vt ꝓ iustis: iusti-
cie intelligant posite. In multis eñ iustis
q̃si multe iusticie vident esse: cũ sit vna dei
cui⁹ oẽs pticipant: Tanq̃3 si vna facies in-
tueat plura specula: qd in illa singulare ẽ:
de illis plurib⁹ pluralit reddit. Propterea
rursus ad singularitatez se refert dicendo: Alia lra.
Equitatẽ vidit facies ei⁹: Fortasse ꝑ t vultus.
eo sit positũ eq̃tatẽ vidit facies ei⁹: ac si di-
ceret: equitas visa ẽ in facie ei⁹: id est i eius
noticia. Facies eñ dei: est potẽtia qua di-
gnis inotescit: Aut certe equitatẽ vidit fa-
cies eius: q2 nõ se ꝑbet cognoscendũ ma-
lis: ƀ bonis: ꝛ ipã ẽ equitas. Si quis aũt

lunā: synagogā vult intelligere: ad passiōꝫ
dn̄i referat Psalmum: et de Judeis dicat:
Qm̄ q̄ ꝑfecisti: destruerūt. Ac de ip̄o dn̄o:
Iust⁹ aūt q̄d fecit: Quē tanq̄ꝫ destructorē
leg̃ arguebāt. Cui⁹ ꝑcepta ꝑuerse viuēdo
ꝛ ea ꝯtēnendo ac sua statuēdo destruxerāt:
Et ip̄e dn̄s ſm hoiem loq̄t vt solet: dicēs:
In dn̄o ꝯfido: quō dicitis aīe mee trāsmi-
gra i mōtes sic passer: ꝓpter terrores scꝫ eo
rū q̄ illū app̄hēderet ꝛ crucifigere cupiebāt.
Cū pctōres sagittare volētes rectos corde:
id est q̄ xp̄o crediderāt: In obscura luna:
id est repleta pctōrib⁹ synagoga: nō absur
de intelligit. Cui cōgruit ꝛ q̄d dr̄: Dn̄s i tē
plo scō suo: dn̄s i celo sedes ei⁹: id est vbū
in hoīe: vel ip̄e fili⁹ hoīs q̄ in celis ē. Oculi
eius i pauperē respiciūt: Aut quē suscepit
ſm deū: aut ꝓpter quē passus ē ſm hoiem.
Palpebre ei⁹ int̄rogāt filios hoim. Oper
tionē atq̄ꝫ adaptionē oculoꝝ: q̄d noīe pal-
pebraꝝ ꝓbabile ē positū: mortē resurrecti-
onēq̄ꝫ ei⁹ accipe possum⁹: vbi ꝓbauit filios
hoim discip̄los suos: ꝛ territos sua passiōe
et resurrectiōe letificatos. Dn̄s interrogat
iustū ꝛ impiū: iā de celo gubernās ecclesiā.
Qui aūt diligit iniq̄tatē: odit animā suam.
Quare h̄ ita sit: ꝯseq̄ntia docēt: Pluit em̄
sup pctōres laq̄os: Scd̄m supiorē exposi-
tionē accipiēdū: Et oīa cetera vsq̄ꝫ ad finē
psalmi. ❡ Explicit Tractat⁹ de ps̄. X.

❡ Incipit Tractatus de ps̄. XI.

❡ In fine ꝓ octaua: ps Dauid.

Octauū diē iudicij posse intelligi i. vj.
ps̄. dictū ē. Pōt ꝛ ꝓ octauo intelligi
ꝓ eterno seculo: q̄d post h̄ temp⁹ q̄d septē
diebus voluit: dabit sanctis.

Saluū me fac dn̄e: qm̄ defe-
cit sanct⁹: Id est nō inuenit: sic
loq̄mur cū dicim⁹: defecit frum̄tū:
aut defecit pecunia. Qm̄ diminute sūt
veritates a filijs hoim. Veritas vna
est: q̄ illustrant aīe scē. Sꝫ qm̄ mlte sūt aīe:
in ip̄is multe veritates dici p̄nt: sic ab vna
facie: multe in speculis imagines apparēt.
Vana locuti sūt vnusq̄sq̄ꝫ ad pxi-
mū suū. Proximū oēm hoīeꝫ oportet in-
telligi: q̄ꝛ nemo ē cū q̄ sit opandū malū. Et
dilectio ꝓximi malū nō opat. Labia do
losa i corde: ꝛ corde locuti sunt va-
na. Qꝛ bis ait: in corde et i corde: duplex
cor significat. Disꝑdat dn̄s vniuer
sa labia dolosa. Uniuersa dixit: ne q̄s
se exceptū putet: sic Apl̄s dic: In oēꝫ aīaꝫ
hoīs opantis malū: Judei p̄mū et Greci.

Alia lr̄a. nō habet

Liguā magniloquā: Linguā supbaꝫ.
Qui dixerūt: linguā nostrā ma-
gnificabim⁹ labia n̄ra ꝛ apd̄ nos sūt:
q̄s n̄r dn̄s est: Supbi hypocrite signifi-
cant: i ſmone suo spem ponētes ad hoīes
decipiēdos: ꝛ deo nō s̄bditi. Propter
miseriā inopū ꝛ gemitū pauperū:
nūc exurgā dicit dn̄s. Ita em̄ ꝑsonā suā
ip̄se dn̄s i euāgelio miserat⁹ est: q̄d rectorē
nō h̄ret: cuꝫ bn̄ posset obtēperare. Un̄ etiā
dicit in euāgelio: Messis mlta: opariꝫ aūt
pauci. Hoc aūt ex ꝑsona dei p̄ris accipiē-
dum est: qui ꝓpter inopes ꝛ paupes: id est
inopia et pauptate bonoꝝ sp̄ualiū egētes:
filiū suū dignat⁹ ē mittere. Inde autē inci-
pit sermo ei⁹ apud Mattheū in mōte: cuꝫ
dicit: Bt̄i paupes sp̄u: qm̄ ip̄oꝝ est regnū
celoꝝ. Ponā in salutari: Non dixit
q̄d ponat. Sed i salutari: in christo accipi-
endū est: ſm illud: Qm̄ viderūt oculi mei
salutare tuū. Et iō intelligit i illo posuisse:
q̄d ad miseriā inopū auferendā: ꝛ ꝯsolādū
gemitū pauperū ꝑtinet. Fiducialr̄ agā
in eo. Scd̄m illud in euāngelio: Erat em̄
docens eos tanq̄ꝫ potestatē h̄ns: nō tanq̄ꝫ
scribe eoꝝ. Eloq̄a dn̄i eloq̄a casta.
Hec ꝑsona ꝓphe est: Eloq̄a dn̄i eloq̄a ca-
sta. Casta dic: sine corruptiōe simulatiōis.
Multi em̄ p̄dicāt veritatē nō caste: q̄ꝛ vē-
dūt illā p̄cio ꝯmoditatū h⁹ seculi. De tali-
b⁹ dic Apl̄s: q̄d xp̄m annūciarēt nō caste.
Argentū igne examiātū terre. Ipsa
eloq̄a dn̄i: ꝑ tribulatiōes ꝓbata pctōrib⁹.
Purgatū septuplū: Per timorē dei: ꝑ
pietatē: ꝑ sciaꝫ: ꝑ fortitudinē: ꝑ ꝯsiliū: ꝑ i-
tellectū: ꝑ sapiētiā. Nā septē sūt etiā btitu-
dinis grad⁹: q̄s i eodē sermōe quē habuit
in mōte domin⁹ exequit κατα Matheū:
Beati paupes sp̄u: bt̄i mites: bt̄i lugētes:
bt̄i q̄ esuriūt ꝛ sitiūt iusticiā: bt̄i mi̅icordes
bt̄i mūdo corde: bt̄i pacifici. De q̄b⁹ sentē
tijs septē: totū illū sermonē ꝓlixū dictū eē
aīaduerti pōt. Nā octaua: vbi dictū ē: bt̄i
q̄ ꝑsecutiōeꝫ patiunt ꝓpt iusticiā: ip̄m ignē
sigt: quo septēplicit ꝓbat argētū. Qui ser
mo cū termiāt⁹ esset: dictū est: Erat em̄ do-
cēs eos tanq̄ꝫ potestatē h̄ns: nō tanq̄ꝫ scri-
be eoꝝ. Q̄d ꝑtinet ad id q̄d in hoc psalmo
dictū ē: Fiducialit agā in eo. Tu dn̄e
seruabis nos ꝛ custodies nos a ge
neratiōe hac ieternū. Hic tanq̄ꝫ iopes
et paupes: ibi tanq̄ꝫ opulentos ꝛ diuites.
In circuitu impij ambulāt: Id est
i tp̄aliū reꝝ cupiditate: q̄ septē dieꝝ repeti-

Alia lr̄a. ꝛ a nobis.

to circuitu:tanq̄ rota voluit:ꝛ ido nō pue
niūt i octauū:id est ieternū:ꝓ quo iste ps̄.
titulat̄ ē. Ita ꝛ ꝑ Salomonē dr̄:Uētilatoꝛ
eīm impioꝝ ē rex sapiēs: et imittit illis rotā
maloꝝ. Scd̄m altitudinē tuā multi-
plicasti filios hoim̄. Quia ē ꝛ i tꝑalib⁹
multiplicatio:q̄ auertit ab vnitate dei. Ūn̄
corp⁹ qd̄ corrūpit:aggrauat aiam:ꝛ depmit
terrena inhabitatio sensuȝ mlta cogitantē.
Multiplicant aūt iusti ſm altitudinē dei:
qn̄ ibūt de virtute in virtutē.

Explicit Tractat⁹ de ps̄.XI
Incipit Tractatus de ps̄.XII
In fine ps̄ Dauid.

Finis eīm legis:christus:ad iusticiam
omni credenti.

Usq̄quo dn̄e obliuiscer̄ me
i fine. Id est differs me ad intel-
ligendū christū spūalit:q̄ ē dei sa-
Alia lr̄a. piētia:ꝛ rect⁹ finis oīs intētiōis aīe. †Quo
† vsq̄quo. usq̄ auertis faciē tuā a me. Sicut nō
obliuiscit de⁹:sic nec facieȝ auertit: ſȝ more
nr̄o sc̄ptura loquit. Auertere aūt de⁹ faciē
dr̄:dū nō dat aīe noticiā sui: q̄ adhuc puꝝ
mētis oculū nō hȝ. Quādiu ponā cō-
siliū in aīa mea. Cōsilio nō op⁹ ē:nisi in
aduersis. Ergo q̄diu ponā ꝯsiliū i aīa mea
ita dictū ē:q̄diu ero i aduersis. Aut certe
r̄nsio ē: Ut iste sit sensus: Tādiu dn̄e obli-
uisceris me i finē:et tādiu auertis faciē tuā
a me:q̄diu ponā ꝯsiliū in aīa mea: Ut nisi
q̄sq̄ posuerit ꝯsiliū i aīa sua: vt ꝑfecte opet
misericordiā: nō eū dirigat de⁹ i finē: neq̄
noticiā sui plenā:qd̄ ē facie ad faciē:ꝑbeat
illi. Dolorē i corde meo ꝑ diē. Sbau-
dit:q̄diu ponā. Per diē aūt:ꝯtinuationē
sigt̄:vt dies ꝓ tꝑe intelligat. A quo se q̄sq̄
desiderās exui:dolorē ponit i corde:depcās
ad eterna ꝯscēdere:ꝛ hūanū diē non pati.
Usq̄quo exaltabit inimic⁹ me⁹
sup me. Ul̄ diabol⁹:vl̄ ꝯsuetudo carnal̄.
Respice ꝛ exaudi me dn̄e de⁹ me⁹.
Respice:refert ad id qd̄ dictū ē: vsq̄quo
auert̄ faciē tuā a me. Exaudi:refert ad id
qd̄ dictū ē:vsq̄q̄ obliuisceris me in finem.
Illumia ocl̄os meos ne vnq̄ ob
dormiā in morte. Ocl̄os cordis opor-
tet intelligi:ne delectabili defectu pctī:clau
dant. Ne qn̄ dicat inimic⁹ me⁹ p̄ua-
lui aduersus eū. Diaboli isultatio me-
tuēda ē. Qui tribulant me exulta-
būt:si mot⁹ fuero. Diabol⁹ ꝛ angeli ei⁹.
Qui nō exultauerūt de iusto viro Iob: cū
eū tribularēt:q2 nō est mot⁹:id est de stabi-

litate fidei nō recessit. Ego aūt i tua mi
sericordia speraui. Quia idipm̄ qd̄ nō
mouet hō ꝛ fix⁹ i dn̄o ꝑmanet: nō sibi debȝ
tribuere:ne cū se gl̄iat nō esse motū:ip̄a su-
ꝑbia moueat. Exultabit coꝛ meū in
salutari tuo. In xp̄o:in sapiā dei. Cāta
bo dn̄o q̄ bona tribuit mihi. Bona
spūalia:n̄ ad hūanū diē ꝑtinētia. Et psal
lā nomi dn̄i altissimi. Id ē cū gaudio
gr̄as ago:ꝛ ordinatissime vtoꝛ corpe: q̄ est
cant⁹ aie spūalis. Si aūt aliq̄ hic differētia
cōsiderāda ē:cātabo corde:psallā opibus
dn̄o:qd̄ sol⁹ videt. Nomi aūt dn̄i:qd̄ apd̄
hoies inotescit:qd̄ nō illi:ſȝ nobis vtile ē.

Explicit Tractatus de ps̄.XII
Incipit Tractatus de ps̄.XIII.
In finem ps̄ ipsi Dauid.

Quid sit in finē:nō est sepi⁹ repetēdū.
Finis eīm legis: christ⁹:ad iusticiā oī
credēti:sic Apl̄s dicit. Illi credim⁹:qn̄ in-
cipim⁹ viā bonā ingredi. Ip̄m videbim⁹:
cū ꝑuenim⁹. Et ideo ip̄e finis.

Dixit †imprudēs i corde suo: Alia lr̄a. † insipiēs.
nō est de⁹. Nec ipi eīm sacrilegi
ꝛ detestandi quidā ph̄i: q̄ ꝑuersa ꝛ
falsa d̄ deo sentiūt:ausi sūt dicere:nō ē de⁹.
Ido g̃ dixit: i corde suo: q2 ħ nemo audet
dicere:etiā si ausus fuerit cogitare. Coꝛ
rupti sunt et abomiabiles facti sūt
i †affectoib⁹ suis. Id ē dū amāt ħ secu Alia lr̄a. † studijs.
lū:nō amāt deū. Ip̄e sūt affectiōes q̄ corrū
pūt aiaȝ:ꝛ sic excecāt: vt possit etiā dicere
imprudēs in corde suo:nō est de⁹: Sic eīm
nō ꝓbauerūt deū hr̄e in noticia:dedit illos
de⁹ i reprobū sensū. Nō est q̄ faciat bo-
nū:nō est vsq̄ ad vnū. Usq̄ ad vnū:
Uel cū ip̄o vno pōt intelligi: vt null⁹ hoim
intelligat. Uel preter vnū: vt accipiat dn̄s
xp̄s. Sic dicim⁹: iste ager vsq̄ ad mare ē:
nō vtiq̄ sil̄ ꝯputam⁹ ꝛ mare. Et iste ē meli-
oꝛ intellect⁹. Ut nemo intelligat fecisse bo-
nitatē vsq̄ ad christū:q2 nō pōt q̄sq̄ hoim
facere bonitatē:nisi ip̄e mōstrauerit. Et il-
lud verū est: Quia vsq̄q̄ quisq̄ cognoscat
vnū deū:nō pōt facere bonitatē. Dn̄s
de celo ꝓspexit sup filios hoim: vt
videat si ē itelligēs aut reqrēs deū.
Sup iudeos pōt intelligi: vt honorati⁹ eos
appellauerit filios hoim ꝓpter vni⁹ dei cul
tū:in ꝯpatiōe gentiliū:de quib⁹ arbitroꝛ su
peri⁹ dictū: Dixit imprudēs i corde suo:n̄
est de⁹ ꝛc̄. Prospicit aūt dn̄s: vt videat ꝑ
aīas sc̄tās suas:qd̄ significat id qd̄ dictū ē:
de celo. Nā ꝑ seipm̄ nihil eū latet. Oēs

declinauerũt sil' inutiles facti sunt: Id est iudei tales facti sũt q̃les ⁊ gẽtes: de quib⁹ sup̃ dictũ est. Nõ est q̃ faciat bonũ: nõ ẽ vsq̃ ad vnũ. Sicut vt sup̃ intelligendũ ẽ. Sepulchrũ patẽs ẽ guttur eorũ. Aut voracitas significat inhiãtis gule: Aut i allegoria: q̃ occidũt ⁊ quasi deuorãt infectos eos: qb⁹ suorũ morũ puersitatẽ psuadẽt. Cui sile ẽ ecõtrario: qđ Petro dictũ est: Macta et mãduca: vt in suã fidẽ ⁊ bonos mores gentes cõuerteret. Linguis suis dolose agebãt: Comes est voracib⁹ adulatio ⁊ oib⁹ malis. Venenũ aspidũ sub labijs eorũ. Venenũ: dolũ dicit. Aspidũ aũt: q: nolũt audire p̃cepta legis: sic aspides nolũt audire v̈ba incantãtis: quod in alio psalmo euidẽtius dicit. Quorũ os maledictiõe ⁊ amaritudine plenũ ẽ. Hoc ẽ venenũ aspidũ. Veloces pedes eorũ ad effundẽdũ sanguinẽ. Cõsuetudinẽ male faciendi. Cõtritio ⁊ infelicitas i vijs eorũ: Oẽs eñi malorũ hoim vie: plene sunt labore ⁊ miseria. Ideo dñs clamat: Venite ad me oẽs q̃ laboratis ⁊ onerati estis: ⁊ ego reficiã vos: Tollite iugũ meũ ⁊ discite a me: q: mitis sũ ⁊ hũilis corde. Iugũ eñi meũ leue ẽ: ⁊ sarcina mea leuis est. Et viã pacis nõ cognouerũt: Hãc vtiq̃ quã dñs vt dixi cõmemorat: i iugo leui ⁊ sarcina leui. Nõ est timor dei añ oculos eorũ. Isti nõ dicũt: nõ est de⁹: s; tñ nõ timẽt deũ. Nõne cognoscet oẽs qui opant iniq̃tatẽ: Iudiciũ minat. Qui deuorãt †populũ meũ sicut †cibũ panis. Id est q̃tidie. Cib⁹ eñi: panis q̃tidian⁹ est. Deuorãt aũt pplm: qui sua cõmoda ex illo capiũt: nõ referẽtes ministeriũ suũ ad gloriã dei: ⁊ ad eorũ q̃b⁹ p̃sunt: salutẽ. Dominũ nõ inuocauerũt: Nõ enim vere hunc inuocat: q̃ ea desiderat: q̃ illi displicẽt. Illic trepidauerũt timore vbi non erat timor. Id est i dãno reũ tpaliũ. Dixerunt eñi: Si relinq̃m⁹ eũ sic: credẽt in eũ oẽs: ⁊ veniẽt Romani: ⁊ tollẽt nob ⁊ locũ ⁊ gentẽ. Timuerũt regnũ terrenũ amittere vbi nõ erat timor. Et amiserũt regnũ celorũ: qđ timere debuerãt. Et hoc de oib⁹ tẽporalib⁹ cõmodis intelligendũ ẽ: quorũ amissionẽ cũ timẽt hoĩes: ad eterna nõ veniũt. Qm̃ †deus i generatiõe iusta est: Id est nõ est i eis q̃ diligũt seculũ. Iniustũ est eñi relinq̃re seculorũ cõditorẽ: ⁊ diligere seculũ: Et huire creature poti⁹ q̃ creatori.

Alia lr̃a. † plebẽ meã. Alia lr̃a. † escam.

Alia lr̃a. † dñs.

Cõsiliũ inopis confudistis qm̃ dominus spes eius est. Id est cõtempsistis humilẽ aduẽtũ filij dei: q: in eo nõ vidistis põpam seculi: vt hi quos vocabat: in deo solo spem ponerent: nõ i reb⁹ trãseuntib⁹. Quis dabit ex syon salutare israel: Subaudit nisi ipe cui⁹ hũilitatẽ cõtẽpsistis. Ipe eñi in claritate vẽtur⁹ est ad iudiciũ viuorũ ⁊ mortuorũ regnumq̃ iustorũ: Vt qm̃ isto humili aduẽtu facta est cecitas ex pte israel: vt plenitudo gentiũ intraret: in illo alio fiat qđ seq̃t: ⁊ sic oĩs israel saluus fieret. Pro iudeis eñi Apl's etiã illud Esaie testimoniũ accipit: quo dictum est: Veniet ex syon: q̃ auertat impietatem ab Jacob: Sicut hic positũ est: Quis dabit ex syon salutare israel: Cũ auerterit dominus captiuitatẽ plebis sue: exultabit iacob ⁊ letabit israel. Repetitio est: sicut solet. Nã idẽ puto esse letabit israel: quod est exultabit Jacob.

Explicit Tractat⁹ de ps̃. XIII

Incipit Tract⁹ de ps̃. XIIII

Psalmus ipsi Dauid.

De hoc titulo nulla questio est.

Domine quis †pegrinabitur in tabernaculo tuo: Q̃q̃ aliqñ ponat tabernaculũ etiã p habitatione sempiterna: tñ cũ pprie accipit tabernaculũ: belli res est. Vñ ⁊ cõtubernales milites dicunt: tãq̃ simul habẽtes tabernacula. Hic sensus adiuuat ex eo qđ dictũ est: q̃s pegrinabit. Ad tps eñi cũ diabolo dimicam⁹: ⁊ tũc op⁹ est tabernaculo quo nos refugiam⁹: Qđ significat maxime fidẽ tpalis dispensatiõis: que p nobis acta est tpaliter p icarnationẽ dñi. †Et q̃s requiescet in mõte sctõ tuo. Hic fortasse iã ipam eternã habitationẽ significat vt montẽ intelligam⁹ supeminẽtiã caritatis christi in vita eterna. Qui ingreditur sine macula: ⁊ opatur iusticiam. Hoc pposuit: deinceps id exequit. Qui loquitur veritatẽ in corde suo: Nõnulli eñi in labijs habent veritatem: ⁊ in corde nõ habẽt. Tãq̃ si aliq̃s dolose oñdat viã sciẽs in ea esse latrones: et dicat: si hac ieris: a latronib⁹ tut⁹ eris: ⁊ cõtingat vt vere non ibi latrones inueniant: Verũ ille locut⁹ est: s; nõ i corde suo. Aliud eñi putabat: ⁊ nesciẽs verũ dixit. Ergo parũ ẽ verũ loq̃: nisi etiã i corde ita sit. Qui nõ egit dolũ i lĩgua sua. Lingua agit dol⁹: cũ aliud ore pferi: aliud pectore tegi

Alia lr̃a. † habitabit.

Alia lr̃a. † Aut.

tur. Nec fecit ꝓximo suo maluz.
Proximũ: oẽm hoiez accipi oportere: no-
tũ est. Et opprobriũ nõ accepit ad-
uersus ꝓximũ suũ. Id est nõ libenter
aut temere credidit criminatori. Ad ni-
hilũ deduct⁹ est in cõspectu ei⁹ ma-
lignus. Ita ꝑfectio est: vt nihil in homi-
ne valeat malign⁹: ⁊ vt h̃ sit in ꝯspectu ei⁹:
id est certissime nouerit malignũ non esse:
nisi cũ anim⁹ a specie sui creatoris eterna
⁊ incõmutabili: ad creature speciẽ auertit:
que de nihilo facta ẽ. Timẽtes aũt do
minũ glorificat. Utiqȝ ipse dñs. Initiuz
aũt sapientie timor dñi. Sicut ergo illa su-
periora ptinẽt ad ꝑfectos: ita ea q̃ nũc di-
ctur⁹ est: ptinẽt ad incipiẽtes: Qui iu
rat ꝓximo suo ⁊ nõ decipit: qui pe
cuniã suã nõ dedit ad vsurã: ⁊ mu-
nera sup innocẽtes nõ accepit. Ista
nõ sũt magna. Sed qui nec ista põt: mlto-
minus põt loqui veritatẽ in corde suo: Et
nõ dolũ agere in lingua sua: sed vt est ĩ cor
de verũ: ita ꝓferre ⁊ habere in ore: est: est:
nõ: nõ: Et nõ facere ꝓximo suo malũ: id ẽ
nulli homini: Et opprobriũ nõ accipe ad-
uersus ꝓximũ suuz: Que sunt ꝑfectoꝝ: in
q̃ruz ꝯspectu ad nihilũ deduct⁹ ẽ malign⁹
Tamẽ etiã ista mĩora ita ꝯcludit: Qui
facit hec: nõ cõmouebit̃ ĩ eternũ.
Id est ꝑueniet ad illa maiora: in quib⁹ est
magna ⁊ ĩcõcussa stabilitas. Nã ⁊ ipsa tẽ-
pora nõ sine cã fortasse sic variata sunt: vt
in supiore ꝯclusiõe ꝓteritũ tp̃s poneret̃: in
hac aũt futurũ. Nã ibi dictũ est: Ad nihi-
lũ deductus est in ꝯspectu eius malignus.
Hic aũt: nõ cõmouebitur ineternũ.

Explicit Tractat⁹ de ps̃. XIIII
Incipit Tractat⁹ de ps̃. XV.

Tituli inscriptio ipsi Dauid.

Rex noster in h̃ psalmo loquit̃ ex ꝑso-
na susceptionis hũane: de quo titu-
lus regalis tpe passiõis inscript⁹ emicuit:
Dicit autem hec:

Conserua me dñe qm̃ in te
speraui: dixi dño de⁹ meus
es tu: qm̃ bonoꝝ meoꝝ nõ
eges. Qm̃ bonis meis nõ expectas tu fi
eri beat⁹. Sanctis q̃ sũt ĩ terra ei⁹:
Sanctis q̃ in terra viuẽtiũ spem suã posu-
erunt: ciuib⁹ hierusalẽ celestis: quoꝝ ꝯuer
satio spũal' ꝑ anchorã spei in illa patria fi-
git̃: q̃ recte dei t̃ra noiat̃: q̃uis adhuc ⁊ in
his terris carne v̈sent̃. Mirificauit oẽs
volũtates meas in illis. His ḡ san-
ctis miras feci oẽs volũtates meas in ꝓfe
ctu eoꝝ: quo senseŕt quid eis ꝓfuerit: ⁊ hu
manitas mee diuinitat̃: vt morerer: ⁊ diui
nitas humanitatis: vt resurgerẽ. Mul
tiplicate sunt infirmitates eoꝝ: Nõ
ad ꝑniciẽ: s̃ vt medicũ desiderarẽt. Post
ea accelerauerũt. Itaqȝ post multipli-
catas infirmitates: accelerauerũt vt sana-
rent̃. Nõ cõgregabo cõuenticula
eoꝝ de sanguib⁹: Erũt enĩ ꝯuenticula
eoꝝ nõ carnalia: nec de sanguib⁹ pecoruz
ꝓpiciat⁹: cõgregabo eos. Nec memor
ero noĩm illoꝝ ꝑ labia mea. Sed spi
rituali mutatiõe obliuiscent̃ quid fuerũt:
Nec a me iã vel peccatores: vel ĩimici: vel
hoies: sed iusti: ⁊ frẽs mei: ⁊ filij dei voca-
bunt̃ ꝑ pacẽ meã. Dñs ps hereditatis mee: Possidebũt enĩ mecũ here-
ditatẽ ipm̃ deũ. Eligant sibi alij ꝑtes q̃b⁹
fruant̃ t̃renas ⁊ tpales: portio sctõꝝ: dñs
et n⁹ ẽ. Et calicis mei: Bibãt alij mor-
tiferas voluptates: portio calicis mei dñs
est. Qd̃ dico mei: adiũgo ecclẽiam: Quia
vbi caput: ibi ⁊ corpus. Nam in heredita-
tem congregabo cõuẽticula eoꝝ: ⁊ per ca-
licis ebrietatẽ obliuiscar noĩa vetera eoꝝ.
Tu es q̃ restitues mihi hereditatẽ
meã. Ut nota sit ⁊ his quos libero: clari-
tas qua erã apud te priusq̃ mund⁹ fieret.
Nõ eĩm restitues mihi qd̃ nõ amisi: sed re-
stitues his q̃ amiserũt eius claritatis noti-
ciã: In quib⁹ q̃ ego sum: mihi restitues.
Funes ceciderũt mihi in p̃claris:
Limites possessiõẽs mee ĩ tua claritate tã-
q̃ sorte ceciderũt: velut possessio sacerdo-
tũ ⁊ leuitarũ deus est. Etenim heredi-
tas mea p̃clara est mihi. Eteni here-
ditas mea p̃clara est: nõ oib⁹: s̃ videntibus:
In quib⁹ q̃ ego sum: mihi est. Bene-
dicã dñm q̃ mihi tribuit intellectũ:
Quo ista hereditas videri ⁊ possideri po-
test. Insuper aũt ⁊ vsqȝ ad noctem
increpauerũt me renes mei. Sup in-
tellectũ aũt vsqȝ ad morte erudiuit me in-
ferior ps mea: carnis assumptio: vt ex peri
rer tenebras mortalitatis: q̃s ille intellect⁹
nõ habet. Prouidebã dñm in con
spectu meo semp: Sed veniẽs in ea q̃
trãseũt: nõ abstuli oclm ab eo q̃ semp ma-
net: h̃ ꝓuidẽs: vt in eũ post tpalia pacta re
currerẽ. Qm̃ a dextris ẽ mihi ne cõ-
mouear. Qm̃ fauet mihi: vt stabilit̃ ĩ eo
ꝑmaneã. Propter hoc iocundatũ
est cor meũ ⁊ exultauit lingua mea.

Alia lr̃a. ĩcrepuerũt.

Alia lr̃a. ĩ letati.

Propter hoc et in cogitationib⁹ meis iocūdi
tas: et in verbis exultatio. Insuper et caro
mea requiescet ī spe. Insup et caro mea
nō deficiet in interitū: sed in spe resurrectio-
nis obdormiet. Quoniā nō dereli-
ques aīam meā ī inferno. Qm̄ neqꝫ
aīam meā inferis possidendā dabis. Ne-
qꝫ dabis sctm̄ tuū videre corrupti-
onē. Neqꝫ sanctificatuꝫ corp⁹ per qd̄ et alij
sanctificādi sūt: corrūpi patieris. No-
tas mihi fecisti vias vite: Notas fe-
cisti per me hūilitatis vias: vt ad vitā redirēt
hoīes: vn̄ per supbiā ceciderāt. In qb⁹ quia
ego sū: notas mihi fecisti. Adimplebis
me leticia cū vultu tuo: Adimplebis
eos leticia: vt nō vltra qrāt aliqd: cū facie
ad faciē te viderint. In qb⁹ qr ego suꝫ: me — Alia lra.
adimpleb. †Delectatio ī dextera tua — delectatōes
vsqꝫ in fine. Delectatio est ī fauore et in
ppiciatiōe tua in h⁹ vite itinere: pducens
vsqꝫ ad finē glie cōspectus tui.

Explicit. Tractat⁹ de ps̄. XV.

Incipit Tractatus de ps̄. XVI

Oratio ipsi Dauid.

Hec ē psone dn̄i tribuēda: adiūcta ec
clesia que corp⁹ eius est.

Exaudi de⁹ iusticiā meā: in-
tēde depcationi mee. Au
rib⁹ pcipe orationē meā: nō
in labijs dolosis. Nō ad te ī labijs do
losis pcedentē. A vultu tuo iudici
um meū pdeat: Ex illūinatiōe noticie
tue verū iudicē. Aut certe nō ī labijs dolo
sis: a vultu tuo iudiciū meū pdeat: vt scili-
cet non proferam iudicans aliud qꝫ in te
intelligo. Oculi mei videant equi-
tatem. Oculi mei videant equitatē: cor
dis vtiqꝫ ocli. Probasti cor meū et
visitasti nocte: Quia ipm cor meū visi-
tatiōe tribulatiōis pbatū est. Igne me
examiasti: et nō ē īuēta ī me iniqtas.
Nō aūt nox tātū: qr pturbare assolet: sed eti-
am ignis qr vrit: vocāda ē ipa tribulatio: q
examiat⁹: iust⁹ īuēt⁹ sū. Ut non loqr
os meū opa hoīm: Ut aliud nō pce-
dat ex ore meo: qꝫ id qd̄ ptinet ad gliam et
laudē tuā: nō ad opa hoīm: q faciunt pter
volūtatē tuā. Propter vba labioruꝫ
tuoꝝ. Propt vba pacis tue vel pphetaꝝ
tuoꝝ. Ego custodiui vias duras.
Ego custodiui vias laboriosas: mortalitatis — Alia lra.
hūane atqꝫ passiōis. †Ad pficiēdos — †pfice.
gress⁹ meos: ī semitis tuis: Ut pfice-
ret caritas ecclie ī itinerib⁹ angustis: qb⁹ ve
nit ad requiē tuā. Ut nō moueant ve
stigia mea. Ut nō moueant signa itine-
ris mei: q tāqꝫ vestigia sacramētis et scpturis
aplicis impssa sūt: q intueāt et obseruēt q me
seq volūt. Aut certe vt etiā stabiliter ī eter
nitate pmaneā: postea qꝫ pegi vias duras:
et in angustijs semitaꝝ tuaꝝ gressus pfeci.
Ego clamaui qm̄ exaudisti me
deus: Ego libera et valida intētiōe pces
ad te direxi: qm̄ vt hāc hr̄e possem: exaudi
sti me infirmi⁹ orātē. Inclina aurē tuā
mihi: et exaudi verba mea. Nō dese
rat exauditio tua hūilitatē meā. Miri-
fica misericordias tuas. Nō vilescāt
misericordie tue: ne min⁹ ament. Qui sal
uos facis sperātes ī te. A resistēti
b⁹ dextere tue. A resistētib⁹ fauori: q mi
hi faues. Custodi me dn̄e vt pupillā
oculi. Custodi me vt pupillā ocli: q appa
ret ppua et exigua: per eā tn̄ dirigit acies lu-
minis: q lux et tenebre dijudicant: sic per christi
humanitatē diuinitas iudicij: discernēs i- — Alia lra.
ter iustos et pctōres. †In tegmīe alaꝝ — †Sub vmbra
tuaꝝ ptege me: In munimēto caritatis
et misericordie tue pteges me. A facie im
pioꝝ q me afflixerit. Inimici mei
aīam meā circūdederūt: adipē suū
cōcluserūt: Leticia sua pingui coopti sūt:
postea qꝫ cupiditas eoꝝ de scelere satiata
est. Os eoꝝ locutū est supbiā. Et p-
pterea os eoꝝ locutū est supbiaꝫ: dicēdo:
Aue rex iudeoꝝ: et cetera talia. Proijci-
entes me nūc circūdederūt me: Pro-
ijciētes me extra ciuitatē: nūc circūdederūt
me in cruce. Oclos suos statuerunt
declinare in terrā. Intētionem cordis
sui statuerūt declinare in ista terrena: putan
tes magnū malū ppeti eū q occidebat: et se
nullū: q occidebāt. Susceperūt me
sicut leo parat⁹ ad pdā: Susceperūt me:
sic ille aduersari⁹ circuiens: qrēs quē deuo
ret. Et sicut catul⁹ leonis habitās ī — Alia lra.
†occultis. Et sic catul⁹ ei⁹: pp̄ls cui dictū — †abditis.
est: Uos ex patre diabolo estis: cogitās de
insidijs quib⁹ iustū circūueniret et pderet. — Alia lra.
Exurge dn̄e pueni eos et subuer — †supplāta.
te eos: Exurge dn̄e: quē dormire arbitrā
tur: et iniqtates hoīm nō curare. An excecēt
malicia sua: vt factū eoꝝ vīdicta pueniat:
et ita subuerte eos. †Erue aīam meaꝫ ab — Alia lra.
impijs. Erue aīam meā resuscitādo me — †Eripe.
a morte: que mihi ab impijs irrogata est.
Frameā tuā ab inimicis man⁹ tue.
Anima eni mea framea tua est: quā assum

psit manꝰ tua: id est eterna ꝟtus tua: vt ꝑ
ipsam regna debellet iniq̄tatꝭ: ⁊ diuidat iu
stos ab impijs. Hāc ergo erue ab inimicis
Alia lr̄a. manus tue: hoc est virtutis tue: hoc est ab
† Paucis de terra diuidi eos. inimicꝭ meis. Dn̄e † ꝑdēs eos de ter
ra disꝑtire eos in vita eoꝝ: Dn̄e per
de eos de terra quā inhabitant: dispertire
eos ꝑ orbē terraꝝ in ista vita: quā solā suā
vitam putāt: qui eternā desperant. Et de
absc̄oditis tuis adimpletꝰ est ven
ter eoꝝ. Nō solū aūt ista pena eos ꝯseq̄t
visibilis: sed etiā de pctīs q̄ tanq̄ꝫ tenebre
abscondunt a lumīe veritatꝭ tue: adimple
Alia lr̄a. ta est mēoria eorum: vt obliuiscant̄ deum.
† filijs Saturati sūt † porcina: Saturati
Alia lr̄a. sunt imūdicia: ꝯculcātes margaritas ser
† diuiserunt monū dei. Et † reliquerūt reliq̄as par
uulis suis. Et reliq̄rūt reliquias puulis
suis: clamātes pctīn hoc sup nos ⁊ sup fili
os nr̄os. Ego aūt ī tua iusticia ap
parebo in ꝯspectu tuo: Ego aūt q̄ nō
apparui eis: q̄ corde sordido ⁊ tenebroso
lucē sapiētie tue videre nō possunt: in tua
Alia lr̄a. iusticia apparebo in ꝯspectu tuo. Sacia
† apparuerit bor dū † manifestabit̄ glīa tua. Et cū
illi saturati sunt ī imūdicia sua: vt me intelli
gere nō possint: ego saciabor dū manifesta
bit̄ gloria tua in his q̄ me intelligūt. Sane
illo versu vbi dictū est. Saturati sūt porci
na: nō nulla exēplaria: Saturati sunt filijs
habēt. Ex ambiguo eīn greco interꝑtatio
duplex euenit. Filios aūt opa intelligimꝰ.
Et sicut bona opa: bonos filios: ita malos:
mala.

Explicit Tractatus de ps̄. XVI

Incipit Tractatꝰ de ps̄. XVII

In finem puero dn̄i: ipi Da
uid. h̄ est manu forti christo sc̄dm
hoīeꝫ. Que locutus ē dn̄o ver
ba cantici huiꝰ: in die qua eripuit
eū dn̄s de manu oīm inimicoꝝ eiꝰ:
⁊ de manu Saul: ⁊ dixit: In die q̄
eripuit eū dn̄s de manu oīm inimicoꝝ eius
⁊ de manu Saul. hoc est regis Iudeoruꝫ:
quē sibijpi petierūt. Nā sicut Dauid ma
nu fortis: ita Saul petitio interꝑtari dicit̄.
Notū ē aūt quō ille ppl̄s regē sibi petierit ⁊
acceperit: nō sc̄dm dei: sed sc̄dm suā volū
tatem. Dicat ergo hic Christus ⁊ ecclesia:
id est totū christi caput ⁊ corpus.

Alia lr̄a. † fortitudo Diligā te dn̄e † virtꝰ mea: Dili
gā te dn̄e: ꝑ quē fortꝭ sum. Dn̄s
firmamētū meū ⁊ refugiuꝫ
meū ⁊ liberator meꝰ. Dn̄e q̄ me firma
sti: q2 refugi ad te. Refugi aūt: q2 liberasti
me. Deꝰ meꝰ adiutor meꝰ: ⁊ spe
rabo in eū. Deꝰ meꝰ q̄ mihi adiutorium
puꝰ vocatiōis tue ꝓstitisti: vt spare ī te pos
sim. Protector meꝰ ⁊ cornu salu
Alia lr̄a. † susceptor tis mee: ⁊ † redeptor meꝰ. Protector
meꝰ: q2 nō de me ꝓsūpsi: q̄si erigēs aduer
sum te cornu suꝑbie: s̄ te ipm̄ cornu: h̄ ē fir
mā celsitudīeꝫ salutꝭ iueni. Quod vt iueni
rē: redemisti me. Laudās iuocabo
dn̄m ⁊ ab īimicis meis saluꝰ ero.
Nō meā gl̄iaꝫ s̄ dn̄i q̄rēs: iuocabo eum: et
nō erit vn̄ mihi noceant ipietatis errores.
Circūdederūt me dolores mor
tis: Circūdedeꝛt me dolores mortꝭ: id est
carnis. Et torrētes iīq̄tatꝭ ꝯturbaue
rūt me. Turbe iniq̄ ad tp̄s cōmote: velu
ti flumia pluuialia cito desitura: egerūt vt
ꝯturbarēt me. Dolores inferni cir
cūdedeꝛt me: In his q̄ me circūdedeꝛt
Alia lr̄a. † pocupa vt ꝑderēt me: erāt dolores iuidētie: q̄ mor
tē opant̄: ꝑducūtq̄ꝫ ad īfernū pctī. † Pre
ueneꝛt me laq̄ī mortꝭ. Preueneꝛt me
vt pores nocere vellēt: qd̄ eis postea red
deret̄. Tales aūt hoīes capiūt ī ꝑditionē:
q̄bꝰ male ꝑsuaseꝛt iactatiōe iusticie: Cuiꝰ
nō re: sed noīe: aduersus gentes gl̄iantur.
Alia lr̄a. † in tri bul † Et ī ꝑssura mea iuocaui dn̄m: et
ad deū meū clamaui. Et exaudi
uit d̄ teplo sc̄to suo vocē meā: Exau
diuit d̄ corde meo ī q̄ hitat: vocē meā. Et
clamor meꝰ ī ꝯspectu eiꝰ. Et clamor
meꝰ: quē nō ī auribꝰ hoīm: s̄ corā ipō intus
habeo. Introiuit in aures eiꝰ. Et
cōmota ē ⁊ ꝯtremuit terra. Ita cla
rificato filio hoīs: cōmoti sūt ⁊ ꝯtremueꝛt
pctōres. Et fūdamēta motiū ꝯturba
ta sūt. Et spes suꝑboꝝ q̄ ī h̄ seclo fuerūt:
ꝯturbate sūt. Et cōmota sūt qm̄ iratꝰ
est eis. Ut scꝫ iā firmamētū nō haberet ī
cordibꝰ hoīm spes tp̄aliū bonoꝝ. Asce
dit fumꝰ ī ira eiꝰ: Ascēdit lachrymosa
dep̄catio penitētiū: cū cognouissent q̄d mi
netur deus impijs. Et ignis a facie eiꝰ
Alia lr̄a. † exarsit † exardescit: Et flagrantia caritatis post
penitentiā de noticia eius inardescit. Car
bones succensi sunt ab eo. Qui iam
mortui erant deserti ab igne boni deside
rij ac luce iusticie: et frigidi tenebrosiq̄ꝫ
remanserant: rursus accensi et illumina
ti reuixerunt. Et inclinauit celos
et descendit: Et humiliauit iustum: vt
descenderet ad hominum infirmitatem.

Et caligo sub pedibꝰ eiꝰ. Et impii q̄ terrena sapiūt: caligine malicie sue nō euȝ cognouerūt. Terra eni sub pedibꝰ eiꝰ: tāq̄ scabellū pedū eius. Et ascendit sup cherubin ⁊ volauit: Et exaltatꝰ est su per plenitudinē sciētie: vt nemo ad eū per ueniret nisi p caritatē. Plenitudo eni legꝭ caritas. Et cito se incōphensibilē esse mō strauit dilectoribꝰ suis: ne illum corporeis imaginationibꝰ cōprehēdi arbitrarentur. Volauit sup pēnas ventoꝝ. Illa aūt celeritas qua se incōprehēsibilē esse mon strauit: sup virtutes aiaꝝ est: quibꝰ se ve lut pēnis a terrenis timoribꝰ in auras liber tatis attollūt. Et posuit tenebras la tibulū suū: Et posuit obscuritatē sacra mētoꝝ ⁊ occultā spem in corde credētium vbi lateret ipe: nō eos deserēs. In his etiā tenebris: vbi p fidē adhuc ambulamꝰ: nō p speciē: q̄diu qđ nō videmꝰ: speramꝰ: et p patientiā expectamꝰ. In circuitu eiꝰ tabernaculū eiꝰ: Cōuersi tn̄ ipm ambi unt qui credūt ei: q2 in medio eoꝝ est: cum omnibꝰ equaliter fauet: in quibꝰ tāq̄ in ta bernaculo habitat hoc tpe. Tenebrosa aqua in nubibꝰ aeris. Nec ppterea quisq̄ in illa luce q̄ futura est cū ex fide ad speciē venerimꝰ: iā se esse arbitretꝰ: si scptu ras recte intelligit. In ꝓphetis eni atq̄ in omnibꝰ diuini verbi p̄dicatoribꝰ obscura doctrina est. Pre fulgore in cōspe ctu eiꝰ: In cōpatione fulgoris: qui est in ꝯspectu manifestatiōis eiꝰ. Nubes ipsi us trāsierūt. Predicatores verbi eius nō iam i iudee finibꝰ ꝯtinentꝰ: sed trāsierūt ad gētes. Grādo ⁊ carbones ignis. Obiurgatiōes figurate: quibꝰ velut gran dine corda dura tunduntꝰ. Si aūt fra cul ta ⁊ mitis: id est pius animꝰ: exceperit du riciā grādinis: in aquā eadē terra fulgura ta ⁊ quasi cōgelate obiurgationis: id est in doctrinā saciantē resoluitꝰ. Igne aūt cari tatis accensa corda reuiuiscunt. Hec om nia in nubibꝰ ipsius ad gentes transierūt. Et intonuit de celo dn̄s: Et euan gelica fiducia: de corde iusti sonuit domi nus. Et altissimꝰ dedit vocē suā. Ut in ꝓfundo rerū humanaꝝ audiremꝰ cele stia. Et misit sagittas suas ⁊ †dis persit eos: Et emisit euāgelistas pēnis virtutū recta itinera trāsuolātes: nō suis: sed eiꝰ a q̄ missi sūt viribꝰ: Et dispersit eos ad quos missi sunt: vt aliis eoꝝ esset odor vite in vitā: aliis odor mortis in mortem.

Alia lra. † dissipauit.

Et †coruscationes multiplicauit et ꝯturbauit eos: Et miracula mltiplica uit: ⁊ ꝯturbauit eos. Et apparuerūt fontes aquaꝝ: Et apparuerūt: qui facti erāt in p̄dicātibꝰ fontes aquaꝝ salientium in vitā eternā. Et reuelata sunt funda mēta orbis terraꝝ. Et reuelati sūt pro phete qui nō intelligebantꝰ: sup quos edifi caretꝰ orbis terraꝝ credēs dn̄m. Ab in crepatiōe tua dn̄e: Clamātis: appropi quabit sup vos regnū dei. Ab inspira tione sp̄us ire tue: Dicētis: nisi penitē tiam egeritis: oēs similꝰ morie mi. Mi sit e summo ⁊ accepit me: Uocando ex gētibꝰ in hereditatē: gloriosā ecclīaȝ nō hn̄tem maculā neq̄ rugā. Assūpsit me de †multitudine aquaꝝ: Assūpsit me de mltitudine populoꝝ. †Eruit me de inimicis meis fortissimis: Eruit me de iimicis meis: q̄ p̄ualuerūt ad affligēdā ⁊ pdendā istā tpalem: vitā meam. Et ab his qui oderūt me: qm̄ confortati sūt sup me. Q̄diu sub ipis sū ignorans deū. Preuenerūt me in die affli ctionis mee: Priores mihi nocuerunt in tempore: quo mortale ⁊ laboriosū cor pꝰ gero. Et factꝰ est dn̄s †firmamētū meū. Et qm̄ amaritudie miseriarū firma mētū terrene voluptatꝭ ꝯtribulatū atq̄ cō uulsū est: factus est dn̄s firmamētū meuȝ. Et eduxit me in latitudinē: Et q2 carnales patiebar angustias: eduxit me i sp̄ualeȝ latitudinē fidei. †Eruit me qm̄ voluit me. Eruit me: qm̄ voluit me: an̄ q̄ illū ego vellē. Eruit me ab iimicis meis potētissimis: q̄ mihi inuidebant iā volenti eū: Et ab his q̄ oderūt me: quia volo euȝ. Et retribuet mihi dn̄s ƀm iustici am meā. Et retribuet mihi dn̄s ƀm iusti ciā bone volūtatis: q̄ prior p̄buit misericor diā: an̄q̄ haberē bonā volūtateȝ. Et ƀm puritatē manuum meaꝝ retribuet mihi. Et ƀm puritatē factoꝝ meoꝝ retri buet mihi: qui tribuit vt bn̄ facerē: educen do me i latitudinē fidei. Quia custodi ui vias dn̄i: Ut latitudo bonoꝝ opum que p fidē sunt: ⁊ lōganimitas pseuerandi ꝯsequatꝰ. Nec impie gessi a deo meo Qm̄ oia iudicia eiꝰ in conspectu meo †sūt sp: Qm̄ oia iudicia eiꝰ: id est ⁊ p̄mia iustoꝝ: ⁊ penas ipioꝝ: ⁊ flagelia cor rigēdoꝝ: ⁊ tēptatiōes pbādoꝝ: pseuerādi ꝯtēplatiōe ꝯsidero. Et iusticias eiꝰ nō repuli a me. Qđ faciūt deficientes sub

Alia lra. † fulgura.

Alia lra. † de aq̄s mltꝭ.

Alia lra. † Eripuit.

Alia lra. † ꝓtector.

Alia lra. † saluū me fecꝭ.

Alia lra. † nō hꝫ.

sarcina earũ: et reuertunt ad vomitũ suum. Et ero imaculatus cũ eo: et obseruabo me ab iniquitate mea. Et retribuet mihi dñs sm iusticiã meã: Itaqz nõ solũ ꝓpter latitudinẽ fidei q̃ per dilectionẽ opat: sed etiã ꝓpter longitudinẽ pseuerantie: retribuet mihi dñs sm iusticiã meã. Et sm puritatẽ manuum meaꝝ in cõspectu oculoꝝ ei⁹. Non quõ hoies vidẽt: sed in cõspectu oculoꝝ eius: Quõ que vident tpalia sũt: que aũt nõ vident: eterna: q̃ ptinet altitudo spei. Cũ sancto sanctus eris: Est etiã occulta pfunditas: q̃ intelligeris cuꝫ scõ scũs: qr tu sanctificas. Et cũ viro inocẽte innocens eris: Et cũ viro innocẽte inocens eris: qr tu nulli noces: sed criniculis pctõrum suoꝝ vnusqsqz cõstringit. Et cum electo electus eris: Et ab eo quẽ eligis: eligeris. Et cũ puerso †puersus eris. Et cũ puerso videris puersus: qm dicunt: nõ est recta via dñi: et ipoꝝ via nõ ẽ recta. Qm tu pplm humilẽ saluũ facies: Hoc aũt puersũ videt puersis: qõ cõfitẽtes peccata sua saluos facies. Et oculos supboꝝ humiliab. Ignorantes aũt dei iusticiã et suã volẽtes cõstituere: humiliab. Qm tu illuminabis lucernã meã domine: Qm nõ est lumẽ nrm ex nobis: sed tu illuminabis lucernã meaꝫ dñe. Deus meus illumĩa tenebras meas. Nos eni peccatis nr̃is tenebre sumus: sed de⁹ me⁹ illuminab tenebras meas. Qm †a te eruar a temptatiõe: Qm nõ a me: sed a te eruar a temptatione Et in deo meo trãsgrediar muruꝫ. Et nõ in me: sꝫ in deo meo hic trãsgrediar murũ: quẽ inter hoies et celestẽ hierlm peccata erexerũt. Deus meus †imaculata via eius. De⁹ me⁹ nõ venit in homines: nisi mũdauerint viã fidei q̃ veniat ad eos: qr imaculata est via eius. Eloqa domini igne examinata: Eloqa dñi igne tribulatiõis pbant. Protector est oim sperãtiũ in se. Et oẽs q̃ nõ i seipsis: sed in illo sperãt: eadẽ tribulatione nõ cõsumunt. Spes eni seqt fidẽ. Qm quis deus pter dñm: Qm qs pter dñm cui seruim⁹. Et qs deus pter deuꝫ nrm. Et qs de⁹ pter dñm: quẽ post bonã seruitutẽ: tãqꝫ hereditatẽ sperãtes filij possidemus. Deus q̃ pcinxit me virtute: De⁹ q̃ pcinxit me vt fortis sim: ne diffluentes simus cupiditat' impediãt opa et gres-

Alia lra. † puerteris.

Alia lra. † in te eripiar.

Alia lra. † ipolluta.

sus meos. Et posuit imaculatã viaꝫ meã. Et posuit viã imaculatã caritatis: q̃ ad illũ veniã: sicut imaculata est via fidei qua venit ad me. Qui pfecit pedes meos tãqꝫ †ceruiꝝ: Qui pficit amorẽ meum ad trãscẽdẽda spinosa et vmbrosa implicamẽta h⁹ secli. Et sup excelsa statuit me. Et sup celestẽ habitationẽ: figet intentionẽ meã: vt iplear in oẽm plenitudinẽ dei. Qui docet man⁹ meas ad pliũ: Qui docet me opari ad supandos inimicos: q̃ nobis intercludere celestia regna conant. Et posuisti vt arcũ ereũ brachia mea. Et posuisti infatigabileꝫ intẽtionẽ bonoꝝ opm meoꝝ. Et dedisti mihi protectionẽ salut' tue: et dextera tua suscepit me. Et fauor gratie tue: suscepit me. Et disciplina tua me †direxit in finẽ: Et correctio tua me deuiare nõ sinẽs direxit: vt q̃cquid ago: in eũ finẽ referã: q̃ cohereã tibi. Et disciplina tua ipa me docebit. Et eadẽ correctio tua me docebit puenire quo direxit. Dilatasti gressus meos †subter me: Ne impediãt carnales angustie: qm latã fecisti caritatẽ meaꝫ opantẽ hilariter: etiã de ipis q̃ subter me sũt mortalib⁹ reb⁹ et mẽbris. Et nõ sunt infirmata vestigia mea. Et nõ sũt infirmata: siue itinera mea: siue signa: q̃ impssi ad imitãdũ seqntibus. Persequar inimicos meos et cõprehẽdã illos: Persequar affect⁹ carnales meos: nec ab eis cõprehendar: sꝫ cõprehẽdã illos vt absũmant. Et nõ cõuertar donec deficiãt. Et ab ista itẽtione nõ cõuertar ad qetẽ: donec deficiãt q̃ obstrepũt mihi. Cõfringam illos nec poterũt stare: Cõfringã illos: nec durabũt aduersũ me. Cadent subt⁹ pedes meos: Calcatis illis: ꝑponã amores quibus ambulo in eternũ. Et pcinxisti me vtute ad bellũ. Et cõstrinxisti fluẽtia desideria carnis mee vtute: ne in tali pugna ipediret. Supplãtasti insurgẽtes in me †subter me. Decipi fecisti eos q̃ me inseqbãt: vt subter me fierẽt: q̃ sup me esse cupiebant. Et inimicos meos dedisti mihi dorsũ: Et inimicos meos cõuertisti: et dorsuꝫ mihi eos esse fecisti: id ẽ vt seqrent me. Et †odio habentes me dispdidisti. Alios aũt eoꝝ q̃ in odio pdurarũt: dispdidisti. Clamauerunt nec erat q̃ saluos faceret: Quis enim saluos faceret: quos tu nõ saluos faceres.

Alia lra. † ceruoꝝ.

Alia lra. † correxit.

Alia lra. † subtus.

Alia lra. † subtus.

Alia lra. † odiẽtes.

Ad dn̄m nec exaudiuit eos. Nec ad
quēlibet: sed ad dn̄m clamauerunt: nec ex
auditiōe dignos iudicauit: nō recedentes
a malitia sua. Et comminuam illos
vt puluerem ante faciē vēti: Et cō
minuā illos: Aridi em̄ sūt: nō recipientes
imbrē misericordie dei: vt elati atq3 inflati
supbia: a spe firma ꝛ icōcussa: tanq3 a ter-
re soliditate ꝛ stabilitate rapiant̄. Ut lu
tū platearū delebo eos. Per latas
q̄s multi ambulant perditiōis vias: luxuri
antes ꝛ lubricos: delebo eos. †Erues
me de ꝯtradictionib⁹ populi: Eru-
es me de ꝯtradictionib⁹ eoꝝ qui dixerūt:
Si dimiserim⁹ eū: omne seculū post illum
ibit. Cōstitues me in caput gētiū.
Popul⁹ quē nō cognoui seruiuit
mihi. Popul⁹ gētiū quē corꝑali p̄ntia n̄
visitaui: Seruiuit mihi. In obauditu au
ris obediuit mihi. Nec3 ocul⁹ me vidit
s3 recipiēs p̄dicatores meos: in obauditu
auris obediuit mihi. Filij alieni mē-
titi sūt mihi: Filij nō mei dicēdi: sed po-
tius alieni: quib⁹ recte dicitur: Uos ex pa
tre diabolo estis: mentiti sunt mihi. Filij
alieni †inueterauerūt. Filij alieni: qui
bus vt renouarent̄: nouū testamētū attuli:
in vetere hoīe remāserunt. Et claudica-
uerunt a semitis suis. Et tanq3 vno pe
de debiles: q2 vet⁹ tenētes: nouū respuerūt:
Claudi effecti sūt etiā i ipsa vetere lege: po
tius traditiones suas seq̄ntes q̄s dei. Calū
niabant̄ em̄ de manib⁹ nō lotis: quia tales
erant semite quas ipsi fecerant ꝛ ꝯsuetudi
ne triuerant: aberrando ab itinerib⁹ p̄ce-
ptoꝝ dei. Uiuit domin⁹ ꝛ benedi
ctus deus meus. Scd̄m carnē aūt sa-
pere mors est. Uiuit dn̄s ꝛ benedictus de
us meus. Et exaltetur deus salutis
mee. Et nō terrena ꝯsuetudine de deo sa
lutis mee sentiā: nec terrenā ipsam salutē
sed in excelso de illo sperem. Deus q̄
das vindicas mihi: Deus qui vindi-
cas me: subdēdo populos sub me. Libe
rator meus de inimicis meis iracū
dis. Liberator meus de inimicis meis ira
cundis: clamantib⁹: crucifige crucifige iu-
deis. Ab insurgentibus in me ex
altabis me: A iudeis insurgentibus in
me patientem: exaltabis me resurgentem.
A viro iniq̄ eripies me. A regno eoꝝ
iniquo erues me. Propterea confite
bor tibi in †gentibus domine. Pro
pterea tibi per me confitebunt̄ gentes do-

Alia lr̄a. †Eripies.

Alia lr̄a. †inueterati sūt.

Alia lr̄a. †nationib⁹.

mine. Et nomini tuo psallam. Et la†
tius inotesces bonis operib⁹ meis. Ma
gnificans salutes regis ipsius. De
us qui magnificat vt admirabiles faciat
salutes: quas eius filius dat credentibus.
Et faciens misericordiam christo
suo. Deus qui facit misericordiā christo
suo. Dauid et semini eius vsq3 in se
culum. Ipsi liberatori manu potēti: qui
vicit hunc mundum: ꝛ eos qui credunt in
euangelio genuit in eternū. Quecūq3 in h3
psalmo dicta sunt: que ipsi domino ꝑprie
id est capiti ecclesie cōgruere non possūt:
ad ecclesiam referenda sunt. Totus enim
christus hic loquit̄: in quo sunt omnia mē-
bra eius.

Alia lr̄a. †psalmū dicā.

Explicit Tractat⁹ de ps̄. XVII

Incipit Tractat⁹ de ps̄. XVIII

In finem ps̄ Dauid.

Titulus notus est: nec domin⁹ Jesus
Christus hec dicit: sed de illo hec di
cuntur.

Expositio. I

Celi enarrant gloriā dei: Iu-
ste euangeliste in quib⁹ deus tanq3
in celis habitat exponūt gloriam
domini nostri Jesu christi: siue gloriā qua
glorificauit patrem filius super terram. Et
opera manuum eius annunciat
firmamentum. Et facta virtutum do-
mini annunciat firmamentū: fiducia spiri-
tussancti celum factum: quod antea timo-
re: terra erat. Dies diei eructat ver
bum: Spiritus spiritualibus profert ple
nitudinē incōmutabilis sapientie dei: qd̄
verbū in principio deus apud deū est. Et
nox nocti †annūciat scientiā. Et mor
talitas carnis tanq3 longe positis carnali-
bus: fidē insinuando: annūciat futurā sci-
entiā. Non sunt loquele nec3 ser-
mones: quoꝝ nō audiātur voces
eorum. Per quos nō audite sunt voces
euangelistarū: cum omnibus linguis euā-
geliū p̄dicarent. In omnē terrā ex-
iuit sonus eorum: ꝛ in fines orbis
terre verba eorum. In sole posu
it tabernaculū suum: Domin⁹ autem
vt aduersus regna tꝑalium errorū bellige
raret: non pacē sed gladiū missurus in ter-
ram: in tꝑe vel in manifestatiōe posuit tanq3
militare habitaculū suū: hoc est dispēsatio
nē incarnationis sue. Et ipse tanq3 spō-
sus procedens de thalamo suo. Et
ipse ꝑcedens de vtero virginali vbi deus
nature humane tanq3 sponsus spōse copu-

Alia lr̄a. †indicat.

latus est: **Exultauit sicut gigas ad**
currendam viam: Exultauit sicut for-
tissimus: ⁊ ceteros homines incõparabili
ṽtute p̃cedẽs: non ad habitandã viã: ſ; ad
currendã viã. Non eñ in via peccatoꝝ
stetit. **A summo celo egressio eius.** A
patre egressio eius: nõ temporalis: sed eter
na: q̃ de patre natus est. **Et occursus**
eius vsq; ad summũ eius: Et occur-
rit plenitudine diuinitatis vsq; ad equali-
Alia lra. †nec. tatem patris. **Et nõ est qui se abscon**
dat a calore eius. Cum aũt verbũ etiã
caro factũ est: ⁊ habitauit in nobis morta-
litatẽ nostrã suscipiens: nõ p̃misit vllũ mor
taliũ excusare se de vmbra mortis: ⁊ ipsuꝫ
enim penetrauit verbi calor. **Lex dñi**
ĩmaculata cõuertens animas: Lex
ergo dñi ipse est: qui venit legẽ implere nõ
soluere. Et imaculata lex: q̃ peccatũ nõ fe
cit: nec inuent⁹ est dolus in ore eius. nõ p̃-
mẽs animas seruitũtis iugo: sed ad se imi
tandũ libertate cõuertẽs. **Testimoniuꝫ**
dñi fidele sapiẽtiã p̃stãs p̃uulis.
Testimoniuꝫ dñi fidele: quia nemo nouit
patreꝫ nisi fili⁹: ⁊ cui voluerit fili⁹ reuelare:
que abscõdita sunt a sapientib⁹ ⁊ reuelata
p̃uulis: qm̃ deus sup̃bis resistit: humilib⁹
autẽ dat gratiam. **Justicie dñi recte**
letificãtes corda: Omnes iusticie dñi
in illo recte: qui non docuit quod ipse non
fecit: vt qui imitarẽt: corde gauderẽt. ⁊ in
eis que libere cum caritate facerent: nõ ser
uilit̃ cũ timore. **Preceptũ dñi lucidũ**
illuminãs oculos. Preceptuꝫ dñi lu-
cidum sine velamẽto carnaliũ obseruationũ:
Alia lra. illuminans hominis interioris aspectum.
†sanctus. **Timor dñi †castus permanẽs in**
seculũ seculi: Timor domini nõ ille sub
lege penalis temporalia bona sibi subtra-
hi perhorrescens: quoꝝ dilectione aĩa for
nicatur: sed castus quo ecclesia sponsũ su-
um: quanto ardentius diligit: tãto diligen
tius cauet offendere. et ideo nõ foras mit-
tit consũmata dilectio timorẽ hũc: sed per
Alia lra. manet in seculũ seculi. **Judicia dñi ve**
†in semetipsa. **ra iustificata †in idip̃m.** Judicia eius:
qui nõ iudicat quẽq;: sed omne iudiciũ de
dit filio vera iustificata incõmutabiliter.
Neq; eñ vl' minat⁹ vel pollicit⁹ de⁹ quẽq;
fallit: aut q̃sq; vel ip̃is suppliciũ vel p̃mis p̃
miũ eius potest eripere. **Desiderabi-**
lia sup aurũ et lapidẽ p̃ciosum mul
tum: Siue multũ: siue ip̃m auꝝ ⁊ lapidẽ:
siue multũ p̃ciosum: siue multũ desiderabi

lia: tñ desiderabilia iudicia dei super pom
pas hui⁹ seculi: quaꝝ desiderio fit vt nõ de
siderẽtur: sed timeant aut ɔtempnant aut
non credant iudicia dei. Quod si q̃sq; ipe
sit aurũ lapis q; preciosus vt igne nõ con-
sumatur: sed assumat in thezaurũ dei: plus
q̃ seip̃m desiderat iudicia dei cui⁹ volun-
tatem p̃ponit sue. **Et dulciora sup mel**
⁊ fauum. Et siue quisq; iam sit mel: qui
iam solut⁹ vite hui⁹ vinculis expectat diẽ:
q̃ veniat in epulas dei: siue adhuc sit fau⁹:
vt quasi cera circũplicet: hac vita nõ huic
cõcret⁹: sed implẽs eã cui opus sit aliqua
p̃ssura: nõ oppressiõis: sed exp̃ssiõis man⁹
dei: q̃ de t̃pali vita in eternã eliq̃t: dulcio
ra illi sunt iudicia dei: q̃ sibi ip̃se ẽ: q; sup
mel ⁊ fauũ illi dulciora sũt. **Etenĩ ser-**
Alia lra. **uus tuus custodit ea:** Nã nõ custodi
†custodien- enti amara dies dñi. **In †custodiendo**
dis illis. **illa retributio multa.** Nõ in aliquo ex
traposito cõmodo: sed in eo ipso quo iudi
cia dei custodiunt multa retributio. Mul
ta est: q; gaudet in eis. **Delicta quis**
intelligit: In delictis aũt qualis suaui-
tas potest esse: vbi nõ est intellect⁹: Quo-
niã delicta q̃s intelligit: q̃ ip̃um oculũ clau
dũt cui suauis est veritas: cui desiderabi-
lia ⁊ dulciora sunt iudicia dei: Et sic tene-
bre oculos: ita delicta menteꝫ: nec lucẽ sci
unt videre nec se. **Ab occult' meis mũ**
da me dñe: A cupiditatib⁹ in me laten-
tib⁹ mũda me dñe. **Et ab alienis par-**
ce seruo tuo. Ne seducar ab alijs. Neq;
eni alienis capit: qui est mũd⁹ a suis. Par
ce itaq; ab alienis cupiditatib⁹: nõ sup̃bo
⁊ in sua potestate esse cupiẽti: sed s̃uo tuo.
Si mei nõ fuerint dñati tũc ima
culat⁹ ero: Si mei non fuerint dñata oc-
culta mea ⁊ aliena peccata: tũc imaculat⁹
ero. Nõ eni ẽ certior origo peccati: preter
occultũ suũ: quo cecidit diabol⁹: ⁊ alienũ
Alia lra. quo seductus est hõ: vt ɔsentiẽdo suũ face
†maxio. ret. **Et mũdabor a delicto †magno.**
Quo alio nisi sup̃bie: Nõ eñ est mai⁹ de-
lictũ q̃ apostatare a deo: qd̃ est initiũ sup̃-
bie hois. Et vere ille imaculat⁹ ẽ: qui etiã
hoc delicto caret: quia hoc est vltimũ rede
untibus ad deũ: qd̃ recedẽtib⁹ p̃mũ fuit.
Et erũt vt cõplaceant eloq̃a oris
mei: ⁊ meditatio cordis mei in cõ-
spectu tuo semp. Meditatio cordis
mei: nõ ad iactantiã placendi hominibus:
quia iam nulla sup̃bia est: sed in cõspectu
tuo semper: qui cõscientiã puraꝫ inspicis.

Dñe adiutor meus ⁊ redemptor meus. Dñe adiutor meꝰ tendētis ad te: qm̄ redemptor meus es tu: vt tenderē ad te: ne quisq̄ vel sapiētie sue tribuēs: quod ad te ꝯuertit: vel viribus: qd ad te ꝑuenit: magis repellat abs te qui supbis resistis: quia mūdatus nō est a delicto magno: nec cōplacuit in conspectu tuo qui redimis vt ꝯuertamur: ⁊ adiuuas vt ꝑueniamꝰ ad te.

Expositio. II

Depcati dñm: vt ab occultis nostris mūdet nos: ⁊ ab alienis parcat suis suis: quid hoc sit: intelligere debemꝰ: vt humana ratione: nō quasi auiū voce cātemꝰ. Nā ⁊ meruli ⁊ psitaci ⁊ corui ⁊ pice ⁊ huiusmodi volucres sepe ab homībꝰ docent sonare qd nesciūt. Scienter aūt cātare: nō aui ꝫ homi diuīa volūtate ꝯcessum est. Et q̄ multi mali ⁊ luxuriosi sic cātant: digna auribus suis ⁊ cordibus: nouimꝰ ⁊ dolemus. Eo eni peiores sūt: quo non possunt ignorare qd cantāt. Sciunt em̄ se cantare flagicia: ⁊ tn̄ cātant tāto libētiꝰ quāto imūdiꝰ: qm̄ tāto se putāt debere fieri letiores: q̄to fuerit turpiores. Nos aūt q̄ in ecclesia diuina eloquia cātare didicimꝰ: simul etiā instare debemꝰ esse qd scriptū ē: Beatꝰ populus qui intelligit iubilationē. Proinde carissimi qd consona voce cantauimꝰ: sereno etiā corde nosse ac videre debemꝰ. Rogauit enim dñm vnusq̄sq̄ nostrū i hoc cātico ⁊ dixit deo: Ab occultis meis munda me dñe: ⁊ ab alienis ꝑce suo tuo: Si mei nō fuerint dominati: tūc imaculatꝰ ero: et emundabor a delicto magno. Qd vt bene sciamꝰ quid sit: ⁊ quale hoc sit: ipsiꝰ psalmi textū quātū donat dñs breuit ꝑcurramꝰ. Cantat eni de christo: quod euidenter ibi apparet: quia illic scptū est: Ipse tāq̄ spōsus ꝓcedens de thalamo suo. Quis eniꝫ sponsus: nisi cui desponsata est illa virgo ab aplo: cui timet caste castus sponsi amicus: ne sicut serpens euā seduxit astucia sua: sic ⁊ huiꝰ virginis spōse christi: sensus corrumpāt a castitate: que ē i christo: In hoc ergo domino ⁊ saluatore nostro Iesu christo: posita est magna ⁊ plena gratia: de qua dicit apostolꝰ Iohannes. Et vidimꝰ gloriam eius: gloriam tāq̄ vnigeniti a patre: plenum gratia ⁊ veritate. Hanc gloriam. Celi enarrāt: Celi sancti sunt: eleuati a terra: portantes dominū: q̄q̄ gloriam christi celum etiam quodāmodo narrauit. Quādo narrauit: Quādo nato domino: stella noua que nunq̄ videbatur apparuit. Sed tamen sunt celi de quibꝰ consequenter ibi dicitur: Nō sunt loquele neq̄ sermones: quoruꝫ nō audiantur voces eorum: In omnem terraꝫ exiuit sonus eorū: ⁊ in fines orbis terre verba eoꝝ. Quorum nisi celorum: Quorum ergo nisi apostolorum: Ipsi enarrant nobis gloriā dei: positam in christo Iesu: per gratiam remissionis peccatorum. Omnes eniꝫ peccauerunt et egent gloria dei: iustificati gratis ꝑ sanguinem ipsius. Quia gratis: ideo gratia. Non est eniꝫ gratia nisi gratuita: quia nihil boni ante feceramus: vnde talia dona mereremur. Magis q̄a non grat. infer retur suppliciū: ideo gratis prestitum est beneficium. Nihil precesserat in merit. nostris: nisi vnde damnari deberemus. Ille autem non propter nostram iusticiā: sed propter suam misericordiam saluos nos fecit per lauacrum regeneratiōis. Hec est inquam gloria dei: hanc celi enarrauerūt. Hec est inquam gloria dei: nō tua. Nihil enim boni fecisti: et tamen tantum bonum accepisti. Si ergo pertines ad gloriā quaꝫ celi enarrauerūt: dic domino deo tuo: Deus meus misericordia eius preueniet me. Preuenit enim te: vtiq̄ preuenit: quia nihil in te boni inuenit. Preuenisti supplicium eius superbiēdo: ille preuenit supplicium tuum peccata delendo. Tanq̄ eniꝫ ex peccatore iustificatus: ex impio pius factꝰ: ex damnato regno assumptus: dic domino deo tuo: Non nobis domine nō nobis: sed nomini tuo da gloriaꝫ. Dicamus non nobis. Quibus enim si quasi nobis: Dicamus inq̄ non nobis: quia si ita faceret sicut nobis: nō nisi penas infligeret nobis. Non nobis: sed nomini suo det gloriam: quia nō secundū iniquitates nostras fecit nobis. Nō ergo nobis domine nō nobis. Repetitio confirmatio est. Non nobis domine: sed nomini tuo da gloriam. Hoc illi nouerant celi: qui enarrant gloriā dei. Et opera manuum eius annunciat firmamentum. Et quod dictū est: gloriā dei: hoc repetitum est: opera manuū eius. Que opera manuum eius: Non sicut quidam sentiunt: deꝰ verbo fecit omnia: ⁊ tanq̄ prestantiorem ceteris hominez suis manibus fecit. Non ita sentiendum est: infirma est ista et non satis elimata sententia. Omnia enim verbo fecit. Nam licet opera dei diuersa narrentur: in quibus hoiem

ad imaginez suam fecit: tamen omnia per ipsum facta sunt: ⁊ sine ipso factũ est nihil. Quod enim ad manꝰ dei attinet: ⁊ de celis dictum est: ⁊ opera manuum tuarum sunt celi. Et ne putes etiam: ibi celos sanctos dictos: subiecit: Ipsi peribũt tu autem permanebis. Ergo nõ solum homines: sed etiam celos qui peribũt deus manibus suis fecit: cui dictũ est: Opera manuũ tuaꝝ sũt celi. Et d̃ terra hoc idẽ dictũ est: Quoniã ipsius est mare ⁊ ipse fecit illud: ⁊ aridã manus eius fundauerũt. Ergo ⁊ si celos manibus ⁊ terram manibꝰ: nõ solum hoĩem manibus: ⁊ si celos verbo: ⁊ terrã verbo: ergo ⁊ hominem verbo. Quod verbo: hoc manu: ⁊ quod manu hoc verbo. Non eñ humanis membris statura dei distincta est: qui vbiq̃ totus est: ⁊ nullo continetur loco. Quod ergo verbo fecit: sapientia fecit: quod manu fecit: virtute fecit. Christus ẽ autem dei virtus ⁊ dei sapientia. Omnia autem per ipsum facta sunt: ⁊ sine ipso factum est nihil. Enarrarũt: enarrant: enarrabunt celi gloriam dei. Enarrabunt inq̃ celi: hoc est sancti gloriaz dei a terra suspẽsi: deũ portantes: p̃ceptis tonantes: sapientia coruscantes: illam vt dixi gloriaz dei qua salui facti sumus indigni. Hanc indignitatem: id est quia digni nõ fuimꝰ: agnoscit filius minor egestate constrictꝰ. Agnoscit inquã hanc indignitatẽ filius minor a patre longe peregrinꝰ: demonũ cultor: tã q̃ porcorum pastor: agnoscit gloriam dei sed egestate ꝯstrictus. Et q̈ illa gloria dei facti sumꝰ: q̈d digni nõ fuimꝰ: dic̃ ad patrẽ suũ: Nõ sũ dignꝰ vocari filꝰ tuꝰ. Infelix ꝑ hũilitatem impetrat felicitatem: ⁊ eo se cõmendat dignũ quo cõfitet̃ indignuz. Hãc gloriam dei celi enarrant: ⁊ opera manuũ eius annũciat firmamentũ. Celũ firmamẽtum: firmum cor: non timidũ cor. Annunciata enim sunt ista inter impios: inter aduersos deo: inter amatores mũdi ꝑsecutoresq̃ iustorum: inter seuientẽ mundũ annunciata sunt ista. Sed seuiens mundus quid poterat facere: quãdo firmamentuz ista nunciabat: Annunciat firmamentuz. Quid: Opera manuũ eiꝰ. Que sunt op̃a manuũ eiꝰ: Gloria dei illa q̃ salui facti sumus: qua creati in bonis operibꝰ sumus. Ipsius enim sumus figmentum: creati in christo Jesu: in operibꝰ bonis. Non soluz quippe homines: sed etiaz iustos: si tamen sumꝰ ipse fecit nos ⁊ nõ ipsi nos. Dies

diei eructat verbũ: ⁊ nox nocti indicat scientiam. Quid est: Forte planum ⁊ apertum est: Dies diei eructat verbum: apertũ ⁊ planũ: tanq̃ per diem. Nox aũt nox nocti indicat scientiaz: obscurum est tãq̃ per noctẽ. Dies diei sancti sanctis apostoli fidelibus: ipse christus apostolis quibus dixit: Vos estis lumẽ mũdi. Apertum hoc videbitur ⁊ cognitu facile. Quomodo autem nox nocti annunciat scientiam. Nonnulli hec verba simpliciter intellexerunt: ⁊ forte hoc sit verum estimantes hac sententia significatuz esse: quod tempore domini nostri Jesu christi cum in terra versaretur: apostoli audierũt hoc in posteros esse traiectum: tãq̃ de tempore in tẽpus: dies diei: nox nocti: prior dies posteriori diei: ⁊ prior nox posteriori nocti: quia hec doctrina diebus ⁊ noctibus predicat̃. Iste simplex intellectus cui sufficit sufficiat. Sed nonnulla verba scripturarum: obscuritate sua hoc profuerũt: quod multas intelligentias ꝑpererunt. Itaq̃ hoc si planum esset: vnum aliquid audiretis: q̈ vero obscure dictũ est: multa audituri estis. Est alius intellectus: dies diei: nox nocti: hoc est spiritus spiritui: caro carni. Est alius: dies diei: spirituales spiritualibꝰ: ⁊ nox nocti: carnales carnalibus. Vtriq̃ enim audiunt: et si non vtriq̃ similiter sapiunt. Illi enim audiunt tanq̃ verbum eructuatum: illi tanq̃ scientiam annunciatam. Quod enim ructuatur: presentibus ructuatur: quod autem annunciatur: longe positis annunciatur. Possunt enim celi sensus plures inueniri: sed adhibendus est modus propter angustias presentis temporis. Dicamus autem ⁊ vnũ aliquid: q̈d quidã velut cõiicientes aperuerunt. Qñ dominꝰ inquiunt christus loquebat̃ apostolis: dies diei eructabat verbum: quando iudas dominum christum prodidit iudeis: nox nocti annũciabat sciẽtiã. Nõ sunt loquele neq̃ sermones: quorum non audiantur voces eorum. Quorũ: nisi celorum illoꝝ qui enarrãt gloriam dei. Non sunt loquele neq̃ sermões quorum non audiantur voces eorum. Legite Actus aplõrum: quomodo veniente sup̃ eos spũ sancto: oẽs impleti sunt illo: et loquebãt̃ linguis oĩm gẽtiũ: sicut spũs dabat eis ꝓnũciare. Ecce nõ sũt loq̄le: neq̃ sermões: quoꝝ nõ audiant̃ voces eorum. Sz nõ ibi tãtũ vbi impleti sunt sonuerũt.

In oēm terrā exiuit sonus eoꝝ:
τ in fines orbis terre vba eoꝝ. Ideo
τ nos h loquimur. Son⁹ eni ille ad nos vſ
q̃ puenit: son⁹ q̄ in oēm terrā exijt: τ here/
ticus ad ecclām nō intrat. Ideo son⁹ in oēm
terrā exijt: vt tu in celū intres. O pestis li/
tigiosa pessima: τ adhuc errare volēs: o su
perbe fili: audi testamētū patris tui. Ecce
q̄d plani⁹: q̄d apti⁹: In oēȝ terrā exijt son⁹
eoꝝ: τ in fines orbis terre vba eoꝝ. Nūq̄d
expositore opus est: Quid ɔtra te conarī:
Partē vis in lite retinere: q̄ potes totū in
ɔcordia retinere. In sole posuit ta/
bernaculū suū: In manifestatiōe eccle
siā suā: nō in occulto ne quē lateat: nō ve/
lut opta: ne forte fiat sicut opta sup greges
hereticoꝝ. Dictū est τ cuidā in scptura sā/
cta: qm̄ tu in occulto fecisti: patierī in sole:
hoc est occlte malū fecisti: penas patieris:
in oīm manifestatiōe. In sole ergo posuit
tabernaculū suū. Quid tu heretice fugis ī
tenebras: Christian⁹ es: audi christū: ser/
uus es: audi dn̄m: fili⁹ es: audi patrē: emē
dare fuiuisce: Dicam⁹ τ d̄ te: Mortu⁹ erat
τ reuixit: pierat τ inuētus est. Nō mihi di/
cas: vt q̄d me querīs si perij: Ideo eñ te q̄ro:
q: peristi. Noli me inq̄t querere. Hoc sane
vult iniq̄tas: qua diuisi sum⁹: s nō vult ca/
ritas q̄ frēs sum⁹. Improb⁹ nō eēm: si q̄re/
rem seruū meū: τ improb⁹ dicor: q: q̄ro fra
trē meū. Sic sapiat in quo fraterna caritas
nō est: ego tn̄ q̄ro frēm meū. Irascat: dum
tn̄ q̄rat: q̄ inuēt⁹ placat. Quero inquā fra/
trē meū τ interpello nō ɔ illū: s p illo dn̄m
meū. Nec dicā interpellans: dn̄e dic fratri
meo vt diuidat mecū hereditatē: s dic fra/
tri meo: vt teneat mecū hereditatē. Quid
ergo erras frater: Quid p angulos fugis:
Quid latitare conarī: In sole posuit taber
naculū suū. Et ipse tanq̄ spōsus pce/
dēs de thalamo suo. Puto q̄ agno/
scas eū: ille tanq̄ spōsus pcedēs de thala/
mo suo. Exultauit vt gigas ad cur
rendā viā: Ipse in sole posuit tabernacu
lū suū: h est ille tanq̄ spōsus: cū vbū caro fa
ctū est in vtero virginali thalamū inuenit:
atq̄ inde nature ɔiūct⁹ hūane: tanq̄ de ca/
stissimo pcedēs cubili: humilī misericordia
infra oēs: fortis maiestate sup oēs. Hoc ē
eñ: gigas exultauit ad currēdā viā: nat⁹
est: creuit: docuit: passus ē: resurrexit: ascē
dit. Cucurrit viā: nō hesit in via. Idē ipse
ergo spōsus q̄ hec fecit: ipse posuit in sole:
hoc est manifestatiōe tabernaculū suū: h ē

sctām ecclīaȝ suā. Quā viā aūt cito cucur
rit: vis audire: A summo celo egressio
ei⁹: τ occursus ei⁹ vsq̄ ad summum
eius. Postea vo q̄ excucurrit inde: τ re
currēdo remeauit: misit spiritū suum. Vise
sunt illis sup q̄s venit: lingue diuise velut
ignis. Sic ignis venit spūssanct⁹: fenū car
nis ɔsumptur⁹: auꝝ coctur⁹ τ purgatur⁹:
sic ignis venit: τ iō seq̄t. Et nō ē q̄ se ab
scōdat a calore ei⁹. Lex dn̄i imma/
culata ɔuertēs aīas: Hoc ē spūssāct⁹.
Testimoniū dn̄i fidele sapiētiā p̄/
stās puul. Nō supbis: h ē spūssanctus.
Iusticie dn̄i recte: nō terrētes: s: le
tificātes corda. Hoc ē spūssctūs. Pre
ceptū dn̄i lucidū illuminās oclos:
Nō hebetās: nō carnis oclos: s cordis: n̄
exterioris hoīs: s interiorīs: h est spūssāct⁹.
Timor dn̄i: nō huilis: s cast⁹: Gra/
tis amāt: nō puniri timēs ab eo quē tremit
s separi ab eo quē diligit: Iste ē tior cast⁹:
nō quē ɔsūmata caritas foras mittit. Sȝ:
pmanēs ī sclm sclī: Hic ē spūssctūs: id
est hūc donat: hūc ɔfert: hūc inserit spūs/
sanct⁹. Iudicia dn̄i vā iustificata in
ī idipm. Nō ad rixas diuisiōis: s ad ɔgre Alia lra. ī semetipsa.
gationē vnitatī. Hoc ē eni ī idipm: h ē spi
ritussctūs. Ideo linguis oīm loq̄ fec: in q̄s p̄/
mo venit: q: linguas oīm gētiū in vnitatē se
ɔgregaturꝝ eē nūciauit. Quod tunc faciebat
vn⁹ hō accepto spūsctō: vt vn⁹ hō linguis
oīm loq̄ret. h mō ipa vnitas facit: linguis
oib⁹ loq̄t. Et mō vn⁹ hō in oib⁹ gētib⁹: lin/
guis oib⁹ loq̄t. vn⁹ hō caput τ corp⁹: vnus
hō christ⁹ τ eccia: vir pfect⁹: ille spōsus: illa
spōsa. Sȝ erūt inq̄t duo ī carne vna. Iudi
cia dei vera iustificata: in idipm ppt vni/
tatē. Desiderabilia sup auꝝ τ la/
pidē pciosū multū: Aut mltū auꝝ aut
mltū pciosū: aut mltū desiderabilia: tā ml
tū h heretico paꝝ. Nō nobiscū amāt idipȝ
τ nobiscū ɔfitēt christū. Ipm quē mecū cō
fiterī christū: ipm ama mecū. Et q̄ ad ipm
n̄ vult recusat: recalcitrat: respuit: nō illi ē
desiderabile h sup auꝝ: τ lapidē pciosum:
Audi aliō. Et dulciora: iq̄t: sup mel τ
fauū. Sȝ h aduersū ē errāti: mel amaꝝ ē
febriēti: dulce tn̄ τ acceptabile sanitati: q:
caꝝ ē sanitati: desiderabilia sup auꝝ τ lapi
dē pciosū mltū τ dulciora sup mel τ fauū.
Nā τ huꝰ tu⁹ custodit ea: Qz dul/
cia ista sint: custodiēdo pbat hu⁹ tu⁹: nō lo
quēdo. Custodit ea seru⁹ tu⁹: quia τ nunc
dulcia sunt: et in posterum salubria sunt.

Alia lra. † custodiendis illis.

Nam in† custodiẽdo ea retributio
multa. Sed amãs animositatẽ suã: nec
videt hũc splẽdorẽ hereticꝰ: nec sentit dul-
cedinẽ. Delicta: eni: q̃s intelligit?
Pater ignosce illis: q2 nesciũt q̃d faciunt.
Ideo inq̃t iste est seruꝰ q̃ custodit hãc dul-
cedinẽ: suauitatẽ caritatis: amorẽ vnitatꝭ.
Ergo inquit ipse q̃ custodio rogo te: q̃ñ de
licta q̃s intelligit: ne mihi vt homĩ quedã
surrepãt: ꝛ q̃busdã vt hõ ꝑoccuper. Ab
occultis meis mũda me dñe: Hoc
ergo cãtauimꝰ: ecce ad h̃ loquẽdo ꝑueni-
mus. Dicamꝰ ꝛ cũ intellectu cantemus: ꝛ
cãtando oremꝰ: ꝛ orãdo impetremꝰ. Dica
mꝰ: ab occultꝭ meis mũda me dñe: Quis
eñ delicta intelligit? Si videnꝭ tenebre: in
telligunꝭ delicta. Deniq̃ q̃ñ nos delicti ꝑe
nitet: in luce sumꝰ. Nã q̃ñ q̃sq̃ ipso delicto
inuolutꝰ est: quasi obtenebratꝭ optisq̃ ocu
lis nõ videt delictũ: q2 si tibi tegaꝭ ꝛ carnis
oculus: nec aliud vides: nec hoc vñ tegiꝭ
vides. Ergo deo dicamꝰ qui nouit videre
q̃d purget: nouit inspicere q̃d sanet: illi di-
camꝰ: ab occultis meis mũda me dñe. Et
ab alienis parce seruo tuo. Delicta
inq̃t mea inq̃nãt me: delicta aliena affligũt
me: ab his mũda me: ab illis ꝑce. Tolle mi
hi ex corde malã cogitationẽ: repelle a me
malũ suasorẽ: hoc est ab occultꝭ meis mun-
da me: ꝛ ab alienis parce s̃uo tuo. Nã ista
duo genera delictoꝝ: ꝓpria siꝭ ꝛ aliena: eti
am ꝑimitꝰ in exordio claruerũt. Diabolus
suo delicto cecidit: Adam alieno deiecit.
Hic ipse dei seruꝰ custodiẽs iudicia dei: in
quibꝰ retributio multa: ꝛ in alio psalmo sic
orat: Nõ veiat mihi pes s̃upbie: ꝛ manꝰ ꝑec
catoꝝ nõ moueat me. Nõ veniat inq̃t mi-
hi pes s̃upbie: hoc est ab occultis meis mũ
da me dñe: ꝛ manꝰ pctõꝝ ñ moueãt me: h̃
est ab alienis ꝑce s̃uo tuo. Si mei nõ
fuerit dñata: Occlta mea ꝛ delicta ali-
ena. Tũc imaculatꝰ ero. Hoc nõ suis
viribꝰ audet: sed dñm dep̃caꝭ vt impleat:
cui dicitꝭ i psalmo: Itinera mea dirige s̃m
ṽbũ tuũ: ꝛ nõ dñeꝭ mihi oĩs iniq̃tas. Noli
timere si christianꝰ es: dñm foris hoĩeꝫ: do
minũ deũ tuũ semꝑ time. Malũ te time: h̃
est cupiditatẽ tuã: nõ q̃d in te deus fecit: s̃
q̃d tibiipsi fecisti. Te dñs bonũ s̃uũ fecit:
tu tibi i corde tuo malũ dñm creasti. Me-
rito s̃bderis iniquitati: merito subderis do
mino quẽ tu tibiipe fecisti: quia ei qui te fe
cit subditꝰ esse noluisti. Sed si mei inq̃t nõ
fuerint dñata: tũc imaculatꝰ ero. Et emũ

dabor a delicto† magno. Putamꝰ q̃
delicto? Quod illud est delictũ magnum?
Forte aliud sit q̃ dicturꝰ sũ: non tñ celabo
quod sentio. Delictũ magnũ arbitror esse
superbiã. Hoc fortasse ꝛ aliꝭ significatuꝫ ẽ
in eo q̃d ait: Et emundabor a delicto ma-
gno. Queritis q̃ magnũ sit h̃ delictuꝫ q̃d
deiecit angelũ: quod ex angelo fecit dia-
bolũ: eiq̃ ineternũ interclusit regnũ celo-
rum? Magnũ hoc delictũ est: ꝛ caput atq̃
causa oĩm delictoꝝ. Scriptũ ẽ eni: Initiũ
pcti oĩs s̃upbia. Et ne q̃si leue aliq̃d ꝯtem-
nas: Initiũ inq̃t s̃upbie hoĩs apostatare a
deo. Nõ leue malũ ẽ h̃ vitiũ f̃ris mei: huic
vitio in his ꝑsonis quas videtꝭ amplas: di
splicet humilitas christiana. Propter hoc
vitiũ dedignanꝭ colla s̃bdere iugo christi:
obligata artiꝰ iugo peccati. Nõ eni serui-
re nõ eis ꝯtinget. Nã nolũt seruire: sed eis
expedit seruire. Nolẽdo seruire nihil aliud
agũt q̃ vt bono domino nõ seruiãt: Nõ vt
omnino nõ seruiãt: quia qui noluerit serui
re caritati: necesse est vt seruiat iniquitati.
Ab hoc vitio q̃d est caput oĩm vitiorũ: q̃a
ĩde cetera nata sũt: facta ẽ apostasia a deo:
ꝛ eunte anima in tenebras: male vtente li-
bero arbitrio: peccatis etiã ceterꝭ ꝯsecutꝭ:
vt ꝛ substãtiã suã dissiparet cũ meretricibꝰ
viuẽs ꝓdige: ꝛ ꝑ egestatẽ fieret pastor por
corum: que erat socia angeloꝝ. Propter
hoc vitium: ꝓpter hoc magnũ s̃upbie pec
catũ: deus humilis venit. Hec causa: hoc
peccatũ magnũ: iste ingens morbus aĩaꝝ:
omnipotentẽ medicũ de celo deduxit: vs-
q̃ ad formam serui humiliauit: ꝯtumelijs
egit: ligno suspẽdit: vt per salutẽ tante me-
dicine cureꝭ hic tumor. Iã tandem erube-
scat homo esse s̃upbꝰ ꝓpter quẽ factus est
humilis deus. Ita inq̃t: mundabor a deli
cto magno: q2 deꝰ s̃upbis resistit: humilibꝰ
aũt dat grãm. Et ꝑ hoc: erũt vt cõ-
placeant eloquia oris mei: ꝛ medi
tatio cordis mei in conspectu tuo
semper. Nã si ab hoc magno delicto nõ
mũdor: in ꝯspectu hoĩm placebũt eloquia
mea: nõ in ꝯspectu tuo. S̃upba anima i cõ
spectu hoĩm vult placere: humilis aĩa i oc
culto vbi deꝰ videt vult placere: vt si pla-
cuerit hoĩbus d̃ bono oꝑe: illis gratuleꝭ q̃
bus placet bonũ opus: nõ sibi cui sufficere
debet: q2 fecit bonũ opus. Gloria nr̃a in-
quit hec est: testimoniũ ꝯscientie nr̃e. Idq̃
dicamꝰ etiã quod sequiꝭ. Dñe adiu-
tor meus ꝛ redemptor meus: Ad-

Alia lra. † maximo.

iutor i bonis: redēptor a malis. Adiutor
vt habitē in caritate tua: redēptor vt libe-
res me ab iniq̄tate mea.

Explicit Tractatus de ps̄. XVIII

Incipit Tractat⁹ de ps̄. XIX

In fine psalmus Dauid.

N Otus est titul⁹: nec christ⁹ dicit: sed
christo dicit ꝓpheta: figura optandi
que ventura sunt canens.

EXaudiat te dn̄s in die tribu
latiōis: Exaudiat te dn̄s in die
qua dixisti: paṫ clarifica filiū tuū.
Protegat te nomē dei iacob. Ad te
eni ꝑtiet ppl's posterior natu: q̄r maior hui
et minori. Mittat tibi auxiliū d̄ sā-
cto ꝛ d̄ syon tueat̄ te. Faciēs tibi sācti-
ficatū corp⁹: ecc̄liam de speculatiōe tutaꝫ:
q̄ expectat qn̄ venias ad nuptias. Me-
mor sit oīs sacrificij tui: Mēores nos
faciat oīm iniuriaꝝ tuaꝝ ꝛ ꝯtumeliaꝝ: quas
ꝓ nobis ꝑtulisti. Et holocaustū tuum
pinguefiat. Et crucem q̄ tot⁹ oblat⁹ es
deo i leticiā resurrectiōis ꝯuertat. Tri-
buat tibi dn̄s scd̄m cor tuū: Tribu-
at tibi dn̄s nō scd̄m cor eoꝝ q̄ putauerūt ꝑ
seq̄ndo te posse deleri: sed scd̄m cor tuū q̄
scisti q̄d vtilitatis h̄ret passio tua. Et om
ne ꝯsiliū tuū †cōpleat. Et cōpleat oē
ꝯsiliū: tuū nō solū q̄d aīam tuaꝫ posuisti ꝓ
amicis tuis: vt mortificatū granū copiosi⁹
resurgeret: sed etiam ꝙ cecitas ex parte in
israel facta est: vt plenitudo gētiū itraret: ꝛ
sic oīs israel salu⁹ fieret. †Exultabim⁹
i salutari tuo: Exultabim⁹ q̄d tibi mors
nihil nocebit: ita eni nec nobis eaꝫ nocere
posse mōstrabis. Et in noīe dn̄i dei no
stri magnificabimur. Et confessio tui
nois: nō solū nō ꝑdet: sed etiaꝫ magnifica
bit nos. Impleat dn̄s oēs petici
ones tuas: Impleat dn̄s nō solū petici
ones quas habuisti i terra: sed etiā quib⁹ i
celo interpellas ꝓ nobis. Nūc cognoui
q̄m saluū fecit dn̄s christum suuꝫ.
Nūc mihi ꝑ ꝓphetam demonstratū ē: q̄m
resuscitabit dn̄s christum suū. Exau
diet illū de celo sancto suo. Exaudi-
et illum nō de terra tantū: vbi se pecijt cla
rificari: verū etiā d̄ celo: vbi iam ad dexte-
ram patris interpellans ꝓ nobis diffudit:
inde spiritū sanctū sup credētes in se. In
potentatib⁹ salus dextere ei⁹. Po-
tentatus nr̄i sūt: salus fauoris eius: cū etiā
de tribulatione dat auxiliū: vt qn̄ infirma-
mur tūc potentes sum⁹. Nā vana est salus

Alia lr̃a. †ꝯfirmet

Alia lr̃a. †letabimur

hominū: que nō dextere: sed sinistre eius ē.
Hac eni extollunt̄ in magnā supbiaꝫ: qui
cunq̄ peccantes tpaliter salui facti sunt.
Hij in curib⁹ ꝛ hij in equis: Hij
volubili successiōe tpaliuꝫ bonoꝝ trahūt̄:
ꝛ hij supbis p̄ferunt̄ honoribus: atq̄ in his
exultant. Nos autem in noīe domi-
ni dei nostri †exultabimus. Nos au-
tem spem figentes in eternis: neq̄ gloriaꝫ
nostraꝫ querētes: in noīe dn̄i dei nostri ex
ultabimus. Ipsi obligati sunt ꝛ ce
ciderūt: Et ideo ipsi tpalium rerū cupidi
tate obligati sūt: timētes parcere domino:
ne a romanis perderent locum: ꝛ irruētes
in lapidem offensionis: ꝛ petram scandali:
de spe celesti ceciderūt: quibus cecitas ex
parte israel facta est: ignorantibus dei iu-
sticiam ꝛ suam volentib⁹ cōstituere. Nos
vero surreximus et erecti sumus.
Nos vero vt populus gentiuꝫ intraret: de
lapidib⁹ excitati filij Abraā: qui nō secta-
bamur iusticiā: apprehendim⁹ eam ꝛ surre
ximus: nec viribus nostris: sed per fidē iu
stificati erecti sum⁹. Domine saluuꝫ
fac regem: Domine saluum fac regē: vt
ipse qui nobis preliandi exemplum passio
ne sua monstrauit: offerat etiam sacrificia
nostra sacerdos excitatus a mortuis ꝛ in
in celo ꝯstitutus. Et exaudi nos in die
qua inuocauerimus te. Quoniam ꝓ
nobis offers te: exaudi nos in die qua inuo
cauerimus te.

Explicit Tractatus de ps̄. XIX

Incipit Tractatus de ps̄. XX

In fine psalm⁹ ipsi Dauid.

T Itulus notus est: de Christo cani-
tur.

D Omine in virtute tua leta-
bitur rex: Domine in virtute
tua quod verbum caro factuꝫ est:
letabitur homo christus Jesus. Et super
salutare tuū exultabit vehementer.
Et sup hoc quod viuificas omnia exulta-
bit vehementer. Desideriuꝫ anime
eius †dedisti ei: Desiderauit manduca
re pascha: ꝛ ponere cū vellet atq̄ iterū su-
mere animā suam. ꝛ dedisti ei. Et volun
tate labioꝝ ei⁹ nō fraudasti eū. Pa
cē meam inq̄t relinquo vobis: ꝛ factuꝫ est.
Q̄m preuenisti eū in b̄ndictioni
bus dulcedinis: Q̄m prius hauserat
b̄ndictionē dulcedinis tue: fel peccatoruꝫ
nostrorū nō nocuit ei. Posuisti in capi
te eius coronā de lapide precioso.

Alia lr̃a. †inuocabim⁹

Alia lr̃a. †tribuisti

In ꝑncipio sermōis eiꝰ: accedētes ambie-
rūt eū lapides ꝑciosi: discipuli sui: a quibꝰ
exordiū annūciatiōis eiꝰ fieret. // Vitā
Alia lr̄a. † tribuisti. petijt ⁊ †dedisti ei: Resurrectionē pe-
tijt: dicēs: pater clarifica filiū tuū: ⁊ dedisti
ei. Lōgitudinē dierꝫ in secl'm ⁊ in se
culū seculi. Lōga tp̄a seculi huiꝰ q̄ habe
Alia lr̄a. ret eccl'ia: ⁊ deinceps eternitatē in seculuꝫ
† salutari tuo. seculi. // Magna ē gl'ia eiꝰ in †salute
tua: Magna ē q̄dē gl'ia eiꝰ ī salute q̄ eum
resuscitasti. Gl'iam ⁊ magnū decorē
īpones sup eū. Sꝫ adhuc gl'iam ⁊ ma-
gnū decorē addes ei: cū ī celo collocabis
ad dexterā tuā. // Q̄m dabis eū ī be-
nedictionē in secl'm secl'i: Hec est be-
nedictio quā ei dabis in seculū seculi. Le
tificabis eū ī gaudio cū vultu tuo.
Letificabis eū scd'm hoiem cum vultu tuo
quē leuabit ad te. // Q̄m rex sperat in
dn̄o: Q̄m rex nō sperabit: ſ3 humilis cor-
de sperat in dn̄o. Et in altissimi mise-
ricordia nō cōmouebit. Et ī altissi-
mi misericordia nō ꝯturbabit hūilitatē eiꝰ
atqꝫ obediētiā vsqꝫ ad mortē crucl'. // In-
ueniatˀ manꝰ tua oībꝰ īimicis tuis:
Inueniatˀ o rex ptās tua: cū adiudicāduꝫ
veneris oībꝰ īimicis tuis: q̄ eā ī humilitate
tua nō intellexerūt. Dextera tua īueni
at oēs q̄ te oderūt. Claritas q̄ regnas
ad dexterā patris īueniat ī die iudicij puni-
endos oēs q̄ te oderūt: q̄ꝛ nūc ipsi nō inue
nerˀt eā. // Pones eos vt clibanū ig-
nis: Cōstitues eos ardētes intrinsecꝰ: cō
sciētia īpietatis sue. In tp̄e vultꝰ tui:
In tp̄e māifestatōis tue. Dn̄s ī ira sua
conturbabit eos ⁊ deuorabit eos
ignis. Deinde ꝯturbati vindicta dn̄i: pꝰ
accusationē ꝯsciētie: dabūtˀ igni eterno de-
uorādi. // Fructū eoꝝ de terra ꝑdes:
Fructū illoꝝ q̄ꝛ terrenꝰ ē: ꝑdes d̄ terra. Et
semē eoꝝ a filijs hoīm. Et opa illorū
vel quoscūqꝫ seduxerūt nō deputabis intˀ
filios hoīm: q̄s in hereditatē sempiternam
vocasti. // Q̄m declinauerunt in te
mala: Hec aūt pena retribuetˀ eis: q̄m ma
Alia lr̄a. la q̄ sibi iminere te regnāte arbitrātˀ: ī te oc-
† cōsilia que. cidendū detorserūt. Cogitauerūt †cō-
siliū q̄d nō potuerūt stabilire. Co-
gitauerˀt ꝯsiliū dicētes: expedit vnū ꝓ om
bus mori: q̄d nō potuerūt stabilire nescien
tes q̄d dixerit. // Q̄m pones eos dor-
sum: Q̄m ordinabis eos ī his a quibꝰ pꝰ
positis ⁊ cōtēptis auerteris. In reliqui-
is tuis ꝑparabis vultū eoꝝ. Et ī hisˀ

que relinq̄s: id est in cupiditatibꝰ regni ter
reni ꝑparabis tibi ad passionē impudētiā
eorum. // Exaltare dn̄e ī v̄tute tua:
Quē humilē nō cog̃uerˀt. Exaltare dn̄e in
v̄tute tua: quā īfirmitatē putauerˀt. Cāta
bimꝰ ⁊ psallemꝰ v̄tutes tuas. Cor-
de ⁊ opere celebrabimꝰ: ⁊ nota faciemꝰ mi-
rabilia tua.

Explicit Tractatꝰ de ps̄. XX

Incipit Tractatꝰ de ps̄. XXI

// In finē ꝓ susceptione matuti
na: psalmus Dauid.

In finem ꝓ resurrectiōe sua ipse dn̄s
Jesus christꝰ loq̄tˀ. Matutīa enī fuit
ꝑma sabbati resurrectio eiꝰ: q̄ susceptꝰ ē in
eternā vitā: cui mors vltra nō dn̄abitˀ. Di-
cūtˀ aūt ista ex ꝑsona crucifixi: nā de capi-
te psalmi hꝰ sūt v̄ba que ipse clamauit cū ī
cruce pēderet: ꝑsonā etiā seruans veteris
hoīs cuiꝰ mortalitatē portauit. Nā vetus
hō noster ꝯfixus est cruci cū illo.

Expositio prima.

D EꝰDeꝰ meꝰ respice ī me: q̄re
me dereliq̄sti longe a salute
mea. Lōge factꝰ es a salute mea:
q̄m lōge ē a pctōribꝰ salꝰ. Verba deli-
ctoꝝ meoꝝ. Nā h̄ v̄ba sunt nō iusticie: ſ3
delictoꝝ meoꝝ. Vetꝰ enī hō ꝯfixꝰ est cruci.
Loq̄tˀ etiā cāꝫ ig̃rās q̄re illū dereliq̄rit deꝰ:
aut certe lōge a salute mea sūt v̄ba delicto
rū meoꝝ. // Deus meꝰ clamabo ad
te ꝑ diē nec exaudies: Deus meꝰ cla-
mabo ad te ī rebꝰ ꝓsperl' hꝰ vite vt nō mu-
tētˀ: nec exaudies q̄ꝛ v̄bis delictoꝝ meorū
ad te clamabo. Et nocte ⁊ nō ad in si-
pientiā mihi. Et ī aduersis vtiqꝫ hꝰ vite
clamabo vt ꝓsperentur: ⁊ sil'r nō exaudi-
es. Neqꝫ h̄ facis ad insipiētiā mihi: ſ3 potiꝰ
vt sapiam q̄d clamare me velis: nō verbis
delictoꝝ ex desiderio tp̄alis vite: sed ver-
bis ꝯuersiōis ad te in vitā eternaꝫ. // Tu
autē in sancto habitas laus israel.
Tu aūt in sctō habitas: ⁊ iō imunda deli-
ctoꝝ verba nō exaudies. Laus vidētis te:
nō eiꝰ q̄ laudē suā q̄siuit ī gustādo vetito ci
bo: vt aptis corporeis oclis suis abscōde-
re se conaretˀ a ꝯspectu tuo. // In te spe-
rauerunt patres nr̄i: Oēs iusti scilicꝫ
nō querētes suā laudē sed tuā. Spera-
uerūt ⁊ †eruisti eos. // Ad te clama Alia lr̄a. † liberasti.
uerūt ⁊ salui facti sūt: Ad te clamaue
runt: non verbis delictorum a quibus lon
ge est salus: et ideo salui facti sunt. In
te sperauerunt ⁊ non sunt confusi.

In te sperauerũt: nec eos fefellit spes: Nõ
eñi in se illã posuerũt. Ego autẽ sum
vermis ⁊ nõ homo: Ego aũt iã nõ ex
p[er]sona Adã loquẽs: s[ed] ego p[ro]p[ri]e Jesus chri
stus sine semine in carne nat⁹ sum: vt essem
in hoĩe vltra hoĩes: vt vel sic dignaret[ur] imi
tari hũana superbia humilitatẽ meã. Op
probriũ hoĩm ⁊ abiectio plebis.
In q̃ fact⁹ sũ opprobriũ hoĩm ita vt p[ro] cõ
uitioso maledicto diceret[ur]: tu sis discipu
Alia lr̃a.
lus ei⁹ vt plebs me p[er]tẽneret. Oẽs † q
† videtes. deriserũt.
cõspiciebãt me † subsannabãt me:
Oẽs qui p[er]spiciebãt me irridebãt me. Et
locuti sunt in labijs ⁊ mouerũt ca
put. Et locuti sũt: nõ in corde: s[ed] in labijs.
Alia lr̃a. † eripiat.
nam irridẽtes mouerunt caput dicentes.
Sperauit in dñm † eruat eum: sal
uum faciet eũ qm̃ vult eũ. Hec v[er]ba
erãt: sed in labijs dicebãt. Qm̃ tu es
q̃ extraxisti me de vẽtre: Qm̃ tu es q̃
extraxisti me de vẽtre: nõ solũ de illo ven
tre virginali (nã oĩb⁹ hoĩb⁹ lex ista nascẽdi
est: vt de vẽtre extrahant[ur]) sed etiã de ven
tre iudaice gẽtis: cui⁹ tenebris obtegit[ur]: et
nõdũ in lucẽ christi nat⁹ est quisq̃s in car
nali obseruatione sabbati ⁊ circũcisionis
ceteroruq̃ talium salutem ponit. Spes
mea ab vberib⁹ matris mee. Spes
mea deus: non ex quo vberib⁹ virginis la
ctari cepi. nã ⁊ ante vtiq̃: sed ab vberibus
synagoge: sic de vẽtre: dixi: extraxisti me:
Alia lr̃a. sacratus. † p[ro]iectus
ne carnalẽ consuetudinez suggerẽ. In te
† confirmatus sum ex vtero. Ipse est
vterus synagoge qui me nõ p[er]tulit: sed la
ctauit me: non autẽ cecidi quia cõtinuisti
me. De ventre matris mee: Nõ fe
cit venter matris mee vt tãq̃ paruulus ob
litus essem tui. Deus meus es tu ne
Alia lr̃a. † p[ro]xima.
discedas a me. Quoniã tribula
tio † iuxta est: Deus meus ergo es tu ne
discedas a me: qm̃ tribulatio iuxta me est:
nam est in corpe meo. Quia nõ est qui
adiuuet. Quis eñi adiuuat si tu nõ ad
iuuas: Circũdederunt me vituli
multi: Circũdedit me multitudo luxuri
antis plebis. Tauri pingues obsede
runt me. Et principes eius de oppressio
Alia lr̃a. † sup me.
ne mea leti obsederunt me. Aperue
runt † in me os suum: Aperuerũt i me
os: nõ de scripturis tuis: sed de cupiditati
bus suis. Sicut leo rapiẽs ⁊ rugiẽs.
Sicut leo cuius rapina est: quod apprehẽ
sus abduct⁹ sum: ⁊ rugitus crucifige cruci
fige. Sicut aqua effusus sũ: ⁊ di
spersa sunt omnia ossa mea. Sicut
aqua effusus sum: vbi lapsi sunt persecuto
res mei: et timore dispersa sunt a me firma
mẽta corporis: hoc ẽ eccl[es]ie: discipli mei.
Factum est cor meum † sicut cera li Alia lr̃a. † tãq̃.
quescens in medio ventris mei. Sa
pientia mea que in sanctis libris de me cõ
scripta est: tãq̃ dura ⁊ clausa non intellige
bat: sed postq̃ ignis mee passionis accessit
tãq̃ liquefacta manifestata est ⁊ excepta ẽ
in memoriam ecclesie mee. † Exaruit Alia lr̃a. † Aruit.
velut testa virtus mea: Exaruit pas
sione virtus mea: non velut fenum: sed ve
lut testa que fit igne firmior. Et lingua
mea adhesit faucibus meis: Et ser
uauerunt apud se precepta mea illi per q̃s
locutus erã. Et in puluerem mortis
deduxisti me. Et in impios morti desti
natos: quos tãq̃ puluerem proijcit vẽtus
a facie terre: deduxisti me. Quoniaz
circũdederũt me canes multi: Qm̃
circũdederũt me: nõ pro veritate: sed pro
cõsuetudine: latrantes multi. Conciliũ
malignantiũ † circũdedit me. Con Alia lr̃a. † obsedit.
silium malignantiũ obsedit me. Fode
runt manus meas ⁊ pedes meos:
Foderunt clauis man⁹ meas ⁊ pedes me
os. Dinumerauerunt omnia ossa
mea. Dinumerauerũt in ligno crucis ex
tenta omnia ossa mea. Ipsi vero cõ
siderauerũt ⁊ † conspexerũt me: Ipsi Alia lr̃a. † ĩspexerũt.
vero: id est non mutati: considerauerunt ⁊
conspexerunt me. Diuiserunt sibi ve
stimẽta mea: ⁊ sup veste meã mise
runt sortem. Tu autem domine Alia lr̃a.
ne † longe feceris auxiliũ tuũ a me: † elõgaueris.
Tu autem domine: non in fine seculi sicut Alia lr̃a.
ceteros: s[ed] statim resuscit a me. † In defen † ad.
sionem meam † aspice. Aspice ne quid Alia lr̃a. † p[ro]spice.
mihi noceant. Erue a framea † ani Alia lr̃a h[abe]z.
mam meam: Erue animã meã a lingua † deus.
dissensionis. Et de manu canis vni
cam meam: Et de potestate populi ex
consuetudine latrantis ecclesiam meam. Alia lr̃a.
† Saluum me fac de ore leonis: † Salua me ex
Saluum me fac de ore regni secularis. Et
a cornibus † vnicorniorũ humilita Alia lr̃a.
tem meam. Et a sublimitatibus sup[er]bo † vnicorniũ.
rum se singulariter erigentium consortesq̃
non ferentium saluam fac humilitatez me
am. Narrabo nomen tuum fra
tribus meis. Narrabo nomen tuum
humilibus et se inuicem diligentibus: si
cut a me dilecti sunt fratribus meis.

Alia lra. † laudubo.

In medio ecclesie †cātabo te. In me
dio eccl'ie gaudēs pdicabo te. Qui ti-
metis dn̄m laudate eū: Qui timetis

Alia lra. † glorificate.

dn̄m nolite q̄rere laudē vestrā: sꝫ ipm̄ lau-
date. Uniuersū semē iacob †magni-
ficate eū. Uniuersū semē eius cui maioꝛ
seruiet: magnificate eū. Timeat eū
om̄e semen israel: Timeant eū oēs ad
nouā vitā nati: ⁊ ad visionē dei reparati.

Alia lra. † dep̄catione.

Qm̄ nō spreuit neqꝫ despexit †p̄ce
paupis. Qm̄ nō spreuit p̄cem: nō illꝰ q̄
verbis delictoꝝ clamās ad deū vitam va
nam trāsire nolebat: ꝫ precē paupis nō tu-
mētis in pōpis trāseūtibꝰ. Neqꝫ auer
tit faciē suā a me: Sicut ab illo q̄ dice-
bat: Clamabo ad te nec exaudies. Et cū
clamarem ad eum exaudiuit me.
Apud te laus mea: Nō em̄ laudez
meā quero qꝛ tu mihi es laus: q̄ in sctō ha-
bitas: etiam sanctū te pdicātē exaudi lausꝰ
isrl'. In ecclesia magna †cōfitebor ti

Alia lra. † nō habet.
Alia lra. † in conspectu timentiū.

bi: In eccl'ia orbis terraꝝ confitebor tibi.
Uota mea reddā †corā timētibꝰ eū.
Sacramēta corpis ⁊ sanguis mei reddaz
corā timētibꝰ eū. Edēt paupes ⁊ sa
turabunt: Edēt hūiles ⁊ ꝯtēptores secu
li ⁊ imitabūt. Ita eni nec copiā huiꝰ seculi
concupiscēt: nec timebūt inopiā. Et lau-
dabūt dn̄m q̄ requirūt eū: Nā laus
dn̄i est eructuatio saturitatis illꝰ. Uiuet
corda eoꝝ in seculū seculi. Nā cibus

Alia lra. † Reminiscēt.

ille cordis est. †Cōmeorabunt ⁊ cō
uertent ad dn̄m: vniuerse fines ter
re. Cōmemorabunt: Exciderat eni deus
mortaliter natis ⁊ in exteriora tēdentibus:
et cōuertent ad dn̄m vniuersi fines terre.

Alia lra. † familie.

Et adorabūt in cōspectu eiꝰ vni
uerse †patrie gentiū. Et adorabūt i cō
sciētijs suis vniuerse patrie gētiū. Qm̄
dn̄i est regnū: ⁊ ipse dn̄abit gētiū.
Qm̄ dn̄i est regnū: nō supboꝝ hoim̄: ⁊ ipe

Alia lra. pingues.

dn̄abit gentiū. Mādncauerunt et
adorauerūt oēs †diuites terre: Mā
ducauerūt corpꝰ humilitatis dn̄i sui etiaz
diuites terre: nec sicut paupes saturati sūt
vsqꝫ ad imitationē: sed tn̄ adorauert. In

Alia lra. cadēt oēs.

conspectu eiꝰ †pcidēt vniuersi q̄ de
scēdūt in terrā. Solꝰ em̄ videt quō por
ro cadāt vniuersi qui celestē ꝯuersationez
deserētes in terra: eligūt beati apparere ho
minibꝰ nō vidētibꝰ ruinaz eoꝝ. Et aīa
mea ipsi viuet: Et aīa mea que in ꝯtē-
ptu seculi hꝰ quasi mori videt hoibꝰ: nec si
bi sed ipsi viuet. Et semē meū seruiet
illi. Et opa mea vel p me credētes in eum
seruiēt illi. Annūciabitur dn̄o ge-
neratio ventura: Annūciabit in hono
rē dn̄i generatio noui testamēti. Et annū
ciabunt celi iusticiā eiꝰ: Et annūcia-
būt euāgeliste iusticiā eiꝰ. Populo q̄ na
scetur quē fecit dn̄s. Populo qui na-
scetur ex fide dn̄o. Prefatio in se-
cūdam expositionē eiusdē psalmi.

Q Uod taceri dn̄s noluit p scripturas
suas: nec a nobis tacēdū est: ⁊ a no-
bis audiēdū. Passio dn̄i sicut scimꝰ semel
facta est: Semel eni christꝰ mortuus est: iu
stus p iniustꝭ. Et scimꝰ ⁊ certū habemꝰ ⁊ fi-
de imobili retinemꝰ: qꝛ christꝰ resurgens a
mortuis: iā nō morit: ⁊ mors ei vltra n̄ do-
minabit. Uerba ista apl'i sūt: tn̄ ne obliui-
scamur qd̄ factū est semel: in memoria nr̄a
omni anno fit. Quotiēs pascha celebrat:
nunq̄d totiēs christus morit: Sed tn̄ āni-
uersaria recordatio quasi representat qd̄
olim factū ē: ⁊ sic nos facit moueri tāqꝫ vi-
deamꝰ in cruce pendentē dn̄m: non tn̄ irri-
dentes: sed credentes. Pendens enim in
ligno irrisus est: sedēs in celo adorat. An
forte adhuc irridet: ⁊ iā nō est irascendum
iudeis: q̄ vel morientē deriserūt: nō regnan
tem: Et quis est qui christuz adhuc irride
at: Utinā vnꝰ esset: vtinā duo: vtinā nume
rari possent. Tota palea aree ipsiꝰ irridet
eū: ⁊ gemit triticū irrideri dn̄m. Hoc volo
gemere vobiscū: Tps est eni lugendi: pas
sio dn̄i celebrat: tempꝰ gemēdi est: tempus
flendi est: tempꝰ cōfitendi ⁊ dep̄candi: Et
quis nostrū idoneꝰ ad effundēdas lachry
mas pro dignitate doloris tāti: Sed quid
modo ait ꝓpheta: Quis dabit capiti meo
aquā: ⁊ oculꝭ meis fōtē lachrymaꝝ: Si ve-
re fōs lachrymaꝝ eēt in oculꝭ nr̄is: nec ipe
sufficeret. Irridere christū i re aperta: in ea
re vbi nemo pōt dicere nō intellexi. Pos-
sidenti eni vniuersū orbē terraꝝ ps offert:
⁊ dicit sedēti ad dexterā patris: ecce quid
hic habes: ⁊ p tota terra ostēdit illi sola af
frica. Uerba q̄ mō audiuimꝰ frēs vbi po-
nimꝰ: si possent d' lachrymis scribi debrēt.
Que fuit mlier q̄ itrauit cū vnguēto: Cuiꝰ
typū portabat: Nōne ecclesie: Cuiꝰ figura
erat illō vnguentū: Nōne odoris dn̄i bo-
ni: de q̄ dicit Apl's: Christi bonꝰ odor su-
mus in omni loco: Ipsiꝰ em̄ ecclesie insinu
abat psonā ⁊ apl's. Et qd̄ dixit sumꝰ: fideli
bus dixit. Et quid dixit: Christi bonꝰ odor
sumꝰ in omni loco: In oī loco dixit Pau-

lus christi bonū odorē esse omnes fideles: ⁊ ꝯtradicit ⁊ dicit: affrica sola bñ olet: totꝰ mūdꝰ putet: Christi bonꝰ odor sumꝰ i omi loco: qs dicit? Eccl͞ia. Hūc bonū odorē significabat illud vas vnguēti q̄ ꝑfusis ē dominꝰ. Videamꝰ si eum nō attestat ipe dñs cū quidā sua q̄rētes: auari: fures: id ē Iudas ille diceret de illo vnguento: vt q̄d ista ꝑditio? Poterat res ista p̄ciosa venūdari: ⁊ ꝓficere paupibꝰ. Odorē. n. bonū christi vendere volebat. Quid rñdit dñs? Ut q̄d molesti estis mulieri? Bonū opus opata ē in me. Et q̄d ampliꝰ dicā qñ ipe dixit: vbicūq; aūt p̄dicabit hoc euāgeliū i toto mūdo: dicet ⁊ qđ fecit mlier ista? Est qđ addere? Est qđ detrahere? Est q̄re aurē calūniatoribꝰ accōmodare? Aut mētitꝰ ē dñs: aut fefellit illū? Eligāt q̄d dicāt: aut mētitā dicant veritatē: aut deceptā dicāt veritatem vbicūq; p̄dicabit hoc euangeliū. Et q̄si q̄reres ab eo: vbi. n. p̄dicabit: in toto mūdo inq̄t: Psalmū audiamꝰ: videamꝰ si hoc dicit: Audiamꝰ qđ plāgēdo cantat: ⁊ vere digna res planctu qñ cantat surdis. Miror fratres si hodie psalmꝰ iste legit ⁊ in pte donati. Rogo vos fratres mei: ꝯfiteor vobis: nouit christi misericordia: q̄a sic miror q̄si lapidei ibi sint et nō audiāt. Quid apertiꝰ fratres dicit: Passio christi tā euidēter q̄si euāgeliū recitet: ⁊ dictū est añ nescio quot annos q̄ꝫ dñs d̄ Maria virgine nasceret: Preco erat nūcians iudicē futurū. Legamus illū quātū angustia tpis patit: nō pro affectu doloris nostri: sed vt dixi: quātū angustia temporis patit.

¶ Expositio secūda.

Deus deꝰ meꝰ respice i me: q̄re me dereliquisti. Istū versū pmū in cruce audiuimꝰ: vbi dñs dixit: hely hely: qđ est deus meꝰ deus meꝰ: lamazabatani: qđ ē quare me dereliquisti. Interptatus ē illud euāgelista: ⁊ dixit eū hebraice dixisse: deꝰ meus deꝰ meꝰ q̄re me dereliquisti. Quid voluit dicere dñs? Nō eñ dereliq̄rat illū deꝰ cū ipe esset deꝰ: vtiq; filius dei deus: vtiq; verbū dei deus. Audi a capite illū euāgelistā q̄ ructabat qđ biberat d̄ pectore dñi: videamꝰ si deꝰ ē christꝰ: In p̄ncipio erat verbū ⁊ verbū erat apud deū: ⁊ deꝰ erat verbū. Ipm ergo verbū qđ deꝰ erat: caro factū est: ⁊ habitauit i nobis. Et cū v̄bū deꝰ factū eēt caro: pendebat in cruce: ⁊ dicebat: deꝰ meꝰ deus meꝰ respice i me q̄re me dereliquisti? Quare dicit: nisi q̄ nos ibi eramꝰ: nisi q̄ corpꝰ christi ecclesia. Ut q̄d dixit: deꝰ meꝰ deus meꝰ respice i me q̄re me dereliquisti: nisi quodāmodo intētos nos faciēs ⁊ dicēs: psalmus iste de me scriptꝰ est. Lōge a salute mea: verba delictoꝝ meoꝝ. Quoꝝ delictoꝝ: de quo dictū ē: Qui peccatū nō fecit: nec inuētꝰ ē dolus i ore eius. Quō ergo dicit: delictorū meoꝝ: nisi q̄ pro delictis nr̄is ille precat: ⁊ delicta nr̄a sua delicta fecit: vt iusticiā suā nr̄aꝫ iusticiā faceret. // Deꝰ meꝰ clamabo ad te ꝑ diē nec exaudies: ⁊ nocte et nō ad insipiētiā mihi. Dixit vtiq; de me: de te: de illo. Corpꝰ eñ suū gerebat: id ecclesiā: nisi forte putatis fratres: q̄ qñ dixit dñs: Pat̄ si fieri pōt: trāseat a me calix iste: mori timebat. Nō est fortior miles q̄ꝫ impator: Sufficit seruo vt sit sic dñs eiꝰ. Paulꝰ eñ dicit miles regis christi: cōpellor e duobꝰ: cōcupiscētiā habēs dissolui et eē cū christo: ille optat mortē vt sit cū christo: et ipe christꝰ timet mortē. Sed q̄d nisi infirmitatē nostrā portabat: ⁊ ꝓ his qui adhuc timēt mortē in corpe suo ꝯstitutis ista dicebat. Inde erat illa vox: mēbroꝝ ipius erat: nō capitis: sicut hic ꝑ diē ⁊ noctē clamaui ⁊ nō exaudies. Multi eñ clamāt in tribulatiōe ⁊ non exaudiunt: sed ad salutē nō ad insipiētiā. Clamauit Paulꝰ vt auferret ab illo stimulꝰ carnis: ⁊ nō ē exauditꝰ vt auferret: ⁊ dictū est ei: sufficit tibi gr̄a mea: nā v̄tus i infirmitatate ꝑficit. Ergo nō est exauditꝰ: ſ; nō ad insipiētiā: ſ; ad sapiētiaꝫ: vt intelligat hō medicū esse deū: ⁊ tribulationē medicamētū esse ad salutē: nō penaꝫ ad dānatiōꝫ. Sub medicamēto positꝰ vreris: secaris: clamas: nō audit medicꝰ ad voluntatē: ſ; audit ad sanitatē // Tu aūt in sancto habitas: laus isrl̄. In illis habitas q̄s sanctificasti: et q̄s facis itelligere: q̄ ad vtilitatē quosdā ñ exaudis: ⁊ ad dānationē quosdā exaudis. Ad vtilitatē nō est exauditꝰ Paulꝰ: ad dānationē exauditus ē diabolꝰ. Petijt Iob ad tēptandū: et ꝯcessum est. Demones petierūt se ire i porcos: ⁊ exauditi sūt. Demones exaudiunt: aplus non exaudit: Sꝫ illi exaudiunt ad dānationē: aplus nō exaudit ad salutē: q̄ nō ad insipiētiā mihi. Tu aūt i sancto habitas: laus isrl̄. Quare nō exaudis ⁊ tuos? Quare dico ista? Memento te semꝑ dici: deo gratias: et magna ē hic multitudo: ⁊ q̄ nō solēt venire: venerūt. Omibꝰ dico: q̄ i tribulatiōe positꝰ christianꝰ ꝓbat si nō de-

relinquit deū suū. Nā qñ bñ est homi: de-
sertꝰ est sibi christianꝰ. Ignis intrat in for-
nacem: ⁊ fornax aurificis magni sacramēti
res est. Ibi ē aurū: ibi est ⁊ palea: ibi ignis
ī angusto opaṫ. Ignis ille nō est diuersus:
⁊ diuersa agit: paleā in cinerē vertit: auro
sordes tollit. In quibꝰ aūt habitat deꝰ: vti-
q̃ in tribulatiōe meliores fiunt tanq̃ aurū
ꝓbati. Et si forte petierit inimicꝰ diabolus
⁊ cōcessū illi fuerit: siue aliquo dolore cor-
poris: siue aliquo dāno: siue amissiōe suo-
rū: fixū cor habeat in illo q̄ se nō subtrahit:
et si quasi sbtrahit aurē plorāti: sed appo-
nit misericordiā depcanti. Nouit q̄d agat
q̄ nos fecit: nouit ⁊ reficere nos. Bonus ē
structor qui edificauit domū: et si aliq̄d ibi
ceciderit nouit resarcire. Et vide q̄d dicat:
¶ In te sperauerūt patres nostri:
sperauerūt ⁊ liberasti eos. Et noui-
mus ⁊ legimꝰ q̃ multos patres nr̄os sperā-
tes in se eruit deꝰ. Eruit ipm̄ populū israel
d̄ terra egypti: Eruit tres pueros de cami-
no ignis. eruit Danielē d̄ lacu leonū. eruit
Susannā de falso crimīe. Oēs inuocaue-
rūt ⁊ eruti sunt: Nūquid defecit ad filium
suum: vt in cruce pendentē nō exaudiret:
Quare autē ipse nō eruitur modo q̄ dixit:
In te sperauerūt patres nr̄i et liberasti eos.
¶ Ego autē sum vermis ⁊ nō hō:
Vermis ⁊ nō homo. Nā est ⁊ homo ⁊ ver-
mis: sed ille vermis ⁊ nō homo. Unde nō
homo: Quia deus. Quare ergo sic se abie-
cit vt diceret vermis: An q̄ vermis de car-
ne sine cōcubitu nascitur: sic christꝰ de Ma-
ria virgine: Et vermis ⁊ tamē non homo.
Quare vermis: q̄ mortalis: quia de car-
ne natus: quia sine cōcubitu natus. Qua-
re nō homo: Quia in ꝑncipio erat verbū:
⁊ verbū erat apud deū: ⁊ deus erat verbū.
Opprobriū hoīm et abiectio ple-
bis. Videte quāta passus est. Iam vt di-
camꝰ passionē: ⁊ ad illā maiori gemitu ve-
niamus: videte quāta modo patitur: ⁊ deīde
videte quare. Quis eñ fructus: Ecce spe-
rauerūt patres nostri: et eruti sunt de terra
egypti: ⁊ sicut dixi: tam multi īuocauerūt:
⁊ statim ad tempꝰ: nō in futura vita: sed cō-
tinuo liberati sunt. Ipse Iob diabolo petē-
ti cōcessus est: putrescens vermibꝰ: tamē in
hac vita reparauit salutē: duplo accepit q̄
ꝑdiderat. Dominꝰ aūt flagellabatur ⁊ nemo
subueniebat: sputis deturpabatur: ⁊ nemo
subueniebat: colaphis cedebatur: ⁊ nemo sb-
ueniebat: spinis coronabatur: nemo subue-
niebat: leuabatur in ligno: nemo eruit: Cla-
mabat: deus meꝰ deus meꝰ: vt q̄d me dere-
liquisti: nō subuenitur. Quare fratres mei
quare: Qua mercede tanta passus ē: Oīa
ista q̄ passus est: preciū est: Cuiꝰ rei precio
tanta passus est: recitemus: videamus que
dicat. Primū queramꝰ que passus sit: de-
inde quare: ⁊ videamꝰ q̃ sint hostes christi
qui confitentur: q̄ tanta passus est: ⁊ tollunt
quare. Hinc audiamꝰ totū in isto psalmo:
⁊ que passus sit: ⁊ quare. Tenete ista duo:
quid et quare. Modo quid explicē: Non
ibi īmoremur: ⁊ meliꝰ ad vos ꝑueniūt ipsa
verba psalmi. Videte que patitur dominus:
attēdite christiani: Opprobriū hominū et abiectio plebis. ¶ Oēs qui †videbāt — Alia lra. † videntes
me †subsannabāt me: locuti sunt la- — Alia lra. † deriserūt
bijs ⁊ mouerūt caput. ¶ Sperauit
in dn̄o †eruat eū: saluū faciat eū qm̄ — Alia lra. † eripiat.
vult eū. Sz quare dicebat ista. Quia hō
factus erat: dicebat tanq̃ ī hoīe. ¶ Qm̄
tu es q̄ extraxisti me de ventre: Nū-
quid diceret talia in illō quod ī principio
erat verbū: ⁊ verbū erat apud deū: Verbū
eñ illud ꝑ quod facta sunt omnia: non ex-
tractū est de ventre: nisi q̄ verbū caro fa-
ctum est: ⁊ habitauit in nobis. Quoniā tu
extraxisti me de vētre. Deus meus ab
vberibꝰ matris mee. Nam ante secu-
la pater meus: ab vberibꝰ matris mee deꝰ — Alia lra.
meꝰ. In te †iactatꝰ sum ex vtero: Id — † proiectus.
est vt mihi tu solꝰ esses spes: iam tanq̃ hō:
iam tanq̃ infirmus: iam verbū caro factū
est. ¶ De ventre matris mee deus
meus es tu: Nō de te deus meꝰ: nā de te
pater meus: sed de ventre matris mee deꝰ — Alia lra.
meus: de te pater meus. Ne †discedas a — † discesseris
me. ¶ Qm̄ tribulatio proxima est: et
nō est qui adiuuet. Videte desertū: ⁊
ve nobis si ipse nos deserat. ¶ Circūde-
derunt me vituli multi: tauri pin-
gues obsederūt me. Populꝰ ⁊ princi-
pes: populus vituli multi: principes tauri
pingues. ¶ Aperuerūt sup me os suū:
sicut leo rapiens ⁊ rugiens. Audia-
mus rugitū ipoꝝ in euāgelio: crucifige cru-
cifige. ¶ Sicut aqua effusus sum: ⁊
dispersa sunt omnia ossa mea. Ossa
sua firmos suos dicit. Ossa eñ firma sunt
in corpe. Quō dispersit ossa sua: Quādo
dixit illis: Ecce ego mitto vos velut agnos
in medio luporū. Firmos suos dispersit: ⁊
sicut aqua effusus est. Aqua enim quādo
effunditur: aut abluit: aut irrigat. Effusus ē

christus sicut aqua: abluti sunt sordentes:
rigate sunt mētes. // Factū est cor meū
tanq̄ cera liquescēs: in medio ven
tris mei. Uentrē suū dicit: infirmos ī ec-
clesia sua. Quō cor ipsi⁹ factum est sicut ce
ra: Cor ipsi⁹: scriptura ipsi⁹: id est sapiētia
ipsi⁹ que erat in scripturis. Clausa eñ erat
scriptura: nemo illā intelligebat. Crucifix⁹
est dñs: ⁊ liquefacta est sicut cera: vt oēs
infirmi intelligerēt scripturā. Nam inde et
Alia lra. velum templi scissum est: quia quod vela-
Aruit tanq̄. batur reuelatum est. // †Exaruit velut
testa virtus mea: Magnifice qd̄ dixit:
firmū factū est nomen meū de tribulatio-
ne. Quomō enim testa ante ignem mollis
est: post ignē fortis: sic domini nomē ante
passionē contemnebat: post passionē ho-
norificabatur. Et lingua mea adhesit
faucibus meis. Quomō membrū illō
in nobis nō valet nisi ad loquēdum: sic ꝑ-
dicatores suos linguā suā dixit adhesisse
faucibus suis: vt de interioribus eius ca-
perent sapientiā. Et in puluerem mor
tis deduxisti me. // Quoniā circū-
Alia lra. dederūt me canes multi: conciliū
† obsedit. malignantiū †circūdedit me. Et iā
videte euangeliū. // Foderūt manus
meas ⁊ pedes meos: Tūc facta sunt
vulnera: quorum vulnerū cicatrices dubi
tans discipulus contrectauit ille qui dixit:
Nisi misero digitos meos ī cicatrices vul-
nerū eius: non credā: quādo ei dixit: Ueni
mitte manū tuā incredule: et misit manum
suā ⁊ clamauit: domin⁹ meus ⁊ deus me⁹.
Et ille: q2 vidisti me credidisti: beati q̄ nō
vident ⁊ credunt. Foderūt manus meas ⁊
pedes meos: Dinumerauerunt om-
nia ossa mea. Quādo pendens exten-
tus erat in ligno: nō potuit melius describi
extensio corporis in ligno: q̄ vt diceret: di
Alia lra. numerauerūt omīa ossa mea. // Ipsi vō
inspexerūt considerauerūt ⁊ †conspexerūt me.
Considerauerūt ⁊ nō intellexerūt: conspe-
xerūt ⁊ nō viderūt: Usq̄ ad carnē oculos:
nō vsq̄ ad verbū cor habuerūt. Diuise-
rūt sibi vestimēta mea. Uestimēta sua
sacramēta ipsius. Attendite fratres: vesti-
mēta ipsi⁹: sacramēta ipsi⁹ potuerūt diuidi
Alia lra. ꝑ hereses: sed erat ibi vestimentū qd̄ nemo
† vestem diuisit: Et sup †vestimētū meū mise-
meam. rūt sortē. Erat ibi tunica: dicit euange-
lista desup texta: Ergo de celo: ergo a pa-
tre: ergo a spiritusancto. Que est ista tuni-
ca: nisi caritas quā nemo potest diuidere:

Que est ista tunica: nisi vnitas: In ipsam
sors mittit: nemo illā diuidit. Sacramēta
sibi heretici diuidere potuerūt: caritatē nō
diuiserunt: Et q̄ diuidere nō potuerūt re-
cesserunt: ⁊ illa manet integra: sorte obue-
nit quibusdā. Qui habet hanc: securus ē.
Nemo illā mouet de ecclīa catholica: Et si
foris illā incipiat habere: intromittit quo-
modo ramus oliue a colūba. Tu autē Alia lra.
dñe ne †longe feceris auxiliū tuum: † elongauerūt
Et factum est: post triduū resurrexit: †In Alia lra.
defensionē meā †aspice. // Erue a † Ad
framea animā meam: Id est a morte. Alia lra.
Framea eñ gladius est: ⁊ ꝑ gladiū mortē † cōspice.
intelligi voluit: Et de manu canis vni-
cā meā. Animā meā: vnicā meā: caput ⁊
corp⁹. Unicā dixit: ecclesiā meā. De manu
id ē de potestate canis. Qui sūt canes: Qui
canino more latrāt: nec intelligūt contra q̄s.
Nihil illis fit ⁊ latrāt. Quid fecit cani trāsi
ens via sua: Tamē ille latrat: Qui latrant
cecis oculis nō discernentes contra quos:
aut pro quib⁹ canes sunt. // †Saluū me Alia lra.
fac de ore leonis: Leo rugiēs nostis q̄s † Salua me ex
sit: circuiens ⁊ querēs quem deuoret. Et a
cornibus †vnicornior humilitatē Alia lra.
meā. Unicornes nō diceret: nisi supbos: † vnicorniū.
iō subiecit: hūilitatē meā. Audistis q̄ pass⁹
est. Et quid orauit: vt eruat ab istis. Attē-
damus modo quare passus est: Modo iā
videte fratres: qui nō est in ea sorte: ꝓpter
quā passus est christus: quare christianus
est: Ecce intelligamus que passus est: Di-
numerata sunt ossa eius: irrisus est: diuisa
sunt vestimēta eius: insup missa est sors su-
per vestē ipsius: circūdederūt illū furen-
tes ⁊ seuientes: ⁊ dispersa sunt oīa ossa ei⁹.
Et hic audiamus ⁊ in euangelio legimus.
Uideamus quare: O christe fili dei si nol-
les nō patereris: ostēde nobis fructū passi-
onis tue. Audi inquit fructū. Ego non ta-
ceo: sed surdi sunt homīes. Audi inq̄t fru-
ctū: quare passus sum ista omnia: // Nar
rabo nomen tuū fratrib⁹ meis: Ui-
deamus si in parte narrat nomē dei fratri-
b⁹ suis. Narrabo nomē tuū fratrib⁹ meis:
In medio ecclesie laudabo te. Fit h̄
modo si videamus ip̄a ecclesia que ē. Nā
dixit: In medio ecclesie cantabo te. Eccle
siam videamus propter quam passus est.
// Qui timetis dominum laudate
eum: Ubicūq̄ timetur deus ⁊ laudatur:
ibi est ecclesia christi. Uidete fratres mei: si
his diebus per totū orbē terrarū sine causa

dicit: amen ⁊ alleluia. Non ibi timet deus?
Nō ibi laudat de⁹? Exiuit quis de ecclesia
⁊ ait: Prorsus non timet deus: totus mū-
dus perijt. Sine causa dicis: totus mūd⁹
perijt. Ergo modica pars remāsit in afri-
ca? Ergo nō dicit aliquid christus: vñ ob-
turet ista ora? Non dicit aliquid: vnde era
dicet linguas ista dicentiū? Uideam⁹ ne
forte inueniam⁹. Adhuc nobis dicit i me-
dio ecclesie. De ecclesia nostra dicit: Qui
timetis dominū laudate eū. Uideamus si
illi laudāt dominū: et intelligam⁹: si de ipsis
dixit: Et si in medio ecclesie ipoꝝ laudat.
Quomō laudant christū: qui dicūt: Per-
didit totū orbē terraꝝ: diabol⁹ illi totū ab-
stulit: ⁊ in pte ipe remansit. Sed adhuc vi-
deamus: aptius dicat: aptius loquat: Nō
Alia lra. sit qd interptari: nō sit qd suspicari? Uni-
† glorificate. uersum semen Jacob †magnificate
eū. Forte adhuc dicunt: nos sumus semē
Jacob: sint ipsi videam⁹. Timeat eū
omne semē israel: Adhuc dicant: nos
sumus semē israel: pmittam⁹: dicāt: Qm
nō spreuit neqꝫ despexit depcatio-
Alia lra. nē †pauperū. Quorū pauperū? Nō de
† pauperis. se psumentiū. Uideamus si pauperes sūt:
qui dicunt: nos sumus iusti. Christus cla-
mat: Longe a salute mea verba delictoruꝫ
meorum. Sed adhuc dicant qd volunt.
Neqꝫ auertit faciē suā a me: ⁊ cū
clamarē ad eū exaudiuit me. Ut qd
exaudiuit? Ad quā rē? Apd te ē laus
mea: Apud deū posuit laudē suam: do-
cuit nō psumi in homine. Adhuc dicāt qd
volūt. Jam quidē ceperūt vri: cepit ppin-
quare ignis. Non est qui se abscōdat a ca-
lore eius. Sed adhuc dicant: ⁊ nos apud
illum laudem nostrā posuim⁹: ⁊ nos in no
Alia lra. bis non psumim⁹: Dicant adhuc: In ec-
† nō habet. clesia magna †cōfitebor tibi. Jā hic
puto: quia cepit interiora tangere: Eccle-
sia magna: quid est fratres? Nūquid exi-
gua pars orbis terrarū: ecclesia magna ē?
Ecclesia magna orbis totus est: Quomō
in ecclesia magna? Modo si qs velit chri-
sto cōtradicere: dicit nobis: Tu dixisti: in
ecclesia magna ɔfitebor tibi. Que ē eccle
sia magna? Ad ptē africā remāsisse: ē eccl'a
magna. Totū mūdū pdidisti. Fudisti san-
guinē p toto: ⁊ iuasorē passus es. Ista nos
diximus domino tanqꝫ querētes: scientes
tamē quid dicturi. Ponamus nescire qd
dicat: nōne nobis respōdet: quiescite: par-
cite. Adhuc dico: vnde nemo dubitet. Ex-
pectemus ergo quid dicturus est: Jā ergo
volebam pnūciare: ⁊ nō admitteret homi
nes aliud aliquid interptari: cū dicat Chri
stus in ecclesia magna: Et tu dicis: quia in
extrema parte remāsit. Et adhuc audēt di
cere: ⁊ nostra ecclesia magna est: Quid ti-
bi videtur? Jam etiam audio. Si nō dicit
aliquid: vnde obmutescāt? Adhuc dicant
quia magna est ecclesia: Solā numidiā vi
deamus. Audiam⁹ adhuc dominū: Uo Alia lra.
ta mea reddā †corā timētibus euꝫ. † in ɔspectu
Que sunt vota sua? Sacrificiuꝫ qd obtu- mentiū.
lit deo: Nostis qle sacrificiū? Norūt fide-
les vota que reddidit corā timentibus eū.
Nā sequit: Edent pauperes et sa-
turabunt: Sancti paupes: qꝛ iō edūt vt
saturent. Edunt em̄ pauperes: Qui auteꝫ
diuites sunt: nō satiant: quia non esuriūt.
Comedent paupes: Inde erat piscator il-
le Petrus: Inde erat alius piscator Johā
nes ⁊ Jacobus frater ipsi⁹: Inde erat etiā
publicanus Matheus de paupibus. Ipsi
erant qui comederūt ⁊ saturati: talia passi:
qualia mādūcauerūt. Cenam suam dedit:
passionē suam dedit: Ille saturat qui imi-
tatur. Imitati sunt pauperes. Ipsi enim sic
passi sunt: vt christi vestigia seqrent. Edūt
paupes: sed quare pauperes? Et lauda-
bunt dominū qui requirunt eum.
Diuites se laudant: paupes dominū lau-
dant. Quare sunt paupes? quia deū lau-
dant: vt dominū querāt. Domin⁹ est diui-
tie pauperū: Ideo inanis est dom⁹: vt cor
plenum diuitijs sit. Diuites querāt vnde
arcā impleant: ⁊ paupes querāt vnde cor
impleāt: Et cū impleuerūt laudant domi-
nū qui requirūt eum. Et videte fratres: q̄
vere pauperes sunt: cui⁹ rei diuites sunt:
quia nō in arca: nō in horreo: nō i apothe-
ca. Uiuent corda eorū in seculū se-
culi. Ergo attendite: passus est dominus:
omnia q̄ audistis: passus est domin⁹. Que
rimus qre passus est: ⁊ cepit narrare: Nar
rabo nomē tuum fratribus meis in medio
ecclesie cantabo te. Sꝫ adhuc dicūt: ista ē
ecclesia. Timeat euꝫ omne semē israel. Di
cunt: nos sumus semē israel. Quoniā nō
spreuit neqꝫ despexit pces pauperis. Ad-
buc dicunt: nos sumus: Neqꝫ auertit faciē
suam a me. Ipse christus domin⁹ a se: id ē
ab ecclesia sua que ē corpus ipsius. Apud
te laus mea: Uosipsos vultis laudare: sed
respondent prorsus: et nos ipsum lauda-
mus. Uota mea domino reddam coram

timētibus eum. Sacrificiū pacis: sacrifi-
ciū caritatis: sacrificiū corpis sui. Morūt
fideles. Disputari inde modo non potest:
Vota mea reddā corā timētibus eū. Edāt
publicani: edāt piscatores: mādūcent: imi
tent dominū: patiant: saturent. Mortu⁹ ē
ipe domin⁹: moriunt ꝛ pauperes: Addit ꝛ
mors discipulorū morti magistri. Quare?
Da mihi fructū. // Cōmemorabunt

Alia lra. Reminiscēt.

ꝛ cōuertent ad dominū vniuersi fi-
nes terre. Eya fratres: quid queriꝰ a no
bis: quid respōdeam⁹ parti Donati? Ecce
psalm⁹: ꝛ hic legit hodie: et ibi legit hodie.
Scribam⁹ illuz in frontib⁹ nostris: cuz illo
pcedamus: nō quiescat lingua nostra: ista
dicat: Ecce christus passus est: ecce mer-
cator ostendit mercedem: ecce preciū qd
dedit: sanguis eius fusus est. In sacco fe-
rebat preciū nostrum: pcussus est lancea:
fossus est saccus: ꝛ manauit pciū orbis ter
rarū. Quid mihi dicis o heretice? Nō ē p-
ciū orbis terrarū: si africa sola redempta ē.
Nō audes dicere: nō tot⁹ orbis redēptus
eū: sed perijt. Quē inuasorē passus ē chri-
stus: vt pderet rem suā? Ecce cōmemora-
bunt: ꝛ conuertent ad dnm vniuersi fines
terre. Adhuc satiet te ꝛ dicat: Si diceret: fi
nes tre: ꝛ nō diceret: vniuersi fines tre: di-
cere habebant: Ecce habem⁹ fines terre in
mauritania. Vniuersi fines terre: dixit: O
heretice: vniuersi dixit: Qua exitur⁹ es: vt
euadas questionē? Nō habes qua exeas:
sed habes q intres. Rogo vos: nolo inde
disputare: ne dicat: qꝛ sermo meus aliquid
valet: psalmū attēdite: psalmū legite: Ec-
ce christ⁹ passus est: sanguis eius fusus est.
Ecce redēptor noster: Ecce preciū nostrū.
Quid emit: dicat mihi? Quid interroga-
mus? Quid si mihi aliquis dicat: O stul-
te quid interrogas? Codicē portas: ibi ha
bes vnde emit: ibi quere quid emit? Ecce
ibi habes: Cōmemorabunt ꝛ cōuertent ad
dominū vniuersi fines terre. Fines enī ter-
re cōmemorabunt: Sed heretici obliti sūt:
ꝛ ideo audiunt omni anno. Putas ibi po-
nūt aures: qn lector ipoꝝ dicit: Cōmemo-
rabunt ꝛ cōuertent ad dominū vniuersi fi-
nes terre? Eya forte vn⁹ versus ē: Aliūde
cogitabas: cum fratre tuo fabulabaris: qn
illud dixit: attēdite: qꝛ repetit ꝛ surdos pul

Alia lra. ī familie.

sat. // Et adorabūt in cōspectu ei⁹:
vniuerse patrie gentiū. Adhuc sur-
dus ē: nō audit: pulset iterū. // Qm do-
mini ē regnū: ꝛ ipe dominabit gē-
tiū. Tres istos versus tenete fratres: ho-
die cantati sunt et ibi: aut forte deleuerunt
eos. Credite mihi fratres mei: ita estuo: ita
vim patior: vt mirer: nescio quā surditatez
ꝛ duriciā cordis ipoꝝ: vt aliqn dubitē: vtꝝ
habeāt illud in codicibus. Hodie currunt
omnes ad ecclesiā: hodie omnes intēti au-
diūt psalmū: oēs suspenso corde audiunt.
Sed facit: qꝛ nō sunt intēti. Nūquid vnus
versus est: Cōmemorabunt ꝛ cōuertent ad
dominū: vniuersi fines terre? Euigilas: sed
adhuc fricas oculos. Et adorabūt i cōspe-
ctu ei⁹ vniuerse patrie gentiū. Excute som
nū: Adhuc grauaris: audi: qm domini est
regnū: ꝛ ipe dominabit gentiū. Si ē adhuc
qd dicāt: nescio: litigent cū scripturis: non
nobiscū: Ecce codex ipe: cōtra illū certent.
Vbi est ꝛ lingua? Nos seruauim⁹ scriptu-
ras: ne arderēt. Seruate sunt: vnde tu ar-
deas. Quid seruasti? Aperi: lege: tu serua
sti: ꝛ tu oppugnas. Quid seruasti a flāma:
quod delere vis a lingua? Non credo: nō
credo: qꝛ seruasti: prorsus non credo: non
seruasti. Verissime dicūt nostri: qꝛ tu tra-
didisti. Ille pbat traditor: qui lecto testa-
mēto: nō sequit. Ecce legit et sequor. legit
ꝛ recusas. Cui⁹ man⁹ misit in flammā: qui
credit ꝛ sequit: an qui delet: qꝛ ē qd legat?
Nolo scire qui seruauerit: vndecūqꝫ inuē-
tus est codex. Testamentū patris nri exijt
de qualibet cauerna: nescio qui fures tol-
lere volebant: nescio qui psecutores incen
dere volebant. Vndecūqꝫ platum est: le-
gat. Quare litigas? Fratres sumus: quare
litigamus? Nō intestatus mortuus est pa-
ter: fecit testamentū: ꝛ sic mortu⁹ ē: mortu⁹
ē ꝛ resurrexit: Tādiu cōtendit ꝺ hereditate
mortuorū: qꝫdiu testamentum pferatur in
publicū: ꝛ cum testamentū platum fuerit ī
publicum: tacent omnes: vt tabule apiant
ꝛ recitent. Iudex intus audit: aduocati si-
lent: precones silentium faciunt: vniuer-
sus populus suspensus est: vt legant ver-
ba mortui: non sentientis in momēto. Ille
sine sensu iacet in monumēto: ꝛ valent ver
ba ipsius: sedet christus in celo: et contra-
dicitur testamento. Aperi: legamus: Fra-
tres sumus: quare cōtendimus? Placetur
anim⁹ noster: nō sine testamēto nos dimi-
sit pater. Qui fecit testamentū: viuit ineter
nū: audit voces nostras. agnoscit suā: Le-
gam⁹: qd litigam⁹? Vbi inuenta fuerit ipa
hereditas: ipsam teneam⁹. Aperi testamē-
tum: lege in pmo capite ipsi⁹ psalterij: Po

stula a me. Sed quis dicit? Forte nō christus. Ibi habes: Dominꝰ dixit ad me filiꝰ meus es tu: ego hodie genui te: Ergo filiꝰ dei dicit: vel ad filiū suum pater dicit: Ergo quid dicit ad filiū? Postula a me: ⁊ dabo tibi gentes hereditatē tuam: ⁊ possessionem tuā fines terre. Solet fieri fratres: vt quādo querūt de possessione: querant affines. Inter affines illū ⁊ illū: querit heres: aut cui donat: aut qui emit. Inter q̄s affines querit? Int illū ⁊ illū possidētes. Qui dimisit oēs fines: nullos dimisit affines. Quocūꝙ te veteris christus est. Fines terre habes hereditatē: huc veni: totam mecum posside. Quare litigando vocas ad partē? Huc veni: bono tuo vinceris: totū habebis: An adhuc calūniaris? Ego iam testamentū legi ⁊ tu calūniaris. An adhuc calūniaris: quia fines terre dixit: ⁊ non dixit: omnes fines terre. Legamꝰ ergo quod modo dictū est: Cōmemorabunt ⁊ cōuertent ad dominū: vniuersi fines terre: ⁊ adorabunt in conspectu eius vniuerse patrie gentiū: Quoniā domini ē regnū: ⁊ ipe dominabit gentium. Ipsius est: nō vestrum. Agnoscite dominū: agnoscite possessionē domini. Sed et vos: quia priuata vestra vultis possidere: ⁊ nō cōmunicare cū christo vnitati: Dominari enim vultis ī terra: nō cum illo in celo regnare: possidetis domos vestras. Et aliquādo venimus ad illos dicentes: queramus verū: inueniamꝰ verū: et illi: Vos tenete qđ tenetis. Oues tuas habes: oues meas habeo: noli molestus esse ouibus meis: quia ⁊ ego non sum molestus ouibus tuis. Deo gratias: mee sunt oues: illius sunt oues: christus quid emit? imo nec mee sunt: nec tue: sed illiꝰ sūt qui illas emit: illius sunt qui illas signauit. Neqꝫ qui plantat est aliquid: neqꝫ qui rigat: sed qui incrementū dat deus. Quare habeo meas: habes tu tuas? Si ibi est christus: illo eant mee: quia nō sunt mee. Si hic est christus huc eant tue: quia nō sunt tue: ꝓpter possessiones osculent nobis caput ⁊ manus: ⁊ pergant filij alieni. Non est mea possessio inquit. Quid est hoc? Videamꝰ si nō est tua possessio: videamus si non illā tibi vendicas. Ego nomī christi laboro: tu nomī Donati. Nā si christū attēdas: vbiqꝫ est christꝰ: Tu dicis: ecce hic est christꝰ; ego dico per totū est. Laudate pueri dominū: laudate nomē domini: Unde laudēt? Usqꝫ quo laudāt? A solis ortu vsqꝫ ad occasum: laudate nomē domini. Ecce ecclesiam quaꝫ ostendo: ecce quid emit christꝰ: ecce quid redemit: ecce ꝓ quo sanguinem dedit? Sed tu quid dicis? Et ego illi colligo. Qui mecū inquit: nō colligit: dispergit. Diuidis vnitatem: possessiones tuas queris: ⁊ quare habēt nomē christi? Quid ad defensionē possessionis tue titulos christi posuisti? Nonne hoc faciunt nōnulli in domo sua? Ne domū ipsius inuadat aliq̄s potens: ponit ibi titulos potētis: titulos mendaces. Ipse vult esse possessor: et frontem domus sue de titulo alieno muniri: vt cū titulus lectus fuerit: conterritus q̄s potentia nomīs abstineat se ab inuasione. Fecerunt illud: quādo maximianistas damnauerūt. Egerunt apud iudices: ⁊ consiliū suum recitauerūt tanq̄ꝫ titulos ostendentes: vt episcopi viderētur. Tunc iudex interrogauit: Quis hic alter episcopus ē de parte Donati? Respondit: vnus. Nos non nouimus nisi Aureliū catholicū. Timentes illi leges: non responderūt nisi de vno episcopo. Illi autē vt audirētur a iudice: nomē christi imponebant: in possessione sua titulos illius imposuerūt. Bonus est dominus qui illis parcat: ⁊ vbi inuenerit titulos suos vendicet illud possessioni sue. Potens est misericordia ipsius: qui illis illud faciat: quoscūqꝫ inuenerit nomen christi portare: ꝯgreget illos. Et videte fratres quādo potens aliquis inuenerit titulos suos: nōne iure rem sibi vendicat ⁊ dicit: non poneret titulos meos: nisi res mea esset: Titulos meos posuit: mea res ē. Ubi nomē meum inuenio: meū est. Nūquid titulos mutat? Titulꝰ qui erat: ipse est. Possessor mutatur: titulus non mutatur. Sic ⁊ illi qui baptismū habent christi: si veniunt ad vnitatem: nō mutamus titulos: aut delemus titulos: sed agnoscimus titulos regis nostri: titulos imperatoris nostri. Sed quid dicimꝰ? O domus misera: ille te possideat cuius titulos habes: christi titulos habes: noli esse Donati possessio. Multa diximus fratres: sed illud de memoria vestra nō recedat qđ hodie legitur. Ecce iterum dico ⁊ sepe dicendū est: per ipsuꝫ diē: id est per sacramēta huius diei: cōstringo vos: vt non vobis exeant de cordibus: cōmemorabunt ⁊ cōuertent ad dominū: vniuersi fines terre: ⁊ adorabunt in conspectu eiꝰ vniuerse patrie gentiū: Quoniā domini est regnum: ⁊ ipse dominabit gentium.

Contra tam apertā ⁊ manifeste demōstra-
tam passionem christi: nō audiatis verba
calūniatoris. Quicquid contradicūt: ho-
mines dicunt: hoc aūt deus dicit.

Explicit Tractatus de ps̄.XXI.

Incipit Tractatus de ps̄.XXII.

In finem ps̄ David.

Alia lra. Ecclesia loquit̄ christo:
† regit. Dominus pascit me et nihil
mihi deerit: Dominus Jesus
christus pastor meꝰ est: ⁊ nihil mi-
hi deerit. Et in loco pascue ibi me col
locauit. In loco pascue incipiētis ad fi-
dem me perducēs: ibi me nutriendū collo-
cauit. Super aquam refectionis
educauit me: Sup aquaz baptismi quo
reficiūtur qui integritatē viresq̧ amiserāt:
educauit me. Animā meā conuertit.
Deduxit me i semitis iusticie: p
pter nomen suū. Deduxit me in angu-
stis itineribus: qua pauci ambulant iusti-
Alia lra. cie sue: non ꝓpter meritum meū: sed ꝓpter
⁊ ābulauero. nomen suum. Nam ⁊ si † ambulē in
medio vmbre mortis: Nam ⁊ si am-
bulem in medio vite huiꝰ que vmbra mor-
tis est. Nō timebo mala quoniā tu
mecū es. Non timebo mala: quoniā tu
habitas in corde meo p fidem: ⁊ nūc mecū
es vt post vmbrā mortis etiam ego sim te-
cum. Virga tua ⁊ baculus tuus:
ipa me cōsolata sunt. Disciplina tua
tanq̄ virga ad gregem ouiū: ⁊ tanq̄ bacu
lus ad grādiores filios: ⁊ ab aīali vita ad
spiritualem crescentes: ipsa me non afflixe
runt magis q̄ consolata sunt: quia memor
es mei. Parasti in conspectu meo
mensam: aduersus eos qui tribulāt
me. Post virgam autem qua paruulus ⁊
animalis i grege i pascuis erudiebar: post
illam virgā cum esse cepi sub baculo: para-
sti in conspectu meo mensam: vt non iam
lacte alar paruulꝰ: sed maiorē cibum sumā
firmatus aduersus eos qui tribulant me.
Alia lra. Impinguasti in oleo caput meū:
† calix. Letificasti leticia spūali mētē meā. Et † po
culū meū inebriās q̄ p̄clarū est. Et
poculum tuū obliuionē p̄stans priorū va-
narum delectationū q̄ p̄clarum est. Et
misericordia tua sbsequet̄ me: om-
nibus diebus vite mee. Et misericor
Alia lra. dia tua sbsequet̄ me: q̄diu viuo i hac mor
† habet Et. tali vita: nō tua s3 mea. † Ut ihabitē
i domo domini in longitudine die
rū. Subsequet̄ me: nō aūt hic tm̄: s3 etiā vt

inhabitem in domo domini ineternū.

Explicit Tractatus de ps̄.XXII.

Incipit Tractatus de ps̄.XXIII.

Ps̄ ipsi David prima sabbati.

Psalmus ipsi David de clarificati-
one ⁊ resurrectiōe dn̄i: q̄ matutino p̄-
ma sabbati facta ē: q̄ iā dies dominicꝰ dr̄.

Domini ē terra ⁊ plenitudo
eiꝰ orbis terrarū: ⁊ vniuer-
si qui habitant i eā. Id est or- Alia lra. † eo.
bis terrarū: et vniuersi qui habitant in ea:
cum clarificatus dominꝰ annūciatur in fi-
dem omniū gentiū: ⁊ vniuersus orbis ter-
rarū fit ecclesia eius. Ipse sup maria
fundauit eam: Ipe firmissime stabiliuit
eam sup omnes fluctus secli huius: vt ab
ea superent̄ nec nocerent ei. Et sup flu-
mina p̄parauit eam. Flumina in mare
fluunt: ⁊ cupidi homines labūtur in secu-
lum: etiam istos superat ecclesia: que deui
ctis p dei gratiā cupiditatibus secularibꝰ
ad recipiendā imortalitatis claritatem pa
rata est. Quis ascendet in montē
domini: Quis ascendet i altissimā iusti-
ciam domini: Aut quis stabit in loco
sancto eius. Aut quis pmanebit in eo q̄
ascendit super maria fundato: ⁊ super flu-
mina preparato loco: Innocēs ma-
nibus ⁊ mūdo corde: Quis ergo illuc
ascendet et pmanebit ibi: nisi innocens in
operibꝰ: ⁊ mūdus in cogitationibꝰ: Qui
non accepit in vano animā suam.
Qui non in rebus nō pmanentibus depu
tauit animā suam: sed eam immortalē sen-
tiens: eternitatē stabilem atq̧ incōmutabi
lem desiderauit. Et nō iurauit primo
suo in dolo. Et ideo sine dolo: sicut sim-
plicia ⁊ n̄ fallētia sūt etna: ita se p̄buit p̄rio
suo. Hic accipiet bn̄dictōes a dn̄o ⁊
misericordiam a deo salutari suo.
Hec ē generatio q̄rētiū dn̄m. Sic
eīm nascūt̄ q̄ querūt eū. Querētiū faciē
dei Jacob. Querētiū faciē dei: q̄ poste-
riꝰ nato p̄matū dedit. Tollite portas
p̄ncipes vr̄as: Quicūq̧ p̄ncipatū i ho
minibꝰ q̄ritis: auferte: ne ipediāt additꝰ q̄s
vos statuistis cupiditatꝫ ⁊ timoris. Et ele
uamī porte eternales: Et eleuamī ad-
ditꝰ eternē vite renūciatōis seclo ⁊ ꝯuersiōis
ad deū: Et introibit rex glie. Et itroi-
bit rex in q̄ sine supbia gloriemur: q̄ supatꝫ
portis mortalitatis: ⁊ patefactis sibi celesti
bus implebit qd̄ ait: Gaudete quoniā ego
vici mūdū. Quis ē iste rex glorie:

Pauet admirans natura mortalis ⁊ que-
rit: quis est iste rex glorie: **Dñs fortis et
potens.** Domin⁹ fortis ⁊ potens: quē tu
infirmū ⁊ oppressuz putasti. **Dñs potēs** Alia lra.
in †bello. Contrecta cicatrices: ⁊ sentics † ꝑlio.
reparatas: ⁊ imortalitati redditā infirmitatē
humanā. Persoluta est que debebat ter-
ris: vbi cum morte belligerata est clarifica-
tio dñi. **Tollite portas principes
vestras:** Hinc iam ꝑgatur in celū. Excla
met iterum ꝓphetica tuba: Tollite portas
etiā celestes ꝑncipis vr̄i q̄s habetis in ani-
mis hominū: qui adorant militiā celi. **Et
eleuamini porte eternales:** Et eleua
mini porte eterne iusticie: caritatis: ⁊ casti-
tatis: ꝑ quas anima diligit vnū verū deū:
⁊ nō fornicat sub multis q̄ appellantur dij.
Et introibit rex glorie. Et itroibit rex
glorie: vt ad dexterā patris interpellet pro
nobis. **Quis ē iste rex glīe:** Quid ⁊
tu ꝑnceps potestatis aeris hui⁹ miraris et
queris: Quis ē iste rex glorie: **Dñs vir-
tutū ipse est rex glorie.** Et vt iam viui
ficato corpore supra te ꝑgit ille temptatus:
supra oēs angelos tendit: ab angelo ꝑ-
uaricatore ille temptatus. Nemo vestrū se
obijciat atq̄ intercludat iter nostrū: vt tā-
q̄ deus colatur a nobis: neq̄ principatus
neq̄ angelus: neq̄ virt⁹ nos separet a ca-
ritate christi. Bonū est sperare in domino
q̄ sperare in ꝑncipe: vt qui gloriat: in dño
glorietur. Sunt quidē iste in hui⁹ mūdi ordi-
natione virtutes: sed dñs virtutū ipe ē rex
glorie. Explicit Tractat⁹ de ps̄. XXIII.

Incipit Tractatus de ps̄. XXIIII.

In fine ps̄ Dauid.

C Christus: sed in ꝑsona ecclesie loqui-
tur. Nam magis ad populū christia-
nū cōuersum ad deū ꝑtinent q̄ dicunt.
**A te domine leuaui animā
meā:** Desiderio spirituali: q̄ car-
nalibus desiderijs cōculcabat in
terra. **Deus meus in te cōfido non
erubescā.** Deus meus ex eo q̄ in me cō
fidebam: ꝑductus sum vsq̄ ad istam infir-
mitatē carnis: ⁊ qui deserto deo sicut deus
esse volui: a minutissima bestiola mortē ti-
mens: de supbia mea irrisus erubui. Iam
ergo: in te cōfido non erubescā. **Neq̄
irrideant me inimici mei:** Neq̄ irri-
deant ne qui serpētinis atq̄ occultis sug-
gestionibus insidiātes: et suggerētes euge
euge: ad h̄ me deiecerūt. **Eteni vniuersi** Alia lra.
qui te †expectant nō confundent. † sustinent.

Cōfundant inique †faciētes va- Alia lra.
na. Cōfundant iniqua facientes: ad acq̄- † agentes
renda que transeūt. **Vias tuas do-** supuacue.
mie †notas fac mihi: ⁊ semitas tu- Alia lra.
as edoce me. Que nō late sunt: nec mul † demōstra.
titudinē ad interitū ducūt: sed angustas ⁊
paucis notas: semitas tuas edoce me.
Dirige me ĩ veritate tua: Errores
fugientē: dirige me in v̄itate tua. **Et doce
me.** Et doce me: nam ꝑ meipsum non no-
ui: nisi mēdaciū. **Quoniā tu es de⁹** Alia lra.
†salutaris meus: et te sustinui tota † saluator.
die. Neq̄ enim dimissus a te de paradiso
⁊ in longinquā regionē ꝑegrinatus: ꝑ me-
ipsum redire possuz: nisi occurras erranti.
Nā reditus meus toto tractu tēporis secu
laris misericordiā tuā sustinuit. **Remi-
niscere miserationū tuaꝝ domine:**
Reminiscere opeꝝ misericordie tue domi-
ne: quia tanq̄ oblitum te homines putāt.
Et q̄z misericordie tue a seculo sūt.
Hoc reminiscere: quia misericordie tue a
seculo sunt. Nunq̄ eniz sine illis fuisti: qui
etiā peccantē hominē vanitati quidē: sed ĩ
spe subiecisti: et tot tantisq̄ creature tue cō
solationib⁹ nō deseruisti. **Delicta iu-
uentutis mee ⁊ ignorantie mee: ne
memineris.** Delicta ꝯfidentis audacie
mee ⁊ ignorantie mee: ne ad vindictā reser
ues: sed tanq̄ excidāt tibi. **Scd̄m mi-** Alia lra.
sericordiā tuā †memor esto mei de- † memēto
us. Memor esto quidē mei nō s̄m iram q̄ mei tu.
ego dignus sum: sed s̄m misericordiā tuaz
que te digna est. **Propter bonitatem
tuā domine.** Non ꝓpter meritū meum:
sed ꝓpter bonitatē tuā domine. **Dul-
cis ⁊ rectus domin⁹:** Dulcis est domi
nus: quādo quidē ⁊ peccātes ⁊ impios ita
miserat⁹ ē: vt omnia ꝑora donaret: sed etiā
rectus est domin⁹: q̄ post misericordiā vo-
cationis ⁊ venie: q̄ habet gratiā sine meri-
tis: digna vltimo iudicio merita requiret.
**Propter hoc legē statuit delinquē
tibus in via.** Quia misericordiā ꝑroga
uit vt ꝑduceret in viam. **Diriget †mi-** Alia lra.
tes in iudicio: Diriget mites: nec ꝑtur- † māsuetos
babit in iudicio eos: qui sequūt voluntatē
eius: nec ei resistēdo ꝑponunt suā. **Doce-** Alia lra.
bit †mansuetos vias suas. Docebit † mites.
vias suas: nō eos qui ꝑcurrere volunt: q̄si
seipsos melius regere possint: sed eos q̄ nō
erigunt ceruicem: neq̄ recalcitrant cū eis
iugū lene imponit: ⁊ sarcina leuis. **Uni-
uerse die domini mi̾icordia ⁊ veri**

tas. Quas autem vias docebit eos: nisi misericordiā qua placabilis est: et veritatē qua incorruptus est? Quorum vnum pbuit donando pctā: alterum merita diiudicando. Et ideo vniuerse vie domini: duo aduentus filij dei: vnus miserantis: alter iudicantis. Peruenit ergo ad eum tenens vias eius: qui nullis meritis suis se liberatū videns: deponit superbiā: et deinceps cauet examinātis seueritatē: qui clemētiam subuenientis expertus ē. Requiretibus testamētum eius: et testimonia eius. Intelligunt em̄ dominū misericordē primo aduentu: et secundo iudicē: qui mites et mansueti requirūt testamētū eius: cum sanguine suo nos in nouā vitā redemit: et in phetis atqꝫ euāgelistis testimonia eius. Propter nomē tuū domine ppitiaberis peccato meo: multū est em̄. Nō solum peccata mea donasti: que anteqꝫ crederē admisi: sed et peccato meo quod multum est: quia et in via nō deest offensio: sacrificio contribulati spiritus: ppitiaberis. Quis est homo qui †timeat dominū? Unde incipit venire ad sapiētiā. Legē statuit ei in via quā elegit. Legem statuit ei in via quā liber apprehēdit: ne impune iam peccet. Anima eius in bonis demorabit: et semē eius †hereditate possidebit terrā. Et opus eius hereditatē solidā instaurati corporis possidebit. Firmamētū est dominus timēbus eum. Infirmorum esse videtur timor: sed firmamentū est dominus timentiū eum: Et nomē domini qđ glorificatū est p orbē terrarū firmat timentes eū. Et testamētū ipsius vt manifestet illis. Et facit vt testamentū ipsius manifestet illis: quia hereditas christi gentes sunt: et termini terre. Oculi mei semp ad dominū: qr ipse euellet de laqueo pedes meos. Nec timeā piculosa et terrena: dū terram nō intueor: quoniā ille quem intueor euellet de laqueo pedes meos. Respice in me et miserere mei: quoniā vnicus et paup sum ego. Quoniā vnicus populus: vnice ecclesie tue: seruās humilitatē quā nr̄a scismata vel hereses scidūt. Tribulatiōes cordis mei multiplicate sunt: Tribulatiōes cordis mei: abūdante iniquitate: et refrigescēte caritate: multiplicate sunt: De necessitatibus meis †educ me. Quoniam hec tolerare mihi necesse est: vt pseurans vsqꝫ in finem

Alia lr̄a. †timet.

Alia lr̄a. †hereditabit.

Alia lr̄a. †erue.

saluus sim: de necessitatibus meis educ me. Uide humilitatē meam et laborē meū: Uide hūilitatē meā: qr nūqꝫ me iactātia iusticie ab vnitate abrūpo: et laborē meū quo indisciplinatos mihi pmixtos suffero. Et †remitte oīa peccata mea. Et his sacrificijs ppitiatus: remitte oia peccata mea: non illa tm̄ iuuētutis et ignorātie mee: anteqꝫ crederē: sed etiā ista que iam ex fide viuēs: p infirmitatē vel vite huius caliginē admitto. Respice inimicos meos: qm̄ multiplicati sunt: Nō solū em̄ foris: sed etiā in ipa intus ecclesia cōmuniōe non desunt. Et odio iniquo oderunt me: Et oderūt me diligentē se. Custodi aiam meā et erue me: Custodi aiam meā ne declinem ad imitationē eorum: et erue me a pplexitate q̄ mihi miscent. Nō †cōfundar qm̄ speraui in te. Nō confundar si forte insurgūt aduersum me: quoniā nō in me: sed in te speraui. Innocētes et recti adheserūt mihi qm̄ sustinui te dn̄e: Innocētes et recti: nō psentia corporali miscent tantū sicut mali: sed cōfessione cordis in ipa innocentia et rectitudine adheserūt mihi: quoniā non defeci vt imitarer malos: sed sustinui te: expectans ventilationē vltime messis tue. †Redime deus israel ex oībus tribulatiōibus eius. Redime deus populū tuū quē preparasti ad visionē tuā ex tribulatōnibus eius. nō tm̄ quas foris: sed etiā quas intus tolerat. Explicit Tractatus de ps. XXIIII.

Alia lr̄a. †dimitte.

Alia lr̄a. †erubescā.

Alia lr̄a. †libera.

Incipit Tractatus de ps. XXV.

Ipsi Dauid.

Ipsi Dauid: nō mediatori homī christo Jesu: sed homini ecclesie iam pfecte in christo stabilito: attribui potest.

Expositio prima psalmi.

Iudica me dn̄e qm̄ ego in innocētia mea †ambulaui: Iudica me domine: quoniā post misericordiā quā tu mihi erogasti innocētie mee: habeo aliquod meritū cuius viam custodiui. Et in domino sperans non infirmabor. Nec tamē etiam sic in me: sed in domino sperans permanebo in eo. Proba me domine et tēpta me: Ne quid tamē occultorum meorū me lateat: pba me dn̄e et tempta me: notū me faciēs: nō tibi quē nihil latet: sed mihi atqꝫ hoibus. Ure renes meos et cor meū. Adhibe medicinale purgatoriū q̄si ignē delectio-

Alia lr̄a. †ingressus sū.

nibus et cogitationibus meis. Quoniã misericordia tua ante oculos meos est. Quoniã ne illo igne cõsumar: nõ merita mea: se misericordia tua qua me ad talē vitā ꝑduxisti ante oculos meos ē. Et cõplacui in veritate tua. Et quia displicuit mihi meũ mendaciũ: cõplacuit autē veritas tua: placui etiã mihi cuȝ illa ⁊ in illa. Nõ sedi cum cõcilio vanitatis: Nõ elegi apponere coꝛ meũ his qui ꝓuidere conant: queadmodũ qđ fieri non põt rerũ transeuntiũ ꝑfunctõne beati sint. Et cum iniqua gerẽtibꝰ nõ introibo. Et quia ipa causa est omniũ iniquitatũ: ideo cũ iniqua gerentibus: absconditã ꝯscientiam nõ habeo. † Odio habui cõgregationē malignoꝝ: Ut autem veniat ad ipsum conciliũ vanitatis: cõgregationes malignoꝝ fiũt quas odio habui: Et cum impijs nõ sedebo. Et ĩdo cũ tali cõcilio: cũ impijs nõ sedebo: id est placitum nõ collocabo: ⁊ cũ impijs non sedebo. Lauabo inter innocẽtes manus meas: Mũda faciã inter innocẽtes opera mea: Lauabo inter innocẽtes manꝰ meas: quibus amplexaboꝛ sublimia tua. Et circũdabo altare tuũ dñe. Ut audiam vocẽ laudis tue: Ut discam queadmodũ te laudem: Et enarre vniuersa mirabilia tua. Et cũ didicero: exponã omnia mirabilia tua. Dñe dilexi decoꝛẽ domus tue: Dñs mihi ⁊ noticiã sui: ⁊ saluteȝ dabit: quis me auferet ei ecclesie tue. Et locũ habitatiõis glorie tue. Ubi habitans glificaris. Ne ꝑdas cuȝ impijs animã meã: Ne q̃ simul perdas cuȝ his qui te oderũt animã meã: que dilexit decoꝛẽ domꝰ tue. Et cuȝ viris sanguinũ vitã meã. Et cum his qui ꝓximũ oderũt. Nã duobus preceptis decoꝛat domus tua. In quoꝝ manibus iniq̃tates sunt: Ne itaq̃ me ꝑdas cũ impijs: ⁊ cũ viris sanguinũ: quoꝝ opera iniqua sunt. Dextera eoꝛũ repleta est muneribus. Et qđ eis ad optinendam salutẽ eternã datũ est: ad accipienda huiꝰ seculi munera conuerterũt: existimantes questũ esse pietatẽ. Ego aũt i innocẽtia mea † ambulaui: redime me ⁊ miserere mei. Ualeat mihi ad ꝑfectionem liberatiõis tm̃ preciũ sanguinis domini mei: et in ꝑiculis huiꝰ vite misericoꝛdia tua nõ deserat me. Pes meꝰ stetit in † rectitudine: Dilectio mea non

Alia lra. † Odiui ecclesiã malignãtiũ

Alia lra. † ingressus sũ.

Alia lra. † directo.

recessit a iusticia tua: In ecclesijs benedicã te dñe. Nõ occultabo eis quos vocasti benedictionẽ tuã domine: qm̃ dilectioni tue subinfero ꝓximi dilectionẽ.

Prefatio in secũdam expositionẽ eiusdem psalmi.

Paulus apostolus cũ legeret: audiuit nobiscum sanctitas vestra: sicut scriptũ est: inquit: Ueritas in christo Iesu deponere vos ꝯm prioꝛẽ ꝯuersationẽ: veterẽ hominẽ: eũ qui coꝛrũpit ꝯm cõcupiscẽtias deceptiõis. Renouamini autẽ spiritu mẽtis vestre: ⁊ induite nouũ hominẽ: qui ꝯm deũ creatus est in iusticia ⁊ sanctitate veritatis. Et ne aliquis arbitretur deponendã eẽ aliquã substantiã: queadmodũ se expoliat q̃s tunica: aut aliq̃d foꝛinsecꝰ accipiẽdum: quõ accipit aliquis vestimentũ: q̃si ponens vnã tunicã ⁊ sumens alterã: ⁊ carnalis iste intellectus nõ ꝑmitteret homĩes agere in se intus spiritualiter qđ precipiebat apostolꝰ: secutꝰ ẽ ⁊ exposuit quid esset: exuite veterẽ hominẽ: ⁊ induite nouũ. Cetera eñ lectionis ipsius ad eũdem intellectum ꝑtinent. Ait quippe quasi dicenti: et quomõ me exuiturꝰ sum veterem: aut quomodo induiturꝰ sum nouũ: An ipe tertius homo sum depositurꝰ vetereȝ hominẽ quẽ habui: ⁊ accepturus nouũ queȝ nõ habui: vt tres homĩes intelligant: ⁊ sit in medio q̃ deponit veterẽ hoieȝ ⁊ accipit nouũ: Ne q̃ quisq̃ tali carnali cogitatione impeditus: minus faceret q̃ iubet: ⁊ nõ faciens excusaret se de obscuritate lectionis: dicit in cõsequẽtibus: Quapꝛopter deponẽtes mendaciũ: loquimini veritatẽ: Et ecce hoc est deponere veterem hominẽ: ⁊ induere nouum: Quapꝛopter deponẽtes mendaciũ: loquimini veritatem: vnusquisq̃ cum ꝓximo suo: quia sumus inuicem membꝛa. Ne autẽ quisq̃ vestrũ ita cogitet fratres: cum christiano loquẽdam veritatẽ ⁊ cum pagano mẽdaciũ: cũ ꝓximo iubemur loq̃ veritatẽ. Pꝛoximus tuus ille est: q̃ tecũ natus est ex adam ⁊ eua. Omnes ꝓximi sumus cõditione terrene natiuitatis. Et aliter frater illa spe celestis hereditatis: ꝓximũ tuũ debes putare omnẽ hominẽ: ⁊ anteq̃ sit christianus. Non eñ nosti quid sit apud deũ: Quomõ illũ ꝑsciuerit deus ignoꝛas. Aliquãdo quem irrides adoꝛantem lapides: cõuertitur et adoꝛat deum foꝛtasse religiosius q̃ tu qui eum pauloante irridebas. Sunt ergo ꝓximi nostri latẽtes in his ho-

minibus qui nōdum sunt in ecclesia: et sūt
longe a nobis latentes in ecclia. Ideoq̄ q̄
nō scimus futura: vnūquēq̄ ꝓximū habe
mus: nō solū cōditiōe mortalitatis hūane
qua i hac terra eadē sorte deuenimꝰ: ſ etiā
spe illius hereditatis: qꝛ nō scimꝰ q̄d futu-
rus sit q̄ modo nihil ē. Ergo attēdite cete-
ra i induēdo nouū hoiēꝫ τ exuēdo veterē.
Deponētes inq̄t mēdaciū: loq̄mini verita
tē vnusq̄sq̄ cū ꝓximo suo: qꝛ sumꝰ inuicē
membra: Irascimini et nolite peccare. Si
ꝓpterea irasceris seruo tuo qꝛ peccauit: ne
tu ipse pecces irascere tibi. Sol nō occidat
sup iracūdiā vestrā. Intelligit quidē scōm
tp̄us fratres: qꝛ τ si ex ipsa hūana ꝯditiōe τ
infirmitate mortalitatis quā portamꝰ surri
pit ira christiano: nō debet diu teneri τ fie-
ri ꝑdiana: Eijce illā de corde anteq̄ oc-
cidat lux tua visibilis: ne te deserat lux illa
inuisibilis. Sed τ aliter bñ intelligit: qꝛ ē
noster sol iusticie veritas christꝰ: nō iste sol
q̄ adorat a paganis τ manicheis: τ videt
etiā a pctōribꝰ: ſ ille alius cuiꝰ veritate na-
tura hūana illustrat: ad quē gaudēt ange-
li. Hoim enim infirmitate acies cordis: τ si
trepidant sub radijs eiꝰ: ad eū tñ ꝯtēplan-
dū ꝑ mādata purgant. Cuꝫ cepit iste sol in
homie habitare ꝑ fidē: nō tantū i te valeat
iracūdia q̄ in te nascit: vt occidat sup ira-
cūdiā tuā: id est deserat christꝰ mentē tuā:
qꝛ nō vult habitare christꝰ cū iracūdia tua.
Videt eñ quasi ipse a te occidere: cū tu ab
ipo occidas: qꝛ ira cuꝫ inueterauerit odiū
fit: cū factū fuerit odiū: iam homicida es.
Ois eñ q̄ odit fratrē suū homicida est: sic
dicit Iohēs apl's. Itē ipse dicit: qꝛ ois qui
odit fratrē suum: in tenebris manet. Et nō
mirū si ille i tenebris manet: a quo occidit
sol. Ad ſ forte etiā ꝑtinet qd̄ audisti i euā-
gelio: Periclitabat nauigiū i stagno τ dor
miebat Iesus. Nauigamꝰ eñ ꝑ quoddaꝫ
stagnū: τ ventꝰ τ ꝓcelle nō desunt: tēptati-
onibꝰ quotidianis huius seculi ꝑpe cōplet
nostrū nauigiū. Vñ autē fit: nisi qꝛ dormit
Iesus: Si nō dormiret i te Iesus: tēpesta-
tes istas nō patereris: sed trāquillitatē ha-
beres interiꝰ cōuigilāte tecū Iesu. Quid ē
autē dormire Iesū: Fides tua q̄ est ō Iesu
obdormiuit. Surgūt ꝓcelle stagni huiꝰ: vi
des malos florere: bonos laborare: tēpta-
tio est: fluctus ē: Et dicit aīa tua: O deus
deus: ipsa est iusticia tua vt mali floreant:
boni laborēt: Dicis deo: ipsa ē iusticia tua:
τ deꝰ tibi: ipsa est fides tua. Hec eñ tibi ꝓ-
misi. Ad ſ christianꝰ factꝰ es: vt i sec'lo isto
floreres. Torq̄ris: qꝛ hic mali florēt: qui cū
diabolo postea torquebunt. Sed vñ hoc
dicis: vñ fluctibꝰ stagni τ tēpestate turba-
ris: Quia dormit Iesus: id ē qꝛ fides tua
q̄ ē de Iesu sopita ē in corde tuo: Quid fa
cis vt liberis: Excita Iesū τ dic: Magister
perimꝰ. Mouēt eñ incerta stagni: ꝑimus.
Euigilabit ille: id est redit ad te fides tua:
τ adiuuāte illo: ꝯsiderabis i aīa tua: qꝛ ea
que dant modo malis: nō cū illis ꝑseuera-
bunt: Aut enim viuētes eos deserūt: aut a
morietibus deserunt. Tibi aūt qd̄ ꝓmittit
manebit ieternū: illis qd̄ tēporaliter cōce-
dit cito tollit: Floruit eñ vt flos feni. Ois
eñ caro fenū: Aruit fenū: et flos decidit:
vbū aūt dñi manet ineternū. Pone ergo
dorsum ad id qd̄ cadit: et faciē ad illud qd̄
manet. Euigilāte christo iam tēpestas illa
nō quatiet cor tuū: nō opplebūt fluctꝰ na-
uim tuā: qꝛ fides tua impat ventis τ flucti
bus: τ trāsiet ꝑiculū. Ad hoc eñ ꝑtinet fra
tres totū id qd̄ dicit Aplus: de exuēdo ve
terē hoiēꝫ: Irascimini τ nolite peccare: sol
nō occidat sup iracūdiā vestrā: neq̄ locuꝫ
detis diabolo. Vetꝰ ḡ dabat locū: nouꝰ nō
det: Qui furabat iā nō furet. Vetꝰ ḡ fura-
bat: nouꝰ nō furet. Ipse hō est: vnꝰ hō est.
Adā erat: christꝰ sit. Vetus erat: nouꝰ sit: τ
cetera q̄ ibi sequūtur. Sed psalmū videa-
mus paulo diligentiꝰ: qꝛ cuꝫ quisq̄ ꝓfece-
rit i ecclia: necesse ē: patiat malos in ecclia.
Sꝫ nō eos cognoscit q̄ talis ē: q̄q̄ quā mul-
ti mali murmurent aduersus malos. Quō
facilius vnus sanus fert duos egrotos: q̄
duo egroti se inuicē singulos: Itaq̄ ſ pre-
cipimꝰ fratres: Area ē ecclia huiꝰ tēporis:
sepe diximꝰ: sepe dicimꝰ: τ paleam habet τ
frumentū. Nemo querat exire totā paleā:
nisi tempore ventilatiōis. Nemo ante tem
pus ventilationis deserat aream: quasi dū
non vult pati peccatores: ne preter aream
inuentus: prius ab auibus colligat: q̄ in-
grediatur in horreū. Quomodo enim hoc
fratres dicamus attendite: Grana cū ce-
perint triturari: inter paleas iaꝫ se nō tan-
gunt: ita quasi non se nouerint: quia inter-
cidit palea: et quicunq̄ longius atten dit
aream paleam solam putat: Nisi diligen-
tius intueat: nisi manū porrigat: nisi spiri-
tu oris: id est flatu purgāte discernat: dif-
ficile peruenit ad discretionem granorūꝫ.
Ergo aliquādo et ipsa grana ita sunt qua-
si seiuncta abinuicem τ non se tangentia:

vt putet vnusq̄sq; cū ꝓfecerit q solus sit. Hec cogitatio frēs Heliā tēptauit tm̄ virū: ⁊ dixit ad deū: sicut etiā aplus cōmemo rat: ꝓphas tuos occiderūt: altaria tua suffoderūt ⁊ ego remāsi solus: ⁊ querūt aīam meā. Sed q̄d dicit illi responsum diuinū: Reliqui mihi septē milia viroꝝ q̄ nō curuauerūt genua an̄ baal. Nō dixit ei: habes alios duos aut tres siles tibi. Noli inq̄t putare te solū: alia inq̄t septē milia sūt: et solū te putas: Itaq; h̄ breuiter ꝑcipim⁹ vt dicere ceperā: intēdat mecū fraterna sanctitas vestra: ⁊ assit misericordia dei ī cordib⁹ nostris: vt sic a nobis intelligat̄ vt fructificet: ⁊ in vobis opet̄. Audite breuiter: Quisq̄s adhuc mal⁹ est: nō putet neminē bonū eē: quisq̄s bon⁹ est: nō putet se solū bonū esse. Tenetis hoc: Ecce repeto: videte q̄ dico. Quisq̄s mal⁹ ē: interrogās ꝯsciētiam suā ⁊ male sibi renūciās: nō arbitret̄ neminē bonū esse. Quisq̄s bon⁹ ē: nō arbitret̄ se solū bonū esse: ⁊ nō timeat bon⁹ esse ī ꝯmixtiōe maloꝝ: q̄ veniet tempus vt inde segreget̄. Adhuc eñ hodie cātauim⁹: Ne ꝑdas cū impijs animā meā: ⁊ cū viris sanguinū vitā meā. Quid eñ est: ne cū impijs ꝑdas: Ne simul ꝑdas: Quare timet ne sil̄ ꝑdat: Video eñ dictū deo: q̄ mō simul nos pateris: Quos pateris sil̄: noli perdere sil̄. Et hoc habet tot⁹ ps̄. quē volo breuiter cum sanctitate vestra ꝯsiderare: q̄ breuis est.

Expositio secūda.

Iudica me dn̄e: Molesta vota ⁊ q̄si ꝑiculosa optat sibi vt iudicet̄. Quid ē iudicari quod optat: Discerni se optat a malis. Alio loco euidēter dicit de ipo iudicio discretiōis: Iudica me dn̄e ⁊ discerne causā meā de gente nō sancta. Ostēdit q̄d dixerit iudica: ne tanq̄ sine iudicio: q̄ boni ⁊ mali mō intrāt in ecclesiā: ⁊ boni ⁊ mali eant ī ignē eternū: Iudica me dn̄e: Quare. Qm̄ ego ī inocētia mea ambulaui: ⁊ in dn̄o sperās nō† mouebor. Quid est in dn̄o sperās: Ille titubat inter malos q̄ nō ī dn̄o sperat. Hinc factū est vt scismata fierēt. Trepidauerūt inter malos cū ipi peiores eēnt: ⁊ q̄si nolent esse boni inter malos. O si frumēta eēnt vsq; ad tp̄us ventilatōis: paleā ī area tolerarēt. Sed q̄ palea erāt: flauit ventus ante ipā ventilationē: ⁊ rapuit de area paleā ⁊ ꝓiecit in spinas. Et palea quidē inde ꝓiecta est: s̄ nūquid q̄d remāsit frumētū solū est: Nō volat an̄ vētilationē nisi palea: Remanet aūt ⁊ frumētū ⁊ palea. Ventilabit̄ v̇o palea cū venerit tp̄us ventilatiōis: Hoc dixit iste: In inocētia mea ābulaui: ⁊ in dn̄o sperās nō mouebor. Si eñ sperauero ī homie: visur⁹ sum fortasse ipm̄ hominē aliq̄n male viuentē: nec eas vias tenentem q̄s vel didicit vel docet ī ecclia bonas: sed q̄s diabolo docēte sectat⁹ ē: Sed quia spes mea ī h̄ erat: titubāte homīe titubabit spes mea: ⁊ cadente homine cadit spes mea. Quia v̇o ī dn̄o sperās nō mouebor: sequit̄. Proba me dn̄e ⁊ tēpta me: vre renes meos ⁊ cor meū. Quid est vre renes meos ⁊ cor meū: Vre delectationes meas: vre cogitatiōes meas: Cor pro cogitatiōib⁹: renes ꝓ delectatiōib⁹ posuit: ne aliq̄d mali cogitē: ne aliq̄d mali me delectet. Vñ aūt vris renes meos. Igne v̇bi tui. Vñ vris cor meū: Calore sp̄us tui. De quo calore alibi dicit̄: Et nō est q̄ se abscōdat a calore ei⁹: Et d̄ q̄ igne dn̄s dic: Ignē veni mittere ī terrā: Ergo sequit̄. Qm̄ misericordia tua an̄ oculos meos est: ⁊ cōplacui ī veritate tua. Hoc est nō in hoīe ꝯplacui: s̄ int⁹ placui tibi vbi tu vides: et nō timeo si displiceā vbi homies vidēt: sic ait aplus: Opus aūt suū probet vnusq̄sq;: ⁊ tūc ī semetipo tm̄ habebit gl̄iā ⁊ nō ī altero. Nō sedi cū cōsilio vanitatis: Hoc q̄d est: nō sedi: intēdat sanctitas vr̄a: q̄ mō videt deus: dicit: nō sedi. Aliq̄n non es in cōsilio et ibi sedes: Verbi gr̄a: in theatro nō sedes: sed cogitas theatrica: ꝯtra q̄ dictū est: vre renes meos. Ibi sedes corde: q̄uis nō sis ibi corpe. Cōtingat autē vt tenearis ab aliq̄ ⁊ ibi colliger̄: aut aliquod officiū piū faciat te ibi sedere: Quō pōt hoc euenire: Cōtingit ex officio pietatis vt seruo dei sit necessitas ī amphitheatro esse. Liberare volebat nescio quē gladiatorē: fieri posset vt sederet ⁊ expectaret donec ille exiret quē liberare cupiebat: Ecce nō sedit in ꝯsilio vanitatis: q̄uis illic corpe sedere videret̄. Quid ē sedere: Consentire cū his q̄ ibi sedēt: Nā si p̄sens non feceris: non ibi sedisti. Si absens feceris: sedisti ibi. Et cum iniqua gerentib⁹ non introibo. †Odio habui congregationē malignoꝝ: Videtis quia intus est. Et cum impijs nō sedebo. Lauabo† ī inocētib⁹ man⁹ meas. Nō aqua ista visibili lauas manus q̄n pie cogitas de opib⁹ tuis: ⁊ innocēs es coram oculis dei: q̄ ⁊ ē altare corā oculis dei: quo

Alia lr̄a. † infirmabor

Alia lr̄a. † Odivi e[…] siā malign[…]

Alia lr̄a. † int innoc[…]

ingressus ē sacerdos qui ꝓ nobis se ꝑmus
obtulit. Est celeste altare: ꝛ non amplectit
illud altare nisi qui lauat manus i innocē-
tibus. Nā multi altare hoc tāgūt indigni:
ꝛ tolerat deꝰ pati iniuriā ad tēpꝰ sacramē-
ta sua. Sȝ nūquid frēs mei: quō sūt parie
tes isti: sic erit hierl'm celestis? Nō quō reci
peris cū malis intra parietes istos ecclesie:
ita recipieris cū malis in sinū abrae. Non
ergo timeas: laua manus. **Et circum-
dabo altare dñi.** Ubi offers vota dño:
vbi pces fūdis: vbi cōscia tua pura ē: vbi
dicis deo qui sis: ꝛ si aliquid ē i te forte qđ
displiciat deo: curat ille cui ꝯfiteris. Laua
ergo i innocētibꝰ manus tuas: ꝛ circumda
altare dñi vt audias vocem laudis. Hoc
eni seqt. **Ut audiaȝ vocē laudis: ꝛ
enarrem vniuersa mirabilia tua.**
Quid est vt audiā vocē laudis: vt intelli-
gam inqt. Hoc ē eni audire corā deo: non
quō sonos istos quos multi audiūt. ꝛ mul
ti nō audiūt. Quā multi ad nos audiētes
sūt: ꝛ ad deū surdi sunt. Quā multi habē-
tes aures: nō habēt illas aures de quibus
dicit Jesus: Qui hȝ aures audiendi audi
at. Ergo quid est audire vocē laudis? Di
cā si potero adiuuāte miscđia dñi: ꝛ orati-
onibꝰ vřis. Audire vocē laudis: ē intellige
re intus: qꝛ qcquid in te mali ē de peccatꝭ
tuū ē: qcquid boni in iustificationibꝰ: dei
ē. Ita audis vocē laudis vt nō te laudes
qñ bonꝰ es. Nā laudando te bonū: fis ma
lus. Bonū eni te fecerat humilitas: malū
te facit supbia. Cōuersus eras vt illumia-
reris: ꝛ ꝯuersione tua factꝰ es luminosus:
factus illustratꝰ cōuersiōe. Sȝ a q? Nūqd
a te? Si a te ꝯuersus posses illuminari: nū
ꝙ posses tenebrari: qꝛ tecū es semp. Qua
re illuminatus es? qꝛ cōuertisti te ad aliud
qđ tu nō eras. Quid ē aliud qđ tu nō eras?
Deus lumē ē: Nō eni tu lumē eras: quia
pctōr eras. Deus lumē est. Dicit eñ apl's
eis q̄s vult audire vocē laudis. Fuistꝭ eñ
aliquādo tenebre: nūc aūt lux. Quid ē fui
stis aliqñ tenebre: nisi veteres hoies? Nūc
aūt lux. Nō sine cā lux estꝭ q̄ fuistꝭ iā dudū
tenebre. Quare nisi qꝛ illumiati estis? No
li putare teipsū eē lucē: illa ē lux q̄ illumiat
oēm hoiem venientē in hūc mūdum. Tu
aūt ꝑ teipm: ꝑ malā volūtatē: ꝑ auersionē
tuā: tenebratus eras: nō luces. Sed sub-
iecit statim: ne supbirēt illi quibꝰ dictuȝ ē:
nūc aūt lux. ꝛ addidit: in dño. Sic eni ait:
Fuistis aliqñ tenebre: nūc aūt lux in dño.

Ergo si pter dñȝ nec lux. Si aūt id lux: qꝛ i
dño: quid habes qđ nō accepisti? Si autē
accepisti: qđ gloriaris qsi nō accepis? Hoc
eñ ipe apl's dixit alio loco hoibus supbiē
tibus ꝛ volētibꝰ sibi tribuere qđ dei ē. ꝛ de
bono sic gloriari quasi đ suo: sic eis dicit:
Quid eni habes qđ nō accepisti? Si autē
accepisti qđ gloriaris quasi nō acceperis?
Qui dedit humili: aufert supbo: qꝛ q̄ de-
dit pōt auferre. Ad hoc eni ptinet frēs si
tñ exposui qđ volui: Exposui aūt quātuȝ
potui: ꝛ si nō quātū volui: ad hoc pertinet
qđ ait: Lauabo in innocētibus manus me
as: ꝛ circūdabo altare tuū dñe vt audiam
vocē laudis tue: id ē ex ipo bono meo: nō
de me psumā: sed de te qui dedisti: ne lau
dari velim de me in me: ꝫ de te in te. Ideo
seqt: Ut audiā vocē laudis tue: ꝛ enarrē
vniuersa mirabilia tua: non mea ꝫ tua. Et
iam videte frēs: videte amatorē illū dei đ
deo psumētē: positū inter malos: rogātem
deū vt nō cōperdat cū malis: qꝛ nō errat
deus in iudicādo. Tu eni cū videris ho-
mines in vnū locū intrasse: putas eiusdeȝ
meriti eē: deus aūt nō fallitur: noli timere.
Tu iudicante vento discernis paleā a fru
mento. Uentū vis flare tibi: ꝛ tu nō es vē
tus: sed optas tibi flare ventū. Et cū ven-
tilabro vtrūqꝫ excusseris: ventus leue tol-
lit: graue manet. Qñ ergo venitur ad iu-
dicādū aream: Nūquid deꝰ querit alterū
qui secū iudicet ne pdat cū malis bonos?
Nō itaqꝫ timeas (securꝰ est eni bonꝰ etiaȝ
in medio maloꝝ) ꝛ dic q̄ audis. **Dñe
dilexi decorē domus tue.** Domꝰ dei
ecclesia ē. Adhuc habet malos: sed decor
domꝰ dei i nobis ē: i sanctis ē: Ipm deco
rem domꝰ tue dilexi. **Et locū habitati-
onis glorie tue.** Quid est h? Et h dicā:
ad illū sēsū ptinet subobscuꝝ aliquātum.
Adiuuet me dñs. ꝛ intentio cordis vři ab
codē dño inspirata: qui dat locum habi-
tatiōis glie sue. Dixit prius decorē domꝰ
tue: ꝛ expōit qđ sit decor domꝰ dei. Locus
inqt habitatiōis glorie tue. Nō sufficit di-
cere locꝰ habitatiōis dei: sȝ locꝰ habitatio
nis glorie dei. Que ē glia dei? De q̄ pau-
loāte dicebā: vt ꝛ qui fit bonꝰ: nō in se sed
in dño gloriet. Oēs eni peccauerūt ꝛ egēt
gloria dei. In quibus ergo sic habitat deꝰ
vt đ bonis suis ipe glorificet: vt nō sibi ve
lint tribuere ꝛ quasi ꝓpriuȝ vendicare qđ
ab illo acceperūt: ipi ptinēt ad decorē do-
mus dei. Nec discerni illos vellet sciptura:

nisi qꝛ sunt q̄dā q̄ donū dei habēt: ⁊ nolūt
in deo gl'iari sed in se: habēt q̄dē donū dei
sed nō ꝑtinēt ad decorem dom⁹ dei. Qui
eñ ꝑtinēt ad decorē domus dei: in q̄bus
habitat gl'ia dei: ipi sūt locus habitationis
glie dei. In quib⁹ aūt habitat gl'ia dei: ni-
si q̄ sic gloriant̄ vt nō in se ſꝫ in dño glo-
rient̄? Ergo qꝛ dilexi decorē dom⁹ tue: id
est oēs q̄ ibi sūt ⁊ gl'iam tuā q̄rūt: sed nō ꝑ-
sumpsi in hoīe: ⁊ nō ꝯsensi ipis: ⁊ nō intro
ibo: ⁊ nō sedebo in cōgregatiōe eoꝝ: qꝛ ita
fui in eccl'ia dei: quid mihi retribues? Seq̄
tur que respōdeamus. ¶ **Ne ꝑdas cuꝫ
impiis aīam meā ⁊ cum viris san
guinū vitā meam. In quoꝝ mani
bus iniquitates sunt: dextera eoꝝ
repleta ē munerib⁹.** Munera nō solū
pecunia ē: nō solū auꝝ ⁊ argentū: non solū
xenia sunt: nec̄ oēs qui accipiūt ea accipi
unt munera. Aliq̄n eñi accipiunt̄ ab eccle
sia. Qd dico Petr⁹ accepit: dñs accepit:
loculos habuit: ea q̄ mittebāt̄ Judas aufe
rebat. Sed q̄d est accipe munera? Propt̄
munera laudare homīeꝫ: adulari homini:
palpare blandiēdo: iudicare ꝯtra veritatē
ꝓpt̄ munera: Propt̄ q̄ munera? Nō solū
ꝓpt̄ aurū ⁊ argētū: ⁊ hmōi aliq̄d: ſ etiā ꝓ
pter laudē. Qui iudicat male mun⁹ acci-
pit: ⁊ munus quo nihil inani⁹. Patuit eñ
illi manus ad accipienduꝫ iudiciū lingue
aliene: ⁊ ꝑdidit iudiciū ꝯscie sue. Ergo in
quoꝝ manib⁹ iniq̄tates sunt: dextera eorū
repleta ē munerib⁹. Videtis frēs qꝛ coraꝫ
deo sūt: ⁊ ī quoꝝ manib⁹ nō sūt iniq̄tates:
nec dextera eoꝝ repleta ē munerib⁹: vtiq̄
corā deo: ⁊ ñ pñt nisi deo dicere: tu scis: ñ
possunt nisi illi dicere: Ne cōperdas cum
impiis aīam meā: ⁊ cū viris sanguinū vi-
tam meā: qui solus pōt videre: qꝛ nō acci
piunt munera. Verbi cā: cōtingit vt duo
hoīes habeāt cām apud seruuꝫ dei: nemo
nisi suā iustā dicit causā. Nā si iniquā pu-
taret cāꝫ suā: iudicē nō quereret: Et ille se
putat iustā cām habere: ⁊ ille. Veniunt ad
iudicē: anteq̄ ꝓferat̄ sñia: ambo dicūt: am
plectimur iudiciū tuū: quicq̄d iudicaueris
absit vt respuā. Quid ⁊ tu dicis? Judica
qd vis: tantū iudica: prorsus si in aliq̄ re-
pugnauero anathema sim. Ambo amant
iudicē anteq̄ iudicet. Cū enim data fuerit
sñia: cōtra vnū erit: ⁊ neuter eoꝝ scit cōtra
quem futura ē. Jlle ergo si vtrisq̄ placere
voluerit: accipit mun⁹ laudē hoim. Sꝫ ac-
cepto munere isto: videte qd mun⁹ amit-
tat: accipit qd sonat ⁊ transit: ꝑdit qd dici
tur: ⁊ nunq̄ transit. verbum dei sꝫ dicit̄: nū
q̄ trāsit. vbū hoīs mox vt dictū fuerit: trā
sit: tenet inania: dimittit solida. Si aūt deū
intueat̄: ꝓlatur⁹ est sñiam cōtra vnū: consi
derato deo sub quo iudice illā ꝓfert. Jlle
aūt cōtra quē ꝓlata fuerit: ⁊ si iam effringi
nō pōt: qꝛ tenet̄ iure forte nō eccl'iastico: ſꝫ
ꝑncipum seculi: qui tantū detulerūt eccl'ie
vt quicquid in ea iudicatū fuerit: dissolui
nō possit: Si ergo effringi ñ pōt: iā nō vult
intueri se: ⁊ cecos oculos dirigit in iudicē:
detrahit quātū pōt. Placere illi inq̄t vo-
luit: diuiti fauit: aut aliquid ab illo accepit
aut timuit illū offendere: accusat q̄si acce-
pta sint munera. Si aūt pauꝑ habuerit cō
tra diuitē: ⁊ ꝓ paupere fuerit iudicatū: di
cit idē diues: accepit munera. Que mune
ra a paupere? Vidit inquit pauperē: ⁊ ne
rephenderet̄: qd cōtra pauperem fecerit:
oppressit iusticiā: ⁊ ꝓtulit cōtra veritatem
sñiam. Cū ḡ necesse sit vt hoc dicat̄: vide-
te nō posse dici ab his qui munera nō acci
piunt: nisi corā oculis dei qui solus videt
q̄s accipiat: ⁊ q̄s nō accipiat. ¶ **Ego au
tem ī innocētia mea ambulaui re-
dime me: ⁊ miserere mei. Pes me
us stetit in rectitudine.** Cōcussus suꝫ
quidē vndiq̄ scādalis ⁊ tēptatiōib⁹ repre
hendentiū iudiciū humane temeritatis: ſꝫ
pes me⁹ stetit in rectitudine. Quare ī recti
tudine? Quia supi⁹ dixerat: ⁊ ī dño sperās
nō mouebor. Quid ḡ ꝯcludit? **In eccle-
siis bñdicā te dñe.** Id ē in ecclesiis nō
me bñdicā: q̄si cert⁹ de hoibus: ſꝫ te bñdi-
cā in opib⁹ meis. Hoc ē eñi bñdicere deū
in ecclesiis frēs: sic viuere vt ꝑ mores cu-
iusq̄ bñdicat̄ de⁹. Nā q̄ bñdicit dño lin-
gua: ⁊ factis maledicit: nō ī ecclesiis bñdi
cit dño. Lingua ꝓpe oēs bñdicūt: ſ ñ oēs
factis. Quidā voce bñdicūt: quidā mori
bus. In quoꝝ aūt morib⁹ non inuenit̄ qd
aiunt: faciunt blasphemari deū: vt illi qui
nōdū intrāt eccl'iaꝫ: q̄uis amēt pctā sua: ⁊
iō nolūt eē xp̄iani: tñ excusant se ꝑ malos
vt blādiant̄ sibi seducētes seipos ⁊ dicāt:
Quid mihi ꝑsuades vt xp̄ian⁹ sim? Ego
fraudē a xp̄iano passus sū: ⁊ nūq̄ feci. Fal
sū mihi iurauit xp̄ian⁹: ⁊ ego nūq̄. Et cuꝫ
ista dicūt: impediunt̄ a salute: vt nihil eis
ꝓsit: nō quidē qd iā boni sint: ſ qd medio
criter mali. Quomodo eñi nihil ꝓdest api
re oculos si sit q̄sq̄ in tenebris: ita nihil ꝓ
dest esse in luce si clausi sūt oculi. Jta ⁊ pa

ganus quidē: vt ꝺ illis potius loquamur: velut bñ viuētib⁹: patētib⁹ oculis ē in tenebris: q2 ñ agnoscit lucē suā dñm: Christianus aũt male viuēs: i luce quidē est: nō nisi dei: ꝫ clausis oculis. Male viuēdo enim videre eũ nō vult: in cui⁹ noīe tanq̄ꝫ cecus ē in lumine cōstitut⁹: nulla visione veri luminis animatus. Explicit Tractat⁹ de ps̄. XXV Incipit Tractatus de ps̄. XXVI

Ipsi dauid priusq̄ꝫ liniretur.

Tiro christi loq̄t: cū accedit ad fidē.

Expositio prima. psalmi.

Dominus illumiatio mea z salus mea quē timebo. Dñs mihi z noticiā sui: z salutez dabit: q̄s me auferet ei: Dñs protector vite mee: a quo trepidabo. Dñs repellet oīs impet⁹: z insidias hostis mei a nullo trepidabo. † Dū appropiquāt sup me nocētes: vt edāt carnes meas. Dū accedūt me nocentes ad cognoscēdū z insultandū: vt se mihi pferāt: mutasti me in melius: vt maledico dente nō me cōsumant: sed potius carnalia desideria mea. Qui tribulant me inimici mei: Nō solū qui me tribulāt amico aīo rephēdentes: z a pposito reuocare volētes: sed etiā inimici mei. Ipsi infirmati sunt z ceciderūt. Dum ergo id agūt studio defendendi sniaz suā: infirmi facti sūt ad credenda meliora: z verbū salutis: p qꝺ facio qꝺ eis displicet: odisse ceperūt. Si cōsistāt aduersū me castra: non timebit cor meū. Aduersus me aũt si contradicētiū cōspirans multitudo cōsistat: non timebit cor meū: vt in eoꝝ ptē transfugiā. † Si insurgat in me bellum: i hoc sperabo. Si exurgat in me psecutio hui⁹ seculi: in hanc quā cogito petitionē figam spem meaz. Unā petij a dño hanc requiram: Unā eni petitionē petij a domino: hāc requirā. Ut inhabitē in domo dñi † oēs dies vite mee. Ut q̄ꝫdiu in hac vita suz: nulle aduersitates me excludāt de numero eoꝝ: qui vnitatē z veritatē dñice fidei p orbē terrarum tenent. Ut cōtēpler delectationē dñi. Eo fine scꝫ vt i fine perseuerāte appareat mihi spēs delectabilis quā facie ad faciē contēpler. † Et ptegar a tēplo eius. Et absorpta morte i victoria: imortalitate induar effectus tēplū ei⁹. Qm̄ abscondit me in tabernaculo suo in die malorū meorū: Qm̄ abscondit me in dispensatione incarnati verbi sui in tp̄e tēptationum: quibus mortalis vita mea subiacet. Protexit me in abscōdito tabernaculi sui. Protexit me corde credentē ad iusticiā. In petra exaltauit me: Et vt manifestū etiā fieret ad salutē: qꝺ credidi in sua firmitate fecit eminere ꝯfessionez meā. Et nūc ecce exaltauit caput meum super inimicos meos. Qꝺ mihi seruat in finē: quādo z nunc cū corpus mortuū ē ppter pctm̄: sentio ecce mentem meā seruire legi dei: nec me duci captiuuz sub reuelante lege peccati. Circuiui z īmolaui in tabernaculo ei⁹: hostiā † iubilatōis. Consideraui orbē credentē in christum: z in eo qꝺ pro nobis tpaliter deus humiliatus est gaudēs laudaui eū. Tali eni hostia delectatur. Cantabo z † psallā dño. Corde atq̄ꝫ ope: letabor in dño. Exaudi dñe vocē meā qua clamaui ad te: Exaudi dñe vocez meā interiorē: quā in aures tuas forti intentiōe direxi. Miserere mei z exaudi me. Miserere mei z exaudi me in ea. Tibi dixit cor meū † q̄siui vultū tuū: Non eni hominib⁹ me ostentaui: ꝫ in secreto vbi solus audis. Tibi dixit cor meū q̄siui nō a te aliq̄d extra te pmiū: ꝫ vultū tuū † Vultū tuū dñe req̄rā. Huic inquisitioni pseueranter instabo: Nō eni vile aliq̄d: sed vultū tuū dñe requirā: vt gratis te diligā: q2 pciosius aliq̄d nō inuenio. Ne auertas † vultū tuū a me: Ut inueniā quod q̄ro. Ne declines in ira a seruo tuo. Ne te querēs: in aliud incurrā: q̄d eni hac pena grauius amāti z q̄renti veritatē vultus tui: Adiutor me⁹ esto: ne derelinquas me: Qñ hanc inueniam nisi tu adiuues: Ne derelinquas me. Neq̄ꝫ despicias me deus salutaris meus. Neq̄ꝫ contēnas qꝺ mortalis eternū audz inq̄rere: tu eni deus sanas plagā pcti mei. Qm̄ pater me⁹ z mater mea dereliq̄runt me: Quoniaz regnum seculi huius z ciuitas seculi hui⁹: ex quibus temporaliter z mortaliter natus sum: dereliq̄runt me: querentē te: z despiciētē que promittebant: cum id qꝺ quero dare nō possent. Dominus aũt assumpsit me. Dominus autē: quia potest ipse dare mihi se: assumpsit me. Legē mihi † cōstitue dñe in via tua. Ad te igitur tendēti: z ad tantā professionē peruenienti: ad sapientiam a timore inchoanti. Legem mihi

Alia lr̄a. appropiant.

Alia lr̄a. surgat plīū.

Alia lr̄a. ōibus dieb⁹.

Alia lr̄a. ideā volun tē dñi.

Alia lr̄a. ūitē tēpluz.

Alia lr̄a. † vociferatōis.

Alia lr̄a. † psalmū dicā.

Alia lr̄a. † exquisiuit te facies mea.

Alia lr̄a. † faciē tuam.

Alia lr̄a. † faciem.

Alia lr̄a. † pone.

constitue dñe in via tua: ne aberrantē disciplina tua deserat. **Et dirige me in semita recta ꝓpter inimicos meos.** Et dirige me in rectitudinē angustiaꝝ ei⁹: Nō eni inchoare sufficit cū inimici donec ꝑueniat nō quiescāt. **Ne tradideris me i aīas tribulātiū me.** Ne sinas tribulantes me: satiari de malis meis. **Qm̄ īsurrexerūt mihi testes iniq.** Qm̄ insurrexerūt in me falsa de me dicentes: ad amouēdū ꝛ reuocādū me abs te: q̄si gl̄iaꝫ ab hoīb⁹ querā. **Et mentita est iniquitas sibi.** Itaq̄ꝫ iniquitas mēdacio suo delectata ē. Nā me non mouit: cui ex hoc ꝓmissa est merces maior in celis.

Alia lr̄a. ꝛ in me

Credo videre bona dn̄i in terra viuentium. Et qm̄ hec por passus ē dominus me⁹. Si ego quoq̄ꝫ linguas mētientium contēnā. Os enim qd̄ mentit̄ occidit animā: Credo videre bona dn̄i in terra viuentiū: vbi nullus ē falsitati loc⁹. **Sustine dn̄m: viriliter age: ꝛ cōfortet̄ cor tuū: ꝛ sustine dn̄m.** Sed qn̄ istud erit? Arduū ē mortali: tardū ē amanti: sed audi nō fallacē vocē dicētis: Sustine dominū: Tolera vstionē renū viriliter: ꝛ vstionē cordis fortiter: nō tibi negatū putes: qd̄ nōdū accipis: ne desperatiōe deficias: vide quia dictum est: Sustine dominum.

Alia lr̄a. ꝛ Expecta.

Prefatio in secūdā expositionē eiusdē psalmi.

Dominus deus noster alloquens ꝛ cōsolās nos: ꝑfecto quos respicit ex iusto iudicio suo in sudore vultus nostri panē manducare: ex nobis nobis loqui dignat⁹ ē: vt ostēdat: q: nō solū est cōditor noster: sed ꝛ habitator. Voces istius psalmi quas audiuim⁹: ꝛ ex ꝑte cātauim⁹: si dicam⁹ qd̄ nr̄e sint: verēdum ē quēadmodū verū dicam⁹. Sunt eni voces magis sp̄us dei q̄ꝫ nostre. Rursum si dicamus nostras nō eē: ꝑfecto mētimur: Nō eni ē gemit⁹ nisi laborātium: Aut oīs ista vox q̄ hic sonuit plena dolorꝫ ꝛ lachrymarū: pōt eē eius q̄ nūq̄ꝫ pōt eē miser. Dominꝰ q̄ misericors: nos miseri. Misericors loq̄ dignat⁹ ē miseris: dignat̄ etiā vti i ipis miseris voce miseroum. Ita vtrunq̄ꝫ verū est: ꝛ nostrā esse vocē: ꝛ nostrā nō esse: ꝛ sp̄us dei eē vocē: ꝛ ipius nō eē. Sp̄us dei vox ē: q: ista nisi illo īspirāte n̄ diceremꝰ vl̄ gemere⁹. Ipi⁹ aūt n̄ ē: q: ille nec miser est: nec laborat. Iste autē voces miseroꝝ ꝛ laborantiū sunt. Rursus nostre sunt: q: voces sunt indicātes miseriā nostrā. Itē non sunt nostre: quia ex dono eius. Psalmus iste Dauid: priusq̄ꝫ liniretur: hoc habet titulus psalmi.

Psalmus dauid: priusq̄ꝫ liniretur hoc ē priusq̄ꝫ vngeret.

Vnct⁹ ē eni ille vt rex ꝛ sacerdos: Tūc vngebatur rex ꝛ sacerdos. Que iste illo tpe vncte ꝑsone: in duabus ꝑsonis ꝑfigurabat̄ futur⁹ vn⁹ rex ꝛ sacerdos: vtroq̄ꝫ munere: vnus christ⁹: ꝛ iō christus a chrismate. Nō solū autē caput nostꝝ vnctū ē: sed ꝛ corpus ei⁹ nos ipi: Rex aūt est: q: nos regit ꝛ ducit: sacerdos q: ꝓ nobis interpellat. Et q̄dē solus ille sacerdos talis extitit: vt ipe eēt etiā sacrificium: obtulit deo nō aliū q̄ꝫ seipm̄. Non eni inueniret ꝑter se mūdissimam rōnalē victimā: tanq̄ꝫ agnus imaculatus fuso sanguine suo redimēs nos: cōcorporās nos sibi: faciēs nos mēbra sua: vt in illo ꝛ nos christi essemus. Iō ad oēs christianos ꝑtinet vnctio. Priorib⁹ aūt veteris testamēti tēporibus ad duas solas ꝑsonas ꝑtinebat. Ī̄n autē apparet christi corp⁹ nos eē: quia oēs vnguimur: ꝛ oēs in illo ꝛ christi ꝛ xp̄s sumus: q: quodāmō tot⁹ xp̄s caput ꝛ corpus ē. Vnctio ista ꝑficiet nos sp̄ualiter in illa vita q̄ nobis ꝓmittit̄. Est aūt h̄ vox desiderātꝫ illā vitā: Et ē ista vox hic desiderātꝫ grāꝫ dei q̄ i nobis i fine ꝑficiet̄: iō dcm̄ ē: priusq̄ꝫ liniretur. Vnguimur eni mō i sacramēto: ꝛ sacramēto ipo ꝑfigurat̄ q̄ddaꝫ qd̄ futuri sumus. Et illud nescio q̄d futuꝝ ineffabile desiderare debem⁹: ꝛ in sacramēto gemere: vt i ea re gaudeam⁹: que sacramento premonstratur. Ecce quid dicit.

Expositio secūda.

Domin⁹ illuminatio mea: ꝛ salus mea: quē timebo. Ille me illuminat: recedāt tenebre: Ille me saluat: recedat infirmitas. Ambulans in lumine firmus quē timebo? Nō eni talem salutem dat de⁹: q̄ ab aliquo possit extorq̄ri: aut tale lumē est qd̄ ab aliquo possit obtenebrari. Dn̄s illuminans: nos illuminati: dominus saluās: nos saluati. Si ergo ille illuminans: nos illuminati: ꝛ ille saluans nos saluati: preter ipsum nos tenebre ꝛ infirmitas. Habentes autem i ipo spem certā ꝛ fixam ꝛ verā: quem timebimus? Dn̄s illuminatio mea: domin⁹ salutaris meus. Inueni potētiorem: ꝛ timeo: potentissimū omniū. Ad oīpotentē sic ꝑtineo. vt ꝛ illu-

minet me ꝛ saluet me: nec timeo aliquē ꝓ-
ter ipsum. ¶ Dominus ꝓtector vite
mee: a q̄ trepidabo. Du appropin
quāt sup me nocentes: vt edāt car-
nes meas. Qui tribulāt me inimi
ci mei: ipi īfirmati sunt ꝛ ceciderūt
Itaqꝫ ego quid timebo? aut quē timebo?
Ego quem trepidabo: aut q̄d trepidabo?
Qui me ꝑsequūtur: ipi infirmātur: ipi ca-
dunt: Quare aūt ꝑsequūtur? Ut edāt car-
nes meas. Que sūt carnes mee? Carnales
affectus mei. Seuiāt ꝑsequēdo: nihil ī me
moriꝫ nisi mortale: Erit ī me aliq̄d q̄ perse-
cutor ꝑuenire nō possit: vbi habitat deus
meus. Manducēt carnes meas: finitꝭ car
nibus spiritus ero: ꝛ spūalis. Et quidē tā-
tam salutem mihi ꝓmittit dn̄s meꝰ: vt etiā
modo ista caro mortalis que videꝫ ꝑmit-
ti manibꝰ ꝑsequētiū: nō pereat in eternuꝫ.
Sꝫ qđ demōstratū est in capite meo resur-
gente: hoc oīa mēbra sperent. Quē time-
at aīa mea quā inhabitat deꝰ? Quē timeat
caro mea: cū corruptibile hoc induerit in-
corruptioneꝫ? Uultis noscere: qꝛ carnes illi
mādacāt qui nos ꝑsequūꝫ: nec ipsi autem
carni metuendū est. Seminaꝫ corpus ani
male: surget corpus spūale: Quanta autē
fiducia debet eē ī eo qui nouit dicere: Do-
minus illuminatio mea: ꝛ salus mea queꝫ
timebo. Dominꝰ ꝓtector vite mee a quo
trepidabo? Protegiꝫ impator scutatꝭ: et n̄
timet: ꝓtegiꝫ a mortalibꝰ mortalꝭ ꝛ securus
ē: ꝓtegiꝫ mortalꝭ ab īmortali: ꝛ timebit ꝛ tre
pidabit. Quāta aūt fiducia debeat esse ī
eo qui ista dicit: audite. ¶ Si cōsistāt
aduersū me castra: non timebit cor
meū. Castra munita sunt: sed q̄d munitꝰ
deo? ¶ Si exurgat ī me belluꝫ. Quid
mihi facit bellū? Pōt mihi auferre spē me-
am? Potest mihi auferre qđ dat oīpotēs?
Sicut nō vinciꝫ qui dat: sic nō auferꝫ qđ
dat. Si auferri pōt datū: vinciꝫ dator. Er
go nec ipsa que tꝑaliter accipimꝰ auferre
nobis q̄sq̄ pōt frēs mei: nisi solus ille q̄ de
dit: Spiritualia q̄ donat nō auferet nisi tu
dimiseris: Carnalia vero ꝛ tꝑalia ipse au-
fert: qꝛ ꝛ q̄sq̄s aliꝰ aufert: ip̄o donāte pote-
statē aufert. Nouimꝰ hoc ꝛ legimꝰ in libro
Job: qꝛ nec ille q̄ videꝫ q̄si maximā habe-
re ptātem ad tēpus diabolus: pōt aliquid
nisi permissus. Accepit ptātem ī infima: ꝛ
amisit maxima ꝛ summa: Et nō est ista po-
testas irati: sed pena dānati. Nec ipse er-
go pōt habere aliquā ptātem nisi permis-
sus: Et ī illo libro habes quē cōmemoraui:
ꝛ ī euāgelio dn̄s dicit: Hac nocte postula
uit sathanas: vt vos cribraret sicut triticū
ꝛ ego rogaui ꝓ te Petre: ne deficiat fides
tua. Permittiꝫ aūt: aut ad penā nostram:
aut ad ꝓbationē. Ergo qꝛ nobꝭ nemo pōt
auferre qđ dat deꝰ: nō timeamꝰ nisi deum.
Quicq̄d aliud fremuerit: q̄cq̄d aliud sup-
bierit aduersus nos: nō timeat cor nostrū:
Si exurgat ī me bellū. In hoc ego spe-
rabo. In qua. ¶ Unam petij a dn̄o.
īquit: Feminino genere appellauit qđdaꝫ
beneficiū: tanq̄ꝫ diceret: Unā petitioneꝫ.
Et quomodo solemus loquentes dicere.
Uerbi gratia: duas habes: n̄ dicimꝰ duo:
Hoc more loquēdi vsa ē scriptura. Unaꝫ
inq̄t petij a dn̄o: hāc requirā: Uideamus
q̄d petijt q̄ nihil timet: Magna securitas
cordis. Uultis nihil timere: Hāc vnā peti
te. Quā vnā petit qui nihil timet: aut quā
petit vt nihil timeat? Unam inquit petij a
dn̄o. Hāc requirā. Hoc hic agiꝫ ab eis
q̄ bene ambulant. Quid ē hoc? Que ē illa
vna? Ut īhabitem ī domo dn̄i oēs
dies vite mee. Hec ē vna: Domꝰ enim
ea dicitꝫ: vbi sp̄ manebimꝰ. In ista ꝑegrina
tione dicitꝫ domꝰ: ſꝫ ꝓprie tabernaculū ap-
pellaꝫ. Tabernaculū ꝑegrinantiū ꝛ q̄dam
mō militantiū: ꝛ aduersus hostē pugnātiū
ē. Quādo tabernaculū ē in hac vita: ma-
nifestū ē: qꝛ ē ꝛ hostis. Nā inde dicunꝫ cō-
tubernales: qꝛ simul habēt tabernacula: ꝛ
nostis hoc nomē eē militātiū. Ergo hic ta
bernaculū: ibi domꝰ: Sed ꝛ hoc taberna-
culū: interdū ꝑ abusionē vicinitatis diciꝫ
domus: ꝛ domꝰ aliq̄n̄ ſm eūdē modū dici
tur tabernaculū: ꝓprie tn̄ illa domꝰ: ħ ta-
bernaculū. Quid aūt acturi sumus in illa
domo? Habes euidēter exp̄ssisse alterum
psalmum. Beati qui habitāt in domo tua
in secula seculorū laudabunt te. Hac iste
si dicēdū ē cupiditate ardēs: ꝛ amore isto
estuans: desiderat oēs dies vite sue. in do-
mo dn̄i habitare. In domo dn̄i om̄s dies
vite sue: nō quasi finiendos: sed eternos.
Sic eni dicunꝫ dies quō anni: de quibꝰ di
ctū ē: Et anni tui nō deficiēt: Nā dies vite
eterne vnus dies est sine occasu. Hoc er-
go dixit ad dn̄m: concupiui hanc. Unam
petij: hanc requiram: Et quasi diceremus
ei: ꝛ quid ibi facturꝰ es? Que ibi delectatō
tua? Qđ adiocamētū cordis? Que ille de
licie? Unde gaudia suppetēt? Nō eni ibi ꝑ
durabis nisi felix eris. Felicitas autem illa

vnde succedit: Habemus hic enī felicita/
tes diuersas generis hūani: ⁊ miser quisq̄ di
cit: qn̄ illi subtrahit qd̄ amat. Amāt ḡ ho/
mines diuersas res: ⁊ cū quisq̄ qd̄ amat
hr̄e videt: felix vocat. Uere aūt felix ē: nō
si id habet qd̄ amat: sed si id amet qd̄ amā
dū est. Multi enī miseri sunt magis habē/
do qd̄ amāt q̄ carēdo. Amādo enī res no
xias miseri habēdo sūt miseriores: ⁊ ꝓpici⁹
deus cū male amam⁹: negat qd̄ amamus:
Iratus aūt dat amāti: qd̄ male amat. Ha
bes euidēter dicētē apl'm: Tradidit illos
de⁹ in cōcupiscētias cordis eoꝝ. Dedit er
go qd̄ amabāt: ſ; damnādo. Habes rursū
negātē petitū: ꝓpter qd̄ ter dn̄m rogaui in
qt: vt auferret eū a me: stimulū vicz carnis
⁊ dixit mihi: Sufficit tibi gr̄a mea. Nā vt⁹
ī infirmitate ꝑficit. Ecce illos dedit in con
cupiscētia cordis eoꝝ. Paulo aplo nega/
uit qd̄ orauit: Illis dedit ad dānationem:
huic negauit ad sanitatē: Cuz aūt id ama/
mus qd̄ vult deus vt amemus: proculdu/
bio datur⁹ ē nobis. Hec ē illa vna que de/
bet amari: vt habitemus in domo dn̄i per
oēs dies vite nr̄e. Et q: in istis terrenis ha
bitationibus: diuersis delitijs ⁊ voluptati
bus homines oblectant: ⁊ vnusq̄sq̄ in ea
vult domo habitare: vbi nō habeat qd̄ of
fendat aiūz: ⁊ habeat multa q̄ delectēt. Si
aūt subtrahantur ea q̄ delectabāt: vult hō
vndecūq̄ migrare: interrogem⁹ quasi cu/
riosius: ⁊ dicat iste: Quid nosipsi: quid ac
turus est in illa domo: vbi cupit ⁊ optat ⁊
desiderat: ⁊ hāc vnā petit a dn̄o habitare
in ea oēs dies vite sue. Quid ibi agis q̄so
te: Quid est qd̄ desideras: Audi qd̄: **Ut
cōtēpler delectationē domini.** Ec
ce qd̄ amo: Ecce quare volo habitare ī do
mo dn̄i ꝑ oēs dies vite mee. Habz ibi ma
gnū spectaculū: delectationē ipius domi/
ni cōtēplari. Uult finita nocte sua herere ī
luce ipius. Tūc enī erit mane nostrum no
cte transacta: Unde alio loco psalmus di
cit: Mane astabo tibi ⁊ contemplabor te.
Modo ideo nō contēplor: q: cecidi. tunc
astabo tibi ⁊ ꝯtēplabor. Hec vox hūana ē
Cecidit enī hō: et nō mitteret qui erigeret
nisi cecidissemus. Nos cecidimus: ille de
scendit. Ille ascendit: nos leuamur: q: ne
mo ascendit nisi qui descēdit. Qui ruit le/
uat. Qui descēdit ascēdit: Et nō iō despe
rem⁹: q: ille solus ascēdit. Leuat enī nos:
ad quos cadētes descēdit: ⁊ stabim⁹ ⁊ cō/
tēplabimur: ⁊ magna delectatiōe perfrue/
mur. Ecce dixi ḃ: ⁊ exclamastis desiderio
cuiusdā speciei nōdū vise. Excedat corpo
strū oia vsitata: excedat intētio vniuersas
cōgitatiōes vestras solēnes ex carne: edu/
ctas a sensib⁹ carnis: ⁊ imaginātes nescio
q̄ fantasmata. Totuz ab aio reijcite: q̄cq̄d
occurrerit negate. Cognoscite infirmitatē
cordis vr̄i: ⁊ qcq̄d occurrerit qd̄ cogitare
posset' dicite nō ē illd̄. Nō enī si illud esset
mihi iā occurrisset. Ita desiderabit' qd̄dā
bonū: Quale bonū: Ois boni bonuz: vn̄
oē bonū: bonū cui n̄ addat q̄d nisi sit ipm̄
bonū. Dicit enī bon⁹ hō: ⁊ bonus ager: ⁊
bona dom⁹: ⁊ bonū aial: ⁊ bona arbor: et
bonū corpus: ⁊ bona aia: Adiūxisti quo/
tiens dixisti bonū est. Bonū simplex: ipm̄
bonū q̄ cuncta sūt bona. Ipsum bonū ex
q̄ cuncta sunt bona: ipa est delectatio dn̄i:
hanc cōtemplabimur. Iam videte frēs si
vos delectant bona ista que appellant bo
na: si vos delectant bona que nō sunt per
se bona: Oia enim mutabilia nō per se/
bona: Qualis erit cōtemplatio incōmuta
bilis boni eterni: semper eodem mō manē
tis: Quādoquidem ista que dicuntur bo/
na nullo pacto nos delectarent: nisi essent
bona: nec alio pacto eēnt bona: nisi ab il/
lo essent qui simpliciter bonus est. Ecce q̄
re habitare volo inquit' in domo dn̄i ꝑ oēs
dies vite mee. Dixi vobis quare vt cōtē/
pler delectationē dn̄i: Ut autē semꝑ cōtē/
pler: ⁊ nulla molestia me cōtingat cōtem/
plantē: nulla suggestio auertat: nulla aufe
rat alicuius potētia: nullū inimicū patiar ī
cōtēplando: ⁊ ꝑfruar delitijs meis secur⁹:
ipo dn̄o deo meo: quid fiet mihi: **Prote
get me.** Nō solū ergo cōtēplari volo de/
lectationē dn̄i ait. **Sz ⁊ ꝓtegi templo
ei⁹.** Ut tēplū suū me ꝓtegat: ero tēplū ei⁹
⁊ ꝓtegar ab eo: Nunquid tale ē tēplū dei:
qualia tēpla sūt simulachrorum: Simula/
chra gētiū tēplis suis ꝓtegunt: dn̄s deus
noster tēplum suum ꝓteget: ⁊ securus ero.
Cōtēplabor ad delectationē: ⁊ ꝓtegar ad
salutem. Q̄ erit illa ꝑfecta cōtēplatio: taz
ista ꝑfecta ꝓtectio. ⁊ q̄ illud ꝑfectū gaudi
um cōtēplandi: tā ꝑfecta etiā incorruptio
sanitatis. Ad ista duo verba q̄ dixit: cōtē/
pler delectationem domini: ⁊ protegar tē/
plo eius: pertinent illa duo: vnde psalm⁹
cepit. Dominus illuminatio mea: ⁊ saluta
ris meus quem timebo: Quia cōtēplabor
delectationem domini: illuminatio mea:
q: ꝓtegit me templū suū: salutaris me⁹ est.

Quare autē hoc nobis prestat in finem. ¶ Quoniā abscondit me in tabernaculo suo in die maloꝝ meorum. Erit ergo in domo habitatio ꝑ oēs dies vite mee: ad hoc vt cōtēpler delectationem dñi: ⁊ ꝓtegar templo eius. Ut autē illuc ꝑueniā: vnde mihi ꝓmitto? Qm̄ abscondit me in tabernaculo suo ĩ die maloꝝ meoꝝ: Tūc nō erunt dies malorum meorū: sed videt me in diebus maloꝝ meorum. Qui ꝗ me lōge positū misericorditer respexit: secum positū quō nō illūinabit? Propterea ergo nō imprudenter illam petiui: nec mihi dixit cor meum: quid petis: vel a quo petis? Audes enim a deo aliquid petere peccator inique? Audes sperare aliquam cōtēplationē dei te habituꝝ infirme immundo corde? Audeo inquit: nō de me: sed de ipius delectatione: nō de mea ꝓ̄sumptiōe: sed de illius pignore. Qui tm̄ pignꝰ dedit ꝑegrinanti: ñ deserit ꝑuenientē? Qm̄ abscōdit me in tabernaculo suo in die malorum meoꝝ. Ecce dies maloꝝ nr̄orū: vita ista ē. Dies maloꝝ aliter habēt impij: aliter fideles. Nam etiā credentes: ħ adhuc ꝑegrināntes a dño. Q̄diu eni sumus in hoc corpe: ꝑegrinamur a dño. Hoc apl's dixit. Si dies maloꝝ nō agant: vnde vox dñice orationis: Libera nos a malo: si nō sumus in diebꝰ maloꝝ? Sed lōge discretꝰ dies maloꝝ agunt: qui adhuc nō crediderunt: nec ipos ille despexit. Etenī christus ꝓ impijs mortuus ē. Audeat ꝗ ꝓ̄sumere aīa hūana ⁊ vnā illā petē secura habebit: secura possidebit. Tantū dilecta ē feda: pulchra quō fulgebit? Qm̄ abscondit me in tabernaculo suo: in die malorū meorum. Protexit me in abscondito tabernaculi sui. Quid ē absconditum tabernaculi ipsius? Quid est hoc? Multa enī quasi mēbra tabernacli sui forisecꝰ vidēt: Et ē q̄si auditū: qd̄ dicit penetrale secretū interioris tēpli. Et quid est ħ qd̄ solus sacerdos itrabat? Et forte ipe sacerdos ē abscōditū tabernaculū dei. Accepit eniꝫ de isto tabernaculo carnē: ⁊ fec̄ nos abscōditū tabnacłꝫ: vt tabnaculi eiꝰ alia mēbra ipiꝰ credētes ī eū sint: Abscōditū aūt tabernaculi ipe sit. Mortui enī estis ait apl's: et vita vestra abscondita est cū christo in deo. An vis nosse: qꝛ inde dicit: Petra nēpe est christus. Audi te qd̄ sequit. Qm̄ abscōdit me in tabernaculo suo: in die malorum meorū ꝓtexit me in abscondito tabernaculi sui. Querebas quid sit abscōditū tabernaculi? audi qd̄ sequit. ¶ In petra exaltauit me. Ergo in christo exaltauit me: Qꝛ in puluere humiliasti te: in petra exaltauit te. Sed christus sursum ē: tu aūt adhuc deorsū. Audi sequētia. Et nūc exaltauit caput meum sup inimicos meos. Et nūc antecꝙ veniā ad illā domū: vbi volo habitare per omnes dies vite mee: antecꝙ veniā ad illā cōtēplationem dñi: Et nunc exaltauit caput meū super inimicos meos. Adhuc patior inimicos corporꝭ christi: adhuc nō sum exaltatus sup inimicos meos: sed caput meum exaltauit sup inimicos meos. Iā caput nostrū christus in celo ē: adhuc inimici nostri possunt seuire in nos. Nōdū sumus exaltati sup inimicos: sed caput nostrū iā ibi ē. Unde hoc dixit: Saule saule: quid me ꝑsequeris? Se dixit in nobis eē ħ deorsū: ergo ⁊ nos in illo sumus ibi sursuꝫ: qꝛ ⁊ nunc exaltauit caput meū sup inimicos meos. Ecce quale pignꝰ habēmꝰ: vnde ⁊ nos fide ⁊ spe ⁊ charitate cum capite nr̄o sumus in celo in eternū: quia ⁊ ipm̄ diuinitate ⁊ bonitate: vnitate nobiscuꝫ est in terra vsqꝫ in consūmationē seculi. ¶ Circuiui ⁊ imolaui in tabernaculo eiꝰ hostiā iubilationis. Immolamꝰ hostiā iubilatiōis: imolamꝰ hostiā leticie: hostiā gratulatiōis: hostiā gratiaꝝ actiōis: q̄ verbis explicari nō pōt. Immolamus autē: Ubi? In ipo tabernaculo eius: ĩ sancta ecclesia. Quid ergo imolamꝰ? Abundantissimū ⁊ inenarrabile gaudiū: nullis verbis: voce ineffabili. Hec est hostia iubilatōis: Unde quesita: vnde inuēta ē? Circūeundo. Circūiui inq̄t: ⁊ imolaui ĩ tabernaculo eiꝰ hostiā iubilatōis. Circūiuerat animꝰ tuꝰ ꝑ vniuersā creaturā vndiqꝫ: tibi clamabat creatura: deꝰ me fecit. Quicq̄d delectauerit in arte artificē cōmendat: magis ꝙ si circūeas vniuersa: ꝯsideratio cōcipit artificis laudē. Uides celos: magna opa dei sunt. Uides t'rā: deꝰ fecit: Seminū numera: diuersitates germinū: multitudineꝫ aīalium. Circūi adhuc celos vsqꝫ ad terrā: nihil relinquas: vndiqꝫ tibi oīa resonāt cōditorē. Et ipe spēs creaturaꝝ voces sūt q̄dā creatorē laudātiū. Quis aūt explicet laudibus vniuersā creaturā? Quis illā explicet laudibꝰ? Quis digne laudet: celuꝫ: terrā: mare: ⁊ oīa q̄ in eis sunt? Et ista q̄dē visibilia. Quis digne laudet angelos: sedes: dñationes: ꝓncipatus: ⁊ potestates?

Quis digne laudet hocipm qđ i nobis vi
get? Uiget corpus: mouens mēbra: sensu
exercens: ⁊ memoria tā multa cōplectēs:
intellectu tam multa discernens: q̄s digne
laudet? Aut si i istis creaturis dei sic labo/
rat hūanus sermo: in creatore q̄d agit: nisi
sola restat sermone deficiēte iubilatio? Cir
cūiui ⁊ imolaui in tabernaculo ei⁹: hostiā
iubilatiōis. Est ⁊ alius sensus q̄ mihi vide
tur ad cōtextionē psalmi magis pertinere.
Quia eni dixerat. in petra se exaltatū: qđ
est christus: ⁊ caput suū exaltatū sup inimi
cos suos: qđ est christus. etiā se: q̄ est petra
exaltatus ē in eodē capite suo: exaltatū in
telligi voluit sup inimicos suos: referēs h̄
ad honorē ecclesie: cui cessit inimicoꝝ per
secutio: Et q̄ h̄ p fidē orbis terrarū factū
ē. Circūiui inq̄t: ⁊ imolaui in tabernaculo
eius: hostiā iubilationis: id est cōsideraui
fidē orbis terraꝝ: in qua exaltatū ē caput
meū sup eos qui me psequebant̄: ⁊ in ipso
tabernaculo eius: id est in ecclesia toto or/
be diffusa ineffabiliter laudaui dn̄m. Cā/
tabo ⁊ psallam domino. Securi eri/
mus: ⁊ securi cantabim⁹: ⁊ securi psallem⁹
cū ꝯtemplabimur delectationē domini: ⁊
ꝓtegemur i tēplo eius i illa incorruptiōe:
qn̄ absorbebit̄ mors in victoria. Nō q̄d?
Quia iam dicta sūt gaudia illa que habe/
bimus cū acceperim⁹ illā vnā petitionem:
Nō quid? Exaudi dn̄e vocē meā.
Gemamus mō. Orem⁹ mō. Gemitus nō
ē nisi miserorū: Oratio nō est nisi indigen
tium. Transiet oratio: succedet laudatio:
Transiet fletus: succedet gaudium. Inte
rim mō quādo in dieb⁹ malorum nr̄orum
sumus: nō cesset oratio nr̄a ad deū: a quo
vnā illā petam⁹: ⁊ ab ip̄a petitiōe nō desi/
namus: donec ad eā illo donāte ac perdu
cente ꝑueniam⁹. Exaudi dn̄e vocē meā.
Qua clamaui ad te miserere mei ⁊
exaudi me. Unā illā petit: tādiu rogās:
flens: gemēs nō petit nisi vnā. Finiuit oēs
cupiditates: remansit illa vna quam petit:
Audi q̄ hāc petit. Tibi dixit cor me
um quesiui vultū tuum. Hoc est er/
go qđ pauloante dixit. Ut cōtēpler dele/
ctationē dn̄i. Tibi dixit cor meū: q̄siui vul
tum tuū. Si gaudiū nostrū i isto sole eēt:
nō cor nostrū diceret: Quesiui vultū tuū
dn̄e: s; oculi corpis nostri. Cor nostrū cui
dicit: Quesiui vultū tuū: nisi ei q̄ pertinet
ad oculū cordis: Lucē istam q̄runt oculi
carnis: lucē illā querūt oculi cordis. Sed
vis illā lucē: q̄ videtur oculis cordis vide
re: q̄ ip̄a lux de⁹ ē. De⁹ eni lux ē ait Ioan
nes. Et tenebre in eo nō sūt vlle. Uis ḡ vi
dere illā lucē: munda oculum vnde videt̄:
Beati eni mūdi corde: q̄ ipi deum vide/
būt. Tibi dixit cor meū: q̄siui vultū tuum.
Uultum tuū dn̄e requiram. Unam
petij a dn̄o: hāc req̄rā. Ne auertas fa
ciem tuā a me. Quō se fixit in ista vna
petitiōe? Uis impetrare? Aliud noli pete/
re: vni sufficere: q̄ vna tibi sufficiet. Tibi
dixit cor meū quesiui vultū tuū: vultū tuū
dn̄e requirā: ne auertas faciē tuam a me.
Ne declines i ira a seruo tuo. Ma/
gnifice nihil dici diuini⁹ pōt. Sentiūt hoc
qui vere amāt. Alius vellet beat⁹ ⁊ imor/
talis esse in his que diligit terrenaꝝ concu
piscētiaꝝ voluptatib⁹: ⁊ forte ꝓpterea de/
um coleret ⁊ oraret: vt diu hic viueret i de
licijs suis: ⁊ nō ab eo aliq̄d periret qđ ter/
rena possidet cupiditas: nec aurū. nec ar/
gentū: nec si q̄d p̄dioꝝ oblectaret oculos
ei⁹: nec amici morerent̄: nec filij: nec ꝯiūx:
nec clientes. In his delicijs vellet semper
viuere. Sed q̄ nō pōt semꝑ: Nouit eni se
mortalē: forte ad h̄ colit deum: ⁊ ad h̄ orat
deū: ⁊ ad h̄ gemit deo: vt ista illi oīa vsq; i
finē suppetāt. Et si diceret ei de⁹: Ecce fa/
cio te in his imortalē: ꝓ magno bono acci
peret: ⁊ exultatione gaudioꝝ gratulat⁹ nō
se caperet. Nō vult hoc iste: qui vnam pe
tijt a dn̄o. Sed quid vult? Cōtemplari de
lectationem dn̄i per omnes dies vite sue.
Rursusq; alius qui hoc mō ⁊ hac cā cole
ret deū: si illa sibi temporalia adessent: ira/
tū deū non timeret: nisi ille illud auferret.
Iste nō propter h̄ timet iratū: qn̄quidem
⁊ de inimicis suis dixit: Ut edant carnes
meas. Unde timet iratum? Ne auferat qđ
amauit. quid amauit? Uultū tuū dn̄e: Iō
hāc putat irā dn̄i: si auertat ab illo vultum
suum. Dn̄e ne declines in ira a seruo tuo.
Posset illi forte respōderi h̄ mō. Quid ti/
mes: ne declinet a te in ira? Magis si a te
declinauerit in ira: nō in te vindicabit: si in
curras in illū iratū: vindicabit in te. Opta
ergo poti⁹ vt declinet a te in ira. Nō inq̄t.
Nouit eni q̄d desiderat: ira ei⁹ non est: nisi
auersio vultus ei⁹. Quid si te faciet in deli
cijs istis: ⁊ voluptate gaudioꝝ terrenorū i
mortalē? Rn̄det amator tal̄. Nolo: Quic
q̄d mihi p̄ter illū ē: dulce nō ē. Quicq̄d mi
hi vult dare dn̄s me⁹ auferat totū: ⁊ se mi/
hi det. Ne declines in ira a seruo tuo. For

te ab aliquib⁹ declinat: nō in ira: Quō a q̄busdā qui illi dicūt: Auerte faciē tuā a peccatis meis. Q̄n a peccatis tuis auertit faciē suā: nō in ira a te declinat. Auertat ergo faciē suā a peccatis tuis: sed nō auertat faciē suā a te. **Adiutor me⁹ esto ne derelinquas me.** Ecce eni in via sum: petiui a te vnā: habitare in domo tua p oēs dies vite mee: cōtēplari delectationē tuā: ptegi a tēplo tuo. Hāc petiui vnā: sed vt ad illā pueniā: in via sum. Forte dicis mihi: vt irem: ambula: liberū arbitriū tibi dedi: volūtat̄ tue es: psequere viā: q̄re pacē ꝛ seq̄re eā. Noli a via dclinare: noli ibi remanere: noli retro respicē. Persevera i ābulādo: qm̄ q̄ pseuerauerit vsq̄ i finē: hic salu⁹ erit. Jā tu accepto libero arbitrio: q̄si presumis vnde ambules. Noli de te psumere: si te dereliquerit in ipa via deficies: cades: aberrabis: remanebis. Dic ḡ illi: Volūtatem q̄dem liberā mihi dedisti: sed sine te nihil ē mihi conat⁹ me⁹. Adiutor me⁹ esto ne derelinquas me. **Neq; despicias me deus salutaris meus.** Tu enim adiuuas q̄ cōdidisti: tu nō deseris qui creasti. **Qm̄ pater me⁹ ꝛ mater mea dereliquerūt me.** Fecit se puulū deo: ipm fecit prēm: ipm fecit matrē. Paī ē: q̄ cōdidit: q̄ vocat: q̄ iubet: q̄ regit. Mater: q̄ fouet: q̄ nutrit: q̄ lactat: q̄ cōtinet. Paī meus ꝛ mater mea derelīqrunt me. **Dn̄s aūt assumpsit me.** Et regendū ꝛ nutriendū. Mortales parentes genuerūt: filij successerūt: mortales mortalib⁹. Et ad hoc nati sūt q̄ succederēt: vt qui genuerūt deciderēt. Nō decidet qui me creauit: ego ab illo nō recedā. Pater me⁹ ꝛ mater mea dereliquerūt me: dn̄s autē assumpsit me. Exceptis etiā illis duob⁹ parētib⁹: de quoꝝ carne nati sum⁹: patre masculo: ꝛ mr̄e femina: tanq̄ Adā ꝛ Eua: except̄ illis duob⁹ parentib⁹: habem⁹ hic aliū prēm ꝛ aliā matrē: vel poti⁹ habuim⁹. Pater sm̄ seculum diabolus ē: ꝛ fuit nobis paī cū essem⁹ infideles. Nā infidelib⁹ dicit dn̄s: Vos a prē diabolo estis. Si ille paī oiū impioꝝ qui opaī in filijs diffidētie: Mater q̄ ē: Est q̄dam ciuitas q̄ Babylonia dicit̄. Ciuitas ista societas ē oiū impioꝝ ab oriente vsq̄ in occidentē: ipa h₃ regnū terrenū. Scdm̄ hāc ciuitatē respublica q̄dā dr̄: quā mō videtis senescere ꝛ minui: Hec pma fuit mater nostra in hac nati sum⁹. Cognouimus aliū patrē deū: reliquim⁹ diabolū. Q̄n eni audet accedere ad eos: quos ille suscepit q̄ superat omnia. Cognouimus aliā matreꝫ hierusalē celestem: que est sancta eccl̄ia: cuius portio pegrinat̄ in terra: reliquim⁹ babyloniā. Paī meus ꝛ mater mea dereliq̄runt me: Nō habēt iam q̄d mihi pstēt: q̄ ꝛ quando mihi prestare videbant̄: tu prestabas ꝛ illis imputabā. A quo eni etiam sm̄ mundū istuꝫ prestatur homini: nisi a dn̄o: Aut quid aufert̄ hoi: nisi ille iusserit aut pmiserit q̄ donauit: Sed putāt vani hoies: quia hoc demones pstant quos adorant: ꝛ aliquādo dicunt sibi: Deus ad vitā eternā necessari⁹ ē: ad illā vitā spiritualē: Potestates autem iste debēt a nobis coli propter ista temporalia. O vanitas generī humani. Plus amas illas res: propter quas istos vis colere. Profecto plus hēs istos colere: vbi nō dicam plus: certe vl' tātum. Nō vult aūt de⁹ coli cū illis: nec si ipse colatur: multo ampli⁹: ꝛ illi mlto min⁹ Quid ergo inquies: ꝛ isti nō sūt necessarij ad h̄: Nō. Sed timendū ē: ne irati noceāt. Nō nocebunt nisi ille permittat. Jsti semp habent voluntatem nocendi: nec si placētur: nec si rogentur desinūt nocere velle. Hoc enim maliuolentie illorum propriū est. Ergo quid facis eos colendo: nisi vt illū offēdas: quo offenso in istorū potestate daberis: Et qui tibi nihil possent facere illo placato: faciunt quicquid volūt illo irato. Et vt nouerī: q̄ frustra illos colas: quasi propter tēporalia: quisq̄s hec cogitas: Oēs qui colunt neptunū: nō naufragauerunt: Aut omnes qui blasphemant neptunum: ad portum nō peruenerunt: Omnes mulieres colentes Junoneꝫ bene pepererūt. Aut omnes blasphemantes Junonē: male pepererunt. Hic intelligat charitas vestra: inanes esse homines qui istos volunt colere: vel propter ista terrena. Nam si pter ista terrena colendi essent: soli cultores illorum terrenis omnibus abundarēt. Q̄d quideꝫ si esset: fugere nos talia dona: ꝛ vnam petere a domino deberem⁹. Huc accedit: quia ꝛ ista ille dat: qui offenditur cum isti coluntur. ergo relinquat nos pater noster ꝛ mater nostra: relinquat diabolus: relinquat babylon ciuitas. Dominus nos suscipiat ꝯsolādos tpalib⁹: beatificandos eternis. Q̄m paī me⁹ ꝛ maī mea dereliq̄runt me: dn̄s aūt assūpsit me. Jam ergo

assumptꝰ a domino: deserta illa ciuitate et rectore eius diabolo: quia rector impiorū diabolus est: rector mundi tenebrarūꝫ harum. Quarum tenebrarum? peccatorū infidelium. Unde iam credentibus dicit Apl's. Fuistis aliquando tenebre: nunc autē lux in dño: ergo iam suscepti ab illo: quid dicamus. **Legem mihi cōstitue domine in via tua.** Ausus es petere legem. Quid si tibi dicat implebis legē? Si dedero legem iplebis eam. Non auderet petere: nisi primo diceret. Dñs autē suscepit me. Nō auderet petere: nisi pmo diceret: Adiutor meus esto. Ergo si tu adiuuas: tu suscipis: da legem. Legē mihi constitue dñe in via tua: ergo legem mihi constitue in christo tuo. Ipsa eni via locuta ē nobis. ⁊ dixit: Ego suꝫ via: veritas ⁊ vita. Lex in christo: lex cū misericordia ē: ipsa ē sapientia: de qua scriptū est: Legem aūt et misericordiā in lingua portat: ⁊ si offenderis aliquid in lege: ille q̄ ꝓ te fudit sanguinē suū cōfitenti ignoscit tibi: tu tantū viaꝫ noli deserere: dic illi: susceptor meus esto. **Et dirige me in semita recta ꝓpter inimicos meos.** Legem da: sed ne auferas misericordiaꝫ: Qui dixit ī alio psalmo: Nam ⁊ misericordiā dabit qui legē dedit: Ergo legē mihi cōstitue dñe ī via tua: hoc ad preceptū ꝑtinet: Ad misericordiā quid pertinet? Et dirige me inquit in semita recta: ꝓpter inimicos meos. **Ne tradideris me in animas tribulantiū me.** Id est nō cōsentiaꝫ tribulantibꝰ me. Si eni ꝯsenseris tribulātibꝰ te in aīaꝫ ipiꝰ: quodāmodo nō deuorabūt carnē: sed voluntate ꝑuersa aīam tuam manducabunt. Ne tradideris me in animas tribulantiuꝫ me. Trade si hoc placet in manus tribulātium. Dixerūt enim illi martyres: ⁊ tradidit suos in manibus tribulantium. Sꝫ q̄d tradidit? Carnē: Iuxta qđ đr ī libro Iob: Terra tradita est ī manus impij: caro tradita est in manus peccatoris. Ne tradideris me: nō carnē meam: sed me. Aīa tibi loquor: mente tibi loquor. Nō dico: noli tradere carnem meā in manibus tribulantiū me: sed noli me tradere in animas tribulātiū. Et quomodo traduntᷣ homines in animas tribulantium se. **Quoniā exurrexerunt in me testes iniqui.** Iaꝫ qꝛ testes iniqui sunt: ⁊ multa malā in me dicūt: ⁊ in multis mihi detrahunt: si traditꝰ fuero in aīas eorum: mētiar ⁊ ero socius eorum nō particeps veritatis tue: sed cōꝑticeps mendacij aduersus te. Exurrexerunt mihi testes iniqui. **Et mentita est iniquitas sibi.** Sibi: nō mihi. Sibi semꝑ mētiatur: mihi autē nō mentitur. Si tradideris me in animas tribulantiū me: id ē si cōsensero voluptatibus eorum: iam nō sibi mentita est iniquitas: sed mihi. Si aūt seuiant quātum voluerint: ⁊ conentᷣ impedire cursus meos: nō tamē tu me des in aīas eoꝝ: nō cōsentiendo volūtatibus eoꝝ: manebo ⁊ ego ⁊ ꝑmanebo in veritate tua: ⁊ mētietᷣ iniquitas: nō mihi sed sibi: Redit ad illaꝫ vnā post ista pericula: post labores: pꝰ difficultates: inter manꝰ ꝑsequētium ⁊ tribulantiū estuans: anhelans: laborās: ⁊ firmꝰ ⁊ certus illo suscipiente: illo adiuuante: illo ducēte: illo regente: tamē post illum circūitū ⁊ iubilationē exultans gaudio: ⁊ gemens in laboribus: suspirauit ad extremū ⁊ ait. **Credo videre bona dñi ī terra viuētiū.** O bona dñi dulcia: imortalia: ⁊ icōꝑabilia: sempit̄na icōmutabilia: ⁊ qñ vos videbo bōa dñi? Credo videre: sꝫ ñ ī t̄ra moriētiū. Credo videre bona dñi ī terra viuentiū. Eruet me dñs a terra morientium: qui ꝓpter me dignatus est suscipere terrā morientium: ⁊ mori inter manꝰ morientiū. Eruet me dñs de terra morientiū: Credo videre bona dñi in terra viuentiū. Suspirās dixit: laborās dixit: ꝑiclitās dixit: inter magnā turbam tēptationum: sed tñ sperās totū de misericordia eius: cui dixit: Legē mihi ꝯstitue dñe. Et q̄d illi dic̄: q̄ legem illi cōstituit? Audiamꝰ ⁊ vocem dñi desuꝑ exhortātis nos: ⁊ cōsolantis nos: illius vocē quē habemus ꝓ p̄re ⁊ matre qui nos dereliquerūt: illius vocē audiamus. Audiuit eni gemitus nr̄os: vidit suspiria nr̄a: intuitꝰ ē desideriū nr̄m: ⁊ vnā petitionē nr̄am: vnā postulationē ꝑ aduocatum christū libentᷣ accepit: ⁊ donec pergamus istā peregrinationem: qꝛ dilaturꝰ ē: ñ ablaturꝰ: qđ ꝓmisit nob: dixit nob. **Sustine dñm.** Nō sustinebis mēdacem: nō eū qui poterit falli: nō eū qui nō est inuenturus qđ det. Oipotēs ꝓmisit: certꝰ ꝓmisit: verax ꝓmisit. Sustine dñꝫ. **Viriliter age.** Noli dissolui ne sis intᷣ eos quibꝰ đr Ue his q̄ ꝑdiderūt sustinentiam. Sustine dñm. Omnibꝰ nobis đr: ⁊ vni homini đr: Unꝰ sumꝰ in christo: corpꝰ christi sumus: qui vnā illam desideramꝰ: qui vnā illā petimus: qui ī illis diebus malorum nostro-

rum ingemiſcimus: qui credimus nos videre bona dn̄i in terra viuentium: nobis omnibus: qui vnꝰ in vno ſumus: dr̄: Suſtine dn̄m: viriliter age: **Et confortet̄ cor tuū ⁊ ſuſtine dominū.** Quid aliud tibi dicat: ꝙ̄ vt h̄ repetat: qđ audiſti: Suſtine dn̄m: viriliter age. Ergo q̄ ꝑdit ſuſtinē-tiā: effeminatꝰ ē: ꝑdit vigorē. Hoc viri: h̄ femine audiūt: q̄r in vno viro vir ⁊ femina. Talis in xp̄o nec maſculus nec femina ē: Suſtine dn̄m: viriliter age: ⁊ confortet̄ cor tuū: ⁊ ſuſtine dn̄z. Suſtinēdo dn̄m habeb̄ eū: habebis quē ſuſtinebis. Aliđ deſideras mai9: ſi melius: ſi ſuauius inueneris.

Explicit Tractatus de pſ̄. XXVI. Incipit Tractatꝰ de pſ̄. XXVII. Pſ̄ Dauid.

Ipſius mediatoris vox ē manu fortis in cōflictu paſſionis. Que autē videtur optare inimicis: nō maliuolentie votū ē: ſed enūciatio pene illorū: ſicut in euāgelio ciuitatibꝰ in quibus miracula cū feciſſet: neq̄ credidiſſēt ei: nō maliuolētia optat q̄ dicit: ſꝫ qđ eis immineat predicit.

Alia lra. †clamabo	
Alia lra. †taceas. †aſſimilabor.	

Ad te dn̄e †clamaui: deꝰ meus ne ſileas a me. Ad te dn̄e clamaui: deus meus ne ſepares vnitatē verbi tui: ab eo qđ hō ſū: **Nequā̄ †ſileas a me. et †ero ſilis deſcendentibus ī lacu.** Ex eo enī qđ eternitas verbi tui nō intermittit vnire ſe mihi: ſit vt nō ſim talis hō: quales ſunt ceteri q̄ naſcūtur ī ꝓfūdā miſeriā ſeculi huiꝰ: vbi tāq̄ ſileas nō cognoſcit̄ verbū tuū. **Exaudi dn̄e vocē deprecationis mee: dum oro ad te: dū extollo manꝰ meas ad tēplū ſanctū tuū.** Dū crucifigor ad cor ſalutē qui credētes fiunt templū ſanctum tuum.

Alia lra. †me.

Ne ſimul tradas† cū peccatoribꝰ aīam meā: ⁊ cum operantibus iniq̄tatē ne †coperdas me.

Alia lra. †perdas.

Cū his q̄ loquūtur pacē cū primo ſuo. Cum his qui mihi dicunt: ſcimus q̄r a deo veniſti magiſter. Mala aūt loquūtur ī cordibꝰ ſuis. **Da illis ſcđm opa ipſorum.** Da illis ſcđm opa ipſorū: q̄r hoc iuſtum ē. **Et ſcđm †malignitate affectionū ipſorū.** Mala aūt affectātes bona īuenire nō pn̄t. **Scđm opa manuū illorū da eis.** Q̄uis aliis ad ſalutē valeat qđ fecerīt: Scđm opa tn̄ voluptatū eorū da eis. **Redde retributionē eorū ipſis.** Quia ꝓ veritate quā audiebāt: voluerūt fallaciā retribuere: fallacia iniquorū ipſos fallat. **Q̄m nō intellexerūt opa dn̄i.**

Alia lra. †iuſtitiam adinuentionū.

Et vnde manifeſtū ē h̄ eis accidiſſe: Hinc ſcꝫ q̄m nō intellexerunt opa dn̄i. Hec ipa nimirū iā retributio fuit: vt quē maliuolo aīo hoīeꝫ tēptauerūt: nō cognoſcerēt deū quē cōſilio incarnatū pater miſit. **Et in opa manuū eius.** Nec mouerent̄ ipis viſibilibꝰ opibus q̄ porrecta ſunt: vſq̄ ad oculos eorū. **Deſtrues illos ⁊ nō edificabis eos.** Nihil mihi noceāt: ſꝫ nec conātes rurſus aduerſus eccliāꝫ meā erigere machinas aliq̄đ valeāt. **Bn̄dictꝰ dn̄s q̄m exaudiuit vocē deprecationis mee.** **Dominꝰ adiutor meꝰ ⁊ protector meꝰ.** Dn̄s adiuuās tanta patientē: ⁊ immortalitate ꝓtegens reſurgentē. **In ipo ſperauit cor meū: ⁊ adiutꝰ ſū.** **Et refloruit caro mea:** Id ē ⁊ reſurrexit caro mea. **Et ex volūtate mea cōfitebor illi.** Unde iā cōfitebor mortē metu: nō timoris neceſſitate ſub lege: ſed libera volūtate cū lege ꝯfitebūt̄ illi q̄ credūt in me in quibꝰ: quia ego ſū: ego confitebor. **Dn̄s fortitudo plebis ſue.** Non illa plebs ignorās iuſticiā dei: ⁊ ſuā volēs cōſtituere. Nō enī ꝑ ſe fortē ſe putabit: q̄r dn̄s fortitudo plebis ſue. in huiꝰ vite difficultatibꝰ cū diabolo dimicātis. **Et ꝓtector †ſalutariū chriſti ſui ē.** Ut eā ſaluā factā ꝑ chriſtū ſuū pꝰ fortitudinē bellicam imortalitate pacis: ad vltimū protegat. **Saluū fac ppl̄m tuū dn̄e: ⁊ bn̄dic †hereditatē tuā.** Interpello igitur: poſtq̄ refloruit caro mea: q̄r dixiſti: poſtula a me: ⁊ dabo tibi gentes hereditatē tuā. Saluū fac ergo ppl̄m tuū: ⁊ bn̄dic hereditatē tuam: q̄r oīa mea tua ſunt. **Et rege illos ⁊ extolle illos vſq̄ †in ſeculum.** Et rege illos in hac tēporali vita: et in eternū hinc tolle illos.

Alia lra. †ſaluationum.

Alia lra. †hereditati tue

Alia lra. †in eternum.

Explicit Tractatꝰ de pſ̄. XXVII. Incipit Tractatus de pſ̄. XXVIII. **Pſalmꝰ ipſi Dauid cōſūmationis tabernaculi.**

Pſalmus ipi mediatori manu forti: ꝑfectionis eccleſie ī hoc ſeculo: vbi aduerſus diabolū temporaliter militatur. propheta loquitur.

Afferte domino filii dei: afferte domino filios arietū. Afferte dn̄o voſmetipſos: q̄s per euangelium duces gregū apl̄i genuerunt. **Afferte dn̄o glīaꝫ ⁊ honorē.** Per opera veſtra dn̄s glorificetur ⁊ honoret̄. **Afferte domino glīaꝫ nomini eiꝰ.** Glorioſe per orbē innoteſcat. **Adorate**

Alia lra. † atrio sancto

dn̄m in aula sancta ei⁹. Adorate dominū in dilatato ⁊ sanctificate corde vr̄o. Uos eni estis regnū sanctū tabernaculuȝ eius. ¶ Uox dn̄i super aquas. Uox christi sup̱ populos. De⁹ maiestatis intonuit. Deus maiestatis de nube carnis terribiliter penitētiā predicauit. Dominus sup̱ aquas multas. Ipse dn̄s iesus postea q̄ꝫ vocem emisit sup̱ pp̄los: ⁊ p̱terruit eos: cōuertit in se ⁊ habitauit ī eis. ¶ Uox dn̄i in virtute. Uox dn̄i iam in ipsis potētes faciēs eos. Uox domini ī magnificētia. Uox dn̄i magna faciens in eis. Uox domini ꝯterēs cedros.

Alia lra. † confringet̄.

Uox dn̄i cōtritiōe cordis humilians sup̱bos. Cōteret domin⁹ cedros libani.

Alia lra. † confringet.

Cōteret p̱ potētiā dn̄s elatos nitore terrene nobilitatis: cū ad eos cōfūdēdos ignobilia huius mūdi elegerit: ī quibus ostēdat diuinitatē suā. ¶ Et cōminuet eas tāq̄ꝫ vitulū libani. Et amputata sup̱ba celsitudine illorum: deponit eos ad imitationē humilitatis sue: q̄ tanq̄ꝫ vitul⁹ p̱ ip̄am hui⁹ seculi nobilitatē ad victimā ductus ē. Astiterūt eni reges terre: ⁊ principes cōuenerūt in vnuȝ: aduersus dn̄m: ⁊ aduersus christuȝ ei⁹. Et dilect⁹ sicut filius vnicorniorꝝ. Naȝ ⁊ ip̄e dilectus atq̄ꝫ vnic⁹ patri exinaniuit se nobilitate sua: ⁊ fact⁹ ē hō sicut fili⁹ iudeorū ignorantiū iustitiā dei: ⁊ sup̱be iactantiū tanq̄ꝫ singl'arē iusticiā suā. ¶ Uox dn̄i † p̄cidētis flāmā ignis.

Alia lra. † intercidētis.

Uox dn̄i p̱ ardorē cōcitatissimū p̄sequētiū se: sine vlla sua lesiōe transeūtis vel diuidētis furētē iracūdiam p̄secutorꝝ suorꝝ: vt alij dicerēt: Nūq̄d forte ip̄e ē christ⁹: alij nō: sed seducit pp̄lm: atq̄ꝫ ita p̄cidētis insanū tumultū eorꝝ: vt alios ī caritateȝ suam traijceret: alios in malicia eorꝝ relinqueret. Uox dn̄i cōmouētis solitudinem.

Alia lra. † concutientis desertum.

Uox dn̄i cōmouētis ad fidē gētes quasdā sine spe ⁊ sine deo ī hoc mūdo: vbi nullus p̱pheta: nullus vbi dei predicator: veluti nullus hō habitauerat. Et cōmouebit dn̄s desertū cades. Et tunc celebrari faciet dn̄s scm̄ verbum scripturarꝝ suarꝝ: qd̄ a iudeis nō intelligentibus deserebaṫ. ¶ Uox dn̄i † p̄ficiētis ceruos.

Alia lra. † p̄parantis.

Uox eni dn̄i p̄mo p̄fecit sup̱atores ⁊ repulsores venenosaruȝ linguarum. Et reuelauit † siluas.

Alia lra. † condensa.

Et nūc eis reuelabit opacitates diuinorꝝ librorꝝ ⁊ vmbracula mysteriorū: vbi cū libertate pascantur. Et ī templo ei⁹ † vnusq̄sq̄ꝫ dicet gloriam.

Alia lra. † oēs dicent.

Et in ecclesia ei⁹ oīs in spē eṫnaȝ regenerat⁹: laudat deū p̱ suo q̄sq̄ꝫ dono qd̄ a scō spū accepit. Dn̄s diluuiū † inhabitat.

Alia lra. † inhabitare facit.

Dn̄s ergo p̄mū inhabitat diluuiuȝ huius seculi in sanctis suis: tāq̄ꝫ in arca in ecclesia custodiens. Et sedebit dn̄s rex ī eternū. Et deinde sedebit regnās ī eis in eternū. ¶ Domin⁹ virtutē populo suo dabit. Quia dn̄s virtutē populo suo ꝯtra huius mūdi p̱cellas ⁊ turbines dimicanti dabit: q꜓ pacē illis ī hoc mūdo nō p̱misit. Dn̄s benedicet † pp̄lm suum in pace.

Alia lra. † populo su[...]

Et idem dn̄s benedicet populū suū in se ip̄o: illi pacē p̄stans: qm̄ inquit: pacem meā do vobis: pacē meā relinquo vobis. ¶ Explicit Tractat⁹ de ps̄. XXVIII. ¶ Incipit Tractat⁹ de ps̄. XXIX.

¶ In finē psalm⁹ cātici dedicationis domus ipsi Dauid.

In finē psalm⁹ leticie resurrectionis atq̄ꝫ imortalē statū mutatiōis atq̄ꝫ innouatiōis corp̱is: nō tm̄ dn̄i: sed etiā tot⁹ eccl'ie. Nam in sup̱iore psalmo tabernaculum cōsūmatum est: vbi habitam⁹ belli tēpore. Nūc aūt domus dedicaṫ q̄ in sempiterna pace p̱manebit: christus itaq̄ꝫ totus loquitur. Expositio prima psalmi.

Exaltabo te domine: qm̄ suscepisti me. Sublimitatē tuam laudabo dn̄e: qm̄ suscepisti me. Nec † iocūdasti inimicos meos super me.

Alia lra. † delectasti

Nec eos qui quotiēs varijs per orbē p̄secutionibus me opprimere conati sunt: iocūdasti sup̱ me. ¶ Dn̄e de⁹ me⁹ clamaui ad te: ⁊ sanasti me. Dn̄e deus me⁹ clamaui ad te: ⁊ corp⁹ mortalitate sauciū ⁊ egrū iā nō gero. ¶ Dn̄e † reduxisti ab inferis aīam meā: † saluū fecisti me a descēdentib⁹ ī lacum.

Alia li[...] † eduxisti [...] inferno. † saluasti

Saluū fecisti me a ꝯditiōe p̱funde cecitatis: atq̄ꝫ infirmi limi corruptibil' carnis. ¶ Psallite dn̄o sancti ei⁹. Exultet p̱pheta futura ista canēs ⁊ dicat. Psallite dn̄o sancti eius. Et cōfitemini memorie sanctitatis eius. Et cōfitemini ei q̄ sanctitatis qua vos sanctificauit nō ē obliṫ⁹: cū totū hoc mediū tempus desiderio vr̄o lōgū eēt. Qm̄ ira ī indignatōe ei⁹. Qm̄ vindicauit ī vos p̄mū pctm̄: qd̄ morte soluistis. Et vita in voluntate eius. Et vitam eternam ad quam redire nullis vestris viribus possetis: quia voluit dedit. ¶ Uespere demorabitur † fletus.

Alia l[...] † Ad vesp[...]

Uespere cepit: vbi sapientie lumē recessit

a peccāte hoīe: quādo morte dānatꝰ ē: ab
ipso vespere morās habebit fletus: q̄diu
Alia lra. tad leticia. in laboribus ⁊ tēptationibꝰ ppl's dei expec
tat diē dn̄i. Et ī matutinū exultatō.
Usq̧ in matutinū ergo exultatio resurre
ctiōis futura ē: q̄ in matutina dn̄i resurre
ctione pfloruit. Ego aūt dixi ī mea
abundātia: nō monebor in eternū
Ego aūt ille ppl's q̄ ab initio loq̄bar: dixi ī
mea abūdātia: iā nullā patiens egestatem
nō mouebor in eternū. Dn̄e ī volun
tate tua pstitisti decori meo virtu
tem. Sed hāc abūdātiā dn̄e nō ex me mi
hi eē: sed in volūtate tua pstitisse te decori
meo virtutē ex eo didici. Auertisti au
tē faciē tuā a me: ⁊ factꝰ sū ꝯturba
tus. Qd̄ auertisti aliq̄n a peccāte faciem
tuā: factus sū cōturbatꝰ recedēte a me illu
minatione noticie tue. Ad te dn̄e cla
mabo: ⁊ ad deū meū deprecabor.
Qn̄ tēpus cōturbatiōis ⁊ miserie mee re
colens: ⁊ tanq̧ in eo cōstitutꝰ: audio vocē
primogeniti tui capitꝰ mei ꝓ me morituri:
⁊ dicētis: ad te dn̄e clamabo: ⁊ ad deū me
um depcabor. Que vtilitas ī san
guīe meo: dū descēdo ī corruptio
nem. Que vtilitas in effusione sanguinis
mei: dū descēdo in corruptionē. Nun
q̄d cōfitebitur tibi puluis: Si enim
nō statim resurrexero: corruptumq̧ fuerit
corpus meū: nūquid ꝯfitebit̄ tibi puluis:
id est turba impiorū quā mea resurrectiōe
iustificabo. Aut annūciabit veritatē
tuā. Aut annūciabit ad salutē ceterorum
Alia lra. mei. veritatē tuam. Audiuit dn̄s ⁊ mi
sertus ē mihi: dn̄s factꝰ ē adiutor
meus. Nec dedit sanctū suū videre cor
ruptionē. Cōuertisti planctū meū
ī gaudiū mihi. Quē primogenitum a
mortuis cōsecuta ecclesia: nunc in dedica
tione domus tue dico: Cōuertisti planctū
Alia lra. rcīdedisti. meū in gaudium mihi. Conscidisti sac
cū meū: ⁊ pcīxisti me leticia. Consci
disti velamentū peccatorum meorum tri
stitiā mortalitatis mee: ⁊ cīxisti me stola
prima imortalitatis leticie. Ut cantet ti
bi gloria mea: ⁊ nō cōpungar. Ut
iam nō plangat: sed cantet tibi nō humili
tas sed gloria mea: q: iam ex humilitate ex
altasti me: ⁊ nō cōpungar conscientia pec
cati: timore mortis: timore iudicij. Dn̄e
deꝰ in eternū cōfitebor tibi. Et hec
ē glīa mea dn̄e deꝰ meꝰ: vt in eternū ꝯfite
ar tibi: qd̄ nihil mihi ex me s̄ oīa bōa ex te.

Prefatio ī expositionē secūdā eiusdē ps.
Hoc certe cantauimus: Exal
tabo te dn̄e qm̄ suscepisti me:
nec iocūdasti inimicos me
os super me. Si nouerimꝰ de scripturis
sanctis: q̄ sint inimici nostri: cognoscimꝰ
huiꝰ cantici veritatem. Si autē nos fallat
carnis prudentia: vt nō cognoscamus ad
uersus q̄s nob̄ sit colluctatio: In ip̄o psal
mi huius exordio inuenimꝰ questionē quā
soluere nō possumꝰ. Cuiꝰ eni putamꝰ esse
vocē laudantis deū ⁊ grās agētis ⁊ exul
tantis atq̧ dicentis: Exaltabo te dn̄e: qm̄
suscepisti me: nec iocundasti inimicos me
os sup me: Primo ip̄m dn̄m cōsideremus
qui s̄m id qd̄ homo eē dignatus est: potu
it sibi p̄cedente ꝓphetia nō incōgrue v̄ba
ista coaptare. Ex quo eni hō: ex hoc ⁊ ifir
mus: ex quo infirmus: ex hoc ⁊ orās. Nā
qd̄ mō audiuimꝰ cū euāgeliū legeret̄: quē
admodū etiā in desertum secesserit a disci
pulis suis: q̄ eū sunt cōsecuti ⁊ inuenerūt eū.
Recedēs aūt ibi orabat: ⁊ dcm̄ ē a discipul̄
q̄ eū inuenerunt: Querūt te hoīes. At ille re
spōdit: Eamus: ⁊ in alia loca atq̧ castella
predicare. Ad hoc eni veni. Si diuinita
tē domini nostri Jesu christi cōsideres: q̄s
orat: Ad quē orat: Quare orat: Orat deꝰ
Orat ad equalē. Cām aūt orandi quā ha
bet: sp̄ beatꝰ: sp̄ oīpotēs: sp̄ icōmutabilis:
eternꝰ: ⁊ patri coeternꝰ. Intuēs ḡ qd̄ p Jo
hānē q̄si p quādā nubē suā ip̄e intonuit di
cēs: In p̄ncipio erat v̄bū: ⁊ v̄bū erat apd̄
deū: ⁊ deꝰ erat v̄bū: h̄ erat in p̄ncipio apd̄
deū: oīa p ip̄m facta sūt: ⁊ sine ipso factū ē
nihil: qd̄ factū ē in illo vita erat: ⁊ vita erat
lux hoim: ⁊ lux in tenebris lucet: ⁊ tenebre
eā nō cōp̄henderūt. Hucvsq̧ dicētes: nō
inuenimꝰ orationē: nec cām orādi: nec lo
cū orādi: nec effectū orādi. Sȝ qm̄ paulo
pꝰ dicit: Et verbū caro factū ē: ⁊ habitauit
in nob̄: Habes maiestatē ad quā ores: ha
bes hūanitatē q̄ ꝓ te oret. Nā h̄ dictuȝ est
ab ap̄lo: etiā post resurrectionē dn̄i nr̄i Je
su xp̄i: q̄ sedȝ inq̄t ad dexterā dei: q̄ etiā int̄
pellat ꝓ nobis. Quare interpellat ꝓ nob̄:
Qr mediator eē dignatꝰ ē. Quid ē eē me
diatorē int̄ deū ⁊ hoīes: Nō int̄ p̄rē ⁊ ho
mines: sed inter deū ⁊ hoīes. Quid ē deꝰ:
Pat̄ ⁊ filiꝰ ⁊ sp̄ūssanctꝰ. Quid sūt hoīes:
Peccatores impij mortales. Inter illam
trinitatē: ⁊ hominum infirmitatem: ⁊ iniq
tatem: mediator factus est homo: non ini
quus: sed tamē infirmus: vt ex eo qd̄ nō i

iquus iũgeret te deo: ex eo quod infirmus
ꝓpinquaret tibi: atq̃ ita vt inter hoiem ⁊
deũ mediator existeret: verbũ caro factuꝫ
ẽ: id ẽ verbũ hõ factũ ẽ. Noie enim carnis
appellati sunt hoies: inde est ⁊ videbit oĩs
caro salutare dei. Oĩs caro dictuꝫ ẽ: oĩs
hoies. Et apl's. Nõ ẽ nobis colluctatõ ad
uersus carnẽ ⁊ sanguinẽ: id ẽ aduersus ho
mines: ſ aduersus ꝑncipes ⁊ ptãtes ⁊ re
ctores mũdi tenebrarũ harũ: de quib⁹ i cõ
sequẽtibus: si dñs iuuerit loquemur. Per
tinet eni ista distinctio ad expositionẽ psal
mi: quẽ in noĩe dñi suscepim⁹ enodare san
ctitati vestre: Tamẽ ad h̄ dixi hec exẽpla
vt noueritis carnẽ appellatos eẽ hoies: vt
qd̄ dictũ ẽ: ⁊ verbũ caro fcm̃ ẽ: intelligatis
dcm̃ ⁊ v̇bũ hõ factũ ẽ. Neq̃ sine cã h̄ dixi.
Nouerit sanctitas vr̃a fuisse quandã here
sim: vel adhuc fortassis habere reliquias
quorũdã qui dicti sũt apollinariste. Aliq
eni ipoꝝ dixerũt hoiem quẽ suscepit sapiẽ
tia dei: ⁊ in q̃ expssit ꝑsonã suã: nõ sicut ce
teris hoibus: sed sicut dictũ ẽ in psalmo.
Unxit te deus de⁹ tu⁹ oleo exultatõis pre
ꝑticipib⁹ tuis: id ẽ amplius q̃ ꝑticipes tu
os: ne puteť vnct⁹ sic xp̄s quõ ceteri hoies:
quõ ceteri iusti: quõ pr̃iarche: prophete:
apl'i: ⁊ martyres: ⁊ quicquid magnũ ẽ i ge
nere hũano: Qñq̃dẽ nihil mai⁹ extitit i ge
nere hũano q̃ Johes baptista: nec in na
tis mulieꝝ exurrexit. Si q̃ris excellentiaꝫ
hois: Johes baptista ẽ. Cui aũt Johes se
dicit nõ eẽ dignũ corrigiã calciamenti sol
uere: quid erat ille nisi ampli⁹ q̃ ceteri ho
mines: etiã in ipo hoie ampli⁹ q̃ ceteri ho
mines: Nã ſm deũ ⁊ ſm diuinitateꝫ: ⁊ ſm
id qd̄ in ꝑncipio erat verbũ: ⁊ verbuꝫ erat
apud deũ: ⁊ de⁹ erat verbũ: sup oẽm crea
turã eq̃lis ẽ patri: ſ agimus de hoie. Forte
putat quisq̃ vestrũ frẽs: q: hõ ille suscept⁹
a sapiẽtia dei: equalis erat ceteri hoibus.
Si i tuis mẽbris multũ distat inter caput ⁊
cetera mẽbra: certe oĩa mẽbra faciunt cor
pus vnũ: multũ tñ interest inter caput ⁊ ce
tera mẽbra. Eteni in ceteris mẽbris nõ sen
tis nisi tactũ. tãgendo sentis in ceteris mẽ
bris: in capite aũt vides ⁊ audis ⁊ olfacis
⁊ gustas ⁊ tangis: Si tãta excellentia ẽ ca
pitis ad mẽbra cetera: quãta excellẽtia ẽ
capitis: vniuerse eccl'ie: id ẽ illi⁹ hois queꝫ
voluit de⁹ mediatorẽ eẽ inter deũ ⁊ homi
nes. Ergo illi heretici dixerũt: hoieꝫ illum
quẽ suscepit verbũ: cũ verbũ caro factũ ẽ:
nõ habuisse mẽtẽ hũanã: ſ tantũ aĩam sine
itelligẽtia hũana fuisse. Hoiem eñ videť:
vnde cõstat: ex aĩa ⁊ corpe: ſ ipa aĩa hũa-
na habet aliq̃d qd̄ nõ habẽt aĩe pecorum.
Nã ⁊ pecora aĩam habẽt: ⁊ aĩalia vocãť:
Nõ eni vocarenť aĩalia nisi ab aĩa: ⁊ vide
mus: q: ⁊ ipa viuũt. Sed q̃d hꝫ ampli⁹ ho
mo: vnde fact⁹ ẽ ad imaginẽ dei: q: intelli
git ⁊ sapit: quia discernit bonũ a malo: i h̄
fact⁹ ẽ ad imaginẽ ⁊ silitudinẽ dei. Habet
ergo aliq̃d qd̄ nõ habẽt pecora: ⁊ q: cõtẽ-
nit in se qd̄ melior est pecorib⁹: perimit i se
vel deserit: ⁊ quodãmõ obsolefacit imagi-
nẽ dei: vt dicať talib⁹. Nolite eẽ sicut equ⁹
⁊ mulus: quib⁹ nõ ẽ intellect⁹. Illi igiť he-
retici dixerũt: dñm nostrũ Jesum xp̄m nõ
habuisse mentẽ humanã. Et illud qd̄ logi
con greci dicũt: nos dicim⁹ rõnale. Unde
hõ ratiocinať: qd̄ nõ habent cetera aĩalia.
Sꝫ quid dicũt: Ipsũ verbũ dei: hoc erat i
illo hoie ꝓ mẽte. Exclusi sunt isti: respuit il
los catholica fides q̇ heresim fecerũt: ⁊ cõ
firmatũ est in catholica fide: hoiem illum
quẽ suscepit sapiẽtia dei: nihil minus ha-
buisse q̃ ceteri hoies: quãtũ ꝑtinet ad inte
gritatẽ nature: Quãtũ aũt ad excellentiã
ꝑsone: aliud q̃ ceteri hoies. Nã ceteri ho-
mines pñt dici ꝑticipes verbi dei habẽtes
verbũ dei: nullus aũt eoꝝ põt dici verbuꝫ
dei: qd̄ dictũ ẽ illi cui dcm̃ ẽ: Uerbũ caro
factũ ẽ. Nõ defuerũt etiã alij q̇dam ex ipo
errore venientes: q̇ nõ solũ mẽtem dicerẽt
nõ habuisse illũ hoieꝫ mediatorẽ xp̄m iter
deũ ⁊ hoies. ſ nec aĩam. ſ tñ dixerũt: ver-
bũ caro erat: ⁊ aĩa ibi nõ erat hũana: mẽs
ibi nõ erat hũana. Hoc dixerũt. Sꝫ quid
erat: Uerbũ ⁊ caro. Et istos respuit eccl'ia
catholica: ⁊ expellit eos ab ouib⁹: ⁊ a sim-
plici ⁊ vera fide. et cõfirmatũ ẽ quẽadmo-
dũ dixi hoiem illũ mediatorẽ habuisse oĩa
hois ꝑter pctm̃. Si eni mlta gessit ſm cor-
pus: ex q̇ intelligam⁹: q: habuit corp⁹ nõ i
mẽdacio ſ in veritate: vtputa: quõ intelli-
gim⁹: q: habuit corp⁹: ãbulauit: sedit: dor
miuit: cõphẽsus ẽ: flagellat⁹ ẽ: colaphizat⁹
ẽ: crucifix⁹ ẽ: mortu⁹ ẽ. Tolle corpus nihil
hoꝝ fieri potuit. Quõ g̃ ex his indicijs co
gnoscim⁹ i euãgelio: q: verũ corp⁹ habuit:
sic et ipe etiã p⁹ resurrectõeꝫ dixit: Palpate
⁊ videte q: spũs carnẽ ⁊ ossa nõ hꝫ: sic me
videť hr̃e. Quõ ex his reb⁹: ex his opib⁹
credim⁹ ⁊ intelligim⁹ ⁊ nouim⁹: q: corpus
habuit dñs Jesus: sic ⁊ ex quibusdã alijs
officijs naturalib⁹: q: habuit aĩaꝫ: Esurire
sitire: aĩe sunt ista. Tolle aĩam: corp⁹ h̄ exa

nime nõ poterit: Si falsa dicunt ista fuisse:
falsa erũt ⁊ illa q̄ de corpe credũt. Si aũt
ex eo verũ corp⁹: q꞉ vera officia corpis: ex
eo vera aĩa: q꞉ vera officia aĩe. Quid ḡ: q̄
niã dñs fact⁹ est infirm⁹ ꝓpter te: O hõ q̄
audis nõ tibi cõpares deũ. Eteni creatu-
ra es: ille creator tu⁹. Nec illũ hoiem tibi
cõferas: q꞉ ꝓpter te hõ de⁹ tu⁹: ⁊ verbũ fi
li⁹ dei: ꝟ illũ hoiem tibi pferas tãq̄ media
torẽ: deũ aũt supra oẽm creaturã: ⁊ si itel-
ligas: q꞉ q̄ hõ fact⁹ est ꝓpter te: nõ icõgrue
orat ꝓ te. Si ḡ nõ incõgrue orat ꝓ te: non
incõgrue potuit ⁊ ista verba dicere ꝓpter
te: Exaltabo te dñe qm̃ suscepisti me: nec
iocũdasti inimicos meos sup me. Sꝫ ista
verba: si non intelligamus nec iocundasti
inimicos meos super me: falsa erũt ipsum
dominũ Jesũ xp̃m cogitãtes. Quõ eni ve
rũ est: si xp̃s dñs loquit᷑: Exaltabo te dñe
qm̃ suscepisti me: Ex psona hois: ex perso
na infirmitat᷑: ex psona carnis: Quõ verũ
ẽ: qñquidez iocundati sunt inimici ei⁹ sup
eũ: qñ illũ crucifixerũt: tenuerũt eum: ⁊ fla
gellauerũt: ⁊ colaphizauerũt: dicẽtes: ꝓphe
tiza nobis xp̃e: Ista iocunditas eoꝝ q̄si co
git nos putare falsũ eẽ: qd̃ dictũ ẽ. Nec io
cundasti inimicos meos super me. Deide
cũ in cruce pẽderet: ⁊ transiebãt vl̃ stabãt
⁊ attendebãt ⁊ caput mouebãt: ⁊ dicebãt:
Ecce fili⁹ dei: alios saluos fecit: seipm̃ nõ
põt: descẽdat de cruce: ⁊ credim⁹ in eũ: di
cẽtes ista: Nõne iocũdabãt᷑ sup eũ. Ubi ẽ
ḡ ista vox: Exaltabo te dñe qm̃ suscepisti
me: nec iocundasti inimicos meos sup me:
Fortasse nõ ẽ ista vox dñi nr̃i iesu xp̃i: id ẽ
ipsi⁹ hois: ꝟ vniuerse eccl̃ie ppl̃i xp̃iani: q꞉
oĩs hõ in xp̃o vn⁹ hõ ẽ: ⁊ vnitas xp̃ianorũ
vn⁹ hõ. Fortasse ip̃e hõ: id est vnitas xp̃ia
noꝝ ipsa dicit: Exaltabo te dñe qm̃ susce
pisti me: nec iocũdasti inimicos meos sup
me. Quõ ⁊ ꝟ verũ ẽ de illis: Nõ sũt cõpre
hensi apl̃i: nõ sũt cesi: nõ sunt flagellati: nõ
sunt occisi: nõ sunt crucifixi: nõ sũt incensi
viui: nõ ad bestias pugnauerũt: quoꝝ me
morias celebramus: Qñ aũt ista illis faci
ebãt hoies: nõne iocũdabantur sup eos:
Quõ ergo põt ⁊ ppl̃s xp̃ian⁹ dicere: Exal
tabo te dñe: qm̃ suscepisti me: nec iocũda
sti inimicos meos sup me. Intelligam⁹ ꝟ:
Sed videamus primo titulũ psalmi. Ha
bet eni. In finẽ psalm⁹ cãtici dedica
tionis dom⁹ ipi dauid. In ꝟ titu
lo est oĩs spes ⁊ vniuersum sacramẽtũ dis
soluẽde hui⁹ q̄õnis. Dedicabit᷑ dom⁹ ali
qñ q̄ mõ fabricat᷑: Nõ eni fabricat᷑ dom⁹:
id est eccl̃ia: postea dedicabit᷑. In dedica
tione apparebit gl̃a ppl̃i xp̃iani q̄ mõ latet.
Seuiant mõ inimici: humilient: faciãt non
quicq̄d volũt: ꝟ sicut desuper pmittuntur.
Nõ eni quicq̄d passi ab inimicis fuerim⁹:
ꝟ inimicis deputãdũ ẽ: ⁊ nõ dño deo nr̃o
Qñquidẽ i ip̃o exemplo mediator demõ
strauit nobis: q꞉ desup pmittit hoies noce
re: nõ volũtatẽ nocẽdi desup dari ꝟ p̄tãtẽ.
Unusquisq̄ꝫ eni malus apud se hꝫ volũta
tem nocendi: vt autẽ possit nocere non hꝫ
p̄tãtez. Ut velit iã reus est: vt possit occul
ta dispẽsatiõe ꝓuidentie dei in aliuz pmit
titur ad penam: in alium permittitur ad
probationem: in alium permittit᷑ ad coro-
nã. Ad penã quõ pmissi sũt allophili: id ẽ
alienigene capere ppl̃m isrl̃: q꞉ peccauerũt
in deum. Ad ꝓbationẽ eni pmissus ẽ dia
bol in⁹ Job. Probat⁹ ẽ aũt Job: cõfusus
est diabolus. Ad coronã vero pmissi sunt
psecutores in martyres: Occisi sũt marty
res: quasi vicisse se arbitrati sũt persecuto
res. Illi i manifesto falso triũphauerunt.
illi in occulto vero coronati sunt. Ergo in
quẽ pmittit᷑ occulte dispẽsatiõis ẽ ꝓuiden
tie dei. Ut aũt velit nocere ipius hois est:
non enim cõtinuo quẽ vult occidit. Itaq̄ꝫ
ipse dominus iudex viuorum ⁊ mortuoꝝ
stans ante hoiem iudicẽ: prebẽs nobis hu
militat᷑ exẽplũ ⁊ patiẽtie documẽtũ: nõ vi
ctus: sed militi pugnandi exemplũ: demõ
strans: minanti iudici: tumenti superbia ⁊
dicenti: Nescis q꞉ p̄tãtem habeo dimittẽ
di ⁊ occidendi te: Abstulit typum inflan
tis: ⁊ tanq̄ꝫ reddens exufflationez qua de
tumesceret: Nõ haberes inq̄t i me potesta
tem: nisi data tibi eẽt desuper. Et Job nẽ
pe diabolus occidit filios ipsius: diabol⁹
tulit omnem substãtiã ipius. Et ille quid:
Dominus dedit: dominus abstulit: sic do
mino placuit ita factum est: sit nomen do
mini benedictum. Non triumphet inimi
cus: quia ipse fecit. Noui ergo iquit a quo
sit permissus. Diabolo tribuatur nocendi
voluntas: domino meo ꝓbandi p̄tãs. In
ipso vulnere corporis accedit vxor reli-
cta sicut Eua: adiutrix diaboli: non con-
solatrix mariti: temptat et dicit inter mul
tas increpationes: dic aliquod verbum
in deum ⁊ morere. Et ille Adam in sterco
re ẽ cautior: q̄ꝫ Adã i paradiso. Nã Adã
in paradiso consensit mulieri vt de paradi
so dimitteretur. Adam in stercore respuit

mulierē: vt ad ꝑadisū admitterek. Quid er
go ille Adā in stercore ꝓturiēs imortalita-
tē intrinsecꝰ: vermibꝰ fluescēs extrinsecus:
q̄d ait mulieri? Tāq̄ʒ vna ex insipiētibꝰ mu
lieribꝰ locuta es. Si bona ꝑcepimꝰ de ma
nu dñi: mala aūt q̄re nō sustineamꝰ? Iterū
ꝛ ille manū dñi dixit in se: qđ cū diabolus
ꝑcusserat: q: nō attēdebat q̄s ꝑcuteret: sed
q̄s ꝑmitteret. Nāq̄ʒ ꝛ ip̄e diabolus eādem
ptātez quā sibi volebat dari: manū dñi ap
pellauit. Nā obijciēs crimē iusto viro: cui
dñs ꝓhibebat testimoniū: ait deo: Nūq̄d
gratis Iob colit dñm? Tanta bona illi de
disti: ꝓpterea te colit. Sʒ mitte manū tuaʒ
ꝛ tāge oīa q̄ sunt eiꝰ: nisi ī facie tua benedi
xerit tibi. Quid ē mitte manū tuā: cū ipse
vellet mittere? Sʒ q: ipse nō ꝑosset mittere
manū suā: ip̄am ptātez quā accepit a deo
manū dei appellauit. Quid ḡ frēs: q: tāta
inimici ī xp̄ianos fecerūt: ꝛ exultauerunt:
ꝛ iocūdati sunt suꝑ eos? Sʒ qñ apparebit
q: nō sunt iocūdati? Quādo illi ꝯfundērꝰ
illi exultabūt in aduentu dñi dei nr̄i: cū ve
nerit ferēs in manu retributiōes: dānatio-
nem impijs: regnū iustis: societatē cū dia-
bolo iniquis: societatē cuʒ xp̄o fidelibus.
Quādo ergo h̄ ostēdet? Quādo stabūt iu
sti in magna ꝯstantia. De scripturis dico:
recordamini lectionem de libro sapientie.
Tūc stabūt iusti in magna ꝯstātia aduer
sus eos qui se angustiauerūt. Illi autez di
cēt inter se penitētes: ꝛ p̄ angustia sp̄ūs ge
mētes: Quid nobis ꝓfuit superbia: ꝛ diui
ciaꝝ iactātia quid cōtulit nobis? Trāsierūt
eñ oīa illa tanq̄ʒ vmbra. Et quid dicēt de
iustis? Quomō ꝯputati sūt iter filios dei:
ꝛ inter sanctos sors illoꝝ ē. Tūc erit dedi-
catio domꝰ: que mō in tribulatiōibꝰ fabri-
catur. Tūc recte dicit ppl's ille: Exaltabo
te dñe qm̄ suscepisti me: nec iocūdasti ini-
micos meos super me. Vera ergo erit vox
ista in ppl'o dei: qui ppl's mō angustak: mo-
do tribulak: tātis tētationibꝰ: tantis scāda
lis: tantis insecutiōibꝰ: tāta pressura. Hec
tormēta animi nō sentit in eccl'ia q̄ nō pro-
ficit: putat eni q: pax est. Sed incipiat pro
ficere: ꝛ tūc videt in qua pressura sit: q: cū
creuisset herba ꝛ fructū fecisset: tūc apparu
erūt zizania. Et q̄ appōit sciaʒ apponit do
lorē: proficiat ꝛ videbit vbi sic existat fru-
ctus ꝛ apparebūt zizania: Vox veridica ē
ꝑ apl'm: deleri nō pōt ab initio vsq̄ʒ ī finē:
sed ꝛ oēs qui volūt inquit pie viuere ī xp̄o
ꝑsecutionē patiunk. Maligni aūt hoīes ꝛ

seductores ꝓficiūt in peius: ipsi errantes
ꝛ alios in errorē mittētes. Et vnde v̄ba il-
la psalmi: Sustinē dñm: viriliꝭ age: ꝛ con-
fortek cor tuū ꝛ sustine dominū? Paꝝ erat
semel sustinere dominū nisi repeteret. Ne
forte sustineret biduo: triduo. quatriduo:
ꝛ maneret pressura ꝛ tribulatio: ideo addi
dit viriliter age: addidit ꝛ cōfortek cor tuū
Et q: ab initio vsq̄ʒ in finē sic erit: qđ habʒ
sententia in capite: hoc habet in fine: ꝛ su-
stine dominū. Trāseūt ista que te premūt
ꝛ vēiet quē sustines ꝛ exterget sudorē. Sic
cabit lachrymā: vltra nō flebis. Mō autē
gemamus in tribulatiōibꝰ sicut dicit Iob:
Nōne tēptatio ē vita hūana suꝑ terram?
Tamē frēs anteq̄ʒ veniat dies dedicatio-
nis domꝰ: videamus q: iā dedicatū ē ca-
put nostrū: iā facta ē dedicatio domꝰ in ca
pite tāq̄ʒ dedicatio fundamēti. Caput sur
sum ē: fundamētū deorsū ē. Ne forte pro-
pterea male dixerimꝰ fundamētū eē xp̄m:
q: culmē ē potiꝰ: ascēdit ī celū: sedet ad de
xterā patr̄. Sʒ puto nos nō errasse. Apl's
eni dixit. Fundamētū eni aliud nemo pōt
ponek p̄ter id qđ positū ē: qđ ē Iesus xp̄s
Siquis autē suꝑedificauerit supra funda-
mentū hoc: auꝝ: argentū: lapides p̄ciosos
Qui bene viuūt: qui deū honorant ꝛ lau-
dant: qui patientes sūt in tribulationibus
qui desiderāt patriā: ip̄i edificāt auꝝ: argē
tū: lapides p̄ciosos. Qui aūt amāt adhuc
secularia ꝛ negocijs terenis adhuc īplicati
sūt: ꝛ dediti sūt vīculis q̄busdā ꝛ affectiōi
bus carnis: domibꝰ suis: cōiugibꝰ: posses
sionibꝰ: ꝛ tamē xp̄iani sunt: ita vt cor eoꝝ
nō recedat a xp̄o: ꝛ nihil p̄ponat xp̄o: quō
in edificādo nihil p̄ponik fundamēto: edi-
ficāt quidē ip̄i ligna: fenū: stipulā. Sʒ q̄d
securꝰ ē? Uniuscuiusq̄ʒ opꝰ quale sit ignis
ꝓbabit. Ignis tribulatiōis ꝛ temptatiōis
Iste ignis multos martyres hic ꝓbauit.
Oē aūt genꝰ humanū ꝓbat ī fine. Inuē
ti sūt martyres qui haberēt ista secularia.
Nā multi diuites ꝛ senatores passi sūt: edi-
ficabāt tamē q̄dā eorum ligna: fenū: stipu
lam in affectibus carnalibus ꝛ secularium
curaꝝ: sed tamē q: christum fundamētum
habebāt suꝑ qđ edificabāt: arsit fenum et
ipsi remāserūt ī fundamēto. Sic dicꝭ aplus:
Si cuius opus māserit mercedē accipiet: ꝛ
nihil perdet: q: qđ amauit. hoc inueniet.
Quid ergo illis fecit ignis tribulationis?
Probauit eos: Si cuius opus ꝑmanserit
mercedem accipiet. Si cuiꝰ opus arserit.

dānnū patietur: ipse aūt saluus erit: sic tñ
quasi per ignē. Sed aliud est igne nō ledi:
aliud per ignē saluari. Et vnde? Propter
fundamentū. Non recedat ergo de corde
fundamentū. Noli sup fenū ponere funda
mentū: hoc ē noli anteponere fenū funda-
mento: vt fenū habeat primū locū in cor-
de tuo. ⁊ scdm christus. Sed si iam nō pōt
ibi esse nisi fenū: vel primū locum ibi habe
at christus: ⁊ fenū scdm. Ergo fundamen
tū est christus. Quomō dixi dedicatū est
caput nostrū: ipm caput est fundamentū?
Sz fundamētū deorsū solet esse: caput au
tē sursum. Intelligat sanctitas vestra quid
dicam: fortassis explicabo in noie christi.
Pōdera gemina sūt. Pōdus eni est impe
tus quidā cuiusq̄ rei: velut conātis ad lo-
cū suū. Hoc est pondus: Fers lapidē ma-
nu: pateris pondus: pmit manū tuā: quia
locū suū querit. Et vis videre qd querat?
Subtrahe manū: ⁊ venit ad terrā: qescit in
terra: puenit quo tendebat: iuenit locū su-
um. Pondus ḡ illud mot⁹ erat quasi spō-
tane⁹: sine aīa: sine sensu. Sūt aliqua q̄ sur
sum versus pētūt locū. Nanq̄ si aquā mit
tas sup oleū: pondere suo in ima tēdit. Lo
cū eni suū querit: ordinari querit: q: pter
ordinē est aqua sup oleū. Donec ḡ veniat
ad ordinē suū: inquietus mot⁹ est: donec
teneat locū suum. Contra oleū funde sub
aqua (vbi gratia) quēadmodū si vas olei
cadat in aquā: in abyssū: in mare: ⁊ frāga-
tur: nō se patit oleū subter. Quomō aqua
sup oleū missa: pōdere suo ad ima locū su
um querit: sic oleū subter aquā fusū: pōde
re suo ad sūma locū suū q̄rit. Si ergo ita
est fratres: q̄ tēdit ignis ⁊ aqua? Ignis sur
sum fertur: locū suū querit: ⁊ aqua locū su-
um q̄rit pōdere suo. Lapis ima petit: ⁊ lig-
nū ⁊ colūne ⁊ terra: vn̄ edificat iste dom⁹.
De illo ergo sunt genere rerū que pōdere
suo deorsum ferunt. Manifestū est ergo
ideo deorsū accipere fundamentū: q: pō-
dere suo deorsū versus ferunt: ⁊ nisi sit qd
sustineat totū cadit: q: totum ad terrā ver-
git. Rebus ergo ad ima tendētib⁹: in imo
ponit fundamētū. Eccl'ia vero dei in imo
posita tēdit in celū. Fundamētū ḡ nostrū
ibi positū est: dn̄s noster Jesus christus se
dēs ad dexterā patris. Si ergo intellexit
sanctitas vestra: quia iam dedicatū est fun
damentū nostrū: audiamus breuiter psal-
mū: ⁊ decurramus.

¶ Expositio Secunda.

Exaltabo te domine q̄m sus-
cepisti me: nec iocundasti in
imicos meos sup me. Quos
inimicos? Judeos: In dedicationē funda
mēti. Ipaz dedicationē intelligam⁹ dom⁹
future. Qd eni dicit mō ex psona fūdamē
ti: tc dicet ex psona vniuerse dom⁹: Quos
ḡ inimicos? Judeos: an potius diabolū ⁊
angelos ei⁹: q̄ ↄfusi discesserūt postq̄ dn̄s
resurrexit. Prepositus mortis doluit victā
mortē. Et nō iocūdasti iimicos meos sup
me: q: teneri apud inferos non potui.

¶ Dn̄e de⁹ me⁹ clamaui ad te: ⁊ sa
nasti me: Orauit in mōte dn̄s añ passio
nē: sanauit eū: Quē sanauit q̄ nūq̄ egrota
uit: Verbū deū: verbū diuinitatē? Nō. Sed
mortē carnis portabat: vulnus tuū porta-
bat: sanatur⁹ te de vulnere tuo. Sanata ē
autē caro: Quādo: Cuz resurrexit. Audi
Aplm: Vide verā sanitatē. Absorpta est
ait. mors in victoria: Vbi est mors acule⁹
tu⁹? vbi est mors ↄtentio tua? Ergo exalta
tio illa nr̄a tunc erit vocis christi: mō est ex
altatio. ¶ Domine reduxisti ab in-
feris animā meā: Nō opus est vt expo
nat. Saluū fecisti me a descēdētib⁹
in lacū. Qui sunt qui descendūt in lacū?
Oēs peccatores mergētes in pfundū. La
cus est eni pfunditas seculi. Que ē ista p
funditas seculi? Abundantia luxurie ⁊ ne
quicie. Qui ḡ libidinib⁹ se imergūt ⁊ terre
nis desideriis: descendūt in lacū. Tales
christū psecuti sūt: sed qd dicit: Saluū feci
sti me a descēdentib⁹ in lacū. ¶ Psallite
dn̄o sancti ei⁹: Quia resurrexit caput
vestrū: ſ; sperate mēbra cetera qd videtis
in capite. Hoc sperate mēbra: qd credidi-
stis in capite. Prouerbiū est antiquū ⁊ ve
rū: Vbi caput ⁊ cetera mēbra: christ⁹ in ce
lū ascēdit: q̄ nos secuturi sum⁹. Nō remā-
sit apud inferos: resurrexit: iā nō moritur.
Cū resurrexerim⁹ ⁊ nos: iā nō moriemur.
Has ḡ pmissiones habētes: psallite dn̄o
sancti eius. Et confitemini memorie
sanctitatis ei⁹. Quid est ↄfitemini me-
morie? Obliti eni erat eū: sed ipe vos nō
est oblit⁹. ¶ Qm ira i indignatiōe ei
us: ⁊ vita in volūtate eius. Ira i in-
dignatiōe pctori. Qua die ederitis morte
moriemini. Tetigerūt mortui sunt: dimissi
de padiso: q: ita in indignatiōe ei⁹: ſ; nō si
ne spe. Quia vita in volūtate ei⁹. Quid ē
in volūtate ei⁹? Nō in virib⁹ nr̄is: nō in me
ritis nr̄is: ſ; q: voluit: saluos nos fecit: nō

q: digni eramus. Quo eni est peccator di
gnus: nisi supplicio? Vitā dedit: ⁊ si impijs
vitā donauit: qd seruat fidelib⁹? Ue
spere demorabit flet⁹: Nolite timere:
q: dixerat nobis psallite. Et h̄ gemitus ē:
in psallēdo exultatio: i orādo gemit⁹. Ge
me de p̄ntibus: psalle de futuris. Ora de
re: psalle de spe. Vespe demorabit fletus.
qd est vespe demorabit flet⁹. Vespa fit qn̄
sol occidit. Occidit sol ab hoie: id ē lux il
la iusticie p̄ntia dei. Ideo qn̄ expulsus est
Adā: qd dictū est in genesi: Cū deambula
ret de⁹ i paradiso: Ad vesperā deambula
bat de⁹. Iā ille pctōr texerat se intra lignū:
nolebat videre faciē dei: ad quā gaudere
ꝯsueuerat. Occiderat illi sol iusticie: non
gaudebat ad p̄ntiā dei. Inde ichoata ois
vita ista mortalis. Vespe demorabit flet⁹:
diu eris in fletu o gen⁹ hūanū: nascerꝭ eni
de Adā: ⁊ sic ē factū. Et nos ex adā sum⁹:
⁊ q̄tq̄t crearūt filios: ⁊ creaturi sūt ex Adā
sunt: ex q̄ ⁊ ipsi creati sunt. Vespe demora
bitur fletus. Et in matutinū exulta
tio. Qn̄ ceperit oriri fidelib⁹ lux: q̄ occide
rat pctōribus. Nā ideo ⁊ dn̄s Iesus chri
stus in matutino resurrexit d̄ sepulchro: vt
qd̄ dedicauit i fundamēto: h̄ ꝑmitteret do
mui. In dn̄o nr̄o vespe fuit: q: sepult⁹ est:
⁊ matutinū: q: resurrexit tertia die. Sepul
tus es: ⁊ tu vespe in paradiso: ⁊ resurrexi
sti tertia die. Quō tertio die? Si seculū co
gites: vn⁹ dies est an̄ legē: scd̄us sub lege:
terti⁹ sb̄ gr̄a. Qd̄ triduo illo ostēdit: caput
tuū hoc triduo seculi on̄dit in te: qn̄ in ma
tutinū sperandū est: letādū ē: h̄ ꝑferendū
mō ⁊ gemendū. Ego eni dixi i mea
abūdātia: nō mouebor in eternū.
In qua abūdantia dixit hō: nō mouebor
ineternū. Intelligim⁹ fratres ꝑsonā hūilis
hois. Quis hic habet abūdantiā? Nemo.
Abūdātia hois q̄ est? Erūna: calamitas.
Sz diuitie habēt abūdantiā. Plus egent
quāto pl⁹ hn̄t. Desiderijs vastant: cupidi
tatib⁹ dissipant: timorib⁹ cruciant: tristitia
ꝯtabescūt. Que illis abūdātia erat: qn̄ cō
stitut⁹ est hō in padiso: qn̄ nihil deerat illi:
qn̄ deo fruebat. h̄ dixit: nō mouebor ineter
nū. Quādo dixit: nō mouebor ineternū?
Qn̄ libēter audiuit: gustate ⁊ eritis sicͭ dij:
cū de⁹ diceret: qua die ederitꝭ morte mori
emini. ⁊ diabol⁹ nō morte moriemini. Cre
dēs ḡ illi talia suadenti dixit: nō mouebor
ineternū. Sz q: vere dixerat dn̄s: qd̄ abla
tur⁹ esset supbo: qd̄ dederat humili: qn̄ eū
creauit. Sequit ⁊ dic: Dn̄e in volun
tate tua: p̄stitisti decori meo vtute.
Id est q: nō ex me bon⁹ erā ⁊ fortis: h̄ ex te
erā ⁊ pulcher ⁊ fortis: decori meo virtutē
p̄stiteras ex volūtate tua: q̄ me feceras. Et
vt ostēderes mihi: q: ex voluntate tua hoc
erā. Auertisti faciē tuā a me: ⁊ fa
ctus sū coturbatus. Auertit ḡ faciem
suā ab illo: quē emisit foras de padiso. Iā
hic positus clamet: ⁊ dicat: Adte dn̄e
clamabo: ⁊ ad deū meū depcabor.
In paradiso nō clamabas: sed laudabas.
nō gemebas: h̄ fruebarꝭ: Foris positus ge
me ⁊ clama: ꝓpinquat tribulāti: q̄ deseruit
supbienti. De⁹ eni supbis resistit: hūilib⁹
autē dat gratiā. Ad te dn̄e clamabo: ⁊ ad
deū meū depcabor. Iā ex ꝑsona dn̄i hoc
sequit ipsius fundamenti nostri. Que
vtilitas in sanguine meo: dū desce
do i corruptiōē. Quid ergo orat? Vt
resurgat. Si eni descēdero inquit in corru
ptionē: si sic fuerit corrupta caro mea: quō
ceteroꝝ hoim: vt nō in fine resurgat: vt qd
fudi sanguinē? Si eni nō mō resurgā: ne
mini annūciabo: neminē lucrabor. Vt au
tē alicui annūciē mirabilia tua: laudes tu
as: vitā eternā: exurgat caro mea: nō eat
in corruptionē. Nā si ierit: quō ceteroꝝ ho
minū: q̄ vtilitas in sanguine meo? Nū
qd cōfitebit tibi puluis: aut annū
ciabit veritatē tuā? Confessio gemina
est: aut peccati: aut laudis. Qn̄ nobis ma
le est in tribulationib⁹: ꝯfiteamur peccata
nostra: qn̄ nobis bene est: in exultatiōe iu
sticie cōfiteamur laudē deo: sine ꝯfessione
tn̄ nō simus. Audiuit dn̄s ⁊ miser
tus est mei: Quō? Attēdit ad dedicati
onē domus: audiuit ⁊ misertus est. Dn̄s
factus est adiutor me⁹. Audi iā ipā
resurrectionē. Conuertisti planctum
meū in gaudiū mihi: ⁊ ꝯcidisti sac
cū meū ⁊ accīxisti me leticia. Quid
est sacc⁹? Mortalitas: Sacc⁹ de capris cō
ficit: ⁊ de hedis: ⁊ capre ⁊ hedi inꝭ pctōres
ponūt. Dn̄s de numero nostro saccū solū
accepit: nō assumpsit meritū sacci. Meri
tū sacci peccatū est: saccus ille mortalitas
est. Assumpsit ꝑpter te mortalitatē: q̄ meri
tū mortis nō habebat. Meritū eni mortis
ille habet q̄ peccat: Ille aūt q̄ n̄ peccauit:
nō habuit meritū sacci. Alio loco ip̄ius ē
vox dicētꝭ: Ego aūt cū mihi molesti essēt:
induebā me cilicio. Quid est hoc: indue
bā me cicilio? Hoc opponā persecutorib⁹

qd habeo de cilicio. Ut hoiem illum putarēt: abscondit se ab oculis psequētū: q2 indigni erāt psecutores q̄ viderēt indutū cilicio. Ergo cōcidisti saccum meū: τ cinxisti me leticia. Ut cātet tibi gloria mea τ nō cōpungar. Nō in capite est: hoc in corpe. Quid est nō cōpungar. Jā nō moriar. Cōpunctus ē em̄ cū in cruce pēderet lancea pcussus est. Caput ergo nostrū dicit: nō compūgar: ia3 nō moriar. Nos autē quid dicimus ꝓpter dedicationē domꝰ: Nō nos cōpungat ꝯscientia stimulis peccatorum. Dimittent em̄ oia: τ tunc liberi erimus. Ut cātet tibi īquit gloria mea: nō humilitas. Si nostra τ christi: quia corpꝰ christi nos. Quare: Quia q̄uis christus sedeat in celo: dicturꝰ est q̄busda3: Esuriui τ dedistis mihi māducare. Et ibi est τ hic. Ibi in se: hic in nobis. Quid ergo ait: Ut cātet tibi glia mea: τ nō cōpungar: Gemuit tibi hūilitas mea: cātabit tibi gloria mea. Jam in finē: Dn̄e deus meus ineternum ꝯfitebor tibi. Quid est ineternū cōfitebor tibi: Jneternū laudabo te: q2 diximus esse confessionē in laudibus: nō tm̄ in peccatis. Confitere ergo mō: quod tu fecisti in deū: τ confiteberis quid tibi fecerit deus. Quid fecisti: Peccata: Quid deꝰ tibi cōfitenti iniquitatē tua3: Dimittit tibi peccata: vt ei postea laudes ipsius confitens: ineternū nō cōpungaris pctō.

Explicit Tract. de ps̄. XXIX.

Incipit Tract. de ps̄. XXX.

In fine ps̄. ipsi Dauid extasis.

In finem psalmus ipsi mediatori manu forti in psecutionibꝰ. Na3 extasis que addita est titulo: excessū mētis significat: que fit vel pauore: vel aliq̄ reuelatiōe. Sed in hoc psalmo pauor maxime apparet pturbati ꝓpli dei: psecutione omniū gētiū: τ defectū p orbem fidei. Sed prior loquit ipse mediator. Deinde redēptus sanguine ipsius ꝓplus gratias agit. Ad extremū pturbatꝰ: diu loquit quod ad extasim ptinet: Prophete vo ipsius psona bis inṫponitur ꝓpe finem: τ in fine.

Expositio prima psalmi.

In te dn̄e speraui: nō cōfundar ineternū: In te dn̄e speraui nunq̄ ꝯfundar: dū tanq̄ homini sibi ceteris insultabitur. Et in iusticia tua †erue me τ exime me. Et i tua iusticia erue me de fouea mortis: et exime me de numero eoꝝ. Inclina ad me aurem tuā: Humilē me exaudi ꝓximꝰ mihi. Accelera vt †eximas me. Nec differas in finē seculi: sicut oim credentiū mihi segregationē meā a peccatoribꝰ. Esto mihi in deū ptectorē: Protector deꝰ esto mihi. Et in domū refugij vt saluum me facias. Et tanq̄ domus quo refugiens saluus fiā. †Quia fortitudo mea τ refugiū meū es tu: Quia fortitudo mea ad tolerādos persecutores meos: τ refugiū meū ad relinquendos tu mihi es. Et ꝓpter nomē tuū: dux mihi eris τ enutries me. Et vt p me innotescas omnibus gentibus: p oia sequar voluntatē tuā: τ paulatim mihi aggregatꝭ sanctis adimplebis corpus meū: τ pfectā staturā meā. Educes me de †muscipula ista quā occltauerūt mihi: Educes me de insidijs istis quas occultauerūt mihi. Quoniā tu es ptector meus. In manus tuas cōmendo spiritum meū: Ptāti tue cōmēdo spiritū meum: cito recepturꝰ. Redemisti me dn̄e deus veritatis. Dicat τ populus redēptus passione dn̄i sui: τ letus clarificatiōe capitis sui: Redemisti me domine deꝰ veritatis. Odisti obseruātes vanitatem: supuacue. Odisti obseruātes falsam beatitudinē seculi. Ego autē in domino speraui: exultabo τ †iocūdabor ī tua misericordia. Exultabo τ iocundabor in tua misericordia: que me nō fallit. Quia respexisti humilitatem meā: Quia respexisti humilitate3 meā: q̄ me vanitati in spe subiecisti. †Saluam fecisti de necessitatibꝰ anima3 meā. Saluā fecisti de necessitatibus timoris animā meam: vt tibi caritate libera seruiat. Nec conclusisti me in †manꝰ inimici: Nec cōclusisti me: vt non haberem additū respirādi in libertatē: et darer in sempiternā ptātē diaboli: cupiditate huius vite illaq̄antis: τ morte terrētis. Statuisti ī loco spacioso pedes meos. Resurrectiōe cognita dn̄i mei τ in ea promissa: mihi spaciat pmanēs in latitudine3 libertatis ab angustijs timoris educta: caritas mea. Miserere mei domine quoniā tribulor: Sed que est ista inspꝛata psequentiū crudelitas: magnu3 mihi pauorē incutiens: Miserere mei domine. Nō eñ de morte iam terreor: sed de cruciatibꝰ atq̄ tormētis. Conturbatus est in ira oculus meus: Habebā oculū in te

Alia lr̄a. † libera me.

Alia lr̄a. † eruas.

Alia lr̄a. † Quoniā.

Alia lr̄a. † deduces me.

Alia lr̄a † laq̄o hoc quē abscōderūt.

Alia lr̄a † letabor.

Alia lr̄a † saluasti.

Alia lr̄a † manibus.

quod nō me desereres: iratus es ꝛ ꝯturba
sti eū. Anima mea ꝛ venter meus.
In eadē ira ꝯturbata est aīa mea: ꝛ memo
ria mea quā tenebā: quid ꝓ me ptulerit et
mihi ꝓmiserit dn̄s meus. Quoniaꝫ
defecit in dolore vita mea: Qm̄ vita
mea est cōfiteri te: sed defecit in dolore: dū
dixisset inimicus torqueant donec negēt.
Et anni mei in gemitibus. Tempa
q̄ ago in hoc seculo: nō mihi morte auferū
Alia lr̄a. † Infirmata ē in paupertate v̄ tꝰ mea.
tur: sed manēt atq̧ in gemitibꝰ sūt. † In
firmatꝰ est in egestate vigor meus.
Egeo sanitate huiꝰ corporis: nec parcitur
cruciatibꝰ. Egeo resolutione corpis ꝛ par
citur morti: ꝛ in hac egestate infirmata est
fiducia mea. Et ossa mea cōturbata
sunt. Et infirmitas mea conturbata est.
Super inimicos meos factꝰ suꝫ
opprobriū: Inimici mei sūt oēs iniqui:
ꝛ tn̄ ꝓ sceleribus suis vsq̧ ad confessionē
torquent. Superaui ergo opprobriū eoꝝ:
cuius cōfessionē non mors sequit: sed cru
Alia lr̄a. † valde.
ciatus insequitur. Et vicinis meis † ni
miū: Nimiū hoc visum est eis: qui iā ap
propinquabāt cognoscere: ꝛ tenere fidem
quaꝫ teneo. Et timor notis meis. Et
ipis notis meis exēplo horribilis tribulati
onis mee timoreꝫ incussi. Qui vide
Alia lr̄a. † fugerūt.
bāt me foras † fugiebāt a me: Quo
niā intelligebāt interiorē ꝛ inuisibilē spem
meā: in exteriora ꝛ visibilia fugierūt a me.
† Oblitus suꝫ tanq̄ȝ mortuus a cor
Alia lr̄a † Obliuiōi da tus sū.
de. Et obliti sūt me tāq̄ȝ mortuꝰ sum a cor
de ipsorū. Factus sū tanq̄ȝ vas ꝑ
ditū: Visus sū mihi ꝑisse visibꝰ dn̄i viuēs
in hoc seculo: ꝛ neminē lucrifaciēs cū oēs
Alia lr̄a. † cōmorātiuꝫ.
timerēt aggregari mihi. Qm̄ audiui vi
tuperationē multoꝝ † accolentiū in
circuitu. Qm̄ audiui vituperātes mul
tos in ꝑegrinatione huiꝰ terre iuxta me se
quētes circuitū tp̄m: ꝛ mecū in patriā eter
Alia lr̄a † In eo. † cōuenirent.
nā redire recusantes. Dū † cōgrega
rentur ipsi simul aduersū me: vt acci
perent animā meā cōsiliati sunt. Vt
ꝯsentiret eis anima mea que morte posset
ď potestate illoꝝ facile exire: excogitauerūt
ꝯsiliū q̄ nec mori me sinerēt. Ego aūt
in te speraui dn̄e: dixi tu es deꝰ me
us: Nō eīm mutatus es: aut nō saluū faci
es qui emendas. In manibꝰ tuis sor
tes mee. In ptāte tua sunt sortes mee.
Nō eīm vllum video meritū: quo de vni
uersa impietate generis humani me potis
mū elegisti ad saluteꝫ. Et si est apud te iu
stus ꝛ occultus ordo electiōis mee: ego tn̄
quē hoc latet: ad tunicā dn̄i mei sorte ꝑue
ni. Erue me ď manibus inimico
rū meorū: ꝛ a persequētibus me.
Illustra faciē tuā super seruū tu
um: Notū fac hominibꝰ qui nō putāt me
ad te ptinere: super me esse intendentē faci
em tuā: meq̧ tibi seruire. Saluū me fac
in tua misericordia dn̄e: nō cōfun
dar qm̄ inuocaui te. Domine nō eru
bescā insultantibꝰ mihi ex eo qđ te inuoca
ui. Erubescāt impij ꝛ deducan
tur in infernū. Erubescāt potꝰ qui lapi
Alia lr̄a. † fiant.
des inuocāt ꝛ vmbris socient. Muta † ef
ficiātur labia dolosa. Nota faciēs po
pulis sacramēta in me tua: sic fac obstupe
scere labia fingentiū de me falsa. Que
Alia lr̄a. † in abusiōe
loquūtur aduersus iustū iniquita
tē: in sugbia ꝛ † ꝯtēptu. Que loquun
tur aduersus christū iniq̄tatē: sugbientes
ꝛ cōtemnentes tanq̄ȝ hominē crucifixum.
O magna multitudo dulcedi
nis tue dn̄e: Exclamat hic ꝓpha ista cer
nens ꝛ mirās: q̄ȝ multis modis copiosa est
dulcedo tua dn̄e. Quā abscōdisti ti
mētibꝰ te. Etiā eos quos emēdas mul
tū amas: sed ne dissoluta securitate negli
gentiꝰ agāt: abscondis ab eis dulcedineꝫ
amoris tui: qbꝰ vtile est timere te. Per
Alia lr̄a. † eis q̄ spe
fecisti † sperantibus in te: Perfecisti
aūt hāc dulcedinē sperātibꝰ in te. Nō eīm
subtrahis eis qđ vsq̧ in finē ꝑseuerāter ex
pectant. In conspectu filioꝝ hoīm.
Nō eīm latet filios hoīm iam nō ƀm Adaꝫ
sed ƀm filiū hoīs viuētes. Abscōdes
Alia lr̄a † facie.
eos in abscōdito † vultꝰ tui: Quā se
dē imꝑpetuū serues in abscondito noticie
tue sꝑerātibꝰ in te. A ꝯturbatione ho
minū. Vt iā nullā humanā ꝯturbationē
patiant. Proteges eos in taberna
culo tuo: a cōtradictione linguarū.
Sꝫ hic interim dū eis maledice lingue ob
strepūt dicētes: q̄s hoc nouit: aut q̄s inde
venit. Proteges eos in tabernaculo fidei
earū rerū q̄s dn̄s ꝓ nobis tp̄aliter gessit: ꝓ
ptulit. Bn̄dictus dn̄s: qm̄ mirifi
Alia lr̄a † munita.
cauit mīscōdiā suā in ciuitate † circū
stātie. Bn̄dictus dn̄s qm̄ post emēdatio
nē acerrimarū ꝑsecutionū: oībus mirabilē
fecit misericordiā suā ꝑ orbē terrarū in cir
cuitu societatꝫ hūane. Ego dixi in † ex
Alia lr̄a † excessu men tis mee.
tasi mea: Tn̄ ille ꝓplus iterū loquēs di
cit: Ego dixi in pauore meo cuꝫ horribilit
in me gentes seuiūt. Proiectꝰ sum a fa

tie oculoꝝ tuorum. Nō eñi si me respi
ceres pati me ista sineres. Ideo exau
disti dñe vocem orationis mee: cu
clamarem ad te. Ideo modū ponens
emendationi: ⁊ ostendēs me ptinere ad cu
rā tuā: exaudisti dñe vocē orationis mee:
cū clamarē ad te: cū eam tribulationē ni
mis intenderē. Diligite dominum
omnes sancti eius: Hortet iterū pplex
ta ista cernens ⁊ dicat: Diligite dominū
oēs sancti eius. Quoniā veritatē re
quiret dominus: Quādo si iustus vix
salu⁹ erit: pctōr ⁊ impius vbi parebunt: Et
retribuet † his q̄ abūdāter faciūt su
perbiā. Et retribuet his q̄ nec victi ꝯuer
tunt: qꝛ multū supbiūt. Viriliter agi
te ⁊ ꝯfortetur coꝛ vestrū: Ut bonū si
ne defectiōe opantes. tpe ppzio metatis.
Oēs qui speratis in dño. Omnes
qui speratis in dño: id est q̄ eū recte time
tis vel colitis: sperate in dño.

(Alia lr̃a. abundāter fa ciūt⁹ supbiā)

Sermo pm⁹: de pncipio eiusdē psalmi.

Psalmi huius quē mō cātauimus quantum possumus secreta rimemur: ⁊ inde sermonē exculptum reddamus auribus et mentibus vestris. Titulus eius est: In finem psalmus ipsi Dauid extasis. In finē quid sit: nouimus: si christum nouim⁹. Dicit enim Aplus: Finis eñi legis christ⁹ ad iusticiā omni credēti: finis nō ꝯsumēs sed pficiēs. Duob⁹ eñi modis dicim⁹ finē: vel quo fit vt nō sit qd̄ erat: vel quo fit vt pfectū sit qd̄ inchoatū erat. Ergo in finē in christū psalm⁹ Dauid extasis. Verbū extasis grecū: latine quātū dat intelligi verbo vno exponi pōt si dicat excessus. Excessus aūt mentis pprie solet extasis dici. In excessu vo mētis duo intelligunt: aut pauor aut intētio ad supna: ita vt q̄dāmō de memoria labant interna. In hac extasi fuerūt oēs sancti: q̄bus arcana dei mundū istū excedētia reuelata sunt. De h̄ mētis excessu: id est extasi Paulus cū loq̄ret: seipm īsinuās ait: Siue eñi mēte excessimus deo: siue tēperantes sumus vobis: caritas eñi christi cōpellit nos: h̄ est si ea tm̄ agere vellem⁹: ⁊ ea tm̄ ꝯtēplari: q̄ mentis excessu intuemur: vobiscū nō essemus: h̄ essem⁹ in supnis tanq̄ cōtēptis vobis. Et qm̄ nos ad illa supiora et interiora infirmo passu seq̄remini: nisi rursus cōpellente nos caritate christi: q̄ cū in forma dei esset nō rapinā arbitratus ē: esse se equalē deo: sed semetipm exinaniuit: formā serui accipiens: vt ꝯsideraremus nos esse seruos: ⁊ nō ingrati ei a quo accepim⁹ altiora: pter eos q̄ infirmi sunt nō cōtēnamus inferiora: ⁊ tēperemur: nescitis quia nō possunt nobiscū videre sublimia: Hoc ḡ ait: siue mēte excessimus deo. Ille eñi videt: qd̄ nos videmus in mētis excessu: ille sol⁹ reuelat secreta sua: Quippe ille hoc loquit q̄ se dicit raptum esse ⁊ allatū in tertium celū: ⁊ audiuisse ineffabilia v̄ba: q̄ non licet hōi loqui. Tātus aūt fuit ille mentis excessus vt diceret: siue in corpe: siue extra corpus nescio: de⁹ scit. Ergo si hūc excessū ment: id est hāc extasim significat titulus psalmi huius: magna pfecto ⁊ alta quedā sperare debemus dicturū eū q̄ ꝯdidit psalmū: id est pphetā: imo vero per pphetā spiritūsanctū. Si vero hac extasi pauor intelligēdus est: neq̄ huic significatiōi verbi deerit hui⁹ psalmi cōtextus. Videt eñi de passione locutur⁹ esse: in q̄ pauor est. Sed cui⁹ pauor ē: vtꝝ christi: qꝛ dixit i finē: ⁊ intelleximus finē christū: an forte nr̄ pauor: Nūq̄d eñi possum⁹ pauorē bñ intelligere in christo ppinquāte passiōe: q̄ ppterea venerat: cū venisset ad qd̄ venerat: Nūquid pauebat moritur⁹: Si ꝑsus ita hō esset: vt nō de⁹ esset: nōne magis gauderet resurrectur⁹ q̄ paueret moritur⁹: Verūtamē qꝛ dignat⁹ est assumere formā serui: ⁊ in ea nos vestire se: q̄ nō est dedignat⁹ assumere nos in se: nō est dedignat⁹ transfigurare nos in se: ⁊ loq̄ verbis nostris: vt ⁊ nos loq̄remur verbis ipsius. Hec enim mira cōmutatio facta est: ⁊ diuina sunt peracta cōmercia: mutatio rerū celebrata in hoc mundo a negociatore celesti. Venit accipere cōtumelias: dare honores. Venit haurire dolorē: dare salutē. Venit subire mortē: dare vitā. Moriturus ergo ex eo quod nostrū habebat: non in se: sed in nobis pauebat: quia ⁊ hoc dixit tristē esse animā suam vsq̄ ad mortē: ⁊ vtiq̄ nos ipsi omnes cū illo. Nam sine illo nos nihil: in illo autē ipse christus ⁊ nos: Quare: Quia totus christus caput ⁊ corpus. Caput ille saluator corporis: qꝛ iam ascendit in celum: corpus autē ecclesia que laborat in terra. Hoc autē corpus nisi cū cōnectione caritatis adhereret capiti suo: vt vnus fieret ex capite ⁊ corpore: non de celo quendā persecutorē corripiēs diceret: Saule saule quid me psequeris: Quando eñ iam in celo sedentem nullus homo tangebat: quomō eū saulus in ter-

ꝑa seuiẽs aduersus christianos aliquo mo
do iniuria ꝑsequebať: Nõ ait: q̃d sanctos
meos: quid seruos meos: sed quid me ꝑse
queris: hoc est quid mẽbra mea. Caput ꝓ
mẽbris clamabat: ⁊ mẽbra in se caput trã̃s
figurabat. Vocẽ nanq̧ pedis suscipit lin-
gua: quã̃do forte in turba cõtritus pes do
let: ⁊ clamat lingua calcaš me. Nõ eñ ait:
Calcas pedẽ meũ: sed se dixit calcari quã̃
nemo tetigit. Sed pes qui calcatꝰ est: a lin
gua nõ seperatus est. Ergo etiã̃ sic nõ incõ
grue intelligitur extasis: pauor. Quid eni
dicamꝰ fratres? Si nullus oĩno pauor eẽt
passurꝰ: quid diceret ipsi Petro: quod au
diuimus natali apostolorũ die: quando ei
dñs predixit futurã̃ suã̃ passionẽ: Cũ esses
iunior cingebas te ⁊ ibas quo volebes: cũ
autẽ senior factus fueris: alter te cinget: et
feret quo tu nõ vis. Hoc autẽ inquit dixit
significã̃s qua morte moreret. Ergo si Pe
trus apl's tã̃ta ꝑsecutiõe quo nollet ductꝰ
est: et volens nolẽs mortuꝰ est: ꝫ volẽs co
ronatus est: quid mirũ si est aliq̃s pauor in
passione etiã̃ iustorũ: etiã̃ sctõrũ? Pauor
est ex hũana infirmitate: spes ex diuina ꝓ-
missiõe. Qđ paues tuũ ẽ: qđ speras donũ
dei est in te: ⁊ meliꝰ in pauore tuo agnoscẽ
te: vt in liberatõe tua glorifices eũ q̃ te fec̃.
Paueat hũana infirmitas: nõ in eo pauo
re deficit diuina misericordia. Denique pa-
uens iste inde cepit: In te dñe spera
ui non confundar ineternum. Vi-
detis q; ⁊ pauet ⁊ sperat. Videtis quia pa
uor iste nõ est sine spe: etiã̃ si ẽ aliqua in hu
mano corde cõturbatio: non recedit diui-
na ꝯsolatio. Loquitur ergo hic christus in
propheta: audeo dicere christus loquiť.
Dicturus ẽ quedã̃ in hoc psalmo: que q̃-
si christo videantur nõ posse cõgruere: illi
excellentie capitis nostri: maximeq̧ illi v̾-
bo quod in ꝑ̃ncipio erat deus apud deũ:
nec ei ĩ forma serui fortasse videbunť q̃dã̃
hic v̾ba ꝯgruere: quã̃ formã̃ serui suscepit
ex v̾gine: ⁊ tñ christus loquiť: q; in mẽbris
christi christus. Et vt noueritꝭ: q; vnus di
citur christus caput ⁊ corpus suũ: ipse di-
cit cũ đ cõiugio loqueret: Erũt duo in car
ne vna. Igitur iã̃ non duo: sed vna caro.
Sed forte hoc dicat de quocũq̧ cõiugio:
Audi aplꝫm Paulũ. Et erũt duo inq̃t in
carne vna. Sacramẽtũ hoc magnũ ẽ: ego
aũt dico in christo ⁊ in ecclia. Fit ḡ tã̃q̧ ex
duobus vna quedaꝫ persona: ex capite et
corpore: ex sponso ⁊ sponsa. Nã̃ vnitatẽ ꝑ

sone huiꝰ mirã̃ ⁊ excellentẽ: cõmendat eti-
am Esaias ꝓpheta. Nã̃ loquẽs etiã̃ in eo
christus in ꝓpheta ait: Sicut spõso alliga
uit mihi mitrã̃: ⁊ sicut sponsam ornauit me
ornamẽto. Se dixit sponsum: se sponsam.
Quare se sponsuꝫ: se spõsaꝫ: nisi q; duo in
carne vna? Si duo in carne vna: cur non
duo in voce vna? Loquať ergo christꝰ: q̃a
in christo loquiť ecclia: ⁊ in ecclia loquitur
christꝰ: ⁊ corpꝰ in capite: ⁊ caput in corpe.
Audi Aplm hoc ip̃m euidẽtiꝰ exp̃mẽtẽ. Si
cut eñ est vnũ corpꝰ ⁊ mẽbra habꝫ multa:
omnia autẽ mẽbra corporis cũ sint multa:
vnũ est corpus: sic et christus: Loquẽs de
mẽbris christi: ꝫ est de fidelibꝰ: non ait sic:
⁊ mẽbra christi: sed totũ hoc qđ dixit chri-
stũ appellauit. Sicut eñ corpus vnũ: ⁊ mẽ
bra habet multa: oĩa aũt mẽbra corpis cũ
sint multa: vnũ est corpꝰ: sic ⁊ christus mẽ
bra multa vnũ corpꝰ. Ergo simul oẽs nos
cũ capite nostro christo sine capite nostro
nihil valẽtes. Quare? Quia nos cum ca-
pite nr̃o vites: sine capite nr̃o: qđ absit: sar
mẽta ꝑ̃cisa: nõ alicui opi agricolaꝝ: ꝫ igni
tantũmõ destinata. Ideo ⁊ ipse in euãge-
lio: Ego sum vitis: vos estis palmites: pa
ter meus agricola ẽ: ⁊ sine me inq̃t nihil po
testis facere. Dñe si sine te nihil: totũ in te.
Etenĩ quicquid ille opatur ꝑ nos: nos vi-
demur opari. Potest ille multũ ⁊ totũ sine
nobis: ⁊ nos nihil sine ipso. Ergo in quã-
cũq̧ extasi loquať: siue pauorꝭ: siue exces-
su mẽtis: cõgruũt que dicunť. Dicamꝰ in
christi corpe: dicamus omnes quasi vnꝰ:
q; oẽs vnitas: Dicamꝰ: In te dñe spaui
nõ cõfundar ineternũ. Illã̃ inq̃t ꝯfusionẽ
ꝑhorresco q̃ est ineternũ. Nã̃ est quedam
ꝯfusio tp̃alis vtilis: ꝑturbatio animi respi-
ciẽtꝭ pctã̃ sua: respectõe ꝑhorrescẽtꝭ: horro
re erubescẽtꝭ: erubescẽtia corrigẽtꝭ. Vñ di
cit ⁊ Apl's: Quã̃.n. glãm habuistis tũc in
his in q̃bus nũc erubescitꝭ? Ergo erubescẽ
illos dicit iã̃ fideles: nõ de p̃ñtibus donis:
sed de p̃teritis peccatis. Hãc cõfusionem
nõ formidet christianus: imo si hanc non
habuerit: eternaꝫ habebit. Que est eterna
confusio? Qñ fiet illud quod dictũ est: Et
traducent eos ex aduerso iniq̃tates eorũ:
Et fit traducentibꝰ ex aduerso iniquitatibꝰ
omnis grex malus ad sinistrã̃: tã̃q̧ hedis
ab ouibus seperatꝭ: ⁊ audient: Ite in ignẽ
eternũ qui paratus est diabolo ⁊ angelis
eius. Querũt quare? Esuriui eñ ⁊ nõ de-
distis mihi manducare. Contẽnebã̃t tunc

quando esurienti christo nõ dabant cibũ:
quando sitiẽti non dabant potũ: quando
nudũ nõ vestiebãt: peregrinũ nõ suscipie-
bant: egrotantẽ nõ visitabant. Tunc con-
temnebãt: cũ ceperit illis enumerari con-
fundẽtur: et hec cõfusio ineternũ erit. Hãc
timens iste qui pauet: vel cuius ad deũ est
mẽtis excessus hoc rogat: In te dñe spera
ui: nõ confundar ineternũ: Et in tua iu-
sticia erue me et exime me. Nam si at
tendas ad iusticiam meã damnas me. In
tua iusticia me erue. Est enim iusticia dei:
que et nostra fit: cuz donatur nobis. Ideo
autem dei iusticia dicitur: ne homo se pu-
tet a seipso habere iusticiam. Sic eñ dicit
apl's Paulus: Credẽti in eũ qui iustificat
impiũ. Quis est qui iustificat impiũ? Qui
ex impio facit iustũ. Deputatur fides eius
ad iusticiã. Iudei vero quia suis virib9 se
putabãt implere posse iusticiã: offenderũt
in lapidem offensionis: et petrã scandali: et
gratiã christi non agnouerũt. Acceperunt
eñ legẽ qua fierent rei: nõ qua liberarent
a reatu. Deniq3 quid de illis Apostol9 di
cit: Testimoniũ eñ perhibeo illis quia ze-
lum dei habent iudei: sed nõ scd'm sciẽtiã.
Quid est qd dixit q3 zelũ dei habẽt: s3 nõ
s'm sciẽtiã? Audi qd sit nõ s'm scientiã. Ig
norantes enim dei iusticiam et suã volẽtes
constituere: iusticie dei non sunt subiecti.
Si ergo ideo nõ scd'm scientiã zelũ dei ha-
bent: quia ignorãt iusticiã dei: et volunt su
am statuere: qua se ex ipsis iustificãt: ideo
gratiam dei nõ cognouerunt: quia gratis
saluari noluerunt? Quis est qui nõ saluat
gratis? In quo nõ inuenit saluator qd co-
ronet: sed quod dãnet. non inuenit merita
honorũ: sed inuenit merita suppliciorũ. Si
agat tanq3 veraciter ex regula legis ppo-
sita: dãnãdus est peccator. Hac regula si
ageret quẽ liberaret? Omnes eñ peccato
res inuenit: solus sine peccato venit: q nos
peccatores inuenit. Hoc ait Aplus: Om
nes eñ peccauerũt et egent glia dei. Quid
est egent gloria dei? Ut ipse liberet nõ tu.
Quia tu te liberare nõ potes: indiges libe
ratore. Quid est qd te iactas? Quid ẽ qd
de lege et iusticia psumis? Nõ vides quid
intus cõfligat in te: de te: aduersus te? Nõ
audis pugnantẽ et cõfitentẽ: et adiutoriuz
in pugna desiderantẽ? Nõ audis athletã
domini ab agonitheta petentẽ adiutoriuz
pugne sue? Nõ eñ sic te expectat deus cer
tantem: quomõ te expectat editor: si forte

pugnes i amphitheatro. Ille tibi premiuz
dare põt si viceris: adiuuare te periclitan
tem nõ potest. Nõ sic expectat de9. Uide
ergo attẽde eũ qui dicit: Cõdelector eñ le
gi dei: scd'm interiorẽ hominẽ. Uideo aũt
aliam legẽ in mẽbris meis: repugnantẽ le-
gi mentis mee: et captiuũ me ducentẽ in le
ge peccati que est in mẽbris meis: Miser
ego homo: qs me liberabit d corpore mor
tis huius? Gratia dei per Iesum christuz
dominum nostrum. Quare gratia? Quia
gratis datur. Quare gratis datur? Quia
merita tua nõ precesserũt: sed beneficia dei
te preuenerunt: Illi ergo gloria qui nos li
berat. Omnes enim peccauerunt et egent
gloria dei. In te ergo domine speraui non
in me: nõ confundar ineternuz: quia in eo
spero qui nõ cõfundit. In tua iusticia erue
me et exime me: Quia non inuenisti in me
iusticiam meã: erue me in tua: hoc est illud
me eruat quod iustificat me: quod ex ipio
pium facit: quod ex iniquo iustum: qd ex
ceco videntẽ: qd ex cadente surgentez: qd
ex flẽte gaudentẽ. Hoc me liberat: nõ ego
In tua iusticia erue me et exime me. ¶ In
clina ad me aurem tuam: Fecit hoc
deus quãdo ipsum christum ad nos misit.
Illũ ad nos misit: qui inclinato capite di
gito scribebat in terra: quãdo ei adultera
mulier offerebatur punienda. Ille autem
inclinauerat se ad terrã: id est deus ad ho
minem: cui dictũ est: Terra es et in terram
ibis. Non eñ quasi corporalibus locis de
us ad nos inclinat aurem suam: aut mem-
bris istis corporeis determinatis finitus
est. Omnino nihil horũ cogitent humana
phãtasmata: veritas est deus. Ueritas nec
quadra est: nec rotũda: nec longa. Ubiq3
presens est: si cordis oculus ad eam pate-
at. Inclinat tamen aurem suam ad nos de
us misericordiam deponens supra nos.
Que maior misericordia: q3 vt vnicũ suũ
daret nobis: non viuere nobiscum: sed mo
ri pro nobis? Inclina ad me aurem tuam.
Accelera vt eximas me. Exaudit. n.
in hoc cũ dicit: accelera. Ad hoc eñ posi-
tũ verbũ est: vt hoc totuz qd nobis videt
q3diu voluitur seculũ intelligas punctum
esse. Nõ est diu quod habet extremũ. Ab
Adam vsq3 ad hodiernum diem peractũ
est: et multo vtiq3 plus peractum est q3 re-
stat peragendũ. Si adhuc viueret Adam
et hodie moreretur: quid ei prodesset tam
diu esse: tamdiu vixisse? Ergo celeritas

hec: quare? Quia trãsuolant tempora. Et quod tibi tardũ est: in oculis dei breue est. Iã hanc celeritatẽ iste intellexerat in extasi: Accelera vt eximas me. **Esto mihi in deum ꝓtectorẽ ⁊ in domũ refugij: vt saluũ me facias.** Domus refugij tu mihi esto deus: ꝓtector: domus refugij. Aliqñ eniꝫ periclitor ⁊ volo fugere. Quo fugio? Ad queꝫ locum tutus fugio? Ad quẽ mõtẽ? Ad quã speluncã? Ad que tecta munita? Quã arceꝫ teneã? Quibus murꝭ ambigar? Quocũqꝫ iero sequor me. Quicq̃d eñi vis potes fugere homo ꝑter conscientiã tuã. Intra in domũ tuã: requiesce in lecto tuo: intra in interiora: interius habere nihil potes quo fugias a conscientia tua si rodũt te peccata tua. Quia vero dixit: accelera vt eximas me: ⁊ in tua iusticia erue me: vt dimittas peccata mea: ⁊ edifices in me iusticiã tuã: tu mihi eris domꝰ refugij: ad te cõfugio. Nã a te quo fugiaꝫ? Irascitur tibi deus: q̃ fugis? Audi quid dicat in alio psalmo: timẽs irã dei: Quo ibo a spũ tuo: ⁊ quo a facie tua fugiã? Si ascẽdero in celũ tu ibi es: si descendero in infernum ades. Quocunqꝫ iero: ibi te inueniam: ⁊ si irasceris: vltorem te inuenio: si placatus es: adiutorẽ. Nihil mihi ergo restat: nisi ad te fugere: non a te. Ut euadas hominẽ dominũ quicũqꝫ seruꝰ es: fugis in ea loca vbi nõ est dñs tuꝰ: vt euadas deũ: fuge ad dñm. Nã nõ ẽ quo fugias deũ. Presto sunt oĩa ⁊ nuda oĩpotentis oculis. Tu ergo mihi inquit esto domus refugij. Naꝫ si saluꝰ nõ fuero quõ fugio? Sana me ⁊ fugio ad te. Nã si me nõ sanas: ãbulare non possuꝫ: fugere quõ potero? Quo iret: quo fugeret si ãbulare nõ posset semiuiuꝰ in via sauciatus vulneribus latronũ? Quẽ transiens sacerdos ꝑterijt: trãsiens leuita ꝑterijt: trãsiens samaritanus miseratꝰ est: id ẽ ipse dñs q̃ miseratꝰ est genus hũanuꝫ. Samarites. n. custos interp̃taꝭ: Et q̃s ẽ q̃ nos custodit si ille deserit? Merito cũ iudei cõuiciãtes dicerẽt: nõne veꝝ dicimꝰ qꝛ samaritanꝰ es ⁊ demoniũ habes: vnuꝫ respuit: alteꝝ amplexus est: Ego inq̃t demoniũ nõ habeo. Nõ dixit: nõ sũ samaritanus: sic intelligi volẽs nostrũ se esse custodẽ. Miseratus ergo accessit: curauit: ad stabulũ ꝑduxit: ĩpleuit circa eũ misericordiã. Ille iã potest ambulare: potest ⁊ fugere. Quo fugeret nisi ad deũ: vbi fecit sibi domũ refugij? **Quia fortitudo mea ⁊ refugium meuꝫ es tu: ⁊ ꝓpter nomen tuũ dux mihi eris ⁊ enutries me.** Non ꝓpter meritũ meũ: sed ꝓpter nomen tuũ: vt tu glorificeris: nõ quia ego dignus sũ: dux mihi erꝭ ne aberrẽ a te. Et enutries me: vt validius sim ad mãducandũ escaꝫ qua pascis angelos. Hic eñi lacte nos nutriuit: qui nobis celestẽ cibũ ꝓmisit: ⁊ vsus est materna misericordia. Sicut eñi mater lactans eandẽ escã cui sumende idoneus infans nõ est: per carnẽ traijcit: ⁊ lac infundit. Hoc eñi accipit ꝑuulus qd̃ accepturꝰ erat ad mensaꝫ: sed qd̃ per carnẽ traijcitur ꝯgruit paruulo. Sic dñs sapientiã suã vt lac nobis faceret carne indutus venit ad nos. Ergo corpꝰ christi loquiꝭ: Et enutries me. **Et educes me de muscipula ista quaꝫ occultauerunt mihi.** Iaꝫ passio significaꝭ: Educes me de muscipula ista quã occultauerunt mihi: nec sola illa passio est qua passus est dñs noster Jesus christus. Muscipulã suã diabolus tetendit vsqꝫ in finẽ: ⁊ ve illi qui in illã muscipulã cadit. Cadit autẽ omnis qui nõ sperat in deũ: qui nõ dicit: In te dñe speraui nõ ꝯfundar ineťnũ: Et in tua iusticia erue me ⁊ exime me. Extẽta est ⁊ parata muscipula inimici. Posuit in muscipula erroreꝫ ⁊ terrorẽ: errorẽ quo illiciat: terrorẽ q̃ frangat ⁊ rapiat. Tu claude ianuã cupiditatis contra erroreꝫ: tu claude ianuam timoris contra terroreꝫ: ⁊ educeris de muscipula. Huiusmodi pugne exemplũ ipse tibi imperator tuus: qui ꝓpter te etiã temptari dignatus est in se demonstrauit. Et p̃mo temptatus est illecebris: quia tẽptata est in illo ianua cupiditatis: quãdo eũ temptauit diabolus dicẽs: Dic lapidibꝰ istis vt panes fiãt: Adora me ⁊ dabo tibi regna ista. Mitte te deorsuꝫ: qꝛ scriptũ est: Quia angelis suis mãdauit de te: vt in manibꝰ tollant te: ne quãdo offendas ad lapidẽ pedem tuũ: Omnia hec per illecebrã cupiditatẽ temptat. At vbi clausaꝫ ianuaꝫ inuenit cupiditatis: in eo qui tẽptabatur ꝓ nobis: conuertit se ad temptandã ianuaꝫ timoris: ⁊ preparauit illi passioneꝫ. Deniqꝫ hoc dicit euangelista: Et cõsũmata temptatione: diabolus recessit ab eo ad tempus. Quid est ad tempus? Tanqꝫ rediturus ⁊ tẽptaturus ianuã timoris: quia clausam inuenit ianuam cupiditatis. Totum ergo corpus christi temptatur vsqꝫ in finem: Fratres mei: quãdo iussuꝫ est nescio

quid contra christianos mali: simul inpin-
gebatur in hoc corpus totũ impingebat.
Unde dictũ est in psalmo: Tanq̃ cumul⁹
harene mart impulsus sũ vt caderē: ⁊ dñs
suscepit me. Atvbi finita sunt illa que totũ
corpus impinguebãt vt caderet: cepit tē-
ptatio esse ꝑ ptes. Temptat corpus chri-
sti: vna ecclesia non patit ꝑsecutionē: alia
patit. Nõ patitur furorē imꝑatoris: ⁊ pati
tur furorē mali populi. Quante vastatio-
nes a plebibus? Quanta mala gesta sunt
ecclesie a malis christianis: ab eis qui cap
ti sunt in illo reciaculo? Tam multiplicati
sunt, vt ꝑmerēt naues ĩ piscatiōe illa domi
ni ante passionē. Nõ ergo desunt pressure
tēptationis. Nemo sibi dicat: nõ est tēpus
temptatiõis. Qui sibi hoc dicit: pacē sibi
ꝓmittit. Qui sibi pacē ꝓmittit: securus in
uaditur. Totũ ergo corpus christi dicat:
Educes me de muscipula ista quã occul-
tauerũt mihi: q̃ eductũ est: ⁊ caput nostrũ
de muscipula quã absconderũt illi: quib⁹
modo dicebat in euãgelio: q̃ dicturi erãt:
Hic ē heres: venite occidam⁹ eũ: ⁊ nostra
erit hereditas: ⁊ in se sentētiã dixerũt inter
rogati: Quid faciet ille paterfamilias co-
lonis malis? Malos male perdet: ⁊ vineã
suã locabit alijs agricolis. Quid ⁊ illud?
nõ legistis: Lapidē quē reprobauerũt edifi
cantes: hic fact⁹ est in caput anguli? Quid
est enĩ reprobauerũt edificantes? Hoc ait
eiecerũt extra vineã ⁊ occiderunt. Ergo
erutus est ⁊ ille: caput nostrũ sursum est: li
berũ est. Hereamus illi ꝑ dilectionē vt me
lius postea cõglutinemur ei ꝑ immortali-
tatē: ⁊ dicam⁹ omnes: Educes me de mu
scipula ista quã occultauerũt mihi. Qm̃
tu es ꝓtector meus. Audiamus vo-
cem dñi quã dixit in cruce, In man⁹
tuas cõmendo spiritũ meũ: Certe
cũ verba eius in euãgelio: de isto psalmo
cognoscimus: ipsum hic locutũ fuisse non
dubitemus. Habem⁹ hoc in euãgelio dic
tum: In manus tuas cõmendo spiritũ me
um: ⁊ inclinato capite reddidit spm̃. Non
sine causa voluit verba huius psalmi sua
esse: nisi vt te admoneret se locutũ esse in
hoc psalmo: Ipm̃ h̃ quere: cogita quomõ
in illo psalmo se queri voluit ꝓ susceptio-
ne matutina. Foderũt manus meas ⁊ pe-
des meos: dinumerauerunt oĩa ossa mea.
Ipsi vero cõsiderauerũt ⁊ cõspexerũt me:
diuiserũt sibi vestimenta mea: ⁊ super ve-
stē meã miserũt sortē. Ut te admoneret in

se h̃ esse cõpletũ: in voce sua posuit caput
ipsius psalmi: Deus de⁹ me⁹ vt quid me de
reliquisti? Et tñ vocē corporis in se transfi
gurauit. Nõ enĩ vnicũ suũ pater aliquãdo
dereliquit. Redemisti me domine
deus veritatis. Faciēs qđ ꝓmisisti: nõ
fallens in pollitatione sua deus veritatis.
Odisti obseruãtes vanitatē: su-
peruacue. Quis obƀuat vanitatē? Qui
timēdo mori mētit. Timēdo enĩ mori mē
titur: ⁊ moritur anteq̃ moriat: qui ideo mē
tiebat vt viueret. Mētiri vis ne moriaris:
⁊ mētiris ⁊ morieris: ⁊ cũ vitas vnã mortē
quã differre poteris: auferre nõ poteris: in
cides in duas: vt prius moriart in aĩa: po-
stea in corpore moriart. Unde hoc nisi ob
seruãdo vanitatē? Quia dulcis est tibi trã
siens dies: q̃ dulcia sunt tibi volantia tē-
pora: vnde nihil tenes: ⁊ insuꝑ tu teneris.
Odisti obseruãtes vanitatē superuacue.
Ego aũt: Qui nõ obseruo vanitatē.
In dño sꝑaui: Speras in pecunia: ob-
seruas vanitatē: speras in honore ⁊ subli-
mitate aliq̃ ptãtis hũane: obseruas vanita
tē. speras in aliq̃ amico potente: obseruas
vanitatē. In his oĩbus cũ speras: aut tu
expiras: ⁊ ea hic dimittis: aut cũ viuis oĩa
pereũt: ⁊ in spe tua deficis. Hãc vanitatē
cõmendat Esaias dicēs: Omnis caro fe-
nũ: ⁊ oĩs gloria ei⁹ quasi flos feni. Aruit fe
nũ: ⁊ flos eius decidit: verbũ autē domini
manet ineternũ. Ego autē non quomõ illi
qui sperant in vanitates: ⁊ qui obseruant
vanitates: sed in domino speraui: qui non
est vanitas. Exultabo ⁊ iocundabor
in tua misericordia. Non in mea iusti
cia. Quia respexisti humilitatē
meã: saluã fecisti de necessitatibus
animã meã. Nec conclusisti me
in manus inimici. Que sunt necessi-
tates: vnde saluã volum⁹ fieri animã no-
stram? Quis has enumeret? Quis digne
exaggeret? Quis cõgrue vitandas fugien
dasq̃ cõmendet? Primo ĩ genere humano
dura necessitas: nescire cor alterius: male
sentire plerumq̃ de amico fideli: bene sen
tire plerũq̃ de amico infideli. O dura ne-
cessitas. Et quid facis vt corda inspicias?
Quē oculum afferes: infirma ⁊ plangenda
mortalitas? Quid facis vt videas hodie
cor fratris tui? Non habes quid facias?
Alia maior necessitas: nec tuũ vides qua
le erit cras. Quid iam dicam de necessi-
tatibus ipsius mortalitatis? Mori neces-

se est: et nemo vult. Nemo vult quod necesse ē. Nemo vult qd erit velis nolis. Dura necessitas nolle quod nō pōt euitari. Naz si fieri posset: nollem⁹ vtiq; mori. Et effici quidē angeli vellemus: sed cōmutatione quadā non morte: sicut dicit Apostolus: Edificationē habem⁹ ex deo: domū nō manufactam eternā in celis. Etenī in hoc ingemiscimus habitaculū nostrū qd de celo est superindui cupientes: si tamē induti et nō nudi inueniamur. Etenī quid sumus in hac habitatione ingemiscimus grauati: in quo nolim⁹ expoliari: sed supuestiri: vt absorbeatur mortale a vita. Volumus puenire ad regnū dei: sed per mortē nolumus: Et tn̄ dicit tibi necessitas: hac venies: hac venire dubitas homo: cū hac ad te venerit deus. Que sunt etiā necessitates vincēdarum vetustissimarū cupiditatū: et annosarū malarū cōsuetudinū? Vincere cōsuetudinez dura pugna: nosti. Vides q̄s male facias: q̄s detestabiliter: q̄s infeliciter: et facl tamē: Fecisti heri: facturus es hodie. Si sic tibi displicet cū disputo: quomō displicet tibi cū cogitas? Et tamē factur⁹ es hoc. Unde raperis? Quis te captiuū trahit? An illa lex in mēbris tuis repugnās legi mētis tue? Clama ergo: Infelix ego homo: quis me liberabit de corpore mortl huius? Gratia dei p Jesum christū dominuz nostrū. Et impletur in te qd mō diximus: Ego aūt in dn̄o speraui: exultabo et iocundabor in tua misericordia: q2 respexisti humilitatē meā: saluā fecisti de necessitatibus animā meā. Unde eīn facta est salua de necessitatibus anima tua: nisi q̄a respecta est humilitas tua? Nisi prius hūiliarerl nō te exaudiret: qui te a necessitatib⁹ liberaret. Humiliatus est qui dixit: Infelix ego homo: q̄s me liberabit de corpe mortis hui⁹? Nō sunt humiliati qui ignorātes dei iusticiā et suā volētes cōstituere: iusticie dei nō sunt subiecti. ¶ Nec cōclusisti me in manus inimici: Nō vicini tui: nō compossessoris tui: nō eius cū quo militasti et cū lesisti: aut forte in tua ciuitate iniuriā ei fecisti. Isti eīn tales sunt: p quibus orare debemus. Aliū habem⁹ inimicū: diabolū serpentē antiquū. Omnes morietes si bene moriamur: ab ei⁹ manibus liberamur. Quicūq; eīn male moriunt: in suis iniquitatibus: in eius manibus concludūtur: vt cū illo in fine damnent. Liberet ergo nos domin⁹ deus noster: de manu inimici nostri. Ille eīn nos per cupiditates nostras vult capere. Cupiditates aūt nr̄e qn̄ valide sunt: et eis quando seruimus: necessitates vocātur. Liberante autē deo animā nostrā de necessitatibus nostris: quid erit qd in nobis teneat inimicus: vt cōcludamur in manus eius? Statuisti in loco spacioso pedes meos. Certe angusta via est: laborāti angusta est: amāti lata est. Eadem q̄ angusta est: lata fit. In spacioso dicit posuisti pedes meos: ne angustati pedes mei irent in se: et incurrēdo in se deijcerent me. Ergo qd ait: posuisti in spacioso pedes meos: plane fecisti mihi facilē iusticiā: que mihi erat aliqn̄ difficilis. Hoc est posuisti in spacioso pedes meos. Miserere mei dn̄e qm̄ tribulor: ɔtristatus ē in ira oculus meus: anima mea: et vēter me⁹: qm̄ defecit in dolore vita mea et anni mei in gemitibus. Sufficiat caritati vestre: adiuuāte dn̄o: fortassis implebimus debitū: vt et psalmo pacto pficiscamur.

Sermo scd's de medio eiusdē psalmi.

Ad reliq̄ psalmi nr̄a reuertat intentio: et nosipos agnoscam⁹ in verbis pphe. Qm̄ si nos inspexerim⁹ in tempe tribulationis: gaudebim⁹ in tempore retributionis. Cōmendauerā caritati vestre cū primas ptes huius psalmi exponerem: quod christus loquat: et quō sit accipiēdus christus totus cū capite et corpore: nō tacuerā. Testimonijs etiā scripturarū: quātū mihi videt satis idoneis luculētisq; firmaueram: ita vt oīno dubitari nō possit christū esse caput et corpus: sponsuz et sponsam: filiū dei et ecclesiā: filiū dei factū filiū hois pter nos: vt filios hominuz faceret filios dei. Atq; ita eēnt duo in carne vna in sacramēto magno: q2 agnoscuntur duo in phetis in voce vna. Gratulatio supius expressa est ipius dicentis: Respexisti humilitatē meā: saluā fecisti de necessitatibus aīam meā: nec ɔclusisti me in man⁹ inimici: statuisti in loco spacioso pedes meos. Gratulatio ē liberati hominis a tribulatione: liberatorū mēbrorū christi ab afflictione et insidijs. Et rursus dicit: ¶ Miserere mei domine qm̄ tribulor: In tribulatione vtiq; angustia ē. Quomō ergo posuisti in spacioso pedes meos: si adhuc tribulatur? Quomodo in spacioso sunt pedes? An forte vna quidez vox est: quia vnum quidem corpus: sed in aliquibus membris spacium sentitur:

in aliquibus angustia: id est alij sentiunt
facilitatẽ iusticie: alij laborãt in tribulatio-
ne. Nã si nõ alia mẽbra illud: alia aliud pa-
terent: nõ diceret Apl's: Si patit̃ vnũ mẽ-
brũ: cõpatiuntur omnia mẽbra. ⁊ si glorifi
catur vnũ mẽbrũ: ꝯgaudent omnia mem
bra. Aliq̃ ecclie (verbi gratia) pacẽ habẽt:
aliq̃ in tribulatiõe sunt. In istis q̃ pacẽ ha-
bent: in spacioso sunt pedes: ille q̃ in tribu
latione sũt angustias patiunt̃. Sed ⁊ istos
cõtristat illoꝝ tribulatio: ⁊ illos pax istorũ
ꝯsolatur. Sic est eñ vnuꝫ corpus vt nõ sit
discissio: nõ aũt facit discissionẽ nisi dissen
sio. Caritas aũt cõpagẽ facit: cõpages cõ
plectit̃ vnitatẽ: vnitas seruat caritatẽ: cari
tas ꝑuenit ad claritatẽ. Dicat ergo ex q̃bus-
dã mẽbris: Miserere mei dñe qm̃ tribulor.
**Coturbat⁹ ẽ in ira oculus me⁹: aĩa
mea ⁊ veter me⁹.** Querim⁹ vñ sit ista
tribulatio: qm̃ liberat⁹ pauloante gaudere
videbat̃ iusticia quadã infusa sibi largiẽte
dono dei: ⁊ inde facto spacio pedib⁹ suis
in latitudine caritat̃. Vñ ergo ista existit tri-
bulatio: nisi forte ex illo qd̕ dñs dic̃: Qm̃
abũdauit iniquitas: refrigescet caritas mł
toꝝ. Primo eñ cõmẽdata paucitate sctõ
rũ: tanq̃ missis retibus: multiplicata est ec
clesia: ⁊ capti sunt innumerabiles: de qui-
bus ꝑdictũ erat: Annũciaui ⁊ locut⁹ sum:
multiplicati sunt sup numeꝝ: Qui etiã na
uigia ꝑmerent: ⁊ retia rũperent: sicut est po
sitũ in illa ꝑma piscatione ante passionem
dñi. Ex his igitur multitudinib⁹ exaggera
tis: quib⁹ ꝑ pascha sic reficiunt̃ ecclesie: vt
turbas ipoꝝ parietũ recuset ãgustia. Quo
mõ autẽ nõ tribuletur iste de hac multitu-
dine: qñ videt ipsos implere theatra ⁊ am
phitheatra: q̃ pauloante ecclias impleue-
rũt: ipsos in neq̃cijs q̃ pauloãte in laudib⁹
dei: ipsos blasphemare deũ: qui respõde-
bãt amẽ deo. Permaneat: duret: nõ defi-
ciat etiã in multitudine copiosa iniquorũ:
q꞉ nec granũ deficit in multitudine paleaꝝ
quousq̃ post vẽtilationẽ mittat̃ in horreũ:
⁊ ibi sit in societate sanctoruꝫ: ne turbulẽti
aliq̃d puluer̃ patiat̃. Perduret ergo: q̃a ⁊
dñs cũ dixisset: Qm̃ abũdauit iniq̃tas: re
frigescet caritas multoꝝ: ne ꝑnũciata ista
abundãtia iniq̃tatis: labarẽt nutarẽtq̃ pe
des nostri: ꝯtinuo subiecit: qd̕ fideles erige
ret: quod cõsolaretur: atq̃ firmaret dicẽs:
Qui ꝑseuerauerit vsq̃ in fineꝫ: hic saluus
erit. Attende itaq̃ istũ quantũ mihi videa-
tur in hac tribulatione constitutũ: quãdo-

quidẽ positus in tribulatione quasi dolere
deberet. Tribulatio eñ dolorẽ habet con
gruũ: iratum se dicit in tribulatione: ⁊ ait:
Miserere mei domine: q̃niã tribulor: con-
turbatus est in ira oculus me⁹. Si tribula-
ris: quare irasceris? Irascitur iste peccatis
alienis. Quis nõ irascatur videns homi-
nes cõfitentes ore deum: negãtes morib⁹?
Quis nõ irascat̃ vidẽs hoies seculo ver-
bis ⁊ nõ factis renũciantes? Quis est qui
nõ irascatur videns fratres insidiãtes fra-
tribus: fidẽ nõ seruãtes osculo: qd̕ infigũt
in sacramẽtis dei? Et quis enumeret om-
nia quibus irascit̃ corpus christi: quod in
tus viuit in spiritu christi: qd̕ gemit tanq̃
granũ inter paleas? Vix eñ apparent isti
qui sic gemũt: qui sic irascunt̃: quõ vix ap-
parent grana quãdo area trituratur. Qui
nescit quãte spice misse sint: putat totũ pa-
leã esse: ⁊ ex hoc qd̕ totũ palea putat̃: inde
magna massa purgabitur. In his ergo nõ
apparẽtib⁹ ⁊ gementib⁹ qui irascitur dicit
alio loco: Zel⁹ dom⁹ tue cõmedit me. Di
cit ⁊ alibi: quãdoquidẽ videt multos mala
facientes: Tediũ detinuit me a pctõribus
relinquẽtibus legẽ tuaꝫ. Dicit ⁊ alio loco:
Vidi insensatos ⁊ tabescebã. Hec aũt ira
metuẽda est: ne tanta sit vt in odiũ vertat̃.
Ira eñ nondũ est odiũ. Nã irasceris filio
⁊ nõ odisti filium: ei seruas hereditatẽ qui
te sentit iratũ: ⁊ ad hoc irasceris ne perdat
qd̕ ei seruaueris: male euadẽs morib⁹ pra
uis. Ergo ira nõ est odiũ: nõduꝫ odimus
eos quib⁹ irascimur: sed ista ira si mãserit ⁊
nõ cito euulsa fuerit: crescit ⁊ fit odiuꝫ. Iõ
vt recẽs ira euelleret̃: ⁊ in odiũ nõ ꝯuerte-
ret̃: hoc nos docet sc̃ptura dicẽs: Nõ occi
dat sol sup iracundiã vr̃am. Inuenis aũt
aliq̃n fratrẽ odio hñtẽ: ⁊ rephendit irascen
tẽ: in illo est odiũ: ⁊ in alio culpat irã. Ipse
habet trabẽ in oculo suo: ⁊ rephendit festu
cam in oculo fratris sui. Sed festuca ista ⁊
surculus nisi cito euellatur: trabes futura
est. Ergo nõ ait: Extinctus est oculus me⁹
pre ira: sed turbatus. Nã ⁊ si extinguitur:
iam odiũ est: nõ ira. Et vide q꞉ extinctus
est. Hinc ait Joãnes: Qui odit fratrẽ suũ:
in tenebris est vsq̃ adhuc. Anteq̃ ergo eatur
in tenebris cõturbatur oculus in ira. Sed
cauendũ est ne ira vertatur in odiũ: ⁊ ocu
lus extinguatur. Hoc aũt animaduertat
vnusquisq̃ qui in pace: hoc ẽ in christo q̃
pacẽ dei cõmendauit vocatus est: ⁊ in cu-
ius natiuitate summa pax per angelũ nũ-

clata est hoībus si ꝑ aliqua parua vel ma-
gna causa in odiū ꝓruperit: nullā societa-
tē cū pace: hoc ē christo habere poterit: ni
si ꝑ dignā emēdationē penitentie. Sequit
q̄ iste ⁊ dicit: Turbat⁹ est p̄ ira oculus me⁹
aīa mea ⁊ venter me⁹: hoc ē turbata sūt in-
teriora mea. Ventrē ꝓ interiorib⁹ posuit.
Aliqñ eni iniq̄s ⁊ ꝑuers ⁊ a lege deuiātib⁹
⁊ male viuētib⁹ irasci lȝ clamare nō lȝ. Cū
irascimur ⁊ clamare nō possum⁹: interiora
nostra turbātur. Tanta est eñ aliqñ ꝑuer-
sitas vt nec corripi possit. // **Qm defe-
cit in dolore vita mea: ⁊ anni mei
in gemitibus.** Defecit inquit in dolore
vita mea. Dicit Ap̄lus: Nunc viuimus si
vos statis in dn̄o. Quicūq̧ ꝑfecti sunt ex
euāgelio: ⁊ gr̄a dei: nō hic viuūt nisi ꝓpter
alios. Nā vita eoꝝ in hoc seculo eis nō est
necessaria. Sed q꞉ dispēsatio eoꝝ alijs ne
cessaria est: fit in eis qđ ait idē Ap̄ls: ꝯcu-
piscentiā habens dissolui ⁊ esse cū christo:
Multo eñ magis optimū: manere aūt in
carne necessariū ꝓpter vos. Qñ aūt videt
homo ex dispositione sua: ex laborib⁹ suis:
ex predicatione sua non ꝓficere hoīes: in-
firmat̄ in egestate vita hominis. Vere mi-
serabilis egestas ⁊ fames: qñquidē eos q̄s
dn̄o lucramur: quodāmō manducat eccle
sia. Quid ē manducat: In corpus suū tra
ijcit. Quicq̄d eñ manducamus in corpus
nostrū traijcimus. Hoc agit eccl̄ia ꝑ sanc-
tos: Esurit quos lucrari vult: ⁊ quos lucra
ta fuerit aliquo mō manducat quodāmō.
Cui⁹ ꝑsonā gerebat Petrus: qñ ei de celo
submissus est discus: plen⁹ oībus aīalibus
quadrupedib⁹: reptilibus: ⁊ volatilibus:
quib⁹ generib⁹ oēs gētes significant̄. Pre
figurabat dn̄s ecclesiā: qđ omnes gentes
erat trāsuoratura: ⁊ in corpus suū cōuersu
ra: ⁊ ait Petro: macta ⁊ manduca. O ec-
clesia: hoc ē Petre: q꞉ sup̄ hanc petrā edi-
ficabo eccl̄iā meā: macta ⁊ māduca. Pri⁹
macta: ⁊ sic māduca. Occide qđ sūt: ⁊ fac
qđ es. Cū ergo p̄dicat̄ euangeliū: ⁊ videt
qui p̄dicat nō ꝓficere hoīes: quare nō cla-
met: qm̄ defecit in dolore vita mea: ⁊ anni
mei in gemitib⁹. // **Infirmatus est in
egestate vigor me⁹: ⁊ ossa mea cō-
turbata sunt.** Anni nostri isti q̄s hic du
cimus in gemitib⁹ sunt. Vñ: Quia abun-
dauit iniquitas: refrigescit caritas multo-
rū. In gemitib⁹ nō in claris vocibus. Qñ
videt eccl̄ia multos in ꝑuersū ire: gemit⁹ su
os deuorat apud se: vt dicat deo: Gemit⁹

meus nō est abscōditus a te: In alio psal
mo dicitur. Sed congruit huic ⁊ hoc dice-
re: gemitus me⁹ ⁊ si abscondit⁹ est ab hoī-
bus: a te nō est abscōditus. Infirmat⁹ est
in egestate vigor me⁹: ⁊ ossa mea: ꝯturbata
sunt. De hac egestate sup̄ diximus. Ossa
vero fortes intelligunt̄ eccl̄ie: qui etiā si nō
cōturbantur ꝑsecutionib⁹ alienoꝝ: ꝯturbā
tur tñ iniquitatibus fratrū. // **Sup̄ oēs
inimicos meos factus sum oppro
briū ⁊ vicinis meis nimiū: ⁊ timor
notis meis.** Sup̄ oīs inimicos meos
factus sum opprobriū. Qui sūt inimici ec-
clesie: Pagani: iudei: oībus peius viuūt
mali christiani. Vis videre q̄ꝫ oībus peius
viuūt mali christiani: De talib⁹ dicit ꝓphe
ta Ezechiel: q̄a cōperantur sarmētis inuti
lib⁹: Pone paganos ligna eē siluatica ex-
tra ecclesiā: adhuc p̄t inde fieri aliq̄d quō
de lignis fabrilib⁹ est lignū fabro aptū: ⁊ si
adhuc nodosū ⁊ curuū ⁊ corticosuȝ: tñ qđ
doletur: ascietur: deplanet̄. ⁊ possit venire
ad aliquā fabricā vsus hūani. De sarmen
tis aūt p̄cisis fabri nihil facere possunt: ig-
nis ea solus expectat. Attēdite fratres: cū
siluatico ligno vbiq̧ p̄ponat̄ sarmētū ma
nens in vite: q꞉ sarmentū dat fructū: illud
lignū nō dat fructū: p̄ciso tñ sarmento de
vite si cōparetur lignū siluaticū: intelligit̄
esse melius: q꞉ de illo faber aliq̄d facere po
test: hoc aūt ñ querit: nisi q̄ foco ministrat.
Attendens itaq̧ multitudinē male viuen
tiū in eccl̄ia: sup̄ oēs inquit inimicos meos
fact⁹ sum opprobriū. Peius inquit viuūt
mali in sarmentis meis: q̄ꝫ qui ad illa nunq̄ꝫ
accesserūt. Latine aperte cur nō dicam⁹:
vel qñ psalmuȝ exponim⁹: Et si alijs forte
temporib⁹ dicere nō audem⁹: saltem neces
sitas exponēdi habeat libertatē corripiēdi.
Sup̄ oēs inquit inimicos meos fact⁹ sum
opprobriū. De talib⁹ dicit ap̄lus Petrus:
Facta sūt illis posteriora: deteriora priori
bus. Melius eñ erat illis nō cognoscere
viā iusticie: q̄ꝫ cognoscētib⁹ retrorsū reflec
ti a tradito sibi sancto mādato. Cū dic: me
lius erat illis nō cognoscere viam iusticie:
nōne iudicauit meliores esse inimicos foris
positos: q̄ꝫ intus male viuētes: quib⁹ p̄mi
tur ⁊ grauat̄ eccl̄ia: Melius inq̄t illis erat
nō cognoscere viā iusticie: q̄ꝫ cognoscētib⁹
retrorsum reflecti a tradito sibi sancto mā-
dato. Deniq̧ vide q̄ꝫ horribili rei eos cō-
parauit. Cōtigit illis res veri ꝓuerbij: Ca
nis reuersus ad suū vomitum. Istis itaq̧

talibꝰ cũ sint plene ecclesie: nõne veraciter
illic dicũt pauci: imo ex paucoꝝ voce ipsa
ecclesia: sup oẽs inimicos meos factꝰ sum
opprobriũ: ⁊ vicinis meis nimiũ: et timor
notis meis. Vicinis meis nimiũ opprobri
um factꝰ sum: id est qui mihi iam appropin
quabãt vt crederẽt: hoc ẽ vicini mei nimi/
um deterriti sunt: mala vita maloꝝ ⁊ falso
rum christianorũ. Nã multos eñ putatis: fra
tres mei velle esse christianos: ⁊ offẽdi ma
lis moribus christianoꝝ. Ipsi sũt vicini q̃
iam appropinquabãt: ⁊ nimiũ opprobriũ
illis visi sumꝰ. Timor factꝰ sũ notis meis.
Timor inquit factꝰ suz notis meis: Quia
cũ videt homo multos male viuentes: et
de quibus bene sperabat: in multis male/
factis inuẽtos: timẽt ne tales sũt oẽs quos
putabat bonos: ⁊ veniunt in suspitionem
malã ꝓpe omnes boni. Qualis vir? Quõ
cecidit? Quõ inuẽtus est in illa turpitudi/
ne: in illo scelere: in illo facto malo? Putas
ne tales sũt oẽs? Hoc est timor notis meis:
vt ⁊ ipsis quibus noti sumꝰ: plerũqꝫ ĩ dubi
um veniamus. Et nisi te ɔsoletur qꝺ es: si
aliquid es: non credis esse alterũ talẽ. Cõ
solatur hominẽ qualiscũqꝫ ɔsciẽtia: vt di/
cat sibi homo qui bene viuit: O tu qui nõ
vereris: ne tales sint omẽs: tu talis es. Re
spondet ɔscientia tua: nõ suz. Ergo si tu ta
lis nõ es: solus es. Vide ne peior sit ista su
perbia: qꝫ illa nequicia. Noli solũ te dice/
re. Nã ⁊ Helias aliqñ tedio multitudinis
impioꝝ ait: Prophetas tuos occiderunt:
altaria tua suffoderũt: ⁊ ego relictꝰ sũ solꝰ:
⁊ querũt animã meã. Sed quid dic̃ illi re/
sponsum diuinũ? Reliqui mihi septẽ mi/
lia viroꝝ: qui nõ curuauerunt genua ante
Baal. Ergo fratres inter hec scãdala vnũ
est remediũ: ne male sentias de fratre tuo.
Humiliter esto qꝺ vis eũ esse: ⁊ nõ putabis
eũ esse qꝺ nõ es. Sed tñ fit etiã notis timor
etiam expertis. // Qui videbãt me fo
ras fugerunt a me: Ignoscẽdũ esset si
foras fugissent a me: q̃ nõ videbãt me: etiã
q̃ videbãt me foras fugerũt a me. Sꝫ si qui
me nõ videbãt: foras fugerũt a me: nec dicẽ
dũ ẽ foras fugerũt: qꝛ intꝰ nõ fuerũt. Si intꝰ
fuissẽt: vidissent me: id ẽ cognouissent cor
pus christi: cognouissent mẽbra christi: co
gnouissent vnitatẽ christi. Illud est magis
gemẽdũ: illud omnino ĩtolerabile: qꝛ mul
ti q̃ videbãt me foras fugerũt a me: id est q̃
cognouerũt quid eẽt ecclesia: exierũt foras
⁊ hereses ⁊ scismata ɔtra ecclia; fecerunt.

Hodie hoiem inuenis (verbi gratia) natũ
in ꝑte Donati: nescit q̃d sit ecclia: vbi na/
tus est h̃ tenet: nõ illi euellis ɔsuetudinem
quã suxit cũ lacte nutricis. Illũ da qui vol
uit quotidie ĩ scripturis: qui legit: qui pre/
dicat. Ita ne tãdẽ nõ ibi videt: Postula a
me ⁊ dabo tibi gentes hereditatẽ tuã ⁊ pos
sessionẽ tuã terminos tre. Nõ ibi videt: Cõ
memorabunt ⁊ cõuertent ad dñm vniuer
si fines terre: ⁊ adorabũt ĩ conspectu eius
vniuerse patrie gentiũ. Si vides ibi totius
orbis vnitatẽ: quid foras fugis: vt nõ solũ
ipse patiaris: verũ ⁊ alijs facias cecitatez?
Qui videbãt me: id est qui nouerãt q̃d sit
ecclesia: qui etiã in scripturis intuebãt: fo/
ras fugerũt a me. Putatis eñ fratres mei
quia illi oẽs qui fecerũt hereses ꝑ loca ⁊ ꝑ/
tes nõ nouerãt in scripturis dei: quia eccle
sia nõ est ꝑ̄dicata nisi toto terrarũ orbe dif
fusa. Vere dico caritati vestre: certe omẽs
christiani sumꝰ: vł christiani oẽs dicimur:
⁊ omẽs christi signo signamur. Obscurius
dixerũt ꝓphete de christo qꝫ ꝺ ecclesia: pu
to ꝓpterea quia videbãt in spũ contra ec/
clesiam hoies facturos esse ꝑticulas: ⁊ de
christo nõ tantã litẽ habituros: de ecclesia
magnas ɔtentiones excitaturos. Ideo il/
lud vñ maiores lites future erãt: planiꝰ ꝑ̄/
dicatũ ⁊ apertius ꝓphetatũ est: vt ad iudici
um illis valeat: qui viderũt ⁊ foras fugerũt.
Exempli gratia: vnũ cõmemorabo: Abra
am pater noster fuit: nõ ꝓpter ꝓpaginem
carnis: sed ꝓpter imitationẽ fidei. Iustus
⁊ placẽs deo: ꝑ fidẽ suscepit filiũ sibi ꝓmis
sum Isaac de Sara sterili vxore sua in se/
nectute sua: iussus est imolare deo eundez
filiũ: nec dubitauit: nec disceptauit: nec ꝺ
iusso dei disputauit: nec malũ putauit qꝺ
iubere optimꝰ potuit. Duxit filiũ suum ad
imolandũ: imposuit ei ligna sacrificij: ꝑue
…it ad locũ: erexit dexterã vt ꝑcuteret: co
ɔ…hibẽte deposuit quo iubente leuauerat.
Qui obtẽperauerat vt feriret: obtempera/
uit vt ꝑceret: vbiqꝫ obediẽs: nusqꝫ tumidꝰ.
Vt tñ impleret sacrificiũ ⁊ sine sanguie nõ
discederet: inuẽtus est aries herẽs ĩ vepre
cornibꝰ: ipe imolatꝰ est: ꝑactũ ẽ sacrificiuz.
Quere quid sit? Figura est christi inuoluta
sacramẽtis. Deniqꝫ vt videat discutit: vt
videat ꝑtractat: vt qꝺ inuolutũ ẽ: euolua
tur. Isaac tãqꝫ filiꝰ vnicꝰ dilectꝰ figurã ha/
bens filij dei: portãs ligna sibi: quõ christꝰ
crucem portauit. Ille postremo ipse aries
christũ significauit. Quid ẽ eñi herere cor

nibus:nisi qđāmō crucifigi? Figura est ista
de christo. ↄtinuo p̄dicāda erat ecclia: p̄nū
ciato capite: p̄nūciandū erat ꝛ corp⁹. Ce
pit sp̄us dei: cepit de⁹ ad Abraā p̄dicare
velle eccliam ꝛ tulit figurā: christū figura-
te p̄dicabat: ecclia apte p̄dicauit: Ait em̄
ad Abraam: Qm̄ obaudisti vocē meaꝫ et
nō pepercisti filio tuo dilecto ꝓpter me: be
nedicēs bn̄dicā te: ꝛ implendo implebo se
mē tuū sic̄ stellas celi: ꝛ arenā mari. ꝛ bene
dicent̄ in semine tuo oēs gētes terre. Et pe
ne vbiq꞉ christ⁹ i aliquo inuoluto sacramē
to p̄dicatus ē a ꝓphetis: ecclia apte: vt vi
derēt illā: ꝛ q̄ futuri erāt ↄtra illā. ꝛ implere
tur i eis ista nequicia quā p̄dixit ps̄. Qui
videbant me foras fugierūt a me. Ex nob̄
exierūt: s̄ nō erāt ex nobis. Hoc Apl's Jo
hannes de illis dixit. Oblitus sū tanq꞉
mortu⁹ a corde. Oblit⁹ sum: in obliuio
nem veni: obliti sūt me illi q̄ videbant me.
Obliti sūt mei: ꝛ sic mei obliti sūt tanq꞉ mor
tuus fuerim a corde ipoꝝ. Oblit⁹ sum tanq꞉
mortu⁹ a corde. Factus sū tanq꞉ vas
p̄ditū: Quid ē h̄: Fact⁹ sum tanq꞉ vas p̄
ditū: Laborabat iste ꝛ nulli ꝓderat: vidit
se vas esse ꝛ nulli ꝓdesse ꝛ se tanq꞉ vas p̄di-
tū dicit. Qm̄ audiui vituperationē
multoꝝ accolētiū i circuitu. Multi
accolūt in circuitu meo: ꝛ rep̄hēdūt me q̄ti
die. Quāta mala dicūt in malos christia-
nos: q̄ maledicta ꝑuenūt ad oēs christia-
nos: Nūquid em̄ dicit: q̄ maledicit: aut q̄
rep̄hēdit christiāos: ecce q̄d faciūt n̄ boni
christiani: Sꝫ ecce q̄ faciūt christiani: non
sep̄at: nō discernit. Illi tn̄ ista dicūt q̄ acco
lūt in circuitu: id est circueūt: ꝛ nō intrant.
Quare circūeunt ꝛ nō intrāt: Quia rotaꝫ
t̄pis amāt. Nō intrāt ad veritatem: q꞉ non
amant eternitatem: t̄palibus dediti tanq꞉
rote ↄstricti: de quib⁹ alibi dr̄: Pone prin
cipes eoꝝ vt rotā: ꝛ alibi: Incircuitu imp̄ij
ambulāt. Dū cōgregarent̄ ipsi sil̄
aduersū me: vt acciperēt aiaꝫ meā
ↄsiliati sunt. Quid est vt acciperent ani-
mam meam ↄsiliati sūt: Ut ↄsentirem pra
uitatibus eorum. Illis em̄ qui maledicūt:
et non intrāt parum est: quia non intrant:
ꝛ eĳcere hinc volūt vitup̄ando. Si eice-
rint te de ecclia: acceperūt aiam tuā: id est
tenuerunt conscientiam tuā: ꝛ eris in cir-
cuitu tuo: nō in māsiōe. Ego aūt inter hec
opprobria: inter h̄ scādala: inter hec ma-
la: int̄ istas seductiōes: foris iniq̄tates: ꝛ p̄
uersitates int⁹: cū attēderē hoīes iustos: et

q̄rerē q̄s imitarer: ꝛ defecit: Quid feci: q̄d
ↄsiliū inueni: Ego aūt in te speraui
dn̄e: Nihil salubri⁹: nihil securius. Uo-
lebas imitari nescio quē: iuenisti illū nō bo
nū. Tolle imitationē hāc. Aliū q̄sisti: ne-
scio q̄d displicuit tibi. Tertium q̄sisti: ꝛ ip̄e
nō placuit: Nunquid q꞉ et ille displicuit:
et tu peribis: Tolle ab hoīe spem: q꞉ ma-
ledictus oīs q̄ spem suā ponit in hoīe. Si
attēdas ad hūc hoiem ꝛ eū queris imitari
ꝛ ex illo pēdere: adhuc lacte vis nutriri: et
fies māmotrept⁹: q̄les dicūt̄ pueri qui diu
sugūt q̄d nō decet. Eteni lacte vti tanq꞉ p̄
carnē velle sibi cibū traĳci: h̄ idē ē p̄ hoieꝫ
viuere. Idoneus esto ad mensaꝫ: inde ca-
pe vn̄ ille cepit. aut fortasse nō cepit. Forte
vtiliter ꝛ in malū incidisti quē bonū puta-
sti: vt in vbere q̄si materno amaritudineꝫ
inuenires: ꝛ ea offensiōe repelleris: ꝛ ad
cibū validiorē iuitareris. Faciūt em̄ h̄ nu-
trices māmotrept⁹ vt aliqua amara ponāt
in papillis suis: quib⁹ offēsi p̄uuli ab vbe-
re resiliāt ꝛ ad mēsaꝫ inhient. Ergo dicat:
ego aūt in te speraui dn̄e. Dixi tu es de
us meus. Tu es deus me⁹: recedat Do
natus: recedat Cecilianus: nec ille nec iste
me⁹ deus est: Nō ad hoīs nomē ambulo:
xp̄i nomē teneo. Ip̄m Paulū audi dicen
tem. Nunq̄d Paul⁹ ꝓ vobis crucifix⁹ est:
aut in noīe Pauli baptizati estis: Perirē
si essem de p̄te Pauli: quō nō pereo si fue
ro d̄ p̄te Donati: Prorsus recedāt huma
na noīa: hūana crimia: hūana figmēta In
te dn̄e speraui: dixi tu es de⁹ me⁹. Non hō
quisq꞉: s̄ tu es deus meus. Un⁹ deficit: vn⁹
ꝓficit: de⁹ me⁹ nō deficit neq꞉ ꝓficit. Nec
habet quo ꝓficiat p̄fect⁹: nec habꝫ vn̄ de-
ficiat etern⁹. Dixi dn̄o de⁹ me⁹ es tu. In
manibus tuis sortes mee. Nō i ma-
nib⁹ hoim: s̄ in manib⁹ tuis. Que sūt iste
sortes: Quare sortes: Audito noīe sortiū:
nō debem⁹ sortilegos q̄rere. Sors eni nō
aliq̄d mali est: s̄ res ē in dubitatiōe hūana
diuinā indicās volūtatē. Nā ꝛ sortes mi-
serunt ap̄li: q̄n̄ Judas tradito dn̄o periĳt.
Et sic̄ de illo scriptū ē: abĳt in locū suū: ce
pit queri q̄s in loco eius ordinaret̄. Electi
sunt duo iudicio hūano: ꝛ elect⁹ de duob⁹
vn⁹ iudicio diuino. De duob⁹ ↄsult⁹ ē de⁹
quē n̄a ipoꝝ esse vellet: ꝛ cecidit sors super
Mathiā. Quid igit̄ est in manib⁹ tuis sor
tes mee: Sortē dixi q̄stū ego existimo: gra
tiam qua saluati sum⁹. Quare sortis noīe
appellat gratiā dei: Quia in sorte nō ē ele-

ctio ſ voluñtas dei. Nā vbi dicit: iſte facit:
iſte nō facit: merita ꝯſiderant: ⁊ vbi merita
cōſiderant electio eſt: nō ſors. Quū aūt de⁹
nulla merita nr̄a iuenit: ſorte volūtatis ſue
nos ſaluos fecit: q᷑ voluit: nō q᷑ digni fui
mus. Hec eſt ſors. Merito tunica illa dn̄i
deſup texta q̄ ſignificat caritat̄ eternitatē:
cū diuidi a ꝑſecutorib⁹ nō poſſet: ſors ſup
eā miſſa eſt: ad quos ꝑuenit: eos ſignifica-
uit q̄ vident ad ſortē ꝑuenire ſctōꝝ. Gra-
tia ſalui facti eſtis ꝑ fidē ait Apl̄s. Gratia
ſalui facti eſtis ꝑ fidē: ⁊ h̄ nō ex vobis. Vi
de ſortē ⁊ h̄ nō ex vobis ſed dei donuꝫ eſt:
nō ex operib⁹ quaſi vos bn̄fecerītis vt ad
hoc accedere digni eſſetis: non ex operib⁹
ne forte quis extollat. Ipi⁹ eñ ſum⁹ figmē
tuꝫ: creati in chriſto Jeſu in opib⁹ bonis.
Hec quodāmō ſors occulta eſt: voluntas
dei in hūano genere ſors ē: ſors veniēs de
dei occulta volūtate: apō quē nō eſt iniq-
tas. Nō eñ ille ꝑſonas accipit: ſed occul-
ta illi⁹ iuſticia tibi ſors eſt. Attendat itaqꝫ
caritas veſtra: videte hoc ipm̄ quēamodū
fiunt ab apl̄o Petro: cū ſimō ille magus
baptizat⁹ a Philippo: adhereret ei: credēs
miraculis diuinis factis in conſpectu ſuo:
Venerūt apl̄i ad ſamariaꝫ vbi crediderat
etiā ipe mag⁹ ⁊ vbi fuit baptizat⁹: ⁊ impoſu
erūt apoſtoli man⁹ hoib⁹ baptizat̄: ⁊ acce-
ꝑerūt ſpiritū ſctm̄: ⁊ ceperūt linguis loqui.
Admirat⁹ eſt ille ⁊ obſtupefact⁹ tāto diui-
no miraculo: qō ad impoſitionē hūanarū
manuū venit ſpūſſctūs ⁊ impleuit hoies:
⁊ deſiderauit iſtā: nō gratiā ſed potētiā: nō
vn̄ liberaretur ſed vn̄ extolleretur. At vbi
deſiderauit h̄: ⁊ impleuit ſupbia coꝛ eius ⁊
diabolica impietas ⁊ celſitudo deijciēda:
ait Apl̄s: Quātā vult̄ pecuniā a me acci
pere: vt ⁊ ad meaꝝ impoſitionē manuū ac
cipiant hoies ſpiritū ſctm̄: Qui q̄rebat ſe-
cularia: qui in circuitu accolebat: pecunia
putauit poſſe ſe emere donum dei. Qui ſe
putauit pecunia cōparare ſpiritū ſctm̄: etiā
apl̄os auaros arbitrat⁹ eſt: ſic erat ipe im-
pius ⁊ ſupb⁹. Cōtinuo petr⁹: pecunia tua
inq̄t tecū ſit i ꝑditionē: q᷑ exiſtimaſti donū
dei pecunia cōpari. Nō eſt tibi pars neqꝫ
ſors i fide hac: id eſt nō ꝑtines ad iſtā gra-
tiaꝫ quā gratis oēs accepim⁹ qui pecunia
te putas emere qō gratis dat. Ex eo auteꝫ
qō gratis dat: ſors vocatur. Non eſt tibi
ſors neqꝫ ps i fide hac. Iſta dixi: ne expa-
ueſcerem⁹ qō ait: In manibus tuis ſortes
mee. Que ſūt eñ ſortes: Hereditas eccl̄ie.
Quouſqꝫ eſt hereditas eccl̄ie: Inter quos
fines: Vſqꝫ ad oēs fines. Dabo tibi gētes
hereditatē tuā: ⁊ poſſeſſionē tuaꝫ fines ter
re. Nō mihi q̄ ꝓmittat hō neſcio quā ꝑti-
culā: de⁹ me⁹ in manibus tuis ſortes mee.
Iā ſufficiat caritati veſtre: qō reſtat i noie
dn̄i craſtina die ipo adiuuāte reddem⁹.

Sermo. iii. de fine eiuſdē pſal.

Quod de pſalmo reſtat vn̄ō duos
iā ſermōes habuim⁹: aliq̄ntum eſt
ampli⁹ q̄ꝫ tertia ps: ⁊ videm⁹ nob
hodie debitū eſſe cōplendū. Vn̄ peto cari
tatē veſtrā vt libēter audiat̄ nos. In verb
eñ ei⁹ planioꝛib⁹ nō eſt imoꝛari nc̄e: vt ea
nos teneāt: q̄ꝝ ē neceſſitas exponēdi. Mul-
ta eñ ſūt animis fideliū ſpōte occurrētia:
multa q̄ breui admonitiōe op⁹ hn̄t: quedaꝫ
vero ⁊ ea rarioꝛa quib⁹ inſudādū eſt vt poſ
ſint intelligi. Vt ergo temp⁹ ſufficiat virib⁹
⁊ nr̄is ⁊ veſtris: videte q̄ꝫ apta ſūt hec. Et
nobiſcū poti⁹ agnoſcite: ⁊ in his nobiſcuꝫ
deū laudate. Et ſi oꝛat pſalm⁹: oꝛate. Et ſi
gemit: gemite. Et ſi gratulat: gaudete: Et
ſi ſperat: ſperate. Et ſi timet timete. Omia
eni q̄ hic ꝯſcripta ſūt: ſpeculū noſtrū ſunt. Alia lr̄a. ⁊ manu.

Erue me de manib⁹ inimicoꝛuꝫ meoꝝ: ⁊ a ꝑſequētib⁹ me. Dicam⁹
h̄: vnuſq̄ſqꝫ de inimicis ſuis dicat h̄. Bonū
eſt eñ ⁊ oꝛare debem⁹ vt nos de⁹ eruat de
manib⁹ inimicoꝝ nr̄oꝝ. Sed intelligēdi ſūt
inimici ꝓ quib⁹ oꝛādū ſit: ⁊ ꝯ quos oꝛādū
ſit. Inimici hoies qualeſcūqꝫ fuerint non
ſūt odio hn̄di: ne cū odit malus quē patit
maluꝫ: ſint duo mali. Diligat bon⁹: ⁊ quē
patit malū: vt vel vn⁹ ſit mal⁹. Illi inimici
ſūt ꝯ quos oꝛādū eſt diabol⁹ ⁊ angeli eius:
ipi nobis inuidēt regnū celoꝝ: ipſi nolunt
vt nos aſcēdam⁹ vn̄ illi deiecti ſūt: ab his
oꝛem⁹ erui aiam nr̄am. Nā ⁊ qn̄ aduerſuꝫ
nos hoies icitant: vaſa ipoꝝ ſūt. Proin-
de Paul⁹ apl̄s admonēs nos: q̄ꝫ cauti eſſe
ꝯ inimicos debeam⁹: ait ſuis dei qui tribu-
latiōes patiebant vtiqꝫ ſeditionib⁹ impro
bitatib⁹ inimicitijs hoim: Nō ē vobis col
luctatio aduerſus carnē ⁊ ſanguinē: id eſt
nō aduerſus hoies ſ aduerſus ꝑncipes et
poteſtates ⁊ rectores mūdi. Cui⁹ mundi:
Celi ⁊ terre. Abſit. Hui⁹ mūdi rectoꝛ non
eſt niſi creatoꝛ. Sꝫ quē dicit mūdū: Ama-
toꝛes mūdi. Deniqꝫ addit ⁊ exponit: qō di
co mūdi tenebrarū haꝝ. Quarū vtiqꝫ te-
nebrarū: niſi infideliū ⁊ impioꝝ: Nā ex im
pijs ⁊ infidelib⁹ cū eēnt facti pij ⁊ fideles:
ſic eos alloq̄t idē Apl̄s. Fuiſtis eniꝫ aliq̄n

tenebre: nūc aūt lux in dño. Aduersus spi
ritualia inquit neq̄cie i celestib⁹: aduersus
diabolū ⁊ ei⁹ angelos dimicatis: hostes ve
stros nō videtis ⁊ vincitis. Erue me d̄ ma
nib⁹ inimicoꝝ meoꝝ: ⁊ a ꝑsequētibus me.
¶ Illustra faciē tuā sup̄ seruū tuū:
saluum me fac in tua misericordia.
Supius dicebam⁹ si meminit hesterne dis
putatōis caritas vestra: quicūq̄ affuistis:
qm̄ illi maxīe ꝑsequūt̄ ecc̄liam q̄ christiani
nolūt bn̄ viuere. Per hos em̄ opprobriuꝫ
hꝫ ecc̄lia: et ab his inimicitias sustinet: qm̄
corripiūt̄: qm̄ male viuere nō ꝑmittunt̄: qm̄
cum eis vel verbo agitur: ipsi mala in suis
cordib⁹ meditant̄: ⁊ erūpēdi occasionē re-
quirūt. Inter hos gemēs iste: et si volum⁹
nos sum⁹: q̄ꝫ pl̄es sūt ipi: et inter multitu-
dinē coꝝ vix apparēt boni tanq̄ꝫ grana in
area: de quib⁹ tūc purgat̄ horrea replēda
sūt dn̄i. Ergo inter hos gemit⁹ iste ait: Illu
stra faciē tuā sup̄ seruū tuū. Cōfusio eni q̄-
dā putat̄ cū oēs christiani dicunt̄: ⁊ q̄ bene
viuūt ⁊ q̄ male viuūt: oēs vno charactere
signātur: omnes ad vnū altare accedunt:
omnes eodem baptismo abluūtur: oēs
eandē orationē dn̄icam ꝓferūt: oēs hisdē
mysterijs celebrādis intersūt. Qm̄ discer-
nūt̄ q̄ gemūt ⁊ a quib⁹ gemat̄: nisi illustret
ille faciē suā sup̄ seruū suū? Quid est ḡ: illu
stra faciē tuā sup̄ seruū tuū? Appareat q꞉ ꝑ
tineo ad te: nec sic dicat ⁊ christian⁹ impi⁹
q꞉ ꝑtinet ad te: ne sine cā tibi i alio psalmo
dixeri: Judica me de⁹ ⁊ discerne cām meā
de gēte nō sctā. Qd̄ ibi dixit: discerne cām
meā: h̄ dic̄ h̄: illustra faciē tuā sup̄ ꝟuū tuū:
Et tūc ne ⁊ ip̄e supbiat ⁊ q̄si se iustificare vi
deat̄: adiūgit ⁊ ait. Saluū me fac i tua mise
ricordia: h̄ est nō in mea iusticia: n̄ in meis
merit̄: ꝫ in tua misericordia: Nō q꞉ ego sū
dign⁹: ꝫ q꞉ tu misericors es. Noli me audi
re ꝟm iudiciariā seueritatē: ꝫ ꝟm misericor
dissimam bonitatē. Saluum me fac in tua
misericordia. Dn̄e nō ꝯfundar qm̄ i
uocaui te. Magnā cām dixit: ne cōfun-
dat̄ qm̄ iuocauit. Vis vt ꝯfundat̄ qui iuo
cauit te? Vis vt dicat̄: vbi est d̄ quo ꝑsum
psit? Quis aūt etiā ipoꝝ impioꝝ nō iuocat
deū? Nisi ḡ ꝓprio mō q̄dā diceret iuocaui
te q̄ nō possit cōis esse cū mltis: nllō mō de
hac iuocatōe tātā mercedē auderet exige
re. Rn̄deret em̄ illi de⁹ q̄dāmō in cogitati
one ⁊ diceret: Quid a me pet̄ vt nō ꝯfun-
dar̄? Quare? Quia iuocasti me. Nōne q̄-
tidie hoīes vt impleāt forte adulteria q̄ cō
cupiscūt iuocāt me? Nōne q̄tidie hoīes vt
moriāt̄ illi a quib⁹ expectāt hereditatē iuo
cāt me? Nōne q̄tidie hoīes q̄ fraudē cogi-
tāt vt eā ꝓspero exitu cōpleāt iuocāt me?
Quid ergo est qd̄ ꝓ magna mercede exiḡ
vt dicas: nō ꝯfundar qm̄ iuocaui te. In-
uocāt quidē illi: ꝫ nō iuocāt q̄dē te. Inuo-
cas deū: qm̄ in te vocas deū. Hoc est em̄ il
lū iuocare: illū in te vocare: q̄dāmō eū in-
domū cordis tui iuitare. Nō aūt auderes
tm̄ patrēfamilias iuitare: nisi nosses ei ha-
bitaculū ꝑparare. Si em̄ tibi dicat de⁹: ec-
ce iuocasti me venio ad te: q̄ intrabo? Tā-
tas sordes ꝯsciētie tue sustinebo? Si seruū
meū in domū tuā iuitares: nōne pri⁹ eam
mūdare curares? Inuocas me i cor tuū: ⁊
plenū est rapinis. Quo iuocat̄ de⁹ plenū
ē blasphemijs: plenū ē adulterijs: plenū ē
ira ⁊ fraudib⁹: plenū ē mal̄ ꝯcupiscētijs: ⁊
insup̄ plenū est iuidia ⁊ iuocas me? De ta
lib⁹ deniq̄ꝫ q̄d ait alio loco ps. Deū nō in
uocauerūt. Et vtiq̄ꝫ iuocauerūt: nec tūc in
uocauerūt. Breuiter dico: qm̄ nata est q̄-
stio vt tātā mercedē exigat hō allegās vnū
meritū: dicēdo: q꞉ iuocaui te. Cū videam⁹
a tā mult̄ mal̄ iuocari deū nata ē questio:
vn̄ n̄ trāseūdū ē. Dico ḡ breuit̄ hoī auaro:
Inuocas deū: Quare iuocas deū? Et de
tibi lucꝝ. Lucꝝ ḡ iuocas nō deū: q꞉ h̄ lucꝝ
qd̄ ꝯcupiscis: nō potes hr̄e ꝑ seruū tuū: nō
potes hr̄e ꝑ colonū tuuꝫ: ꝑ clientem tuū: ꝑ
amicū tuū: ꝑ satellitē tuū: iuocas deū: mi-
nistrū lucri tui facis deū. Uiluit tibi deus.
Vis iuocare deū? Gratis inuoca: Quare
an parū est tibi si te ipleat ip̄e de⁹? Deus si
ad te veniat sine auro ⁊ argēto: nō vis illū?
Quid ḡ tibi d̄ his q̄ fec̄ de⁹ sufficit: cui de⁹
ip̄e nō sufficit? Merito ḡ rogat iste: nō ꝯfū
dar qm̄ iuocaui te. Inuocate dn̄m frēs si
nō vultis ꝯfundi. Cōfusionē em̄ quādam
timet iste: de q̄ in supiorib⁹ psalmi locut⁹ ē:
In te dn̄e sꝑaui nō ꝯfundar ineternū. Nā
vt sciatis q꞉ istā ꝯfusionē timet: quid addi
dit cū dixisset: nō ꝯfundar i eternū: qm̄ in
uocaui te? ¶ Erubescāt impij ⁊ dedu
cāt̄ in infernū. Cōfusionē vtiq̄ꝫ illā inet
nū. Muta † efficiātur labia dolosa. Alia lra. † fiant.
¶ Que loquūt̄ aduersus iustū in Alia lra.
iquitate: † in supbia ⁊ ꝯtemptu. Iu † i abusiōe
stus iste christus est: Multa labia loquūt̄
aduersus eū iniquitatē in supbia ⁊ ꝯtēptu.
Quare in supbia ⁊ ꝯtemptu? Quia ꝯtem-
ptibilis supbis apparuit: qui tā humilis ve
nit. Nō vis vt cōtemnat̄ ab eis q̄ honores

amāt: ille q̄ tātas ꝯtumelias accepit? Non
vis vt cōtemnaꝛ ab his qui ꝓ magno ha-
bent istam vitam: ille qui mortuꝰ est? Non
vis vt ꝯtēnaꝛ ab eis qui quasi damnatio-
nis mortē turpē putāt: ille qui crucifixꝰ est?
Nō vis vt ꝯtemnaꝛ a diuitibꝰ: ille q̄ paup
em vitā gessit i mūdo cū eēt creator mūdi?
Q̄ia ista q̄ amāt hoīes: qꝛ noluit illa habe
re christꝰ: vt nō hn̄do ostenderet ꝯtemnen
da: nō qꝛ in potestate nō habuit possiden
da: oēs q̄ amant hec ꝯtēnunt illū. Et q̄cū-
q̄ voluerit seruoꝝ eiꝰ sequi vestigia eiꝰ: vt
ambulet ꝛ ip̄e in ea humilitate in qua didi
cit ambulasse dn̄m suū: ꝯtemniꝛ in christo
quasi mēbrū christi: ꝛ cū caput ꝛ mēbra cō
tēnunꝛ: totꝰ ip̄e christꝰ ꝯtēniꝛ: qꝛ totus ipse
iustꝰ est caput ꝛ corpꝰ. Et necesse est vt ꝯtē
naꝛ totꝰ ipse christꝰ a sup̄bis ꝛ impijs vt fi-
at illis qđ dr̄: Muta efficianꝛ labia dolo-
sa q̄ loquunꝛ aduersus iustū iniq̄tatē in su
perbia ꝛ cōtemptu. Q̄n̄ efficiunꝛ muta la-
bia ista? In h̄ seculo nūq̄. Quotidie cla-
māt ꝯtra christianos maxie humiles: quo
tidie blasphemāt: quotidie latrāt: augent
linguis suis penas: q̄bꝰ apud inferos siti-
ant: ꝛ aque stillā sine cā desiderēt. Nō ergo
nūc muta efficiūꝛ labia istoꝝ. Sꝫ q̄n̄? Q̄n̄
traducēt eos ex aduerso iniq̄tates eoꝝ: sic
dicitur in libro sapiētie: Tūc stabunt iusti in
magna ꝯstātia aduersus eos q̄ se angustia
uerūt. Tūc dicēt illi: Hi sunt q̄s aliq̄n̄ ha-
buimꝰ in risu ꝛ in similitudine improperij.
Quō cōputati sūt inter filios dei: ꝛ inꝛ san
ctos sors illoꝝ est. Nos insensati: vitā illo-
rū estimabamꝰ insaniā. Tūc efficiūꝛ labia
muta eoꝝ q̄ loquūꝛ aduersus iustū iniq̄tatē
i sup̄bia ꝛ ꝯtemptu. Nō em̄ dicūt nobis:
Ubi est deꝰ vester? Quid colitis? Quid vi
detis? Creditis ꝛ laboratis: certū est qđ la-
boratis: incertū est qđ speratis. Q̄n̄ vene
rit certū qđ speramꝰ: muta efficienꝛ labia
dolosa. Proinde vide q̄d seq̄ꝛ: qꝛ muta ef-
ficiūꝛ labia dolosa q̄ loquunꝛ aduersus iu
stū iniquitatē in sup̄bia ꝛ ꝯtemptu. Atten-
dit iste qui sic gemit: videt bona dei intus
in spiritu dei: videt hec bona q̄ inꝰ occulto
videnꝛ: sed ab ip̄is nō videnꝛ. Uidet eos
ꝓpterea loqui aduersus iustū iniq̄tatē in
sup̄bia ꝛ ꝯtemptu: qꝛ bona hꝰ seculi vide-
re norūt: bona aūt futuri sec̄li nec cogitare
sciūt. Sed vt cōmendaret ip̄a bona futuri
sec̄li hoībꝰ q̄s iubet tolerare: nō amare p̄sē
tia: exclamauit ꝛ addidit. † O q̄ multa
mltitudo dulcedinis tue domine.

Alia lr̄a. † q̄s magna.

Hic hō impiꝰ si dicat: vbi est ista mltitudo
dulcedinis? rn̄debo. Quō tibi ostēdā mul
titudinē hꝰ dulcedinis: qꝛ palatū de febre
iniq̄tatis p̄didisti. Uel si nō nosses q̄ bn̄
saperet: nō clamares nisi gustasses: palatū
cordis nō habes ad h̄ bona gustāda: quid
tibi faciā? Quō ostendā? Nō est cui dicā:
Gustate ꝛ videte q̄m̄ suauis est dn̄s. O q̄
mlta mltitudo dulcedinis tue dn̄e. Quā
abscōdisti timētibus te. Quid est ab
scōdisti illis? Seruasti illis non negasti: vt
soli ad eā p̄ueniāt. Bonū est em̄ qđ iustis
ꝛ impijs nō pōt eē cōe: vt timēdo p̄ueniāt.
Q̄diu em̄ adhuc timēt: nōdū ꝛ ip̄i p̄uene
rūt: s̄ credūt se p̄uēturos: ꝛ a timore icipi-
unt. Nihil em̄ dulciꝰ ē imortalitate sapie: s̄
initiū sapie timor dn̄i. quā abscōdisti timēti
bꝰ te. † Perfecisti aūt † sperantibꝰ in
te: in conspectu filioꝝ hominū. Nō
p̄fecisti in ꝯspectu filioꝝ hoīm: s̄ sperantibꝰ
in te: in ꝯspectu filioꝝ hoīm: id est eis p̄feci
sti dulcedinē tuam: qui sperāt in te: in ꝯspe
ctu filioꝝ hoīm: Quō dic dn̄s: Qui me ne
gauerit corā hoībꝰ: negabo ꝛ ego illū corā
patre meo. Ergo si speras in dn̄o corā ho-
minibꝰ: spera ne forte abscōdas ip̄aꝫ spem
tuā in corde tuo ꝛ timeas ꝯfiteri cuꝫ tibi ꝓ
crimine obijciaꝛ: qꝛ christianꝰ es. Cui aūt
nō obijciꝛ: qꝛ christianꝰ est. Tā pauci nō
christiani remāserūt, vt eis magis obijciaꝛ
qꝛ christiani nō sūt: q̄ ip̄i audeāt aliquibꝰ
obijcerere: qꝛ christiāi sūt. Tn̄ dico vobis
fratres mei: incipe q̄cūq̄ me audis viue-
re quō christianꝰ: ꝛ vide si nō tibi obijciaꝛ
a christianis: sed noīe: nō vita: nō moribꝰ.
Nemo sentit nisi q̄ expꝰtꝰ est. Ergo intēde:
intuere qđ audis. Uis viuere vt christia-
nꝰ? Uis seq̄ vestigia dn̄i tui? Obijciꝛ tibi:
erubescis ꝛ erubescēdo dimittis: Uiā p̄di-
disti: videris tibi corde credidisse ad iusti-
ciā sed p̄didisti: ore ꝯfessio fit ad salutē. Si
ḡ vis āmbulare viā dn̄i: etiā in cōspectu ho-
minū: spera in deū: id est noli erubescere đ
spe tua. Quō viuit i corde tuo: sic habitet
in ore tuo: qꝛ nō sine causa signū suū chri-
stus in frōte nobis figi voluit tanq̄ in sede
pudoris: ne christi opprobrio christianus
erubescat. Hoc ḡ in cōspectu hoīm si fece
ris: si inde corā hoībꝰ nō erubueris: si in cō
spectu filiorum hominū nec ore nec factis
christū negaueris: spera tibi p̄fici dulcedi-
nē dei. Quid seq̄ꝛ? Abscondes eos
in abscōdito † vultꝰ tui. Qualis ē lo-
cus iste? Nō dixit abscōdes eos i celo tuo:

Alia lr̄a. † q̄ sperāt.

Alia lr̄a. † faciei tue.

nō dixit: abscōdes eos in ꝑadiso: nō dixit: abscōdes eos in sinu abrae. Multis enī fidelibꝰ loca futura sctōꝝ: in scͥpturꝭ sanctis posita sūt. Vilescat totū q̄cq̄d ꝑter deū ē: q̄ nos tuet̄ i loco vite huiꝰ: ipe post istā vitā sit locꝰ noster: qꝛ ⁊ iste ps̄. h̄ ei ait supiꝰ. Esto mihi in deū ꝓtectorē: ⁊ i domū refugij. Ergo erimꝰ i vl̄tu dei abscōditi. Quis sinus ē i facie dei: a me expectatis audire: Purgate coꝛ: vt ipe illumiet: ⁊ quē iuocatis itret. Esto domꝰ eiꝰ ⁊ erit domꝰ tua: habitet in te: ⁊ tu habitab̄ in eo. Si eū exceperis i h̄ sec̄lo corde tuo: ille pꝰ h̄ sc̄lm excipiet te vultu suo. Abscōdes inq̄t eos. Vbi: In abscōdito vultꝰ tui. **A cōturbatiōe hoīm:** Ibi enī nō ꝯturbāt̄ cū abscōdūt̄: In abscōdito vultꝰ tui: nō ꝯturbant̄. Putas est q̄sq̄ȝ ita felix i h̄ mūdo: vt cū ceperit audire opprobria hoīm: ꝓpter qd̄ christo seruit: fugiat ad deū corde: ⁊ icipiat spem habere in dulcedine ipius: ⁊ a ꝯturbatiōe hoīm: a quibꝰ audit opprobria: intret i vultū dei cū ꝯsciētia sua: Intrat plane: h̄ si habeat cū quo intret: id est si non sit onerosa ipa ꝯsciētia: si nō illi faciat sarcinā grādeȝ: ad angustā ianuā: Abscōdes ḡ eos in abscōdito vultꝰ tui a ꝯturbatiōe hominum. ¶ **Proteges eos i tabernac̄lo tuo: a ꝯtradictiōe linguaꝝ.** Aliq̄n abscōdes eos i abscōdito vultꝰ tui: a cōturbatione hoīm: vt ꝑsus in eis ꝯturbatio hūana deinceps esse nō possit. Sȝ interim cuȝ ꝑegrināt̄ i h̄ sec̄lo: qꝛ mltas patiūt̄ linguas ꝯdicētes: q̄ tibi seruiūt: q̄d eis facis: Proteges eos i tabnac̄lo tuo. Quid ē tabnaculū: Eccl̄ia hꝰ tpis. Tabernaculū iō dicit̄: qꝛ adhuc in hac terra ꝑegrināt̄. Tabernaculū enī habitaculū est militū: i expeditione positoꝝ. Ipa dicūt̄ tabernacl̄a: Domꝰ nō est tabernaculū. Pugna in expeditiōe peregrinꝰ: vt saluꝰ factꝰ i tabernaculo: gloriosus recipiarꝭ i domū. Erit enī i celo domꝰ tua et̄na: si mō bn̄ in h̄ tabernaculo vixeris. Ergo in h̄ tabernaculo ꝓteges eos a ꝯdictiōe linguaꝝ. Cōtradicūt ligue multe: diuerse hereses: diuersa scismata personāt: lingue mlte ꝯdicūt v̇aci doctrine. Tu curre ad tabernaculū dei: eccl̄iam catholicam tene: a regl̄a veritatꝭ noli discedere: et ꝓtegerꝭ in tabernac̄lo a ꝯdictiōe linguaꝝ.

Alia lra. † munita. ¶ **Benedictꝰ dn̄s: qui mirificauit misericordiā suā in ciuitate †circūstantie.** Que est ciuitas circūstātie: In iudea ppl̄s dei erat positꝰ: q̄si i medio mūdo: vbi dicebant̄ laudes deo: eiq̄ȝ sacrificia offerebant̄: vbi ꝓphetia nō cessabat canēdo futura. q̄ nūc videmꝰ impleri. Iste ppl̄s quasi in medio gentium erat. Attendit ꝓpheta iste: ⁊ videt futurā eccl̄iaȝ dei: in oībꝰ gentibꝰ. Et qꝛ oēs gētes circū vndiq̄ȝ erāt q̄ in medio ponebāt vnā gētē iudeoꝝ: has vndiq̄ȝ circūstātes gētes appellauit ciuitateȝ circūstātie. Mirificasti quidē dn̄e misericordiā tuā in ciuitate hierl̄m: ibi passus est christꝰ: ibi resurrexit: ibi ascēdit in celū: ibi multa mirabilia fec: h̄ maioꝛ laus tua ē: qꝛ mirificasti misericordiā tuā in ciuitate circūstātie: id est in oībꝰ gētibꝰ diffudisti misericordiā tuā. Nec vngentū tuū in illa hierusalē: quasi in vase tenuisti: h̄ tāq̄ȝ ꝯfracto vase: vngentū ꝑ mūdū diffusū est: vt ipleret̄ qd̄ dicit̄ i scripturꝭ sctis: Vngentū effusū ē nomē tuū: Et ita mirificasti misericordiā tuā i ciuitate circūstātie. Ascēdit enim in celū: sedet a dexterā patris: pꝰ decē dies misit spiritū sctm̄: ipleti sūt spū sctō discipuli: ceperūt p̄dicare magnalia christi: Lapidati: occisi: fugati sūt: Et cū inde tāq̄ȝ ex vno loco fugarēt̄: q̄si ligna ardētia igne diuio: totā siluā mūdi accēsaȝ feruore spūs ⁊ lumīe v̇itatꝭ ipleuerūt Et mirificauit dn̄s misericordiā suā i ciuitate circūstātie. ¶ **Ego dixi in †extasi mea:** Recordamini titulū Alia lra. † excessu mentis mee.
psalmi: ecce ē illa extasis. Videte q̄d dicat Ego dixi inq̄t in extasi mea. **Proiectꝰ sū a facie oc̄loꝝ tuoꝝ.** In pauore meo dixi: h̄ est dixi i extasi mea. Vidit se pauentē intꝰ nescio q̄ tribulātiōe magna: sicut nō desūt: attēdit coꝛ suū pauidū ⁊ trepidū: ⁊ ait: Proiectꝰ sū a facie oc̄loꝝ tuoꝝ. Si i facie tua eēm: nō sic timerē: si me attēderes n̄ sic trepidarē. Sȝ ꝙ dic̄ i alio psalmo: Si dicebā motꝰ est pes meꝰ: misericordia tua dn̄e ad iuuabat me: ꝯtinuo ꝛ h̄ ait: ¶ **Ideo exaudisti dn̄e vocem orationis mee:** Quia ꝯfessus sū: qꝛ dixi ꝓiectꝰ sū a facie oc̄loꝝ tuoꝝ: qꝛ nō supbꝰ extiti: h̄ coꝛ meuȝ accusaui: ⁊ i tribulatiōe mea titubās ad te exclamaui: exaudisti oꝛōnē meā. Impletū est ḡ qd̄ cōmēdaui: ꝯ illo psalmo. Qd̄ enī est: Ego dixi in extasi mea ꝓiectꝰ sū a facie oc̄loꝝ tuoꝝ: h̄ est i illo psalmo. Si dicebā motꝰ ē pes meꝰ: Et qd̄ ē in illo: misericordia tua dn̄e adiuuabat me: h̄ ē in isto: iō exaudisti dn̄e vocē oꝛōis mee. Attēde illud in Petro. Videt dn̄m ambulātē in aq̄s: putat phātasma: exclamat dn̄s: Ego suȝ: nolite timere. Cōfidit Petrꝰ ⁊ dic: Si tu es:

iube me venire ad te suꝑ aq̄s. Hinc ꝓbo ſi
tu es: ſi l ṽbo tuo potuero qδ tu potes. Ait
ille: Ueni. Et ṽbum iubēt facta eſt pote-
ſtas audiēt. Ueni inq̄t. Et deſcēdit: Ce-
pit ire. Ibat itrepidꝰ tāq̄ i illo ſperās. Ui
dēs aūt vētū validū timuit. Ego dixi i ex-
taſi mea: ꝓiectꝰ ſū a facie oculoꝝ tuoꝝ. Et
cū cepiſſet mergi clamauit: dn̄e pereo. Et
Jeſus porrigēs ei manū leuauit eū dicēs:
Modice fidei q̄re dubitaſti: Dixi ḡ i pa-
uore meo ꝓiectꝰ ſū a facie oculoꝝ tuoꝝ: ꝛ
Alia lra. ī dum. tāq̄ iā ꝑire icipiētis i mari: exaudiſti domi
ne vocē orōis me. Exaudiſti aūt. †Cum
clamarē ad te. Clamor ad deū: nō ē vo
ce ſ; corde. Multi ſilētes labijs corde cla-
mauerūt: multi ore ſtrepētes corde auerſo ni
hil ipetrare potuerūt. Si ḡ clamas: clama i
tꝰ vbi audit deꝰ: Cū clamarē inq̄t ad te: ex
audiſti vocē orōis mee. Jā ḡ exptꝰ q̄d nos
hortat: Diligite dn̄m oēs ſcti eiꝰ:
Tāq̄ diceret. Credite mihi: ego ſū exptꝰ.
Habui tribulatioes: iuocaui: ꝛ nō ſū dece-
ptꝰ: ſpaui i deū: ꝛ nō ſū ↄfuſus. Cogitatio
nes meas illumiauit: trepidationē meā fir
mauit. Diligite dn̄m oēs ſcti eiꝰ: id eſt vos
diligite dn̄m: q̄ nō diligitis mūdū: h̄ ē oēs
ſancti eiꝰ. Nā cui dico vt diligat dn̄m: qui
adhuc diligit āphitheatrū. Cui dico vt di
ligat dn̄m: q̄ adhuc diligit pātomimū: q̄
adhuc diligit vinolētiam: q̄ adhuc diligit
pōpas ſecli ꝛ vanitates oēs: ꝛ iſanias mē-
daces. Cui dico diſce non diligē: vt diſcas
diligere: auertē vt ↄuertaris: funde vt im-
plearis: Diligite dn̄m oēs ſcti eius. Qm̄
veritatē req̄ret dn̄s. Noſtis q̄ mō mł-
ti malefici vident: noſtis q̄ mō i ſuis vani
Alia lra. ī facientibꝰ. tatibꝰ extollūt: veritatē req̄ret dn̄s. Et re-
tribuet his q̄ abūdāter faciūt ſuꝑ-
biā. Ferte donec efferatis: tolerate donec
careat: necē ē eīn vt dn̄s ṽitatē req̄rēs: re
tribuat his q̄ abūdāt faciūt ſuꝑbiā. Jā di
cturꝰ es. Qn̄ retribuet: qn̄ vult q̄ rtribuet.
Certꝰ ſis δ rtributiōe: n̄ dubites de tpe: ne
audeas deo donare ↄſiliū. Proſus ṽitatē
req̄ret: ꝛ rtribuet his q̄ abūdant faciūt ſuꝑ
biā. Aliq̄bꝰ ꝛ h̄ rtribuet: ꝛ vidimꝰ ꝛ didici
mꝰ: q̄ retribuit. Eteni qn̄ hūiliāt: q̄ deū ti
imēt ſi forte i aliq̄ dignitate hꝰ ſecli refulſe-
rāt: hūiliati n̄ ceciderūt: q̄ deū de corde nō
excluſerāt: altitudo ipoꝝ deꝰ eſt. Humilia
tus videbat Job ꝑdita ſubſtātia ſua: ꝑdi-
tis filijs ſuis: ꝑdit q̄ ſeruabat: ꝑditis q̄bꝰ
ſeruabat: remāſit ſine hereditate: ꝛ qδ ē tri
ſtius ſine herede. Remāſit ad ſolā vxorē:

nō ſuā ↄſolatricē: ſ; diaboli potiꝰ adiutricē.
Humiliatꝰ videbat: vide ſi miſer factꝰ eſt:
vide ſi nō erat in abſcōdito vultꝰ dei. Nu
dus ait exij de vtero m̄ris mee: nudꝰ reuer
tar in t̄rā. Dn̄s dedit: dn̄s abſtulit: ſic dn̄o
placuit: ita factū eſt: Sit nomē dn̄i benedi
ctū. Iſte gemie laudes dei vn̄ ſūt: Uidete
foris pauꝑem: intꝰ diuitē. Iſte gemine lau
des dei nō exirēt de eiꝰ ore: niſi thezauros
haberet i corde. Qui diuites eē vultis ta-
les diuitias ↄcupiſcite: q̄s nec i naufragio
poteſtis amittere. Ergo tales qn̄ humiliāt:
nolite eos putare miſeros. Erratis: neſcien
tes q̄d intꝰ habeāt. Ex vob coniicitis q̄ mū
dū diligitis: q̄ vos cū talia ꝑdit miſeri re
manetis. Proſus nolite h̄ putare: hn̄t intꝰ
q̄ gaudeāt. Interior ē dn̄ator ipoꝝ: interi-
or eſt paſtor ꝛ ↄſolator ipoꝝ. Ipi ſūt q̄ ma
le cadūt: q̄ ſpē ſuā in h̄ ſeclo ponūt. Aufer
tur qδ nitebat foris: nihil remanet intꝰ niſi
fumꝰ male ↄſciētie. Un̄ ſe ↄſolent nō hn̄t:
nō hn̄t q̄ foras exeāt: n̄ hn̄t q̄ intro redeāt:
deſerti pōpa ſeclari: manes gr̄a ſpūali ve-
re humiliant. Et mł fac deꝰ iſta i iſto tpe:
ſ; nō oibꝰ. Si eni nemi faceret q̄ſi nō vide-
ret vigilare diuia ꝓuidētia: ſi oibꝰ faceret
nō ſeruaret diuia patiētia. Tu tn̄ chriſtia-
ne tolerare didiciſti: nō vindictā retribue-
re. Uindicari vis chriſtiane: nōdū vindi-
catꝰ eſt chriſtꝰ. An tu paſſus es iprobū: et
ille nō paſſus eſt: Nōne ꝑoꝛ ꝓ te paſſus ē:
q̄ nō habebat q̄re pateret: Nā in te tribu-
latio fornax aurifici eſt: ſi tn̄ auꝝ ſis ꝛ non
palea: vt ſordibꝰ careas: nō in cinerē ↄuer
taris. Diligite dn̄m oēs ſcti eiꝰ: qn̄ ṽitatē
req̄ret dn̄s: ꝛ retribuet his q̄ abūdāter faci
unt ſuꝑbiā. S; qn̄ retribuet. O ſi mō retri
bueret: mō eos volebā videre humiliatos
atq̄ ꝓſtratos. Audite q̄d ſeq̄t. Uirili
ter agite. Nolite laxas manꝰ in tribula-
tiōibꝰ dimittē: n̄ nutēt genua veſtra. Uiri-
liter agite. Et ↄfortet cor vr̄m. Ad ꝑ-
petiēda ꝛ tolerāda oia mala hꝰ ſecli ↄforte
tur cor vr̄m. S; q̄ ſūt q̄bꝰ h̄ dic ꝓpheta: vi
riliter agite: ꝛ ↄfortet cor vr̄m: Nūq̄d his
q̄ diligūt mūdū: Non. S; q̄bꝰ dic: audite:
Oēs q̄ ſperatis in dn̄o.

Explicit Tractatꝰ de pſ̄. XXX

Incipit Tractatꝰ de pſ̄. XXXI

Prefatio.

Pſalmꝰ gr̄a dei iuſtificationi n̄re nul
lis p̄cedētibꝰ meritis n̄ris: ſ; ꝓueniē
te nos miſericordia dn̄i dei n̄ri cōmēdatꝰ:
maxie ore Apoſtolico: ſic p̄cedēs hūc pſal

mū lectio nobis intimauit: a nr̄a tenuitate
suscept⁹ ē: cū vestra caritate tractād⁹: Ubi
primū infirmitatē meaꝫ orationib⁹ vestris
cōmēdo: Hic dic Apl's: vt det mihi sermo
in aptione oris mei: sic loq̄ vobis: quēad-
modum ꝛ mihi dicere ꝑiculosum nō sit: et
vobis audire salutare sit. Anceps enī ani
mus hūan⁹: ꝛ fluctuās int ꝯfessionē infir-
mitatis: ꝛ audaciā ꝓsumptiōis: plerūq; hic
atq; inde cōtundit: ꝛ ita ipellit: vt ei i quā
libet ꝑtē cadere ꝑcipitiū sit: Si enī se ifirmi
tati ꝓprie omni ex ꝑte donauerit: ꝛ in hāc
cogitationē se iclinauerit vt dicat: qꝛ mise-
ricordia dei oīb⁹ pctōrib⁹: in q̄buslibet pec
catis ꝑseuerātib⁹ tm̄ credētib⁹: qꝛ de⁹ libe
rat: de⁹ ignoscit: ita ꝑata est in finē: vt ne-
mo pereat fidelium iniquorum: id est ne-
mo ꝑeat eoꝝ q̄ sibi dicūt: q̄d vis faciā q̄bus
libet facinorib⁹: ꝛ flagitijs inq̄ner: q̄ntūlibꝫ
peccē: liberat me de⁹ misericordia sua: q̄a
credidi i eū. Qui enī dic neminē ꝑire taliū
cogitatione mala inclinat in impunitateꝫ
pctōꝝ: ꝛ de⁹ ille iust⁹ cui cantat: misercor-
dia ꝛ iudiciū dei: nō sola misericordia: ſ; et
iudiciū iuenit hoīeꝫ male de se ꝓsumētē: ꝛ
ad interitum suum: misericordia dei abu-
tentē: ꝛ necē est: vt dānet. Talis itaq; co-
gitatō ꝑcipitat hoīeꝫ: qua quisq; fret: si se i
audaciā q̄ndā ꝓsūptiōis erexerit: ꝛ de su-
is viribus iusticiaq; ꝓsūpserit: ꝛ ꝓposuerit
aīo implere iusticiā: ꝛ oīa q̄ ꝑcipiunt in le-
ge ita facere: vt i nllo offendat: atq; in po-
testate sua se habere vitā suā: vt oīno nus-
q̄; labat: nusq̄; deficiat: nusq̄; titubet: nus-
q̄; caliget: sibiq; h̄ tribuat: ꝛ ꝑtāti volūtati
sue: etiā si forte ipleuerit oīa q̄ iusta videt
corā oculis hoīm: ita vt nihil iueniat in vi
ta ei⁹: qd̄ possit rep̄hēdi ab hoīb⁹: ipam ꝓ-
sumptionē iactationēq; suꝑbie dānat de-
us. Quid igit fit: si se hō iustificauerit: et
de iusticia sua ꝓsumpserit: Cadit. Si cōsi-
derās ꝛ cogitās infirmitatē suā: ꝛ ꝓsumēs
de misericordia dei: neglexerit vitā suā mū
dare a pctis suis: ꝛ se omni gurgite flagiti-
orū demerserit: ꝛ ip̄e cadit. Presūptio de
iusticia: quasi dextera est. cogitatio impu-
nitatis pctōꝝ: q̄si sinistra est. Audiam⁹ vo
cē dei dicētē nobis: Ne declines in dexte-
rā aut sinistrā: ne ꝓsumas ad regnū de iu-
sticia tua: ne ꝓsumas ad peccādū d̄ miseri
cordia dei. Ab vtroq; te reuocat ꝑceptuꝫ
diuinū: ꝛ ab illa altitudine: ꝛ ab ista ꝓfun-
ditate. Illuc si ascēderis ꝑcipitaberis: hac
si lapsus fueris demergeris. Ne inq̄t decli

nes in dexterā: aut sinistram. Iteꝝ dico qd̄
breuit fixo aīo teneas: ne presumas ad re-
gnū de iusticia tua: ne ꝓsumas ad peccan
dum d̄ misericordia dei. Rn̄debis. Quid
ergo faciā: Psalm⁹ iste docet nos: quo ꝑ-
lecto atq; tractato: arbitror adiuuāte mi-
sericordia dn̄i: visuros nos viā: vel vbi iā
ambulem⁹: vel quā tenere debeam⁹. Unus
quisq; ꝓ modulo suo audiat: ꝛ sic sibi con
scius fuerit: ita vel doleat corrigēdus: vel
gaudeat approbād⁹. Si se deuiasse inuene
rit: redeat vt in via ambulet: Si se i via iue
nerit ambulet vt ꝑueniat. Nemo sit super-
bus extra viā: nemo piger in via. Hūc au
tē psalmū ad eā grāꝫ ꝑtinere: qua christia
ni sum⁹: testat⁹ est Apl's Paul⁹. Unī ipaꝫ
lectionē vobis legi voluimus. Hoc dixit
Apl's cū cōmēdaret iusticiā q̄ ex fide ē: ad
uersus eos qui glориant de iusticia q̄ est ex
opibus: hoc ait: Quid ergo dicim⁹ inue-
nisse Abraā patreꝫ nr̄m scd̄m carnem: Si
enī Abraā ex operib⁹ iustificat⁹ est: habet
gloriā: sed ad nō deū. Auertat ip̄e deus a
nob talē gloriā: ꝛ illā poti⁹ audiam⁹. Qui
gloriat in dn̄o glorietur. Multi enī gloriant
de opibus: ꝛ iuenis mltos paganos pro-
pterea nolle fieri christianos: qꝛ q̄si sufficí-
unt sibi bona: de vita sua. Bene viuere
opus est ait. Quid mihi ꝑceptur⁹ est chri-
st⁹: vt bn̄ viuā: Iam bn̄ viuo: q̄d mihi ne-
cessari⁹ est christ⁹: Nullū homicidiū: nullū
furtū: nullā rapinā facio. res alienas non
cōcupisco: nullo adulterio ꝯtaminor. Nā
inueniat in vita mea aliq̄d qd̄ rep̄hendat:
ꝛ qui rep̄hēderit faciat christianū. Habet
gloriā: sed nō ad deū. Nō aūt sic pater no
ster Abraā. Hec aūt snīa apostoli: ad hoc
vult itētionē nr̄aꝫ dirigere. Quia enī fate
mur ꝛ ip̄a est fides nr̄a de sctō patriarcha:
qui placuit deo: vt dicam⁹ eū: ꝛ nouerim⁹
ad deū habere gloriā: ait Apl's. Certe no-
tū est nobis ꝛ manifestū: qm̄ Abraam ad
deū habet gloriā. At si ex opib⁹ iustificat⁹
est Abraā: habet gloriam: sed nō ad deū.
Ad deū aūt habꝫ gloriā: nō ergo ex opib⁹
iustificatus est: Si aūt nō ex opib⁹ iustifi-
cat⁹ ē Abraā. vn̄ iustificat⁹ est: Seq̄t ꝛ dic:
vn̄. Quid ei scriptura dic: id ē vn̄ dic scrip̄tu
ra iustificatū Abraā: Credidit āt Abraaꝫ
deo: ꝛ reputatū est illi ad iusticiā. Ergo ex
fide iustificat⁹ est Abraā. Iam qui audit
nō ex opib⁹: sed ex fide: obseruet illā vora
ginē: de qua locut⁹ suꝫ. Uides ergo: qꝛ ex
fide nō ex opib⁹ iustificat⁹ est Abraā. Fa-

etiā ergo quicq̄d volo: qꝛ ⁊ si bona opa nō
habuero: ⁊ tñ̄ credidero i deū: deputabi-
tur mihi ad iusticiā. Si dixit ⁊ decreuit: la
psus dimersus ē: si adhuc cogitat ⁊ fluctu
at: piclitaꝛ. Scptura aūt dei verꝰ ꝙ intelle
ctꝰ: n̄ solū piclitātē a piclo liberat: sed ⁊ di
mersū a ꝓfūdo eleuat. Rn̄deo ḡ tāq̄ȝ con
tra aplm̄: ⁊ dico de ipo Abraā. qd̄ iuenimꝰ
etiā in epl'a alterꝰ Apli: qui volebat corri
gere hoīes: q̄ male itellexerāt istū aplm̄. Ja
cobꝰ eñ̄ in epl'a sua: ꝯ eos q̄ nolebāt bene
opari ꝰ sola fide: ꝓsumētes ipiꝰ Abrae opa
comēdauit: cuiꝰ Paulꝰ fidē: ⁊ nō sunt sibi
aduersi apli. Hic aūt opꝰ oībꝰ notū: Abra
am filiū suum imolādū deo obtulit. Ma-
gnū opꝰ: ſ ex fide. Laudo supedificationē
opis. ſ video fidei fundamētū. Laudo fru
ctū boni opis: ſ i fide agnosco radicē. Si
eñ̄ h̄ p̄ter fidē rectā faceret Abraā: nihil
illi ꝓdesset q̄lecūq̄ȝ illud opꝰ eēt: Rursum
si sic tenēt fidē Abraā: vt cū ei deꝰ impera-
ret offerre sibi imolādū filiū suum: diceret
apd̄ semetipm̄: nō facio: ⁊ tñ̄ credo: qꝛ me
etiā ꝯtēnentē iussa sua liberat deꝰ. Fides si
ne opibꝰ mortua esset: ⁊ tāq̄ȝ radix sine fru
ctu sterilis atq̄ȝ arida remaneret. Quid ḡ:
Debemꝰ nll'a opa p̄ponere fidei: id est vt
añ fidē q̄sq̄ȝ dicaꝛ: bñ̄ opaꝛ. Ea eni ipa ope
ra q̄ dicūꝛ añ fidē: q̄uis videaꝛ hoībꝰ lau-
dabilia: iania sūt. Ita mihi videntur eē: vt
magne vires ⁊ cursus celerrimꝰ p̄ter viaȝ.
Nemo ḡ cōputet bona opa sua añ fidem:
vbi fides nō erat: bonū opꝰ nō erat. Bo-
nū eñ̄ opꝰ itētio fac: intētionē fides dirigit.
Nō valde attēdas q̄d hō faciat: ſ q̄d cum
fac aspiciat: q̄ lacertos optīe gubernatiōis
dirigat. Fac eni hoīem optīe gubnare na-
uim: ⁊ pdidisse q̄ tendit: q̄d valet qꝛ antē-
nā optīe tenet: optīe mouet: dat prorā flu-
ctibꝰ: cauet ne latera infligaꝛ: tātus est viri
bus: vt detorqueat nauim quo velit: atq̄ȝ
vn̄ velit: ⁊ dicaꝛ ei vsq̄ȝ q̄ is: ⁊ dicat nescio:
aut nō dicat nescio: ſ dicat ad illū portum
eo: nec ducat i portū: ſ i saxa festinet: Nō-
ne iste q̄nto sibi videꝛ i naui gubnāda agi
lior ⁊ efficatior: tāto piculosiꝰ eā sic guber-
nat vt ad naufragiū ꝓperādo pducat: Ta
lis est ⁊ q̄ optīe currit p̄ter viā: Nōne ergo
erat meliꝰ ⁊ tolerabiliꝰ: vt eēt gubernator il
le aliquāto iualidior: vt cū labore ⁊ aliqua
difficultate gubernacula regeret: ⁊ tñ̄ rectū
debitūq̄ȝ cursū teneret: rursumq̄ȝ ille pigrꝰ
etiā ⁊ ibecilliꝰ tñ̄ viam ābularet: q̄ȝ p̄ter vi
am fortiter curreret: Optimꝰ ḡ ille qui ⁊ vi
am tenet ⁊ bñ̄ ibi ambulat. Sequētis autē
spei: q̄ ⁊ si aliquātulū claudicat: nō oīno vt
erret aut remaneat: sed ꝓgrediaꝛ: ⁊ si pau-
latim. Fortasse bene sperandū est eū quo
tendit etiam tardius peruēturū. Ergo fra
tres ex fide iustificatꝰ est Abraam: sed si fi-
dem opera non precesserunt: tamen secuta
sunt. Nūquid enim fides tua sterilis erit:
Si sterilis non es: sterilis non est ipsa. Ali
quid mali credidisti: ⁊ igne malicie tue ra-
dicem tue fidei concremasti. Tene ergo fi-
dem operaturus. Sed dicis: Non hoc ait
Apl's Paulus: imo hoc ait Paulus Apo
stolꝰ: Fides inquit: que per dilectionē ope
ratur. ⁊ alio loco: Plenitudo eni legis ca-
ritas. ⁊ alio. Omnis eni lex in vno sermo-
ne impletur: eo ꝙ scriptū est: Diliges ꝓ-
ximum tuum tanq̄ȝ te ipsum. Uide si non
vult te operari qui dicit: Non adultera-
bis: nō homicidiū facies: non ꝯcupisces:
⁊ si quod est aliud mandatū in hoc sermo
ne recapitulaꝛ: Diliges ꝓximū tuū tāq̄ȝ
te ipsum. Dilectio ꝓximi malū nō operaꝛ:
plenitudo autē legis: caritas. Nunq̄d ca-
ritas pmittit aliquid mali te facere: ei quē
diligis: Sȝ forte tantūmodo mali nihil fa-
cis: nō etiā aliquid boni. Ergo nec caritas
permittit te non p̄stare quicquid potes ei
quem diligis. Nōne illa est caritas q̄ orat
etiā ꝓ inimicis: Ergo deserit amicū: qui be
ne optat inimico. Itaq̄ȝ si fides sine dile-
ctione sit: sine ope erit. Ne aūt multa cogi-
tes de ope fidei: adde illi spem ⁊ dilectio-
nem: ⁊ noli cogitare quid opereris. Ipa di
lectio vacare nō potest. Quid eni de quo
q̄ȝ hoīe: etiam male operatur: nisi amor:
Da mihi vacantē amorē ⁊ nihil opanteȝ.
Flagitia: adulteria: facīora: homicidia: lu
xurias oēs: nōne amor operaꝛ: Purga er
go amorē tuū: aquā fluentē in cloacam cō
uerte ad ortū. Quales impetus habebas
ad mūdū: tales habeas ad artificē mūdi.
Nō vob dr̄: nihil ameꝛ. Absit. Pigri: mor
tui: detestādi: miseri eritis: si nihil ametis.
Amate: ſ q̄d ameꝛ videte. Amor dī: amor
ꝓximi caritas dicitꝛ: Amor mūdi: amor hꝰ
seculi cupiditas dicitꝛ. Cupiditas refrene-
tur: caritas excitetꝛ. Ipsa enim caritas be-
ne operantis: dat ei spem bone cōscientie:
spem eni gerit bona conscientia. Quomō
mala conscientia tota in desperatione est:
sic bona ꝯsciētia tota in spe: Et erūt tria h̄
ꝰ quibꝰ dixit Apl's: Fides: spes: caritas. ⁊
alio loco ipa tria. Sȝ ꝓ sp̄x bonā ꝯsciaȝ po

fuit. Finis enī p̄cepti ē: dixit. Quid ē finis
p̄cepti? Quo pficiūt p̄cepta: nō q̄ ɔsumūť.
Aliť eni dicim⁹: finit⁹ est cib⁹: aliť dicim⁹ fi
nita ē tunica: que texebať. Finiť vt pfecta
sit. Et h̄ finis diciť: ⁊ ibi. Nō ḡ h̄ finem p̄ce
pti dixit: q̄ quasi pereāt p̄cepta: ſ; q̄ pfician
tur: ⁊ ɔsumunť: nō cōsumāť. Finis ḡ ꝓ
pter tria illa: finis inqͣt p̄cepti ē caritas de
corde puro ⁊ ɔsciētia bona: ⁊ fide nō ficta.
Pro spe ɔsciaʒ posuit. Ille enī sperat q̄ bo
nā ɔsciētiā gerit. Quē vo pūgit mala ɔsci
entia retrahit se a spe: et non sibi sperat ni
si dānationē. Ut ḡ speret regnū: habeat bo
nā ɔsciētiā: ⁊ vt habeat bonā ɔscientiā cre
dat ⁊ opeť: q: qḋ credit fidei ē: qḋ opať ca
ritatꝭ ē: Illo ḡ loco a fide cepit Apl's. Fi
des: spes: caritas. Alio loco ab ip̄a carita
te cepit: Caritas de corde puro: ⁊ ɔsciētia
bona: ⁊ fide nō ficta. Nō nos a medio ce
pim⁹ ab ip̄a cōsciētia ⁊ spe. Qui vult ig̃
hr̄e bonā spem: habeat bonā ɔsciētiaʒ: Ut
aūt habeat bonā ɔscientiā credat ⁊ opeť.
A medio im⁹ ad iitiū ⁊ finē: credat ⁊ opeť.
Qḋ credat fidei est: qḋ opať caritatis est:
Quō ḡ dicit Apl'us iustificari hoiem: sine
opib⁹ ex fide: cū alio lō dicat: fides q̄ ꝑ di
lectionē opať. Nō ḡ Jacobū Apl'm Pau
lo: ſ; ip̄m Paulū ip̄i Paulo opponam⁹ ⁊ di
cam⁹ ei: Hac nos q̄dāmō pmittis impune
peccare: cū dicꝭ. Credit Abraā dō: ⁊ repu
tatū ē illi ad iusticiā: arbitramur iustifica
ri hoieʒ ꝑ fidē sine opib⁹. Sʒ ad h̄ dicꝭ. Fi
des q̄ ꝑ dilectionē opať: quō hac q̄si secu
rus fio: si opat⁹ nō fuero. Hac aūt nec spem:
nec ip̄am fidē videor hr̄e bonā: nisi opat⁹
fuero ꝑ dilectionē. Teip̄m audio Aposto
le. Certe fidē mihi hic sine opib⁹ vis cōmē
dare: op⁹ aūt fidei dilectio est: q: dilectio
vacare nō pōt: nisi ⁊ mali nihil opeť: ⁊ q̄c
q̄d pōt boni opeť. Quid eni fac̄ dilectio?
Declina a malo ⁊ fac bonū. Hāc ḡ fidē si
ne opib⁹ cōmēdas: ⁊ alio loco dicꝭ. Et fidē
habeā: ita vt mōtes trāsferā: caritatē āt nō
habeā: nihil mihi ꝓdest. Ergo si nihil pro
dest fides sine caritate: caritas aūt vbi fue
rit ncc̄e est vt opeť: fides ip̄sa ꝑ dilectioneʒ
opať. Quō ḡ iustificabiť homo: ꝑ fidē sine
opib⁹? Rn̄deret ip̄e Apl'us. Propterea h̄
tibi dixi o hō: ne quasi de opibus tuis p̄su
mere videreris: ⁊ merito opum tuoꝝ acce
pisse fidei gr̄am. Noli ḡ p̄sumere de opib⁹
an̄ fidē: Noueris: q: pctōrem te fides iue
nit: ⁊ si te fides data fec̄ iustū: impiū inuēit
quē faceret iustū. Credēti inqͣt in eū q̄ iusti
ficat impiū: deputať fides ei⁹ ad iusticiaʒ.
Si iustificať impi⁹: ex ipio fit iust⁹: si ex im
pio iust⁹ fit: q̄ sūt opā impioꝝ? Iactat iam
impi⁹ opa sua ⁊ dicat: Do paupib⁹: nihil
alicui aufero: nō vxorē alienam ɔcupisco:
non quēq̄ȝ occido: nulli fraudeʒ facio: de
positū apud me nullo teste repsento. Hec
oīa dicat: Quero vtrū pius sit an impius?
Et quō sum impi⁹: inqͣt: ista faciēs? Quō il
li de q̄b⁹ dictū est: Et huierīt creature poti⁹
q̄ȝ creatori: q̄ est bn̄dict⁹ in secl'a. Quō nō
es impi⁹? Quid si de his oib⁹ bonis opib⁹:
aut illud speras qḋ sperandū est: ſ; nō ab il
lo a q̄ sperandū est: aut h̄ speras qḋ sperā
dū nō est: etiā ab illo a q̄ et'na vita speran
da est: Pro bois opib⁹ sperasti t'renā q̄n
dā felicitatē impi⁹ es: nō est ista merces fi
dei. Cara res est fides: vili illaʒ adduxisti.
Impi⁹ ḡ es: ⁊ nl'la sūt ista opa tua. Moue
as licet in bonis opib⁹ lacertos: ⁊ videa
ris nauim optie gubernare: i saxa festinas.
Quid si qḋ sperādū ē speras: id ē vitā eter
nā: sed nō a dn̄o deo ꝑ Jesū christū: ꝑ queʒ
solū dať vita et'na: ſ; putas te ad vitā et'nā
posse puenire ꝑ miliciā celi: ꝑ solē ⁊ lunā:
ꝑ ptātes aeris: ⁊ maris: ⁊ t're: ⁊ siderū: im
pius es: Sʒ crede i eū q̄ iustificat impiuʒ:
vt possint ⁊ bona opa tua esse opa bona.
Nā nec bona illa appellauerim: q̄ȝdiu nō
de radice bona ꝓcedūt. Quid est h̄? Aut
vitam temporalem ab eterno deo speras?
Aut vitā eternā a demonibus speras? In
quālibet partē impius es: corrige fidē: di
rige fidē. dirige viam: ⁊ si habes bonos pe
des ambula iā secur⁹: curre viā tenes: q̄n
to meli⁹ cucurreris tāto facili⁹ peruenies.
Sed forte claudicas aliquantū: saltē a via
noli recedē: ⁊ si tardi⁹ ꝑuētur⁹ es: noli rema
nere: noli retro ɔuerti: noli deuiare: Quid
ergo? Qui sunt bti? Nō in quib⁹ nō inue
nerit deus peccatū. Nam in oibus iuenit.
Omnes enim peccauerūt: ⁊ egent gloria
dei. Si ergo in omnib⁹ pctā inueniunť: re
manet vt nō sint beati: nisi quoꝝ r̄missa sūt
peccata. Hoc ergo Apl's sic cōmendauit.
Credidit Abraam deo: ⁊ reputatum est ei
ad iusticiā. Ei aūt q̄ opať: id est de opibus
p̄sumit: ⁊ eoꝝ merito sibi dic̄ datā esse gra
tiam fidei: merces nō imputať scd'm graʒ:
sed scd'm debitū. Quid est hoc: nisi quod
merces nostra gr̄a vocať. Si gr̄a est: grat'
datur. Quid est gratis datur? Gratis con
stat. Nihil boni fecisti: ⁊ datur tibi remis
sio peccatorum. Attenduntur opera tua:

⁊ iuenīūt oīa mala. Si qđ debet istꝭ opibꝰ
deꝰ redderet: vtiq₃ dānaret. Stipēdiū eñ
pctī mors. Malꝭ opibꝰ q̄d debet: nisi dam
natio? Bonis q̄d debet? Regnum celo-
rū. Tu aūt i malꝭ opibꝰ iuentꝰ es: si reddat
tibi qđ debet puniēdꝰ es. Quid ergo fit?
Nō tibi deꝰ reddit debitā penā: ſ₃ donat i-
debitā grām. Debebat vindictā: dat idul
gentiā. Incipis ḡ eē in fide ꝑ idulgētiam.
Jā fides illa assūpta spē ⁊ dilectione icipit
bñ oꝑari: S₃ nec tunc glorieris ⁊ extollas
te. Memēto a q̄ i via positꝰ sis. Memēto q̄
⁊ sanis pedibꝰ ⁊ velocibus errabas. Me-
mēto q̄ ⁊ si lāguebas: ⁊ in via semiuiuꝰ ia-
cebas: leuatꝰ es i iumētū: ⁊ ꝑductꝰ i stabu-
lū: Ei aūt iquit q̄ oꝑat merces non iputat
scđm grām: ſ₃ scđm debitū. Si vis esse alie
nꝰ a grā: iacta merita tua. Jlle autē₃ videt
q̄d sit in te: ⁊ nouit q̄d cui debeat. Ei vo q̄
nō oꝑat q̄d? Ecce pone aliquē impiū pec-
catorē: non oꝑat: quid autē credit? Credi-
dit aūt in eū q̄ iustificat ipiū. Ex eo eñ q̄
nō oꝑat bñ: impiꝰ est. Et si bōa videat fa-
cere: tñ q̄ sine fide: nec bona vocāda sūt.
Credidit aūt i eū q̄ iustificat ipiū: deputa-
tur fides eiꝰ ad iusticiā: sicut ⁊ Dauid dic:
beatitudinē hoīs: cui deꝰ accepto fert iusti
ciā sine opibꝰ. Justiciā quā? Fidei: quā bo
na opa nō p̄cesserunt: quā bona opa ꝯse-
quūt. Intēdite ḡ vos: alioq̄n male itelligē
do ꝓijcitis vos i illā voraginē ipune pec-
cādi: ⁊ ego liber sū: sic ipse apl's ab oībꝰ ma
le itelligētibꝰ liber fuit. Libēter eñ male in
tellexerūt: ne bona opa sequerent: Nolite
esse de nūero taliū frēs. Dicit in q̄dā psal
mo: de q̄dā hoīe tali: id ē de tali genere: q̄si
de vno: Noluit inq̄t intelligē vt bñ ageret
Nō dictū est: nō potuit itelligē. Vos ergo
optet vt velitis intelligere vt bñ agatꝭ. In
tellectꝰ eñ vob̄ nō deerit manifestꝰ: Quis
est manifestꝰ intellectꝰ? Nemo iactet bona
opa sua añ fidē: nemo sit piger i bonis opi
bus accepta fide. Dat deꝰ ḡ indulgētiam
oībꝰ impijs: ⁊ eos iustificat ex fide.

Titulus psalmi est: Ipsi Dauid intelligentia.

Ipsi Dauid intelligētia: q̄ intelligit nō meritis opum: ſ₃ grā dei hoīem liberari: ꝯfitentē peccata sua.

Expositio prima psalmi.

Beati quoꝝ remisse sūt iniq̄tates: et quoꝝ tecta sūt peccata. Et quoꝝ pctā i obliuionē₃ ducta sūt. Beatꝰ vir cui nō imputauit dñs pctm̄: nec est in ore eius dolus. Nec in ore suo habet ostētationē iusticie: cū ꝯsciētia eiꝰ peccatis plena est.

Quoniā tacui īueterauerūt ossa
mea: Qm̄ nō ꝓtuli ore ꝯfessionē ad salu
tē: oīs firmitas mea in infirmitate ꝯsentit. — Alia lr̄a.
†Acclamādo me tota die. Cum eēm — † Dū clamarē.
impiꝰ atq₃ blasphemꝰ: clamādo cōtra deū
quasi defendens: ⁊ accusās peccata mea.
Qm̄ die ac nocte grauata est su-
per me manꝰ tua: Qm̄ ꝯtinua afflicti-
one flagelloꝝ tuoꝝ. Conuersus sum in — Alia lr̄a.
erūna mea dū †ꝯfigeret spina. Mi — † Cōfigit.
ser factꝰ sū cognoscēdo miseriā meā: cōpū — Alia lr̄a.
ctus mala ꝯscientia. †Peccatū meū — † delictū. † co-
†cognoui: ⁊ iusticiā meā nō †ope — gnitū tibi feci.
rui: Id est iniusticiā meā non occultaui. — † abscōdi.
Dixi † ꝓnūciabo aduersū me †iniu — Alia lr̄a. † cō-
sticias meas dño: Dixi: ꝓnunciabo: — fitebor. † in-
nō aduersū deū: sicut in clamore impieta- — iusticiā meam.
tis q̄ñ tacui: ſ₃ aduersū me iusticiā meā do — Alia lr̄a.
mino. Et tu remisisti impietatē †cor — † peccati.
dis mei. Audiēs vocē ꝯfessiōis i corde
añq₃ voce ꝓferret. Pro hac orabit
ad te oīs sanctꝰ in tp̄e optuno. Pro
hac ipietate cordis: ad te orabit oīs san-
ctus: Nō eñ meritis suis: sed opportuni-
tate temporis: hoc est: in aduētu eiꝰ: q̄ nos
a peccatis redemit. Verūtamē i di-
luuio aquaꝝ multaꝝ: ad eum non — Alia lr̄a.
†appropinquabūt. Verūtamē nemo — † approxīabūt
arbitret cū repēte finis venerit: sicut i die-
bus Noe: remanē cōfessiōis locū: p quā ꝓ
pinq̄t ad deū. Tu† mihi es refugiū — Alia lr̄a. † meum.
a†p̄ssura que circūdedit me: Tu es — † tribulatiōe.
refugium a p̄ssura pctōꝝ: que circūdedit
cor meū. Exultatio mea †redime me: — Alia lr̄a. † erue.
a circūdantibꝰ me. In te mihi est gau-
dium: redime me ab ea tristicia: quam mi-
hi pctā mea faciūt. Intellectū dabo — Alia lr̄a.
tibi: ⁊ † istruā te in via hac qua gradi- — † instruam.
eris: Intellectū dabo tibi post ꝯfessionē
vt nō recedas a via qua ingredierꝭ: ne tue — Alia lr̄a.
potestatis esse velis. Obfirmabo sup — † firmabo.
te oculos meos. Ita sup te faciā firmā
dilectionē meam. Nolite †esse sicut — Alia lr̄a. † fieri.
equꝰ et mulꝰ: quibus non est intel — Alia lr̄a.
lectus. Qō se regere volūt. In †freno — † chamo ⁊ fre-
et chamo maxillas eoꝝ cōstringe: — no.
Ergo fac illis deus: qđ fit equo ⁊ mulo: vt
penis eos cogas ferre regimen tuū. Qui — Alia lr̄a.
nō †ꝓpinquāt ad te. Multū flagella- — † approximāt.
tur: q̄ nō ꝯfitēs deo pctā sua: seipm̄ sibi re-
ctorē esse vult. Multa flagella pec-

catoꝝ: sperātē autē ī dn̄o misericor
dia circūdabit. Qui aūt sperat in dn̄o ⁊
ei se subdit regendū: misericordia circūda
bit. Letamini ī dn̄o et exultate iu
sti: Letami ⁊ exultate iusti: nō in vobis: ꝫ
in dn̄o. Et gloriamī oēs recti corde.
Et in eo gl'iami oēs q̄ intellexistꝭ rectū esse
illi subdi: vt ceteris p̄feranū.

Expositio secunda eiusdē psalmi.

Beati quoꝝ r̄misse sunt ini
quitates: et quoꝝ tecta sunt
peccata. Beatꝰ vir cui nō
imputauit dn̄s peccatuꝫ: nec est in
ore eiꝰ dolꝰ. Iā psalmꝰ incipit: ⁊ incipit
itellectꝰ. Intellectꝰ ḡ vel intelligētia ip̄a ē:
vt noueris nec iactare te debere de meritꝭ
tuis: nec p̄sumere de impunitate peccati.
Psalmi eni titulꝰ ita ē. Huic Dauid i
tellectꝰ. Intelligentia vocaꝭ psalmꝰ iste.
Prima ḡ intelligētia: vt te noueris pecca-
torē. Cōsequēs itelligētia est: vt cū ex fide
p dilectionē bn̄ cep̄is op̄ari: ne ꝫ viribꝰ tu
is: ꝫ gr̄e dei deputauerꝭ. Ita nō erit dolus
in corde tuo: ꝫ ē in ore interiore tuo. Nec
aliud in labijs habebis: aliud ī cogitatiōe
Nō eris d̄ illis pharizeis d̄ q̄bꝰ dictū ē: Si
miles estꝭ monumētis dealbatis. a foris q̄-
dē apparetis hoibꝰ iusti: intꝰ aūt pleni estꝭ
dolo ⁊ iniq̄tate. Qui ergo cū sit iniquꝰ iu-
stum se p̄tendit: nōne dolsus est: Nōne ille
Nathanael de quo dominus dicit: Ecce
vere israelita ī quo dolꝰ nō est. Unde autē
in illo Nathanaele dolꝰ nō erat: Cuꝫ esses
inq̄t sub arbore fici vide te. Sub arbore fi-
ci erat: sub ꝯditiōe carnis erat. Si sub ꝯdi
tiōe carnis erat: qꝛ ipietate ꝓpaginis tene
baꝭ: Sub illa arbore fici erat ī qua gemiꝭ ī
alio psalmo: Ecce eīm ī iniq̄tate ꝯceptꝰ sū.
Sꝫ vidit eū ille q̄ veit cū gr̄a. Quid est vi-
dit eū: Misertꝰ ē eiꝰ. Ergo hoieꝫ sine do-
lo sic cōmēdat: vt gr̄aꝫ suā ī illo cōmēdet.
Cū eēs sꝫ arbore fici vidi te. Uidi te: q̄d
magnū ē nisi itelligas aliquo mō dictum:
Quid magnū ē vidē hoieꝫ sꝫ arbore fici:
Si nō vidisset sꝫ ista ficu genꝰ hūanū chri
stus: aut arescerē mꝰ oīno: aut quō phari-
zei: in quibꝰ dolꝰ erat: id est iustificabāt se
verbis: factis aūt mali erāt: folia sola iue-
nirenꝭ in nobis: nō fructꝰ. Nā talē arboreꝫ
fici: qn̄ vidit christꝰ: maledixit ⁊ aruit. Ui-
dit iq̄t sola folia: id ē sola v̄ba absq̄ fructu.
arescat inq̄t vt nec folia habeat. Ut q̄d et
v̄ba tollit: Arbor arida eniꝫ nec folia pōt
hr̄e. Sic ḡ erant iudei: pharizei arbor illa

erāt: v̄ba habebāt: facta nō habebāt: Ex
sn̄ia dn̄i ariditatē meruerūt: Uideat ḡ nos
christꝰ sub arbore fici: videat in carne nr̄a
etiā fructū boni op̄is: ne eius maledictiōe
arescamꝰ. Et qꝛ totū gr̄e eiꝰ iputaꝭ: nō me-
ritis nr̄is: Bti q̄ꝝ remisse sūt iniq̄tates: ⁊ q̄
rū tecta sūt peccata: nō in q̄bꝰ nō sūt iuēta
pctā: sed q̄ꝝ tecta sūt pctā. Coopta sūt pec
cata: ⁊ tecta sūt: abolita sūt. Si texit pctā
deꝰ: noluit aduertē: si noluit aduertere: no-
luit aīaduertē: si noluit aīaduertē: noluit
punire: noluit agnoscere: maluit ignoscē:
Bti q̄ꝝ remisse sūt iiq̄tates ⁊ q̄ꝝ tecta sunt
pctā. Ne sic itelligatꝭ q̄ꝺ dixit pctā coopta
sunt quasi ibi sint ⁊ viuāt. Tecta ergo pec-
cata quare dixit: Ut nō viderētur. Quid
enim erat dei videre peccata: nisi punire
peccata: Ut nouerꝭ qꝛ ꝫ est dei vidē pecca
ta q̄ꝺ punire pctā: Quid ei dr̄: Auerte fa-
ciē tuā a pctis meis: Pctā ḡ tua n̄ videat:
vt te videat: Quō te videat: Quō Natha
naelē: Cū eēs sꝫ arbore fici vidi te. Um-
bra fici n̄ ipediuit oclos mīsicordie dei: nec
ē ī ore eiꝰ dolꝰ: At v̄o q̄ nolūt ꝯfiteri pecca
ta: laborāt sine cā ī defensiōe pctōꝝ suoꝝ:
Et q̄nto laborāt ī defensiōe pctōꝝ suoꝝ ia-
ctātes merita sua: n̄ vidētes iiq̄tates suas:
tāto plꝰ robur eoꝝ ⁊ fortitudo deficit. Ille
eni fortis est: qui non in se: sed in deo for-
tis est. Propter illud ter dn̄m rogaui vt
auferet eū a me: ⁊ dixit mihi: sufficꝭ tibi gr̄a
mea. Gr̄a mea dixit: nō virtꝰ tua. Sufficit
iq̄t tibi gr̄a mea. Nā v̄tꝰ ī infirmitate p̄ficiꝭ
Un̄ alio loco ip̄e: Qn̄ ifirmior tūc fortꝭ sū.
Ergo q̄ vult fortꝭ esse velut p̄sumēs de se:
⁊ iactās merita sua: q̄liacūq̄ illa sint: erit si
milis pharizeo illi qui a deo se dicebat ac-
cepisse: sup̄be tn̄ iactabat: gr̄as inquit tibi:
quia non sum sicut ceteri homines. Atten
dite fr̄es mei: q̄le genꝰ sup̄bie cōmēdet deꝰ
Uere q̄le pōt sꝫintrare iusto homi: q̄le pōt
surripe bone spei. Uere gr̄as tibi dicebat.
Ergo cū dicebat gr̄as tibi: fatebaꝭ ab illo
se accepisse q̄ꝺ habebat: q̄d eniꝫ habes q̄ꝺ
nō accepisti: Ergo gr̄as tibi ago dixit: gra
tias tibi ago: qꝛ nō sum sicut ceteri homi-
nes: raptores: iiusti adulteri: sicut ⁊ publi
canꝰ iste Un̄ ḡ sup̄bus. Non quia de bo-
nis suis deo gratias agebat: sed quia sup̄
alterum se de ipsis bonis extollebat. Attē-
dite fr̄es: nā vnde cepit dicere similitudinē
ip̄aꝫ dn̄s: euāgelista p̄misit. Cū eni christꝰ
dixisset: putas veniēs filꝰ hoīs inueniet fi-
dem in terra: ⁊ ne existerēt q̄dam heretici

qui attēdētes ⁊ putātes q̄si lapsū totū mū
dū: oēs eni heretici in paucis ⁊ in pte sūt:
iactarēt se ꝙ ipis remāserit: qd̄ ō toto mū
do pierit: ibi statim vbi ait dn̄s: putas ve
niens filiꝰ hoīs iueniet fidē in terra: subie
cit euāgelista ⁊ ait: Dixit aūt ⁊ ad quosdā
qui sibi iusti videbanṫ ⁊ spernebāt ceteros
similitudinē hāc: Quidā pharizeus ⁊ pub
licanꝰ venerūt in templū orare: ⁊ cetera q̄
nostis. Pharizeus ergo ille dicebat: Gra
tias tibi ago. Sed vn̄ supbꝰ? Quia sperne
bat ceteros. Unde pbas? In ipsis verbis.
Quō? Pharizeus inqt ille ꝯtempsit de lō
ge stātē: cui deus ꝯfitēti ꝓpinquabat. Pu
blicanꝰ inquit de longinq̄ stabat: ſʒ deꝰ ad
illū de longinq̄ nō stabat. Quare deꝰ ab il
lo de lōginquo nō stabat? Quia alio loco
dr̄: Prope est dn̄s his q̄ obtriuerīt cor. Ui
dete si publicanꝰ iste obtriuerat cor: ⁊ ibi vi
debitis q: ꝓpe est dn̄s his q̄ obtriuerūt cor.
Publicanꝰ aūt de longinq̄ stabat: ⁊ neq̄
volebat ad celum oculos suos leuare: sed
percutiebat pectus suuʒ. Tunsio pectoris
obtritio cordis. Quid dicebat tūdēs pe
ctus? Deus ꝓpitiꝰ esto mihi peccatori. Et
q̄ sententia dn̄i? Amē dico vobis descēdit iu
stificatꝰ de tēplo publicanꝰ ille magis ꝙ̄ il
le pharizeus. Quare? Hoc est iudiciū dei.
Nō sū sic publicanꝰ iste: nō sū sic ceteri ho
mines: iniusti: raptores: adulteri: Jeiuno
bis i sabbato: decimas do oīm q̄ possideo.
Ille nō audet ad celū leuare oculos suos:
attēdit ꝯsciētiā suā: lōge stat: ⁊ iustificatꝰ ē
magis ꝙ̄ ille pharizeꝰ: Quare? Rogo te do
mine: expone nobis iusticiam tuā: expone
nobis equitateʒ iuris tui. Exponit regulā
legis sue. Uultis audire q̄re? Quia om̄is
quo se exaltat humiliabitur. et qui se humi
liat exaltabitur. Intēdat ergo caritas vr̄a:
Diximꝰ non ausuʒ fuisse oculos ad celū le
uare publicanū. Quare celū n̄ attēdebat?
Quia se attēdebat. Se attēdebat vt prio
sibi displiceret ⁊ sic deo placeret: Tu aūt ia
ctas te: erecta ceruice es. Ait dn̄s supbo:
Nō vis ad te attēdere: ego attēdo: Uis āt
vt nō attēdā? Tu attēde. Ideo publicanꝰ
n̄ audebat oculos ad celū leuare: q: seip̄m
intuebaṫ: ꝯsciētiā suā puniebat: Ipse sibi
iudex erat vt ille intercederet: Ipse punie
bat vt ille liberaret. Ipse accusabat vt ille
defenderet. A deo defensus est: q: dixit ꝓ
ip̄o sētētiā: Descēdit iustificatꝰ publicanꝰ
ille magis ꝙ̄ ille pharizeus: q: oīs q̄ se exal
tat humiliabiṫ ⁊ qui se humiliat exaltabiṫ.

Attēdit se inq̄t: ⁊ nolui ego attēdere. Au
diui dicētē: Auerte oculos tuos a peccat̄
meis. Quis est eni q̄ illud dixit: nisi qui eti
am illō dixit: Qm̄ iniq̄tatē meā ego agno
sco. Itaq̄ fratres mei: erat pharizeus ille
pctōr. Nō em̄ q: dicebat: nō sum sicut ce
teri homines: iniusti: raptores: adulteri:
neq̄ quia ieiunabat bis in sabbato: neq̄
q: decimas dabat: non erat pctōr. Quod
si nullis pctis esset: ipsa supbia grāde cri
mē erat: ⁊ t̄n ecce illa oīa dicebat. Quis tā
dem sine pctō? Quis gl̄iabiṫ castū se habe
re cor? Aut q̄s gloriabiṫ mūdū se esse a pec
catis? Habebat ergo ille pctā: sed peruer
sus ⁊ nesciēs quo venisset. Erat em̄ tanq̄
in statōe medici curādꝰ: ſʒ sana mēbra ostē
debat: vulnera tegebat. Deꝰ q̄ tegat vulne
ra: noli tu. Nā si tu tegere volueris erube
scens: medicꝰ nō curabit. Medicꝰ tegat ⁊
curet: emplastro em̄ tegit. Sub tegmīe me
dici sanaṫ vulnꝰ: sub tegmīe vulnerati cela
tur vulnus: Cui celas? Qui nouit oīa. Ita
q̄ hic fratres videte q̄d dixit. Qm̄ ta
cui inueterauerūt ossa mea: accla
mādo tota die. Quid est h̄? Quasi ꝯtra
rium videtur: qm̄ tacui iueterauerūt ossa
mea acclamādo. Si acclamādo: quō tacu
it? Tacuit q̄ddā: nō tacuit q̄ddā. Tacuit
vn̄ ꝓficeret: nō tacuit vn̄ deficeret. Tacu
it confessionē: clamauit merita sua. Tacui
em̄ dixit: nō sū ꝯfessus: Ibi optebat vt lo
quereṫ: taceret merita sua: clamaret pecca
ta sua. Nūc aūt pu̇erse tacuit peccata sua:
clamauit merita sua. Et quid illi contigit?
Inueterauerīt ossa eius. Intēdite q: si cla
maret pctā sua: ⁊ taceret merita sua: inno
uarenṫ ossa eiꝰ: id est vtꝰ eiꝰ eēt robusta in
dn̄o: quia inuenireṫ in se infirmꝰ: Nō aūt
quia in se voluit esse firmꝰ: factꝰ est infirmꝰ:
⁊ inueterauerūt ossa eiꝰ. Remāsit in vetu
state: qui noluit ꝯfitēdo amare nouitateʒ.
Qui enim fiūt noui nostis fratres: quia be
ati quoꝝ remisse sunt iniquitates: et quoꝝ
tecta sunt peccata. Noluit iste sibi dimitti
iniquitates: exaggerauit: defendit illas: ia
ctauit merita sua. Ergo quoniam tacuit a
cōfessione: inueterauerunt ossa eius accla
mando tota die. Quid est acclamādo to
ta die? Perseuerādo tota die in defensiōe
pctōꝝ suoꝝ. Et t̄n videte q̄l' sit q̄ agnoscit
se. Erit em̄ mō itelligētia. Nihil p̄t se respi
ciat: ⁊ displicebit sibi q̄ agn̄scit se. Nō au
diet̄ vt sanemi. Beatꝰ vir cui nō iputauit
dn̄s pctm̄: nec ē i ore eiꝰ dolꝰ. Qm̄ tacui i

ueterauerūt ossa mea a clamando tota die. ¶ Q̄m die ac nocte grauata est sup me manꝰ tua: Quid ē ḡuata est sup me manꝰ tua: Magna res fratres. Respicite illā sniam rectā īnt̄ duos: pharizeū ⁊ publicanū. Quid dictū ē d̄ pharizeo: Q̄m humiliabit̄. Quid dic̄ de publicano: Q̄m exaltabit̄. Quare illi humiliat̄: q̄a exaltauit se. Quare isti exaltat̄: q̃ humiliauit se. Ergo vt exaltātē se humiliet deꝰ: ḡuat sup illū manū suā. Noluit humiliari ꝯfessiōe iniq̄tatis sue: hūliatꝰ est pōdere manꝰ dei. Q̄n ille ꝑferret manū grauē humiliātē: ꝙ̄ leuis fuit manꝰ subleuātis: tā ḡuis manꝰ humiliantis: vt ī illo fortis ⁊ ī illo fortis: fortis ad illū ꝑmēdū: fort̄ ad illū s̄bleuandū. Ergo: q̄m die ac nocte ḡuata ē sup me manꝰ tua. Conuersus sū ī erūnā mea dū cōfigit̄ spina. Ex ipa agḡuatiōe manꝰ tue: ex ipa hūiliatione ꝯuersus sū ī erūna mea: factꝰ sū miser: ꝯfixa ē mihi spina: cōpūcta ē ꝯsciētia mea. Quid factū ē cū ꝯfigeret̄ spina: Datꝰ ē ei sensus doloris: iuenit īfirmitatē suā. Et ille q̄ tacuerat ꝯfessiōeꝫ pc̄ti sui vt clamādo ī defensiōe pc̄ti sui iueterasc̄ēt vīꝰ eiꝰ: id est ossa eiꝰ ꝯuerterēt̄ in vetustatē: mō q̄d fec̄ ꝯfixa spina: ¶ Pc̄tm̄ meū cognoui: Ergo iam cognoscit: Si ille cognoscit: et ille cognoscit. Audite quid sequit̄. Uidete si non ipse dicit: Peccatum meū coḡui: ⁊ iniusticiā meā n̄ operui. Hoc iā dudū dicebā: noli opire tu: ⁊ opit deꝰ. Bt̄i q̄ꝝ remisse sūt iniq̄tates. ⁊ q̄ꝝ tecta sūt pc̄tā. Qui tegūt pc̄tā nudāt̄: Iste aūt nudauit vt cooperiret̄. Iniq̄tatē meā non opui. Quid est nō opui. Iā dudū tacuerā mō q̄d: Dixi. Quiddā ꝯuū illi taciturnitati: dixi. Quid dixisti: ¶ Pronūciabo aduersū me iniusticias meas dn̄o: ⁊ tu remisisti īpietatē cordis mei. Dixi. Quid dixisti: Nō iā ꝓnūciat ſ̄ ꝓmittit se ꝓnūciatuꝝ: ⁊ ille iā dimittit. Attēdite frēs: mag̃ res: dixi ꝓnūciabo. Nō dixit: ꝓnūciaui: ⁊ tu dimisisti: Dixi ꝓnūciabo: et tu dimisisti: q̃ eo ipo q̄d dixit ꝓnunciabo: ōn̄dit q̃ nōdū ꝓnūciauerat: ſ̄ corde ꝓnūciauerat. Hoc ipm̄ dicē ꝓnūciabo: ꝓnūciare ē: iō ⁊ tu remisisti ipietatē cordis mei. Cōfessio vō mea ad os nōdū venerat. Dixerā em̄ ꝓnūciabo aduersū me. verūtamē deꝰ audiuit vocē cordis mei. Uox mea in ore nōdū erat: ſ̄ auris dei iā in corde erat. Tu remisisti ipietatē cordis mei: q̃ dixi ꝓnūciabo ⁊ nō sufficerat. Nō dixit: ꝓnūciabo iusticiā meā dn̄o: nō sine cā dixit: ꝓnūciabo aduersū me: ⁊ h̄ int̄ est. Multi em̄ ꝓnūciāt iniq̄tatē suā: ſ̄ aduersus ipm̄ dn̄m deum: q̄n iuenīūt̄ ī pc̄tis suis dicūt: deꝰ h̄ voluit. Si em̄ hō dicat nō feci: aut h̄ factū q̄d arguitis nō ē pc̄tm̄: nō ꝓnūciat nec aduersū se: nec aduersꝰ deū. Si dicat: ꝑrsus feci ⁊ pc̄tm̄ ē: ſ̄ deꝰ h̄ voluit: q̄d ego feci: h̄ ē ꝓnūciare aduersus deū. Forte dicat̄: nemo h̄ dic̄. Quis ē q̄ dicat: deꝰ h̄ voluit. Multi ⁊ h̄ dicūt. Sꝫ ⁊ q̄ h̄ nō dicūt: ⁊ alið dicunt quid dicūt: Fatū mihi fec̄: stelle me fecerūt. Ita iam ꝑ circuitū ad deū volūt ꝑuenire. Per circuitū volūt ꝑuenire ad deū accusādū: q̄ nolūt d̄ cōpēdio venire ad deū placandum ⁊ dicūt: Fatum mihi fecit. Quid est fatum: Stelle me fecerūt: quid sūt stelle: Certe iste q̄s ī celo ꝯspicimꝰ. Et q̄s eas fecit: Deꝰ: q̄s eas ordinauit: Deꝰ. Ergo vides q̄d voluisti dicē: deꝰ fec̄ vt peccarem. Ita ille iniustꝰ: tu iustꝰ: q̃ nisi ille fecisset: tu nō peccasses. Tolle istas excusatiōes ī peccat̄: memēto illiꝰ ꝑ salmi: Ne declines cor meū ī v̄ba maligna ad excusādas excusatiōes ī pc̄tis cū hoībꝰ opāntibꝰ iniquitateꝫ. Ad h̄ em̄ magni viri sūt q̄ ꝑtēdūt pc̄tā sua. magni sūt ⁊ q̄ nūerāt sidera ⁊ cōputāt stellas ⁊ tp̄a. ⁊ dicūt q̄s q̄n vl̄ peccet vl̄ bn̄ viuat: ⁊ quando mars faciat homicidium: ⁊ venꝰ adulteriū. Magni docti viri ⁊ electi videt̄ ī h̄ seclō. Sꝫ q̄d ait ī psalmo: Ne decliēs cor meū ī v̄ba mala cū hoībꝰ opāntibꝰ iniq̄tatē: ⁊ n̄ cōicabo cū elect̄ coꝝ: Dicāt illi electos ⁊ doctos nūeratores sideꝝ: dicāt illi sapiētes eos q̄ q̄i digerūt ī dict̄ facta hūana: ⁊ describūt d̄ stell̄ mores hūanos. Cū libero arbitrio me creauit deꝰ: Si peccaui: ego peccaui: vt nō solū ꝓnūciē iniq̄tatē meā dn̄o: ſ̄ aduersū me: nō aduersus eū. Ego dixi dn̄e miserē mei. Clamat eger ad medicuꝫ. Ego dixi: Quare ego dixi: Sufficeret dixi. Sed dictum est ego dixi: ego dixi non fatum: non fortuna: non diabolus: quia nec ip̄e cogit: sed ego ꝑsuadenti ꝯsēsi. Ego dixi dn̄e miserē mei: sana aīam meā q̃ peccaui tibi. Hic ⁊ h̄ statuit ⁊ ꝓposuit: dixi ꝓnūciabo aduersū me iniq̄tatē meam dn̄o: ⁊ tu remisisti ipietatē cordis mei. ¶ Pro hac orabit ad te oīs sc̄tus: ī tp̄e optuno. Quo tp̄e: Pro hac. Pro q̄ hac: Pro impietate. Pro qua: Pro ipsa venia pctōꝝ. Pro hac orabit ad te oīs sanctus in tp̄e optuno. Inde orabit ad te oīs sc̄tūs: q̃ dimisisti pc̄tā. Nā si nō dimitteres

pctā: nō eēt sctūs q̄ ad te oraret. Pro hac
orabit ad te oīs sctūs ī tpe optuno: qn̄ ma
nifestabit nouū testamētū: qn̄ māifestabit
gr̄a xp̄i qd̄ est tp̄s optunū. Cū aūt veit ple
nitudo tp̄is: misit de⁹ filiū suū: factū ex mu
liere: id est ex femina. Indiscrete enī voca
bāt hoc antiq̄: factū sub lege: vt eos q̄ sꝫ le
ge erāt redimeret. Vn̄ redimeret? A diabo
lo: a pditiōe: a pctīs suis: ab eo cui se vēdi
derāt. Ut eos qui sub lege erāt redimeret.
Sub lege eīn erāt q꞉ p̄mebat eos lex: ꝯdi-
tio eos p̄mebat: ꝯuincēdo de reatu nō sal-
uādo: ⁊ mala ꝓhibebat. Sꝫ q꞉ illi vires nō
habebāt ꝑ seipos iustificandi se: clamādū
erat ad illū: quō clamabat q̄ capt⁹ duceba
tur sub lege pctī: miser ego hō q̄s me libe-
rabit de corpe mort̄ hui⁹? Erāt oēs hoīes
sub lege: nō in lege: iā illa deprimēte: illa ꝺ
reatu ꝯuicēte. Demōstrauit eīn pctm̄ lex.
Illa fixit spinā: illa fecit cor pūgi. Ipa ad-
monuit vt reū se q̄sq꞉ cognosceret: ⁊ ꝓ ve-
nia clamaret ad deuꝫ. Pro hac orabit ad
te oīs sctūs in tpe optuno. Ergo dicebā ꝺe
tpe optuno: cū venit plenitudo tp̄is: misit
deus filiū suū. Itē dicit ap̄lus: Tpe acce-
ptabili ⁊ placito exaudiui te: ⁊ ī die salutis
adiuui te. Et q꞉ hꝫ de oīb⁹ christianis p̄di-
ctum erat a ꝓpheta: subiecit Ap̄ls: Ecce
nūc tp̄s acceptabile: ecce nūc dies salutis.
Pro hac orabit ad te oīs sctūs ī tpe opor
tuno. Verūtamē in diluuio aqua
rū multaꝝ: ad eū nō appropinqua
būt. Ad eū. Ad quē? Ad deū. Solet eīn
ꝑsona mutari: quō est: Dn̄i est salus: ⁊ sup
populū tuū benedictio tua. Non dixit dn̄i
est sal⁹: ⁊ sup pp̄lm ei⁹ bn̄dictio ei⁹: Aut do
mine tua est sal⁹: ⁊ sup pp̄lm tuū bn̄dictio
tua. Sꝫ cū inciperet: dn̄i est salus: nō ad illū
sed de illo dicēs: ibi ꝯuersus est ad illum ⁊
ait: Et sup pp̄lm tuū bn̄dictio tua. Sic ⁊ hꝫ
cū audis p̄mo ad te: deinde ad deū: ne pu
tes aliū esse. Pro hac orabit ad te oīs san
ctus in tpe optuno. Verūtamē in diluuio
aquaꝝ mltaꝝ: ad eū nō approqinquabūt.
Quid est in diluuio aquaꝝ multaꝝ? Qui
natāt in diluuio aquaꝝ mltaꝝ nō appropi
quāt ad deū. Quid est diluuiū aquaꝝ mł-
taꝝ? Mltiplicitas variaꝝ doctrinaꝝ. In
tēdite fratres: Multe aque sunt varie do-
ctrine. Dei vna est. Nō sūt mlte aque: sed
vna aqua: siue sacramti baptismi: siue ꝺo-
ctrine salutaris. De ipa doctrina q̄ irriga-
mur ꝑ spiritūsctm̄ dr̄: Bibe aquā de tuis
vasis ⁊ de puteoꝝ tuoꝝ fontib⁹. Ad istos
fontes nō accedūt impij: sꝫ credētes in euꝫ
q̄ iustificat impiū: iā iustificati accedūt: Alie
aq̄ mlte doctrine inq̄nāt animas hoīm: qd̄
pauloante dicebā: Alia doctrina est: fatū
mihi fecit: alia doctrina casus mihi fec: for
tuna fecit. Si casib⁹ regūt hoīes: nlla ꝓui-
dētia aliq̄d gerit: ⁊ ipa ꝺoctrina est: Ali⁹ di
xit: Est gēs tenebraꝝ ꝯria q̄ rebellauit ad-
uersus deū: ipa fac peccare hoīes. In hoc
diluuio aquaꝝ mltaꝝ ad deū nō appropin
q̄būt: Que ē illa aqua? Illa vera q̄ manat
de intimo fonte pure venevitat̄. Que illa
aqua ē frēs: nisi q̄ docet ꝯfiteri dn̄o? Que
est illa aq̄ nisi q̄ docet bonū est ꝯfiteri dn̄o.
Que ē illa aq̄: nisi q̄ docet hāc vocē: Dixi
ꝓnūciabo aduersum me iusticiā meā do-
mino. Et ego dixi dn̄e miserē mei: sana ani
mā meā: qm̄ peccaui tibi. Hec aq̄ ꝯfessio-
nis pctō꞉: hec aqua humiliatiōis cordis:
hec aqua vite salutar̄: abijciēt̄ se: nihil ꝺ se
p̄sumētis: nihil sue potētie supbe tribuētis.
Hec aq̄ ī nullis alienigenaꝝ libris ē: nō in
epicurijs. nō in stoic̄. nō ī manicheis. nō ī
platonic̄. Ubicūq꞉ etiā iueniūt optia p̄ce
pta moꝝ ⁊ discipline: hūilitas tn̄ ista nō in
uenit. Uia hūilitatis hui⁹ aliūde manat a
xp̄o venit. Hec via ab illo est qui cū eēt al
tus: humilis venit. Quid enim aliud ꝺo-
cuit humiliādo se: fact⁹ obediens vsq꞉ ad
mortē: mortē aūt crucis? Quid aliud do-
cuit soluēdo qd̄ nō debebat: vt nos a ꝺebi
to liberaret? Quid aliō docuit baptizat⁹ q̄
pctm̄ non fecit: crucifix⁹ qui reatū nō ha-
bebat? Quid aliud docuit nisi hāc hūilita
tē? Nō īmerito ait: ego sū via ⁊ veritas ⁊ vi
ta. In hac ḡ hūilitate ꝓpinquat ad deuꝫ:
q꞉ ꝓpe est dn̄s his q̄ obtriuerit cor. In di
luuio aūt aquaꝝ multaꝝ extollētiū se ad-
uersus deū ⁊ ꝺocentiū supbas impietates:
ad deū nō appropinq̄būt. Tu aūt q̄d: qui
etiā iustificat⁹ es int medias illas aquas?
Undiq꞉ frēs mei etiā cū ꝯfitemur pctā: ꝑ-
strepūt circa nos aq̄ ille diluuij: nō sum⁹ in
illo diluuio: sꝫ circūdamur ab ipo diluuio.
Premūt nos: sꝫ nō opprimūt: vrgēt nos sꝫ
nō demergūt: Quid ḡ tu facies q꞉ in me-
dio diluuio es: ambulās ī hꝫ seclo? Nō eīn
nō audit tales doctores: n̄ audit tales sup-
bos: aut nō ex vbis eoꝝ quotidianas pati
tur in corde suo ꝑsecutiōes. Quid ḡ dicat
iste iā iustificatus et p̄sumens de deo: qui
circūdatur diluuio isto? Tu mihi es
refugium a pressura que circude
dit me. Refugiant illi vel ad deos suos

vel ad demones suos: vel ad vires suas: vel ad defensionẽ pctõꝝ suoꝝ: mihi in isto diluuio ẽ nõ r̃fugiũ nisi tu: a pssura q̃ circũdedit me. Exultatõ mea redime me. Si iã exultas: q̇d vis r̃dimi? Exultatõ mea redime me. Audio vocẽ gaudij: exultatio mea: audio gemitũ: redime me. Gaudes ⁊ gemis. Ita inquit ⁊ gaudeo ⁊ gemo. Gaudeo ĩ spe: gemo adhuc ĩ re. Exultatio mea redime me. Spe gaudẽtes ait apl's. Ergo recte exultatõ mea: redime me. Vñ r̃dime me? Seq̇t. In tribulatõe patiẽtes. Exultatio mea redime me. Iam iustificat⁹ erat et Apl's: Et quid ait: Nõ solũ inq̇t sed etiã nosipsi primitias habentes spũs: et ipsi in nobĩetipsis ĩgemiscim⁹. Vñ redime me. Quia ipsi in nobismetipsis ingemiscimus: adoptionẽ expectãtes redemptionẽ corporis nostri: Ecce ergo: vnde redime me: q: adhuc expectam⁹ in nobis ingemiscentes redemptionẽ corpis nostri. Vnð ergo exultatio mea. Ibi sequit̃ idẽ Apl's ⁊ dic: Spe eni salui facti sum⁹: Spes aũt que videtur nõ est spes. Nã em̃ videt quis: quid sperat? Si aũt qð nõ videm⁹ speramus: ꝑ patientiã expectam⁹: si spꝛas gaudes: si ꝑ patientiã expectas: adhuc gemis. Nõ em̃ opus est patientia: vbi nihil mali ꝑpetiet̃. Tolerãtia que dicit̃: patientia que dicit̃: sustinentia que dicit̃: lõganimitas que dicitur: nõ est nisi in malis. Vbi ꝑmeris: ibi angustia est. Ergo si ꝑ patientiã expectam⁹: adhuc dicim⁹: Redime me a pssura q̃ circũdedit me: quia vero spe salui facti sumus: sil' vtrũq3 dicim⁹: exultatio mea redime me. Respondet̃. Intellectũ tibi dabo: Ipse est psalm⁹ intelligentie. Intellectũ dabo tibi. Et statuã te in via hac qua gradieris: Quid est statuã te ĩ via hac qua gradieris? Nõ vt hereas ibi: sed vt ab ea nõ aberres. Dabo intellectũ vt cognoscas te semꝑ: ⁊ semꝑ gaudeas in spe ad deũ: donec ad illã patriã ꝑuenias: vbi iam nõ spes sed res erit. Obfirmabo suꝑ te oculos meos. Nõ a te auferam oculos meos: q: ⁊ tu nõ auferes ab eo oculos tuos. Iã iustificat⁹: iã post remissionem peccatoꝝ leua oculos tuos ad deũ. Putruerat em̃ coꝛ tuũ cũ esset ĩ terra. Cũ h̃ audis: sursũ coꝛ erige ne putriat: Ergo ⁊ tu leua iã oculos tuos semꝑ in deũ: vt firmet suꝑ te oculos suos. Sed q̇d times? Ne cũ habeas oculos ad deũ offendas: ne nõ respicias ante te: ⁊ forte incurras in laqueum. Noli timere. Ibi em̃ sunt oculi ipsius quos obfirmat suꝑ te. Nolite inq̇t solliciti esse. Et apl's Petr⁹: Oẽs sollicitudinẽ vestrã suꝑ illũ mittite: q: illi cura ẽ de vobis: Ergo obfirmabo suꝑ te oculos meos. Tu ergo oculos tuos in illũ erige: ⁊ nõ timeb vt dixi: ne in laqum incurras. Audi aliũ psalmũ: Oculi mei semꝑ ad dñm. Et quasi diceret̃ illi: q̇d agis de pedib⁹ tuis: cũ nõ ante te attẽdis: qm̃ ipse inquit euellet de laq̃o pedes meos. Firmabo suꝑ te oculos meos. Postq̃ ꝓmisit huic ⁊ intellectũ ⁊ ꝓtectionẽ suam: ↄuertit se ad suꝑbos defendentes pctã sua. ⁊ ostendit nobis quid sit intellect⁹. Nolite esse sicut equus ⁊ mulus: qb⁹ nõ est intellect⁹. Equus ⁊ mulus erecta ceruice sunt. Nõ sũt equ⁹ ⁊ mulus sicut ille bos qui agnouit possessorem suũ: ⁊ asin⁹ ꝑsepe dñi sui. Nolite esse sicut equ⁹ ⁊ mulus: quib⁹ nõ est intellectus: Quid eni patiunt̃ tales? In freno et chamo maxillas eoꝝ ↄstringe: q̇ nõ appropinquãt ad te. Equ⁹ ⁊ mulus vis esse: vis nõ habere sessorẽ: cõstringet̃ os tuũ ⁊ maxille tue in freno ⁊ chamo. Ipm os tuũ ↄstringet̃ quo iactas merita tua: ⁊ taces peccata tua. Maxillas eorum cõstringe: qui nõ appropinquãt ad te humiliãdo se. Multa flagella peccatoꝝ. Nõ est mirũ si adhibito freno sequũtur flagella. Indomitũ em̃ aĩal esse cupiebat: domatur freno ⁊ flagello: atq3 vtinam perdomet̃. Verendũ est eni ne nimiũ resistẽdo indomitũ relinqui mereat̃: ⁊ ire ĩ suã vagã licẽtiã: vt dicat̃ ð illo: Prodiet tãq3 ex adipe iniq̃tas eoꝝ: sicut de illis: quibus nõ sũt impunita pctã. Ergo cũ flagellat̃: corrigat̃: domet̃: q: ⁊ iste sic se dixit edomitũ: equũ ⁊ mulũ se dixerat: qm̃ tacuit. Sed vñ domit⁹ est? Flagellis. Couersus sũ iq̇t ĩ erũna mea: dũ ↄfigeret̃ spina. Siue flagella dicas: siue stimulos dicas: domat de⁹ iumentũ cui insidet: q: iumẽto expedit vt insideat̃. Nõ em̃ defatigat⁹ deus ambulãdo pedib⁹: insedit iumẽto. Aut vero non plenũ mysterij est: quod asellus adduct⁹ dño: populus mitis ⁊ mãsuet⁹: portãs bñ dñm asell⁹ ẽ: ⁊ tẽdit in hierlm. Diriget em̃ mites in iudicio: sicut dicit alius psalmus: Docebit mãsuetos vias suas: Quos mãsuetos? Non erigentes ceruices aduersus domatorem suũ: patientes flagella ⁊ frena: postea sic domiti: vt sine flagello ambulent: ⁊ sine freno ⁊ chamo viã teneant.

Si carueris isto sessore: tu cades: non ille:
qꝛ multa flagella peccatoris: Sperantē
autē in domino misericordia circū
dabit. Quō ē refugiū a pssura? Quē prio
circūdat pssura: postea circūdat misericor
dia: qm̄ misericordiā dabit: q̄ legē dedit:
legē in flagellis: misericordiā in cōsolatiōi
bus. Sperantē autē in dn̄o misericordia
circūdabit: Ergo quid cōcludit? ¶ Leta
mini in dn̄o ⁊ exultate iusti: O qui
letamini in vobis: O impij: o supbi qui le
tamini i vobis: iam credētes in eū: qui iu
stificat impiū: deputat fides vestra ad iusti
ciā. Letamini in dn̄o ⁊ exultate iusti. Et ex
ultate: subaudis in dn̄o. Quare? Quia iā
iusti. Unde iusti? Non meritis vestris: sed
gratia illius. Unde iusti? Quia iustificati.
Et gl'iamini oēs recti corde. Quid ē
recti corde? Nō resistētes deo. Intendat ḡ
caritas vestra: ⁊ intelligite rectū cor. Bre
uiter dico: sed tamē maxie cōmendandū.
deo aūt gratias: qd̄ in fine est: inhereat sen
sibus vestris. Inter rectū cor ⁊ prauū cor.
hoc interest. Quisq̄s hō quicq̄d patit̄ pter
volūtatē afflictiōis: meroris: laboris: hu
miliatiōis: nō tribuit nisi volūtati dei iuste:
nō illi dans insipientiā: qd̄ quasi nesciat q̄d
agat: qꝛ talē flagellat: ⁊ talib⁹ parcit: ip̄e est
rect⁹ corde. Peruersi aūt corde sunt ⁊ pra
ui ⁊ distorti: qui oīa que patiunt̄ mala iniq̄
se pati dicūt: dantes illi iniq̄tatē: p cui⁹ vo
luntatē patiunt̄: aut qꝛ non ei audent dare
iniquitatē: auferūt ei gubernationē. Quia
ip̄e inq̄t: nō pōt facere iniquū. iniquū autē
est: vt ego patiar: ⁊ ille nō patiat̄. Cōcedo
eñ vt sim peccator: certe sunt peiores q̄ le
tant̄ ⁊ ego tribulor: quia hoc iniquū est: vt
etiā peiores me letēt̄: ⁊ ego tribuler: qꝛ aut
iustus: aut min⁹ peccator q̄ ille sum: ⁊ cer
tum est apud me hoc esse iustū: et certū est
apud me: qꝛ deus nō faciet iniustū. Deus
nō gubernat res hūanas: nec cura est illi d̄
nobis. Ergo praui corde: id ē distorti cor
de tres habēt sentētias: Aut non est deus:
dixit eñ stult⁹ in corde suo: nō est de⁹: ⁊ fuit
dictū de diluuio illo: nō defuit talis doctri
na phoꝝ: nō defuerūt qui dicerēt: non esse
deū: q̄ gubernat oīa: ⁊ cōdidit oīa: sed esse
multos deos vacātes sibi pter mundū: nō
curātes ista. Ergo aut nō est de⁹: hoc dixit
impi⁹ cui displicet quicq̄d illi accidit pter
volūtatē: ⁊ alteri nō accidit cui se pponit:
Aut iniust⁹ de⁹ ē cui ista placēt: ⁊ q̄ hec fa
cit: Aut nō gubernat de⁹ res hūanas: nec
cura est illi de homib⁹. In istis tribus sentē
tijs magna impietas: aut negare deū: aut
dicere iniustū: aut auferre illi gubernatōē
rerū. Quare hoc? Quia distort⁹ est corde.
Rect⁹ ē de⁹: et iō distortū illi nō acq̄escit.
Qō in alio psalmo ē: Q̄ bon⁹ deus israel
rectis corde. Et qꝛ talē habebat ipse aliq̄n
de se sententiā inq̄ens: Quō sciuit de⁹: aut si ē
sciētia in altissimo: iō ibi subiecit: Mei aūt
pene moti sunt pedes. Quō distortū lignū
est: ⁊ si disponas in pauimēto equali: non
collocat̄: nō cōpaginat̄: nec adiūgit̄: sem
per agitat̄ ⁊ nutat: nō qꝛ inequale ē vbi po
suisti: s; qꝛ distortū ē qd̄ posuisti: Ita ⁊ cor
tuū q̄diu prauū est ⁊ distortū: nō pōt colli
niari rectitudine dei: ⁊ nō pōt in illo collo
cari vt hereat illi ⁊ fiat rectū. Qui aūt ad
heret dn̄o: vn⁹ sp̄us ē. Iō recti corde glo
riamini dixit: Quō recti corde gl'iant̄? Au
dite gloriationē ipsoꝝ. Nō solum eñ dixit
Aplus: sed ⁊ gloriamur in tribulationib⁹.
Naz nō est magnū gloriari i gaudijs: glo
riari in leticijs. rectus corde etiā in tribula
tione gloriat̄. Et audi quō gloriat̄ in tribu
latiōe: qꝛ nō frustra quisq̄: non supuacue.
Uide rectū cor: scientes inq̄t: qꝛ tribulatio
patientiā operat̄: patiētia aūt pbationē:
pbatio vo spem: spes aūt nō cōfundit: q̄a
caritas dei diffusa est in cordib⁹ nostris p
spiritūsanctū q̄ datus est nobis. Sic ē ergo
rectū cor fratres. Cuicūq̄ aliquid accidit:
dicat: dn̄s dedit: dn̄s abstulit. Ecce rectū
cor: sicut deo placuit ita factū est: sit nomē
domini benedictū. Qui abstulit: quid ab
stulit: cui abstulit: q̄n abstulit: sit nomē do
mini benedictū? Et nō dixit: dn̄s dedit: dia
bolus abstulit. Intēdat ergo caritas vr̄a:
ne forte dicat̄: h̄ mihi diabol⁹ fecit. Pror
sus ad deū tuū refer flagellū tuū: quia nec
diabol⁹ tibi aliq̄d facit: nisi ille pmittat qui
desup habet potestatē: aut ad penā: aut ad
disciplinā. ad penā impijs: ad disciplinā fi
lijs. Flagellat aūt omnē filiū quē recipit.
Ne te sine flagello speres futurū: nisi forte
cogites exheredari. Flagellat omnē filiū
quē recipit. Ita ne omnē? Ubi te volebas
abscōdere? Omnē: ⁊ nullus except⁹: null⁹
sine flagello erit. Quid ad omnē? Uis au
dire quē omnē? Etiā vnicus sine peccato:
nō tñ sine flagello. Uñ ip̄e vnicus portās
infirmitatē tuā: ⁊ pfigurans i se psonā tuā:
tanq̄ caput gestās psonā tuā: etiā corptē
sui: cū appropinquaret passiōi ex hoīe quē
gerebat contristat⁹ ē: vt te letificaret. cōtri

statꝰ ē vt te cōsolaret. Potuit eñ vtiq̄ si-
ne tristicia esse dñs: iturus ad passionē. Si
potuit miles: nō potuit impator? Quō po-
tuit miles? Attēde Paulum exultantē ꝓ-
pinquātē passioni: Ego aūt iā inquit: imo-
lor ⁊ tp̄us resolutiōis mee instat: bonū cer-
tamē certaui: cursum cōsūmmaui: fidē ser-
uaui: de cetero supest mihi corona iusticie:
quā mihi dñs reddet in illa die iustꝰ iudex.
Nō solū aūt mihi: ſ; et omnibꝰ q̄ diligūt ad
uentū eiꝰ. Uidete quēadmodū exultat vē-
turꝰ ad passionē. Ergo gaudet coronādꝰ:
cōtristat coronaturꝰ. Quid igit portabat?
Infirmitatē quorūdā: q̄ veniente tribula-
tiōe vel morte ꝯtristant. S; vide quō eos
ducit ī directionē cordis: Ecce tu volebas
viuere: nō volebas tibi aliq̄d accidē: ſ; deꝰ
aliud voluit. Due volūtates sunt: ſ; volū-
tas tua corrigat ad volūtatem dei: nō vo-
lūtas dei detorqueat ad tuam. Praua est
enim tua: regula est illa. Stet regula: et qḋ
prauū est ad regulam corrigatur. Uidete
quomō hoc docet dominꝰ christꝰ: Tristis
est aīa mea vsq̄ ad mortem: ⁊ pater si fieri
pōt trāseat a me calix iste. Ecce oñdit hūa-
nā volūtatē. S; vide rectū cor: verūtamē
nō qḋ ego volo: sed qḋ tu vis pat. Hoc ḡ
fac gaudēs in his q̄ tibi accidūt: ⁊ si euene
rit dies ille vltimꝰ gaude: aut si surripit hu-
mana cuiusdā volūtatis fragilitas: cito di-
rigat in deū: vt sis ī eis quibꝰ dicit: Glori-
amini omnes recti corde.

¶ Explicit Tractatus de ps̄. XXXI.
¶ Incipit Tractatus de ps̄. XXXII.

¶ Expositio psalmi.

Exultate iusti ī dño: Exultate
iusti: nō in vobis. Nō eñ hoc tu-
tū est: sed in dño. Rectos decet *(Alia lra. † collaudatio.)*
†laudatio. Ipi laudāt dñm: qui se ſbdūt
dño. Alit eñ distorti ⁊ praui sunt. Cō-
fitemī dño ī cithara: Confitemī dño:
exhibētes ei corpora vīa hostiā viuā. In
psalterio decachordo psallite ei.
Seruiāt mēbra vīa dilectiōi dei ⁊ ꝓximi: ī
quibꝰ tria ⁊ septē p̄cepta seruant. Can-
tate ei cātic̄u nouū: Cantate ei canticū *(Alia lra. † psallite ei ī vociferatiōe.)*
gratie fidei. Bene †cantate ei ī iubila-
tione. Bn̄ cantate ei in leticia. Qm *(Alia lra. † rectū ē v̄bū.)*
†rectus ē sermo dñi: Qm̄ rectꝰ est ser-
mo dñi ad faciēdos vos: qḋ p vos fieri nō
potestis. Et oīa opa eiꝰ ī fide. Nec q̄s-
q̄ se meritis operū ꝑuenisse ad fidē putet:
cū in ip̄a fide sint oīa opa que diligit deus.
Diligit misericordiā ⁊ iudiciū.

Diligit eñ misericordiā quā nūc ꝓrogat:
⁊ iudiciū q̄ id qḋ ꝓrogauerit exigat. Mi-
sericordia domini plena est terra.
Per orbē peccata dimittunt homibꝰ ī mi-
sericordia dñi. Uerbo dñi celi fir-
mati sunt: Nō eñ a seipis: sed verbo do-
mini iusti firmati sunt. Et sp̄ū oris eius
oīs v̄tus eoꝝ. Et sancto eius sp̄ū oīs fi-
des eoꝝ. Congregans sic̄ in vtre aq̄s
maris: Cōgregat ꝑplos seculi in ꝯfessio-
nē peccati: ne p supbiā libere defluāt. Po-
nens ī thesauris abyssos. Et eis oc-
culta sua seruat ad diuitias. Timeat
dominū oīs terra: Timeat oīs pecca- *(Alia lra. † oēs inhabitātes orbē.)*
tor: vt peccare desinat. Ab ip̄o eñ cō-
moueant †vniuersa. Nec terroribꝰ ho
minū vel cuiusq̄ creature: sed ab ip̄o com-
moueant oēs q̄ habitāt orbē. Qm ip̄e
dixit ⁊ facta sunt: Nō eñ ea q̄ timeant
aliꝰ aliq̄s fecit: ſ; ip̄e dixit ⁊ facta sūt. Ip̄e
mādauit ⁊ creata sunt. Ipse mādauit
verbo suo: et creata sunt. Dñs dissi-
pat cōsilia gentiū: Nō eius regnū: sed
sua querētiū regna. Reprobat aūt co-
gitatiōes ꝑploꝝ. Beatitudinē terre-
nā cōcupiscētiū. Et reprobat consilia
pricipū. Talibꝰ ꝑplis dñari q̄rētiū. Cō-
siliū v̄o dñi manet ineternū. Cōsiliū
v̄o dñi q̄ beatū nō facit: nisi ſbditū sibi: ma *(Alia lra. † in generatiōe ⁊ generatiōe.)*
net ineternū. Cogitatiōes cordis eiꝰ
†ī secula seculoꝝ. Cogitatōnes sapiētie
eiꝰ nō sunt mutabiles: sed manētes ī seculū
seculi. Beata gēs cuiꝰ ē dñs deus *(Alia lra. † eius.)*
†eorū: Una gens beata ē: ꝑtinēs ad cele-
stē ciuitatē: q̄ sibi dñm nō nisi deū suū ele-
git. Populꝰ quē elegit dñs ī heredi-
tatē sibi. Neq̄ hec a seipa: ſ; dei munere
electa est: vt possidēdo eā incultā ⁊ miserā
esse nō sinat. De celo respexit dñs:
⁊ vidit oēs filios hoim. De aīa iusta
misericordit vidit dñs oēs q̄ ī nouā vitā re
nasci volūt. De ꝑpato habitaculo
suo: De habitaculo susceptōis hūane qḋ
ꝑpauit sibi. Respexit sup oēs q̄ inha
bitāt terrā. Misericordit vidit oēs q̄ in-
habitāt carnem: vt p̄sit illis in regēdo eos.
Qui finxit singlatim corda eoꝝ.
Qui cordibꝰ eoꝝ dona ꝓpria sp̄ūaliter tri-
buit: vt nec totū corpꝰ oculꝰ: nec totū audi
tus: ſ; aliꝰ sic: aliꝰ aūt sic: incorporent chri-
sto. Qui intelligit omīa opa eoꝝ.
Apud illū intellecta sūt opa eoꝝ. Nō *(Alia lra. † saluat.)*
†saluꝰ fit rex ī multitudine v̄tutis.
Nō saluꝰ fit q̄ carnē suā regit: si ī sua v̄tute

Alia lra. †saluabit. multū ꝓsumpserit. Nec gigas †saluus erit ĩ multitudine virtutis sue. Nec quisquis militat cõtra cõsuetudinẽ concupiscẽtie sue: vel cõtra diabolum ⁊ angelos eius: saluus erit: si se sue fortitudini multū
Alia lra. †fallax. cõmiserit. †Mẽdax equꝰ ad salutẽ: Fallit: quisq̃s putat vel ꝑ homĩes int homines acceptã se salutẽ adipisci: vel impetu animositatis sue defendi a ꝑnicie. In
Alia lra. †saluabit abundãtia aũt virtutis sue nõ †erit saluꝰ. Ecce oculi dñi sup metuẽ
Alia lra. †ı eis q̃ sperãt. tes eũ: Quia si salutẽ q̃ris: ecce oculus dñi sup timẽtes eū. †Sperãtes sup misericordia eiꝰ. Et sperãtes non in vires suas: sed in misericordia eiꝰ: Ut eruat a morte aĩas eoꝝ: ⁊ alat eos in fame. Ut det eis alimẽtū verbi ⁊ sempiterne veritatis qđ amiserãt: dū presumũt in viribꝰ
Alia lra. †sustinet dñm. suis: ⁊ ido nec ipas vires habẽt a fame iusticie. Anima nr̃a †patiẽs erit dño: Ut aut postea saginet escis incorruptibilibus: interim dū hic est: Aĩa nr̃a patiẽs erit dño. Qm̃ adiutor ⁊ ꝓtector nr̃ est. Adiutor nr̃ ẽ dū cõamur ad deū: ⁊ ꝓtector dū resistimꝰ aduersario. Quia in ipõ letabit cor nostrū: Nõ em̃ ĩ nobis vbi magna sine illo inopia est: sed ĩ ipõ letabit cor nostrū: Et in noĩe sancto eiꝰ sperabimꝰ. Et ideo sperabimꝰ vẽturos nõs ad deū: q2 nobis absentibꝰ ꝑ fidẽ misit nomen
Alia lra. †quẽadmo dũ. suū. Fiat tua misericordia dñe sup nos: †sic sperauimꝰ in te. Fiat misericordia tua dñe sup nos: spes em̃ nõ ꝯfundit: q2 speramꝰ in te.

¶ Item sermo primꝰ de prima parte eiusdẽ psalmi.

Psalmꝰ iste admonet nos exultare dño. Inscribit aũt Ipi Dauid. Qui ḡ ꝑtinent ad sacratissimū sanctū Dauid: audiãt vocẽ suã: et dicãt vocẽ suã: ⁊ exultẽt in dño: Hic aũt incipit.

Exultate iusti ĩ dño: Iniusti exultent ĩ seculo: finito isto seculo: finit exultatio iniustoꝝ. Exultẽt aũt iusti ĩ dño: q2 ꝑmanẽte dño: ꝑmanebit iustorū exultatio. Exultare aũt in dño ita cõuenit: vt laudemꝰ illū q̇ solus nõ habet qđ nobis displiceat: ⁊ nemo tã multa habet q̃ ĩfidelibꝰ displicẽt: ⁊ breue ꝓceptū ẽ: ille placet deo: cui placet deus. Nec leue h̵ putetis carissimi. Uidetis etiã quãti disputant ꝯtra deū: q̃ multis displiceãt opa eiꝰ. Cuꝫ em̃ facere voluerit ꝯtra volũtatẽ hoim: q2 dñs est: ⁊ nouit quid faciat: nec tñ attẽdit nostrã volũtatẽ q̃ vtilitatẽ. Illi qui malũt suã volũtatẽ impleri q̃ dei: volũt ad suam volũtatẽ flectere deū: nõ suã corrigere ad deū. Talibꝰ homibꝰ infidelibꝰ: impijs: iniquis: ⁊ qđ piget dicere: sed tñ dicã: Nostis em̃ q̃ verū dicã: faciliꝰ placet pantomimꝰ: q̃ deus: ꝓpterea cū dixisset: Exultate iusti in dño: q2 exultare in illo nisi laudando nõ possumꝰ. Cū aũt laudamꝰ: cui tãtomagis placemꝰ: quãtomagis ipe nobis placuerit. Rectos: inquit: decet laudatio. Qui sunt recti: Qui dirigunt cor ſm voluntatẽ dei: ⁊ si eos ꝑturbat hũana fragilitas: diuina cõsolat equitas: Quis aũt corde mortali ꝑuatim aliq̃d velint: quo sue interi cause vł negocio: vel pñti necessitati ꝯueniãt: vbi intellexerit ⁊ cognouerint aliud deum velle: ꝓponũt volũtatẽ melioris voluntati sue: ⁊ volũtatẽ omnipotẽtis volũtati infirmi: ⁊ volũtatẽ dei voluntati homis. Quãtū em̃ deꝰ distat ab homĩe: tantū volũtas dei a volũtate homis. Unde gerens hominẽ christus: ⁊ regulã nobis ꝓponens: docens nos viuere: ⁊ prestans nobis viuere: ostẽdit homis quãdã priuatã volũtatem: in quã suã figurauit ⁊ nostrã: q2 caput nostrū est: ⁊ ad eū sic nostis tanq̃ mẽbra vtiq̃ ꝑtinemus. Pater inq̇t si fieri potest trãseat a me calix iste. Hec hũana voluntas erat: ꝓprium aliquid ⁊ tanq̃ priuatum volens: sed quia recto corde voluit esse hominem qui qđ in illa aliquãtū curuū esset: ad illuꝫ dirigeret qui semꝑ est rectus: Uerū nõ qđ ego volo ait: sed qđ tu pater. Sed q̇d possit mali velle christꝰ: Quid postremo aliud posset velle q̃ pater: Quoꝝ vna est diuinitas: nõ põt esse dispar volũtas. Sed ex ꝑsona homis trãsfigurans in se suos q̃s in se trãsfigurauit cū ait: Esuriui ⁊ dedistis mihi mãducare: q̃s in se trãsfigurauit: cū furẽti ⁊ sanctos ꝑsequẽti Saulo clamauit desuꝑ quẽ nemo tangebat. Saule saule: quid me ꝑsequeris: ostẽdit quãdã homis ꝓpriã voluntatẽ: ostẽdit ⁊ correxit te. Ecce vide inq̇t te in me: quia potes aliquid ꝓpriū velle: vt aliud deus velit. Conceditur hoc hũane fragilitati: concedit humane infirmitati. Aliquid ꝓpriū velle difficile est: vt nõ tibi cõtingat: sed statiꝫ cogita qui sit supra te. illū supra: te ĩfra illū. illū creatorẽ: te creaturã: illū dñm: te seruū. illū omnipotẽtẽ: te infirmū: et corrigẽs te subiũgensq̃ volũtati eiꝰ ac dicẽs: Uerū: nõ qđ ego volo: sed qđ tu vis pater. Quomõ disiũctus es a deo: qui

iam hoc vis qd̓ deus? Eris ergo rect⁹: te decet
laudatio: quoniam rectos decet laudatio.
Si autē curuus fueris: laudas deum quā-
do tibi bene ē: blasphemas quādo tibi ma
le est: Qd̓ quidē male si iustū est: nō ē ma-
le. Justū est autē: quoniā ab illo fit: qui in-
iuste facere nihil pōt. Et eris insulsus pu-
er in domo patris: amans patrē si tibi blā-
ditur: ⁊ odio habēs quādo te flagellat: quasi
nō sit blandiens ⁊ flagellans hereditatē pa-
ret. Uide autē quēamoduȝ deceat rectos
laudatio: Audi vocem recti laudantis ex
alio psalmo: Benedicā dominū ī omni tē-
pore: semp̱ laus eius in ore meo. Quod est
in omni tēpore: hoc est semp̱: Et qd̓ est bn̄-
dicaȝ: hoc est laus eius in ore meo. Omni
tempore ⁊ semp̱: siue in ꝓsperis: siue in ad-
uersis. Naȝ si in ꝓsperis ⁊ nō in aduersis:
quō omni tempore? Quō semp̱? Et audiui-
mus multas multorū tales voces: qn̄ illis
ꝓuenit aliqua felicitas: exultant: gaudent:
cantant deo: laudāt deum: nō sunt impro-
bandi. imo gaudendū est illis: quia multi.
Sed isti qui iam deum laudare ex prospe-
ritatis p̱te ceperūt: docēdi sūt patrē agno-
scere flagellantē: nec murmurare aduersus
corrigētis manū: ne sp̱ praui remanētes ex-
heredari mereant̄. Et facti iā recti. Quid
ē recti? Ut nihil ill' displiceat qd̓ fecerit de⁹:
possint et ī aduersis deū laudare ⁊ dicere:
Dn̄s dedit: domin⁹ abstulit: sicut domino
placuit ita factū est: sit nomē domini bene-
dictū. Tales rectos decet laudatio: nō pri-
mo laudaturos: et postea vituperaturos.
Ergo iusti recti: exultate in domino: quia
vos decet laudatio. Nemo dicat: quis ego
iustus: aut quādo iustus ego? Nolite vos
abijcere ⁊ desperare de vobis: hoīes estis:
ad imaginē dei facti estis: qui nos homīes
fecit ꝓ nobis: ⁊ homo factus est: Ut multi
filij ad hereditatē sempiternā adoptaremi-
ni: sanguis vnici ꝓ nobis effusus ē. Si vo-
bis terrena fragilitate viluistis: ex p̄cio ve-
stro vos appendite: quid māducetis: quid
bibatis: quo subscribatis: tamē digne co-
gitate: Nūquid hoc vos monemus: vt su-
perbi sitis: ⁊ vobis aliquā p̱fectionē aude-
atis arrogare: Sed nō iterū ab omni iusti-
cia vos putare debetis exules fieri. Nolo
eni vos interrogare de iusticia vestra: for-
tassis eni nemo vestrū mihi audeat respō-
dere: iustus sum: sed interrogo vos de fide
vestra: Sicut nemo vestrum audet dicere:
iustus sum: sic nemo audeat dicere: fidelis
sum. Nōdum quero: quid viuas: sed que-
ro: quid credas: respōsurus es: credere te
in christū? Nō audis apostolū: Just⁹ ex fi-
de viuit. Fides tua iusticia tua: q̄r vtiq̄ si
credis caues: si autē caues conaris: ⁊ co-
natū tuū nouit deus: ⁊ voluntatē tuam in-
spicit: ⁊ luctam cum carne cōsiderat: ⁊ hor-
tat̄ vt pugnes: ⁊ adiuuat vt vincas: ⁊ cer-
tantē inspectat: ⁊ deficientē subleuat: ⁊ vin-
centē coronat: Ergo exultate iusti in domi-
no. Hoc dixerim: exultate fideles ī domi-
no: q̄r iust⁹ ex fide viuit. Rectos decet lau-
datio. Discite gratias agere deo: ⁊ in ꝓspe-
ritatib⁹ ⁊ in tribulatiōibus. Discite habere
ī corde qd̓ habet oīs hō in lingua: qd̓ vult
de⁹ h̄ agat. Ipa ligua popularis: plerūq̄
est doctrina salutaris. Quis non quotidie
dicit: qd̓ vult de⁹ hoc agat? Et rectus erit
inter eos q̄ exultant in domino: ⁊ quos de-
cet laudatio. Quales alloquit̄ cōsequēter
psalmus ⁊ dicit: Cōfitemini dn̄o in ci- Alia lra.' †in
thara: † ⁊ psalterio decem chordaꝝ
psallite † ei. Hoc eni etiā modo cantaba- Alia lra. † illi
mus: hoc ore cōsono exprimentes: corda
nostra docebamus. Nōne id egit institutio
in nomine christi vigiliarum istarum: vt ex
isto loco cithare pellerent̄? Et ecce ipe iu-
bent̄ sonare. Cōfitemini: inquit: domino in
cithara: i psalterio deceȝ chordarū psallite
ei. Nemo ꝯuertat cor ad organa theatrica
Qd̓ ei iubet̄ in se habet: sicut alibi dicitur:
In me sunt deus vota tua: que reddā lau-
datiōes tibi. Meminerunt qui pridē affu-
erūt: qn̄ quid intersit: int̄ psalteriū ⁊ citha-
ram: sicut potuim⁹ sermone discreuim⁹: et
ad intellectū omniū p̱ducē interim conati
sum⁹. Quātū aūt effecerim⁹ viderit q̄ audi-
erūt: ⁊ nūc importune repetim⁹: vt ī ista di-
uersitate duoꝝ instrumentoꝝ musicoꝝ: di-
uersitatē factoꝝ hūanoꝝ inueniam⁹: signi-
ficatā p̱ hec: implēdā aūt p̱ vitā nostrā. Ci-
thara lignū ē illud cōcauū tanq̄ tympanū
pēdēte testudine: cui ligno chorde innitū-
tur vt tacte resonēt. Nō plectrū dico q̄ tan-
gunt̄: s̄ lignū illud dixi concauū cui supia-
cent: cui quodāmō incūbūt: vt ex illo cum
tāgunt̄ tremefacte: ⁊ ex illa ꝯcauitate sonū
cōcipiētes magis canori reddant̄. Hoc ergo
lignū citharā in inferiore p̱te habet: psalte-
riū in supiore. Hec ē distinctio: Jubemur
autē mō ꝯfiteri ī cithara: ⁊ psallere ī psalte-
rio decē chordarū. Nō dixit ī cithara decē

chordarũ: neqꝫ ĩ hoc psalmo: neqꝫ si nõ
fallor alicubi. Legant ⁊ considerent me-
lius: ⁊ ociosius filij nostri lectores: tamẽ
quãtum mihi videor meminisse: multis
locis inuenim⁹ psalteriũ decem chorda-
rum: cithara decem chordarũ nusqꝫ mi-
hi lectum occurrit. Mementote citha-
raꝫ ex inferiore parte habere quo sonat:
psalteriũ ex superiore. Ex inferiore vita
id est terrena habemus prosperitatem ⁊
aduersitatem: vnde deum laudemus in
vtroqꝫ vt semꝑ laus eius in ore nostro:
et benedicamus dominũ in omni tem-
pore. Est enim terrena quedam ꝓsperi-
tas: est quedam terrena aduersitas: ex
vtroqꝫ laudandus est deus vt citharize-
mus. Que est terrena ꝓsperitas? Cum
sani sumus ſm carnem: cum abundant
omnia quibus viuimus: cum incolumi-
tas nostra seruat᷑: cum fructus large ꝓ-
ueniunt: cum solem suũ oriri facit super
bonos ⁊ malos: ⁊ pluit suꝑ iustos et in-
iustos. Hec omnia ad vitam terrenam
ꝑtinent. Quisquis inde nõ laudat deũ
ingratus est. Nunquid quia terrena: ideo
non dei sunt? Aut ideo alter ea dare co-
gitandus est: quia dant᷑ ⁊ malis. Mul-
tiplex est eñ misericordia dei: patiens ẽ
⁊ longanimis. Inde mag᷑ significat q̇d
seruet bonis: cum ostendit quãta donet
⁊ malis. Aduersitates autem ex inferiore
vtiqꝫ parte de fragilitate generis huma-
ni in doloribus: in languoribus: in pres-
suris: in tribulationibus: in temptatiõi-
bus. Vbiqꝫ laudet deum qui citharizat:
non attendat: quia inferiora sunt: sed q̇a
⁊ regi ⁊ gubernari nõ possunt nisi ab illa
sapientia que attingit a fine vsqꝫ ad finẽ
fortiter: ⁊ disponit omnia suauiter. Non
enim celestia regit ⁊ terrena deserit. Aut
non illi dicit᷑: Quo ibo a spiritu tuo: et a
facie tua quo fugiã? Si ascendero in ce-
lum tu ibi es: si descendero in infernum
ades. Vbi ergo deest qui nusqꝫ non est?
Ergo confiteri domino in cithara: siue
tibi abũdet terrenũ aliquid: gratias age
illi qui dedit: siue tibi desit: si forte dam-
no auferat᷑ aliq̇d: cithariza securus. Nõ
est eñ ille tibi ablat⁹ qui dedit: q̃uis ti-
bi ablatum fuerit quod dedit: etiam sic
inquã cithariza securus: cert⁹ ĩ deo tuo.
Tange chordas ĩ corde tuo: ⁊ dic tanqꝫ
in cithara in inferiore ꝑte bene sonante:
Dominus dedit: domin⁹ abstulit: sicut
domino placuit: ita factum est: sit nomẽ
domini benedictũ. Iam v̇o cuꝫ atten-
dis superiora dona dei: quid tibi contu-
lerit p̃ceptorum: quia doctrina celesti te
imbuerit: quid tibi desuꝑ ex illius veri-
tatis fonte p̃ceperit: cõuertere ⁊ ad psal-
terium: ⁊ psalle domino in psalterio de-
cem chordarũ. Precepta enim legis de-
cem sunt. In decem preceptis legis ha-
bes psalteriũ: Perfecta res est. Habes
ibi dilectionẽ dei in tribus: et dilectionẽ
ꝓximi in septem: et vtiqꝫ nosti domino
dicente: quia in his duobus p̃ceptis to-
ta lex pendet et ꝓphete. Dicit tibi deus
desuꝑ: quia domin⁹ deus tuus: deus vn⁹
est: Habes vnam chordaꝫ: nõ accipias
inuanum nomẽ domini dei tui: Habes
alteram chordam. Obserua diem sab-
bati: nõ carnaliter: nõ iudaicis delicijs:
qui ocio abutunt᷑ ad nequiciã. Melius
enim vtiqꝫ tota die foderent: q̃ꝫ tota die
saltarẽt: sed tu cogitans requiem in deo
tuo: ⁊ propter ipsam requiem omnia fa-
ciens: abstine ab opere seruili: Õis eñ
q̇ facit peccatũ seru⁹ ẽ peccati: Hec tria
ꝑtinẽt ad dilectionẽ dei: cui⁹ cogites vni-
tatem: veritatem: voluntatẽ. Est enim
quedã voluntas in domino vbi verum
sabbatum: vera requies. Unde dicitur:
Delectare in domino: et dabit tibi peti-
tiões cordis tui. Quis eñ sic delectat:
q̃ꝫ ille qui fecit omnia que delectant. In
his tribus caritas dei: in septem alijs ca-
ritas ꝓximi. Ne facias alij qđ pati non
vis. Honores patrem et matrem: quia
vis te honorari a filijs tuis. Nõ mecha-
beris: quia nec mechari vxoreꝫ tuã post
te vis. Non occides: quia ⁊ occidi non
vis. Non fuereris: quia furtũ pati tu nõ
vis. Non falsum testimoniũ dicas: quia
odisti aduersum te falsum testimonium
dicentẽ. Non cõcupiscas vxorem ꝓxi-
mi tui: quia et tuam nõ vis ab alio con-
cupisci. Non cõcupiscas rem aliquam
ꝓximi tui: quia si quis tuaꝫ concupiscit
displicet tibi. Conuerte ⁊ in te linguam:

quãdo tibi displicet qui tibi nocet. Hec omnia precepta dei sunt: sapientia donante data sunt: desup sonant. Tange psalteriũ: imple legem quã dominꝰ deus tuus non venit soluere sed adimplere. Implebis enim amore quod timore nõ poteras. Qui enim timendo non facit male: mallet facere si liceret. Itaqꝫ et si facultas non datur: voluntas tenetur. Nõ facio inquit: Quare? Quia timeo. Nõdum amas iusticiam: adhuc seruus es. Esto et filius: Sed ex bono seruo fit bonus filius. Interim timendo noli facere: disces et amare non facere. Est enĩ quedã pulchritudo iusticie: pena te deterreat. Habet iusticia formã suam: oculos querit: accẽdit amatores suos. Pro hac martyres seculũ calcantes: sanguinem fuderunt: Quid amabant quando istis omnibus renũciabant? Non enim illi non erant amatores: aut hoc vobis dicimꝰ: vt non ametis. Qui nõ amat friguit: obriguit. Ametur ſ illa pulchritudo q̃ cordis oculos querit. Ametur illa pulchritudo que laudata iusticia incendit aĩos. Iusticia accẽsi promũt ṽba: edũt voces: vndiqꝫ dicũt: bñ: optime. Quid viderũt? In quo pulcher ẽ curuꝰ senex. Non enim si ꝓcedat senex iustus: est aliquid in eius corpore quod ametur: ⁊ tamen amatur ab omnibus. Ibi amatur vbi nõ videtur: imo ibi amatur vbi corde videtur. Delectet vos ergo: ⁊ rogate dominũ vt delectet. Dominus enĩ dabit suauitatem: et terra nostra dabit fructum suum: vt per caritatem impleatis: quod per timorem implere difficile est. Quod dico difficile est: non potest adhuc animus: mallet non esse quod precipitur: si ad faciendum non amore ducitur: sed timore coartatur. Noli furtum facere: time gehennas: mallet non esse gehennam in quã mitteretur. Quando incipit amare iusticiam: nisi quãdo mallet furta nõ esse? Et si gehenne nõ essent: in quas fures mitterent. Hoc est amare iusticiã. Et ipa iusticia qualis est? Quis illam pingit? Sapientia dei quã pulchritudinem habet. Per illam pulchra sunt omnia: que oculis placent. Ei vidende ꝯplectende: corda mũdanda sunt. Huius nos amatores ꝯfitemur: ipa nos cõponit vt ei non displiceamus. Et quando nos reprehendũt homines in his rebus in quibus ei quã diligimus placeamus: quomodo paruihabemus reprehensores nostros? Quomodo illos contemnimus et omnino nihilipendimus? Amatores lubrici: et amabiles feminarum: quãdo amate ipsorum componũt illos ſm oculos suos: si ipsis placeant nõ curãt eos quibꝰ displiceant: putãtes sibi sufficere quod caruꝫ oculis placent ad q̃s affectãt: et plerũqꝫ grauibꝰ displicent: imo sp grauibꝰ displicent ⁊ meliore iudicio rephẽdũt. Nõ bñ tõsus es dicit vir g̃uis lasciuo adolescenti: nõ te decet cũ talibꝰ cincinnis incedere. Nouit aũt ille capillos suos placẽ nescio cui: Odit te rephendentem vero iudicio: et seruat in se quod placet peruerso consilio. Inimicum te putat: quia turpitudinem demis: Fugit oculos tuos: et omnino non curat qua regula iusticie reprehendat. Si ergo illi non curant reprehẽsores veraces: vt sint formosi fallaces: nos in his rebus in quibꝰ placemꝰ sapientie dei: nõ debemus curare irrisores iniustos non habentes oculos vnde videant quod amamus. Hec cogitãtes recti corde: cõfitemini domino in cithara: in psalterio decem chordarũ psallite ei. Cantate ei canticum nouum: Exuite vetustatem: nostis canticum nouum. Nouus homo: nouum testamentũ: nouum canticum. Non pertinet nouum canticum ad homines veteres: Nõ illud dicunt nisi homines noui: renouati ꝑ gratiam ex vetustate: et pertinentes iam ad testamentũ nouuꝫ: quod est regnum celorum: Et suspirat omnis amor noster: ⁊ cantat canticum nouũ: non lingua sed vita. Cantate domino canticum nouũ: Bene cantate ei. Querit vnusquisqꝫ quomodo canet deo. Canta illi: sed noli male. Nõ vult offendi aures suas. Bñ canite fratres. Si alicui bono auditori musico: quãdo tibi dicit: Canta vt placeas ei. Et si vis aliqua instructiõe musice artis cantare: trepidas ne displice-

as artifici: quia quod in te imperitus nõ
agnoscit: artifex reprehendit. Quis af-
ferat deo bene cantare: sic iudicanti de
cantatore: sic examinanti omnia: sic au-
dienti? Quãdo potes afferre tã elegans
artificiũ cantandi: vt tã perfectis auri-
bus in nullo displiceas? Ecce veluti mo
dum cantandi dat tibi: noli querere ver
ba: quasi explicare possis vnde delecte-
tur. In iubilatione: cane. Hoc est
enim bene canere deo: in iubilatione cã-
ta. Quid est in iubilatione canere? In-
telligẽ: verbis explicare non posse quod
canitur ore deo. Etenim illi qui cantant
siue in messe: siue in vinea: siue in aliquo
opere feruenti: cum ceperint in verbis
canticorũ exultare leticia: veluti imple-
ti tanta leticia: vt eam verbis explicare
nõ possint: auertunt se a syllabis verbo
rũ: ⁊ eunt in sonũ iubilatõnis. Jubilum
sonus quidem ẽ significans cor parturi
re qd dicere non potest. Et quem decet
ista iubilatio nisi ineffabilem deum. In-
effabilis enim est quem fari non potes.
Si eum fari non potes: ⁊ tacere non de-
bes: quid restat nisi vt iubiles? Ut gau-
deat cor sine verbis: ⁊ immẽsa latitudo
gaudiorũ metas non habeat syllabarũ.
Bene canite ei in iubilatiõe. Quia
rectus ẽ sermo domini: ⁊ omnia
opera eius in fide: In quo etiaz dis-
plicet non rectis: rectus est ille: ⁊ omnia
opera eius in fide. Tua sint opera in fi-
de: quia iustus ex fide viuit: et fides per
dilectionẽ operatur. Tua sunt opera in
fide: quia in deũ credendo fidelis effice-
ris. Opera dei quomõ possunt esse in fi-
de: quasi ⁊ deus ex fide viuat? Inueni-
mus ⁊ deum fidelem: ⁊ hoc non verbis
nostris dicitur: Apostolũ audi. Fidelis
inquit deus qui vos non pmittit tem-
ptari supra quam potestis ferre: sed faciat
cum temptatione puentum vt possitis
sustinere. Audistis fidelem deum: audi-
te et alibi. Si toleramus ⁊ conregnabi-
mus: si negauerimus ⁊ ille nos negabit:
Si nos credimus: et ipse fidelis pmanet:
negare semetipsum non potest. Habe-
mus ergo ⁊ fidelem deum: distinguamus
potius fidelem deum a fideli homine.
Fidelis homo est credens promittenti
deo: fidelis deus est exhibens quod p-
misit homini. Teneamus fidelissimũ de-
bitorem: quia tenemus misericordissimũ
pmissorem. Neqz enim aliquid ei com-
modauimus: aut mutuum cõmendaui-
mus vt teneamus eũ debitorẽ: cum ab illo
habeamus quicquid illi offerimus: et ex
illo sit quicquid boni sumus: Omnia bo-
na quibus gaudemus ab illo sũt. Quis
enim cognouit sensum domini: aut quis
consiliarius eius fuit: aut quis prior de-
dit ei ⁊ retribuet illi? Quoniã ab ipo ⁊ p
ipsum: ⁊ in ipo sunt omnia. Ergo non ei
aliquid dedimus: ⁊ tenemus debitorẽ.
Unde debitorem? Quia promissor est.
Non dicimus deo: Domine quod rece
pisti redde: sed redde qd pmisisti: quo-
niã rectus est sermo domini. Quid ẽ re-
ctus est sermo domini? Non te fallit: tu
eum noli fallere: immo tu te noli fallere.
Quis enim fallit omnia scientem? Sed
mentita est iniquitas sibi. Quoniã rectus
est sermo domini: ⁊ omnia opera eius in
fide. Diligit misericordiã ⁊ iu-
dicium: Fac ita: qz deus facit ita. In-
tendite istam misericordiaz ⁊ iudicium.
Misericordie tempus modo est. Judi-
cij tempus post erit. Unde est misericor
die tempus? Uocat modo auersos: do-
nat peccata cõuersis: Patiens est super
peccatores: donec cõuertantur. Quãdo
cũqz conuersi fuerint: preterita obliuisci
tur: futura pmittit. Hortatur pigros: cõ
solatur afflictos: docet studiosos: adiu-
uat dimicantes: neminem deserit labo-
rantem ⁊ exclamantez ad se: donat vn-
de sibi sacrificet: ipse tribuit vnde pla-
cetur. Magnum misericordie tempus
non nos transeat fratres: non nos tran-
seat. Uenturũ est iudicium. Erit et tunc
penitentia: sed iam infructuosa. Dicent
intra se penitentiã agentes et pre angu-
stia spiritus gemẽtes: Certe ista scripta
sunt in libro sapiẽtie. Quid nobis pfuit
supbia: et diuitiaz iactãtia qd cõtulit no-
bis? Transierũt oia tanqz vmbra. Nõ
dicamus: Transierũt oia tanqz vmbra:

modo fructuose dicamus: transeunt: nec tunc dicamus infructuose: omnia trāsierunt. Hoc ergo est tempus misericordie: erit et iudicij. Ne putetis autē fratres: quia ista a se possunt in deo aliquo separi modo. Uidentur enim sibi aliquando contraria: vt qui misericors est non seruet iudicium: et qui iudicij tenax est obliuiscatur misericordiā. Omnipotens est deus: nec in misericordia amittit iudiciū: nec in iudicio misericordiā. Miseretur enim: considerat imaginem suam: fragilitatem nostram: errorem nostrum: cecitatem nostram: ⁊ vocat. ⁊ cōuersis ad se donat peccata: non conuersis non donat. Misericors est et iustus: Nūquid autē iudicium amisit: aut non debuit iudicare inter conuersos et non conuersos? An vobis iustum videtur vt conuersus ⁊ nō conuersus equaliter habeantur: vt eo modo suscipiantur confitēs ⁊ mentiens: humilis et superbus? Ergo habet et iudicium in ipsa misericordia. Rursus in illo iudicio habet misericordiam: in eos vtique quibus dicturus est: Esuriui ⁊ dedistis mihi mādūcare. Etenim dicitur in quadam epistola apostolica: Judicium enim sine misericordia illi qui non fecit misericordiā. Beati inquit misericordes: quoniā ipsorū miserebitur deus. Ergo in illo iudicio erit et misericordia: sed non sine iudicio. Si enim nō in quēlibet: sed in eum erit misericordia qui prerogauit misericordiā: et ipsa misericordia iusta erit: quia cōfusa nō erit. Misericordia ē certe: vt dimittantur peccata: misericordia est vt tribuatur vita eterna. Uide ibi iudicium: Dimittite et dimittetur vobis: date ⁊ dabitur vobis. Certe dabitur vobis ⁊ dimittetur vobis: misericordia est. Si inde recessisset a iudicio non diceret: In qua mensura mēsi fueritis: in ea remetietur vobis. Audistis quēadmodum exhibeat deus misericordiam ⁊ iudicium: Exhibe ⁊ tu misericordiam ⁊ iudicium. An forte ad deum ptinent ista: ad hominem non pertinent? Si ad hominē non ptinerent: non diceret dominus phariseis: Relinquitis grauiora legis: misericordiā ⁊ iudiciū.

Ergo pertinent ad te misericordia et iudicium. Ne putes quod ad te misericordia pertineat: iudicium autē non ad te pertineat. Aliquādo audis causam inter duos: quorum duorum vnus est diues ⁊ alius pauper: ⁊ contingit vt pauper habeat causam malam: diues autē bonam. Jam si tu nō es eruditus in regno dei: videris tibi benefacere: si quasi pauperem miseratus abscondas et cōtegas iniquitatem illius: ⁊ velis eum iustificare: vt quasi causam bonā habere videatur. Et si reprehensus fueris quod male iudicasti: quasi de misericordia respōdes. Noui: et ego scio: sed pauper erat: misericordia ei debebatur. Quomodo tenuisti misericordiā: ⁊ perdidisti iudiciū? Et quomodo inquis si tenerem iudicium: non amitterem misericordiam? Pronūciarem aduersus pauperem qui vnde redderet non haberet. Aut si haberet: cum reddidisset vnde postea viueret non inueniret. Ait tibi deus tuus: Ne accipias psonam pauperis in iudicio. Ceterū facile est vt admoneamur personam diuitis nō accipere. Hoc omnis homo videt: atque vtinam sic omnis homo faceret. Illud est vbi fallitur: velut q̄ vult placere deo: si psonam pauperis ī iudicio accipiat: et dicat faui pauperi. Immo si teneres vtrūque ⁊ misericordiā et iudiciū placeres deo. Prio qualē misericordiā fecisti in eū cuius iniqtati fauisti? Ecce saccello pepercisti: cor pcussisti: pauper iste iniquus remansit: ⁊ tanto iniquior: quāto te ⁊ quasi hominē iustum fauere vidit iniquitati sue: A te recessit iniuste adiutus: a deo remansit iuste damnandus. Qualem misericordiā prebuisti ei quem iniustum fecisti? Ecce crudelior inueneris q̄ misericordior. Quid ergo inquis facerem? Judicares primo s̄m causam: argueres pauperem: flecteres diuitem. Alius est iudicandi: alius petendi locus. Quādo te ille diues videret tenuisse iusticiam: nō erexisse iniqui pauperis ceruicem: sed pro merito peccati sui obiurgasse te iuste: nōne flecteretur ille potes ad misericordiā petenti: q̄ letus redditus erat te iudicante?

Quis ergo fratres psalmi plura restēt: cōsulendū est tamē virib⁹ et aīe ꝛ corporis ꝓpt varietatē audientiū: qꝛ ꝛ cū reficimur: ex eodē tritico veluti m̄lti sapores nobis fiūt: Ad detergenda fastidia: h̄ vobis sufficiāt.

Sermo secūdus de secūda parte eiusdē psalmi.

ET in annūciando et in audiendo verbo veritatis: labor est. Quem laborem fratres equo animo toleremus: si sentētie dn̄ice et ꝯditionis nostre meminerim⁹. Ab ip̄o eñ nostri generis exordio audiuit homo nō ab homīe fallace: nec a diabolo seductore: sed ab ip̄a veritate ex ore dei: In sudore vult⁹ tui edes panem tuū. Proinde si panis noster ē verbū dei: sudemus in audiendo: ne moriamur ī ieiunādo. Psalmi hui⁹ ꝑmarū partiū pauci versus vigiliarū nuꝑ actarū solennitate tractati sūt: Quod restat: audiam⁹. Hinc autē incipit pars que restat: quā mō cantabimus: Misericordia domini plena est terra. Verbo dn̄i celi firmati sunt: Idip̄m est eñ: sermone domini celi solidati sunt. Dixerat supius: bene cātate ei in iubilatiōe: id est ineffabiliter canite: qm̄ rectus ē sermo dn̄i: ꝛ omnia opa eius in fide. Nihil ꝓmittit ꝛ non reddit: fidelis ille factus est debitor: esto tu auar⁹ exactor. Deinde cū dixisset: oīa opa eius ī fide: adiunxit q̄re: Diligit misericordiā ꝛ iudiciū. Qui ḡ misericordiā diligit: miseret̄. Qui aūt miseret̄ nō potest ꝓmittere: et nō dare: quia posset dare: etiā si nō ꝓmitteret. Ergo qꝛ diligit misericordiā: oportet vt exhibeat qd̄ ꝓmittit: ꝛ qꝛ diligit iudiciū oportet vt exigat qd̄ dedit. Unde ip̄e dn̄s dicit cuidā suo: Dares tu pecuniā meā: ꝛ ego veniens cū vsuris exigerem. Qd̄ ideo monem⁹ vt sciam⁹ qd̄ mō audiuim⁹. Ip̄e eñ dicit alio loco in euāgelio. Nō ego iudico quēq̄: sermo quē locutus sum eis: ip̄e iudicabit eos in nouissimo die. Nec se excuset qui audire nō vult: ne quasi nō sit qd̄ ab illo exigat̄. Idip̄m eñ exigit̄: qꝛ noluit accipere cū daret̄. Aliud est eñ non posse accipere: aliud nolle. Illic excusatio necessitatis est: hic reatus volūtatis. Ergo oīa opa eius in fide: diligit misericordiā ꝛ iudiciū. Accipite mi̾icordiā: ꝛ diligite iudiciū: ne ille cū venerit exigat a nobis rationē: ita vt inanes nos dimittat. Exigit eñ rōnē: reddit traditōē: donat eternitatē. Accipite ḡ misericordiā fratres: accipiamus omnes. Nemo nostrū in accipiēdo dormiat: ne ad reddendum male excitet̄. Accipite misericordiā: Sic ad nos clamat de⁹: tanq̄ si tēpore famis diceret̄: accipe frumentū. Qd̄ cum audires tp̄e famis: ꝑfecto isto stimulo necessitatis cōcitus: curreres v̾sans te huc atq̄ illuc: querēs: vnde acciperes: qd̄ dictū ē: accipe: Et cū venires: quādo te teneres: quā moram interponeres: Sic ꝛ nunc dictum est: accipite misericordiā. Diligit eñ misericordiā ꝛ iudiciū. Cū acceperis bene vtere: vt bonā rationē reddas: cū iudiciū venerit ei⁹ qui tibi mō ꝓrogat in ista fame misericordiā. Nolo ergo: mihi dicas: vnde accipio: q̄ eo: Recordare qd̄ cātasti: Misericordia dn̄i plena est terra. Ubi iam nō euangeliū p̄dicatur: Ubi sermo domini tacet: Ubi salus cessat: Opus ē vt velis accipere: plena sunt horrea. Hec ip̄a plenitudo ꝛ abundātia nō te veniente expectauerunt: sed ad dormiētem ip̄a venerūt. Non dictū est: Surgāt gentes ꝛ eant ad vnū locum: sed annūciata sunt ista gentibus: vbi erāt: vt adimpleret̄ exinde ꝓphetia: dicēs: Adorabit eū vnusquisq̄ de loco suo. Misericordia domini plena ē terra. Quid celi: Audi quid celi: Nō eñ indigent misericordia: vbi nulla est miseria. In terra abūdat hominis miseria: supabundat dn̄i misericordia. Miseria homīs plena ē terra: et misericordia dn̄i plena est terra. Celi ergo vbi nulla est miseria: nūquid qꝛ nō indigēt misericordia: nō indigēt dn̄o: Omnia indigēt domino: et misera ꝛ felicia. Sine illo miseri nō subleuant̄: sine illo felix nō regit̄. Ergo ne forte de celis q̄reres cū audires: Misericordia dn̄i plena est terra: audi q̄re dn̄o celi indigent: sermone dn̄i celi solidati sunt. Nam nō a se sibi solidamentū fuerunt: nec ip̄i celi firmitatē sibi ꝓpriā p̄stiterunt. Verbo domini celi firmati sunt. Et spiritu oris omnis virtus eorum. Non habuerūt aliquid ex se: ꝛ tanq̄ supplemētū a dn̄o ꝑceperūt. Sp̄ū eñ oris ei⁹ nō ꝑs: sed oīs virt⁹ eoꝝ. Sane frēs videte eadē opa filij ꝛ sp̄ūssancti. Nō eñ negligēter ꝑtereundū ē: ꝓpter quosdā iniquos discretores: ꝛ turbulētos cōfusores. Utrūq̄ eñ male fit. Cōfūdūt illi male discernēdo creaturā cū creatore: ꝛ cū sit creator spiritus dei: inter creaturas eum numerāt. Illi discernunt et confundunt: confundant̄ vt

conuertant. Audi modo vnū opus filij et
spiritussancti. Verbū certe dei filius est: et
spiritus oris eius spiritussanctꝰ est. Verbo
domini celi solidati sunt. Quid est aūt so-
lidatos eē: nisi habere stabilē ⁊ firmā virtu
tem? Et spiritu oris eius: omnis virtus eo-
rum. Posset ⁊ sic dici: spiritu oris eius celi
solidati sūt: ⁊ v̇bo dñi oīs v̇tus eoꝝ. Qđ ē
eīm oīs virtꝰ eoꝝ: h̄ ē solidati sr̄. Hoc ḡ facit
filius ⁊ spiritussanctus: nūquid sine patre?
Quis ergo facit ꝑ verbū suum ⁊ ꝑ spiritū
suum: nisi cuius verbū est: et cuiꝰ spiritꝰ?
Trinitas ergo h̄ vnꝰ deus. Hunc adorat q̄
nouit adorare: huncvbiqꝫ habet quo se cō
uerterit. Non eīm querit ab auersis: sed ipe
vocat auersos vt impleat cōuersos. Sane
fratres exceptis illis celis supiorib9 igno-
tis: nobis in terra laborātibꝰ: ⁊ per hūanas
ꝯiecturas vtcūqꝫ ista querētibꝰ. Exceptis
ergo illis celis qui quō sint sup inuicē: vel
quot sint: vel quibꝰ modis distincti sint: q̄-
bus incolis impleti sint: qua dispositōe re-
gantur: quō ibi vnus quidā hymnꝰ indefi
ciens cōcinens ab omnibꝰ predicet deum:
multū est a nobis inuenire: satagamꝰ tamē
ꝑuenire. Ibi est eīm patria nostra quā lōga
fortasse ꝑeginatōne obliti sumus. Vox eīm
nostra est in illo psalmo: Heu me quoniā
ꝑegrinatio mea longinqua facta est. Ergo
de illis celis ⁊ mihi difficile ē disputare: s3 tñ
nō impossibile ⁊ vobis intelligere. Certe q̄
me in his rebus intellectu ꝑuenit: fruatur
quo p̄cessit: ⁊ oret ꝓ me vt sequar ego. In-
terim exceptis illis celis: habeo de quibus
hic vtcūqꝫ disseram: nobis ꝓximos celos
sanctos dei apostolos: p̄dicatores v̇bi ve-
ritatis: ꝑ quos celos ꝯpluti sumus: vt per
totum mundū seges ecclesie pullularet: et
si cum zizanijs interim cōmunē bibēs plu-
uiā: sed tamē horreū non habitura cōmu-
ne. Ergo cū dictū esset: Misericordia do-
mini plena est terra: quasi quereres vnde
impleta ē terra misericordia dñi: ꝓpus missi
sūt celi qui misericordiā domini spargerēt
sup terrā: ⁊ hoc super totam terrā. Nā vi-
de quid de ipis celis alibi dicit: Celi enar-
rant gloriā dei: ⁊ opera manuū eius annū-
ciat firmamentū. Qđ celi: hoc firmamētū.
Dies diei eructat verbū: ⁊ nox nocti annū
ciat scientiā. Nō cessatur: non tacet. Sed
vbi p̄dicauerūt: ⁊ quousqꝫ ꝑuenerūt? Nō
sūt loq̄le neqꝫ sermones: quoꝝ nō audiant
voces eoꝝ. Sed h̄ ꝑtinet ad id qđ oīm lin
guis locuti sunt in vna voce: oīm linguis

locuti impleuerūt quod dictum est: Non
sunt loquele neqꝫ sermones: quoꝝ non au-
diant voces eoꝝ. Sed quero ipa vox ī om
nibꝰ linguis: quousqꝫ ꝑuenerit: que imple-
uerit. Audi ergo qđ sequit: In omnē terrā
exiuit sonus eoꝝ: ⁊ in fines orbis terre v̇ba
eoꝝ. Quoꝝ: nisi celoꝝ q̄ enarrāt gl̄iam dei?
Ergo si in omnē terrā exiuit sonus eoꝝ: et ī
fines orbis terre verba eoꝝ: quid p̄dicaue
rūt nobis: indicet nobis q̄ illos misit. Indi
cat plane: fideliter indicat: q2 ⁊ anteqꝫ fie-
rent p̄dixit futura: ille cuiꝰ oīa opa in fide.
Resurrexit eīm a mortuis: ⁊ ꝯtrectatis mē
bris suis agnitꝰ a discipl'is suis ait: Oportz
pati christū ⁊ resurgē a mortuis tertia die:
⁊ p̄dicari in nomie eiꝰ penitentiā ⁊ remissi-
onē peccatoꝝ. Vnde ⁊ quousqꝫ? Per oēs
gentes ait: incipientibꝰ ab hier'lm. Quā mi
sericordiā v̇o oēs expectamꝰ fratres vberi-
orem a dño: nisi vt peccata nr̄a dimittant?
Cum ergo ea sit magna misericordia dñi
remissio peccatoꝝ: ⁊ hanc remissionē pec-
catoꝝ p̄dixit dñs p̄dicari ꝑ omnes gentes:
Misericordia dñi plena ē terra. Vñ plena
ē terra? Misericordia dñi. Quare? Quia
vbiqꝫ dimittit peccata deus: q2 misit celos
q̄ terrā cōpluerent. Et quō ausi sunt ipi ce-
li ire cū fiducia ⁊ ex hoibꝰ infirmis celi fie-
ri: nisi q2 v̇bo dñi celi solidati sunt? Vñ eīm
haberēt tantā virtutē oues inter lupos: nisi
q2 spiritu oris eius oīs virtꝰ eoꝝ? Ecce in-
quit: mitto vos sicut oues in medio lupo-
rū. O dñe misericordissime certe hoc facis:
vt misericordia tua plena sit terra. Si ḡ mi
sericors vt impleas terrā misericordia: vi-
de quos mittis: vide q̄ mittis. Quo inquā
mittis ⁊ q̄s mittis? Oues ī medio luporū.
Vnꝰ lupus si mittat in mediū innumerabi
liū ouiū: q̄s ei resistit? Quid nō turbat: nisi
forte q2 satiat? Nā oīa deuoraret. Mittis
infirmos int̄ seuos. Mitto inq̄t: q2 celi sūt
vt terrā ꝯpluant. Vñ celi homies infirmi?
Sed spiritu oris eiꝰ oīs virtus eorū. Ecce
lupi tenebūt vos ⁊ tradent vos: ⁊ offerent
potestatibus ꝓpter nomē meū. Iā armate
vos virtute vestra. Absit. Nolite cogitare
q̄d loquamī: Nō eīm vos estis q̄ loq̄mi: sed
spūs p̄ris vr̄i q̄ loquit ī vob̄: q2 spū oris eiꝰ
oīs virtꝰ eoꝝ. Facta sūt h̄: missi sūt aposto-
li: ꝑtulerūt p̄ssuras. Nūquid mō tantas fe
rimꝰ vt audiamꝰ hec: quātas illi vt semia-
rēt hec? Nō. Ergo fratres infructuosꝰ ē la-
bor noster: Non. Video constipationem
vestrā: sed et vos videtis sudorē nostrum:

si toleramus ⁊ cõgregabimus. Ecce facta
sũt illa. Ex illis ouibꝰ missis ĩ medio lupoꝝ:
memorias martyrum celebramus. Locus
iste quãdo martyris beati corpꝰ ꝑcussum ẽ
lupis plenꝰ erat: vicit tot lupos vna ouis
capta: ⁊ impleuit locũ ouibus ouis occisa.
Seuiebat tũc mare ingẽtibꝰ ꝑsequẽtiũ flu-
ctibꝰ: ibat ĩ aridã sitientẽ celũ dei. Modo
aũt ꝑ illa q̃ illi passi sunt: qui aciẽ ruperũt:
glorificatũ est nomẽ christi: occupauit etiã
ipas potestates ambulãs sup capita tumẽ
tiũ gurgitũ. Et q2 ista facta sũt: modo etiã
q̃ vident nondũ credẽtes ↄuenticula nr̃a:
celebrationes: solẽnitates: laudes iã mani-
festas ⁊ publicas dei nostri: putat eos nõ
dolere: putatis nõ fremere? Sed nũc imple
tur qđ de illis dictũ ẽ: Peccator videbit ⁊
irascet. Quid ergo: q2 irascet? Ne timeas
ouis lupũ. Modo minas eoꝝ et fremitus
nõ timeatis. Irascit. Sed q̇d sequit? Den
tibus suis frẽdet ⁊ tabescet. Quia g̃ modo
salsa maris aqua q̃ remãsit ĩ christianos se
uire nõ audet: occultũ aũt murmur rugit ĩ
se: ⁊ intra mortalẽ pellẽ fremit cõclusa sal-
sugo: Videte quid sequit: Cõgregãs
sicut ĩ vtre aq̃s maris. Cũ g̃ antea mare
ĩ martyribꝰ liber fluctibꝰ seuiebat: mõ aũt
ĩtra mortalia pectora inclusum amarũ est:
Ille fecit qui in illis vicit: q̃ posuit tũc ma-
ri terminos: vt in se remeantes ↄminuerẽt
fluctus eius. Ipse cõgregauit velut in vtre
aq̃s maris: vt mortalis pellis ↄtegat ama-
raz cogitationẽ. Timẽtes eñ pelli sue: in-
tus tenent qđ nõ audent emittere. Nã ea-
dem est amaritudo. Sic oderũt: sic detesta
tur. Sꝫ qđ tũc apte seuiebat: nũc occulte:
Quid aliud dicã q̃ꝫ qđ dictũ est: Frendet
⁊ tabescet? Eat ergo ecclesia: ambulet. Fa-
cta est via: strata nr̃a ab imꝑatore munita
est. Ferueamus in itineribꝰ bonoꝝ operũ:
hoc ẽ eñ ambulare nostrũ. Et si q̃n existũt
tẽptationes: ꝑssure: vnde nõ sperabant: iã
cõgregatis velut in vtre aquis maris: in-
telligamꝰ dñm facere hoc ad disciplinã: vt
excutiat a nobis male ꝓuidentẽ de tempo
ralibꝰ securitatẽ: ⁊ dirigat nos ĩ regnũ suũ
composito desiderio. Quod desideriũ tri-
bulationibus hinc atq3 hinc cõtundenti-
bus ꝓducitur: vt simus canore auribꝰ do-
mini tanq3 tube ductiles. Dictũ est enim ⁊
hoc in psalmis: vt in tubis ductilibus lau-
demus deum. Tuba ductilis malleo pro-
ducitur: ita christianũ cor in deum ꝑssura-
rũ plagis extendit. Meminerimꝰ ergo fra

tres iam his temporibꝰ quibus cõgregata
est velut in vtre aqua maris: nõ deesse deo
vnde ꝓferat quo nos emendet: cũ emẽda-
tione nobis opus ẽ. Ideo eñ sequit: Po
nens in thesauris abyssos. Thesau
rũ dei dicit secretum dei. Nouit ille omniũ
corda: quid ad tempus ꝓferat: vnde ꝓfe-
rat: quãtã potestatẽ tribuat malis ĩ bonos:
ad iudicandos quidẽ malos: erudiendos
autẽ bonos. Nouit quomõ hec agat q̃ po-
nit in thesauris abyssos. Fiet ergo quod se-
quit: Timeat dominũ omnis ter-
ra: Non gloriet superba leticia temeraria
exultatione dicẽs: Iam cõgregata est ve-
lut in vtre aqua maris: quis mihi aliquid
facere audebit? Nescis quia posuit ille in
thesauris abyssos: vnde proferat quod
opus est ad flagellãdũ te pater tuus? Qui
quidem ad disciplinã tuã habet abyssi the
sauros: q̃bus te erudiat ad thesauros celo-
rum. Ergo redi ad timorẽ qui iam ibas in
securitatẽ: Exultet terra: sed ⁊ timeat. Ex-
ultet: Quare? Quia misericordia dñi ple-
na ẽ terra. Timeat: Quare? Quia sic con-
gregauit in vtre aquas maris: vt poneret ĩ
thesauris abyssos. Fiet ergo in illa quod
alibi breuiter vtrũq3 dicitur: Seruite do-
mino in timore: ⁊ exultate ei cum tremore.
Timeat dñm omnis terra. Ab ipso aũt
cõmoueant omnes † qui inhabitãt
orbem. Non timeant alterũ pro illo. Ab
ipo cõmoueant omnes qui inhabitant or-
bem terre. Fera seuit: deum time. Serpẽs
insidiatur: deũ time. Homo te odit: deum
time. Diabolꝰ te impugnat: deũ time. To-
ta eñ creatura sb illo ẽ quẽ iuberis timere.
Qm ipe dixit ⁊ facta sũt: ipe mã
dauit ⁊ creata sũt. Hoc ĩ psalmo seq̇t:
Cũ eñ dixisset: Ab ipo cõmoueant oẽs q̃
inhabitãt orbẽ terre: ne ↄuerteret se hõ ad
timendũ aliquid: ⁊ auersus a timore dei: ti
meret ꝓ illo aliquã creaturã: ⁊ adoraret qđ
factum ẽ: dimisso qui fecit: cõfirmauit nos
in timore dei: tanq3 dicens nobis et allo-
quens nos: Quid formidaturꝰ es aliquid
de celo: aliquid de terra: aliquid de mari?
Ipse dixit ⁊ facta sunt: mandauit ⁊ creata
sunt. Qui dixit: ⁊ facta sunt: mandauit et
creata sunt: cum iubet mouent: cum iubet
quiescunt. Cõquiescit et malicia hominũ:
cupiditas hominũ. Cupiditatem nocendi
potest homo habere ꝓpriam: potestatẽ au-
tem si ille non dat: nõ habet. Non est enim
potestas nisi a deo. Definitiua sententia

Alia lra.
† inhabitãtes.

apostoli est: nō dixit: non est cupiditas nisi
a deo. Est eñ mala cupiditas q̄ nō ē a deo:
sed q₂ ipa mala cupiditas: nulli nocet si il-
le nō pmittat: nō ē inqt potestas nisi a deo.
Uñ deus hō stans añ hoīem: nō haberes
inqt: in me potestatem: nisi data fuisset tibi
desup. Ille iudicabat: ille docebat. Cū iu-
dicabat̄ docebat: vt iudicaret q̄s docue-
rat. Nō haberes inqt: in me potestatē: nisi
esset data tibi desup. Quid ē hoc: Hō tm̄
nō habet potestatē: nisi cū acceperit desup.
Quid ipe diabol⁹: Ausus est vel vnā oui-
culā tollere viro sancto Job: nisi p̄us dice
ret: mitte manū tuā: hoc est: da potestatē:
Ille volebat: s₃ ille nō sinebat. Qñ ille pmi
sit: ille potuit. Nō ergo ille potuit: sed q̄ p-
misit. Ideo bñ erudit⁹ ipe Job: nō ait sicut
iam cōmemorare vobis solem⁹: dñs dedit
τ diabol⁹ abstulit: sed dñs dedit: τ dñs ab
stulit: Sicut dño placuit: ita factū est: non
sic diabolo placuit. Uidete ḡ fratres mei
cū tāto labore mādūcantes salub rē τ vti-
lem panē: videte ne quēq₃ timeatis nisi do
minū: p̄ter eum ne timeatis aliū. Scriptu-
ra tibi dicit: pinde timeat dñm oīs terra: q̇
posuit i thesaur̄ suis abyssos. Ab ipo aūt
ɔmoueant̄ vniuersa: et omnes q̇ inhabitat
orbez terre: qm̄ ipe dixit: et facta sunt: ipse
mādauit τ creata sunt. Sed iā cessauerunt
reges mali: facti sunt boni. Crediderunt et
ipi signum crucis christi in fronte iam por-
tant: p̄ciosius signū q̄₃ quelibet gēma dia-
dematis. Illi qui seuierūt destructi sunt: s₃
Alia lra. q̄s fecit hoc: Forte tu vt extollas te. Do
† dissipat. min⁹ †dissipauit cōsilia gentiū: re-
probat aūt cogitatiōes populorū:
τ reprobat cōsilia principū. Qñ di-
xerūt: Tollam⁹ eos de terra: nō erit nomē
christianū si hoc fecerim⁹: sic occidant̄: sic
torqueant̄: talia τ talia illis infligant̄. Di-
cta sunt hec: τ inter hec creuit ecclia. Re-
Alia lra. probat cogitatiōes pplor̄: τ reprobat cōsi-
† autē. lia p̄ncipū. Cōsiliū †vo dñi manet
ineternū: cogitatiōes cordis eius
in secula seculor̄. Repetitio sentētie ē.
Qd̄ añ ait: cōsiliū: s₃ ait postea: cogitatio-
nes cordis: τ qd̄ supra ait: manet ineternū:
s₃ postea: in secula seculor̄. Repetitio cō-
firmatio ē. Ne aūt putetis fratres: q₂ dixit:
cogitatiōes cordis: quasi sedere deū τ co-
gitare q̄d agat: τ exquirere cōsiliū faciendi
aliq̄d vel nō faciēdi. Tue sunt iste o homo
tarditates: vsq₃ in velocitatē currit verbū
eius. Qñ potest mora esse cogitatōis i illo

verbo qd̄ vnū est: τ oīa cōplectit̄. Sed di-
cunt̄ cogitatiōes dei: vt tu itelligas: vt sm̄
te audeas erigere cor: vl̄ ad verba tue in-
firmitati similia: q₂ res ipa multū est ad te.
Cogitatiōes cordis eius in secula seculo-
rū. Que sunt cogitatiōes cordis eius: τ qd̄
est cōsilium dñi qd̄ manet ineternū: Cōtra
qd̄ consiliū: Ut quid fremuerūt gentes: et
ppl̄i meditati sunt inania: Qñ quidē domi
n⁹ reprobat cogitatiōes pplor̄: τ reprobat
cōsilia principū. Unde igit̄ cōsiliū domini
manet ineternū: nisi d̄ nobis q̄s añ p̄sciuit
τ p̄destinauit: Quis tollit p̄destinationem
dei añ mūdi cōstitutionē: Uidit nos: fecit
nos: emēdauit nos: misit ad nos: redemit
nos: hoc eius consiliū manet ineternū: hec
eius cogitatio manet i secula seculor̄. Fre
muerūt gentes apte fluctuātes τ seuiētes:
cōtabescāt nūc tanq₃ incluse τ cōgregate i
vtre. Habuerūt liberas audacias: habeāt
truces τ amaras cogitatiōes. Qñ pñt de-
struere qd̄ ille cogitauit: τ manet ineternū.
Quid est aūt h: Beata gens: Quis
est qui nō hoc audito erigat se: Amant eñ
omnes beatitudinē: τ ideo puersi sunt ho-
mines: q̄ mali volunt esse: miseri nolūt. Et
cū sit malicie indiuidua comes miseria: isti
puersi nō solū mali esse volūt: τ miseri no-
lunt: qd̄ fieri nō pōt: sed iō volūt mali esse:
ne miseri sint. Quid est hoc qd̄ dixi: iō vo
lūt mali esse: ne miseri sint: Cōsiderate hoc
paululū i omib⁹ homib⁹ q̄ male faciūt: be-
ati semp eē volūt. Furtū facit: q̄ris quare:
ppter famē: ppter necessitatē. Ergo ne mi-
ser sit mal⁹ ē: τ iō miserior ē q₂ mal⁹ ē. De-
pellēde ḡ miserie cā: τ acq̄rende btitudinis
cā: faciūt oēs hoīes quicq̄d vl̄ boni faciūt
vl̄ mali. Semp ḡ bti esse volūt. Siue male
viuētes: siue bñ viuētes: beati esse volunt
τ nō ɔtingit oib⁹ qd̄ oēs esse volunt. Oēs
eñ beati esse volūt: nō aūt erūt nisi illi qui
iuste eē voluerint. Et ecce nescio q̄s vt ma
le faciat beatus vult esse. Unde: Ex pecu-
nia: ex argēto τ auro: ex prediis: fundis: do
mib⁹: mācipiis: pompa seculi: honore vo-
latico et periturο: habēdo aliq̄d volūt be-
ati esse. Quere ḡ qd̄ habeas: vt beat⁹ sis.
Cum eñ beat⁹ fueris: melior vtiq₃ eris q̄₃
cū miser es. Fieri aūt nō pōt: vt res deteri-
or te faciat meliorē. Hō es: deteri⁹ te ē q̄c-
quid cupis quo beat⁹ esse desideras. Au-
rū: argentū: quelibet corpora quib⁹ inhias
acq̄rendis: possidēdis: fruendis: inferiora
sunt te. Tu melior es: tu fortior es: et vtiq₃

vis melioꝛ eſſe q̄ es: cū beatus eſſe vis qꝛ
miſer es. Meliꝰ est em̄ vtiq̄ beatū eſſe q̄
miſerū. Uis eſſe melioꝛ te ⁊ queris: ꝑquirl
ꝑ que id fiat: deterioꝛa te. Quicq̄d queſie-
ris in terra: deteriꝰ eſt q̄ tu. Hoc oīs homo
optat amico ſuo: ſic eū adiurat: ſic melioꝛ
ſis: ſic meliorē te videamus: ſic de te melio
re gaudeamus. Qđ optat hoc: ⁊ ipſe vult.
Accipe ergo fidele cōſiliū. Melioꝛ te vis
eſſe noui: oēs nouimus: oēs volumꝰ: que-
re qđ eſt melius te: vt inde efficiarl melioꝛ
te. Intuē nūc celū ⁊ terrā: nō tibi ſic h̄ pul-
chꝛa coꝛpoꝛa placeāt: vt eis fieri beatus ve
lis. In animo ē qđ queris: Beatꝰ em̄ eſſe
vis. Ipſo animo tuo quere q̄d ſit melius.
Cum. n. duo ſint quedā: hoc eſt animus ⁊
coꝛpus: eo q̄ iſtl duobꝰ illud melius ſit qđ
animus dicit: pōt coꝛpus tuū melius fieri
ꝑ meliorē: qꝛ ſubiectū eſt coꝛpus animo.
Pōt ergo melius fieri coꝛpus tuū per ani-
mū tuū: vt cū fuerit iuſtus animꝰ tuus: ſit
poſtea imoꝛtale etiā coꝛpus tuū. Per ani-
mi. n. illuminationē meretur coꝛpus incoꝛ
ruptionē: vt fiat inferioꝛis repatio ꝑ melio
rem. Si ergo coꝛpoꝛis tui bonū animꝰ eſt:
qꝛ coꝛpoꝛe tuo melioꝛ eſt: cū queris bonū
tuū: illud quere qđ melius eſt animo tuo.
Quid eſt aūt animꝰ tuus attende: ne foꝛte
cōtēnens animū tuū: ⁊ putās neſcio quid
eſſe vile ⁊ abiectū: viliora queras quibꝰ be
atificet animus tuus. In animo tuo ē ima
go dei: mens hoīs capit eā. Accepit eā: et
inclinādo ſe ad peccatū decoloꝛauit eam.
Ipſe ad eā venit refoꝛmatoꝛ qui erat eius
ante foꝛmatoꝛ: qꝛ per verbū facta ſunt om
nia: ⁊ ꝑ verbū impꝛeſſa eſt hec imago. Ue
nit ipm̄ verbū: vt audiremꝰ ab Aplo: Re
foꝛmamini in nouitate mentis veſtre. Iā
ergo ſupeſt: vt queras quid ſit meliꝰ q̄ ani
mus tuus. Quid erit obſecro: niſi deꝰ tuꝰ?
Nō inuenis aliq̄d meliꝰ animo tuo: qꝛ cū
fuerit perfecta natura tua: angelis equabi
tur. Iam ſupꝛa nō eſt niſi creatoꝛ. Erige te
ad illū: noli deſperare: noli dicere: multū ē
ad me. Magis multū eſt ad te hr̄e aurum
qđ queris. Aurū ⁊ ſi volueris foꝛte nō ha-
bebis: deū cū volueris habebis: qꝛ ⁊ an̄q̄
velis venit ad te: ⁊ cū auerſa volūtate eſ-
ſes vocauit te: ⁊ cū conuerſus eſſes terruit
te: ⁊ cū territus cōfitereris: ꝯſolatus eſt te.
Iſte qui tibi p̄ſtitit oīa: iſte q̄ fecit vt eſſes:
qui cū his qui tecū ſunt etiā malis p̄ſtat ſo
lem: pꝛeſtat pluuiā: p̄ſtat fructus: fontes:
vitā: ſalutē: tantas ꝯſolationes: ſeruat tibi
aliquid qđ nō det: niſi tibi. Quid eſt autē
quod tibi ſeruat: niſi ſe? Pete aliud ſi meli
us inueneris: ſe tibi ſeruat deꝰ. Quare q̄d
inhias celo ⁊ terre? Melioꝛ eſt qui fecit ce
lū ⁊ terrā: ipſum viſurꝰ: ipſum habiturꝰ es.
Queris vt tua ſit illa villa: ⁊ trāſiens ꝑ il-
lam dicis: Beatus cuius eſt poſſeſſio iſta.
Hoc dicunt: q̄ multi qui trāſeūt per illā: ⁊
tn̄ cū dixerint ⁊ trāſeūt ꝑ illā: poſſūt caput
agitare ⁊ ſuſpirare: nunq̄d ⁊ poſſidere. So
nat cupiditas: ſonat iniquitas: ſed nō cō-
cupiſcas rem ꝓximi tui. Beatus cuiꝰ eſt
villa illa: cuius eſt domꝰ iſta: cuiꝰ eſt ager
iſte. Cōpeſce iniq̄tatē: audi veritatē. Bea
ta gens cuiꝰ eſt. Quid? Iā noſtis quid di-
cturus ſum. Ergo deſiderate vt habeatis:
tunc demū beati eritl. Hac ſola: beati eri-
tis: re melioꝛe q̄ vos eſtis: melioꝛes eri-
tis. Deus eſt inquā melioꝛ te qui fecit te.
¶ Beata gens cuius eſt dn̄s deus
eoꝛum: Hoc ama: hoc poſſide: hoc cum
vis habebis: hoc gratis habebis. Beata
gēs cuiꝰ eſt dn̄s deus eoꝛū. Noſter deus.
Cuiꝰ em̄ nō eſt deus? Nō plane omniū eo
dem mō. Noſter magis: noſter qui viuimꝰ
ab illo tanq̄ de pane noſtro. Ipſe ſit here-
ditas noſtra: poſſeſſio noſtra. An foꝛte te-
mere dicimus faciēdo nobis deū poſſeſſi-
onē cū ſit dn̄s: cū ſit creatoꝛ? Nō eſt iſta te-
meritas: affectꝰ eſt deſiderij ⁊ dulcedo ſp̄i.
Dicat anima oīno ſecura: dicat: deꝰ meus
es tu: q̄ dicit anime noſtre: ſalꝰ tua ego ſū.
Dicat: ſecura dicat: nō faciet iniuriā cū h̄
dixerit: imo faciet ſi non dixerit. Arboꝛes
volebas habere: quibꝰ beatꝰ eſſes. Audi
ſcripturā dicentē de ſapiētia: Lignū vite ē
omnibus poſſidentibꝰ eā. Ecce poſſeſſio-
nē noſtrā dixit eſſe ſapientiā: ſed ne putes
ipſā ſapientiā: qꝛ poſſeſſionē tuā dixit ſcri
ptura aliq̄d eſſe: qđ ſit te inferiꝰ. Sequit ⁊
adiungit: Et incūbentibꝰ in eā velut in do
mo tuta. Ecce dn̄s tuus factꝰ eſt tibi quaſi
baculus: ſecurus homo incūbit: qꝛ ille nō
ſuccūbit. Dic ergo ſecurꝰ poſſeſſio tua eſt.
Poſſidētibꝰ eā ſcp̄tura dixit: Impleuit fi
ducia dubitationē tuā. Dic ſecurꝰ: ama ſe
curꝰ: ſpera ſecurꝰ. Tua etiā illa v̄ba ſint in
pſalmo: Dn̄s ꝑs hereditatl mee. Ergo vn
de beati erimꝰ? Deū poſſidēdo. Quid ē?
Nos poſſidebimꝰ eū: ⁊ ille nō nos poſſide
bit? Unde ergo Eſaias: Dn̄e poſſide nos?
Poſſidet ergo ⁊ poſſidebit: ⁊ totū ꝓpter
nos. Ut em̄ nos ex illo beati ſimꝰ: poſſidet
a nobis. Ut autē ille beatꝰ ſit: nō poſſidet

nos. Et possidet nos ⁊ possidetur a nobis
non ob aliud nisi vt nos beati simus: Pos
sidemus eum et possidet nos: quia colimꝰ
eum ⁊ colit nos. Colimus eum tanq̄ do-
minum deum: colit nos tanq̄ terrā suam.
Quia colimus eū nemo dubitat: q2 colit
nos: quis nobis indicat? Ille q̄ ait: ego sū
vitis vos estis sarmēta: pr̄ meꝰ agricola. Ec
ce ⁊ in isto psalmo vtrūq̄ nobis d̄r: vtrūq̄
nob idicat. Iā dixit q2 possidemꝰ eū: bea-
ta gens cuiꝰ est dn̄s deus eorū. Cuius est
fundus iste? Illiꝰ: Cuiꝰ ē ille? Illiꝰ: cuiꝰ est
iste? Dicamus d̄ deo: dicamꝰ cuius est. Et
quō nobis solet respōderi: qn̄ de fundis ⁊
de prediis aliquibꝰ amplis atq̄ amenissi-
mis q̄rimꝰ: Est q̄dā senator: aut illud aut il
lud vocatꝰ: cuiꝰ ē ista possessio: ⁊ dicimus
beatꝰ ille hō. Sic q̄ramus cuiꝰ est deꝰ iste.
Est quedā beata gens cuiꝰ est: nā dn̄s deꝰ
eorū est: ⁊ nō sicut senator ille possidet fun
dū suū: nō aūt possidetur a fundo suo: sic
⁊ deus gentis huiꝰ: vnde vt eius simus la-
borare debemꝰ: sed alterutrū se possident.
Audisti q2 gens possidet eū: beata gens
cuiꝰ est dn̄s deus eoꝝ: Audi q2 ⁊ ille possi
det illā. **Populus quē elegit dn̄s in hereditatē sibi.** Beata gens possessio-
ne sua: beata hereditas possessore suo: po-
pulus quē elegit dominꝰ ī hereditatē sibi.

De celo respexit dn̄s: vidit oēs filios hominū. Oēs hic ita accipe vt
gentes illius oēs intelligas: illam heredita
tē tenentes: vel illa hereditas existentes.
Hereditas est eīm dei ipsi oēs ⁊ ipsius om
nes. De celo respexit dn̄s: ⁊ vidit eos ille
qui ait: Cū esses sub arbore fici vidi te. Vi
dit eīm eū: q2 miseratus est eum. Vnde ple
rūq̄ egentes misc̄dia dicimus homini: vi-
de me: ⁊ de illo qui te ꝯtemnit q̄d dic̄? Nō
me videt: Est ergo quedam visio miseran-
tis cordis: nō visio punientis. Illa visio ad
pctā animaduersio est. Quia ille peccata
non vult videri: qui dicit: Auerte faciē tu-
am a peccatis meis. Quod vult ignosci nō
vult agnosci. Auerte inquit faciē tuā a pec
catis meis. Cū ergo aduertit faciē suam a
peccatis tuis: nō videbit te. Vn̄ alibi di-
cit: Ne auertas faciē tuā a me. Ergo auer
tat a peccatis tuis: nō auertat a te. Videat
te: misereat̄ tui: subueniat sibi. De celo re-
spexit dn̄s: vidit oēs filios hoim ꝑtinētes
ad filiū hominis. **De preparato habitaculo suo:** Quod sibi pparauit. Vi-
dit nos de aplīs: vidit nos de p̄dicatoribꝰ
veritatis: vidit nos de angelis q̄s ad nos
misit. Hec omnia domꝰ eius: h̄ omnia ha
bitaculū eius: q2 hec omnia celi qui enar-
rant gloriā dei. Vidit omnes filios homi-
nū: de p̄parato habitaculo suo: **Respexit super omnes q̄ habitant terrā.**
Ipsi sunt: sui sunt: Gēs illa est beata cuiꝰ
est dominꝰ deꝰ eorū: populus ille est quē
elegit dn̄s in hereditatē sibi: q2 per omnes
terras est: ⁊ nō est in parte. Respexit super
omnes qui habitāt terrā. **Qui finxit singilatim corda eorū:** Manu gratie
sue: manu misc̄die sue finxit corda: plasma
uit corda nostra: finxit singilatim: singula
quedā dans nobis: que tamē nō dirimant
vnitatē: Quomō singilatim mēbra forma
ta sunt: omnia singilatim habēt opa sua: ⁊
tamē in vnitate corporis viuunt: manus
facit qd̄ oculus nō facit: auris id valet qd̄
nec oculus nec manus valet: omnia tamē
vnitatē operātur: ⁊ manus ⁊ oculus ⁊ au-
ris diuersa faciūt: nec sibi aduersant̄: Sic
⁊ in christi corpe singuli hoies: tāq̄ mēbra
singula donis suis gaudent: q2 ille qui ele-
git populū in hereditatē sibi: finxit singila
tim corda eoꝝ? Nunq̄d eīm omnes aposto
li? Nunq̄d omnes ꝓphete? Nunq̄d oēs do
ctores? Nūquid oēs dona habēt sanitatū?
Nunq̄d omnes linguis loquunt̄? Nunq̄d
omnes interp̄tantur? Alii quidē p spiritū
dat̄ sermo sapiētie: alii sermo sciētie: alii fi
des s̄m eundē spiritū: alteri dona curatio
nū. Quare? Quia finxit singilatim corda
eoꝝ. Quomō aūt in mēbris nostris diuer
sa sūt opa: sed sanitas vna. Sic in omnibꝰ
mēbris christi diuersa munera: sed caritas
vna. Qui finxit singilatim corda hominū.
Qui intelligit omnia opa eoꝝ. In
telligit quid est? Secretius ⁊ interius vi-
det. Habes in psalmo: Intellige clamorē
meū. Nō eīm q̄si vocibꝰ opus ē: vt pueniat
aliq̄d ad aures dei. Occultꝰ visus intellec
tus vocat̄: Expssius dixit: q̄ si diceret: vi-
det oīa opa eoꝝ. Tūc putares videri opa
ista: qn̄ ⁊ tu vides opus hoīs. Homo fac-
tū hoīs motu eiꝰ in corpe videt: deꝰ aūt in
corde videt. Quia ergo intus videt: dictū
est: intelligit oīa opa eoꝝ. Dant duo pau-
peribꝰ: vnꝰ sibi mercedē q̄rit celestē: alius
hūanā laudē. Tu in duobꝰ vnā rē vides:
deꝰ duas intelligit. intus eīm intelligit ⁊ in-
tus agnoscit: fines ipoꝝ videt: intētiones
ipsas videt. Qui intelligit oīa opa eorū.
† **Nō saluꝰ fiet rex † p multitudi-**

Alia lra † nō salus † p multā virtutē.

nē virtutis sue: Ad dominū oēs: in deo oēs. Spes tua de⁹ sit: fortitudo tua de⁹ sit: firmitas tua de⁹ sit: exoratio tua ipe sit: laus tua ipse sit: finis in quo reqescas ipe sit: adiutoriū cū laboras ipse sit. Audi veritatē: Nō saluus fiet rex p̄ multitudinē virtutis sue. † Nec gigas saluus erit in multitudine virtutis sue. Gigas supb⁹ aliquis est extollēs se aduersus deū: velut qꝛ est ipe aliqd in se ꝛ per se. Nō fit iste saluus in multitudine virtutis sue: ꝫ equuꝫ habet magnū: fortē: validū: veloceꝫ: pōt si aliqd irruerit cito illū de piculo liberare. Nō fallit: Audiat qd sequit. † Mēdax equ⁹ ad salutē: An intellexisti qd dictū sit mēdax equ⁹ ad salutē: Nō tibi ꝓmittat equ⁹ tu⁹ salutē: si tibi ꝓmiserit mētiet. Si eīn deus voluerit liberaberis: si deus voluerit cadente equo altius cades. Nō ergo puteris dictū mendax equus ad salutē: quasi mendax iustus ad salutē: q̄ velut iusti ad salutem mentiant. Nō est eīn scriptum equus q̄ ab equitate dicit: sed equus aial q̄drupes: hoc grecus codex indicat. Et redarguūtur homines q̄ sibi querūt mala iumēta occasiones mendaciorū: cum scriptura dicat: Os quod mentit occidit animā: ꝛ ꝑdes omnes qui loquūtur mēdaciū. Quid est ꝫ mendax equus ad salutē: Mentitur tibi equus qñ ꝓmittit salutem. Nunquid equus alicui loquitur ꝛ ꝓmittit salutē: Sꝫ cū tu vides equū bene formatū: bonis viribus: magno cursu preditū: ista omnia velut ꝓmittunt tibi de illo salutē: sed fallunt si deus nō tuetur: qꝛ mendax equus ad saluteꝫ. Equū accipe etiā figurate quālibet amplitudinē seculi hui⁹: quēlibet honoreꝫ in quē supbus incedis: quo alti⁹ ingrederis: ꝛ ecce nō tm̄ celsiorē: sed etiā tutiorem falso putas. Quō eīn te deijciat nescis: tāto elisū grauī⁹ quāto sublimius ferebaris. Mendax equus ad salutē. In abundātia aūt virtutis sue nō † erit saluus. Et vnde erit salu⁹: Non de virtute: nō de virib⁹: nō de honore: nō de gloria: non de equo. Vñ quo ibo: Vbi inueniā: vnde saluus sim: Noli diu q̄rere: noli lōge. Ecce oculi dñi sup † timentes eū: Vide tis quia ipsi sunt quos ꝓtexit de habitaculo suo. Ecce oculi dñi super timentes euꝫ. † Sperantes sup misericordia ei⁹: Non de meritis suis: nō de virtute: nō de fortitudine: nō de equo: ꝫ de miscḋia ei⁹. Et eruat a morte aīas eorū. Vtā eternā ꝓmittit. Quid in ista peregrinatione: Nunqd deserit: Vide qd sequit: Et alat eos in fame. Tempus famis ē modo: tpus saturitatis post erit. Qui nos in fame hui⁹ corruptionis nō deserit: imortales factos quō saciabit: Sed q̄diu est tempus famis: tolerandū est: durandū est: perseuerandū est vsq; in finem. Jam currenda sunt omnia: quia ꝛ plana sunt: ꝛ cogitādum est quid portemus. Adhuc quidē expectatores in amphitheatro forte insaniunt ꝛ in sole sedent: ꝛ si stamus tm̄ i vmbraculo sumus: ꝛ vtiliora ꝛ pulchriora sunt q̄ expectam⁹. Expectemus pulchra: ꝛ a pulchro expectemus. Expectem⁹ nos mente ea que dicūtur in sensibus diuinarū scripturarū: ꝛ gaudemus tali expectaculo. Expectator aūt noster quis ē: Ecce oculi dñi sup timentes eū: sperātes in misericordia eius: vt eruat a morte animas eorū: ꝛ alat eos in fame. Sed ꝓpter peregrinatiōis tolerantiā: q̄diu fames est: expectem⁹ in via refici ne deficiamus. Quid nobis imponit vel quid ꝓfiteri debem⁹: Anima nr̄a † patiens erit dño: Secura expectans misericorditer ꝓmittentē: misericorditer ꝛ veraciter exhibētē. Et donec exhibeat qd agamus: Anima nostra patiens erit dño. Sed quid si in ipsa patiētia nō durabim⁹: Jmmo plane durabimus. Quoniā adiutor ꝛ ꝓtector noster ē. Adiuuat in pugna: ꝓtegit ab estu: nō te deserit. Tolera dura: q̄ ꝑseuerauerit vsq; in finē hic saluus erit. Et qd cū ꝑduraueris: cū patiēs fueris cū vsq; ad finē ꝑuenerīs: qd tibi erit: Qua mercede toleras: Vt quid tāta dura tādiu pateris: Qm̄ in ipso letabitur cor nostrū: ꝛ in noīe sancto eius † sperabimus. Spera hic vt leteris ibi: esuri ꝛ siti hic: vt epuleris ibi. Hortatus ē ad oīa impleuit nos gaudio spei: ꝓposuit nob̄ qd amemus: in quo solo ꝛ de quo solo p̄sumamus. Post hec fit oratio breuis ꝛ salubris.

Fiat miscḋia tua dñe sup nos: Et quō merito. † Sicut sperauimus in te. Fui q̄busdā onerosus sentio: q̄busdaꝫ aūt etiā cito terminaui sermoneꝫ: ꝛ hoc sentio. Jgnoscant infirmi fortiorib⁹: ꝛ ꝓ infirmis depꝛcentur fortiores. Jn vno corpore omnia mēbra sum⁹: a capite nr̄o vegetemur: ꝛ in illo spes nr̄a est: ꝛ in illo fortitudo nr̄a est. Nō dubitem⁹ exigere de dño deo nr̄o miscḋiam. vult oīno exigi a se. Nō eīn turbabit dū exigit: aut oīno angustabit: quō

Alia lra. gigas nō ...bitur.

Alia lra. fallax.

Alia lra. saluabit.

Alia lra. metuētes.

Alia lra. in eis qui sperant.

Alia lra † sustinet dñm

Alia lra. † sperauimus.

Alia lra † queadmodū.

ille a quo petis qđ nō habet: aut qđ paruꝫ
habet: ⁊ timet dare ne minus habeat. Uis
nosse. quō tibi eroget deus miſcđiam: Tu
eroga caritatē. Uideamus ſi finis dū ero-
gas. Quāta eſt ergo opulētia in ipſa ſūmi
tate: ſi pōt tanta eſſe in imagine: Ergo fra-
tres ad hanc maxime exhortamur: vos ca
ritatē non ſolū in voſipos: ſed in eos etiaꝫ
qui foris ſūt: ſiue adhuc pagani: nōdū cre
dentes in chriſto: ſiue diuiſi a nobis: nobiſ
cū caput ꝯfitentes ⁊ a corꝑe ſeparati. Do
leamus illos fratres tanꝗ̄ fratreſ noſtros:
velint nolint fratres noſtri ſunt. Tunc eſſe
deſinēt fratres noſtri: ſi deſierint dicere pa
ter noſter. Dixit de quibuſdā ꝓpheta his
qui dicūt nobis: nō eſtis fratres noſtri: di-
cite fratres noſtri eſtis. Circūſpicite de qui
bus hoc dicere potuerit. Nunqđ de paga
nis: Nō. Neqꝫ eñ dicimꝰ eos fratres no-
ſtros ſm̄ ſcripturas: ⁊ eccleſiaſticū loquen
di morē. Nunqđ de iudeis qui in chriſtuꝫ
nō crediderūt: Legite Aplm̄: ⁊ videte qꝛ
fratres quādo dicit Aplus ſine aliquo ad
ditamento: nō vult intelligere niſi chriſtia
nos. Non eſt autēꝫ ſubiectus inquit frater
aut ſoror in huiuſmodi: cū diceret de con-
iugio. Fratrem ⁊ ſororem dixit chriſtianuꝫ
vel chriſtianā. Iterum dicit: Tu aūt quid
iudicas fratrē tuū: aut tu quid ſpernis fra-
trē tuū: Et alio loco: Uos inquit iniquita
tem facitis ⁊ fraudatis: ⁊ hoc fratribꝰ. Iſti
ergo qui dicūt: non eſtis fratres noſtri: pa
ganos nos dicunt. Ideo eñ ⁊ rebaptiza-
re nos volunt: dicētes nos non habere qđ
dant. Unde cōſequens eſt error ipſorū: vt
negēt nos fratres ſuos eſſe. Sed quare no
bis dixit ꝓpha: Uos dicite illis fratres no
ſtri eſtis: niſi qꝛ nos in eis agnoſcimus qđ
nōs repetimus: Illi ergo nō agnoſcendo
baptiſmū noſtꝝ negant ſe fratres: nos aūt
non repetendo ipſorū: ſed agnoſcēdo no-
ſtrū dicimꝰ eis: fratres noſtri eſtꝭ. Dicūt il-
li: qđ nos queritis: quid nos vultis: Re-
ſpondemꝰ: fratres nr̄i eſtis. Dicūt: ite a no
bis: nō vobiſcū habemꝰ rationē. Nos ꝓr
ſus vobiſcū rationē habemꝰ: vnū chriſtuꝫ
ꝯfitemur: in vno corpore: ſub vno capite
eſſe debemꝰ. Quid ḡ me queritis ait: ſi pe-
rij: Magna abſurditas: magna veſania.
Quid me queritꝭ ſi perij: Quare quererē:
niſi qꝛ ꝑiſti: Si ḡ perij inqt quō ſum frater
tuꝰ: Ut dicat mihi de te: frater tuꝰ mortuꝰ
erat ⁊ reuixit: perierat ⁊ inuētus eſt. Adiu
ramus: ḡ vos fratres ꝑ ipſa viſcera cari-
tatis cuiꝰ lacte nutrimur: cuiꝰ pane ſolida-
mur: ꝑ chriſtū dn̄m noſtrū: ꝑ manſuetudi
nē eiꝰ adiuramꝰ vos. Tpus eſt eñ vt im-
pendamꝰ in eos magnā caritatē: abūdan-
tē miſcđiam in depcando deum ꝓ illis: vt
aliqñ det illis ſenſū ſobriū: vt reſipiſcant ⁊
videant ſe: qꝛ nō habent oīno: qđ dicāt cō
tra veritatē. Nō in eis remanſit: niſi ſola in
firmitas animoſitatis: que tāto ē languidi
or: quāto ſe maioreſ vires hr̄e exiſtimat: ꝓ
infirmis: ꝓ carnaliter ſapiētibꝰ: ꝓ aīalibꝰ
⁊ carnalibꝰ: tñ ꝓ fr̄ibꝰ nr̄is eadē ſacramēta
celebrantibꝰ: ⁊ ſi nō nobiſcū eadeꝫ: tñ vnū
amē rn̄dentibꝰ: ⁊ ſi nō nobiſcuꝫ vnū amē:
hortamur medullas caritatꝭ vr̄e: fūdatꝭ ad
deū pceſ ꝓ eis. Aliqđ eñ ꝓ ſalute ipoꝝ egi
mus in concilio: qđ explicari vobis hodie
iam tpus nō ſufficit. Uñ exhortamur vos
vt alacrioreſ ⁊ numeroſioreſ (Audiēt. n. a
vobis fratres nr̄i q̄ nūc nō aſſunt) ꝯuenia
tis craſtino die: ad baſilicā tricliarū.

Explicit Tract. de pſ. XXXII.

Incipit Tract. de pſ. XXXIII.

Prefatio.

PSalmus iſte nihil quideꝫ obſcurū: ⁊
qđ expoſitore indigeat: videt̄ habe-
re in textu ſuo. Titulus aūt eiꝰ intētos fac̄:
⁊ pulſantes deſiderat. Sed quēadmoduꝫ
hic ſcriptū eſt: qꝛ btūs vir q̄ ſperat in eum:
ſperemꝰ oēs qđ pulſantibꝰ apturus ē. Nō
eñ hortaret̄ nos vt pulſaremꝰ: ſi nollet ap-
rire pulſantibus. Si eñ aliqñ ꝯtingit: vt q̄
diſponebat ſedē: tedio cōpulſus ad manū
pulſantis cōtra diſpoſitionē ſuā ſurgat et
aperiat: ne diu pulſantē patiat̄: quāto ma-
gis ſperarē debemꝰ citius aperturū illuꝫ q̄
ait: Pulſate ⁊ aperietur vobis. Pulſo er-
go nūc intētione cordis ad dn̄m deū: vt di
gnet̄ nobis hoc myſteriū reuelare. Pulſet
mecū ⁊ caritas veſtra intentione audiēdi:
⁊ hūilitate orādi ꝓ nobis. Eſt eñ qđ fatē-
dū eſt arcanū ⁊ grande myſteriuꝫ: Sic. n.
ſe habet titulus pſalmi.

Pſalmus Dauid cum mutauit
vultū ſuū corā Abimelech: ⁊ dimi
ſit eum ⁊ abijt.

Sermo primus.

QUerimus in ſcripturis ſm̄ res ge-
ſtas: que nobis de Dauid cōſcri
pte ſūt: qñ ſic factū: quēadmodū
inuenimus titulū pſalmi: cum fugeret a fa
cie Abſalō filij ſui. Legimꝰ. n. in regnoꝝ li
bris: ⁊ inuenimus: qñ Dauid fugeret a fa
cie filij ſui Abſalon. Et veriſſimū eſt: quia

contigit⁊: qđ cõtigit: scriptuꝫ est. Et q̃uis titulus psalmi in mysterio sic scriptus sit: tñ ductus est de re que gesta est. Sic credo qđ hic scriptũ est. Cũ mutauit vultũ suuꝫ corã Abimelech: ⁊ dimisit eũ: ⁊ abijt. Scriptum est: sed in regnoꝝ libris: vbi omnia nobis scripta sunt: que pertinent ad res gestas Dauid. non inuenimus hoc: ⁊ tamen aliquid inuenimus vnde appareat hoc esse tractum. Nam scriptũ est. Quia cum fugeret Dauid ꝑsecutorẽ Saul: ꝯtulit se ad Achis regẽ geth: id ẽ ad regẽ cuiusdã gentis vicine regno iudeoꝝ. Ibi latitabat: vt ꝑsecutionẽ Saul' euitaret. Recẽs aũt erat gloria eius. Unde ꝓ benefacto meruit inuidiam: quãdo Goliaꝫ interfecit: ⁊ in vna pugna gloriã securitatemqꝫ regni ⁊ regi et populo cõparauit. Saul aũt cũ ꝓuocante Golia estuaret: ꝓstrato Golia: hostis esse cepit ei: ꝑ cuius manũ hostem necauerat: ⁊ inuidit glorie Dauid maxime: q² populus in exultatione cõstitutus: ⁊ choro iam facto mulieres cantauerũt gloriã Dauid: qđ Saul ꝑcussisset in milibus: ⁊ Dauid in denis milib⁹. Hinc ille cõmotus qđ cepat habere maiorẽ gloriã ꝑ vnã pugnã puer: ⁊ iam in laudibus omniũ regi ꝑponebat: vt se habet pestilentia liuoris ⁊ superbia seculi: inuidẽ ei ceperat ⁊ ꝑsequi. Tũc ille se vt dixi cõtulerat ad regẽ Geth qui vocabat achis. Suggestũ est aũt regi ipsi qđ illum apud se haberet qui magnã gloriã habere ceperat in ꝓplo iudeoꝝ: ⁊ dictũ est illi: Nõne iste est Dauid cui chorũ fecerũt mulieres israelite dicentes: Saul ꝑcussit in milibus: ⁊ Dauid in denis milibus. Si autem ꝓpter hãc gloriã inuidere illi cepat Saul: nõne metuenduꝫ erat Dauid: ne ⁊ ille rex ad quẽ cõfugerat vellet opprimere eũ: quẽ posset de vicino hostẽ habere: si saluũ seruaret. Timuit ⁊ illũ: ⁊ sicut scriptũ est: mutauit vultũ suũ corã ipsis: ⁊ affectabat ⁊ tympanizabat ad ostia ciuitat': ⁊ ferebatur in manibus suis: ⁊ ꝓcidebat ad ostia porte: ⁊ saliue decurrebãt sup barbã eius. Vidit eũ rex ille apud quẽ latebat: ⁊ ait suis: Ut quid mihi istũ arrepticiũ adduxistis? Nũquid nã intraturus est domũ meã? Et sic illũ dimisit ꝓijciens illũ: ⁊ recessit inde Dauid incolumis ꝑ istam figurationẽ furor'. Videt' eñ ad istã historiã ꝑtinere qđ scriptũ est: psalmus Dauid cũ mutauit vultũ suũ corã Abimelech: ⁊ dimisit eũ: ⁊ abijt. Sed ille Achis erat non Abimelech. Nomen eñ solum nõ videtur cõuenire. Nam res gesta ꝓpe ipsis verbis pariter designata est in psalmis: sic scriptũ est in regnoꝝ libro: Ideo magis mouere nos debet ad q̄rendũ sacramentũ: quia nomen mutatum est. Nam neqꝫ illud sine causa factũ est: q̃uis sit factũ: sed q² aliquid figurabat: neqꝫ hoc sine causa scriptum est: nomine cõmutato. Uidetis certe fratres ꝓfunditatẽ sacramentoꝝ. Si nõ est in mysterio qđ a puero Golias occisus est: nõ est in mysterio: q² inmutauit vultũ suũ: ⁊ affectabat: ⁊ tympanizabat: ⁊ cadebat ad ostia ciuitatis: ⁊ ad ostia porte: ⁊ saliue decurrebãt sup barbã eius. Uñ fieri põt: vt nõ hoc aliquid significaret: q̃nquideꝫ aperte dicit Aplus: Hec aũt in figura cõtingebant illis. Scripta sunt aũt ꝓpter nos: in quos finis seculoꝝ obuenit. Si nihil significat manna: de quo dicit Aplus: Et cibũ spiritualẽ manducauerũt: Si nihil significat: qđ diuisũ ẽ mare: ⁊ per mediũ ductus est populus: vt euaderent ꝑsecutionẽ Pharaonis: cũ dicat Aplus: Nolo eñ vos ignorare fratres q² patres nostri omnes sub nube fuerũt: ⁊ omnes in Moyse baptizati sũt in nube et in mari: Si nihil significat qđ ꝑcussa petra aqua ꝓfluxit: cũ dicat Aplus: Petra aũt erat christus. Si ergo illa nihil significant q̃uis sint gesta: si nihil deniqꝫ significant duo filij Abrae nati ẜm ordineꝫ nascendi hominũ: ⁊ tamen in ipsos duos filios duo testamẽta appellat Apl's: vetus ⁊ nouũ: ⁊ dicit: Hec sunt duo testamẽta: que sunt in allegoria. Si ergo illa nihil significãt: que videtis auctoritate apostolica in mysterio futurarũ rerum gesta esse: debemus arbitrari nihil significare etiã hoc quod vobis ex libro regnoꝝ: de Dauid pauloante narrauimus. Nõ ergo nihil significat: ⁊ qđ nomen mutatũ est: ⁊ qđ h̄ dictũ est corã Abimelech. Intendite mecũ. Omnia eñ que dixi modo: quasi ad manũ ꝑtinent pulsantis: nõdũ apertũ est. Pulsauimus cuꝫ ista dicerem⁹: Pulsast' ⁊ vos cũ ista audiret'. Adhuc pulsem⁹ orãdo vt dñs apiat nob̃. Nominũ hebreoꝝ habemus interꝑtationem. Nõ defuerũt docti viri qui nobis nomina ex hebreo in grecã linguaꝫ: ⁊ inde in latinã transferrẽt. Cõsulẽtes g̃ noĩa ista: inuenimus interꝑtari Abimelech patr' mei regnũ: ⁊ interꝑtari Achis quõ est. Hec nomina attendam⁹: inde incipit nobis apire pulsantib⁹. Si quer' q̃d ẽ Achis? Respõ-

detur: quō est. Quō est verbū ē admirant̄
ꝛ non intelligentis Abimelech patris mei
regnū Dauid manu fortis. In figura chri
sti Dauid: sicut Golias in figura diaboli:
et qḋ Dauid ꝓstrauit Goliam: christus ē
qui occidit diabolū. Quid est aūt christ⁹
qui diabolū occidit: Humilitas occidit su
perbiam. Cū ergo christū nomino fratres
mei: maxime nobis humilitas cōmendat̄.
Uiam eñ nobis fecit per humilitatē: quia
per superbiā recesseramus a deo: redire ad
eum nisi per humilitatē non poteramus: ꝛ
quē nobis preponerem⁹ ad imitandū: non
habebamus. Omnis eñ mortalitas homi
nū superbia tumuerat: Et si existeret aliqͣs
humilis vir in spiritu: sicut erāt ꝓphete: pa
triarche: dedignabatur genus humanum
imitari humiles homines. Ne ergo dedig
naretur homo imitari hominē humilē: de⁹
factus est humilis: vt vel sic superbia gene
ris humani nō dedignaretur sequi vestigia
dei. Erat aūt: vt nostis: sacrificiū iudeorū
antea scḋm ordinē Aaron in victimis pe
corū: ꝛ hoc in mysterio: Nōdū. n. erat sa
crificiū corporis ꝛ sanguinis domini: qḋ
fideles norunt: ꝛ qui euāgeliū legerūt: qḋ
sacrificium nunc diffusum est toto orbe ter
rarū. Proponite ergo vobis ante oculos
duo sacrificia: ꝛ illud scḋm ordinē Aarō:
ꝛ hoc scḋm ordinē Melchisedech. Scptū
est enim: Iurauit domin⁹ ꝛ non penitebit
eū: tu es sacerdos inetermū scḋm ordinem
Melchisedech. De q̄ dicit̄: Tu es sacer
dos ieternū scḋm ordinē Melchisedech:
De domino nr̄o Iesu christo. Quis erat
Melchisedech: Rex salem. Salē ciuitas
fuit antea illa: que postea: sicut docti ꝓdi
derūt: Hierusalē dicta ē. Ergo anteꝙ̄ ibi
regnarēt iudei: ibi erat ille sacerdos Mel
chisedech: qui scribit̄ i genesi: sacerdos dei
excelsi. Ipse occurrit Abrae: quādo libera
uit Loth de manu ꝑsequentiū: ꝛ ꝓstrauit
eos a quibus ille tenebat̄: et liberauit fra
trem. Post liberationē fratris: occurrit ei
Melchisedech. Et tātus erat Melchise
dech: a quo benediceretur Abraā. Protu
lit panē ꝛ vinum: ꝛ benedixit Abraā: ꝛ de
dit ei decimas Abraā. Uidete quid ꝓtu
lit ei quē benedixit. Et dictū ē postea: Tu
es sacerdos ineternū scḋm ordinē Mel
chisedech. Dauid hoc in spiritu dixit lon
ge post abraam: Tpibus autē Abrae fuit
Melchisedech. De quo alio dicit: Tu es
sacerdos ineternū scḋm ordinē Melchise
dech: nisi de illo cui⁹ nostis sacrificiū: Ob
latum est eñ sacrificiū Aaron: et cepit esse
sacrificium scḋm ordinē Melchisedech.
Ergo mutauit: nescio qͥs: vultū suū. Quis
est iste: Nescio quis nō sit: ꝛ scio quis. No
tus est eñ dominus noster Iesus christ⁹:
In corpore ꝛ sanguine suo voluit esse salu
tem nostrā. Unde autē cōmendauit corp⁹
ꝛ sanguinē suum: De humilitate sua. Nisi
eñ esset humilis: nec manducaret̄: nec bi
beret̄. Respice altitudinē ipsius. In prin
cipio erat verbū: ꝛ verbū erat apud deū:
et deus erat verbū. Ecce cibus sempiter
nus: sed manducāt angeli: manducant su
perne virtutes: manducāt celestes spirit⁹:
ꝛ manducāt ꝛ sagināntur: et integrū manet
quod eos saciat ꝛ letificat. Quis autē ho
mo posset ad illum cibū: Unde cor tā ido
neū illi cibo: Oportebat ergo vt mensa il
la lactesceret: ꝛ ad puulos pueniret: Un
de aūt fit cib⁹ lac: Unde cibus in lacte cō
uertitur: nisi per carnē traijciatur: Nā ma
ter hoc facit. Quod māducat mater: hoc
māducat infans. Sed quia minus idone⁹
est infans: qui pane vescatur: ipsum panē
mater incarnat: ꝛ per humilitatē mamille
ꝛ lactis succū: de ipso pane pascit infantē.
Quō ergo de ipso pane pauit nos sapien
tia dei: Quia verbū caro factū est: ꝛ habi
tauit in nobis. Uidete ergo humilitatē: qꝛ
panē angelorū manducauit homo: vt scri
ptū est: Panē celi dedit eis: panē angelo
rum manducauit homo: id est verbū illud
quo pascunt̄ angeli sempiternū: qḋ est eq̄
le patri: māducauit homo: qꝛ cū in forma
dei esset: nō rapinā arbitratus est esse se eq̄
lem deo. Saginat̄ ꝗ illo angeli. Sꝫ semet
ipsum exinaniuit: vt māducaret panē an
gelorū homo: formā serui accipiēs in simi
litudine hominū factus: ꝛ habitu inuētus
vt homo: humiliauit se factus obediēs vſ
ꝙ̄ ad mortē: mortē aūt crucis: vt iam ð cru
ce cōmendaret̄ nobis caro ꝛ sanguis dn̄i:
nouū sacrificiū: qꝛ mutauit vultū suū corā
Abimelech: id est corā regno patris. Re
gnum eñ patris: regnum erat iudeorum.
Quomō regnū patris: Regnū Dauid: re
gnū Abrae. Nam regnū dei patris magis
eccl̄ia ꝙ̄ populus iudeorū: sed ſm carnē
regnū patris populus israel. Dictū est eñ:
Et dabit ei deus sedē Dauid patris sui.
Demonstratur ergo scḋm carnē pater do
mini esse Dauid: scḋm diuinitatē aūt chri
stus. Nō filius: ſ dn̄s Dauid. Iudei vo

christū ſm carnē norunt ſm diuinitatē nō
norunt. Ideo facit illis queſtionē ⁊ dicit:
Cuiꝰ filiū eſſe dicitis chriſtū? Et reſponde
rūt filiū Dauid. Et ille: Quomō ergo Da
uid in ſpiritu vocat eū: dñm vbi ait: Dixit
dñs domino meo ſede ad dexterā meā: do
nec ponaz inimicos tuos ſub pedibꝰ tuis?
Si ergo dauid in ſpiritu vocat eum domi
nū: quomō filius eiꝰ eſt? Et nō potuerunt
illi reſpōdere: quia nō nouerāt in dño chri
ſto: niſi qđ videbat oculis: nō quod corde
intelligebatur. Si autē intus haberēt ocu
los ſicut habebāt foris: ex eo qđ foris vide
bant intelligerēt filiū Dauid: ex eo qđ in
tus intelligebant intelligerēt dominū Da
uid. Mutauit ergo vultū ſuū coram Abi
melech. Quid eſt ergo coraz Abimelech?
Coram regno patris. Quid eſt corā regno
patris? Corā iudeis: Et dimiſit eū ⁊ abijt.
Quem dimiſit? Ipſum populum iudeoꝝ
dimiſit ⁊ abijt. Queris modo chriſtū apđ
iudeos ⁊ non inuenis. Vñ dimiſit ⁊ abijt?
Quia mutauit vultū ſuū. Habentes enim
illi ſacrificiū ſcđm Aaron: nō tenuerunt ſa
crificium ſcđm ordinē Melchiſedech: et
amiſerunt chriſtū: ⁊ ceperunt eū habere gē
tes: quo non miſerat ante precones. Nam
ad illos pcones miſerat: ipm Dauid Abra
am Iſaac ⁊ Jacob Eſaiaz Hieremiā: ⁊ ce
teros prophetas miſerat: ⁊ pauci inde co
gnouerūt: ⁊ ipſi pauci in cōparatione peri
tium. nā multi erāt. Milia eñ legimus fu
iſſe. Scriptū eſt: reliquie ſalue fiāt. Sed q
ris mō circūciſos chriſtianos: ⁊ non inue
nis. Erant autez de circūciſione recentibꝰ
temporibꝰ fidei multa milia circumciſorū.
Queris mō ⁊ nō inuenis. Merito nō in
uenis: mutauit vultū ſuū corā Abimelech
⁊ dimiſit eū ⁊ abijt. Et coraz Achis muta
uit vultū ſuū: ⁊ dimiſit eum ⁊ abijt. Ideo
eñ mutata ſūt noīa: vt ad myſterij ſignifi
cationē nos excitaret mutatio nominū: ne
putaremus nō narrari aut cōmemorari in
ſcripturis pſalmoꝝ: niſi qđ in libris regno
rū geſtū inuenitur: ⁊ nō ibi qreremus figu
ras futurorū: ſed tanq̄ res geſtas accipe
remus. Cū ergo nomina mutant quid tibi
dicit? Clauſum eſt hic aliquid: pulſa noli
herere in littera: qz littera occidit: ſed deſi
dera ſpiritū. ſpūs eñ viuificat. Intellectꝰ
ſpūalis: credentē ſaluū facit. Quō ḡ dimi
ſit Achis regē: attēdite fratres. Achis dixi
interptari quō ē. Recordamini euāgeliū:
qñ loquebat dñs noſter Jeſus chriſtus de
corpore ſuo ait: Niſi quis manducauerit
carnē meā ⁊ biberit ſanguinē meū: non ha
bebit in ſe vitam eternā. Caro eñ mea ve
re eſt eſca: ⁊ ſanguis meꝰ ve potus ē. Et di
ſcipuli eius qui eum ſequebantur expaue
rūt ⁊ exhorruerūt ſermonē: non intelligen
tes: putauerūt neſcio quid durū dicere do
minū noſtrū Jeſum chriſtū: qđ carnē eius
quā videbant māducaturi erant: ⁊ ſangui
nē bibituri: ⁊ nō potuerunt tolerare: quaſi
dicētes: quō eſt. Error eñ ⁊ ignorantia et
ſtulticia in pſona regis Achis. Vbi eñ di
citur quō eſt: nō intelligit. vbi nō intelligit
tenebre ignorantie ſunt. Erat ergo in illis
regnū ignorātie: quaſi rex Achis: id eſt re
gnū erroris eis dominabatur. Ille aūt di
cebat: Niſi qs māducauerit carnem meā ⁊
biberit ſanguinē meum. Quia mutauerat
vultū ſuū: quaſi furor iſte ⁊ inſania videba
ur dare carnem ſuā manducandā homi
nibꝰ ⁊ bibendū ſanguinē. Ideo quaſi inſa
nus putatꝰ ē Dauid: qñ dixit ipe Achis:
arrepticiū huc mihi adduxiſtis. Nōne vi
det inſania: māducate carnē meā ⁊ bibite
ſanguinē meū: Et quicūq̄ nō māducaue
rit carnē meā ⁊ biberit ſanguinē meum: nō
habebit in ſe vitā? Quaſi inſanire videba
tur. Sed regi Achis inſanire videbat: id
eſt ſtultis ⁊ ignorantibus: ideo dimiſit euz
⁊ abijt. Fugit corda eorū intellectꝰ: nō euz
poſſunt cōprehendere. Et quid dixerūt il
li? Quaſi quō ē: quod interptatur Achis.
Dixerunt enim: Quō pōt hic nobis dare
manducare carnē ſuā? Arrepticium puta
bant dominū: ⁊ neſcire quid loqueret ⁊ in
ſanire. Ille aūt qui nouerat qđ dicebat in
illa mutatione vultus ſui: ⁊ quaſi furore et
inſania: ſacramēta pdicabat et affectabat:
⁊ tympanizabat ad oſtia ciuitatis. Querē
dū ē qđ ſit ⁊ ipe affectabat: ⁊ ad oſtia tym
pāizabat? Nō ſine cā dictū ē: pcidebat ad
oſtiū porte. non ſine cā dictū ē: ⁊ ſaliue de
currebāt ſup barbā eius. non fruſtra dicta
ſūt: ſꝫ idigēt intelligentia. Diuturnꝰ ſermo
onerosus eē nō debet. Noſtis fratres iude
os ipos corā qbus ille mutauit vultū ſuuz
⁊ dimiſit eos ⁊ abijt hodie vacare. Si illi q
chriſtū amiſert quos dimiſit ⁊ abijt: hñt in
anē vacationē: nos habemꝰ fructuoſaz va
cationē: vt intelligamus chriſtū q illos di
miſit ⁊ venit ad nos. Oīa nō fruſtra facta
ſunt: ⁊ in illo furore Dauid: qđ dicit affec
tabat ⁊ tympanizabat ad oſtia ciuitatis: ⁊
ferebatur in manibus ſuis: ⁊ pcidebat ad

ostia porte: ⁊ saliue decurrebant sup bar-
bā ei⁹. Affectabat ille. Quid ē affectabat?
Affectū habebat. Quid est affectū habē?
Quia cōpassus ē ifirmitatib⁹ nr̄is: ⁊ iō vo
luit ipam carnē suscipe: in q̄ mortē occide-
ret. Cōpassus ḡ nobis affectasse dictus ē.
Ideo rephendit Aplūs eos q̄ duri sūt ⁊ si
ne affectu. Rephendēs eñ quosdā: ait: si
ne affectu: sine miscōia. Ubi est affect⁹ ibi
est miscōia: vbi miscōia ē: miserat⁹ ē nos de
supnis. Si exinanire se nollet manēs in ea
forma in qua eq̄lis erat patri sempitern⁹:
in morte remāsissem⁹. Sed vt nos de mor
te sempitna liberaret: q̄ nos pctm̄ supbie p
duxerat: hūiliauit se fact⁹ sbditus vsq3 ad
mortē: mortē aūt crucis. Ergo affectabat:
q2 puenit vsq3 ad mortē crucis. Et qm̄ qui
crucifigit in ligno extendit: vt aūt tympa-
nū fiat caro: id est coriū: in ligno extendit:
Dictū est: ⁊ tympanizabat: id est crucifige
bat: ligno extendebat. Affectabat: id ē af-
fectū in nobis habebat: vt aīam suā pone-
ret p ouib⁹ suis. Tympanizabat: quomō?
Ad ostia ciuitatis. Ostiū nobis est qd̄ api
tur: vt credam⁹ deū. Clauseramus hostia
ɔtra christū: ⁊ aperueram⁹ diabolo. Cōtra
vitā eternā clausum cor habebamus. Ille
aūt dn̄s de⁹ noster: q2 clausū cor habeba-
mus: hoīes aduersus vitā eternā: nec pote
ram⁹ videre verbū: qd̄ videt angeli: cruce
aperiebat corda mortaliū: h̄ ē tympanizauit
ad ostia ciuitatis: ⁊ ferebat in manibus su
is. Hoc vo fratres quō posset fieri in hoīe:
quis intelligat? Quis. n. portat in manib⁹
suis? Manibus alioꝝ pōt portari hō: ma
nib⁹ suis nemo portat. Quō intelligat: in
ipō Dauid: sm̄ litterā nō īuenim⁹. in chri-
sto aūt inuenim⁹. Ferebat eñ christ⁹ in ma
nibus suis: qn̄ cōmendās ipm corpus suū
ait: Hoc ē corp⁹ meū. Ferebat. n. illud cor
pus in manib⁹ suis: ipa est hūilitas dn̄i no
stri Jesu christi: ipa mltū cōmēdat hoīb⁹.
Ad ipā3 nos hortat fratres vt viuam⁹: id
est hūilitatē eius imitemur: vt pcutiamus
Goliā: ⁊ tenētes christū: vincam⁹ supbiā.
Procidebat eñ ad ostia porte. Quid est
pcidebat? Ad hūilitatē se ipse deijciebat.
Quid ē ad ostia porte? Initiū fidei q̄ salui
efficimur. Nemo eñ incipit nisi ab initio fi
dei: sicut dicit in canticis cāticoꝝ: Uenies
⁊ ptrāsies. Ab initio fidei pucturi sumus
facie ad faciē: sicut scriptū est: Dilectissimi
filij dei sumus: ⁊ nōdū apparuit q̄d erim⁹.
Scimus q2 cū apparuerit: similes ei erim⁹:
qm̄ videbim⁹ eū sicuti ē. Uidebim⁹. Qn̄?
Cū ista trāsierint. Audi etiā Paulū apo-
stolū: Uidemus nūc p speculū in enigma
te: tūc aūt facie ad faciē. Anteq3 ḡ videa-
mus facie ad faciē: verbū qd̄ videt angeli:
op⁹ nobis est adhuc ostijs porte: ad q̄ pci
dit dn̄s hūilians se vsq3 ad mortē. Quid ē
qd̄ saliue decurrebāt sup barba3 ei⁹? In h̄
eñ imutauit vultū suum corā Abimelech
vel Achis: ⁊ dimisit eū ⁊ abijt. Non itelli-
gentes dimisit. Ad q̄s abijt? Ad gentes.
Ergo nos intelligam⁹ qd̄ ipi nō potuerūt.
Decurrebant sup barbam Dauid saliue:
Quid ē saliue? Quasi vba infantilia. Sali
ue eñ currūt in infantib⁹. Nōne erāt taq3
infantilia vba: māducate carnē meā: ⁊ bi-
bite sanguinē meū? S3 ista īfantilia verba
tegebāt vtutē ipius. Uirtus eñ in barba
intelligit. Saliue igit decurrētes sup bar-
bā ei⁹ q̄d sūt: nisi vba infirma virtutē ei⁹ te
gentia? Intellexit vt arbitror sanctitas ve
stra titulū psalmi hui⁹. Si velimus iā psal-
mū exponere: timendū est ne illa q̄ audistꝭ
labātur de cordib⁹ vestris. Titulū psalmi
hui⁹ exposuimus: in nomine dn̄i nr̄i Jesu
christi. Qm̄ crastinus dies dominic⁹ est: ⁊
debemus vobis sermone3: differamus in
crastinum: vt etiā psalmi textum libenter
audiatis.

Sermo scōs de eodē psalmo.

Qui hesterno die affuistis: nō dubi
to qd̄ meministis pollicitatōis no
stre. Tpus eñ est in noīe dn̄i debi
tū soluē. Ipe q̄ inspirauit vt pmitterem⁹:
ipse dabit vt soluam⁹: sp existentes debito
res caritatꝭ. Ipsa ē eñ q̄ sp reddit ⁊ sp de-
betur: sicut dicit Aplūs: Nemini q̄cq3 de-
beatis: nisi vt inuicē diligatis. Psalmi hu
ius titulū heri exposuim⁹: cuius expositio
cū nos diuti⁹ retineret: eiusdē psalmi textū
exponendū distulim⁹. Audiamus eñ q̄d
spūssanctus p os pphete sancti sui dicat in
isto sermone psalmi: qd̄ cōgruat titulo quē
hesterno die tractauim⁹. Qui nō affuerūt
tn̄ ⁊ h̄ debitū petunt: ne forte p alijs tātas
moras faciētes fraudem⁹ eos: q̄b⁹ iā reddē
dū ē qd̄ debem⁹: breuiter cōmemoratū ag
noscāt q̄ntū pn̄t: qui hodie affūt ⁊ heri nō
affuerūt. Si quid aūt eos mouet qd̄ diligē
tius interrogare debeāt: patientes aures
nostras inueniēt in nomine christi alijs tpi
bus: ne ista mō occupent. Dixim⁹ scriptū
esse in libro regnoꝝ: q Dauid cū fugeret
Saul: latere voluit apud regem quenda3

Geth: nomine Achis. Sed cũ gloria eius ibi fuisset cõmemorata: ne ꝑ liuorẽ idẽ rex ad quẽ cõfugerat: aliquid in eũ machinaretur: finxit insaniã. Et quasi furore correptꝰ: mutauit vultũ suuz. Et sicut legimꝰ: Affectabat ⁊ tympanizabat ad ostia ciuitatis: ⁊ ferebat in manibꝰ suis: ⁊ ꝓcidebat ad ostia porte. Et dixit rex Achis: Quid huc mihi adduxistis istũ. Nunqđ arrepticio ego opꝰ habeo? Et sic eũ dimisit: vt impleat qđ hic scriptũ est: Mutauit vultũ suum: ⁊ dimisit eũ: ⁊ abijt. Dimisit aũt regez Achis. Hic vero dictũ est: ꝙ mutauit vultũ suũ corã Abimelech: ⁊ dimisit eũ: ⁊ abiit. Diximus aũt nomina mutata esse: vt sacramentũ ostenderet: ne si idem nomẽ repetitũ esset in titulo psalmi: nõ nobis ꝓplexasse aliqđ in sacramẽto: ſ quasi gesta narrasse videret. Utrũqꝫ aũt nomẽ: magnum cõtinet sacramentũ. Nã Achis interpretatur: quomõ est. Abimelech iterpretat: patris mei regnuz. In illo verbo qđ quomõ est dicitur: ignorantia significat: vt verbũ mirantis ⁊ nõ agnoscentis intelligas. In isto aũt qđ dicit Abimelech: regnũ iudeorũ significat. Ex christi eñ ꝑsona põt dici patris mei regnũ: qꝛ pater ipsius scđm carnẽ Dauid: ⁊ regnũ Dauid erat in gẽte iudeoꝝ. Corã regno ergo patris sui mutauit vultũ suũ: ⁊ dimisit eũ ⁊ abijt: qꝛ erat ibi sacrificiũ scđm ordinẽ Aaron: ⁊ postea ipse de corpore ⁊ sanguine suo instituit sacrificiũ secundũ ordinẽ Melchisedech. Mutauit ergo vultũ suũ in sacerdotio: ⁊ dimisit gentẽ iudeoꝝ: ⁊ venit ad gentes. Quid est ꝙ affectabat? Affectu plenꝰ erat. Quid eñ tã plenũ affectu: ꝙ̃ misericordia domini nostri Jesu christi? Qui vidẽs infirmitatẽ nostrã: vt nos a sempiterna morte liberaret: tꝑalem mortẽ cũ tanta iniuria ꝯtumeliaqꝫ suscepit. Et tympanizabat: qꝛ tympanum nõ fit: nisi cũ coriũ i ligno extẽdit. Et tympanizabat Dauid: significans qđ crucifigẽdus eẽt christꝰ. Tympanizabat aũt ad ostia ciuitatis. Que sũt ostia ciuitatis: nisi corda nr̃a q̃ clauseramꝰ ꝯtra christũ: qui de tympano crucis aꝑuit corda mortaliũ? Et ferebat in manibꝰ suis. Quõ ferebat i manibꝰ suis? Quia cũ ꝯmẽdaret ipm corpus suũ ⁊ sanguinẽ suũ: accepit in manibꝰ suis qđ norũt fideles: ⁊ ipe se portabat q̃dãmõ cũ diceret: hoc est corpus meũ. Et ꝓcidebat ad ostia porte: id ẽ humiliauit se. Hoc est eñ ꝓcidere: vsqꝫ ad initiũ fidei nostre.

Ostiũ eñ porte: initiũ fidei: vñ incipit ecclesia ⁊ ꝑuenit ad speciẽ: vt cũ credit ea q̃ nõ videt: mereat perfrui: cũ facie ad faciẽ videre ceperit. Sic se habet titulꝰ psalmi. Audiamus iã ipsa verba affectãtis: ⁊ tympanizantis ad portam ciuitatis.

Expositio psalmi.

Benedicã dñm in omni tꝑe: sꝑ laus eius in ore meo. Dicat christꝰ: dicat ⁊ christianꝰ: qꝛ ⁊ christianꝰ in corꝑe christi ẽ. Et ꝓpterea christꝰ hõ: vt possit christianꝰ eẽ angelꝰ: q̃ iã dicat Bñdicã dño. Inquis: Qñ bñdicã dñm? Aut tibi aliqs: Qñ tibi bñfacit: qñ abũdãt secularia: qñ multũ abũdat frumẽti: olei: vini: auri: argenti: mãcipioꝝ: pecoꝝ: salusqꝫ ista mortal' iuulnerata ⁊ incorrupta ꝑsistit: ea q̃ nascũt crescũt oĩa: nihil imatura morte sbtrahit: felicitas tota abũdat in domo: circũfluũt oĩa: tũc bñdices dñm. Nõ: Sꝫ in omni tꝑe. Ergo ⁊ tũc: ⁊ qñ ista ꝑm tꝑus ⁊ ꝑm flagella dñi dei nostri turbant: auferunt: minus nascunt: iam nata dilabunt: Fugiũt eñ h'. Et inde sequit penuria: egestas: labor: ⁊ dolor: tẽptatio. Sed tu q̃ cantas tibi: Bñdicã dñm in omni tẽpe: semꝑ laus eiꝰ in ore meo: ⁊ qñ ista dat: bñdic. Et qñ ista tollit: bñdic. Quia ille dat: ille tollit: sed seipm a bñdicente nõ tollit. Quis ẽ aũt q̃ bñdicit dñm in omni tꝑe: nisi hũilis corde. Ipam eñ hũilitatẽ: docuit dñs nr̃ in corꝑe ⁊ in sanguine suo: qꝛ cũ cõmẽdat corpꝰ ⁊ sanguinẽ suũ: hũilitatẽ suã cõmendat. In eo qđ in ipa historia scriptũ ẽ: in illo q̃si furore Dauid: qđ ꝑtermisimꝰ: ⁊ saliue decurrebãt sup barbã eiꝰ: cum legeret Aplus: audisti ipas saliuas: ſ decurrẽtes sup barbã. Dic aliqs: Quas saliuas audiuimꝰ? Nõne mõ lectꝰ ẽ Apl's cũ dicẽt: Iudei signa petunt: ⁊ greci sapientiã querũt: Nõ lectũ est: Nos aũt predicamus inq̃t christũ crucifixũ. Tunc tympanizabat iudeis quidẽ scandalũ: gentibus autẽ stulticiã: ipsis vero vocatis iudeis ⁊ grecis christum dei virtutẽ ⁊ dei sapientiã: quia quod stultũ est dei: sapiẽtius est hoibꝰ: ⁊ qđ infirmũ est dei: fortius est ꝙ̃ hoies. Saliue eñ significant stulticiã: saliue significãt infirmitatẽ. Sed si quod stultũ est dei: sapientius est hoibus. ⁊ qđ infirmũ est dei: fortꝰ est ꝙ̃ hoies: nõ tanqꝫ saliue offendãt: sed attende: quia super barbam decurrunt. Quõ eñ saliue infirmitas: sic barba virtꝰ ostẽditur. Texit ergo virtutẽ suaz corpore

infirmitatis sue. Et qđ forinsec⁹ infirmaba
tur: tanq̄ʒ in saliua apparebat. intus aūt di
uina virt⁹ tanq̄ʒ barba tegebať. Ergo hūi-
litas nobis cōmēdať. Esto hūilis: si vis bñ
dicere dñm in omni tēpe: ⁊ sp̄ laus eius sit
in ore tuo: q: ⁊ Job non tm̄ bñdixit dñm:
qñ abūdabāt illi oīa quib⁹ eū legimus di-
uitē fuisse: ⁊ pecore: ⁊ seruis: ⁊ domo: felicē
filijs: ⁊ oībus rebus. Ablata sunt oīa vno
tpe: ⁊ impleuit qđ in hoc psalmo scriptū ē:
dicēs: Dñs dedit: dñs abstulit: sicut dño
placuit: ita factū ē: sit nomē dñi bñdictuʒ.
Ecce habes exēplū bñdicētis in omni tpe:
Quare autē bñdicit dñm hō in omni tpe:
Quia hūilis est. Quid ē esse humilē: Nol
le in se laudari. Qui in se vult laudari sup-
bus est. Qui supbus nō est: hūilis est. Nō
vis ḡ esse supbus vt possis eē humilis: dic
qđ dictū est. ¶ In dño laudabiť ani
ma mea: audiāt māsueti ⁊ letenť.
Ergo qui nō in dño volūt laudari: nō sunt
māsueti: sed truces: asperi: elati: supbi. Iu
menta māsueta vult habere dñs. Esto iu-
mentū dñi: id est esto mansuetus. Sedet il
le sup te: ipse reget te: noli timere ne offen-
das: ⁊ eas inp̄ceps. Infirmitas q̄dem tua
est: ſ attēde quis tibi p̄sideat. Pullus asi-
ni es: ſ christū portans. Nā ⁊ ip̄e in pullo
asini venit ad ciuitatē: ⁊ fuit illud iumentū
māsuetū. Nunq̄d laudabať iumentū illđ:
Nūq̄d iumēto dicebať: osāna filio Dauid:
bñdictus q̄ venit in nomine dñi. Asellus
portabat: sed ille q̄ portabať a p̄cedentib⁹
⁊ ꝯsequētib⁹ laudabať. Et dicebat forte iu
mentū: In dño laudabiť aīa mea: audiāt
māsueti ⁊ letenť. Nunq̄ʒ illud dixit ille asi-
nus fratres: sed dicat illud pp̄lus q̄ imitať
iumentū illud: si vult portare dñm suum.
Irasciť forte pp̄lus: q: cōparať asello in q̄
sedit dñs: Et dicēt mihi aliq̄ supbi ⁊ elati:
ecce asinos nos fecit. Sit asinus dñi q̄sq̄s
hoc dic: ne sit equ⁹ ⁊ mulus: quib⁹ nō ē in-
tellectus. Nostis eñ psalmū vbi dr: Noli
te eē sicut equ⁹ ⁊ mulus: quib⁹ nō est intel-
lect⁹. Equus eñ ⁊ mul⁹ erigūt ceruicē ali-
qñ: ⁊ sua ferocitate excutiunt a se sessorē su
um. Domanť frenis: chamo: v̄beribus: do
nec discāt subijci: ⁊ portare dñm suuʒ. Tu
aūt anq̄ʒ freno tundanť ora tua: esto man-
suet⁹: ⁊ porta dñm tuū. Noli in te velle lau
dari: ſ laudeť ille qui sup te sedet: ⁊ dices:
In dño laudabiť aīa mea: audiāt mansue
ti ⁊ letenť. Nā qñ audiūt nō māsueti: nō le
tanť: sed irascunť: et ipsi sunt qui dicūt: qđ

asinos eos fecerimus. Qui eñ mansueti
sunt: dignenť audire: ⁊ esse qđ audiūt. Se
quiť. ¶ Magnificate dñm mecum:
Quis est iste q̄ exhortať: vt magnificemus
cum illo dñm: Quisq̄s est fratres in corpe
christi: ad hoc debet dare operam: vt magni
ficetur cū illo dñs. Amat eñ dñm quisq̄s
est iste. Et quō illum amat: vt nō inuideat
coamatori suo. Quisq̄s eñ amat carnali-
ter: necesse est vt cum zelo pestifero amet.
Si q̄s forte mangonū viderit rē quā pesti-
fero amore desiderauit: nūquid vult vt vi
deat illā ⁊ alius: Necesse est vt zelo ⁊ liuo-
re saucietur: si alius eā viderit. Et sic serua
tur: vt ille solus eā videat: ⁊ quilibet alius
nō videat: aut nec ipse. Nō sic est sapiētia
dei. Videbim⁹ illā facie ad faciē: ⁊ oēs vi-
debimus: ⁊ nemo se sibi celabit. Oibus se
exhibet: ⁊ integra est ⁊ casta est oibus. Illi
mutanť in eā: ⁊ ipsa in eos nō mutať. Ipe
est veritas: ipse est de⁹. Nunq̄d aliqñ audi
stis fratres: qđ potuerit cōmutari deus no
ster: Supeminens oib⁹ v̄itas ē: verbū dei
est: sapiētia dei est: p̄ quē facta sūt oīa. Ha
bent amatores suos. Sʒ q̄d dicit amator
ipsius: Magnificate dñm mecū. Nolo so-
lus magnificare dñm: nolo solus amare:
nolo solus āplecti. Nō eñ si ego amplex⁹
fuero: nō habet alius vbi man⁹ ponat. La
titudo tanta ē in ipsa sapientia: vt oēs ani
me amplectātur ⁊ p̄fruanť. Et q̄d dicā fra-
tres: Erubescāt qui sic amāt deū: vt inui-
deāt alijs. Aurigā p̄diti hoīes amant: ⁊ q̄s
quis amauerit aurigā aut venatoreʒ: vult
vt totus pp̄ls cū illo amet: ⁊ hortať ⁊ dicit:
amate mecū illū pantomimū: amate mecū
illū: ⁊ illam turpitudinē clamat in pp̄lo: vt
ameť cū illo turpitudo: ⁊ christian⁹ nō cla
mat in ecclia: vt ameť cū illo v̄itas dei. Ex
citate ḡ in vobis amatorē fratres: ⁊ clama
te vnicuiq̄ʒ vestrorum: ⁊ dicite: Magnificate
dñm mecū: Sit in vob̄ iste feruor. Quare
vobis recitanť ista et exponūť: Si amatis
deū: rapite oēs ad amorē dei: q̄ vobis iun
gunť: et oēs q̄ sūt in domo vestra. Si ama
tur a vobis corp⁹ christi: id ē vnitas ecclie:
rapite eos ad fruendū: et dicite: Magnifi
cate dñm mecū. Et exaltem⁹ nomē ei
us in idipsum. Quid ē exaltem⁹ nomē
ei⁹ in idipm: Hoc ē in vnū. Nā multi codi
ces sic hñt: Magnificate dñm mecū: ⁊ ex
altem⁹ nomē ei⁹ i vnū. Siue i idipm dicať:
siue in vnū: ħ idē dr. Ergo rapite q̄s pote
stis hortādo: portādo: rogādo: disputādo:

rationē reddendo: cū mā∫uetudine: cū le-
nitate. Rapite ad amorē: vt ∫i magnificāt
dn̄m: in vnū magnificēt. Et pars Donati
videt ∫ibi magnificare dn̄m. Quid eos of
fendit orbis terrarum? Dicam⁹ illis: Fratres
magnificate dn̄m mecū: et exaltem⁹ nomen
eius in vnū. Quare in ꝑci∫ione vultis ma
gnificare dn̄m? Ille vnus est: quare duos
ꝑ∫os vultis facere deo? Quare vultis di∫
∫ipare corpus christi? Certe eīn ip∫e pende
bat i cruce qn̄ tympanizabat. Et cū pēde-
ret in cruce emi∫it ∫pm̄: et venerūt illi qui eū
∫u∫penderāt: et inuenerūt eū emi∫i∫∫e ∫piri-
tū: et n̄ illi fregerūt crura. Latronib⁹ aūt ad
huc in cruce viuētibus fregerūt: vt ꝑ ip∫ū
dolorē cōpendio mortis ab illo cruciatu li
berarent: quomō ∫olebat crucifixis fieri.
Ergo venit ꝑ∫ecutor: inuenit dn̄m quiete
depo∫ui∫∫e ∫piritū: qr ip∫e dixit: Ptātē ha-
beo ponendi animā meā. Pro quibus po
∫uit aiam ∫uā? Pro vniuer∫a plebe ∫ua: ꝓ
toto corpe ∫uo. Venit. n. ꝑ∫ecutor et nō fre
git crura christi. Venit Donatus et diru-
pit eccle∫iā christi. Integrū corp⁹ christi in
cruce inter man⁹ ꝑ∫ecutorū est: et int man⁹
christianorū nō est integrū corpus eccl'ie.
Clamem⁹ ergo fratres cū gemitu quātū po∫∫u
mus: dicētes: Magnificate dn̄m mecū et
exaltemus nomē eius in vnū. Eccle∫ia eīn
illis clamat. Vox est eccl'ie clamans illis: q̄
∫e precipitauerūt. Vnde eīn dirupti ∫unt?
Per ∫uperbiā. Docet aūt christus humili
tatē: cum cōmendat corpus et ∫anguinē ∫u
um: qđ dixim⁹ ∫anctitati ve∫tre in hoc p∫al
mi textu agi et celebrari: vbi cōmendat cor
pus et ∫anguis christi: vbi cōmendat hūili
tas christi: quā ꝓ nobis ∫u∫cipē dignat⁹ ē.
† **Inquisiui dn̄m et exaudiuit me:** — Alia lr̄a † Exquisiui.
Vbi exaudiuit domin⁹? Intus. Vbi dat?
Intus. Vbi oras: ibi exaudiris: ibi beati-
ficaris. Orasti: exaudit⁹ es. Beatificatus
es: et nō ∫cit qui iuxta te ∫tat. Gestū est totū
in occulto: ∫icut dn̄s in euāgelio dicit: In-
tra in cubiculū tuū: claude ostiū tuū: et ora
in occulto: et pr̄ tu⁹ q̄ videt in occulto: red
det tibi. Cū ergo intras cubiculū tuū: intras
cor tuū. Beati qui gaudent qn̄ intrant ad
cor ∫uū: et nihil mali ibi inuenūt. Attēdat
∫anctitas ve∫tra: quō nolūt intrare domos
∫uas: q̄ habēt malas vxores: quō exeūt ad
forū et gaudēt. Cepit hora eē q̄ itraturi ∫ūt
in domū ∫uā: et contri∫tātur. Intraturi ∫ūt. n.
ad tedia: ad murmura: ad amaritudines:
ad euer∫iones. Quia nō est dom⁹ cōpo∫ita
vbi inter virum et vxorem pax nulla est. Et
melius illi est foris circuire. Si ergo mi∫eri
∫unt: qui cū redeūt ad parietes ∫uas: timēt
ne aliquib⁹ ∫uorum ꝑturbationib⁹ euertant:
Qr ∫unt mi∫eriores: qui ad cō∫ciētiā ∫uā re
dire nolūt: ne ibi litibus peccatorū euertā
tur. Ergo vt po∫∫is libēs redire ad cor tuū:
munda illud. Beati. n. mūdicordes: qm̄
ip∫i deum videbunt. Aufer inde cupidita
tum ∫ordes: aufer labem auaricie: aufer tra
bem ∫uper∫titionū: aufer ∫acrilegia: et ma-
las cogitationes: odia non dico aduer∫us
amicū: ∫ed etiam aduer∫us inimicum. Au-
fer i∫ta omnia intra cor tuū: et gaudebis ibi.
Cū ibi ceperis gaudere: ip∫a mūdicia cor-
dis tui delectabit te: et faciet orare. quō ∫i
venias ad aliquē locū: ∫ilentiū est ibi: forte
quies ē ibi: mūdus est loc⁹: oremus hic di
cis: et delectat te cōpo∫itio loci: et credis q̄
ibi te exaudiat deus. Si ergo loci vi∫ibilis
te delectat mundicia: quare te nō offendit
īmundicia cordis tui? Intra: munda om-
nia: leua oculos tuos ad deū: et ∫tatim ex-
audiet: Clama et dic: Inquisiui dominum
et exaudiuit me. **Et ex omnib⁹ tribu-
lationib⁹ meis eripuit me.** Quare?
Quia cū fueris illuminat⁹: cū ceperis hic
habere bonā conscientiā: re∫tāt tribulatiōes:
qr re∫tat aliqđ infirmū. Donec mors ab∫or
beat in victoria: et mortale hoc induat īmor-
talitatē: nece∫∫e ē vt in hoc ∫eculo flagelle-
ris: nece∫∫e est vt aliq̄s tēptationes ∫ugge-
∫tiōe∫q̄ patiaris. Mūdabit de⁹ oīa: eruet
te ab omni malo et tribulatione: ip̄m que-
re. Et inquisiui dn̄m: et exaudiuit me. Qui
ergo nō exaudiunt: nō dn̄m querūt. Intē
dat ∫anctitas ve∫tra: Nō dixit inq̄∫iui aurum
a dn̄o et exaudiuit me: Inquisiui a dn̄o ∫e
nectutē et exaudiuit me: Inq̄∫iui a dn̄o hoc
aut illud et exaudiuit me. Aliud ē aliquid
inquirere a domino: aliud ip∫um dn̄m in-
quirere. Inquisiui inquit dominū et exau
diuit me. Tu autem quando oras et dicis:
Occide illum inimicū meum: nō dominū
inquiris: ∫ed qua∫i facis te iudicē ∫uper ini
micum tuum: et facis que∫tionariū deum
tuū. Vnde ∫cis: ne melior te ∫it cui⁹ mortē
queris? Eo ip̄o forte: quia ille nō querit tu
am. Ergo noli aliqđ a dn̄o extra illum q̄re
re: ∫ed ip̄m dn̄m quere: et exaudiet te: et ad
huc te loquēte dicit: ecce a∫∫ū. Quid ē ec-
ce a∫∫ū? Ecce p̄ns ∫um. Quid vis? q̄d a me
queris? Quicq̄d tibi dedero vili⁹ ē q̄z ego:
Meip̄m habe: me fruē: me āplectē: nōdū

potes totuȝ: ex fide cõtinge me ꝛ inhereb
mihi. Hoc tibi deus dicit: ꝛ cetera onera
tua ego a te deponã: vt totꝰ mihi ihereas:
cum hoc mortale tuũ ad immortalitatem
conuertero: vt sis equalis angelis meis: ꝛ
semꝑ videas facieȝ meã ꝛ gaudeas: ꝛ gau
diuȝ tuũ nemo auferet a te: qꝛ inquisisti do
minũ ꝛ exaudiuit te: ꝛ ex omnibꝰ tribulati-
onibus eruit te. Diximus q̃d esset exhor-
tatus amatoꝛ ille: q̃ vult amplecti qḋ amat
ꝛ dicit. **Accedite ad eum ꝛ illumi-
namini:** Dicit enĩ qḋ ipse ꝓbauit. Spi-
ritualis enĩ quidã in corpe christi: vel etiã
ipse dñs noster Jesus christꝰ ꝫm carnẽ ca-
put exhortãs mẽbra cetera: quid dicit? Ac
cedite ad eum ꝛ illuminamini. Aut potius
christianus aliq̃s spiritualis ad ipsũ dñm
nostꝝ Jesum christũ inuitat vt accedamꝰ:
Sȝ accedamus ad eũ vt illuminemur: nõ
quõ ad eũ accesserũt iudei vt tenebrarẽt.
Accesserũt enĩ ad illũ vt crucifigerẽt: nos
ad eum accedamꝰ: vt corpus ꝛ sanguineȝ
eius accipiamꝰ. Illi de crucifixo tenebrati
sunt: nos manducãdo crucifixũ ꝛ bibẽdo
illuminamur. Accedite ad eũ ꝛ illumina-
mini: Ecce ad gẽtes dicit: Crucifixus chri
stus inter iudeos erat seuiẽtes ꝛ vidẽtes:
gentes absentes erãt. Ecce illi accesserunt
q̃ in tenebris erãt. ꝛ qui nõ viderũt illumi-
nati sunt. Unde accedũt gẽtes? Fide sec-
tãdo: corde inhiando: caritate currendo.
Pedes tui: caritas tua ẽ. duos pedes ha
beto: noli esse claudus. Qui sunt duo pe-
des: Duo pcepta dilectionis: dei ꝛ ꝓximi.
Istis pedibus curre ad deũ: accedis ad il
lum: quia ꝛ vt curreres ipse hortatus est: ꝛ
ipse suũ lumẽ aspersit se: vt magnifice ꝛ di
uine se seq̃ possit. **Et† vultꝰ vestri nõ
erubescent.** Accedite inquit ad eũ ꝛ illu
minamini: ꝛ vultus vestri nõ erubescent.
Non erubescet vultus nisi suꝑbi. Quare?
Quia elatꝰ vult esse: ꝛ qñ fuerit passus ꝯtu
meliã: aut ignominiã: aut casũ scli: aut ali
quã afflictionẽ: erubescet. Sȝ noli timere:
accede ad eũ ꝛ ñ erubesces. Quicq̃d tibi fe
cerit inimicꝰ: videt te suꝑioꝛ eẽ apḋ hoĩes:
ꝫ tu apud deũ superioꝛ illo es. Ego cepi:
ego ligaui: ego interfeci: Oẽ suꝑiores vi-
debãtur sibi iudei qñ dominũ colaphiza-
bant: qñ spuebãt in faciẽ eius: et de canna
ꝑcutiebãt caput: qñ spinis coronabãt: qñ
tunica ignominiosa circũdabãt: Oẽ supio
res erant: et ille videbat inferioꝛ: qꝛ ꝓci-
debat ad ostia porte: ꝫ ille nõ erubescebat.

Alia lr̃a. † facies vestre nõ cõfundent

Lumẽ enĩ erat verũ: qḋ illuminat oẽm ho-
minẽ venientẽ in hũc mundũ. Sicut. n. lu
mẽ nõ põt ꝯfundi: sic ꝛ illuminatũ ꝯfundi
nõ sinit. Accedite ergo ad eũ ꝛ illumiami-
ni: ꝛ vultus vestri nõ erubescent: Sȝ dicit
aliq̃s: Quõ ad eũ accedo? Tantis malis:
tãtis pctĩs oneratus sum: tãta scelera cla-
mant de cõscientia mea: Quõ audeo acce
dere ad eũ? Quõ? Si hũiliaueris te ꝑ peni
tentiã. Sȝ erubesco ais penitentiã agẽ. Ac
cede q̃ ad eũ ꝛ illuminaberis: ꝛ vultꝰ tuꝰ nõ
erubescet: Si enĩ timoꝛ erubescẽdi reuocat
te a penitẽtia: penitẽtia aũt facit te accedẽ
ad deũ: nõ vides qꝛ penã gestas in vultu:
qꝛ iõ erubuit vultus tuꝰ: qm̃ nõ accessit ad
dñm. Ideo nõ accessit: qꝛ nõ vult agẽ pe-
nitentiã: sicut attestat ꝓpha. **Iste† in-
ops clamauit ꝛ dñs exaudiuit eũ.**
Docet te quõ exaudiaris: Iõ nõ exaudiris:
qꝛ diues es: forte clamaueras: ꝛ ñ exaudie
baris. Audi q̃re iste inops clamauit: ꝛ dñs
exaudiuit eũ. Inops clamat: ꝛ exaudiuit
dñs. Et quõ clamabo inops? Ut si habes
aliq̃d: nõ inde presumas de viribus tuis:
vt intelligas te indigenteȝ: vt intelligas te
tamdiu esse pauperẽ: q̃mdiu nõ habes illuȝ
q̃ fecꝫ ꝛ diuitẽ. Quõ aũt dñs exaudiuit eũ?
Et ex oĩbus inq̃t tribulationibꝰ eius saluũ
fecit eũ. Et quõ saluos facit ab oĩbus tri-
bulatiõibꝰ? **Immittit angelus dñi
ĩ circuitu timẽtiũ eũ: ꝛ † eruet eos:**
Sicut scriptũ ẽ fratres: nõ quõ habẽt aliq̃
mẽdosi codices. Immittet angelũ dñs in
circuitu timẽtiũ eum ꝛ eruet eos: ꝫ sic: Im
mittet angelus dñi in circuitu timentiũ eũ
ꝛ eruet eos. Quẽ hic dixit angelum domi
ni: qui immittit in circuitu timentiũ eum: ꝛ
eruit eos. Ipse dominꝰ noster Jesus chri
stus in prophetia dictus est magni cõsilij
angelus: magni consilij nuncius. Sic il-
lum dixerunt prophete. Ipse ergo magni
cõsilij angelus: id est nuncius: immittit in
eos qui timent dominum ꝛ eruit eos. No-
li ergo timere ne lateas. Ubicunq̃ꝫ domi-
nũ timueris: nouit te ille angelus: qui imi
tit in circuitu ꝛ eruet te. Aperte mõ de ipo
sacramẽto vult dicere: qḋ ferebatur in ma
nibus suis. **Gustate ꝛ videte quo-
niam suauis est dominꝰ:** Nõne ape-
rit se psalmus: ꝛ ostẽdit tibi illã q̃si insaniã
ꝛ furorẽ ꝯstãtẽ: ꝛ sanã ꝛ sobriã ebrietatẽ il-
liꝰ Dauid q̃ figurate sacmẽtũ dñicũ oñde
bat: qñ illi miseri corã rege Achis dixerũt
quomodo ẽ? Qñ dicebat dominꝰ: nisi q̃s

Alia lr̃a. † pauper

Alia lr̃a † eripiet

manducauerit carnẽ meã: ꝛ biberit sangui-
nem meũ: nõ habebit in se vitam? Et illi in
quibus regnabit achis: id est error ꝛ igno-
rantia: quid dixerũt? Quomõ iste poterit
nobis dare carnem suã mãducare? Si ig-
noras gusta ꝛ vide qꝫ suauis ẽ dñs: Si au-
tẽ nõ itelligis: rex es achis. Immutabit fa-
Alia lra teo ciẽ suaꝫ Dauid ꝛ recedet a te: ꝛ dimittet te
ꝛ abiet. Beatus vir qui speret i † eũ.
Hoc q̃d op⁹ ẽ diu exponi? Quisq̃s nõ spe-
rat in dño miser ẽ: Quis ẽ q̃ nõ spat i dño?
Qui i se sperat aliq̃ñ. Nõ pei⁹ est fratres
mei attẽdite: aliq̃ñ hoies nolũt sperare i se:
ꝫ in alijs hoibus. Salua salute ait ei⁹: nihil
mihi potes facere. Et forte loquiꝛ de hoie
iam mortuo in ista ciuitate. Dicit salua sa-
lute illius. Et ille in alijs locis forte mortu-
us est. Et qꝫcito dicunt hoies hoc. Et nõ
dicũt: credo deo: q꜡ nõ te pmittit nocẽ mi-
hi. Nõ dicũt: credo deo meo: q꜡ ꝛ si te pmi-
serit ad aliquid meũ: ad animã meã non te
pmittet. Sed cuꝫ dicũt: salua salute illius:
nec ipsi volũt habere salutẽ: ꝛ illos grauãt
p quos putant habere salutẽ. Timete
dñm omnes sancti eius: † q̃a nihil
Alia lra. tẽp̃ nõ est inopia. deest timentibus eũ. Multi eñ pp̃te-
rea nolunt timere dominũ: ne famẽ patian-
tur. Diciꝛ illis: nolite fraudẽ facere. Et di-
cũt: vnde me pasco? Nõ põt ars sine impo-
stura esse: nõ põt negociũ sine fraude. Sꝫ
fraudẽ punit deus: timete deum: sed si ti-
muero deũ nõ habeo vnde viuã. Timete
dñm oẽs sancti eius: qm̃ nihil deest timen-
tibus eũ. Copiã pmittit trepido ꝛ dubitã-
ti: ne si forte timuerit dominũ deserant illi
superflua. Pascebat te dñs contẽnentem
se: ꝛ deseret te timentẽ se? Attende ꝛ noli di-
cere: ille diues est: et ego pauper sum: ego
timeo dñm: ille nõ timendo quãtũ acquisi-
uit: ꝛ ego timendo nudus sum. Videte q̃d
sequiꝛ. Diuites eguerũt ꝛ esurie-
rũt inquirentes aũt dñm nõ minu-
enꝛ omni bono. Si ad litterã accipias
videtur te fallere. Respicis eñ multos di-
uites iniquos mori in diuitijs suis: nõ fac-
tos fuisse pauperes cũ viuũt: vides illos
senescere: pduci ad vltimũ vite inter mag-
nas copias diuitiaꝝ: celebrari eis pompã
funeris in magnis effusionibus: pduci vs-
qꝫ ad sepulchꝝ diuitem: qui ꝛ expirauit in
lectis eburneis circũflente familia suoꝝ: ꝛ
dicis in animo tuo: si forte nosti aliqua et
peccata ꝛ scelera ipsius: ego noui q꜡ tanta
fecerit iste homo: ecce senuit: mortuus est

in lecto suo: deducunt illũ sui: pompa tan-
ti funeris celebratur: agnoui que fecerit: de-
cepit me scriptura: ꝛ fefellit vbi audio ꝛ cã-
to: diuites eguerũt et esurierunt. Quãdo
iste inops fuit: quãdo esuriuit. Inquiren-
tes autẽ dominũ nõ minuenꝛ omni bono.
Quotidie ad basilicã surgo: quotidie ge-
nuflecto: quotidie inquiro dominũ: ꝛ nihil
boni habeo: iste nõ inquisiuit dñm: ꝛ inter
tanta bona defunctus est. Sic cogitanteꝫ
suffocat laqueus scãdali. Escam eñ mor-
talẽ querit in terra: ꝛ verã mercedẽ nõ que-
rit in celo: ꝛ mittit caput in laqueuꝫ diabo-
li: cõstringuntur ei fauces: ꝛ tenet diabol⁹
ad malefaciendũ: ꝛ sic imitatur illum diui-
tem quẽ videt in tãta copia defunctũ. No-
li ergo sic intelligere. Et quomõ intelligã?
In bonis spiritualib⁹. Sed vbi sunt nõ vi-
dentur oculis: sed corde. Non video ipsa
bona. Videt illa qui amat. Iusticiã nõ vi-
deo. Nõ eñ aurum est: nõ eñ argẽtuꝫ est:
Si aurũ esset videres: quia fides est: nõ vi-
des. Et si nõ vides fidem: quare amas ser-
uum fidelẽ? Interroga teipsum qualẽ ser-
uum diligis. Forte habes seruũ formosũ:
staturosum: bene compositũ: furẽ: nequã:
fraudulentũ. Habes autẽ alium forte par-
uum statura: deformẽ facie: colore tetro: fi-
delem: parcũ: sobriũ: attende rogo te: quẽ
istorũ duorũ diligis? Si oculos carnis in-
terrogas: vincit apud te pulcher iniustus:
si oculos cordis: vincit deformis fidelis.
Vides ergo quod vis vt exhibeat tibi al-
ter: id est fideꝫ: exhibe illi ꝛ tu. Quare gau-
des ad eum qui fidẽ tibi exhibet: ꝛ laudas
eum his bonis? Ergo que non vidẽtur ni-
si oculo cordis: cũ repletus fueris pauper
eris. Et ille diues: ideo fuit: quia habebat
lectũ eburneũ: ꝛ tu pauper es: cuius cubi-
culum plenũ est tantis gemmis virtutũ: iu-
sticie: veritatis: caritatis. fidei: patientie et
tolerãtie? Explica diuitias tuas: habes il-
las: ꝛ cõpara diuitijs diuitũ. At ille in mer-
cato inuenit mulas preciosas: ꝛ emit eas.
Si fidẽ inuenires venalẽ: quãtũ p illa da-
res: quã te voluit deus gratis habere: ꝛ in-
gratus es? Egent ergo illi diuites: egent: ꝛ
quod ẽ grauius pane egẽt. Ne forte pute-
tis: q꜡ auro egent ꝛ argento: qꝫqꝫ ꝛ hoc ege-
ant. Quantũ habuit quidã: ꝛ quis eum sa-
ciauit? Sic mortuus est egens: quia plura
volebat acquirere: qꝫ tenebat. Egent ꝛ pa-
ne. Quare egẽt ꝛ pane? Si itelligis panẽ:
ille eñ dixit: Ego sum panis viuus qui de

celo descendi: ⁊ beati qui esuriunt ⁊ sitiūt
iusticiā: qm̄ ipi saturabuntur. Inquirētes
aūt dn̄m nō minuent̄ omni bono: Ez quo
bono iam dixim̄ꝰ. ¶ **Venite filij audi-**
te me: timorē domini docebo vos.
Putate fr̄es q̄ ego dico: putate q̄ Dauid
dicit: putate q̄ Apostolꝰ dicit: imo putate
quia ipse dominꝰ noster Jesus christus di
cit: Venite filij audite me. Audiamus illū
simul: audite illuz p̄ nos. Docere eñ vult
ille humilis: ille tympanizans: ille affec-
tans docere nos vult. Et quid dicit: Veni
te filij audite me: timorez domini docebo
vos. Doceat ergo: prebeamus aurē: pre-
beamus cor. Nō aperiamꝰ aures carnis:
⁊ cordis claudamus: sed sicut ipse dicit in
euāgelio: Qui habet aures audiendi au-
diat. Quis nouit audire docentē christuz
per ꝑphetam? **Quis est homo qui**
vult vitā: ⁊ diligit videre dies bo-
nos? Interroga. Nōne ois in vobis rñ-
det: ego? An q̄sq̄ ē in nob̄ q̄ nō diligit vitā
id ē q̄ nō vult vitā: ⁊ nō diligit vidē dies bo
nos? Nōne quotidie hoc murmuratis: ⁊ h̄
dicitis: q̄ diu ista patimur: quotidie peio-
ra ⁊ peiora? Apud parētes nostros fuerūt
dies letiores: fuerūt dies meliores. O si in
terrogares ipos parentes tuos: similiter ti
bi de parentibꝰ murmurarēt. Fuerūt beati
patres nostri: nos miseri sumus: malos di
es habemus. Dominatꝰ est ille: putabamꝰ
quia illo mortuo posset aliq̄d refrigeriū da
ri: deteriora venerūt. O deus ostende no-
bis dies bonos. Quis est homo q̄ vult vi-
tā: ⁊ diligit videre dies bonos? Nō hic q̄-
rat dies bonos. Bonā rem querit: sed nō
in regione eius illam querit. Quomodo si
aliquē iustū quereres in ea patria vbi non
habitaret: diceret̄ tibi: bonū viruz queris:
magnū virum queris: quere illuz: sed noli
hic. Superfluo hic eū queris: nunq̄ eum
inuenturus es. Dies bonos queris: simul
eos queramꝰ: nolite hic. Sed habuerūt il-
los patres nostri. Fallimini. Oēs hic labo
rauerūt. Legite scripturas. Ideo voluit de
us vt scriberent̄: vt nos cōsolaremur. Tpi
bus Helisei fames: passi sūt eā patres no-
stri. Capita iumentorū mortuoꝝ: auro vē
debātur: occiderūt suos: ⁊ comederūt eos:
Et due mulieres statuerūt int̄ se vt occide
rēt filios suos ⁊ mādučarēt. Occidit vna
filiū suū: ⁊ manducauerūt eum ambe: alia
nolebat o ccidere filiū suuz: ⁊ exigebat illa
que prior occiderat filiū: ⁊ talis rixa venit
ante regem. Adduxerūt se ad regē: cōten-
dentes de interfectione filiorū. De talibꝰ
cibis auertat deus ea que legimꝰ: Semp̄
dies mali in seculo: sed semp̄ dies boni in
deo. Habuit dies bonos Abraam: sed in
tus in corde. Habuit dies malos quando
a fame mutauit regionē: ⁊ querebat cibuz.
Sic omnes quesierūt. Paulꝰ habuit dies
bonos: qui dicit: In fame ⁊ siti: i frigore et
nuditate? Sed nō irascāt̄ serui: Ipse dn̄s
nō habuit dies bonos in hoc seculo: cōtu-
melias: iniurias: crucē: ⁊ tanta mala patie
bat̄. Nō ergo christianꝰ murmuret: videat
cuiꝰ vestigia sequatur. Sed si dies bonos
amat: audiat docentē ⁊ dicentē: Venite fi
lij audite me: timorē domini docebo vos.
Quid vis? Vitam et dies bonos: Audi ⁊ Alia lr̃a
fac. † **Contine linguā tuā a malo:** † prohibe.
Facite illō. Nolo dicit hō miser: ⁊ linguaz
meā nolo cōtinere a malo: ⁊ vitā volo ⁊ di
es bonos. Si operariꝰ tuus tibi diceret: et
vasto istā vineā: ⁊ exigo a te mercedē: Ad
duxisti me ad vineā vt falcitem illā ⁊ putē:
cōcido omnia ligna vtilia: precidā ipsa ro
bora vitiū: vt nō hic habeas q̄d colligas:
⁊ cū fecero ista: redditurꝰ es mihi laborem
meū: nōne insanū illū diceres? Nōne illuz
de domo tua repelleres anq̄ mitteret ma-
nū ad falcez? Tales sunt hoīes: q̄ ⁊ facere
volūt mala: ⁊ iurare mendaciū: ⁊ blasphe
mare ꝯtra deū ⁊ murmurare: ⁊ fraudē face
cere ⁊ inebriari: ⁊ litigare: ⁊ adulterari: ⁊ li
gaturas adhibere: ⁊ ire ad sortilegos: ⁊ di
es bonos vidē. Dicit̄ illi. Nō potes male
faciēs q̄rē bonā mercedē. Si tu iniustꝰ es: iu
stꝰ erit ⁊ deꝰ. Ergo q̄d faciā? Quid vis? Vi
tā volo: dies bonos volo. Cōtine liguā tuā
a malo: **Et labia tua ne loq̄nt̄ dolū.**
Id ē nulli fraudē facias: nlli mēdaciū. Ez
q̄d ē: **Declina a malo.** Pax ē: nulli no
ceas: nullū occidas: ñ furer̄: ñ adulteres:
non fraudem facias: non falsum testimoni
um dicas: declina a malo. Cū declinaue-
ris: dicis securus sum: perfeci omnia: ha-
bebo vitam: videbo dies bonos. Non so-
lum: declina a malo. **Sed ⁊ fac bonuz.**
Parū est vt non expolies vestitū: vesti nu
dū. Si non expoliaueris declinasti a ma-
lo: sed nō facies bonum: nisi cū peregrinū
susceperis in domum tuam. Ergo sic de- Alia lr̃a.
clina a malo: vt facias bonum. † **Quere** † inquire.
pacem ⁊ sequere eam. Non tibi di-
xit: habebis hic potestatem: quere illam ⁊
sequere. Quo eaz sequor? Quo precessit.

Dominus em̄ est pax nostra: resurrexit et
ascendit in celū. Quere pacē ꝛ sequere il-
lam: quia tu cū surrexerꝭ: hoc mortale mu
tabitꝭ: ꝛ ām̄plecteris pacē: vbi tibi nemo mo
lestus erit. Ibi est pfecta pax: vbi nō esuri
es. Nam hic tibi pacē facit panis: subduc
panē: ꝛ vide quale bellū erit intra viscera
tua. Ipsi iusti quomō gemūt hic fratres:
vt sciatis qꝛ querimus hic pacē: cōseque-
mur aūt in fine. Sed ex parte hic habeam⁹
vt ex toto illic habere mereamur. Quid ē
ex parte? Cōcordes simus hic: diligamus
primū quomō nos: sic dilige fratrē quo-
mō teipsuꝫ: habe cū illo pacē. Sed nō pos
sūt nisi existere aliqua: quō inter fratres ꝛ
inter sanctos extiterūt: inter Barnabaꝫ ꝛ
Paulū. sed nō que occiderēt ꝯcordiā: nō
q̄ interimerēt caritatē. Nā ꝛ tibi ipsi resistꝭ
aliquādo: ꝛ tñ nō te odisti. Qis em̄ quē pe
nitet aliquid rixatꝭ secuꝫ. Peccauit: redit:
irascitur sibimetipsi hoc fecisse: illud com
misisse. Rixam ergo secum habet: sed ista
rixa ad ꝯcordiā tendit. Vide quomō secū
rixetur: ꝛ dicat quidaꝫ iustus: Quare tri-
stis es aīa mea: ꝛ quare ꝯturbas me? Spe
ra in dño qm̄ ꝯfitebor illi. Cū dicit anime
sue: quare ꝯturbas me: turbabat illā. Vo
lebat forte ipse pati ꝑ christo: ꝛ anima ipsi
us cōtristabatꝭ: Et ille q̄ sciebat ꝛ dicebat:
Quare tristis es anima mea ꝛ quare ꝯtur
bas me: pacē adhuc nō secū habebat: sed
ex mēte herebat christo: vt sequeretꝭ illum
anima eius: ꝛ nō illā cōturbaret. Ergo q̄-
rite pacē fratres: dñs dixit: hec loquor vo
bis vt in me habeatis pacē. Pacē in terra
vobis nō ꝑmitto. In ista vita pax vera nō
est: nec trāquillitas. Gaudiū imortalitatꝭ:
societas angeloꝝ ꝑmittitꝭ: ſ q̄sq̄s nō illā cū
hē quesierit: nec illā habebit cuꝫ venerit.

Oculi domini super iustos: No
li ergo timere: labora: oculi dñi sup te sūt.
Et aures ei⁹ †ad p̄ces eoꝝ. Quid vis — Alia lrā. † in.
āplius. Si murmurantē seruū i domo ma
gna nō audiret paterfamilias: quereretꝭ et
diceret: quāta hic patimur: ꝛ nemo nos au
dit? Nunq̄d dicis illud de deo: quāta hic
patior: ꝛ nēo me audit? Si audiret me: for
te dicis: tolleret mihi tribulationē. Clamo
ꝛ tribulor. Tantū tu tene vias eius. Et qñ
tribularis: audit te. Sꝫ medic⁹ est. Adhuc
putre habes nescio quid. Clamas. Sꝫ ad
huc secat: ꝛ nō tollit manū: nisi secuerit q̄n
tū videtꝭ. Itē em̄ medicus crudelis est: q̄ ex
audit hominē: ꝛ parcit vulneri ꝛ putredi-
ni. Matres quomō fricant in balneis ad
salutem filios? Nōne paruuli clamāt inter
manus eaꝝ? Ille ergo crudeles sunt vt nō
parcant: nō exaudiant lachrymas. Nōne
plene sunt pietate? Et tamē clamāt pueri:
ꝛ nō eis parcitꝭ. Sic ꝛ deus noster plen⁹ est
caritate: sed ideo videtꝭ nō exaudire vt sa-
net ꝛ parcat in sempiternū. Oculi dñi sup
iustos: ꝛ aures eius ad p̄ces eoꝝ. Forte di
cūt mali: ego secur⁹ facio mala: qꝛ non sup
me sunt oculi dñi. Iā deus ad iustos attē
dit: me nō videt: ꝛ q̄cquid fecero secur⁹ fa
cio. Statim subiecit videns cogitationes
hoim̄ spūssanctus ꝛ ait: Oculi dñi sup iu-
stos: ꝛ aures ei⁹ ad p̄ces eorū. Vult⁹
aūt dñi sup faciētes mala: vt pdat
de terra memoriā eoꝝ. Clamaue
runt iusti ꝛ dñs exaudiuit eos: ꝛ ex
oībus tribulationibus eorū †eruit — Alia lrā † liberauit.
eos. Iusti erāt tres pueri: de camino cla-
mauerūt ad dñm: ꝛ laudib⁹ eoꝝ ignes fri-
guerꝭt. Accēdere ꝛ ledē flāma ñ potuit lau
dātes deū inocētes ꝛ iustos pueros: ꝛ eru
it eos de flāma. Dicit aliq̄s. Ecce vere iu-
sti q̄ exauditi sūt: sicut scriptū ē: Clamaue-
runt iusti: ꝛ dñs exaudiuit eos: ꝛ ex oībus
tribulationib⁹ eoꝝ eruit eos: Ego aūt cla-
maui: ꝛ nō me eruit: Aut ego nō sū iustus:
aut nō facio q̄ mihi iubet: aut forte me ille
nō videt. Noli timere: tm̄ fac qđ iubet. Et
si te nō eruit corꝑaliter: eruet spūalitꝭ: Ille
em̄ q̄ tulit đ flāma tres pueros: nūq̄d tulit
de flāma machabeos? Nōne illi in ignib⁹
hymnizabāt: illi in ignib⁹ expirabāt? De⁹
trīū pueroꝝ: nōne ipse est ꝛ machabeorū?
Illos eruit: ꝛ illos ñ eruit: imo vtrosq3 eru
it. Sed tres pueros sic eruit: vt ꝛ carnales
ꝯfūderentꝭ. Machabeos aūt iō nō sic eru
it: vt illi q̄ ꝑseq̄bantꝭ in penas maiores irēt:
cū putabāt se oppssisse martyres dei. Eru-
it Petrū qñ venit ad illū angelus: cū esset
in vinculꝭ: ꝛ ait illi: Surge ꝛ exi: ꝛ subito so
luta sunt vincula: ꝛ secut⁹ est angelū: ꝛ eru
it illū. Nunq̄d Petr⁹ pdiderat iusticiā: qñ
nō illū eruit de cruce? Nō eruit nūc: ꝛ eruit
tūc. An iō diu vixit vt iniust⁹ fieret? Forte
plus eū exaudiuit postea q̄3 prius: qñ illū
vere de omnibus pressuris eruit. Nam qñ
primū illum eruit: quanta ille pertulit po-
stea? Illuc em̄ misit postea: vbi nihil mali
pati potuisset. Iuxta ē domin⁹ his — Alia lrā.
qui †obtriuerūt coꝛ: ꝛ humiles spū — † qui tribulato sunt corde.
†saluos faciet. Alt⁹ est de⁹: hūilis ē chri- — † saluabit.
stian⁹. Si vult vt altus de⁹ vicinetꝭ: ille hu-

mılis sit. Magna mysteria fratres: Deus
sup̄ omnia est. Erigis te: ⁊ non illū tangis:
Humilias te: ⁊ ipse ad te descēdet. **Mul
te tribulationes iustorū:** Nunq̇d di-
cit: ideo sint christiani iusti: ideo audiāt v̄-
bum meū: vt nihil tribulationis patiant̄.
Nō hoc ꝓmittit: sed dicit: Multe tribula
tiōes iustorū. Magis si iniusti sunt: pauci
ores habēt tribulationes. Si iusti: multas
habēt. Sed post paucas tribulatiōes aut
nullas: illi veniēt ad tribulationē sempiter
nā vnde nūq̄ eruātur. Iusti aūt post mul
tas tribulationes: veniēt ad pacē sempiter
nā: vbi nunq̄ aliquid mali patiant̄. Mul
te tribulationes iustoꝝ: **Et de omnib⁹
his † eruet eos. Custodit dn̄s om** — Alia lr̃a † liberabit.
**nia ossa eorū: vnū ex his nō cōtere
tur.** Et hoc fratres nō accipiamus carna
liter. Ossa sunt firmamēta fidelium. Quō
enī in carne nostra ossa faciūt firmamen-
tū: sic in corde christiano fides facit firma
mentū. Patiētia ergo q̄ est in fide: ossa sūt
interius. Ipsa sunt: que frāgi nō possunt.
Custodit dn̄s omnia ossa eoꝝ: vnū ex his
nō cōteret̄. Si de dn̄o nostro Jesu christo
dixisset h̄: Custodit dn̄s oīa ossa filij sui:
vnū ex his nō cōteretur: sicut iaz alio loco
p̄figurat̄ de illo: qm̄ agnus ductus ē mac-
tādus. ⁊ dictū est de illo: Os ei⁹ noli frāgē:
impletū est in dn̄o: q̄ꝛ cū penderet in cruce
expirauit anteq̄ venirēt illi ad crucē: ⁊ in-
uenerūt iam corpus exanime: ⁊ noluerūt
crura ei⁹ frāgere: vt adimpleret̄ qđ scriptū
est: Sed ꝓmisit illud ⁊ ceteris christianis:
Dn̄s custodit oīa ossa eoꝝ: vnū ex his nō
cōteret̄. Ergo fratres si viderimus aliquē
sanctū tribulatiōes pati: ⁊ forte vel a medi
co sic secari: vel ab aliq̄ p̄secutore sic cedi:
vt eius ossa frāgant̄: nō dicam⁹ nō erat iu-
stus iste. Nam dn̄s hoc ꝓmisit iustis suis:
d̄ quib⁹ ait: Custodit dn̄s omnia ossa eoꝝ:
vnū ex his nō cōteret̄. Uis videre: q̄ꝛ alia
ossa dixit: q̄ diximus firmamēta fidei: id est
patientiā ⁊ tolerantiā in omnibus tribula
tionib⁹: Ipsa enī sunt ossa q̄ nō frangunt̄.
Audite ⁊ in ipsa passione dn̄i: inspicite qđ
dico. Dn̄s erat in medio crucifixus: iuxta
illū duo latrones. vn⁹ insultauit: alt̄ credi-
dit. vn⁹ dānat⁹ est: alt̄ iustificat⁹ est. Un⁹
habuit penā suā: ⁊ hic ⁊ in eternū. alteri aūt
dixit dn̄s: Amē dico tibi: hodie mecū er̄ in
p̄adiso: ⁊ tn̄ illi q̇ venerant dn̄i ossa nō frege
rūt: latronū aūt fregerunt. Sic fracta sunt
latronis ossa q̇ blasphemauit: quō latrōis

q̇ credidit. Ubi est ḡ qđ dictū est: Dn̄s cu
stodit oīa ossa eoꝝ: vnū ex his non cōtere
tur. Ecce cui dixit: Hodie mecū eris in pa
radiso: non potuit oīa ossa custodire? Re
spondet tibi dn̄s: imo custodiui: nā firma-
mentū fidei ipsius frangi nō potuit illis ic
tibus quibus crura sunt facta. **Mors
peccatorū pessima:** Attendite fratres:
nō ꝓpter illa que dicebam⁹: Uere magn⁹
domin⁹: ⁊ miscđia eius vera: qui nobis de
dit māducare corpus suū in q̄ tanta ꝑpes-
sus est: ⁊ sanguinē bibere. Quomō respicit
mala cogitātes ⁊ dicētes: ille male mortu⁹
est: Cū iustus esset: a bestijs ꝯsumptus est:
Nō erat ille iust⁹: ideo male perijt. Nā nō
periret: si iustus esset. Ergo ille iustus est: q̄
in domo suo ⁊ lecto suo morit̄. Hoc ē ergo
īquis. Quid? Miroꝛ: q̄ꝛ noui p̄ctā ⁊ scele
ra ipius: ⁊ bn̄ mortu⁹ est: In domo sua: in-
tra limina sua: nulla p̄egrinationis iniuria
fuit illi: nulla vel in matura etate. Audi de
um. Mors peccatorū pessima. Que tibi
videt̄ bona: pessima ē: si intus videas. Ui
des foris iacentē in lecto: nunq̇d vides in
tus raptū ad gehēnā. Audite fratres ⁊ ex
euāgelio inspicite: q̇d sit mors peccatoruz
pessima. Nūq̇d nō duo erāt in isto seculo:
diues q̇ induebat̄ purpura ⁊ bysso: ⁊ epu-
labat̄ splēdide: alter paup̄ q̇ iacebat ad ia-
nuā eius vlcerosus: ⁊ canes veniebāt ⁊ lin
gebant vlcera eius: ⁊ desiderabat saturari
de micis q̇ cadebāt de mensa diuitis. Cō-
tigit aūt mori inopem illū (Iustus erat ille
inops) ⁊ deferri ab āgelis in sinū Abrae.
Qui viderat corpus illi⁹ iacere ante limē
diuitis: ⁊ nō esset q̇ sepeliret: quāta forte di
ceret: sic moriat̄ ille inimicus meus: ⁊ ille q̇
me p̄sequit̄: sic illū videā. Execratur corp⁹
sputo: putent vulnera: ⁊ ille in sinu Abrae
req̇escit. Si christiani sumus: credam⁹. Si
nō credim⁹ fratres: nemo se fingat christia
nū. Fides nos p̄duxit. Quō illa dixit dn̄s
sic sunt. An verū dicet tibi mathematicus:
⁊ verū nō est qđ dicit tibi christus? Quali
autez morte mortuus ē ille diues. Qualis
mors eē potuit in purpura ⁊ bysso: q̄ p̄sū-
ptuosa: q̄ pōposa? Que exeq̇e funeris ibi
erant? Quātis aromatib⁹ sepultū est illud
cadauer? Et tn̄ cū apud inferos ī tormētis
esset: desiderauit ex illius ꝯtēpti paupis di
gito stillari aque guttā ardenti lingue sue:
neq̄ impetrauit. Discite ergo q̇d sit: mors
peccatoruz pessima. Et nolite interrogare
stratos p̄ciosis vestib⁹ lectos: ⁊ carnē mul

tis diuitijs obuolutā: lamentatiōis pom/
pam exhibentes: plangentē familiā: turbā
obsequētū pcedentē ac sequētem: cū cor/
pus efferebat: marmoratas: auratasq me/
morias. Nam si hec interrogatis: respon/
dent vobis falso: quod multoꝝ nō leuiter
peccatoꝝ: sed oino sceleratorū mors opti/
ma est: q̄ sic plangi: sic cōdiri: sic cōtegi: sic
efferri: sic sepeliri meruerūt. Sȝ interroga/
te euāgeliū: ꝛ ostendit fidei vestre: in penis
ardentē animā diuitꝭ: quā nihil adiuuerūt
omnes honores ꝛ obseq̄a: que mortuo cor
pori eius viuentiū vanitas pbuit. Sed qꝛ
multa sunt genera peccatoꝝ: ꝛ nō esse pec/
catorem difficile est: aut fortasse in hac vi/
ta non possibile: subiecit statim cuius gene
ris peccatoꝝ esset mors pessima. Et qui
oderūt iustū: inquit: delinquet. Quē
iustū: nisi eum qui iustificat impiū? Quem
iustū: nisi dn̄m Jesum christū: qui est etiāȝ
ppitiatio peccatoꝝ nr̄oꝝ? Qui ḡ hūc ode/
rāt mortē pessimā hn̄t: Quia i peccatꝭ suis
moriunt: qui p eū deo nr̄o nō recōciliant.
Redimet em̄ dominꝰ aīas seruo
rū suoꝝ. Scd̄m animā em̄ intelligēda ē
mors peccatorū pessima aut optima: non
ſm corpora: aut cōtumelias: aut honores
Alia tra. teo. quos hoies vident. Et nō delinquet
omnes q̄ sperāt in eū. Iste est modꝰ
hūane iusticie: vt vita mortalis quātūlibet
pficiat: qꝛ sine delicto esse non pōt: in h̄ nō
delinquat: dū sperat in eū in quo est remis/
sio delictoꝝ. Amen.

Explicit Tractatus de ps̄. xxxiii.

Incipit Tractatus de ps̄. xxxiiii.

Prefatio.

PSalmū istū nobis a iubētibꝰ fratribꝰ
ꝛ coepiscopis meis impositū esse ad
tractandum: nouerit caritas vestra: volu/
erunt vt in comūnꝰ aliq̄d audiamꝰ. Ab illo
em̄ oēs audiuimꝰ: a quo piter discimꝰ: ꝛ in
cuiꝰ schola cōdiscipuli sumꝰ. Titulꝰ ipsius
morā nobis nō facit: Breuis ē em̄ ad intel
ligendū: maxime nutritis in eccl'ia dei: nō
difficilis: Habet em̄: Ipsi Dauid. Da/
uid interptat manu fortis: vel desiderabi/
lis. Psalmus ḡ manu forti ꝛ desiderabili:
qui nostrā mortē vicit: qui nobis vitā pmi
sit. In hoc em̄ manu fortis: quia mortē nō
strā vicit: In h̄ desiderabil': qꝛ vitā eternā
pmisit. Quid. n. fortiꝰ manu hac: q̄ tetigit
loculū ꝛ mortuꝰ rsurrexit? Quid fortiꝰ māu
hac q̄ mūdū vicit: nō ferro armata: ſ ligno
trāsfixa? Quid aūt desiderabiliꝰ eo quē nō
vidētes martyres mori voluerūt: vt ad illū
venire mererent? Ergo psalmus illi: illi cor
nostrū: illi lingua nr̄a digna cantet: si tamē
ipe dignabit donare qd̄ cantet. Nemo illi
cantat digna: nisi q̄ ab illo accepit qd̄ can/
tare possit. Deniq hoc qd̄ mō cantamus:
spū eiꝰ dictū est p pphetā eiꝰ: ꝛ in eis v̄bis
ibi nos agnoscimꝰ ꝛ ip̄m. Nec iniuriā faci/
mus: qꝛ dicimꝰ nos ꝛ ip̄m: qm̄ cū esset i ce/
lo sic clamauit: quid me psequeris: cū eum
nemo tangeret: ꝛ nos in terra laboraremꝰ.
Ergo vocē eius audiamꝰ: nūc corpis: nūc
capitis. Est em̄ psalmꝰ iste inuocās deum
cōtra inimicos i tribulatiōibus huiꝰ seculi:
Et vtiq ipse ē christꝰ: tribulato tūc capite:
ꝛ tribulato nūc corpe: tamē p tribulatiōes
omnibꝰ mēbris suis dans vitā eternā: quā
pmittēdo desiderabilis factꝰ est.

Sermo primꝰ de pria pte psalmi

IUdica: inquit: dn̄e nocentes
me: ꝛ expugna expugnātes
me. Si deus p nobis: quis cōtra
nos? Et vnde hoc nobis pstat deꝰ? Appre/
hende: inquit: arma ꝛ scutū: ꝛ exur/
ge in adiutoriū mihi. Magnū specta
culū est videre deū armatū p te. Et qd̄ eiꝰ
scutū: que arma? Dn̄e inqt alio loco homo
iste q̄ ꝛ hic loquit: Ut scuto bone volūtatis
tue coronasti nos. Arma aūt eius quibus
nō solū nos muniat: sed etiā pcutiat inimi/
cos: si bn̄ pfecerimꝰ ꝛ nos erimꝰ. Sicut em̄
nos vt armemur ab illo habemꝰ: armat de
nobis. Sed ipse sic ipē de his armat quos
fecit: nos de his armamur que ab ipo ac/
cepimus qui nos fecit. Dicit hec quodam
loco arma nostra apostolus scutū fidei: et
galeā salutis: ꝛ gladiū spiritus qd̄ est v̄bū
dei. Armauit nos talibꝰ armis: qualibꝰ au
ditis laudabilibꝰ: ꝛ inuictis: insupabilibus
ꝛ splēdidis: spūalibꝰ sane atq inuisibilibꝰ:
quibꝰ ꝛ hostes inuisibiles expugnamꝰ. Si
vides hostē tuū: videant arma tua. Arma
mur earū rerū fide: quas nō videmꝰ: ꝛ ster
nimus hostes quos nō videmus. Uerūtn̄
carissimi: arma ista ne putetis sic esse: vt q̄si
quod scutū est: semp scutū sit. aut quod ga
lea est: semp galea sit. aut qd̄ lorica est: sem
per lorica sit. In istis em̄ armis corporali/
bus ita est: q̄q̄ ꝛ de ferro que fiunt mutari
possint: vt ex gladio fiat securis: tamē ip̄m
apostolū videmus dixisse quodāȝ loco: lo/
ricam fidei: ꝛ alio loco dixisse: scutuȝ fidei.
Ergo ipa fides: ꝛ lorica potest esse: ꝛ scutū.
Scutū ergo ē quia tela inimicorūȝ excipit

⁊ repellit. Lorica est: quia interiora tua trāsfigi non finit. Hec arma nostra dei q̄d legimus quodam in loco: Erue ab impijs animā meā: frameam tuam ab inimicis manꝰ tue. Quod supius dixit: ab impijs: hoc sequēti versu ab inimicis manus tue: ⁊ q̄d superius dixit: animā meā: hoc sequēti versu frameā tuā: id est gladiū tuū. Ergo frameā dei: dixit animā suā. Erue iquit: ab impijs animā meaꝫ: id est ab inimicis manus tue erue frameā tuam. Apprehēdis eīm animā meā ⁊ debellas inimicos meos. Et q̄d ē anima nostra: q̄uis splendida: q̄uis ꝓducta: q̄uis acuta: q̄uis vncta: q̄uis luce sapiētie ⁊ coruscationis vibrata: Quid est ipsa anima nostra: aut quid potest: nisi deꝰ illaꝫ teneat ⁊ pugnet de illa: Nā quelibet optime facta framea: si nō habeat bellatorē iacet. Dixeramꝰ autē in armis nostris: nō q̄si aliquid fixū accipi debere: vt q̄d est res ip̄a aliud esse nō possit: sic ⁊ in armis dei inuenimus. Ecce animā iusti dixit frameā dei. Iterū dicit animā iusti eē sedē dei. Animā iusti sedeꝫ sapiētie: Ergo quicq̄d vult facit de aīa nostra. Cū in manu eius est: vtaꝛ ea queādmodū vult. Exurgat ergo: sic eīm inuocatꝰ est: apprehēde arma: exurge in adiutoriū nobis. Unde exurgat: alio loco etiā dicitꝛ illi ipsa voce: Exurge q̄re obdormis dn̄e: Et q̄n illi dicitꝛ: dormire: nos dormimus: ⁊ q̄n illi dicitꝛ: exurge: nos excitamur. Nam ⁊ dn̄s dormiebat in naui: ⁊ ideo fluctuabat nauis: q̄ȝ dormiebat Jesus. Nā si illic vigilaret Jesus: non fluctuaret nauis. Nauis tua cor tuū. Jesus in naui: fides in corde. Si meministi fidei tue: non fluctuat cor tuū. si oblitꝰ es fidem tuā: dormit christus. obserua naufragiū. Uerūtamē quod restat fac: vt si dormierit excitetꝛ. Dicas illi: Dn̄e exurge perimꝰ: vt increpet ventos: et fiat trāquillitas in corde tuo. Recedēt eīm omnes tēptatiōes: aut certe nihil valebūt: q̄n christꝰ: hoc ē fides tua vigilauerit i corde tuo. Exurge ḡ quid est: Innotesce: apparere: sentire. Exurge ḡ in adiutoriū mihi.

Effunde frameam ⁊ cōclude aduersꝰ eos q̄ me ꝓsequitꝛ. Qui sīt q̄ te ꝓsequūtur: Forte vicinꝰ tuus: aut ille queꝫ lesisti: aut cui fecisti iniuriā: aut q̄ vult auferre res tuas: aut cōtra quē ꝑdicas veritatem: aut cuiꝰ peccatū obiurgas: aut quem male viuentē bn̄ viuēdo ledis. Sūt quidē ⁊ isti inimici nr̄i ⁊ ꝓsequūtur nos. Sꝫ alios docemur inimicos nosse: cōtra quos inuisibiliter dimicamꝰ: de quibꝰ nos admonet aplūs dicēs: Nō est nobis colluctatio aduersus carnem ⁊ sanguinē: id est aduersus homīes: aduersus eos q̄s videtis: ſꝫ aduersus eos q̄s nō videtis: aduersus principes ⁊ potestates ⁊ rectores mūdi tenebraꝝ harū. Cū diceret eīm rectores mūdi: dicebat quippe de diabolo ⁊ angelis eiꝰ: cauendū erat ne male intelligerēt homīes: ⁊ putarēt a diabolo ⁊ demonibus eius mūdum regi. Sed quia mūdus dicitur hec fabrica quā videmus. ⁊ in peccatoribus dicitur mundus: ⁊ i eis qui diligūt mūdū: de quibꝰ dictū est: Et mūdus eū nō cognouit: ⁊ de q̄bꝰ dictū est: Totꝰ mūdus i maligno positꝰ ē. Exposuit aplūs cuiꝰ mūdi essent rectores: tenebarū inquit harū. Rursus cogit nos intelligere q̄d dixerit: tenebraꝝ haꝝ. Quarū tenebrarū rectores sunt: diabolꝰ ⁊ angeli eiꝰ: Omnīū īfideliū: omnīū iniquoꝝ: de quibꝰ dictū est: Lux lucet in tenebris: ⁊ tenebre eam non cōphenderūt. Deniq̄ ex ip̄oꝝ numero credentibus multis: q̄d dicit idem aplūs: Fuistis eīm aliq̄n tenebre: nūc aūt lux in dn̄o. Nō vis regi a diabolo: migra ad lucē. Et vnde migrabis ad lucē: nisi effundat ille frameā: ⁊ eruat te ab inimicis tuis: ⁊ a ꝓsequētibus te: Quō effundit frameā: Q̄m iam audiuimꝰ q̄d sit framea ip̄ꝰ aīa iusti est. Abundēt iusti ⁊ effunditur framea: ⁊ concluditꝛ aduersus inimicos. Naꝫ de ip̄a effusiōe framee monēs aplūs vt iuste viuamꝰ: in ꝓsequēti ait: vt aduersarius vereatꝛ nihil habēs de nobis dicere prauū: cōclusum est aduersum eū: q̄ȝ quid loquatꝛ aduersus sanctos nō pōt iuenire. Et vnde erit iustus: Aut quid dicūt inimici q̄ nos ꝓsequūtur: Inuisibiles illi q̄d dicunt inimici: Isti nihil: Maxime suggeritꝛ hūano cordi ab inuisibilibꝰ expugnantibꝰ inimicis: quia deus nobis non est adiutor: vt req̄rentes alia adiutoria inueniamur inualidi: ⁊ ab inimicis ip̄is capiamur. Hoc ergo suggeritꝛ. Cōtra istas voces maxie vigilare debemus q̄ in alio psalmo oñduntꝛ: Multi insurgūt aduersum me: multi dicūt anime mee: nō est salus illi in deo eiꝰ. Contra istas voces q̄d hic dicitꝛ: Dic aīe mee salus tua ego sum. Cū dixeris aīe mee salus tua ego sum: iuste viuet: vt neminē in adiutoriū pter te queram. Et quid sequitꝛ:

Cōfundantꝛ ⁊ reuereantꝛ †requirētes animā meā. Ad hoc eīm illā req̄runt: vt ꝑdant. Nā vtinā bene querāt. In

Alia lr̄a. † querete

alio quippe psalmo hoc reꝑhendit in omni
bus: qꝛ non erat qui reqreret animā ipsius.
Perijt fuga a me: ⁊ nō est qui requirat ani
mā meā. Quis est ille q̇ dicit: nō est qui re-
quirat animā eiꝰ? Nūquid forte ille est: de
quo tanto ante ꝑdictū est: Foderunt manꝰ
meas ⁊ pedes meos: dinumerauerunt oīa
ossa mea: ipi vo considerauerūt ⁊ cōspexe-
rūt me: diuiserūt sibi vestimēta mea: et suꝑ
vestē meā miserūt sortē? Iam oīa ista ante
oculos eoꝝ fiebāt: ⁊ nemo erat qui reqre-
ret animā eiꝰ. Inuocemꝰ eū ergo fratres: vt di
cat aīe nr̄e: salus tua ego sum: et aꝑiet au-
res vt audiamꝰ dicentē: salus tua ego suꝫ.
Dicit eīm: sed quidaꝫ obsurdescūt: vñ au-
diūt potiꝰ ꝑsequētes inimicos in tribulati-
one cōstituti. Si aliqd deest: si in angusto ē
aīa inopia tꝑalium querit auxiliuꝫ plerū-
qꝫ a demonibꝰ: arrepticios demonuꝫ vult
consulere: sortilegos querit: ꝑsecutores illi
hostes inuisibiles adierūt: intrauerūt: ex-
pugnauerūt: captiuauerūt: vicerūt: dicen-
do: Nō est salus illi ī deo eius. Obsorbuit
ꝯtra vocē dicentē: Salus tua ego sū. Dic
anime mee: salus tua ego sum: vt ꝯfundā-
tur ⁊ reuereant̄ requirētes animā meā. Cui
dicis tu: salus tua ego suꝫ. Audiā dicentē
mihi: Salꝰ tua ego sum. Aliā salutē nō re-
quirā ꝑter dn̄m deū meū. De creatura mi-
hi salus suggerit̄: ab ipo est: ⁊ si leuo ocl'os
meos in mōtes: vnde veniet auxiliū mihi:
nō tamē a montibꝰ: sed auxiliū meū a dn̄o
qui fecit celū ⁊ terrā. In ipis tꝑalibus an-
gustijs ꝑ hominē subuenit deus: salus tua
ipe est: ꝑ angelū subuenit deꝰ. salus tua ipe
est: Oīa illi subiecta sunt: ⁊ ad istā quidem
vitaꝫ temporalē subuenit: alij inde: alij in-
de: eternā vitā nō dat nisi de se. Sed ecce ī
angustijs tibi cōstituto nō subest qd̄ q̄ris: ſꝫ
adest quē queris: ⁊ illū quere q̇ deesse nūqꝫ
potest. Subtrahunt̄ que dedit: nūqd sub-
trahit̄ qui dedit? Reddant̄ que dederat:
nūquid ipe sunt diuitie cum reddita fuerit
illa: ⁊ nō ille q̇ subtraxerat ꝓbando: ⁊ red-
didit cōsolando? Consolat̄ enim qn̄ nobis
ista nō desunt: cōsolat̄ tanqꝫ in via: sed si ⁊
nos intelligamꝰ viā: qꝛ tota ista vita et oīa
quibꝰ vteris in hac vita: sic tibi debent esse
tanqꝫ stabulū viatori: nō tanqꝫ domꝰ habi
tatori. Memēto ꝑegisse te aliqd: restare ali
qd: diuertisse te ad refectionē: non ad defe-
ctionē. Sūt qui dicūt: deus bonꝰ: magnꝰ:
summꝰ: inuisibilis: et eternꝰ: incorruptibilis
vitā eternā nobis daturꝰ est: ⁊ illā incorru-
ptionē quā in resurrectiōe ꝓmisit. Ista vo
secularia ⁊ tꝑalia ad demones ꝑtinēt: ⁊ ad
potestates illas harū tenebrarū: Dicendo
hec: qn̄ amore implicant̄ harum reruꝫ: di-
mittunt deū: quasi ad quē ista nō ꝑtinent:
⁊ querūt nefandis sacrificijs: ac nescio q̇-
bus remedijs: aut nescio qua hominū illi-
cita ꝑsuasione ꝓuidere sibi qd̄ tꝑale est: ve
luti pecuniā: vxorē: filios: ⁊ si qua sūt que
humanā vitā: aut consolant̄ trāscūteꝫ: aut
impediūt ambulantē. Cōtra istā opinionē
diuina ꝓuidentia vigilante: vt ostenderet
deꝰ ad se ꝑtinere ista oīa: ⁊ ī sua eē potesta-
te: nō solū eterna que ī futurū ꝓmisit: verū
etiā tꝑalia que in terra dat: quibꝰ voluerit:
qn̄ voluerit: opportune sciēs cui det: cui nō
det: tanqꝫ medicus medicamēta: sciēs me-
lius morbū egroti: qꝫ ipe egrotus. Ut ergo deꝰ
hec ostenderet: distribuit tēpora veteris et
noui testamēti. In veteri testamēto ꝓmissi
ones sunt rerū terrenaꝝ: In nouo aūt re-
gni celorū. Pleraqꝫ ꝑcepta deū colendi et
recte viuēdi: ipa sunt ⁊ ibi ⁊ hic. Sed quia
ꝓmissio ibi alia videt̄: alia hic: iubētis im-
periū ⁊ obediētia seruiētis eadē est: ſꝫ mer-
ces quasi nō est eadē. Eteni illis dictū est:
vt accipiatis terrā ꝓmissionis: vt in illa re-
gnetis: vt inimicos vestros suꝑetis: vt ab
eis nō subiugemini: vt omnia vobis abun
dent ī hac terra: vt filios ꝓcreetis. Hec ter
rena promissa sunt: sed tamē figurata. Fac
aliquos sic illa acciꝑe quō ꝓmissa sunt: et
vere multi sic acceperūt. Nam data ē ter-
ra filijs israel: date sunt diuitie: dati sunt fi-
lij: ⁊ sterilibꝰ ⁊ aniculis rogātibꝰ deū de ipo
solo ꝑsumētibꝰ: et aliū sibi adiutorē nec ad
ista querētibꝰ: vocē domini in corde audie
rūt: salus tua ego suꝫ. Si ad eterna: quare
nō ad tēporalia? Ostendit hec deus ī cau-
sa viri illius sancti Iob: qꝛ ⁊ ipe diabolus
auferendi hec nō habet potestatē: nisi cum
acceperit a summa illa potestate. Inuide-
re potuit sancto: nūquid nocē potuit? Ac-
cusare potuit: dānare nūquid potuit? Nū-
quid valuit aliquid tollere? Nunquid vel
vnguē: nūquid vel capillū ledere: nisi deo
diceret: Mitte manū tuā? Quid est mitte
manū tuā? Da potestatē. ⁊ accepit. Ille tē-
ptauit: ille tēptatꝰ ē. Tēptatus tn̄ vicit: tē-
ptator victꝰ ē. Deꝰ eīm q̇ diabolo ꝑmiserat
vt illa tolleret: illū seruū suū interiꝰ nō dese
ruerat: ⁊ ad ipm diabolū suꝑandū aīaꝫ ser
ui sui frameā sibi fecerat. Quātuꝫ valet hō.
De homie dico: Victꝰ in ꝑadiso victor in

stercore. Ibi victus est a diabolo ꝑ mulierem: hic vicit diabolū ⁊ mulierem. Locuta es inquit: tanq̄ vna ex insipientib⁹ mulieribus. Si bona ꝑcepimus de manu domini: mala quare non sustineamus? Ō q̄ bene audierat: salus tua ego sum. **Confundant̄ et reuereant̄: requirētes animā meā.** Respice ad hoīes: Orate inquit ꝓ inimicis vestris. Sed hic ꝓphetia ē: Et que figura optandi dicunt̄: animo prophetandi explicant̄. Illud fiet: ⁊ illud fiet: nihil est aliud: q̄z hoc ⁊ hoc futurū est. Sic ergo audite ꝓphetam: Confundant̄ ⁊ reuereant̄: requirētes animā meā. Quid ē confundant̄ ⁊ reuereant̄? Confundent̄ ⁊ reuerebunt̄. Factum est eñ: Multi salubriter cōfusi sunt: multi reueriti a ꝑsecutione christi: ⁊ ad societatem membroꝝ eius deuota pietate transierūt: ⁊ non fieret hoc nisi cōfunderent̄ ⁊ reuererent̄. Ergo bñ illis optauit: Sed quia duo sunt genera eorū q̄ vincunt̄. Duobus eñ modis vincunt̄: aut ad hoc vincunt̄: vt conuertant̄ ad christū. aut ad hoc vincunt̄ vt damnent̄ a christo. Explicata ⁊ hic duo ip̄a genera obscura quidem: sed intellectorē desiderant. De his q̄ conuertunt̄: accipe qđ dictū est: Confundant̄ ⁊ reuereant̄: requirētes animā meā.

Auertant̄ retrorsum: Non p̄cedāt: sed sequātur: non dent cōsilium sed accipiant. Nam Petrus p̄cedere voluit dominū: quādo domin⁹ de passione sua futura diceret: consiliū illi quasi salutis voluit dare: consiliū salutis eger saluatori. Et q̄d ait domino de illa futura sua passione confirmāti? Absit a te domine: ꝓpitius tibi esto: non fiet istud. Precedere volebat: vt domin⁹ sequeret̄. Et ille inquit: Uade retro sathanas: Precedēdo sathanas es: sequēdo discipulus eris. Hoc ergo ⁊ istis: auertant̄ retrorsum. **Et cōfundant̄: qui † cogitant mihi mala.** Cuz eñ ceperint retrorsum sequi: iam nō cogitabūt mala: sed desiderabūt bona. Quid illi? Nō eñ omnes sic sequunt̄: vt conuertant̄ et credant. Multi in ꝑtinacia remanent: multi spirit⁹ p̄cedendi seruāt i corde: ⁊ si non exerūt: tñ parturiūt: ⁊ vbi locum iuenerint pariunt: De talibus quid sequit̄? **Fiant tanq̄ puluis ante faciem venti:** Nō sic impij nō sic: sed tanq̄ puluis quē ꝓijcit ventus a facie terre. Uentus tēptatio ē. Puluis iniqu⁹: Quādo venit tēptatio: tollitur puluis: nec stat: nec resistit. Fiāt tanq̄ puluis ante faciem venti.

Alia lra. † cogitātes.

Et angelus domini tribulās eos. **† Fiant vie eorum tenebre ⁊ lubricū:** Horrēda via. Tenebras solum quis nō horreat? Lubricum solū quis non caueat? In tenebris et lubrico qua is? vbi pedem figis? Sunt ista mala magne pene hominū: tenebre ignorātia: lubricū luxuria. Fiant vie eoꝝ tenebre ⁊ lubricum. **Et angelus domini ꝑsequens eos.** Ut non possint stare. Nam vnusquisq̄ in tenebris ⁊ lubrico cuz venerit: et si pedē mouerit labitur: et lux illi ante pedes non est: vel hoc forte facit: vt expectet diē donec luceat: sed ibi est angelus dñi ꝑsequēs eos. Hec eis futura p̄dixit nō quasi vt euenirent: optauit: q̄q̄z ⁊ ꝓpheta i spiritu dei sic ea dicat: quomō illa deus facit: certo iudicio: bono: iusto: sancto: tranquillo: nō ꝑturbat⁹ ira: nō amaro zelo: non animo inimicitiaꝝ exercendarū: sed iusticia vicioꝝ puniendorū: verūtamē ꝓphetia est. Unde autē tanta mala ista? Quo merito? Audi quo merito. **Quoniā gratis absconderunt mihi † muscipulā corruptionis sue:** In ip̄o capite nr̄o attendite: hoc fecerūt iudei: abscōderūt muscipule sue corruptionē. Cui absconderunt muscipulā? Qui videbat corda abscōdentiū. Sz tamē erat inter illos ignorāti simil̄ quasi falleret̄: cū illi deciperent̄ eo quo euz falli arbitrabant̄. Ideo eñ ille tanq̄ fallebatur inter illos viuēs: quia nos inter tales sic victuri eram⁹: vt sine dubio falleremur. Ille videbat traditorem suum: et elegit illuz magis ad opus necessariū. Illius malo magnuz bonū operat⁹ est: ⁊ tamē int̄ duodecim electus est: ne ip̄e duodecimus tam exiguus numerus esset sine malo: hoc ad exemplū nr̄e patiētie: qm̄ necesse erat vt inter malos viuerem⁹. Et q̄z necesse erat vt malos siue sciētes: siue nesciētes tolerarem⁹: exēplū patiētie p̄buit ne deficias cū ceperis iter malos viuere. Et quia illa schola christi in duodecim nō defecit: quāto magis nos firmi esse debemus: cū implent̄ in ecclesia magna: que de malorū ꝑmixtione p̄dicta sūt. Neq̄ eñ nō videbat ip̄a schola redditum semini Abrae qđ erat ꝓmissum: ⁊ ipsaz areā: vnde massa que impleuit horreū ꝓcessura est. Quare igit̄ nō cū triturat̄ in ea digne palea toleratur: donec vltima ventilatione purgetur? Hoc enim futuruz est malis qđ audistis. Sed tamē quid faciendū est? Gratis abscōderunt mihi cor-

Alia lra. † coartans. † fiat via illoꝝ

Alia lra. † interitū laquei sui.

ruptionez muscipule sue. Quid est gratis? Quib⁹ nihil mali feci: quibus nihil nocui. †Uano exprobrauerūt animā meā. Quid est vano? Falsum dicētes: nihil probātes. Ueniat †ill' muscipula quā ignorāt: Magnifica retributio: nihil iustius. Illi abscōderūt muscipulam vt ego ignorarē: illis veniat muscipula quā ignorāt. Nā ego scio muscipulā ipoꝝ. Que aūt muscipula illis ventura est? Illa quā ignorāt. Audiam⁹ ne forte dicat illā: veniat illis muscipula quā ignorāt. Forte aliam illi abscōderūt: alia illis vētura est. Nō. Sed quid? Criniculis peccatoꝝ suoꝝ vnusq̄sq̄ cōstringit̄. Inde decipiūtur: vñ decipe voluerūt. Inde illis nocebit̄: vñ nocere conati sunt. Sequit̄ eñ. Et captio quā †occultauerūt cōprehendat illos: Tanq̄ si quisq̄ venenū calicē pparet alicui ⁊ oblitus bibat. Et tanq̄ si foueā fodiat in quā quisq̄ inimicus eius in tenebris incidat: ⁊ ille oblit⁹ qđ foderat: ambulās ea via pus illuc cadat. Prorsus fratres mei ita credite: ita certi estote: ita si est in vobis excellentior prudētie ratio videte atq̄ ꝑspicite: nemo malus nō sibi prius nocet. Sic eñ esse putate maliciā: quō ignem. Incēdere vis aliō aliq̄d: illō qđ admoues pus ardet: nisi ardeat nō incēdit. Facula est: hanc faculā apponis vt aliq̄d incēdat: nūquid non ipa facula quā apponis prior ardet: vt aliquid possit incēdere? Malicia aūt ꝓcedit ex te: ⁊ quē prius vastat nisi te? Quo ꝓfundit ramū ledit: vbi radicē habet nō ledit? Equidē dico qđ malicia tua vt alteri nō noceat fieri potest: vt aūt tibi nō noceat nō potest. Nā quid nocuit sancto viro Iob: de q̄ ꝓlocuti sum⁹? Quō i alio psalmo dicit̄: Sic nouaculā acutā fecisti dolum? Quid fit de acuta nouacula? Capilli: res sup̄flue decidunt̄. Quid ḡ facis ei quē vis nocere? Si nequaq̄ tibi ad malū cōsentiat cui vis nocere: nō malicia tua ei nocitura est sed sua. Si aūt intus ipe malicia careat: ⁊ cor mūdum subdat illi voci dicēti: Salus tua ego sum: forinsecus oppugnas: interiorē hominē nō expugnas: malicia tñ tua ab interiore tuo ꝓcedit: te pus inanē reddit. Tu putris es int⁹ vñ iste vermis ꝓcessit: int⁹ nihil integrū dereliquit. Et captio quā occultauerūt cōprehendat eos. †Et i muscipula incidant in ipsa. Nūquid putabas forte pauloante cum audires: veniat illis muscipula quā ignorāt: id esse q̄si aliquid

Alia lr̄a. †supuacue. *Alia lr̄a. †illi laque⁹ quē ignorat.* *Alia lr̄a. †abscōdit apprehendat eū.* *Alia lr̄a. †in laqueū cadāt in idipm.*

aliud ex occulto ineuitabile? In qua ergo? In ipa iniq̄tate quam mihi absconderant. Nōne h̄ factū est iudeis? Dñs eoꝝ iniq̄tatē vicit: illi iniq̄tate sua victi sunt. Ille surrexit ꝓ nobis: illi mortui sunt in se. Hec ḡ malis nocere mihi volentib⁹. Mihi quid? Anima autē mea exultabit i domino: Tanq̄ in eo a quo audierit: salus tua ego sum: tanq̄ nō querēs alias extrinsecus diuitias. tanq̄ nō querēs circūfluere voluptatib⁹ bonisq̄ terrenis: sed cōiugē verū gratis amans: nō ab illo volēs accipere qđ delectet: sed ipm solū sibi ꝓponēs a quo delectet̄. Quid eñ melius deo dicit mihi? Amat me deus: amat te deus. Ecce ꝓposuit: pete qđ vis. Si tibi impator diceret: pete quod vis: quos tribunatus comiciasq̄ ructares? Quāta tibi ꝓponeres ⁊ accipienda ⁊ aliis largiēda. Deo tibi dicēte: pete qđ vis: q̄d petitur⁹ es? Excute mentē tuā: exerce auariciā tuā: ꝓtende quātuz potes: ⁊ dilata cupiditatē tuā: nō quicūq̄ sed omnipotens dixit: pete qđ vis: si possessionū es amator: desideratur⁹ es totam terrā: vt omnes qui nascunt̄ coloni tui: aut serui tui sint. Et quid cū totā terrā possederis: mare petitur⁹ es? In quo viuere tamē nō poteris. In hac auaricia te pisces superabūt. Sed forte insulas possidebis. Trāscende ⁊ hec: pete ⁊ aerem q̄uis volare nō possis. Porrige cupiditatē tuā vsq̄ ad celū: Dic tuū ēē solē: lunā: stellas: q2 ille q̄ fecit oīa dixit: pete qđ vis: tñ nihil iuenies cari⁹: nihil iuenies melius q̄ ipm q̄ fecit oīa. Ipm pete q̄ fec: ⁊ ab ipo habebis oīa q̄ fec. Oīa cara sunt: q2 oīa pulchra sunt: sed q̄d illo pulchri⁹ ē? Fortia sunt: sed q̄d illo fortius? Et nihil magis vult dare q̄ se. Si aliquid inueneris meli⁹: pete. Si alia petier̄ iniuriā facies illi: ⁊ damnū tibi: ꝑponendo illi qđ fecit: cū velit seipm tibi dare q̄ fecit. In hoc amore dixit illi aīa quedā: Nūq̄d ipe es ps mea dñe: id est tu es ps mea. Eligant sibi qui volunt q̄d possideant: faciant sibi ptes de rebus: Pars mea tu es: te mihi elegi. Et iterū: Dñs ps hereditat̄ mee. Possideat te vt possideas illū: eris ꝑdium ipius: eris dom⁹ ipi⁹. Possidet vt ꝑsit: possidet̄ vt ꝑsit. Nūq̄d vt aliq̄d ei tu prosis? Nam dixi dño: deus me⁹ es tu: qm̄ bonorū meoꝝ nō eges. Aīa aūt mea exultabit i dño. Delectabit̄ sup salutare †eius. Salutare dei: christus est: Qm̄ viderunt oculi mei salutare tuū. Oīa ossa mea

Alia lr̄a. †suo.

dicent: dñe quis similis tibi? Quis
digne de his verbis aliquid dicat? Ego pu
to tiñ pnuncianda esse: non exponenda.
Quid queris? Illud aut illud? Quid simi-
le domino deo tuo. Ipsum habes ante te.
Omnia ossa mea dicēt: Dñe quis similis
tibi? Narrauerūt mihi iniusti delectatiões:
s̄ nō ita vt lex tua. Fuerunt persecutores q̄
dicebant: Adora Saturnū: adora Mer-
curium. Non colo inquit idola. Domine
quis similis tibi? Illi oculos habent ⁊ non
vident: aures habent ⁊ non audiunt. Do-
mine quis similis tibi: qui fecisti oculuz ad
videndum: aures ad audiendum? Sed
non inquit idola: quia faber fecit. Cole ar-
borem ⁊ montem. Et hoc: nūquid faber fe
cit? Et hic: Domine quis similis tibi? Ter-
rena mihi ostēdunt: tu terre creator es. Et
hinc forte auerterunt ad supiorem creatu-
ram: ⁊ dicunt mihi: cole lunam: cole istum
solem: quia luce sua tanq̄ magna lucerna
de celo efficit diem. Et hic plane dico: Do
mine quis similis tibi? Lunam et stellas tu
fecisti: solem diei tu accendisti: celū tu po-
suisti. Sūt multa inuisibilia meliora. Sed
forte ⁊ hic dicit mihi: Angelos cole: ange-
los adora. Et hic dicam: Domine quis si-
milis tibi? Et ipsos angelos tu creasti: nihil
sunt angeli nisi videndo te. Melius est cū
ipsis possidere te: q̄ ipsos adorando cade-
re a te. Omnia ossa mea dicent: Domine
quis similis tibi? O corpꝰ christi sancta ec-
clesia: omnia ossa tua dicāt: Domine quis
siīis tibi? Et si carnes me psecutione cesse-
runt: omnia ossa dicant: Domine q̄s simi-
lis tibi? De istis enī dictum ē: Diligit do-
minus omnia ossa eorū: vnum ex illis non
confringet. Oz multis iustis in psecutione
ossa confracta sunt. Postremo: iustus ex fi
de viuit: ⁊ christus iustificat impiū. Quo-
modo autem iustificat impium: nisi credē-
tem ⁊ confitentē? Quia corde creditur ad
iusticiam: ore autem confessio fit ad salu-
tē. Ergo et ille latro q̄uis ex latrocinio du
ctus est ad iudicem: a iudice in crucem: ta-
mē in ipa cruce iustificatus est: Corde cre-
didit: ore confessus est. Neq̄ enī iniusto et
nō iam iustificato: diceret dominꝰ: Hodie
mecū eris in paradiso: ⁊ tamē ossa eius cō-
fracta sunt. Nam quādo ventū est: vt cor-
pora deponerent causa imminētis sabba-
ti: inuentus est dominꝰ iam exanimis: ⁊ nō
sunt eius ossa cominuta. Illi autem qui vi-
uebant vt deponerent: confracta eis sunt
crura: vt hoc dolore mortui possent sepeli-
ri. Nunquid vnius latronis qui perseuera
uit impius in cruce: confracta sunt ossa: et
non illius qui corde credidit ad iusticiam:
ore confessus est ad salutem? Ubi est ergo
quod dictum est: Custodit dominꝰ omnia
ossa eorum: vnū ex eis non conteretur? nisi
quia ossa dicūtur in corpore domini om-
nes iusti: firmi: corde fortes: nullis psecu-
tionibus ⁊ temptatiōibus cedentes ad cō
sentiendā mala. Et vnde possunt nullis tē
ptationibus cedere: nisi cum persecutores
dixerint? Ecce ille deus: ecce qualis deus:
veniat ille: neget tibi. Ecce est hic nescio
quis in monte magnus sacerdos: forte idō
pauper es: quia non te adiuuat ille deus:
supplica illi ⁊ adiuuat. Forte ideo egrotas
quia illi non supplicas: supplica illi ⁊ cōua-
lesces. Forte ideo filios nō habes: suppli-
ca illi ⁊ habebis. Hic vō si in corpore do-
mini de ossibus est: repellit omnes istas vo
ces: ⁊ dicet: Domine quis similis tibi? Da
si vis dare: ⁊ in hac vita quod quero: si au-
tem nō vis: tu esto vita mea quem semper
quero: Hinc ad te libera frōte exeā: si aliū
adorauero ⁊ te offendero: cras forte mori-
turus sum: qua fronte te videbo? Magna
misericordia ipiꝰ: ⁊ monuit vt bene viua-
mus: et diem nobis nouissimū mortis no-
stre abscondit: ne nobis de futuro aliquid
pmittamus. Facio hodie ⁊ viuo: cras nō
facio. Quid si te nō inuenit cras? Dic ergo
iter ossa christi: Domine quis similis tibi?
Omnia ossa mea dicent: Domine quis si- Alia lra.
milis tibi? Eruens inopem de ma t eripiens
nu t fortioris eius: egenum ⁊ pau- t fortiorū
perem a diripientibus eum. Huc-
usq̄ psalmus lectus est hodie: hucusq̄ tra
ctandus est: ne i fastidium veniant que di-
cta sunt: dū volumus et alia dicere. Suffi-
ciant ergo hodie hec: Eruens inopem de
manu fortioris eius. Quis eruens nisi qui
manu fortis est? Ille Dauid eruet inopem
de manu fortioris eius. Fortior enim fue-
rat diabolus ad tenendum te: quia ipe vi-
cit cui cōsensisti. Sed quid fecit manu for-
tis? Nemo intrat in domum fortis vt vasa
eius diripiat: nisi prius alligauerit fortem.
Potestate sua sacratissima: magnificētissi-
ma alligauit diabolum: effundēdo frame-
am ad cōcludendū eum: vt eruat inopem
et egenum cui non erat adiutor. Quis enī
adiutor tibi: nisi dominꝰ cui dicis? Domi-
ne adiutor meꝰ et redemptor meus? Si de

nis viribus presumere volueris: inde ca-
des vnde presumpseris. Si de alterius: do
minari vult: nō subuenire. Ille ergo vnus
q̄rendus ē: q̄ ⁊ redemit ⁊ liberos facit ⁊ san
guinē suum vt eos emeret dedit: et seruos
suos fratres fecit.

¶ Sermo secūdus de secūda parte eiusdem psalmi.

Ad reliqua psalmi intendam⁹ ani-
mū: dominū q̄z: ⁊ deū nostrū: ⁊ de
sanitate intelligēdi: ⁊ de fructu bñ
agendi dep̄cemur. Quousq̄z hesterno die
disputatū sit: credo meminisse caritatē ve-
strā: ex ipso hodie sumim⁹ exordiū. Intel-
ligimus eñ hic vocem christi: vocē scȝ ca-
pit̄ ⁊ corpis christi. Christū cū audis: noli
spōsum a sponsa separe: ⁊ intellige magnū
illud sacramentū: Erūt duo in carne vna.
Si duo in carne vna: quare non ⁊ in voce
vna? Non eñ tēptationes caput hic pertu
lit: ⁊ corpus nō p̄fert. Aut vō fit causa pa-
tiendi capiti: nisi vt corpori p̄beret exem-
plum? Domin⁹ enim voluntate passus est:
nō necessitate: Ille miseratōe: nos condi-
tione. Proinde illius volūtaria passio: no
stra est necessaria cōsolatio: vt quādo talia
forte ppetimur: intueamur caput nostr̄: vt
exēplo cōmoniti dicam⁹ nobis: Si ille: q̄d
nos? Et queādmodū ille: ita ⁊ nos. Quā-
tūlibet eñ seuierit inimicus: vsq̄z ad mortē
corporis accedere potuit: q̄d corpus nec
ipm extinguere potuit in domino: q̄r tertio
die resurrexit. Quod i illo factū est die ter-
tio. hoc in nostro in fine seculi. Spes resur
rectōnis nostre differt: nūquid aufert? Co-
gnoscamus hic ergo voces christi carissi-
mi: ⁊ separem⁹ eas a vocib⁹ impiorȝ. Vo-
ces sunt eñ corporis p̄secutionē angusti-
asq̄z ⁊ temptatōnes in hoc seculo patiētis:
sed quoniā multi hic patiunt̄: et p̄ peccat̄
⁊ p̄ sceleribus suis: magna vigilātia discer
nēda est causa: nō pena. Scelerat⁹ eñ pōt
habere martyris similē penā: sed tamē dis-
similē causam. Tres erant in cruce: vnus
saluator: alter saluādus: alius damnand⁹:
omniū par pena: sed impar causa. Dicat ḡ
caput nostrū. **Insurgētes testes ini qui: que ignorabā interrogabant me.** Nos autē dicamus capiti nr̄o: Do-
mine q̄d ignorabas? Ita ne tu aliq̄d igno-
rabas? Nōne ⁊ interrogātiū corda noueras?
Nōne eorū dolos ante p̄spexeras? Nōne
in eorū manus te sciens dederas? Nonne
vt ab eis patereris veneras? Quid ḡ igno
rabas? Ignorabat peccatū: Et hoc igno-
rabat: nō quasi nō iudicando: sed nō com-
mittendo. Sunt huiusmodi locutiōes etiā
quotidiane: cū dicis de aliquo: Nō nouit
stare: hoc est: quia nō stat. Et non nouit be
nefacere: quia nō benefacit. Nō nouit ma-
lefacere: quia non facit. Quod alienū ē ab
opere: alienū est a cōscientia: quod alienū
est a cōscientia: alienum videt̄ ⁊ a scientia.
Ita dr̄ de⁹ nescere quō ars nō nouit vitia:
⁊ tamē per artem cognita diiudicant̄. Hoc
ergo nobis caput nostr̄ interrogātibus ex
ipsius euāgelij sui veritate respōdit: cū dixe
rimus. Domine quid ignorabas? Quid tu
potuisti interrogari quod nesciebas? Re-
spondit. Iniquitates ignorabā: de iniqui-
tatibus interrogabar. Habes in euāgelio:
Si nō me credis ignorare iniquitates: q̄r ⁊
ipos iniquos ignoro: quib⁹ in fine dictur⁹
sum. Non noui vos: recedite a me qui ope
ramini iniquitatē: Nūquid nō nouerat q̄s
damnabat? Aut potest iuste damnari: nisi
q̄ mal⁹ cognoscit̄? Et tamē bon⁹ cognitor
nō est mentit⁹ dicendo: Nō noui vos: id ē
nō coaptamini corpori meo: nō heretis re-
gulis meis. vitijs hesist̄: ego aūt ars ipa sū
que nō habet vitiū: ⁊ in qua quisq̄z nō dis-
cit: nisi non facere vitiū. Insurgētes testes
iniqui que ignorabam interrogabant me.
Quid sic ignorabat christ⁹: q̄z blasphema-
re? Hinc interrogabat̄ a p̄secutoribus: ⁊ q̄r
verū dixit: blasphemasse iudicatus est. Sȝ
a quibus? De quibus sequit̄: **Retribue bant mihi mala pro bonis: ⁊ steri litatem anime mee.** Ego attuli fecun-
ditatem: ipsi retribuebant sterilitatē. Ego
vitam: ipsi mortem. Ego honorem: ipsi cō
tumelias. Ego medicinam: ipsi vulnera: et
in his omnibus que retribuebant vtiq̄z ste
rilitas erat. Hanc sterilitatē in arbore ma-
ledixit: vbi fructū cū q̄reret ñ inuenit. Folia
erāt ⁊ fructus nō erant. Verba erāt a facta
nō erāt. Vide i v̄bis numerositatē: ⁊ i fact̄
sterilitatē. Qui predicas: nō furādū furar̄
qui dicis non adulterandū adulteras. Ta
les erant q̄ christū q̄ ignorabat interroga-
bāt. **Ego autē cum mihi molesti eēnt: ꝉ induebā me cilicio.** Docemur Alia lr̄a. ꝉ induebar.
q̄dē frēs: q̄r p̄tinem⁹ ad corp⁹ xp̄i: q̄r sum⁹
membra christi: ⁊ admonemur in omni tri-
bulatione nostra: non cogitare queādmo-
dum respondeamus inimicis: sed queād-
modum orando deum p̄piciemur: ⁊ maxi-
me: ne temptatiōe vincamur. Deinde: vt

etiam illi qui nos ꝑsequūtur: ad sanitatem iusticie conuertant̄. Nullum maius: nullū melius negociū ē in tribulatiōe: ꝙ recedere ab eo strepitu qui foris est: ⁊ ire in interiora mētis secretaria. Ibi deum inuocare: vbi nemo videt gementē ⁊ subuenientem. Illius cubiculi aduersus omnē extrīsecus illatam molestiā: ostium claudere: humiliare seipsum in confessione peccati: magnificare ⁊ laudare deum: ⁊ corripientē et cōsulentē: Prorsus hoc omnimodo tenendum est. Verūtamē in corpore hoc diximus: id est in nobis. In domino autē nostro Iesu christo: quid tale agnoscimus? Euangelio ꝑspecto: ⁊ diligentissime ꝑscrutato: nō inuenimus dominū in aliqua passione ⁊ tribulatione sua induisse se cilicio. Ieiunasse quidem eum legimus postea ꝙ baptizatus est. Cilicium ibi nullū audiuimus: nullum legimus. Ieiunasse autē nōdum iudeis ꝑsequētibus: sed diabolo temptante. Non eo tempore dico ieiunasse dominū: quando eum interrogabant q̄ ignorabat: ⁊ quādo retribuebant mala pro bonis: insectando: ꝑsequēdo: tenendo: flagellando: vulnerādo: occidendo. Sed tamē in his omnibꝰ fratres: si aliquātulū pia curiositate leuemus velum: ⁊ interiora huius scripture: oculo cordis intēto rimemur: inuenimus ⁊ hoc fecisse dominum. Cilicium fortasse appellat carnis sue mortalitatem. Quare cilicium? Propter similitudinem carnis peccati. Apostolus eīm dicit: Misit deus filium suum in similitudinē carnis peccati: vt de peccato damnaret peccatuꝫ in carne: hoc est filium suuꝫ induit cilicio: vt de cilicio damnaret hedos. Nō qꝛ peccatum erat: non dico in verbo dei: sed nec ī ip̄a quidē dico aīa sancta: ⁊ mente hominis: quē sibi ad vnitatem ꝑsone verbum dei ⁊ sapientia coaptauerat: sed nec in ip̄o corpore peccatū vllū erat. Sꝫ similitudo carnis peccati erat in domino: quia mors nō est nisi de peccato: et vtiq̄ corpus illud mortale erat. Nā nisi mortale esset: nō moreretur: si nō moreret̄ non resurgeret: si nō resurgeret exemplū vite eterne nobis non demōstraret. Ergo sic dicitur: mors peccatum que facta est peccato: quomō dicitur lingua greca: lingua latina: non ipsuꝫ mēbrum carnis: sed quod fit per membrū carnis. Nam lingua in membris nostris vnū est de ceteris: sicut oculi: nasus: aures ⁊ cetera. Lingua autēꝫ greca: verba greca sūt: nō quia verba lingua: sed quia verba per linguā. Dicis d' aliquo: agnoui faciē ipiꝰ: de mēbro corporis loqueris: Et dicis etiā agnoui manū ipius absentis: non manuꝫ in corpore: sed scripturaꝫ que facta est per manū que erat in corpore. Sic ergo peccatum domini quod factum est de peccato: quia inde carnem assumpsit: de massa ipsa que mortem meruerat ex peccato. Etenim vt celerius dicam: Maria ex adam mortua ꝓpter peccatū Ade: Adā mortuꝰ ꝓpt̄ peccatum: ⁊ caro domini ex Maria mortua ꝓpter delenda peccata. Hoc cilicio se induit dominꝰ: ⁊ ideo nō est agnitus: quia sub cilicio latebat. Cum mihi inquit molesti essent: induebā me cilicio: id est illi seuiebant: ego latebā. Si eniꝫ latere nollet: nec mori posset: quādoquidem vno temporis puncto stillā quādam potestatis sue: si vera stilla dicenda est exeruit: quādo eum tenere voluerunt: ⁊ ad vnā eius interrogationeꝫ: quē queritis: redierūt omnes retro ⁊ ceciderūt. Tantā potestatē in passione nō humiliaret: nisi sub cilicio lateret. Ergo induebam me cilicio. Et humiliabam in ieiunio animā meā. Iterū si intelleximus cilicium: quomō intelligimꝰ ieiunium? Māducare volebat christus: quādo poma querebat in arbore: ⁊ si inueniret māducaret. Bibere volebat christꝰ: quādo dixit mulieri samaritane: Da mihi bibere: sitio. Quid esuriuit: quid sitiuit christus nisi bona opera nostra? In illis eīm crucifigētibus ⁊ persequētibus: quia nulla bona opera inuenerat: ieiunabat. tribuebāt eīm sterilitateꝫ anime ipius. Nam quale ieiunium ipius fuit: qui vix inuenit vnū latronem quē in cruce gustaret? Apostoli enim fugerāt ⁊ se in turba absconderant. Et ille Petrus qui se vsq̄ ad mortē domini perseueraturū esse ꝓmiserat: iam ter negauerat: iam fleuerat: ⁊ adhuc in turba latebat: adhuc timebat ne agnosceret̄. Postremo illo viso mortuo: oēs de salute ip̄a desperauerūt: q̄s desperātes īuenit post resurrectionē: ⁊ locutꝰ cū eis īuenit eos dolētes ⁊ lugētes: nihil iā sperātes. Nā ⁊ ita sunt quidā eoꝝ cū eo locuti cū diceret: q̄d loq̄mini int' vos: Illi eīm de illo loq̄bant̄: Tu solꝰ īquiūt pegrinꝰ es in hierl'm: et nō cognouisti q̄ fecerūt sacerdotes ⁊ ꝑncipes nr̄i de Iesu nazareno: q̄ erat potēs ī factī ⁊ dictī: quomō eū crucifixerūt ⁊ occiderūt? Nos autē sꝑabamꝰ: qꝛ ip̄e erat redemptorꝰ israel. In

magno ieiunio dominꝰ remanserat: nisi re-
ficeret quos vocaret. Nam refecit eos: cõ-
solatus ẽ eos: cõfirmauit eos: ⁊ ĩ corpꝰ suũ
cõuertit eos. Fuit ergo ⁊ hoc mõ ĩ ieiunio do-
minus noster. Et oratio mea: inquit:
in sinũ meũ conuertetur: In hoc plane ver
su magnus sinus est: ⁊ prestet dominus vt
penetrabilis nobis fiat. In sinu enim secre
tuꝫ agnoscitur. Et quidẽ fratres ⁊ nos orare
sic bñ admonemur in sinu nr̃o: vbi deꝰ vi-
det: vbi deꝰ audit: q̃ nullꝰ oculus humanus
penetrat: quo non videt nisi qui subuenit.
Ubi orauit Susanna: ⁊ cũ eius vox ab ho
minibus non audiretur: a deo tamen audita
est. Et hoc bene admonemur: sed in domi-
no nostro aliquid plus debemus intellige-
re: quia ⁊ ip̃e orauit. Et quideꝫ ciliciũ eius
non agnoscimus in euangelio s̃m litteraꝫ.
Nec ieiuniũ eius tempore passionis s̃m lit
terã: atq; ea exposuimꝰ ĩ allegoria: ⁊ simili-
tudine dicta vt potuimꝰ. Orationẽ vo eiꝰ
⁊ de cruce audiuimꝰ: Deus meus deꝰ meꝰ:
vt quid me dereliquisti: Sed ⁊ ibi nos ora
mus. Quãdo eum dereliquit pater a quo
nunq̃ discessit: Legimꝰ etiã in mõte orasse
solum Jesum. legimus ꝑnoctasse in oratõe
etiã sub tempore ipsius passionis. In sinũ
ergo meũ conuertebatur oratio mea. Nescio
quid melius intelligã de domino: interim
nũc qđ occurrit: forte meliꝰ aliquid postea
occurret: vel mihi: vel cui q̃ meliori. In si-
num meũ conuertetur oratio mea: hoc intel-
ligo dictũ: quia in sinu suo habebat patrẽ.
Deus eñ erat in christo mundũ reconcili-
ans sibi: in se habebat quem deprecaretur:
non erat ab illo longe: qr ip̃e dixerat: Ego
ĩ patre ⁊ pater in me ẽ. Sed quia oratio ad
ipsum magis hominẽ ꝑtinet. Scd̃m enim
qđ verbũ est christus: nõ orat sed exaudit:
⁊ non sibi subuenire querit: sed cum patre
omnibꝰ subuenit. Quid est oratio mea in
sinum meũ conuertetur: Nisi ĩ meip̃o huma-
nitas ĩ meip̃o interpellat diuinitatẽ. †Si-
cut ꝓximũ quasi fratrẽ nostrũ †ita
cõplacebam: †tanq̃ lugens ⁊ con-
tristatus †ita hũiliabar. Ad corpus
suum respicit: iã nos hic videamꝰ. Quãdo
gaudemus in oratiõe: quãdo mens nostra
serenatur: non ꝓsperitate seculi sed luce ve
ritatis. Qui sentit hanc lucem: nouit quod
dico: ⁊ vidit hic agnoscitq; qđ dictum est:
Sicut ꝓximũ: sicut fratrẽ nostrũ: ita cõpla
cebam. Sic eniꝫ anima placet deo: nõ lon
ge posita: in illo inquit mouemur et sumus

Alia lra. in sinu meo.

Alia lra. †Quasi. †sic. †Quasi. †sic.

quasi fratri: quasi ꝓpinquo: quasi amico.
Si autẽ non est talis: vt possit sic gaudere:
sic fugere: sic ꝓpinquare: sic adherẽ: videt
lõge se inde: faciat quod sequitur: Tanq̃ lu-
gens ⁊ contristatus ita hũiliabar: Ut fra-
trem nostrũ ita cõplacebam: ꝓpinquãs di
xit: Ut lugens ⁊ cõtristatus sic humilibar.
remotus ⁊ longe positus dixit: Quid eniꝫ
luget: nisi qđ desiderat ⁊ non habet: Et nõ
nunq̃ in vno homĩe vtrũq; ꝯtingit: vt ali-
quãdo longe fiat: ꝓpinquat luce veritatis:
longe fit nubilo carnis. Neq; enim fratres
deo qui vbiq; ẽ: ⁊ nullo continetur loco: aut
ꝑ loca ꝓpinquamus: aut ab illo per loca re-
mouemur. Propinquare illi est simileꝫ illi
fieri. recedere ab illo: dissimilem illi fieri.
Nõne cum vides duas res ꝓpe similes: di
cis: ꝓpinquat hec illi. ⁊ quãdo tibi dissimi-
lia demonstrantur: q̃uis vno loco ⁊ plerũq;
vna manu teneantur: dicis: lõge est hec spe-
cies ab illa: Ambas tenes: ambas adiun-
gis: ⁊ dicis: lõge ẽ hec res ab illa: nõ vtiq; lo-
co: sed dissimilitudine: Si ergo vis ꝓpinq̃-
re: similis esto: si nõ vis esse similis: longin
quabis. Sed cũ similis es gaude: ⁊ cũ dis-
similis es geme: vt gemitus excitet deside-
riũ: imo desideriũ excitet gemitũ: ⁊ per ge-
mitũ ꝓpinques: qui ceperas longinquare.
Nonne Petrus ꝓpinquauit quãdo dixit:
Tu es christus filiꝰ dei viui: Et rursum idẽ
ip̃e longe factus est dicendo: Domine ab-
sit a te: non fiet istud. Denique tanq̃ ꝓximꝰ
quid dixit ꝓpinquãti: Beatus es Symõ
bariona. Tanq̃ longinquãti ⁊ dissimili q̃d
dixit: Redi retro sathanas. Illuc ꝓpiquã-
ti dixit: Nõ tibi reuelauit caro ⁊ sanguis: sed
pater meus q̃ in celis ẽ. Illiꝰ lux te perfudit:
illius luce fulges. Quãdo autẽ longe factꝰ
ꝯdixit passiõi dñi future ꝓ salute nr̃a: nõ sa
pis inq̃t q̃ dei sũt: sed q̃ sũt hominũ. Meri
to ambas res ponẽs quidã in psalmo ait:
Ego dixi in extasi mea ꝓiectus sum a facie
oculorũ tuorum. In extasi nõ diceret nisi ꝓ-
pinquaret. Extasis enim mentis excessus
est. Effudit super se animã suã ⁊ ꝓpinqua-
uit deo: et per quãdam nubem ponderisq;
carnis rursus in terram ꝓiectus: recolens
vbi fuisset: ⁊ videns vbi esset: dixit: Proie
ctus sum a facie oculorum tuorum. Ergo
sicut proximũ: sicut fratrem nostrũ: ita cõ-
placebã: ꝓsterit vt fiat in nobis: Qñ autẽ nõ
fit vel hoc fiat: tanq̃ lugẽs ⁊ ꝯtristatꝰ: ita hũi
liabar. Et aduersuꝫ me letati sũt ⁊
ꝯuenerũt ĩ vnũ: Illi leti: ego tristis. Sꝫ

Alia lr̃a. †super. †ignoraui.

modo audiuimus in euãgelio: Beati qui lugent: miseri qui rident. Aduersus me letati sunt ⁊ cõuenerũt. Cõgregata sunt †in me flagella ⁊ †ignorauert. Quoniã q̃ ignorabã interrogabãt me: ⁊ ipi ignorauerũt quẽ interrogarẽt. Tẽptauerũt me ⁊ sbsãnauerũt me sbsannatiõe. Id est irriserũt me: insultauert mihi: hoc capiti: hoc corpori. Attendite fratres ad gloriã ecclesie q̃ nũc est: respicite opprobria eius p̃terita: respicite aliquãdo vndiq̃ fugatos esse christianos: ⁊ vbicunq̃ inuẽtos: illusos: cesos: occisos: bestijs obiectos: incẽsos: letatos homĩes aduersus illos. Qd̃ capiti: hoc ⁊ corpori. Sic eñ domino ĩ cruce: sic corpori ipius ĩ omni illa q̃ iam facta est ꝑsecutione: nec desinũt etiam nũc ꝑsecutiões ipoꝝ. Vbicũq̃ inuenerint christianũ solẽt insultare: exagitare: irridẽ: vocare hebetẽ: insulsũ: nulli⁹ cordis: nulli⁹ peritie. Quicq̃d faciãt: christ⁹ in celo ẽ: q̃cquid faciãt: honorauit ille penã suã: iã crucem suam in omib⁹ frontib⁹ fixit: impi⁹ insultare ꝑmittiť: seuire nõ permittiť: ſʒ tamẽ ex eo qd̃ lingua promit: intelligiť q̃d gestet ĩ corde. †Striderũt in me dentibus suis. Dñe quãdo respicies: restitue animã meã †ab astutijs eoꝝ: a leonib⁹ vnicã meã. Nobis eñ tarduʒ est: ⁊ ex ꝑsona nostra hoc dictũ est: qñ respicies: id ẽ qñ videbim⁹ vindictã de his qui nobis insultant: qñ illã viduã iudex tedio victus exauditur⁹ ẽ. Verũtamẽ iudex noster nõ tedio: sed amore differt salutẽ nostrã: ratione nõ inopia: nõ q̄r non potest: et modo subuenire: sed vt numer⁹ omniũ nostrũ vsq̃ in finẽ possit impleri. Et tamẽ nos ex desiderio quid dicim⁹: Domine quãdo respicies: restitue animã meam ab astucijs eorũ: a leonib⁹ vnicã meã: id est ecclesiam meam a seuientibus potestatibus. Denique vis nosse quid sit illa vnica: Lege sequẽtia.

Alia lr̃a. †frenduerũt.

Alia lr̃a. †malignitate.

Cõfitebor tibi domine ĩ ecclesia magna: in populo graui laudabo te. Plane in ecclesia multa cõfitebor tibi: in populo graui laudabo te. Fit eñ cõfessio in omni multitudine: sed nõ in omnib⁹ deus laudať. Tota multitudo audit cõfessionem nostrã: sed nõ in omni multitudine laus dei est. In ista eñ omni multitudine: id est in ecclesica: que toto orbe terraꝝ diffusa est: palea ẽ ⁊ frumentũ. Palea volat: frumentũ manet: ideo in populo graui laudabo te. In graui populo quem ventus tẽptationis non aufert: ĩ his deus laudatur: Nã in palea blasphemať semper. Quãdo palea nostra attẽdiť quid diciť: Ecce quomodo viuunt christiani: ecce quid faciunt christiani: Et fit qd̃ scriptum est: Quoniaʒ nomẽ meũ ꝑ vos blasphemať in gentibus. Inique inuide aream inspicis: qui totus ĩ palea es: non tibi facile grana occurrunt: quere et inuenies populũ grauem: in quo dnĩ laudes vis inuenire: Esto talis. Nam si non fueris talis: difficile est vt nõ omnes tales tibi videanť: qualis es. Et ꝯparãtes ait apostol⁹: semetipos in semetipis nõ intelligũt: In ꝑplo graui laudabo te. Nõ †insultẽt mihi qui aduersanť mihi inique. Insultãt eñ mihi de palea mea. Qui oderũt me gratis. Hoc ẽ quib⁹ nihil nocui. Et †annuẽtes oclis. Hoc est hypocrite simulati. Quoniã mihi quidẽ pacifice loquebanť: Quid est annuẽtes oculis: Pronũciantes vultu qd̃ in corde nõ gestant. Et annuẽtes oculis q̃ sunt: Quoniã mihi quidẽ pacifice loquebanť. †Et ĩ sup irã dolose cogitabãt. Et dilatauerũt †in me os suũ: Primo annuẽtes oculis: leones illi querentes rapere ⁊ deuorare: ꝑmo blandiẽtes pacifica loquebanť: ⁊ super iram dolose cogitabant. Que pacifica loquebanť: Magister scimus: q̄r nullius ꝑsonam accipis: ⁊ ĩ veritate viã dei doces: licet dare tributũ cesari: an nõ licet. Mihi quidẽ pacifica loq̄bãtur. Quid ergo: Eos tu nõ agnoscebas: ⁊ fallebant te oculis annuẽtes. Immo agnoscebat: ideo ait: Quid me temptatis hypocrite: Postea dilatauerũt in me os suũ: clamantes: crucifige crucifige. Dixerũt euge euge viderũt oculi nostri. Hoc iã insultãdo euge euge: ꝓphetiza nobis christe. Quomodo simulata erat pax ipoꝝ: qñ temptabant de numo: sic iam insultatoria laus eoꝝ. Dixerũt euge euge viderũt oculi nostri: id est facta tua: mirabilia tua: hic est christus: si ipe est christus descendat de cruce ⁊ credim⁹ ei: alios saluos fecit: seipm saluum facere non potest. Viderũt oculi nostri. Hoc est totuʒ quod se iactabat: quod se filium dei dicebat. Domin⁹ auteʒ patiens herebat in cruce: non potentiã perdiderat: sed patientiã demõstrabat. Quid enim illi erat magnũ de cruce descendere: qui potuit postea de sepulchro resurgere: Sed cessisse videtur insultantibus: et hoc oportebat: vt resurgens suis se ostende-

Alia lr̃a. †supgaud

Alia lr̃a. †annuũt.

Alia lr̃a. †Et ĩ irac terre loqu dolos.

ret: et non illis in magno sacramento: quia
resurrectio ipsius vitam nouam significa-
bat: vita autē noua amicis nota est: nō ini-
micis. **Vidisti domine ne sileas:**
Quid est ne sileas? Judica. De iudicio et
eni dicit quodā loco. Tacui: nunqd semꝑ
tacebo? Et de dilatiōe iudicij dicit pecca-
tori: Hec fecisti ⁊ taci: suspicatus es iniqta
tem: qđ ero tibi similis. Quō tacet q̇ loquit
ꝑ ꝓphetas: qui loquit ore suo in euāgelio:
qui loquit ꝑ euāgelistas: qui loquitur per
nos quando verum dicimus. Quid ergo
silet? A iudicio nō a p̄cepto: nō a doctrina.
Hoc autē iudiciū ipius vocat quodāmo-
do ꝓpheta ⁊ p̄dicit: Vidisti dn̄e ne tacue-
ris. id est qꝛ nō silebis: qꝛ necesse ē vt iudi-
ces. **Domine ne discedas a me.** Do-
nec veniat iudiciū ne discedas a me: sicut
ꝓmisisti: Ecce ego vobiscū sum vsqꝫ in cō
summationē seculi. **Exurge domine
⁊ intende iudicio meo.** Cui iudicio?
Quia tribulatus es: qꝛ laborib⁹ ⁊ dolori-
bus cruciatus es. Nōne ista etiā multi ma
li patiunt? Cui iudicio? Ideo iustus: qꝛ ista
patert. Nō. Sꝫ quid? Judicio meo. Quō
sequit: Intēde iudicio meo. **Deus me⁹
⁊ dn̄s meus in causam meā.** Nō in
penā meā: sed in causam meā. Nō in id qđ
mecū habet latro ꝯmune: sed in illud quo
beati qui ꝑsecutionez patiunt ꝓpter iusti-
ciā. Hec eīm causa discreta est. Nam pena
similis ē bonis ⁊ malis. Itaqꝫ martyres nō
facit pena: sed causa. Nam si pena marty-
res faceret: omīa metalla martyrib⁹ plena
essent: omnes catene martyres traherent:
omnes q̇ gladio feriunt coronarent. Ergo
discernatur causa: Nemo dicat: quia pati-
or iustus sum: qꝛ ip̄e qui p̄mo passus ē: iđo
magnā exceptionē addidit: Beati q̇ ꝑse-
cutionē patiunt ꝓpter iusticiā. Nam multi
habentes bonā causam faciūt ꝑsecutionē:
⁊ habētes malā causam patiunt ꝑsecutio-
nē. Si enim ꝑsecutio non posset fieri bene:
nō diceret in psalmo: Detrahentē ꝓximo
suo occulte: hunc ꝑsequebar. Deinde fra-
tres pater bonus ⁊ iustus: nōne ꝑsequit fi-
liū luxuriosum? Persequit vitia eius: non
ipsum. nō quod genuit: sed quod ille addi
dit. Medic⁹ nempe qui ad salutē adhibet:
nōne ferro plerumqꝫ armatur? Sed contra
vulnus: nō contra hominē: secat vt sanet:
⁊ tamē cum secat egrotuꝫ dolet: ille clamat
resistit: ⁊ si forte febre mentē ꝑdiderit: etiaꝫ
medicū cedit: nec tamē ille desistit a salute

egrotantis qđ nouit facit: illū maledicentē
cōuiciantē non curat. Nonne excitant cū-
cti letargici ne somno graui premant ī mor
tē? Et hoc patiunt a filijs suis quos carissi
mos genuerūt: Et nō est car⁹ filius: nisi fue
rit dormiēti patri molestus. Letargici exci-
tant: frenetici ligant: sed tamē vtriqꝫ aman
tur. Nemo ergo dicat: ꝑsecutionez patior:
nō ventilet penam: sed probet causam: Si
causam non ꝓbauerit: numeret cum iniqs.
Ideo q̄ꝫ vigilanter: q̄ꝫ optime hic cōmen-
dauit: Domine intēde iudicio meo: nō pe
nis meis: deus me⁹ ⁊ domin⁹ meus in cau
sam meā. **Judica me dn̄e ꝭm iusti-
ciā meā:** Hoc est in causam meā. Nō ꝭm
penam meā: sed ꝭm iusticiā meā. Domine
deus me⁹: id est ꝭm hoc me iudica. **Et nō** Alia lr̄a.
†insultent in me inimici mei. No † supgaudeāt. mihi.
dicant in †corde suo euge euge ani- † cordib⁹ suis.
me nostre: Id est fecim⁹ qđ potuim⁹: oc-
cidimus: abstulim⁹: nō dicant: ostēde qui a
nihil fecerūt: non dicant: absorbuim⁹ euꝫ.
Unde illi martyres dicūt: nisi quia domi-
nus erat in nobis: fortasse viuos absorbu-
issent nos. Quid ē absorbuissent nos? In
corpus suū traiecissent nos. Hoc eīm ab-
sorbes qđ in corpus tuuꝫ traijcis. Vult te
mūd⁹ absorbere: tu absorbe mūdū: ⁊ trai-
ce illū ī corpus tuū: macta ⁊ māduca. Qđ
Petro dictū est: Macta ⁊ māduca: occi-
de in eis qđ sunt: fac eos qđ tu es. Illi aūt
ꝯtra si tibi ꝑsuaserint impietatē: absorbebe
ris ab eis: non quādo ꝑsequūtur te ab his
absorberis: sed quādo tibi ꝑsuadent quod Alia lr̄a.
sunt. **Nec dicant †absorbuim⁹ eum.** † deuorauim⁹
Tu absorbe corp⁹ paganorū. Quare cor-
pus paganorū? Vult te absorbere: fac illi
quod vult facere. Ideo fortasse vitul⁹ ille
cōminutus ī aquam missus: ⁊ populo da-
tus est: vt absorberet ab israel corpus im-
piorū. **Erubescāt et reuereant sil'
qui gratulant malis meis. In-** Alia lr̄a.
duant cōfusione ⁊ †verecūdia: Ut † reuerētia.
nos illos absorbeamus erubescentes ⁊ cō Alia lr̄a.
fusos. **Qui maligna loquūtur †ad-** † sup.
uersum me. Illi erubescant: illi confun-
dant. Quid tu? Iaꝫ caput cum membris?
**Exultent et letentur qui volunt
iusticiam meam:** Qui descrint corpo-
ri meo. **Et dicant semper magnifice-
tur dominus qui volunt pacem ser-
ui eius. Et lingua mea medita-
bitur iusticiam tuam: tota die lau-
dem tuam.** Et cui⁹ lingua durat medi-

tari tota die laudẽ dei. Ecce modo paulo
longioꝛ sermo factꝰ est: fatigamini tota die
deũ laudare q̇s durat: Suggero remediũ:
vnde tota die laudes deũ si vis: quicquid
egeris bene age: ꝛ laudasti deũ. Qñ cãtas
hymnũ: laudas deũ. Lingua tua q̇d agit:
nisi laudet cõsciẽtia tua: Et quotiẽs tu ces-
sasti ab hymno cantãdo: discedis vt refici-
aris: noli inebriari: ꝛ laudasti deuꝫ. Disce-
dis vt dormias: noli surgere ad malefaciẽ-
dũ: ꝛ laudasti deũ. Negocia agis: noli frau-
dem facere: ꝛ laudasti deũ. Agrũ colis: no
li fraudẽ facẽ: ꝛ laudasti deũ. Agrũ colis:
noli litẽ mouere: ꝛ laudasti deũ. In inocẽ-
tia operũ tuoꝝ prepara te ad laudandum
deum tota die.

Explicit Tractatus de ps̃. XXXIIII.

Incipit Tractatus de ps̃. XXXV.

Prefatio.

Intendat caritas vestra paululũ tex-
tũ ꝛ mysteria psalmi huiꝰ ꝛ curramus
eum: qꝛ in multis locis aptus est. Ubi aũt
obscuritatis necessitas: nos inmorari coege
rit: tolerabitis fructus discendi.

Expositio psalmi.

Dixit iniustus vt delinquat ĩ
semetipso: non est timoꝛ dei
ante oculos eius. Nõ vnũ ho
minẽ: sed genꝰ hoim iniquoꝝ dicit: qui sibi
aduersanẽ: nõ intelligẽdo vt bñ viuãt: non
quia nõ possunt: sed qꝛ nolũt. Aliud ẽ eñ
quãdo quisq꜄ conaẽ aliquid itelligere: ꝛ ꝑ
infirmitatẽ carnis nõ põt: sicut dicit quo-
dã loco scriptura: qꝛ corpꝰ qđ corrũpiẽ ag-
grauat animã: ꝛ deprimit terrena inhabita
tio sensum multa cogitantẽ. Aliud aũt qñ
ꝑniciosius agit aduersus seipm̃ coꝛ huma-
nũ: vt quod possit intelligere: si bona volũ
tas accederet nõ intelligat: non qꝛ difficile
est: sed quia volũtas aduersa est. Hoc aũt
fit: dum amant peccata sua: ꝛ oderũt pre-
cepta dei. Sermo eñ dei aduersarius tuus
ẽ: si tu amicꝰ sis iniq̇tatꝭ tue. Si aũt aduer-
sarius sis iniq̇tatis tue: sermo dei amicus
tuus est: ꝛ aduersariꝰ iniq̇tatis tue. Si ergo
odisti iniq̇tatẽ tuã: iungis te sermoni dei: ꝛ
eritis duo aduersus illã perimẽdã: tu ꝛ ser-
mo dei. Tu eñ per te ex viribus tuis nihil
potes: adiuuat te ille qui tibi sermonẽ mi-
sit: ꝛ vinciẽ iniq̇tas: Si tu illã odisti: ꝛ deus
dimisit ꝛ eris liber: Si aũt ipsã diligas: cõ-
trariũ est tibi intelligere quicq̇d ꝯtra illam
dicitur. Fac hominẽ querẽ quõ sit equalis
filius patri: credidit: querit: intelligere nõ-
dum potest. Magna eñ res ẽ: ꝛ vires ma
iores desiderat vt possit capi: ꝛ est initiũ fi-
dei qđ custodit animã donec roboreẽ. La-
cte nutriẽ vt ꝑueniat ad habitudinẽ ꝛ firmi
tatẽ cibi solidioris: vt possit intelligere: In
ꝑncipio erat v̇buꝫ: ꝛ verbũ erat apud deũ:
ꝛ deus erat verbũ. Anteq꜄ hoc possit nu-
tritur in fide: ꝛ conatur intelligere: vt intel-
ligat quãtũ deus dederit. Nũquid et hoc
cum conatu intelligit: Qđ tibi fieri nõ vis
alij ne feceris. Ut quia nõ vis pati iniq̇ta-
tem: nõ facias iniq̇tatẽ: qꝛ nõ vis pati do-
lum ꝛ insidias: nõ insidierꝭ alteri. Hoc aũt
cũ non vis intelligere: volũtati tue tribuiẽ.
Ideo dixit iniustus: vt delinquat in semet
ipso. Proposuit delinquere: sed nũquid q̇
ꝓponit delinquere publice hoc dicit: ꝛ nõ
in semetipo: Quare in semetipo: Quia hõ
illũ non videt. Quid ergo: quia hõ nõ vi-
det: In ipo corde vbi sibi dic̃: vt deliquat:
deus ibi non videt: Uidet ibi deus: sed q̇d
sequiẽ: Non est timoꝛ dei ante oculos eiꝰ.
Ante oculos timoꝛ hominũ est. Nõ audet
eñ publice ꝯfiteri iniquitatẽ: ne vel repre-
hendaẽ: vel damneẽ ab hominibꝰ. Discedit
autẽ a cõspectu hominũ. Quo: Ad semet-
ipsum ducit se intro: ꝛ nemo illũ videt: vbi
meditaẽ dolos ꝛ insidias: et delicta nemo
videt. Posset ꝛ nec ibi apud se meditari: si
cogitaret qꝛ deus illũ videt: sed quia nõ ẽ
timoꝛ dei ante oculos eius: cum discesserit
a cõspectu hominũ ad coꝛ suũ: ibi quẽ ti-
meat: Nũquid nõ est p̃sens deus: Sed nõ
est timoꝛ dei in cõspectu eiꝰ. Meditatur g̊
dolos ꝛ sequiẽ. Forte latet illum: qꝛ deꝰ ibi
videt: ꝛ iam ostendit qđ dicere ceperã. La-
tet illum sed volentem: quia contra se fecit
nolens intelligere. Quoniã dolose
egit in cõspectu eiꝰ: In cuiꝰ cõspectu:
Cuiꝰ timoꝛ nõ est ante oculos eius q̇ dolo- Alia lra.
se egit. Ut † inueniret iniq̇tatẽ suam † inueniaẽ
ꝛ odisset. Iste sic egit vt nõ iueniret: Sũt tas eiꝰ ad
eñ homies q̇ quasi conanẽ querere iniqui-
tatẽ suã: ꝛ timent illã iuenire: quia si illã in-
uenerint diciẽ illis: recedite ab illa. Hec fe-
cisti anteq꜄ scires: iniquitatẽ fecisti cũ esses
in ignorãtia. Dat deꝰ veniã: modo cogno-
uisti eã: dimitte eã vt possis facile ignoran
tie tue veniam dare: vt libera fronte dicas
deo: Delicta iuuẽtutꝭ mee: ꝛ ignorãtie mee
ne meminerꝭ. At illã q̄rit ac timet ne inue-
niat illã: dolose eñ q̄rit. Nõ sciebã: qꝛ pec-
catũ est: Quãdo dicit homo: Cuꝫ viderit:
quia peccatum est: ꝛ destiterit facere ipsum

petitū: qḋ iō faciebat: q̄ igrabat. Vere sic
noluit nosse iniq̄tatē: vt inueniret ⁊ odisset.
Nunc aūt multi dolose agunt: vt inueni-
ant iniquitatē suam: Id est nō ex aīo agūt
inuenire ⁊ odisse. Sꝫ q꞉ in ip̄a inq̄sitiōe do
lus ē: in inuentione defensio iniq̄tatis erit:
Cū eni inuenerit iniquitatē: ecce iam ma-
nifestū est illi: q꞉ iniquitas ē: noli illā face-
re. Et ille q̄ dolose agebat vt inueniret: iaꝫ
inuenit: ⁊ nō odit. Quid eni dicit? Qm̄ mul
ti hoc faciunt: ⁊ q̄s h̄ nō facit? Et nūquid
oēs perditurus ē deus? Aut certe h̄ dicit
si nollet deꝰ illā fieri: viuerent hoīes q̄ ista
cōmittunt. Vides q꞉ dolose agebas ad in
ueniendā iniquitatē tuā. Nā si nō dolose:
sed sinceriter ageres: iā īuenisses ⁊ odisses:
modo inuenisti ⁊ defendis. Dolose ḡ age
bas cū quereres. **Verba oris eiꝰ in
iquitas ⁊ dolus: noluit intellige-
re vt bene ageret.** Videtis: q꞉ volūtati
illud tribuit: q꞉ sunt hoīes qui volūt intel-
ligere: ⁊ nō possunt. Sūt autē hoīes q̄ no-
lunt intelligere: iō nō intelligunt. Noluit ī
telligere vt bn̄ ageret. **Iniquitatē me
ditatus ē in cubili suo.** Quid dixit in
cubili suo? Dixit iniustus: vt delinquat ī se
metip̄o. Qḋ dixit sup̄ius in semetip̄o: hoc
hic dixit ī cubili suo. Cubile nostrum ē coꝛ
nostrū: ibi tumultū patimur male cōscie:
⁊ ibi req̄escimus: qn̄ bona cōscia est. Qui
amat cubile cordis sui: aliq̄d boni ibi agat:
Ibi est cubile: vbi nos dn̄s Jesus christꝰ
iubet orare. Intra in cubiculū tuū: ⁊ clau-
de ostium tuum? Quid est claude ostium
tuum? Noli talia expectare de deo que fo
rinsecus sūt: sed ea que intrinsecꝰ sunt. Et
pater tuus qui videt in abscondito reddet
tibi. Quis ē qui nō claudit ostiū? Qui ta-
lia petit a deo ꝓ magno: ⁊ ibi cōstituit oēs
p̄ces suas: vt accipiat ea q̄ sunt huiꝰ seculi
bona. Patet ostiū tuum: turba videt cum
oras. Quid ē claudere ostiū tuū? Vt h̄ pe
tas a deo: qḋ solus deꝰ nouit quō tibi det.
Quid est hoc propter qḋ claudis ostium
⁊ petis? Qḋ oculꝰ n̄ vidit: nec auris audiuit:
nec ī coꝛ hoīs ascēdit. Et forte n̄ ascedit in
ip̄m cubile tuū: id ē ī coꝛ tuū. Sꝫ deꝰ nouit
quid tibi daturus est. Qn̄ aūt erit? Qn̄ re
uelabitur dn̄s: qn̄ apparebit iudex. Quid
eni manifestius: q̄ꝫ qḋ dicturus ē ad dexte
rā positis: Venite benedicti patris mei: p̄
cipite regnū qḋ vobis paratū ē ab origine
mundi: Audient hec illi qui ad sinistram
erūt: ⁊ gemēt infructuosa penitētia: q꞉ cuꝫ
ita viuerēt eam fructuose noluerūt agere.
Quō gemēt? Quia nō ē illis locꝰ correcti-
onis. Audient aūt ⁊ ip̄i: Ite in ignē etn̄ū:
qui p̄paratus ē diabolo ⁊ angelis eiꝰ. Iste
ē auditus malus. Nā iusti ad auditum bo
nū gaudebūt. Sic eni scriptum est: In me
moria eterna erit iustus: ab auditu malo n̄
timebit. A quo auditu malo? Quē auditu
ri sunt illi: Ite ī ignē eternū. Deꝰ eni q̄ pōt
supra q̄ꝫ petimus: aut intelligimꝰ facere: oc
cultū gemitū nostrū q̄rit: vt in ꝯspectu eiꝰ
placeamꝰ: ⁊ nō nos quasi d̄ iusticia nostra
ante hoīes iactemus. Qui eni de iusticia
sua placere vult hoībus: nō eo fine vt ho-
mines qui cū vidēt deū laudēt: sed ea ītē-
tione vt ip̄e laudet̄: nō claudit ostiū cōtra
strepitū: q꞉ patet ostiū in illo strepitu: ⁊ nō
audit deus: quō audire vult in cubili. Er-
go coꝛ nostrū laboremus mūdare: vbi pos
sit nobis bn̄ eē. Nouit charitas vr̄a: q̄ꝫ mul-
ti multa patiunt̄ in publico: in foro: in in-
iurijs: in cōtentionibꝰ: ⁊ molestijs negoci-
orū. Quō quisq̄ꝫ fatigatus negocijs foris
currit ad domū suā: vt ibi req̄escat: et dat
opam cito finire negocia q̄ foris sunt: ⁊ tol
lere se ad requiē in domū suā. Iō eni vnus
q̄sq̄ꝫ domū suā hꝫ: q꞉ ibi req̄escit. Si vero
⁊ ibi molestias patiat̄: vbi pōt req̄escere.
Quid ergo bonū ē? Vt vel in domo sua re
quiē habeat. Si aūt patit̄ foris inimicos: ī
tus forte malā vxorem: ꝓcedit in publicū.
Cū vult req̄escere ab his q̄ foris sunt ītrat
in domū: qn̄ ibi nec req̄escit: nec foris req̄e
scit: vbi erit requies? Saltē ī cubiculo coꝛ-
dis: vt tollas te ad interiora ꝯscie tue: Si
tibi inuenisti forte cōiugē que tibi nō faci-
at amaritudinē sapientiā dei: cū ip̄a cōiun
gere: quiesce intus in cubiculo tuo: nō īde
te eijciat fumus male cōscie. At ille vt me
ditaret̄ dolos illuc se tollebat: de quo loq̄-
tur ista scriptura: vbi hoīes nō vidēt: ⁊ ta-
lia ibi meditabat̄: vt nec in ip̄o corde req̄e
sceret. Iniquitatē meditatꝰ ē in cubili suo.
Astitit omni vie nō bone. Quid est
astitit? Perseuerant̄ peccauit. Vn̄ ⁊ de q̄-
dam pio ⁊ bono dicit̄: Et in via peccatoꝝ
nō stetit: Quō ille nō stetit: sic iste astitit.
Maliciā autem nō † odio habuit. Alia lr̄a. † odiuit.
Ibi ē finis ibi fructus: si nō pōt nō habere
maliciā: vel oderit illam. Cum enim odisti
illā: vix tibi surrepit vt aliquid mali facias.
Est eni peccatū ī mortali corpore. Sꝫ q̄d
dicit Ap̄ls? Nō regnet peccatū ī vr̄o moꝛ
tali corpore: ad obediendū desiderijs eiꝰ.

Qñ incipit nõ esse? Qñ cõplebit̃ in nobis
qđ ait: Cũ corruptibile hoc induerit incor
ruptionẽ: ⁊ mortale h̃ induerit immortali-
tatẽ. Anteꝗ̃ h̃ fiat est delectatio iniq̃tatis
in corpe: ꝫ maior est delectatio voluptat̃:
Verbis sapiẽtie p̃ceptis dei: vince pecca
tũ ⁊ voluptatẽ ei⁹. pctm̃ ⁊ iniquitatẽ ode-
ris vt iũgas te deo qui tecum illud oderit.
Jam cõiunctus mẽte legi dei: mente serui
legi dei. Et si carne ꝑpterea seruis legi pec
cati: q᷑ sunt in te delectationes q̃dã carna
les: tũc nulle erũt qñ iã nõ pugnabis. Ali-
ud ẽ nõ pugnare: ⁊ eẽ in pace vera atq̃ ꝑ-
petua. Aliud pugnare ⁊ vincere: aliud pu
gnare ⁊ vinci: aliud nec pugnare ꝫ trahi.
Sũt eñi hoies ꝓrsus q̃ nõ pugnãt: qualis
est iste: de quo loquit̃. Cũ eñi dicit maliciã
nõ odio habuit: quõ pugnat cõtra eã quã
nõ odit? Iste a malicia trahit̃ nec pugnat.
Sũt aũt qui pugnare incipiũt: ꝫ q᷑ de viri
bus suis p̃sumũt: vt ostẽdat illis deus: q᷑
ipse vincit si se hõ subiungit deo: ⁊ pugnã
tes vincũt̃: ⁊ cũ quasi ceperint tenere iusti
ciã fiunt supbi ⁊ eliduntur. Isti pugnãt ꝫ vin
cunt̃? Quis ẽ aũt qui pugnat ⁊ nõ vincit̃?
Qui dicit: Video aliã legẽ i mẽbris meis
repugnantem legi mẽtis mee. Vide repu-
gnãtẽ legẽ legi mẽtis sue. Vide repugnãtẽ
sed nõ đ viribus suis p̃sumẽtẽ: iste ideo vi
ctor erit. Quid eñi sequit̃? Infelix ego hõ
quis me liberabit de corpe mortis huius?
Gratia dei ꝑ Jesũ christũ dñm nr̃m. Pre
sumit de eo q̃ iussit vt pugnet ⁊ vincat ho-
stẽ: adiutus ab adiuuãte. Iste autem mali
ciam odio habuit. Dñe in celo mi-
sericordia tua ⁊ veritas tua vsq̃ ad
nubes. Nescio quã misericordiã ipi⁹ di
cit q̃ in celo ẽ. Est eñi misericordia dñi: ⁊ i
terra. Habes scriptũ: Misc̃dia dñi plena
ẽ terra: De qua g̃ misc̃dia loquit̃ cu᷒ dicit
Dñe in celo misc̃dia tua. Munera dei ꝑ-
tim tp̃alia sunt atq̃ terrena: ptim eterna ⁊
celestia. Qui ꝓpter hoc colit deũ: vt terre
na ista ⁊ tẽporalia accipiat q̃ omnib⁹ p̃sto
sunt: quasi adhuc vt pec⁹ ẽ: Vtit̃ quidem
misc̃dia dei: ꝫ nõ illa quã expectaturus ẽ:
q̃ non dabit̃ nisi solis iustis sanctis bonis.
Que sunt munera q̃ oibus abũdãt? Qui
solẽ suũ oriri facit super bonos ⁊ malos: ⁊
pluit sup iustos ⁊ iniustos. Quis nõ hab᷒
istã misc̃diam dei? Primo vt sic discernat̃
a pecorib⁹: vt rõnale sit aial quo possit de-
um itelligere: deide frui ista luce: isto aere:
pluuia: fructib⁹: diuersitate tẽpoꝝ: solacijs

terrenis: salutecorporis: affectu amicorũ:
salute dom⁹ sue. Oia ista bona sunt ⁊ dei
munera sũt. Ne putetis frẽs qđ aliquis il-
la poterit dare: nisi vn⁹ deus. Quicũq̃ g̃
nõ expectant ista nisi a dño: multũ interest
int̃ hos ⁊ eos q̃ illa q̃rũt aut a demonibus
aut a sortilegis aut a mathematicis. Isti
eñi duob⁹ modis miseri sunt: q᷑ ⁊ terrena
sola bona desiderãt: ⁊ non ab eo petũt qui
dat oia bona. Qui g̃ ista bona desiderant
⁊ i his bonis felices eẽ volũt: ⁊ ista sola pe
tũt a deo: h̃ q̃dẽ meliores sũt: q᷑ a deo ea pe
tũt ꝫ adhuc ꝑiclitãt̃. Dic aliq̃s. Quare ꝑi
clitant̃? Aliquãdo eñi ↄsiderãt res huma-
nas: ⁊ vident ista oia bona terrena q̃ desi-
derãt: habere atq̃ abũdare ipios ⁊ iniq̃s:
⁊ putãt q᷑ ꝑdiderũt mercedẽ colẽdi deũ:
q᷑ id qđ mali habẽt: aut ipi nõ habent cũ
ipi colũt deu᷒ quẽ nõ colũt illi: aut aliquã
do illi qui colunt non habent: ⁊ illi habent
qui blasphemant: ergo in ꝑiculo sunt ad-
adhuc. Hic aũt vere intellexit quã miseri-
cordiã dep̃cet̃ a deo. Dñe in celo misc̃dia
tua ⁊ veritas tua vsq̃ ad nubes: id est mi-
sericordia quedã quã donas sanctis tuis
celestis ẽ: non terrena: eterna est: tẽporalis
ñ ẽ. Et quõ illã potuisti annũciare hoib⁹?
Quia veritas tua vsq̃ ad nubes. Nã q̃s
posset nosse celestẽ misc̃dia᷒ dei: nisi ãnũci
aret de⁹ hoibus. Quõ illam annũciauit?
Mittẽdo veritatem suam vsq̃ ad nubes.
Que sunt nubes? predicatores verbi dei.
Vñ quodã loco de⁹ irat⁹ est cuidã vinee.
Intelligit eñi quãtum puto charitas vr̃a:
Audiuit eñi Esaiã ꝓpheta᷒: vbi dicit de q̃
dã vinea: Expectaui vt faceret vuã: fecit
aũt spinas. Et ne q̃s putaret de vinea ista
visibili dicere: sic cõclusit. Vinea aũt dñi
sabaoth dom⁹ isrl̃ ẽ: ⁊ hõ iuda: nouellũ di-
lectũ. Ergo ipsã vineã increpabat quã dñs
expectauit vt faceret vuã: fec̃ autẽ spinas.
Et q̃d ait: Mãdabo nubib⁹ meis ne plu-
ant sup eã. Irat⁹ deus h̃ dixit. Mandabo
nubibus meis ne pluãt sup eã: et vere fcm̃
ẽ. Missi sunt eñi p̃dicatores apl̃i: sic habe
mus in actib⁹ aploꝝ. Q᷑ apl̃s Paul⁹ vo-
lebat p̃dicare iudeis: ⁊ inuenit ibi nõ vuã:
sed spinas. Ceperũt eñi ꝓ bonis mala red
dere: ⁊ ꝑsequi: Et ait tãq̃ implẽs qđ dcm̃
ẽ. Mãdabo nubib⁹ meis ne pluãt sup eã:
Ad vos missi eram⁹: sed q᷑ respuistis vbu᷒
dei: ecce cõuertimur ad gentes. Ergo im-
pletũ ẽ: mandabo nubib⁹ meis ne pluant
sup eã: Vsq̃ ad nubes veritas tua venit:

Nō nobis per nubes potuit nūciari miseri
cordia dei que in celo est: ⁊ nō in terra. Et
reuera frēs: nubes sūt p̄dicatores verbi ve
ritatis. Quādo minat̄ p predicatores: de⁹
tonat p nubes. Qñ miracula facit p p̄dica
tores: de⁹ choruscat p nubes: terret p nu
bes: ⁊ irrigat p pluuiā. Predicatores ḡ isti
p quos p̄dicat̄ euāgeliū dei: nubes dei sūt:
Speremus ḡ misc̄diam: ꝫ illā q̄ in celo est:

Alia lra. tuo bз

Justicia tua sicut mōtes dei: iu
dicia tua sicut multa abyssus. Qui
sūt mōtes dei? Judicia tua sicut multa ab
yssus. Qui sunt mōtes dei? Qui dicti sūt
nubes: ipsi sunt ⁊ mōtes dei: magni p̄dica
tores montes dei. Et quō qñ orit̄ sol prius
luce mōtes vestit: ⁊ inde lux ad humillima
terraꝝ descendit: sic qñ venit dñs noster
Jesus christus: prius radiauit in altitudi
nē aploꝝ: prius illustrauit montes: ⁊ sic de
scendit lux ei⁹ ad cōuallē terraꝝ: ⁊ iō q̄daꝫ
loco dicit in psalmo: Leuaui oculos meos
ad mōtes: vnde veniet auxiliū mihi. Sed
noli putare: q꞉ ipi mōtes tibi dabūt auxili
um. Accipiunt eni qd̄ dēt: nō de suo dāt.
Et si remāseris in mōtib⁹: nō erit spes tua
in illo qui illuminat mōtes: ꝫ spes tua ⁊ p̄
sumptio tua in dño debet eē. Auxiliū aūt
veniet tibi de montib⁹: q꞉ scripture p mon
tes tibi ministrate sunt: p magnos p̄dicato
res veritatis. Sed noli in illis figere spem
tuā: Audi quid dicat cōsequēter. Leuaui
oculos meos ad mōtes: vnde veniet auxi
liuꝫ mihi. Quid ergo? Mōtes tibi dabūt
auxiliū? Nō. Audi sequētia. Auxiliū me
um a dño: qui fecit celū ⁊ terrā. De monti
bus veniet auxiliū: ꝫ nō a mōtib⁹: Et a q̄?
A dño qui fecit celū ⁊ terrā. Erāt montes
alij p quos vnusq̄sq꞉ cum duceret nauim
naufragiū faciebat. Emersert eni p̄ncipes
heresiū ⁊ mōtes erāt. Arri⁹ mōs erat: Do
natus mōs erat. Maximian⁹ mō q̄si mōs
factus ē. Multi in istos mōtes attēdētes
⁊ terrā desiderātes: cū de fluctib⁹ volūt li
berari: ad saxa cōpulsi sunt: ⁊ naufragiū i
ēra fecerūt. A talib⁹ montib⁹ ñ seducebat̄
ille: qui ait. In dño cōfido quō dicitis aie
mee: transmigra in mōtes sic passer. Nolo
sit spes mea in Arrio: nolo i Donato. Au
xiliū meū a dño qui fecit celū ⁊ terrā. Di
scite quātū presumatis de deo: ⁊ quātum
tribuatis hominibus: q꞉ maledictus ois q̄
spem suā i hoīe ponit. Modestissime ⁊ hu
militer sanct⁹ apl's Paul⁹ zelans vere ec
clesiā: sed spōso nō sibi: ⁊ horrēs illos quā

do voluerūt dicere: Ego sum Pauli: ego
appollo: suam p̄sonā poti⁹ assumpsit: q꞉ cal
caret ⁊ cōtēneret: vt xp̄m glorificaret. Nū
quid Paulus p vobis crucifixus ē: aut i
noīe Pauli baptizati estis? Repellit eos a
se: ꝫ vt mittat ad christū. Nō vult a sponsa
amari p sponso: nec amicū sponsi. Amici
eni spōsi apli. Huic spōso ⁊ ille hūilis Jo
annes: q̄ putabat̄ christus zelabat. Unde
ait: Nō sū ego xp̄s: ꝫ qui post me venit ma
ior me ē: cui⁹ nō sum dign⁹ corrigiā calcia
mēti soluere. Uere q꞉ tm̄ se hūilians: osten
dit se nō eē sponsū: ꝫ amicū sponsi: ⁊ ideo
ait. Qui habet sponsam spōsus ē: amicus
āt spōsi q̄ stat ⁊ audit eū: ⁊ gaudio gaudꝫ
ppter vocē spōsi. Et si amic⁹ spōsi mōs ē:
nō tm̄ a se hꝫ lucem mōs: ꝫ audit: ⁊ gaudio
gaudet ppter vocē spōsi. Nos inq̄t de ple
nitudine eius accepim⁹. De cui⁹ plenitu
dine? Illius qui erat lumē verū: qui illumi
nat oēm hoīem venientē in hūc munduꝫ.
Huic ḡ zelabat ⁊ eccliam: apl's dicēs. Sic
nos existimet hō quasi ministros christi et
dispensatores mysterioꝝ dei: hoc est leua
ui oculos meos in mōtes: vnde veniet au
xiliū mihi: Sic nos existimet homo q̄si mi
stros christi ⁊ dispensatores mysteriorum
dei. Sed ne iteꝝ spes tua figat̄ in mōtibus
⁊ non sit in deo: audi: Ego plātaui: apollo
rigauit: ꝫ de⁹ incremētū dedit: Et neq꞉ qui
plātat ē aliq̄d: neq꞉ qui rigat: ꝫ qui icremē
tum dat deus: Jā ergo dixisti. Leuaui ocu
los meos ad mōtes: vnde veniet auxiliuꝫ
mihi: Sꝫ q꞉ neq꞉ qui plantat ē aliq̄d: neq꞉
qui rigat: dicat auxiliū meū a dño qui fec
celum ⁊ terrā. Et iusticia tua sicut montes
dei: id ē mōtes implent̄ iusticia tua. Judi
cia tua sicut multa abyssus. Abyssum dic
p̄funditateꝫ peccatoꝝ: quo quisq꞉ p̄uenit
cōtēnendo deū: sicut quodam loco dicit:
Dedit illos deus in concupiscentias cor
dis eorum facere que nō cōueniunt. Intē
dat charitas vestra: Magna res ē: Ma
gna res agit̄: Quid ē h? Dedit illos deus
in ↄcupiscētias cordis eorū: facere que nō
ↄueniūt. Ergo si de⁹ illos dedit in cōcupi
scētias cordis eoꝝ: facere q̄ nō ↄueniūt: iō
faciūt tāta illa mala. Quasi aliq̄s p̄pōat q̄
stionē: Si de⁹ hoc facit: vt faciāt q̄ nō con
ueniūt: q̄d ipsi fecerūt? Occultū ē qd̄ audi
sti: dedit illos de⁹ in ↄcupiscentias cordis
eoꝝ. Ergo fuit ↄcupiscētia quā vicere no
luerūt: ñ cui traderēt̄ iudicio dei: ꝫ qua di
gni haberent̄ q̄ traderent̄ in cōcupiscētias

reliquas. Vide q̄d de illis superius dixit.
Qui cū cognouissent deū: nō vt deū glori
ficauerūt: aut grās egerūt: ſ euanuerūt in
cogitationibus suis: et obscuratū ē insipi-
ens cor eoꝝ. Vñ: De superbia. Dicētes
eni se eē sapientes: stulti facti sūt. Inde iā
sequit̄. Tradidit illos de⁹ in cōcupiscenti
as cordis eoꝝ. Quia ḡ fuert̄ supbi ⁊ ingra
ti: digni habiti sunt: quł̄ traderent̄ in cōcu
piscentias cordis sui: ⁊ facti sunt abyssus
multa: vt nō solū peccarent: sed etiā dolo-
se agerent: ne itelligerēt iniq̄tatē suā ⁊ odis
sent. Ista ꝓfunditas ē malicie: vt nollēt in
uenire ⁊ odisse. Sed ad istā ꝓfunditatē: q̄
modo q̄sq̃ ꝑuenit vide. Iudicia dei abys
sus multa. Sicut montes dei iusticia eius
q̄ ꝑ grām ipi⁹ fiūt magni: sic ⁊ ꝑ iudicia ipi
us fiunt in ꝓfundo q̄ mergūtur in vltima.
Hac ergo delectēt te mōtes: hac auertere
ab abysso: ⁊ cōuertere ad id qd̄ dr̄: Auxili
um meū a dño. Sed vñ: Quia leuaui ocu
los meos ad montes. Quid ē h̄: Latine di
cā. In eccl̄ia christi inuenis abyssum: inue-
nis ⁊ mōtes: Inuenis ibi pauciores bonos
q̄r mōtes pauci sūt: abyssus lata ē: id ē mł̄-
tos male viuentes ab ira dei: q̄r sic egerūt
vt traderent̄ in ↄcupiscētias cordis sui: vt
iā defendāt pctā sua: ⁊ nō ↄfiteant̄: sed di-
cant: Quare: Quid feci: Et ille illō fecit:
⁊ ille h̄ fecit. Iam etiam defendere volunt
qd̄ arguit sermo diuin⁹: abyssus ē. Ideo q̄
daȝ loco ait scriptura. Audi abyssū. Pec
cator inq̄t cū venerit in ꝓfundū maloꝝ cō
temnit. Ecce iudicia tua sicut abyssus mł̄-
ta: ſ nōdū es mōs: nōdū es abyssus. Fuge
abyssum: attēde in mōtes: sed nec remane
as in mōtibus. Auxiliū eni tuū a dño qui
fecit celū ⁊ terrā. Hoīes ⁊ iumēta sal
uos facies dñe sicut multiplicata
ē mīa tua de⁹. Qr̄ dixit mīscðia tua in
celo: vt ⁊ in terra esse sciat̄ ait: Hoīes ⁊ iu-
menta saluos facies dñe: sicut multiplica
ta ē misericordia tua de⁹. Magna ē miseri
cordia tua de⁹: ⁊ mł̄tiplex mīscðia tua de⁹
⁊ hāc das ⁊ hōib⁹ ⁊ iumētis: Salus enim
hominū a quo: A deo. Nūquid salus iu-
mētoꝝ a deo nō est: Qui eni fecit hominē:
ipe fecit ⁊ iumenta: q̄r vtrūq̃ fecit: vtrūq̃
saluat: sed salus iumētoꝝ tpalis ē. Sūt eni
q̄ ꝓ magno h̄ petūt a deo: qd̄ dedit iumen
tis. Multiplicata ē mīscðia tua de⁹: vt nō
solū hominibus: ſ ⁊ iumētis det̄. Que dat̄
hoībus: ista carnalis ⁊ tpalis: Ergo hoīes
nō hñt aliq̄d apud deū exceptū: qd̄ iumēta

Alia lr̄a. saluabis quē admodū multiplicasti misericordiā tuā

nō mereant̄: ⁊ q̄ iumēta nō ꝑueniant. Hñt
plane. Et vbi ē qd̄ habēt: Filij aūt ho
minū sub tegmine alaꝝ tuaruȝ spe
rabūt. Attēdat charitas vr̄a dulcissimaȝ Alia lr̄a. t in.
sn̄iam. Homines ⁊ iumēta saluos facies.
Iam dixit hoīes ⁊ iumēta: deinde autē fi-
lij hominū: quasi alij sint hoīes: alij autem
filij hoīm. Aliqn̄ in scripturis filij hominū
dicūt̄ generaliter hoīes: aliqn̄ ꝓprie q̄dā-
mō dicūt̄ filij hoīm. Propa quadā signifi
catiōe: vt nō oēs hoīes intelligant̄: maxie
qn̄ hȝ distinctionē. Nō eni sine cā ibi posi-
tum ē: Hoīes ⁊ iumēta saluos facies dñe:
filij autē hoīm: q̄si his sequestratis custo-
dit se iunctos filios hoīm. Seiūctos a qui
bus. Nō solū a iumētis: ſ ⁊ ab hoīb⁹ q̄ sa-
lutē iumētoꝝ q̄rūt a deo: ⁊ ꝓ magno h̄ de-
siderāt. Qui sūt ḡ filij hoīum. Qui sub te-
gmine alaꝝ ei⁹ sperāt. Illi eni hoīes cū iu-
mētis gaudēt in re. Filij aūt hoīm gaudēt i
spe. Illi pn̄tia bona sectant̄ cū iumētis: il-
li futura bona sperāt cū angelis. Quare ḡ
cū distinctiōe illi vocāt̄ hoīes: ⁊ illi vocāt̄
filij hoīm: Nā ⁊ quodā loco sic ait scptu-
ra. Quid ē hō q̄m memor es ei⁹: aut filius
hoīs q̄m visitas eū: Quid ē hō qd̄ memor
es ei⁹: Memor es: q̄si absentis: filiū autē
hoīs visitas pn̄tē. Quid ē memor es hoīs:
Hoīes ⁊ iumēta saluos facies dñe: q̄r ⁊ ipis
malis das salutē: ⁊ ipis q̄ nō desiderant re
gnū celoꝝ. Luet̄ eni illos: ⁊ nō illos dese-
rit ſm modum suū tāq̃ pecora sua: ⁊ nō il
los deserit: tn̄ tāq̃ absentiū eoꝝ memor ē.
Atvero quē visitat: filius hoīs ē: ⁊ dicitur
ei: Filij aūt hoīm sub tegmine alaꝝ tuaruȝ
sperabūt. Et si vultis discernere ista duo
genera hoīum: duos hoīes: primo atten
dite: Adaȝ ⁊ Christū. Audi apl̄m. Sic eni
in Adā oēs moriunt̄: sic ⁊ in xp̄o oēs viui-
ficabunt̄. Nascimur d̄ Adā vt moriamur:
resurgim⁹ ꝑ xp̄m vt semꝑ viuam⁹. Qn̄ por
tam⁹ imaginē terreni hoīs: hoīes sum⁹: qn̄
portam⁹ imaginē celestis hoīs filij hoīum
sumus: q̄r xp̄s fili⁹ hoīs dict⁹ est. Etenim
Adā hō erat: ſ fili⁹ hoīs nō erat: iō illi per
tinēt ad Adā q̄ desiderāt carnalia bona: ⁊
salutē istā tpalem. Hortamur illos vt filij
sint hoīm: q̄ sub tegmine alaꝝ ei⁹ sperāt: ⁊
mīscðiaȝ illā desiderēt: q̄ i celo ē: ⁊ q̄ annū
ciata ē ꝑ nubes: Sȝ si n̄ pn̄t adhuc: iteri vł̄
tpalia bona nō desiderēt nisi ab vno deo:
⁊ sic i veteri testamēto seruiāt: vt ad nouū
ꝑueniant. Nā ⁊ ppl̄s ille terrena bona desi
derauit: regnū hierl̄z: subiectionē inimicoꝝ

suoꝝ: abũdantiã fructuũ: salutẽ ꝓpriã: sa-
lutẽ filioꝛuꝫ suoꝝ. Talia desiderabãt: ⁊ ta
lia accipiebãt ⁊ custodiebãt. Desiderabãt
a deo bona q̃ dat ⁊ iumẽtis: q̄ nõdũ ad il
los venerat fili⁹ hoĩs: vt eẽnt filij hoĩuꝫ: tñ
iã habebãt nubes annũciantes filiũ hoĩs.
Venerũt ad illos ꝓpħe: ãnũciauerũt chri
stum: ⁊ erãt ibi q̃dã qui intelligebãt ⁊ speꝫ
futurã habebãt: vt acciperẽt miſcdiaꝫ q̃ in
celo ẽ. Erãt ibi q̃ nõ nisi carnalia desidera
rẽt ⁊ terrena: tpalem̃qꝫ felicitatẽ: Ipis la-
bebant pedes ad facienda vel adoꝛanda
idola. Qñ eni illos admonebat ⁊ flagel-
labat in his oĩbus quib⁹ delectabãt: ⁊ au-
ferebat ea: patiebãt famẽ: bella: pestilẽtias
moꝛbos: ⁊ cõuertebãt ad idola. Talia bo
na q̃ ꝓ magno a deo desiderare debebãt.
ab idolis desiderabãt ⁊ dimittebãt deuꝫ.
Attẽdebãt eni ipa bona q̃ q̃rebãt abũda-
re impijs ⁊ sceleratis: ⁊ putabãt se frustra
deũ colere: q̄ nõ dabat mercedẽ terrenã.
O hõ oparius es dei: postea ẽ tẽpus mer-
cedẽ accipiendi. Quid iã flagitas merce-
dẽ anteq̃ꝫ opereris? Si venerit opari⁹ ad
domũ tuã: nunq̃d dabis mercedẽ ante nisi
pfecerit opa sua? Nã peruersum eũ existi-
mabis si dixerit: prius accipiã mercedem:
⁊ tunc opaboꝛ. Irasceris. Quare aũt ira-
sceris? Quia nõ habuit fidẽ hoĩ mendaci.
Quõ de⁹ irascit: cũ tu fidẽ nõ habeas ipsi
veritati? Qđ tibi ꝓmisit daturus ẽ: nõ fal-
lit: q̄ veritas est q̃ ꝓmisit. Sꝫ times ne foꝛ
te ñ habeat qđ det. Oĩpotẽs ẽ. Noli time
re ne ñ sit q̃ det: Immoꝛtalis ẽ. Nõ timeas
ne succedat ei: Perpetu⁹ ẽ: secur⁹ esto: Si
vis in te ꝓsumere tota die oparium tuũ: cre-
de ⁊ tu deo tota vita tua: quia vita tua mo
mẽtũ tpis est ad deũ. Et eris q̃d? Filij eniꝫ
hominũ sub tegmine alaꝝ tuaꝝ sperabũt.

Inebꝛiabuntur ab vbertate do
mus tue. Nescio q̃d nobis magnum ꝓ-
mittit: vult illud dicere ⁊ nõ dicit: Nõ põt
ad nos: nõ capim⁹. Audeo dicere fratres
mei: etiã de sanctis linguis ⁊ coꝛdib⁹ ꝑ q̃s
nobis veritas nũciata est: nec dici põt qđ
annũciabãt nec cogitari. Res eni magna
ẽ ⁊ ĩeffabilis: ⁊ ipi ex pte videbãt ĩ enigma
te: tunc aũt facie ad faciẽ. Ecce in enigma
te vidẽtes sic eructabant: quales erim⁹ cũ
viderim⁹ facie ad faciẽ: qđ ipi pturiebant
coꝛde: ⁊ lingua parere ñ poterãt: qđ cape-
rent hoĩes? Que enim necessitas fuerat vt
diceret: Inebꝛiabunt ab vbertate domus
tue. Quesiuit verbũ vnde loqueret de re
bus humanis qđ diceret: Et q̄ vidit ho-
mines ingurgitãtes se in ebꝛietate: accipe
aũt vinũ imoderate ⁊ mẽtẽ pdere: vidit q̃d
diceret: q̄ cũ accepta fuerit illa ineffabilis
leticia: perit quodãmodo humana mens
⁊ fit diuina: ⁊ inebꝛiatur ab vbertate dom⁹
mus dei. Vñ ⁊ in alio psalmo dicit: Calix
tuus inebꝛians q̃ꝫ preclarus ẽ. Hoc iaꝫ ca
lice inebꝛiati erãt martyres: qñ ad passio-
nẽ euntes suos nõ agnoscebãt. Quid tam
ebꝛiũ: q̃ꝫ nõ agnoscere vxoꝛẽ flentẽ: nõ fili-
os: nõ parẽtes? Nõ agnoscebãt: nõ eos an
te oculos esse arbitrabant. Nolite mirari:
ebꝛij erãt. Vñ ebꝛij erãt? Videte: acceperãt
calicẽ vnde inebꝛiarent. Vñ ⁊ ille gratias
deo agit dicens: Quid retribuã dño ꝓ oĩ
bus que retribuit mihi? Calicẽ salutaris ac-
cipiã: ⁊ nomẽ dñi inuocabo. Ergo frẽs si-
mus filij hominũ: ⁊ sperem⁹ sub tegmĩe ala
rum eius: ⁊ inebꝛiemur ab vbertate domus
ei⁹. Quõ potui dixi: ⁊ quõ possum video:
⁊ quõ video dicere nõ possuꝫ. Inebꝛiabũ
tur ab vbertate domus tue. Et toꝛrente
voluptatis tue potabis eos. Toꝛ-
rens: dr aqua veniẽs cũ ĩpetu. Impet⁹ erit
misericoꝛdia dei ad irrigãdos ⁊ inebꝛian-
dos: qui mõ ponunt spem sub vmbꝛacula
alarũ eius. Voluptas illa que est? Quasi
toꝛrẽs inebꝛians sicientes. Modo g̃ si sitit
spem ponat: qui sitit habeat spem: inebꝛia
tus habebit reꝫ: añq̃ꝫ habeat rẽ: sitiat ĩ spe:
Beati qui esuriunt ⁊ sitiunt iusticiam: qñ
ipsi saturabunt. Quo g̃ fonte irrigaberis?
Et vnde currit tam toꝛrens voluptas ei⁹.

Quoniã apud te ẽ inquit fons
vite. Quid ẽ fons vite nisi christ⁹. Venit
ad te in carne: vt irrigaret fauces tuas siti-
entes. Satiabit sperantẽ qui irrigauit sitiẽ
tem. Qñ apud te ẽ fons vite. Et ĩ lumi-
ne tuo videbimus lumẽ. Hic aliud
ẽ fons: aliud lumẽ: ibi nõ ita. Qđ enim est
fons: h̃ est ⁊ lumẽ: ⁊ q̃cq̃d vis illud vocas:
q̄ nõ ẽ qđ vocas: q̄ nõ potes cõgruũ no-
mẽ inuenire: nõ remanet ĩ vno noĩe. Si di
ceres: q̄ lumẽ ẽ solũ: diceret tibi: sine cã g̃
mihi dictũ ẽ: vt esuriã ⁊ sitiã. Quis enim ẽ
q̃ mãducet lumen? Illud plane recte mihi
dictũ ẽ: Beati mũdi coꝛdes: qñ ipi deũ vi
debũt. Si lumẽ ẽ: oculos meos parabo: pa
ra ⁊ fauces: q̄ illud qđ lumẽ ẽ: ⁊ fõs ẽ: Fõs
q̄ satiat sitiẽtes: lumẽ q̄ illuminat cecos.
Hic aliqñ alibi lumẽ: alibi fons. Aliquan
do eni currũt fõtes: ⁊ in tenebꝛis: ⁊ aliqñ ĩ
heremo pateris solẽ: non inuenis fontem.

Hic ergo pñt ista duo eē sepata: ibi nō fatiga
beris: qꝛ fons ē: nō tenebraberis: qꝛ lumē
est. **Pretende miscđiam tuā scien
tibus te: ⁊ iusticiā tuā his q̄ recto
sunt corde.** Qđ sepe dixim⁹: qꝛ illi sūt re
cti corde: q̄ sequūt in hac vita volūtatem
dei. Volūtas dei ē aliqñ vt sanus sis: ali
qñ vt egrotes. Si qñ sanus es dulcis ē vo
lūtas dei: ⁊ qñ egrotas amara ē voluntas
dei: nō recto corde es. Quare? Quia nō
vis volūtatē tuā dirigere ad voluntatem
dei: sed dei vis curuare ad tuā. Illa recta
est: sed tu es curuus. Volūtas tua corrigē
da ē ad illā: nō illa curuanda ē ad te: ⁊ re
ctū habebis cor. Bñ ē i h̄ seculo: bñdicat
deus q̄ cōsolat: laborat in seculo: bñdicat
de⁹: qꝛ emendat ⁊ ꝓbat: ⁊ eris recto corde
dicēs. Bñdicā dñm i oñi tpe: sp laus ei⁹
in ore meo. **Nō veniat mihi pes su
perbie.** Certe iā dixit sub vmbraculo ala
rū eius sperabunt filij hoim: ⁊ ebriabūtur
ab vbertate dom⁹ tue. Cū ceperit q̄sq3 isto
fonte vberi⁹ irrigari: caueat ne superbiat.
Nō eni deerat Ade pmo homini: s̄ venit
illi pes supbie: ⁊ mouit illū man⁹ peccato
ris: id ē man⁹ diaboli supba. Quō ille qui
illū seduxit dixit? Ponā sedem meā ad aq̄
lonem: sic illi psuasit: gustate ⁊ eritis sicut
dij. Supbia ḡ lapsi sum⁹: vt ad istā morta
litatē pueniremus: ⁊ qꝛ nos supbia vulne
rauerat: hūilitas sanos fecit. Venit hūilis
de⁹: vt a tāto supbie vulnere curaret homi
nē. Venit: qꝛ verbū caro factū ē ⁊ habita
uit in nobis: cōprehensus ē a iudeis: insul
tatū ē ei. Audistis cū euāgeliū legeret: q̄d
dixerūt: ⁊ cui dixert: demoniū habes: Et il
le nō dixit: demoniū habetis vos: qꝛ vos i
peccatis vestris estis: ⁊ diabolus possidet
corda vestra. Nō h̄ dixit: qđ si diceret veꝝ
diceret: sed nō erat tēp⁹ vt hoc diceret: ne
nō veritatē predicare: s̄ maledictū redde
re videretur. Dimisit qđ audiuit: quasi nō
audisset. Medicus eni erat: ⁊ freneticum
curare venerat. Quō medic⁹ nō curat q̄c
q̄d audit a frenetico: s3 quō conualescat: ⁊
fiat san⁹ frenetic⁹: nec si ⁊ pugnū ab illo ac
cipiat curat: ille illi facit noua vulnera: ille
veterē febrē sanat. sic ⁊ dñs ad egrotū veīt
ad freneticū veīt: q̄cq̄d audiret q̄cq̄d pass⁹
eēt ɔtēneret. Hoc ipo eos docēs hūilitatē
vt humilitate docti: sanarent a supbia. de
q̄ iste liberari depcatur dicens. Nō veīat
mihi pes supbie. **Et man⁹ peccatorū
nō moueat me.** Si eni venit pes super
bie mouet man⁹ peccatoris. Que ē man⁹
peccatoris? Male suadētis opatio. Si fa
ctus es superbus: cito te corrūpit q̄ male
suadet. Satage humilis in deo: ⁊ ñ valde
cures q̄d tibi dicat fieri. Hic ē qđ alibi đr:
Ab ocultis meis munda me dñe: ⁊ ab alie
nis parce seruo tuo. Quid ē: ab occultꝪ me
is? Nō veniat mihi pes supbie: Quid ē: ab
alienis pce seruo tuo? Neq3 manus pctōꝝ
moueat me: Serua qđ intus ē: et nō time
bis foris. Quare āt valde h̄ times? Qua
si diceret **Ibi ceciderūt oēs q̄ ope
rantur iniquitatem.** Ut veniret ad il
lam abyssum. de qua dictū ē: Iudicia tua
sicut multa abyssus: vt ad illū ꝓfundū p
uenirent: vbi peccator q̄ ɔtemnit ceciderit
Ubi primo ceciderūt? In pede superbie.
Audite pedē supbie. Qui cū cognouissēt
deū: nō sicut deū glorificauerūt. Venit il
lis pes supbie: venerunt in ꝓfundū: tradi
dit illos deus in ɔcupiscētias cordis eoꝝ
facere q̄ nō cōueniūt. Radicē peccati: et
caput peccati timuit q̄ dixit. Nō veiat mi
hi pes supbie. Quare illū pedē dixit? Qꝛ
supbiendo deū deseruit: ⁊ discessit pedem
ipius: effectū ipius dixit. Nō veniat mihi
pes supbie: nec man⁹ pctōris moueāt me:
id est opera peccatoris nō moueat me: vt
imitari illos velim. Quare aūt cōtra sup
biā h̄ dicit: ibi: Ceciderūt qui opant iniq̄
tatē? Quia q̄ iniqui sunt: in supbia cecide
rūt. Ideo cū cautā facēt dñs ecclāz ait: Illa
tuū iq̄t obſuabit caput: ⁊ tu ei⁹ calcaneū.
Serpēs obſuat calcaneū: qñ tibi veiat pes
supbie: qñ labaris vt deijciat. Tu autē ca
put eius obserua: initium ois pcti supbia.
Ibi ceciderunt qui operant iniquitatem.
Expulsi sunt nec potuerunt stare.
Prior ille qui in veritate nō stetit: deinde
p eum illi q̄s dimisit deus de padiso. Vñ
ille hūilis q̄ nō se dicit dignū soluere corri
giā calciamēti: nō ē expulsus: s̄ stat ⁊ audit
eum: ⁊ gaudio gaudet ꝓpter vocē sponsi:
nō ꝓpter suā: ne veniat illi pes superbie:
⁊ expellat nec possit stare. Et si cū labore
aliq̄b⁹ vr̄m tedio fuerim⁹: finiuim⁹ psalmū.
Transiuit tedium ⁊ gratulabimur: qꝛ psal
mus tot⁹ exposit⁹ ē. In medio iā timēs: ne
onerarē vos dimissur⁹ erā. S3 cogitaui qꝛ i
tentio vr̄a pciderēt: ⁊ non sic rediret ad di
midiū: quō si exponerem⁹ totū ⁊ malui vo
bis grauis eē: q̄3 in re ipfecta reliq̄as serua
re. Debet eni vobis etiam crastin⁹ sermo:
orate ꝓ nobis: vt valeam⁹ exhibere ⁊ as

ferte fauces esuriẽtes ⁊ corda deuota.

¶ Explicit Tractat⁹ de ps̄. XXXV. ¶ Incipit Tractatus de ps̄. XXXVI.

¶ Sermo primus de prima pte ps̄.

Nouissimus dies terribilit̃ venturus audit̃ eis q̃ securi eē bñ viuẽdo noluẽt: ⁊ male viuere diu volunt. Utiliter aũt de⁹ latere voluit illũ diẽ: vt sp̄ sit patũ cor ad expectandũ qḋ eē vẽturũ scit: ⁊ qñ ventuꝝ sit nescit: Quia vero dñs noster Jesus christus magister nobis missus ẽ: etiã filiũ hoĩs dixit nescire illũ diẽ: quia ĩ magisterio ei⁹ nõ erat: vt per eũ sciret̃ a nobis. Neq̃ eni aliq̇d scit pater qḋ fili⁹ nescit: cũ ip̄a sapiẽtia p̄ris ille sit: q̃ sapientia ẽ eius. Est aũt sapiẽtia ei⁹: filius eius: verbũ ei⁹. Sꝫ qꝛ nobis scire nõ ꝓderat: qḋ quidẽ ille nouerat q̃ nos docere venerat: nõ tñ hoc qḋ nobis nosse nõ proderat: nõ solũ sicut magister aliq̇d docuit: sꝫ sicut magister aliq̇d nõ docuit. Tãq̃ magister eni sciebat ⁊ docere qḋ ꝓderat: ⁊ non docere qḋ oberat. Sic eni quodaꝫ genere locutõis nescire dr̃ fili⁹ dr̃ qḋ ñ docet: iḋ nescire dr̃ qḋ nescire nos fac̃: quõ q̃tidie loq̇mur: mõ q̇dã locutõis vt dixi: letũ ei diẽ: dicim⁹ qꝛ letos nos fac̃: ⁊ tristẽ diẽ: qꝛ tristos nos fac̃: ⁊ frig⁹ pigrũ: qꝛ pigros nos fac̃: Quõ ꝯtra dicit̃ a dño: nũc cog̃ui: . Dictũ ẽ Abrae: Nũc cognoui qm̃ timeas deũ. hoc deus nouẽrat: ⁊ ante illã ꝓbationẽ. Naꝫ illa ꝓbatio iḋ facta ẽ: vt nos nossem⁹ qḋ deus iã nouerat: ⁊ ꝓpter nos docẽdos ꝯscriberet̃: qḋ añ documẽtũ ille nouerat: ⁊ fortasse: ⁊ ip̄e Abraam nõduꝫ nouerat q̃s vires haberet fides ei⁹. Unusq̇sq̃ eni se tẽptatione tãq̃ interrogat⁹ agnoscit: sicut Petr⁹ quas vires haberet fides ei⁹ vtiq̃ nesciebat: qñ dixit dño: Tecũ patus sũ vsq̃ ad mortẽ. Dñs eni qui nouerat eũ: p̄dixit vbi deficeret: renũcians illi infirmitatẽ eius: tã q̃ tacta vena cordis ei⁹. Proinde Petr⁹ qui ante tẽptationẽ p̄sumpsit ḋ se: in tẽptatione didicit se. Sic ergo nõ absurde sentimus ⁊ patrẽ nostrũ Abraã cognouisse vires fidei sue: vbi iussus ĩmolare vnicũ filium suũ: nõ dubitauit nec trepidauit ei offerre q̃ dederat: qꝛ quẽadmodum nesciuit vñ daturus erat nõdũ natum: sic credidit posse repare ĩmolatũ. Dixit g̃ deus: nunc cognoui: qḋ ĩtelligim⁹: nũc cognoscere te feci: ƀm locutiões q̃s cõmẽdauim⁹: Pigꝝ frigus qḋ pigros faciat: ⁊ letũ diẽ qḋ letos faciat: sic cognoscẽs qḋ cog̃scentes faciat.

Inde ẽ illud: Tẽptat vos dñs de⁹ vester: vt sciat si diligatis euꝫ. Dabis eni ꝓfecto dño deo nr̃o: deo sũmo: deo vero magnaꝫ ig̃rantiã: qḋ vtiq̃ sacrilegiũ eē intelliges: si sic acceperis: temptat vos dñs: vt sciat tanq̃ ip̄e de nostra tẽptatiõe cõcipiat sciẽtiam in q̃ erat ante ignorãtia. Sed q̇d ẽ tẽptat vos vt sciat: Tẽptat vos vt scire vos faciat. Accipite g̃ a cõtrario regulã intelligentie: vt quẽadmodũ cũ deũ auditis dicere: cognoui: intelligitis cog̃scere vos feci: sic ⁊ cũ auditis ḋ filio hoĩs: id ẽ de christo dici: qḋ illum diẽ nesciat: intelligite dici qḋ nescire faciat. Quid ẽ eni nescire faciat: Occultet vt nesciat̃ qḋ vobis ꝓdi non ꝓdest. Hoc ẽ qḋ dixi magistrũ bonũ nosse: q̇d prodat nosse q̇d tegat: sicut quedaꝫ eũ legim⁹ distulisse. Uñ intelligim⁹ nõ oĩa ꝓmenda eē que cape nõ pñt hĩ quib⁹ promũtur. Dicit eni alibi. Multa habeo vobis dicere: ƀ nõ potestis illa portare mõ. Dicit ⁊ Ap̄ls. Nõ potui loq̇ vobis quasi sp̄ũalibus: sed q̃si carnalib⁹: q̃si puulis in christo: lac vobis potũ dedi: nõ escã. Neq̃ eni poteratis: ƀ nec adhuc q̇dem potestis. Quo ꝓficit iste sermo: Ut qñ diẽ nouissimũ scim⁹ venturũ. Utiliter aũt scim⁹ venturũ ⁊ vtiliter ignoram⁹ qñ ventur⁹ sit: patum cor habeam⁹ bñ viuẽdo: ⁊ nõ solũ nõ timeamus ventuꝝ illũ diẽ: ƀ ⁊ amem⁹. Dies q̇ppe ille sicut infidelib⁹ laborẽ auget: sic fidelib⁹ finit. Quid autẽ hoꝝ duoꝝ eē velis añq̃ veniat: nũc ẽ in p̄tãte: cuꝫ venerit nõ erit. Elige g̃ cũ tẽpus ẽ: qꝛ deus qḋ misericorditer occultat: misericordit̃ differt. Iã vero qꝛ in q̇cũq̃ genere vite: qḋ habet aliquã ꝓfessionẽ: nõ oẽs ĩueniunt̃ ꝓbi: nõ oẽs inueniunt̃ reprobi. Ex h̃ apparet: qꝛ ḋ q̇busdã hoĩꝫ generib⁹: q̃ p similitudies ĩ euãgelio mõ ꝓposita audiuimus: sic ꝯcludit̃: vn⁹ assumet̃: ⁊ vn⁹ relinquet̃: assumet̃ bonus: ⁊ relinq̇t̃ malus. Uidẽt̃ duo in agro: eadẽ ꝓfessio ẽ: ƀ nõ idẽ cor. Professionem videt hoĩes: cor nouit deus. Quodlibet g̃ ager significet: vn⁹ assumet̃ ⁊ vn⁹ relinq̇t̃: nõ q̃si dimidia ps assumet̃: ⁊ dimidia relinquet̃: sed genera hoĩm duo dicit: ⁊ si aliud coꝝ sit in paucis: aliud ĩ multis: vnus assumet̃: ⁊ vnus relinq̇t̃. Hoc ẽ vnũ gen⁹ assumet̃: ⁊ alteꝝ relinq̇t̃. Sic ĩ lecto: sic ĩ molendino. Expectatis fortasse q̇d ista sint: videtis tecta eē: ⁊ similitudinib⁹ q̇busdã inuoluta. Põt mihi aliud videri: alteri aliud: ƀ neq̃ ego qḋ dixero p̄scribo: alteri ad meliorem

intellectū: nec ille mihi: an vtrūq̧ accipien
dū sit: si vtrūq̧ cū fide ꝯcordat. Videt̄ eni
mihi in agro laborare q̄ p̄sunt eccl'ijs: sicut
Ap̄ls dicit: Dei agricultura: dei edificatō
estis. Nā ꝛ architectū se dic̄: cū dicit: Ut
sapiens architect⁹ fūdamētū posui. ꝛ agri
colā: cū dicit: Ego plantaui: Apollo riga
uit: ſ de⁹ incremētū dedit. In molēdino ḡ
duas dixit: nō duos. Credo ꝙ hec figura
ad plebes ꝑtineat: q2 p̄positi regūt: plebes
regunt̄. Et molendinū puto dictuȝ mūdū
istū: q2 rota q̄dā tēpoꝝ voluit̄: ꝛ amatores
suos cōterit. Sūt etiā q̄ de actiōib⁹ mundi
nō recedūt: ſ tn̄ ꝛ ibi alij bn̄ opant̄: alij ma
le. Alij sibi faciūt amicos de mām̄ona ini-
q̄tatis a q̄bus recipiant̄ i tabernacula eter
na: quibus dicet̄: Esuriui ꝛ dedistis mihi
māducare. Alij ista negligunt: q̄bus dice
tur: Esuriui ꝛ nō dedisti mihi māducare.
Proinde: q2 de his q̄ versant̄ in negocijs
ꝛ opib⁹ huius mūdi: alij diligūt bn̄facere
indigentib⁹: alij negligūt: tāq̧ de duab⁹ in
molēdino: vna assumet̄: ꝛ vna relinq̄t̄. Le
ctū aūt positū arbitroꝛ ꝓ quiete: quia sunt
q̄ neq̧ actiōes mūdi pati volūt: sicut sunt
ꝯiugati hoīes: hn̄tes domos: familias: fili
os: neq̧ aliq̄d in eccl'ia agūt: sicut p̄positi
velut in agricultura laborātes: ſ velut ad
hec infirmi: secedūt ad ociū ꝛ quieti eē dili
gūt: veluti memores infirmitatis sue: nō se
cōmittētes magnis actiōibus: ꝛ q̄dāmō in
stratu īfirmitatis rogātes deū: Et hec ꝓfes
sio hȝ bonos: hȝ fictos. Proinde etiam ex
his vn⁹ assumet̄: ꝛ vn⁹ relinq̄tur. Ad quā-
cūq̧ te ꝓfessionē ꝯuerteris: para te pati fic
tos. Alioq̄n si te nō ꝑaueris: inuenies qd̄
nō sperabas: ꝛ deficies aut ꝑturbaberis.
Ad oīa ḡ te ꝑatū facit q̄ tibi loquit̄: cū tp̄s
ē: ꝛ illi loquēdi n̄dū iudicādi: ꝛ tibi audiē
di: nōdū frustra penitēdi. Est eni mō peni
tētia non frustra: erit tunc frustra. Etenim
tunc penitebit hoīes male vixisse: ſ nullo
mō illis iusticia dei reuocat: qd̄ sua iniusti
cia ꝑdiderūt. Iustū eni ē apud deū vt mō
īpartiat̄ miscd'iam: tūc exerceat iudicium.
Id̄ nūc nō tacet̄. An tacet̄: Arguat q̄sq̧:
murmuret: si nō ꝑ totū orbē hec scriptura
recitat̄: atq̧ cantat̄: si cessat etiā venal' fer-
ri ꝑ publicū. Sȝ reuera ħ te ꝑturbat hoīeȝ
christianū: q2 vides male viuentes felices
reꝝ istaꝝ copia circūfluere: sanos eē: sup-
bos dignitatib⁹ eminere: īcolumē habere
domū: gaudia suoꝝ: obseq̄a clientū: excel-
lentissimas potētias: nihil triste interpella
re vitā ip̄oꝝ: mores neq̄ssimos vides: fa-

cultates copiosissimas respicis: ꝛ dicit cor
tuū: nullū eē diuinū iudiciū: oīa casib⁹ fieri:
ꝛ fortuitis motib⁹ vētilari. Nā si de⁹ inq̄s
res hūanas respicēt: floreret illi⁹ iniq̄tas: ꝛ
mea inocētia laboraret: Ois morbus aīe
hȝ in scripturis medicamentū suū. Qui ḡ
sic egrotat: vt ista dicat i corde suo: bibat
potionē psalmi huius. Quid ē: Iteꝝ aspi
ciamus. Quid dicebas: Quid dicebā in-
q̄s: nisi qd̄ vides. mali florēt: boni laborāt:
Quō ista videt deus: Accipe: bibe. Ipse
tibi hāc de q̄ ista murmuras ꝑparauit potio
nē. Tantū ne recuses saluberrimum pocu
lū. Accōmoda ꝑ aurem os cordis: ꝛ bibe
quod audis.

Noli emulari in malignāti bus: neq̧ † emuleris facien tes iniq̄tatem. Qm̄ tanq̧ fenū † cito arescet: ꝛ † sic olera † prati cito † cadent. Alia lr̄a. † zelaueris. Alia lr̄a. † velociter. quēadmodū herbarum decident.

Qd̄ tibi longū videt̄ cito ē
deo: subiūge te deo: ꝛ tibi cito erit. Qd̄ ait
fenū hoc intelligim⁹ olera prati: vilia q̄dā:
sunt ꝛ supficiē terre tenētia: altā radicē nō
hn̄t: proinde per hyemem virēt: at vbi sol
estatis feruescere cepit arescēt. Mō ḡ tem
pus ē hyemis: gl'ia tua nōduȝ apparet: sed
si alta radix ē charitatis tue: sicut multarū
arboꝝ gl'a: ꝑ hyemē trāsit frig⁹: vēit estas:
id est iudicij dies: tunc arescet viroꝛ feni:
tūc apparebit arboꝝ gl'ia. Mortui eni estis
ait ap̄ls. Quō vident̄ arbores ꝑ hyemem:
quasi aride: q̄si mortue: Ergo que spes si
mortui sumus. Intus ē radix. Ubi radix
nostra: ibi ꝛ vita nostra. Ibi enim chari-
tas nostra. Et vita vestra inquit abscon-
dita ē cum christo in deo. Qn̄ arescit q̄ sic
habet radicē: Qn̄ auteȝ ver nr̄m: qn̄ estas
nr̄a: Qn̄ nos circūuestit dignitas folioꝝ ꝛ
vbertas fructuū locupletat: Qn̄ ħ erit: Au-
di qd̄ sequit̄. Cū christ⁹ apparuerit vita ve
stra: tūc ꝛ vos cū ip̄o apparebitis i gloria.
Quid ḡ mō: Noli emulari in malignātib⁹
neq̧ emuleris facientes iniq̄tatē: qm̄ tanq̧
fenū cito arescēt: ꝛ sicut olera prati cito ca
dēt. Quid ḡ tu: Spera in † dn̄m. Illi Alia lr̄a. † domino.
eni sperāt nō in dn̄m: spes illoꝝ mortalis:
spes illoꝝ caduca: fragilis: volatica: transi
toria: ianis erit. Spera i dn̄m. Ecce spero:
q̄d ago: Et fac bonitatē. Noli facē ma
liciā quā respicis in illis male florentibus:
fac bonitatam. Et inhabita terrā. Ne
forte bonitatē extra inhabitationē terre fa
cias. Terra eni dn̄i: eccl'ia ei⁹ ē: ip̄aȝ rigat:
ip̄aȝ colit: ille agricola: ille pr̄. Multi eni q̄si
exercēt bona opa: ſ q2 nō i habitāt trā: nō

ptinẽt ad agricolã. Ergo fac bonitatẽ: nõ
extra t'rã: s; inhabita terrã. Et q̃d habebo?
Et pasceris in diuitijs eius. Que sũt
diuitie eius terre? Diuitie eius: dñs eius: diui
tie eius: deus eius. Ipse ẽ ille cui dicit: pars mea
dñe. Ipse ẽ ille d' quo dr. Dñs ps hereditа
tis mee et calicis mei. Recẽti sermone cõ-
mẽdauim⁹ charitati vr̃e: et deũ eẽ possessio
nẽ nr̃am: et nos eẽ possessionẽ dei. Audi q2
diuitie terre huius ipse ẽ. Uide q̃d sequitur.
Delectare in dño. Tanq̃ quesieris et
dixeris: Ostẽde mihi diuitias terre illius in
qua me iubes habitare: Delectare inq̃t in
dño. Et dabit tibi petitionem cor- *Alia lra. petitiones.*
dis tui. Signa te: accipe petitionem cor-
dis tui: discerne petitionẽ cordis tui a pe
titionibus carnis: discerne quantum po-
tes. Nec frustra dictũ est i quodã psalmo:
Deus cordis mei: Ibi eni sequit et dicit: Et
ps mea deus meus. Uerbi grã: Cecus ẽ corpe
rogat vt illũinet. Esto: Rogz q2 et ista deus
facit: et ista deus pstat: sed rogãt hec etiã ma
li. Petitio hec carnis. Infirmat: rogat se
saluũ fieri: saluus fit moritur⁹: et ista petitõ
carnis ẽ: et si qua sunt talia. Petitõ cordis
q̃ est: Sicut petitio carnis est velle sibi im-
parari oculos: vtiq̃ ad vidẽdã istã lucẽ q̃
talibus ocul' videri põt. Ita petitio cordis
ad illã lucẽ ptinet. Beati eni mundicor-
des: qm̃ ipi deũ videbũt: Delectare in do
mino et dabit tibi petitionẽ cordis tui. Ec-
ce d'sidero: rogo: volo ego ne ip lebo? Nõ.
Quis ẽ? Reuela ad dñm viã tuã: *Alia lra. teo.*
et spera in eũ: et ipse faciet. Indica il
li q̃d patiaris: indica illi q̃d velis. Quid
eni pateris? Caro cõcupiscit aduersus spi
ritũ: et spũs aduersus carnẽ. Quid ẽ vis?
Infelix ego hõ q̃s me liberabit d' corpe mortis
huius? Et q2 ipse faciet cũ reuelaueris ad eũ
viã tuã. Uide q̃d sequit. Grã dei p Jesuz
christũ dñm nostrũ. Quid ẽ factus est: q2
dictũ ẽ: Reuela ad dñm viã tuã: et spera i
eũ: et ipse faciet? Quid faciet? Et educet *Alia lra.*
sicut lumẽ iusticiã tuã. Modo enim *quasi.*
abscondita ẽ iusticia tua: in fide res ẽ: et nõ
dũ in specie. Aliquid credis vt facias: nõ
dũ vides q̃d credis: Cũ aũt ceperis vide-
re q̃d credidisti: educetur in lumẽ iusticia
tua: q2 iusticia tua erat fides tua. Iustus eni
ex fide viuit. Et educet velut lumẽ iusticiã
tuã. Et iudiciũ tuũ sicut meridiez. *Alia lra. tanq̃.*
Hoc ẽ clarũ lumen. Parũ erat dicere vt lu
men. Lumẽ eni iã dicim⁹: et cũ albescit lu-
mẽ dicim⁹: et cum sol orit: s; nunq̃ ẽ clarior
lux: q̃ medio die. Non solum ẽ educet sic
lumẽ iusticiã tuã: sed erit iudiciũ tuuz tanq̃
meridies. Modo eni iudicas seq̃ christũ:
hoc pposuisti: hoc elegisti: hoc ẽ iudicium
tuum: nemo tibi ostendit q̃d pmisit. Pro-
missorem adhuc tenes: exhibitorẽ aũt ex-
pectas. In iudicio ergo fidei tue elegisti se
qui q̃d nõ vides. In abscõdito ẽ iudiciuz
tuũ: adhuc rephendit et irridet ab infideli-
bus. Quid credidisti? Quid tibi christus p
misit? Quia imortalis eris: et dabit tibi vi-
tã eternã. Ubi ẽ hoc? Qñ dabit? Qñ fieri
potest? Judicas tu magis sequi christũ p
mittẽtẽ q̃d nõ vides: q̃ impiũ rephẽdẽtẽ:
credidisse te q̃d nõdũ vides. Et h ẽ iudici
um tuũ: et quale sit iudiciũ tuũ: adhuc nõ
apparet: In isto seculo q̃si nox ẽ. Quando
educet iudiciũ tuũ velut meridiem? Cum
christus apparuerit vita vestra: tũc et vos
cũ ipso apparebitis in gloria. Cum venerit
iudicij dies: et venerit christus: et cõgregaue
rit oms gẽtes iudicandas: quid erit tunc?
Impius vbi abscõdet pfidiã suã: cũ videro
fidẽ meã? Ergo modo quid? Angustie et
tribulatiões et tẽptationes: et beatus qui per
durat: q2 qui pseuerauerit vsq̃ in finẽ: hic
saluus erit. Nec cedat insultatoribus: ne
eligat hic florere: et ex arbore fenum fiat.
Quid igitur debeo? Quid debes audi?
Subditus esto dño: et obsecra eũ. *Alia lra. ora.*
Hoc est: sit vita tua obedire pceptis eius.
Hoc ẽ eni subditum illi esse: obsecrare do-
nec det q̃d pmisit. Perseueret bonũ opus:
perseueret et oratio. Oportet eni sp orare:
et nõ deficere. In quo appares subditus? In
faciendo q̃d pcepit. Sz mercedẽ nõdum
accipis: forte q2 capere nõdum potes. Iã
enim ille potest dare: s; tu nõ potes accipe-
re. Exerce te operibus: labora in vinea: fi-
nito die pete mercedẽ: fidelis est qui te ad
duxit ad vineaz. Subditus esto dño et ob
secra eũ. Ego facio: subditus sum dño: et
obsecro eum. Sz quid tibi videtur? Uici-
nus ille neq̃ male agẽs et florẽs ẽ: furta eius
adulteria eius: rapinas eius ego noui: i oibus
elatus: superbus: p iniq̃tatẽ exaltatus n̄ me dignat
agnoscere. In his quõ durabo? Morbus ille ẽ
bibe otra. Ne emuleris eũ q̃ pspe- *Alia lra. noli emulari in eo.*
ratur in via sua. Prosperat: s; i via sua: la-
boras: s; i via dei. Illi psperitas i via ẽ: i p
uentione infelicitas: tibi labor in via: i per
uentiõe felicitas: qm̃ iter impiorũ peribit.
Nouit dñs vias iustorũ: et iter impiorũ pi-
bit. Has vias ambula q̃s nouit dñs: Et si

ambulas i eis nō te fallūt. Uia vero ipioꝝ
felicitas trāsitoria: finita via pacta ē felici-
tas. Quare: Quia via illa lata ē: finis eius
in ꝓfūdū inferni ꝑducit. Uia vero tua an-
gusta ē: ꝛ pauci ingrediunt̄ ꝑ eā: ſ ad quā
latitudinē ꝑueniāt debes cogitare. Ne ſb
Alia lra. † iniusticiam. emuleris eū q̄ ꝓſperat̄ i via sua. In hoīe
faciēte† iniq̄tatē. Desine ab ira et
dereliq̄ furorē. Quid stomacharis.
q̄d ꝑ iracūdiā ꝛ indignationē istā: aut blas
phemas: aut ꝓpe blasphemas: In homie
faciente iniq̄tatē: desine ab ira ꝛ derelique
furorē. Nescis q̄ te ꝓuocet ira ista: Dictu-
rus es deo: qꝛ iniqu⁹ ē: illuc ꝑgit. Ecce ille
q̄re felix ē: ꝛ ille infelix ē: Uide q̄d pariat:
offoca malā ꝯceptionē. Desine ab ira ꝛ de
relinq̄ idignationē: vt iā resipiscēs: dicas:
Turbat⁹ ē pre ira ocul⁹ me⁹. Quis ocul⁹
nisi fidei: Interroga oculū fidei tue: credi
disti in xp̄m. Quare credidisti: Quid tibi
ꝓmisit: Si felicitatē seculi hui⁹ tibi ꝓmisit
christ⁹: murmura aduersus christum: mur
mura aduersus illum. Qn̄ vides ifidelē fe
licē: q̄d tibi ꝓmisit felicitatis: Quid nisi in
resurrectione mortuorū: Quid aūt in hac
vita qȯ nō ipe: in q̄ magis dedignaris: ser
ue discipule: qȯ dn̄s: qȯ magister: Nonne
ab ipo audis: nō ē seru⁹ maioꝛ dn̄o suo: et
nō ē discipulus sup magr̄m: Ille ꝓ te do-
lores: flagella: opprobria: crucē: mortem:
passus est. Et q̄d hoꝝ iusto debebat̄: q̄d n̄
tibi pcōri debebat̄: Ergo tene directū ocu
lū tuū: ne turbet̄ ꝑ ira d̄sine ab ira: ꝛ d̄reliq̄
Alia lra. idignationē. † Ne subemuleris vt ma
† Noli emulari ligne facias. Quasi imitando eū q̄ ma-
vt maligneris. ligne faciēdo floret ad tp̄s. Ne subemule-
ris: vt maligne facias Qm̄ qui† mali
Alia lra. † malignātur. gne agūt exterminabunt̄. Sꝫ felici-
tatē eoꝝ video. Crede illi q̄ dicit: extermi-
nabunt̄: qꝛ meli⁹ ille videt q̄ꝫ tu: cui⁹ ocu-
lū turbare ira nō potest: Qm̄ qui maligne
agunt exterminabūt̄. Sustinētes aūt
dn̄m. Nō eni aliquē fallacē: ſ vtiq̄ꝫ ipaꝫ
veritatē. Nō eni aliquē min⁹ valentē: sed
vtiq̄ꝫ oīpotētē. Sustinentes aūt dominū.
Alia lra. † hereditabunt Ipsi †hereditate possidebūt terrā.
Quā terrā: nisi illā hierl'm: cui⁹ amore: qui
exardescit: ꝑueniet ad pacē: Sꝫ q̄ꝫdiu pec
catoꝛ floret: q̄ꝫdiu sustinebo: Festinat̄: cito
erit qȯ tibi diu est. Infirmitas facit diu vi
deri qȯ cito ē. Quo īueniuntur desideria
egrotoꝝ: Nihil tādiu: q̄ꝫ vt calix sitienti tē-
ꝑetur: vtiq̄ꝫ festinat̄ a suis: ne forte offēda-
tur ifirm⁹: Qn̄ fiet: qn̄ coquitur: qn̄ dabit̄:

Celeritas ē in illis q̄ tibi seruiūt: ſ infirmi-
tas tua diuturnū putat qȯ cito agitur. Er
go videte medicū nostrū blandientē infir-
mo dicēti: Q̄ꝫdiu durabo: q̄ꝫdiu erit. Et
adhuc pusillū ꝛ non erit peccatoꝛ.
Inter pctōres certe gemis: de peccatore
gemis pusillū: ꝛ nō erit. Ne forte: qꝛ tibi di
xi: Sustinētes aūt dn̄m ipi hereditate pos
sidebūt terrā: ne sustinētiā istā longissimaꝫ
putes: modicum sustine: sine fine accipies
qȯ sustines. Adhuc pusillū: modicū: ꝛ nō
erit pctōr. Recole annos ab Adā vsq̄ꝫ in
hodiernū diē: Curre scripturas: heri pene
Adā ille de paradiso lapsus ē. Tot secula
emēsa voluta sūt. Ubi sūt p̄terita tp̄a: Sic
pauca q̄ restāt vtiq̄ꝫ transibūt. Si toto illo
tp̄e viueres: ex q̄ Adaꝫ de paradiso dimis
sus ē vsq̄ꝫ in hodiernū diē: certe vidēs vi-
tā tuā nō fuisse diuturnam: q̄ sic euolasset.
Uni⁹ āt cuiusq̄ꝫ hoīs vita q̄ꝫta ē: Adde q̄ꝫ-
toslibet annos: duc longissimā senectutē:
quid est: Nonne aura est matutina. Ergo
longe sit dies iudicij quando erit retribu-
retributio iniustoꝝ ꝛ iustoꝝ. Tu⁹ certe di-
es vltimus longe abesse nō pōt. Ad hunc
te prepara. Qualis eni exieris de hac vi-
ta: talis redderis illi vite. Post vitā istam
paruā: nōdū eris: vbi erūt sancti quib⁹ di-
cet̄: Uenite bn̄dicti patris mei ꝑcipite re-
gnū qȯ vobis ꝑatū ē ab initio mūdi. Nō-
dū ibi eris: q̄s nescit: Sꝫ iā poteris ibi eē:
vbi illū quōdā vlcerosū pauperē: diues il
le sūꝑbus: ꝛ sterilis i medijs suis tormētis
vidit a lōge req̄escētē. In illa requie posi-
tus: certe secur⁹ expectas iudicij diē: qn̄ re
cipias ꝛ corp⁹: qn̄ imuteris vt angelo eq̄-
ris. Ergo quātū ē qȯ festinam⁹ ꝛ dicimus:
qn̄ erit: Tardū erit. Hoc dicturi filij nr̄i. ꝛ
h̄ dicturi nepotes nr̄i. Et cū singuli q̄q̄ꝫ si-
bi succedētes hec dicturi sūt: sic transit qȯ
adhuc pusillū futuꝝ ē: quēadmodū trāsijt
totū qȯ iā p̄teritū ē. O infirme: adhuc pu-
sillū: ꝛ nō erit pctōr. Et q̄res locū ei⁹
ꝛ nō inuenies. Ostendit quid dixit: n̄
erit: non quia omnino nō erit: sed quia ad
nullos vsus esse poterit. Si enim omnino
nō erit: nec torq̄bit̄. Iā ḡ securitas data ē
pctōri vt dicat: Faciā q̄cq̄d volo. q̄ꝫdiu vi
uo: postea nō ero. Nō erit q̄ doleat: nō erit
q̄ torq̄atur. Et vbi ē: ite in ignē eternū: qui
ꝑatus ē diabolo ꝛ angelis ei⁹: Sꝫ forte mis
si i ignē illū nō erūt ꝯsumenti: Nō illis di
cet̄. Ite i ignē et̄nū: qꝛ n̄ futuri nō eēt et̄n⁹:
et tn̄ q̄d illic futuꝝ sit: eis futuꝝ sit. vtꝝ oio

cõsumptio: an dolor ꝛ cruciatus: nõ tacuit
dñs dicẽs: Ibi erit ploratus ꝛ stridor den
tiũ: Quõ ḡ plorabũt ꝛ stridebũt dentibus
si nõ erunt: Quõ ḡ adhuc pusillũ ꝛ nõ erit
pctõr: nisi quõ in sequẽti versu exposuit: ꝛ
q̃rens locũ ei⁹: ꝛ nõ inuenies: Quid est lo
cũ eius: Usum ei⁹. Habet eñi aliquẽ vsũ
pctõr: Habet. Hic vtit̃ illo de⁹ ad ꝓbãdũ
iustũ: quõ vsus est diabolo ad ꝓbandum
Job: quõ vsus est Juda ad tradẽdũ chri-
stum. Est ḡ in hac vita qd̃ agit̃ de peccato
re. Hic est ḡ loc⁹ ei⁹: quõ est in fornace au-
rificis loc⁹ palee: ardet palea: vt auꝝ pur-
getur. Sic seuit impi⁹: vt iust⁹ ꝓbet̃. Sꝫ cũ
transierit tp̃s ꝓbatiõis nr̃e: qñ nõ erũt qui
ꝓbent̃: nõ erũt ꝑ quos ꝓbent̃. Nunquid
qꝛ diximus nõ erũt qui ꝓbent̃: nõ erũt ipi.
Sed qꝛ iã nõ opus erit peccatoribus ꝑ q̃s
iusti ꝓbet̃: ꝛ q̃res locũ eius: ꝛ nõ inuenies:
Nõ querere locũ peccatoris: inuenies. De
peccatore fecit de⁹ flagellũ: dedit ei ꝛ ho-
norẽ: dedit ei ꝛ ptãtẽ. Aliqñ eñi facit hoc:
dat peccatori ptãtem: flagellant̃ inde res
hũane: emendant̃ ĩde: peccatori illi ħ red
dit̃ qd̃ debet̃: ꝛ tñ factũ est de illo: vñ profi
ciat pius: vnde deficiat impi⁹. Queres lo
cũ eius: ꝛ nõ inuenies. Mansueti aũt
hereditate possidebũt terrã. Terra

Alia lra. hereditabũt.

ẽ illa de qua sepe locuti sumus: hierusalẽ
sancta q̃ liberabit̃ de peregrinatiõe ista: ꝛ ĩ
eternũ viuet cũ deo ꝛ de deo. Ergo here-
ditate possidebũt terrã. Que erunt diuitie
ipsorum: Et delectabunt̃ in multitu
dine pacis. Delectet̃ hic impius ille in
multitudine auri: in multitudine argenti: ĩ
multitudine mancipioꝝ: in multitudĩe po
stremo opũ diuersarũ: vinolẽtie: latissimo-
rũ ꝛ luxurioꝝ cõuiuioꝝ. Hec ẽ potẽtia cui
inuides: iste flos ẽ qui te delectat. Nonne
ꝛ si semꝑ sic eẽt: plangend⁹ eẽt: Que erunt
autẽ delicie tue: Et delectabunt̃ in multi-
tudine pacis. Auꝝ tuũ pax: argentũ tuũ
pax: ꝑdia tua pax: vita tua pax de⁹ tu⁹ pax
Quicq̃d desideras: pax tibi erit: qꝛ ħ auꝝ
qd̃ tibi ẽ: nõ põt tibi eẽ argentũ: qd̃ vinum
ẽ nõ põt tibi eẽ panis: qd̃ tibi lux ẽ nõ põt
ẽe potus: De⁹ tu⁹ totũ tibi erit. Mãduca
bis eũ ne esurias: bibes eũ ne sitias: illumi
naberis ab eo ne sis cecus: fulcieris ab eo
ne deficias: possidebit te totũ integrũ: to-
tus integer. Angustias non ibi patieris:
cũ eo cũ quo possides. Totũ habebis: totũ
ꝛ ille habebit: qꝛ tu ꝛ ille vnũ eritis: quod
vnum totũ: ꝛ ille habebit q̃ vos possidet.

Hec sunt reliquie hoĩ pacifico. Hoc ꝛ cã-
tauimus: q̃ versus longe q̃dẽ est ĩ isto psal
mo ab his tractatis versib⁹. Sꝫ qꝛ ipm cã-
tabim⁹: ad ipm claudere debem⁹. Tu tan
tũ securus esto: custodi innocentiã: ꝑciosa
res est. Furari vis aliquid credo vt acqui-
ras: vide quo manũ mittis ꝛ vnde tollis.
Hac vis acq̃rere: hac ꝑdis. Acq̃ris pecu-
niã: ꝑdis ĩnocẽtiã. Euigilet poti⁹ cor tuũ:
qui volebas acq̃rere pecuniã: ꝛ ꝑdis inno
centiã. perde poti⁹ pecuniã: custodi inno-
centiã: ꝛ vide directionẽ: qꝛ diriget te de⁹:
vt oĩa q̃cunq; vult velis ꝛ tu. Ipsa eñi est
directio. Nam si tu nolis qd̃ de⁹ vult: cur-
uus eris: ꝛ prauitas tua non te ꝑmittit pla
nari recto. Custodi ergo ĩnocẽtiã: vide di-
rectionẽ: ꝛ noli putare: qꝛ finita ẽ ista vita:
finit⁹ ẽ hõ: qꝛ sunt reliquie homĩ pacifico.

Sermo secũdus de secũda parte eiusdem psalmi.

De psalmo isto loqui charitati vr̃e:
ꝛ iussi sum⁹: ꝛ obtẽperare debui-
mus. Uoluit eñi dñs ꝓpter imbri
um nimietatẽ retardare ꝑfectionẽ nr̃am: ꝛ
imꝑatuꝫ ẽ nobis ne vacaret: hic erga vos
lingua nostra: cũ cordis nostri negociũ sp
scitis: sicut ꝛ nos vestri. Cõmẽdaueramus
aũt iã volũtatẽ dei in isto psalmo: q̃d nos
velit docẽ: q̃d admonere: cõtra q̃d cautos
eẽ: ꝛ q̃d tolerare: ꝛ q̃d sperare. Duo eñ ge
nera hoĩm: iustoꝝ ꝛ iniquoꝝ in hac terra ꝛ
ĩ hac vita cõmixta sũt. Habẽt singula ista
genera ꝓprias intentiões cordis sui. Ge-
nus iustoꝝ conat̃ ĩ sublimia ꝑ humilitatẽ.
Gen⁹ iniquoꝝ ꝑpõderat ad inferiora per
elationẽ. Hoc tñ se deꝑmit vt surgat: illd̃
se extollit vt cadat. Ex eo fit vt vnũ genus
toleret: alterũ toleret̃: ꝓpositũq; sit iustis:
ipos etiã iniq̃s ĩ vitã et̃nã lucrari. Propo
situ autem iniq̃s reddere mala ꝓ bonis: ꝛ
eos qui sibi vitam eternã volũt si fieri põt:
etiã vita tꝑali priuari. Egre eñi fert ꝛ iniu
stus iustũ: ꝛ iustꝰq; iniustũ. oneri sibi sunt.
Nemo dubitat qd̃ ista duo alterutrum si-
bi oneri sunt: sed diuersis intẽtionib⁹. Ad
hoc enim iust⁹ iniusto oneri est: qꝛ iniustuꝫ
eũ eẽ nõ vult: ħ eũ iustum fieri: ꝛ optat vo-
tis: ꝛ conatur factis. Iniustus aũt sic odit
iustum: vt nolit eum esse: non vt bonuꝫ ve
lit eẽ. Quanto eñi bonus est: tanto magis
oneri est iniquitati illius: ꝛ laborat quidẽ
si fieri potest: vt eũ iniustũ faciat: Si aũt nõ
potest: de medio tollat: et a suo tedio mole
stiaq; remoueat. Sed et si eum fecerit

īniustū:nihilominus oneri illi erit. Nō enī
iustus tantum iniusto oneri est:sed et duo
iniusti vix se patiūt᷑: Et qñ se videt᷑ diligē:
ꝯsciam sibi debēt nō amicitiā. Tūc aūt se-
cum ꝯcordāt:qñ in ꝑniciē iusti ꝯspirāt:nō
q᷑ se amāt:ꝫ q᷑ eū q̄ amand⁹ erat sil̄ oderīt.
Cōtra h̄ gen⁹ hoim̄ indicit nobis dñs de⁹
noster:tolerantiā ⁊ affectū illū charitatis:
quē nouum⁹ in euāgelio:ꝑcipiente nob̄ do
mino ⁊ dicente:Diligite inimicos vr̄os:⁊
bñfacite his q̄ oderūt vos. Sic ⁊ apl̄s. No
li vinci a malo:ꝫ vince in bono malū. Cō-
tende cū malo:ꝫ de bonitate. Ipa est eniꝫ
vera ꝯtentio:vel poti⁹ certamē salubre:vt
sit bon⁹ ꝯtra malū:ñ vt sint duo mali: Er-
go ad psalmū respicite: Prīe ꝑtes iaꝫ tra-
ctate sunt:sequūt᷑ hec. **Obseruabit
peccator iustū:⁊ stridebit sup eum
detibus suis. Dns autē irridebit
eū.** Quē: Vtiꝗ3 peccatoreꝫ stridentē sup
iustū dentib⁹ suis. Vñ autem dñs irridet
eū: **Qm̄ ꝓspicit qd̄ veniet dies ei⁹.**
Acerb⁹ videt cū minat᷑ iusto nesciēs horā
sui crastinā:dñs aūt videt ⁊ ꝓspicit diem
ei⁹. Quem diē: Quo reddet vniciuiꝗ3 ꝺm
oꝑa sua. Thezaurizat enī sibi irā ī die ire:
⁊ reuelatiōis iusti iudicij dei. Sꝫ dñs pro-
spicit:tu aūt nō ꝓspicis:iudicabit tibi qui
ꝓspicit. Tu diē iiusti q̄ penas passur⁹ est
ignorabas:sed qui scit nō te celabit. Non
ꝑua ps scie est:scienti cōiungi. Ille hꝫ ocu
los cognitiōis:tu habeto credulitat̄. Qd̄
videt de⁹:crede tu. Veniet enī dies īiusti
quē ꝓspicit de⁹: Qui dies eius vindicte.
Necesse ē tñ vt vindicet᷑ ī impiū :vīdicet᷑ ī
iniustū:siue ꝯuertat se:siue nō se ꝯuertat.
Si enī se ꝯuerterit:h̄ ipm̄ illo vindicat᷑:qd̄
perit iniq̄tas. Nōne irrisit dñs ꝓspiciens
dies iniq̄ꝝ duoꝝ:⁊ Iude traditor̄ ⁊ Sau
li ꝑsecutoris: Vnius diē ꝓspexit ad penā:
alteri⁹ ad iusticiā. In vtrūꝗ3 vindicatū est.
Ille ē gehēne ignib⁹ deputat⁹: iste celesti
voce ꝓstrat⁹. Ergo ⁊ tu quē pater̄ iniquū
ꝑ oculos fidei: ꝓspice cū deo dies ei⁹:⁊ cū
eū videris in te seuientē: dic tibi: Iste aut
correct⁹ me⁹ erit:aut ꝑseuerās mecum nō
erit. Quid enī: Iniusticia iniusti tibi noc3
⁊ illi nō nocet: Vñ fieri pōt:vt nō iniq̄tas
ei⁹ q̄ ꝑ ei⁹ indignationē:⁊ odiū ꝓcedit ad
ledendū te:nō pri⁹ ipm̄ vastet int⁹:vt te tē-
ptet foris. Tuū corp⁹ ꝑmit aduersitas:illi
us animū putrefacit iniq̄tas. Nā ⁊ q̄cq̄d ī
te ꝓfert:in illū redit. Ei⁹ enī ꝑsecutio te fa
cit purgatū:illū reū. Cui ꝰ plus nocet: Ec
ce seuiēdo expoliauit te. Quis dāno gra-
uiore ꝑcutit᷑:q̄ amittit pecuniā:an q̄ amit-
tit fidē: Norūt dolere damna ista: qui hñt
oculū interiorē. Multis enī fulget aurū:fi
des nō fulget. Habēt q̄ppe oculos vñ au-
rū videant:vnde fidē videāt nō hñt. Naꝫ
si haberent ⁊ viderēt:vtiꝗ3 plus amarent:
⁊ tñ qñ eis frangit᷑ fides:clamāt:inuidiam
faciūt:⁊ dicūt. O fides:vbi ē fides. Amas
eā vt exigas:ama vt exhibeas. Ergo quia
oēs qui ꝑsequūt᷑ iustos grauiore dāno feri
unt᷑:⁊ grauiore ꝑnicie affligūt᷑:cuꝫ in eis
vastat᷑ ipe anim⁹. sequit᷑:⁊ ostendit h̄ psal-
mus. **Gladiū †eduxerūt peccato-
res:intenderūt arcū suum. Vt de
cipiant inopē ⁊ pauperem:⁊ truci
dant rectos corde. †Framea eoꝝ in
tret in corda ipsorum.** Facile est:vt fra
mea eius:id ē gladius ei⁹ ꝑueniat ad cor-
pus tuū. Sicut ꝑuenit gladius ꝑsecutorū
ad corpa martyrū:sed ꝑcusso corpore cor
mansit illesuꝫ. Illius aūt cor q̄ gladiū edu
xit in corpus iusti:nō plane mansit illesū.
Hoc psalmus iste testat᷑. Framea eorū nō
intret dixit in corp⁹ ipoꝝ:sed framea eorū
intret in cor ipoꝝ. In corpore occidere vo
luerūt:in aīa moriunt᷑. Illos enim quoruꝫ
corpa interficere voluerūt:securos domi-
nus fecit dicēs eis: Nolite timere eos qui
corpus occidūt:aīaꝫ aūt nō pñt occidere:
Quale ē aūt seuire:gladio ñ posse occide-
re nisi corpus inimici:⁊ posse occidere ani
mā suā. Desipiūt:ꝯtra se seuiūt: insaniūt:
nō se vident:tanq̄3 si vellet aliq̄s ꝑ corpus
suū ferrū traijcere:vt cōcideret tunicā alte
rius. Attendis q̄ ꝑuenisti:⁊ nō attendis q̄
traijecisti: Illi⁹ cōcidisti vestē:tuā carnem.
Cōstat ergo plus eē qd̄ se ledūt iniq̄: ⁊ qd̄
sibi nocent:q̄3 qd̄ sibi videt᷑ nocere illis q̄s
oderunt. Framea ꝰ eorū intret in cor eoꝝ.
Sentētia dñi ē:aliter fieri nō pōt. **Et ar-
cus eorum †cōterat᷑.** Quid est arc⁹ eo-
rum cōteratur: In fide ipsoruꝫ frustrētur.
Superius enim dixerat. Gladium eduxe
runt peccatores:intenderunt arcum suū.
Gladij eductionem:intelligi voluit aper-
tam oppugnationem. Arcus autem inten
tionem:occultas insidias intelligi voluit.
Ecce gladius eius peremit eum:et dispo-
sitio insidiarum eius frustratur. Quid est
frustratur: Nihil nocet iusto. Quomodo
ergo nihil ei nocuit (verbi gratia) queꝫ sic
expoliauit:cui tollendo res suas ad angu
stias perduxit: Habet quod cantet.

Alia lra. †euaginauerūt.

Alia lra. †Gladius

Alia lra. †cōfringat

Melius ē modicū iusto sup̄ diui
tias peccatoꝝ multas. Sed potētes
sunt iniqui: ⁊ multa faciūt: ⁊ suppetit eis re
rū effectꝰ: agendi celeritas: iussionū obedi
entia sequit̄. Nūquid sp̄ sic. Qm̄ bra
chia peccatoꝝ cōterent̄. Brachia ḡ
eoꝝ potētia eoꝝ. Quid facturus ē i gehē
na? An qđ fecit ille diues qui apud supos
epulabat̄: apud iferos torq̄bat̄? Brachia
ḡ eoꝝ cōterent̄. Cōfirmat aūt iustos
dn̄s. Quō eos ꝯfirmat? Quid eis dicit?
Quod dr̄ in alio psalmo. Sustine dn̄z: vi
riliter age: ⁊ ꝯfortet̄ cor tuū: ⁊ sustine dn̄m.
Quid est sustine dn̄m? Ad tp̄s laboras: i
eternū nō laborabis. Breuis est molestia
tua: eterna erit beatitudo tua. Ad modicū
doles: sine fine gaudebis. Sꝫ iter molesti
as incipis labi: ꝓponit̄ ⁊ exemplū passio-
nū christi. Vide q̄d ꝓpter te ꝑtulit: q̄ qua-
re ꝑferret nō habebat. Quātacūqꝫ patia-
ris: nō ꝑuenias ad illas insultatiōes: ad il
la flagella: ad illā ignominiosā vestē: ad il
lā spineā coronā: ad illā postremo crucem
nō ꝑuenies: q̄ȝ iam ⁊ de pena generis hu-
mani sublata ē. Cū eni sb̄ ātiq̄s scelerati cru
cifigerent̄: mō nullus crucifigit̄. Honora-
ta ē ⁊ finita ē: finita ē in pena: manet in gra
tia. A locis suppliciorꝫ: fecit transitum ad
frōtes imꝑatoꝝ. Qui tn̄ honorē dedit pe
nis suis: quid seruat fidelibus suis? His ḡ
rebus: his verbis: his allocutionibꝰ: h̄ ta-
li exemplo ꝯfirmat iustos dn̄s. Seuiāt q̄tū
volueriut: ⁊ q̄tū ꝑmissi fuerint peccato
res: ꝯfirmat iustos dn̄s. Quicq̄d accide-
rit iusto: volūtati diuine deputet: nō ꝑtāti
inimici. Seuire ille pōt: ferire si ille nolue-
rit n̄ pōt. Et si ille voluerit vt feriat: nouit
suū quēadmodū excipiat. Quē eni diligit
dn̄s: corripit: flagellat aūt oēm filiū quē re
cipit. Quid sibi ḡ plaudit iniquus: q̄ȝ fla-
gellū de illo sibi fecit pater meꝰ. Illū assu-
mit ad misteriū: me erudit ad patrimoniū.
Nec attēdere debemꝰ q̄tum ꝑmittat iniu-
stis: s̄ quātū seruet iustis: Sꝫ debemꝰ op-
tare etiā illis p̄ quos flagellamur: vt ꝯuer-
tant̄ ⁊ flagellent̄. Sic eni suos fideles eru-
diebat: q̄ d̄ Saulo flagellū sibi fecerat. Sꝫ
postea ꝯuertit ⁊ Saulū. Et cū ananie san
cto a quo baptizatꝰ ē Saulus diceret dn̄s
illū suscipiēdū eē Saulū: q̄ȝ vas eēt electio
nis: Rn̄dit ananias timēs ⁊ exhorrescēs
audita fama Sauli ꝑsecutoris. Dn̄e audi
ui inq̄t ego de viro isto quātas ꝑsecutiōes
sanctis tuis fecit in hierosolyma: ⁊ nunc ac
ceptis l̄ris vadit vt vbicūqꝫ inuenerit inuo
cantes nomē tuū: trahat ac liget ⁊ ad pōti
fices adducat. Et cōtra dn̄s: Sine iquit.
Ego illi ostēdam que illū oporteat pati ꝓ
noīe meo. Reddā illi inq̄t: vindicabo me
de illo: ⁊ patiet̄ ꝓ noīe meo: qui seuit i no-
mē meū. Erudio vel erudiui p̄ eum alios:
erudiā ⁊ ipsū p̄ alios. Factū ē hoc: ⁊ noui-
mus q̄ta sustinuerit Saulus: multa plura
q̄ fecerat: quasi auarus exactor cū vsuris
recepit qđ dederat. Sed vide vtrū in illo
impletū sit qđ modo psalmꝰ dicit. Confirmat
aūt iustos dn̄s. Nō solū inq̄t idē Paulꝰ cū
multa mala pateret̄: sed ⁊ gl̄iamur in tribu
lationibꝰ: scientes q̄ȝ tribulatio patientiaꝫ
opat̄: patientia ꝓbationem: ꝓbatio spem.
spes aūt nō ꝯfundit: q̄ȝ charitas dei diffu
sa ē in cordibus nostris p̄ sp̄m sanctū q̄ da
tus ē nobis. Dn̄ plane iam iustus iā con-
firmat̄. Quō ḡ iusto ꝯfirmato nihil noce-
bant qui illū insectabāt̄: sic nec ip̄e illis q̄s
ꝑseq̄bat̄. Cōfirmat aūt iq̄t iustos dn̄s: Au
di alias voces ꝯfirmati iusti. Quis nos se
ꝑabit a charitate xp̄i? Tribulatio: an an-
gustia: an fames: an nuditas: an ꝑsecutio?
Quō herebat q̄ rebꝰ talibꝰ n̄ sep̄abat̄? Cō
firmat aūt iustos dn̄s. Descēderūt quidā
ꝓp̄he de hierosolyma: ⁊ impleti sp̄ū scō ꝓ-
phetauerūt eidē Paulo: qđ multa passu-
rus eēt in hiersl̄m ita: vt q̄dā eoꝝ Agabus
noīe: soluta zona alligaret se quēadmodū
solet fieri: vt his indicijs reruꝫ: futura de-
mōstraret ꝓp̄ha dicens: Sicut alligatum
me videtis: sic op̄tet alligari hoīem hūc i
hierosolymis. Frēs aūt respōso admonitū
Saulū iā Paulū ne se tantis ꝑiculis com
mitteret: ceperūt deterrere: ⁊ monēdo ⁊ ro
gando reuocare ne iret in hierosolymā. Il
le aūt q̄ iā in eoꝝ numero erat: de q̄bus di
ctū ē: Cōfirmat aūt iustos dn̄s: q̄d inquit
ꝯfringitis cor meū? Nō facio aīaꝫ meā ꝑ-
ciosā mihi: q̄ȝ iā dixerat eis quos ꝑtu-le-
rat i euāgelio: et ip̄e ipendar ꝓ aīabꝰ vr̄is.
Ego eni inq̄t nō solū alligari: s̄ etiam mori
ꝑatus sū ꝓ noīe dn̄i nr̄i Jesu christi. Cōfir
mat ḡ iustos dn̄s. Quō eos confirmat?
Nouit dn̄s vias imaculatoꝝ. Qui
patiūt̄ mala: vias malas ābulare credūt̄
ab ignarātibꝰ: ab his q̄ nō nouerūt vidē vias
imaculatoꝝ. Ille q̄ eas nouit: scit p̄ quā re
ctaꝫ ducat māsuetos suos. Unde dicit in
alio psalmo. Diriget mites i iudicio: doce
bit māsuetos vias suas. Quō putatis de
testādos homines transeuntes vlcerosum

pauperem iacentem ante diuitis ianuam.
Quomodo. Forte hūc clausis narībꝰ con
spuebāt. Nouerat autem dn̄s illi seruare
paradisū. Quō aūt sibi optabāt vitā illiꝰ:
q̄ induebat purpura ⁊ bysso: ⁊ epulabatur
quotidie splēdide. Dn̄s aūt qui prospicie
bat dies illiꝰ: nouerat eiꝰ futura tormēta: ⁊
sine fine tormēta. Ergo nouit dn̄s vias i-
maculatoꝝ. **Et hereditas eoꝝ ineter
nū erit.** Hoc in fide habemꝰ. deꝰ nunq̄d
in fide: Deus nouit illa: nunquid in tanta
manifestatōe: in quāta nō possumꝰ dicere:
cū vel equati fuerimus angelis: Nō enim
nobis tā manifesta erūt: q̄ erūt manifesta:
q̄z sunt manifesta illi qui nec cōmutari po-
test: tamē ⁊ de nobis quid dictū est: Dile-
ctissimi nūc filij dei sumꝰ: ⁊ nōdū apparuit
quid erimus. Scimꝰ q: cū apparuerit simi
les ei erimꝰ: qm̄ videbimꝰ eū sicuti ē. Ser-
uat ergo nobis: nescio q̄d dulce spectacu-
lū oīno: ⁊ si cogitari ex aliqua parte in eni-
gmate ⁊ p speculū pōt: dici tamē nullo mō
pōt pulchritudo illiꝰ dulcedinis quaꝫ ser-
uat deꝰ timentibꝰ se. Perficit aūt sperāti-
bus in se. Illuc parant corda nostra in oī-
nibꝰ vite huiꝰ tribulatiōibꝰ ⁊ tēptatiōibus.
Noli mirari: q: ī laboribꝰ pararis: ad ma-
gnū aliq̄d pararis. Unde vox illa iusti cō
firmati: nō sunt cōdigne passiōes huiꝰ tem
poris ad futurā gl̄iam q̄ reuelabit ī nobis.
Que erit futura gl̄ia nostra: nisi eq̄ri ange
lis ⁊ videre deū: Quātū p̄stat ceco: qui illi
oculos sanauerit: vt videat hāc lucē: Cū
sanus factꝰ fuerit ille: nec inuēit q̄d dignū
rependat sanatori suo. Quātūlibet eīn il-
le det: q̄d dabit tale quale ille prestitit: Ut
plurimū det aurū dabit: ⁊ multū aurū da-
bit. ille lucē prestitit: Ut nouerit ille: q: ni-
hil dat: videat in tenebris qd̄ dat. Quid
ergo dabimꝰ nos medico illi oculos inte-
riores nostros sanāti: ad vidēdam quādā
lucē eternā: qd̄ est ipse: Quid illi dabimꝰ:
Queramꝰ: inueniamꝰ si possumꝰ: ⁊ ī angu
gustijs inq̄sitionis nr̄e exclamemꝰ: Quid
retribuam domino p omnibꝰ que retribu
it mihi: Et quid inuenit: Calicem salutaris
accipiam: ⁊ nomē domini inuocabo. Po
testis inquit bibere calicem quem ego bi-
biturus sum: Inde Petro amas me. Pa
sce oues meas. pro q̄bꝰ biberet calicē dn̄i.
Cōfirmat aūt iustos dn̄s. Nouit dn̄s vias
immaculatoꝝ: ⁊ hereditas eoꝝ in et̄nū erit.
Nō confundent in tēpore malo.
Quid est nō cōfundent in tempore malo:

In die tribulatiōis: in die angustiaꝝ non
cōfundent: sicut cōfundit quē fallit spes.
Quis est qui cōfundit: Qui dicit ego qd̄
sperabā nō iueni. Nō imerito. Sperabas
eni de te: aut sperabas de homine amico.
Maledictus aūt q̄ spem suā ponit in ho-
ne. Confunderis: q: fefellit te spes: fefellit
spes posita in mēdacio: Omnis eni homo
mendax. Si autē ponas spem tuā in deo
tuo: nō cōfunderis: q: ille in quo spem po
suisti falli nō potest. Un̄ ⁊ ille quem paulo
ante cōmemoraui: iustꝰ: cōfirmatꝰ: positꝰ
in tēpore malo in die tribulationis: q: non
cōfundebat quid ait: Gloriamur in tribu
bulationibꝰ scientes: qm̄ tribulatio patiē-
tiam opatur: patiētia pbationē: probatio
spem: spes aūt nō cōfundit. Un̄ spes non
cōfundit: Q: ī deo posita ē. Jō sequitur:
Q: charitas dei diffusa ē in cordibus no-
stris: p spūm qui datus est nobis. Jaꝫ da-
tus est nobis spūssanctꝰ: quō nos fallit cu
ius tale pignus tenemꝰ. Nō cōfundent in
tpe malo. **Et in diebus famis satura
bunt.** Est eni quedā hic saturitas eoruꝫ.
Nā dies famis vite huiꝰ sunt: alijs esurien
tibus illi saturant. Nā vnde ille gloriaret
dicēs: Gloriamur in tribulationibꝰ: si ege
statē intus pateret: Uidebant foris angu
stie: sed intus latitudo erat. Quid aūt fac
malus hō cū ceperit tribulari: Foris nihil
habet: ablata sunt oīa: in cōscia nullum so
laciū ē: nō ē quo exeat q: dura sunt: nō est
quo intret: q: mala sūt. Merito ei fit qd̄ se
quitur. **Oēs peccatores peribunt.**
Quibus eni locꝰ nusq̄ꝫ ē: quō non pibunt:
Cōsolatio nō est in externis: nō ē in inter-
nis. Extra sunt eni a nobisd: e quibꝰ cōso-
latio nulla ē. Et vniuersis q̄ deū nō habēt
pecunia: amicitia: gl̄a: facultates mūdi ser
uiunt. ⁊ q̄cunq̄ꝫ bona sūt tpalia: nō possūt
cōsolari intrinsecꝰ: quō cōsolabat ille ple-
nus sagina iteriore: ⁊ d̄ ip̄a sagina ructās:
Dn̄s dedit: dn̄s abstulit: sicut dn̄o placu-
it ita factū ē: sit nomē dn̄i benedictū. Ergo
illis peccatoribꝰ nō ē locꝰ in his q̄ foris sūt:
q: ibi patiunt tribulatiōes: cōscia illos nō
cōsolatur. Nō est bn̄ illis secū: q: bene esse
cū malo nō pōt. Quisq̄s aūt malus ē: ma-
le secū est. Torqueat necesse ē: sibijpi tor-
mentū ē. Jpe ē eni pena sua: queꝫ torquet
cōsciencia sua. Fugit ab inimico q̄ potue-
rit: a se quo fugiet: Jta q̄dā ex pte Bona-
ti venerat ad nos accusatus: et excōmuni
catus a suis: hic querens quod ibi perdi-

derat. Sed quia suscipi non potuit: nisi eo loco quo debuit: Nō enim deseruit illam partem quasi integer apud ipsos: vt appareret eum nō delectatione sed necessitate fecisse. Quia ibi ergo habere nō potuit: qđ querebat: querebat aūt elationē ꝛ falsū honorem. et qꝛ nō inuenit quod ibi perdidit: ꝛ ipe periit. Gemebat saucius ꝛ nō cōsolabatur. Erāt enim in cōscientia ei⁹ aculei horribiles tacite. Temptauimus cōsolari eum de verbo dei: sed ille non erat de sapientibus formicis: q̄ sibi estate collegerūt vn̄ hyeme viuerēt. Cum enim res sūt trāquille: tunc homo sibi colligere debet verbum dei: ꝛ recōdere in intimis cordis sui: quēadmodū formica abscondit in cauernosis penetralibus labores estatis. Per estatem enim vacat hoc agere. Venit aūt hyems: id est superuenit tribulatio: ꝛ nisi intus inuenerit qđ edat: necesse ē vt fame dispereat. Iste ergo sibi nō collegerat verbū dei: supuenit hyems: nō hic inuenit quod querebat: cōsolari nisi inde nō poterat: de verbo autē dei nullo modo. Int⁹ apud se nihil habebat: Foris qđ querebat nō inueniebat. Ardebat indignationū ꝛ dolorum facib⁹: agitabatur mens eius violenter: et tam diu occulte: donec etiam erūperet in quosdā gemitus: ita vt inter fratres sonaret: ꝛ se audiri nesciret. Videbamus ꝛ dolebamus vehemēter: de⁹ scit: tantaꝫ penā anime: tantas cruces: tātas gehēnas: tāta tormēta. Qui plurib⁹ apparuit ipatiēs loci h⁹: si appareret hūilis: possit eē ei loc⁹ salubris. Tal' apparuit vt etiā proiiceret. Nec hinc desperare debemus fratres đ aliis qui forte elegerit veritatem: ꝛ nō secuti fuerint necessitatem. Vsqꝫ adeo eni de ceteris desperandū nō est: vt nec de isto desperē: q̄diu viuit. De nullo enim viuente desperandum ē. Hoc ergo fratres ex occasione hac scire debuit charitas vestra: ne q̄s forte aliud vobis dicat. Nam subdiacon⁹ eorum qui cum ei nulla questio cōmoueret: elegit catholicā pacem ꝛ vnitatem: ꝛ illis dimissis venit: venit reuera sicut eligens quod bonum ē: nō sicut repudiatus a malis: sic acceptus est vt de eius conuersione gaudeamus: ꝛ eum vestris orationib⁹ cōmendemus. Potens est enim deus q̄ euꝫ faciat: etiam atqꝫ etiā meliorem. Ceterum de nullo pronunciandūꝫ est in aliquā partem: siue in bonam: siue in malam. Qꝫdiu eniꝫ hic viuitur: crastinus dies ignoratur:

Non confundentur in tempore malo: ꝛ in diebus famis saturabuntur: quoniā peccatores peribunt. Inimici † autē domini † statim vt † gloriabuntur ꝛ exaltabuntur deficientes † sicut fum⁹ deficient. Ex ipa similitudine rem quaꝫ insinuauit agnoscite. Fumus a loco ignis erūpens in altum extollitur: ꝛ ipa elatione in globum magnum intumescit. Sꝫ quanto fuerit globus ille grandior: tanto fit vanior. Ab illa enim magnitudine nō fundata ꝛ solidata: sed pendente ꝛ inflata in auras: eque dilabitur: vt videas ipam ei obfuisse magnitudinem. Quanto enim plus erectus est: tanto extentus: quanto diffusus vndiqꝫ in maiorē ambitum: tāto fit exilior ꝛ deficiens ꝛ nō apparēs. Inimici autem domini statim vt gloriabuntur ꝛ exaltabūtur: deficientes sicut fumus deficiēt. De talibus dictū est: sicut iamnes ꝛ mambres restiterunt Moysi: sic ꝛ isti resistunt veritati: homines mente corrupti: reprobi circa fidem. Vnde autem resistūt veritati nisi inflatione tumoris sui: euntes in ventos: extollentes se quasi iustos ꝛ magnos: Quid autē de illis ait tanq̄ de fumo: Sꝫ vltra nō proficient. Dementia enim eoruꝫ manifesta erit omnibus: sicut ꝛ illorū fuit. Inimici autem domini statim vt gloriabūtur ꝛ exaltabuntur: deficientes sicut fum⁹ deficient. † Feneratur peccator ꝛ nō soluet. Accipit ꝛ nō reddit: quid est: Nō reddit gratiarum actionem. Quid enim a te vult deus: aut quid exigit deus: nisi qđ tibi promisit: Et quanta accepit peccator: pro quibus nō soluit: Accepit vt sit: accepit vt sit homo: multumqꝫ intersit int' ipm ꝛ pecus. Accepit corporis formam. accepit in corpore distinctionem sensuū: ad videndum oculos: ad audiēdum aures: ad odorandum nares: ad gustandum palatum: ad contrectandum manus: ad ambulandum pedes: salutemqꝫ ipsaꝫ corporis. Sed adhuc ista ꝛ cum pecore habem⁹ cōmunia. Accepit etiam amplius: id est mētem que possit intelligere: que possit capere veritatem: que possit iustum ab iniusto discernere: que possit idagare: desiderare: creatorē laudare: ꝛ īherere illi. Hec oīa accepit ꝛ peccator: sed nō bn̄ viuēdo: si reddit qđ debet. Ergo feneraꝫ pctōr ꝛ non soluit: non reddit ei a quo accepit: non agit gratias: immo vero rependit mala pro bonis: blasphemias: murmur: aduersus

Alia lr̄a. † vero. † mox. † honorificati fuerint ꝛ exaltati. † quēadmodū.

Alia lr̄a. † mutuabitur.

deũ indignationẽ: ergo ille feneratur ⁊ nõ
Alia lra. ᵗ tribuet.
soluit. **Iustꝰ aũt miseretur ⁊ ᵗcõmo
dat.** Ille q̃ nihil habet: iste habet. Uidete
egestatẽ: videte diuitias: Ille accepit ⁊ nõ
soluit: iste misereť ⁊ cõmodat. Abũdat illi.
Quid si paup ẽ: Etiã sic diues ẽ: Tu tãdẽ
ad diuitias eiꝰ pios oculos intẽde. Respi
cis eni arcã inanem: cõsciam deo plenam
nõ respicis. Nõ habet extrinsecꝰ facultatẽ:
sed hꝫ intrinsecus charitatẽ. De charitate
q̃ta erogat ⁊ ñ finiť: Eteni si hꝫ forľ: facul
tatẽ dat ipa charitas ex eo qđ hꝫ. Si aũt ñ
inuenit foris qđ det: dat beniuolẽtiaꝫ: p̃stat
cõsiliũ si põt. Ad extremũ si nec ɔsilio: nec
auxilio adiuuare põt: vľ voto adiuuat: vľ
orat ꝑ cõtribulato: ⁊ forte magis ipe exau
diť: q̃ꝫ qui porrigit panem. Habet sp vnde
det: cui plenũ pectus ẽ charitatis. Ipa est
charitas q̃ diciť: et voluntas bona. Plus
a te deꝰ nõ exigit: q̃ꝫ qđ tibi intꝰ dedit. Ua
care eni nõ põt volũtas bona. Nõ eni ha
bẽs volũtatẽ bonã: ⁊ si numus tibi supsit:
nõ porrigis pauperi: ipi inter se pauperes
p̃stant sibi de volũtate bona: nõ sunt inter
se infructuosi. Uides cecũ duci a vidente:
qꝛ numos nõ habuit q̃s daret egẽs: cõmo
dauit oculos nõ habẽti. Unñ ħ factũ est: vt
mẽbra sua cõmodaret ei qui nõ habet: nisi
qꝛ intus inerat voluntas bona: thezaurus
pauperũ: In quo thezauro dulcissima re
quies: ⁊ vera securitas: ad ipm amittẽdũ:
nec latro admittiť: nec naufragiuꝫ metuiť.
Seruat secũ qđ intꝰ habet: nudꝰ euadit: ⁊
plenus ẽ. Iustus q̃ miseretur ⁊ cõmodat.
Alia lra. ᵗ quia. ᵗei. hereditabũt
ᵗ**Qm̃ bñdicentes ᵗeũ heredita
te possidebunt terram.** Sicut illum
iustũ: vere solũ iustũ ⁊ iustificantẽ: q̃ ⁊ pau
per hic fuit: ⁊ diuitias magnas attulit: qui
bus faceret diuites eos q̃s inuenit paupe
res. Ipe ẽ eni q̃ spiritusãcto ditauit corda
paupeꝝ: ⁊ exinanitas aĩas cõfitẽdo pecca
ta: impleuit opulentia iusticie: q̃ potuit di
uitẽ facere piscatorẽ: dimittẽdo retia sua:
qđ habebat cõtẽnẽtẽ: qđ nõ habebat hau
rientẽ: Infirma eni mundi elegit deꝰ vt cõ
fundẽt fortia: Et nõ de oratore piscatorẽ:
sed de piscatore lucratꝰ ẽ oratorem. De pi
scatore lucratus est senatorẽ: de piscatore
lucratus ẽ impatorẽ. Qm̃ bñdicẽtes eum
possidebũt terrã hereditate: erunt eius co
heredes: terrã illam terrã viuẽtiũ: de qua
diciť in alio psalmo: Spes mea es tu: por
tio mea in terra viuentium. Tu es ipa por
tio mea inq̃t deo: ⁊ non dubitauit deũ sibi
facere portionem. Hereditate possidebũt
terrã. **Maledicẽtes aũt eũ disperiẽt.**
Alia lr. ᵗei desper
Ut aũt benedicãt q̃ bñdicant prestituꝫ est
eis. Nã ventũ ẽ ad maledicẽtes: ⁊ facti sũt
bñdicẽtes: ⁊ iã sic disperierũt maledicen
tes eũ: cũ eiꝰ munere facti sunt bñdicẽtes:
quẽ ⁊ malo suo maledicebãt. In bono au
tẽ ipius bñdicunt. Uidete quid sequitur.
**A domino gressus hoĩs dirigẽ
tur: ⁊ viã eius volet.** Ipse hõ vt velit
viã dñi: ab ipo dño diriguntᷣ gressus eius.
Nã si dñs nõ dirigeret gressus hoĩs: tam
praui erãt: vt sp p praua irẽt: ⁊ semitas cur
uas sequẽdo redire nõ possent. Uenit eni
ille ⁊ vocauit ⁊ redemit: ⁊ sanguinẽ fudit.
Hoc p̃ciũ dedit: hec bõa fecit: ⁊ mala pas
sus ẽ. Attẽde q̃ deus fecerit: deꝰ est: atten
de q̃ passus sit: hõ est. Quis iste deus hõ:
Si tu o hõ nõ dimitteres deuꝫ: nõ fieret ꝑ
te deus hõ. Parũ tibi eni erat ad remune
rationẽ vel ad donũ eius: qꝛ ⁊ hoĩem te fe
cit: nisi ⁊ hõ ꝑ te fieret. Ipe ẽ eni q̃ direxit
gressus nostros: vt viã eius vellemꝰ: A do
mino gressus hoĩs dirigenť: ⁊ viã eius vo
let. Iam cũ seq̃ris viã christi: nõ tibi secu
li ꝓsperitates ꝓmittas. Per dura ambu
lauit: ħ magna ꝓmisit. Seq̃re: Noli tantũ
attendere q̃ iturus es: ħ ⁊ quo venturꝰ sis.
Tolerabis dura tpalia: ħ ad leticiã perueni
es sempiternam. Si vis sustinere laboreꝫ:
attende mercedẽ. Nã ⁊ operarius ĩ vinea de
ficeret: nisi attẽdẽt q̃d accepturꝰ eẽt. Cũ at
attẽderis q̃d sis accepturus: oĩa tibi erunt
vilia q̃ pateris: nec digna estimabis ꝑ qui
bus illud accipias. Miraberis tãtuꝫ dari
ꝑ tanto labore. Nã vtiq̃ frẽs ꝑ eterna re
quie: labor eternꝰ subeundꝰ erat. Eternaꝫ
felicitatẽ accepturꝰ: eťnas passiões sustine
re deberes. Sꝫ si eternũ sustineres laborẽ:
qñ venires ad eternaꝫ felicitatẽ: Ita fit: vt
necessaria tpalis sit tribulatio tua: q̃ finita
venias ad felicitatẽ ĩfinitã. Sꝫ plane frẽs
posset eẽ lõga tribulatio ꝑ eterna felicita
te. Uerbi grã: vt qm̃ felicitas nostra fineꝫ
nõ habebit: miseria nostra ⁊ labor noster ⁊
tribulationes nr̃e diuturne eẽnt. Nam ⁊ si
mille annoꝝ eẽnt: appende mille annos cõ
tra eternitatẽ: quid appendis cum infinito
q̃tũcunq̃ finitum: Decem milia annorum
decies centena milia: si dicendum est ⁊ mi
lia milium: que finem habent: cum eterni
tate comparari nõ possunt. Huc accidit:
qꝛ nõ solum tẽporalẽ voluit laborẽ tuũ de
us: sed etiã breuem. Paucorũ dierum est

tota vita hominis: etiam si leta duris non
miscerentur: que plura ⁊ lõgiora sũt certe: ꝗ̃
dura: et iõ breuiora et pauciora sũt dura:
vt durare possim⁹. Si ergo p totã vitã suã
hõ in laborib⁹ et in erumnis esset: in dolo-
rib⁹ et in tormẽtis: in carcere et in plagis:
i fame ⁊ siti oĩb⁹ dieb⁹: horis oĩb⁹: p totã vi
tã suã vsꝗ ad etatẽ senectutis: pauci dies
sũt tota vita hoĩs: q̃ labore trãsacto veniet
regnũ eternũ: veniet sine fine felicitas: veni
et eq̃litas ãgelorũ: veniet hereditas christi:
veniet coheres christ⁹: p q̃nto labore quã-
tã mercedẽ accipim⁹? Veterani hoĩes q̃ la
borãt in militia: et versantur inter vulnera tot
ãnos: incipiũt militare a iuuẽtute: exeũt se
nes: et vt habeãt paucos dies q̃etos sene-
ctutis sue: qñ eos iã ipa etas incipit graua
re q̃s bella nõ grauãt: quãta dura tolerãt:
q̃ itinera: q̃ frigora: q̃s soles: quãtas neces-
sitates: q̃ vulnera: q̃ picula: et nõ attendũt
patiẽtes hec oĩa: nisi paucos dies q̃etos il
los senectutis: ad q̃s vtrũ pueniãt nesciũt?

Alia lra. nõ habet. † collidet. a. † suppo t. † suã.

Ergo a dño gressus hominis dirigentur: et
viam eius volet. Hic dicere ceperã: viaz
christi si vis: ⁊ vere christiã⁹ es: Ipse ẽ eñi
christian⁹: qui nõ aspernatur viã christi: sed
vult viaz christi sequi per passiões ipsius:
noli p aliã viam velle ire: ꝗ̃ p illã quo ipse
iuit. Dura videtur: s3 ipa ẽ tuta via: alia for-
te delicias habet: sed latronibus plena ẽ.
Et viaz eius volet. Cũ ceciderit† iu-
stus nõ † cõturbabitur: † qm dñs † firmat
manũ † eius. Ecce q̃d ẽ velle viã christi.
Cõtigat illi vt aliquã tribulationẽ patiatur:
aliquã exhonorationẽ: aliquã cõtũeliã: ali-
quã afflictionẽ: aliq̃ dãna: ⁊ cetera q̃cũꝗ
abundãt in vita ista generi hũano. Pro-
ponit sibi dñm suũ: quãta genera tẽptati-
onũ passus ẽ: ⁊ nõ cõturbabitur cũ ceciderit:
q2 dñs cõfirmat manũ ei⁹: q2 prior passus
est. Quid eñi timebis o hõ cui⁹ directi sũt
gressus: vt velles viã dñi? Quid timebis?
Dolores? Flagellat⁹ est xp̃s. Cõtumeliaz
timebis? Audiuit demoniũ habes: qui de
monia excludebat. Forte factionẽ ⁊ cõspi-
rationẽ malorũ? Cõspiratũ est aduersus il
lũ. Nõ potes ostẽdere forte cõscientiã tuam
bonã: in aliqua accusatiõe: cũ vim patere
q̃d aduersus te falsi testes audiũt. Contra
ipm primũ falsum testimoniũ dixerũt: non
solũ añ mortẽ: sed etiã post resurrectionẽ in
ducti sũt falsi testes: vt a iudicib⁹ dãnaretur.
Accesserũt falsi testes custodes ad sepul-
chrũ: Resurrexit ille cũ tanto miraclo: cõ

mota terra pdidit dñm resurgẽtẽ. Erat illic
⁊ terra custodiẽs terrã: s3 terra durior muta-
ri nõ potuit. Nũciauit vera: sed seducta ẽ
a falsa. Dixerũt eñi illi custodes iudeis: q̃
viderãt: ⁊ quid factũ sit. Acceperũt pecu-
niam: ⁊ dictũ est eis: Dicite q̃d vobis dor
mientib⁹ venerũt discipuli eius: ⁊ abstule
rũt eũ. Ecce falsi testes ⁊ cõtra resurgentez.
Quãta aũt cecitas in falsis testib⁹: quãta
cecitas fratres. Solẽt hoc eñi pati falsi te-
stes: vt excecentur ⁊ cõtra se dicãt nescientes
vñ appareat: q2 falsi sũt testes. Quid eñi il
li cõtra se dixerũt? Cũ dormirem⁹ venerunt
discipuli ei⁹: ⁊ abstulerũt eum. Quid ẽ h3?
Quis est qui dicit testimoniũ? Qui dormi
ebat. Talibus ego narrãtib⁹ nõ crederez:
nec si somnia sua mihi indicarẽt stulta isa-
nia: Si vigilabas: q̃re pmisisti? Si dormie-
bas vñ scisti? Sic ⁊ isti filij eorũ vsꝗ huc sic
meministis: ⁊ ptermittẽdũ ex occasiõe nõ ẽ:
Tãtomagis eñi debem⁹ cõmemorare va
nitatẽ eorũ: q̃nto magis querim⁹ salutẽ eo-
rũ. Ecce corp⁹ christi patitur falsos testes:
sustinet corp⁹ q̃d pcessit in capite. Nõ mi-
rũ est: ⁊ modo nõ desũt corpi christi diffu-
so: nõ desũt p totũ orbẽ terrarũ qui dicãt: p
genies traditorũ: falsũ testimoniũ dicit: Ibi
te cõuinco falsuz testẽ: secut⁹ pauca verba.
Tu dicis mihi: traditor es. ego tibi dico: mẽ
dax es: sed tu traditionẽ meã nusꝗ ⁊ nũꝗ
pbas: ego mẽdaciũ tuũ hic in istis ipis ver
bis tuis mõ pbo. Certe ibi dixisti: q2 nos
acuim⁹ gladios nr̃os: recita gesta tuorũ cir
cũcellionũ. Certe ibi dixisti: q2 ptermittis
ablata: recita gesta vbi pcurationẽ ad ex
igẽda fecisti. Certe ibi dixisti: nos sola of-
ferrim⁹ euãgelia: recito tot iussiones iudi-
cuz: quib⁹ a te diuisus psecut⁹ es. Recito
pces ad apostatã imperatorẽ cui dixisti: q̃a
sola iusticia apud eũ habet locũ. An forte
apostasia Iuliãi pars euãgelij tibi videtur.
Ecce mendacẽ te teneo: q̃ de me dixisti q̃d
credi debeat. Etiã si nõ inuenirẽ vñ osten
derẽ falsũ te dicere: sufficit vt ostẽdã men-
dacẽ te esse. Quid dicis? Qualis tu: tales
⁊ ceteri. Nã merito talia verba oĩbus misi
sti: abũdare voluisti societate mẽdaciũ: ne
tu solus erubesceres de mẽdacio. Sed va
let inq̃t in ceciliano iudicium patrũ nr̃orũ.
Quare valebit? Quia epi iudicauerunt. Ez
valeat: ⁊ ĩ te q̃d maximianiste iudicauerunt.
Pri⁹ eñi q̃d credo vos nosse: episcopi cõ-
sentientes cũ maximiano adhuc: diaconi
ipsius venerũt ad carthaginẽ: sicut se ha-

bet tractatoria quã etiã gestis allegauerit:
cũ litigarent de domo cũ ꝓcuratore illius
qui ꝑmittit ablata. Ergo ꝑmo tractatori
am de illo miserũt: cõquerentes: quia no-
luit ad illos exire. Hoc enim maxime con
questi sunt. Uide quõ illis deus reddidit:
qđ de Ceciliano dixerũt. Mira similitu-
do: noluit deus post tot annos reuoluere il
lis in faciem: qđ gestũ est: vt oĩno vñ dissi-
mulent: ꝛ quo effugiant nõ iueniãt. Obli-
tos se dicerent q̃ gesta sunt ante: non eos
deus sinit obliuisci: atqꝫ vtinam valeat ad
salutẽ. Nam misericordia sua fecit hoc de
us: si considerẽt quid sit factũ. Ponite er-
go vobis ante ocl'os fratres: vnitatẽ tunc
orbis terrarũ: vñ se isti diuiserũt aduersus
Cecilianũ. Ponite ꝛ mõ ꝑtez Donati: vñ
se maximianiste diuiserũt: aduersus Pri-
mianũ. Qđ tunc illi Ceciliano: hoc nunc
isti fecerũt Primiano. Propterea se ꝛ ve-
riores donatistis: dicunt maximianiste: qꝛ
reuera facta maiorꝝ suorꝝ ipi mutauerunt.
Sic enĩ erexerũt Maximianuz aduersus
Primianũ: quõ illi erexerũt Maiorinuz
aduersus Cecilianũ: ꝛ sic questi sunt isti de
Primiano: quõ illi de Ceciliano. Nam si
meministis hoc dixerũt illi: qđ ad eos exi-
re noluerit Cecilian⁹: memor ɔscie sue. Il-
le aũt nouerat factionẽ eorꝝ. Sic ꝛ isti ɔq̃-
runt: qꝛ noluit ad illos exire Primianus.
Quare Primiano ɔcedit nosse factionez
Maximianistarꝝ: ꝛ Ceciliano non ɔcedit
nosse factionẽ Donatistarꝝ: Nõdũ erat or
dinat⁹ Maximian⁹: crimĩa dicebãtur de
Primiano. Uenerũt epi: voluerunt vt ad
eos exiret: nõ ẽ egress⁹: sic eorꝝ indicat tra-
ctatoria actl' inserta. Nõ est egressus: non
improbo: imo ꝛ laudo. Si aliquã factionẽ
vidisti: nõ debuisti ad factiosos ꝓcedere:
ſ ſuare cãz tuã: meliori iudicio ꝑris tue.
Restabat enim magna ꝑs Donati: vbi se
posset purgare Primian⁹: ꝓpterea ad il-
los q̃ iã factionẽ ɔspirauerũt: exire noluit.
Uides quõ laudam⁹ ɔsiliũ tuũ aduersus
Maximianistas: bene attende ꝛ cãm Ce
ciliani. Nõ vis vt fratri: quõ extraneo iu-
dicare. Noluisti exire: q̃d tibi dicẽt: Isti fa
ctionẽ ɔspirauerũt ɔtra salutẽ meã: corru-
pti sunt aduersum me: si me illis cõmisero:
facio ꝑiudiciũ cause mee. Nõ ad eos exi-
bo: seruet causa mea melioꝛib⁹: ꝛ auctori-
tate grauioꝛib⁹. Bonũ ɔsiliũ. Quid si hoc
dixit Cecilian⁹: Nũqꝫ laborabis tu: vt ostẽ
das que aduersus te istos ꝑ alia lucilla cor

rupit: ꝛ forte nõ inuẽturus qđ ille tũc vsqꝫ
adeo nouerat vt postea gestis apiret. Sed
vidisti nescio quid occltũ: renũciatũ ẽ tibi
aliq̃d metuẽdũ: ɔcedo timori tuo cautelã
istã. Recte fecisti: ad tales nõ ꝓcedẽ debe
bas. Erãt enĩ aliq̃ q̃ d te poterãt iudicare.
Attẽde nũc Cecilianũ. Tu tibi ſuasti nu-
midiã: ille orbẽ frarꝝ: Sz si valẽ vis aduer
sus illũ sentẽtias tunc Donatistarꝝ: vale-
ant nũc aduersus te sñie Maximianistarꝝ.
Epi illũ dãnauerũt ꝛ te: q̃re postea egisti
cãm tuã: ꝛ obtinuisti ibi Maximianistas:
sicut ille postea egit cãm tuã: ꝛ obtinuit ibi
Donatistas. Qđ ergo tũc factũ est: videt
añ ocl'os miro ꝛ manifesto exẽplo reuolu-
tũ: talia Maximianistas ɔqueri de Pri-
miano: qualia oĩes isti conquesti sunt de
Ceciliano. Mirũ est fratres: quõ moueor:
quõ deo gratias ago: qꝛ vere misericordia
dei ad istos si sapiãt illuminandos forma
uit exẽplũ. Proinde si placet paululũ frẽs
qꝛ ꝛ hoc nobis deus in man⁹ dedit: audi-
te conciliũ Maximianistarꝝ. Et cũ tra- Cõcilij
ctaret: idẽ recitauit ɔciliũ Maximianista
rũ. Sctissimis fratrib⁹ atqꝫ collegis ꝑ vni-
uersaz africã. Et cũ recitaret: idẽ dixit: Augu
Tota vnitas ipoꝝ ꝑ africam. Sed hic cũ
illis est catholica: In alijs aũt orbis ꝑtib⁹
ipi nõ sũt cũ catholica. Et cuz tractaret Cõcilij
idẽ seq̃ntia recitauit iterum. Sanctissimis
fratrib⁹ atqꝫ collegis ꝑ vniuersam africaz
ſ ẽ ꝑ ꝓuinciã ꝓcõsularẽ Numidiã Mau
ritaniã. Bizacenã ꝛ Tripolim cõstitutis:
sed ꝛ ꝑsbyteris ꝛ diaconib⁹ vniuersis ple-
bib⁹: i vitate euãgelij nobiscũ militãtib⁹.
Uictorin⁹ Fortunat⁹ ꝛ Uictorian⁹ Mig-
gin⁹ Saturnin⁹ Cõstanti⁹ Cãdori⁹ Inno-
centi⁹: Cresconi⁹ Florentin⁹: Salui⁹: ali-
us Saluius: Donat⁹: Gẽmini⁹. Pretera
tus. Et cũ recitarẽt idẽ dixit: Ipe ẽ As- Augu
suritan⁹: quẽ postea receperunt: eũ qui i se
dixit sententiã recepit postea. Et cũ tra Cõcilij
ctaret idẽ sequẽtia recitauit: Maximian⁹
Theodorus Anastasi⁹ Donacian⁹ Do-
natus. alius Donat⁹ Pomponi⁹ Pan-
cracius Januarius Secũdin⁹ Pascasius
Cresconius Rogacianus: alius Maxi-
mianus Benenat⁹ Baian⁹ Uictorinus
Guntasi⁹ Quintasius Felician⁹. Et cũ Augu
recitaret idẽ dixit: Iste est Mustican⁹ qui
adhuc viuit: sed forte ali⁹ est aliũde. Post
ea subscribẽtes dicunt ꝛ loca vnde quisqꝫ
erat. Et cũ retractaret idẽ sequentia re- Cõcilij
citanit. Salui⁹ Miggin⁹ Proculus La-

tinus:et ceteri:q̄ in cōcilio apud cauernaz
sūsis fuimus: in dn̄o eternā salutē. Nemo
q̄ nesciat frēs dilectissimi d̄ sacerdotibꝰ dn̄i
nō tm̄mō ꝓprie volūtatis: sed diuine le-
gis impulsu:tam in reos snīaz dicere:q̄ꝫ in
inocentibꝰ inflictā:iure ab eis ac merito sū
mouere. Nō leui eni piculo subiacebit:q̄s-
quis aut reo pepcerit:aut innocentē ꝯfice
re ꝑtemptarit:maxīe cū sc̄ptū sit: Innocē-
tem ⁊ iustū nō occides:⁊ purgatione non
purgabis reū. Hoc igit̄ edicto leg̃ admo-
niti: necesse nos fuerat Primiani causaz
quē plebs sc̄tā Carthaginēsis ecclīe ep̄m
fuerat i ouile dei sortita:senioꝝ litteris eius
dem ecclīe postulātibꝰ audire atq̄ꝫ discute
re sub eo:vt explanatis oībꝰ:aut innocen-
tez:q̄d optabile fuerat purgaremꝰ:aut no-
centē certe oñderemus suis meritis eē dā-
natū. Optatissimū eīn nobis fuit:vt plebs
sc̄tā carthaginensis ecclīe: eo se letet̄ ep̄o
sblimatā:qui in oīa sanctꝰ ⁊ in nullo repre
hensibilis habet̄. Propterea vtiq̄ꝫ talē eē
optet dn̄i sacerdotē:vt q̄d pp̄ls ꝓ se apud
deū nō valuerit: ip̄e ꝓ pp̄lo mereat̄ quod
poposcerit impetrare:q̄ꝛ sc̄ptū est: Si pec-
cauerit pp̄ls:orabit ꝓ eo sacerdos:si autez gustinꝰ
sacerdos peccauerit:q̄s orabit ꝓ eo? Et
cū legeret idē tractās dixit. Etiā ap̄li sc̄pse
rūt plebibꝰ: vt orarēt ꝓ se:⁊ ap̄li orātes di
cebāt: Dimitte nob̄ debita nr̄a: Et Ap̄ls
Iohēs dixit: Aduocatū habemꝰ apud pa
trē Iesum iustū: ⁊ ip̄e est exoratio ꝑ pecca
tis nostris. Sed illud d̄ illo sacerdote scri-
ptum est:quez isti nō intelligūt:vt admo-
neret̄ pp̄ls in ꝓphetia:talē se debere agno
scere sacerdotē: ꝓ quo nullus posset orare
Quis est aūt ꝓ quo nullꝰ orat:nisi ille qui
ꝓ oībus interpellat? Quia ergo tūc sacer-
dotiū erat leuiticū: vbi sacerdos itrabat:
⁊ offerebat hostias ꝓ pp̄lo. Habebat aūt
imaginē nō veritatē futuri cuiusdā sacer-
dotis. Tūc eni ⁊ ipsi sacerdotes: p̄tōres
erāt: sicut ceteri hoīes: volens deus ꝑ pro
phetiā admonere pp̄lm: iam talē desiderā-
dū esse sacerdotē: q̄ interpellaret ꝓ oībꝰ: et
ꝓ eo nll̄s oraret: designans talē admonu-
it: ⁊ dixit: Si peccauerit pp̄ls: orabit ꝓ eo
sacerdos: si aūt sacerdos peccauerit: quis
orabit ꝓ eo? Itaq̄ꝫ o popule talem elige sa
cerdotē: ꝓ q̄ nō cogaris orare: sed de cuiꝰ
oratione ꝓ te securꝰ esse possis. Ip̄e ē dn̄s
noster Iesus christꝰ: vnus sacerdos: vnus
mediator dei ⁊ hoīm: hō christus Iesus.
Et cū tractaret idē sequentia recitauit.

Scādala igit̄ Primiani ⁊ ipiꝰ nequitia sin Cōcilium
gularis sic in se celeste iudiciuz ꝓuocauit:
vt horum criminū auctorē necesse esset pe
nitus āputare: qui recēs ordinatꝰ ē. Et Augustinꝰ
cū recitaret idē tractator dixit: Iā iam cri
mīa ipsiꝰ dicūt. Et cū tractaret idē seq̄n Cōcilium
tia r̄citauit. Presbyteros supradicte pleb:
ad ꝯiurationē impie ꝯspiratiōis impellēs:
hoc ab eis velut p̄cario iure postulauit: vt
ad dānādos q̄ttuor diaconos: viros egre
gios ac singularibus meritis approbatos:
Maximianū scz Rogationū Donatum:
itēq̄ꝫ Salgamū: ꝯsentirent. Et cū recita Augustinꝰ
ret idē tractās dixit: In his quattuor erat
ille auctor scismatis: p̄cidēs de fructu fru-
ctum: ⁊ non se dolens ab integritate p̄cisū.
Et cū tractaret idē dixit: Seq̄ntia recita Cōcilium
uit: vt incunctanter ei ꝑmitterēt accōmo-
dare ꝯsensum. Et cū recitaret idem tra-
ctās dixit: Hoc cū illis egit: illi noluerūt ei Augustinꝰ
ꝑmittere: sed tacuerīt: Ille ꝑ seip̄m cogita
tuz scelus nō dubitauit implere. Et cū Cōcilium
tractaret idē recitauit. Cuiꝰ illi mala p̄sum
ptione stupefacti: cū rē silentio refellissent:
per se cogitatū scelus nō dubitauit imple
re: vsq̄ꝫ adeo vt in Maximianū diaconuz
virū sicuti omnibꝰ notū est innocentē: sine
causa: sine accusatore: sine teste absentez:
ac lecto cubātē: sententiā putaret esse pro
mendā. Et cū recitaret idē tractans di- Augustinꝰ
xit: Uidete crimē. Et cū tractaret idē se Cōcilium
q̄ntia recitauit: Quia iā pridē clericos nō
dissimili furore dānaret. Nā cum incertos
ꝯtra legem: decretaq̄ꝫ oīm sacerdotū com
munioni sancte adiūgeret: cūq̄ꝫ obsistente
maxima ꝑte plebis: et iā senioꝝ nobilissi-
moꝝ litteris cōueniret̄: vt per se corrigeret
q̄d iam amiserat: sua temeritate possessus
emēdare ꝯtempsit. His itaq̄ꝫ ꝑmoti senio
res ecclesie supradicte: ad vniuersum cho
rum litteras legatosq̄ꝫ miserūt: quos nō si
ne lachrymis dep̄cati sūt: vt ad se feruen-
tius veniremꝰ: quo ꝑpenso libramine intē
tionibꝰ exploratis: existimatio ecclesie pur
garetur. Ad hāc ꝓ inde cū sc̄dm memora-
toꝝ litteras veniremꝰ: nota sua illa ratiōe:
feruescēs aduentū nostrū: penitꝰ declina-
uit. Et cū recitaret idem tractans dixit: Augustinꝰ
Quid illi obiiciat̄ scitis: q̄ꝛ pars iam Do-
nati incerta facta est. Hoc erat in regula.
Quales fuerint cū quibꝰ fuerit cōmunica
tum: tales dicūt fieri omnes: et vniuersam
massam. Itaq̄ꝫ si verū isti dicūt: incerta est
iam pars tota Donati: exeant plane Nu-

mide ⁊ dicant: ad nos nõ ꝑtinet. Stilus i-
cest⁹ est: nescio quos ad cõmunionē tuam
admisisti: obesse potuit tam longe positis.
Si ꝗ̃ vobis obesse nõ vultis qui in Numi
dia estꝭ: qḋ chartagini fit: qḋ i africa fit: po
tuit obesse vniuerso orbi terraꝝ. Sempꝑ vñ
se defendũt: inde se accusant: ⁊ nos excu-
sant. Et cũ tractaret idem sequentia: re
Cōciliū. citauit. Aduētũ nostrũ penit⁹ declinauit.
Augustin⁹. Et cũ legeret idē dixit. Quid illi questi
sunt de Ceciliano? Et cũ retractaret se-
Cōciliū. quentia recitauit. Qui vsqꝫquaqꝫ rebelli
aīo recalcitrãs male ꝑmãsit i ꝯducta mul-
titudīe ꝑditoꝝ. Et cũ recitaret idē dixit:
Augustin⁹. Jã hoc plus ē. Hec de Ceciliano nõ dixe
runt illi: videte q̃. Et cũ tractaret idē se
Cōciliū. quentia recitauit. Atqꝫ impetratꝭ officiali
bus Basilicarũ ianuas obsedissent. Et
Augustin⁹. cum recitaret idez dixit: Ne intrarent epi.
Et cũ tractaret idem sequētia recitauit.
Cōciliū. Qui ingrediēdi nobis atqꝫ agēdi solēnia
interdicerent facultatē. Hec si epm cõue-
nit facere: si christianis licet admittere: si ḃ
euangelia ꝓtestanꝭ: ꝓbet aut iudicet quis
quis amator aut assertor est veritatꝭ. Hoc
enim nobis inflixit frater aliq̃n ꝓprius: qḋ
nunqꝫ faceret alien⁹. Et cũ legeret idez
Augustin⁹. dixit. Quid op⁹ ē plurib⁹: dicũt mlta ⁊ dã
nãt hoīem: sed damnationē iã ipsam lega-
mus: Et cũ tractaret idē recitauit. De-
Cōciliū. creuim⁹ omnes sacerdotes dei presēte spi-
ritusctõ hũc eũdē Primianum: primo qꝛ
sup viuos epos alios subrogauit: quod in
cestos cũ sctõꝝ cõmuniõe miscuerit: qḋ p̃-
sbyteros ad cõiurationē in eadem ꝯstrin-
gere ꝑtēptarit: qḋ Fortunatũ presbyteruz
in cloacam fecerit mitti: cũ egrotantib⁹ ba
ptismo succurrisset: quod cõmunionē De
metrio p̃sbytero denegauit: vt cogeret fili
um abdicare: quod idez p̃sbyter obiurga
tus sit quod epos hospitio susceplisset: qḋ
supradictus Primianus multitudinē mi
serit: que christianoꝝ domos euerteret: qḋ
obsessi sunt epi simul ⁊ clerici: ⁊ postea ab
eius satellitibus: lapidati sunt: qḋ in basi-
lica cesi sunt seniores: quod indigne ferrēt
claudianistas ad cõmunionē admitti: qḋ
innocentes clericos putauerit eē ꝯdēnan
dos: quod se nobis audiendũ noluerit ex-
hibere: cũ basilicaꝝ fores ne igrederemur
mltitudīe ⁊ officialib⁹ inꝭcluserit: qḋ lega-
tos a noḃ ad se missos iiuriose reiecerit: qḋ
loca mlta vi primo. de hinc aucte iudicia-
ria vsurpauit. Et cum legeret idē dixit.

Augustinus. Pretermissoꝝ ablatorũ cũ Paul⁹ Apl's di
cat: Audet qs vr̃m aduers⁹ aliũ negociũ
habēs iudicari apud iniustos ⁊ non apud
sanctos? Videte quale illi crimē obiicerit
quia nõ apud epos agere voluit de locis
sed apud iudicē. Et cũ tractaret idē se-
Cōciliū. quentia recitauit. Preterea alia illecebra
eius admissa: que ꝓ honestate stili nostri si
luim⁹ a sacerdotali choro ꝑpetuo eē dãna
tũ: decreuim⁹: ne eo palpato dei eccl'ia: aut
ꝯtagiõe: aut aliquo crimine maculeꝭ. Qḋ
idipsum Paulus Apl's exhortaꝭ ⁊ admo
net: Precipim⁹ aũt vobis fratres in noīe
dñi nostri Jesu christi vt discedatꝭ ab om-
ni fratre inordinate ambulante: atqꝫ adeo
nõ imemoreſ puritatiſ eccl'ie: ꝯducibile ex
istimauim⁹ omnes sanctos ꝯsacerdotes ⁊
oēs clericos ⁊ oēs populos qui se christia
nos meminerũt: hac nostra tractatoria cõ
moneri: vt oēs eius cõmunionem: vtpote
damnati diligenti cura horreãt. Ipse eniz
de suo interitu rationē reddet: qui hoc no-
strũ decretũ nõ audiendo temptauerit vi
olare: Placuit sane nobis ⁊ spirituisancto
qḋ tp̃s tardis ad ꝯuertēdum reseruetꝭ sub
eo: vt quicqꝫ sacerdotũ sue: vel clericoꝝ sa-
lutis imemores a die damnationis supra-
dicti Primiani: id est: a die octaua kalen
darũ Januariaꝝ ninus a Primiani dam-
nati cõmunione recesserint: tali sētētia cõ-
stringanꝭ. Laici quoqꝫ nisi se a supradicto
die damnationis illius: intra diē pasce fu-
ture ab ei⁹ cõsortio separauerint: nõ posse
quēqꝫ nisi ꝑ penitētiã siquidē meminerint
ecclesie reformari. Victorin⁹ munacianēs
ep̃s sꝰbscripsi. Fortũat⁹ dionisianēsis ep̃s
sꝰbscp̃si. Victorian⁹ carcabinēs ep̃s sꝰbscri
psi. Florentius ab adrumetu ep̃s sꝰbscp̃si.
Migginus belephãtarie ep̃s sꝰbscp̃si. In-
nocentius thebaltensis ep̃s sꝰbscp̃si. Mig
gin pro collega meo Saluiano pressitano
ep̃o subscripsi. Salui⁹ ausauensis ep̃s sub
scripsi. Donat⁹ sabratensis ep̃s subscripsi
Gemeli⁹ anathabeis ep̃s subscripsi. Et
August. cũ legeret idē dixit. Ex ip̃is ꝯdēnatoribus
subscripsit ⁊ Pretexatus assuritan⁹ ⁊ Fe-
licianus Musticanus. Et cũ tractaret
Cōciliū. sequentia recitauit. Pretexatus assurita-
nus ep̃s subscripsi. Maximian⁹ stabaten
sis ep̃s subscripsi. Bacianus camicetēsis
ep̃s subscripsi. Donatus fissianensis ep̃s
subscp̃si. Theodorus vsulensis ep̃s sub-
scripsi. Victorian⁹ iubēte collega Agno-
sio ep̃o subscripsi. Donatus cebresutanus

ep̄s subſcripſi. Nathalicus thelenſis ep̄s
ſubſcripſi. Pomponiꝰ macrianēſis ep̄s ſb
ſcripſi. Pancraciꝰ balianenſis ep̄s ſubſcri
pſi. Januarius aquenēſis ep̄s ſubſcripſi.
Secūdus iacōdianēſis ep̄s ſbſcripſi. Pa
ſcaſius a vico auguſti ep̄s ſbſcripſi. Creſo
cōuiſtianeꝭ ep̄s ſbſcp̄ſi. Rogatianꝰ ep̄us
ſbſcp̄ſi. Maximianꝰ erūmineꝭ ep̄s ſbſcp̄ſi
Benenatꝰ tugucianenſis ep̄s ſubſcripſi.
Ritanꝰ ep̄s ſubſcripſi. Gaianꝰ tigualen-
ſis ep̄s ſubſcripſi. Victorinꝰ leptimaginē-
ſis ep̄s ſubſcripſi. Guntaſiꝰ beneſenꝭ ep̄s
ſubſcripſi. Quintaſiꝰ capienſis ep̄s ſbſcri
pſi. Felicianus muſticanꝰ ep̄us ſubſcripſi.
Victorianꝰ ex delegatiōe ſubſcp̄ſi. Mag
ginꝰ ep̄s ſubſcripſi. Latinꝰ mugienſis ep̄s
ſubſcripſi. Proculus girbitanꝰ ep̄s ſbſcri
pſi. Helpidius tuſdritanꝰ ep̄us ſubſcripſi.
Donatus ſabrateꝭ ep̄s ꝓ fratre ⁊ collega
meo Marratio ſubſcripſi. Proculus gir-
bitanꝰ ꝓ collega meo Gallono ſbſcripſi.
Secūdianus priſianenſis ep̄s ſubſcripſi.
Donatꝰ ſamurdaceꝭ ep̄s ſbſcp̄ſi. Getu-
licus victorianenſis ep̄s ſubſcripſi. Anni-
bonius robautenſis ep̄s ſubſcripſi. Item
Annibonꝰ petitꝰ a collega meo augēdia-
renſis ep̄us ſubſcripſi. Tertullus abiten-
ſis ep̄s ſubſcripſi. Primilianꝰ ep̄s ſubſcri-
pſi. Secūdinꝰ aruſianēſis ep̄s ſubſcripſi.
Maximꝰ pitanenſis ep̄s ſubſcripſi. Cre-
ſcentianꝰ murrenſis ep̄s ſubſcripſi. Dona
tus belmēſis ep̄s ſubſcripſi. Perſeueran-
tius tebertinꝰ ep̄us ſubſcripſi. Fauſtinꝰ bi-
nenſis ep̄s ſubſcripſi. Victor altiburinanꝰ
ep̄s ſubſcripſi. Oēs numero ꝗnquaginta
tres. Et cū recitaret idē tractans dixit.
Auguſtinꝰ. Paululū dignamini aduertere. Hec ē dā
natio tua dicimꝰ illi. Quid vis: hēat boni
pōdꝰ an nō hēat. Ego faueo: Prorſus di-
co: quia iſti oēs falſa in te dixerunt: ⁊ audi
vñ credaꝫ: qꝛ apud alios iudices obtinui
ſti cām tuā: ⁊ iſti dānati ſūt. Si ergo te ꝓ-
pterea credo inocentē: qꝛ nō exiēs ad facti
oſoſ: alibi oſtendiſti inocentiā tuā: vt illi ꝗ
te dānauerūt: dānationē mererēt. Dignare
acceptare Cecilianū inocentē dānatū: qꝛ
noluit exire ad maiores tuos: ⁊ ſic ꝓbabat
cām ſuā orbi ꝓrarū: quō tu obꝓbaſti ꝯſilio
Numidarū. Si innocentem te reddidit ſe
des bagaitana: quāto potiꝰ illū ſedes apo
ſtolica: Aut vis vt valeāt ꝗ pͥmo dānaue-
rūt: Si valēt ꝯtra te valēt. Nā illi ꝯtra Ce
cilianū nec valēt nec valebūt: tñ ꝗd cōtra
te iudices attēde. Jā h̄ audent dicere: Sꝫ

nos qui poſtea dānauimus Maximiani
ſtas plēs eramꝰ. Valeat ergo ſnīa veſtra i
Felicianū. ⁊ valeat illoꝝ i Cecilianuꝫ vbi
bagaitanū ꝯſiliū fecerūt: ⁊ iā Felicianū dā
nauerūt. Nō iniuſtꝰ eſt Felicianus: aut no
cens receptꝰ eſt: aut innocēs dānatꝰ ē. Si
ergo nocentē recipis ꝓ pace Donati: cede
oibꝰ gentibꝰ ꝓ pace chriſti. Si aūt ꝑ erro-
rē veſtrū innocēs dānatꝰ eſt: errare potue
rūt trecēti decē dānantes Felicianū: ⁊ nō
potuerūt errare ſeptuaginta dānantes Ce
cilianū. Quid ergo dicitꝭ: Cū audieritꝭ vo
bis dici: prius vos dānauerūt Maximia
niſte: recurritis ⁊ dicitis: ſꝫ nos plures era-
mus qui dānauimꝰ Maximianiſtas. Ad
vtrūqꝫ vobꝭ cito reſpōdeꝛ: qꝛ ⁊ illi veſtri pͦo
res dānauerūt Cecilianū. Si priores va-
lent: cedāt Primianiſte ꝯſilio Maximia-
niſtaꝝ. Si pluresſ: cedāt donatiſte orbi ꝓra
rū: nihil eſſe arbitrioꝝ iuſtius. Pauci ſunt
Maximianiſte: ſed priores ſūt. Reus re-
um nō facit: ſi hoc putas: quō dānatꝰ dam
nare potuiſti: ⁊ qꝛ inter damnatores: ⁊ ip̄e
ſcriptus eſt: nec ſeruauerūt illi locū cāꝫ di-
cēdi. Aliter aūt Cecilianꝰ. Seruatus ē illi
locus hoīs cauſā dicētis: ſicut habꝫ ip̄a ſē
tētia: qꝛ nec i cōionē receptusꝰ ē niſi purga
tꝰ. Iſte aūt iueꝛit hic a iudicibꝰ dānatꝰ. ille
inter iudices damnās: ſed fuerit iſta equi-
tas bagaitani cōſilij. Prorſus totū cōce-
dimꝰ. Male te damnauerūt Maximiani
ſte. Male dānauerūt ⁊ illi priores vr̄i Ce-
cilianū. Tu purgaſti te apud bagai: pur-
gauit ſe ille in trāſmarino iudicio. Cōſen-
ſit huic iudicio vniuerſus orbis terraruꝫ.
Quid dicturus es: Plures nos ſumuſ ꝗ̄
Maximianiſte. Eſtote plēs. De nūero ꝗ
agamꝰ. Videte quātū interſit. Abſentē te
dānauerunt Maximianiſte: cū ad eos ex
ire noluiſſes. Hoc ꝗdē ſile: ſic ⁊ illi damna
uerūt abſentē Cecilianū cū factionē eoꝝ
deuitaſſet: ſꝫ tu rurſus in abſentes illos fe-
ciſti dici ſentētias i ꝯſilio Bagaitano. At
vero Cecilianꝰ p̄ñs aduerſario p̄ñte pur-
gatus eſt. Deinde alia magna differentia
iudices Numidas apō quos te purgares
tu ip̄e audiſti: tu ꝯſtituiſti: Maximianiſte
illos nō petierūt. Apud eos aūt a Cecilia
no Donatꝰ victꝰ eſt: quos pͦs Donati iu-
dices poſtulauerat. Rñdēt tibi mō Ma-
ximianiſte ⁊ iure dicūt: Nos pͥmo venimꝰ
ad te de ꝓuintia tua: de dioceſi ad te ꝑti-
nētis ep̄i: ⁊ voluimꝰ audire cām tuā. Con
tempſiſti nos: nō ad nos exiſti. Si timuiſti

nr̄m iudiciū: vel ſimꝉ iudiceſ eligeremꝰ. nō
ires ad q̄s tu velles. Quātū inṫſit videte.
Tūc aūt ipi donatiſte lr̄is ſuis iperatoreʒ
petierūt: vt decerneret iudices. Improba
uerūt eos apud q̄s victi ſūt: q̄s āteqū vice/
rēt: poſtulauerūt: dati ſūt alij ad eoꝝ peti/
tū: et ibi victi ſūt. Appellauerūt ad iꝑatorē:
τ ibi victi ſūt. Semꝉ victꝰ abſēs ē maximia
niſtaτ tacet: τ ter victꝰ pn̄s dōatiſta n̄ taceʒ.
Sʒ d̄ nūero ꝯtēdis cū maximianiſtis vt di
xi: faueo tibi: trecēti decē pl̄es ſūt q̄ȝ cētū:
vel q̄t fuerūt q̄ dānauerūt a ꝑte Maximia
ni Primianū: milia ep̄oꝝ per orbē terraꝝ
q̄ damnauerūt a ꝑte Ceciliani Donatuʒ.
Nihil pōderis apd̄ te hr̄e putas. Sʒ dictu
rus es mihi: Nūq̄d Donatiſtas milia epi/
ſcopoꝝ dānauerūt de toto orbe terraruʒ:
Optie nō dānarūt: Quare nō dānarūt:
Quia iudicio nō interfuerūt: ſi iudicio nō
interfuerūt: ꝓpterea nō dānauerūt: qꝛ cāʒ
illā penitꝰ neſcierūt. Ab inocētibꝰ quare te
ſeparaſti: Uenit huc ad te d̄ orbe t̄raꝝ ba/
ptizatꝰ quē vis rebaptizare: τ te iā letale my
ſteriū exercētē: τ volētē iterare: qđ ſemꝉ da
tur τ n̄ amittiť: adit cū magna voce τ gemi
tu τ dicit tibi: q̄d eſt qđ vis facere: rebapti
ſare me: Ait neſcio q̄s meſopotamenꝰ: ne/
ſcio q̄s ſyrus: neſcio q̄s pōticꝰ vel lōgiꝰ cō/
ſtitutꝰ. Rn̄des: qꝛ n̄ habes baptiſmū. Dič il
le. q̄re. lege ep̄l̄as pauli ad me dataſ: Uenit
neſcio q̄s de galacia: d̄ pōto: veīt neſcio q̄ſ
de philadelphia: ad q̄s eccl̄ias Johes ſcri
pſit. Uenit a coloſſis: venit a philippis: a
theſſolōica τ dič: Ego n̄ habeo baptiſmū:
ad quē ſcripſit Ap̄l̄s: ꝑ quē tu hēs: τ audeſ
legere ep̄l̄am meā: q̄ deteſtaris pacē meā.

Sermo Tertius de tertia parte eiuſdem pſalmi.

Pars nouiſſima pſalmi huiꝰ in diſ
cuſſa vobiſcū: τ intractata remā/
ſerat. Proinde ſicut vidđ nō qui
dē ſcd̄m diſpoſitionē noſtrā: ſʒ tn̄ non ꝑter
diſpoſitionē ſuā: ad reddendū debitū nos
dn̄s reuocauit. Intēti ergo eſtote fratres:
vt ſi poſſumꝰ deo adiuuāte: vel mō ſolua/
mu ſqđ nos debere cognoſcimꝰ. Quis ē
qui dič qđ mō cantauimꝰ: †Iuuenis
fui† τ ſenui: τ nō vidi iuſtū dereli
ctū: nec ſemen eius querēs panes.
Sic q̄ſi vnꝰ hō loq̄ť. Nō̄ multuʒ tp̄s ē etas
vniꝰ hoīs: Et q̄d magnū ē: vt hō poſitus
ī vna aliq̄ ꝑte t̄raꝝ ꝑ totaʒ vitā ſuā: tā bre/
uē: ꝙ hūana vita breuis ē: ꝙuis ad ſene/
ctutē a iuuētue ꝑuenerit: nō viderit iuſtū

Alia lr̄a. †Junioꝛ: tetenim.

derelictū: nec ſemē eiꝰ q̄rēs panē. Nō ē mi
rādū. Potuit eīm fieri: vt añ vitā ipiꝰ fuiſ/
ſet aliq̄s iuſtꝰ q̄rēs panē: potuit fieri ī alia
ꝑte terraꝝ non vbi ipe eſſet. Deinde aliud
qđ mouet audite. Ecce vnuſq̄ſq̄ȝ in voƀ q̄
forte iā ſenuit: reſpiciēs curſus etatis ſue:
iā ꝑactos ſibi: vbi cogitatiōe v̄ſatꝰ fuerit: ī
his q̄s nouit: forte nō ei occurrit iuſtꝰ q̄rēs
panē: aut filiꝰ iuſti q̄rēs panē: ſʒ tn̄ reſpicit
ad ſcp̄turas diuīas: τ īuenit anguſtatū iu/
ſtū: τ famē paſſū ī regiōe ſua: mutaſſe aliā
regionē: Inueīt τ filiū ipiꝰ Iſaac eiuſdē fa
mis cā: ī alias iſſe regioneſ q̄rētē panē: Et
quō erit verū nūq̄ȝ vidi iuſtū d̄relictū: nec
ſemē eiꝰ q̄rēs panē: Et ſi verū h̄ īueīt ī ſpa
cio vite ſue: aliť tn̄ īuenit ī lectōne diuīa: q̄
fidelioꝛ ē q̄ȝ vita hoīm. Quid ḡ faciamuſ:
Adiuuēt nos pia ſtudia vr̄a: īſpiciamꝰ in
his v̄ſibꝰ pſalmi volūtatē dei: q̄d nos ītel/
ligere velit. Metꝰ ē eīm ne vnuſq̄ſq̄ȝ īfirmꝰ:
nō capiēs ſpūaliter intelligē ſcp̄turaſ: eat ī
exēpla hūana. Uideat aliq̄n bonos ſuos
dei eſſe ī neċte aliq̄: τ ī opia q̄rendi panes:
maxie τ Paulū Ap̄l̄m cogitet q̄ dič: In fa
me τ ſiti: ī frigore τ nuditate: τ ſcandalizeť
apđ ſeipm dicēs: certe verū eſt qđ cātaui:
certe veꝝ ē qđ ī eccl̄ia ſtās tā deuota vo/
ce ꝑſonui: nūq̄ȝ vidi iuſtū derelictū: nec ſe
mē eiꝰ q̄rēs. panē Fallūt nos ſcp̄ture: di/
cat apđ ſe τ diſſoluāť oīa eiꝰ mēbra ab ope
re bono: q̄bꝰ mēbris ītrinſecus: qđ eſt gra
uiꝰ τ in interiore hoīe reſoluť: iā deſiſtat ab
oꝑe bono: τ dicat ſibi. Ut q̄d bn̄ opoꝛ: Ut
q̄d panē meū frāgo eſurienti: τ nudū veſtio:
τ ſine tecto īduco ī domū meū: attēdēs ad
id qđ ſcp̄tū ē: nūq̄ȝ vidi iuſtū derelictū: nec
ſemē eiꝰ q̄rēs panē: cū videā tot hoīes be/
ne viuētes plerūq̄ȝ fame laborātes: Sʒ ſi
forte erro ego: vt tā illū q̄ bn̄ viuit: q̄ȝ q̄ ma
le viuit putē bn̄ viuere: τ aliter illū nouit de
us: id eſt iniquū eſſe quē ego iuſtum puto:
q̄d facio de abraā quem iuſtū ipa ſcp̄tura
cōmēdat: Quid facio d̄ ipo Ap̄l̄o Paulo
q̄ dič: Imitatoꝛes mei eſtote: ſičτ ego chri
ſti. An vt etiam ego ſim ī malis que ille ꝑ/
tulit ī fame τ ſiti: in frigore τ nuditate: Ita
cogitātē: τ vt dixi diſſoluť mēbris oībꝰ ite/
rioribꝰ a facultate oꝑis boni: poſſumꝰ ne
frēs tāq̄ȝ ꝑaliticū tollere: τ apire tectū ſcri/
pture hꝰ: τ eū ſbmittē ad dn̄m: Uideť eīm
qꝛ obſcurū eſt. Porro ſi obſcurū eſt: tectū
eſt: τ paliticū aīo quendam intueoꝛ: τ hoc
tectū video: τ ſub hoc tecto video: τ chri/
ſtū latere agnoſco. Faciā quātū poſſuʒ qđ

laudatū est in illis: qui apto tecto ad chri-
stū paliticū sūmiserūt: vt dicēt illi: Cōstās
esto fili: remissa sunt eī tibi peccata tua.
Sic eni fecit interiorē hoīem saluū a para
lisi: remittēdo peccata sua: ⁊ ꝯstringēdo fi
dē. Sed erant ibi hoīes: qui nō habebant
oculos ad videndū interiorē paraliticum
iam esse sanatū: ⁊ medicū curantē putaue
rūt plasphemantē. Quis est hic inquīt: q̄
peccata dimittit? Plasphemat iste. Quis
potest dimittere peccata: nisi solus de⁹? Et
quia ille erat deus: talia cogitātes audie-
bat. Hoc verbū de deo cogitabāt: sed de-
um p̄sentē nō videbant. Fecit ergo ille me
dicus aliquid: ⁊ ī corꝑe paralitici: vt ⁊ illo
rum qui talia dixerūt: interiorē ꝑalisim sa-
naret. Fecit eī qd̄ viderēt: ⁊ dedit qd̄ cre-
derent: Eia ergo quisq̄s es tā infirm⁹ ⁊ lā-
guēs corde: vt attēdens hūana exempla:
velis a bonis operib⁹ desistere: ⁊ ꝑalisi q̄-
daʒ interiore dissolut⁹ es: Hūc ḡ si possu-
m⁹: aperto isto tecto sūmittamus ad deū.
Dn̄s eī ip̄e in corꝑe suo qd̄ ē ecclia: iuni-
or fuit primis tꝑib⁹: ⁊ ecce iā senuit. Nostis:
⁊ agnoscitis: ⁊ intelligitis: q̄ in hoc positi
estis: ⁊ ita credidistis: q̄ caput nostrū chri
st⁹ ē: corpus capitis illi⁹ nos sum⁹. Nūq̄d
soli nos: ⁊ nō etiā illi qui fuerūt añ nos. Om
nes qui ab inicio seculi fuerunt iusti: caput
christum habēt. Illuʒ eī venturū esse cre-
diderūt: quē nos venisse iam credim⁹: ⁊ in
ei⁹ fide ⁊ ipsi sanati sunt: in cuius ⁊ nos: vt
eēt ⁊ ipse totius caput ciuitatꝭ hierl̄m: om-
nibus cōnumeratis fidelib⁹: ab initio vsq̄
in finē: adiunctis etiā legionib⁹ ⁊ exerciti-
bus angeloruʒ: vt fiat illa vna ciuitas sub
vno rege: ⁊ vna quedā ꝓuintia sub vno im
ꝑatore: felix in ꝑpetua pace ⁊ salute: lau-
dans deū sine fine: btā sine fine. Corp⁹ au
tē christi qd̄ est ecclesia: tāq̄ vn⁹ q̄dā hō p̄
mo iunior fuit: ⁊ ecce iam in fine seculi ē in
senecta pīgui: q̄m d̄ illa dictū est: Adhuc
multiplicabit̄ in senecta pingui: multipli-
cata est suꝑ oēs gentes: ⁊ ipsius vox est at
tendētis: quasi vnius hoīs primā etatē su
am: ⁊ istā nouissimā respicietꝭ ꝑ omnia: q̄
oēs etates notas habet ꝑ scripturas: ⁊ a⁊
exultās ⁊ monēs: Iunior fui p̄mis tꝑib⁹ se
culi: ⁊ ecce senex sū: etiā nouissimis tēpori
bus seculi: ⁊ nūq̄ vidi iustū derelictū: nec
semen eius q̄rēs panē. Agnouim⁹ hoīem
iuniorē et senem: ⁊ tanq̄ apto tecto ꝑueni
mus ad christū. Sed quis est iust⁹: qui nō
est visus derelictus: nec semen eius q̄rens

panē? Si intelligis panē: intelligis illum.
Panis est eī verbū dei: qd̄ nunq̄ ab ore
iusti discedit. Nā ⁊ in capite suo iustus iste
tēptatus: hoc respōdit. Qn̄ eni ipi dn̄o di
abolus ait esurienti: ⁊ famē patienti: Dic la-
pidibus istis vt panes fiāt: rn̄dit: Nō ī so-
lo pane viuit homo: sed ī omni verbo dei.
De inde fratres mei attendite: qn̄ faciet iu
stus voluntatē dei? Semꝑ enim facit: ⁊ se-
cundū volūtatē ei⁹ viuit. Volūtas dei de
corde ei⁹ nō recedit: quia volūtas dei: ipsa
est lex dei. Et quid dictū est de tali? Et ī le
ge eius meditabitur die ac nocte. Paneʒ
istum manducas vna hora ⁊ dimittis: pa-
neʒ illū verbi die ac nocte. Quādo eni au
dis: aut qn̄ legis: manducas: qn̄ inde cogi
tas: ruminas: vt sis aīal mūdū: nō imūdū:
Quod significat etiā sapiētia ꝑ salomonē
dicens: Thesaurus desiderabilis requie-
scit in ore sapientis: vir autē stultus glutit
illū. Quid eniʒ glutit? Ut non in illo appa
reat quod vorauit: oblitus est quod audi-
uit. Qui autem non est oblitus: cogitat: et
cogitando ruminat: ruminando delectat̄.
Unde dicit̄: Cogitatio sancta ꝑuabit te.
Et ecce si seruat te in ruminatione panis
huius sancta cogitatio: nunq̄ vidisti iustū
derelictū: nec semen eius querens paneʒ.

Tota die miseretur ⁊ feneratur. Alia lr̄a. ⁊ cōmodat.

Feneratur quidē latine dicitur: et qui dat
mutuum: et qui accipit. Planius hoc aūt
dicitur: si dicamus fenerat. Quid ad nos:
quid grāmatici velint? Melius in barba
rismo nostro vos intelligitꝭ: q̄ in nostra di
sertitudine vos deserti eritis. Ergo iustus
iste tota die miseret̄: ⁊ fenerat: Sʒ nō gau-
deant feneratores. Inuenimus enim quē-
dam feneratorem: sicut inuenimus quen-
dam panem. vt vbiq̄ aperto tecto perue-
niamus ad christum. Nolo sitis fenerato-
res: et ideo nolo: quia deus non vult. Nā
si ego nolo: ⁊ deus vult: agite. Si autē de⁹
non vult: etiam si ego vellē: malo suo age-
ret qui ageret. Unde apparet deum hoc
nolle: Dictum est alio loco: Qui pecuniā
suam non dedit ad vsuram. Et q̄ detesta
bile sit: ⁊ q̄ odiosum: q̄ execrandum: pu
to quia et ipsi feneratores nouerūt. Rur
sus auteʒ ego ipse: immo deus noster: qui
te ꝓhibʒ eē feneratorē: iubet te eē fenerato
rē. Et dicit̄ tibi: fenera deo. Si fenerās ho
mi: hēs speʒ: Et si feneras deo: speʒ nō ha
beb̄. Si feneraueꝛ hoī: id ē mutuā pecūiā
tuaʒ dederis: a quo aliq̄d plus: q̄ dedisti

expectes accipere: nō pecuniā solā: sed ali
quid plus ꝙ̄ dedisti: siue illud triticū sit: si
ue vinū: siue oleum: siue quodlibet aliud:
si plusꝙ̄ dedisti expectas accipere fenera-
tor es: ⁊ hoc improbādus nō laudādus.
Quid ergo inquis facio: vt sim vtilis fe-
nerator? Attēde qd facit fenerator. Minꝰ
vult dare: certe ⁊ plꝰ accipe. Hoc fac ⁊ tu:
da modica: accipe magna. Uide ꝙ̄ late
crescat fenus tuū. Da tpalia: accipe eter-
na: da terrā accipe celū. Et cui dabo forte
dicis? Ipe dn̄s ꝓcedit quē feneres: qui ti-
bi iubebat ne fenerator sis. Audi scriptu-
rā: quō feneres dn̄m. Fenerat inquit dn̄m
qui miseret pauꝑis. Nō eñ eget a te dn̄s:
sed habes aliū qui a te egeat. Illi porrigis:
ille accipit. Nō eñ habet pauꝑ: qd tibi re-
tribuat: ⁊ tñ ipe vult retribuere: ⁊ nō inueit
qd: sola i illo remanet beniuolētia orādi ꝓ
te. Cū aūt pauꝑ orat ꝓ te: tanꝙ̄ deo dicit:
Dn̄e mutuū accepi: fidedic me: Proin-
de ⁊ si nō tenes paupē redditorē: sꝫ idoneū
tenes fideiussorē. Ecce deus tibi de scptu
ra sua dic: da securꝰ esto: ego reddā. Quō
solēt dicere fideiussores? Quid dicā? Ego
reddo: ego accipio: mihi das. Putamꝰ ne
⁊ hoc dic deꝰ: ego accipio: mihi das. Pla
ne si deus xp̄s qd non dubitat: ipse dixit:
Esuriui ⁊ dedistis mihi mādūcare: Et cū il
li dicerēt: Qn̄ te vidimꝰ te esurientem: vt
ostēderet se paupū fideiussorē: oim mēbro
rū suoꝝ sponsorē: qꝛ ille caput: illi mēbra:
Et cū accipiūt mbra: caput accipit: cū vni
inquit: ex his minimis meis fecistis: mihi fe
cistis. Eya auare fenerator: vide qd dedi-
sti: vide qd accepturꝰ es. Si dedisses pau
cam pecuniā: ⁊ ille cui dederas ꝓ pua pe-
cunia tua: daret tibi magnā villā incōpa-
biliter amplius valentē: ꝙ̄ tu pecuniaꝫ de
deras: quātas gratias ageres: quāta leti-
cia tollereris? Audi quā possessiōeꝫ det quē
fenerasti: Uenite bn̄dicti patris mei ꝑcipi
te. Quid? Qd dedistis? Absit. Terrena de
distis q̄ si nō dedissetis in terra putrescerēt.
Quid eñ inde facturus eēs si nō dedisses?
Qd periturū erat in terra: seruatū est i celo.
Ergo qd seruatū est: hoc accepturi sumus:
Seruatū est meritū: factꝰ est thezaurꝰ tuus
meritū tuū. Nā vide quid sis accepturus.
Percipite regnū qd vobis paratum ē ab
initio mūdi. Cōtra: illi qui fenerare nolue-
rūt: quid audiēt? Ite i ignē eternū qui pa-
ratus est a diabolo ⁊ angelis eiꝰ. Et quid
vocat regnū qd accipimꝰ? Attēdite seqn-
tia. Isti ibūt in cōbustionē eternā: iusti au
tē i vitā eternā. Ad hoc ambite: hoc emite:
ad hoc fenerate: habetis christū in celo se-
dentē: in terra petentē: inuenimꝰ quō fene
ret. Iustꝰ tota die miseretur ⁊ fenerat. **Et semen †eius in benedictiōe erit.** Et Alia lra. †illius.
hic nō occurrat carnalis cogitatio. Uide-
mus multos filios iustoꝝ fame morientes:
quō ergo semē eiꝰ in bn̄dictiōe erit? Semē
eius reliquie eiꝰ: vnō hic seminat: ⁊ postea
metet. Nāꝙ̄ apl's dic: Bonū aūt faciētes
nō deficiamꝰ: tpe eñ suo metemꝰ infatiga
biles. Itaꝙ̄ dū tp̄s habemus ait: operemur
bonū ad oēs. Hoc est semen tuuꝫ: qd erit
in benedictione. Terre cōmittis: ⁊ tāto am
plius colligis: christo cōmittis ⁊ pdes? Ui
de ipm semen expressius noiatū ab Aplo
cū de elemosynis diceret: hoc eñ ait: Qui ꝑ-
ce seminat: pce ⁊ metet: ⁊ q̄ seminat i bn̄dicti
one de bn̄dictiōibꝰ ⁊ metet: sꝫ laboras forte
cū seminas: ⁊ doles cū misereris: qꝛ miseros
vides. Meliꝰ eñ aliqn̄ nō habebimꝰ qui-
bus ista demꝰ. Cū oēs incorruptiōe cōmu
tabunt: nullus esuriet cui porrigas panē:
nll's sitiet cui des potū. Nullꝰ nudꝰ erit quē
vestias: nll's ꝑegrinꝰ quem suscipias. Hic
autē int erūnas: tēptationes: dolores: ge
mitꝰ mittimꝰ semē. Sed respice ad psalmū
aliū: eūtes ibāt ⁊ flebāt mittētes semia sua.
Attende qꝛ semē eiꝰ in bn̄dictione erit. Ue
niētes aūt venient cū exultatiōe: portates
manipulos suos. Uide ergo quid sequit: ⁊
noli esse piger. **Declina a malo ⁊ fac bonū.** Noli tibi putare sufficere si nō ex-
polias vestitū. Nō expoliādo eñ vestituꝫ
declinasti a malo: sed noli arescere ⁊ steril
esse: sic noli spoliare vestitū: vt vestias nu-
dū. Hoc est eñ declinare a malo ⁊ facere
bonū. Et qd inde habebo: dicturꝰ es? Iaꝫ
tibi cōmēdauit ille quē feneras: quid tibi
dabit? Uitā eternā dabit tibi: da illi securꝰ.
Audi ⁊ id qd sequit. Declina a malo ⁊ fac Alia lra. †seculi.
bonū. **Et inhabita in seculū †seculorum.** Et noli putare cuꝫ das qd nemo te
videat: aut qꝛ deserit te deꝰ: qn̄ forte dede
ris pauperi: ⁊ ꝯsecutū fuerit aliqd dānuꝫ:
aut aliqua tristicia rei amisse: et dicas tibi:
qd ꝓfuit bona me fecisse opa? Puto non
amat deꝰ hoies qui benefaciūt. Unde ista
vestra fit murmuratio: vn̄ iste strepitꝰ: nisi
quia abundant iste voces? Unusqꝫꝙ̄ mō
cognoscit has voces: aut in ore suo: aut
in ore vicini sui: aut in ore amici sui. Dele
at illas deus: et extirpet spinas de agro

suo: plantet frugē bonā: ⁊ arborē fructife-
ram. Quid eni ꝯtristar⁹ es o homo: q꞉ de-
disti paupi: ⁊ alia ꝑdidisti: Nōne vides q꞉
ꝑdidisti qđ nō dedisti: Quare nō respicis
ad deū tuū: Ubi est fides: Quare sic dor-
mit: Excita illā in corde tuo. Attēde quid
tibi dixerit ipe dn̄s: qn̄ te ad huiusmōi bo-
na oꝑa exhortabat: Facite vob̄ sacculos
nō veterascētes: thezaurū nō deficientē in
celis: quo fur nō accedit. Hoc ergo cōme
mora qn̄ plangis in dāno. Quid ploras
stulte praui cordis: aut non sani cordis:
Quare perdidisti: nisi q꞉ mihi nō cōmoda
sti: Quare ꝑdisti: Quis tibi abstulit: Re-
spōdebis fur: Nōne hoc te premonueraz
ne ibi poneres quo fur possit accedere. Si
ergo dolet qui ꝑdidit: hoc doleat q꞉ nō ibi
posuit vn̄ ꝑire nō potuit. † Qm̄ domi
nus amat iudicium ⁊ non derelin
quet sanctos suos. Qn̄ patiunt labo-
res sancti: nolite putare q꞉ nō iudicat de⁹:
aut ꝑuerse iudicat. Qui te monet vt iuste
iudices: ipe ꝑuerse iudicaturus est: Amat
ille iudiciū: ⁊ n̄ derelinquet sctōs suos: Ex
quō: Sic abscōdita est apđ illū vita sctōꝝ:
vt qui mō laborāt in terra: q̄si tpe hyemis
arbores nō hn̄tes fructū ⁊ folia: illo appa-
rente tāq̄ȝ nouo sole exorto: illud qđ in ra-
dice viuebat: in fructib⁹ appareat. Amat
ergo ille iudiciuȝ: ⁊ non derelinquet sctōs
suos: sed laborat sctūs in fame: nō illū de-
relinquet deus. flagellat oēm filiū quē reci
pit. Cōtemnis illū qn̄ flagellat: expauescꝰ
qn̄ ditat. Unde em̄ flagellat: Pressuris tē-
poralibus. Qn̄ ditabit: Qn̄ audiet: veni
te benedicti patris mei: ꝑcipite regnuȝ qđ
vobis paratū est ab initio mūdi. Noli er-
go piger esse flagellari: vt sis inter eos qui
merent recipi. Usq̄ȝ adeo ille amat iudici-
um: ⁊ nō derelinquet sctōs suos: quos fla
gellat ad tp̄s. Et qm̄ flagellat omnē filiuȝ
quē recipit: nec vnico pepꝑcit in quo deli-
ctū nō inuenit. Qm̄ dn̄s amat iudiciuȝ: ⁊
nō derelinquet sanctos suos. Quia ergo
nō derelinquet eos: forte hoc eis dabit qđ
hic amas: multos annos viuere: senescere.
Nō attendis q꞉ si senectutē optas venire:
hāc optas: de q̄ cū venerit conq̄raris. Nō
tibi ergo dicat aīa: vel mala vel infirma vꝉ
paruula: quō verū est: dn̄s amat iudiciū ⁊
nō derelinquet sctōs suos. Reuera nō de
relinq̄t: vt tres pueros ī camino laudātes
nō eos tetigit ignis. Nūq̄d sancti ei⁹ ma-
chabei nō erāt: qui in ignib⁹ defecerūt car
ne: nō fide: Sed hoc inq̄t maiorē questio-
nem habet: q꞉ cū fide illi nō defecerūt: ille
illos dereliquerit. Audi quod sequit. In
eternū ꝯseruabunt: Tu paucos an-
nos eis optabas: q̄s eis si daret dn̄s: non
derelinqueret sctōs suos. Uisibiliter nō de
reliquit tres pueros: occulte nō dereliquit
machabeos. Illis etiā dedit vitā tp̄alem
ad ꝯfundēdos infideles: illos aūt occulte
coronauit ad iudicādā impietatē ꝑsecuto
ris. Nec illos tn̄: nec illos dereliquit: q̄ nō
derelinquet sanctos suos. Et nihil magnū
acceperunt tres pueri: si nō ineternum cō-
seruarentur. In eternum conseruabūtur.
Iniusti aūt punientur: ⁊ semen
impioꝝ peribit. Quō semē illius in be
nedictiōe erit: sic semen impioꝝ ꝑibit: Se-
men em̄ impioꝝ oꝑa impioꝝ. Nā inueni-
m⁹ rursum filiū impij florē in sec̄lo: ⁊ aliq̄n
fieri iustū: ⁊ florere in xp̄o. Uide ergo quō
accipias: vt tectū aperias: ⁊ ad xp̄m pue-
nias. Noli carnaliter: nā deciperis: sed se-
mē impioꝝ oīa oꝑa ipioꝝ ꝑibūt: fructū nō
habebūt: Ad tp̄s em̄ aliquid valēt: postea
q̄rent ⁊ n̄ iueniēt qđ opati sūt. Nā ꝑdētiuȝ
qđ oꝑati sūt vox erit illa: Quid nob̄ ꝓfuit
suꝑbia: aut quid diuitiaꝝ iactatio cōtulit
nobis: Transierūt omnia illa tāq̄ȝ vmbra.
Ergo semen impioꝝ ꝑibit. Iusti † he-
reditate possidebūt terraȝ. Rursus
auaricia nō surrepat: nec tibi aliquā villā
magnā ꝓmittat: nec qđ hic iuberis cōtem
nere: ibi speres. Terra est quedā illa viuo-
rū: regnū sanctoꝝ. Unde dicit: Spes mea
es tu: portio mea in terra viuoꝝ. Nam ⁊ si
vita tua illa est: intellige qualē terrā acce-
pturus sis. Illa est terra viuentiuȝ: hec est
autē terra morientiuȝ: receptura mortuos
quos nutriuit viuos. Qualis ergo illa ter
ra: talis ⁊ ipa vita. Si eterna vita: eterna
tra. Et quō eterna terra: Et inhabita-
būt in sclm̄ scl̄i sup eā. Alia ḡ terra erit
vbi inhabitabim⁹ in seculū seculi. Nam de
ista dictum est: Celum ⁊ terra transibunt.
Os iusti meditabitur sapienti-
am. Ecce est ille panis: videte q̄ȝ libenter
manducet iustus iste: quomodo versat in
ore suo sapientia. Et lingua eius lo-
quetur iudicium. Lex dei eius ī
corde ipsius: Ne forte putares eum in
ore habere quod in corde nō habet: ne for
te cōputares eū cū illis de quib⁹ dictū est:
Popul⁹ hic labijs me honorat: cor autez
eoꝝ longe ē a me: Et lingua eius loquet iu

Alia lra. † quia.

Alia lra. † autē hereditabunt.

diciũ: lex dei ei⁹ in corde ipsi⁹. Et quid illi
ꝑdest: **Et nõ supplantabunt gres-
sus eius.** Liberat a laqueo verbũ dei in
corde. liberat a via praua verbum dei in
corde: liberat a lapsu v̓bũ dei in corde. Te
cũ ẽ cui⁹ verbũ a te nõ recedit. Corde aũt
q̃d mali patit̃ quẽ custodit deus? Custodẽ
ponis in vinea: ⁊ cõtra fures securus es: ⁊
põt dormire custos ille: ⁊ ipse cadere: ⁊ fu-
rẽ admittere. Nõ aũt dormit neq̃ dormi-
tabit qui custodit israel. Lex dei eius ĩ cor
de ipsius: ⁊ nõ supplantabunt̃ gressus ei⁹.
Uiuat ergo secur⁹: ⁊ inter malos viuat se-
curus: ⁊ inter impios viuat secur⁹. Quid
enim iusto mali põt impius facere? Ecce
vide quid seq̃t. **Cõsiderat peccator
iustũ: ⁊ querit mortificare eũ.** Dicit
enĩ qd̓ in libro sapientie dicere ꝑdictũ est:
Grauis ẽ nobis etiã ad videndũ: q̃m dis-
similis est alijs vita ipi⁹. Querit ergo mor
tificare: quẽ dñs custodit: qui cũ illo habi-
tat: qui d̓ ore ipsi⁹: qui d̓ corde nõ recedit.
Dimittit eũ? Ubi est qd̓ supius dictũ est: ⁊
nõ relinquet sctõs suos? Ergo considerat
peccator iustũ ⁊ querit mortificare eum.
**Dñs aũt nõ derelinquet eum in
manib⁹ eius?** Quare ergo dereliq̃t mar
tyres in manib⁹ impiorũ? Quare fecerũt il
lis quecũq̃ voluerũt? Alios gladio pcus
serunt: alios crucifixerũt: alios bestijs tra-
diderũt: alios ignibus cremauerũt: alios ĩ
catena ducentes: tabe diuturna ꝯfecerũt.
Certe nõ derelinquet dñs sctõs suos: Do
minus aũt nõ derelinquet eũ in manibus
eius. Postremo ipm filiũ suũ: quare dimi
sit in manib⁹ iudeorũ? Et hic tectũ aperi: si
vis omni interiore mẽbro cõstringi: ꝑueni
ad dñm: audi quid dicat alia scptura: do-
minũ preuidẽs passurũ ab impijs. Quid
ait? Terra tradita est ĩ manib⁹ ipij? Quid
est terra tradita est in manus impij? Caro
tradita est in man⁹ ꝑsequentiũ. Nõ ibi aũt
dimisit iustũ suũ deus: de carne capta edu
cit aĩam inuictã. Dimitteret deus iustum
suũ in manib⁹ impij: si illũ fecisset ꝯsentire
impio. Cõtra qd̓ malũ orat ĩ alio psalmo
⁊ dicẽ: Ne tradas me dñe a desiderio meo
pctõri. Op⁹ est vt a desiderio tuo nõ tra-
daris peccatori: ne cũ desideras vitã pre-
sentem: irruas in illã: ⁊ ꝑdas eternaꝫ. A q̃
desiderio nõ debet tradi peccatori. Ab il-
lo de quo itẽ dicit̃: Et diẽ hoĩs nõ ꝯcupi-
ui: tu scis. Qui eñ desiderat ⁊ cõcupiscit
diẽ hoĩs: q̃n illi minat⁹ fuerit aduersarius:

qd̓ tollat illi diẽ humanũ: q̃ꝛ occidit eũ: et
ꝑdit hãc vitã: q̃ nõ sperat aliã vitã deficit:
⁊ ꝯsentit inimico. Qui aũt audit dñm di-
cẽtẽ: Noli timere eos q̃ corp⁹ occidũt: ani
mã aũt nõ possũt occide: ⁊ si tradat̃ terra ĩ
man⁹ impij: capta terra spũs euadit: spiri-
ritu euadẽte ⁊ terra resurget. Spiritus mu
tabit̃ ad dñm: terra mutabit̃ in celũ. Non
enĩ aliq̃d de ipa terra perit q̃ ad tps tradit̃
ĩ man⁹ impij: Capilli capit̃ vestri nũerati
sũt. Ergo securitas: sed si int⁹ sit deus. Si
aũt expellat̃ diabol⁹: admittit̃ deus. Dñs
aũt nõ derelinquet eũ in manib⁹ ei⁹. **Nec
damnabit eũ cuꝫ iudicabitur illi.**
Habẽt aliqua exẽplaria: Et cuꝫ iudicabit
eũ: iudicabit̃ illi. Illi aũt dictũ est: cũ iudi
ciũ fit de illo. Possum⁹ eñ sic loqui vt di-
cam⁹ hoi: Iudica mihi: id est audi cãꝫ me
am. Cũ ergo ceperit audire cãm iusti sui
deus: q̃m oportet oẽs exhiberi añ tribunal
christi ⁊ stare: vt illic recipiat vnusq̃sq̃ que
ꝑ corp⁹ gessit: siue bonũ: siue malum: Qñ
ergo ventũ fuerit ad illud iudiciũ: nõ eum
dãnabit: ⁊ si ad tps videat̃ dãnari ab hoĩe
Et si dixit sñiam ꝓcõsul in Ciprianũ: alia
est sella terrena: aliud tribunal celorũ. Ab ĩ
feriore accepit sñiam: a supiore coronam.
Nec dãnabit eũ cũ iudicabit̃ illi. Sed q̃n
erit? Noli mõ putare: tps laboris est: tpus
seminis est: tps frigoris est. Et si iter vẽtos
⁊ si int̃ pluuias: semia: noli eẽ piger. Estas
veniet que te letificet: in qua te gaude-
as seminasse. Quid ergo facio modo? **Ex
pecta dñm:** Et cum expecto quid ago? Alia lra.
Et custodi †vias eius: Et si custodiero †, viam.
quid accipio? **Et exaltabit te vt here-** Alia lra.
ditate †possideas terrã. Quã terraꝫ? † capias.
Iterũ ne aliqua villa occurrat aĩo: illa de
qua dicitur: Uenite benedicti patris mei:
ꝑcipite regnũ: qd̓ vob̃ paratum est ab initio
mũdi. Quid d̓ illis q̃ nos angustiauerũt:
int̃ q̃s gemuim⁹: q̃rũ scãdala tolerauim⁹: ꝓ
quib⁹ seuiẽtib⁹ frustra orauim⁹: q̃d de illis
erit? Seq̃t. **Cũ †pereũt pctõres vide-** Alia lra.
bis. Et cũ de ꝓrio videbis: tu eris ad de † perierint
xterã: illi ad sinistrã. Hoc ãt ad fidei oc̃los
ꝑtinet. Quos fidei oculos qui nõ habent
delectãt felicitatẽ impiorũ: ⁊ putant se sine
causa esse iustos: quia vidẽt hic florere im
pios. Qui autẽ habet oculum illum fidei
quid dicit? **Uidi impiũ †superalta-** Alia lra.
ri: et eleuari super cedros libani. † superaltatum
Et puta q̃ꝛ superexaltat⁹ est: puta q̃ꝛ eleua elauatum.
tus est: Quid sequitur? **Et trãsiui et**

ecce non erat: ꝛ quesiui eū ꝛ nō est inuent⁹ locus eius. Quare nō erat: et nō ē inuēt⁹ locus ei⁹? Quia trāsisti. Si adhuc carnalit̄ cogitas: ꝛ ista t̄rena felicitas vera felicitas tibi videt̄: nōdū trāsisti: Aut equalis illi es: aut infra es. Profice ꝛ trāsi: ꝛ cū ꝓficiēdo trāsieris: attēdis cū fide. Uides nouissima ipi⁹: ꝛ dices tibi: ecce nō est iste qui sic tumuerat: quō si transires iuxta fumū. Nā ꝛ h̄ dictū ē in isto psalmo supi⁹: Deficiētes velut fum⁹ deficiēt. Erigit̄ i altū fum⁹: ꝛ in globū tumidū ꝑgit: q̄ntomagis attollit̄: tāto amplius intumescit. Sed cuȝ trāsieris attēde post te. post te eīn fum⁹: si est añ te de⁹. Noli posteriora ex desiderio attēdere: sic attēdit vxoꝛ Loth: ꝛ remāsit i via: sed respice ex despectu: ꝛ videbis impiū nusq̄ esse: ꝛ q̄rēs locū ei⁹. Quis est locus eius? Quō habȝ ptātē: habȝ diuitias: habet quēdā ordinē suū in reb⁹ hūanis: vt m̄lti ei obsequāt̄: vt iubeat ꝛ audiat̄. Iste locus nō erit: sed trāsit: vt tu possis dicere: trāsiui: ꝛ ecce non erat. Quid est transiui? Profeci: ꝑueni ad spūalia: intraui in sanctuariū dei: vt intenderē in nouissima. Et ecce nō erat: ꝛ q̄siui eū: ꝛ nō est īuēt⁹ locus ei⁹. Custodi inocētiā: Tene quomō cū auar⁹ eēs: sacellū tenebas. Quō tenebas sacellū: ne tibi extoꝛq̄ret̄ a fure: sic custodi inocentiam: ne tibi extoꝛqueat̄ a diabolo. Sit illa certū patrimoniū tuū: de q̄ sunt diuites ꝛ paupes. Custodi inocētiaȝ. Quid tibi ꝓdest lucrū auri: ꝛ dāñū inocētie? Custodi inocentiā. Et vide †directionem. Habeto oclos directos: vt videas directionē: nō prauos q̄b⁹ malos vides ꝛ distoꝛtos: vt distoꝛtus tibi: ꝛ prau⁹ videatur de⁹: qꝛ fauet impiis: ꝛ ꝑsequit̄ fideles. Nō vides q̄ toꝛtū videas: corrige oclos tuos: ꝛ vide directionē. Quā directionē? Noli ad p̄ntia attēdē. Et q̄d videb̄: Qm̄ sūt reliq̄e homini pacifico: Quid est sunt reliq̄e? Cum moꝛtuus fueris: non eris moꝛtuus: hoc ē sūt reliquie. Erit illi aliq̄d ꝛ post hāc vitā: hoc est illud semē qō in benedictōe erit. Un̄ dn̄s: Qui credit i me inquit licet moꝛiat̄: viuet. Qm̄ sunt reliquie homini pacifico. Iniusti aūt †dispereunt in idip̄m: Quid est i idip̄m? In sempiternuȝ: vel oēs simul in vnū. Reliquie impioꝝ īteribūt: Sūt aūt reliq̄e homi pacifico. Ergo q̄ nō sūt pacifici: impii sunt. Beati eīn pacifici: qꝛ ipsi filii dei vocabunt̄. Salus aūt iustoꝝ a do-

Alia lrā. †equitatē.

Alia lrā. dispibūt sil.

mino: ꝛ ꝓtectoꝛ eoꝝ ē i tpe tribulationis. Et adiuuabit eos dn̄s ꝛ †eruet eos: ꝛ †eximiet eos a peccatorib⁹: Tolerent ergo mō peccatores iusti: tolerent frumenta zizania: toleret triticum paleam: qꝛ veniet tp̄s separationis: ꝛ eximet̄ semē bonū: ab eo qō igni ꝯsumet̄. Illud in hoꝛreū mittet̄. illud aūt in eternā ꝯflationē: qꝛ ideo simul fuerunt: primo iustus ꝛ iniust⁹: vt ille supplantaret: ille ꝓbaret̄: postea aūt ille dānaret̄ ille coꝛonaret̄. Deo gratias fratres: reddidim⁹ debitū in noīe christi: sed nos caritas debitores semper tenet. Illa eniȝ vna est: q̄ ꝛ si quotidie reddit̄ semꝑ debet̄. Multa dixim⁹ aduersus donatistas: m̄lta vobis recitauimus: multas chartas: m̄lta ꝑ canonē scripturarum illis cogentibus. Nā ꝛ si rep̄hēderent nos hec qꝛ vobis talia legim⁹: nos rep̄hendamur cū vos instruami. Possum⁹ eni eis ꝛ in hac parte sic respōdere: fact⁹ sum insipiens: vos me coegistis. Tamē fratres añ omnia custodite hereditatē nostrā: de qua securi sum⁹: in testamēto patris nostri esse: nō i aliqua charta friuola alicui⁹ hominis: sed in testamēto patris nostri: inde securi sum⁹: qꝛ qui fec̄ testam̄tū viuit ieťnū. Qui fecit testamētū heredi suo: ip̄e iudicabit de testamēto suo. In rebus humanis ali⁹ est testatoꝛ: alius iudex: sed tn̄ qui tenet testamentū: vincet apud iudicem alteruȝ: non apud alterū iudicē moꝛtuū. Qz̄ ergo secura est nostra victoria: cū ille iudicabit: qui testatus est. Et si enim moꝛtu⁹ est christ⁹ ad tp̄s: sed iā viuit ineternū. Loquāt̄ ergo aduersus nos quicq̄d volūt: nos diligam⁹ illos: ꝛ nolētes. Nouim⁹ eni fratres: nouim⁹ linguas eoꝝ. Propt̄ qō eis nō irascimur: patienter ferte nobiscū. Uident eni in causa se nihil habere: ꝛ linguas ꝯuertūt i nos: ꝛ incipiūt ꝯ̄ nobis dicere: mala multa que sciunt: multa que nesciūt: Que sciūt? Preterita nostra sunt. Fuimus eni aliq̄n sicut dicit Ap̄l̄us: stulti ꝛ increduli: et ad omne opus bonū reprobi: in erroꝛe ꝑuerso desipientes: ꝛ insaniētes fuim⁹: non negamus. Et quantū preteritū n̄rm nō negam⁹: tantomagis deum qui nobis ignouit laudamus. Quid ergo heretice: dimittis causaȝ et is ad hoieȝ? Quid eni ego sū? Quid sū? Nūq̄d catholica ego sū. Nūq̄d hereditas christi diffusa ꝑ gētes ego sū? Sufficit mihi vt̄ ī ea sim. Uituperas mala mea preterita: quid magnum facis? Seuerioꝛ sum

Alia lrā. †liberabit. †eruet.

ego in malo meo q̃ tu: qđ tu vitupasti: ego
dãnaui. Utinã velles imitari: vt error tu⁹
fieret aliq̃n p̃terit⁹. Ista sũt mala p̃terita q̃
nouerũt: maxíe ĩ ista ciuitate. Hic eñi ma-
le vixim⁹ qđ ego ꝯfitebor: ⁊ q̃ntuȝ gaudeo
de grã dei: tñ de meis p̃terit̃ timeo. Quid
dicã? Doleo. Dolerẽ si adhuc sic eẽm. Sȝ
q̃d dicã? Gaudeo. Nec h̃ possum dicere.
Utinã eñi nũq̃ȝ fuissem: q̃cq̃d tñ fui in no-
mine christi p̃teritũ est. Quod aũt mõ re-
p̃hendũt nõ norũt. Sũt adhuc que in me
rep̃hẽdãt: sed tã multũ est ad illos vt h̃ no
uerint. Multa eñi ago in cogitationibus
meis: pugnãs aduersus malas suggestio-
nes meas: ⁊ habẽs ꝯflictionẽ diuturnaȝ:
⁊ ꝓpe ꝯtinuã vim cũ tẽptationib⁹ inimici
subuertere me volẽtis. Gemo apud deum
in infirmitate mea: ⁊ nouit quid ꝑturit cor
meũ: ille q̃ nouit ꝑtũ meũ. Mihi aũt mini-
mũ est: vt a vobis dijudicer. aut ab hũano
die: ait Ap̃ls: sed neq̃ȝ ego meip̃m iudico.
Meli⁹ eñi me ego noui q̃ȝ illi: sed meli⁹ de⁹
q̃ȝ ego. Nõ ergo vobis insultẽt de nobis:
nõ. faciat xp̃s. Dicũt eñi: ⁊ q̃ sũt: ⁊ vñ sũt?
malos hic illos nouim⁹: vbi baptizati sunt?
Si nos bñ nouerũt: sciũt: q: ⁊ nauigauim⁹
aliq̃n: sciũt q: ⁊ ꝑegrinati sum⁹: sciũt q: alij
iuimus ⁊ alij redim⁹. Nõ hic baptizati su-
mus: sed vbi baptizati sum⁹: ecclia est no-
ta vniuerso orbi terraruȝ: ⁊ mlti frẽs nostri
sũt: qui ⁊ nouerũt q: baptizati sum⁹: ⁊ nobi
scum baptizati sũt. Facile est ergo hoc nos
se: si q̃s fratrũ est inde sollicit⁹. Istis aũt sa
tisfacturi sum⁹: ⁊ demõstraturi aliq̃d de te
stimonio eccl̃e: cui nõ cõmunicãt. Meri-
to nõ nos norũt trans mare baptizatos in
christo: q: ⁊ trãs mare nõ hñt christũ. Ille
eñi christũ ⁊ trãs mare habȝ: qui ⁊ trãs ma
re cõmunionẽ vniuerse eccl̃e tenet. Quo-
modo põt cognoscẽ vbi sum ego baptiza-
tus: cũ cõmunio ip̃i⁹ vix trãsit mare. Ue-
rũtamẽ frẽs mei: q̃d eis dicã? Suspicamini
qđ vultis de nobis. Si boni sum⁹ in eccle
sia christi: frumẽta sum⁹: si mali sum⁹ in ec-
clesia christi: palea sum⁹: tñ ab area non re
cedim⁹. Tu q̃ vẽto tẽptatiõis foras vola-
sti q̃d es? Triticũ nõ tollet vẽtus ex area.
Ex eo ergo vbi es: agnosco quid es: qui ꝯ
nos dicis tãta? Quicũq̃ȝ qđ dicit̃ attẽde:
nõ a q̃ dicit̃: sed pc̃ori inq̃t dic dñs: vt q̃d
tu assumis testamẽtũ meũ ꝑ os tuũ? Dicat
ergo dñs peccatori. Forte est gen⁹ pc̃oꝝ
cui hoc recte dicat dñs: h̃ ĩ quolibet dicat
h̃ dñs: ideo dicit: q: pc̃ori nõ ꝓdest q̃n le

gem dei loq̃tur. Aliq̃d ⁊ auditorib⁹ nõ ꝓ-
dest? Utrũq̃ȝ gen⁹ nos habem⁹ in ecclia:
dño dicẽte: ⁊ bonoꝝ ⁊ maloꝝ. Boni enim
cũ p̃dicãt quid dicũt? Imitatores mei esto
te: sicut ⁊ ego christi. De nob̃ q̃d dicit̃? Sȝ
forma estote fideliũ. Hoc nos esse elabora
m⁹. Quid aũt sum⁹ ille nouerit: ad quẽ ge-
mim⁹. De malis tñ dictuȝ est aliud: Sup
cathedrã moysi: sederũt scribe ⁊ pharizei:
que dicũt facite: q̃ aũt faciũt facere nolite.
Uides q: in cathedra moysi: cui successit
cathedra christi: sedẽt ⁊ mali: ⁊ tñ dicendo
bona: nõ obsũt auditorib⁹. Quare tu ꝓp̃
malos ip̃am cathedrã dimisisti? Redi ad
pacem: redi ad ꝯcordiã: que te non offen-
dit. Si bona loquor: ⁊ bona facio: imitare
me. Si aũt nõ facio qđ dico: habes ꝯsiliũ
dñi: que dico fac: Que aũt facio noli face
re: tñ a cathedra catholica noli discedere.
Ecce ĩ noĩe xp̃i ituri sum⁹: ⁊ multa dicturi
sunt. Quis finis? Cito ꝯtẽnite cãm nr̃aȝ.
Nõ illis dicatis: nisi frater ad rẽ respõde.
Augustin⁹ ep̃s est ĩ ecclia catholica: sarci-
nam suã portat: rationẽ redditur⁹ est deo.
In bonis eũ noui: si malus est ipse nouit.
Si bon⁹ est: nec sic spes mea est. Hoc an-
te oĩa didici ĩ catholica: vt spes mea nõ sit
in hoĩe. Merito ergo vos hoĩes rep̃hen-
ditis: q: spem vestraȝ in hoĩem posuistis.
Certe cũ rep̃henderint nos: cõtemnite et
vos. Nouim⁹ eñi qualẽ locum habem⁹ in
corde vestro: q: scim⁹ qualẽ locũ habet̃ in
corde nostro. Nolite ꝓ nobis certare ad-
uersus illos: quicquid de nobis dixerint:
cito trãsite: ne laborantes causa defensio
nis nr̃e: dimittatis cãm vestrã. Hoc enim
agũt astute: nolentes ⁊ timentes vt de ipsa
causa dicam⁹. Ingerũt nob̃ q̃ nos auocẽt
vt cũ intẽdim⁹ purgare nos: sileamus ab
ipsis cõuincendis. Nã ꝓrsus qui me dicit
malũ: dico ⁊ ego alia inũerabilia: cito au-
fer de medio: fini cãm meã: de re age eccle-
sie. Causam attẽde: vbi sis vide. Ueritas
tibi vndelibet loquat̃: esuriens accipe: ne
nũq̃ȝ ad te ꝑueniat panis: dũ semꝑ q̃d re-
p̃hendas in vasculo fastidiosus ⁊ calũnio
sus inquiris.

Explicit Tractatus de ps̃. XXXVI

Incipit Tractatus de ps̃. XXXVII

Prefatio.

Oportune ad id qđ cantauim⁹: iniq̃-
tatẽ meã ego ꝓnũcio: ⁊ curaȝ gero ꝓ
pc̃ õ meo: respõdit hec mulier de lectione
euãgelij. Iniquitates eñi eius intuẽs dñs.

canem appellauit dicens: Nō est bonū pa
nem filiorū mittere canib⁹. At illa que no
uerat iniquitatē suā pnūciare: τ curā gere
re p peccato suo: nō negauit quod veritas
dixit: sed misc̄diam cōfessa poti⁹ impetra
uit: curā gerens p pctō suo. Nam τ curari
petiuerat filiā suam: fortassis in filia signifi
cans vitā suam. Psalmū ergo totū quātū
possumus: dū cōsideramus τ ptractamus
aduertite. Assit domin⁹ cordib⁹ nostris: vt
salubriter hic inueniam⁹ voces nostras: τ
quō inuenerim⁹ pferamus: nec difficulter
inueniēdo: nec imperite pferendo.

Titulus eius est. Psalmus ipsi Dauid in recordatione sabbati.

Q Uerimus que nobis scripta sunt de
sancto Dauid pheta: ex cui⁹ semi
ne domin⁹ noster Jesus christus scdm car
nē: τ inter bona que de illo nobis nota sūt
p scripturas: nō inuenimus eū aliqñ recor
datum sabbati. Quid. n. ita recordaretur
scdm illā obseruationē iudeorū qua obser
uabant sabbatū? Quid ita recordaremur
qd inter septem dies necessario veniebat?
Obseruādū ergo erat: nō sic recordandū.
Neō aūt recordat nisi qd in pñtia nō ē po
situ(verbi grā) In hac ciuitate recordar
carthaginē vbi fuisti aliqñ: τ hodierno die
recordar hesternū diē: vl' priorē: vl quē
libet anteriorē: τ aliqd factū tuū qd iā feci
sti: aut vbi fuisti: vel cui rei int̄fuisti. Quid
sibi vult ista recordatio sabbati fres mei?
Que anima sic recordat sabbatū? Quod
est hoc sabbatū? Cū gemitu eñ recordat.
Et cū psalmus legeret audist: τ modo cū
retexerimus audiet: quāt⁹ sit meror: quā
tus gemitus: quātus fletus: q miseria. Et
felix est: qui sic miser est. Nā τ dominus in
euāgelio beatos appellauit quosdā lugen
tes. Uñ beatus si lugēs? Unde beat⁹ si mi
ser? Immo miser esset: si lugēs nō esset. Ta
lem ergo τ hic accipiam⁹ sabbatū recordā
tem: nescio quē lugentē: τ vtinā nos simus
ipse nescio quis. Est eñ hic quidā dolēs:
gemēs: lugens: recordans sabbatū. Sab
batū requies est. Sine dubio iste nescio q
in iquietudine erat: q tā cū gemitu requiē
recordabat. Ipe itaq inquietudinē quā
patiebatur narrat τ cōmendat deo: nescio
quid graui⁹ timēs q̄ erat vbi erat. Nā qa
in malo est apte dicat: nec interpte op⁹ est:
nec suspitōe: nec piectura: in quo malo sit:
nō dubitatur ex ei⁹ verbis: nec opus est vt
queramus: sed vt qd dicit intelligam⁹: τ ni
si pei⁹ aliquid timeret: q̄ erat illud quo te
nebatur: non sic inciperet?

Expositio psalmi.

D Omine ne in † indignatiōe tua arguas me: neq in ira tua † emendes me. Futurū est
eñ vt quidā in ira dei emendent: τ in indi
gnatione arguāt. Et forte nō omnes q ar
guūtur emendabūtur: sed tñ futuri sunt in
emēdatione quidā salui. Futurū est quidē
qr emendatio nominata est: sic tñ quasi p
ignē: Futuri aūt quidā qui arguent τ nō
emendabūtur. Nā vtiq arguet eos quib⁹
dicet: Esuriui τ nō dedistis mihi māduca
re: sitiui τ non potastis me: τ cetera que ibi
psequēs: quandā inhumanitatē τ sterilita
tem increpat: dicens malis ad sinistrā psti
tutis: quib⁹ dicetur: Ite in ignem eternū
q pparatus est diabolo τ angelis ei⁹. Hec
iste grauiora formidans: excepta vita ista:
in cui⁹ malis plāgit τ gemit: rogat τ dicit:
Dñe ne in idignatiōe tua arguas me. Nō
sim inter illos quib⁹ dictur⁹ es: Ite in ignē
eternū: q pparatus est diabolo τ angelis
ei⁹. Neq in ira tua emēdes me: vt i hac vi
ta purges me: τ talē me reddas: cui iā emē
datorio igne nō opus sit: pter illos q sal
ui erunt: sic tñ quasi p ignē. Quare: nisi qr
hic edificāt sup fundamētū ligna: fenū: sti
pulā? Edificarēt aūt auz: argētū: lapides
pciosos: τ de vtroq igne securi essent: nō
solū de illo eterno: q ineternū cruciaturus
est impios: s etiā de illo qui emēdabit eos
q p ignē salui erūt. Dicit eñ: Ipe aūt sal
uus erit: sic tñ quasi p ignē. Et qr dicit: sal
uus erit: ptēnit ille ignis. Ita plane q̄uis
salui p ignē: grauior tñ erit ille ignis: q̄ qc
quid pōt homo pati in hac vita. Et nostis
quāta hic passi sunt mali: τ pñt pati: tñ tan
ta passi sunt: quanta potuerūt pati τ boni.
Quid. n. quisq malefic⁹ latro: adulter sce
leratus. sacrilegus ptulit legib⁹: qd nō p
tulit martyr in cōfessiōe christi? Ista g° que
hic sūt mala: faciliora sūt: τ tñ videte quē
admodū ea hoīes ne patiātur quicqd ius
seris faciūt: quāto melius faciāt qd iubet
de⁹: ne illa grauiora patiātur? Quare aūt
petit iste ne in indignatiōe arguat: neq in
ira emendet? Tanq dicēs deo: qm iā ista
que patior multa sūt: magna sūt: queso vt
sufficiāt: τ incipit illa numerare satisfaciēs
deo: offerens illa que patit: ne peiora pati
atur. Quoniam sagitte tue infixe sunt mihi: τ confirmasti super me

Alia lra. † furore tuo † corripias

Alia lr̃a. ł facie.

manum tuã. Non est sanitas in
carne mea a † vultu ire tue: Jam hec
dicebat que hic patiebat̃: ⁊ tñ hoc iam de
ira dñi: qꝛ ⁊ de vindicta domini. De qua
vindicta? Quã excepit de Adã. Non enĩ
in illum nõ est vindicatũ: aut frustra dixe-
rat deus: morte morieris: aut aliquid pati
mur in ista vita: nisi ex illa morte quã me-
ruimus ꝑmo pctõ. Etenĩ portamꝰ corpus
mortale plenũ temptationibꝰ: plenũ solli-
citudinibꝰ: obnoxiũ doloribꝰ corporalibꝰ:
noxium indigẽtijs: mutabile ⁊ languiduꝫ
cũ sanũ est: qꝛ vtiqꝫ nõdũ plene sanũ. Nã
vñ dicebat: nõ est sanitas in carne mea: ni
si qꝛ ista que huiꝰ vite dicit̃ sanitas: bene in
telligentibus ⁊ sabbatũ recordantibꝰ: non
est vtiqꝫ sanitas? Si nõ mãducaueris inq̃-
etat fames. Ista fames naturalis quidam
morbꝰ est: qꝛ natura nobis facta ẽ pena ex
vindicta. Primo homini qđ erat pena: na
tura nobis est. Vñ dicit ⁊ Ap̃ls: Fuimꝰ et
nos natura filij ire sicut ⁊ ceteri. Natura fi
lij ire: id ẽ portãtes vindictã: Sꝫ quare di
cit: fuimꝰ? Quia spe iam nõ sumꝰ: nã re ad
huc sumus. Sꝫ illud meliꝰ dicimus: qđ fu
sumꝰ: qꝛ certi sumus de spe. Nõ enĩ incer-
ta est spes nostra: aut de illa dubitamus.
Audi ipam gloriã in spe. In nobismetip-
sis inquit ingemiscimꝰ adoptionẽ: expec-
tantes redẽptionẽ corporis nr̃i. Quid enĩ?
Nondũ redemptus es o Paule? Nondũ
ꝓ te preciũ ꝑsolutũ est? None sanguis ille
iam fusus est? None ipm̃ est preciũ omniũ
nostruꝫ? Plane ipm̃: Sꝫ vide q̇d ait: Spe
enĩ salui facti sumus. Spes aũt q̃ videtur
nõ est spes. Quod enĩ videt q̇s q̇d sperat?
Si aũt qđ nõ videmꝰ speramꝰ: ꝑ patientiã
expectamꝰ. Quid aũt expectat ꝑ patienti
am? Salutẽ. Cuius rei salutẽ? Ipsius cor-
poris: qꝛ hoc dixit redemptionẽ corporis no
stri? Si salutẽ corporis expectabat: ñ erat sa
lus illa quã habebat. Esuries sitis interfi-
cit: si subuentũ nõ erit. Medicamentũ enĩ
famis est cibꝰ: ⁊ medicamentũ sitis est po-
tus: ⁊ medicamentũ fatigatiõis est somnꝰ.
Detrahe ista medicamẽta: vide si nõ inter
ficiũt illa q̃ existũt. Si sepositis istis nõ sũt
morbi: est sanitas. Si aũt habes aliq̇d qđ
te possit interficere: nisi mãducaueris: noli
gloriari de sanitate: ſꝫ gemens expecta re-
demptionẽ corporis tui. Gaude te redẽp
tũ: ſꝫ nõdũ re: spe securꝰ esto. Etenĩ si nõ ge
muerꝭ in spe: nõ ꝑuenies ad rẽ. Hoc ergo
nõ est sanitas. Ait: Nõ est sanitas in carne
mea a vultu ire tue. Unde ergo sagitte infi
xe? Ipsam penã: ipam vindictã: ⁊ forte do
lores q̇s ſꝫ necesse ẽ pati: ⁊ animi ⁊ corporis:
ipas dic̃ sagittas: De his enĩ sagittꝭ: et san
ctus Job fec̃ cõmemorationẽ. Et cũ esset
in illis doloribꝰ: dixit sagittas dñi infixas
sibi. Solemus tñ ⁊ verba dei sagittas acci
pere. Sꝫ nunq̇d ab his posset iste sic dole-
re se ꝑcuti? Verba dei tanq̃ sagitte excitãt
amorẽ nõ dolorẽ. An qꝛ ⁊ ipe amor nõ po
test esse sine dolore? Quicq̇d enĩ amamus
⁊ nõ habemꝰ: necesse est vt doleamꝰ. Naꝫ
ille amat ⁊ ñ dolet: q̇ habet qđ amat. Qui
autẽ amat vt dixi: et nõdũ habet qđ amat
necesse est vt ĩ dolore gemat. Inde illa ĩ ꝑ-
sona ecclesie sponsa christi: in cãticocãtico
rũ: Quĩ vulnerata caritate ego sũ. Vulne
ratã se dixit caritate. Amabat enĩ quiddã
⁊ nondũ tenebat: dolebat qꝛ nondũ habe
bat. Ergo si dolebat vulnerata erat: sed ſꝫ
vulnus ad veram sanitatẽ rapiebat. Qui
hoc vulnere non fuerit vulneratus: ad ve
ram sanitatẽ nõ potest ꝑuenire. Nunquid
ergo vulneratꝰ sẽꝑ erit in vulnere? Pos-
sumus itaq̃ etiã sic sagittas infixas accipe
re: id ẽ verba tua infixa cordi meo: ⁊ ex ip
sis v̇bis tuis factũ vt recordarer sabbatũ:
⁊ ipsa recordatio sabbati: ⁊ nõdũ retentio
facit me nondũ gaudere ⁊ agnoscere: nec
sanitatẽ esse in ipsa carne: neq̃ dici debere:
quia cõparo istã sanitatẽ illi sanitati quaꝫ
habeo in req̇e sempiterna: vbi corruptibi-
le hoc induet ĩcorruptionẽ: ⁊ mortale hoc
induet immortalitatẽ: ⁊ video quia in il-
lius sanitatꝭ cõparatione ista sanitas mor-
bus est. Non est pax ossibus meis a
facie peccatorũ meoruꝫ. Queri solet
cuiꝰ sit vox: ⁊ aliq̇ accipiũt christi: ꝓpter q̃-
dã q̃ hic dicunt̃ ꝺ passiõe christi: ad q̃ pau
lopost veniemꝰ: ⁊ agnoscemꝰ q̃ de passione
christi dicunt̃. Sꝫ nõ est pax ossibus meis
a facie pctõꝝ meoruꝫ: quomõ diceret qui
nullũ peccatũ habebat? Coartat nos ꝗ̃ in
telligẽdi necessitas ad agnoscenduꝫ tanq̃
plenũ ⁊ totũ christũ: id est caput ⁊ corpus.
Cũ enĩ christus loquit̃: aliq̃ñ ex ꝑsona soli
us capitis loquit̃: qđ est ipe saluator: natꝰ
ex Maria virgine. aliq̃ñ ex ꝑsona corporis
sui: qđ ẽ sancta eccl̃ia diffusa toto orbe ter
raꝝ. Et nos in corꝑe ipius sumꝰ: si tñ fides
nr̃a sincera sit in illo: ⁊ spes nostra certa: et
caritas nostra accẽsa. sumꝰ in corꝑe ipius
⁊ mẽbra ipius: ⁊ inuenimus nos ibi loqui.
Ap̃lo dicẽte: Quĩ mẽbra sumꝰ corporis eiꝰ.

Et mult℞ loc℞ dicit ħ Apl's. Nã si dixerim⁹
ṽba nõ esse christi: nõ erunt ⁊ illa ṽba chri
sti: De⁹ meus de⁹ meus vt q̇d me dereliq̃-
sti: Et ibi eñ habes: de⁹ meus de⁹ me⁹ vt
q̇d me dereliq̃sti: lõge a salute mea ṽba de
lictorũ meorũ. Quõ hic habes a facie pec
catorũ meoꝝ: sic ⁊ ibi habes verba delic-
torũ meoꝝ. Et si christus vtiq̃ sine pecca-
to ⁊ sine delicto: incipim⁹ nõ putare verba
illa psalmi illi⁹ esse. Et valde durũ ⁊ cõtra
riũ est: vt ille psalmus nõ ꝑtineat ad chri-
stũ: vbi habemus tã apertã passionẽ eius:
tanq̃ ex euãgelio recitet᷑. Ibi eñ habem⁹:
Diuiserũt sibi vestimẽta mea: ⁊ sup̱ vesti-
mentũ meũ miserũt sortẽ. Quid qd̓ ip̄e do
minus in cruce pendẽs primũ versũ psal-
mi ip̄ius ore suo ꝓtulit ⁊ dixit: Deus me⁹
deus me⁹ vt quid me dereliq̃sti: Quid vo
luit intelligi: nisi illũ psalmũ totũ ad se ꝑti-
nere: q꞉ caput ip̄ius ip̄e ꝓnũciauit: Ubi au
tẽ sequit᷑ ⁊ dicit: Uerba delictoꝝ meoꝝ:
nõ est dubiũ q꞉ vox christi est. Unde ergo
pctã: nisi de corpe qd̓ est ecclesia: Quia lo
quit᷑ corpus christi ⁊ caput. Quare tanq̃
vnus loquit᷑: Quia erũt duo inquit in car
ne vna. Sacramentũ hoc magnum est: ait
Aplus: Ego aũt dico in christo ⁊ in eccle
sia. Unde etiã cũ ip̄e loqueret᷑ i euãgelio:
respondẽs eis qui questionẽ intulerunt de
vxore dimittenda: ait: Nõ legistis qd̓ scri-
ptũ est: ꝙ de⁹ ab initio masculũ ⁊ feminaꝫ
fecit eos: ⁊ relinquet homo patrẽ ⁊ matrẽ: ⁊
adherebit vxori sue: ⁊ erunt duo: in carne
vna: Igitur iã nõ duo: sed vna ẽ caro. Si
ergo ip̄e dixit: iã nõ duo sed vna est caro:
quid mirũ si vna caro vna lingua: eadem
verba: tanq̃ vni⁹ carnis capitis ⁊ corpis:
Sic audiam⁹ tanq̃ vnũ: ħ tñ caput tanq̃
caput: ⁊ corp⁹ tãq̃ corp⁹. Nõ diuidunt᷑ ꝑ
sone: ħ distiguit᷑ dignitas: q꞉ caput saluat:
saluat᷑ corpus: Caput exhibeat miscd̓iaꝫ:
corpus defleat miseriã. Caput est ad pur-
gãda pctã: corpus ad ꝯfitenda pctã: vna
tñ vox. Ubi ñ scriptũ ẽ: qñ dicat corp⁹: qñ
caput: si nos in audiendo distinguim⁹: ille
aũt tanq̃ vnus loquit᷑. Quare eñ nõ di-
cat: pctõꝝ meoꝝ: qui dixit: Esuriui ⁊ ñ de
distis mihi mãducare: sitiui ⁊ nõ dedistis
mihi potũ: hospes fui: ⁊ nõ recepistis me:
infirm⁹ ⁊ in carcere: ⁊ nõ visitastis me: Cer
te dñs nõ fuit in carcere. Quare nõ hoc di
ceret: cui cũ dictũ esset: qñ te vidim⁹ esuriẽ
tẽ ⁊ sitientẽ: aut in carcere ⁊ nõ ministraui
mus tibi: rñdit sic: ⁊ ex ꝑsona corpis sui in

dicãs se dixisse: cũ vni ex minimis meis nõ
fecistis me: nec mihi fecistis: Quare nõ di
cat a facie pctõꝝ meorum: q̇ dixit Saulo:
Saule saule: quid me ꝑsequeris: qui vtiq̃
in celo iã neminẽ ꝑsecutorẽ patiebat᷑: Sed
quõ ibi caput loquebat᷑ ꝓ corpore: sic ⁊ ħ
caput dicit corpis: cũ capitis voces audi
tis: Sꝫ neq̃ cũ corpis voces audieritis: se
paret℞ caput: q꞉ iã nõ duo ħ vna caro. Nõ
est sanitas in carne mea a vultu ire tue: sed
fortasse iuste tibi de⁹ iratus ẽ o Adã: o ge
nus hũanũ: iniuste irat⁹ est deus: q꞉ dixisti
iã agnoscẽs ip̄am penã tuã in corpe chri-
sti ꝯstitutus hõ: nõ est sanitas i carne mea
a vultu ire tue: expone iusticiã ire dei: ne te
excusare videaris illũ accusare: sequere ⁊
dic vñ ira dñi: nõ est sanitas in carne mea:
a vultu ire tue nõ est pax ossib⁹ meis. Re
petiuit id qd̓ dixit: non est sanitas in carne
mea: hoc est eñ: nõ ẽ pax ossib⁹ meis. Nõ
aũt repetiuit a vultu ire tue: ħ cãm dixit ire
dei. Nõ est pax inq̇t ossib⁹ meis a facie pec
catoꝝ meoꝝ. ¶ **Qm̃ iniquitates mee** — Alia lr̃a.
†sustulerũt caput meu: sicut † **fascis** — †suꝑgresse sũt.
grauis grauate sunt sup̱ me. Et hic — † onus graue.
causaꝫ p̄misit ⁊ effectũ s̄biecit: quid vñ cõ
tigerit dixit: iniq̃tates mee sustulerẽt caput
meũ. Nemo eñ sup̱bus: nisi iniqu⁹ cui su-
stollit᷑ caput: sursũ tollit᷑ q̇ erigit caput ad-
uersus deũ. Audistis cũ lectio legeret᷑ libri
ecclesiastici: Initiũ sup̱bie hois apostata-
re a deo. Ille q̇ p̄or noluit audire p̄ceptũ:
sustulit iniq̃tas ip̄ius caput aduersus deũ.
Et q꞉ iniq̃tates sustulerũt caput ei⁹: q̇d illi
fecit de⁹: Sicut fascis grauis grauate sunt
sup̱ me. Leuitatis est erigere caput: q̃si ni-
hil portat q̇ erigit caput. Quia g͛ leue ẽ qd̓
põt erigi: accipit pondus vñ possit cõpri-
mi. Cõuertet᷑ eñ labor ei⁹ i caput ei⁹: ⁊ ini
q̃tas ei⁹ i verticẽ ei⁹ descendet: Sicut fasc℞
g͛uis g͛uate sũt sup̱ me. ¶ † **Cõputruerẽt** — Alia lr̃a
⁊ putruerẽt liuores mei: Iã q̇ liuores — †putruerũt ⁊
hꝫ: nõ est sanus. Adde q꞉ ip̄i liuores cõpu — corrupte sũt
ruerũt ⁊ putruerũt. Uñ putruerũt: Quia — cicatrices mee
cõputruerũt. Iã quõ hoc explicet᷑ in vita
hũana: q̇s nouit: Habeat aliq̇s sanũ olfa-
ctũ aie: sentit quõ puteãt pctã. Cui putori
pctõꝝ ꝯtrarius erat odor ille: de quo dicit
Apl's: Christi bon⁹ odor sumus deo i om
ni loco his q̇ salui fiunt. Sꝫ vñ nisi de spe:
Uñ nisi de recordatiõe sabbati: Aliud .n.
plãgimus in hac vita: aliud p̄sumim⁹ i illa
vita. Qd̓ plãgit᷑ putet: qd̓ p̄sumit᷑ flagrat.
Ergo nisi eẽt ille tal' odor q̇ nos inuitaret:

nunq̃ sabbatũ recordaremur. Sed qꝛ ha
bemus p̃ spiꝫ ipm̃ odorẽ: vt dicam⁹ spon-
so: Post odorẽ vngentorũ tuoꝝ curremꝰ:
auertimus a putorib⁹ nostris olfactũ: ꝛ cõ
uertẽtes nos ad ipm̃ aliquãtulum respira-
mus. Sed nisi ad nos oleant ꝛ mala nr̃a:
nũq̃ istis gemitib⁹ cõfitemur: Cõputruerũt
ꝛ putruerũt liuores mei. Vñ: A facie in
sipientie mee. Unde dixit supius a fa-
cie peccatorũ meoꝝ: inde nũc a facie insi-
pientie mee. ℣ † Miseriis afflict⁹ sum
ꝛ curuat⁹ sum vsq₃ in fine: Vñ cur-
uat⁹ est: Quia elat⁹ erat. Si fueris hũilis
erigeris: si fueris elat⁹ curuaberis: Nõ eniꝫ
deerit deo põdus vñ te curuet: Illud erit
põdus fascis pctõꝝ tuorũ: hoc replicabit
in caput tuũ ꝛ curuaberis. Quid ẽ aũt cur
uari: Nõ se posse erigere. Talẽ inuenit dñs
mulierẽ p̃ decẽ ꝛ octo annos curuaꝫ: nõ se
poterat erigẽ: Tales sũt q̃ in terra cor hñt.
At vo qꝛ inuenit mulier illa dñm: ꝛ sanauit
eã: habeat sursũ cor. Inq̃ꝫtũ tñ curuat ad
huc gemit. Curuat eñ ille q̃ dicit: Corp⁹
eñ qd̃ corrũpit aggrauat animã: ꝛ depmit
terrena inhabitatio sensũ multa cogitãtẽ.
In his gemat vt illud accipiat: recordet
sabbatuꝫ: vt ad sabbatũ puenire mereat.
Qd̃ eñ celebrãt iudei signũ erat. Cui⁹ rei
signũ: Quã iste recordat q̃ dic: Miseriis
afflict⁹ sũ ꝛ curuat⁹ sum vsq₃ in finẽ. Quid
est vsq₃ in finẽ. Usq₃ in mortẽ. Tota die
cõtristatus † ambulabã. Tota die si-
ne intermissione. Hoc dicit tota die: tota vi
ta. Sꝫ ex q̃ cognouit: Ex q̃ sabbatũ recor-
dari cepit. Q̃diu eñ recordatur qd̃ nõdũ
habet: nõ vis vt ꝯtristatus incedat: Tota
die ꝯtristatus ambulabã. ℣ Qm̃ † ani-
ma mea cõpleta ẽ illusiõib⁹ ꝛ nõ ẽ
sanitas in carne mea. Ubi ḡ est totus
hõ: Anima ꝛ caro ẽ. Aia cõpleta est illusi-
onib⁹: caro sanitatẽ nõ habet: q̃d remanet
vñ sit leticia: Nõne oportet vt cõtristetur:
Tota die ꝯtristat⁹ ambulabã. Tristicia no
bis sit: donec ꝛ aia nr̃a exuat illusionib⁹: et
corp⁹ nostꝝ induat sanitate. Illa ẽ eñ vera
sanitas q̃ imortalitas. Que sũt aũt illusio
nes aie: si voluero dicẽ tp̃s q̃ñ sufficit: Cu
ius eñ aia ista nõ patit: Breue est qd̃ ad-
moneo: quõ aia nr̃a cõpleta ẽ illusiõibus.
A facie ipãrũ illusionũ aliq̃ñ vix orare p̃-
mittimur. De corporib⁹ cogitare nõ noui
mus: nisi imagines: ꝛ sepe irruũt q̃s nõ q̃ri
mus: ꝛ volum⁹ ex hac i hãc ire. ꝛ ab illa in
illã trãsire: ꝛ aliq̃ñ vis redire ad id qd̃ cogi
tabas: ꝛ dimittere vñ cogitas: ꝛ aliud tibi
occurrit. Uis recordari qd̃ oblit⁹ eras ꝛ nõ
tibi venit in mentẽ: ꝛ venit poti⁹ aliud qd̃
nolebas. Ubi erat qd̃ oblit⁹ eras: Nã q̃re
postea venit in mentẽ cũ iã nõ q̃reret: Cuꝫ
aũt quereret occurrerũt p̃ illo inumerabi-
lia q̃ nõ q̃rebantur. Rẽ dixi breuẽ fratres:
aspersi nescio q̃d vobis: quo accepto cete-
ra vosipsi cogitãtes inueniatis q̃d sit plan
gere illusiones aie nostre. Accepit ḡ penã
illusionis: amisit veritatẽ. Sicut eñ pena
est aie illusio: sic p̃miuꝫ anime veritas: Sꝫ
in his illusionib⁹ ꝯstituti cũ essemus: venit
ad nos vitas: ꝛ inuenit nos cooptos illusi
onib⁹: suscepit carnẽ nostrã vel poti⁹ a no
bis: id est a genere hũano. Aperuit oculos
carnis: vt p̃ fidẽ sanaret eos: quib⁹ verita-
tẽ fuerat mõstratur⁹: vt sanatos oculos ve
ritas patesceret. Ipse eñ ẽ veritas quã no
bis p̃misit: cũ caro ei⁹ videret: vt fides in
choaret: cuius p̃miũ veritas esset. Nõ eñ
se ipse christ⁹ demõstrauit in terra: ſꝫ demõ
strauit carnẽ suã. Nã si seipm̃ demõstraret:
viderẽt illũ iudei ꝛ cognoscerẽt. Sꝫ si cog
nouissẽt: nunq̃ dñm glorie crucifixissent:
ſꝫ forte discipuli viderunt: q̃ñ illi dicebant:
Ostẽde nob̃ patrẽ ꝛ sufficit nob̃. Et ille vt
ab eis se ñ visũ mõstraret: ſbiec: Tãto tp̃e
vobiscũ sũ ꝛ nõ cognouistis me: Philippe
q̃ videt me videt ꝛ patrẽ. Si ḡ christũ vide
bãt: quõ adhuc patrẽ querebãt: Si eñ vi
derẽt christũ: viderent ꝛ patrẽ. Nondũ ita
q̃ christũ videbãt: qui patrẽ sibi ostẽdi cu
piebãt. Audi qꝛ nondũ videbãt. In p̃mio
illud promisit alio loco dicẽs: Qui diligit
me: mãdata mea custodit: ꝛ qui diligit me
diliget a patre meo: ꝛ ego diligã eũ. Et tã-
q̃ diceret ei: q̃d illi dabis diligẽs eũ: ꝛ ostẽ
dã inquit meipm̃ illi. Si ḡ diligẽtibus euꝫ
ſꝫ in p̃mio p̃misit: qꝛ oñdit seipm̃ illis: ma-
nifestũ ẽ: qꝛ illa visio veritatis talis nobis
p̃mittit: q̃ visa iã non dicam⁹: ipleta ẽ aia
mea illusiõib⁹. ℣ † Infirmatus sum ꝛ
hũiliat⁹ sum † vsq₃ nimis: Qui recor
dat altitudinẽ sabbati: ipse videt quãtũ sit
hũiliatus. Nã qui nõ põt cogitare q̃ sit illa
quietis altitudo: nõ videt vbi nũc sit. Pro
pterea ali⁹ psalmus dic: Ego dixi in exta-
si mea: proiectus sum a facie oculorũ tuo-
rũ. Assumpta eñ mẽte vidit: nescio q̃d ſꝫ
lime: ꝛ qd̃ vidit nõdũ ibi totus erat: ꝛ quã
dã si dici põt: q̃si coruscationẽ factã lumi-
nis eterni: vbi sensit nõ se ibi esse qd̃ potuit
vtcũq₃ intelligẽ. Uidit vbi esset: ꝛ queãd-

Alia lr̃a † miser fact⁹.

Alia lr̃a. † ingrediebar.

Alia lr̃a † lumbi mei repleti sunt.

Alia lr̃a. † afflictus. † non habe

modū malis hūanis īfirmatus ⁊ coartat⁹ esset: ⁊ ait: Ego dixi in extasi mea: ꝓiectus sum a facie oculoꝝ tuoꝝ. Tale est nescio quid qđ vidi in extasi: vt inde sentiā ꝙ lon ge sū q̄ nōdū ibi sū. Jam ibi erat qui dixit: Assūptus suꝫ in tertiū celū: ⁊ ibi audiebat ineffabilia vba q̄ nō lꝫ hōi loqui. Sꝫ reuo cat⁹ est ad nos vt gemeret pus pficiendus in infirmitate: ⁊ sic postea īdueret̄ virtute: aiatus tñ: qꝛ vidit aliq̄d rerū illarū ꝓ dispē satione officij sui: adiecit dicēs: Audiui in effabilia verba q̄ nō licet hōi loq̄. Jā ğ q̄d opus est: vt a me aut a quoq̄ q̄ratis q̄ non lꝫ hōi loqui: si illi nō licuit loq̄: cui licuit au dire? Plangam⁹ tñ ⁊ gemam⁹ in ꝯfessiōe: agnoscamus vbi sumus: recordemur sab batū: ⁊ patiēter expectemus qđ ille ꝓmisit q̄ nobis in seipso exemplū patiētie demon strauit. Infirmat⁹ sū ⁊ hūiliatus sum vsq̄ nimis. Rugiebam a gemitu cordis mei. Attēditis plerūq̄ interpellare gemi tib⁹ seruos dei: ⁊ querit̄ cā: ⁊ nō apparet ni si gemit⁹ alicui⁹ serui dei: si tñ ad aures ho minis circa illū positi puenerit. Est eñ ge mitus occulus q̄ ab hoīe nō audit̄: tñ si tā ta occupauerit coꝛ cogitatio desiderij cu iusdā: vt voce clarioꝛe exprimat̄ vuln⁹ in terioris hoīs: querit̄ causa: ⁊ dicit hō apđ semetipsū: forte illud est vñ gemit: ⁊ forte il lud illi factū est. Quis pōt intelligere: nisi ille in cui⁹ oculis ⁊ aurib⁹ gemit? Propte rea rugiebā inquit a gemitu cordis mei: qꝛ hoīes si q̄ñ audiūt gemitū hoīs: plerūq̄ ge mitū carnis audiūt: gementē a gemitu coꝛ dis nō audiūt. Abstulit nescio q̄s res hu ius: rugiebat sed nō a gemitu cordis: ali⁹ qꝛ abstulit filiuꝫ: alius quia vxorem: alius qꝛ grādinata ē vinea: qꝛ cuppa acuit: qꝛ di ripuit iumētū ipsius nescio q̄s: alius qꝛ dā num aliqđ passus ē: ali⁹ qꝛ timet hoīem ini micū. Oēs isti a gemitu carnis rugiūt. At vo seruus dei q̄ ex recordatione sabbati ru git vbi est regnū dei: qđ caro ⁊ sanguis nō possidebūt: rugiebaꝫ inq̄t a gemitu cordis mei. Et q̄ cognoscebat vñ rugiebat? Sub iecit. Et añ te est oē desideriū me um: Nō eñ añ hoīes q̄ coꝛ videre nō pos sūt: ꝫ añ te est oē desideriū meū. Sit deside riū tuū añ illū: ⁊ pr̄ q̄ videt in occulto red det tibi. Ipm eñ desideriū tuū: oratio tua est: ⁊ si ꝯtinuū desideriū ꝯtinua oratio. Nō eñ frustra dixit Apl's: Sine intermissione orātes. Nunq̄d sine intermissione genufle ctimus: corpus ꝓsternim⁹: aut man⁹ leua

Alia lra † Dñe.

mus: vt dicat sine intermissiōe orate? Aut sicut dicim⁹ nos orare: ꝫ puto sine itermis siōe nō possum⁹ facere. Est alia iterioꝛ ora tio sine intermissione: oratio q̄ est desideriū. Quicq̄d aliud agas: si desideras illud sab batū nō itermitt̄ orare. Si nō vis intermit tere orare: noli intermittē desiderare. Cōti nuū desideriū tuū: ꝯtinua vox tua ē. Tace bis si amare desiteris: qꝛ tacuerūt đ q̄bus dictū ē: Qm̄ abūdauit iniq̄tas: refrigescet caritas multoꝝ. Frigus caritatis silentiū cordis ē: flagrātia caritat̄ clamoꝛ cordis: Si sp̄ manet caritas semp clamas: si sp̄ cla mas sp̄ desideras: si semp desideras requiē recordaris. Et rugit⁹ cordis tui añ quē sit optet vt itelligas. Jā q̄le desideriū debeat eē añ oculos dei ꝯsidera. Nunq̄d vt mori atur inimic⁹ nr̄ qđ q̄si iuste optant hoīes? Nā aliq̄ñ oram⁹ qđ nō debem⁹. Illud qđ q̄si iuste orant hoīes videam⁹. Nōne orāt vt moriat̄ aliq̄s: ⁊ ad illos hereditas veni at? Sꝫ illi q̄ orant vt moriant̄ inimici: audi ant dñm dicētē: Orate ꝓ inimicis vestr̄. Nō ğ ꝫ orēt vt moriāt̄ inimici: sed ꝫ orēt vt corrigant̄: ⁊ mortui erūt inimici. Jā .n. cor recti nō erūt inimici. Et añ te oīe desideri um meū. Quid si desideriū añ illū ē: ⁊ ipse gemit⁹ nō est añ illuꝫ? Uñ fieri pōt q̄ñ ipm desideriū vocē suā habet gemitū? Ideo se quit. Et gemitus me⁹ nō est abscō ditus a te. Ante te nō est abscōditus: a multis aūt hoībus abscōdit⁹ est. Uidetur aliq̄ñ hūilis seru⁹ dei dicere: ⁊ gemit⁹ me⁹ nō est abscondit⁹ a te. Uidet̄ aliq̄ñ ⁊ ride re seruus dei: nunq̄d desideriū illud mor tuū ē in corde? Si aūt inest desideriū: inest ⁊ gemit⁹. Nō sp̄ venit ad aures hoim: ꝫ nū ꝙ recedit ab aurib⁹ dei. Coꝛ meū cō turbatū est: Uñ cōturbatū est? Et † de seruit me † fortitudo mea: Plerūq̄ ir ruit nescio q̄d repētinū: fit ꝯturbatio coꝛ dis: ꝯtremiscit terra: tonitru⁹ dat̄ de celo: horribilis fit impet⁹ vel strepitus: leo forte videt̄ i via: fit turbatio: latrones insidiāt̄: fit turbatio cordis: pauet̄ vndiq̄: sollicitu do incutit̄. Uñ hoc? Quia deseruit me for titudo mea. Si eñ maneret illa fortitudo q̄d timeret̄? Quicq̄d nūciaret̄: quicq̄d frē deret: quicq̄d sonaret: quicq̄d caderet: q̄c q̄d horreret nō terreret. Sꝫ vñ illa ꝯturba tio? Deseruit me fortitudo mea. Uñ dese ruit fortitudo? Et lumen oculoꝝ me oꝝ † nō est mecū. Latuerat ğ Adam lu mē oculoꝝ ipius. Nā lumē oculoꝝ ipius

Alia lra † dereliq̄t † virtus

Alia lra. † et ipsū

ip̃e de⁹ erat: quē cū offendisset: fugit ad vm
brā: ꝛ abscondit se inter ligna paradisi: pa
uebat a facie dei: ꝛ q̄siuit vmbraȝ arborū.
Iā inter arbores lumē oculoꝝ nō habebat
ad qd̄ gaudere ꝯsueuerat. Si ḡ ille in ori
gine: ꝛ nos de ꝓpagine: ꝛ redeūt ad illū se
cūdū vel nouissimū Adam mēbra ista: qꝛ
nouissim⁹ Adam in spū viuificante: ꝛ cla
māt de corpe ei⁹ in ista ꝯfessiōe: ꝛ lumē ocu
lorū meoꝝ nō est mecū: iā ꝯfitens: iā redē
ptus: iā in corpe christi est: ꝛ lumē oculorū
ipius nō ē cū ipo. Plane nō ē cū ipo: ſ; est
quidē tā̄q̄ adhuc cernētiū in spe: ſ; nondū
illud ē lumē: de q̄ dicit̄: ostēdā meipm illi.
Est q̄ddā luminis: qꝛ filij dei sum⁹: ꝛ vtiq̄
h̄ i fide retinem⁹: ſ; nōdū ē illud lumē qd̄ vi
debim⁹. Nōdū eñ apparuit q̄d erim⁹: Sci
mus qꝛ cū apparuerit siles ei erim⁹: qm̄ vi
debimus eū sicuti ē. Nā mō lumē fdei ꝛ lu
mē spei ē. Qdiu eñ sum⁹ i corpe pegrina
mur a dño. Per fidē eñ ābulam⁹ ñ p spe
ciē. Et q̄diu qd̄ nō videm⁹ speram⁹: p pa
tientiā expectam⁹. Voces sūt ḡ iste pegri
nantiū: nōdū in patria ꝯstitutoꝝ. Et recte
dic̄ ꝛ v̄e dic̄: ꝛ si nō sit dolos⁹ veracit̄ ꝯfite
tur ꝛ lumē oculoꝝ meorū nō est meū. Hec
patit̄ hō intus sibi: ſm seipm: ꝛ ad seipm: ꝯ
nemine ad neminē p̄ter se. Hec sibi ip̄e pe
na sua eē meruit: q̄cq̄d supius enumerauit:
Sȝ nūq̄d hoc solū ē qd̄ patit̄ hō: Patit̄. n.
ex se intrinsec⁹: forinsec⁹ aūt ex eis inter q̄s
viuit. Patit̄ mala sua: cogit̄ pati ꝛ aliena.
Inde sunt ille due voces: Ab occultis me
is mūda me dñe: ꝛ ab alienis parce seruo
tuo. Iā de occultis suis ꝯfessus ē: a quib⁹
se cupit mūdari: dicat ꝛ de alienis a q̄b⁹ si
bi vult parci. Amici mei. Quid dicā
iā de inimic̄: Amici mei: ꝛ primi mei:
aduersum me appropinquauerūt
ꝛ steterūt. Hoc qd̄ ait: aduersū me stete
rūt: itellige. Si eñ aduersū me steterūt: ad
uersus se ceciderūt. Amici mei ꝛ ꝓximi mei
aduersū me appropinq̄uerūt ꝛ steterūt. Iā
itelligam⁹ capitis voces: iā icipiat illusce
scē caput nr̄m i passiōe. Sȝ rursū cū cepit
caput dicē: noli inde separe corp⁹. Si ca
put noluit se separe a vocib⁹ corpis: corp⁹
se audeat separe a passionib⁹ capitis: Pa
tere in christo: qꝛ tā̄q̄ peccauit i infirmita
te tua christ⁹. Nō eñ peccata tua tā̄q̄ ex
ore suo dicebat: ꝛ ea dicebat sua. Dicebat
eñ: a facie pctōꝝ meoꝝ: q̄ nō erant ipius.
Quō ḡ peccata nr̄a sua esse voluit ꝓpter
corpus suū: sic ꝛ nos passiōes ei⁹ nr̄as esse

velim⁹ ꝓpter caput nostrū. Nō eñ ille ex
amic̄ passus ē inimicos ꝛ nos nō: Immo
ꝛ nos ad hoc parem⁹ in codē cōuiuari: ta
lē calicē nō respuam⁹: vt celsitudinis ei⁹ de
siderū p hūilitatē eius iueniam⁹. Respō
dit eñ celsitudini ei⁹ herere volentib⁹: qui
ei⁹ adhuc hūilitateȝ nō cogitabāt: ꝛ ait ill̄:
Potestis bibere calicē quē ego bibiturus
sū: Ergo ꝛ ille passiones dñi: passiōes nr̄e
sūt: ꝛ vnusq̄sq̄ si bñ seruiat deo: bene ser
uat fidē: exhibeat qd̄ debet: ꝛ versef̄ inter
hoīes iuste. Volo videre si nō patit̄: etiam
qd̄ hic enumerat in passione sua christus.
Amici mei ꝛ ꝓximi mei aduersū me appro
pinquauerūt ꝛ steterūt. Et primi a
lōge steterūt: Qui ꝓximi appropinqua
uerūt: ꝛ qui ꝓximi a lōge steterūt: Proxi
mi erāt iudei: qꝛ cognati erāt: Appropinq̄
uerūt qm̄ crucifixerūt. Proximi erāt ꝛ apo
stoli: ꝛ tm̄ ipi a longe steterūt: ne cū illo pa
terent̄. Pōt etiā hoc sic itelligi: Amici mei:
id est q̄ se finxerūt amicos meos. Amicos
eñ se finxerūt qm̄ dixerūt: Scim⁹ qꝛ in ve
ritate dei viā doces: qm̄ illū tēptare volue
rūt: vtꝝ soluēdū eēt tributū cesari: qm̄ illos
conuicit ore ipoꝝ. Amici videri volebāt:
sed nō illi erat opus: vt quisquā ei testimo
niū phiberet de hoīe. Ipe eñ sciebat quid
eēt i hoīe: adeo cū amica v̄ba dixissent: q̄d
me inq̄t tēptat̄ hypocrite: Ergo amici mei
ꝛ ꝓximi mei aduersuȝ me appropinq̄uerūt
ꝛ steterūt: ꝛ ꝓximi a longe steterūt. Nostis
q̄d dixi: Proximos dixi q̄ appropinquaue
rūt: ꝛ tm̄ a longe steterūt. Appropinquaue
rūt eñ corpe: sed lōge steterūt corde. Quid
tā ꝓpinquū corpe: q̄ q̄ in crucē leuaue
rūt: Quid tam lōge corde: q̄ qui blasphe
mauerūt: Audite istā longinq̄tatē ab Esa
ia ꝓpheta: Videte istā ꝓpinquitatē ꝛ lōgin
quitatē. Pplus hic labijs me honorat: ec
ce ꝓpinquat corpe: coꝛ aūt eoꝝ lōge est a
me. Idē ꝓpinq̄ idē lōginq̄: Propinqui la
bijs: lōginqui corde. Verūtm̄ qꝛ longe ste
terūt timētes apl̄i: absolutius ꝛ plani⁹ de il
lis accipimus: vt alios ꝓpinquasse: alios
lōge stetisse intelligam⁹: qm̄quidē ꝛ Petr⁹
qui audacius secut⁹ erat: ita adhuc longe
erat: vt interrogat⁹ ꝛ pturbat⁹ ter negaret
dñm: cū quo se moriturum esse ꝓmiserat.
Qui postea ex longinquo vt ꝓpinquus fi
eret: audiuit p⁹ resurrectionē: Amas me:
ꝛ dicebat: Amo: Et dicēdo ꝓpinq̄bat q̄ ne
gando longe fact⁹ erat: donec trina voce
amoris: solueret trinā vocē negatiōis. Et p

Alia lr̃a. ꝛ q̄ iuxta me erant de

ximi mei a lõge steterunt. Et vim facie-
bãt q̃ q̃rebãt aĩaꝫ meã. Iã manifestũ
est qui querebãt animã ipius: qui non ha-
bebant animaꝫ eius: quia nõ erãt in corpe
ei⁹. Qui q̃rebant aĩam eius longe erãt ab
aĩa eius: sed q̃rebãt vt occiderẽt eã. Que-
rit eñ aĩa eius: ⁊ bñ. Naꝫ alio loco arguit
q̃sdã dicẽs: Et nõ ẽ q̃ req̃rat aĩaꝫ meã. Ar
guit q̃sdã nõ q̃rẽtes aĩam eius. ⁊ rursus ar
guit illos q̃rẽtes aĩaꝫ ei⁹. Quis ẽ q̃ q̃rit bñ
aĩam ipius: Qui ei⁹ passiões imitat. Qui
sũt q̃ q̃rebãt male aĩam ei⁹: Qui ei vim fa-
ciebãt ⁊ crucifigebãt eũ. Sequit. ¶ Qui — Alia lr̃a. Et q̃ iq̃rebãt mihi. vanitates
querebãt mala †mea locuti sũt †va-
nitate: Quid ẽ q̃ q̃rebãt mala mea: Mul-
ta q̃rebant ⁊ nõ inueniebãt. Forte hoc dixe
rit: q̃rebãt crimina mea. Quesierunt eñ q̃
in illũ dicerẽt: ⁊ nõ inueniebãt. Querebãt
eñ mala de bono: q̃rebãt scelera de inno-
cẽte. Qñ inuenirẽt in eo q̃ nullũ peccatuꝫ
habebat: Sꝫ q̃ peccata q̃rebãt in eo q̃ pec
cata nõ habebat: restabat vt fingerẽt qđ ñ
inueniebãt. Iđ q̃ q̃rebãt mala mea: locuti sũt
vanitatẽ: nõ veritatẽ. Et †dolũ tota die — Alia lr̃a. † dolos
meditabantur. Hoc ẽ: fallaciã sine ces
satione meditabant. Nostis quanta falsa
testimonia dicta sũt in dñm añq̃ pateret.
Nostis quãta falsa testimonia dicta sũt eti
am cũ resurrexisset. Nam illi milites custo
des sepulchri: de q̃bus Esaias dixit: Po-
nã malos p sepultura ei⁹. Mali eñ erant:
⁊ veritatẽ dicere noluerũt: ⁊ corrupti men
daciũ seminauerũt: attẽdite qualẽ vanita-
tẽ locuti sũt. Interrogati sũt etiã ipi ⁊ dixe-
rũt: Cũ dormirem⁹ venerũt discipuli ei⁹ et
abstulerũt eũ. Hoc ẽ loq̃ vanitatẽ. Si eñ
dormiebãt: vñ sciebãt qđ gestũ erat: Ergo — Alia lr̃a. † tanq̃
ait. ¶ Ego aũt †velut surdus nõ au
diebã: Qui ad ea que audiebat nõ rñde
bat: tanq̃ nõ audiebat. Ego aũt velut sur
dus ñ audiebã. Et sicut mut⁹ nõ ape
riẽs os suũ. Et repetit eadẽ. ¶ Et fa- — Alia lr̃a. redargutões
ct⁹ sum sicut hõ nõ audiẽs: ⁊ ñ hñs
in ore suo †argutiões. Quasi ñ eẽt qđ
ill' dicẽt: q̃si ñ eẽt vñ illos argueret. Nõne iã
añ mlta icrepauerat: mlta dixẽat: ⁊ dixẽat:
Ve vob scribe: ⁊ pharisei: hypocrite: ⁊ mlta
talia: Tñ qñ pass⁹ ẽ nihil hoꝝ dixit: ñ q̃ ñ
habebat qđ diceret: s expectabat vt cõple
rẽt illi oĩa: ⁊ implerent oẽs ꝓphetie de illo:
đ q̃ dictũ erat: Et sicut ouis corã tõdẽte se:
nõ apuit os suũ. Oportebat ẽ vt taceret i
passiõe: nõ tacitur⁹ in iudicio. Iudicãdus
eñ venerat: q̃ postea iudicatur⁹ veniret: et
iõ cũ magna ptãte iudicatur⁹: q̃ cũ mag-
na hũilitate iudicat⁹. ¶ Qm̃ in te dñe
spaui: tu exaudies dñe de⁹ meus.
Tanq̃ si ei diceret: q̃re ñ apuisti os tuũ: q̃re
ñ dixisti pcite: q̃re ñ i cruce pẽdẽs iniq̃s ar
guisti: sequit ⁊ dic: Qm̃ in te dñe spaui tu
exaudies dñe de⁹ me⁹. Monuit te qđ faci
as: si forte occurrerit tibi tribulatio. Quert
eñ te defendẽ: ⁊ forte nemo accipit defẽsio
nẽ tuã. Iã tu pturbar: ⁊ q̃si pdideris cãm
tuã: q̃ nulli⁹ habes defensionẽ aut testimo
niũ. Custodi int⁹ inocentiã tuã: vbi nemo
opprimit cãm tuã. Preualuit i te falsũ testi-
moniũ: s apud hoies. Nũq̃d apud deũ va
lebit: vbi cã tua dicẽda ẽ: Qñ deus iudex
erit: ali⁹ testis q̃ ꝯsciẽtia tua nõ erit. Inter
iudicẽ iustũ ⁊ ꝯscientiã tuã: noli timere nisi
cãm tuã. Si cãm malã nõ habueris: nullũ
accusatorẽ ptimesces: nullũ falsũ testẽ refel
les: nullũ verũ req̃res: tu tñ bonã ꝯsciẽtiã
affer: vt possis dicẽ: Qm̃ i te dñe spaui: tu
exaudies dñe de⁹ me⁹. ¶ Quia dixi ne — Alia lr̃a. † supgaudeant
q̃n †exultẽt in me inimici mei: ⁊ du
cõmouent pedes mei in me magna
locuti sũt. Iteꝝ redit ad infirmitatẽ cor-
poris sui: ⁊ rursus caput illđ attẽdit pedes
suos: nõ sic ẽ in celo: vt deserat qđ hꝫ i ter-
ra. Attẽdit plane ⁊ videt nos. Aliqñ .n. vt
est ista vita cõmouent pedes nr̃i: ⁊ labũt in
aliq̃ pctõ: vbi exurgũt lingue neq̃ssime ini
micoꝝ. Hinc ẽ itelligim⁹ etiã cũ tacebant
q̃d q̃rebãt. Quia erãt tũc aspi imites: gau
dẽtes se inuenisse qđ dolẽ debuerãt. Et di
xi neqñ exultẽt i me inimici mei. Dixi h: ⁊
tñ forte ad emẽdationẽ fecisti eos magna
loq̃ đ me: dũ cõmouerent pedes mei: id ẽ cla
ti sũt. multa mala dixerunt cũ cõmouerer.
Misereri eñ debuerũt ifirmis nõ isultare:
quõ Aplus dicit: Fr̃es si poccupat⁹ fuerit
hõ in aliq̃ delicto: vos q̃ spũales estis istru
ite hmõi in spũ mãsuetudinis. Et cõplectit
q̃re: intendens inq̃t te ipm: ne ⁊ tu tẽpteris.
Nõ erãt isti tales đ quib⁹ dic: Et dũ cõmo
uerent pedes mei in me magna locuti sũt:
s erãt tales de q̃bus alibi dicit: Qui me p-
mũt ⁊ exultabũt si motus fuero. ¶ Qm̃
ego i flagella parat⁹ sum: Dino ma-
gnifice tanq̃ dicẽt: ad h nat⁹ sũ vt flagella
sufferã. Nõ eñ nasceret nisi đ Adã: cui fla
gella debent. Sꝫ aliqñ pctõres in hac vita
aut nõ: aut min⁹ flagellãt: q̃ iã desperata ẽ
intẽtio coꝝ. At vero illi q̃b⁹ parat vita sem-
pit'na: necesse ẽ vt h flagellent: q̃ vera ẽ illa
sñia: Fili ne deficias i disciplia dñi: neq̃ fa

tiger̄ cū ab illo increpar̄. Quē eīm diligit
dn̄s corripit: flagellat aūt oēm filiū quē re
cipit. Jō ḡ nō insultēt inimici mei: nō mag
na loquanť: ⁊ si flagellat me pr̄ me⁹. In fla
gella patus sū: q2 mihi hereditas pparať.
Nō vis flagellū: nō tibi dať hēditas. Ois
eīm fili⁹: necesse ē vt flagelletur. Usqꝫadeo
oīs flagellať: vt nec illi pepcerit q̄ pctm̄ nō
Alia lr̄a. habuit. Qm̄ ego in flagella paratus sum.
† in cōspectu Et dolor me⁹ † añ me ē semp. Quis
meo semper. dolor? Forte de flagello. Et ve fratres mei
vere dicā vob. Flagella sua dolent hoīes:
quare flagellanť nō dolēt. Nō erat iste sic.
Audite fratres mei: nescio qui si dānū pa
tiť pcliuior est: vt dicat indigne passus sū:
q̄ꝫ vt cōsideret quare passus sit: dolēs dā
nū pecunie nō dolens iusticie. Si peccasti
thesaurū tuū iteriorē dole: Nihil habes in
domo: sed forte inanior corde. Si aūt ple
nū est cor bono suo deo tuo: q̄re nō dicis:
dn̄s dedit: dn̄s abstulit: sicut dn̄o placuit
ita factū est: sit nomē dn̄i bn̄dictum? Ergo ḡ
iste dolebat? De flagello quo flagellabať?
Absit. Et dolor me⁹ inq̄t añ me ē sp. Et q̄si
diceremus: q̄s dolor vn̄ dolor? Qm̄ ini
Alia lr̄a quitatē meā † pnūciabo: ⁊ curā ge
† annūciabo rā p pctō meo. Ecce vn̄ dolor. Nō de
⁊ cogitabo. flagello dolor: de vulnere nō de medicina.
Nā flagellū medicamētū ē ɔtra pctā. Au
dite fratres: christiani sum⁹: ⁊ tn̄ plerūqꝫ si
fili⁹ cuiusquā moriať: plāgit illū: si peccet
nō illū plangit. Tūc plāgeret: tūc doleret:
cū peccantē videret: tūc moduꝫ iponeret:
tūc normā viuēdi docēt: disciplinā daret.
Aut si fecit ⁊ ille nō audiuit: tūc erat plāgē
dus: tūc peius mortu⁹ luxuriose viuēs: q̄ꝫ
moriēdo luxuriā finiens. Tūc ḡ qn̄ ista fa
ciebat in domo tua: n̄ solū mortu⁹ erat: ꝫ et
putebat. Hec dolēda sūt: illa sustinēda: il
la ferēda: ista plāgēda. Plāgēda aūt: quō
audistis plangē istū: qm̄ iniq̄tatē meā ego
pnūcio: ⁊ curā gerā p pctō meo. Ne secu
rus sis cū ɔfessus fueris pctm̄: tanq̄ꝫ sp p
parat⁹ ad ɔfitendū ⁊ cōmittendū peccatū.
Sic pnuncia iniquitatē tuā: vt ⁊ curā ge
ras p pctō tuo. Quid ē curā gerere p pec
cato tuo? Curā gerere p vulnē tuo. Si di
ceres curā gerā p vulnere meo: q̄d intelli
gereť nisi dabo opā vt saneť? Hoc ē. n. cu
rā gerere p delicto: sp niti: sp intendere: sp
studiose ⁊ sedule agē: vt saneť peccatū. Ec
ce de die in diē plangis pctm̄ tuū: ꝫ forte la
chryme currūt ⁊ man⁹ cessant. Fiāt elemo
syne: redimāť pctā: gaudeat indigēs d̄ da

to tuo: vt ⁊ tu gaudeas de dato dei. Eget
ille: eges ⁊ tu: eget ille ad te: eges ⁊ tu ad de
um. Tu cōtēnis egentē tui: de⁹ nō cōtem
nit egentē sui. Ergo ipleto tu egētis inopi
am: vt impleat de⁹ interiora tua. Hoc ē cu
rā gerā p peccato meo: faciā oīa quecūqꝫ
faciēda sūt ad abluendū ⁊ sanandū pecca
tū meū. Et curā gerā p pctō meo. Ini
mici aut mei viuēt: Bn̄ est eiſ: gaudēt
in seculi felicitate: vbi ego ⁊ laboro ⁊ rugio
a gemitu cordis mei. Quō viuēt īimici illi
us: q2 iam dixit de illis: qm̄ locuti sunt va
nitatē? Audio in alio psalmo: quorū filij si
cut nouelle cōstabilite. Sed supius dixe
rat: quoꝝ os locutū ē vanitatē: filie eoꝝ cō
posite sic̄ similitudo tēpli: cellaria eoꝝ ple
na eructātia ex h̄ in hoc: boues eoꝝ crassi:
oues eoꝝ fecūde mltiplicātes i exitib⁹ suis:
nō ē ruina sepis: neqꝫ clamor i plateis eoꝝ.
Uiuāt ḡ inimici mei: h̄ vita ē hāc laudāt:
hāc amāt: hāc malo suo hn̄t. Quid. n. se
q̄t? Beatū dixeřt pplm̄ cui h̄ sr̄. Quid aūt
tu q̄ curā geris p peccato tuo? Quid tu q̄
pnūcias iniq̄tatē tuā? Beat⁹ inq̄t ppl's cu
ius est dn̄s de⁹ ipius. Inimici aūt mei vi
uēt. Et cōfirmati sūt sup me: ⁊ mul
tiplicati sunt q̄ me oderūt inique.
Quid ē q̄ oderūt inique. Bona sibi volē
tē odeřt: q̄ si redderēt mala p mal̄: bōi nō
eēnt: q̄ si nō redderēt bōa p bonis ingr̄ti es
sent: reddūt aūt mala p bonis q2 oderunt
iniq̄. Tales fueřt iudei: venit ad illos chri
stus cū bonis: reddideřt illi mala p bonis.
Cauete h̄ malū fratres: cito sbintrat: q2 di
ximus tales erant iudei: ne putet vnusq̄sqꝫ
vestꝝ lōge se exceptū. Corripiat te aliquis
frater tu⁹ bonū tibi volēs: oderī illū ⁊ talis
es. Et videte q̄ꝫ cito fiat q̄ꝫ facile: euitate tā
magnū malū: tā agile pctm̄. † Detrahe Ali a lr̄a
bāt mihi q̄ retribuūt mala p boīs: † Quire.n
qm̄ psecut⁹ † sum iusticiā. Jō mala p bo. detrab
bōis. Quid ē psecut⁹ sū iusticiā? Nō dimi † sequebar
si. Ne forte psecutionē sp in malo itelligas bonitatem
psecut⁹ dixit pfecte secut⁹ sū iusticiā. Qm̄
psecut⁹ sū iusticiā. Et audi caput nostrum
euidēs in passiōe. Et pijcerūt me dilectuꝫ
tāq̄ꝫ mortuū abominatū. Parū erat mor
tuuꝫ: q̄re abominatū? Quia crucifixū. Et
eīm h̄ mors crucī magna apd̄ eos abomi
tio erat: nō intelligētes in pphetia dictū es
se: Maledict⁹ oīs q̄ pēdet in ligno. Nō. n.
ipe attulit mortē: ꝫ hic iuenit de maledicto
pmi hoīs ppagatā: ⁊ eādē mortē nr̄am sus
cipiēs in lingno suspēdit: q̄ venerat de pec

cato. Ergo ne putarēt aliq̄: sic putāt q̄daꝫ hęretici dn̄ꝫ nr̄m Jesū christū falsā carnē habuisse: ⁊ n̄ verā mortē i cruce soluisse: intēdit h̄ ꝓpha: ⁊ ait: Maledict⁹ oīs q̄ pendet in ligno. Ostēdit ḡ q: ⁊ filius dei vera morte mortu⁹ ē: q̄ mortali carne debebat: ne n̄ maledictū putaret: n̄ ve mortuū. Quia vo illa mors nō erat falsa: h̄ ex illa ꝓpagine descēderat: q̄ venerat de maledicto: cū dicēt de⁹: morte moriemi: oīno ⁊ ad ipm̄ puenit va mors: vt ad nos pueniret va vita: etiā ad ipm̄ pueīt mort̄ maledictio: vt ad nos pueniret vite bn̄dictio. Et pecierūt me dilectū: tanq̄ mortuū abomiatū. **Ne derelinq̄s me dn̄e de⁹ me⁹: ne discesseris a me.** Dicam⁹ in illo: dicam⁹ p illū: ipe.n. ifpellat p nob: ⁊ dicam⁹: ne dereliq̄s me dn̄e de⁹ me⁹: ⁊ tn̄ dixerat: de⁹ me⁹ de⁹ me⁹ vt q̄d me dereliq̄sti: ⁊ dic de⁹ me⁹ ne discesseris a me. Si a corpe n̄ recedit: recessit a capite: Cui⁹ ḡ vox erat nisi p̄mi hoīs: Ex illo ḡ se ondēs verā carnē portare: dic de⁹ de⁹ me⁹ vt q̄d me dereliq̄sti: Nō illū dimisit de⁹. Si te nō dimittit credētē in se: christum dimitteret pr̄ ⁊ fili⁹ ⁊ sp̄ussanct⁹ vn⁹ de⁹: Sꝫ psonā in se trāsfigurauerat p̄mi hoīs. Scimus dicēte Aplo: quia vetus hō nr̄ ꝯfixus est cruci cū illo. Nō aūt careremus vetustate: nisi crucifigeret in ifirmitate. Ad h̄ eni venit vt renouemur i illo: q: desiderādo eū ⁊ passionē ei⁹ imitando renouamur. Ergo vox erat ifirmitat̄: vox erat nr̄a q̄ dictū ē: quare me dereliq̄sti. Jnde ibi dictū ē: vba delictoꝝ meoꝝ: tāq̄ diceret: hec vba ex psona peccator̄ in me trāsfigurata sunt. Ne discesseris a me. **Jntende in adiutorium meū: dn̄e de⁹ salutis mee.** Jpsa ē salus fr̄es: de q̄ salute exq̄sierūt ꝓphe: sic dic apl̄s Petr⁹: ⁊ nō accepert q̄ exq̄siert: h̄ inq̄sierūt ⁊ ꝓnūciauerūt: ⁊ venim⁹ nos ⁊ iuenim⁹ q̄d illi exq̄siert. Et ecce nos nōdū accepim⁹: ⁊ nascent post nos: ⁊ iuenient q̄d nec ipi accipiēt ⁊ trāsiēt: ⁊ oēs simul in fine diei cū pr̄iarchis ꝓphetis ⁊ apl̄is denariū salutis accipiem⁹. Item n̄ostis mercēnarios vel oparios diuersis tpibus ductos ad vineā: mercedē tn̄ pariter accepert. Et ꝓphe ḡ ⁊ apl̄i: ⁊ martyres: ⁊ nos q̄ post nos erūt vsq̄ in finē scl̄i i ipo fine accepturi sum⁹ salutē sempirnā: vt ꝯtēplātes gloriā dei: ⁊ ei⁹ faciē ituētes: eū laudem⁹ inetnū: sine defectu: sine aliq̄ pena iiq̄tat̄: sine aliq̄ puersitate pcti: laudātes deū ⁊ nō iā suspirātes: h̄ iherētes illi cui vsq̄ i finē suspirauim⁹: ⁊ i spe letati sum⁹. Jn illa.n. ciuitate erimus: vbi bonū nostrū de⁹ est: lumē de⁹ est: panis de⁹ ē: vita de⁹ ē: q̄cq̄d ē bonū nr̄m: a q̄ pegrinātes laboram⁹: i illo iueniem⁹. Jn illo erit q̄es: quā mō recordātes ncc̄e ē vt doleam⁹. Jllud.n. sabbatū recordamur: in c⁹ recordatiōe tāta dicta sūt: ⁊ nos tāta dicē debem⁹: ⁊ dicētes nūq̄ tacē: n̄ ore h̄ corde: q: sic ore tacem⁹ vt corde clamare possimus.

Explicit Tract. de ps. XXXVII.

Jncipit Tract. de ps. XXXVIII.

Carthagine ad mensam Sancti Cypriani ⁊c. Sermo habitus.

Psalmi h⁹ quē mō cātauim⁹ ⁊ tractādū suscepim⁹. Titul⁹ ē: **Jn finē p Jdithū cātici ipi Dauid.** Cuiusdā ḡ q̄ vocat Jdithū voces expectāde ⁊ audiēde s̄t: ⁊ si eē vnusq̄sq̄ nr̄m potuerit Jdithū: in eo quod cantat: inuenit se ⁊ audit se. Viderūt enim qui tunc fuerint quis vocatus fuerit Jdithun scd̄m hoim priscam natiuitatē. Nos aūt audiamus q̄d iterptet h̄ nomē: ⁊ i ipa interptatione noīs q̄ram⁹ itelligētiā vitat̄. Sic ḡ inq̄rentes repire potuim⁹ in eis noibus q̄ nob studiosis lr̄aꝝ diuinarū ex hebreo eloq in latinū interptata sūt: Jdithū iterptatur trāsiliēs eos. Quis ē ḡ iste trāsiliēs: vel q̄s trāsiluit: q: trāsiliet n̄ nude positū ē: h̄ trāsiliēs eos. Trāsiliēdo.n. cātata cātādo trāsilit. Siue trāsiliēdo cātet siue cātādo trāsiliat: trāsiliet̄ tn̄ canticū pauloan cātauim⁹: vtrū ⁊ nos trāsiliētes: vident de⁹ cui cātauim⁹. Sꝫ si q̄s trāsiliēs cātauit: gaudeat se eē q̄d cātauit. Si q̄s aūt terre adhuc inherēs cātauit: optet eē q̄d cātauit. Quosdaꝫ eni iherētes hūo: curuatos i t̄rā: ea q̄ ima sūt cogitātes: i reb⁹ trāseūtib⁹ spē ponētes: trāsiluit iste q̄ vocat trāsiliēs eos. Quos eni trāsiluit nisi remanētes: Nostis q̄sdaꝫ psalmos iscribi cāticū graduū: ⁊ ibi q̄d ē i greca ligua sat̄ euidēs ē: q̄ dicat anabathmon. Anabathmō.n. ḡd⁹ s̄t: h̄ ascēdētiuꝫ n̄ descēdētiū. Latin⁹ eni n̄ potuit ꝓpe dicē gn̄aliter dixit: ⁊ qn̄ ḡdus appellauit: ambiguū reliq̄t vtrū ascēdētiū eēt: an descēdentiū. Sꝫ q: n̄ sūt loq̄le neq̄ sermōes: q̄ꝝ nō audiant voces eoꝝ: exponit sequentē lingua pcedēs: ⁊ fit certū in alia: q̄d ambiguum erat in alia. Quō ḡ ibi ascēdēs quidā cātat: sic ⁊ h̄ trāsiliens. Est aūt h̄ ascēsio: ⁊ ista trāsilitio: nō pedib⁹: nō scalis: nō pēnis: ⁊ tn̄ si interiorē hominē attēdas: ⁊ pedibus: ⁊ scalis: ⁊ pēnis. Nā si nō pedib⁹:

quõ dicit hõ interior: non veniat mihi pes superbie? Si nõ scalis: q̄d sunt q̄s vidit Jacob: vbi erãt ascẽdẽtes angeli ꝛ descẽdentes? Si nõ pẽnis: q̄s ẽ qui dicit: Quis dabit mihi pẽnas sicut colũbe: ꝛ volabo ꝛ requiescã? Sed in rebꝰ corꝑalibꝰ: aliud sunt pedes: aliud scale: aliud pẽne: Intꝰ aũt ꝛ pedes ꝛ scale ꝛ pẽne affectꝰ sũt: ꝛ bone volũtates. His ãbulemꝰ: his ascẽdamꝰ: his volemus. Cũ ḡ audit quisqȝ trãsilientẽ hũc ꝛ imitari eligit: nõ q̄rat leuitate corporis trãsilire fossas: aut aliq̄ altiuscula ꝑuolare saliẽdo: ſ; qđ ad corꝑa attinet dico. Nã fossas etiã trãsilit: succẽsa igni ꝛ effossa: q̄ ab increpatiõe vultꝰ tui ꝑibũt. Que sũt eñ succẽsa igni ꝛ effossa q̄ ab icrepatiõe vultꝰ dñi ꝑibunt nisi pctã: succẽsa igni sunt q̄ faciĩ male ardẽs cupiditas: ꝛ effossa sũt q̄ facit male tacens timiditas. Hinc eñ peccata oĩa aũt cupiendo: aut timẽdo. Trãsiliat ḡ iste oĩa quibꝰ teneri posset in terra: erigat scalas suas: exerat pẽnas suas: videat vtrum quisqȝ agnoscat hic se: imo vere in dñi grã multi se agnoscũt: q̄ forte iam vilẽ habẽtes mũdũ: ꝛ oĩa q̄ delectãt in mũdo eligũt viuere: dũ hic viuũt in gaudijs q̄busdã spũalibꝰ. Et hec vñ erũt adhuc ãbulantibꝰ super terrã: nisi ex diuis eloquijs: ex v̇bo dei: ex pabula aliq̄ scripturaꝝ scrutata ꝛ iuestigata: ex dulcedine inuẽtõis: quã ꝑcessit labor inq̄sitiõis? Sũt quedã delicie sancte ꝛ bõe in librl. Necqȝ.n. sũt ĩ auro ꝛ argẽto: ĩ epul atqȝ luxuria: ĩ venatõibꝰ ꝛ piscatõibꝰ: in ludo ꝛ ioco: ĩ theatricl nugl: in affectãdis ꝛ apphẽdendis ruinosis honoribꝰ. Necqȝ.n. vera sũt gaudia in his oĩbus: ꝛ in his librl nulla sũt: imo vero aĩa illa ima trãsiliẽs: et in his delectata dicat: qꝛ verũ dicit ꝛ secura dicit: Narrauerũt mihi iniusti delectationes: ſ; nõ sicut lex tua dñe. Veniat adhuc iste Idithũ trãsiliat eos q̄ delectanĩ imis: ꝛ delecteĩ in his: ꝛ gaudeat in v̇bo dñi: in delectatiõe legis altissimi. Sꝫ q̄d dicimꝰ? Et hinc trãsiliẽdũ ẽ in aliud. An hucusqȝ habet q̄ trãsiliat q̄ trãsilire desiderat? Voces potiꝰ eiꝰ audiamꝰ. Iã eñ iste trãsiliẽs videĩ mihi qđ habitabat in eloquijs dei: ꝛ ibi didicit hec q̄ audituri sumus.

¶ Expositio psalmi.

Dixi custodiã vias meas: vt nõ delinquã in lingua mea.

Credas qđ legẽdo: differẽdo: ꝑdicãdo: monẽdo: obiurgãdo: hortãdo: cum v̇sareĩ in oꝑe: cũ exercereĩ in difficultatibꝰ q̄busdã hũanis: hõ agẽs iter hoĩes: ꝙuis iã trãsiliẽs eos q̄ nõ delectanĩ his: qꝛ difficile ẽ vt q̄sqȝ lingua nõ labaĩ ꝛ peccet. Et q̄ lingua nõ peccauit: vt scriptũ ẽ: hic ꝑfectꝰ ẽ vir: aliq̄ forte penitẽda dixerat: ꝛ lapsa erãt ab ore q̄ vellet reuocare nec posset. Nõ eñ lingua frustra in vdo ẽ: nisi qꝛ facile labiĩ. Vidẽs ergo ꝙ esset difficile vt necessitatẽ loq̄ndi haberet hõ: ĩ loq̄ndo ñ aliq̄d diceret qđ se dixisse nollet: et tedio affectꝰ ex his pctis: q̄siuit euitare talia. Patitur hãc difficultatẽ trãsiliẽs: nõ me iudicet q̄ nõ ẽ trãsiliens: trãsiliat ꝛ expiaĩ qđ loq̄r. Tũc eñ erit ꝛ testis: ꝛ filiꝰ veritatis. Cũ ḡ hec ei ꝯtigissent: statuerat nõ loq̄: ne aliq̄d diceret qđ locutũ eẽ peniteret. Et hoc indicãt ꝑma verba eiꝰ. Dixi custodiã vias meas vt ñ delinquã in lingua mea. Custodi ḡ vias tuas o Idithũ: ꝛ noli delinq̄re in lingua tua: ꝑpẽde qđ dicturꝰ es: examina: cõsule interiorẽ veritatẽ: ꝛ sic ꝓfer ad exteriorẽ auditorẽ. Querl ista plerũqȝ ĩ ꝑturbatione reꝝ: in occupatiõe aĩoꝝ: dũ ipa infirmitas aĩe quã aggrauat corpus qđ corrũpiĩ: ꝛ audire vult ꝛ dicere: audire intus: dicere foras: aliq̄ñ ꝑturbata studio dicendi: deficit in diligentia agnoscẽdi: ꝛ in his dicit aliq̄d qđ forte nõ esset dicenduꝫ. Cõtra hec remediũ melius ẽ silẽtiũ. Stat eñ peccator: ꝓpria quadã nota pctõr superbꝰ q̄sqȝ ꝛ iuidꝰ: audit loq̄ntẽ trãsiliẽtẽ: captat v̇ba: ꝓponit laq̄os: difficile vt iueniat aliq̄d nõ ita dictũ vt dici debuisset: nec audiẽdo ignoscit: ſ; calũniaĩ inuidẽdo. Contra hos iste Idithũ trãsiliens eos silẽ delegerat: vñ ita cãtauit: Dixi custodiã vias meas vt ñ delinquã ĩ ligua mea. Quãdiu capior a calũniosꝫ aut captor: ꝛ si ñ capior: custodiã vias meas: vt non delinquã in lingua mea: ꝙuis transilierim delectationes terrenas: ꝙuis non me capiãt temporaliũ rerum volatici affectus: ꝙuis iam hec ima despiciã et ad meliora consurgã: in ipsis tamẽ melioribꝰ sufficit mihi delectatio itelligẽtie corã deo. Quid mihi opus est captãda loqui: ꝛ dare auditũ calũniantibus? Dixi ḡ custodiã vias meas: vt nõ delinquã in lingua mea.

¶ Posui ori meo custodiã: Hoc q̄re? Propter pios: ꝓpĩ studiosos: ꝓpĩ fideles ꝛ sctõs. Absit. Illi sic audiũt vt qđ ꝓbant laudẽt: q aũt improbãt inĩ mala forte que laudant veniã dãt potiꝰ ꝙ calũniã parãt: Propĩ q̄s ḡ vis custodire vias tuas: vt ñ deliquãt in lingua tua: ꝛ ponis ori tuo cu-

Alia lra † cōsisteret. aduersum.

stodiā: Audi. Cū †consistit aduersus
me pctor. Nō cōsistit ad me: ꝫ ꝯsistit ad-
uersus me. Quid dictur⁹ postremo: vn̄ sa
tisfaciā carnali de spūalib⁹. Loq̄r foris vi-
denti ꝛ audiēti: intus surdo ꝛ ceco. Aialis
eni hō nō pcipit q̄ sunt spūs dei. Nisi autē
aialis inueniret quō calūniaret. Beat⁹ q̄
narrat verbū auri audiēti: nō auri pctōris
astātis aduersū se. Tales eni multi circū-
stabāt ꝛ circūfremebant: qn̄ ille velut ouis
ad imolādū duct⁹ est: ꝛ sicut agn⁹ corā tō-
dēte se sine voce: sic n̄ apuit os suū. Quid
eni dicas: turgidis: turbidis: calūniosꝫ: liti
giosis: v̄bosis. Quid dicas sctō ꝛ pio: ꝛ de
religiōe trāsiliēti eos: qn̄ ipsis libent̄ audiē
tib⁹ discē cupidiētib⁹: vitat̄ cibo ihiātib⁹:
auide accipiētibus: dn̄s ait: Adhuc multa
habeo vob dicē: ꝫ n̄ potestis illa ptare mō.
Et Apl's: Nō potui vob loq̄ q̄si spūalib⁹: ꝫ
q̄si carnalib⁹: nō tn̄ desperādis sed nutriē-
dis. Sequit̄ eni: Tāq̄ puul' in christo lac
vobis potū dedi: nō escā. nōdū eni potera
tis. Ergo vl' nūc dic: sed neq̄ adhuc q̄dē
potestis. Noli ḡ festinare audire qd̄ nō ca
pis: ꝫ cresce vt capias. Sic puulū alloqui
mur i sinu matr̄ eccl'e: pio lacte nutriēdū:
ꝛ ad escam mēse dn̄ice idoneū faciēdum.
Quid aūt vl' tale dicā pctōri astāti aduer-
sus me: idoneū se putāti aut fingēti: ad ea
q̄ nō capit: vt cū ei dixero: ꝛ ille nō cepit: n̄
se putet nō cepisse: ꝫ me defecisse. Ergo p-
ter hūc pctōrē astantē aduersus me: posui
ori meo custodiā. Et q̄d secutū ē. †Ob
surdui ꝛ hūiliatus sum ꝛ silui a bo
nis. Patit̄ eni difficultatē iste trāsiliēs in
quodā ḡdu q̄ iā trāsiluit ꝛ q̄rit: ꝛ inde trā-
silire ad vitandā hāc difficultatē. Pecca-
re metuebā vt nō loq̄rer: vt silentiū mihi i-
ponerē. Hoc eni dixerā: custodiā vias me
as: vt n̄ delinquā i lingua mea. Et dū timeo
loq̄ ne peccē: obsurdui ꝛ hūiliatus sū: ꝛ si-
lui a bonis. Dū nimis timeo ne loq̄r aliqua
mala: tacui oia bona: obsurdui ꝛ hūiliatus
sū ꝛ silui a bonis. Vn̄ eni dicebā bona: nisi
q̄ audiebā. Auditui .n. meo dab exultati
onē ꝛ leticiā. Et amic⁹ spōsi stat ꝛ audit eū
ꝛ gaudio gaudet pp̄t vocē nō suā ꝫ spōsi.
Vt vera dicat: audit q̄ dicat. Nā q̄ loquit̄
mēdaciū de suo loquit̄. Quiddā ḡ triste ꝛ
moleste passus ē iste: ꝛ hac sua ꝯfessione id
qd̄ passus est: cauēdū admonet nō imitan
dū. Timendo eni nimis vt dixi: ne diceret
aliq̄ nō bōa: statuit sibi nulla dicē vl' bona.
Et qn̄ statuit tacē: cepit nō audire. Stās

Alia lra †obmutui.

eni si trāsiliēs es: expectas a deo audire q̄d
dicas hoib⁹. Inter diuitē deū: ꝛ inopē q̄rē
tē q̄d audias: int̄ curris tu trāsiliēs: q̄ pos-
sis ꝛ hic audire ꝛ hac dicē. Si eligis hac n̄
dicere: nō mereberis hinc audire. Cōtēnis
pauperē: ꝯtēneris a diuite. Oblit⁹ es seruū
te eē quē ꝯstituit dn̄s sup familiā suā dare
ꝯseruis cibaria. Quid ḡ q̄ris accipe qd̄ pi-
ger es erogare. Merito ḡ qn̄ qd̄ acceperas
dicē noluisti: ipediris ne accipias qd̄ acci
pere cupiebas. Aliq̄d eni volebas: aliq̄d
habebas: da qd̄ habes: vt merearis accipe
qd̄ nō habes. Ergo cū q̄si potuissē ori meo
custodiā: mihiq̄ indixissem eloquiū: q̄ vi
debā vbiq̄ piculosū silentiū: factū ē inq̄t
in me qd̄ nolebā: obsordui ꝛ hūiliat⁹ sum:
nō me hūiliaui: ꝫ hūiliat⁹ sum. Obsurdui
hūiliatus sū ꝛ silui a bonis. Cepi non dicē
bona: cū timeo ne dicā aliq̄ mala: ꝛ rep̄hē
di ꝯsiliū meum. Silui eni a bonis. Et do
lor me⁹ renouat⁹ est. A dolore q̄ppe q̄
dā quē mihi iferebāt calūniatores ꝛ rep̄hē
sores tanq̄ req̄euerā in silētio: ꝛ cessauerat
dolor ille q̄ fact⁹ erat a calūniātib⁹: ꝫ vbi si-
lui a bōis renouat⁹ ē dolor me⁹: cepi pl⁹ do
lere tacuisse me q̄ dicē deberē: q̄ doluerā
dixisse q̄ dicere nō deberē. †Renoua-
tus est dolor me⁹: et in meditatiōe
mea exardescet ignis. Cepit esse inq̄e
tū cor meū: videbā isensatos ꝛ tacebā: nō
arguebā: ꝛ me sic tacentē: zelus dom⁹ tue
comedebat. Respexi ḡ ad dn̄m meū dicē
tē: serue nequā: ꝛ piger dares pecuniā meā
nūmularijs: ꝛ ego veniēs cū vsuris exigerē.
Et qd̄ sequit̄: auertat de⁹ a dispēsatorib⁹ su
is: pijciat̄ in tenebras exteriores ligatis ma
nibus ꝛ pedib⁹ seru⁹: nō euersor ad pden-
dū: ꝫ piger ad erogādū. Quid expectare
debēt q̄ cū luxuria ꝯsumpserūt: si dānant̄:
q̄ cū pigritia seruauerit. In meditatiōe mea
exardescet ignis: ꝛ posit⁹ i hac fluctuatiōe
dicēdi ꝛ tacēdi int̄ eos: q̄ calūniari pati sūt:
ꝛ eos q̄ affectāt istrui: int̄ abūdantes ꝛ in-
opes: fact⁹ opprobriū his q̄ abundabāt: et
despectio supbis: respiciēs eos btōs: q̄ esu
riūt ꝛ sitiūt iusticiā: laborās in vtroq̄: affli
ctus in vtroq̄: piclitās ne pijciat margari
tas añ porcos: piclitās ne nō eroget ciba-
ria ꝯseruis. In h̄ estu q̄siuit aliū meliorē lo-
cū ab hac dispensatiōe: in qua sic laborat
homo ꝛ piclitat̄: ꝛ suspirās in finē quēdā
vbi ista n̄ erat passur⁹: In illū iq̄ finē q̄ dic
tur⁹ ē bono p̄rogatori dn̄s: itra gaudiū dn̄i
tui. Locutus sum: inq̄t: in lingua

Alia lra †Cōcaluit cor meū intra me.

mea: Inter estꝰ: inṫ ꝑicula h̄: iter difficul
tates: qꝛ ita delectat lex dñi: vt tñ ꝓpṫ abū
dantiā scādaloꝝ refrigescat caritas multo
rū. Inter hos ergo estus: locutꝰ sū inq̄t in
lingua mea. Cui: Non auditori quē volo
erudire: ſ; exauditori a q̄ volo erudiri. Lo-
cutꝰ sū in lingua mea: illi a q̄ intus audio:
si qd̄ bonū si qd̄ verū audio. Quid locutꝰ
es: Notū: inq̄t: mihi fac dñe finē me
um. Trāsilini eñ q̄dā; ꝛ veni ad q̄dā: ꝛ ea
in q̄ veni meliora sūt eis a quibꝰ trāsiluit: ſ;
restat adhuc qd̄ trāsiliendū sit. Nō eñ hic
remanebimꝰ vbi tēptatiōes: vbi scādala:
vbi auditores ꝛ calūniatores. Finē meū
notū mihi fac. Finē q̄ mihi deest: nō cursū
q̄ mihi adest. Finē illū dic quē currēs intu-
ebaṫ Aplus: ꝛ de sua ipfectione ꝯfitebaṫ.
aliud in se ituēs: aliud alibi q̄rens. Aut. n.
Nō qꝛ iā acceperim: aut iā ꝑfectꝰ sim: fr̄es:
ego meipm̄ ñ arbitroꝛ appꝛhēdisse. Et ne di
ceres: si nō appꝛhēdit Aplus: ego appꝛhen
di: si ꝑfectꝰ nō ē Aplus: ego ꝑfectꝰ sum: vi
de q̄d agas: attēde q̄d dicat. Quid ḡ agis
Aple: nōdū appꝛhēdisti: nōdū ꝑfectꝰ es:
Quid agis: Ad quā actionē me hortaris:
Quid mihi imitādū sequendūq̄ ꝓponis:
Unū aūt inq̄t q̄ retro sūt oblitus: in ea que
añ sūt extētus: ſm̄ intētionē sequoꝛ ad pal
mā supne vocatōis dei in christo Jesu: ſm̄
intētionē: nō ſm̄ ꝑuentionē: nōdū ſm̄ appꝛ
hensionē. Nō relabamur vñ iā trāsiluimꝰ:
nec remaneamus in illis in q̄ iam venimꝰ.
Curramꝰ: intēdamꝰ: in via sumus: nec tā
sis securꝰ ex eis q̄ transisti: q̄ sollicitꝰ ꝓ eis
ad q̄ nōdū ꝑuenisti. Que retro inq̄t obli-
tus: in ea q̄ añ sūt extētus: ſm̄ intētionē se-
quoꝛ ad palmā supne vocatiōis dei ī chri
sto Jesu. Ipe ē eñ finis. Unū aūt: h̄ ē illd̄
vnū: Dñe ostēde nobis p̄rē ꝛ sufficit nob.
Unū aūt q̄ ꝛ vna dr̄ ī alio psalmo: Unā pe
tij a dño hāc req̄rā. Que retro oblitꝰ: in ea
q̄ añ sūt extētus: vnā petij a dño hāc req̄-
rā: vt inhabitē in domo dñi ꝑ oēs dies vi-
te mee. Propter q̄d: Ut ꝯtēpler delectatio
nē dñi. Ibi eñ gaudebo de socio: nō time
bo de aduersario. Ibi eñ ꝯtēplatoꝛ mecū
erit amicꝰ: nō calūniatoꝛ inimicꝰ. Hoc desi
derauit iste Idithū: notū fieri sibi cū hic es
set: vt sciret q̄d sibi deesset: ꝛ ñ tā gauderet
d̄ his ad q̄ ꝑuenerat: q̄ ꝛ desideret ea ad q̄
nondū ꝑuenerat. Sꝫ ꝛ q̄busdā iā trāsiliṫ:
nō remaneret in via: ſ; desiderio rapetur in
supna: vsq̄ q̄ ille q̄ q̄dā trāsilierat: oīa trā-
siliret: et ab irroratiōe q̄dā guttaꝝ dñicaꝝ

d̄ scꝑturaꝝ nube veniētiū: veniret sic ceruꝰ
ad fontē vite: ꝛ in illo lumie videret lumē:
ꝛ abscōdereṫ in vultu dei a ꝯturbatiōe ho
minū: vbi diceret bñ est: vltra nihil volo:
oēs hic amo: neminē hic timeo. Bonū de
siderū: sctm̄ desiderū: qꝛ iā hoc habetis:
congaudete nob ꝛ orate vt ꝑseuerāter ha-
beamꝰ: ne inṫ scādala deficiamꝰ. Nā ꝛ nos
ꝓ vobis hoc idem rogamus. Non eñ nos
digni q̄ ꝓ vobis oramꝰ: ꝛ vos indigni qui
ꝓ nob oretis. Auditoribꝰ suis q̄bꝰ p̄dica-
bat v̄bū dei: se cōmēdabat Apls: Oratiōi
instātes: vigilātes in illa. Orātes simul ꝛ
ꝓ nob vt deꝰ apiat nob ostiū v̄bi ad loquē
dū mysterū eiꝰ: vt manifestē illū sic oportꝫ
me loq̄. Orate ḡ ꝓ nob fr̄es: vt ꝛ qd̄ vidē-
dū est bñ videamꝰ: ꝛ qd̄ dicēdū est bñ dica
mꝰ. Ceterū h̄ desiderū noui in paucis eē:
nec me optime intelligūt: nisi q̄ gustauerit
vñ loquoꝛ. Loq̄mur tñ oībꝰ ꝛ habētibꝰ tale
desiderū: ꝛ ñdū habētibꝰ: Habētibꝰ vt no
biscū illa suspirent: nō habētibꝰ vt pigriti-
am excutiāt: ima trāsiliant: ad dulcedinē
legis dñice veniāt: nō in delectationibꝰ in
iquoꝝ remaneāt. Narrāt eñ multa multi:
ꝛ laudāt multa mīti: iniq̄ iniq̄. Et reuera ꝛ
illa iniq̄ habēt delectationē: ſ; nō sicut lex
tua dñe. Dicant ḡ nobiscū qui credūt hec
dicere ꝛ nos. Negociū eñ hoc intus est:
nullis verbis ostendi pōt. Sed q̄ hoc agit:
credat esse ꝛ in alio: nō solū se putet acce-
pisse qd̄ dei est. Dicat ḡ in his Idithū: no
tū fac mihi dñe finē meū. Et numerū
dierū meorū qui est: Numerū dierum
q̄ro q̄ ē. Sic possū dicere: sic possū itelligē
numeꝝ sine numero: quō possunt dici an-
ni sine annis. Ubi eñ anni vtiq̄ q̄si nume
rus: ſ; tñ tu idē ipse es: ꝛ anni tui ñ deficiēt.
Numerū dierū meorū mihi notū fac: sed
q̄ est: Quid ḡ: Iste numerus in q̄ tu es nō
est: Plane si attendā bñ: nō est: si hereā q̄si
est: si trāsiliā nō est. Si ab istis me excutiēs
superna cōtempler: si trāseuntia manētibꝰ
cōparem: video quid verū sit. Quid autē
magis videaṫ nō esse q̄ si dicturus sit esse
istos dies meos: Hos inq̄ dies esse dictu
rus sum: ꝛ tā magnū hoc verbū huic cur-
sui rerū labentiū temere dabo: Ita ergo ip
se deficiēs pene nō sum: vt exciderit mihi
q̄ dixit: Ego sum qui sum. Est ḡ aliq̄s nu-
merus dierum: Uere est: ꝛ sine fine est. In
his autē diebus dicā aliquid esse si teneo:
de quo die me interrogas verū sit: ꝛ vl' in-
terrogas me: Tene vñ me iterrogas. Te-

nes diē istuz? Si tenuisti hesternū: tenes ꝛ
hodiernū: Sz hesternuz inqs: nō teneo: qꝛ
iā nō ē: Istū aūt teneo in q̄ sū: ꝛ q̇ mecū ē.
Ita ne? De isto excidit tibi iā quā tūa p̄ma
luce trāsierit. Nōne iste dies a prima hora
cepit? Da mihi primā horā eiꝰ: da mihi ꝛ se
cūdā eiꝰ: qꝛ forte ꝛ ipsa trāsuolauit. Tertiā
inqs dabo tibi: forte .n. in ipsa nūc sumus.
Certe ḡ sunt isti dies: ꝛ ē tertia dies. Et si
tertiā dabis: nō diē sed horā dabis. Verū
tñ nec h̄ quidē tibi ꝯcedo: si mecuz vtcūq̄
ista trāsilisti. Da mihi vel horā tertiā: ipaz
mihi da i q̄ es. Si eñ aliq̇d eiꝰ iaz p̄terijt: ꝛ
aliq̇d eiꝰ adhuc restat: nec qḋ p̄terijt aliq̇d
mihi potes dare: qꝛ iā ñ ē: nec qḋ restat qꝛ
nōdū est. Quid mihi de hora ista q̄ nūc p-
agitur dabis? Quid de illa mihi dab? Cui
cōmittā hoc verbū vt dicā: est: cū dicis ip
sū est? Certe vna syllaba ē: ꝛ momētū vnū
est: ꝛ tres lr̄as habet in ipso ictu. Ad scḋaz
huiꝰ verbi lr̄am nō puenis: nisi p̄ma finita
fuerit. Tertia nō sonabit: nisi cū ꝛ scḋa trā
sierit. Quid mihi de hac vna syllaba dab:
ꝛ tenes dies q̇ vnā syllabā nō tenes? Mo
mētis trāsuolātibꝰ cūcta rapiunt: Torrēs
rerū fluit: de q̄ torrēte ille in via bibit ꝓ no
bis q̇ iam exaltauit caput. Isti ḡ dies non
sunt: añ abeūt pene q̄ veniāt: ꝛ cū venerit
stare nō pñt. Iungūt se: sequūtur se: ꝛ non
se tenēt. Nihil de p̄terito reuocat: qḋ futu
rū ē trāsiturū expectat: nōdū habet dū nō
venit: nō tenet dū venerit. Numerū ḡ die
rū meoꝝ q̇ est: nō istū q̇ nō ē: ꝛ qḋ me diffi-
cilius ꝛ periculosius pturbat: ꝛ est ꝛ nō est:
nec esse possumꝰ dicere qḋ nō stat: nec nō
esse qḋ venit ꝛ trāsit. Est illud simplex q̄ro:
est verū q̄ro: est germanū q̄ro: est qḋ est in
illa hierusalem sponsa dñi mei: vbi nō erit
mors: nō erit defectꝰ: nō erit dies trāsiēs:
sed manēs: q̄a nec hesterno p̄cidit: nec cra
stino impellit. Hūc inq̄ numerū dierū me
orū q̇ est: notū mihi fac. **Ut sciam quid
desit mihi.** Hoc eñ mihi deest hic labo
ranti: ꝛ q̄diu mihi deest: nō me dico pfec-
tū: q̄diu hoc nō accipio: dico: nō qꝛ nō ac
ceperim: aut iam pfectꝰ sim: sequor aūt ad
palmā superne vocationis dei: hanc acci
piā ꝓ mercede cursus mei: Māsio quedā
erit finis currēdi: ꝛ in ipa māsione patria si
ne pegrinatione: sine seditiōe: sine tēptati-
one. Ergo notū fac mihi hūc numerū die-
rū meoꝝ q̇ est: vt sciā q̇d desit mihi: qꝛ nō-
dū ibi sum: ne supbiā ex eo: in q̄ iā sū: vt in
ueniar i illo ñ hñs meā iusticiā. In cōpati
one .n. illiꝰ qḋ est attendēs istaq̄ nō ita sūt:
ꝛ plꝰ mihi vidēs deesse q̄ adesse: ero hūili
or ex eo qḋ deest: q̄ elatior ex eo qḋ adest.
Nā q̇ putant se aliq̇d habere cū hic viuūt:
supbiēdo nō accipiunt qḋ deest: quia ma-
gnū putāt esse qḋ adest. Qui .n. puat se eē
aliq̇d cū nihil sit: semetipm seducit: nec isti
ex h̄ magni sūt. Nā ꝛ inflatio ꝛ tumor imi-
tat magnitudinē: s; nō habet sanitatē. Iaz
ḡ iste trāsiliēs: agēs quiddā i corde occul-
tū qḋ nō nouit: nisi q̇ pariter agit: tanq̄ no
to sibi facto fine suo impetrās qḋ rogauit:
noto sibi facto numero dieꝝ suoꝝ: nō q̇ trā
sit s; qui ē: attēdit ad hec q̇ transiluit: ꝛ cō-
parauit noticie supiori. Et tāq̄ dicēs ei: q̄
re desiderasti numeꝝ dieꝝ tuoꝝ q̇ ē. Quid
eñ de diebꝰ istis dicis: ꝛ de illo alto atten
dens h̄: ait: **Ecce veteres posuisti
dies meos:** Veterascūt eñ hec: ego no
uos volo: nouos nūq̄ veterascētes: vt di
cā vetera trāsierunt: ecce facta sunt noua:
nūc i spe: tūc i re. Innouati eñ fide ꝛ spe:
quāta adhuc vetera agimꝰ? Nō .n. sic chri
sto induti sumꝰ: vt ex Adā iam nihil porte
mus: Vide veterascētem Adā: ꝛ inouari
christū in nobis. Et si exterior inq̄t hō no-
ster corrūpit: sed interior renouat de die in
diē. Ergo ad peccatū: ad mortalitatez: ad
p̄uolātia tp̄a: ad gemitū: ꝛ laborē: ꝛ sudo
rē Ade: ad etates succedētes nō manētes:
ab ifātia vsq̄ ad senectutē: sine sensu trāse
untes: ad hec attendētes: videamꝰ h̄ vete
rē hoiem: veterē diē: vetus canticū: vetus
testamētū. Cōuersi aūt ad interiora: ad ea
q̄ innouāda sunt ꝓ his que imutabunt: in
ueniamus hoiez nouū: diē nouū: canticū
nouū: testamentū nouū: ꝛ sic amemꝰ istaz
nouitatē: vt nō timeamꝰ vetustatē. Nunc
ḡ in hoc cursu trāsimꝰ a veteribꝰ ad noua:
ipse trāsitus agit cū corrūpunt exteriora:
ꝛ innouant interiora: donec etiaz hoc ipm
qḋ exterius corrūpit: reddat debitū natu-
re: veniat in mortē: renouet: ꝛ hoc in resur
rectiōe: tūc fiet reuera oīa noua: reliq̄ que
nūc sr̄: i spe sr̄. Agis ḡ aliq̇d nūc a veteribꝰ
te exuēdo: ꝛ in noua currēdo. In noua ḡ
currēs iste: ꝛ in ea q̄ ante sūt extētus: notū
inquit dñe fac mihi finē meū: ꝛ numerū di
erū meoꝝ q̇ est: vt sciā q̇d desit mihi. Ecce
trahat adhuc Adā. ꝛ sic festiet ad christū.
Ecce inq̄t veteres posuisti dies meos. Ve
teres dies ex Adā: veteres illos posuisti:
veterascunt q̄tidie: ꝛ sic veterascunt vt ali
quando etiā cōsumētur. **Et substantia**

mea tanq̄ nihil ante te. Ante te dñe:
tanq̄ nihil substãtia mea: añ te qui vides
hoc: ⁊ ego cũ hoc video ante te video: añ
hoĩes nõ video. Quid eñ dicã? Quibus
verbis ostendã: nihil esse qđ sum in cõgati
one eius qđ est? Sed intus dicit: int⁹ vtrũ
q̄ sentitur: añ te dñe: vbi oculi tui sũt: non
vbi oculi humani sũt. Quid vbi oculi tui
sunt? Sustantia mea tanq̄ nihil. Ve-
rũtamẽ vniuersa vanitas: oĩs ho-
mo viuens. Verũtamẽ. Quid eñ dice
bat? Jam ecce trãsilui mortalia oĩa: ⁊ ima
cõtempsi: calcaui terrena: ascendi ad dele
ctationẽ legis dñi: fluctuaui in dispensati-
one numerorũ dñicorũ: desideraui etiã fi-
nem illũ cuius nõ est finis. Desideraui nu
merũ dierũ meorũ qui est: q: numerus die
rum istorũ nõ est. Ecce iam talis sum: tãta
trãsilui: in ea que stant sic inhio: Verũta-
men sic quomõ hic sum: q̄diu carnẽ mor-
talẽ porto: q̄diu temptatio vita hũana est
sup terrã: q̄diu inter scandala suspiro: q̄-
diu timeo ne cadã qui sto: q̄diu mihi icer-
ta sunt ⁊ mala mea: ⁊ bona mea: vniuersa
vanitas omnis hõ viuẽs. Omnis inquã
et herẽs ⁊ trãsiliens: ⁊ ipe Idithũ: ad vni-
uersam vanitatẽ adhuc ptinet: q: oĩa va-
nitas: ⁊ vanitas vanitantiũ: que abũdan-
tia hoĩ in omni labore suo q̄ ipse laborat sb
sole. Nunqd ⁊ Idithũ sub sole adhuc est?
Habet aliqd sub sole: hꝫ aliqd vltra solẽ.
Sub sole habet euigilare: dormire: mãdu
care: bibẽ: esurire: sitire: vigẽ: fatigari: pue
rescere: iuuenescere: senescere: incerta hře
q̄ optat ⁊ timet: hec oĩa sub sole habet: ⁊ ip
se: Idithũ: etiã ipe trãsiliẽs eos. Vñ ḡ trã
siliẽs illos? Desiderio. Notũ fac mihi dñe
finẽ meũ. Hoc eñ desideriũ vltra solẽ ẽ: ñ
est sb sole. Sub sole oĩa visibilia: Quicqd
visibile nõ ẽ: sub sole nõ est. Nõ ẽ visibilis
fides: nõ ẽ visibilis spes: nõ ẽ visibilis cari
tas: nõ ẽ visibilis benignitas: nõ ẽ visibil
postremo timor ille cast⁹ pmanẽs in seculũ
seculi. In his oĩbus dulcedinẽ hñs ɔsola
tionẽq̄ Idithũ: ⁊ vltra solẽ ɔuersans: q:
ɔuersatio ei⁹ in cel ẽ: ex his q̄ adhuc hꝫ sb
sole: gemit: ⁊ ista ɔtẽnit ⁊ dolet: in illa inar
descit eaq̄ desiderat. Locut⁹ ẽ de illis: lo-
quat ⁊ de istis: Audistis ɔcupiscenda: au
dite ɔtẽnenda: Verũtamẽ vniuersa vani-
tas oĩs hõ viuẽs. †Verũtamẽ in imagine
†ambulet homo: In q̄ imagine nisi illi
us qui dixit: Faciam⁹ hoĩem ad imaginem
⁊ similitudinẽ nr̃am: q̄q̄ i imagine ambu

Alia lr̃a.
† Verũtamẽ
† ptransit

let hõ. Ideo eñ q̄q̄: q: magnũ aliqd ima
go hec. Et h̄ q̄q̄ secutũ est tñ: vt illud qđ
audistis: q̄q̄ vltra solẽ sit: hoc aũt qđ seq-
tur tñ sub sole sit: ⁊ illud ptineat ad verita
tẽ: hoc ad vanitatẽ. Q̄q̄ ergo in imagine
ãbulet hõ. †Tamẽ vane ɔturbat. Au
di cõturbationẽ ei⁹: ⁊ vide si nõ est vana:
vt calces eã: transilias eã: ⁊ habites in ex-
celsis: vbi ñ ẽ ista vanitas. Que vanitas?
Thesaurizat: †⁊ ñ cognoscit cui
cõgregabit ea. O insana vanitas. Be
at⁹ cui⁹ est dñs spes ei⁹: ⁊ nõ respexit in va
nitates ⁊ insanias mẽdaces. Delirare tibi
videor auare cũ hec loquor: anicularia ti
bi videnť hec v̄ba. Tu eñ videlicet homo
magni ɔsilij: magneq̄ prudẽtie: excogitas
q̄tidie genera acq̄rẽde pecunie: d̄ negocio:
de agricultura: fortassis ⁊ d̄ eloquio: d̄ iur
cõsultatione: d̄ milicia: addis ⁊ de fenore.
Homo cordatus nihil p̄termitť oĩno: vñ
numus sup numũ: ⁊ in occulto diligẽtius
castigetur. Dep̄daris hoĩem: caues dep̄-
datorẽ: qđ facis times ne patiaris: ⁊ in eo
qđ pateris nõ te corrigis. Sed nõ pater.
Prudẽs eñ hõ es: bñ seruas: nõ solũ bñ
collig. Habes vbi ponas: cui cõmittas:
quõ nihil pereat ex eo qđ cõgregasti. In-
terrogo cor tuũ: discutio prudentiam tuã.
Ecce collegisti: ecce ita suasti: vt nihil pos
sis amittere eor que seruasti: dic mihi cui
seruas? Nõ tecũ ago: nõ cõmemoro: nõ ex
aggero: quicqd mali habet auaricia vani
tatis tue: h̄ vnũ ppono: hoc discutio: qđ
mihi dat occasio lectionis huius psalmi.
Prorsus colligis thesaurizas: nõ dico ne
forte dũ colligis colligaris: nõ dico ne for
te cũ vis esse predo sis preda: hoc aptius
eloq̄r. Fortasse eñ cecus auaricia: ñ audi
sti aut intellexisti: nõ dico inq̄: ne forte cũ
vis esse p̄do minor: sis p̄da maioris. Nõ
eñ sentis esse te in mari: nec cernis mino-
res pisces a maiorib⁹ deuorari. Nõ dico
ista: nõ dico difficultates ⁊ picula i ipsa cõ
quisitione pecunie quãta patiãtur qui eaꝫ
colligũt: q̄ in oĩbus piclitenť: in oĩbus pe
ne mortẽ videãt: trãsio h̄ oĩa. Prorsus col
ligis nullo ɔtradicente: seruas nullo aufe-
rẽte: excute cor tuũ ad prudentiã: tantã q̄
me derides: q̄ me insipientẽ putas: hec lo-
quẽte me: dic mihi: Thesaurizas: cui ɔgre
gabis ea? Video quid velis dicere: quasi
qđ vis dicere huic nõ occurrent: dicturus
es filijs meis seruo. Hec est vox pietatis:
excusatio iniq̄tatis. Filijs meis inq̄t seruo.

Alia lr̃a
† Sed et
frustra

Alia lr̃a
† et ignora

Etiã seruas filijs tuis: ita ne hoc nõ noue
rat Idithũ. Nouerat ea plane: sed in die-
bus veteribus cõputabat: ⁊ ideo ↄtemne-
bat: qꝛ ad nouos dies festinabat. Nã ecce
discutio te cũ filijs tuis: seruas trãsiturus
transituris: imo vero trãsiens trãseuntib⁹.
Nã transiturũ te sic dixi: quasi nũc mane-
as. Ipm hodie ex quo loq̄ cepimus vsqꝫ
ad hoc momentũ sentis: qꝛ senuimus. Ne
qꝫ enĩ cernis ⁊ incremẽta capillorũ tuorũ:
⁊ nũc cum stas: cũ hic es: cum agis aliq̄d:
cũ loquer̃: in te crescunt capilli tui. Neqꝫ
enĩ repente creuerũt: vt tonsorẽ quereres.
Agit̃ ergo etas trãsuolãs ⁊ in intelligẽtib⁹ et
nõ in sentiẽtib⁹: ⁊ in aliud male occupat̃:
trãsis tu ⁊ seruas trãseũti filio tuo. Primo
hoc a te quero: Scis eũ possessurũ cui ser-
uas: aut si nõdum natus ẽ: scis nasciturũ?
Seruas filijs incertũ ẽ: an futur̃: an posses
suris: nec reponis thesaurũ vbi reponẽd⁹
est. Nõ enĩ dñs tuus seruo suo tale cõsiliũ
daret: vt peculiũ suũ pderet. Peculiosus
seru⁹ es cuiusdã magni prisfamilias. Qđ
amas ⁊ qđ habes ipse tibi dedit: ⁊ nõ vult
vt pdas qđ tibi dedit: q̄ ⁊ seipm tibi dabit.
Sed nec h̃ ipsũ qđ tibi ad tps dedit vult vt
pdas. Multũ ẽ: exupat: supgreditur vires
necessitatis tue. Iã certe supfluũ deputa-
tur: nec hoc volo vt pdas ait dñs tuus. Et
q̄d facio? Migra: vbi posuisti nõ est tu⁹ lo
cus. Certe seruare vis auaricie: vide forte
⁊ ipsi auaricie cõgruat consilium meum.
Habere enĩ vis qđ habes ⁊ nõ pdere: ostẽ
dã tibi locũ vbi ponas. Ne thesaurizes in
terra nesciẽs cui ↄgregas ea: ⁊ postea quẽ-
admodũ ↄsumptur⁹ sit q̄ possidebit qui te
nebit. Forte enĩ possessus possidebit te: qđ
a te habebit ñ tenebit. Forte cũ ei s̃uas: añ
q̄ ille veniat tu pdes. Sollicitudini tue ↄsi
liũ do: Thesaurizate vob̃ thesaurũ ĩ celo.
Hic in terra si velles seruare diuitias: q̃re
res horreũ: nõ forte crederes domui tue p
pter domesticos tuos: cõmendares ad vi
cũ argentariũ: difficilis est. n. ibi casus: fur
non facile accedit: bñ oĩa seruant̃. Quare
ista cogitas: nisi qꝛ nõ habes meli⁹ vbi ser
ues? Quid si dabo melius? Dicã tibi: noli
cõmẽdare huic min⁹ idoneo: sed est q̄dam
idone⁹ illi cõmẽda. Habet magna horrea
vbi perire nõ possint diuitie: magnus sup
oẽs diuites diues ẽ. Iã forte dicturus es.
Et qñ audeo tali cõmendare? Quid si ipe
te hortat̃? Agnosce illũ: nõ solũ prĩfamilias
est: sed ⁊ dñs tu⁹ est. Nolo inq̄t serue meus
perdas peculiũ tuũ agnosce vbi ponas.
Quare ibi ponis vbi possis amittẽ: vbi et
si nõ amittas: ibi pmanẽ ppetuo tu nõ po-
tes? Est alius loc⁹ quo te trãsferaꝫ. Prece
dat te qđ habes: noli timere ne pdas. Da
tor ego erã: custos ego ero: dicit tibi h̃ dñs
tuus. Fidẽ tuã interroga: vide si velis illi
credẽ. Dicturus es: pditũ habeo qđ ñ vi-
deo: hic illud volo videre. Dũ vis hic vi-
dere: nec hic videbis: ⁊ ibi nihil habebis.
Nescio q̄s thesauros habes abscõditos in
terra: cũ pcedis nõ eos tecũ portas. Veni
sti ad audiẽdũ s̃monẽ: ad colligẽdas iteri
ores diuitias: cogitas de exteriorib⁹: nun
q̄d eas huc tecũ adduxisti? Ecce nec nũc
eas vides. Credis te habere in domo: qđ
scis te posuisse: nũq̄d scis te ñ pdidisse. Q̃
multi redierũt ad domos suas: ⁊ qđ posu-
erãt ñ inuenert̃. Hic fortasse expauerũt cor
da cupidoꝝ: ⁊ qm̃ dixi multos sepe ad do
mũ suã redisse: ⁊ qđ posuerãt nõ inuenisse:
dixit q̄sqꝫ ĩ corde suo: Absit epe: bonuꝫ op
ta: ora p nob̃: Absit vt ↄtigat: absit vt ita fi
at. Credo ĩ deũ: qm̃ qđ posui saluũ inuenio.
Credis ĩ deũ: ⁊ ñ credis ipi deo: Credo in
christũ: qꝛ saluũ erit qđ posui: nemo acce-
dat neo auferat. Secur⁹ vis eẽ credẽdo in
christũ: vt nihil pdas de domo tua: secur⁹
eris poti⁹ credendo christo: vt ibi ponas
vbi ↄsiliũ dedit. An secur⁹ es de seruo tuo:
⁊ sollicit⁹ es đ dño tuo? Secur⁹ es đ domo
⁊ sollicit⁹ de celo? Sed ego inq̄s quõ pono
in celo? Dedi tibi consilium: vbi ponas:
quõ pueniat ad celũ nolo scias. Pone in
manib⁹ paupũ: da indigẽtib⁹: Quid ad te
quõ pueniat? Non perducã qđ ego acci-
pio? An oblit⁹ es: cũ vni ex minimis meis
fecist̃ mihi fecist̃? Si haberet q̄spiã amic⁹
tu⁹ quosdã lac⁹ vel cisternas: ⁊ queqꝫ rece
ptacula fabricaꝝ ad seruandũ aliquem li-
quorẽ: vel vini: vel olei: quereres vbi ab-
sconderes vel seruares fructus tuos: ⁊ di
ceret tibi: Ego tibi s̃uo: haberetqꝫ ad illa
receptacula occultas quasdaꝫ canales et
transit⁹: vt p hos clanculo iret: quod palã
funderetur: ⁊ diceret tibi: quod habes hic
funde: Videres autẽ tu non esse illũ locuꝫ
vbi ponere cogitabas: ⁊ timeres fundere:
ille qui sciret machinamenta quedã occul
ta locoruꝫ suoꝝ tibi diceret: funde secur⁹:
hic illuc pueniet? Nõ vides q̄: h̃ crede mihi
qꝛ mãsiões fabricaui. Fabricauit ergo p quẽ
facta sunt oĩa: mãsiones oĩbus nob̃: illuc
vult pcedẽ qđ habemus: ne hoc in terra p-

damus. Cū aūt seruaueris in terra: dic mi
hi cui cōgregabis ea? Filios habes: vnum
plus numera: ⁊ da aliqd ⁊ christo. Thesau
rizat ⁊ nō cognoscit cui cōgregabit ea: va/
ne cōturbat. Et nūc qm̄ īquit iste Idithū:
respiciens vanitatē quandā: suspiciēs ve/
ritatē quandā: in medio positus quiddaꝫ
sub se habet: quiddaꝫ supra se. Sub se ha
bet vn̄ trāsiliuit: supra se habꝫ q̄ se extēdit.
Qualis iste? Jam magnꝰ. Et nūc ait: quō
quiddā transiliui: quō multa calcaui: quō
tp̄alibus iā nō teneor? Nōdū suꝫ pfectus:
nondū accepi. Spe em̄ salui facti sumus.
Spes aūt que videt nō est spes. Qd̄ enim
videt q̄s: quid sperat? Si aūt qd̄ nō vide/
Alia lra. mus speramus: p patientiā expectamus.
† nō habet. † Ergo ⁊ nunc que est expectatio
mea: Nōne dn̄s? Ipse est expectatio
mea: qui dedit omnia ista que cōtemnā: ip
se mihi dabit ⁊ se: q̄ est sup omnia: ⁊ p quē
facta sunt omnia: ⁊ a quo factus sum inter
oīa: ipse est expectatio mea dn̄s. Vidistis
Idithun fratres: videte quomō expectat.
Nemo ḡ se dicat pfectū hic: decipit se: fal/
lit se: seducit se: nō pōt hic habere pfectio/
nē. Et q̄d pdest: quia perdit humilitateꝫ?
Et nūc que ē expectatio mea? Nōne dn̄s?
Cū venerit iam nō expectat: tūc erit illa p
Alia lra. fectio. Nūc aūt quātūcūqꝫ trāsilierit Idi/
† apud te est. thū adhuc expectat. Et substātia mea
† nō habet. † ante te sp. Jam pficiēs: iam ad ipsum
tendēs: ⁊ esse aliquantū incipiēs: ante te ē
semp substātia mea. Substantia aūt ista ⁊
ante homines est: Auruꝫ habes: argētum
habes: mācipia: p̄dia: arbores: pecora: ser
uos: hec videri ab hoībus possunt: est que
dā substātia. Substātia mea an̄ te ē semp.
Ab omnibꝰ iniq̄tatibus meis
erue me: Multa trāsiliui: multa quidem
trāsiliui: s̄ si dixerimus: q: peccatū nō ha/
bemus: nosipsos decipimꝰ: ⁊ veritas in no
bis nō est. Multa trāsiliui: s̄ adhuc tundo
pectꝰ: ⁊ dico: Dimitte nobis debita nr̄a si
cut ⁊ nos dimittimꝰ debitoribus nostris.
Tu ergo expectatio mea: finis meus. Fi/
nis em̄ legis christꝰ ad iusticiā omni credē
ti. Ab omnibꝰ nō solū ab eis: ne reuoluar
in ea: que trāsiliui: sed ab omnibꝰ oīno pp̄
que mihi mō pectus tundēs dico: Dimit/
te nobis debita nostra. Ab omnibꝰ iniq̄ta/
tibus meis erue me: ita sapientē ⁊ tenentē:
quod ait Apl̄us: Quotq̄t ergo pfecti su/
mus hoc sapiamꝰ. Cū em̄ se diceret nōdū
esse pfectū: ibi cōtinuo secutꝰ ait: Quotq̄t
ergo pfecti sumꝰ h̄ sapiamus. Quid ē q̄tq̄t
pfecti? Jā dudū tu dixeras: nō q: iā acce/
perim: aut iaꝫ pfectus sim. Sequē ordinē
dictorū: Unū aūt q̄ retro oblitꝰ in ea q̄ an
te sunt extentus: s̄m intentionē sequor ad
palmā supne vocationis dei in christo Je
su. Jdeo nōdū pfectꝰ: quia sequit ad pal/
mā supne vocationis dei: quā nondū inue
nit: ad quā nondū puenit. Si aūt nō est p
fectus: q: nō illud puenit: q̄s nostrū pfectꝰ
est? Tamē sequit ⁊ ait: Quotquot em̄ pfe
cti hoc sapiamus. Tu nō es pfectus apo/
stole: ⁊ nos pfecti? Sed excidit vobis: q: se
modo pfectū dixit. Nō em̄ ait: Quotquot
estis pfecti hoc sapietis: sed q̄tq̄t inquit p/
fecti hoc sapiamꝰ: cum pauloante dixisset:
nō q: iam accepim: aut iam pfectus sim.
Aliter ergo hic nō potes esse pfectus: nisi
scias hic te nō esse posse perfectū. Hec er/
go erit pfectio tua: sic te q̄dā transilisse: vt
ad q̄dā pperes: sic q̄dā te transilisse vt re/
stet aliud ad qd̄ oībꝰ trāsactꝰ transiliendū
est. Hec tota fides est. Nam q̄squis se iam
peruenisse putat: in alto se ponit vt cadat.
Quia ḡ ita sapio: q: me ⁊ impfectū dico: ⁊
pfectū: Jmperfectū q̄dē: q: nōdū aliq̄d ac
cepi qd̄ volo. Perfectū aūt: q: scio hoc ip
sum qd̄ mihi desit: q: ergo sic sapio: q: hu/
mano cōtemno: q: letari in rebus peunti/
bus nolo: q: irrideor ab auaro iactante se
qd̄ sit prudens: ⁊ me irridēte qd̄ desipiā: q:
sic ago: q: hanc viā carpo. Opprobri/
um: inquit: insipienti dedisti me. In/
ter eos me viuere voluisti: inter eos p̄dica
re veritatē: qui amāt vanitatē: ⁊ nō possuꝫ
nisi irrideri ab eis: q: spectaculū facti sumꝰ
huic mūdo: ⁊ angelis: ⁊ hominibꝰ: Ange/
lis laudantibꝰ: hominibꝰ opprobrātibus:
imo ⁊ angelis laudantibꝰ ⁊ vituperātibꝰ:
⁊ hominibus laudantibus ⁊ vitupantibꝰ.
A dextris ⁊ a sinistris habemus arma: in q̄
bus militamus: p gloriā ⁊ ignobilitatē: per
infamiā ⁊ bonā famā: vt seductores ⁊ ve/
races. Hec apud āgelos: hec apd̄ hoīes:
quia ⁊ apud angelos sunt angeli: quibus
bene viuēdo placemus: ⁊ sunt puaricato/
res angeli: q̄bꝰ bn̄ viuēdo displiceamꝰ. Et
inter hoīes sunt sancti viri: quibꝰ placeat
vita nr̄a. Sunt neq̄ssimi hoīes: q̄ irrideant
bonā vitā nostrā. Et hec arma sūt: illa dex
tra: illa sinistra: vtraqꝫ tn̄ arma sunt. Utris
qꝫ armis ⁊ dextris ⁊ sinistris vtor: ⁊ laudā/
tibus ⁊ vituperātibꝰ: ⁊ honorē deferētibꝰ:
⁊ ignominiā irrogātibꝰ. In his vtrisqꝫ ar/

nis cōfligo cū diabolo: vtrisqꝫ eū ferio: ꝓ-
speris si nō corrumpor: aduersis si nō fran
gor. Dedisti ergo me opprobriū insipienti.

Alia lra. † obmutui.

Obsurdui ⁊ nō aperui os meū:
Sed ꝯtra insipientē obsurdui ⁊ nō aperui
os meū. Cui eñ dicerē qd̄ agit̄ in me? Au-
diam eñ quid loquat̄ in me dñs deus: qm̄
loquet̄ pacem populo suo: sed non est pax
impijs dicit dñs: Obsurdui et non aperui

Alia lra. † nō habet.

os meum. Qm̄ tu † es qui fecisti me.
Ideo nō aperuisti os tuū: qꝛ deus est q̄ fe-
cit te. Mirū est: os tibi deus nō fecit ad lo-
quēdū. Qui plātauit aurē non audit: q̄ fin
xit oculū nō videt. Os tibi deꝰ ad loquēdū
dedit: et dicis: Obsurdui ⁊ non aperui os
meuꝫ: qm̄ tu es qui fecisti me. An quoniā:
tu es qui fecisti me: ad posteriorē versū ꝑ-
tineat? Qm̄ tu es q̄ fecisti me. Amoue a

Alia lra. plagas tuas.

me † flagella tua. Quoniā tu es q̄ fecisti
me: noli extermiare me: tm̄ cede vt ꝑficiaꝫ
nō vt deficiā: tm̄ tunde vt ꝑducar: non vt
ꝯminuar. Quoniā tu es q̄ fecisti me: amo-
ue a me flagella tua. A fortitudīe ma

Alia lra. increpatōibꝰ

nus tue ego defeci in † argutiōibꝰ.
Hoc est cū argueres me defeci. Et argue-
re tuū quid est: nisi qd̄ sequit̄? Pro iniq̄-

Alia lra. † corripuisti. † tabescere.

tate † erudisti hominē. Et † conta
bescere fecisti sicꝰ araneā aīam meā.
Multū est qd̄ intelligit iste Idithū: si quis
cū illo intelligat: si q̄s cū illo trāsiliat. Dicit
eñ argutiōibus dei se defecisse: et vult a se
amoueri flagella: qm̄ ipe ē q̄ fecit illū. Qd̄
fecit ipe reficiat: ⁊ q̄ creauit ipe recreet. Sꝫ
tm̄ q̄ ita defecit: vt non velit se ⁊ recreari et
reformari: sine cā putamꝰ frēs factū fuisse.
Pro iniq̄tate inquit: erudisti hominē. Co
tū quod defeci: quod infirmus sum: qd̄ de
imo clamo: hoc totū ꝑ iniquitate: ⁊ in hoc
erudisti nō dānasti: ꝑ iniq̄tate erudisti ho-
minē. Audi h̄ planꝰ ex alio psalmo: Bo-
nū est mihi: qꝛ hūiliasti me: vt discā iustifi-
catiōes tuas. Et hūiliatꝰ sum: ⁊ bonū ē mi-
hi: ⁊ pena est: ⁊ gratia ē. Quid seruat post
penā: qui ꝑ gratiā exhibet penā? Ipe enim
est de quo dictū est: Hūiliatus sum ⁊ saluū
me fecit: et bonū ē mihi qd̄ hūiliasti me: vt
discā iustificatiōes tuas. Pro iniq̄tate eru
disti hoiem. Et qꝛ scriptū ē: Qui fingis do
lorē in p̄cepto: deo dici nō nisi a trāsiliente
potuit: quia non nisi a trāsiliēte videri po-
tuit. Fingis inq̄t dolorē in p̄cepto: de dolo-
re p̄ceptum mihi facis. Formas ipm̄ dolo-
rem meū. Nō eū relinq̄s informē: s̄ formas
illū: ⁊ formatꝰ dolor meꝰ inflictus a te: pre-
ceptū mihi erit vt liberer a te. Fingis enim
dictū est dolorē: formas dolorēꝫ: plasmas
dolorē: nō simulas dolorē: quō fingit arti-
fex: vñ ⁊ figulus dicit̄ a fingendo. Ergo ꝑ
iniquitate erudisti hoiem. Uideo me i ma-
lis: video me i pena: ⁊ apō te nō video ini-
quitatē. Si g̃ ego i pena sum: ⁊ apud te ini
q̄tas nō est: nōne restat vt ꝑ iniq̄tate erudi
as hoiem? Et quō erudisti? Dic ipam eru-
ditiōnē: O Idithū: quō eruditꝰ es? Et ta-
bescere fecisti sicꝰ araneā animā meaꝫ. Hec
ē eruditio. Quid tabidius aranea: animal
ipm̄ dico: q̄ꝫ ⁊ ipis telis aranearū q̄d ta-
bidiꝰ. Attēde ⁊ ipm̄ aīal q̄ꝫ tabidū est. Po
ne supra leuiter digitū: ruina est: nihil om-
nino tabidius. Talē fecisti animā meā in-
q̄t: erudiēdo me ꝑ iniq̄tate. Qm̄ eruditio i-
firmū fecit: quedā fortitudo erat vitiū. Ui
deo quosdā ꝓuolasse ⁊ intellexisse: sed a ce
lerioribꝰ nō sunt deserēdi tardiores: vt pa-
riter viā sermonis carpant. Hoc dixi: hoc
itelligite: si eruditio iusti dei hāc infirmita-
tē fecit: fortitudo quedā erat vitiū. Fortitu
dine quadā displicuit hō vt erudiret̄ infir-
mitate: qꝛ sugbia quadā displicuit: vt eru-
diret̄ hūilitate. Fortes eē dicūt̄ oēs sugbi:
infirmi hūiles. Idō hāc vicerūt multi ab oriēte
⁊ occidēte veniētes: vt recūbēt cū Abraā
⁊ Isaac ⁊ Jacob i regno celoꝝ. Quare vi
cerūt? Quia fortes eē noluerūt. Quid ē for
tes eē noluerūt? De se ꝑsumē timuerūt. Iu-
sticiā suā nō ꝯstituerūt: vt iusticie dei subij-
cerent̄. Denīqꝫ qm̄ dixit dñs h̄: Multi ab
oriente ⁊ occidēte venient ⁊ recūbent cum
Abraā ⁊ Isaac ⁊ Jacob i regno celoꝝ: di-
xit etiā: Filij aūt regni: id ē iudei: ignorātes
iusticiā dei: ⁊ suā volētes statuē: ibūt i tene
bras exteriores. Recordami fidē illā Cē-
turionis vniꝰ ex ꝑplo gentiū: ita i se infirmi:
ita nō fortis vt diceret: Nō sum dignus vt
sb̄ tectū meū intres. Nō erat dignꝰ vt chri-
stū domo reciperet: ⁊ iā corde recepat. Eteni
magister ille hūilitatis filiꝰ homīs iā inue-
nerat i eiꝰ pectore vbi caput reclinaret. Ad
hoc verbū Cēturionis dñs respiciēs ad se
quētes se dixit: Amē dico vobis i nullo in-
ueni tantā fidē i isrl̄. Hūc infirmū inuenit:
israelitas fortes inuenit: vt int̄ vtrosqꝫ dice
ret: Nō est opus medicꝰ sanis: s̄ male habē
tibꝰ. Propter hoc g̃: id est ꝓpter hāc hūili-
tatē: multi ab oriēte ⁊ occidēte veniēt ⁊ re-
cūbent cū Abraā ⁊ Isaac ⁊ Jacob i regno
celoꝝ: filij aūt regni ibūt i tenebras exteri-
ores: Ecce mortales estis: ecce carnē pu-

trescentē portatis: ⁊ sicut vnus ex ꝑncipi-
bus cadetꝭ: sicut homīes moriemī: ⁊ cade
tis sicut diabolꝰ. Quid vobis ꝓdest medi
cina mortalitatis? Supbus diabolꝰ tanq̄
angelꝰ: nō habens carnē mortalē: tu autē
qui accepisti mortalē carnē: et nec hoc tibi
ꝓdest: vt tāta infirmitate humilieris: sicut
vnus ex principibꝰ cadis. Ipa est ḡ gratia
bñficij dei ꝑma: redigere nos ad ꝯfessionē
infirmitatis: vt quicq̄d boni possumꝰ: quic
q̄d potētes sumꝰ in illo simꝰ: vt q̄ gliaꝛ ī do-
mino glorieꝛ. Qñ infirmor inq̄t tūc potens
sum. Pro iniq̄tate erudisti hoīem. Et tabe
scere fecisti sicut araneā animā meā. Ver
tamē vane cōturbaꝛ oīs hō viuēs.
Redit ad illud qd̄ paulo ante cōmemora-
uit: Quis hic ꝓficiat: vane ꝯturbaꝛ oīs hō
viuēs: viuēs vtiq̄ ī incerto. Quis eñ vel
de ipo bono suo securꝰ est? Vane ꝯturbaꝛ.
Iactet in dñm curā suā: in illū iactet q̄cq̄d
sollicitꝰ ē: ipe nutriat: ipe custodiat. Quid
eñ in hac terra certū est: nisi mors? Cōside
rate oīa oīno: vel bona: vel mala vite huiꝰ:
vel in ipa iusticia: vel in ipa iniq̄tate: quid
hꝭ certū est nisi mors? Profecisti: q̄ sis ho-
die scis: q̄d futurꝰ sis crastino nescis. Pec-
cator es: q̄d sis hodie scis: q̄d sis crastino
nescis. Speras pecuniā: incertū est an ꝑ-
ueniat. Speras vxorē: incertū est an acci-
pias: vel qualē accipias. Speras filios: i-
certū ē an nascanꝛ. Nati sunt: incertū ē an
viuāt. Viuūt: incertū ē an ꝓficiāt: an defi-
ciāt. Quocūq̄ te verteris incerta oīa: So-
la mors certa. Paup es: incertū est an di-
tescas. Indoctꝰ: incertū est an erudiaris.
Imbecillis: incertū ē an cōualescas. Natꝰ
es certū ē: qꝛ morieris. Et in hꝭ ipo qꝛ mors
certa est: dies mortis incertꝰ ē. Itaq̄ hꝭ in-
certa: vbi sola mors ē certa: cuiꝰ etiā hora
īcerta: ⁊ sola: multū caueꝛ q̄ nullo mō deui
taꝛ. Omnis homo viuēs vane cōturbaꝛ.
Ergo inter hec iam trāsiliens: iam in qui-
busdā supioribus agēs: hec ima ꝯtemnēs:
inter hec positꝰ. // Exaudi: inq̄t: orati-
onē meā: De quibꝰ gaudeā: de quibꝰ ge
mā. De trāsactis gaudio: ꝓ his que restāt
gemo. Exaudi orationē meā. Et depca-
tionē meā: auribus pcipe lachry-
mas meas. Nūquid eñ qꝛ tanta trāsili-
ui: quia tanta trāscendi: iā nō fleo? Nōne
multomagis fleo: qꝛ q̄ apponit sciētiā appo
nit dolorē? Nōne quātomagꝭ qd̄ abest desi
derio: tātomagꝭ donec veniat gemo: tanto
magꝭ donec veniat fleo? Nōne tātomagis

crescūt scādala: q̄tomagꝭ abūdat iniq̄tas:
quātomagꝭ refrigescit caritas multoꝝ: dico:
Quis dabit capiti meo aquā: ⁊ oculis meis
fontē lachrymarū? Exaudi orationē meā ⁊
depcationē meā: auribꝰ pcipe lachrymas
meas. // Ne sileas a me: ne obsurde
scā in eternū: Ne sileas a me vt audiā te.
Occulte eñ dicit deus: multis in corde lo
quiꝛ: ⁊ magnꝰ ibi sonꝰ: in magno silētio cor
dis: qñ magna voce dic: Salꝰ tua ego suꝫ.
Dic inq̄t anime mee: salus tua ego sū. Ab
hac voce: qꝛ dixit deus aie: Salus tua ego
sum. optat ne sileaꝛ ab illo. Ne sileas a me.
Qm̄ †inq̄linꝰ ego sum apud te. Ez Alia lra. †aduena.
apd̄ te inq̄linꝰ: apd̄ diabolū cū essē inq̄linꝰ
erā: sed malū dñm habebā. Nunc aūt iam
quidē apud te: sed adhuc inq̄linus. Quid
est inq̄linus? Vñ migraturꝰ sum: nō vbi ꝑ-
petuo mansurus. Vbi ꝑpetuo sum māsurꝰ
dicaꝛ domꝰ mea: Vñ migraturꝰ sum inq̄li-
nus sum: sed tñ apud deū meū sum inquili
nus: apud quē domo accepta māsurꝰ suꝫ.
Sed que domꝰ est? Quo migrandū ē ex hꝭ
inq̄linatu. Recognoscite illam domū: de q̄
dicit apl̄s. Habitationē habemus ex deo:
domū nō manufactā eternā in celis. Si do
mus hec eterna est in celis: cū ad eā vene
rimus inquilini nō erimꝰ. Quō eñ eris in-
quilinꝰ in eterna domo? Hic aūt vbi dictu
rus est dñs domus migra: ⁊ quādo dictu-
rus est nescis: paratꝰ esto: Desiderādo aūt
domū eternā ꝑatus eris: nec succēseas ei:
qꝛ cum vult dicit migra. Nō eñ cautionē
tecū fecit: ⁊ placito quodā se obstrinxit: et
cōductor domus accessisti certa pensione
ad certū tempꝰ: qñ vult dñs eius migratu-
rus es. Ideo eñ gratis manes: qꝛ inq̄linꝰ
ego suꝫ apud te. Et pegrinus. Ergo ibi
patria: ibi domꝰ: inq̄linus apud te: ⁊ pegri
nus. Et hꝭ †audiꝛ apud te. Multi eñ pe-
grini sūt cū diabolo: q̄ aūt iā crediderūt ⁊
fideles sunt: pegrini quidē sūt: qꝛ nōdū ad
illam patriā domūq̄ venerūt: sed tñ apud
deū sunt: Q̄diu eñ sumꝰ ī corpe pegrina-
mur a dño: ⁊ ambimꝰ siue hic manētes: siue
pegrinantes placere illi. Et peregrinus et
inquilinus. Sicut oēs patres mei. Si
ḡ sic oēs pr̄es mei: dicturꝰ sū me nō emigra
turū cū illi migrauerit? Alia ꝯditiōe māsu-
rus sū q̄ illi māserūt. Quid ḡ restat vt pe- Alia lra.
tā: qꝛ hinc sine dubio migraturꝰ sū. // †Di †Remitte mihi
mitte me vt refrigerer priusq̄ †eā. †abeam.
Vide inde Idithū q̄s nodos habeas re-
mittendos tibi: qbꝰ remissis refrigerari vis

p̄usq̄ꝫ eas. Habes eñ aliq̄s estus a q̄b⁹ vis
refrigerari: ⁊ dicis: remitte mihi. Quid re-
mittet tibi: nisi forte illũ scrupulũ vbi dicis:
⁊ vnde dicis: Dimitte nobis debita nr̃a.
Dimitte mihi p̄usq̄ꝫ eam. Et ampli⁹ iã
nõ ero. Immunẽ me fac a pctis p̄usq̄ꝫ eã
ne cũ peccatꝭ eã: Remitte mihi vt reqescã
in cõsciẽtia mea: vt exonerata sit estu solli-
citudinis: qua sollicitudine curã gerã pro
peccato meo. Remitte mihi vt refrigerer
ante oĩa p̄usq̄ꝫ eam: et ampli⁹ iã nõ ero. Si
eñ mihi nõ remiserꝭ vt refrigerer: ibo et nõ
ero p̄riusq̄ꝫ eã. Quia si iero: iam nõ ero: re-
mitte mihi vt refrigẽr. Est q̄stio oborta quõ
nõ iam erit. Ecce nõ it ad requiẽ: qď auer-
tat de⁹ ab Idithũ. Ibit eñ plane Idithũ:
ad requiẽ ibit. Sꝫ fac aliquẽ iniquũ ñ Idi
thũ: nõ trãsilientẽ: hic thesaurizantẽ: incu-
batorẽ: iniquũ: supbũ: iactantẽ: elatũ: pau
peris ante ianuã iacentis cõtemptorẽ: Nõ
ne ⁊ ip̄e erit? Quid ẽ ḡ nõ ero? Si. n. diues
ille nõ erat: q̇s ẽ q̇ ardebat? Quis ẽ q̇ guttã
aq̄ de digito Lazari stillari in linguã suã de
siderabat. Quis est q̇ dicebat: Pr̄ Abraã
mitte Lazaꝝ? Utiq̄ꝫ q̇ loq̄ret̄ erat: ⁊ q̇ arde-
ret erat: ⁊ q̇ r̄surgat i finẽ: ⁊ q̇ cũ diabolo et̄-
no igne dãnet̄. Quid ẽ ḡ: nõ ero: nisi respi-
ciat iste Idithũ. Quid est esse ⁊ nõ esse. Ui
debat eñ illũ finẽ quo corde poterat: qua
mẽtis acie valebat: quẽ sibi oñdi desidera
uerat dicẽs: notũ fac mihi dñe finẽ meum.
Uidebat numerũ dierũ suoꝝ q̇ est. Atten-
debat infra omnia que sunt: in compatõne
illius esse nõ esse: ⁊ se non esse dicebat. Illa
enim permanent. ista mutabilia: mortalia
fragilia: ⁊ dolor ipse eternus plenus cor-
ruptionis ad hoc non finit̄: vt sine fine fi-
niat̄. Respexit ḡ beatã illã regionẽ: beatã
patriã: beatã domũ: vbi p̄ticipes sunt san-
cti vite sempiterne atq̄ꝫ incõmutabilis ve-
ritatis: ⁊ timuit extra ire vbi nõ est esse: ibi
desiderãs esse: vbi ẽ summũ esse. Propter
hanc ḡ ꝯpationẽ inter vtrũq̄ꝫ cõstitut⁹: ad
huc timẽs dic: Remitte mihi vt refrigerer
p̄usq̄ꝫ eam: ⁊ ampli⁹ iam nõ ero. Si eñ mi-
hi non remiseris peccata: ibo ineternũ abs
te. Et a quo ibo ineternũ? Ab illo q̇ dixit:
Ego sum qui suꝫ. Ab illo qui dixit: Hic fi-
lijs israel q̇ ẽ misit me ad vos. Ab eo ḡ qui
vere est: qui in cõtrariũ pergit: ad non esse
p̄git. Itaq̄ꝫ frẽs mei ⁊ si oneros⁹ fui labori
corporis vr̄i: certi sitꝭ: q2 ⁊ ego laboraui: ⁊
vere dico: q2 istũ laborẽ vos vobis facitis.
Si eñ sentirẽ vos fastidire qď dicit̄: cito ta
cerem.

Explicit Tractatus de ps̄. XXXVIII.
Incipit Tractat⁹ de ps̄. XXXIX.
Prefatio.

Omnia que p̄dixit dñs noster Je-
sus christus: parti facta cognosci-
mus: partim futura speram⁹: cun-
cta tñ ꝯplebunt̄: q2 veritas hec dicit: et q̄ꝫ
fideliter dicit: tã fideles inq̄rit. Qui credit
veniẽtib⁹ letabit̄: q̇ nõ credit veniẽtib⁹ cõ-
fundet̄. Ueniẽt tñ illa siue volẽtib⁹ hoib⁹:
siue nolẽtib⁹: siue credẽtib⁹: siue nõ creden
tib⁹: sicut ait aplūs: Si negauerim⁹: et ipse
nos negabit: si nõ credim⁹: ille fidelis p̄ma
net: negare seip̄m non põt. Pre ceteris tñ
fratres ꝟ memẽtote breue: ⁊ hoc tenete qď
mõ ex euãgelio oẽs audiuim⁹. Qui p̄seue-
rauerit vsq̄ꝫ in finẽ hic salu⁹ erit. Jam p̄res
nostri traditi sunt in ꝯcilia: dixerũt causas
apud inimicos q̄s diligebãt: p̄stiterũt eis:
⁊ quãtã potuerũt correptionẽ: ⁊ quãtã va-
luerũt dilectõnẽ: ⁊ sparsus ẽ sanguis iust⁹:
⁊ illo sanguie tanq̄ꝫ seminatiõe p totũ mun-
dũ facta seges surrexit ecclīe. Consequẽs
aũt tp̄us est scãdaloꝝ ⁊ simulatiõis ⁊ tem-
ptationũ p eos q̇ dicũt: Ecce hic ẽ christ⁹:
ecce illic. Hostis ille noster: tũc leo fuit cuꝫ
apte seuiebat: mõ draco est cũ occulte insi-
diat̄. Ille autẽ cui dictum est: Cõculcabis
leonẽ ⁊ draconẽ: qm̄ corp⁹ ei⁹ et mẽbra ei⁹
sum⁹: sicͭ cõculcauit leonẽ pedib⁹ patrũ no-
stroꝝ apte seuientẽ: ⁊ ad passiões martyres
attrahentẽ: ita mõ draconẽ cõculcabit: ne
nobis insidiet̄. De quo dracone nos cau-
tos faciẽs aplūs ait: Aptaui vos vno viro
virginẽ castã exhibere christo. Timeo aũt
ne sicut serpẽs Euã seduxit astutia sua: sic
⁊ vestre mẽtes corrũpant̄ a castitate q̇ ẽ in
christo Jesu. Serpẽs ḡ iste adult̄ antiqu⁹:
virginitatẽ corrũpendã: nõ carnis sed cor-
dis inq̄rit. Sicut aũt adulter hõ letat̄ i neq̄
cia sua cũ carnẽ corrũpit: sic ⁊ diabol⁹ letat̄
qñ mentẽ corrumpit. Sicut aũt patrib⁹ no
stris aduersus leonẽ opus erat patiẽtia: sic
nob̄ aduersus draconẽ vigilãtia: Persecu
tio tñ siue a leone: siue a dracone nũq̄ꝫ ces-
sat ecclīe: et magis metuẽd⁹ est cũ fallit: q̄ꝫ
cũ seuit. Illo tp̄e cogebat christianos ne-
gare christũ: isto aũt tp̄e docet christianos
negare christũ. Tũc cogebat: nunc docet.
Tũc ḡ ingerebat violentias: nũc insidias.
Uidebat̄ tũc fremẽs: lubric⁹: nẽ ⁊ oberrãs
difficile videt̄. Quõ aũt tũc cogebat chri-
stianos negare christũ: aptũ est. Attrahe-

bant eñ vt negarẽt chriſtũ: ⁊ ꝯfitẽtes chri-
ſtũ coronabant. Nũc autem docet negare
chriſtũ: ⁊ ideo fallit: q̄ꝛ q̇ docet negare chri
ſtũ: quaſi nõ ſibi videt recedere a chriſto.
Nõ eñ qḋ dicit ab hereticꝰ homi chriſti-
ano catholico: Ueni eſto chriſtian⁹. Ad h̃
dicit: eſto: vt dicat: non ſum. Aliud longe
eſt: veni eſto chriſtianus: aliud veni nega
chriſtum. Apertum malum fremitus leo-
nis alonge audit: alõge cauet. Applicat ſe
lubric⁹ draco occultis lapſib⁹: ſerpẽs leni
tactu ſurrepẽs: aſtuto ſibilo imurmurãs: ⁊
nõ dicit: nega chriſtũ. Nam eũ coronatis
martyrib⁹ quis audiret: Sꝫ dicit: eſto chri-
ſtian⁹. Et ille mirabili voce ꝑcuſſus: ſi non
dũ veneno penetrat⁹ ẽ: rñdet plane: chri-
ſtian⁹ ſum. Si aũt mouet ⁊ denti draconis
additus eſt: rñdet: Quare mihi dicis: eſto
chriſtian⁹? Quid eñ? Nõ ſum chriſtian⁹?
Et ille: Nõ. Ergo nõ ſũ? Nõ. Ergo nẽ fac
me chriſtianũ ſi nõ ſũ: Ueni. Sꝫ cũ interro-
gari cepis ab ep̃o q̇s ſis: noli dicẽ: chriſtia
n⁹ ſũ: aut fidelis ſũ: ſ dic te nõ eſſe vt poſ-
ſis eſſe. Cũ eñ audierit cõfeſſionẽ chriſtia-
ni fidelis: rebaptizare nõ audet. Cũ aũt au
dierit qḋ nõ ſit: dat illi tanq̃ qḋ non habe-
bat: vt q̃ſi ip̃e ſit extra culpã: q̄ꝛ ſ͛m vocem
ei⁹ facit. Ubi quero abs te heretice: cur te
extra culpam putas? Quid has voces au-
dio: q̄ꝛ nõ tu negas: ſ ille negat? Si habet
culpã q̇ negat: q̇d ẽ q̇ docet negare eũ q̇ ne-
gat? Ita ne vo tu extra culpã es: q̄ꝛ facꝭ de
cẽdo chriſtianos: qḋ faciebat minãdo pa-
gan⁹? Et q̇d agꝭ? Nũq̇d tollis qḋ habet: q̄ꝛ
negauit qḋ habet? Nõ facis vt nõ habeat:
ſ vt ad penã habeat. Qḋ.n.habꝫ: hꝫ. Ba
ptiſmus ille tanq̃ character infix⁹ ẽ: orna-
bat militẽ: cõuincit deſertorẽ. Quid eñ fa
cis? Chriſtũ imponis ſup chriſtũ. Si ſim-
plex eſſes: chriſtũ nõ duplicares. Deinde
queſo te: oblit⁹ es qḋ lapis ẽ chriſt⁹: ⁊ lapi-
dẽ quẽ reprobauerũt edificãtes: hic fact⁹ ẽ
in caput anguli. Si ǧ lapis ẽ chriſt⁹: ⁊ chri
ſtum vis imponere ſup chriſtũ: excidit tibi
qḋ audiſti in euãgelio: q̄ꝛ lapis ſup lapidẽ
nõ ſtabit. Tantũ aũt valet iũctura carita-
tis: vt q̃uis multi lapides viui in ſtructu-
rã templi dei cõueniant: vn⁹ lapis ex omi-
bus fiat. Tu aũt diſcidiſti te: ab edificatõe
reuocas: ad ruinam vocas: ⁊ abũdant he
inſidie: ⁊ nõ q̃eſcũt: ⁊ videm⁹ ⁊ toleram⁹: et
quãtũ poſſum⁹ repmere conamur: diſputã
do: cõuincẽdo: cõuemẽdo: terrẽdo: tñ eñ
oẽs diligẽdo. Et cũ hec nobis agentib⁹ ꝑ-

ſeuerant in malo: ⁊ cor noſtrũ de fraternis
mortib⁹ ꝯtabeſcit: cũ eis q̇ foris ſunt dolet:
his q̇ int⁹ ſunt timet: ꝑ anguſtias multifor-
mes ⁊ inceſſabiles tẽptatiões quib⁹ abun-
dat hec vita: q̇d facturi ſum⁹? Ex abũdan-
tia eñ iniq̇tatis fit quidã torpor caritatis:
qm̃ abũdauit iniquitas: refrigeſcit caritas
multoꝝ. Et q̇d ſum⁹ facturi: niſi qḋ ſequit:
ſi tñ ip̃o adiuuante poſſim⁹: q̇ ꝑſeuerauerit
vſq̃ in finẽ: hic ſalu⁹ erit? Ergo dicam⁹ qḋ
iſte pſalmus.

Expoſitio pſalmi.

†Expectans expectaui dominũ: Alia lr̃a. †Expectãs expectaui.
Suſtinẽs ſuſtinui: nõ quẽlibet ho-
minẽ ꝓmiſſorẽ q̇ poſſit fallere ⁊ fal
li: non quẽlibet hoiem ꝯſolatorẽ: q̇ põt tri-
ſticia ſua ante tabeſcere q̃ me reficere. Cõ-
ſolet me frater h̃ cũ triſtis ẽ mecũ: ſil̓ gema-
mus: ſimul fleam⁹: ſimul orem⁹: ſimul ſuſti-
neam⁹. Quẽ niſi dñm q̇ ꝓmiſſa ñ aufert: ſ
differt? Exhibebit ꝑfecto: exhibebit q̄ꝛ mul
ta iam exhibuit: ⁊ nihil de dei veritate for-
midare deberẽ: etiã ſi nihil adhuc exhibe-
ret. Ecce iã putem⁹ ita: oĩa ꝓmiſit: nõdũ alĩ
q̇d dedit: idone⁹ ꝓmiſſor ẽ: fidel̓ redditor:
tu tñ eſto pi⁹ exactor: ⁊ ſi paruul⁹: ⁊ ſi infir-
m⁹ exige miſericordiã. Nõ vides ꝑbreues
agnos capitib⁹ pulſare vbera matrũ: vt la-
cte ſatient? Suſtinẽs inq̇t ſuſtinui dñm. Et
q̇d ille? An auertit ſe a te: an ſuſtinentẽ cõ-
tempſit: an forte nõ vidit? Nõ plane iſta: ſ
quid? Et †attẽdit mihi. Et exaudi Alia lr̃a. †intẽdit⁹
uit †depcatione meã: Attẽdit ⁊ exau- †pces
diuit. Ecce nõ fruſtra ſuſtinuiſti: ſup te ocl̃i meas.
ei⁹: ad te aures ei⁹. Ocl̃i.n.dñi ſup iuſtos:
⁊ aures ei⁹ i pces eoꝝ. Quid ǧ cũ male fa-
ceres: cũ eũ blaſphemares: nõ videbat? nõ
audiebat? Et vbi eſt qḋ in alio pſalmo di-
ctũ ẽ: Uult⁹ aũt dñi ſup faciẽtes mala: Sꝫ
vt q̇d? Ut ꝑdat de t̃ra memoriã eoꝝ. Ergo
⁊ cũ mal⁹ eſſes attẽdebat te: ſed dñs atten-
debat tibi. Proinde iſte q̇ ſuſtinẽs ſuſtinuit
dñm: parũ ei fuit dicere: attẽdit me: ſ attẽ-
dit mihi inq̇t: id eſt ꝯſolãdo attẽdit vt mihi
ꝓdeſſet. Quid attẽdit? Et exaudiuit dep-
catiões meã. Et q̇d tibi pſtitit: q̇d tibi fecit?
Eduxit me de lacu miſerie: ⁊ de lu- Alia lr̃a.
to †limi. Et ſtatuit ſupra petrã pe- †fecis.
des meos: ⁊ direxit greſſus meos.
Et immiſit i os meũ canticũ nouũ: Alia lr̃a.
†hymnũ deo nr̃o. Magna bona pſtitit †carmen.
⁊ adhuc debitor ẽ: ſ q̇ hec reddita iã tenet:
de ceteris credat q̇ credere debuit: et añq̃
aliq̇d ſumet. Reb⁹ etiã ip̃is pſuaſit nobis

dn̄s noster fidelē se esse ꝓmissorē: largū datorē. Quid ergo nūc fecit? Eduxit me de lacu miserie. Quid ē lac⁹ miserie? Profunditas iniq̄tatis: ex carnalib⁹ cōcupiscētijs. Hoc ē eni᷑ ⁊ de luto limi: vnde te eduxit de ꝓfundo quodaꝫ: Vn̄ in alio psalmo clamabas: De ꝓfundis clamaui ad te dn̄e. Et q̄ iā de ꝓfūdo clamāt: nō penit⁹ i ꝓfundo sūt: clamor ip̄e iam leuat. Sūt alij ꝓfundi⁹ i ꝓfundo: q̄ nec sentiūt se eē i ꝓfundo. Tales sūt supbi ꝯtēptores: nō pij depcatores: nō lachrymosi clamatores: ſ tales quales alio loco scriptura designat: Peccator cū venerit i ꝓfundū maloꝝ ꝯtēnit. Et cui eni᷑ paruū est esse peccatorē: nisi etiā non sit pctōꝝ suoꝝ cōfessor sed defensor: altior i ꝓfundo est. Ille aūt q̄ de ꝓfundo exclamauit: iam ab imo ꝓfundi caput vt clamaret leuauit. Audit⁹ ē: educt⁹ ē de lacu miserie: ⁊ de luto limi. Iam habet fidē quā nō habebat. habet spē sine q̄ erat: in christo ambulat qui i diabolo errabat. Ideo eni᷑ posuit inq̄t sup petrā pedes meos: ⁊ direxit gressus meos. Petra aūt erat christ⁹. Sim⁹ sup petrā: dirigant᷑ gressus nr̄i: opus ē tn̄ adhuc vt ambulem⁹: vt ad aliq̄d ꝑueniam⁹. Nā Paul⁹ aplūs: iaꝫ sup petrā: iam directis pedibus suis q̄d dicebat? Non q̄ iā acceperim: aut iam ꝑfectus sim. Fr̄es: ego nō arbitror me appꝛhendisse. Quid ergo tibi ꝑstitū ē: si nō appꝛhendisti? Vnde grās agis cū dicis: Sed misericordiā ꝯsecut⁹ suꝫ? Quia directi sūt pedes: q̄ iaꝫ sup petrā ambulat. Quid. n. ait: Vnū aūt q̄ retro oblit⁹. Que retro? Lacus miserie. Quid ē retro? Lim⁹ luti cōcupiscētie carnales: tenebre iniq̄tatū: q̄ retro oblit⁹: in ea q̄ ante sunt extētus. Nō se diceret: ⁊ extentū: si iaꝫ ꝑuenisset. Extendit᷑ eni᷑ anim⁹ desiderio rei cōcupite: nō leticia cōsecute. In ea q̄ ante sunt inq̄t: extentus: sequor ad palmā supne vocatiōis dei i christo Jesu. Currebat: seq̄bat᷑ ad palmaꝫ: Et alio loco iam ꝓxim⁹ palme: cursum inquit cōsūmaui. Qn̄ ergo dicebat: Sequor ad palmā supne vocatiōis: q̄ iaꝫ pedes ei⁹ in petra directi erāt: iā viā bonā ambulabat: habebat vn̄ grās ageret: habebat qd̄ peteret: gratias agens de acceptis: petens debita. De quib⁹ acceptis? De indulgētia peccatoꝝ: de illumiatiōe fidei: de robore spei: de flāma caritatis. Vn̄ aūt adhuc dn̄m debitorē tenebat? De cetero inq̄t supest mihi corona iusticie. Adhuc ergo mihi aliq̄d debet᷑. Quid debet᷑? Corona iusticie quaꝫ reddet mihi dn̄s in illa die iustus iudex. Primo benign⁹ pater vt erueret de lacu miserie: vt donaret peccata: vt liberaret de luto limi: postea iust⁹ iudex reddēs bn̄ ambulāti qd̄ ꝓmisit: cui p̄mo vt bn̄ ambularet donauit. Reddet ergo iust⁹ iudex. Sed quib⁹? Qui ꝑseuerauerit vsq̄ in finē hic salu⁹ erit. Immisit in os meū canticū nouū. Qd̄ canticum nouū? Hymnū deo nostro. Dicebas forte hymnos dijs alienis: veteres hymnos: q̄ vet⁹ hō dicebat nō nouus hō. Fiat nouus hō: discat canticū nouū. Innouatus amet noua: noua quib⁹ renouat᷑. Nā quid antiqui⁹ deo q̄ est an̄ oīa: ⁊ sine fine: et sine initio? Tibi fit nou⁹ redeunti: q̄ descēdendo fact⁹ eras vetus: ⁊ dixeras: Inueteraui in omib⁹ inimicis meis. Dicim⁹ eni᷑ hymnū deo nr̄o: ⁊ ip̄e hymn⁹ liberat nos. Laudās eni᷑ inuocabo dn̄m: ⁊ ab inimicis meis saluus ero. Hymn⁹ est eni᷑ canticum laudis. Laudās inuoca: nō repꝛhendēs. Qn̄ enim inuocas deū vt ꝑimat inimicū tuū: qn̄ de malo alieno gaudere vis: ⁊ ad hoc malū inuocas deuꝫ: ꝑticipem eum facis malicie tue. Nō ergo laudās inuocas: sed repꝛhendēs. Talē eni᷑ putas deū qualis tu es. Vn̄ tibi i alio loco dicit᷑: Hec fecisti ⁊ tacui: suspicatus es inique: qd̄ ero tibi similis. Laudans ergo inuoca dn̄m: noli euꝫ putare similē tibi: vt similis fias illi. Estote eni᷑ sicͭ pater vester ꝑfecti: qui solē suū oriri facit sup bonos ⁊ malos: ⁊ pluit sup iustos ⁊ iniustos. Sic ergo lauda dn̄m: vt nolis male inimicꝭ tuis. Et q̄ꝫtū eis inq̄s veli bonū? Quātū tibi. Nō. n. de tuo accepturi sum⁹ vt boni sint: aut qd̄ illis dabit᷑ tibi minuet᷑. Inimic⁹ tuus: q̄ mal⁹ ē inimic⁹ est: fit bon⁹ ⁊ amic⁹ erit: ⁊ soci⁹ erit: vt sic velis possidere qd̄ amabas: iaꝫ frater erit. Laudās ergo inuoca: hymnū dic deo tuo: sacrificiuꝫ laudis ait: glīficabit me. Et q̄d? Maior gloria erit deo: q̄ glorificas eum. Aut addim⁹ gloriā deo qn̄ ei dicim⁹: Glīfico te de⁹ me⁹: Aut sanctiorē eū facim⁹ qn̄ dicim⁹: Bn̄dico te de⁹ me⁹? Ip̄e qn̄ nos bn̄dicit facit nos sāctiores: fac nos feliciores: qn̄ nos glīficat fac nos glīosiores: facit nos honoratiores: qn̄ eum glorificamus nobis ꝓdest: nō illi. Quō eni᷑ eū glīficam⁹? Gloriosuꝫ dicēdo: nō faciēdo. Proinde q̄d secut⁹ ait: cū dicēt: Sacrificiū laudis honorificabit me: ne putares te aliq̄d prestare deo offerēdo illi sacrificium laudis: ⁊ ibi est via inq̄t: via vbi ostēdā illi salutare meū. Vides q̄ tibi ꝓderit laudare deū: non deo. Lau-

das deū: ambulas viaȝ: rep̄hendis deum: pdidisti viā. Et imisit in os meū canticum nouū: hymnū deo nr̄o. Forte q̄rit aliquis q̄ p̄sona loquit̄ i h̄ psalmo. Breuiter dixerim: christ⁹ ē. Sȝ sic nostis fratres: ⁊ sepe dicendū est: christ⁹ aliq̄n loquit̄ ex se: id est ex capite nr̄o. Est em̄ ip̄e saluator corporis: caput nostrū: fili⁹ dei nat⁹ ex virgine: passus p̄ nobis: resurgēs ad nos iustificādos: sedens ad dexterā dei ad interpellandū pro nobis: retributur⁹ oīa in iudicio bona bonis: mala malis. Caput nostruȝ ille: caput dignat⁹ ē corporis fieri: carnē assumēdo a nobis in q̄ moreret̄ p̄ nobis: quā etiā resuscitauit p̄pter nos: vt i illa carne resurrectiōis nobis p̄beret exemplū: vt sperare discerem⁹ qđ desperabam⁹: ⁊ haberem⁹ iā pedes i petra: ambularem⁹ i christo. Loquit̄ g̃ aliq̄n ex capite nr̄o: loquit̄ aliq̄n et ex nobis: id ē ex mēbris suis: quia etiā quādo dixit: Esuriui ⁊ dedistis mihi mādūcare: ex mēbris suis loquebatur non ex se. Et quādo dixit: Saule saule q̄d me p̄seq̄ris: caput p̄ mēbris clamabat: ⁊ tñ nō dixit: q̄d p̄sequeris mēbra mea: s̄ q̄d me p̄sequeris. Si i nobis ip̄se patitur: et nos i illo coronabimur. Hec ē caritas christi: q̄d huic cōparari p̄t: Hui⁹ rei hymnū imisit in os nostrū: ⁊ dicit hoc ex mēbris suis. Videbūt iusti ⁊ timebūt: ⁊ sperabūt in †deū. Videbūt iusti. Qui iusti: Fideles: q̄ȝ iust⁹ ex fide viuit. Eteni in ecc̄lia iste ordo est: alij p̄cedūt: alij sequūtur. Et qui p̄cedūt exēplū se p̄bent sequentibus: ⁊ qui sequunt̄ imitant̄ p̄cedentes. Sed ⁊ illi qui se exemplū p̄bent sequentibus: nūquid neminem sequūtur: Si neminē sequūtur: errabūt: sequūtur g̃ ⁊ illi aliquē: ip̄m iam christū. Meliores q̄cq̄ in ecc̄lia quib⁹ nō remāsit iam bō quē imitent̄: q̄ȝ oēs p̄ficiēdo supauerūt: ip̄e christ⁹ eis remanet queȝ vsq̄ in finē sequātur. Et cernitis ordinatos gradus p̄ Paulū ap̄lm dicētē: Imitatores mei estote: sič ⁊ ego christi. Ergo q̄ iā directos gressus habēt in petra: forma sint fidelib⁹. Sȝ forma inq̄t: estote fidelib⁹. Ipi fideles sunt iusti: q̄ attēdentes eos: q̄ se i bono p̄cedūt: imitādo sequūtur. Quō sequūtur: Videbūt iusti ⁊ timebūt. Videbūt ⁊ timebūt sequi viae malas: cū vident quosq̄ meliores iam elegisse vias bonas: ⁊ dicūt in aīo suo queādmoduȝ solēt dicere viatores: attēdentes alios cuȝ p̄sumptiōe ambulātes i via: ip̄i adhuc icerti vie: ⁊ q̄i fluctuātes q̄ eant: dicāt sibi: Nō frustra illi hac eūt: q̄n illi eūt q̄ nos ire volum⁹: Et q̄re cū magna fiducia hac eunt: nisi q̄ȝ illac ire p̄nciosuȝ est: Videbūt g̃ iusti ⁊ timebūt. Angustā viā vidēt: hac latā viaȝ vident illac. Hac vidēt paucos: illac multos. Sed si iustus es: noli numerare sed appende stateram: affer equam nō dolosam: quia iustus appellatus es. Videbunt iusti ⁊ timebūt: dictū est de te. Noli g̃ numerare turbas hoim incēdētes latas vias: implētes crastinū circū ciuitat̄: natalē clamādo celebrātes: ciuitatē ip̄aȝ male viuēdo turbātes. Noli g̃ illos attēdere: multi sr̄. Et q̄s nūerat: Pauci aūt p̄ viā angustā. Profer inq̄ȝ staterā: appende: vide ꝯ pauca grana quātā paleā leues. Hoc agāt fideles iusti q̄ sequūt̄: q̄d illi q̄ p̄cedūt: Nō supbiāt: nō se exaltēt: nō decipiāt sequētes. Quō p̄nt decipe sequētes: Promittēdo illis i se salutē. Quid g̃ debēt illi q̄ sequūtur: Videbūt iusti ⁊ timebūt: ⁊ sperabūt i dn̄m: nō in eos a q̄b⁹ p̄cedunt̄: s̄ attēdēdo p̄cedentes se: sequūt̄ q̄dē ⁊ imitant̄: s̄ cogitāt a q̄ acceperīt illi vt p̄cedāt: ⁊ i eū sperāt. Cuius g̃ iustos imitent̄: sp̄ē suā tñ i illo ponūt a q̄ ⁊ isti acceperūt vñ tles sr̄. Videbūt iusti ⁊ timebūt ⁊ sperabūt i dn̄m: queādmodū i alio psalmo Leuaui ocl'os meos i mōtes: itelligim⁹ mōtes: claros q̄sq̄ ⁊ magnos ecclesie sp̄uales viros: magnos soliditate nō tumore. Per ip̄os nobis scriptura oīs disp̄ēsata ē: p̄pt̄ hec sunt: euāgeliste sūt: doctores boni sūt: illuc leuaui oculos meos in montes: vñ auxiliū veniet mihi. Et ne hūanū putares auxiliū: sequit̄ ⁊ dicit: Auxiliū meū a dn̄o q̄ fecit celū ⁊ terrā. Videbūt iusti ⁊ timebūt: ⁊ sperabūt in dn̄o. Eya q̄ volūt sperare in dn̄o: q̄ vidēt ⁊ timēt: timeāt ābulare vias malas: vias latas: eligāt viā angustā vbi iā supra petrā quorūdā directi sunt gressus. Quid facere debeāt: audiāt mō: Beat⁹ vir cui⁹ est nomē dn̄i spes ei⁹: ⁊ nō respexit in vanitates ⁊ insanias †mēdaces. Ecce q̄ volebas ire: ecce turba vie late: nō frustra ip̄a ducit ad amphitheatrū non frustra ip̄a ducit ad mortem. Via lata mortifera est: latitudo ei⁹ delectat ad tempus: finis eius angustus in eternū: Sȝ turbe strepūt: turbe festināt: turbe colluctant̄: turbe cōcurrunt. Noli imitari: noli auerti: vanitates sunt ⁊ insanie mendaces. Sit dominus deus tuus spes tua: nō aliud aliq̄d a domino deo tuo speres: sed ip̄e dominus tuus sit spes tua. Nāq̄ multi de deo sperant pecuniā: multi de deo sperant honores caducos et perituros: aliud quodlibet

Alia lr̄a. †domino.

Alia lr̄a. †falsas.

a deo ꝑter ip̄m deū. Sꝫ tu ip̄m deū tuū pete.
Immo vo ↄtēptis alijs ꝑge ad illū: obliui
scēs alia memēto illi⁹: relinquēs retro alia:
extendere in illū. Ipe certe auersum corre-
xit: ipe ducit rectum. Ergo sit ipe spes tua:
qui ducit ꝛ perducit. Quo ducit: ꝛ quo ꝑ-
ducit? Terrene auaricie fundos querebas:
terraꝫ possidere cupiebas: vicinos exclu-
debas: illis exclusis: alijs vicinis inhiabas
ꝛ tamdiu tenebas auariciaꝫ donec ad lit-
tora ꝑuenires. Perueniēs ad littora insu-
las concupiscis: possessa terra: celuꝫ forte
vis prendere. Relinque omnes amores:
pulchrior est ille qui fecit celum ꝛ terram.
Beat⁹ vir cui⁹ est nomē domini spes eius:
ꝛ nō respexit in vanitates ꝛ insanias men-
daces. Vn̄ eīn insanie mēdaces? Insania
mendax: sanitas verax. Que vides bona
falleris: sanus nō es: nimia febre frenetic⁹
factus es: verū non est quod amas. Lau-
das aurigam: clamas aurige: insanis ī au-
riga. Vanitas ē: insania mendax est. Non
est ait: nihil melius: nihil delectabilius.
Quid facio febrienti? Si est in vobis mise
ricordia: orate ꝓ talibus: quia ꝛ ipe medi-
cus plerūqꝫ in desperationē conuertit ad
eos qui circūstant lachrymātes in domo:
qui pendent ex ore eius audire sententiā d̄
egroto et periclitante. Stat anceps medi-
cus: non videt bonū quod ꝓmittat: timet
malū ꝓnunciare ne terreat: modestā tn̄ pla
ne iste cōcipit sententiā: Bonus deus oīa
potest: orate ꝓ illo. Quē itaqꝫ ↄprehendā
istoꝝ insanorū? Quis me audiat? q̄s eorū
nos nō miseros dicat? Quia cū eis nō in-
sanim⁹: amisisse nos putant magnas ꝛ va-
nas voluptates in quib⁹ ipi insaniunt: nec
vident qꝛ mendaces sunt. Qn̄ illi ouū inui
to vel calicē salutarē porrigo: saucio: q̄mo-
do reficiam? Quid inuenio ne inedia defi-
ciat: ꝛ ad sanitatem perueniat? Horror vt
reficiat: pugnos parat: seuire vult in medi-
cū. Et si ꝑcusserit diligat: ꝛ si iniuriā fecerit
non relinquat. rediturus est ad mentē gra-
tias acturus. Qꝫ multi hic cognoscūt: vi-
dent se inuicem: ꝛ loquūtur d̄ se in ecclesia
dei: in ecclesie sancte gremio attendūt stu-
dia sua iam bona circa verbū dei: circa of-
ficia ꝛ obsequia caritatis: ad frequētandū
gregē christi nō recedere de ecclesia: vidēt
ꝛ loquūt ad inuicē de inuicē. Quis est iste
circissarius? Quis est iste amator ꝛ lauda-
tor illius venatoris illi⁹ histrionis? De alio
loquitur: ꝛ ille de ipo. Certe ista sunt: certe
gaudeam⁹ de talib⁹: Si gaudem⁹ de talib⁹
nō despem⁹ d̄ talib⁹. Orem⁹ ꝓ ipis fratres
carissimi: inde crescit numer⁹ sctōꝝ: de nu-
mero qui erat impioꝝ. Et nō respexit ī va-
nitates et insanias mendaces. Ille vincit
talem: ꝛ cum vincit ꝓnunciat: quasi diui-
nus vult esse. Affectat diuinitatem amit-
tendo fontem diuinitatis: et sepe ꝓnunci-
at: ꝛ sepe fallitur. Quare hoc? Quia insa-
nie mendaces sunt. Quare autē aliquādo
ꝓueniunt que dicunt? Vt adducant insa-
nos: vt amando ibi speciem veritatis in-
currant laqueum falsitatis. Retro sint: re-
linquātur amputent. Si membra nostra
erant mortificent: Mortificate inquit mē-
bra vestra que sunt super terram. Sit spes
nostra: de⁹ noster: Qui fecit omnia melior
ē oīb⁹ q̄ pulchra fecit: pulchrior ē oīb⁹ q̄ for
tia fortior ē: q̄ magna maior ē: q̄cquid ama
ueris: ille tibi erit. Disce amare ī creatura
creatorē: ꝛ ī factura factorē: ne teneat te qd̄
ab illo factū est: ꝛ amittas euꝫ a quo et ipse
factus es. Ergo beatus vir cuius est no-
men domini spes eius: ꝛ non respexit ī va-
nitates ꝛ insanias mendaces. Forte nobis
dicturus est: qui versu isto percussus cor-
rigi voluerit: et quē occupauerit timor ille
iusticie fidei: ꝛ volēs ceperit ambulare an-
gustam viam: dicturus est nobis: ambula-
re non durabo: si nihil expectabo. Quid
ergo facimus fratres? Dimissuri eum su-
mus: Sine spectaculo morietur: non sub-
sistet: non nos sequit: Quid ergo faciem⁹?
Demus ꝓ spectaculis spectacula. Et que
spectacula daturi sumus christiano homi-
ni: quem volumus ab illis spectaculis re-
uocare? Gratias ago dn̄o deo nostro: se-
quēti versu psalmi ostendit nobis: que spe
ctatoribus spectare volētibus: spectacula
preberemus: ꝛ ostendere debeamus. Ecce
auersus fuerit a circo: a theatro: ab amphi
theatro: querat quod spectat: prorsus que
rat: Non eum relinquim⁹ sine spectaculo.
Quid ꝓ illis dabimus? Audi quid sequi-
tur. Multa fecisti tu domine de⁹
meus mirabilia tua. Miracula homi
nū ītuebat: intēdat mirabilia dei: Multa
fecit dn̄s mirabilia sua: h̄ respiciat. Quare
illi viluerūt? Aurigā laudat regentē q̄tuor
equos: ꝛ sine labe atqꝫ offensiōe currētes.
Forte talia miracula spiritualia nō fecit do
minus. Regat luxuriā: regat ignauiā: re-
gat iniusticiam: regat imprudentiā: motus
istos qui nimiū lapsi hec vitia faciūt: regat

⁊ subdat sibi: ⁊ teneat habenas ⁊ si rapiat:
ducat quo vult: non trahat quo non vult:
aurigã laudabat: aurigã laudabit. Clama
bat: vt auriga veste cooperiet: imortalita-
te vestiet. Hec munera: hec spectacula de-
dit deus: clamat de celo: specto vos: lucta
mini adiuuabo: vincite coronabo. Multa
fecisti tu domine deus meus mirabilia tua.
Et cogitatiõibus tuis non est qui
similis sit tibi. Nũc specta histrionem.
Vidicit enim homo magno studio in fune
ambulare: ⁊ pendens te suspẽdit. Illũ at-
tende editorem maiorũ spectaculorũ. Vi-
dicit iste in fune ambulare: nũquid fecit in
mari ambulare? Obliuiscere theatrũ tuũ:
attende Petrũ nostrũ nõ funiambulũ: sed
vt ita dicã: mari ambulantẽ. Ambula ⁊ tu
non in illis aquis vbi Petrus: aliquid si-
gnificãs: ambulauit: sed in alijs: qꝛ hoc se-
culũ mare est. Habet amaritudinẽ noxiã:
habet fluctus tribulationũ: tempestates tẽ-
ptationũ. Habet homĩes velut pisces de
suo malo gaudẽtes: ⁊ tanq̃ se inuicẽ deuo-
rantes. Hic ambula: hoc calca. Spectare
vis: esto spectaculũ. Ne deficias: vide pre-
cedentẽ ⁊ dicentẽ: Spectaculũ facti sumꝰ
huic mũdo: ⁊ angelis: ⁊ homĩbꝰ. Calca ma-
re: ne mergaris in mari. Nõ ibis: nõ calca-
bis: nisi ille iusserit q̃ prior ĩ mari ambulauit.
Sic enĩ ait Petrus: Si tu es: iube me ve-
nire ad te sup aquas. Et qꝛ ipe erat: audi-
uit petentem: tribuit desideranti: vocauit
ambulantẽ: erexit mergentẽ. Hec mirabi-
lia fecit dominꝰ: ipa intuere. Oculus spe-
ctantis fides sit: ⁊ fac tu talia: qꝛ et si venti
turbauerint: ⁊ si fluctus infremuerint: et te
humana fragilitas ad aliquã dubitationẽ
tue salutꝭ adduxerit: habes clamare: dicꝭ:
Domĩe pereo. Nõ sinit ille perire: qui ius-
sit te ambulare. Quia enĩ iam in petra am-
bulas: nec in mari times: si sine petra fue-
ris et in mari mergeris: quia ĩ tali petra am
bulandũ est que in mari nõ mersa est. Vi-
de mirabilia dei. ¶ Annũciaui ⁊ locu-
tus sum: multiplicati sunt sup nu-
meru. Est numerus: sunt super numerũ.
Numerus certꝰ est ptinens ad illam celestẽ
hierusalẽ. Nouit enĩ dominꝰ qui sunt eius:
christianos timentes: christianos fideles:
christianos p̃cepta seruãtes: dei vias am-
bulantes: a peccatis abstinẽtes: si credide
rint confitentes: ipi ad numerum ptinent.
Sed nũquid soli sunt? Sunt ⁊ super nume
rũ. Nam ⁊ si modo pauci sunt: pauci in cõ

paratione multitudinis malarũ frequẽtia-
rũ: quãtis turbis implent ecclesie: stipant
parietes: pressuris se vrgent: ppe se suffo-
cant mltitudine. Rursus ab eis ipis si mi-
nus ẽ: currit ad amphitheatrũ: isti sup nu-
merũ sũt. Sꝫ ad eos ista dicimꝰ: vt ĩ nume
ro sint: qꝛ nõ assũt: qꝛ nõ audiũt a nobis: s
cũ exierint audiãt a vob. Annũciaui inqt:
⁊ locutus suꝫ. Christus dicit: Annũciauit
ipe ex capite nostro: ipe annũciauit ex mẽ-
bris suis: ipe misit annũciatores: ipse misit
aplos: In omnẽ terrã exiuit sonus eorũ: et
in fines orbis terre verba eoꝝ. Quãti fide-
les agglomerant: quãte turbe concurrũt:
mlti vere ꝯuersi: ⁊ multi falso ꝯuersi: ⁊ pau-
ciores sũt vere ꝯuersi: plures falso ꝯuersi: qꝛ
multiplicati sunt super numerũ. Annũcia-
ui ⁊ locutus sum: multiplicati sunt sup nu-
merũ. ¶ Sacrificiũ ⁊ oblatione no-
luisti: Hec miracula dei sunt: hec cogita-
tiones dei sunt: quibus nemo est similis: vt
spectator ille adducatur ad curiositatem:
⁊ querat ista nobiscum meliora fructuosio-
ra: de qbꝰ inuẽtis gaudebit: ⁊ sic gaudebit
vt si timeat: ne ab eo vicat quẽ amat: amat
enĩ aurigam: quo victo insultatiões ferat.
Qñ vincit auriga ipe vestit: nũquid paup
qui illi clamat? Victor ipe vestit: pro victo
illi insultat. Quare p illo percipis rephen
sionẽ: cũ quo nõ diuidis vestẽ? Hic aliud ĩ
spectaculꝭ nris: oẽs qdẽ currũt Paulꝰ apls
dixit: ĩ illo stadio: ĩ illo spectaclo: vnꝰ tñ ac-
cipit brauiũ: ceteri victi discedũt: ⁊ pseue-
rauerũt ĩ currẽdo. Sꝫ cũ accepit vnꝰ: rema
nent ceteri q̃ similiter laborauerũt. Hac nõ
ẽ sic: quotq̃t currũt: pseuerãter currãt: oẽs
accipiũt: ⁊ q̃ prior venerit expectat: vt cũ po
steriore coronet. Agonẽ quippe istũ nõ cu-
piditas: s caritas facit: oẽs currẽtes amãt
se: ⁊ ipe amor cursꝰ ẽ. Sacrificiũ ⁊ oblatõ
noluisti: ait ps deo. Antiqui enĩ qñ adhuc
sacrificiũ verũ qd fideles norũt ĩ figuris p-
nũciabat: celebrabant figuras future rei:
multi sciẽtes s plures ignorãtes. Nã pphe
et sãcti patriarche nouerãt qd celebrabãt.
Cetera aũt mltitudo iniq̃ carnalis sic erat:
vt fieret d illa qd significaret posteriora vẽ
tura: ⁊ venit sblato illo sacrificio p̃mo: sub
latis holocaustis arietũ: hircoꝝ: vitulorũ:
ceterarũq victimaꝝ: noluit illa deꝰ. Qua-
re illa noluit? Quare p̃mo voluit? Quia il-
la omnia quasi verba erant promitentis: ⁊
verba pmissiua: cum venerit quod pmit-
tunt: non iam enũciantur. Tamdiu quisq

ꝓmissoꝝ est donec det: cum dederit mutat verba: non dicit: adhuc dabo qđ se daturū dicebat: ſ dicit dedi: mutauit verbū. Quare illi primo placuit hoc verbū: et q̄re illud mutauit? Quia tēporis sui verbū fuit: et ꝓ suo tp̄e placuit. Qn̄ ꝓmittebat̄ tūc dicebatur: cū aūt datū est qđ ꝓmissum est: ablata sunt v̄ba ꝓmissiua: data sunt completiua. Sacrificia ḡ illa tanq̄ v̄ba ꝓmissiua ablata sunt. Quid est qđ datū est completiuū? Corp⁹ qđ nostis: qđ nō oēs nostis: qđ vtinā q̄ nostis oēs non ad iudiciū noueritis. Videte qn̄ dictū est: Christ⁹ eñ ille est dn̄s noster: mō loquēs ex membris suis: mō loquēs ex ꝑsona sua. Sacrificiū inq̄t ⁊ oblationē noluisti. Quid ergo? Nos iā hoc tp̄e sine sacrificio dimissi sum⁹? Absit. †Corp⁹ aūt ꝑfecisti mihi. Ideo illa noluisti vt hoc ꝑficeres: illa voluisti anteq̄ hoc ꝑficeres. Perfectio ꝓmissoꝝ abstulit v̄ba promittētia. Nā si adhuc sūt ꝓmittētia: nōdū impletū est qđ ꝓmissum ē. Hoc ꝓmittebat̄ quibusdā signis: ablata sunt signa ꝓmittētia: q̄ exhibita ē veritas ꝓmissa. In h̄ corpore sum⁹: hui⁹ corporis ꝑticipes sum⁹: qđ accipim⁹ nouim⁹: ⁊ q̄ nō nostis noueritis: ⁊ cuz didiceritis nō ad iudiciū accipiatis. Qui eñ mādūcat ⁊ bibit indigne: iudiciū sibi mādūcat ⁊ bibit. Perfectū eñ ē nobis corp⁹: ꝑficiamur in corpe. Sacrificiū ⁊ oblationē noluisti: corpus autē ꝑfecisti mihi. †Holocausta etiā ꝓ delicto nō petisti: tūc dixi ecce venio. Nūquid exponendū est sacrificiū ⁊ oblationē noluisti: corp⁹ aūt ꝑfecisti mihi: holocausta etiaz ꝓ delicto n̄ petisti? Et q̄ petebat ātea? Tūc dixi: ecce venio. Temp⁹ ē vt veniāt q̄ ꝓmittebant̄: q̄ auferunt̄. Et vere fratres mei attendite illa ablata: hec impleta. Det mihi mō gens iudaica sacerdotē: Ubi sūt sacrificia illoꝝ? Certe perierūt: certe ablata sūt. Nūquid tūc reprobarem⁹ ea? Reprobamus mō: q̄ si mō velis facere intēporale ē: nō est opportunū: nō cōgruit. Adhuc promitt̄: iā accipe. Remāsit illis quoddā qđ celebrēt: ne oio sine signo ꝑmanerēt. Cayn eñ maior frater qui occidit minorē fratrez accepit signū ne q̄s eū occideret: sicut scriptū est in Genesi. Posuit de⁹ Cayn signū vt nemo eū occideret. Proinde ⁊ ipa gēs iudea manet ꝑ oēs gentes subdita iuri romano. In ius romanū cōfluxerūt: supstitōnes cōicauerūt. Postea inde ceperūt ꝑ gratiā dn̄i n̄ri iesu christi separi. Illa v̄o sic

Alia lra. † aures.

Alia lra. Holocaustū ꝓ peccato nō postulasti.

māsit cū signo suo: cū signo circūcisiōis: cū signo azymoꝝ sic māsit: nō ē occisus Cayn: nō ē occisus: habet signū suū. Maledict⁹ ē a terra q̄ apuit os suū excipe sanguinē fratris eius de manu ei⁹. Ille eñ fudit sanguinē nō excepit. Ille fudit: alia terra excepit: ⁊ ab ea terra q̄ os aperuit ⁊ excepit: ille maledictus ē: ⁊ ipa terra q̄ ore excepit sanguinē: eccl̄ia ē. Ab hac ḡ ille maledict⁹ ē: et ille sanguis clamat de terra ad me. De hac eñ terra dixit dn̄s: Uox sanguinis fratr̄ tui clamat ad me de terra. Clamat inq̄t ad me de terra. Clamat ad me: sed surd⁹ est q̄ sanguinem fudit: q̄ nō bibit. Illi ḡ ita sunt: tanq̄ Cayn cū signo. Sacrificia v̄o q̄ ibi fiebant ablata sūt: ⁊ qđ eis remāsit ad signū Cayn iam ꝑfectū ē ⁊ nesciūt. Agnū occidūt: azyma comedūt: Pascha nostrū imolatus est christ⁹. Ecce agnosco agnū occisū: q̄ imolatus ē christ⁹. Quid d̄ azymis? Itaq̄ inq̄t diē festū celebrem⁹: nō in fermēto veteri neq̄ in fermento malicie et malignitatis. Ondit q̄d sit vet⁹ fermētū. Vetus farina ē ⁊ acuit: sed i azymis sinceritatis ⁊ veritat̄. In vmbra remāserunt: solem glorie ferre non possunt. Iam nos in luce sum⁹: tenemus corpus christi: tenem⁹ sanguinē christi. Si habemus nouam vitam: cantemus canticū nouū: hymnū deo nostro. Holocausta ꝓ delicto non petisti: tunc dixi: ecce venio. In capite libri scriptum est de me vt facerem voluntatē tuam: deus meus volui: ⁊ legem tuam in medio cordis mei. Ecce ad mēbra respexit: ecce ipe fecit voluntatē patris. Sed in quo capite libri scriptum est de illo? Fortasse in capite libri huius psalmorū. Quid enim longe petamus: aut alios libros inquiramus? Ecce in capite libri psalmorum scriptum est: Beatus vir qui non abijt in cōsilio impioꝝ: ⁊ in via peccatorū nō stetit: ⁊ in cathedra pestilentiarū nō sedit: sed in lege domini volūtas eius fuit: et in lege ei⁹ meditabit̄ die ac nocte. †Benenūciaui iusticiam tuam in ecclesia magna. Alloquit̄ membra sua: hortat̄ quod fecit vt faciant: Annūciauit: annūciemus: passus est ꝯpatiamur: glorificatus ē cōglorificabimur. Annūciaui iusticiam tuam in ecclesia magna. Q̄ magna? Toto orbe terrarum. Q̄ magna? In omnibus gentibus. Quare i omnibus gentib⁹? Quia semen est Abrae in quo benedicent̄ omnes gentes. Quare in omibus gentib⁹? Quia

Alia lra. † Annūciaui.

Alia lra. t. scisti

i omnē terrã exiuit sonꝰ eoꝝ. In ecclia ma-
gna. Ecce labia mea non ꝓhibebo
dñe tu †cognouisti. Labia mea nõ ꝓhi
bebo dñe tu cogñuisti. Labia mea loquunt:
nõ ea ꝓhibebo loqui. Sonãt quidez labia
mea ad aures hoim: sed tu cognouisti cor
meum. Labia mea nõ ꝓhibebo dñe tu co-
gnouisti. Aliud audit hõ: aliud cognoscit
deꝰ. Ne in labijs solis esset annũciatio: et
diceret de nobis: q̃ dicũt vobis facite: que
aũt faciũt facē nolite: Aut ipi ꝑplo laudã-
ti deũ ore non corde diceret: ꝑplus hic la-
bijs me honorat: cor aũt eoꝝ longe ē a me.
sona labijs: ꝓpinqua corde. Corde eñ cre
dit ad iusticiã: ore aũt ꝯfessio fit ad salutē.
Qualis ille latro inuētus ē pendēs i cruce
cũ dño: agnoscēs in cruce dñm. Alij nõ co
gnouerũt miracula facientē: agnouit ille in
ligno pendentē. Erat ille cõfixus omibus
mēbris: manꝰ clauis inherebãt: pedes trãs
fixi erãt: totũ corpꝰ adiũgebat ligno: corpꝰ
illud nõ vacabat ceterꝭ mēbris: lingua va-
cabat: ꝛ cor. Corde credidit: ore ꝯfessus ē:
Memēto mei inq̃t dñe: cũ veneris i regnũ
tuũ: salutē suã lõge futurã sperabat: et post
lõgũ tempꝰ accipe contentꝰ erat. In longũ
sperabat: dies nõ ē dilatꝰ. Ille dixit: Me-
mēto mei cũ veneris i regnũ tuũ. ille respõ
dit: Amē dico tibi: hodie mecũ eris in pa-
radiso. Hodie mecũ inq̃t in ꝑadiso. Para
disus habet ligna felicia: hodie mecũ in li-
gno crucis: hodie mecum in ligno salutis.
Ecce labia mea nõ ꝓhibebo dñe: tu cogno
uisti: ne credat corde: ꝛ p̄ timore labia ꝓhi-
beat annũciare qđ credidit: Sũt eñ chri-
stiani: habēt fidē in corde: ꝛ si inter paga-
nos amaros: misere vrbanos: sordidos:
infideles: ineptos: insultatores: si exagita-
ri ceperint: qꝛ christiani sunt: habēt i corde
fidē: ꝛ timēt cõfiteri ꝑ labia: ꝓhibent labia
sua sonare qđ norũt: sonare qđ intꝰ habēt:
ꝫ rephēdit h̄ dñs: Qui me ꝯfessus nõ fue-
rit corã hominibꝰ: cõfundar de illo corã pre
meo: id est nõ euz cognoscã: qꝛ erubuit me
cõfiteri corã hominibꝰ: nõ eũ cõfitebor corã
patre meo. Dicant ergo labia qđ habet cor: ꝫ
cõtra timorē habeat cor qđ dicũt labia: ꝫ
ꝯ simulationē habeant labia qđ credit cor.
Aliqñ. n. timor ē: ꝛ nõ audes dicē: qđ nosti
qđ credis: aliqñ simulatio ē dicē: ꝛ nõ habes i
corde. Cõsentiãt labia tua cordi tuo. Que
rēs pacē adeo tibi ipi esto pacatꝰ: nõ sit int
os tuũ ꝛ cor tuũ mala rixa. Ecce labia mea
nõ ꝓhibebo dñe tu cognouisti. Quõ ille:

Quid cognouit: Dñs intꝰ i corde: vbi nõ
videt hõ: iõ ꝛ illõ credidit. Ecce cor habet
iam: habet qđ videat deus: nõ ꝓhibeat la
bia sua: nõ ꝓhibet. Quid eñ dicit: Credi-
di ꝓpter qđ locutꝰ sum. Et qꝛ locutꝰ est qđ
credidit: querens q̃d retribuat dño ꝓ om-
nibus q̃ retribuit ei: adiũgit: Calicē saluta-
ris accipiã: ꝛ nomē dñi inuocabo. Nõ ex-
horruit dñm dicentē: Potestis bibere cali
cem quē ego bibiturꝰ sum: Cõfitetur enim
per labia quod habebat in corde: peruenit
ad passionem. Et quia ꝑuenit ad passio-
nē: hostis q̃d nocuit: Nempe p̄ciosa in cõ-
spectu dñi mors iustoꝝ eiꝰ. Mortes in q̃s
pagani seuierunt: in illis hodie reficimur.
Natalē martyrũ celebremꝰ: exēpla marty-
rũ nobis ꝓponimꝰ. Attendimꝰ fidē: quõ in
uenti: quõ attracti: quõ steterũt ante iudi-
ces in ecclia catholica nihil habētes simu-
latiõis: cõpaginati iũctura vnitatis: ꝯfessi
sunt christuz: caput qđ p̄cesserat: sic mēbra
sequi cõcupierũt. Sed qui cõcupierũt: In
tormētis patiētes: in cõfessione fideles: in
sermone veraces. Iaculabant enim in ora
interrogantium se sagittas dei: ꝛ vulnera-
bãt ad irã: ꝫ ꝛ multos vulnerauerũt ad sa-
lutem. Hec omnia ꝓponimus nobis: ꝛ in-
tuemur illa: ꝛ optamus imitari. Hec sunt
spectacula christiana: hec videt desuper
deus: ad hec hortatur: ad hec adiuuat: his
certaminibus premia proponit et donat.
Ecce labia mea non prohibebo. Vide ne
timeas: ꝛ prohibeas labia tua. Domine tu
cognouisti: quia est ꝛ in corde quod sonat
ꝛ in labijs. Iusticiã tuam non ab-
scondi in corde meo: Quid est iusticiã
tuam: Fidem meaz: quia iustus ex fide vi-
uit: vtpote interrogat sub pena persecutor
quod eis licuit aliquãdo: Quid es: paga-
nus an christianus: Christianus. Ipsa est
iusticia eius: credidit: ex fide viuit. Non
abscondit in corde suo iusticiam suã: Nõ
dixit apud se: Credo quidem in christum:
sed huic persecutori meo seuienti ꝛ minan-
ti non dicam quod credidi: nouit deus in-
tus in corde meo: quia credo: ipe scit: quia
nõ illi renũcio. Ecce hoc dicis te intꝰ h̃re i
corde: i labijs q̃d: Nõ sũ christianꝰ. Cõtra
cor tuũ testioniũ dicũt labia tua. Iusticiaz
tuã nõ abscondi in corde meo. Verita-
tem tuã ꝛ salutare tuũ dixi. Christuz
tuũ dixi. ꝫ ē veritatē tuã ꝛ salutare tuũ dixi
Vñ veritas christꝰ: Ego sũ veritas. Vñ sa
lutare ipse christꝰ: Symeon agñuit infantē i

manibꝰ matris: in templo ⁊ dixit: Quia vi
derũt oculi mei salutare tuũ. Agnouit in-
fantẽ senex: factꝰ in puero: puer innouatus
fide. Accepat enĩ respõsuꝫ ⁊ dixit hoc: di-
xerat ei dñs: qꝛ nõ exiturꝰ erat de hac vita:
priusq̃ videret salutare dei. Hoc salutare dei
bonũ est: vt ostendatꝛ hominibꝰ: sed clamẽt:
Ostẽde nobis dñe misericordiã tuã ⁊ salu
tare tuũ da nobis. Salutare aũt dñi in om
nibus gentibꝰ: qꝛ cũ dixisset quodaꝫ loco:
Deꝰ misereatꝛ nobis ⁊ bñdicat nos: illumi-
net vultũ suũ sup nos: vt cognoscamꝰ ĩ ter
ra viã tuã: adiecit: in omibꝰ gentibꝰ saluta-
re tuũ. Primo dixit vt cognoscamꝰ ĩ terra
viã tuã: ⁊ secutꝰ ẽ: in omnibꝰ gentibꝰ saluta-
re tuũ. Quasi diceretꝛ ei: que est via quam
cupis agnoscere: Homĩes ad viã venĩũt:
nũquid via venit ad homĩes: Via nr̃a ve-
nit ad hoĩes: inuenit errãtes: vocauit ad se
extra ãbulãtes. In me inq̃t ambulate ⁊ nõ
errabitis: Ego sum via veritas et vita: ne
diceres: vbi ẽ via dei: ad quã regionẽ ibo:
quẽ montẽ ascendã: quos cãpos inquirã:
Viã dei inquiris: salutare dei est via dei: ⁊
vbiq̃ est hec: qꝛ in omnibꝰ gentibꝰ salutare
tuum. Veritatẽ tuam ⁊ salutare tuum dixi.
Alia lr̃a. † abscõdi. † cõcilio mlto.
**Nõ † celaui misericordiã tuã ⁊ ve
ritatẽ tuam: a † cõgregatiõe multa.**
Ibi simꝰ: in hoc corpe numeremur et nos:
nõ celemꝰ misericordiã dñi: ⁊ veritatẽ dñi.
Vis audire misericordiam dñi: Recede a
peccatis: pdonabit peccata. Vis audire ve
ritatẽ dñi. Tene iusticiã: coronetꝛ iusticia.
Modo enĩ misericordia tibi pdicatꝛ: postea
veritas exhibebitꝛ. Nõ enĩ sic est deꝰ miseri-
cors vt iniustꝰ sit: nec sic iustꝰ est vt miseri-
cors nõ sit. Parua ne misericordia tibi ẽ:
Nõ imputabit priora oĩa: male vixisti vsq̃ ĩ
hodiernũ diẽ: adhuc viuis: bñ viue hodie:
hãc misericordiã nõ celabis. Si h̃ ẽ miseri
cordia: q̃ veritas. Cõgregabuntꝛ ante eum
omnes gẽtes: ⁊ diuidet eas sicut pastor di-
uidit oues ab hedis: oues ponet ad dexte
rã: hedos ad sinistrã. Quibꝰ quid: Venite
benedicti patris mei: pcipite regnũ qđ vo
bis paratũ ẽ. Hedis q̇d: Ite ĩ ignẽ eternũ:
Ibi penitẽtie locꝰ nõ ẽ. Quia misericordiã
dei cõtempsisti: veritatẽ senties: si aũt non
cõtempsisti misericordiã: veritate gaude-
Alia lr̃a. † longe facias miseratiões.
bis: **Tu aũt dñe ne † elonginqua-
ueris misericordias tuas a me.** Re
spexit ad mẽbra sua saucia. Quia miseri-
cordiã tuã ⁊ v̇itatẽ tuã nõ celaui a ꝯgrega-
tiõnẽ multa: ab ecclesia vnitatis orbis ter-
rarũ: Attẽde mẽbra saucia: attẽde delicto
res ⁊ peccatores: ⁊ noli remouẽ misericor-
dias tuas. **Misericordia tua ⁊ veri-
tas tua semp susceperũt me.** Nõ au-
derẽ cõuerti: nisi securꝰ de remissiõe: nõ au
derem pseuerare: nisi securꝰ de pmissione.
Misericordia tua ⁊ veritas tua semp susce
perũt me. Attendo qꝛ bonus es: attẽdo qꝛ
iustus es: amo bonũ: timeo iustũ. Amor ⁊
timor pducũt me: qꝛ misericordia et veritas
tua sp susceperũt me. Quare ip̃a susceperũt:
⁊ ab eis ocl'os auertẽdi locꝰ nõ ẽ. **Qm̃
circũdederũt me mala quoꝝ nõ est
numerꝰ:** Quis numerat peccata: Quis
numerat iniq̃tates alienas ⁊ ꝓprias: Sub
quo cumulo gemebat q̇ dicebat: Ab occul
tis meis mũda me dñe: ⁊ ab alienis parce
seruo tuo. Parua erãt nr̃a: imponũtꝛ alie-
na. Timeo mihi: timeo bono fratri: tolero
malũ fratrẽ. Et s̃b isto cumulo quid erimꝰ:
si cesset misericordia dei: Tu autẽ domine
ne elonginquaueris: ꝓpe esto. Cui ꝓpe est
dñs: his qui obtriuerũt cor. Longe a sup-
bis: ꝓpe ad humiles. Excelsus est enĩ do-
minꝰ: ⁊ humilia respicit. Sed nõ se putent
latere qui supbi sunt: excelsa enĩ alonge co
gnoscit. Cognoscebat alonge iactantem se
phariseũ subueniebat de ꝓximo confitenti
publicano: iactabat ille merita sua: ⁊ tege-
bat vulnera sua: Nõ iactabat ille merita: s̃
offerebat vulnera. Ad medicũ venerat: sci
ebat se eẽ lãguidũ: sciebat se sanãdũ. Ocu
los ad celũ leuare nõ audebat: pectꝰ pcutie
bat: sibi non parcebat vt ille parceret. Se
agnoscebat vt ille agnosceret: se puniebat
vt ille liberaret. Tales h̃ voces sunt: audi-
amꝰ eas pie: ⁊ amemꝰ pie: corde: ligua: omĩ
bus medullis nr̃is h̃ dicamꝰ. Nemo se pu-
tet iustũ: viuit q̇ loquitꝛ: viuit. ⁊ vtinã viuat
Adhuc h̃ viuit: adhuc cũ morte viuit: et si
spũs vita ẽ ꝓpter iusticiã: corpꝰ tñ mortuũ
ẽ ꝓpt peccatũ: Et corpꝰ qđ corrũpitꝛ aggra
uat aĩaꝫ: ⁊ depmit terrena ĩhabitatio sensũ
multa cogitantẽ. Pertinet ẽ̃ ad te clamare:
ptinet gemere: ptinet ꝯfiteri: nõ te exaltare
nõ te iactare: nõ de tuis meritis gl'iari: qꝛ ⁊
si habes aliq̇d gaudẽdũ: q̇d est qđ nõ acce
pisti: Qm̃ circũdederũt me mala q̃rũ nõ ẽ
numerꝰ. **Cõprehenderũt me iniq̃ta-
tes mee ⁊ nõ potui vt viderem.** Est
aliq̇d qđ videamꝰ: q̇d pmit vt nõ videamꝰ:
Nonne iniquitas oculũ tuũ: ne istã lucem
videre posses premebat: Fortassis humor
irruẽs pmebat: fortasse fumꝰ: puluis: aliq̇d

iniectū: eleuare oculū saucium nō poteras
ad istā lucē. Quid ergo? Cor sauciū leua-
bis ad dñm? Nōne prius sanandū est vt vi-
deas? Nōne supbus inueniris cū dicis: pri
mo videā ⁊ sic credam? Nōne quis dicit?
Quis enī visurꝰ dicit: videā ⁊ sic credam?
Lucē ostēsurus sum: imo vo ipa lux ondē-
re se vult. Cui? Ceco. Nō potest: nō videt.
Vñ nō videt? Grauat oculus multis pec-
catis. Quid enī ait? Cōprehēderūt me ini
qtates mee: ⁊ nō potui vt viderē. Remo-
ueant ḡ iniqtates: dimittant pctā: leuet pō
dus ab oculo: sanet qḋ sauciū est: adhibe-
atur mordax pceptū quasi collirū. Prius
effice qḋ tibi pcipit: sana cor: mūda cor: di
lige inimicū tuū. Et qs diligit inimicū suū?
Hoc iubet medicꝰ: amarū est: sed salubre.
Quid tibi faciā inqt? Ita vexatꝰ es vt inde
saneris. Et dicit: sanato nō erit onerosum:
voluptuose diliges inimicū: sanatꝰ corde:
conare tu vt saneris ait aplꝰ. In tribulatōibꝰ i
angustijs: i tēptatōibꝰ fortis esto: ꝑdura: me
dici manꝰ ē: nō latronis. Ecce inqt pceptis
acceptis: ⁊ fide retenta: prius sicut iubes sa-
nabo cor vt dicis: sanato corde: ⁊ mūdato
corde qḋ videbo? Beati mūdo corde: qm
ipi deū videbūt. Hoc mō inqt nō possum:
Cōprehēderūt me iniqtates mee: ⁊ nō po-
tui vt viderē. Multiplicate sunt su-
per capillos capiti mei: Capillos ca-
pitis ad numeri multitudinē reuocat. Quis
numerat capillos capitis sui? Multo minꝰ
peccata q excedūt numerū capilloꝝ. Mi-
nuta vident: sed multa sūt. Precauisti ma
gna: iam nō facis adulteriū: iam nō facis
homicidiū: nō rapis res alienas: nō blas-
phemas: nō dicis falsum testimoniū: mo-
les iste sunt peccatoꝝ. Magna pcauisti: ð
minutis quid agis? An nō times minuta?
Proiecisti molē: vide ne arena obruaris.
Multiplicate sūt sup capillos capitis mei.
Et cor meū dereliquit me. Quid mi-
rū est si cor tuū desertū est a deo tuo: qm se-
ipm deseruit? Quid est: cor meū dereliquit
me? Nō est idoneū cor meū ad cognoscen-
dum se: hoc dixit: Cor meū dereliquit me.
Corde meo dñm volo videre: ⁊ nō possum
p multitudine peccatoꝝ meoꝝ. Parū ē ne
cor meū se ꝯphendat. Nemo enī se ꝯphen
dit: nemo enī de se psumit. Nūquid cōpre
hendit corde suo cor suū Petrꝰ qui dixit:
Tecū vsqꝫ ad mortē ero? In corde erat p-
sumptio falsa: in corde latebat timor verꝰ:
⁊ nō erat idoneū cor ad ꝯphēdendū. Cor

egrotum latebat: sed medico patebat. Qḋ
de illo latebat pnūciatū est: hoc impletū ē.
Nouerat in illo deꝰ qḋ ipe in se nō nouerat
q2 cor eius dereliquerat eū. Cor eiꝰ latebat
cordi eiꝰ: et cor meū dereliqt me. Quid ḡ?
Quid clamamꝰ: qḋ dicimꝰ? †Placeat
tibi dñe †erue me: Tanqꝫ dicēt: Si vis
potes me mūdare. Placeat tibi dñe erue
me. Dñe †i adiuuādū †mihi respice.

Alia lra. † Cōplaceat † vt eruas me. Alia lra. † ad † me.

Mēbra penitētia: mēbra in dolorībꝰ posi-
ta: mēbra sub ferramētis medici clamātia:
sed sperātia. Dñe in adiuuādū mihi respi-
ce. Cōfundant ⁊ reuereant simul
q querūt animā meā vt auferāt eā.
Quodā enī loco accusat ⁊ dicit: Aspicie-
bā in dexterā ⁊ videbā: ⁊ nō erat q reqreret
animā meā: id est nō erat qui me imitaret:
Christꝰ in passiōe loquit. Et attendebā in
dexterā: id est nō ad impios iudeos: s ipaꝫ
dexterā ad ipos aplos: Et nō erat q reqrēt
animā meā. Vsqꝫ adeo nō erat q require-
ret animā meā: vt q psūpserat negaret ani-
mā meā. Sed q2 duobꝰ modis querit hō:
aut quo fruaris: aut quē psequaris: ideo h
alios dicit quos vult confundi et reuereri
qui querūt animam meam. Sed ne sic in-
telligeres quō cōquerit de nōnullis qrēti-
bus animā suā vt auferāt eā: id est ad mor
tē querūt animā meā: adiecit cōfundant ⁊
reuereant. Et ve multi qsierūt aiaꝫ ipiꝰ: ⁊ cō
fusi ⁊ reueriti sūt: qsierūt aiaꝫ ipiꝰ et sic illis
visum est abstulerūt aiaꝫ ipiꝰ: s ille potesta
tem habuit ponēdi animā suā: et potestatē
habuit recipiēdi animā suā. ḡ illi gauisi sūt
cū posuit: ꝯfusi sūt cū recepit. Cōfundant
⁊ reuereant simul: q querūt aiaꝫ meā vt au
ferāt eā. †Cōfūdant retrorsū ⁊ re-
uereant: q volūt mihi mala. Cōuer-

Alia lra. Auertantur

tant retrorsum. Ne hoc in malū accipiamꝰ
bene illis optat: sed vox illiꝰ q dixit de cru-
ce: Pat ignosce illis: q2 nesciūt qḋ faciūt.
Quare illos ḡ dicit: vt retrorsum redeant?
Quia q anī supbi erāt vt caderēt retro: hu-
miles facti sunt vt resurgāt. Qm enī anī sūt
pcedere volūt dñm: meliores volūt esse qꝫ
dominꝰ: Si aūt retro sūt: ipm agnoscūt me
liorē: ipm priorē: se posteriores: vt ille pce-
dat: illi sequātur. Proinde Petrū male si-
bi dantē consiliū: sic redarguit. Passurus
enī dñs erat p salute nostra: ⁊ de ipa passi-
one que futura erat pdicabat: ⁊ ait Petrꝰ:
Absit domine: ꝓpitius tibi esto: nō fiet hoc.
Precedē volebat dñm. ⁊ ꝯsiliū dare magi
stro. Dominꝰ autē vt nō euꝫ faceret prece-

entē:sed seq̄ntē:redi inq̄t retro sathanas.
Ideo inquit sathanas:q꞉ vis antecedere
eum quē debes sequi:si enī retro fueris et
secut⁹ fueris:iā nō eris sathanas. Quid ḡ:
Sup hanc petrā edificabo ecclīam meā.
Cōuertant̄ retrorsū ⁊ reuereant̄:qui volūt
mihi mala. Maliuoli sūt qui etiā cū bene-
dicūt:q̄ntū i corde eoꝝ ē maledicūt. Dicit
alicui:esto christian⁹. Sz sis tu christian⁹.
bonam rē dixit:sed non illi imputat̄ quod
dixit:sed quo aīo dixit:quō iputatuz est et
iudeis q̄n ille ex ceco natus fact⁹ est vidēs.
cū eū p̄merent insultationib⁹ ⁊ arguerent:
ait illis. Nūq̄d ⁊ vos discipuli ei⁹ vult̄ eē:
Et illi maledixerūt ei. Hoc ait euāgelista:
Maledixerūt ei dicētes: Tu sis discipul⁹
eius. Illis maledicentib⁹ dn̄s benedixit.
Fecit quod ille dixerunt:retribuit aūt illis
qđ maledixerūt. Cōuertāt̄ retrorsū:⁊ reue
reāt̄:q̄ volūt mihi mala. Sūt āt alij nō bo
ni q̄ bona volūt:⁊ ipi cauēdi. Quō eni illi
maledicūt:⁊ dicūt bona nr̄a:sed malo ani
mo:sic multi mala nr̄a bono aīo. Hoc di-
co: Qui dixerit tibi:tu sis christian⁹:bonū
tuū dic̄ malo animo. Qui aūt tibi dixerit:
tanto melior nemo sit in factis malis:quo
niā laudator peccator in desiderijs aīe sue:
⁊ qui iniqua gerit benedicit̄:mala tua dic̄
laudās. Quō ille bona tua dicebat male-
dicēs:sic iste mala tua bn̄dicēs:sed vtrū-
q̄ genus hostis fuge:vtrūq̄ caue. Ille se-
uit:ille blandit̄:vterq̄ mal⁹. Ille iracūdus
est:⁊ ille in laude subdol⁹. Ille rep̄hensor
est:iste laudator. Sz ⁊ ille in rep̄hensōe in-
imic⁹ est:⁊ ille i laude subdol⁹. Caue vtrū
q̄: contra vtrunq̄ ora. Qui enim orauit
cōuertantur retrorsum ⁊ cōfundant̄ q̄ volūt
mihi mala: respexit ad aliō genus dolose
maliuolū:⁊ falso bn̄dicū. Ferant cōfe-
stim confusionē suā:qui dicunt mi-
hi euge euge. Laudāt falso. magn⁹ vir:
bon⁹ vir:lrat⁹:doctus:sed quare christia-
nus: Ea tua laudāt:que nobis laudari:il-
lud rep̄hēdūt vn̄ gaudes. Sed si forte di-
cis:quid i me laudes o hō:q꞉ vir bon⁹:q꞉
vir iust⁹ suz: Si h̄ putas: christ⁹ me hoc fe-
cit:ipm lauda. At ille:absit:noli tibi iniu-
Alia lra. riā facē: tu te ipm talē fecisti. Cōfundant̄
†letet̄ sup te q̄ dicūt mihi euge euge. ¶ Exultent ⁊ †io-
†querētes te. cundent̄ oēs †qui te querunt †dn̄e:
†nō habet. Non querūt me:sed querūt te:nō mihi eu
ge euge dicūt:sed in illo ⁊ in te me glorifi-
care vidēt:si q̄d habeo glorie: Qui eni glo
riatur in dn̄o glorie̅t. Exultent ⁊ iocundent̄

omnes qui te querūt dn̄e. Et dicāt sem
per magnificet̄ dn̄s. Quia ⁊ si ex pec-
catore fit iust⁹:da gloriā illi qui iustificat i-
pium. Siue ergo peccator sit:laudet̄ q̄ ad
indulgentā vocat:siue quis iā ambulet in
via iusticie:laudet̄ qui ad coronaz vocat.
Semp magnificet̄ dn̄s ab his. Qui dili
gūt salutare tuū. ¶ Ego aūt: Cui q̄-
rebāt mala: Ego aūt cui⁹ aīam q̄rebāt:vt
auferrēt eā. Sz cōuerte te ad aliud gen⁹ ho
minū. Ego autem cui dicebāt euge euge. Alia lra.
†Egen⁹ ⁊ paup sū. Nō est qđ i me lau †medicus sū.
detur. Discindat ille saccū meuz: coopiat
me stola sua. Viuo ergo iam nō ego: viuit
aūt in me christ⁹. Si viuit in te christ⁹ ⁊ to-
tum qđ boni habes christi est. totū qđ ha-
bebis christi ē:tu p te ipm q̄d es: Ego ege
nus ⁊ paup: Ego aūt nō diues:q꞉ nō sum
supb⁹. Diues erat ille qui dicebat: Grati-
as tibi ago dn̄e:q꞉ nō sum sic̄ ceteri hoīes:
publican⁹ aūt erat paup qui dicebat: dn̄e
ppitius esto mihi peccatori. Ille de saturi
tate ructabat:ille de fame plorabat. Ege-
nus ⁊ paup suz. Et q̄d factur⁹ es O egene
⁊ paup:mendica an̄ ianuā dei:pulsa ⁊ api
etur tibi. Ego aūt egen⁹ ⁊ paup sum. Do Alia lra.
min⁹ †curā habebit mei. Iacta in do †sollicitus est.
minū curā tuā:⁊ spera in eum ⁊ ipe faciet.
Quid tibi curatur⁹ est:quid tibi puisurus:
Habeat tui curam qui fecit te:qui habuit
tui curā anteq̄ esses:quō nō habebit curā
cū iam h̄ es qđ voluit vt esses: Iā eni fide
lis es:iā ambulas in via iusticie:curaz tui
nō habebit:qui facit solē suū oriri sup bo-
nos ⁊ malos:⁊ pluit sup iustos ⁊ iniustos:te
iam iustū ex fide viuentē negliget: deseret:
dimittet: Immo vo ⁊ hic fouet:⁊ hic adiu
uat:⁊ hic necessaria sbministrat:⁊ noxia re
secat. Dādo cōsolat̄ vt p̄maneas:feriēdo cor
ripit ne pereas. Dn̄s curā habet tui:secu-
rus esto:ille pteget qui te fecit. Ab artific̄
tui manu noli cadere:si cecideris iā a ma-
nu artificis frangeris. Ut aūt p̄maneas in
manu artificis:bona voluntas facit. Dic
deus me⁹ voluit ⁊ portabit ipse:⁊ tenebit
ipse. Iacta te in illū:noli putare inane esse
vt q̄si p̄cipiteris. Nō ita tibi videat̄. Ille
dixit:celū ⁊ terrā ego impleo:nusq̄ tibi de
est:tu illi noli deesse: tu tibi noli deesse. Do
minus curā habet mei. ¶ Adiutor me⁹
⁊ ptector meus tu es: deus meus
ne tardauer̄. Inuocat:implorat:timet:
ne deficiat. Ne tardaueris. Quid ē ne tar
daueris: Nisi breuiati essent dies illi: non

fieret salua oīs caro. Modo lectuꝫ est: de
dieb⁹ tribulationū. Quasi eni vn⁹ hō ro-
gat deū: mēbra christi: corp⁹ christi: vbiq̄ꝫ
diffusū: vn⁹ mēdic⁹: vn⁹ paup: qꝛ ꝛ ille pau
per: qui diues paup factus est: de quo ait
Aplꝰs: Cū diues esset: paup fact⁹ ē: vt ipi⁹
paupꝑtate vos ditaremi: veros paupes di
tat: falsos diuites paupat. Clamat ad euꝫ
a finib⁹ terre: ad te clamaui: cū tederet ani
mā meā. Veniēt dies tribulationū: et ma-
loꝝ tribulatiōes veniēt sicut dicit scriptura:
et quātū accedūt dies: augent tribulatio-
nes. Nemo sibi ꝓmittat: qđ euāgeliū non
ꝓmittit. Fratres mei obsecro vos: attendi
te scripturas nr̄as: si aliq̄d fefellerūt: si ali-
quid dixerūt. ꝛ aliter accidit q̄ꝫ dixerit: Ne
cesse est vt vsq̄ꝫ ī finē sic fiāt oīa quēadmo-
dū dixerūt. Nō nobis ꝓmittunt scripture
nostre in hoc seclo: nisi tribulatiōes: pssu-
ras: angustias: augmēta doloꝝ: abūdātiā
tēptationuꝫ. Ad ista nos pcipue parem⁹:
ne imparati deficiam⁹: Ve pregnantib⁹: ꝛ
mām̄antib⁹: nō audistis. Pregnātes sunt
qui spe intumescūt: mām̄ātes aūt: id est la
ctātes q̄ iā adepti sūt qđ ꝯcupierāt. Eteni
mulier in spe pgnans tumet filij: nōdū vi-
det filiū: que aūt lactat amplectit qđ spera-
bat. Ergo similitudinē (vbi grā) ponam⁹.
Bona est ista villa vicini: O si mea esset:
adiungerē illā ꝛ facerē de isto fundo ꝛ de
illo vnitatē. Amat ꝛ auaritia vnitateꝫ: qđ
amat bonum est: sed vbi amādū sit nescit.
Ecce ꝯcupiuit villā ꝓximi: sed iste ꝓxim⁹
diues ē: nō indigēs: hn̄s honorē: hn̄s etiā
potentiā: a cui⁹ forte etiā potentia tibi me
tuendū sit: nō de illi⁹ fundo aliq̄d sperādū.
Nihil sperās nō ꝯcepit: non est pregnans
anima. Si vo iuxta vicin⁹ sit paup: q̄ vel ī
necessitate posit⁹ est vt possit vēdere: vel p̄
mi pōt vt cogat vēdere: inijcit ocul⁹: spat
villa: impgnata ē aīa: sperat se posse adipi
sci villulā et possessionē vicini paupis. Et
cū patit iste paup necītatē: veīt ad ditiorē
vicinū suū: cui forte obsequi solet: cui de-
deferre: cui venīēti assurgere: quē inclina-
to capite salutare: da mihi rogo te: patioꝛ
necessitatē: vrgeoꝛ a creditore. Et ille: non
habeo mō in manib⁹: si velit vēdere habe-
ret. Agnoscim⁹ hoc. Fuerit in nobis: iā nō
sint in nobis. Nōne hesterno vixim⁹: et ho
die viuim⁹: Est corrigēdi locus: nōdū fa-
cta est illa disiūctio: alioꝝ ad dexterā: alio
ruꝫ ad sinistrā. Nōdū apud inferos sum⁹:
vbi diues ille fuit: sitiēs ꝛ stillā desiderās.

Audiam⁹ cū viuim⁹: corrigamur: nō spe-
remus res alienas: ꝛ īpregnati tumeam⁹:
nec ꝑueniam⁹ ad illas: ꝛ eas adipiscendo
tanq̄ꝫ filios osculemur. Ve eīm pregnanti-
bus ꝛ mām̄ātib⁹ in illis diebus. Mutādū
est cor: leuandū est cor: nō h̄ habitādū cor
de. Hec mala regio ē. Sufficiat qđ adhuc
carne hic esse necesse est: qđ nō est necesse
nō fiat: sufficiat diei malicia sua: sursū cor-
da habeam⁹. Si resurrexistis cū christo di
cit fidelibus: corp⁹ et sanguinē dn̄i accipi-
entib⁹ dic: Si resurrexistis cū christo: q̄ sur
sum sunt sapite: vbi christ⁹ est ī dextera dei
sedēs: que sursū sūt q̄rite nō que sup terrā.
Mortui eīm estis: ꝛ vita vestra abscōdita
est cū christo ī deo. Nō eni apparet qđ vo
bis ꝓmissū est: ꝛ iā paratū est: sed nō vide
tis. Impgnari vis: hinc impgnare: ipsa sit
spes tua: cert⁹ erit part⁹ tuus: nō erit abor
tiuus: nō tpalis: amplecteris qđ ꝑpereris
ī eternū. Sic eni p Esaiā dicit: Cōcepim⁹
ꝛ parturiuim⁹ spiritū salutis. Ergo retro ē
ꝛ nō dat mō: sed dabitur. Quāta data sūt
fratres mei: quis illa nūerat scđm scriptu-
ras: Ibi scriptū est de eccl̄ia: ꝛ videt quia
est. Ibi scriptū est de idolis: qꝛ non erūt: ꝛ
videt qꝛ nō sunt. Ibi scriptū est qꝛ ꝑdituri
erāt iudei regnū: ꝛ videt. Ibi scriptū est de
hereticis: qꝛ futuri erant ꝛ videt. Ibi scri-
ptū ē ꝛ de die iudicij: Ibi scptū est ꝛ de pre
mio bonorū ꝛ de pena maloꝝ. In omnib⁹
deū fidelē īuenim⁹: in vltimo deficiet ꝛ fal
let: Dn̄s curā hēbit mei. Adiutoꝛ me⁹ ꝛ ꝓ
tectoꝛ meus tu es: deus meus ne tardaue-
ris. Nisi minorarent dies illi: nulla caro ꝑ-
duraret: sed ꝓpter electos breuiabūt. Di
es illi erūt tribulatiōis: sed nō tam lōgi q̄ꝫ
sperant. Cito illi trāsibūt: reqes veniēs nō
trāsibit: q̄ꝫq̄ꝫ longū fieri debuit maluꝫ pro
infinito bono.

Explicit Tractatus de ps̄. XXXIX
Incipit Tractatus de ps̄. XL

Prefatio.

Quoniā solēnis dies martyrū illu-
xit: ꝓpter gloriam passiōis christi
impatorꝭ martyꝝ: q̄ sibi nō pepcit militib⁹
imperans pugnā: sed prioꝛ pugnauit: pri-
oꝛ vicit: vt pugnantes exemplo suo hor-
taretur: ꝛ maiestate sua adiuuaret: ꝛ ꝓmis-
sione coronaret: audiam⁹ aliq̄d in isto psal
mo qđ ꝑtineat ad eius passionē. Cōmēda
mus aūt sepi⁹ nec nos piget iterare quod
vobis vtile est retinere: dn̄m nostrū Jesuꝫ
christū: plerūq̄ꝫ loqui ex se: id est ex ꝑsona

sua qđ est caput nostrū: plerūqꝫ ex ꝑsona
corporis sui qđ sumꝰ nos ⁊ eccl̄ia eiꝰ: ſ ita q̄si
ex vniꝰ hois ore sonare verba: vt intelliga
mꝰ caput et corpus in vnitate integritatis
cōsistere: nec separari abinuicē tāqꝫ cōiu-
giū illō: d̄ q̄ dictū ē: Erūt duo i carne vna.
Si ḡ agnoscimꝰ duos in carne vna: agnoscamꝰ
duos i voce vna: ꝑmo qđ legenti rn̄dētes
cātauimꝰ: quāqꝫ d̄ medio psalmi sit: hic tn̄
ſmōis ducamꝰ exordiū. Inimici mei di
xerūt mala mihi: qn̄ morieť et peri
bit nome eius. Persona ē hec dn̄i no-
stri Iesu christi: sed videte si nō ibi intelli-
gūť et mēbra. Dictū est ⁊ hoc cū ipse dn̄s
noster hic in terra in carne ābularet. Cum
eni videret multitudinē sequi auctoritatē
eius: et diuinitatē et maiestatē miraculis
ꝑstatā: cū hūc videret iudei: d̄ quibꝰ ipse
dn̄s silitudinē posuit qꝛ dixerūt: h̄ ē heres
venite occidamꝰ eū ⁊ nostra erit hereditas:
dixerūt apđ semetipos: id est inter se: vnđ
pōtifici illiꝰ Caiphe vox ē: videtis qđ tur-
ba multa eū seqť: ⁊ seclm post illū abijt: si
dimiserimus eū viuere: venient romani et
tollēt nobis et locū ⁊ gentē: expedit vt vnꝰ
moriať hō qꝫ tota gēs pereat. Euāgelista
aūt v̄ba nesciētis qđ diceret: exposuit nob
⁊ ait: Hoc aūt nō a se dixit: sed cū esset pō
tifex ꝓphetauit: qꝛ optebat eū mori ꝓ po-
pulo ⁊ gente. Tn̄ illi cū viderēt populum
post illū ire dixerūt: qn̄ morieť ⁊ ꝑibit no-
mē eius: id cū occiderimꝰ eū: iā nomē eius
nō erit in terra: nec seducet aliquos mortu
us. Sꝫ ipa eiꝰ interfectiōe intelligēt hoies
qꝛ hoiez seq̄bāť: qꝛ n̄ erat i eo spes salutis: ⁊
deserēt nomē eiꝰ ⁊ n̄ erit. Mortuꝰ ē ⁊ n̄ pe-
rijt nomē eiꝰ ſ seminatū ē nomē eiꝰ. Mortu
um ē: ſ gnū fuit q̄ mortificato seges ꝯtinuo
exurgeret. Glorificato ḡ dn̄o nostro Iesu
christo: ceperūt mlťo magis: multoqꝫ nūe-
rosius credere in illū: ⁊ ceperūt mēbra eius
audire qđ caput audiebat. Iā ḡ dn̄o nr̄o
Iesu christo in celo ꝯstituto: ⁊ ipo in nobis
in terra laborāte: dixerūt adhuc iimici eiꝰ:
qn̄ morieť ⁊ ꝑibit nomē eiꝰ. Hic eni ꝑsecu
tiōes diabolꝰ in eccl̄ia ꝯcitauit ad ꝑdēdū
nomen christi: nisi forte putatis frēs qꝛ illi
pagani qn̄ seuiebāt in christianos: nō h̄ si-
bi dicebāt delere nomē christi de terra: vt
morereť iterū christꝰ: nō in capite sed i cor-
pore suo: Occisi sūt ⁊ martyres ad mlťipli
candā eccl̄iam: valuit sanctꝰ sanguis effu-
sus semiatiōe: accessit ⁊ mors martyrū: ꝑ-
ciosa i ꝯspectu dn̄i mors iustoꝝ eiꝰ: Mul-
tiplicati sūt magis magisqꝫ christiani: ⁊ nō
est impletū qđ dixerūt inimici: qn̄ morieť ⁊
ꝑibit nomē eiꝰ. Adhuc ⁊ mō diciť. Sedēt
pagani ⁊ cōputāt sibi ānos: audiūt fanati
cos suos dicētes: aliqn̄ christiani nō erūt:
⁊ idola illa coli habēt: quēadmodū antea
colebanť. Adhuc dicūt: qn̄ morieť ⁊ ꝑibit
nomē eiꝰ. Bis victi vel tertio sapite. Mor
tuꝰ ē christꝰ: nō perijt nomē eiꝰ: mortui sūt
martyres: mlťiplicata est magis eccl̄ia: cre
scit ꝑ oēs gētes nomē christi. Qui d̄ morte
sua ⁊ d̄ resurrectiōe sua ꝑ̄dixit: q̄ d̄ mortibꝰ
sctōꝝ martyꝝ ⁊ d̄ corona ꝑ̄dixit: ipe ⁊ d̄ ec
clesia sua futura ꝑ̄dixit. Si verū dixit bis:
tertio mentitꝰ est? Vanū ē ḡ qđ creditis ꝯ
illum: meliꝰ est vt credatis in illū: vt intelli
gatis sup egenū ⁊ paupez: qm̄ paup factꝰ
est cū diues esset: vt ipsius inq̄t paupťate
vos ditaremini. Nūc aūt qꝛ paup factꝰ est
ꝯtemniť ⁊ diciť: Nō erat. quid erat? Mor
tuus est: crucifixus est. Hoiem colitis: i ho
minē spem habetis: mortuū adoratis. Fal
leris: intellige sup egenū ⁊ paupem: vt i il-
lius paupťate diues efficiaris. Quid est i-
telligere sup egenū ⁊ paupez? Vt ipm chri
stū egenū ⁊ paupem accipias: dicētem in
alio psalmo: Ego aūt egenꝰ ⁊ pauper sum
dn̄s curā habet mei. Quid ē intelligere su
per egenū ⁊ paupem? Quia semetipm exi
naniuit formā serui accipiēs i similitudinē
hoim factus: ⁊ habitu iuētꝰ vt hō. Diues
apud patrē: ⁊ paup apud nos. Diues i ce
lo: paup in terra: Diues deus: paup hō.
Hoc te ḡ turbat: qđ hoiem vides: qđ car-
nē intueris: qđ mortē respicis: qđ crucē ir-
rides: hoc te turbat: intellige sup egenū ⁊
paupez. Quid est hoc? Intellige qꝛ vbi ti-
bi exposita est infirmitas: ibi latet diuitas.
Diues: qꝛ sic est. Paup: qꝛ tu sic eras. Sꝫ
tn̄ pauptas ipsius: diuitie nr̄e sunt: Quō
stultū ipiꝰ: sapiētia nr̄a ē: Quō infirmitas
ipsius: fortitudo nr̄a est. Quō mortalitas
ipsius: imortalitas nr̄a est. Qui sit pauper
attēde? Nō eū ex alioꝝ pauptate metiaris.
Implere veit paupes: q̄ paup effectus est.
Propterea aperi sinū fidei: suscipe paup-
em: ne paup remaneas.

Expositio psalmi.

Beatꝰ qui intelligit sup ege
nuz et paupem: in die mala
liberabit eu dn̄s. Veniet eniz
dies mala. Velis nolis: veniet. Dies iudi
cij aderit: mala dies: si nō intellexeris sup
egenū ⁊ paupem. Qđ eni mō nō vis cre-

dere:manifestũ erit in fine. Sed nõ fugies
cũ fuerit manifestũ:q2 nõ credis:cũ est oc
cultũ. Inuitaris vt qđ non vides credas:
ne cũ videris:erubescas. Intellige ergo su
per egenũ ꝛ paupe3:id est sup christũ. In
tellige in eo occultas diuitias:quẽ paupe3
vides. In eo sunt em̃ oẽs thesauri sapien
tie ꝛ sciẽtie abscõditi. Hinc em̃ te ĩ die ma
la liberabit ex eo qđ de⁹ est. Ex eo aũt qđ
homo est:ꝛ illud qđ ĩ illo hũanũ erat resu
scitabit te:ꝛ in melius ꝯuertet:in celũ leua
bit. Ille aũt qui deus est:qui vnã ꝑsonam
habere in hoĩe ꝛ cũ hoĩe voluit:nec decre
scere nec crescere potuit:nec mori nec re
surgere. Mortu⁹ est ex infirmitate hominis:
ceterũ deus nõ morit. Nã qđ verbum dei
nõ morit ne mireris:qñ nõ morit aĩa ĩ mar
tyre. Modo nõ audiebam⁹ ipm̃ dñm di
cẽtẽ: Nolite timere eos q̃ corpus occidũt:
animã aũt nõ possũt occidere. Ergo mori
entib⁹ martyrib⁹ aĩe martyrũ mortue non
sũt:ꝛ moriẽte christo moriturũ erat verbũ?
Utiq3 verbũ dei mlto ampli⁹ est q̃ aĩa ho
minis: q2 aĩa hoĩs facta est a deo. Et si fa
cta est a deo:ꝑ verbũ facta est:q2 omnia ꝑ
ipsum facta sũt. Ergo nec morit verbũ:cũ
nõ moriat aĩa facta ꝑ verbũ. Sz quõ recte
dicim⁹:mortu⁹ est homo ꝛ si caro ipsi⁹ mo
riatur:sic recte dicim⁹ mortu⁹ est christus:
ꝛ si diuinitas eius nõ moriat. Mortu⁹ vñ?
Quia egen⁹ ꝛ paup. Nõ te ꝯstringat mors
ipsius:ꝛ auertat te a cõtuenda diuinitate:
Beat⁹ qui intelligit sup egenũ ꝛ paupem.
Respice ꝛ paupes:egẽtes:esuriẽtes:ꝛ siti
entes: peregrinantes: nudos:egrotos: in
carcere constitutos: Intellige super talem
paupem:quia et si super talem pauperem
intelligis:sup illũ intelligis qui dixit: esuri
ui:sitiui:nudus:ꝑegrinus:eger:in carcere
fui:ita in die maligna eruet te dñs. Et vi
de beatitudinẽ tuã: Dñs conseruet
eum. Propheta bñ optat homi intelligẽ
ti sup egenũ ꝛ paupem. Ista optatio ꝓmis
sio est:securi expectãt qui hoc agunt: Do
min⁹ ꝯseruet eũ. Et viuificet eũ. Quid
est:conseruet eum ꝛ viuificet eu3? Quo ꝑ
tinet viuificet eum? Ad futuram vitã: Ui
uificat enim qui mortuus erat. Nunquid
aũt põt mortu⁹ intelligere sup egenũ ꝛ pau
perem. Sed viuificationẽ nobis illã ꝓmit
tit de qua dic Apls: Corp⁹ quidẽ mortu
um ꝓpter peccatũ:spũs aũt vita est ꝓpt iu
sticiã. Si aũt qui suscitauit christũ a mor
tuis:habitat in vobis q̃ suscitauit christũ a
mortuis:viuificabit:ꝛ mortalia corꝑa vr̃a
ꝓpter inhabitantẽ spiritũ ei⁹ in vobis. Hec
est ergo viuificatio q̃ ꝓmittit intelligẽti su
per egenũ ꝛ paupem. Sed q2 dicit Aplus
ad Timotheũ. Promissionẽ habẽs vite ꝑ
sentis ꝛ future:ne putarẽt illi qui intelligũt
sup egenũ ꝛ paupem:recipiẽdos quidem
se esse in celũ: sed negligi in terra:ꝛ nõ spe
rarent nisi qđ futuꝝ est in eternũ:qđ aũt ad
presens est putarẽt deũ nõ curare in sanct
ꝛ fidelibus suis:at vbi dixit qđ maxie ex
pectare debem⁹:dñs ꝯseruet eũ ꝛ viuificet
eum:respexit ad istã vitam. Et beatum
inquit:faciat eum in terra: Erige ergo
oculos in hec ꝓmissa christiana fide:nõ te
deserit deus in terra:ꝛ aliqđ ꝓmittit ĩ celo.
Multi em̃ mali christiani ĩspectatores ephi
meridaꝝ:ꝛ inq̃sitores atq3 obẜuatores tẽ
porũ ꝛ dierũ:cum ceperint ibi obiurgari a
nobis:vel a quibusda3 bonis meliorib⁹ q3
christianis:q̃re ista faciũt:respõdẽt: Hec ꝑ
pter tp̃s hoc necessaria sunt:christiani aũt
sum⁹ ꝓpter vitã et̃nã. Propterea in christũ
credim⁹ vt det nob vitã et̃nã. nã vita ista tẽ
poralis in qua versamur ad curã ipsius nõ
ꝑtinet: Relinquit vt h breuiter dicãt:vt ꝑ
pter vitã eternã deus:et ꝓpter vitã ꝑsen
tem diabol⁹ colat. Respõdet illis ipe chri
stus: Nõ potest duob⁹ dñis seruire:ꝛ ali
um colis ꝓpter id quod expectas in celo:ꝛ
aliu3 colis propter id qđ expectas ĩ terra:
quanto meli⁹ vnũ colis q̃ fecit celũ ꝛ terrã?
Qui curauit vt esset terra:imaginẽ suã nõ
negligit in terra. Ergo ꝯseruet eũ dñs ꝛ vi
uificet eũ intelligẽtẽ sup egenũ ꝛ paupem:
Insup q̃uis in eternũ viuificet:beatũ faci
et eũ in terra. Et nõ tradat eũ in ma
nus† inimici eius. Inimic⁹ ille diabo   Alia lra. † inimicoꝝ.
lus est. Nemo attendat inimicũ suũ homi
nem:qñ audit verba ista. Iam forte de vi
cino suo cogitabat:de illo qui cũ illo litem
in foro habebat:de illo qui illi vult aufer
re possessionem:qui illum vult premere vt
vendat illi domum suam: Nolite ista cogi
tare: sed illum inimicũ cogitate:de quo di
cit ipe domin⁹: Inimicus homo hoc fecit.
Ipse est enim qui suggerit vt ꝓpter res ter
renas colatur:quia nõ potest euertere no
men christianũ inimicus iste. Uidet eni se
victum fama ꝛ laudibus christi. Uidet in
eo quod occidit martyres christi:illos co
ronatos:ꝛ se triũphatum. Et cepit nõ pos
se hoc persuadere hominibus:quod nihil
sit christus. Et quia vituperando christu3

iam difficile decipit: laudãdo christum co
natur decipe. Antea quid dicebat? Quez
colitis? Iudeum mortuũ: crucifixũ: nulli⁹
momẽti hominẽ: qui non potuit a se mortẽ
depellere? Ubi ĩ noĩe ei⁹ vidit currere ge
nus humanũ: vidit qꝫ in noĩe crucifixi tẽ
pla subuertũtur: idola frangũtur: sacrificia ex
tinguũtur: ⁊ hec oĩa p̃dicta in ꝓphetis attẽdũ
tur: ab hoĩb⁹ admiratiõe stupẽtib⁹ ⁊ clau
dentib⁹ iã ora aduersus vituperationẽ chri
sti: induit se laudibus christi: ⁊ cepit a fide
alio mõ defrere. Magna lex ẽ christiana:
potens lex illa diuina ineffabilis: sed q̃s il
lam implet? Impletur hoc in noĩe saluatoris
nr̃i: cõculcãtis leonẽ ⁊ draconẽ. Apte re
prehẽdẽdo fremebat leo: astute laudando
insidiatur draco. Ueniãt ad fidẽ q̃ dubitãt:
nõ dicãt q̃s hoc iplet: Si de virib⁹ suis p̃su
mũt nõ iplebũt. Presumẽdo d̃ gr̃a dei cre
dãt: p̃sumẽdo veniãt: adiuuãdi veniãt nõ
iudicãdi. Uiuũt oẽs fideles ĩ noĩe christi:
quisq̃ ꝓ gradu suo implẽs p̃cepta christi:
siue cõiuges: siue celibes ⁊ virgines. Uiuũt
quãtũ donat dñs eis viuere: neq̃ de suis
viribus presumunt sed nouerunt se in illo
debere gl̃iari. Quid enim habes qd̃ nõ ac
cepisti? Si aũt accepisti q̃d gloriaris quasi
nõ acceperis? Noli dicere mihi: quis illd̃
implet? Ille in me implet qui venit diues
ad pauperem: pauper quidem ad pauperem:
sed plen⁹ ad inanẽ: Hec cogitãs qꝫ intelli
git sup egenũ ⁊ pauperẽ: ⁊ nõ aspernatur pau
pertatẽ christi: intelligat diuitias christi: fit
beat⁹ in terra: ⁊ nõ tradetur ĩ man⁹ ĩimici sui
volẽtis ei p̃suadere vt de⁹ nõ colatur nisi ꝓ
pter celestia: diabol⁹ colatur ꝓpter terrena.
Nõ tradat eũ ĩ man⁹ inimici ei⁹. ¶ Dñs
opẽ ferat illi: Sꝫ vbi? Forte in celo: for
te in vita eterna: vt restet colẽdus diabol⁹
ꝓpter inopiã terrenaꝝ: ꝓpter necessitates
h⁹ vite. Absit. Promissionẽ habes vite p̃
sentis ⁊ future: ille ad te venit ĩ terrã p quẽ
factũ est celũ ⁊ terra. Deniq̃ attẽde q̃d di
cat: dñs opẽ ferat illi. Sup lectũ dolo
ris eius: Lectus doloris ĩfirmitates car
nis. Ne dicas nõ possum tenere ⁊ portare
⁊ frenare carnẽ meã: adiuuaris vt possis.
Dñs opẽ ferat tibi sup lectuꝫ doloris tui.
Portabat te lectus: nõ tu portabas lectũ:
sed paliticus int⁹ eras: adest q̃ dicat tibi:
tolle grabatũ tuũ ⁊ vade in domũ tuã. Do
min⁹ opẽ ferat illi sup lectũ doloris ei⁹. Et
ad ip̃m dñm ꝯuertit se: tanq̃ q̃reret. Qua
re ergo cũ opẽ ferat nobis de⁹: tãta mala pa

timur in ista vita: tãta scãdala: tãtos labo
res: tantã inq̃etudinẽ carnis ⁊ seculi? Con
uertit se ad deũ: ⁊ tanq̃ ꝯsiliũ medicĩe eius Alia lr̃a.
nobis exponẽs. † Totũ stratũ ei⁹: inq̃t: † Uniuersũ.
† vertisti in infirmitate eius. Quid † versasti.
est totũ stratũ eius vertisti ĩ infirmitate ei⁹?
Per stratũ intelligitur aliq̃d terrenũ. Oĩs aĩa
infirma in hac vita querit sibi aliq̃d terre
num vbi req̃escat: qm̃ intentionẽ laboris ⁊
mẽtis extẽte in deũ difficile põt ꝑpetuo to
lerare: aliq̃d sibi in terra cõquirit vbi req̃
escat: ⁊ quodãmõ pausatiõe quadã recũ
bat: veluti sunt ista que diligũt ⁊ ĩnocẽtes.
Neq̃ enĩ de cupiditatib⁹ maloꝝ nunc lo
quẽdũ est: quia m̃lti acquiescũt in theatris:
multi acq̃escunt in circo: ĩ amphitheatro:
multi acquiescũt in alea: multi in luxuria
popinaꝝ: multi in libidine adulterioꝝ: m̃l
ti in violentijs rapinaꝝ: multi in dolo ⁊ in
sidijs fraudiũ: Acq̃escunt in his oĩb⁹ ho
mines. Quid est acquiescũt? Delectantur il
lic. Sꝫ remoueam⁹ hec oĩa: ⁊ ad ĩnocẽtem
hoĩeꝫ veniam⁹. Acquiescit ĩ domo sua: in
familia sua: in cõiuge: in filijs: in pauꝑtate
in p̃diolo suo: in nouella manib⁹ suis cõsi
ta in edificio aliquo suo studio fabricato.
Acquiescũt ĩnocẽtes in his: sed tamẽ de⁹
volẽs nos amorẽ nõ habere nisi vite eter
ne: ⁊ istis velut ĩnocentib⁹ delectationib⁹
miscet amaritudĩes: vt ⁊ his patiamur tri
bulationes: ⁊ vniuersum stratũ nr̃m v̄tat ĩ
ĩnfirmitate nr̃a. Uniuersuꝫ stratũ eius ver
tisti in infirmitate eius. Nõ hoc cõqueratur
qñ in his q̃ ĩnocenter habꝫ: patitur aliq̃s tri
bulationes: Docetur amare meliora p ama
ritudinẽ inferioꝝ: ne viator tendẽs ad pa
triam: stabulũ amet ꝓ domo sua. Uniuer
sum stratũ eius vertisti in infirmitate eius.
Sꝫ quare iste? Quia flagellat omnẽ filiuꝫ
quẽ recipit. Quare ista? Quia peccãti ho
mini dictũ est: In labore vult⁹ tui edes pa
nẽ tuũ. Ergo qꝫ correptiões istas in quib⁹
vniuersum stratũ nr̃m vertitur in infirmitate
nostra: agnoscere debet homo ꝓpter p̃ctã
se pati: cõuertat se ⁊ dicat qd̃ seq̃t. ¶ Ego
dixi dñe miserere mei: sana anima
meã qꝫ peccaui tibi. O dñe in tribula
tionib⁹ meis me exerces: flagellãdõ iudi
cas oẽꝫ filiũ quẽ receptur⁹ es: q̃ nec vnico
pepcisti. Ille quidẽ sine pc̃õ flagellat⁹ ẽ:
Ego aũt dico: miserere mei: sana aĩaꝫ meã
qꝫ peccaui tibi. Si sectus est qui putredi
nẽ nõ habebat: si medicina ip̃a nr̃a ignem
medicinalẽ nõ respuit: patienter ferre debe

mus vrentē medicū ꝛ secantē: id est oībus
tribulationibꝰ nos excercentē ꝛ a pctō sa
nātem. Plane cōmittamꝰ nos medici ma
nui: nō eñ errat vt sanū ꝑ putre secet. No
uit qđ inspicit: nouit vitiū qꝛ ipse fecit natu
ram: qđ ipe nō ꝯdidit qđ de nostra cupidi
tate accessit discernit: Scit se sano homini
ꝓceptū dedisse: ne languorē incurreret: di
xisse in paradiso: hoc māduca: ꝛ hoc noli.
Nō audiuit sanus medici ꝓceptum: vt nō
caderet: audiat vł egrotus vt surgat: Ego
dixi dñe miserere mei: sana aīam meaꝫ: qꝛ
peccaui tibi. In factł meis: in peccatis me
is nō accuso fortunā: nō dico hoc mihi fe
cit fatū: non dico: adulterū me fecit venus
ꝛ latronē me fecit mars: ꝛ auaꝝ me fecit sa
turnꝰ: Ego dixi dñe miserere mei: sana ani
mā meā: qꝛ peccaui tibi. Nunqđ hoc chri
stus? Nūqđ hoc caput illud nřm sine pec
cato? Nūqđ ille qui ea q̄ nō rapuit exolue
bat? Nūqđ ille solus ī mortuis liber? Liber
eñ ī mortuis: qꝛ sine pctō: qꝛ oīs q̄ fac̄ pec
catū seruꝰ ē pcti. Nūqđ ergo ipse: imo ipse
ex membris suis: qꝛ vox mēbroꝝ ipsiꝰ vox
ipiꝰ: qꝛ ꝛ vox capitis nři vox nostra? In il
lo eni eramꝰ: qñ dic̄: Tristis est aīa mea vs
q3 ad mortē. Nō eñ timebat mori: qui ve
nerat mori: aut recusabat mori: qui pote
statem habebat aīam suā ponēdi: ꝛ pote
statem habebat iterū sumēdi eā. sed loque
banť mēbra in capite: ꝛ loq̄batur caput ꝓ
mēbris: In illo ergo vocē nřam inuenimꝰ:
sana aīaꝫ meā qñ peccaui tibi. In illo eñ
eramꝰ cū dixit: deus meus deus meꝰ vt qđ
me dereliquisti? In ipo eñ psalmo vbi ī ca
pite hic versus est: ꝯseq̄nter dicit: verba de
lictoꝝ meoꝝ. Quoꝝ delictoruꝫ in illo: nisi
qꝛ vetus homo noster simul crucifixꝰ est cū
illo: vt euacuaret corpꝰ peccati: ꝛ vltra nō
seruiamus pctō? Ad illū ꝛ in illo dicamus:
Ego dixi dñe miserere mei sana aīam meā
quia peccaui tibi. ¶ **Inimici mei dixe
runt mala mihi: qñ morieť ꝛ ꝑibit
nomē eius?** Iam ista diximꝰ: ꝛ hic cepi
mus: vt ꝛ alia dicamꝰ. Nō opus est itera
re: quod tam recēti sermone ipressū est au
ribus ꝛ cordibꝰ vestris. ¶ **Et † ingredie
bať vt † videret:** Qđ passꝰ ē christꝰ: pa
tiť eccłia: qđ passuꝫ est caput patiunť ꝛ mē
bra. Nūqđ eñ ſuꝰ ē maior dño suo: aut di
scipulus sup magistrū? Si me inq̄t ꝑsecuti
sunt ꝛ vos ꝑsequenť. Si patrēfamilias be
elzebub vocauerūt: quātomagis domesti
cos eius. Ingrediebāť vt videret. Judas

Alia lra.
† si egredie
batur
† vt videret

ille ad caput nostrū erat: ad caput nostrū
ingrediebať vt videret: id est vt exploraret
vt nō haberet qđ crederet: sed vt inueniret
quod proderet. Ecce igrediebať ille vt vi
deret: ꝛ hoc exemplū in capite nřo ꝓposi
tum est: Quid illa mēbra post assumptio
nem capitis nostri? Nōne dicit Apłs pau
lus ꝓpter subintroductos falsos fratres: q̄
subintroierūt ꝓsculctare libertatem nřam?
Ergo ꝛ isti ingrediebanť vt viderēt. Sunt
eni hypocrite simulatores mali: adiūgētes
se ficta caritate: captantes oēs motus: oīa
verba sanctoꝝ: in omnibꝰ laq̄os inquiren
tes. Et quid illis fit? Videte quid sequiť.
Vana † locuti est cor † eoꝝ. Id est lo
quunť quasi ficta dilectione. Vanū est qđ
loquunť: verū nō est: solidū non est. Et qꝛ
captāt vñ inueniāt accusationē: quid ait:
† **Cōgregauerūt iniquitatem sibi.**
Parātes enim calūnias inimici: quasi ma
gni sibi videnť: qꝛ hñt qđ accusent. Sibi
cōgregauerūt iniquitatē. Sibi inq̄t nō mi
hi. Quō iudas sibi nō christo: sic ꝛ simula
tores ecclesie sibi nō nob: qꝛ de illis ꝛ alibi
dicitur: ꝛ mētita est iniq̄tas sibi. Cōgregaue
runt iniquitatē sibi: ꝛ quia intrauerūt vt vi
derēt. ¶ † **Egrediebanť foras: ꝛ † loq̄
bātur:** Ille qui intrauit vt videret: egre
diebať foras ꝛ loquebať. Vtinā intꝰ esset ꝛ
vera loqueret: nō exiret foras vbi falsa lo
quiť. Traditor est ꝛ ꝑsecutor est: egressus
foras loquiť. Si ad mēbra christi ꝑtines:
veni introeas ad caput. Tolera zizania si
triticū es: tolera paleam si frumentum es:
tolera pisces malos intra retia si pisc̄ bo
nus es. Quare ante tps vētilationis auo
lasti? Quare añ tps messis etiā frumēta era
dicasti tecū? Quare anteq3 ad litꝰ venires
retia dirupisti. Egrediebanť foras ꝛ loque
bātur. **In idipm.** ¶ **Aduersū me su
surrabāt oēs inimici mei:** Aduersuꝫ
me oēs in idipm: q̄nto meliꝰ mecū ī idipm
Quid ē aduersū me ī idipm? Vno ꝯsilio:
vna ꝯspiratione. Christꝰ ergo loquiť eis:
ꝯsensistis aduersū me: ꝯsentite mihi. Quid
aduersuꝫ me: quare nō mecum? Idipm si
semp haberetis: nō vos in scismata diui
deritis. Apłus eñ dic̄: Obsecro vos frēs:
vt idipm dicatis oēs: ꝛ nō sint in vob scis
mata. In idipm aduersum me susurrabāt
oēs inimici mei. **Aduersū me cogita
bant mala mihi.** Sibi potiꝰ: qꝛ cogre
gauerūt iniq̄tatē sibi. Sꝫ ideo mihi: quia
ex aīo suo pēdēdi sūt. Nō eni qꝛ nihil face

Alia lra.
† loq̄bať
† eius

Alia lra.
† Cōgregau

Alia lra.
† egrediebať
† loquebatur

re potuerunt: nihil facere voluerunt. Naz et diacbolus christum extinguere concupiuit: et Judas christum occidere voluit. Occiso aũt christo ⁊ resurgẽte: nos viuificati sum⁹: diabolo aũt ⁊ iude merces male volũtatis reddiẗ: nõ nr̃e salutis. Nã vt nouerinis ex aĩo quẽq3 pẽdendũ ad retributionẽ vel p̃mij vel pene: inuenim⁹ hoĩes bonũ dixisse cuidã: ⁊ tale bonũ q̃le nos optam⁹: ⁊ tñ maledicos appellatos: qñ a ceco illo quõdã iã illũinato: ⁊ corpe ⁊ corde ꝯuicebãẗ iudei: vidẽtes corpore ⁊ corde ceci. Ait illis idẽ iã vidẽs: Nunq̇d ⁊ vos discipuli ei⁹ vult⁹ esse? Et illi iq̇t euãgelista: maledixerũt ei dicẽtes: tu sis discipulus eius. Hoc nobis oĩb⁹ eueniat quod ille maledicendo dixerũt. Maledictio ista appellata est ex maliuolo errore dicentiũ: nõ ex aliq̃ malo verbor̃. Quo aĩo dixerit: nõ qd̕ dixerit attẽdit: qui eos maledixisse narrauit: Aduersũ me cogitabãt mala mihi. Et que mala christo: q̃ mala ĩ martyrib⁹? Oĩa ĩ bonũ vertit de⁹. ¶ Verbũ iniquũ †dispo suerũt †aduersus me: Quale verbũ iniquũ? Jpm caput attẽde. Occidam⁹ eum: ⁊ nr̃a erit hereditas: Stulti quõ vestra erit hereditas: q2 occidistis eũ? Ecce ⁊ occidistis eũ: ⁊ vr̃a nõ erit hereditas. Nũq̇d q̇ dormit nõ adijciet vt resurgat. Qñ vos exultastis occidisse eũ: ille dormiuit. Dicit eñ in alio psalmo. Ego dormiui. Jlli seuierũt ⁊ occidere voluerũt: ego dormiui. Nã si noluissem: nõ dormissẽ. Ego dormiui: q2 p̃tãtem habeo ponẽdi aĩam meã: ⁊ p̃tãtẽ habeo iterũ sumẽdi eã. Ego dormiui ⁊ somnũ cepi: ⁊ exurrexi: Seuiãt ergo iudei: terra tradaẗ in man⁹ impij: caro permittaẗ in manib⁹ p̃sequẽtiũ: suspẽdãt in ligno: clauis trãsfigãt: lãcea p̃fodiãt: nũq̇d qui dormit nõ adijciet vt resurgat? Ut q̇d dormiuit? Qua adam forma erat futuri: et Adaz dormiuit: qñ de latere ei⁹ Eua facta est. Adã in figura christi: Eua in figura ecclesie: vñ est appellata mater viuor̃z. Qñ fabricata ẽ Eua? Dũ dormiret Adã. Qñ de latere christi sacramẽta eccl̃ie p̃fluxerũt? Cũ dormiret in cruce. Nũq̇d q̇ dormit nõ adijciet vt resurgat? Et vñ dormiuit? Exillo q̇ ingressus est vt videret: ⁊ ꝯgregauit iniquitatẽ sibi. ¶ †Ecce eñ homo pacis mee in †quẽ speraui: q̇ edebat panes meos †ampliauit sup me †calcaneum. Erexit sup me pedẽ: ꝯculcare me voluit. Quis ẽ iste hõ pacis ipsi⁹? Judas.

Alia l̃ra. †psi: merunt †aduersũ

Alia l̃ra. †Etenim †quo. †magnificauit †supplãtatõz.

Et ĩ illũ christus sp̃auit: q2 dixit: in quẽ speraui. Nõne illũ ab initio nouerat? Nonne añq̃3 nasceret futurũ sciebat? Nõne oĩbus discipulis suis dixerat: Ego vos duodecim elegi: ⁊ vn⁹ ex vobis diabol⁹ ẽ? Quõ ġ in illũ sperauit: nisi q2 in mẽbris suis ip̃e est: ⁊ qd̕ m̃lti fideles de iuda sperauerũt: hoc in se trãsfigurauit dñs. Qñ eñ videbãt iudã multi qui crediderũt in christũ ambulare int̃ duodecim ap̃los: sp̃rabãt in illũ aliq̇d q2 talis erat q̃les ⁊ ceteri. Christ⁹ eñ q2 in mẽbris suis erat hoc sperãtib⁹: quõ in illis est esuriẽtib⁹ ⁊ sitientib⁹: quõ dixit: esuriui: sic dixit speraui. Proinde sic hic illi dicam⁹: dñe quãdo sperasti: quõ illi dictũ est: dñe qñ esuristi. quõ nobis ibi dixit: cum vni ex minimis meis fecistis mihi fecistis: sic potest dicere: cum vnus ex minimis meis sperauit ego speraui. In quem sperauit? Homo pacis mee in quẽ speraui: qui edebat panes meos. Quomodo ip̃m oñdit ĩ passione de ist̃ v̇bis p̄phetie. Per buccellam illũ designauit: vt appareret de illo dictũ: qui edebat panes meos. Rursus qñ venit vt traderet eũ: osculũ illi dedit: vt appareret de illo dictũ: hõ pacis mee. ¶ Tu aũt dñe miserere mei: Hoc ex forma serui: hoc ex p̃sona inopis ⁊ paupis. Beatus eni q̇ ĩtelligit sup egenũ ⁊ paupez. Miserere mei. Et resuscita me ⁊ †reddam †illis. Uidete qñ dictũ ẽ: iã factũ ẽ. Occiderũt eni christũ iudei ne p̃derẽt locũ. Jllo occiso p̃diderũt locũ: eradicato regno dispersi sunt. Suscitat⁹ reddidit illis: reddidit ad admonitionẽ nõdũ ad dãnationẽ. Ciuitas eni illa ĩ q̃ fremuit p̄pl̃s tãq̃3 leo rapiẽs ⁊ rugiens: exclamãs crucifige: crucifige: eradicatis inde iudeis christianos h3: a iudeo nl̃lo ĩhabitaẗ. Plãtata ẽ ibi eccl̃ia christi: vñ eradicate sunt spine synagoge. Pro inde vere ignis eor̃ exarsit: sic ignis ĩ spinis: domin⁹ aũt tãq̃3 lignuz viride erat. Hoc ip̃e ait qñ plãgebãt q̃dã mulieres velut moriturum christum: Nolite flere super me: sed sup vos ip̃as flete. ⁊ sup filios vestros: ex h̃ p̃diceẗ: suscita me ⁊ reddã ill̃. Si eñ ĩ viridi ligno hec faciũt: ĩ arido q̇d fiet? Qñ possit viride lignũ ꝯsumi ab igne spinarũ? Exarserit eñ velut ignis in spinis. Ignis spinas ꝯsumit: ⁊ cuicunq̃3 viridi ligno adhibeẗ difficile accẽdiẗ. Humor eni ligni resistit flãme lente ⁊ marcide: tñ idonee ad ꝯsumẽdas spinas. Et suscita me et reddã illis. Ne forte sane fratres min⁹ po-

Alia l̃ra. †retribuã †eis

tentē filiū q̄ꝫ patrē putetiſ: ex eo q꞉ dixit: ſu
ſcita me: q̄ꝛ ipe ſe ſuſcitare nō poſſit: h̄ enī
ſuſcitauit qḋ mori poterat: id eſt caro mor
tua eſt: caro ſuſcitata ē. Ne tn̄ puteł q꞉ de
us pr̄ chriſti potuit ſuſcitare chriſtū: id eſt
carnē filij ſui: ⁊ ipe chriſt⁹: cū v̄bum ſit dei
equale pr̄i: nō poterat carnē ſuā ſuſcitare:
audite ex euāgelio: Soluite tēplū h̄: ⁊ i tri
duo ſuſcitabo illḋ. Hoc aūt euāgeliſta ne
etiā inde dubitarem⁹: dicebat inq̄t ḋ tēplo
corpis ſui. Et reſuſcita me ⁊ reddam illis.
In hoc cognoui qm̄ voluiſti me: qm̄ nō gaudebit inimic⁹ meus ſup me. Quia gauiſi ſūt iudei: qn̄ viderūt chri
ſtū crucifixū: iplesse ſe arbitrati ſūt volūta
tē nocēdi: effectū fruct⁹ ſeuicie ſue. Uide
rūt xp̄m i cruce pēdētē: agitauerūt caput: ſi
fili⁹ dei ē deſcēdat ḋ cruce. Nō deſcēdebat
q̇ poterat: nō potētiā demōſtrabat: ſ; patien
tiā docebat. Si eīm h̄ illꝭ dicētib⁹ ḋ cruce de
ſcēderet: q̄ſi iſultātib⁹ ceſſiſſe videreť: ⁊ vi
ctus opprobria tolerare nō potuiſſe crede
reť: magꝭ māſit i cruce illꝭ iſultātib⁹: fix⁹ illis
nutātib⁹. Jō eni ⁊ caput agitabant: q꞉ ṽo
capiti nō iherebāt. Docuit nos plane ille
patientiā. Nā qḋ ē forti⁹ fecē q̇ noluit face
re qḋ iudei ꝓuocabāt: Maius eſt eīm potē
tius de ſepulchro ſurgere: q̄ꝫ ḋ cruce deſcē
dere. Qm̄ nō gaudebit iimic⁹ me⁹ ſup me.
Gauiſi ſūt ḡ tūc: reſurrexit chriſt⁹: glificat⁹
eſt chriſt⁹. Uidēt mō in noīe ipſi⁹ ꝯuerti ge
n⁹ hūanū: nō iſultēt: mō caput agitēt: imo
iā caput figāt: aut ſi agitāt caput: ſtupen
do ⁊ mirādo agitēt. Nō eīm dicūt: nunq̇d
forte ille ē quē dixerūt Moyſes ⁊ ꝓphete:
De illo eīm dixerūt. Sic ouis ad imolandū
duct⁹ ē: ⁊ ſic agn⁹ corā tōdente: ſe ſine vo
ce: ſic nō aperuit os ſuū: vulnerib⁹ ei⁹ ſana
ti ſum⁹. Uidem⁹ eni: q꞉ crucifix⁹ iſte ducit
poſt ſe gen⁹ hūanū: ⁊ ſine cā dixerūt pr̄es
nr̄i: occidam⁹ eū: ne ſeculū poſt illū pergat.
Forte nō poſt eū pgeret: ſi nō eſſet occiſuſ.
In h̄ cognoui qm̄ voluiſti me: qm̄ nō gau
debit inimic⁹ me⁹ ſup me. Me aūt propter inocentiā meā ſuſcepiſti. Uere
ꝓpt inocētiā: ꝓpt itegritatē ſine pctō: red
ditōeʒ ſine ḋbito: flagella ſine merito: ꝓpt
inocētiā meā ſuſcepiſti me. Et cōfirmaſti me in cōſpectu tuo ieternū. Cōfir
maſti me i eternū: infirmaſti ad tp̄s. Cōfir
maſti in ꝯſpectu tuo: infirmaſti in cōſpectu
hoīm. Quid ḡ: Laudes illi: glīa illi. Benedict⁹ dn̄s de⁹ iſrael. Jlle eſt eni de⁹
iſrael: de⁹ nr̄: deus Jacob. de⁹ minorꝭ filij:
de⁹ minoris ppłi. Nemo dicat: de iudeis h̄
dixit: Nō ſū ego iſrł. Magis iudei nō ſūt
iſrael. Maior enim filius: ipſe eſt ppłs re
probat⁹: mior ppłs dilectus. Maior ſuiet
minori: mō impletū eſt: mō fr̄es nobis ſer
uiūt iudei: tāq̄ꝫ capſarij nr̄i ſūt: ſtudētibus
nobis codices portāt. Audite in q̄ nobis
iudei ſeruiūt: ⁊ nō ſine cā. Cayn ille frater
maior q̇ occidit miorē fratrē accepit ſignū
ne occideretur: id eſt vt maneat ipe ppłs.
Apḋ illos ſūt ꝓphete ⁊ lex: in qua lege ⁊ in
quib⁹ ꝓphetis chriſt⁹ p̄dicat⁹ eſt. Qn̄ agi
m⁹ cū paganis: ⁊ oſtendim⁹ h̄ euenire mō i
eccłia xp̄i: qḋ an̄ p̄dictū ē de noīe xp̄i: ḋ ca
pite ⁊ corpe xp̄i: nep utēt nos finxiſſe illas
p̄dicatiōes: ex his reb⁹ q̄ acciderūt q̄s exiſti
mant nos ꝯſcpſiſſe quaſi future eēnt: ꝓfe
rim⁹ codices iudeoꝝ. Nempe iudei inimici
nr̄i ſūt: de chartꝭ inimici ꝯuincit aduerſari⁹.
Oīa eni dn̄ſ diſtribuit: oīa ꝓ ſalute nr̄a or
dinauit. Predixit an̄ noſ: ipleuit h̄ tpe nr̄o.
Et q̇ nōdū: impleuit: impleturus eſt: Jta
tenem⁹ redditorē: vt credam⁹ debitorem.
Quia ⁊ illa q̄ nōdū dedit: dabit. Sicut ea
q̄ nōdū dederat: dedit. Si q̇s ꝓbare vult
vbi ſint ſcripta: legat Moyſen ⁊ ꝓphetas.
Si aliq̇s ꝯſtrepit inimic⁹ ⁊ dic: vos vob ꝓ
phetias finxiſtꝭ: ꝓferanť codices iudeoꝝ:
q꞉ maior ſuiet miori. Jbi legāt iſta p̄dicta
q̄ mō videm⁹ impleta: ⁊ dicam⁹ oēs: Benedict⁹ dn̄s deus iſrael. A ſeculo ⁊ in ſeculū: ⁊ dicet omnis ppłs fiat fiat. Alia lr̄a. nō

Explicit Tractatus de pſ̄. XL
Incipit Tractatus de pſ̄. XLI

Prefatio.

Olim eſt vt deſiderat aīa nr̄a in ver
bo dei gaudē vobiſcū: ⁊ i illo vos
ſalutare q̇ eſt nr̄m adiutoriū ſalutare. Qḋ
ḡ dn̄s dat audite p nos: ⁊ i illo exultate no
biſcū i ſmōe ei⁹: ⁊ i veritate ⁊ i caritate ei⁹.
Pſalmū eni ſuſcepim⁹: ḋ q̄ loq̄ndū ē vob
cōgruū deſideriū noſtruz. Cepit enim iſte
pſalm⁹ a ſancto quodā deſiderio: ⁊ ait qui
ſic cantat.

Expoſitio pſalmi.

Queadmodū deſiderat ceruuſ ad fontes aquaꝝ: ita deſiderat aīa mea ad te deus.
Quis ḡ ē qui ſic cātat: Si volum⁹ nos ſu
mus. Et q̇d q̄ras extra q̇s nā ſit: cuʒ in tua
ptāte ſit eſſe qḋ querit. Tn̄ nō vn⁹ hō eſt: ſ;
vnū corp⁹ eſt. Corp⁹ aūt chriſti eccłia eſt:
Nec i oīb⁹ q̄ itrāt eccłiam iueniť tale deſi
deriū: ſ; tn̄ q̇cūq̄ꝫ ſuauitatē dn̄i guſtauerūt:
⁊ qḋ eis ſapit agnoſcūt in cātico: nō putēt

se solos ee̅: ſʒ talia ſemīa ſparſa credant in
agro dn̄ico. toto orbe t̄rar̄: et cuiuſdā vni
tatꝭ chriſtiane ee̅ vocē hāc. Queādmodū
deſiderat ceruus ad fōtes aq̄r̄: ſic deſide-
rat aīa mea ad te deꝰ. Et q̄dē nō male itel-
ligit vox eſſe eoꝝ qui cū eēnt cathecumini:
ad grām ſancti lauacri feſtināt. Vn̄ ꝛ ſolē-
niter cantat hic pſalmꝰ: vt ita deſiderēt fō-
tē remiſſiōis pctōꝝ: queādmoduʒ deſide-
rat cerūꝰ ad fōtes aquaꝝ. Sit hoc. Habe-
atqꝫ locū intellectꝰ iſte in eccl̄ia ꝛ veracem
ſolēnē. Verūtn̄ frēs: videt mihi etiā in ba-
ptiſmate fidelibꝰ nōdū eſſe ſatiatū tale de-
ſideriū: ſʒ fortaſſis ſi norūt vbi pegrinat: et
quo eis trāſeundū ſit: etiā ardētius inflam
mant. Deniqꝫ titulꝰ eiꝰ eſt. In fine in
tellectꝰ filiis chore. Pſalmꝰ. Fili-
os chore iuenimꝰ in aliis pſalmoꝝ titulis:
ꝛ iā tractaſſe nos meminimꝰ: et locutos ee̅
quid ſibi hoc nomē velit. Ita tn̄ nūc com-
memorādꝰ eſt iſte titulꝰ: vt nō nobis quaſi
p̄iudicet qđ iā dixīmꝰ: vt deinceps n̄ dica-
mus. Nō eni vbicūqꝫ diximus oēs affue-
rūt. Chore aliqs hō fuerit ſic fuit: habuerit
qꝫ filios qui appellarent filii chore: nos tn̄
arcanū ſacramēti ſcrutemur: vt nomē h̄ in
myſterio qđ grauidū ē pariat. Magni eni
ſacramēti res eſt: vt chriſtiani appellent fi-
lii chore. Vn̄ filii chore: filii ſpōſi: filii chri
ſti. Dicunt eni chriſtiani: filii ſpōſi. Qua-
re ḡ chore chriſtꝰ? Quia chore interp̄tatur
caluaria. Multo remotiꝰ eſt h̄. Querebā
q̄re chore chriſtꝰ: intētius q̄ro quare chri-
ſtus ad caluariā ptinere videat. None iaʒ
occurrit in loco caluarie crucifixus? Oc-
currit oīno. Ergo filii ſpōſi: filii paſſiōis il-
lius: filii redēpti ſanguie illiꝰ: filii crucis il-
lius portātes in frōte qđ inimici i loco cal
uarie fixerūt: appellant filii chore: illis can
tat iſte pſalmus. Intellectu excitemur: ꝛ ſi
nobis cantat: intelligamꝰ. Qđ intellecturi
ſumꝰ? In quē intellectū pſalmꝰ iſte cātat?
Audeo dicere: Inuiſibilia aūt eiꝰ a creatu
ra mūdi p ea q̄ facta ſūt itellecta ꝯſpiciūt.
Eya frēs auiditatē meā capite: deſideriuʒ
h̄ mecū cōicate: ſil amemꝰ: ſil in hac ſiti ex
ardeſcamꝰ: ſimul ad fontē itelligēdi curra-
mus. Deſideremus ergo velut ceruꝰ fon-
tem: excepto illo fonte quē ꝑpter remiſſio-
nē pctōꝝ deſiderāt baptiſādi: ꝛ iā baptiſa-
ti deſideremꝰ illū fontem: de quo ſcriptura
alia dicit: Qm̄ apud te eſt fons vite. Ipſe
eni fons ꝛ lumē eſt: qm̄ in lumie tuo vide-
bimꝰ lumē. Si ꝛ fons eſt: ꝛ lumē eſt: merito

ꝛ intellectꝰ eſt: qꝛ ꝛ ſatiat aīam auidā ſitien
di: ꝛ oīs qui itelligit luce quadā nō corpo-
rali: nō carnali: nō exteriore: ſʒ iteriore illu
ſtrat. Eſt ḡ frēs q̄dā lux intꝰ: quā nō habēt
qui nō intelligūt. Vn̄ iā eos qui deſiderāt
hūc fontē vite: ꝛ inde aliq̄d carpūt: alloq̄t
Apl̄s obſecrās ꝛ dic: Ut nō iā ambuletꝭ ſi
cut ꝛ gētes ambulāt in vanitate mētis ſue:
obſcurati itelligētia: alienati a via dei: per
ignorantiā q̄ eſt in illis ꝑpter cecitatē cor-
dis ipoꝝ. Si ergo illi obſcurati ſūt itelligē-
tia: id eſt qꝛ nō intelligūt obſcurant: ergo
qui intelligūt illumināt. Curre ad fontes:
deſidera aquaꝝ fontes. Apud deū ē fons
vite: ꝛ inſiccabilis fons: in illiꝰ luce lumen
inobſcurabile. Lumē h̄ deſidera: quēdam
fontē: quoddā lumē: quale nō norūt oculi
tui: cui lumini vidēdo oculꝰ interior p̄pa-
rat: cui fonti hauriēdo ſitis interior inarde
ſcit. Curre ad fontē: deſidera fontē: ſed no
li vtcūqꝫ: noli vt qualecūqꝫ aīal currere: vt
ceruus curre. Quid ē vt cerūꝰ? Nō ſit tar-
ditas i currēdo: ipigre curre: ipigre deſide
ra fontē. Inuenimꝰ eni inſigne velocitatis
in ceruo. Sed forte non hoc ſcriptura ſo-
lū nos in ceruo ꝯſiderare voluit: ſʒ ꝛ aliud
audi. Quid aliud eſt in ceruo? Serpentes
necat: ꝛ poſt ſerpentū interemptionē ma-
iori ſiti iardeſcit: ꝑemptis ſerpētibꝰ ad fon
tes acrius currit. Serpētes vitia tua ſunt:
ꝯſume ſerpētes iniq̄tatis: tūc amplꝰ deſi-
derabis fontē veritatis. Auaricia forte in
te tenebroſum aliquid ſibilat: et ſibilat ad-
uerſus verbū dei: ſibilat aduerſus prece-
ptum dei. Et quia tibi dicitur contemne
aliquid ne facias iniquitateʒ. ſi mauis fa-
cere iiquitatē: qꝫ aliquod cōmodū tempo-
rale contemnere: morderi eligꝭ a ſerpente:
qꝫ perimere ſerpentē. Cum ergo adhuc fa-
ueas vitio tuo: cupiditati tue: auaricie tue
ſerpenti tuo: quando inuenio te iſtale deſi
derium quo curras ad fontē aquaꝝ? Qn̄
concupiſcis fontem ſapientie: cum adhuc
labores in veneno malicie? Interfice in te
quicquid contrarium eſt veritati: et cuʒ te
videris tanqꝫ vacare a cupiditatibus per
uerſis: noli remanere quaſi nō ſit quod de-
ſideres. Eſt eni aliquid quo te tollas: ſi iaʒ
egiſti in te: vt non ſit impeditor contra te.
Dicturus eniʒ es forte iam mihi ſi ceruus
es: deus nouit: non me iam auarum: non
me cuiuſqꝫ rem concupiſcere: nō adulterii
cupiditate flagrare: non cuiuſqꝫ odio in-
uidiaqꝫ tabeſcere: et cetera huiuſmodi:

dictur⁹ es nō hēo h̄:ꝛ q̄ris forte vn̄ delecte
ris. Desidera ad fontes aq̄ꝝ: hꝫ de⁹ vn̄ te
reficiat:ꝛ ipleat venientē ad se sitientē p⁹ int-
emptionē serpētiū tāq̄ꝫ velocē ceruū. Est
aliud qđ aīaduertas i ceruo. Tradūt cer-
ui:ꝛ a q̄busdā etiā visi sūt Nō em̄ d̄ illis ta
le aliq̄d scriberet nisi antea videret. Dicū
tur ḡ cerui vl' qn̄ in agmīe suo ambulāt: vel
qn̄ natādo alias terraꝝ ptes petūt: onera
capitū suoꝝ sup seiuicē ponūt:ita vt vn⁹ pce
dat:ꝛ sequūt q̄ sup eū capita ponāt: ꝛ sup
illos alij ꝯseq̄ntes:ꝛ deinde alij donec ag-
mē finiat. Ille aūt vn⁹ q̄ pōd⁹ capitis in p̄-
matu portabat:fatigat⁹ redit ad posterio-
ra:vt ali⁹ ei succedat q̄ portet qđ ille porta
bat:atq̄ꝫ ille fatigationē suā recreet posito
capite:sic ceteri ponebāt. Ita vicissim por
tādo qđ graue ē:ꝛ viā peragūt:ꝛ iuicē nō
deserūt. Nōne q̄sdā ceruos alloq̄t Aplus
dicēs: Inuicē onera vr̄a portare:ꝛ sic ad-
implebitis legē christi: Talis ḡ ceru⁹ in fi-
de ꝯstitut⁹:nōdū vidēs qđ credidit:cupi-
ens intelligere qđ diligit:patit ꝛ ꝯ̄trios:nō
solū ceruos obscuratos i itelligētia: i tene
bris interiorib⁹ ꝯstitutos:vitioꝝ cupidita
te cecatos:insup insultātes ꝛ dicētes homi
ni credēti:ꝛ qđ credit nō ostēdēti:vbi ē de⁹
tu⁹. Quid ḡ iste ceru⁹ fecerit ꝯ̄ h̄ v̄ba au-
diam⁹:vt ꝛ si possum⁹ faciam⁹: Primo ex
p̄ssit sitim suā:quēadmodū inq̄t ceru⁹ desi
derat ad fontes aq̄ꝝ:ita desiderat aīa mea
ad te de⁹. Quid si ceru⁹ ad fontes aq̄ꝝ la-
uādi cā desiderat: Utrū ḡ bibēdi aut lauā

Alia lr̄a. t forte. t fonte.

di nescim⁹:audi qđ seq̄t:ꝛ noli q̄rē. Si
tiuit aīa mea ad deū viuū: Qđ dico
quēadmodū ceru⁹ desiderat ad fōtes aq̄ꝝ
ita desiderat aīa mea ad te de⁹:h̄ dico: siti
uit anima mea ad deū viuū. Quid sitiuit:
Qn̄ veniā ꝛ apparebo an̄ faciē dei
Hoc ē qđ sitio: venire ꝛ apparere. Sitio in
peregrinatione:sitio i cursu: satiabor in ad
uētu. Sꝫ qn̄ veniā: Et qđ cito est deo:tar-
dū est desiderio. Qn̄ veniā ꝛ apparebo an̄
faciē dei: Ex illo desiderio ē ꝛ h̄ ex q̄ clama
bat alibi: Unā petij a dn̄o:hanc req̄rā:vt
inhabitē i domo dn̄i p oēs dies vite mee.
Quare h̄: Ut ꝯtēpler iq̄t d̄lectationē dn̄i.
Qn̄ veniā ꝛ apparebo an̄ faciē dn̄i. Inte-
rim dū meditor:dū curro:dū i via sū:ante
q̄ꝫ veniā:an̄q̄ꝫ appareā. Fuerūt mihi
lachryme mee panes die ac nocte:

Alia lr̄a. t dum.

cū dicit mihi p singlos dies vbi ē
de⁹ tu⁹. Fuerūt mihi inq̄t lachryme mee:
nō amaritudo:h̄ panis suaues erant ipe la
chryme:sitiēs illū fōtē q̄r bibē nōdū poterā
auidi⁹ meas lachrymas mādūcabā. Nō
eni dixit: facte sūt mihi lachryme mee pot⁹:
ne ipas desiderasse videret sic fontes aq̄ꝝ:
h̄ huata illa siti q̄ rapior:huata illa siti q̄ iar
desco ad fontes aq̄ꝝ:panes mihi facte sūt
lachryme mee dum differor: ꝛ vtiq̄ꝫ man
ducādo lachrymas suas:sine dubio plus
sitit ad fōtes. Die q̄ppe ac nocte facti sūt mi
hi lachryme mee panes. Cibū istū q̄ panis
d̄r:die comedūt hoīes:nocte dormiūt:pa
nis lachrymaꝝ ꝛ die ꝛ nocte comedit:siue
totū tp̄s accipias diē ꝛ noctē:siue diē itel-
ligas ꝑ h⁹ seculi ꝓsperitate. noctē v̄o ꝑ h⁹
seculi aduersitate. Siue inq̄t in ꝓsperis re-
bus seculi:siue i aduersis reb⁹ secli:ego de
siderij mei lachrymas fūdo: ego desiderij
mei auiditatē nō desero. Et cū i mūdo bn̄
mihi ē:male ē: an̄q̄ꝫ apparebo an̄ faciē dei.
Quid ḡ dic: Quasi gr̄lari me cogit:si aliq̄
h⁹ secli ꝓspitas riserit:nōne deceptoria ē:
Nōne fluxa:caduca:mortal: Nōne tp̄alis
volatica:trāsitoria: Nōne pl⁹ hn̄s decepti
onis q̄ꝫ dilectatōis: Cur ḡ n̄ ꝛ in ipa fiāt la
chryme mee panes: Si q̄dē ꝛ cuꝫ felicitas
secli circūfulget:q̄ꝫdiu sum⁹ i corpe pegri-
namur a dn̄o:ꝛ d̄r mihi q̄tidie:vbi ē de⁹ tu
us: Quia pagan⁹ si h̄ mihi diceret:n̄ illi et
ego possū dicere:vbi ē de⁹ tu⁹: Deū q̄ppe
suū digito on̄dit. Intēdit em̄ digitū ad ali
quē lapidē ꝛ dic:ecce ē de⁹ me⁹:vbi est de⁹
tu⁹: Cū lapidē irrisero ꝛ erubuerit q̄ demō
strauit:tollit oclm a lapide: suspicit celū:ꝛ
forte i solē digitū intēdēs:iteꝝ dic: ecce de
us me⁹:vbi ē de⁹ tu⁹: Inuenit ille qđ ostēde
ret oculis carnis:ego aūt nō q̄si nō habeo
quē on̄dam:h̄ nō hꝫ ille oclos q̄b⁹ on̄daꝫ.
Potuit em̄ ille oculis corpis sui ostēdere
deū suū solē:q̄b⁹ ego oclis on̄daꝫ solis cre
atorē: Uerūtn̄ audiēdo q̄tidie:vbi ē de⁹ tu
us:ꝛ in lachrymis meis q̄tidiāis past⁹:die
ac nocte meditat⁹ sū:qđ audiui:vbi ē de⁹
tu⁹. Quesiui etiā egoipe deū meū:vt si pos
sem:n̄ tm̄ credere:h̄ aliq̄d ꝛ videre. Uideo
eni q̄ fecerit de⁹ me⁹:nō aūt video ipm deū
meū q̄ fec h̄. Sꝫ qm̄ sic ceru⁹ desiderat ad
fōtes aq̄ꝝ:ꝛ ē apđ eū fons vite:ꝛ i itellectu
scp̄t⁹ ē psalm⁹ filijs chore:ꝛ iuisibilia dei p
ea q̄ facta sūt itellecta ꝯspiciūt:q̄d agā vt i
ueniā deū meū: Cōsiderabo t̄rā facta ē t̄ra
Est mag̃ pulchritudo t̄raꝝ:h̄ hꝫ artificeꝫ.
Magna miracl'a sūt seminū atq̄ꝫ gignētiū:h̄
hn̄t ista oīa creatorē. On̄do magnitudinē
circūfusi maris: stupeo: miror:artificē q̄ro.

Celum suspitio ⁊ pulchritudinē siderꝝ: ad
miror splēdorē solis exercitio diei suffici-
entem: lunā nocturnas tenebras cōsolan-
tem. Mira sunt hec: laudāda sūt hec: vel
etiā stupēda sunt hec. Neqꝫ eni terrena: sꝫ
iā celestia. Nōdū ibi stat sitis mea. Hec mi
ror: hec laudo: sed eū q̄ fecit hec: sitio. Re
deo ad meipm̄: ⁊ qui sim etiaꝫ ip̄e qui talia
quero: pscrutor: iuenio me habere corpus
⁊ animā: vnū qd regā: aliud quo regar: cor-
pus seruire: aīam imꝑare. Discerno aliq̄d
meliꝰ esse aīam qꝫ corpꝰ: ipm̄ qꝫ inq̄sitorēꝫ:
taliū rerꝝ nō corpꝰ: sed aīaꝫ video: ⁊ tn̄ hec
oīa que collustraui ꝑ corpus ea me collu-
strasse cognosco. Terrā laudabaꝫ: oculis
cognouerā. Mare laudabam: oculis co-
gnouerā. Celum: sidera: solē: lunāqꝫ lau-
dabam: oculis cognoueram. Oculi mem
bra carnis sūt: fenestre sunt mentis. Inte-
rior est qui ꝑ has videt: qn̄ cogitatione ali
qua absens est: frustra patēt. Deus meꝰ q̄
fecit hec que oculis video: nō istis oculis
ē inquirēdus. Aliquid etiā ꝑ seipm̄ animꝰ
ipse ꝯspicit: vtrū sit aliq̄d qd nō ꝑ oculos
sentiat quasi colores ⁊ lucē: nō ꝑ aures q̄-
si per canticū ⁊ sonū: non per nares quasi
odorꝫ suauitatē: nō ꝑ palatū ⁊ linguā qua-
si saporē: nō ꝑ totū corpꝰ quasi duriciaꝫ et
mollicie: rigorē: atqꝫ feruorē: asperitatē: le
nitatēqꝫ ꝑtractem: sed vtrū sit aliquid in-
tus quod videā. Quod intꝰ est videamꝰ:
qd neqꝫ color sit: neqꝫ sonus: neqꝫ odor: ne
qꝫ sapor: neqꝫ calor: aut frigꝰ: aut duricia:
aut mollicies. Dicat ergo mihi: quē colorē
hēat sapiētia: Cū cogitamꝰ iusticiā eiꝰ: qua
intus in ip̄a cogitatiōe pulchritudine frui-
mur. Quid tāqꝫ sonꝰ ad aures: q̄d tāqꝫ va
poreū surgit ad nares: q̄d odori infert: q̄d
manu tractat ⁊ delectat: Et intus est ⁊ pul
chra est: ⁊ laudat: et videt: ⁊ si in tenebris
sunt oculi isti: animꝰ illiꝰ luce ꝑfruit. Quid
est illud qd Tobias videbat: qn̄ videnti fi-
lio cecus ꝯsiliū vite dabat: Est ergo aliq̄d
qd animꝰ ipse corporis dn̄ator: rector: habi-
tator videt: qd nō ꝑ oculos corporis sentit:
nō ꝑ aures: nō ꝑ nares: nō ꝑ palatū: nō ꝑ
corporis tactū: sꝫ ꝑ seipm̄. Et vtiqꝫ melius qd
ꝑ seipm̄: qꝫ qd ꝑ seruū suū ē ꝑsus. Seipm̄
eni ꝑ seipm̄ videt: ⁊ animꝰ ipse vt norit se:
videt se. Sed nec vtiqꝫ videat se corꝑaliū
oculorꝫ: querit auxiliū: imo vero ab oībus
corporis sensibꝰ: tanqꝫ impedientibus ⁊ ꝑ
strepentibus abstrahit se a se: vt videat se
in se: vt nouerit se apud se. Sed nunquid
aliquid tale deus ipsius est: qualis est ani-
mus: Non quidem videri deus nisi animo
potest: nec tamē ita vt animus videri pōt.
Aliq̄d eni querit animꝰ iste quod deus est:
de quo illi nō insultent: qui dicunt: vbi est
deus tuꝰ. Aliquā querit incōmutabilē ve-
ritatem: sine defectu substantiā. Nō est ta-
lis ipse animꝰ: deficit: proficit: nouit: igno
rat: meminit: obliuiscit: modo illud vult:
modo non vult. Ista mutabilitas non ca-
dit in deuꝫ. Si dixero mutabilis est deus:
insultabūt mihi qui dicūt: vbi est deus tu-
us. Querens ergo deum meum in rebus
visibilibus ⁊ corporalibus et non inueni-
ens: querens eius substantiam in meipso:
quasi aliquid sit qualis ego sum: neqꝫ hoc
inueniens: aliquid super animam esse sen-
tio deum meum. Ergo vt eum tangerem. Alia lra.
Hec meditatus sum et effudit sup † recordatꝰ sū.
me animam meam: Quando anima † in.
mea contingeret quod super animā meaꝫ
queritur: nisi anima mea super seipsam ef-
funderetur: Si eni in seipsa remaneret: ni-
hil aliud qꝫ se videret. Et cū se videret: nō
vtiqꝫ deum suum videret. Dicant iam in-
sultatores mei: vbi est deus tuꝰ: dicāt: ego
qꝫdiu nō video: qꝫdiu differor mādūcabo
die ⁊ nocte lachrymas meas. Dicant illi
adhuc vbi est deus tuus: Quero ergo de-
um meuꝫ in omni corpore: siue terrestri: si
ue celesti: ⁊ nō inuenio. Quero substantiā
eius in anima mea: et inuenio. Meditatꝰ
sum tamen inquisitioneꝫ dei mei: et per ea
que facta sunt inuisibilia dei mei: cupiens
intellecta conspicere: effudi sup me animā
meam: et iam non restat quem tangam ni-
si deum meum. vbi enim domus dei mei
super animam meaꝫ. Ibi habitat: inde me
prospicit: inde me creauit: inde me guber-
nat: inde mihi ꝯsulit: inde me excitat: inde
me vocat: inde me dirigit: inde me ducit:
inde me ꝑducit. Ille eni q̄ habet altissimā
in secreto domū: habꝫ etiā in terra taberna
culū. Tabernaculū eiꝰ in terra ecclesia est
adhuc peregrina. Sꝫ hic querendꝰ est: q̄a
in tabernaculo eiꝰ inuenit via qua ꝑuenit
ad domū. Etenim cum effunderem super
me animā meā: ad attingēdum deum me
um: quare hoc feci: **Qm ingrediar in** Alia lra.
locū tabernaculi. Na extra locū taber † transibo
naculi errabo: querens deum meū. Quo-
niam ingrediar in locuꝫ tabernaculi. **Ad
mirabilis vsqꝫ ad domum dei.** In
locū tabernaculi igrediar: admirabilis ta-

bernaculi vsq3 ad domū dei. Jā enī multa
admiror in tabernaclo. Ecce quanta ad-
miror in tabernaculo. Tabernaculū enim
dei i terra: hoīes sūt fideles: admiror in eis
ipsoꝝ mēbroꝝ obsequiū: qꝛ nō i eis regnat
peccatū ad obediendū desiderijs ei⁹: nec
exhibēt mēbra sua arma iniqtatꝭ peccato:
sed exhibēt se deo viuo in bonis opib⁹: aīe
seruiēti deo: mēbra corꝑalia militare admi
ror. Respicio ⁊ ipam aīam obediētē deo:
distribuentē oꝑa act⁹ sui: frenātē cupidita
tes: pellentē ignorantiā: extendentē se ad
oīa asꝑa: ⁊ dura tolerāda: iusticiā ⁊ carita-
tem impendentē ceterꝭ. Miror ⁊ istas vir-
tutes in aīa: sed adhuc in loco tabernacu-
li ambulo. Trāseo ⁊ h̄: ⁊ q̄uis admirabile
sit tabernaculū: stupeo cū ꝑuenio vsq3 ad
domū dei. De qua domo dicit̄ i alio psal-
mo: cū ꝓposuisset sibi q̄ndā durā ⁊ diffici-
lem questionē: quare in hac terra plerūq3
bn̄ ē malis: ⁊ male ē bonis: ait: Suscepi co
gnoscere: hoc labor est ante me: donec eā
in sanctuariū dei: ⁊ intelligā in nouissima.
Ibi est enī fons itellect⁹ in sanctuario dei:
i domo dei. Ibi intellexit iste i nouissima: ⁊
soluit questionē de felicitate iniquoꝝ: ⁊ la-
bore iustoꝝ. Quō soluit? Quia mali cū h̄
differūt̄ ad penas sine fine reseruant̄: ⁊ boni
cū hic laborāt exercent̄: vt in fine heredita
tem cōsequāt̄. Et hoc ille a sanctuario dei
cognouit: in nouissima intellexit: ascēdēs i ta
bernaculū: ꝑuenit in domū dei. Tn̄ dū mi
rat̄ mēbra tabernaculi: ita ꝑduct⁹ est ad do
mū dei: ꝑcepit q̄ndā dulcedinē seq̄ndo ite
riorē nescio quā ⁊ occultā voluptatē tāq3
de domo dei tonaret suauiter aliqđ orga-
nū. Et cū ille ambularet i tabernaculo au-
dito quodā interiore sono duct⁹ dulcedīe
sequēs qđ sonabat: abstrahēs se ab omni
strepitu carnis ⁊ sanguinis: ꝑuenit vsq3 ad
domū dei. Nā viā suā ⁊ ductū suū sic ipe
cōmemorat: quasi diceremus ei. Miraris ta
bernaculū in hac terra: quō ꝑuenisti ad se
cretū dom⁹ dei? ¶ In voce: inquit: exul
tationis ⁊ cōfessiōis: soni festiui-
tate celebrantis. Festa cū hic homines
celebrāt: sue luxurie ꝯsuetudinē habēt cō-
stituere organa añ domos suas: aut pone
re symphoniā: vel quecunq3 musice ad lu
xuriā seruiētia: ⁊ illiciētia: ⁊ vbi audita fu
erint hec: quid dicimus q̄ transim⁹? Quid
hic agit̄? Et respōdet̄ nobis: aliqua esse fe-
sta. Natalicia inquit celebrāt: nuptie hic
sunt vt nō videant̄ inepta illa cantica: sed

Alia lra. i son⁹ epulāt.

excuset̄ festiuitate luxuria. In domo dei fe
stiuitas sempiterna est. Nō enī aliquid ibi
celebratur ⁊ trāsit. Festū sempiternū: cho-
rus angeloꝝ. vultus presens dei: leticia si
ne defectu. Et dies hic festus ita est: vt nec
aperiatur initio: nec fine claudat̄. De illa
eterna ⁊ ꝑpetua festiuitate: sonat nescio q̄d
canorū ⁊ dulce auribus cordis: si nō ꝑstre
pat mūd⁹. Ambulāti in h̄ tabernaculo ad
mirabili dei: ⁊ miracula dei in redēptōne fi
deliū consideranti: mulcet aurē sonus fe-
stiuitatꝭ illius: ⁊ rapit ceruū ad fontes aq̄ꝝ.
Sed quia fratres: q̄3 diu sumus in corꝑe h̄
peregrinamur a dn̄o: ⁊ corpus quod cor-
rumpit̄ aggrauat animā ⁊ deprimit terre-
na inhabitatio sensum m̄lta cogitantem:
⁊ si vtcūq3 nebulis diffugatis ambulando
ꝑ desideriū ad hūc sonū ꝑuenerim⁹: inter-
dum vt aliq̄d de illa domo dei nitēdo ca-
piamus: onere tn̄ quodā infirmitatꝭ nostre
ad consueta recedimus: ⁊ ad solita ista di-
labimur. Et quomodo ibi inueneramus vn̄
gauderemus: sic hic non deerit quod ge-
mamus. Etenim ceruus iste manducans
die ac nocte lachrymas suas: raptus desi-
derio ad fontes aquarum: interiorē scilicȝ
dulcedinē dei: effundens super se animā
suam vt tangeret quod est super animam
suam: ambulans in locum tabernaculi ad
mirabilis vsq3 ad domum dei: ⁊ ductus i-
terioris ⁊ intelligibilis soni iocunditate vt
omnia exteriora contemneret: ⁊ in interio-
ra raperetur: adhuc tamen homo est: ad-
huc hic gemit: adhuc carnem fragilē por
tat: adhuc inter scandala hui⁹ mundi peri
clitatur. Respexit ergo ad se tāq3 inde ve-
niens: ⁊ ait sibi constituto inter has tristi-
cias: et comperans hec illis ad que viden
da ingressus est: ⁊ post que visa egressus
est. ¶ Quare: inquit: tristis es ani-
ma mea: et quare conturbas me?
Et ecce iam quadam interiore dulcedine
letati sumus: ecce acie mentis aliquid in-
commutabile et superstrictim et raptim ꝑ-
spicere potuimus. Quare adhuc contur-
bas me: quare adhuc tristis es? Non enim
dubitas de deo tuo. Nunquid enim non
est quod tibi dicas contra illos qui dicūt:
vbi est deus tuus? Jam aliquid incom-
mutabile persensi: quare adhuc contur-
bas me? ¶ Spera in dominum: Et
quasi responderet illi anima eius in silen-
cio: quare cōturbo te nisi quia nondū sum
ibi vbi est dulce illđ: quo sic rapta sū quasi

Alia lra. i deo.

per transituz. Nunquid iam bibo de fonte
illo nihil metuens: iam nullum scandaluz
ptimesco: iam de cupiditatib⁹ oib⁹ tanqꝫ
edomitis victisqꝫ secura sum? Nonne ad
uersus me diabol⁹ vigilat hostis me⁹. Nõ
ne laqos mihi q̃tidie deceptiõis intendit?
Nõ vis vt ɔturbẽ te: posita i sec̃lo: ⁊ pegri
na adhuc a domo dei mei? Sꝫ spera in do
minũ: rñdet ɔturbãti se aie sue: ⁊ quasi ra
tionẽ reddẽti pturbatiõis sue: ꝑpter mala
qb⁹ abũdat hic mũdus: interi habita i spe.
Spes eni q̃ videt nõ est spes. Si aũt qđ nõ
videm⁹ speram⁹: ꝑ patiẽtiã expectam⁹: spe
ra in dño. Quare speras? Qm̃ †confite
boꝛ illi: Quid ei ɔfiteberis? Salutare
vult⁹ mei de⁹ me⁹. A me mihi sal⁹ esse
nõ põt: hoc dicã: h ɔfiteboꝛ: salutare vult⁹
mei deus me⁹: Eteni vt metuat i his q̃ vt
cũqꝫ intellecta cognoscit: respexit iterũ sol
licit⁹ ne obrepat inimic⁹: nõdũ dic̃ salu⁹ suz
ex oi pte. Eteni p̃mitias hñtes spũs in no
bismetip̃is ingemiscim⁹ adoptionẽ: expec
tãtes redẽptionẽ corpis nr̃i. Illa pfecta in
nobis salute: erim⁹ in domo dei: videtes si
ne fine: ⁊ sine fine laudãtes eũ: cui dictũ ẽ:
Beati q̃ habitãt in domo tua: in sec̃la se
culoꝝ laudabũt te. Hoc nõdũ ẽ: qꝛ nõdũ
est salus q̃ ꝓmittit: sed ɔfiteboꝛ dño meo i
spe: ⁊ dico illi: salus vult⁹ mei deus meus.
Spe eni salui facti sum⁹. Spes aũt q̃ vide
tur: nõ est spes. Perseuera ergo vt pueni
as: pseuera donec veniat salus. Audi ipm
deũ tuũ de interioꝛe tibi loquẽtẽ: Sustine
dñm ⁊ viriliter age ⁊ ɔfortet coꝛ tuũ ⁊ susti
ne dñm: qm̃ q̃ pseuerauerit vsqꝫ in finẽ hic
salu⁹ erit. Quare ğ tristis es aĩa mea: ⁊ q̃
re ɔturbas me? Spera in dñm qm̃ ɔfiteboꝛ
illi. Hec est ɔfessio mea: salutare vult⁹ mei
deus me⁹. ¶ Ad meip̃m aĩa mea tur
bata est: Nũqđ a deo turbat. Ad me tur
bata est: ab icõmutabili reficiebat: ad mu
tabile pturbabat. Noui qꝛ iusticia dei mei
mãet: vtꝝ mea maneat nescio. Terret eñ
me Apl's dicẽs: Qui se putat stare: videat
ne cadat. Ergo qꝛ ñ est i me firmitas mihi:
nec ẽ mihi spes de me: ad meip̃m turbata ẽ
aĩa mea. Vis nõ ɔturbet. Nõ remaneas i
teip̃o: ⁊ dic: Ad te dñe leuaui animã meã.
Hoc plen⁹ audi: noli sperare de te: sed de
deo. Nã si speras de te aĩa tua ɔturbat ad
te: qꝛ nõdũ inuenit vñ sit secura de te. Er
go qm̃ ad me ɔturbata est aĩa mea: q̃d re
stat nisi hũilitas: vt đ seip̃a aĩa nõ p̃sumat?
Quid restat nisi vt oĩno minimã se faciat:

Alia lra. † adhuc.

nisi vt se hũiliet: vt exaltari mereat: nihil si
bi tribuat: vt ei ab illo qđ vtile est tribuat.
Ergo qꝛ ad me turbata est aĩa mea: et hãc
pturbationem: facit supbia. Propterea
†mẽoꝛat⁹ sũ tui †dñe de terra ioꝛda
nis ⁊ hermonijm a mõte †puo. Vñ
memoꝛat⁹ sũ tui? A mõte puo: ⁊ de t̃ra ioꝛ
danis. Forte de baptismo vbi est remissio
peccatoꝝ. Eteni nemo currit ad remissio
nẽ pctõꝝ nisi q̃ displicet sibi. Nemo currit
ad remissionẽ peccatoꝝ: nisi qui se cõfitet
pctõꝛem. Nemo se ɔfitet pctõꝛem: nisi hu
miliãdo seip̃m deo. Ergo de terra ioꝛda
nis memoꝛat⁹ sũ tui: ⁊ de mõte puo: nõ de
mõte magno: vt de mõte puo tu facias ma
gnũ: qm̃ q̃ se exaltat humiliabit: ⁊ q̃ se hu
miliat exaltabit. Si aũt ⁊ interp̃tatiões no
minũ q̃ras: ioꝛdanis est descẽsio eoꝝ. De
scẽde ğ vt eleueris: noli extolli ne elidaris.
Et hermonijm a monte puo. Hermonijm
anathemazatio iterp̃tat Anathematiza te
ipsũ displicẽdo tibi. Displicebis eni deo:
si placueris tibi. Ergo qꝛ nobis deus oĩa
bona p̃stat qꝛ ipse bon⁹ ẽ: nõ qꝛ nos digni
sum⁹: sed qꝛ ille misericoꝛs est: nõ qꝛ in ali
quo ꝓmeruim⁹: de terra ioꝛdanis ⁊ hermo
nijm cõmemoꝛat⁹ sum dei. Et qꝛ humiliter
cõmemoꝛat exaltatus pfrui merebitur: qꝛ
nõ in se exaltatur: qui in domino gloꝛiatur
¶ Abyssus abyssum inuocat in vo
ce cataractarum tuarum: Peragere
psalmũ possum fortasse adiutus studio ve
stro: cui⁹ feruoꝛẽ video. De laboꝛe aũt ve
stro nõ satis curo vt audiatis: qm̃ ⁊ me qui
loquoꝛ ita in his laboꝛib⁹ sudare cernatis.
Aspiciẽtes me laboꝛãtẽ ꝑfecto collaboꝛa
tis. Nõ eñ mihi laboꝛo s̃ vobis. Ergo au
dite: qm̃ velle vos video. Abyssus abyssũ
inuocat in voce cataractaꝝ tuaꝝ: Deo di
xit ille qui eius cõmemoꝛat⁹ est đ terra ioꝛ
danis ⁊ hermonijm. Et admirando dixit:
Abyssus abyssum inuocat in voce catara
ctaruz tuaꝝ. Que abyssus quã abyssuz in
uocat? Vere quia iste intellectus abyssus
est. Abyssus eni est ꝓfunditas quedaz im
penetrabilis: incomp̃hensibilis: ⁊ maxime
solet dici in aquarũ multitudine. Ibi eniz
altitudo: ibi pꝛofũditas: que penetrari vs
qꝫ ad fundum non potest. Deniqꝫ quo
dam loco dictũ est: Iudicia tua abyssus
multa: hoc volẽte scriptura cõmendare qꝛ
iudicia dei nõ cõpꝛehẽdunt. Que ğ abys
sus quã inuocat abyssũ: Si ꝓfũditas est ab
yssus: putamus non coꝛ hoĩs abyssus est?

Alia lra. † memoꝛ ero.
Alia lra nõ h3. † modico.

Quid est ꝓfūdiꝰ hac abysso: Loq̄ homies
possūt: videri possunt ꝑ opatione mēbro/
rū: audiri in sermōe. Sed cuiꝰ cogitatio pe
netratꝫ: cuiꝰ cor inspicitꝫ: Quid intꝰ gerat:
q̄d intꝰ possit: q̄d intꝰ agat: q̄d intus dispo
nat: q̄d intꝰ velit: q̄d intꝰ nolit: q̄s cōprehē
dit: Puto nō absurde itelligi abyssuz ho/
minē: d̄ quo alibi dictū est: Accedit hō ad
cor altū ⁊ exaltabitꝫ deꝰ. Si ḡ hō abyssus ē:
quō abyssus iuocat abyssū: Homo iuocat
hoīem. Inuocat quasi quō deus iuocatꝫ:
Nō. Sed iuocat vocat. Nā dictū est de q̄/
dam: mortē iuocat: id est sic viuit vt mortē
ad se vocet. Nā nemo hoīm est qui oratio/
nem faciat: ⁊ iuocet mortē: sed male viuen
do hoīes mortē iuocāt. Abyssus abyssum
inuocat: homo hominem. Sic discitur sa/
pientia: sic discitur fides: cū abyssus abys
sum inuocat. Abyssum inuocant sancti ꝑ/
dicatores verbi dei: Nūquid ⁊ ipsi abys/
sus: Ut noueris q: abyssus ⁊ ipi: Apl's ait:
Minimū est vt a vobis dijudicer aut ab hu
mano die. Quanta aūt abyssus sit audite
ampliꝰ: Neq̧ eīm ego meipz dijudico. Tā
tam ne ꝓfunditatē creditis esse in hoīe: q̄
lateat ipm hoīez in q̄ ē. Quāta ꝓfunditas
infirmitatis latebat in Petro: qñ q̄d in se
ageretur intꝰ nesciebat: ⁊ se moriturū cum
dn̄o vel ꝓ dn̄o temere ꝓmittebat. Quāta
abyssus erat: Que tñ abyssus nuda erat
oculis dei. Nā hoc illi christꝰ ꝓnūciabat:
qđ in se ipse ignorabat. Ergo oīs hō licet
sanctꝰ: licet iustus: licet in multis ꝓficiens:
abyssus est: ⁊ abyssum iuocat: qñ homini
aliq̄d fidei: aliq̄d veritatis ꝓpter vitā eter/
nam ꝑdicat. Sed tūc est vtilꝫ abyssus abys
suz vocāte: qñ fit in voce cataractarū tua/
rum. Abyssus abyssum iuocat hō hoīem
lucratꝫ: nō tñ in voce sua: sed in voce cata/
ractaꝝ tuaꝝ. Aliū accipite intellectū. Ab
yssus abyssum inuocat in voce cataracta/
rū tuarū. Ego q̄ ꝯtremisco cū ad me ꝑtur/
bata est aīa mea: a iudicijs tuis timui ve/
hemēter. Iudicia eni tua abyssus multa:
⁊ abyssus abyssum iuocat. Nā sb hac car/
ne mortali: laboriosa: peccatrice: molestijs
⁊ scandalis plena: ꝯcupiscentijs obnoxia
dānatio q̄dam est de iudicio tuo: q: tu di/
xisti peccatori: Morte morierꝭ: ⁊ in sudore
vultus tui edes panē tuū. hec abyssus pri
ma iudicij tui: Sz si male hic vixerit hoīes
abyssꝰ abyssū iuocat: q: d̄ pena i penā trās
eūt: ⁊ de tenebrꝭ ad tenebras: ⁊ d̄ ꝓfundita
te ad ꝓfunditatē: ⁊ de supplicio ad suppli/
cium: ⁊ de ardore cupiditatis i flāmas ge/
hennaꝝ: Ergo hoc timuit fortassis hō iste
cū ait: Ad meipm aīa mea ꝯturbata est: ꝓ
pterea memorabor tui dn̄e de terra iorda/
nis ⁊ hermonijm. humilꝫ eē debeo. Exhor/
rui eīm iudicia tua vehemēter: timui iudi/
cia tua: ideo ad me aīa mea cōturbata est.
Et quia iudicia tua timui: qua ne iudicia
sunt ista: Magna: dura sūt: molesta sunt:
sed vtinā sola essent. Abyssus abyssum in
uocat in voce cataractarū tuaꝝ. Quia tu
minaris: tu dicis: ⁊ post istos labores resta
re alterā damnationē: In voce cataracta
rū tuaꝝ: abyssus abyssum iuocat. Quo ḡ
abibo a facie tuo: ⁊ ab spiritu tuo q̄ fugiaz
si abyssus abyssum iuocat: si post istos la/
bores timentꝫ grauiores: ¶ Oēs suspē
siōes tue ⁊ fluctꝰ tui sup me ingres
si sunt. Fluctꝰ in his que sentio: suspensu
re in his q̄ minaris: Oīs ꝑpressio mea flu/
ctus est tuus: oīs cōminatio tua: suspēsu/
ra tua est. In fluctibꝰ iuocat abyssus ista:
in suspēsuris iuocat alterā abyssuz. In eo
qđ laboro oēs fluctꝰ tui: in eo qđ minaris
grauiꝰ oēs suspēsiōes tue sup me ingresse
sūt. Qui eīm minatꝫ nō ꝑmit sed suspendit:
sed q: liberas: hoc dixi aīe mee: Spera in
dn̄m qm̄ ꝯfitebor illi: salutare vultꝰ mei de
us meꝰ: Magis q: crebra sūt mala: dulci/
or erit misericordia tua. Ideo seq̄tꝫ. ¶ In
die mādauit dn̄s misericordiā suā
⁊ nocte declarauit. Nulli vacat audi/
re in tribulatione. Attēdite cū vobis bene
est: Audite cū vobis bn̄ est. Discite cū trā
quilli estis sapientie disciplinam: et verbū
dei vt cibum colligite. Quando eniz q̄sq̧
in tribulatiōe ē: prodesse illi debet: quod se
curus audiuit. Etenim in rebus prosperis
mādat tibi deꝰ misericordiā suā: si ei fidelꝫ
fuierꝭ: quia liberat te de tribulatione: sed
non tibi declarat ipsam misericordiaz quā
tibi per diem mandauit nisi per noctē. Cū
venerit ipsa tribulatio: tunc adiutorio te
non deserit: ostendit tibi veruz fuisse quod
tibi per diem mandauit. Etenim scriptum
est quodā loco: Speciosa misericordia do
mini in tempore tribulationis: sicut nubes
pluuie in tempore siccitatis. In die man/
dauit dominus misericordiam suam ⁊ no
cte declarauit. Non tibi ostendit quia sub
ueit tibi: nisi venerit tibi tribulatio: vñ eru
arꝭ ab illo q̄ tibi ꝑ diē ꝓmisit: Iō admone/
mur imitari formicā. Sicē eni ꝓspitas secli
significatꝫ die: Aduersitas secli significatꝫ

Alia lra. † oia excelsa † trāsierūt.

Alia lra. † canticū e

nocte: ita alio mō ꝓsperitas seculi signifi-
caꝫ estate: aduersitas sclī significaꝫ hyeme
Et q̄d fac̄ formica: Per estatē colligit q̄ꝺ
ei ꝑ hyemē ꝓsit. Ergo cū ē estas: cū bn̄ est
vob: cū trāquilli estis: audite v̄bū dn̄i. Un̄
eni fieri pōt vt in hac tēpestate seculi huiꝰ
sine tribulatione: totū hoc mare trāseatis?
Un̄ fieri pōt: cui hoc homini ꝯtigit? Si cō
tigit alicui: plus metuēda est ipa trāquilli-
tas. In die mādauit dn̄s misericordiā suā
⁊ nocte declarauit. Quid ergo agas ī hac
ꝑegrinatōe? q̄d agas? Apud me ora
tio deo vite mee: Hoc hic ago ceruus
sitiēs ⁊ desiderās ad fontes aquaꝝ: recor-
dās dulcedinē fontis illiꝰ qua ductꝰ sum ꝑ
tabernaculū vsq; ad domū dei: q̄zdiu hoc
corpꝰ q̄ꝺ corrūpit aggrauat aīam: apō me
oratio deo vite mee. Nō eni vt supplicem
deo empturꝰ sum de trāsmarinis locis: aut
vt exaudiat me deus meꝰ nauigabo vt de
lōginq̄ afferaꝫ thura ⁊ aromata: aut de gre
ge adducā vitulū vł arietē. Apud me ora
tio deo vite mee. Intꝰ habeo victimā quā
imolē: intꝰ habeo thus q̄ꝺ īponā: intꝰ ha-
beo sacrificiū q̄ flectā deū meū. Sacrificiū
dn̄o spūs ꝯtribulatꝰ. Q̄ꝺ sacrificiuꝫ ꝯtri-
bulati spūs: audi. Dicā dn̄o susceptor
meus es. Quare mei oblitꝰ es.
Sic eni h̄ laboro q̄si tu oblitꝰ sis mei: Tu
exerces me: ⁊ noui q̄ꝛ differs mihi: nō mihi
aufers q̄d ꝓmisisti. Sꝫ tn̄ q̄re me oblitꝰ es?
Tāq̄z d̄ voce nr̄a clamauit et caput nr̄m:
Deꝰ deꝰ meꝰ: q̄re me dereliq̄sti? Dicā do su
sceptor meꝰ es: q̄re mei oblitꝰ es? Ut q̄d me
repulisti? Ex illa altitudīe font̄ itelligētie ī
cōmutabilis v̄itatis: vt quid me repulisti?
Quare grauedine ⁊ pōdere iniq̄tat̄ mee:
iā illuc inhiās ad ista deiectꝰ suꝫ? Dic alio
loco ista vox: Ego dixi ī extasi mea: vbi vi
dit nescio q̄d magnū excessū mentis. Ego
dixi in extasi mea: ꝓiectus sū a facie oculo
rū tuoꝝ. Cōparauit eni hec ī quibꝰ esset: il
lis in que erectus erat: ⁊ vidit se lōge ꝓie-
ctū a facie oculoꝝ dei: sicut ⁊ hic: vt q̄d me
repulisti? Et vt quid cōtristatꝰ ince-
do dū affligit me inimicꝰ. Dū ꝯfri
git ossa mea. Tēptator ille diabolꝰ scā-
dalis vbiq; crebrescēs: quoꝝ abūdātia re
frigescit caritas mltoꝝ: cū videat fortes ec
clesie plerūq; scādalis cedere: Nōne dicit
corpꝰ christi: ꝯfringit inimicꝰ ossa mea? Os-
sa eni fortes sunt: ⁊ aliqn̄ ipi fortes tēptati
onibꝰ cedūt. Hec cū q̄sq; ꝯsiderat ex cor-
pore christi: ex voce corpis christi: nonne

Alia lra. ꝯstringūt

clamat: vt q̄d me repulisti: ⁊ vt q̄d tristis in
cedo dū affligit me inimicꝰ: dū ꝯfringit ossa
mea? Nō carnes meas s̄ etiaꝫ ossa mea: vt
in quibus putabaꝫ esse aliqua fortitudo:
videas cedere ī temptatiōibꝰ: vt ceteri īfir
mi desperēt: qn̄ fortes vidēt succumbere.
Quāta ista ꝑicula frēs mei. Exprobra-
uerūt mihi q̄ tribulāt me: Iterū illa
vox. Dū dicūt mihi ꝑ singlos dies
vbi est deꝰ tuꝰ? Et maxie ista dicūt ī tē-
ptatiōibꝰ eccl̄ie: vbi est deꝰ tuꝰ. Quātū hec
martyres audierūt ꝓ noīe christi: fortes et
patiētes: quātū ill̄ dictū ē: vbi ē deꝰ vester:
Liberet vos si pōt. Tormēta eni ipoꝝ ex-
trinsecꝰ hoīes videbāt: coronas intrinsecꝰ
nō videbāt. Exprobrauer̄t mihi q̄ tribulāt
me: cū dicūt mihi ꝑ siglos dies: vbi ē deꝰ tu
us. Et ego ꝓpter hec qm̄ ad me turbata ē
aīa mea: q̄d ei aliud q̄z illud dicaꝫ. Qua-
re tristis es aīa mea: et quare ꝯtur-
bas me? Et quasi r̄ndet: nō vis vt ꝯtur-
bem te: hic posita in tātis malis suspirans:
ad bona sitiēs ⁊ laborās: nō vis vt ꝯturbē
te? Spera ī dn̄o qm̄ adhuc ꝯfite
bor illi: Hic ipam ꝯfessioneꝫ: repetit spei
ꝯfirmationē. Salus vultꝰ mei ⁊ deꝰ
meus.

Alia lra habet ⁊ inimici mei.

Alia lra. ⁊ deo.

Alia lr'a ⁊ salutare.

Explicit Tractatus de ps̄. XLI
Incipit Tractatꝰ de ps̄. XLII
Prefatio.

PSalmꝰ iste breuis est. Hic satisfac
mētibꝰ auditoꝝ: vt molestꝰ n̄ sit vē
tribꝰ ieiunoꝝ. Pascaꝫ ex h̄ aīa nr̄a quā tri
stē eē dic: q̄ cātat ī h̄ psalmo. Tristē credo
ex aliq̄ ieiūio suo: vł potiꝰ ex aliq̄ fame sua
Nā ieiuniū volūtat̄ ē: fames nccitat̄. Esu
rit eccl̄ia: esurit corpꝰ christi. Et hō ille vbi-
q; diffusꝰ ē: cꝰ caput sursū ē: mēbra deorsū:
eiꝰ vocē ī oībꝰ psalmis vł psallētē vł gemē-
tē vł letātē ī spe: vł suspirātē ī re: notissimā
iā ⁊ familiarissimā h̄re dēmꝰ tāq̄z nr̄aꝫ. Nō
ē diu ē imorādū vt īsinuemꝰ vob q̄s loq̄t.
Sit vnusq̄sq; ī christi corpe ⁊ loq̄t h̄. Nostī
aūt h̄ oēs q̄ ꝓficiūt: ⁊ q̄ celesti illi cītati ige
miscūt: q̄ ꝑegrinationē suā norūt: q̄ viā te-
nent: qui in desiderio terre illius stabilissi-
me spem tanq̄z anchoram prefixerūt. No-
stis ergo quia hoc genꝰ hominū: hoc semē
bonum: hoc frumentum christi inter ziza-
nia gemit: ⁊ hoc donec veniat tempꝰ mes-
sis: id est vsq; in finē seculi: sic exponit que
non fallitur veritas: Gemens ergo inter
zizania: id est inter malos homies: inter do
losos et seductores: aut ira turbulentos:

aut insidijs venenatos: circũspiciẽs sił cuȝ
illis esse se tanq̃ȝ in vno agro p totũ mun-
dum: vnã pluuiã excipere: pariter pflari:
piterq̃ȝ secũ aduersa nutriri: habere simul
ista cõia dona dei: malis bonis q̃ȝ cõcessa
cõiter: ab illo qui facit solẽ suũ oriri sup bo
nos ⁊ malos: et pluit sup iustos ⁊ iniustos:
Vidẽs ergo semẽ Abrae semẽ sanctũ: q̃n-
ta cũ malis a quibus q̃nq̃ȝ sepãdũ est: nũc
habeat cõmunia: equaliter nasci eãdẽ cõ-
ditionẽ generis humani sortiri: piter mor-
talia ferre corpa: simul vti luce: fontibus:
fructib⁹: psperitatib⁹ atq̃ȝ aduersitatib⁹ secu
li: siue fame: siue abundãtia: siue pace: siue
bello: siue salute: siue peste: videñ quãta ha
beat cõia cũ malis: cũ quib⁹ tñ non habet
cãm communẽ erupit in hanc vocem.

Expositio Psalmi.

Iudica me deus et discerne
causam meã de gẽte nõ san-
cta. Judica inquit me deus: nõ
timeo iudiciũ tuũ: q2 noui misericordiam
tuã. Judica me de⁹ ⁊ discerne cãm meã de
gẽte nõ sancta. Nũc interim in hac pegri-
natione nõdũ discernis locum meũ: q2 sił
cum zizanijs viuo vsq̃ȝ ad tempus messis.
Nõdũ discernis pluuiã meã: nõdũ discer
nis lucẽ meã: discerne cãm meã. Distet in
ter eum qui in te credit: ⁊ eum qui in te nõ
credit: Par infirmitas: sed dispar ꝯscien-
tia: Par labor: sed dispar desideriũ. Desi
derium impiorum pibit: desideriũ aũt iu-
storum nisi certus esset pollicitator dubita
tare deberem⁹. Finis desiderij nostri: ipse p
missor. Seipsum dabit: quia seipsuȝ dedit.
Seipm̃ dabit imortalib⁹ imortalem: quia
seipm̃ dedit mortalib⁹ mortalẽ. Judica me
deus ⁊ discerne cãm meã de gẽte nõ sãcta.
Ab hoie iiquo et doloso erue me.
Hoc ẽ de gẽte ñ sãcta. Ab hoie: a q̇dã ge-
nere hoim: q2 q̇daȝ hõ et q̇daȝ hõ: ⁊ in his
duob⁹ vn⁹ assũeł ⁊ vn⁹ relinq̃ł. Et qm̃ pati
ẽtia op⁹ ẽ ferẽdi vsq̃ȝ ad messẽ q̃ndã: si dici
põt indiscretã discretioneȝ. sił eni sũt: ⁊ iõ
discreta nõdũ sł. Zizania ãt zizania sũt: et
frumẽta frumẽta sł: ⁊ iõ discreta iã sł: Quia
g̃ fortitudie op⁹ ẽ iploräda ab illo q̇ iussit
vt fortes sim⁹: ⁊ nisi forteñ ipse fecerit: nõ eri
m⁹ qd̃ iussit: ab illo q̇ dixit: Qui pseueraue
rit vsq̃ȝ i finẽ hĩ salu⁹ erit. Ne sibi ipa anima
arrogãdo fortitudieȝ debiliteł ꝯtinuo ad
iũgit. Quia tu es de⁹ me⁹ fortitu
do mea: vt q̇d me rpulisti ⁊ vt q̇d
trist. incedo dũ affligit me inimic⁹:

Alia lra.
t quare.

Cãm q̃rit tristicie sue. Quare inq̇t trist. ice
do dũ affligit me inimic⁹: Trist. ãbulo: inimi
c⁹ affligit me q̃tidianis tẽptatõib⁹: immittẽs
vel qd̃ male amem⁹: vel qd̃ male timeam⁹:
⁊ ꝯtra vtrũq̃ȝ pugnãs aia: ⁊ si nõ capta: tñ
piclitans ꝯhił tristicia: ⁊ dicit deo: vt q̇d tri
st. icedo: Querat g̃ ab ipo ⁊ audiat vt q̇d:
Querit eni in psalmo cãm tristicie sue di-
cẽs: vt q̇d me repulisti: ⁊ vt q̇d trist. icedo:
Audiat ex Esaia: succurrat illa lctõ: q̇ mõ
rcitata ẽ. Spũs inq̇t a me pdiet: ⁊ oẽm fla
tũ ego feci: ꝑpł peccatũ modicũ q̇dẽ cõ-
tristaui illũ: ⁊ auerti faciẽ meã ab illo: ⁊ cõ
tristat⁹ ẽ et abijt tristis i vijs suis. Quid g̃
q̃rebas: vt q̇d me repulisti: ⁊ vt q̇d tristis i-
cedo: Audisti ꝑpł peccatũ: Cã tristicie tue
peccatum est: causa leticie tue iusticia est
Peccare volebas et laborare nolebas vt
parum tibi esset quod esses iniustus: nisi
vt eũ eẽ iiustũ voluisses: a q̇ in te vindicari
noluisses. Respice voceȝ melioreȝ in alio
psalmo: Bonũ est mihi qd̃ hũiliasti me: vt
discaȝ iustificatiões tuas: Didicerã elatus
iniq̇tates meas: discã hũiliat⁹ iustificatiões
tuas. Vt q̇d tristis icedo dũ affligit me ini
mic⁹: De inimico q̃reris: reuera affligit: sȝ tu
ei locũ dedisti. Et nũc habes quod agas.
Elige ꝯsiliũ: regẽ admitte: tyrannũ exclu-
de. Sȝ vt hĩ faciat: q̇d dic: q̇d supplicat: q̇d
orat: attẽde. Ora qd̃ audis: ora cũ audis:
oim nroꝝ sit ista vox. Emitte lucem
tuã ⁊ veritatẽ tuã: ipa me dedure-
runt ⁊ pduxerũt in mõte sãctũ tuũ ⁊
in tabernacła tua. Quia ipse ẽ lux tua
⁊ veritas tua. Hec nomina duo: res vna.
Quid eni alid̃ lux dei: nisi v̇itas dei: Aut
quid veritas dei nisi lux dei: Et hoc vtrũ-
q̃ȝ vn⁹ christus. Ego suȝ lux mũdi: qui cre
dit in me nõ ambulabit in tenebris. Ego
suȝ via veritas ⁊ vita. Ipse lux: ipse veritas
Veniat ergo ⁊ eruat nos discernẽs modi-
cam causam nostrã a gente non sctã: eruat
ab hoie iniquo ⁊ doloso. Separet frumen
tũ a zizanijs: q2 ipse mittet angelos suos
messis tpe vt colligãt de regno ei⁹ oia scan-
dala: ⁊ mittẽt in ignẽ ardentẽ. Frumentuȝ
aũt eius cõgregẽt in horreũ. Emittat lucẽ
suã ⁊ v̇itatẽ suã: q2 iã ipa nos deduxerũt ⁊
pduxerũt i montẽ sctũȝ ei⁹ ⁊ in tabnacła ei⁹.
Pignus habem⁹: pmiũ speram⁹. Sanct⁹
mõs ei⁹: sancta ecclesia eius. Mõs ille est
qui creuit ex minimo lapide scdm̃ visionẽ
Danielis. Cõfringẽs regna terraꝝ. ⁊ i tan
tum excrescens vt impleret vniuersam fa-

Alia li
t addi

ciem terre. In hoc mõte se exauditũ dicit q̇ dicit: Voce mea ad dñm clamaui: ⁊ exaudiuit me de mõte scõ suo. Quisq̃s ꝑter istũ mõtẽ orat: non se se sperat exaudiri ad vitã eternã. Exaudiunt eni multi ad multa: nec sibi plaudũt q̃ exaudiunt. Exauditi sunt demones: vt in porcos mitterent. Exaudiri ad vitã eternã cõcupiscam⁹: ꝓpter ꝯsideriũ quo dicim⁹: Emitte lucẽ tuã ⁊ veritatẽ tuã. Illa lux oculũ cordis inquirit. Beati eni inq̃t mũdo corde: q̃ ipi deũ videbũt. Mõ in mõte eius sum⁹: id ẽ in ecclesia eius: ⁊ in tabernaculo ei⁹. Nã tabernaculũ ꝑegrinãtiũ ẽ: dom⁹ cohabitãtium: Est ⁊ tabnaclm ꝑegrinãtiũ ⁊ militãtiũ. Cũ audis tabernaculũ: bellũ intellige: hostez caue. Dom⁹ autẽ: de qua dixit: Beati qui habitãt in domo tua: in secula seculoꝝ laudabũt te. Iã ergo ꝑducti ad tabernaculũ: ⁊ positi in monte scõ eius: quã spẽ gerim⁹? ¶ **Et introibo ad altare dei.** Est eniz quoddã sublime altare inuisibile: quo non accedit iniustus. Ad illud altare ille solus accedit: q̇ ad istud secur⁹ accedit. Illic inueniet vitã suã: qui in isto discernit causaz suã. Et introibo ad altare dei: de mõte sancto ei⁹: ⁊ de tabernaculo ei⁹. De scã ecclia eius introibo ad altare dei sublime. Quale ibi sacrificiũ ẽ? Ipe q̇ intrat assumet i holocaustum: Introibo ad altare dei. Quid ẽ qd̕ dicit ad altare dei? **Ad deũ qui letificat iuuentutẽ meam.** Iuuent⁹ nouitatẽ significat: tanq̃ diceret. Ad deuz q̇ letificat iuuẽtutẽ meam. idẽ nouitatẽ meã: Letificat nouitatẽ meã: qui cõtristauit vetustatẽ meã. Incedo eni mõ tristis i vetustate: tunc aũt stabo gaudẽs in nouitate. ¶ **Cõfitebor tibi i cithara de⁹ de⁹ meus.** Quid ẽ in cithara cõfiteri: ⁊ i psalterio cõfiteri? Nõ eni sꝑ in cithara: nec sꝑ in psalterio. Duo hec organa musicoꝝ habent inter se distinctã discretãq̃ rõem: dignã cõsideratione ⁊ cõmẽdatõe memorie. Vtrũq̃ hoc manib⁹ portat ⁊ tangitur: ⁊ significat oꝑa q̃dã nostra corꝑalia. Vtrũq̃ bonũ: si quis norit psallere: si quis norit citharizare. Sz q̃ psalteriũ istd̕ organũ dicitur: qd̕ de suꝑiore ꝑte habet testudinẽ: illd̕ scz tympanũ ⁊ cõcauũ lignũ cui chorde innitẽtes resonãt. Cithara vero idipm lignũ cauũ ⁊ sonoꝝ ex inferiore ꝑte hz. discernẽda sunt oꝑa nostra: qñ in psalterio sint: qñ in cithara: vtraq̃ tñ placita deo: ⁊ suauia eius auditui. Qñ ḡ ex ꝑceptis dei aliquid agimus: iussis ei⁹ obtẽꝑantes ⁊ obaudientes ad implenda ꝑcepta eius: vbi facimus ⁊ nõ patimur psalteriũ ẽ. Faciũt eni ita et angeli: nõ eni aliq̃d patiunt. Cũ aũt aliq̃d patimur tribulationũ: tẽptationũ: scandaloꝝ in hac terra: q̃ nõ patimur nisi ex inferiore ꝑte: id ẽ ex eo qd̕ mortales sumus: ex eo qd̕ prime nostre cause q̃dã tribulationũ debem⁹: ⁊ q̃ patimur multa ab eis qui nõ sũt desuꝑ: cithara ẽ. Venit eni son⁹ suauis ex inferiore ꝑte: patimur ⁊ psallim⁹: vł potius cãtam⁹ vel citharizam⁹. Qñ dicebat apls euãgelizari se: ⁊ ꝑdicare euãgeliũ toto orbe terraꝝ ex ꝑcepto dei: q̃ illd̕ euãgeliũ se nõ ab hoibus neq̃ ꝑ hominẽ: sꝫ ꝑ Iesũ christũ accepisse dicebat: desuper sonabat chorda. Cũ v̇o dicebat: Gl̃iamur i tribulatiõib⁹: scientes q̃ tribulatio patientiã oꝑatur: patientia ꝓbationez: probatio spem: cithar asonabat ex inferiore quidez sꝫ tñ dulciter. Oĩs eni patientia dulcis est deo. Si aũt i ipis tribulationib⁹ defeceris citharã fregeris. Quare ḡ mõ dixit: Confitebor tibi in cithara? Propt̃ illud qd̕ dixerat: Vt quid tristis incedo dum affligit me inimic⁹? Patiebat eni qdd̃ã ex inferiore afflictiõe: ⁊ in eo ipo tñ volebat placere deo: ⁊ gr̃as gestiebat agere deo: fortis i tribulationib⁹. Et q̃ sine tribulatione eẽ nõ poterat: patiẽtiã deo debebat. Cõfitebor tibi in cithara de⁹ deus meus. Et rursus ad aiam suã: vt ex inferiore illo sonoro ligno capiat sonuz. † **Vt quid tristis es aia mea: ⁊ † vt quid conturbas me?** In tribulatiõibus sum: in languoribus: in meroribus: vt quid me ꝯturbas o anima? Quis dicit? Cui dicit? Aie dicit. Oẽs nouim⁹: planũ ẽ eni: ad illã direct⁹ ẽ s̃mo: Vt q̃d tristis es aia mea: ⁊ vt q̃d ꝯturbas me? Querit ꝑsona loquẽs. Nũq̃d caro aie loquit: cũ caro sine aia nõ loq̃tur? propriũ eni magis est: vt aia carnẽ alloquat: q̃ vt caro alloquat aiam. Sz q̃ ñ dixit: Quare tristis es caro mea: sꝫ ait: q̃re tristis es aia mea. si eni carnẽ alloqueret: fortasse nõ diceret: Quare tristis es: se quare doles. Dolor eni aie tristicia dicit. Molestia v̇o que fit in corꝑe dolor dici põt: tristitia nõ põt: sꝫ ex dolore corꝑis plerũq̃ aia contristat: Interest tamẽ q̇s doleat ⁊ quis cõtristet. Dolet eni caro: tristis est aia: ⁊ aperta ista vox ẽ: vt quid tristis es aia mea? Nõ enim aia alloquit carnẽ: q̃ non dixit. Vt q̃d tristis es caro mea: nec caro aiam: q̃ absur-

Alia lr̃a. † quare. † quare.

dum est: vt inferior alloquatur superiorē.
Ergo intelligamus habere nos aliq̄d vbi
imago dei ē: mentē scʒ atqʒ rōēʒ. Ipa mēs
inuocabat lucē dei: ⁊ veritatē dei: Ipa ē q̄
capimus iustū ⁊ iniustum: ipa ē q̄ discerni
mus verū a falso: ipa ē que vocat intellect⁹:
quo intellectu carent bestie: quē intellectū
q̄sq̄s i se negligit: ⁊ postponit ceteris: ⁊ ita
abijcit quasi nō habeat: audit ex psalmo:
Nolite esse sicut equ⁹ ⁊ mulus quibus nō
ē intellectus. Intellect⁹ ḡ noster alloq̄tur
animā nostram: in tribulationibus marci
da ē: fessā in languorib⁹: cōtractā in tēpta
tionibus: egrā i laborib⁹: Erigit eā mens
desup capiēs veritatē ⁊ dicit: Ut quid tri
stis es aīa mea: ⁊ vt quid ɔturbas me? Ui
de si ñ ē ista allocutio i illo cōflictu ap̄li i se
p̄figurātis q̄sdā: ⁊ forte nos ⁊ dicētis: Cō
delector legi dei ꝑm interiorē hoīeʒ: video
aūt aliā legē in mēbris meis: id ē motus q̄s
dā carnales: ⁊ in quadā lucta: ⁊ q̄si despe-
ratiōē inuocat grām dei: Miser ego hō: q̄s
me liberabit de corpe mortis huius? Gra
dei p Jesuʒ christū dn̄m nostrū. Tales ita
pugnātes etiā ip̄e dn̄s in se prefigurare di
gnat⁹ ē: cum ait: Tristis ē aīa mea vsqʒ ad
mortē. Ille enī nō nouerat ad qđ venerat.
Ille passiōē pauebat q̄ dixerat: Ptātē ha
beo ponēdi aīam meā: ⁊ ptātem habeo ite
rū sumendi eā: nemo tollat illā a me: ꝫ ego
ip̄e pono eā a me: ⁊ iterū sumo eā. Sed tri-
stis ē aīa mea vsqʒ ad mortē: qui dixit: que
dam mēbra sua in se figurauit. Plerumqʒ
enī iā mens credit ⁊ bn̄ nouit futurū hoīem
ꝑm fidem suam in gremio Abrae: credit ꝫ
⁊ tn̄ cū venerit aliq̄s articul⁹ mortis turba
tur ex familiaritate q̄daʒ seculi hui⁹: erigit
auditū in illaʒ vocem dei internam: audit
rōnabile carmē itrinsec⁹: Ita enī desup in
silentio sonat q̄ddā: nō aurib⁹ ꝫ menti: vt q̄
cunqʒ audit illud melos: tedio afficiat ad
strepitū corporalē: ⁊ tota ista vita humana
tumult⁹ ei q̄dā sit impediēs audituʒ supni
cuiusdam soni nimium delectabilis ⁊ incō
pabilis ⁊ ineffabilis. Et reuera cū ita ɔtin
git ex aliq̄ pturbatiōe: vim patitur hō allo
quēs aīam suā: Ut q̄d tristis es aīa mea: ⁊
vt q̄d cōturbas me? An forte iō: q̄ difficí-
le purgata vita inuenit: cū ille iudicat qui
nouit ad purū ⁊ liquidū iudicare: Qr et si
pbabilis iā vita est int hoīes: ita vt hoīes
q̄d iā rep̄hendāt iuste nō habeāt: procedit
examē ab illius oculis: pcedit regula exe-
quās nō fallaciter: ⁊ inuenit in hoīe q̄dam

q̄ rep̄hendat de⁹: q̄ homines rep̄hēdenda
nō videbāt: nec ille ip̄e int⁹ q̄ iudicādus ē.
Hec timēs aīa forte ɔturbat: alloquit eaʒ
mēs quasi dicēs: q̄d times de peccatis: q̄r
nō potes oīa deuitare? Spera i dn̄o
qm̄ cōfitebor illi. Quedaʒ sanat p̄ns
allocutio: reliqua purgat fidelis cōfessio.
Plane time si iustū te dicis: nō h̄ns illam
vocē ex alio psalmo: Ne itres i iudiciū cū
seruo tuo: Quare ne intres in iudiciuʒ cū
ꝟuo tuo. Miscdīa tua mihi op⁹ ē. Nā si iu
diciū exhibuerit sine miscdīa: q̄ ibo? Si i-
niq̄tates obꝟuaueris dn̄e: dn̄e q̄s sustinebit?
Ne intres in iudiciū cū seruo tuo: q̄r nō iu
stificabit in cōspectu tuo oīs viuēs. Ergo
si nō iustificabit oīs viuēs: q̄r q̄cunqʒ h̄ vi
uit: q̄ntūlibet iuste viuat: ve illi si cū illo i iu
diciū intrauerit de⁹. Nā ex alio propheta
arrogātes ⁊ supbos idētideʒ sic obiurgat:
Ut q̄d vultis mecū iudicio ɔtēdere. Oēs
dereliquistis me dicit dn̄s. Noli ḡ iudicio
cōtēdere: da opam eē iust⁹: ⁊ q̄ntūcūqʒ po-
tueris cōfitere te pctōrem. Semp spera mi
sericordiā: ⁊ in ista hūili ɔfessione securus
alloq̄re turbātē te: ⁊ tumultuantē aduersus
te aīam tuā. Ut quid tristis es aīa mea: et
vt q̄d ɔturbas me? Forte in te volebas spe
rare: spera in dn̄m: noli in te. Quid enī es
in te: quid es d te? Ille sit sanitas in te: qui
suscepit vulnera ppter te. Spera inquit i
dn̄m: qm̄ ɔfitebor illi. Quid illi ɔfiteberis?
Salutare vultus mei ⁊ de⁹ meus.
Tu es salutare vultus mei: tu sanabis me:
Eger ad te loquor: agnosco medicum: nō
me iacto sanū. Quid ē agnosco medicuʒ?
Non me iacto sanū. Qđ i alio psalmo dr.
Ego dixi dn̄e miserere mei: sana aīaʒ meā
q̄r peccaui tibi. Hec vox frēs tuta ē: ꝫ vigi
late in opibus bonis: tāgite psalteriū obe-
diendo: tangite citharam: tolerādo passio
nes. Frange esurienti panē tuū: audisti ab
Esaia: noli ieiuniū putare sufficere. Ieiu-
niū te castigat: nō alterū reficit: Fructuose
erūt angustie tue: si alteri p̄stiteris latitudi
nē. Ecce fraudasti aīam tuā: cui dabis qđ
tibi abstulisti? Ubi pōes qđ tibi denegasti?
Qr̄ multos paupes saginare pōt itermissū
hodie prandiū? Ita ieiuna: vt alio mādu-
cāte prādisse te gaudeas ppter orationes
vt exaudiaris. Ibi enī ait. Adhuc loquēte
te. dicā: ecce assū: Si fregeris ex aīo esuriē
ti panē: q̄r plerūqʒ fit a tristib⁹ ⁊ a murmu-
rantib⁹: vt careant tedio interpellantis: nō
vt reficiāt viscera indigentis. Hilarē autē

Alia lra. ⁊ adhuc.

Alia lra te

datorē diligit deus. Si panem dederis tri
stis: ⁊ panē ⁊ meritū ꝑdidisti. Ergo ex aio
fac: vt ille qui int⁹ videt adhuc loquēte te:
dicat. ecce assū. Oꝫ celeriter accipiuntur
oratiōes bñ opantiū: ⁊ hec iusticia hominis
ī hac vita: ieiuniū: elemosyna: oratio. Uis
orationē tuā volare ad deuꝫ: fac illi duas
alas: ieiuniū ⁊ elemosynā. Tales nos inue-
niat: vt securos inueniat lux dei: veritas
dei: cū venerit liberare nos a morte: q̄ɜ iaꝫ
venit subire ꝓ nobis mortem.

Explicit Tractatus de ps̄. XLII. Incipit
Tractatus de ps̄. XLIII.

¶ Prefatio.

PSalmus iste filijs chore dr̄: sicut
eius titulus p̄fert. Interp̄tat̄ aūt
chore caluitiū vel caluaria: ⁊ in-
uenimus in euāgelio dñm Jesū christū in
loco caluarie crucifixū. Ergo clarū ē qd̄ fi
lijs passionis eius cantet̄ hic psalm⁹. Ha-
bemus aūt hic euidentissimū ⁊ firmissimū
testimoniū apl̄i Pauli: quia cū in ꝑsecutio
nibus gentiluꝫ laboraret eccl̄ia: hic sūpsit
versum quē interponeret ad exhortationē
⁊ cōsolationē patiētie. Hinc eni dictū est:
q̄ ille in ep̄la sua posuit: Propt̄ te mortifi
camur tota die: deputati sum⁹ vt oues oc-
cisionis. Uocē ḡ martyꝝ audiam⁹ in psal
mo: et vox martyꝝ videte q̄ꝫ bonā causaꝫ
habeat: cū dicit: ꝓpter te. Nā ⁊ dñs iō ad
didit propt̄ iusticiā: cū diceret. Beati q̄ ꝑ
secutionē patiunt̄ propt̄ iusticiā: ne q̄sq̄ ꝑ
secutionē patiēs ex ip̄a pena q̄reret gloriā
nō bonā hñs cām. Et hic exhortat⁹ suos
ait: Bt̄i eritis cū vobis illa ⁊ illa fecerint:
vel dixerit hoies ꝓpt̄ me. Hic ḡ vox mar
tyrū ꝓpt̄ te mortificamur tota die. Est aūt
magne ꝯsiderationis ⁊ magne ꝓfūditatis
ꝯsiliū dei: q̄d cause fuerit: vt cū p̄res nr̄os
p̄triarchas: ⁊ totū illū p̄plm isr̄l eduxerit in
manu fortissima de egypto: ⁊ ꝑsequētes in
inicos eoꝝ ī mari demerserit: duxeritq̄ ꝑ
ꝯtradicētes gētes: debellatisq̄ hostibus ī
terrā ꝓmissionis posuerit: victoriasq̄ ma-
gnas ex paucitate suoꝝ in magna inimico
rū multitudine fecerit: postea placuerit ei
quasi auertere se a p̄plo suo: vt stragē occi-
sionis ⁊ mortis paterent̄ sancti ei⁹: ⁊ nemo
resisteret: nemo defenderet: nemo ꝓhibēt:
q̄si auerteret faciem suā a gemitib⁹ eoꝝ: q̄si
oblit⁹ sit eos: q̄si ip̄e nō sit de⁹ q̄ ī manu va
lida ⁊ brachio excelso euidētissima poten-
tia p̄res nostros: id ē illū p̄plm sicut duxit
ab egypto liberatuꝫ: victis pulsisq̄ de t̄ra
sua gentib⁹ ꝯstituerit in regno: mirātibus
oibus qd̄ sepe a paucis multi victi essent.
Hoc ḡ in gemitu ꝯfessionis incipit cātari ī
psalmo isto. Nō frustra eni ista facta sūt: ni
si vt intelligat̄ q̄re facta sint. Proide q̄ꝛ fa
cta sunt. manifestū ē: quare sint facta: ali⁹
q̄rēdū ē. Jō titulus nō hꝫ tm̄ filijs chore: ſ
¶ Intellect⁹ filijs chore. Hoc ⁊ ī illo
psalmo ē: cui⁹ primū v̄sū ip̄e dñs de cruce
dixit. De⁹ de⁹ me⁹ respice in me quare me
dereliquisti. Trāsfigurās eni nos in id qd̄
dicebat: et in corp⁹ suū: q̄ꝛ ⁊ nos sum⁹ cor-
pus ei⁹: ille caput nostꝝ vocē: de cruce nō
dixit suā: sed nostrā. Nō eni vnq̄ eū dere
liq̄t de⁹: nec ip̄e a p̄re vnq̄ recessit: ſ pro-
pter nos dixit h̄: De⁹ meus de⁹ me⁹ vt q̄d
me dereliquisti. Nā seq̄t̄ ibi. Lōge a salute
mea v̄ba delictoꝝ meoꝝ. Et oñdit ex q̄rū
ꝑsona h̄ dixerit. Nō eni in ip̄o delictū po-
tuit inueniri. Clamabo ad te inquit in ip̄o
psalmo: ꝑ diem ⁊ nō exaudies: ⁊ nocte sub
audit̄ vtiq̄: ⁊ nō exaudies: ſ addidit: ⁊ nō
ad insipientiā mihi: id ē nō exaudies: id ē
h̄ ip̄m qd̄ nō exaudies: nō ad insipientiaꝫ
mihi: ſ ad intellectū. Quid ē ad intellectū
nō exaudies? Id ē me nō exaudies ad tpa
lia: vt intelligā a te desiderāda sempit̄na.
Nō ḡ relīq̄t de⁹: ⁊ cum videt̄ relīq̄re: tollit
qd̄ male desiderasti: ⁊ docꝫ q̄d debeas bñ
desiderare. Si eni semꝑ de⁹ in istis ꝓsperi
tatib⁹ faueret nobis: vt oia nobis abunda
rēt: nullāq̄ in tp̄e isto mortalitatis nr̄e tri-
bulationē: nullas p̄ssuras angustiasq̄ pa-
teremur: nō diceremus⁹ nisi ista eē sūma bōa
q̄ p̄stat de⁹ seruis suis: ⁊ maiora ab illo nō
desideraremus⁹. Jō aūt huic vite male dulci
miscet amaritudines tribulationū: vt alia
q̄ salubriter dulcis ē: req̄ratur: h̄ est ī itelle-
ctum filijs chore. Deniq̄ audiamus psal-
mum: ⁊ ibi potius hoc videamus.

¶ Expositio psalmi.

DEus aurib⁹ nostris audi-
uim⁹: patres nostri annun
ciauerūt nobis. Op⁹ qd̄
opatus es in dieb⁹ eoꝝ ⁊ in dieb⁹
antiq̄s. Admirans q̄re in istis dieb⁹ tāq̄
deseruerit eos q̄s in passionib⁹ exercē vo-
luerit: recolit p̄terita q̄ audierūt a patribus
tanq̄ dicētes: nō ea q̄ patimur nobis retu
lerūt patres nostri. Nā ⁊ ī illo psalmo h̄ di
xit. Inte sperauerūt patres nostri: sꝑauerūt
⁊ eruisti eos. Ego aūt sū v̄mis ⁊ ñ hō: oppro
briū hoim ⁊ abiectio plebis. Illi sperauē-
rūt ⁊ liberasti eos: ego speraui ⁊ relīq̄sti me

τ ſine cã credidi in te:τ ſine cã nomẽ meũ
ſcriptũ ẽ apud te:τ nomẽ tuũ ſcriptũ eſt in
me. Hec ġ nobis indicauerũt pr̃es noſtri.
Alia lr̃a. † affligiſti.
Manus tua gentes diſperdidit
τ plantaſti eos:† infirmaſti popu-
los τ expuliſti eos. Id ẽ pp̃los expuli
ſti de terra ſua: vt iſtos introduceres atq̃
plãtares:eorũq̃ regnũ tua miſcd̃ia cõfir-
mares. Hec audiuim⁹ a patrib⁹ nr̃is. Sʒ
forte iõ illi iſta potuerũt:q2 fortes erant:q2
p̃liatores:q2 inuicti:q2 exercitati:q2 belli-
coſi: Abſit. Nõ h̃ indicauerũt nobis pr̃es
noſtri:nõ h̃ hʒ ſcriptura. Sʒ q̃d hʒ niſi qd̃
Alia lr̃a. † nec. † non habet. † ſaluauit.
ſequit᷑: † Nõ eni in gladio ſuo he-
reditate poſſiderũt terrã: τ brachi
um ipoꝝ nõ † ſaluos fecit eos. Sed
dextera tua τ brachiũ tuũ τ illumi
natio vultus tui. Dextera tua:poten-
tia tua:brachiũ tuũ:fili⁹ tu⁹:τ illuminatio
vultus tui. Sʒ q̃d ẽ h̃:q2 talibuſſignis eis
affuiſti: vt pñs intelligaris: Nũquid enim
qñ nobis de⁹ aliq̃ miraculo adeſt:faciẽ ipi
us oculis noſtris videm⁹: Sed de effectu
miraculi ſuã pñtiã inſinuat hoib⁹. Deniq̃
oẽs q̃ mirant᷑ ad huiuſcemodi fcã:quid di
cũt: Vide deũ pñtẽ. Sʒ dextera tua τ bra
chiũ tuũ:τ illuminatio vult⁹ tui. Qm cõ
placuiſti in eis. Hoc ẽ ſic cũ eis egiſti:
vt bene placeris in eis: vt q̃ſq̃s eos attẽde
ret quõ cũ eis ageret᷑:diceret:q2 vere de⁹ ẽ
cũ illis:τ deus illoſ agit. Quid ġ: Alt᷑ erat
tũc:τ alter ẽ nũc. Abſit. Quid eni ſeq̃tur:
Tu es ipe rex me⁹ τ deus meus.
Tu es ipe:nõ eni mutat⁹ es. Tpa mutata
video:creator tpm ñ mutat᷑. Tu es ipe rex
meus τ deus me⁹. Tu me ſoles ducere:tu
Alia lr̃a. † ſalutes.
me ſoles regere:tu mihi ſoles ſubuenire.
Qui mãdas † ſalutem iacob. Quid
ẽ:qui mandas: Etiã ſi tu p̃ tuã ꝓſus ſub-
ſtãtiã atq̃ naturã q̃ es q̃cq̃d es:occult⁹ es:
nec p̃ hoc qd̃ es interfuiſti patrib⁹: vt facie
ad faciẽ te viderẽt:tñ p̃ quãlibʒ creaturaʒ
tu mãdas ſalutẽ Jacob. Eteni illa viſio fa
cie ad faciẽ liberatis ĩ reſurrectionẽ ſuua-
tur. Et illi patres etiã noui teſtamẽti q̃buis
reuelata myſteria tua viderunt:q̃buis re-
uelata ſecreta annũciauerint:tamen ĩ ſpe-
culo ſe videre dixerũt τ in enigmate:ſuuari
aũt viſionẽ in futuꝝ facie ad faciẽ:qñ vene
rit qd̃ ipe apl̃s ait: Mortui eni eſtis:τ vita
veſtra abſcõdita ẽ cũ xp̃o in deo:cũ auteʒ
xp̃s apparuerit vita:tũc τ vos apparebitis
cũ ip̃o in gl̃ia. Tunc ergo nobis ſeruat᷑ vi-
ſio illa:facie ad facieʒ. De q̃ τ Johes dic̃:
Dilectiſſimi filij dei ſum⁹:τ nõdũ appa-
ruit q̃d erim⁹. Scim⁹ q2 cũ apparuerit ſiles ei
erim⁹:qñ videbim⁹ eũ ſicuti ẽ. Et ſi ġ tũc
pr̃es nr̃i nõ te viderũt facie ad faciẽ ſm qd̃
tu es:etiã ſi iſta viſio ſuuat᷑ ĩ reſurrectiõe:tñ
τ ſi ãgeli affuerũt tu mãdas ſalutẽ Jacob.
ñ ſolũ p̃ te ades:ſ p̃ quãcũq̃ creaturã tuã
affuerit:tu mãdas ꝓpter ſalutẽ ſuoꝝ tuoꝝ
qd̃ tu ipe p̃ te facis:h̃ aũt fit ꝓ ſalute ſuoꝝ
tuoꝝ qd̃ faciũt q̃b⁹ mãdas. Cũ ġ tu ipe ſis
rex me⁹ τ de⁹ me⁹:τ tu mandas ſalutẽ Ja-
cob:quare iſta tũc patimur: Sʒ forte pre-
terita tñ narrata ſũt nobis:de futuro autẽ
nõ ẽ aliq̃d tale ſperãdũ:imo v̇o ſperãdũ.
In te inimicos nr̃os ventilabi-
Alia lr̃a. † cornu.
mus.† Ergo patres noſtri indicauerũt no
bis opus qd̃ op̃atus es ĩ diebus eoꝝ:τ in
diebus antiq̃s:q2 manus tua gẽtes diſper
didit:eieciſti pp̃los τ plãtaſti eos. Iſta p̄te
rita ſũt:de futuro v̇o q̃d erit: In te inimicos
nr̃os vẽtilabimus:vẽiet tp̃s qñ oẽs inimi-
ci xp̃ianoꝝ:ſicut palea ventilẽt᷑:ſic puluis
ventilent᷑:τ de terra ꝓijciant᷑. Ergo τ p̄te-
rita ſic ſũt nobis narrata:τ futura talia p̄-
nunciata ĩ medio pñtiũ:q̃re laboramus ni
ſi ĩ itellectu filijs chore: In te inimicos no
ſtros vẽtilabimus. Et in noĩe tuo ſper
Alia lr̃a. † nobiſ.
nem⁹ inſurgẽtes in † nos. Hoc de fu
turo. Nõ eni in arcu meo ſperabo.
Alia lr̃a. † ſaluat. † ſaluat nos. † de.
Quõ nec pr̃es in gladio ſuo. Et gladi⁹
me⁹ nõ † ſaluũ faciet me. † Saluos
eni feciſti nos † ex affligentib⁹ nos.
Et hec figura p̄teriti:de futuro d̃r. Sed iõ
tãq̃ p̄teritũ dicit᷑:q2 tã certũ ẽ q̃ſi factũ ſit.
Intẽdite q̃re pleraq̃ ꝓph̃e ita dicũt:tãq̃
p̄terita ſint:cũ p̄nũciẽt᷑ futura nõ fcã:nã et
de ip̃o dño futura paſſio p̄nunciabat᷑:τ tñ
foderũt inq̃t manus meas τ pedes meos:
dinumerauerũt oĩa oſſa mea:nõ dixit fodi
ent τ dinumerabũt. Ipi vero ꝯſiderauerũt
τ cõſpexerũt me:nõ dixit:ꝯſiderabũt τ cõ
ſpicient. Diuiſerũt ſibi veſtimẽta mea:nõ
dixit diuidẽt. Oĩa iſta tanq̃ p̄terita dicũt᷑
cũ futura ſint:q2 deo τ futura tã certa ſunt
tãq̃ p̄terita ſint. Nobis eni ea q̃ p̄terierũt
certa ſũt:q̃ futura ĩcerta ſũt. Nouimus eñ
aliq̃d accidiſſe:τ nõ põt fieri vt nõ accide-
rit qd̃ accidit. Da ꝓph̃aʒ cui tã certũ ſit fu
tuꝝ:q̃ tibi p̄tiũ:τ q̃ tibi qd̃ meminiſti fa-
ctũ:nõ põt fieri vt nõ ſit factũ: tã illi q̃ no-
uit futurũ:nõ põt fieri vt nõ fiat. Iõ de ſe-
curitate dicũt᷑ tãq̃ p̄terita:q̃ adhuc futura
ſũt. Hec ġ ſp̃amus. Saluos eni feciſti noſ
Alia lr̃a. † odiẽtes.
ex affligentibus nos. Et eos qui † ode-
rãt nos cõfudiſti. In deo laudabi-
mur tota die. Videte queãdmodũ mi-

ſcet etiā v̄ba futuri tp̄is: vt intelligas ꝛ pre
terita que dicta ſunt de futuro eſſe p̄dicta.
In deo laudabimur tota die. Et in noīe (Alia lr̄a. ſeculum.)
tuo cōfitebimur in ſecula. Quid lau
dabimus: q̄d cōfitebimur: Quia ex oībus
affligentibus nos eruiſti nos: q̄ regnū per
petuū dabis nobis: qꝛ cōplebit̄ in nob̄: be
ati q̄ habitāt i domo tua dn̄e: i ſecula ſecu
loꝝ laudabunt te. Hec ḡ futura cum certa
ſint nobis: ꝛ illa p̄terita cū a p̄rib⁹ noſtris
audierimus q̄d mō: ¶ Nūc aūt repuli
ſti ꝛ cōfudiſti nos. Cōfudiſti nō in cō
ſcia nr̄a: ſed in facie hoīm. Erat eni temp⁹
q̄ affligerent̄ chriſtiani: cū vtiq̄ꝫ fugerent:
cū vbiq̄ꝫ diceret̄ chriſtian⁹ ē: tāq̄ꝫ ad inſul
tationē: ꝛ ad opprobriuꝫ ꝑtineret. Ubi ē ḡ
ille de⁹ noſter: rex noſter: q̄ mādat ſalutem
Jacob: Ubi ē ille q̄ fecit oīa q̄ nobis nar-
rauerūt patres noſtri: Ubi ē qui factur⁹ eſt
oīa: q̄ nobiſ reuelauit ꝑ ſp̄ūm ſuū: Nunq̄d
mutat⁹ ē: Sed i intellectu filijs chore ſunt
hec. Aliq̄d eni intelligere debemus quare
nos iſta oīa medio tēp̄e pati voluit. Que
oīa: Nunc aūt repuliſti ꝛ confudiſti nos.
Et nō egredieris †deus i virtutib⁹ (Alia lr̄a non habet.)
noſtris. Procedim⁹ ad inimicos nr̄os:
ꝛ tu nobiſcū nō ꝓcedis. Uidemus eos p̄-
ualent illi: ꝛ nos inualidi ſum⁹. Ubi ē illa
virt⁹ tua: vbi ē dextera ꝛ potētia tua: Ubi
mare ſiccatū: vbi egyptij ꝑſequētes: flucti
bus obruti: Ubi amalech reſiſtēs i crucis
ligno ſupatus: Et nō egredieris de⁹ in vir (Alia lr̄a. non habet.)
tutibus nr̄is. ¶ Auertiſti †aūt nos re- (poſt inimicos nr̄os.)
troꝛſum †pre inimicis nr̄is. Ut qua
ſi illi ante ſint: nos retro: illi victores: nos
victi deputemur. Et qui nos oderūt
diripiebāt ſibi. Quid niſi nos: De- (Alia lr̄a. †gentibus.)
diſti nos tanq̄ꝫ oues eſcarū: ꝛ i † na
tionibus diſperſiſti nos. A natoīb⁹
manducati ſum⁹. His ſignificāt q̄ ſic paſſi
ſunt: vt in corpus gentiū verterent̄: plāgit
eni eos eccl̄ia tāq̄ꝫ membra ſua deuorata.
¶ Uendidiſti populū tuū ſine p̄cio
Uidim⁹ eni quos dediſti: non videm⁹ q̄s
accepiſti. Et nō fuit multitudo i † iu- (Alia lr̄a. commutatio
bilationibus eoꝝ. Nunq̄d eni q̄n fie- nes.)
bāt chriſtiani ꝑſequētibus inimicis idola-
tris fiebāt cōgregatōes ꝛ iubilatōes deo:
Nūq̄d concinebāt̄ hymni de eccleſijs dei
q̄ ſolent in pace cōcini: dulciq̄ꝫ cōuētu fra-
ternitatis dei aurib⁹ ꝑſonari: Et non fuit
multitudo in iubilationib⁹ eoꝝ. ¶ Poſui (Alia lr̄a.
ſti nos †in opprobriū vicinis nr̄is: non habet.)
ſubſānationē ꝛ deriſu his q̄ in cir-
cuitu noſtro ſunt. Poſuiſti nos i ſi
militudine †in nationib⁹. Quid ē in (Alia lr̄a †gentibus.)
ſīltudinē: Q̄n maledicētes hoīes ſīltudi
nē: dāt de eo quē deteſtāt̄: ſic moriaris: ſic
puniaris. Quāta tunc dicta ſunt talia: ſic
crucifigaris: hodieq̄ꝫ nō deſūt hoſtes xp̄i:
Illi ip̄i iudei cōtra quos q̄n defendimus
chriſtū dicūt nobis: ſic moriariſ quō ꝛ ille.
Nō eni illā mortē intuliſſent: niſi eo modo
mori vehement̄ exhorruiſſent: aut q̄d my-
ſterij haberet: ſi intelligere potuiſſent. Ce-
cus q̄n inungit̄: collirium in manu medici
nō videt. Nā crux ip̄a ꝛ ꝓ ip̄is ꝑſequētib⁹
facta ē. Inde ſūt poſtea ſanati: ꝛ in eū cre-
diderūt quē ipſi occiderūt. Poſuiſti nos i
ſīltudinē i nationib⁹. Cōmotionē ca-
pitis in populis. Cōmotioneꝫ capitis
ad inſultandū: ꝛ locuti ſūt labijs ꝛ mouert̄
caput. H̄ dn̄o: h̄ etiā oībus ſc̄is ei⁹: q̄s per-
ſequi: q̄s tenere: q̄s illudere: q̄s tradere q̄s
afflige: q̄s occidē potuerūt. ¶ Tota die (Alia lr̄a.)
verecūdia mea cōtra me ē: ꝛ cōfu- (†faciei mee.)
ſio †vultus mei †operuit me. A vo- (†cooperuit.)
ce exprobrantis ꝛ obloquentis.
Hoc ē a voce inſultātiū ꝛ crimē mihi obij-
cientiū: qꝛ colo te: qꝛ cōfiteoꝛ te: ꝛ crimē mi
hi obijcientiū de illo noīe: vū mihi oīa cri-
mina delebunt̄. A facie inimici ꝛ per
ſequentis. Et q̄s ē intellectus: Que p̄-
terita ſūt dc̄ā ſūt: n̄ i nobis fiēt q̄ futura ſpe
rant̄: nō apparēt preterita. In magna glo
ria tua educt⁹ ē pp̄ls ď egypto: liberat⁹ a ꝑ
ſequētib⁹: duct⁹ ꝑ gētes: expulſis gentibuſ
collocat⁹ in regno. Que futura: Educen-
dus pp̄ls de iſta egypto ſeculi duce chriſto
apparente in gl̄ia ſua: ponēdi ſancti ad de
xterā: iniqui ad ſiniſtrā: dānandi iniq̄ cum
diabolo in eterna pena: accipiendū regnū
a chriſto cū angelis i ſempit̄nū. Hec futu-
ra: illa p̄terita. In medio q̄d: Tribulatio-
nes. Quare: Ut appareat anim⁹ colēs de
um: quātū colat deū: vt videat̄ vtrū grat̄
colat eū a q̄ ſalutē gratis accepit. Si eni ti
bi dicat de⁹: quid mihi dediſti vt facerem
te: Certe ſi factus ꝓmeruiſti me: nō me ꝓ-
merueras anteq̄ꝫ facerē te. Quid dicturi
ſumus ei qui primo gratis nos fecit: qꝛ bo
nus ē: nō qꝛ aliq̄d meruim⁹: Deinde ď ip̄a
reꝑatiōe. de ſc̄da natiuitate q̄d dicturi ſu-
mus. merita nr̄a feciſſe vt nobis illa ſalus
ꝑpetua mittēt̄ a dn̄o: Abſit. Si merita no
ſtra aliq̄d facerēt: ad dānationē noſtrā ve
niret. Nō venit ille ad inſpectionē merito
rum: ſ̄ ad remiſſionē peccatoꝝ. Non fuiſti

τ fact⁹ es:q̄d deo dedisti: Quid ab eo nō
accepisti gratis: Saluus fuisti τ liberatus
es:q̄d deo dedisti: Merito τ grā noīatur:
q̄ꝛ gratis daꝛ. Exigiꝛ ḡ a te: vt τ tu grat̄ eū
colas:nō q̄ꝛ dat tp̄alia:ſ q̄ꝛ p̄stat et̄na. Sꝫ
ip̄a eterna vide ne aliter cogites:τ cogitā-
do eterna carnaliter:nihilomin⁹ deū grat̄
nō colas. Quid enim: Si ideo colis deū:
q̄ꝛ dat tibi fundū:nō eū cultur⁹ es:q̄ꝛ tollit
tibi fundū: Sed forte tu dicis iō eū colaꝫ:
q̄ꝛ dabit mihi villaꝫ:nō tn̄ tp̄alem. Nihilo
min⁹ adhuc corruptā mētē geris: Amore
enī casto nō colis:adhuc mercedē expet̄.
Ea enī vis habere in futuro seculo: que h̄
necesse ē relinquas. Mutare vis volupta
tē carnalē n̄ amputare. Nō laudaꝛ ī illo ie-
iuniū:q̄ ad luxuriosā cenā s̄uat vētreꝫ suū.
Inuitāꝛ enī aliq̄n hoīes ad cenā magnā:
τ cū ad eā volūt auide: venire ieiunāt. Nū
q̄d h̄ ieiuniū ꝯtinētie τ nō poti⁹ luxurie de
putādū ē: Noli ḡ talia sperare tibi dāda a
deo:q̄lia hic iubet te ꝯtēnere. Hec enī spe
rabant iudei:iō turbabanꝛ in illa q̄stione.
Nā τ ip̄i resurrectionē sperabāt:ſ ad tales
voluptates corꝑis se sperabāt resurrectu-
ros:q̄les h̄ amāt viuētes. Iō cū eis propo
nereꝛ q̄stio a saduceis:q̄ non credūt resur-
rectionē:de illa muliere q̄ nupsit septē fra-
tribus sibimet succedentib⁹:cuius eoꝝ ī re
surrectione erit vxor:deficiebant τ r̄ndere
nō poterāt. At vero dn̄o q̄n̄ ē ꝓposita: q̄ꝛ
nobis resurrectio talis ꝑmittiꝛ:nō q̄ repe-
tanꝛ hm̄ōi voluptates:sed q̄ eterna de ip̄o
deo gaudia cōparenꝛ: r̄ndit dn̄s τ ait: Er
ratis:nesciētes scripturas: neq̄ꝫ virtutem
dei. In resurrectiōe enī neq̄ꝫ nubent:neq̄ꝫ
vxores ducēt. Nō enī īcipiēt mori:id ē nō
ibi q̄riꝛ successor:vbi non erit decessor. Et
q̄d erit: Sꝫ erunt inquit eq̄les angelis dei.
Nisi forte putas qd̄ angeli epulis quotidi
anis τ vino q̄ te iebrias gaudeāt :aut hoc
forte arbitraris qd̄ angeli vxores habeāt.
Nihil eoꝝ ē apud angelos. Vn̄ gaudēt an
geli:nisi vn̄ dn̄s ait:nescitis q̄ꝛ angeli eorū
sꝑ vidēt faciē p̄ris: Si ḡ ad faciē p̄ris gau
dēt āgeli ad tale gaudiū te p̄para aut si iue
nis meli⁹ q̄ꝫ vidē faciē dī:illuc te p̄para. Ve
tali amori tuo:si vl̄ suspicar̄ aliq̄d pulchri⁹
q̄ꝫ ē ille a q̄ ē oē pulchꝛ:qd̄ te teneat ne illd̄
cogitare merearis. Dn̄s ī carne erat: τ ap
parebat hō hoībus. Qualis apparebat iā
dixi:hō hoībus. Quid magnū apparebat:
Caro carni. Quid magnū apparebat:de q̄
dictū ē: vidim⁹ eū τ nō habebat spēm neq̄ꝫ

decorem: Quis non habebat speciē neq̄ꝫ
decorē: De q̄ itē dr̄. Speciosus forma pre
filijs hoīm. Vt hō nō habebat spēm neq̄ꝫ
decorē:ſ speciosus forma ex eo qd̄ ē pre fi
lijs hoīum. Iō formā illā de forma carnis
on̄dēs oculis intuentiuꝫ: q̄d ait: Qui dili
git me mādata mea custodit:τ q̄ diligit me
diligeꝛ a patre meo:τ ego diligā eū:τ ostē-
dam illi meip̄m. Quē videbāt:ostensuruꝫ
se illis ꝑmittebat. Sꝫ q̄d ē h̄: Quasi dice-
ceret. Videtis formam serui:occulta ē for-
ma dei. Per hanc vobis blādior:illā vo-
bis seruo. Hac vos paruulos nutrio: illa
grandes pasco. Ergo vt hec fides nostra
q̄ purgamur ad inuisibia p̄pareꝛ:hoc ē qd̄
in itellectu filijs chore facta sūt ista oīa: vt
detraherēꝛ sanctis ea q̄ habebāt:detrahe-
retur τ ip̄a vita tp̄alis: vt nō ꝓpter h̄ ip̄sa
tp̄alia colerēt illuꝫ eternū:ſ amore illi⁹ ca-
sto tolerarēt hec oīa q̄ ꝑ tp̄e paterenꝛ. De
niq̄ꝫ q̄ꝛ intellexerunt hoc filij chore:q̄d di- Alia li(tera) nec.
cunt. ¶ Hec oīa venerunt sup̄ nos:
τ obliti nō sumus te. Quid ē τ obliti
nō sumus te. Et iniq̄ nō egimus ī te-
stamento tuo. ¶ Et nō recessit retro
cor nostrū: τ declinasti semitas no
stras de via tua. Ecce ē intellect⁹. quia
non recessit retro cor nostrum: quia obliti
non sumus te:quia iniq̄ nō egim⁹ in testa-
mēto tuo:positi in magnis tribulationib⁹
τ ꝑsecutionib⁹ gētiū: declinasti semitas no
stras de via tua. Semite enī nostre erāt in
voluptatibus seculi. Semite enī nr̄e erāt ī
ꝓsꝑitatib⁹ tp̄aliū rex. Tulisti semitas nr̄as
de via tua:τ on̄disti nobis q̄ꝫ arta τ angu-
sta via ē q̄ ducit ad vitam. Et declinasti se
mitas nostras de via tua. Quid ē declina
sti semitas nr̄as de via tua: Tanq̄ꝫ diceret
nobis In tribulatiōe positi estis:mlta pa-
timini:multa q̄ amabatis ī h̄ seculo amisi-
stis:ſ nō vos dimisi ī via quā angustā vos
doceo. Latas semitas q̄rebat̄. Quid vob̄
dico: Hac itur ad vitā sēpit̄nā. Qua vul-
tis ābulare:ad mortē ꝑgitis: Q̄ꝛ lata τ spa
ciosa via ē q̄ ducit ad interitū:τ multi sunt
q̄ ambulāt ꝑ eā. Q̄ꝛ arta τ angusta via ē q̄
ducit ad vitā:τ pauci sūt q̄ ambulāt ꝑ illā.
Qui sūt pauci: Qui tolerāt tribulatōes:q̄
tolerāt tēptatiōes:q̄ in istis oīb⁹ molestijs
nō deficiūt:q̄ nō ad horā gaudēt ad v̄bū:
τ in tp̄e tribulatiōis tāq̄ꝫ orto sole arescūt:
ſ habēt radicē charitat̄:sicut audiuimus:
qd̄ mō lectū ē in euāgelio. Radicē inquā
charitatis habe: vt cum sol exortus fuerit:
nō te vrat ſ nutriat. Hec oīa venerūt sup̄

nos: et obliti non sumus te: et inique non egimus in testamento tuo: et non recessit retro cor nostrum. Sed quia hec omnia inter tribulationes facimus: iam in angusta via ambulantes: declinasti semitas nostras de via tua. Quoniam humiliasti nos de loco infirmitatis. Ergo exaltabis nos in loco fortitudinis. Et operuit nos umbra mortis. Hec enim mortalitas umbra mortis est. Vera mors est damnatio cum diabolo. Si obliti sumus nomen dei nostri. Iste est intellectus filiorum chore. Et si expandimus manus nostras ad deum alienum. Nonne deus requiret ista. Ipse enim novit occulta cordis. Novit et requirit. Si novit occulta cordis: quid ibi facit: Nonne deus requiret ista: Novit in se: requirit propter nos. Deinde ideo requirit deus aliquando: et dicit sibi innotescere: quod facit tibi innotescere. Opus suum tibi dicit non cognitionem suam. Dicimus plerumque letus dies quando serenus est. Numquid ipse dies gaudet: Sed gaudentem dicimus. quia gaudentes nos facit. Et dicamus triste celum. Non enim ullus talis sensus in nubibus: sed quia huiusmodi homines videntes celi faciem contristantur. Triste dicitur: eo quod tristes facit. Sic et deus cognoscere dicitur: quando cognoscentes facit. Deus dicit ad Abraam. Nunc cognovi quia times deum. Ante non cognoverat: Sed ipse Abraam se non cognovit: quia in ipsa temptatione: ipse sibi innotuit. Plerumque enim homo putat se posse quod non potest. aut putat se non posse quod potest. Accedit ad illum interrogatio ex divina dispensatione: et per interrogationem notus fit sibi: et dicitur deus cognovisse quod illum fecit nosse. Numquid Petrus noverat se: quando dixit medico: Tecum sum usque ad mortem: Medicus noverat vena inspecta quid ageretur in egroto: egrotus non noverat. Venit accessio temptationis: probavit medicus sententiam suam: perdidit eger presumptionem suam. Sic ergo novit deus et requirit. Novit quomodo ipse requirit propter te: ut tu invenias te: et gratias agas ei qui fecit te. Nonne deus requiret ista: Ipse enim novit occulta cordis. Quid est novit occulta: Que occulta: Quoniam propter te mortificamur tota die deputati sumus velut oves occisionis. Potes enim videre mortificari hominem: quare mortificatur nescis: Deus hoc novit: res in occulto est. Sed dicit mihi aliquis. Ecce pro nomine christi detinetur: nomen christi confitetur. Quare: Non et heretici nomen christi confitentur: sed non tamen propter ipsum moriuntur: Prorsus in ipsa ecclesia dicam catholica: putatis defuisse aut deesse posse: qui causa humane glorie paterentur: Si non essent huiusmodi homines si diceret apostolus: Si tradidero corpus meum ut ardeam: charitatem autem non habeam: nihil mihi prodest. Sciebat ergo esse posse quosdam: qui hoc iactatione facerent: non dilectione. Ideo obscurum est: Deus hoc solus videt: nos non possumus. Ipse solus potest iudicare qui novit occulta cordis. Quoniam propter te mortificamur tota die: deputati sumus velut oves occisionis. Iam dixi: hinc etiam apostolum Paulum testimonium posuisse ad exhortandos martyres: ne deficerent in tribulationibus pro nomine christi susceptis. Exurge quare obdormis domine. Cui dicit et quis dicit: Nonne magis videtur ille dormire et balare: ululare: qui talia loquitur. Exurge quare dormis domine. Respondet tibi. Novi quid dicam: scio quia non dormit qui custodit israel: sed tamen martyres clamant. Exurge quare obdormis domine. O domine Iesu occisus es: dormisti in passione: iam nobis resurrexisti: Novimus enim: quia nobis resurrexisti. Quare resurrexisti: Gentes que nos persequuntur mortuum te putant: resurrexisse non credunt. Exurge ergo et illis: quare dormis non nobis: sed illis: Si enim iam te illi crederent resurrexisse: nunquid eos qui in te credunt persequi poterant: Sed quare persequuntur: Occiderunt nescio quos qui crediderunt in te: nescio quem male mortuum. Adhuc eis dormis: exurge ut intelligant: quia resurrexisti et quiescant. Denique factum est dum moriuntur martyres: et ista dicunt et dormiunt: et excitant christum vere mortuum dormitationibus eorum. Surrexit christus: quodammodo in gentibus: id est creditus est resurrexisse: ita paulatim: et ipsi credendo conversi ad christum fecerunt numerum magnum quem timerent persecutores: et cessaverunt persecutiones. Ante: Quia resurrexit christus in gentibus: qui illis ante non credentibus dormiebat. Exurge et ne repellas usque in finem: quare faciem tuam avertis. Quasi non assis: quasi oblitus sis nostri. Obliviisceris inopiam nostram: et tribulationem nostram: quoniam humiliata est in pulvere anima nostra. Ubi humiliata est. In pulvere: id est pulvis non subsequitur Illi nos persequuntur: de quibus dixisti: Non sic impii non sic: sed tanquam pulvis quem proiicit ventus a facie terre. Humiliata est in pulvere anima nostra. Adhesit in terra venter noster. Pane nimie humiliationis mihi videtur expressisse: quia quisquis quando se prosternit heret in terra venter eius. Quisquis enim ita humiliatur

Margin notes: Alia littera. afflictionis. Alia littera. cooperuit. Alia littera. abscondita. Alia littera. estimati. sicut. Alia littera. non habet. Alia littera. inopie nostre et tribulationis nostre. Alia littera. conglutinatus est

vt genua figat: adhuc hȝ q̄ hũliet: Quiſ-
q̄s aũt ſic humiliat vt hereat in terra vent
eius: vltra q̄ humiliet nõ hȝ. Si eni iam vl
tra voluerit: iã ñ erit humiliare ſ obruere.
Hoc ḡ forſitan dixerint nimiũ hũiliati ſu-
mus in h̄ puluere: vltra quo humiliemur:
nõ habemus. Iã ſi ꝑuenit vſqȝ ad ſũmuȝ
hũiliatio: veniat ꝛ miſeratio. An forte frẽs
eos plãgit eccl̃ia voce iſta: q̄bus illi q̄ ꝑſeq̄
bant ꝑſuaſerũt ipietatẽ: vt illi q̄ ꝑdurarũt
h̄ dicãt: hũiliata ẽ ĩ puluere aĩa noſtra: id ẽ
int manus pulueris huius: int manus ipi
orũ ꝛ ꝑſequẽtiũ hũiliata eſt in puluere aĩa
noſtra: ad h̄ vt te inuocaremus: et dares
auxiliũ de tribulatiõe. Vent aũt noſter he
ſit in t̃ra: id eſt cõſenſit impietati pulueris
huius vent noſter: h̄ eſt eni dictũ heſit. Si
eni cũ diligiſ ꝛ ardes charitate: recte dicis
deo. Adheſit aĩa mea p᷒ te: ꝛ mihi adhere
re deo bonũ ẽ: tũc ãt adhẽſ deo: qñ ꝯſẽtis
deo. Nõ ſine cã dcm̃ ẽ de vẽtre iſto q̄ adhe
ſit ĩ t̃ra: niſi q꜃ illi ſignificãt q̄ ꝑſecutionẽ ñ
tolerãtes ꝯſenſerũt iniq̄s. Sic eni heſerũt
in terra. Sȝ q̃re dicti ſũt vent: niſi q꜃ carna
les ſunt. Vt os eccl̃ie in ſanctis ſit: ĩ ſpũali
bus ſit: vent eccl̃ie ĩ carnalibus ſit. Itaqȝ
os eccl̃ie eminet: vẽter abſcõditus ẽ tanq̄
mollior ꝛ infirmior. Hoc ſignificat q̄dã lo
co ſcriptura: vbi q̄dam dicit ſe accepiſſe li
brum: ꝛ liber ipſe dulcis erat inquit in ore
meo: et amarus in ventre meo. Quid eſt
hoc: niſi quia p̄cepta ſũma que accipiunt
ſpũales ñ accipiũt carnales: de q̄bus gau
dẽt ſpũales: ꝯtriſtãtur carnales. Liber iſte
frẽs quid hȝ: Vẽde oĩa q̄ habes ꝛ da pau
peribus: q̄ dulcis ẽ ĩ ore eccl̃ie: ab oĩbus
ſpũalib᷒ fcm̃ ẽ. At vero carnali cuicũqȝ di
xeris fac h̄: facili᷒ a te triſtis recedit: ſic ille
diues a dño: cui dictũ eſt: Vẽde oĩa q̄ ha
bes ꝛ da paupib᷒: q̄ facit qd̄ dictũ eſt: vñ
niſi q꜃ liber ille dulcẽ ẽ in ore: ꝛ ĩ vẽtre ama
rus: Vediſti neſcio q̄d auri ꝛ argẽti: vẽtuȝ
ẽ ad hũc articulũ: vt niſi ꝑdas: forte aliq̄d
pctm̃ cõmittas: iuriã forte ingeras eccl̃ie:
blaſphemare cogaris. Poſitus itaqȝ ĩ an-
guſtijs: aut dãno pecunie: aut dãno iuſti-
cie: dicit tibi: ꝑde potiuſ pecuniã: ne ꝑdaſ
iuſticiã. Tu aũt cui nõ dulcis eſt in ore iu
ſticia: ſ adhuc in illis mẽbris infirmus ẽ: q̄
les in vẽtre deputat eccl̃ia: cõtriſtatus eli-
gis aliqñ amittere aliq̄d de iuſticia: q̄ vel
numũ de pecunia: ꝛ ꝑcutis te dãno graui
ore: implens ſaccellũ tuũ: ꝛ exinaniẽs cor
tuũ. Fortaſſis ḡ de illis dixerit. Heſit ĩ t̃ra
vẽter noſter. Exurge dñe adiuua

nos. Et vere cariſſimi exurrexit ꝛ audiuit.
Namqȝ cũ exurgeret: id ẽ cũ reſurgeret et
gentibus innoteſceret: ceſſantib᷒ ꝑſecutio-
nibus etiã illi qui heſerãt in terra: eruti ſũt
de terra: ꝛ agentes penitentiã: redditi ſunt
corpi chriſti q̄uis infirmi: q̄uis impfecti:
vt cõpleret in eis. Inpfectũ meũ viderũt
oculi tui: ꝛ in libro tuo oẽs ſcribent. Exur
ge dñe adiuua nos. Et redime nos ꝓ
pter nomẽ tuũ. Hoc ẽ gratis ꝓpter no
mẽ tuũ: nõ ꝓpter meritũ meũ: q꜃ tu digna
tus es facere: nõ q꜃ ego dign᷒ ſũ cui faciaſ:
Nã ꝛ hoc ipm̃ qd̄ nõ ſum᷒ obliti te: ꝛ nõ re
ceſſit retro cor noſtrũ: qd̄ nõ expandimus
manus noſtras ad deũ alienũ: niſi te adiu
uante vnde poſſemus: niſi te int᷒ alloquẽ-
te: ꝛ exhortante: nõ deſerẽte vñ valerem᷒.
Ergo ſiue patiẽtes in tribulationibuſ: ſiue
gaudẽtes in ꝓſperitatib᷒: redime nos: nõ
ꝓpter meritũ noſtrũ: ſ ꝓpter nomẽ tuum.
Explicit Tractatus de pſ̃. XLIII Incipit Tractatus de pſ̃. XLIIII.

Prefatio.

Hunc pſalmũ: ſicut vobiſcũ cum
exultatione cãtauimus: ita nobi
ſcũ cũ attentione cõſideretis: pe
to. Cãtat eni de ſanctis nuptijs: de ſpõſo
ꝛ ſponſa: de rege ꝛ plebe: de ſaluatore ꝛ de
his qui ſaluãdi ſũt. Qui cũ veſte nuptiali
venit ad nuptias: gl̃iaȝ q̃rẽs ſpõſi nõ ſuã:
nõ ſolũ libent audit qd̄ ſolet eẽ etiã hoĩuȝ
ſpectacula q̃rentiũ: nõ facta exhibentiũ: ſȝ
etiã mãdat cordi: qd̄ nõ ibi vacet: ſ germi-
net: erũpat: creſcat: perficiatur: aſſumat.
Oportet eni nos eſſe quib᷒ h̄ cantet filios
chore: qd̄ hȝ titulus pſalmi. Erãt eni iſti q̄
dã hoĩes: verũtñ oĩs inſcriptio l̃rarũ diui-
naꝝ aliq̄d innuit intelligentib᷒: ꝛ nõ tantũ
auditorẽ: veꝝ etiã cognitorẽ deſiderat. In
terrogamus ergo vim hebraici verbi quid
ſit chore: ꝛ ſicut ſe interp̃tatiões hñt oĩum
verboꝝ in ſcriptura poſitorũ: renũciat no
bis filios chore interp̃tari filios calui. Qd̄
nomẽ nõ ad irriſionẽ accipiatis: ne inueni
amur in ſenſu puerili: q̄les pueros legimuſ
in libro regnoꝝ: inſultãtes heliſeo ſcõ pro-
phete: ꝛ clamãteſ poſt ipm̃. Aſcẽde calue:
aſcẽde calue. Tales eni pueros ſtulte gar
rulos: ꝛ in ſuã ꝑniciẽ maledicẽtes: exeun-
tes de ſilua beſtie comederũt. Hoc ſcrip tũ
eſt: ꝛ vbi ſit ſcriptum commemorauimus.
Qui meminerunt recognoſcant: qui non
meminerunt legant: qui non legerunt cre-
dant. Qd̄ ergo illud factum figurauit in
futurum: non nos debet apprehendere.

Significati sūt enim ī illis pueris stulti ho
mines hn̄tes igrantie sensū: q̄les nos non
vult eē apostolus: vbi dicit: Nolite pueri
esse sensib⁹. Et q₂ dn̄s inuitauerat nos ad
imitationē puerorū: qn̄ ante se paruulum
posuit ꝛ ait: Nisi q̄s fuerit vt puer iste: n̄ in
trabit in regnū celoꝝ: Ibi quoq₃ ap̄ls cau
tus: vbi reuocat a mēte puerili: vocat rur-
sus ad imitationē puerilē. Nolite inq̄t pue
ri effici mētibus: ſ₃ malicia puuli estote: vt
mentib⁹ pfecti sitis. Quē delectat imitari
pueꝝ: nō delectet imperitia: sed innocētia.
Illi vero ex imperitia insultabant sctō dei
caluo: ꝛ clamabāt p⁹ eū. calue calue: Fem
ē vt a bestijs ꝯsumerent: ꝛ figurauerūt ho
mines in eadē mente puerili stulte irriden-
tes quēdā caluū q̄ in caluarie loco crucifi-
xus ē. Possessi sunt ḡ tales velut a bestijs:
hoc ē a demonib⁹: a diabolo ꝛ angelis ei⁹:
q̄ opatur in filijs diffidentie. Tales pueri
erāt: q̄ an̄ sacratū lignū stātes caput agita
bāt ꝛ dicebāt. Si filius dei est descēdat de
cruce. Hui⁹ nos filij sum⁹: q₂ filij spōsi su-
mus. Et nobis inscript⁹ ē psalm⁹ iste: cui⁹
titulus dicit: Filijs chore p his qui
cōmutabūt. Quid ḡ. Exponā q̄d sit p
his q̄ cōmutabunt: Quid ḡ dicā: Hoc oīs
mutat⁹ agn̄scit. Qui audit hec p his q̄ com
mutabunt: videat q̄d erat ꝛ q̄d nūc sit. Et
pmo ipm mūdū videat cōmutatū: nuper
adorantē idola: mō adorātē deū. nup ser-
uientē his q̄ fecit: mō ei a quo fact⁹ ē. Pro
his q̄ ꝯmutabūt: videte qn̄ dictū sit. Nō
iā residui pagani mutata expauescunt: ꝛ q̄
nolūt mutari: vidēt repletas eccl'ias: tēpla
deserta: in his celebritatē: ibi solitudinē.
Mirant mutata: legāt pdicta: aurē accō-
modēt pmissori: credāt exhibitori. Sed ꝛ
vnusq̄sq₃ nostrū frēs ex vetere hoīe ī nouū
mutat⁹: ex infideli fidelis fit: ex raptore lar
gitor: cast⁹ ex adultero: bn̄fic⁹ ex malefico:
Ergo cātet nobis p his q̄ cōmutabunt: ꝛ i
cipiat describi p quē cōmutati sūt. Sequit
eni p his q̄ cōmutabūt filijs chore. In i-
tellectu cāticū p dilecto. Nā dilect⁹ il
le visus ē ꝛ a psecutorib⁹ suis: ſ₃ nō ī intelle
ctu. Si enim cognouissent: nūq̄ dn̄m glie
crucifixissent. Adhūc intellectū oculos ali
os q̄rebat ipe cū diceret: Qui me videt: vi
det ꝛ patrē. Sonet eū iā psalm⁹: Gaudea
mus in nuptijs: ꝛ nos erim⁹ cū his q̄ fiunt
nuptie: q̄ inuitant ad nuptias: ꝛ ipi inuita-
ti sponsa ē. Eteni sponsa eccl'ia ē: sponsus
christus. Solent dici a scholasticis carmi-
na q̄dā: vxores ducentibus ꝛ nubentibus

q̄ vocant epithalamia. Quicq̄d ibi cātat:
ad honorē cantat sponsi ꝛ spōse. An forte
ꝛ ī nuptijs istis q̄ inuitati sum⁹ thalam⁹ nō
ē: Et vnde dicit alius psalm⁹: In sole po-
suit tabernaculū suū: ꝛ ipe tanq₃ sponsus
pcedēs de thalamo suo. Cōiunctio nupti
alis: verbū ꝛ caro. Huius cōiunctōis tha
lamus v̇ginis vter⁹. Eteni caro ipa: v̇bo ē
cōiuncta. vnde etiā dicit. Iā non duo sed
vna caro: Assumpta est eccelsia ex genere
humano: vt caput esset ecclesie ipsa caro
verbo coniuncta: ꝛ ceteri credentes men-
bra eēnt illius capitis. Nā vis videre q̄s
venerit ad nuptias: In pncipio erat v̇bū
ꝛ verbū erat apud deū: ꝛ de⁹ erat verbū.
Gaudeat spōsa amata a deo. Qn̄ amata:
Dū adhuc feda. Oēs eni peccauerūt ait
ap̄ls: ꝛ egēt gloria dei. Et iterū: Eteni chri
stus p impijs mortu⁹ ē. Amata ē feda: ne
remanēt feda. Nō eni vere feda amata ē:
q₂ nō feditas amata ē. Nā si amaret: ſ₃ ser
uaret. Euertit feditatē: formauit pulchri-
tudinē. Ad qualē venit: ꝛ qualē fecit: Ue
niat iā ipe in verbis pphēticis: Ecce ipse
spōsus pcedat nobis: Amem⁹ illū: aut si
inuenerimus in eo aliq̄d fedi: nō amemus.
Ecce ipe iuenit multa feda: ꝛ amauit nos.
Si aliquid fedi inuenerim⁹ ī eo n̄ amem⁹:
q₂ ꝛ hoc ipm q̄d carnē indut⁹ ē: vt de illo
etiā dicet: Uidim⁹ eū ꝛ nō habebat speciē
neq₃ decorē: si cōsideres miscdiā q̄ factus
est ꝛ ibi pulcher est. Sz iudeoꝝ psonā ge-
rebat ppheta cū diceret: Uidim⁹ eū ꝛ nō
habebat spēz neq₃ decorē. Quare: Quia
nō in intellectu. Intelligētib⁹ aūt ꝛ verbū
caro factū est: magna pulchritudo: Mihi
aūt absit gl'iari dixit vn⁹ amicoꝝ spōsi: nisi
in cruce dn̄i nostri Iesu christi. Parū ē vt
nō inde erubescas nisi etiā ꝛ glorieris. Qua
re ḡ n̄ habuit speciē neq₃ decorē: Q₂ chri-
stus crucifix⁹: iudeis q̄dē scādalū: gentib⁹
stulticia. Quare aūt ꝛ in cruce habuit de-
corē: Q₂ q̄d stultū ē dei: sapienti⁹ ē q₃ ho-
mines: ꝛ q̄d infirmū ē dei: fortius q₃ hoīes.
Nobis ḡ iā credētibus: vbiq₃ spōsus pul-
cher occurrat. Pulcher de⁹ v̇bū apd de-
um: pulcher in vtero v̇ginis: vbi nō ami-
sit diuinitatē: ꝛ sumpsit hūanitatē. pulcher
natus infans verbū: q₂ ꝛ cū eēt infans: cū
sugēt: cū manib⁹ portaret: celi locuti sunt:
angeli laudes dixerunt: magos stella dire
xit: adorat⁹ ē: ī psepi cibaria māsuetorum.
Pulcher ḡ ī celo: pulcher ī t'ra: pulcher in
vtero: pulcher ī manib⁹ pentū: pulcher in
miraculis: pulcher in flagellis: pulcher in

uitãs ad vitam: pulcher nõ curãs mortẽ: pulcher deponẽs aĩam: pulcher recipiẽs: pulcher in ligno: pulcher ĩ sepulchro: pulcher in celo: pulcher in intellectu. Audite cãticũ: neq₃ oculos vr̃os a splendore pulchritudinis illi⁹ auertat carnis infirmitas. Summa ⁊ v̇a pulchritudo iusticia ẽ. Ibi illũ nõ videbis pulchrum: vbi repħendes iniustum. Si vbiq₃ iustus: vbiq₃ decorus. Veniat ergo nobis inspiciendus ocul' mẽtis: descriptus a quodã laudatore suo propheta. Ecce inquit.

Expositio psalmi

ERuctauit cor meũ verbuz bonũ. Quis dicit: pater an ꝓpheta? Intellexerũt eñi q̄dam prĩs ꝑsonã dicẽtis: Eructauit cor meũ verbũ bonum: cõmendãtis nobis natiuitatẽ quãdã ineffabilẽ: Ne forte putares aliquid assumptuz: vñ filiũ generaret de⁹: queadmodũ hõ sibi assumit aliq̄d vnde generet filios: ꝯiugium scz sine quo ꝓlem ꝓcreare hõ nõ põt. Ne igit̃ putares aliquo ꝯiugio indiguisse deũ: vñ filiũ generaret: eructauit inq̄t cor meũ v̇bũ bonũ. Hodie cor tuũ o hõ generat ꝯsiliũ: nec q̄rit vxorẽ ꝑ cõsiliũ natuz ex corde tuo: edificas aliq̄d ⁊ illa fabrica anteq₃ stet: stat ꝯsiliũ. ⁊ inest iã qđ factur⁹ es in eo ꝑ qđ factur⁹ es: ⁊ laudas fabricã nõdũ existentẽ: nõdũ in specie edificij: sed in ꝯplatione ꝯsilij: nec laudat ali⁹ cõsiliũ tuũ: nisi aut cui indicaueris: aut q̄ viderit qđ fecisti: Ergo si ꝑ verbũ oĩa: ⁊ verbũ de deo: inspice fabricã factã ꝑ verbũ: ⁊ ex isto edificio mirare ꝯsiliũ. Quale verbuz est ꝑ qđ factũ ẽ celũ ⁊ terra: ⁊ oĩs ornatus celi: oĩs fecũditas terre: diffusio mar̃: distẽsio aer̃ fulgor siderũ: claritas solis ⁊ lune. Videntur hec: Trãscende ⁊ hec: cogita angelos ꝓncipat⁹ sedes: dñationes: ptãtes: oĩa per ipm̃ facta sunt. Vñ ḡ ista bona facta sunt: Quia eructatũ ẽ ꝑ qđ fierẽt v̇bum bonuz. Ergo verbũ bonũ: ⁊ ipi verbo dictum est: magister bõe. Et ipm̃ v̇bũ r̃ñdit. Quid me interrogas de bono? Nemo bon⁹ nisi vn⁹ de⁹: Dictũ ẽ magister bone: ⁊ dic̃ q̄d me interrogas đ bono: Addidit etiã: nemo bonus nisi vn⁹ de⁹. Quõ ḡ ⁊ ipe bon⁹: nisi q̄ de⁹? Nõ solũ aũt de⁹: ꝭ cũ patre vn⁹ deus. Nõ eñi dicẽdo: nemo bon⁹ nisi vn⁹ deus: discreuit se: sed vniuit. Eructauit cor meũ verbũ bonũ. Dixerit hoc de⁹ pater de verbo suo bono atq₃ bñfico: bono nr̃o per qđ solũ bonũ vtcũq₃ boni eẽ possum⁹. Seq̄t

Dico ego opa mea regi. Adhuc pr̃ loq̄t. Si adhuc pat̃ loq̄t: queram⁹ ⁊ h̄: quõ ƀm fidẽ verã ⁊ catholicã itelligam⁹? Dico ego opa mea regi. Si eniz pater dicit opera sua filio suo regi nr̃o: q̄ opa pat̃ dictur⁹ ẽ filio: cũ oĩa opa patris ꝑ filiũ fcã sũt? An forte dico ego opa mea regi. ipam dico generationẽ filij significat. Vereor ne h̄ aliq̄ñ a tardiorib⁹ nõ possit intelligi. Verũtñ dicã sequat̃: qui põt: ne ñ dicto nõ sequatur ⁊ qui põt. Legimus in alio psalmo dictũ. Semel locut⁹ ẽ de⁹. Totiẽs locutus ẽ ꝑ ꝓphetas: totiẽs ꝑ aplõs: hodieq₃ loquit̃ ꝑ sanctos suos. ⁊ ait: Semel locut⁹ est de⁹. Vñ semel locut⁹ est: nisi ꝓpter verbũ suũ. Sicut aũt eructauit cor meũ v̇bum bonũ: intellexim⁹ ibi generationẽ filij: veluti repetitio mihi videt̃ facta in ꝯsequẽti sñia: vt illud qđ dictũ ẽ: eructauit cor meũ verbum bonum: repeteret̃ in eo qđ ait: dico. Quid est enim dico? Verbum profero: Et vñ ꝓfert de⁹ verbum: nisi ⁊ corde suo ex intimo suo? Tu nõ dicis nisi qđ ex corde tuo profers: verbũ tuũ qđ sonat ⁊ transit: aliũ de ñ ꝓfert̃: ⁊ miraris q̄ ita dicit deus: ꝭ dicere dei eternũ ẽ. Tu dicis aliquid mõ: q̄ tacebas pauloante: vel ecce nũc nõdũ v̇bum ꝓfers. Cũ aũt ꝓferre ceperis: rũpis silẽtiũ quodãmõ: ⁊ generas verbũ. qđ añ ñ erat. Nõ sic de⁹ genuit verbũ. Dicere dei sine initio ẽ: ⁊ sine fine: ⁊ tñ vnũ verbũ dic̃. Dicat alterũ: si qđ dixit trãsierit. Cuz v̇o ⁊ a q̄ đr mãet: ⁊ qđ đr manet: ⁊ semel đr ⁊ ñ finit̃ ⁊ ipm̃ semel sine initio dicitur: nec bis dicitur: quia nõ transit qđ semel dicitur. Hoc est ergo. Eructauit cor meũ verbũ bonuz: quod ẽ dico ego opa mea regi. Quare ergo opa mea dico? Quia in ipo verbo oĩa opa dei. Quicquid eñi facturus erat de⁹ ĩ creatura: iã in verbo erat: nec eẽt in rebus nisi eẽt in verbo: quomodo ⁊ in te nõ esset in fabrica: nisi eẽt in cõsilio. Sicut ĩ euãgelio dicit̃: Qđ factũ est ĩ illo vita erat. Erat ḡ qđ factũ ẽ: ꝭ in verbo erat: ⁊ oĩa opa dei ibi erãt: ⁊ opa nõdũ erãt. Sz v̇bum erat: ⁊ v̇bũ h̄ erat de⁹: ⁊ apđ deũ erat: ⁊ filius dei erat: ⁊ cũ prẽ vn⁹ de⁹ erat. Dico ego opa mea regi. Audiat dicẽtẽ q̄ v̇bum intelligit: ⁊ audiat cũ prẽ sempit̃nũ v̇buz: ĩ q̄ sunt etiam que futura sũt: in q̄ nõ abierunt ⁊ que trãsierunt. Hec opa dei ĩ v̇bo: tãq₃ ĩ v̇bo: tanq₃ in vnigenito: tãq₃ in v̇bo dei. Quid ergo sequitur. Lingua mea calam⁹ scribe: velociter scribentis. Quid

simile fratres mei: quid habet simile ligua
dei cū calamo scribe: Quid habet sile pe-
tra cū christo: Quid habet simile agn⁹ cū
saluatore: Quid hab; leo cū vnigeniti for
titudine: Dicta sūt hec tū: ⁊ nisi dicerent:
nō aliquo mō p hec visibilia ad inuisibile;
informaremur. Sic g̃ hūilē silitudinē cala
mi hui⁹: nec cōparem⁹ illi excellētie: nec tū
respuamus. Quero eni quare linguā sua;
calamū dixit eē scribe velociter scribentis:
Aut vero q̄tumuis velocit scribat scriba:
nō cōparatur illi velocitati: de qua dic ali
us psalmus: Usq; in velocitate currit ver
bū eius. Sed mihi videt quātū audet hu-
mana intelligentia: adhuc posse accipi ex
psona patris dictū: Lingua mea calamus
scribe: q; qd lingua dicit sonat ⁊ trāsit: qd
scribit manet. Cū g̃ dicat deus verbum: ⁊
verbū qd dicit nō sonet ⁊ trāseat: ꝫ ⁊ dica
tur ⁊ maneat: scriptis hoc maluit de⁹ com
pare q̄ sonis: Qd autē addidit velociter
scribentis: impulit mētē ad intelligentiā: ꝫ
ñ pigra remaneat: respiciēdo ātiquarios:
aut respiciēdo q̄leslibet veloces notarios.
Si aūt hoc attenderit: remanebit ibi ipsu;
velociter. Cogita velociter: ⁊ videat qua-
re dictū sit velociter. Velocit dei tale ē: vt
velocius nihil sit. In scriptis eni scribit lit
tera post litterā: syllaba post syllabā: vbū
post verbū: nec ad secundū transit: nisi pri
mo prescripto. Ibi aūt nihil velocius vbi
nō multa sunt verba: nec tamē aliqd pter-
missum ē: cū in vno sunt oia. Ecce iam ver
bum illud sic prolatū eternū: ab etno coe-
ternū veniet spōsus. **Speciosus for-
ma pre filijs hominū.** Pre filijs ho-
minū: quare nō ⁊ pre angelis: Quid volu
it dicere: pre filijs hominū: nisi q; hō: ne ho
minē xp̄m quēlibet hoiē; putares ait: p̄ fi-
lijs hoim speciosus forma. Etiā homo pre
filijs hominū: etia; inter filios hoium: pre
filijs hominū: etiā ex filijs hoim: pre filijs
hominū. **Diffusa est gratia in labijs
tuis.** Lex per Moysen data ē: gra ⁊ veri
tas p Jesum christum facta ē. Diffusa est
gr̄a in labijs tuis. Merito mihi subuentū
est: q; cōdelector legi dei ꝫm interiorē ho-
minē: Sz alia lex in mēbris meis repugnat
legi mentis mee: ⁊ captiuū me ducit i lege
peccati: que ē in mēbris meis: Miser ego
hō: quis me liberabit de corpe mortis hu-
ius. Gratia dei per Jesum christū domi-
nū nostrū. Diffusa ē ergo gr̄a in labijs tu-
is. Venit nobis cū verbo gr̄e: cum osculo
gratie. Quid ista gr̄a dulcius: Quo perti
net gratia ista: Beati quoꝝ remisse sūt ini-
q̄tates: ⁊ quorū tecta sunt peccata. Si se-
uerus iudex veniret: nec afferret ista; gra-
tiam diffusam in labijs suis: quis de salu-
te aliquid speraret: Quis nō sibi hoc time
ret qd peccatori debebat: Ille veniēs cu;
gratia nō exegit qd debebat: soluit qd nō
debebat. Nō enim non peccator debebat
morte;: Aut vero tibi peccatori debebat:
nisi suppliciū: Debita tua dimisit: ⁊ indebi
ta sua exoluit. Magna gratia. Quare gr̄a:
Quia gratis. Propterea tibi gratias age
re licet: referre nō licet. nō eni potes. Que
rebat ille: quid retribuet: ⁊ dixit: Quid re-
tribua; dn̄o pro omnib⁹ q̄ retribuit mihi:
Et inuenit quasi aliqd. Calicē salutar accipiā: ⁊ nomē dn̄i inuocabo. Hoc illi repē
dis: q̄ calicem salutaris accipis: ⁊ nomen
dn̄i inuocas. Quis tibi dedit ip̄m calice;
salutarē: Remansit i actiōe gratiaꝝ: nā in
relatione defecit. Inueni qd deo des qd
ab illo non acceperis: ⁊ retuleris gratiam.
Sz caue nedū queris quid illi retribuas.
qd ab illo nō acceperis inuenias: ꝫ pecca-
tū tuū. Hoc plane ab illo nō accepisti: sed
nec ei dare debes. Hoc dederunt iudei: re
tribuerūt mala pro bonis: acceperūt ab eo
pluuiā: ⁊ fructū nō dederūt. ꝫ spinas dolo
rū. Ergo bonū quicqd volueris in te dare
deo: nō te iuenis accepisse nisi a deo. Ipa
ē gratia dei diffusa in labijs. Fecit te: grat
te fecit. Nō eni erat cui prestaret antequa;
faceret. Perieras: quesiuit te: ⁊ inuentum
reuocauit te. Preterita nō imputauit: fu-
tura pmisit. Vere diffusa est gratia in la-
bijs eius. **Propterea: inquit: benedi-
xit te deus in eternu.** Laborat vt hoc
possit intelligi adhuc a deo patre dici: pro
pterea benedixit te deus in etnum. Accō-
modatius videt hoc accipi: ex psona pro-
phete. Et mutatiōes personaꝝ repentine:
⁊ omnino ex iprouiso inueniunt in sanctis
scripturaꝝ libris: ⁊ siqs aduertat plene sūt
pagine diue. Domie libera aia; meā a la
bijs iiqs ⁊ a lingua dolosa: Et stati. Quid
detur tibi aut quid adijciat tibi aduersus
linguā dolosam: Alia illic psona erat: alia
hic: ibi penitentis: hic subuenientis. Sa-
gitte potentis acute cum carbonibus va-
statorijs. Alia persona ē alia: qd detur tibi:
hoc detur tibi: et in consequētibus fit alia:
Heu me: quia incolatus meus longinqu⁹
factus est. Et i paucis versib⁹ tam crebra

mutatio psonaꝝ itellectū admonet: nō ex-
primit locū vbi mutaṯ: non diciṯ hoc dixit
hō: hoc dixit deꝰ: sed ex ip̄is verbis sit no-
bis intelligere q̄d ad hoīez ptineat: q̄d ad
deū. Hō aūt dicebat: Eructauit cor meū
verbū bonū: dico ego opa mea regi. Ho
mo dicebat: ille dicebat q̄ scripsit psalmū:
ſ ex psona dei dicebat: incipit dicere ⁊ ex
sua: propterea bn̄dixit te deꝰ in eternum.
Dixerat eni deꝰ: Diffusa ē gratia in labijs
tuis: ei quē fecerat speciosū pre filijs homi
nū: etiā hoīem quē deū an̄ omnia ptulerat
eternꝰ eternū coeternuz. Impletꝰ ē ergo p
pheta gaudio q̄dā ineffabili: ⁊ attēdēs q̄d
deus pater d filio suo homini reuelauerit:
q̄ potuit dicere ista ex psona dei: propter-
ea inquit: bn̄dixit te deꝰ i eternū. Quare:
Propter gr̄am. Illa enim gratia q̄ ptinet:
Ad regnū celorū. Primū eni testamētum
terrā promiserat: ⁊ aliud premiū fuit: vel p
missio sub lege positorū: aliud sub gratia:
terra chananeoꝝ iudeis sub lege positꝭ: re
gnū celoꝝ christianis sub gr̄a positis. Ita
q̄ qd ptinebat ad eos q̄ sb lege positi erāt:
regnū terra illa transit: regnū celoꝝ qd per
tinet sub gr̄a positis nō transit: Propter-
ea hic bn̄dixit te deꝰ: nō ad tēpus ſ in eter
num. Nō defuerūt q̄ omnia etiā superiora
verba ex pphete psona accipi mallent: ⁊ h
qd dictū ē: Eructauit cor meū v̄bū bonū:
ex ppheta voluerūt intelligi veluti dicēte
hymnū. Quisq̄s eni dicit hymnū deo: eru
ctat cor eius verbū bonum: quō qui blas-
phemat in deum: eructat cor eius verbum
malū: vt ⁊ illud qd adiunctū ē: Dico ego
opera mea regi: significare voluerit sūmū
hoīs opus nō eē nisi deū laudare. Illiꝰ est
specie sua placere tibi: ad te ptinet eum in
gratiarū actione laudare. Opa tua si non
fuerint laus dei: incipis teip̄m amare: ⁊ pti
nebis ad illos: de quibus dicit apl's: Erūt
eni hoīes seip̄os amātes. Displice tibi: pla
ceat tibi q̄ te fecit: q: i eo tibi displices qd i
te ip̄e fecisti. Opus ergo tuuz sit laus dei:
eructet cor tuū verbum bonū. Dic ḡ ope-
ra tua regi: q: vt diceres: rex fecit: ⁊ ip̄e do
nauit qd offerres. Redde illi de suo: neve
lis accepta pte patrimonij tui ire longius:
⁊ pdige pdere in meretrices ⁊ porcos pa-
scere. Hoc recordamini ex euāgelio: ſ iaz
de nobis dictū ē: Mortuus erat ⁊ reuixit:
perierat ⁊ inuentus ē. Et lingua mea cala
mus scribe: velociter scribētis. Nō defue-
runt: qui sic intelligerēt pph̄am ea dixisse

que scriberet. Et iō linguā suā calamo scri
be cōparasse. Velociṯ aūt scribētis volu-
isse dicere: vt significaret ea se scribere que
velociter ventura erāt: vt velociṯ scribere
velocia scribere intelligaṯ: id est scribere n̄
tardatura. Nō eni tardauit deus exhibere
christū. Qm̄ cito euolutū sentiṯ: qd pactum
agnosciṯ. Recordare generatōes ante te:
inuenies Adā tanq̄ hesterno die factum:
ita gesta legimus oīa ab ip̄o p̄ncipio. Er-
go velociter facta sunt: velociter erit ⁊ di-
es iudicij. Preueni velocitatē ip̄ius. Ve-
lociter veniet: velocius tu mutare. Aderit
facies iudicis: ſ vide q̄d dicit propheta:
Preueniamꝰ faciē eius in cōfessione. Dif
fusa ē gr̄a i labijs tuis: ptperea benedixit — Alia lr̄a.
te deꝰ in eternū ¶ **Accingere † gladiuz** — † gladio tu
tuū circa femur potentissime. Gla- — per femur
diū tuū quid nisi verbuz tuū: Isto gladio
strauit inimicos: illo gladio diuisit filiuz a
patre: filiam a matre: nurum a socru. Legi
mus in euāgelio: Nō veni pacē mittere: sz
gladiū: ⁊ erūt in vna domo q̄nq̄ diuisi ad
uersū se: duo aduersus tres: ⁊ tres aduer-
sus duos erūt diuisi: id ē filiꝰ aduersus pa
trē: filia aduersus matrē: nurus aduersus
socrum suā. Diuisio hec quo gladio facta
ē: christus attulit. Et reuera fr̄es etiā quo-
tidianis exemplis videmꝰ hec. Placet iu
ueni alicui deo seruire: displicet patri: diui
si sunt aduersus se. Ille pmittit terrenā he
reditatē: ille amat celestē: aliō iste polliceṯ:
aliud ille elegit. Nō sibi putet paṯ factā in-
iuriā: deus solus illi p̄ferṯ: ⁊ tn̄ litigat cū fi
lio volēte fuire deo. Sz fortior ē ille gladi
us sp̄ūalis separās: q̄ copulās natura car
nalis. Fit hoc ⁊ de filia aduersus matrem:
multomagis ⁊ de nuru aduersus socrum.
Nā aliq̄n in vna domo nurus ⁊ socrꝰ iue-
niunṯ heretica ⁊ catholica: ⁊ vbi fortiṯ reci
pitur iste gladiꝰ rebaptizationē n̄ timemꝰ.
Potuit diuidi filia aduersus matrē suam:
⁊ nō pōt nurus aduersus socrū suā. Factū
ē hoc generaliter etiā i genere humano: di
uisus ē filius aduersus patrē. Fuimꝰ enim
aliq̄n filij diaboli. Adhuc ifidelibꝰ dictuz
ē: Vos a patre diabolo estis: et oīs infide
litas vestra: vnō nisi a patre diabolo: Nō
ille creando pr̄: ſ nos imitādo filij. Iā mō
videtis filiū aduersus patrē. Venit gladi
us ille renūciat diabolo. inuenit aliū p̄rez:
inuēit aliā matrē: Ille ad imitationē se pre
bens generabat in exitium: parētes duos
quos inuenimus in vitā eternam generāt.

Diuisus est filius aduersus patrē: diuisa ē filia aduersus matrē suaȝ: Plebs illa q̄ de iudeis credidit diuisa est aduersus synagogā. Diuisa est ꝛ nurus aduersus socruȝ suā: Plebs de gentibus veniēs nurus dicit: qꝛ sponsus christꝰ filius synagoge. Vn̄ eni̅ natus est filius dei ſm carnē: Ex illa synagoga. Ille q̄ dimisit patrē ꝛ matrē ꝛ adhesit vxori sue: vt essent duo in carne vna: nō cōiectura nostra: sed attestāte Aplo: ꝛ dicente: sacramentū hoc magnū ē: ego autē dico in christo ꝛ in eccl̄ia. Dimisit. n. patrem quodāmodo: nō oīno dimisit veluti ad separationē sed ad susceptionē hūane carnis. Quō dimisit: Quia cum in forma dei esset nō rapinā arbitratꝰ est esse se equalē deo: sed semetipm̄ exinaniuit formā serui accipiēs. Quō dimisit ꝛ matrē: Gentē iudeorū: synagogā illam herentē veteribꝰ sacramentis. Ad ipsam figuraȝ ptinet qđ ait: Que est mihi mater aut q̄ fratres: Ille eni̅ intus docebat: illi foris stabant. Vide te si nō modo ita sūt iudei. Docet christus in eccl̄ia: illi foris stāt. Socrus ḡ quid est: Mater spōsi. Mater sponsi dn̄i nostri Iesu christi: synagoga est. Proinde nurꝰ eiꝰ ecclesia q̄ veniēs de gentibꝰ nō ꝯsensit i circumcisionē carnalē: diuisa est aduersus socrū suā. Accingere gladiū tuū. De potentia huiꝰ gladij loquebamur cū ista diceremus. Accingere gladiū tuū: sermonē tuū circa femur tuū potentissime. Circa femur hn̄s gladiū: qđ ē: Circa femur quid significat: De femore carnē. Vn̄ illđ ē: n̄ deficiet pnceps de Iuda: ꝛ dux de femoribus eiꝰ. Nōne ꝛ ipse Abraā: cui pmissuȝ erat semē i quo benedicerent omnes gētes: qn̄ misit seruū suū ad querendā ꝛ ducendā vxoreȝ filio suo: vn̄ veniret illud semen sanctū: in quo benedicerent oēs gētes: fidē tenēs: illa veluti hūilitate seminis esse magnitudinem nois: id est filiū dei venturuȝ ex filijs hominū p semen Abrae: fecit ipm̄ seruum suū quē mittebat ita sibi iurare: Pone inquit manū tuaȝ sub femore meo: ꝛ sic iura. Quasi dicēt: Pone manū tuaȝ ad altare: aut ad euangeliū: aut ad pphetaȝ: aut ad aliq̄d sanctuȝ. Sub femore meo inq̄t pone manū: habēs fiduciā: nec reuerēs turpitudinē: ſ intelligēs veritatē. Propterea accingere gladiū tuū circa femur tuū potentissime. Potētissime etiā circa femur: quia quod infirmū est dei fortiꝰ est hominibus. **Specie tua ꝛ pulchritudine tua:**

Iusticiā accipe: qua semp es speciosus ꝛ pulcher. **Et intende pspere: pcede ꝛ regna.** Nonne videmus: Certe iam factū est. Attendite orbem terrarū: intende prospere: pcedit ꝛ regnat: subdite sunt omnes gentes: Quid erat illud videre in spū: Quod nūc experiri est in veritate. Qn̄ dicebanꝰ hec nōdū ita regnabat christꝰ: nōdū intēderat: nondū pcesserat. Predicebātur: exhibita sunt iā ea tenemꝰ: In multis redditorē habemus deū: in paucis debitorem: Intende pspere pcede ꝛ regna. **Propter veritatem ꝛ mansuetudinem ꝛ iusticiā:** Reddita est veritas: quādo veritas de terra orta est: ꝛ iusticia de celo pspexit. Presentatꝰ ē christus expectationi generis humani: vt in semine Abrae benedicerenꝰ omnes gētes: predicatū est euangeliū: veritas est. Quid mansuetudo: Passi sunt martyres: ꝛ inde multū pcessit: ꝛ pmouit per omnes gētes regnum dei: qꝛ patiebanꝰ martyres: nec deficiebāt: nec resistebāt dicētes omnia: nihil occultātes: parati ad omnia: nihil recusantes. Magna māsuetudo: corpus christi ħ fecit: in capite suo didicit. Ille prior sicut ouis ad victimā ductus est: ꝛ sicut agnꝰ coram tondente se nō aperuit os suum: vsqꝫ adeo māsuetꝰ: vt pendēs in cruce diceret: Pater ignosce illis qꝛ nesciūt quid faciūt. Quid pter iusticiā: Veniet etiā vt iudicet: ꝛ retribuet vnicuiqꝫ scđm opa sua. Dixit veritatē: pertulit iiquitatem: allaturus est equitatē. **Et deducet me mirabiliter dextera tua.** Nos dextera ipius: ipm̄ deduxit dextera sua. Ille. n. deꝰ: nos hoies. Dextera sua deductꝰ ē: id ē potētia sua. Eteni potētiā quā paṙ hȝ: hȝ ꝛ ipe. ꝛ diuinitatem patris hȝ ꝛ ipse: imortalitatē patꝛ̄ hȝ ꝛ ipe: eternitatē patris habet: virtutem patris habet. Deducet eni̅ eū mirabiliter dextera eius: faciēs diuina: patiens hūana: malicias hoim sternēs bonitate sua. Adhuc deducitꝰ: ꝛ ibi nondū ē: ꝛ dextera eius deducit eū. Hoc eni̅ eū ducit qđ ipe donauit sanctis suis. Deducet te mirabiliter dextera tua. **Sagitte tue acute † potētissime:** Verba cor trāsfigentia: amorem excitātia. Vn̄ dicitur in canticis canticorū: Qm̄ vulnerata caritate ego sum. Dicē eni̅ vulneratā se eē caritate: id ē amare se dic: estuare se dic: suspirare spōso vn̄ accepit sagittā verbi. Sagitte tue acute potentissime: ꝛ trāsfigentes ꝛ efficientes. Acute po-

tentissime. Ppłi sub te cadēt: Qui ce-
ciderūt: Qui pcussi sūt ⁊ ceciderūt: Ppłos
videmꝰ subditos christo: cadētes nō vide
mꝰ. Exponit vbi cadūt i corde: ibi se erige
bāt aduersus christū: ibi cadūt añ christū.
Blasphemabat Saulus christuꝫ erectus
erat: supplicabat christo: cecidit ꝓstratꝰ est.
Occisus ē inimicꝰ christi: vt viuat discipulꝰ
christi. De celo ē emissa sagitta: corde per-
cussus est Saulus: nondū paulus: adhuc
Saulus: adhuc erectꝰ nōdū ꝓstratꝰ. Acce
pit sagittā: cecidit in corde. Non eñ q̄ ꝓ-
stratꝰ est in faciē ibi cecidit: ſ vbi ait: Dñe
q̄d me iubes facere: Nō ibas ad christia-
nos alligādos ⁊ ꝑducendos ad penam: ⁊
mō dicꝭ christo: q̄d me iubes facere: O sa-
gittā acutā potentissimā: qua accepta ceci
dit Saulus: vt esset Paulus. Ut ille: ita ⁊
ppłi: gētes attendite: videte subditas chri-
Alia lra. sto. Ergo ppłi sub te cadēt. ꝟ In corde in
ꝟ corda. imicorū regis. Hoc est in corde inimico
rū tuoꝝ. Ipsu eñ appellat regē: ipm nouit
regē. Populi sub te cadent in corde inimi
coꝝ regis. Inimici erāt: acceperūt sagittas
tuas: ceciderūt ante te. Ex inimicꝭ amici fa
cti sunt: inimici mortui sunt: amici viuūt.
Hoc est ꝓ his qui cōmutabuntur. Queri
mus intelligere verba singula: versus sin
gulos: ita tñ querimꝰ: vt de christo dici ne
mo dubitet. Populi sub te cadēt in corde
inimicorū regis. Sedes tua deꝰ in
Alia lra ꝟ seculū scłi. ꝟ secula seculorū. Quia bñdixit te deus
in eternū ꝓpter gratiā diffusaꝫ in labijs tu-
is. Erat aūt sedes regni iudaici temꝑalis
ꝑtinēs ad eos q̄ sub lege erāt: nō ad eos q̄
sub gratia erāt. Venit ille vt liberaret eos
q̄ sub lege erāt: ⁊ sꝫ gr̄a ꝯstitueret. Sedes
eius in secula seculorū. Quare: Quia se-
des illa ꝑma regni tꝑalis fuit. Uñ nūc se-
des i scła scłoꝝ: Quia dei. Sedes tua deꝰ in
scła scłoꝝ. O eternitatꝭ diuinitas. Nō eñ
posset deꝰ sedē habere tꝑalem. Sedes tua
deus in secula scłorū. Uirga directio-
nis virga regni tui. Directiōis v̄ga ē:
que dirigit hoīes. Curui erāt: discorti erāt:
sibi regnare cupiebāt: se amabat: facta sua
mala diligebāt. Nō volūtatē suā deo sub-
debāt: ſ volūtatē dei ad suas cōcupiscēti-
as flectere volebāt. Irascit̄ eñ pctōr ⁊ in
iquus plerūq̄ꝫ deo: qꝛ nō pluit: ⁊ nō vult si
bi deū irasci qꝛ fluit: ⁊ ad ħ ꝑpe modū se-
dēt quotidie hoīes vt disputēt cōtra deū.
Hoc facere debuit: ħ nō bñfecit. Tu vide
licꝫ vides q̄d facias: ille nescit: Distortꝰ tu

es: ille rectꝰ est. Distortū ad rectū qñ cōiū
gis: colliniari nō pōt: tanq̄ꝫ si in pauimēto
eq̄li ponas lignū curuū: ñ adiūgit̄: ñ cohe
ret: nō coaptat̄ pauimēto. Pauimētū vbi
q̄ꝫ eq̄le ē: ſ illud curuū ē: nō coaptat̄ eq̄li.
Ergo dei volūtas eq̄lis est: tua curua est.
Propt̄ea tibi ꝑua videt̄ illa: qꝛ tu illi coap
tari ñ potes. Dirigē ad illā: tene illā. Nā si
illā velꝭ curuare ad te: qꝛ ñ potes frustra co
naris: illa sꝑ directa est. Uis illā here. Cor-
rigere: erit virga ipsius q̄ te regit virga dire
ctionis. Inde rex a regēdo. Nō autē regit
q̄ ñ corrigit. Ad ħ ē rex noster rectoꝝ rex.
Quō ⁊ sacerdos a sanctificādo nos: ita et
rex a regēdo nos. Sꝫ q̄d ait alio loco: Cū
sancto sctūs eris: ⁊ cū viro innocēte inno-
cēs eris: ⁊ cū electo electus eris: ⁊ cū ꝑuer
so ꝑuersus eris. Nō qꝛ ꝑuersus deus: ſ qꝛ
ꝑuersi ꝑuersū eū putāt. Placet tibi bonū:
bonꝰ est deꝰ. Displicet tibi: q̄si prauus ē de
us. Curuus ē ad te deꝰ: tua curuatura fac
hoc: nā illius rectitudo sꝑ manet. Audiui
in alio psalmo: Q̄ꝫ bonus deus israel rectꝭ
corde. Uirga directionis virga regni tui.
Dilexisti iusticiā ⁊ odisti iniq̄ta-
tem: Uide virgā directionis: dilexisti iu-
sticiā ⁊ odisti iniquitatē. Accede ad istam
virgā: sit tibi rex christꝰ: regat te virga ista
ne frangat te. Uirga eñ ferrea ē: illa infle-
xibilis. Et q̄d dictū est: Reges eos in vir
ga ferrea: ⁊ tanq̄ꝫ vas figuli conteres eos.
Alios regit: alios cōterit. Regit spūales:
cōterit carnales. Ergo accede ad istā vir-
gā. Quid in ea times: Hec ē tuta v̄ga. Di
lexisti iusticiā: ⁊ odisti iniquitatē. Quid ti
mes: Sꝫ forte iniquꝰ eras. Audis eñ regē
tuū: qꝛ odit iniquitatē ⁊ times. Est qd̄ faci
as. Quid: Odit iniquitatē: nūq̄d te: Sed
in te est iniq̄tas. Odit illā deꝰ: oderis ⁊ tu:
⁊ vnā rē ambo oderitis. Eris eñ deo ami
cus si odisti qd̄ odit. Ita ⁊ amabꝭ qd̄ amat.
Displiceat i teip̄o tibi iniquitas tua: ⁊ pla
ceat creatura ipsius. Homo eñ es iniquꝰ.
Duo dixi noīa. Duo noīa: hō ⁊ iniquus.
In istis duobꝰ noībus vnū ē nature: alte-
rū culpe. Unū tibi deꝰ fec: alteꝝ tu fecisti.
Ama qd̄ deus fecit: oderꝭ qd̄ tu fecisti: qꝛ
ipse hoc odit. Uide quō iā illi incipias cō-
iungi: cū odisti qd̄ odit. Peccatū punitu-
rus ē: qꝛ v̄ga directiōis ē v̄ga regni ipsius.
Sꝫ nō pōt vt nō puniat pctm̄. Puniendū
est pctm̄. Si puniēdū nō esset: nec pctm̄ es
set. Preueni illuꝫ: nō vis vt ipse puniat: tu
puni. Iō eñ adhuc ipse ꝑcit: differt: tenet

manū: arcū intēdit: hoc est minas: clamaret tū feriturū se: si vellet ferire. Differt ergo manū a peccatis tuis: tu noli differre. Conuerte te ad puniēda peccata tua: q2 impunita esse peccata nō pnt. Puniendū ergo erit: aut a te: aut ab ipso. Tu ignosce: vt ille ignoscat. Attende exēplū in alio psalmo pnie. Auerte faciē tuā a peccatis meis. Nunqd dixit a me. Alio. n. loco apte dic: Ne auertas faciē tuā a me. Ergo auerte faciē tuā a peccatis meis. Nolo videas pctā mea: q2 videre dei animaduertē ē. Jdō τ iudex qd punit aiaduertere dicit: id est animū illuc vertere: intēdē vtiqꝫ ad puniēdū: q2 iudex est. Sic est τ iudex deus. Auerte faciē tuā a peccatis meis. Tu ab ipis faciē noli auertere: si vis vt deus ab ipsis auertat faciem suā. Vide quō hoc offert deo in ipso psalmo: Facinus meū ego inquit agnosco: τ peccatū meū ante me est semp. Hoc nō vult esse ante deū: qd vult esse añ se. Virga directiōis virga regni tui. Nemo sibi multū de miscōia dei blandiat: virga directōis ē. Nūquid dicimus nō esse misericordē deuz? Quid misericordius eo q̄ pcit tū pctōribus: et qui in oibus ꝯuersis ad se nō curat pterita? Sic eū dilige misericordē: vt velis eē veracē. Nō eñ miscōia pōt illi auferre iusticiā: neqꝫ iusticia miscōiam. Interim qꝫdiu ille differt: tu noli differre: qm̄ virga directiōis virga regni ipius. Dilexisti iusticiam: τ odisti iniqtatē. Propterea vnxit te deus deus tuus. Propterea vnxit te: vt diligeres iusticiā: τ odires iniqtatē. Et vide quō ait: propterea vnxit te deus deus tuus. O tu deus: vnxit te deus tuus. Deus vngit a deo. Etenī i latino putat idē casus nois repetitus. In greco aūt euidētissima distinctio est: q2 vnū nomē est qd cōpellat: τ alterū ab eo q̄ cōpellat. Vnxit te deus. O tu deus vnxit te deus tuus: Quō si diceret: ppterea vnxit te deus deus tuus. Sic accipite: sic intelligite: sic in greco euidētissimū est. Ergo qs deus est vnctus a deo? Dicāt nobis iudei. Scripture iste cōes sunt: vnctus ē deus a deo. Vnctū audis: christū intellige. Etenī christus a chrismate. Hoc nomē qd appellatur christus vnctiōis est: nec in aliq alibi vngebant reges τ sacerdotes: nisi in illo regno vbi christus ꝓphabat τ vngebat: τ vñ venturū erat christi nomē. Nusqꝫ est alibi oino: in illo gēte: in illo regno. Vnctus est ergo deus a deo. Quo oleo nisi spirituali? Oleum eñ visibile in signū ē: oleū inuisibile in sacramēto ē: oleū spūale intus ē: oleū visibile extenus ē. Vnctus ē nob deus: τ missus ē nobis: τ ipe deus vt vngeret hō erat: sꝫ ita hō erat vt deus eēt: ita deus erat vt hō esse nō dedignaret. Verus homo: verus deus: in nullo fallax: in nullo falsus: q2 vbiqꝫ verax: vbiqꝫ veritas. Deus ergo hō: τ idō vnctus deus: q2 hō deus τ factus ē christus. Hoc figurabat in eo q Jacob lapidē sibi ad caput posuerat τ dormierat. Jacob ptriarcha lapidē sibi ad caput posuerat. Dormiens aūt illo lapide ad caput posito: vidit apertis celis scalas a celo in terrā: τ angelos ascēdētes τ descendētes. Hoc viso euigilauit: vnxit lapidez τ discessit. In illo lapide intellexit christū: idō vnxit. Videte ex q̄ pdicat christus: quid sibi vult illa vnctio lapidis: pserti apud patriarchas qui vnū deū colebāt. Factū est aūt in figura: τ discessuz est. Nō eñ vnxit lapidē: τ venit illuc sp adorare: τ sacrificia ibi facere. Expssuz est mysteriū: nō inchoatū sacrilegiū. Et videte lapidē. Lapidē quē reprobauerūt edificantes: hic factus est in caput anguli. Et q2 caput viri christus: ppterea lapis ad caput. Attendite magnū sacramentū. Lapis christus. Lapidē viuū ait Petrus ab hoibus reprobatū: a deo aūt electū. Et lapis ad caput: q2 caput viri christus: τ vnctus lapis: q2 a chrismate dictus ē christus. Et vident scale reuelante christo e terra in celū: vel a celo in terram: τ ascendētes τ descendentes angeli. Quid hoc sit: melius videbimus: cū testimoniū euangelicū ab ipo dño cōmemorauerimus. Nostis q2 Jacob ipse ē israel. Illi. n. cū angelo luctāti τ preualenti: τ bñdicto ab eo cui preualuit nomē mutatū est: vt appellaret israel: sicut ppłus isrl preualuit christo: vt crucifigeret eū: τ tñ in his q̄ xpo crediderūt ab ipso cui preualuit bñdictus ē. Sꝫ multi nō crediderūt: vide claudicationē iacob. Bñdictionē τ claudicationē. Bñdictio in his q̄ crediderūt: nā postea nouimus ex illo pplo multos credidisse. Claudicatio aūt in his q̄ nō crediderūt. Et q2 plures nō crediderūt: τ pauci crediderūt: idō vt fieret claudicatio tetigit latitudinē femoris eius. Quid est latitudo femoris eius? Multitudo generis. Videte ergo scalas illas. Dñs vidit Nathanaelē in euāgelio: τ ait: Ecce vere israelita in quo dolus nō est. Sic eñ dicit de ipso Jacob. Et erat Jacob sine dolo habitās i domo. Hoc recolēs dñs videns Nathanaelem sine dolo de gente illa: τ de populo

illo: ecce vere inqt israelita in quo dol⁹ nō
est. Appellauit israelitā in q̄ dolus nō eēt:
propter Jacob. Et ille Nathanael vnde
me nosti? Et dn̄s. Cū eēs sb arbore fici vi
di te: id est cū eēs in illo pp'lo sub lege cōsti
tutus: q̄ carnali vmbra illū pplm ꝓtegebat
ibi te vidi. Quid est ibi te vidi? Ibi tui ꝑmi
sertus sum. Ille aūt recordatus qd̄ fuerit
etiā sub arbore fici in vitate: admirat⁹ est:
qꝛ putabat se a nemine visū cū ibi esset: ꝯfi
tet̄ ꝛ dicit: Tu es filius dei: tu es rex israel.
Quis h̄ dicit? Qui audierat qd̄ verus eēt
israelita: ꝛ dolus in illo non esset. Et dn̄s.
Quia dixi tibi vidi te sb arbore fici credi
disti: maiora hoꝝ videb̄. Loquit̄ cū isrl': cū
Jacob: cū illo q̄ sibi lapidē ad caput posu
erat: maiora horū videbis. Que maiora?
Quia iā lapis ille ad caput est. Amē dico
vobis: videbit̄ celū apertū: ꝛ angelos dei
ascēdētes ꝛ descēdētes sup filiū hois. An
geli dei ascēdant ꝛ descēdāt p scalas illas:
fiat hoc in ecclia. Angeli dei ānunciatores
sūt veritat̄: ascendāt ꝛ videāt: In pncipio
erat verbū: ꝛ verbū erat apud deū: ꝛ deus
erat verbū. Descēdāt ꝛ videāt: qꝛ verbuꝫ
caro factū est: ꝛ habitauit in nob̄. Ascēdāt
vt erigāt magnos: descēdāt ꝛ nutriāt puos.
Vide ascēdentē Paulū: siue mēte excessi
m⁹ deo: Vide descēdētē: siue tpātes sum⁹
vobis. Vide ascēdentē: sapiaꝫ loqmur in
ter ꝑfectos. Vide descēdētē: lac vobis po
tū dedi nō escā. Hoc fit in ecclia. Ascēdūt
ꝛ descēdunt angeli dei sup filiū hois: qꝛ ē
sursū filius hois ad quē ascēdant corde: ꝛ
deorsum filius hois: id ē corpus ei⁹. Mē
bra eius h̄ sūt: caput sursuꝫ ē. Ascendit̄ ad
caput: descēdit̄ ad mēbra. Christ⁹ ibi: chri
stus hic. Nā si ibi tm̄ ꝛ hic nō: vn̄ vox illa:
Saule saule qd̄ me ꝑseqris? Quis em̄ illi
in celo molest⁹ fuit? Nemo: nec iudei: nec
Saul⁹: nec diabol⁹ tēptator. Nēo ibi mo
lestus illi: s̄ sicut in cōpage corpis hūani:
pede calcato lingua clamat. Dilexisti iu
sticiā: ꝛ odisti iniqtatē: ꝓpterea vnxit te de
us de⁹ tu⁹. Locuti sum⁹ de vncto deo: hoc
est de christo. Nō potuit aptius dici nomē
christi: q̄ꝫ vt diceret̄ vnctus de⁹. Quō spe
ciosus forma p̄ filijs hominuꝫ: sic vnctus.
Filia Isra- Oleo exultatiōis p̄ participibus
tieticie. tuis. Qui. n. pticipes ei⁹? Filij hoim: qm̄
t cōsortibus ꝛ ipe filius hois pticeps fact⁹ ē mortalita
tis illoꝝ: vt faceret eos pticipes imortalita
t̄ sue. Mirrha ꝛ gutta ꝛ casia a ve
stiment̄ tuis: Odores boni a vestimētis

tuis. Vestimēta ei⁹ sūt: scti ei⁹: electi ei⁹: to
ta ecclia ei⁹: quā sibi sicut vestē exhibet: si
ne macula ꝛ ruga: ꝓpter maculā abluēs in
sanguine: ꝓpter rugā extēdēs in cruce. In
de bon⁹ odor q̄ significat̄ noiat̄ quibusdā
aromatib⁹. Audi Paulū illū minimū fim
briā d̄ vestimēto: q̄ tetigit mulier in fluxu
sanguis ꝛ sanata ē. Audi illū dicētē: Chri
sti bon⁹ odor sum⁹ in oi loco: ꝛ in his q̄ sal
ui fiunt: ꝛ in his q̄ pereūt. Nō dixit bonus
odor in his q̄ salui fiūt: ꝛ mal⁹ odor i his q̄
pereūt: s̄ qd̄ ad nos attinet: bon⁹ odor su
mus: ꝛ i his q̄ salui fiunt: ꝛ in his q̄ pereūt.
Saluū fieri hoiēꝫ bono odore: nō ē impro
babile: neqꝫ incredibile. Perire aūt hoiēꝫ
bono odore: q̄ rō est? Magna vis: magna
vitas: ꝛ si capi nō pōt ita ē. Nā vt nouerit̄
qꝛ difficile capit̄: statim sbiecit: Et ad h̄ q̄s
idone⁹? Quid est ad h̄ q̄s idoneus? Quis
intelligat hoies mori bono odore? Tn̄ ali
qd dicā fratres. Ecce ipe Paul⁹ p̄dicabat
euāgeliū: multi illū amabāt p̄dicatorē euā
gelij: multi illi inuidebāt. Qui illū amabāt
bono odore saluabant̄: q̄ illi inuidebāt bo
no odore peribāt: Jō ꝛ peūtib⁹ nō malus
odor: s̄ bon⁹ odor. Jō em̄ magis illi inui
debāt: qꝛ tā bona in illo grā p̄ualebat. Ne
mo em̄ inuidet misero. Erat ḡ gl'iosus in p̄
dicatiōe verbi dei: ꝛ viuens sm̄ regulā il
lius virge directōis. Et diligebāt eū q̄ in il
lo diligebāt christū: q̄ sequebāt̄ bonū odo
rē. Diligebat amicū spōsi: spōsa ipsa q̄ dic
in cāticis cāticorū: Post odorē vngētoꝝ tu
orū currim⁹. Illi aūt quātomagis eū vide
bāt in grā p̄dicationis euāgelij: ꝛ in vita in
culpabili: tāto mag̃ inuidia torq̄bant̄ ꝛ oc
cidebāt̄ bono odore. Mirrha ꝛ gutta ꝛ ca
sia a vestimētis tuis. A domib⁹ ebur
neis ex quib⁹ delectauerunt te filie
regum: Domos eburneas: domos mag
nas: domos regales: q̄s si vis elige: delecta
uerūt inde christū filie reguꝫ. Vis domos
eburneas spūalit̄ accipere? Magnas do
mos: ꝛ magna tabernacl'a dei: corda sctōꝝ
ipsosqꝫ reges regētes carnē: sbiugātes sibi
turbas hūanaꝝ affectionū: castigātes cor
pus: ꝛ seruituti sbijciētes accipe: qꝛ inde de
lectauerūt eū filie regū. Etem̄ oēs q̄ illis p̄
dicātib⁹ ꝛ euāgelizātib⁹ nate sūt: filie regū
sūt: ꝛ eccl'ie filie apl'orū filie regū sūt. Ille ē
em̄ rex regū. Illi aūt reges: de quib⁹ dictū
est: Sedebit̄ sup. xij. sedes iudicātes. xij.
trib⁹ israel: p̄dicauerūt verbū veritat̄: ꝛ ge
nuerūt ecclias nō sibi: s̄ illi. Ad hoc ptinet

sacramentū qd̓ scriptū ē in lege: Si mortu
us fuerit frat̄: accipiat vxorē ei⁹ frater ei⁹:
⁊ suscitet semen fratri suo. Accipiat vxorē
ei⁹: ⁊ suscitet semē: ñ sibi ꝭ fratri suo. Dixit
xp̄s: Dic frīb⁹ meis: dixit ⁊ in alio psalmo:
Narrabo nomē tuū fratrib⁹ meis. Mortu
us ē christ⁹: resurrexit: ascēdit: absentauit
se corpe: susceperūt frēs ei⁹ vxorē ei⁹: p̄di-
catione euāgelij generaturi filios: nō ꝑ se-
metip̄os ꝭ ꝑ euāgeliū ꝓpter nomē fratris.
In christo etēm Jesu inq̄t ꝑ euāgeliū ꝓpt̄
nomē fratris: ego vos genui. Itaqꝫ suscitā
tes semē fratri suo: q̄tq̄t genuerūt nō pauli
anos aūt petrianos: ꝭ christianos nomina
uerūt. Uidete si nō iste sensus vigilat: ⁊ in
his versib⁹. Cū em̄ diceret a domib⁹ ebur
neis: dixit de regalib⁹: ap̄lis: pulchris: leni
bus: q̄lia sūt corda sanctoꝝ: subiecit: ex q̄-
bus delectauerūt filie regū. In honore
tuo. Filie quidē regū filie aplo᷑ tuoꝝ: ꝭ
in honore tuo: qꝛ semē illō suscitauerūt fra
tri. Jō ipsos q̄s suscitauerat frī suo Pau-
lus: cū videret currere ad nomē suū: excla
mauit: Nunq̄d Paul⁹ crucifix⁹ est ꝓ vo-
bis? Quid em̄ ait lex? Et habeat natus no
men defuncti: defuncto nascat̄: defuncti
noīe appellet̄. Seruat hoc legitimū Pau-
lus: volētes appellari ex noīe suo reuocat:
Nunq̄d Paul⁹ ꝓ vobis crucifix⁹ est? Ad
defūctū aspicite: Nūq̄d Paul⁹ ꝓ vob̄ cru
cifixus ē? Et quid ḡ? Nū illos generasti: q̄d
si nomē tuū illis iposuisti? Ait: Aut i noīe
Pauli baptizati estis? Delectauerūt te fi-
lie regū in honore tuo. Tene te: serua te in
honore tuo: hoc ē habere vestē nuptialē il
lius: illi⁹ honorē: illi⁹ gloriā q̄rere. Intelli-
ge etiā filias regū ciuitates q̄ crediderūt in
christū: ⁊ a regib⁹ cōdite sūt: ⁊ a domibus
eburneis diuitib⁹ supbis elatis. Filie regū
delectauerūt te in honore tuo: qꝛ nō q̄sierūt
honorē patrū suoꝝ: sed q̄sierūt honorē tu-
um. Ostēdat̄ mihi rome in honore tāto tē
plū Romuli: in quāto ibi ostendo memo-
riā Petri. In Petro q̄s honorat̄: nisi ille
defunct⁹ ꝓnobis? Sum⁹ em̄ christiani nō
petriani. Et si nati per fratrem defuncti: ta
mē cognominati nomine defuncti. Per il-
lum nati: sed illi nati. Ecce roma: ecce car-
thago: ecce alie ⁊ alie ciuitates filie regum
sūt: ⁊ delectauerūt regē suū in honore ipsi⁹:
⁊ ex oīb⁹ fit vna quedā regina. Quale car
mē nuptiale? Ecce int̄ carmina hilaritatis
plena: ꝓcedit ⁊ ip̄a spōsa. Spōsus em̄ ve-
niebat: ip̄e describebat̄: in illū erat oīs intē

tio nr̄a: ꝓcedat ⁊ ista. ¶ Astitit regina
a dextris tuis: Que a sinistris nō regi-
na? Stabit em̄ quedā ⁊ a sinistr̄: cui dicet̄:
vade in ignē eternū. A dextris autē stabit
cui dicet̄: venite bn̄dicti patris mei: ꝑcipi-
te regnū qd̓ vobis paratū ē ab initio mun-
di. Astitit regina a dextris tuis. In vesti
tu deaurato † circūamicta varietate. — Alia lr̄a † circūdata
Uestit⁹ regine hui⁹ q̄s est? Et p̄ciosus ē: et
vari⁹ est. Sacramenta doctrine in linguis
oīb⁹ varijs. Alia lingua africa: alia syra:
alia greca: alia hebrea: alia illa ⁊ illa. Faci
unt iste lingue varietatē vesti regine hui⁹.
Quō aūt oīs varietas vestis in vnitate cō
cordat: sic ⁊ oēs lingue ad vnā fidē. In ve
ste ista varietas sit: scissura nō sit. Ecce va
rietatē itelleximus de diuersitate linguaꝝ: et
vestē itelleximus ꝓpt̄ vnitatē. In ip̄a aūt va
rietate auꝝ qd̓ ē ip̄sa sapiētia. Quelibet sit
varietas linguaꝝ: vnū aurū p̄dicat̄ nō di-
uersū aurū: ꝭ varietas d̓ auro. Eādē q̄ppe
sapiam: eandē doctrinā ⁊ disciplinā: oēs
lingue p̄dicāt. Uarietas ī linguis: aurū in
sentētijs. Alloq̄tur ꝓpheta reginā istā: libent̄
em̄ illi cātat: ⁊ vnusq̄sqꝫ nr̄m: si tn̄ noueri-
mus vbi sum⁹: ⁊ ad illō corp⁹ ꝑtinere cone
mur: ⁊ fide ⁊ spe ꝑtineam⁹ vniti in mēbris
christi. Nos. n. alloq̄tur. ¶ Audi filia ⁊
vide: Alloq̄tur eā tanq̄ vn⁹ de prīb⁹: qꝛ
filie regū sūt: ⁊ sic alloq̄t̄ ꝓpheta: ⁊ sic alloq̄t̄
Ap̄ls tanq̄ filiā. Sic em̄ dicim⁹: prēs nr̄i
ꝓphe: prēs nr̄i ap̄li. Si nos illos vt patres:
illi nos vt filios: ⁊ vox vna patna alloquit̄
vnicā filiā. Audi filia ⁊ vide. Prius audi:
postea vide. Uentū ē em̄ ad nos cū euāge
lio: ⁊ p̄dicatū ē nobis: qd̓ nōdū videm⁹: ⁊
audiēdo credim⁹: ⁊ credēdo videbimus:
sicut dic̄ ip̄e spōsus apud ꝓphetam: Pp̄lus
quē nō cognoui huiuit mihi: in obauditu
auris obediuit mihi. Quid ē in obauditu
auris? Quia nō vidit. Uiderūt iudei ⁊ cru-
cifixerūt: nō viderūt gētes ⁊ crediderūt. Ue
niat regina d̓ gētib⁹ in vestitu deaurato: cir
cūamicta varietate. Ueniat a gētib⁹: veni
at circūamicta oībus linguis in vnitate sa
piētie: dicat̄ ei: audi filia ⁊ vide. Si ñ audi
eris nō videbis. Audi vt mūdes cor fide.
sicut Ap̄lus ait in actib⁹ aplo᷑: Fide mun
dās corda eoꝝ. Ad h̄. n. audim⁹ qd̓ creda
m⁹ anteq̄ videam⁹: vt credēdo cor mūdem⁹
vn̄ vidē possim⁹. Audi vt credas: munda
cor fide. Et cū cor mūdauero: q̄d videbo?
Bt̄i mūdo corde: qꝛ ipsi deū videbūt. Au
di filia ⁊ vide: Et iclina aurē tuā: Pa-

rū ē audi: hūiliter audi. Inclina aurē tuā.
Et obliuiscere pplm tuū ꝛ domuꝫ
pris tui. Erat pplus qdā: ꝛ dom⁹ patris
qdā: Ppl's babylonie i q nat⁹ ē hūs regē
diabolū. Vnicūqꝫ venerīt gētes a patre di-
abolo venerūt: ꝫ patri diabolo renūciaue
rūt. Obliuiscē pplm tuū ꝛ domū pris tui.
Fedā te ille genuit cū peccatricē fecit: pul-
chrā te iste regenerat q iustificat ipiā. Ob
Alia lra. † Et ꝯcupiset. † decorem. tuū — luiscē pplm tuū: ꝛ domū pris tui. **Qm**
ꝯcupiuit rex spēm tuā: Quā spēm ni
si qua ipe fec: Concupiuit spēciē. Cui⁹ spēꝫ:
Peccatricl: iniq: impie. Qualis erat apd
prēm diabolū: ꝛ apd pplm suū: Nō. ꝫ de q
dr: Que ē ista q ascēdit dealbata. Antea ē
nō alba: postea dealbata: qꝛ si fuerint pctā
vrā sic feniciū tanqꝫ niuē dealbabo. Concu
piuit rex spēm suā. Quis rex: **Quia ipse**
ē dñs de⁹ tu⁹: Iā vide si nō debes dimit
tē patrē tuū illū: ꝛ pplm tuū illū: ꝛ venire ad
regē istū tuū deū. De⁹ tu⁹ ē: rex tu⁹ est: rex
tu⁹ ꝛ ipe est spōsus tuus. Regi nubis deo:
ab illo dotata: ab illo decorata: ab illo redē
pta: ab illo sanata. Quicqd habes vñ illi
placeas: ab illo habes. **Et adorabunt**
Alia lra. † Et filie. — **eū / Filie tyri in munerib⁹:** Ipm re
gē tuū deū tuū: adorabūt filie tyri in mune
bus. Filie tyri filie gentiū. A pte ad totā ty
rū vicinā huic terre: vbi pplexia erat: signi
ficabat gētes crediturās christo. Inde erat
illa chananea que pmo canis ē appellata.
Nā vt noueritl: qꝛ ide erat: euāgeliū sic lo
qt: Decessit i ptes tyri ꝛ sydōis: ꝛ ecce muli
er chananea d finib⁹ ill' egressa clamabat: ꝛ
q ibi narrant. Quia pmo canis erat apud
prēꝫ suū: ꝛ i pplo suo: ꝫ clamādo ꝛ veniēdo
ad istū regē decorā facientē ꝛ credēdo i il-
lū: qd meruit audire: O mulier magna ē fi
des tua: ꝯcupiuit rex spēm tuā. Adorabūt
eū filie tyri in munerib⁹. Quib⁹ munerib⁹:
Sic ad se vult veīri rex iste: ꝛ thesauros su
os ipleri vult: ꝛ ipe donauit vñ impleant:
ꝛ a vobis ipleant. Veniāt i munerib⁹ inqt:
adorēt eū. Quid ē i munerib⁹: Nolite vob
ꝯdere thesauros in tra: vbi tinea ꝛ rubigo
exterminant: ꝛ vbi fures effodiūt ꝛ furāt:
ꝫ thesaurizate vobis thesauros i celo: vbi
neqꝫ fur neqꝫ tinea corrūpit. Vbi. n. fuerit
thesaur⁹ tu⁹: illic erit ꝛ cor tuū. Venite cuꝫ
munerib⁹: date elemosynas: ꝛ oia munda
sūt vob. Venite cū munerib⁹: ad eū q dic:
Misercdiam volo mag' qꝫ sacrificiū. Ad il-
lud tēplū qd erat an figura futuri: veniebā
tur cū tauri ꝛ arietib⁹: cū hircl: cū diuersis
qbusqꝫ aialib⁹ aptl ad sacrificiū: vt in illo
sanguie aliud fieret: aliud significaret. Nō
iā ipe sanguis quē figurabāt illa oia venit:
Venit rex ipe: ꝛ ipe munera vult. Que mu-
nera: Elemosynas. Ipe ē eni iudicatur⁹:
ꝛ ipe munera iputabit qbusdā. Venite in-
qt bñdicti pris mei: pcipite regnū qd vob
paratū ē ab initio mūdi. Quare: Esuriui ꝛ
dedistis mihi mādūcare: sitiui ꝛ dedistl mi
hi bibē: nudus ꝛ vestistis me: hospes ꝛ ad
duxistis: infirm⁹ ꝛ in carcere ꝛ visitastl me.
Hec sūt munera in qb⁹ adorāt filie tyri re
gē: qꝛ cū dicerēt: qn te vidim⁹: ille ꝛ q sursū
est ꝛ deorsū: ppter ascēdētes ꝛ descēdētes:
cū vni inqt ex minimis meis fecistl: mihi fe
cistis: Adorabūt eū filie tyri in munerib⁹.
Et q sūt filie tyri: ꝛ quō adorabūt eū i mu-
nerib⁹: Plani⁹ illō voluit dicē. **Vultū tu**
um depcabunt diuites plebis. He
filie tyri adorātes in munerib⁹ diuites sūt
plebis: qs ille alloqtur amic⁹ spōsi: Preci
pe diuitib⁹ hui⁹ mūdi: nō supbe sapē: neqꝫ
sperare in icerto diuitiarū: sed in deo viuo:
q pstat nobis oia abūdāter ad fruēdū. Di
uites sint in opibus bonis: facile tribuant:
cōicēt: adorēt in munerib⁹: ꝫ nō pdūt. Se
curi ponāt: vbi sp inueniāt: thesaurizent si
bi fundamētū bonū in futurū: vt apphen-
dāt verā vitā: Adorādo in munerib⁹ vul-
tū tuū depcabūtur diuites pleb. Ad eccli
am. n. ꝯcurrāt: ꝛ ibi elemosynas faciāt: ne
extra fiēt: id ē ne extra positi faciāt: i ecclia
faciāt. Vult⁹ eni spōse h⁹ ꝛ regine: pderit
faciētib⁹: ppterea illi q res suas vendebāt
vultū regine h⁹ depcātes in munerib⁹ ve-
niebāt: ꝛ ea q portabāt ad pedes aplorꝫ po
nebāt. Feruebat dilectio in ecclia: vultus
erat regine ecclia: vult⁹ erat regine obseqū
filiarū tyri: id ē diuitū adorantiū in mune
rib⁹. Vultū tuū depcabūt diuites plebis.
Et q depcabunt vultū: ꝛ cui⁹ vultū depca
bunt: Oēs vna spōsa: oēs vna regina: mr
ꝛ filij sil' totū ad christū ptinēs: ad caput p
tinēs. Sꝫ qꝛ fiūt ista opa: ꝛ iste elemosyne
ad iactantiā hoim: inde dicit ipse dñs: Ca
uete facere iusticiā vrām corā hoibus: vt
videami ab eis. Quō aūt ꝛ publice debēt
fieri ppt vultū sponse: ait: Luceāt opa vra
corā hoib⁹: vt videāt bōa facta vra: ꝛ glo
rificēt patrē vestrū q in celis ē: nō vt gliam
vrām qratis in opib⁹ bonis: q publice fa-
citis: ꝫ vt gloriā dei. Et qs nouit inqt vtrū
gloriā dei qro: an gloriā meā qro: Quia do
paupi: videor: q aio dem: qs videt: Suffi-

ciat tibi q̄ videt: ille videt qui retribuet: suf
ciat tibi q̄ videt: Int⁹ amat q̄ intus videt:
intus amat vt int⁹ amet: q̄ interiorē facit et
ipam pulchritudinē. Noli q̄si oculis exte-
rioribus delectari: qꝛ videris: ꝛ qꝛ laudaris:
Alia lra. Attēdite q̄d hic sequat. ¶ Omnis glo
† ab intus. ria ei⁹ filie regis† intrinsec⁹: Intrin-
sec⁹ nō solū vestis est aurea ꝛ variata: s̄ in-
t⁹ pulchrā nouit q̄ speciē ei⁹ amauit. Que
sunt interiora pulchritudinis: Cōsciētie.
Ibi videt christ⁹: ibi amat christ⁹: ibi allo-
quit christus: ibi punit christ⁹: ibi coronat
christ⁹. Sit ḡ talis elemosyna tua in occul-
Alia lra. to: qꝛ oīs gloria ei⁹ filie regis itrinsec⁹. In
† varietatib⁹. fimbrijs aureis circuamicta† varie
tate. Pulchritudo itrinsec⁹. In fimbrijs
aūt aureis varietas linguaꝝ: doctrīe dec⁹.
Ista q̄d ꝓsunt si nō sit pulchritudo illa in
trinsec⁹. ¶ Afferent regi v̄gines p⁹
eā: Vere factū ē: credidit ecclia: facta est
ecclia p̄ oēs gētes. Nō queādmodū ꝯcu
piscūt virgines placē illi regi: Vn̄ irritant:
Quia p̄cessit ecclia. Afferent regi v̄gines
post eaꝫ. Proxime ei⁹ afferent tibi.
Nō em̄ q̄ afferunt aliene sūt: sed ꝓxime ei⁹
ad eā ꝑtinētes. Et qꝛ dixit regi: ad eū ꝯuer
sus dixit tibi: Proxime ei⁹ afferentur tibi.
¶ Afferent in leticia ꝛ exultatiōe:
adducent in tēplū regis. Tēplū re-
gis ipa ecclia: intrat in tēplū ipsa ecclesia.
Vn̄ ꝯstruit tēplū: De hoībus q̄ intrāt i tē
plū. Lapides viui q̄ sūt nisi fideles dei: Ad
ducent in tēplū regis. Sūt em̄ virgines ex
tra tēplū reg. hētice sanctimoniales. Sūt
quidē virgines: s̄ q̄d ꝓderit eis nisi adducā-
cant in tēplū regis: Tēplū regis in vnita-
te ē: tēplū regis nō est ruinosū: nō discissū:
nō diuisū. Junctura lapidū viuentiū cari
tas ē. Adducētur in tēplū regis. ¶ Pro
patrib⁹ tuis nati sunt tibi filij: Ni-
hil euidenti⁹. Attēdite iā ipm tēplū regis:
qꝛ inde loquit ꝓpter vnitatē diffusā toto or
be terrarū: qꝛ ille q̄ v̄gines esse voluerūt ni
si adducant in tēplū regis: spōso placē nō
p̄sūt. Pro patrib⁹ tuis nati sūt tibi filij. Ge
nuerūt te apl̄i: ipsi missi sūt: ipsi p̄dicauerūt:
ipi p̄res. Sꝫ nunq̄d nobiscū corꝑaliter sp
esse potuerūt: Et si vn⁹ ipoꝝ dixit: cupio dis
solui: ꝛ eē cū christo: multomagis optimū
est manere in carne necessariū ꝓpter vos.
Dixit hoc quidē: sed q̄diu hic manē potu
it: Nunq̄d vsq ad tp̄us hoc: Nunq̄d vsq
in posterū: Ergo illoꝝ abcessu deserta est
ecclia: Absit. Pro patrib⁹ tuis nati sūt ti-
bi filij. Quid ē ꝓ patrib⁹ tuis nati sūt tibi
filij: Patres missi sūt apl̄i: ꝓ apl̄is filij na-
ti sunt tibi: ꝯstituti sunt ep̄i. Hodie em̄ epi
scopi q̄ sunt p̄ totū mundū: vn̄ nati sūt: Ip
sa ecclia patres illos appellat: ipsa illos ge
nuit: ꝛ ipa illos ꝯstituit in sedib⁹ p̄rm. Nō
ḡ te putes desertā: qꝛ nō vides Petrū: q̄a
nō vides Paulū: qꝛ non vides illos p̄ q̄s
nata es: d̄ prole tua tibi creuit paternitas.
Pro patrib⁹ tuis nati sunt tibi filij. Cōsti
tues eos principes sup̄ oēm terrā:
Vide templū reg. q̄ late diffusū est: vt no
uerint virgines q̄ nō adducūtur in tēpluꝫ
regis: nō se ad istas nuptias ꝑtinere. Pro
patrib⁹ tuis nati sūt tibi filij: cōstitues eos
p̄ncipes sup̄ oīs terraꝫ. Hoc ē catholica
ecclia: filij ei⁹ cōstituti sūt p̄ncipes sup̄ oēm
terrā: filij ei⁹ ꝯstituti sūt ꝓ p̄rib⁹. Agnoscāt
qui p̄cisi sūt: veniāt ad vnitatē adducātur
in templū regis. Tēplū suū de⁹ vbiq col-
locauit: fundamēta ꝓphetaꝝ ꝛ apl̄oꝝ vbi
q firmauit. Filios genuit ecclesia: ꝯstituit
eos ꝓ patrib⁹ suis p̄ncipes sup̄ oēm terrā.
¶ Memores erūt noīs tui† i omni Alia lra † memor ero † domine
generatiōe ꝛ generatione. ¶ Pro-
pterea ppl̄i ꝯfitebunt tibi: Quid ḡ
ꝓdest ꝯfiteri: ꝛ extra templū ꝯfiteri: Quid
ꝓdest p̄cari: ꝛ in mōte n̄ p̄cari: Voce mea
inquit ad dn̄m clamaui: ꝛ exaudiuit me de
mōte scō suo. De quo mōte: De q̄ dictuꝫ
est: Nō pōt ciuitas abscondi supra mōteꝫ
ꝯstituta. De quo mōte: Quē vidit Dani-
el ex paruo lapide creuisse: ꝛ fregisse oīa re
gna terrarū: ꝛ impleuisse omnē faciē terre.
Ibi adoret qui vult accipere: ibi petat qui
vult exaudiri: ibi ꝯfiteat qui vult sibi igno
sci. Propterea ppl̄i ꝯfitebūt tibi. In eter
nū ꝛ in seculū seculi. Quia ꝛ i illa vita
eterna nō erit iā quidē gemitus peccatoꝝ:
sed tn̄ in diuinis laudib⁹ sup̄ne illi⁹ ac ꝑpe
tue ciuitatis nō deerit sempiterna cōfessio
tāte felicitat. Ipi em̄ ciuitati cui ali⁹ psal-
mus cātat: gloriosa dicta sūt de te ciuitas
dei: ipsi spōse christi: ipi regine filie regis: ꝛ
ꝯiugi reg.: qꝛ p̄ncipes ei⁹ sūt memores no-
minis ei⁹ in oī generatiōe ꝛ generatōe: id ē
q̄diu trāseat hoc seculū: q̄d mult. genera-
tionib⁹ agit: gerentes ꝓ illa caritatis curā:
vt de isto seculo liberata in eternū deo cō-
regnet: ꝓpter h̄ idē ipsi ꝯfitebūt tibi ppl̄i in
eternū illic ꝯspicuis ꝛ mā ifest. ibi cordib⁹
oīm p̄fecta caritate luminosis: vt se vniuer
sā plenissime nouerit: q̄ hic in mult. suis p̄-
tibus occulta sibi est. Vnde admonet ab

Aplo: nihil ante tpus iudicare: donec ve-
niat dñs: ⁊ illuminet abscondita tenebra-
rũ: ⁊ manifestet cogitationes cordis: ⁊ sit
laus vnicuiq; a deo. Ipsa eñ sancta ciui-
tas sibi quodãmõ cõfitebit: cũ ppli eius q-
bus ↄstat ipsi ciuitati ↄfitebunt ineternũ:
vt ex nulla pte se lateat: nullo in se existẽte
cui⁹ aliqd lateat.

Explicit Tract. de ps. XLIIII.
Incipit Tract. de ps. XLV.

Prefatio.

IAm cantati vre quedã sicut notis-
sima loqmur: in quib⁹ imorari nõ
debem⁹: q2 ea q scitis breuiter cõ-
memorari debẽt: filios chore nos intelliga-
m⁹. Cõmemoro. n. vos sciẽtes chore intp-
tari caluitiũ: dñmq; nrm significare: q i cal-
uarie loco crucifix⁹ adduxit multos: tanq̃
illud granũ qd nisi mortificatũ esset solũ re-
maneret: ⁊ eos q adducti sũt appellatos fi-
lios chore. Hoc in mysterio. Ceterũ fuert
nescio q filij chore illo tpe qñ ista cantabã-
tur: sed spũs nos viuificare debet: nõ litte-
ra velare. Nos g intelligamus: ⁊ videte si
ea q sequũtur: id est q habet psalmi ipse cõ-
textus ↄgruũt nobis: ⁊ inuenim⁹ hic nos:
si tñ inheream⁹ mẽbris ei⁹: cui⁹ corpis in ce-
lo caput est: ex illa passione ascendens: vt
eos q in hũilitate iacebãt: secũ in vbertate
adducat: fructũ ferẽtes in tolerantia. Hic
tñ est aũt: **In finẽ p occultis p filijs
chore: psalm⁹.** Occultũ est g: B ille ipse
qui in caluarie loco crucifix⁹ est: nostis q2
velũ discissit: vt templi secreta patescerẽt:
Proinde q̃a crux dñi nostri clauis fuit: q
clausa aperirent: credam⁹ affuturũ eũ no-
bis: vt ista occulta reuelent. In finẽ qd ha-
bet: semp christũ intelligere debemus. Fi-
nis eñ legis christus ad iusticiã omni cre-
dẽti. Finis aũt dicit: nõ q2 cõsumit: sed q̃a
pficit. Nã ⁊ finitũ cibũ dicim⁹ qui mãdu-
cabatur: ⁊ finitã tunicã que texebat: Illõ
ad cõsumptionẽ: hoc ad pfectionẽ. Quia
ergo vltra quo tendam⁹ nõ habem⁹ cũ ad
christũ puenerim⁹: ipse cursus nostri finis
dicit. Nec putare debem⁹: q2 cũ ad illũ p-
uenerim⁹: aliquo amplius debemus niti:
vt ⁊ ad patrẽ pueniamus. Hoc eñ puta-
uit ⁊ Philipp⁹ cũ ei dixit: Dñe ośde nob
patrẽ: ⁊ sufficit nobis. Cũ dicit: sufficit no-
bis: finẽ q̃rit sacietat ⁊ pfectiõis. Et ille tã-
to inqt tpe vobiscũ sum: ⁊ nõ cognouistis
me: Philippe: q videt me videt ⁊ patrem.
In illo g habem⁹ prẽm: q2 ipse in prẽ: ⁊ pr
in ipo: ⁊ ipe ⁊ pr vnũ sũt. Quid igit hic ad-
monet: ⁊ qd cãtat: Ubi vocẽ nraz agnoscẽ
debemus. Si tamẽ huius vocis affectum
habemus.

Expositio psalmi.

DEus noster refugiũ ⁊ virt⁹: Sunt quedã refugia vbi nõ ẽ vir-
tus: quo quisq; cũ fugerit: magis
infirmat q̃ cõfirmet. Cõfugis (verbi grã)
ad aliquẽ in seculo magnuz: vt facias tibi
potentẽ amicũ: refugiũ tibi videt. Tãta tñ
hui⁹ seculi incerta sũt: ⁊ ita potẽtiũ ruine q-
tidiane crebrescũt: vt cũ ad tale refugiũ cõ-
fugeris: plus ibi timere icipias. Antea. n.
cause tue tñ timebas: cũ vero ad talẽ refu-
geris ⁊ de illo timebis. Multi eñ cũ ad ta-
lia refugia cõfugissent: cadẽtib⁹ illis ad q̃s
cõfugerũt: ⁊ ipsi quesiti sunt. Quos nemo
q̃reret: si nõ ad talia ↄfugissent. Nõ est re-
fugiũ nostrũ tale: B refugiũ nrm virt⁹ ẽ. Cũ
illuc cõfugerim⁹: firmi erimus. **Adiutor
in tribulationib⁹ q inuenerunt nos
nimis.** Multe sũt tribulationes: ⁊ in om-
ni tribulatiõe ad deũ ↄfugiendũ est: Siue
sit tribulatio in re familiari: siue sit in salute
corpis: siue d piculo carissimoꝝ: siue d aliq
re ad hui⁹ vite sustẽtaculũ necessaria: oĩno
aliud refugiũ nõ debet eẽ hõi christiãõ q̃
saluator ei⁹: q̃ de⁹ eius: q cũ fugerit fortis
sit. Nõ eñ in se fortl erit: aut sibijpe fortitu-
do erit: B ille illi fortitudo erit: q refugiũ ei⁹
fact⁹ est. Uerũtñ carissimi inter oẽs tribu-
lationes hũane anime: nulla ẽ maior tribu-
latio q̃ ↄscientia delictoꝝ. Nãq; si ibi vul-
nus nõ sit: sanũq; sit intus hois qd ↄscien-
tia vocat: vbicũq; alibi passus fuerit tribu-
latiões illuc ↄfugiet: ⁊ ibi inueniet deũ. Si
aũt ibi reqes nõ est, pter abũdãtiã iniqta-
tis: qñ ⁊ ibi de⁹ ñ ẽ: qd factur⁹ ẽ hõ: Quo
ↄfugiet cũ ceperit pati tribulatiões: Fugi-
et ab agro in ciuitatẽ: a publico in domũ:
a domo in cubiculũ: ⁊ sequit tribulatio: a
cubiculo iã q fugiat nõ hz nisi in interi⁹ cu-
bile suũ. Porro si ibi tumult⁹ ẽ: si fum⁹ ini-
q̃tatl: si flãma scelerl: nõ illuc põt ↄfugere.
Pellit eñ inde: ⁊ cũ inde pellit a seipo pel-
lit. Et ecce hostẽ suũ iuenit: q fugerat: seip-
sum quo fugiturus ẽ: Quocũq; fugerit se
talẽ trahit post se: ⁊ quocũq; talẽ traxerit:
se cruciat: sed a seipso sunt tribulationes q
inuenerunt hominem nimis. Acerbiores
eniz nõ sunt. Tanto nõ sunt acerbiores:
quãto nõ sunt interiores. Uidete carissimi
cũ ligna deasciuntur a fabris: ⁊ probãtur:

aliqñ in superficie: videt̃ quasi lesa ⁊ putrida. Faber aũt inspicit tanq̃ medullã interiorẽ ligni: ⁊ si sana interius ligna cognouerit: ꝑmittit ea in edificio duratura: nec valde erit de sup̲ficie lesa sollicitus: qñ id qđ interiꝰ est sanũ renunciat. Porro hoĩs interius ꝯsciẽtia nõ inuenit̃. Quid igitur ꝓdest si qđ ẽ exteriꝰ sanũ est: ⁊ putrefacta est medulla ꝯsciẽtie? Arte iste ⁊ vehemẽtes oĩno: ⁊ sicut psalmus ipse ait: nimie tribulationes sunt: tñ ⁊ in his adiutor factus est dñs dimittendo pctã. Iniquorũ eñ ꝯsciẽtias nõ sanat: nisi indulgẽtia. Si eñ magnas tribulationes habere se dicit debitor fisci: ꝯfossus ⁊ intuens angustias rei familiaris sue: cũ se videt nõ posse esse soluendũ ꝓpter iminentes omni ãno cõpulsores: tribulatiões magnas se pati dicit: nec vnq̃ respirat nisi in spe indulgẽtie rerũ terrenarũ: Quãtomagis debitor penaꝝ ꝺ abũdãtia delictoꝝ: qñ reddet qđ dꝫ de mala ꝯsciẽtia: qñ si reddiderit ipse perit? Hoc eñ debitũ reddere: penas luere est. Restat g̃ vt de ipius indulgẽtia securi esse possimus: si tñ accepta indulgẽtia nõ rursus ad debita ꝯtrahẽda redeamꝰ. Isti g̃ filij chore fortas se intelligunt̃ eẽ illi: quibꝰ locutꝰ est Petrꝰ in actibꝰ apostoloꝝ: cũ intẽti facti eẽnt ad mirabilia aduẽtus spũssancti: cũ oẽs in q̃s venerat linguis oibꝰ loq̃ret̃. Annũciauit eñ ill' christũ. Qui cũ tãta potuisset mittẽdo spiritũ sctm̃: ille quẽ ipsi crucifixerãt manibꝰ suis: cogitãtes q̃ cõtẽptibilis eẽt: cuꝫ ab eis occideret̃: q̃ altus ⁊ excelsus apud deũ factꝰ esset: q̃ spũ sancto idiotas impleret: ⁊ linguas infantiũ faceret disertas: cõpũcti corde: dixerũt: Quid faciemꝰ? Iste erãt nimie tribulationes q̃ illos inuenerãt. Nõ eñ ipsi inuenerũt peccata sua: sed inuẽta in eis sunt cõmemoratiõe apłoꝝ: Iõ inuenerũt illos tribulationes: nõ ipsi inuenerũt tribulationes. Naꝫ qñ sine alicuius admonitione ipse homo ꝯsiderat factum suũ: ⁊ rogat deũ: quid dicit? Tribulationẽ ⁊ dolorẽ inueni: ⁊ nomẽ dñi inuocaui. Alia est g̃ tribulatio quã tu inuenis: alia que te inuenit. In vtraq̃ tñ siue q̃ te inuenit: siue quã tu inuenis: ille rogãdus est q̃ ẽ adiutor in tribulationibus. Nã ⁊ ille cũ inueniret hoc dixit: Et nomẽ dñi inuocaui. Et hi in tribulationibꝰ a quibus se inuentos esse dixerũt: hoc dixerũt: Deꝰ noster refugiũ ⁊ virtꝰ: adiutor in tribulatiõibꝰ: q̃ inuenerũt nos nimis. Sꝫ qꝛ adiutor factꝰ est: vñ factus est? Compuncti inquit corde dixerũt: quid faciemꝰ? Tanq̃ magna desperatiõe: Ille tantꝰ est quẽ nos occidimus: nos vbi erimꝰ? Et Petrꝰ: Agite penitentiã: ⁊ baptizet̃ vnusq̃sq̃ vestrũ in noĩe dñi nostri Iesu christi: ⁊ dimittunt̃ vobis pctã vr̃a. Nihil eñ hoc pctõ grauius cogitare potuerit. Quid grauiꝰ peccatori egro: q̃ medici interfectio? Quid grauiꝰ põt eger facere: q̃ si medicũ suũ occidat? Cuꝫ hoc dimittit̃: q̃d nõ dimittitur? Ab illo ergo cui dictum est: refugiũ ⁊ virtus: acceperũt magnã securitatẽ: Baptizetur vnusquisq̃ vr̃m in noĩe dñi nostri Iesu christi. In illiꝰ nomĩe quẽ occidistis baptizamini: ⁊ dimittunt̃ vobis peccata vr̃a. Medicũ vel postea cognouistis: iã securi bibite sanguinẽ quẽ fudistis. Deniq̃ accepta tãta securitate: q̃d dicũt. Propterea nõ timebimꝰ dũ conturbabit̃ terra: Pauloañ solliciti: subito securi: ex tribulatiõibꝰ nimijs in magna trãq̃llitate positi sũt. Dormiebat eñ christꝰ: iõ turbabant̃: excitatꝰ ẽ christꝰ: sicut mõ audiuimꝰ in euãgelio: imꝑauit vẽtis ⁊ q̃euerũt: qm̃ christꝰ in cuiuscũq̃ corde ꝑ fidem nõ est: significatũ ẽ nobis: qꝛ eiꝰ cor tanq̃ nauis in huius seculi tempestate turbatur. Qui fidem suã obliuiscitur: tanq̃ christo dormiente turbat̃: excitato autẽ christo fit tranq̃llitas. Deniq̃ ⁊ ip̃e dñs q̃d ait: Ubi est fides vestra? Excitatꝰ christus excitauit fidẽ: vt qđ ĩ naui factũ erat fieret ĩ cordibꝰ eorũ. Adiutor.n. ĩ tribulatiõibꝰ: q̃ inuenerũt nos nimis: id egit vt eẽt ibi tranq̃llitas magna. Videte ip̃am trãq̃llitatẽ. Propterea nõ timebimꝰ: cũ ꝯturbabit̃ terra. Et trãsferent̃ mõtes in cor maris. Tũc nõ timebimꝰ. Queramꝰ mõtes translatos: ⁊ si inuenire potuerimus: manifestũ ẽ quia ipsa est securitas nostra. Dominꝰ quippe dixit discipulis: Si habueritis fidẽ sicut granum sinapis: dicetis monti huic: tollere et mittere in mare: ⁊ fiet. Forte monti huic de seipso dixit. Dictus est enim mõs. Erit in nouissimis tp̃ibus manifestus mons dñi. Sed iste mõs sup̲ alios montes collocatꝰ est: qꝛ ⁊ apłi montes portãtes montẽ hũc. Ideo sequit̃: Erit in nouissimis tp̃ibꝰ manifestus mons domini: ꝑparatus in cacumine montiũ. Transcendit ergo cacumina montiũ oĩm: ⁊ in cacumine omniũ mõtium collocatꝰ est: quoniã montes sunt annunciantes montẽ. Mare autẽ significat hoc seculũ: in cuiꝰ maris cõparatiõe tanq̃

terra videbatur gens iudeoꝝ. Nō eñ ido
latrie amaritudine tegebat̄: sed erat tanq̄
arida: amaritudine gentiū: tanq̄ mari cir-
cūdata. Futurū erat vt turbaret̄ terra: id ē
illa ipa gens iudea. Transferent̄ mōtes in
cor maris: id ē pmo ipse mons magn⁹ pa-
rat⁹ in cacumine mōtiū. Deseruit eñ gētē
iudeā: ⁊ fact⁹ est in gentib⁹: trāslatus est de
terra ad mare. Et trāsferentib⁹ quib⁹? Apo
stolis quib⁹ dixerat: Si habueritis fidē in
vobis: tanq̄ granū sinapis: dicetis monti
huic: tollere ⁊ mittē in mare ⁊ fiet: id est p fi
delissimā vr̄aꝫ pdicationē fiet: vt mōs iste:
hoc est: egoipse pdicer in gētib⁹: glorificer
in gentib⁹: agnoscar in gentib⁹: ⁊ fiat qd̄ de
me pdictū est: Pplus quē nō cognoui ser
uiuit mihi. Qn̄ aūt ⁊ illi mōtes trāslati sūt?
Et hoc indicet nob̄ scptura dei: Qn̄ Apo
stolus pdicabat iudeis: respuerūt verbū: ⁊
ait apl̄s Paulus: Ad vos missi eram⁹: s
q² respuist̄ vbū dei: im⁹ ad gētes. Trāslati
sūt mōtes in cor maris. Vere eñ gētes cre
diderūt montib⁹: vt in corde maris essent
mōtes illi: nō sicut iudei de quib⁹ dictū est:
Pplus hic labijs me honorat: cor aūt eo-
rū lōge ē a me. Hoc eñ ⁊ de nouo testamē
to pmittit de⁹ p pphetā dicens: Dabo le-
ges meas in cordib⁹ eoꝝ. De leges: hec p-
cepta p apl̄os idita oīm gētiū fidei ⁊ credu
litati: mōtes dicti sūt trāslati i cor mar̄: tūc
nos nō timebim⁹. Qui n̄ timebim⁹? Illi q̄
cōpūcti sum⁹ corde: ne fierem⁹ de numero
reproboꝝ iudeoꝝ: tanq̄ ramoꝝ fractoꝝ.
Crediderūt eñ q̄dā illoꝝ ⁊ adheserūt aplis.
Timeāt ḡ illi q̄s deseruerūt mōtes: nos a
mōtib⁹ nō recessimus: ⁊ qn̄ trāslati sūt i cor
mar̄ secuti sum⁹. Quid iā sequat̄ ex eo qd̄
trāslati sunt mōtes in cor maris? Attēdite
⁊ videte veritatē. Hec eñ qn̄ dicebant̄ ob
scura erāt: q² nōduꝫ ꝯtigerāt. Nūc aūt q̄s
iā facta nō cognoscat? Liber tibi sit pagina
diuina vt hec audias: liber tibi sit orbis ter
rarū vt hec videas. In istis codicib⁹ nō ea
legūt: nisi q̄ lr̄as nouerūt: in toto mūdo le-
gat ⁊ idiota. Quid ḡ factū est dū translati

Alia lr̄a. †Sonuerūt. †eorum.

sūt mōtes in cor maris? †Sonauerūt
⁊ turbate sūt aq̄ †e⁹: Qn̄ pdicabat̄ euā
geliū dixerūt. Quid ē h̄? Peregrinoꝝ de-
monioꝝ videt̄ ip̄e āñūciator ee̅. Hoc athe
nienses. Ephesij autē q̄ tumultu occidere
apl̄os voluerūt: qn̄ in theatro p diana sua
tm̄ strepitū fecerūt vt clamarēt: magna di-
ana ephesia? Inter q̄s fluctus ⁊ sonit⁹ ma
ris nō timebāt: q² ad refugiū illud cōfuge-
rāt. Deniq̄ aplus Paulus volebat intra
re in theatrū: ⁊ a discipulis reuocatus est:
q² necessariū erat adhuc in carne vt mane
ret ppter ipsos: sed tamē sonauerūt ⁊ tur-
bate sūt aque ei⁹. Cōturbati sunt mō
tes in fortitudine eius. Cui⁹? Nūqd
nā maris? An poti⁹ dei: de q̄ dictū est: Re
fugiū ⁊ virtus: adiutor in tribulatiōib⁹ que
inuenerūt nos nimis? Turbati eñ sūt mō-
tes: id est ptātes hui⁹ seculi. Alij eñ sunt
mōtes dei: alij sunt mōtes seculi. Mōtes
seculi quib⁹ caput diabolus: mōtes dei q̄-
bus caput christ⁹. Sed p istos mōtes tur-
bati sunt illi mōtes. Tunc dederūt voces
ꝯtra christiāos: qn̄ turbati sūt mōtes sonā
tib⁹ fluctib⁹: ⁊ mōtes sūt turbati: ⁊ fact⁹ est
magn⁹ terre mot⁹: cū motu aq̄. Sꝫ cui hec?
Ciuitati illi fundate sup petrā. Sonāt aq̄:
turbabuntur mōtes: annūciato euāgelio.
Quid tu ciuitas dei? Audi quid sequitur.
Fluminis impetus letificat ciui
tate dei: Cōturbant̄ mōtes: cū seuit ma-
re: nō deserit de⁹ ciuitatē suā p impetus flu
minis. Qui sunt isti impetus fluminis? In
undatio illa spūssancti: de q̄ dn̄s dicebat:
Si quis sitit veniat ⁊ bibat. Qui credit in
me: flumia aq̄ viue fluēt d̄ vētre ei⁹. Ergo
hec flumina fluebāt de ventre Pauli: Pe
tri: Joannis: alioꝝ aploꝝ: alioꝝ euange
listarū fideliū. Hec flumina cuꝫ fluerēt ab
vno flumine: multi impet⁹ fluminis letifi-
cāt ciuitatē dei. Nā vt noueritis hoc de spi
ritusancto dictū: in eodē euāgelio ꝯsequē
ter dicit euāgelista. Hoc aūt dicebat d̄ spi
ritu quē accepturi erant hi qui in eū erant
credituri. Spūs aūt nondū erat datus: q²
Jesus nōduꝫ erat glorificat⁹. Glorificato
Jesu post resurrectionē: glorificato p⁹ ascē
sionē: die pentecostes venit spūssanctus:
impleuit credētes: locuti sunt linguis: pdi
care euāgeliū ceperūt gētibus. Hinc ciui-
tas dei letificabat̄: dū mare turbaret̄ soni-
tu aquarū suarū: dū montes cōturbarent̄
querētes quid agerēt: quō nouā doctrinā
pellerēt: quō christianoꝝ gen⁹ de terra era
dicarent. Cōtra quē? Contra fluminis im-
petus letificātes ciuitatē dei. Hic etiā ostē
dit de q̄ flumine diceret: q² spm̄sanctū sig-
nificabat fluminis impet⁹: letificās ciuita-
tē dei. Et q̄d seq̄tur? Sanctificauit ta-
bernaculū suū altissimus. Si ḡ seq-
tur sanctificatiōis nomē: manifestū est flu-
minis illos impet⁹ de spiritusancto intelli-
gendos: quo sc̄tificat̄ oīs pia aīa credēs

in xp̄m: vt fiat ciuis ciuitatis dei. Deus i
medio ei⁹: non cōmouebit. Seuiat
mare: cōturbent mōtes: de⁹ in medio ei⁹ nō
cōmouebit. Quid ē in medio ei⁹: tanq̄ de
us in vno loco stet: ⁊ circūdent eū qui cre-
dūt in eū? Ergo ambit loco de⁹: ⁊ lata sunt
q̄ circūdāt? In angusto est q̄ circūdat? Ab
sit. Nihil tale cogitetis de deo q̄ nullo capi
tur loco: cui sedes ē ɔsciētia pioꝝ. Et ita se
des dei est in cordib⁹ hoim: vt si hō recede
rit a deo: de⁹ in se maneat nō q̄si cadat: nō
inueniēdo vbi sit. Magis eñ te subleuat
vt in illo sis: q̄ in te incūbit: vt si te subdu-
xeris cadat. Ille si se subduxerit cades tu:
tu te si s̄bduxer̄ nō cadit ille. Quid ḡ ē de⁹
i medio ei⁹? Hoc significat qḋ equ⁹ ē oib⁹
deus: et ꝑsonas nō accipit. Quō eñ illud
qḋ in medio est paria h̄ȝ spacia ad oēs fi-
nes: ita de⁹ medi⁹ esse dicit eq̄liter oib⁹ cō
sulens. Deus in medio eius nō cōmoue-
bit. Vñ nō cōmouebit? Quia in medio ei
Alia lra. pene diluculo — us de⁹. Adiuuabit eā de⁹ vultu suo.
Ille est adiutor in tribulatiōib⁹: q̄ inuene-
rūt nos nimis. Adiuuabit eā deus vultu
suo. Quid est vultu suo? Demonstratione
sua. Quō se demōstrat de⁹: vt vultū ei⁹ vi
deamus? Iā cōmemoro: didicistis ꝑsen-
tem deū: didicimus ꝑ opa. Qñ ab illo ali
q̄d adiutorij accipim⁹: ita vt oino nō dubi
temus a dño nobis esse ɔcessum: vult⁹ dei
nobiscū est. Adiuuabit eā deus vultu suo.
Cōturbate sunt gētes: Et quō cō
turbate? Ut quid cōturbate? Ut deijcerēt
ciuitatē dei: in cui⁹ medio ei⁹ de⁹? Ut euer
terent tabernaculū sanctificatū: qḋ adiu-
uat de⁹ vultu suo? Non. Sed iā salubriter
ɔturbate sūt gētes. Quid eñ sequit? Et
inclinata sunt regna: Inclinata inq̄t
sunt regna: iam nō erecta vt supbirent: sed
inclinata vt adorēt. Qñ inclinata sunt reg
na? Qñ factū est: qḋ p̄dictū est in alio psal
mo: Adorabūt eū omnes reges terre: oēs
gētes seruiēt ei. Que res fecit: vt inclinarē
Alia lra. tuo habet. — tur regna? Que res? Audi. Dedit vocē
suā altissimus ⁊ mota est terra. Ar-
reptitij idolorū tanq̄ rane de paludib⁹ ꝑ-
sonabāt: tāto tumultuosi⁹ quāto sordidi⁹
ex delictoꝝ ceno. Et q̄d strepit⁹ ranaꝝ ad
tonitrua nubiū? Inde eñ dedit vocē suaȝ
altissim⁹: ⁊ mota est terra. Tonuit de nubi
bus suis. Que sūt nubes ei⁹? Apl̄i eius: p̄
dicatores ei⁹: de quib⁹ intonabat p̄cept̄:
coruscabat miraculis. Ipsi nubes q̄ ⁊ mō-
tes. Montes ꝓpter altitudinē ⁊ firmitatē:

nubes ꝓpter pluuiā ⁊ vbertatē. Irrigaue-
rūt eñ terrā nubes iste: de quib⁹ dictū est:
Dedit vocē altissimus ⁊ mota ē terra. De
his eñ nubib⁹ minat cuidaȝ vinee sterili:
vñ trāslati sunt mōtes in cor maris. Man
dabo inq̄t nubib⁹ meis: ne pluant sup eaȝ
ibrē. Hoc ipletū ē i eo qḋ cōmemorauim⁹
qñ trāslati sūt mōtes i cor maris: qñ dictū
est: Ad vos missi eram⁹: s̄ q2 respuist̄ ver-
bū dei: ibimus ad gentes. Impletū est: mā
dabo nubib⁹ meis: ne pluāt sup eā imbrē.
Deniq̄ ipa gens iudea mō sic remāsit: tā-
q̄ vellus siccū in area. Nā ⁊ hoc nostis cō
tigisse in quodaȝ miraclo: Area sicca erat:
vellus solū madebat: s̄ pluuia in vellē non
apparebat. Sic ⁊ sacramētū noui testamē-
ti nō apparebat in gente iudeoꝝ. Qḋ illic
notat vellus: ibi hoc velatū erat sacramen
tū in vellere: in area v̄o: id ē in oib⁹ gentib⁹
vbi pt̄ȝ euāgeliū christi: pluuia māifesta ē:
nuda ē gr̄a christi: nō eñ tegit velamēto.
Ut aūt exiret inde pluuia: expssū est vell⁹.
Per p̄ssurā eñ a se excluserūt christū: ⁊ do
min⁹ iā de nubib⁹ suis cōpluit areā: vellus
siccū remansit. Inde ḡ dedit vocē suā altis
simus de istis nubib⁹: per quā vocē regna
inclinarent ⁊ adorēt. Dñs virtutuȝ
nobiscū: susceptor noster deus Ia
cob. Nō q̄cunq̄ hō: nō ptās q̄libet: nō de
niq̄ angel⁹: n̄ aliq̄ creatura: siue t̄rena siue
celestis: sed dñs virtutū nobiscū susceptor
nr̄ de⁹ Iacob. Qui misit angelos: venit p⁹
angelos: venit vt ei seruirēt āgeli: venit vt
hoies faceret eq̄les āgel̄. Magna gr̄a. Si
de⁹ ꝑ nobis: q̄s ɔtra nos? Dñs virtutū no
biscū. Quis? Dñs virtutū nobiscū. Si de
us ꝑ nobis inq̄: q̄s ɔtra nos? Qui ꝓprio fi
lio nō pepcit: s̄ ꝑ nobis oibus tradidit illū.
Quō nō ⁊ cū illo oia nobis donauit? Er-
go securi sim⁹: in trāq̄llitate cordis nutria
m⁹ bonā ɔsciam de pane dñi. Dñs v̄tutū
nobiscū: susceptor nr̄ de⁹ Iacob. Quāta
cūq̄ sit ifirmitas tua: vide q̄s te suscipiat.
Egrotat nescio q̄s: adhibet medic⁹: suscep
tū suū dicit medic⁹ egrotū. Quis eū susce
pit? Magna spes salutis: magnus medi-
cus euȝ suscepit. Quis medicus? Omnis
medicus preter illū homo ē. Ois medic⁹
q̄ venit ad infirmū: alia die infirmari pōt
p̄ter illū. Susceptor nr̄ de⁹ Iacob. Fac te
infantē paruulū oino: q̄les a parētib⁹ susci
piunt. Qui.n. n̄ suscipiūt exponūtur: qui
suscipiuntur nutriūtur. Putas ne sic te sus
cipit deus: quomō infantē te suscipit ma-

ter tua. Nõ sic: sed in eternũ. Tua enĩ vox
est in isto psalmo: Qm̃ pater me⁹ ꝛ mr̃ mea
dereliqrũt me: dñs aũt assumpsit me: Sus
ceptoꝛ noster de⁹ Jacob. ¶ Venite et
videte opa dñi: Jã de hac susceptiõe:
qd fecit dñs: Jã aduertere oꝛbẽ terrarũ: ve
ni ꝛ vide. Si enĩ nõ venis nõ vides: si non
vides nõ credis: longe stas. Si credis ve-
nis: si credis vides. Quõ enĩ venit ad mõ
tem istũ: Nunqd pedib⁹: Nũqd nauibus.
Nunqd pennis: Nunqd equis: Quantũ
attinet ad locoꝛũ spacia: ne satagas: ne cõ
turberis: ipe ad te venit. Etenim ex lapide
paruo creuit: ꝛ fact⁹ est mons magnus: ita
vt impleret vniuersã faciẽ terre. Quid vis
ḡ ad eum ꝑ terras venire qui terras imple
uit: Ecce iã venit: euigila credendo: euigi
lãtes pulsat: si tñ nõ tantus in eis somnus
est: quo etiã ꝯtra montẽ venientẽ obdure-
scãt: sed audiãt: surge q̃ doꝛmis: ꝛ exurge
a mortuis: ꝛ illuminabit te chꝛist⁹. Multũ
enĩ erat iudeis videre lapidẽ. Lapis enĩ il-
le adhuc ꝑuus erat: merito ꝛ paruũ cõtem
pserũt: ꝯtẽnendo offenderũt: ꝛ offendẽdo
quassati sunt: restat vt conterant̃. Hoc enĩ
de lapide illo dictũ ẽ: Qui offenderit in la
pidẽ illũ conq̃ssabit eũ: sup quẽ venerit cõ
teret eũ. Aliud est cõquassari: aliud ꝯteri.
Cõquassari min⁹ est q̃ꝫ ꝯteri. Sed neminẽ
ꝯterit excelsus veniẽs: nisi quẽ ꝯquassaue
rit hũilis iacẽs. Modo aũt anteq̃ꝫ veniat
dñs noster hũiliter iacuit iudeis: ꝛ offende
rũt i illũ ꝛ ꝯq̃ssati sũt: veniet postea in iudi
cio suo clar⁹ atq̃ꝫ alt⁹: magn⁹ ꝛ potẽs: ꝛ nõ
infirm⁹ vt iudicet̃: ſ3 foꝛtis vt iudicet: ꝛ cõ-
terat eos qui ꝯquassati sunt in eũ offendẽ-
do. Lapis enĩ offensionis: ꝛ petra scãdali
nõ credẽtib⁹ ipse est. Ergo carissimi nõ est
mirũ si iudei nõ agnouerũt: quẽ tanq̃ꝫ par
uũ lapidẽ añ pedes suos iacentẽ ꝯtempse
rũt: illi mirãdi sunt qui adhuc tã magnum
montẽ nolũt agnoscere. Judei in lapidem
paruũ nõ vidẽdo offenderũt: hẽtici in mõ
tẽ offendũt. Jam enĩ creuit ille lapis: iã di-
cimus illis: ecce impleta est ꝓphetia Dani
elis: Lapis ille q̃ erat ꝑuus: fact⁹ est mons
magn⁹: ꝛ impleuit vniuersã terrã. Quare
in illũ offenditis: ꝛ nõ in illum ascenditis:
Quis tam cec⁹ est vt offendat in monteꝫ:
Quasi iõ ad te venerit: vt habeas i quẽ of
fendas: ꝛ nõ habeas in quẽ ascẽdas: Ve-
nite ascendam⁹ ad montẽ dñi. Esaias hoc
dicit: Venite ascendam⁹. Quid est venite
ascendam⁹: Veñte: ꝛ credite ascẽdam⁹ ſ3 ẽ

ꝓficiam⁹. Isti autẽ nec venire volunt: nec
ascẽdere: nec credere: nec ꝓficere. Latrant
cõtra montẽ: iam in illũ totiens offendẽdo
quassati sunt: ꝛ nolũt ascẽdere: semp eligẽ
tes offendere. Dicam⁹ illis: venite ꝛ vide-
te opera dñi: Que posuit ꝓdigia su-
per terrã: Prodigia dicũtur qd aliquid
poꝛtendat: signa illoꝛũ miraculoꝝ: que fa-
cta sũt qñ mundus credidit. Et quid inde
factũ est: ꝛ quid poꝛtẽdebãt: Auferens Alia lra finem
bella vsq̃ꝫ ad fines terre: Hoc nõdũ
videm⁹ cõpletũ esse. Sũt adhuc bella: sũt
int̃ gẽtes ꝓ regno: int̃ sectas: int̃ iudeos:
īter paganos: int̃ chꝛistiãos: hereticos sũt
bella: crebꝛescũt bella: alijs ꝓ veritate: ali
is ꝓ falsitate certantib⁹. Nondũ ergo cõ-
pletũ est: auferẽs bella vsq̃ꝫ ad fines terre:
ſ3 foꝛtasse cõplebit̃. An ꝛ mõ cõpletuꝫ est:
In quibusdã cõpletũ est: in tritico comple
tũ est: ꝛ in zizanijs nõdũ cõpletũ ẽ. Quid
ergo hoc est: auferẽs bella vsq̃ꝫ ad fines ter
re: Bella dicit quib⁹ bellatur aduersus de
um. Quis enĩ bellat aduersus deũ: Impi
etas. Et quid põt facere deo impietas: Ni
hil. Quid facit fictile vas elisũ ad petraꝫ:
q̃ꝫuis vehemẽter elidat̃: Tãto maioꝛe ma
lo suo venit: quãto maioꝛe ĩpetu venerit.
Hec bella magna erãt: crebꝛa erãt: ꝯtra de
um impietas dimicabat: ꝛ vasa fictilia cõ-
terebant̃: ꝑsumentes de se hoĩes: de virtu
te sua multũ ꝑualendo. Cui⁹ rei scutũ etiã
Job dixit de quodã ĩpio: Cucurrit aduer
sus deũ: in crassa ceruice scuti sui. Quid ẽ
in crassa ceruice scuti sui: Nimiũ ꝑsumẽdo
de ꝓtectione sua. Nunqd nã isti tales erãt
qui dicebãt: De⁹ noster refugiũ ꝛ virt⁹: ad
iutoꝛ in tribulationib⁹ que inuenerũt nos
nimis: Aut in alio psalmo. Nõ enĩ in arcu
meo sperabo: ꝛ bꝛachiũ meũ non saluabit
me: Qñ q̃sq̃ꝫ cognoscit: q2 i se ĩpo: nihil ẽ.
ꝛ adiutoꝛiũ de se nullũ habet: arma in illo
cõfracta sũt: bella sedata sunt. Talia ergo
bella deleuit vox illa altissimi de nubibus
sancti: qua terra cõmota ẽ: ꝛ inclinata sũt
regna: abstulit hec bella vsq̃ꝫ ad fines ter-
re. ¶ Arcum cõteret ꝛ cõfringet ar-
ma: ꝛ scuta combzuret igni. Arcus: ar-
ma: scuta: ignis. Arcus: est ĩsidie. Arma:
publica oppugnatio. Scuta: vana presũ-
ptio protectionis. Ignis: quo ista combu
runtur. De quo dominus ait: Ignem ve-
ni mittere in terram: de quo igne dicit psal
mus: Et non est qui se abscondat a calo-
re eius. Feruente igne isto: nulla in nobis

impietatis arma remanebũt: necesse est vt oĩa cõfringantur: cõterant: cõburant: remaneas inermis: nõ habẽs vllũ adiutoriũ tuũ: ⁊ q̃to mag. infirmus es: nulla tua arma habẽs: tantomagis te suscipit: de q̃ dictum est: Susceptor noster deus Jacob. Ualebas eñ quasi per te: ꝯturbaris in te. Perde arma qb⁹ ꝑsumebas: audi dñm dicentem: Sufficit tibi gratia mea. Dic ⁊ tu: qñ infirmor: tunc potens sũ. Apli vox est. Oĩa arma sua ꝑdiderat tãq̃ fortitudinis sue: qui dicebat: Ego aũt nõ gloriabor: nisi in infirmitatib⁹ meis. velut si diceret: nõ curro aduersus deũ in crassa ceruice scuti mei: qui ꝓus fui blasphemus: ⁊ ꝑsecutor: ⁊ iniuriosus: sed iõ misc͠diam ꝯsecut⁹ suz: vt in me oñderet christ⁹ Jesus oẽm longanimitatẽ in eos qui credituri sũt illi in vitam eternã. Auferẽs bella vsq̃ ad fines terre. Quando autez nos dñs suscipit: nũquid inermes dimittit? Armat nos: sed alijs armis euãgelicis veritatis: ꝯtinentie: salutis spei: fidei: caritat. Hec arma habebimus: h nõ a nobis. Arma aũt q̃ a nobis habuimus arserũt: si tñ igne illo spũssancti accẽsi sumus. Et scuta cõburet igni. Quid postea in te eẽ cupiebas? Infirmũ te fecit de⁹: vt fortẽ te faceret de se: q: infirmabaris de te. Quid ẽ sequit? ¶ Uacate: Ad quaz rẽ? Et videte qm̃ ego suz de⁹: Hoc ẽ nõ vos: sed ego sũ deus: ego creaui: ego recreo: ego formaui: ego reformo: ego feci: ego reficio. Si ñ potuisti facẽ te: quõ potes reficere te? Hoc nõ videt tumultus ꝯtentiosus animi hũani: cui tumultui ꝯtentioso dicit: vacate: id est reꝑmite aĩos vr̃os a cõtradictionib⁹. Nolite argumẽtari tanq̃ armari ꝯtra deũ: alioqñ viuũt arma nõdũ illo igne cõbusta. Si aũt cõbusta sũt: vacate: q: nõ habetis vñ pugnet. Si aũt vacaueritis in vobis: ⁊ a me ꝑtierit. oĩa: q̃ ꝓmo de vobis ꝑsumebatis: vacate ⁊ videbitis qm̃ ego sum de⁹. Exaltabor in gentibus: ⁊ exaltabor in terra. Pauloañ dixerã terre noĩe significari gentẽ iudeorũ: maris noĩe ceteras gẽtẽs. Trãslati sũt mõtes in corde mari: ꝯturbati sũt gẽtes: inclinata sũt regna: dedit vocẽ suã altissimus: ⁊ mota ẽ terra. ¶ Dñs virtutũ nobiscũ susceptor noster deus Jacob. Facta sũt miracula in gẽtib⁹: implet fides gẽtũ: ardẽt arma ꝑsumptiõis hũane. Uacat in trãquillitate cordis: vt cognoscatur auctor deus omniũ munerũ suorũ. Et post istã clarificationẽ: nũquid deserit ⁊ plebẽ iudeorũ: de qua dicit Aplus: Dico eñ vobis: vt nõ sitis vobis sapiẽtes: q: cecitas ex ꝑte israel facta est: donec plenitudo gentiũ intraret: id ẽ mõtes huc trãsferet: nubes h pluerent: hic dñs tonitruo suo regna inclinaret: donec plenitudo gentiũ intraret? Et q̃d postea? Et sic omnis israel salu⁹ fieret. Ideo ⁊ hic ipm ordinẽ seruans: exaltabor inquit in gentib⁹ ⁊ exaltabor in terra: id est ⁊ in mari ⁊ in terra. Utinã omnes dicãt qd sequitur. Dñs virtutũ nobiscũ: susceptor noster deus Jacob.

Explicit Tract. de ps̃. XLV.

Incipit. Tract. de ps̃. XLVI.

¶ Prefatio.

DOminus de⁹ noster fidẽ in qua viuimus: ⁊ ex qua viuimus: ꝑ libros suos scripturas sanctas multipliciter nobis varieq̃ diffudit: sacramẽta quidẽ verborũ varians: fidẽ tamẽ vnã cõmẽdans. Una eñ eadẽq̃ res: ideo mult. modis dicit: vt mõ ipo dicẽdi ꝓpter fastidiuz variet: sed ꝓpter ꝯcordiã vna teneat. Ita q̃ i hoc psalmo quẽ cãtatũ audiuim⁹: cui cantãdo respondim⁹: ea sum⁹ dicturi que nostis: ⁊ tamẽ fortassis aliquã adiuuãte ⁊ donãte dño suauitatẽ allaturi sumus vob: quãdo ea que alibi ⁊ alibi noueratis: etiaz cõmoniti ruminatis. Nã ⁊ ipsa ruminatione in qua significat de⁹ mũda aĩalia: hoc voluit insinuare: q: oĩs homo qd audit sic debet in cor mittere: vt nõ piger sit: postea inde cogitare: vt quãdo audit sit simil mãducanti: cum autẽ audita in memoriã reuocat: ⁊ cogitatiõe dulcissima recolit: fiat similis ruminãti. Alio ergo mõ eadẽ dicũtur: ⁊ faciunt nos dulciter cogitare que nouimus: ⁊ eadẽ ipsa libenter audire: q: modus dicẽdi variatur: ⁊ res antiqua ipo modo dicendi renouat.

¶ Titulus psalmi sic se hz. In finem ꝓ filijs chore: psalm⁹ ipsi Dauid.

Filios istos chore habẽt tituli psalmorum etiã alij nõnulli: ⁊ indicãt dulce mysteriũ: Insinuãt magnũ sacramentũ: vbi ⁊ nosipsos libenter intelligamus: ⁊ agnoscamus in titulo nos qui audimus et legimus: tanq̃ speculo proposito qui sumus inueniur Filij chore qui sunt? Fuit homo quidam chore nomine: sic enim vocabatur aliquis homo. Uerũtamẽ cum legũtur que scripta sunt: ⁊ inuenitur sermo diuinus loqui ad quosdã qui

non valde intelligũtur filij esse eius vnius
hominis qui vocabatur chore: recurrit ani
mus ad mysterium: vt querat quid signifi-
cet chore. Quia enim verbũ hebreũ: dici
tur vtiq; ⁊ interpretatur in grecã linguam
⁊ in latinam linguã: ⁊ factũ est. Iam multa
nomina hebrea: interpretata sunt nobis: ⁊
inspicimus: ⁊ inuenim⁹ chore interpretari
caluũ: multomagis attendtis. Obscurum
erat cũ diceretur: filij chore: nõne obscuri-
us est cũ dicũtur filij calui? Qui sunt isti fi-
lij calui? An forte filij sponsi? Quia spon-
sus in loco caluarie crucifixus est. Recoli
te euangeliũ vbi dominũ crucifixerũt: ⁊ in
uenietis eum in loco caluarie crucifixum.
Proinde qui crucẽ eius irrident: a demo
nibus: tanq; a bestijs deuorãtur. Nam sig
nificauit ⁊ hoc quedã scriptura: cũ ascen-
deret ꝓpheta dei Heliseus: clamabãt post
eum pueri irridentes: ascende calue ascẽ-
de calue. Ille aũt nõ tam crudeliter: q̃ my
stice fecit illos pueros ab vrsis exeuntibus
deuorari. Si nõ deuorarẽt illi pueri: nũq̃d
vsq; adhuc viuerẽt? Aut nõ possent morta
les nati etiã febre intercipi? Mysterium in
eis tñ nõ ostenderet vbi posteri terrerent.
Nemo ergo irrideat crucem domini: iudei
sunt possessi a demonibus ⁊ deuorati. Nã
in caluarie loco crucifigẽtes christũ ⁊ leuã
tes in crucem: tanq; ipi dicebant sensu pu
erili: nõ intelligẽtes quid loquerẽtur: ascẽ
de calue. Quid est eñ ascende? Crucifige
crucifige. Proponitur eñ puericia ad imi
tandã humilitatem: ⁊ item ꝓponitur pueri-
cia ad cauendã fatuitatẽ. Proposita pue
ricia ad imitãdã humilitatẽ a domino est:
qñ vocauit ad se pueros: ⁊ cũ ꝓhiberẽtur
ab illo dixit: Sinite eos venire ad me: tali-
um est enim regnũ celorũ. Propositũ ex-
exemplũ puericie ad cauendã fatuitatem
ab Apostolo est: Fratres nolite pueri esse
sensibus. Et rursum ꝓponit ad imitandũ:
sed malicia infantes estote: vt mentib⁹ per
fecti sitis. Pro filijs chore psalmus canit.
Ergo ꝑ christianis cãtatus est. Audiam⁹
eum tanq; filij sponsi illius: quẽ pueri insen
sati in caluarie loco crucifixerũt. Illi vero
meruerunt a bestijs deuorari: nos ab an-
gelis coronari. Agnoscimus eñ humilita
tem domini nostri: ⁊ nõ de illa erubescim⁹.
Non erubescimus de illo appellato mysti-
ce caluo: ꝓpter caluarie locum. Ipsa eñ
cruce in qua illi insultatũ est: non permisit
caluam esse frontẽ nostrã: quia eam suo si-
gno signauit. Deniq; vt nouerit: quia no
bis dicunt hec: videte quid dicit.

Expositio psalmi.

Omnes gentes plaudite ma nibus: Nunquia populus iude
orũ omnes gentes erant? Sed ce-
citas ex parte israel facta ẽ: vt pueri insen-
sati clamarẽt: calue calue: atq; ita domin⁹
crucifigeret in caluarie loco: ⁊ sanguine fu
so gẽtes redimeret: ⁊ impleretur quod ait
Apostolus: Cecitas ex parte israel facta ẽ:
vt plenitudo gentiũ intraret. Insultent er-
go vani: ⁊ hebetes: ⁊ insensati: ⁊ dicant cal
ue calue. Vos aũt sanguine illi⁹ redempti
qui fusus est in caluarie loco: omnes gen-
tes plaudite manib⁹: ꝑuenisse ad vos gra
tiã dei. Plaudite manib⁹. Quid est plau-
dite? Gaudete. Et quare manibus? Quia
bonis operib⁹. Ne gaudeatis ore ⁊ cessetis
manibus: si gaudetis: plaudite manibus.
Manus gentiũ videat: qui gaudia dona
re dignatus est. Quid est man⁹ gentiũ? Fa
cta bene operantiũ. Omnes gentes plau-
dite manibus. **Iubilate deo in voce exultationis.** Et voce ⁊ manibus. Si
tñ voce: nõ bene: q: pigre sũt manus. Si
tñ manibus: nec hoc bñ: quia muta est lin
gua. Cõcordent manus ⁊ lingua. Illa cõ-
fiteatur: ille operẽtur. Iubilate deo in voce
exultationis. **Qm dominus excel sus terribilis:** Excelsus ille quasi irrisi-
bilis: ascendẽdo ĩ celũ factus ẽ terribilis.
Rex magnus sup omnẽ terrã. Nõ
tñ sup iudeos: nã ⁊ super illos rex. Inde
eñ ⁊ apli crediderũt: inde ⁊ mlta milia ho
minũ res suas vendiderũt: ⁊ p̃cia ad pe-
des aplorũ posuerũt: ⁊ impletũ est in illis:
qđ erat in titulo crucis conscriptũ: rex iu-
deorũ. Rex est eñ ⁊ iudeorũ: sed parũ est
iudeorum. Omnes gẽtes plaudite manib⁹:
qm rex oĩs terre de⁹. Nõ eñ illi sufficit vnã
gentẽ habere sub se: nõ tñ preciũ ex latere
dedit vt emeret orbem terrarũ. **Subie cit † plebes nobis: ⁊ gentes sub pe dibus nostris.** Quas subiecit: ⁊ quib⁹ — Alia lra † pplos.
subiecit? Qui sunt qui loquũtur? Forte iu-
dei: plane si apostoli: plane si sancti. Quis
eñ deus subiecit plebes ⁊ gẽtes: vt hodie
honorarent in gentibus? Qui a suis ciui-
bus occidi meruerũt: quõ dñs eorũ occi-
sus est a ciuibus: ⁊ honorat a gentib⁹: cru-
cifixus a suis: honoratur ab alienis: sed p̃-
cio facti sui. Quõ eñ emit nos: vt alieni ab
eo nõ essemus. Putate g̃ voces esse aplo-

rum: subiecit plebes nobis: ⁊ gẽtes sub pe
dib⁹ nostris. Nescio: mirũ si apostoli tam
sup̲be loquerent̃ vt gauderent gentes esse
positas sub pedib⁹ suis: id est christianos
sub pedibus apostolorũ. Etenim apostoli
gaudent nos secũ esse sub pedibus illius
qui mortuus est ꝓ nobis. Naȝ sub pedib⁹
Pauli currebãt qui volebãt esse Pauli: ⁊
dicebat eis: Nũquid Paulus ꝓ vob̃ cru-
cifixus est? Quid ergo h̃. Quid accepturi
sumus: subiecit plebes nobis: ⁊ gentes sb̃
pedib⁹ nostris? Omnes ꝑtinentes ad here
ditatẽ christi: in omnibus gentibus sunt: ⁊
omnes nõ ꝑtinentes ad hereditatẽ christi
in omnibus gentib⁹ sunt: vt videas sic ex-
altari in nomine christi ecclesiaȝ christi: vt
omnes nõdũ credẽtes in christo: sub pedi
bus iaceãt christianoꝝ. Quãti eñ nõ cur
rũt ad ecclesiã nondũ christiani: rogãt au
xiliũ eccl̃e: subueniri sibi tp̃aliter volunt:
etiã si ineternũ nobiscũ regnare adhuc no
lunt. Cũ omnes querũt auxiliũ ecclesie: et
qui nõdũ sunt in eccl̃ia: nõne subiecit ple-
bes ⁊ gẽtes sub pedibus nostris? ¶ Ele-
git nobis hereditatẽ suam: speciẽ
Jacob † quã dilexit. Pulchritudinem
quãdã Jacob elegit nobis: hereditatẽ suã
Jacob. Duo fratres erãt Esau ⁊ Jacob:
in vtero matr̃ ambo ꝯfligebãt: ⁊ de ꝯflictu
viscera materna quatiebãt: ⁊ ibi cũ duo es
sent: elect⁹ est minor: ⁊ p̃positus ẽ maiori: ⁊
dictũ est: duo ꝑpl̃i sunt in vtero tuo: ⁊ ma-
ior seruiet minori. Per oẽs gentes maior:
ꝑ omẽs gẽtes minor. Sed minor in bonis
christianis: electis: pijs: fidelib⁹. maior in
sup̲bis: indignis pctõrib⁹: ꝯtumacib⁹: sua
peccata defendẽtib⁹ magis q̃ ꝯ̃fitentib⁹:
qualis etiã ip̃e populus iudeorũ fuit: igno
rans dei iusticiã: ⁊ suã volens ꝯ̃stituere.
Sed q̃ dictũ est: maior seruiet minori: ma
nifestũ est: q̃ pijs subdentur impij: ⁊ humi
libus subdent̃ sup̲bi. Prior nat⁹ est Esau:
⁊ posterior natus est Jacob: sed qui poste
rius natus est: p̃latus est primo nato q̃ per
gulam perdidit primogenita sua. Hic ha-
bes scriptũ: Desiderauit lenticulã: ⁊ ait il-
li frater ei⁹: Si vis vt dem tibi: da mihi pri
mogenita tua. Ille plus amauit qd̃ corpo
raliter cõcupierat: q̃ qd̃ spiritualiter prius
nascendo meruerat: ⁊ deposuit primoge-
nita sua vt manducaret lenticulã. Lenticu
lam autẽ inuenimus cibũ esse egyptiorũ:
Nam ibi abundat in egypto: vnde magni
ficat̃ lenticula alexãdrina: ⁊ venit vsq̃ ad
terras nostras: quasi hic nõ nascatur lenti
cula. Ergo desiderando cibũ egyptiũ: per
didit primatũ. Sic ⁊ populus iudeoꝝ: de
quo dictũ est: ꝯuersi sunt corde in egyptũ
lenticulã quodãmodo desiderauerũt: ⁊ pri
matũ perdiderũt. Elegit nobis heredita-
tẽ suã: speciẽ Jacob quã dilexit. ¶ Ascẽ
dit deus in † iubilatione: Ipse ille do
minus noster Jesus christus ascẽdit in iu-
bilatiõe. Dñs in voce tube. Ascẽdit.
Quo: nisi quo scim⁹? Quo eũ iudei nõ sũt
secuti nec oculis. In cruce eñ exaltatũ ir
riserũt: in celũ ascẽdentẽ nõ viderũt. Ascẽ
dit de⁹ in iubilatiõe. Quid est iubilatio: ni
si admiratio gaudij: q̃ verbis nõ põt expli
cari? Quõ admirati sũt gaudẽtes discipu
li: vidẽtes ire ĩ celũ: quẽ plãxerũt mortuũ?
Reuera q̃ gaudio huic v̾ba ñ sufficiebãt:
restabat iubilare qd̃ nemo potuit explica-
re. Ibi erat ⁊ vox tube: vox illa angelorũ.
Dictũ est eñ: sicut tuba exalta vocẽ tuaȝ.
Predicauerũt angeli ascensionem dñi: vi
derũt discipulos ascendẽte dño herentes:
admirãtes: stupentes: nihil dicẽtes: s̃ cor-
de iubilãtes. Et vox iam tube in clara vo
ce angeloꝝ. Viri galilei: q̃d hic statis? Hic
est Jesus: Quasi illi non scirent q̃ ipse est
Jesus: ante se. Paulo ante eũ nõ viderãt:
secũ loquentẽ nõ audierãt? Nẽpe nõ solũ
speciẽ viderũt p̃sentis: sed ⁊ mẽbra contre
ctauerũt. Ipsi ergo nesciebant quod ipse
esset Jesus: Sȝ admiratione ipsa pre gau
dio iubilationis tanq̃ mente alienatis: lo
quũtur angeli: ipse est Jesus: Quasi si cre
ditis illi: quo crucifixo nutauerunt vobis
pedes: quo occiso ⁊ sepulto spem vobis ꝑ
didisse putabatis: ecce ipse ẽ Jesus. Ascẽ
dit ante vos: sic veniet quemadmodũ eũ
videtis euntem in celũ. Tollitur quidem
corpus ab oculis vestris: sed non separat̃
deus a cordibus vestris. Videte ascendẽ
teȝ: credite in absentẽ: sperate venientem:
sed tamen per misericordiã occultã etiam
sentire presentẽ. Ille eñ qui ascendit in ce
lum: vt tolleretur ab oculis vestris: promi
sit vobis dicens: Ecce ego vobiscũ suȝ vs
q̃ in ꝯsummationẽ seculi. Merito ⁊ Apo
stolus sic nos alloquebat̃: Domin⁹ in pri-
mo est: nihil solliciti fueritis: Sedet sup̲ ce
los christ⁹: ⁊ lõge sunt celi: ⁊ ipse qui ibi se-
det ꝓpe est. Dñs in voce tube. Ergo vos
filij chore: iã si intellexist̃ vos: ⁊ inspicit̃ h̃
vos: gaudetis: q̃ videt̃ h̃ vos. ¶ Psal-
lite deo nostro: psallite †. Quẽ tanq̃

Ali a lra † quem.

Alia lra † iubilo.

† Sm̃ aliã lr̃am addit: psallite regi nostro psallite.

dominē irriserūt: qui a deo alienati sūt psallite deo nostro. Nō enī homo tantū: sed et de⁹. Homo ex semine Dauid: de⁹ domin⁹ Dauid: ex iudeis carnē habens: quoꝝ patres: ait Apl's: et ex quib⁹ christus ꝑm carnem. Ex iudeis ḡ christus: sed ꝑm carnē. Quis aūt iste christ⁹ q̄ ē ex iudeis ꝑm carnem? Qui est sup omnia de⁹ benedict⁹ in secula. Deus ante carnē: deus in carne: deus cū carne. Nec solū ante carnē de⁹: sed añ terrā deus: vñ facta ē caro: nec tm̄ ante terrā deus vñ caro facta est: sed etiā añ celum de⁹ qđ prius factū est. Ante diē deus q̄ prim⁹ fact⁹ ē: añ oēs āgelos de⁹: in se christus de⁹: qm̄ in ꝑncipio erat verbū: ⁊ verbū erat apud deū: ⁊ deus erat verbū: oīa ꝑ ipsū facta sunt: ⁊ sine ipō factū est nihil. Ille est añ oīa: ꝑ quē facta sunt oīa. Psallite ḡ: deo nostro psallite. Qm̄ rex omnis terre deus. Quid enī? Et ante non oīs terre de⁹? Nōne celi ⁊ terre deus: cū vtiqꝫ ꝑ illū facta sunt omnia? Quis posset dicere nō esse deū suū? Sed nō omnes hoīes agnouerūt deū suū: ⁊ vbi agnoscebaṫ: quasi ibi tm̄ deus erat. Notus in iudea de⁹: nōdū filijs chore dicebaṫ: oēs gentes plaudite manib⁹. Ille enī deus not⁹ in iudea: rex omnis terre deus est. Iā ab omnib⁹ agnoscitur: qꝛ impletū ē qđ dic̄ Esaias: Ipse deus tu⁹ qui eruit te: vniuerse terre de⁹ vocabitur. Qm̄ rex omnis terre de⁹. Psallite †intelligenter. Docet nos ⁊ admonet nos vt psallamus intelligēter: nō queram⁹ sonū auris: sed lumē cordis. Psallite inq̄t intelligenter. Gentes vnde vocate estis? vt christiani essetis? Adorabāt deos manufactos: ⁊ psallebāt illis: sed nō intelligenter. Si intelligenter cantarēt: lapides nō adorarent. Qñ homo sensat⁹ cantabat lapidi insensato: nunquid intelligenter cātabat? Modo aūt fratres nō videm⁹ oculis quē adoram⁹: ⁊ tñ correcti adoram⁹. Multomagis nobis de⁹ cōmēdaṫ potētior: qꝛ eū oculis nō videm⁹. Si eū oculis viderem⁹ forte cōtemnerem⁹. Nā ⁊ christū iudei visum ꝯtempserūt: nō visum gētes adorauerūt. Illis enī dictū est: psallite intelligēter: nolite esse sicut equus ⁊ mulus in quibus nō est intellectus. Regnabit† dominus sup† omnes gentes. Qui regnabat sup vnam gentē: regnabit inquit super oēs gētes. Quādo dicebantur ista: super vnā gentem regnabat deus: ꝓphetia erat nondū res demōstrabatur. Deo gratias:

Alia lra. † sapienter

Alia lra. † deus † nō habet

iam videmus impleri quod ante ꝓphetabatur. Chirographū deus ante tpus scripsit nobis: ipleto tpe reddidit nob. Regnabit de⁹ super omnes gētes: ꝓmissio est. Deus sedet sup sedē sanctam suā. Quod tūc ꝓmittebaṫ futuꝝ: nūc impletū agnoscitur ⁊ tenetur. Deus sedet sup sedē sanctā suā. Que sedes ei⁹ sancta? Forsitan celi: ⁊ bñ intelligiṫ. Ascēdit enī christus sicut nouimus cū corpe in quo crucifix⁹ est: ⁊ sedet ad dexterā patris: inde eū venturū expectam⁹ ad iudicandos viuos ⁊ mortuos. Sedet sup sedē sanctā suā. Celi sunt sedes sancta ei⁹. Uis ⁊ tu esse sedes ei⁹? Noli putare te esse nō posse. Para illi locū in corde tuo: venit ⁊ libēter sedet. Ipse certe est dei virt⁹ ⁊ dei sapiētia. Et qđ dicit scriptura de ipsa sapiētia? Aia iusti sedes sapientie. Si ḡ aia iusti sedes ē sapiētie: sit aia tua iusta: ⁊ eris regalis sella sapiētie. Et reuera fratres oēs hoīes qui bñ viuūt: q̄ bñ agunt ꝑm caritatē piā cōuersanṫ: nōne deus in illis sedet: ⁊ ipē iubet? Obtēpat anima sedenti in se deo: ⁊ ipsa iubet membrꝭ. Anima enī tua iubet mēbro tuo: quo moueatur pes: q̄ manus: quo oculus: quo auris: ⁊ iubet ipa mēbris tanq̄ famulis suis: sed ⁊ ipa seruit interi⁹ insidēti sibi dño suo: Non pōt inferiori se bñ imperare: nisi superiori se non fuerit dedignata seruire. De⁹ sedet sup sedē sanctā suā. Principes populoꝝ† cōuenerūt cū deo Abraam. Deus Abrā ⁊ deus Isaac ⁊ de⁹ Iacob. Uerū ē: dixit hoc de⁹: ⁊ supbierūt inde iudei: ⁊ dixerūt: Nos filij Abrae sum⁹. Supbientes de noīe paterno: gerētes ei⁹ carnē: nō tenētes ei⁹ fidē: semini adherentes: morib⁹ degenerātes. Deniqꝫ dñs qđ ait eis ita superbientibus: Si filij Abrae estis: facta Abrae facite. Itē quid illis dicit Ioannes venientibus ⁊ cōtremiscentibus quibusdā ipsoꝝ: qui se penitēdo corrigere voluerūt? Progenies viperarum. Erāt enī iniq̄: erāt pditi: erāt pctōres: erāt impij: venerūt ad baptismū Ioannis. Et quid eis dicit? Progenies viperarū. Illi se dicebāt filios Abrae: ⁊ ipē illos dicebat filios viperarū. Nunquid Abraam vipera erat? Sed quia male viuendo demones imitati erant: ⁊ eoꝝ filij facti erant: quos imitando male viuebāt: Progenies inq̄t viperarū: quis vobis ostēdit fugere ab ira ventura? Facite ergo fructū dignum penitentie: ⁊ nolite dicere apud vosmetipsos:

Alia lra † cōgrega

patrem habemus Abraā: quasi sup̄bire de
genē abrae. Potēs ē eñ deus de lapidib⁹
istis suscitare filios Abrae. Nō eñ remā-
sur⁹ est Abraā sine filijs si vos damnarent
de⁹: pōt eñ ⁊ dānare q̄s odit: ⁊ illi reddere
qd̄ ꝓmisit. Et vñ illi redditur⁹ ē filios: si dā
naret hebreos de carne ei⁹ ꝓgenitos: De
lapidib⁹ istis: ostēdebat illis lapides i here-
mo. Qui erāt lapides nisi gentes: que lapi
des adorabāt: Lapides q̄re: Adorādo la-
pides: dicti erāt lapides: q̄ꝛ psalm⁹ p̄dixe-
rat: siles illis fiūt q̄ faciūt ea: ⁊ oēs q̄ ꝯfidūt
in eis. Tñ de ip̄is lapidib⁹ reddidit filios
Abrae. Nō oēs q̄ lapides adorabam⁹
cōuersi ad dñm filij Abrae facti sum⁹: non
ducēdo ab illo carnē ſ; imitādo fidē. Prin
cipes ḡ pp̄loꝝ cōuenerunt cū deo Abraā.
Principes pp̄loꝝ: gentiū p̄ncipes: nō vni⁹
pp̄li p̄ncipes: sed p̄ncipes pp̄loꝝ omniū cō
uenerūt cū deo Abraā. Ex ip̄is p̄ncipibus
erat ⁊ iste Cēturio: de quo mō euāgeliū cū
legeret̄ audistis. Erat eñ Cēturio habens
honorē ⁊ potestatē int̄ hoīes: p̄nceps erat
de p̄ncipib⁹ pp̄loꝝ. Venienti ad se christo
obuiā misit amicos suos: imo v̄o trāsituro
christo misit amicos et rogauit: vt curaret
puerū eius qui p̄iculose infirmabat̄: ⁊ cum
vellet ip̄e dñs venire: h̄ ei mādauit: Nō sū
dignus vt sub tectū meū intres: sed tm̄ dic
verbo ⁊ sanabitur puer meus. Nam ⁊ ego
hō sum sub potestate ꝯstitut⁹: habēs sb̄ me
milites. Videte quēadmodū tenuit ordi-
nē. Prius cōmemorauit qd̄ sub alio esset:
⁊ postea qd̄ alij sub illo eēnt. Sub potesta-
te sum: ⁊ i potestate sum. Et sub aliquo sū:
⁊ sup̄ aliq̄s sum. Et dico huic vade: et va-
dit: ⁊ alio veni: ⁊ venit: ⁊ seruo meo fac hoc
⁊ facit. Tanq̄ȝ diceret: Si ego sub potesta-
te ꝯstitut⁹ iubeo illis q̄ sub me sunt: tu q̄ sb̄
nulli⁹ p̄tāte posit⁹ es: nō potes iubere cre-
ature tue: qñ oīa p̄ te facta sunt: ⁊ sine te fa-
ctum est nihil. Hic ḡ verbo inq̄t: ⁊ sanabit̄
puer me⁹. Nā vt i domū meā intres nō suȝ
dign⁹. Trepidauit christū mittere intra pa
rietes suos: ⁊ iā int⁹ erat i corde eius: Jam
erat aīa eius sedes illius: iā ibi sedebat ille
q̄ hūiles reqr̄ebat. Cōuersus deniq̄ȝ christ⁹
mirat⁹ ē: ⁊ ait sequētib⁹ se: Amen dico vo-
bis: nō iueni tantā fidē in israel. Et sic ali⁹
euāgelista eādē rē narrat: sequit̄ dñs ⁊ dic̄:
Ideo dico vobis: q̄ꝛ multi ab oriēte ⁊ occi
dente veniēt ⁊ recūbent cū Abraā ⁊ Jsaac
⁊ Jacob in regno celorū. Iste eñ Cēturio
nō erat de pp̄lo isrl̄. Nā in pp̄lo israel sup̄bi

repellabāt a se deū: in p̄ncipib⁹ gentiū inuē
tus est hūilis qui ad se inuitaret deū. Ad-
mirās Jesus fidē ip̄ius: reprobat p̄fidiam
iudeorum. Sani eñ sibi videbant̄: ⁊ cum
p̄iculosius egrotarent: quādo medicū nō
cognoscētes occidebant. Cum ergo repro
baret ⁊ repudiaret illoꝝ sup̄biaȝ: quid ait:
Ideo vobis dico: quia multi ab oriente et
occidēte veniēt: nō p̄tinentes ad cognatio
nē israel. Venient mlti quib⁹ dixit: Oēs gē
tes plaudite manib⁹: et recūbēt cū Abraā
in regno celorū. Nō illos genuit carne sua
Abraā: ⁊ venientes recūbent cū illo in re-
gno celorum: ⁊ filij ipsius erūt. Quare filij
ip̄ius: Non nati de carne: sed sequēdo fidē
ipsius. Filij autē regni: id iudei ibūt i tene-
bras exteriores: illic erit ploratio et stridor
dentiū. Damnabunt̄ in tenebras exterio-
res qui nati sunt de carne Abrae. Et recū-
bent cum eo in regno celoꝝ: qui imitati sūt
fidē Abrae. Merito ḡ ⁊ hic principes po-
puloꝝ cōuenerūt cū deo Abraā. Et q̄d illi
p̄tinebant ad deum Abraam. Quoniā
dij fortes terre valde eleuati sunt. Alia lr̄a. ł vehemēter.
Qui erant dij: Populus ille dei: vitis illa
dei: de qua dicit̄: Judicate inter me ⁊ inter
vineā meaȝ: ibunt in tenebras exteriores:
nō recūbent cuȝ Abraā ⁊ Jsaac ⁊ Jacob:
nō cōueniunt cum deo Abraam. Quare:
Quoniā dij fortes terre. Illi qui erant dij
fortes terre: p̄sumentes de terra. De q̄ ter-
ra: De seip̄is: q̄ꝛ omnis homo terra. Ho-
mini eñ dictū est: Terra es ⁊ in terrā ibis.
Debet autē homo de deo p̄sumere: et inde
sperare auxilium: non de se. Non eñ terra
pluit sibi aut lucet sibi. Quomō autē terra
de celo expectat pluuiā aut lucē: sic homo
de deo debet expectare misericordiā ⁊ ve-
ritateȝ. Illi ergo fortes terre valde eleuati
sunt: id est valde sup̄bierunt: non sibi me-
dicum necessariū putauerūt: ⁊ ideo in sua
egritudine remanserūt: ⁊ ip̄a egritudine ad
mortē p̄ducti sunt. Precisi sunt rami natu
rales: vt humilis insereretur oleaster. Qm̄
dij fortes terre valde eleuati sunt. Tenea-
mus ergo fratres humilitatē: caritatē: pie-
tatem: quia reuocati sumus illis reproba-
tis: vel illorum exemplo sup̄bire timeam⁹:
admoniti.

¶ Explicit Tractatus de ps̄. XLVI.

¶ Incipit Tractat⁹ de ps̄. XLVII.

Titulus psalmi est: Laus canti-
ci filijs chore secūda sabba-
ti. De hoc qd̄ dominus donare

dignabit̄:excipite tanq̄ filij firmamēti. Se
cūda enim sabbati: id est post diem primū
quem dominicū dicimꝰ: que etiā secūda fe
ria dicitur: factum est firmamētū celi: imo
firmamentū celum. Celū eñ vocauit deus
firmamentū. Primo autē die lucē fecerat:
⁊ a tenebris diuiserat:⁊ vocauerat lucē diē
⁊ tenebras noctē. Sicut autē iudicat psal
mi huiꝰ cōtextio: aliquid etiā ꝓlocutus est
deus in illo ope suo:qd cōpleret̄ in nobis
cum gaudio:⁊ ſm huiꝰ creature cōditionē
secula cucurrerūt. Nō frustra eñ dominꝰ
ait de Moyse:de me eñ ille scripsit:nisi qꝛ
oīa que scripta sunt etiā cum deus cōderet
creaturā:possunt interp̄tari ad significati
onē futuroꝝ: vt intelligas deū fecisse lucē:
cuꝫ christus a mortuis resurrexisset. Tunc
eñ reuera illa lux diuisa est a tenebris: qñ
īmortalitas a mortalitate discreta ē. Quid
ergo sequit̄: nisi vt capiti etiā corpus fieret
qd est ecclia: Deniq̄ eñ etiā ps̄. de prima
sabbati: in q̄ aptissime resurrectio dñi de
clarat̄. Ibi eñ dicit̄: Tollite portas ꝑnci
pes vr̄as:⁊ eleuamini porte eternales:et i
troibit rex glorie. Quid euidētius q̄ chri
stū esse regem glorie: De quo dictū est: Si
cognouissent:nunq̄ dominū glorie cruci
fixissent. Secūdā ergo sabbati nō debemꝰ
intelligere:nisi ecclesiā christi:sed ecclesiaꝫ
christi in sanctis: ecclesiā christi in his qui
scripti sunt ī celo: ecclesiā christi in his qui
mūdi huiꝰ temptationibꝰ non cedunt. Ipsi
eñ digni sunt nomie firmamēti. Ergo ec
clesia christi in his qui firmi sunt: de quibꝰ
dicit apostolꝰ: Debemꝰ autē nos firmi:in
firmitates infirmoꝝ sustinere:appellata est
firmamentuꝫ. De hac cantat̄ in hoc psal
mo. Audiamꝰ:agnoscamꝰ:sociemur: glo
riemur:regnemus. Naq̄ eam etiam firma
mentū apostolicis litteris appellataꝫ:audi
⁊ agnosce. Que ē inq̄t ecclesia dei viui:co
lumna:⁊ firmamentū veritatis. De hoc fir
mamento cantat̄ filijs chore: quos nostis
esse filios sponsi crucifixi in caluarie loco.
Chore naq̄ caluiciū interp̄tatur. Sequit̄
in hoc psalmo:qui inscribitur secūda sab
bati.

Expositio psalmi.

Alia lr̄a. ⁊ nimis.

Magnus dominꝰ ⁊ laudabi
lis valde: Ecce magnus domi
nus ⁊ laudabilis valde. Sꝫ nun
quid infideles laudant dominū: Nūquid
etiam qui credunt et male viuunt laudant
dominū: Per quos fit vt nomen dei blas
phemet̄ ī gētibꝰ: nūq̄d laudāt dñm: An vō
si etiā laudēt: acceptat̄ laus eoꝝ: cum scri
ptum sit: Nō est speciosa laus in ore pecca
toris: Dixisti ergo: Magnꝰ dominꝰ ⁊ lau
dabilis valde: ſꝫ dic vbi. In ciuitate dei
nostri: in mōte sancto eius. De hoc
alibi dicit̄: Quis ascendet in montē domi
ni: Innocens manibꝰ ⁊ mūdus corde. In
his magnus dominꝰ ⁊ laudabilis valde: ſꝫ
est ī ciuitate dei nostri in monte sancto eiꝰ.
Hec est ciuitas in mōte posita: que abscō
di nō potest. Hec est lucerna que sub mo
dio non occultat̄ omnibus nota: omnibus
diffamata. Non aūt vniuersi ciues eiꝰ sūt:
sed illi in quibꝰ magnus dominꝰ ⁊ lauda
bilis valde. Que est ergo ista ciuitas vide
amus: ne forte quia dictū est: In ciuitate
dei nostri in monte sancto eius: debeamus
querere istū montē: vbi etiā exaudiri possi
mus. Non eñ frustra dicit̄ in alio psalmo:
Voce mea ad dominū clamaui: ⁊ exaudi
uit me de monte sancto suo. Adiuuit ergo
te mons iste vt exaudireris. Nam si in cuꝫ
non ascēderes: infra iacens: clamare pos
ses: ſꝫ exaudiri nō posses. Quis ē ergo iste
mons fratres: Magna cura inquirēdus:
magna sollicitudine inuestigandꝰ: labore
etiā occupandus ⁊ ascēdendꝰ. Sed si ī ali
qua parte terrarū est: quid faciemꝰ: Pere
grinabimur de terra nostra: vt ad illū mō
tem ꝑuenire possimꝰ: Immo vō tūc ꝑegri
nabimur: si in illo non sumꝰ. Ipsa est enim
ciuitas nostra: si membra regis sumus: qui
caput est ciuitatis ipsius. Vbi est ergo iste
mons: Si regionem aliquā tenuit: laborā
dum est: vt dixi: vt ad eum ꝑueniatur. Sꝫ
quid satagis: Vtinā nō sis piger ascēdere
in montē: quō mons non fuit tardus veni
re ad dormientē. Fuit eñ quidā lapis an
gularis cōtemptibilis: in quē iudei offen
derunt: precisus est de quodā monte sine
manibus: hoc est de regno iudeorū veni
ens sine manibus: quia humanū opus nō
accessit ad Mariā de qua natus est chri
stus. Sed si lapis iste vbi in eum offende
runt iudei ibi remaneret: tu quo ascēderes
nō haberes. Quid autē factum est: Quid
dicit ꝓphetia Danielis: Quid nisi qꝛ cre
uit lapis iste: et factus est mons magnus:
Qm̄ magnus: Ita vt impleret vniuersam
faciem terre. Ergo crescendo mons iste: et
implēdo vniuersam faciem terre: venit ad
nos. Quid ergo montem quasi absentem
querimꝰ: ⁊ non in ꝑ̄sentem iam ascēdimus

vt ſit in nobis magnus dominus ⁊ lauda-
bilis valde? Denieꝗ ne iſtum montem non
agnoſceres: ⁊ in hoc pſalmo: ⁊ in aliq̃ par-
te terrarum querendũ exiſtimares: vide quid
ſequitur: Cum dixiſſet in ciuitate dei noſtri in
mõte ſancto eius: quid addidit. ¶ †Dila-
tans exultatiõe vniuerſe terre: †mo
tes ſyon. Syon vnus mons eſt. Quid ergo
montes? An quia ad ſyon ꝑtinerunt: etiam
qui de diuerſo venerunt: vt ſibi occurrerẽt
in lapidem angularẽ: ⁊ fierent illi duo pa-
rietes tanꝗ duo montes: vnus ex circũci-
ſiõe: alter ex ꝑpucio: vnus ex iudeis: alter
ex gentibus: non iam aduerſi ⁊ diuerſi: quia
ex diuerſo iam in angulo nec diuerſi. Ipſe
eſt enim inquit: pax noſtra: qui fecit vtraꝗ
vnũ. Ille ipſe angularis lapis quẽ reproba-
uerũt edificãtes: hic factus eſt i caput anguli.
Duos iũxit i ſe. Mõs ⁊ mõtes: vna domus
et due domus: Due ꝓpter ex diuerſo veniẽ-
tes: vna ꝓpter lapidẽ angularẽ in quo ſibi
ambe copulantur. Audi ⁊ hoc: Montes ſy-
on. Latera aquilonis ciuitas regis
magni. Intẽderas. n. tu ſyon tanꝗ vnũ
locum: vbi condita eſt hieruſalẽ: ⁊ in ea ti-
bi nõ occurrebat: niſi populus ex circũciſi
one: qui quidẽ ex reliquijs a chriſto colle-
ctus eſt: ex magna autem parte tanꝗ palea
ventilatus. Eteni ſcriptũ eſt: reliquie ſalue
fient. Sed attẽde ⁊ gentes: vide ⁊ oleaſtrũ
inſeri in pinguedine oliue. Ecce gentes: la
tera aquilõis adiũcta ſunt: latera aq̃lonis
ciuitatis regis magni. Contrarius ſolet eſſe
aquilo ſyon. Syon quippe in meridie: aq̃-
lo contra meridiem. Quis ẽ iſte aquilo niſi
qui dixit: Ponã ſedem meã ad aquilonẽ:
et ero ſimilis altiſſimo? Tenuerat regnum
diabolus impiorũ: ⁊ poſſederat gentes ſer
uientes ſimulachris: adorantes demonia:
⁊ totũ quicquid generis humani erat vbiꝗ
per mũdum: inherendo illi aquilo factus
erat. Sed quoniã ille qui alligat fortem: et
aufert eius vaſa et facit vaſa ſua: liberati
hoĩes ab infidelitate ⁊ ſupſtitiõe demonio
rũ credẽtes i chriſtũ colliniati ſũt illi ciuita
ti: occurrerũt i angulo illi parieti de circũci
ſiõe venienti: ⁊ facta ẽ ciuitas regis magni q̃
fuerat latera aquilonis. Idõ ⁊ i alia ſcriptu
ra dicitur: Ab aquilone nubes coloris aurei:
in his eſt magna gloria ⁊ honor omnipotẽ
tis. Magna enĩ gloria medici ẽ: quãdo ex
deſperatione cõualeſcit egrotus. Ab aqui
lone nubes: ⁊ non nigre nubes: nõ caligi-
noſe: nõ terre: ſed coloris aurei. Unde: niſi
gratia illuminãte ꝑ chriſtum? Ecce latera
aq̃lonis: ⁊ ciuitas regis magni. Latera vti-
ꝗ: q2 inheſerant diabolo. Quicũꝗ enim
alicui coherent: latera ipſius dicuntur. Nam
⁊ de aliquibus hominibus ſolemus ita loqui:
Bonus homo eſt: ſed mala latera habet: id
eſt ipſe quidẽ probitatem preſtat: ſed mali-
gni ſunt qui ei cõiuncti ſunt. Latera ergo aqui
lonis qui diabolo coherebant: inde venit
⁊ iſte filius de quo modo audiebamus: q2
mortuus erat ⁊ reuixit: perierat ⁊ inuentus
eſt. Proficiſcẽdo enĩ in regionem longin-
quã etiã ad aquilonem ꝑuenerat: ⁊ ibi ſicut
audiſtis: vni ex ꝑncipibus regiõis illius adhe-
ſerat. Factus ẽ ergo latus aq̃lonis adherẽdo ꝑn-
cipi religiõis illius: ſed q2 ciuitas regis magni:
⁊ ex latẽ aq̃lonis colligitur: reuerſus ad ſe di-
xit: Surgã ⁊ ibo ad patrẽ meũ: ⁊ occurrit ei
pater q̃ dicit de illo: mortuus erat et reuixit: ꝑierat
⁊ inuentus eſt. Uitulus ille ſaginatus: la-
pis angularis fuit. Denieꝗ et maior filius
qui epulari nolebat: exhortatus a patre in-
greſſus eſt: ⁊ duo iã parietes: tanꝗ illi duo
filij ad vitulũ ꝑuenientes: ciuitatem regis
magni fecerunt. Sequatur ergo iſte pſalmus
⁊ dicat. ¶ Deus in domibus eius co-
gnoſcetur: Iam in domibus ꝓpter mõ-
tes: ꝓpter duos parietes: ꝓpter duos fili-
os. Deus in domibus eius cognoſcetur: ſed
gratiã cõmendat: ideo addit. Cum ſuſci
piet eam. Nũquid eſſet ipſa ciuitas: niſi il-
le ſuſcepiſſet eam? Nonne ſtatim caderet:
niſi tale fundamentũ haberet? Fundamẽ-
tum enĩ aliud nemo põt ponere: ꝑter id qđ
poſitũ ẽ: qđ ẽ chriſtus ieſus. Nemo ergo de ſuis
meritis glorietur: ſed q̃ gloriatur i dño glorietur: q2 tunc
eſt illa magna ciuitas: tunc in ea cognoſcitur
dominus cum ſuſcipiet eam: quomõ ſuſci-
pit medicus egrotum curandũ: non ſicut ẽ
amandũ. Etenim febrem odit medicus. Nõ
amat medicus egrotum: et amat medicus
egrotum. Si egrotum amaret: ſemꝑ egro-
tum optaret. Rurſus ſi egrotum nõ ama-
ret: ad egrotum non veniret: ſed amat egro
tum: vt faciat ſanum. Suſcepit ergo hanc
ciuitatem dominus: et agnitus eſt in ea: id
eſt gratia ipſius cognita eſt in illa ciuitate:
quia quicquid habet illa ciuitas que glo-
riatur in domino: nõ habet de ſe. Propter
hoc enim dicitur: Quid enim habes quod
non accepiſti? Si aũt accepiſti: qđ gloria-
ris quaſi non acceperis? Deus in domi-
bus eius cognoſcetur: dum ſuſciet eam.
¶ Quoniã ecce reges †terre †colle-

Alia lra. †fundatur. †mons.

Alia lra. †nõ habet. †ꝯgregati ſũt.

cti sunt: Jam ecce illa latera aquilonis
videte quomodo veniant: videte quomo-
do dicant: Venite ascēdamus ī montē do-
mini: annūciauit eīm nobis viam suam: vt
Alia lra. ingrediamur in ea. Ecce reges terre colle-
† nō habet. cti sunt. †Et cōuenerūt in vnum. In
quem vnū: nisi ī lapidem illum angularē?
Alia lra. † sic. Ipsi videntes †ita admirati sūt:
Post admirationē miraculorū ⁊ glīe chri-
sti: quid secutum est? Conturbati sunt
cōmoti sūt: tremor apphendit eos.
Unde tremor apprehendit eos: nisi de cō-
scientia delictorū? Currant ergo reges post
regem: agnoscāt reges regem. Inde alibi:
Ego autē inquit cōstitutus sum rex ab eo
sup syon montem sanctū eius: pdicans p-
ceptum domini. Dominus dixit ad me filius
meus es tu: ego hodie genui te. Postula a
me et dabo tibi gentes hereditatē tuam: et
possessionē tuam terminos terre. Reges
eos in virga ferrea: tanq̄ vas figuli conte-
res eos. Auditus est ḡ rex: constitutus ī syon:
tradita est illi possessio vsq̄ ad termīos or-
bis terre. Metuere debent reges ne regnū
perdant: ne illis auferatur regnum: sicut
miser timuit Herodes: ⁊ pro paruulo oc-
cidit paruulos. Timens autem regnum
amittere: nō meruit regem agnoscere. Uti-
nam ⁊ ipse regem cū magis adoraret: non
male regnū querendo: innocentes perde-
ret: ⁊ nocens periret. Nam quod ad illum
attinebat perdidit inocētes. Quātū aūt ad
christum etiā paruus ꝓ se morientes par-
uulos coronauit. Ergo debuerūt timere re-
ges quādo dictum est: Ego autē constitu-
tus sum rex ab eo: ⁊ hereditatē vsq̄ ad fi-
nes t̄re dabit mihi q̄ me cōstituit regē. Sz
quid inuidetis reges? Videte: nō inuidete.
Longe eīm aliter iste rex qui dixit: regnum
meū non est de hoc mūdo. Nolite ergo ti-
mere: ne vobis auferat regnū mūdi huius:
dabitur vobis regnum: sed celorū: vbi ille
rex est. Ideo quid ibi sequit? Et nūc reges
intelligite. Jam inuidē vos parabatis: in-
telligite: de alio rege dicit: cuius regnum nō
est de hoc mūdo. Merito ergo collecti sūt
reges in vnum: conturbati sunt: tremor ap
prehendit eos. Inde ⁊ illis hoc dicitur: Et
nūc reges intelligite: erudimini omnes qui
iudicatis terram. Seruite domino in timo-
re: ⁊ exultate ei cum tremore. Et quid fece-
runt? Ibi dolores vt parturiētis.
Quid sūt dolores vt parturiētis: nisi dolo-
res penitentis? Vide ipsam conceptionē

doloris ⁊ parturitionis. A timore tuo inq̄t
Esaias cōcepimus: ⁊ parturiuimus spiritū
salutis. Sic ergo conceperūt reges a timo
re christi: vt parturiēdo salutem parerent:
credendo in eum quē timuerūt. Ibi dolo-
res sicut parturientis. Ubi parturientē au
dis: fetum expecta. Parturit vetus homo:
sed nascitur nouus homo. Ibi dolores vt
Alia lra. † vehemēti. parturientis: In spiritu †violento cō-
teres naues tharsis. Breuiter intelli-
gitur: euertēs superbiā gentiū. Sed vnde
ex hac historia dicitur euersio supbie gen-
tium? Propter naues tharsis. Tharsis ci-
uitatem quesierunt docti: hoc est que nām
ciuitas hoc nomie significaret: ⁊ aliquibus
visum est Ciliciā dictam esse tharsis: ex eo
quod metropolis eius tharsus dicitur: de
qua ciuitate erat etiā Paulus apls. Natus
inq̄t ī tharso Cilicie: Aliqui aūt eā cartha
ginem intellexerunt: fortassis aliquādo ita
nominatam: aut aliqua locutione ita signi
ficatā. Nāq̄ apud ꝓphetam Esaiam sic in
uenit: Ululate naues carthaginis. Apud
Ezechielē autē a diuersis interp̄tibus: ab
alijs carthago: ab alijs tharsis interpreta-
ta est: ⁊ hoc diuersitate interp̄tum positum
potest intelligi: hanc appellari tharsū: que
carthago dicebatur. Manifestū est autem
qd primordia regni carthaginis nauibus
floruerunt: ⁊ ita floruerūt: vt inter ceteras
gentes excellerent negociatiōibus ⁊ naui-
gationibus. Nā quādo Dido fugiens fra
trem delapsa est ad terras africe: vbi car-
thaginē condidit: naues que parate erāt
ad mercationē: in eius regionē assumpse-
rat ad fugam: consentientibus sibi regionis
eius principibus: ⁊ ipse naues etiam condi
ta carthagine ad negociandū non defe-
cerunt: atq̄ hinc nimiū superba facta est ci
uitas illa: vt digne p eius naues intelligat su
perbia gentium: presumens in incertis tan
q̄ in flatibus ventorum. Jam non presu-
matur de velificatione: ⁊ quasi ꝓsperitate
seculi huius: tanq̄ maris fundamentū no-
strum in syon sit: ibi stabiliri debemus non
perflari omni vento doctrine. Quicunq̄
ergo ex incerto huius vite tumuerant: euer
tantur: ⁊ subijciatur christo omnis supbia
gentium conterenti in spiritu violento na-
ues tharsis: non cuiuscūq̄ ciuitatis ſ thar
sis. Quomodo in spiritu violento? Timo-
re fortissimo. Sic enim eum tremuit omnis
superbia iudicaturū: vt in humilem crede-
ret: ne excelsum expauesceret. Sicut

Alia lra. † sic.

audiuim⁹ †ita et vidimus. O beata
eccl'ia quodam tempore audisti: quodam
tempore vidisti. Audiuit i ꝓmissionibus:
videt in exhibitionibus. Audiuit in ꝓphe
tia: videt in euangelio. Omnia enim que
modo complent antea ꝓphetata sunt. Eri
ge oculos ergo ⁊ diffunde per mũdum: vi-
de iam hereditatẽ vsq₃ ad terminos orbis
terre. Vide iam impleri quod dictum est:
Adorabunt eũ omnes reges terre: omnes
gentes s. ruiẽt illi. Vide impletũ esse quod
dictũ est: Exaltare super celos deus: ⁊ sup
omnẽ terram gloria tua. Vide illum cuius
pedes ⁊ manus fixi sunt clauis: cui⁹ ossa i
ligno pendẽtia numerata sunt: sup cui⁹ ve-
stimẽta sors missa est. Vide regnantẽ: quẽ
illi viderunt pendentẽ: Vide i celo seden-
tem quẽ ꝯtempserunt in terra ambulantẽ.
Vide inde impleri: cõmemorabunt ⁊ con-
uertent ad dominũ vniuersi fines terre: et
adorabunt in cõspectu eius vniuerse pa-
trie gentiũ. Hec videns exclama cum gau
dio: sicut audiuimus ita ⁊ vidimus. Me-
rito sic vocat ip̃a ecclesia de gentib⁹: Au-
di filia ⁊ vide ⁊ obliuiscere populũ tuum ⁊
domũ patris tui. Pater tuus aquilo fuit:
veni ad montẽ syon: Audi ⁊ vide: nõ vide
⁊ audi: sed audi ⁊ vide: prius audi: postea
vide. Audis p̃mo qd̃ non vides: videbis
postea qd̃ non audisti. Populus eñ inq̃t
quẽ non cognoui seruiuit mihi: in obaudi-
tu auris obaudiuit mihi. Si in obauditu
auris obaudiuit: ergo non vidit? Et vbi est
quibus nõ est nunciatũ de eo videbũt: ⁊ q̃
nõ audierũt intelligent? Ad quos nõ missi
sunt ꝓphete: ipi primo audierũt ⁊ intellexe
rũt ꝓphetas: remãserunt illi ad quos missi
sunt codices ferentes veritatem nõ intelli-
gentes: testamẽti tabulas habentes: ⁊ he-
reditatẽ nõ tenẽtes. Sicut audiuimus ita
⁊ vidimus. In ciuitate domini virtu
tum in ciuitate dei nostri. Ibi audiui
mus: ibi ⁊ vidimus. Extra illã qui est: nec
audit nec videt. in illa qui est: nec surdus ẽ
nec cecus est. Sicut audiuimus: ita ⁊ vidi-
mus. Et vbi audis: vbi vides? In ciuitate
domini virtutũ: in ciuitate dei nostri. De⁹
fundauit eam ineternũ. Nõ insultent
heretici p partes concisi: non se extollant q̃
dicũt: Ecce h̃ ẽ christ⁹: ecce illic. Qui dic̃:
ecce hic ẽ: ecce illic: ad ptes inducit. Vni-
tatem ꝓmisit deus: reges in vnum collecti
sunt: non per scismata dissipati. Sed forte
ista ciuitas que mũdum tenuit aliq̃n euer-
tetur? Absit. Deus fundauit eã ineternũ.
Si ergo ea₃ deus fundauit ineternũ: quid
times ne cadat firmamentũ? Suscepi
mus deus misericordiã tuã: in me-
dio templi tui. Qui susceperunt et vbi
susceperũt? Nonne ip̃e popul⁹ tuus susce-
pit misericordiã tuã? Si populus tuus su-
scepit misericordiã tuã: quomõ suscepim⁹
misericordiã tuã: ⁊ in medio populi tui: q̃si
alij sunt qui susceperũt: alij i quorũ medio
susceperũt? Magnũ sacramẽtũ: sed tamẽ
notum: cum ⁊ hinc: hoc est ex his versibus
fuerit exculptũ: fuerit ⁊ erutum: qd̃ nostis:
non erit rudius sed dulcius. Nunc quippe
populi dei censent omnes qui portant sa-
cramenta eius: sed non omnes ptinent ad
misericordiã eius. Omnes quippe sacra-
mentũ baptismi christi accipientes christi-
ani vocant: sed non omnes digne illo sa-
cramẽto viuunt. Sunt eñ quidã de quib⁹
dicit apostolus: Habentes formã pietatis:
virtutẽ autẽ eius abnegantes: tamẽ ꝓpter
ip̃am speciem pietatis in populo dei nomi
nãtur: quomõ ad aream q̃₃diu trituraт: nõ
solu₃ grana sed etiã palea ptinet. Nũquid
⁊ ad horreum ptinebit? In hoc medio aũt
populi mali est populus bonus qui susci-
pit misericordiã dei. Viuit digne misericor
dia dei: qui audit ⁊ tenet ⁊ facit qd̃ ait apo
stolus: Precipientes ergo rogamus ne in
uacuum gratia₃ dei suscipiatis. Qui ergo
non inuacuum gratiã dei suscipit: ip̃e tam
sacramentũ q₃ etiã misericordiã dei susci-
pit. Et quid illi obest: quia in medio popu
li inobediẽtis est donec area ista ventilet:
donec boni a malis separent? Quid ei obest
in medio populi habitare? Sit de illis qui
appellant firmamentũ: suscipiẽs misericor-
diã dei: sit liliũ in medio spinarum. Nam ⁊
ip̃e spine quoniã ad populum dei ptinent:
vis audire? Ita posita ẽ ip̃a similitudo: Si
cut liliũ inquit inter medium spinarum: ita
ꝓxima mea in medio filiarum. Nũquid dixit
in medio alienarum? Nõ: sed in medio filiarum.
Sunt ergo filie male: ⁊ inter illas est lilium
in medio spinarũ. Itaq₃ illi qui sacramẽta
habent: ⁊ mores bonos non habent: ⁊ dei
dicunt ⁊ nõ dei: ⁊ eius dicunt ⁊ alieni. Ei⁹
ꝓpter ip̃ius sacramentũ: alieni ꝓpter ꝓpriũ
vitium. Ita ⁊ filie aliene: filie ꝓpter forma₃
pietatis: aliene ꝓpter amissionem virtutis.
Sit ibi lilium: suscipiat misericordiam dei:
teneat radicem boni floris: non sit ingratũ
pluuie dulci de celo venienti. Ingrate sint

ſpine: creſcunt de imbribus: ad ignem cre-
ſcunt nõ ad horreũ. Suſcepim⁹ de⁹ miſeri-
cordiã tuã ĩ medio tẽpli tui. In medio ꝑpli
tui nõ ſuſcipient' mĩſicordiã tuã: nos ſuſce-
pim⁹ mĩſicordiã tuã. In ſua eñ ꝓpria ve-
nit: ⁊ ſui eũ ñ receperũt. In medio aũt eoꝝ
q̃tq̃t receperũt eũ: dedit eis ptãtē filios dei
fieri. Iã hic occurrit vnicuiq; cogitãti. Et
q̃d: Iſte ꝑplus q̃ in medio ꝑpli dei ſuſcepit
mĩſicordiã dei: quãtũ numeꝝ hȝ. Oẽ pau-
ci ſunt: vix iueniunt aliqui. Illis ne ꝯtent⁹
de⁹ erit: ⁊ ꝑdet tantã multitudinẽ: Dicũt h
q̃ ſibi ꝓmittũt h: qd a deo ꝓmittẽte ñ audie-
rũt. Et ve ſi male viuam⁹: ſi mũdi hui⁹ de-
licijs ꝑfruamur: ſi nr̃is libidinib⁹ ſeruiam⁹:
ꝑditur⁹ ẽ nos de⁹: Quot eñ ſũt illi q̃ videt
ſeruare p̃cepta dei: Vix inuenit vn⁹ vł duo
vł paucißimi: Ipos ſolos liberatur⁹ ẽ: ⁊ ce-
teros dãnatur⁹: Abſit inquiũt: Cũ venerit
et videbit tantam multitudinẽ ad ſiniſtrã:
miſerebit: ⁊ dabit indulgentiã. Hoc plane
etiã ſerpẽs ille ꝓmiſit p̃mo homi. Nã mina-
tus erat de⁹ mortẽ: ſi guſtaret. Ille aũt ab-
ſit inq̃t: nõ morte moriemi. Crediderũt ſer-
pẽti: inuenerũt veꝝ eſſe qd minat⁹ ẽ de⁹: fal-
ſum qd ꝓmiſerat diabol⁹. Ita et nũc frẽs:
ponite vobis eccleſiaȝ añ oculos ad inſtar
ſilitudineq; ꝑadiſi: nõ ceſſat ſerpẽs ſugge-
rere qd tũc ſuggeſſit. Sȝ caſus p̃mi homis
ad expimentũ cauẽdi debet nob valere: nõ
ad imitationẽ peccãdi. Ido ille cecidit: vt
nos ſurgam⁹. Rñdeam⁹ talib⁹ ſuggeſtiõi-
bus: qd rñdit Iob. Nã ⁊ ipm ꝑ feminã tã-
q̃ ꝑ Euã tẽptauit: ⁊ vicit ĩ ſtercore: victus
ĩ ꝑadiſo. Ergo nõ audiam⁹ tales voces: ne
putem⁹ paucos eẽ iſtos: multi ſũt: h int plu-
res latẽt. Nõ poſſum⁹ eñ negare plures eẽ
malos: ⁊ tã plures vt int eos ꝓrſus boni ñ
appareãt: quõ non appareãt grana in area.
Naȝ q̃ſq̃s areã videt: põt putare qd palea
ſola ſit. Da hoiem inexptũ: et putat inanit
fieri qd boues mittunt: qd ibi homies ſub
eſtu deſudãt vt cõterãt paleã: h ibi ẽ ⁊ maſ-
ſa ventilatõne purgãda: tũc ꝓcedit copia
frumẽti: q̃ latebat in copia palearũ. Et mõ
vis inuenire: Bon⁹ eſto et iuenies. Cõtra
iſtã ergo deſꝑationẽ: vide q̃d ſequat ĩ iſto
pſalmo: Qñ cũ dixiſſet: Suſcepim⁹ de⁹ mi-
ſericordiã tuã ĩ medio templi tui: ſignifica-
uit eſſe ꝑplm dei: nõ ſuſcipientẽ miſericor-
diã dei: in cui⁹ medio quidã ſuſcipiãt miſe-
ricordiã dei: ne occurreret homib⁹ tã pau-
cos eſſe: vt ꝓpe nulli ſint: quõ cõſolat⁹ ẽ cõ-
ſequẽtib⁹ verbis: ¶ Scdm nomẽ tuũ

deus ita ⁊ laus tua in fines terre. Alia lr̃a. ł ſic.
Quid eſt hoc: Magnus domin⁹ ⁊ lauda-
bilis valde: in ciuitate dei noſtri in monte
ſancto eius. Nõ poteſt eſſe laus eius: niſi ĩ
ſanctis eius. Nã qui male viuũt: nõ eũ lau-
dant: ſed quia ⁊ ſi p̃dicãt lingua: blaſphe-
mãt vita. Quia g̃ laus ei⁹ nõ eſt niſi ĩ ſan-
ctis ei⁹: nõ ſibi dicãt heretici: ĩ nobis remã-
ſit laus ei⁹: qꝛ pauci ſum⁹ ⁊ a turba ſepati:
nos iuſte viuim⁹: nos laudam⁹ deũ: nõ ſo-
lũ loquẽdo: verũ etiã ꝯuerſando. Rñdet
eis ex hoc pſalmo. Quid vos dicitis ĩ ꝑte
laudare deũ: cui dictũ ẽ: Scdm nomẽ tuũ
de⁹: ita ⁊ laus tua in fines terre: Id eſt quõ
notus es ꝑ oẽs terras: ſic ⁊ laudaris ꝑ oẽs
terras. Nec deſunt qui te nũc laudãt ꝑ oẽs
terras. Illi auteȝ laudãt qui bene viuunt.
Scdm eñ nomen tuũ deus: ita ⁊ laus tua:
nõ in ꝑte ſed in fines terre. Iuſticia ple-
na eſt dextera tua. Id eſt multi ſunt: et
illi: qui ſtabũt ad dexterã. Nõ ſolũ illi mul-
ti erũt qui ſtabũt ad ſiniſtram: ſed ⁊ ibi erit
plenitudo maſſe ad dexterã cõſtitute. Iu-
ſticia plena ẽ dextera tua. ¶ Letet mõs
ſyon ⁊ exultent filie iude: ꝓpter iu-
dicia tua domine. O mons ſyon: o fi-
lie iude: laboratis mõ inter ȝiȝania: int pa-
leas: inter ſpinas laboratis: ſed exultate ꝓ-
pter iudicia dei. Nõ errat de⁹ in iudicãdo:
diſcrete viuite: ⁊ ſi cõcrete nate eſtis. Non
fruſtra vox exijt de ore et de corde veſtro:
ne cõꝑdas cũ impijs animã meã: ⁊ cũ viri
ſanguinũ vitã meã. Ille vẽtilabit tant⁹ ar-
tifex: in manu ventilabrũ portabit: vt vnũ
granũ tritici nõ cadat in aceruũ palee cõ-
burendũ: nec vna ariſta palee tranſeat ad
maſſam in horreo recõdendã. Exultate fi-
lie iude ꝓpter iudicia dei nõ errantis: ⁊ no-
lite mõ temẽ iudicare. Ad vos ꝑtineat col-
ligere: ad illuȝ ꝑtineat ſepare. Letet mons
ſyon: ⁊ exultent filie iude ꝓpter iudicia tua
domine. Ne aũt putetis filias iude iudeos
eſſe: Iuda cõfeſſio eſt: omnes filij cõfeſſio-
nis filie iude ſunt: qꝛ ſalus ex iudeis nihil ẽ
aliud q̃ȝ chriſtus ex iudeis. Hoc ait ⁊ apo-
ſtol⁹: Nõ eñ qui ĩ manifeſto iude⁹ ẽ: neq; q̃
in manifeſto in carne eſt circũciſio: ſed qui
in abſcõdito iudeus eſt: ⁊ circũciſio cordis
in ſpiritu: nõ lr̃a: cui⁹ laus nõ ex homib⁹: h
ex deo eſt. Talis iudeus eſto: gl'iare de cir-
cũciſiõe cordis: ⁊ ſi nõ habes circũciſionẽ
carnis: Exultẽt filie iude ꝓpter iudicia tua
dñe. ¶ Circũdate ſyon ⁊ cõplectimĩ
eam: Dicit eas q̃ male viuũt: in quoꝝ me-

dio est popul⁹ ille qui suscepit misericordiã dei: in medio vestrũ ē ꝓplus bñ viuēs: Circũdate syon. Sed quõ: Cõplectimini eaꝫ. Nolite scãdalis circũdare: sed caritate circũdate: vt qui bene viuũt in medio vestrũ eos intuemi: ⁊ eoꝝ imitationē christũ: cui⁹ mēbra sunt ĩ corpe cõplectimini. Circũdate syon ⁊ cõplectimini eã. **Narrate ĩ turribus ei⁹.** In altitudine munitionũ eius p̃dicate laudes ei⁹. **Ponite corda vestra in virtute ei⁹:** Nõ vt habeatis formã pietatis: virtutē ei⁹ ab negetĩ: ꝫ in v̇tute ei⁹ ponite corda v̄ra. Que ē virt⁹ ciuitatis hui⁹: Qui vult intelligere virtutē huius ciuitatis: intelligat vim caritatis. Ipa ē virtus quã nemo vincit. Hui⁹ ignē nlĩ fluct⁹ seculi: nulla flumina tēptatiõis extinguũt. De hac dictũ est: Ualida ē sicut mors dilectio. Quõ eñ mors qñ venit resisti ei nõ potest quibuslibet artib⁹: q̇buslibet medicamētis occurras violentiã mortis vitare nõ potes: qꝛ mortalis nat⁹ es: sic cõtra violentiã caritatis mũdus nihil põt. Ecõtrario eñ similitudo data est de morte. Quõ eñ mors ad auferendũ violētissima est: sic caritas violēta est ad saluandũ. Per caritatē eñ multi mortui sũt seculo: vt viuerēt deo. Hac caritate accēsi martyres: nõ simulati: nõ vana glĩa vētilati: non tales de q̇b⁹ dictũ ē: Si tradidero corp⁹ meũ vt ardeã: caritatē aũt nõ habeã: nihil mihi ꝓdest: ꝫ tales q̃s vere christi ⁊ veritatĩ caritas ꝑduceret ad passionē. Quid eis fecerũt tēptatiões seuiētiũ: Maiorē violētiã habuerũt oculis flentiũ suoꝝ: q̃ꝫ ꝑsecutiões insectãtiũ. Q̃multos. n. tenebãt filij ne paterenꝶ: q̃ꝫ multorũ genib⁹ ꝓuoluebanꝶ vxores: ne vidue relinq̃renꝶ: q̃ꝫ mltos parētes ꝓhibebãt mori: sic nouim⁹ ⁊ legim⁹ in passiõe btē Perpetue. Facta sꝭ ista: ꝫ lachryme quãtelibet ⁊ quãtolibet ĩpetu fluerēt: quõ ardorē caritatis extiguerēt. Hec ē virt⁹ syon: cui ⁊ alibi dĩ: Fiat pax ĩ v̇tute tua: ⁊ abũdãtia in turrib⁹ tuis. Annũciate ĩ turrib⁹ ei⁹: ponite corda v̄ra ĩ v̇tute ei⁹. **Et distribuite domos ei⁹.** Quid ħ intelligem⁹: ponite corda v̄ra ĩ v̇tute ei⁹: ⁊ distribuite domos ei⁹: Id est distiguite domũ a domo: nolite cõfũdere. Dom⁹ ē eñ formã hñs: et pietatē nõ habēs. Est aũt dom⁹ ⁊ formã ⁊ pietatē habēs. Distribuite: nolite ꝯfundē. Tũc autē distribuitis ⁊ nõ ꝯfunditis: qñ corda v̄ra ĩ v̇tute ei⁹ ponitis. id est cũ facti fueritĩ ꝑ caritatē sp̄ũales: tũc temere non iudicabitis:

tũc videbitis nihil obesse bonis malos. Q̃ diu sumus in hac area: distribuite domos eius. Potest ⁊ alius esse intellectus. Domos illas duas: vnã ex circũcisione: alterã ex p̄putio venientē: apostolis dictũ est: vt distribuerēt. Cum eñ vocatus esset Saul⁹ ⁊ factus aplus Paulus: ꝯueniens in vnitatē coapostoloꝝ suoꝝ: sic cum eis habuit placitũ: vt illi irent in circũcisionē: iste ĩ p̄putiũ. Ista dispensatiõe aplĩatus sui distribuerũt domos ciuitatis magni regis: ⁊ cõcordantes in angulo: euangeliũ dispensatione diuiserũt: caritate iunxerũt. Et reuera hoc magis intelligendũ est. Nam sequiꝶ ⁊ ostēdit q̄ hoc p̄dicatoribus dictũ sit: ⁊ distribuite domos ei⁹. **Ut enarretis ĩ ꝓgenie altera.** Id est vt etiã ad nos post futuros illoꝝ euãgelij dispēsatio ꝑueniret. Nõ. n. illis tñ laborauerũt: cũ quib⁹ ĩ hac terra vixerũt: nec dñs illis tanq̃ꝫ aplis quibus se viuũ etiã post resurrectionē dignat⁹ est ostendere: sed ⁊ nobis. Nam illis loquebatur: ⁊ nos significabat cuꝫ diceret: Ecce ego vobiscũ sum omnib⁹ dieb⁹ vsq̃ꝫ ad cõsummationē seculi. Nũquid illi hic futuri erãt vsq̃ꝫ in cõsummationē seculi: Itē dicit Nõ ꝓ his rogo tñ: sed ⁊ ꝓ his qui credituri sunt per verbũ illoꝝ in me. Ergo attēdit nos: quia passus est ꝓpter. Merito ita dicitur: Ut enarretis in ꝓgenie altera. Quid enarretĩ: **Q̃m hic ē de⁹ de⁹ noster.** Terra videbaꝶ: terre cõditor nõ videbaꝶ: caro tenebaꝶ: sed deus ĩ carne nõ agnoscebaꝶ. Tenebaꝶ caro ab eis ex quib⁹ sumpta fuerat ipsa caro: ex semie Abrae v̇go Maria: ad carnem remanserũt: diuinitatē non intellexerũt. O apostoli: o ciuitas magna: ĩ turrib⁹ tuis p̄dica ⁊ dic: hic est de⁹ de⁹ noster. Sic sic quõ cõtemptus est: quomõ lapis ante pedes iacuit offendentiũ: vt humiliaret corda confitentiũ: sic hic est deus noster. Certe visus est sicut dictũ est: Post hec in terra visus est: ⁊ cũ hominibus cõuersatus est: hic est de⁹ noster. Et homo est: et quis est qui cognoscet eũ: Q̃m hic ē de⁹ nr̄. Sed forte ad t̄pus quõ dij falsi. Quia eñ vocari ꝑssunt dij: esse auteꝫ non possunt: ad tempus vel vocanꝶ. Nam quid eis dicit ꝓpheta: vel quid monet vt eis dicatur: Hec eis dicetis. Quid: Dij qui celũ ⁊ terram non fecerunt pereant de terra: et de his que sub celo sunt. Non est iste talis deus: Quoniam deus noster super omnes deos. Super quos omnes deos: Quo-

niã omnes dij gentiũ demonia:dñs aũt ce
los fecit. Ipe est q̃ de⁹ noster:h̃ est deus nr̃.
Quousq;: Ineternũ ⁊ i seculũ seculi:
ipe reget nos i secula. Si de⁹ nr̃ est:et
rex nr̃ est:ꝓtegit nos q: deus est ne moria-
mur: regit nos q: rex ẽ ne cadam⁹: regẽdo
aũt nos nõ frangit nos:nã quos non regit
frangit. Reges eos inquit in virga ferra:⁊
tanq̃ vas figuli cõteres eos. Sed sunt q̃s
nõ regit ipis nõ parcit:sed tanq̃ vas figu-
li cõteret es. Ab illo q̃ optemus regi ⁊ libe
rari:q: hic ẽ de⁹ nr̃ ineternũ ⁊ in seculũ secu
li:⁊ ipe reget nos in secula.

Explicit Tractatus de ps̃. XLVII.

Incipit Tractatus de ps̃. XLVIII.

Sermo de prima pte psalmi.

OMnia diuina eloq̃a salubria sunt
bene intelligentibus: piculosa vo
bis qui ea volũt ad sui cordis per-
uersitatẽ detorquere:poti⁹ q̃ suũ cor ad eo
rũ rectitudinẽ corrigere. Hec est eñ in ho-
minibus magna ⁊ vsitata puersitas: Quia
cũ debeãt viuere ipi sm volũtatẽ dei: deũ
volũt viuere sm volũtatẽ suã. Et cũ ipi no
lunt corrigi: illũ volũt deprauari:rectũ nõ
arbitrãtes qd̃ ille vult:sed quod ipi volũt.
Solem⁹ autẽ audire homies murmurãtes
aduersus deũ:qd̃ malis i hac vita bñ sit:et
laborẽt boni:quasi ille puersus sit:⁊ nesciat
q̃d agat:aut oĩno auerterit oculos a rebus
hũanis:vl̃ securitatẽ suam pturbari nolit:
vt hec nõ attẽdat:q: cum labore ista deus
aut videt:aut corrigit. Murmurant q̃ ho-
mines q̃ ꝓpterea volũt deũ colere vt h̃ illis
bñ sit:qñ viderint eos q̃ deũ nõ colũt pol-
lere atq; florere felicitate terrena:se aũt co-
lentes deũ laborare in angustijs:in necessi
tatib⁹:in erũna:ceterisq; difficultatib⁹ mor
talitatꝪ hũane. Cõtra istã vocẽ ⁊ cõtra has
blasphemias murmurãtiũ: incantat semp
sermo diuin⁹:curãs a morbo serpẽtis. Ve
nenati eñ cordis est ista sanies:eructans i
deũ putorem blasphemie:⁊ qd̃ peius ẽ ma
nus scrutãtis repellens:morsum serpentis
nõ repellẽs. Hoc dixi:repellit a se cor ho-
minis verbi dei seueritatẽ: ⁊ admittit ad se
male suadẽtis blanditias. Cõtra hos ergo
cãtat sermo diuin⁹:⁊ iã i isto psalmo loquit̃
nobis. Ad quẽ psalmũ quõ intentã ego fa
cerem sanctitatẽ vestrã:nisi ipe nos faceret
omnes intẽtos: Nec nos solos: sed totum
orbem terrarũ. Audite eñ quẽadmodum
cepit.

Expositio eiusdẽ partis.

AUdite hec omnes gentes:
Nõ ergo vos oẽs soli q̃ hic estis.
Nã vox nr̃a quãta est vt sic clame
m⁹:vt audiãt oẽs gentes: Clamauit eñ p
apl̃os dñs nr̃ Jesus christus:clamauit tot
linguis q̃s misit:⁊ videm⁹ hũc psalmũ qui
añ nõ recitabat̃ nisi i vnã gentẽ i synagoga
iudeorũ recitari p totũ orbẽ terrarũ: p oẽs
eccl̃ias:impletũ esse qd̃ h̃ dictũ est: Audi-
te hec oẽs gentes. Ad hoc solũ volo inten
tos facere aĩos v̄ros:ne ꝓpter laborẽ cor-
poralẽ nõ erigatis animũ: terrẽte vos lon-
gitudine psalmi hui⁹:si poterit finiet̃ ho-
die:si nõ restabit nobis aliquid in crastinũ
diẽ:tñ vos sp intenti estote. Tantũ eñ au-
dietꝪ si dñs voluerit:quãtũ vos nõ grauet
ſ releuet. Audite hec oẽs gentes: Vñ estis
⁊ vos: Aurib⁹ pcipite oẽs qui habi
tatis orbẽ. Hoc iterũ videt̃ repetisse:q̃si
parũ fuerit qd̃ dixit:audite. Qd̃ dico:au-
dite:aurib⁹ pcipite:h̃ ẽ:nolite trãseũtes au
dire. Quid ẽ aurib⁹ pcipite: Qd̃ dñs dice
bat: Qui habet aures audiẽdi audiat:cu;
oẽs q̃ in ꝯspectu ei⁹ erãt:vtiq; haberẽt au-
res. Quas ille aures q̃rebat nisi cordis cũ
dicẽt: Qui h; aures audiẽdi audiat: Has
⁊ iste psalm⁹ aures pulsat. Aurib⁹ pcipite
oẽs q̃ habitatis orbẽ. Forte ⁊ h̃ ẽ aliqua di
stinctio. Nõ quidẽ nos coartare debem⁹:ſ
nihil mali ẽ etiã istã explicare sentẽtiã. For
te aliq̃d distat int̃ id qd̃ dixit:oẽs gentes:⁊
qd̃ dixit:oẽs q̃ habitatis orbẽ. Significã-
ti⁹ eñ fortasse voluit nos intellig̃ qd̃ dixit:
inhabitatꝪ vt gẽtes intelligam⁹ oẽs iniq̃s:
habitatores aũt orbis oẽs iustos. Ille eñ
habitat q̃ nõ tenet̃:nã q̃ tenet̃ habitat̃ ñ ha
bitat:quõ ille possidet quecũq; h;:q̃ dñs ẽ
rerũ suaꝝ. Dñs aũt ẽ q̃ nõ est irretit⁹ cupi-
ditate:q̃ aũt cupiditate tenet̃: possessus est
nõ possessor. Habem⁹ eñ qd̃dã v̄bũ habi
tatiõe signatũ i scriptura dei: vbi ait: Elegi
abijci i domo dñi:magis q̃ habitare in ta-
bernaculis pctõꝝ. Quid eñ: Si abijceris
i domo dñi:nõ ibi habitas: Noluit signifi-
care habitationẽ:nisi i eis q̃ regnãt ⁊ tenẽt:
⁊ dñant̃:et gubernãt. q̃ aũt ꝯtẽnunt̃:nõ q̃si
habitãt ſ subiecti sr̃. Ita ãt dixit: Subdit⁹
volo eẽ in domo dei:magis q̃ regnare i ta-
bernaculis pctõꝝ. Itaq; si ẽ aliq̃ distinctio
int̃ oẽs gentes ⁊ habitatores orbis: sicut ẽ
distinctio inter audite ⁊ auribus percipite:
hoc quidem videt̃ repetisse:sed tamẽ aliud
est:quid sane voluit significare. Quia ista
eloquia audituri erant: non solũ peccato-

res ⁊ impij: sed ⁊ iusti. Permixte modo au
diunt omnes: sed cum ventũ fuerit ad red
dendã rationẽ: sepabunt qui sine causa au
dierũt ab illis qui auribus pceperunt. Au
diant ergo ⁊ peccatores: audite hec omẽs
gentes: audiãt ⁊ iusti qui nõ sine causa au
dierũt: ⁊ regũt potius terrã q̃ reguntur a ter
ra: auribus percipite omnes qui habitatis
orbem. Et iterũ dicit. Quiq̃ terrige
ne ⁊ filij hominũ. Quod ait: terrigene
ad peccatores retulit: qđ ait: filij hominũ:
ad fideles ⁊ iustos. Uidetis ergo: quia ser
uatur ista distinctio. Qui sunt ergo terrige
ne? Filij terre. Qui sunt filij terre? Qui he
reditates terrenas requirunt. Qui sũt filij
hominũ? Qui ptinent ad filium hominis.
Aliquãdo iam ista distinximꝰ sanctitati ve
stre: ⁊ inuenimꝰ quia Adã homo erat: filiꝰ
homĩs nõ erat. Christꝰ aũt filiꝰ hoĩs erat: ⁊
deꝰ erat. Quicũq̃ eñ ptinẽt ad Adã: terri
gene: quicũq̃ ptinẽt ad christũ filij hoĩm.
Omnes tamẽ audiant: ego nulli subtraho
sermonẽ meũ. Terrigena est: audiat pter
iudiciũ: filius hominis est: audiat propter
regnũ. Simul in vnũ diues et pau
per. Iterũ ipa sũt repetita. Qđ ait: diues:
ad terrigenas ptinet: qđ ait: paup: ad filios
hominũ. Diuites intellige supbos: paupe
res humiles. Habeat quis multas faculta
tes pecuniarũ: si in eis nõ extollitur paup est.
Nõ habeat aliq̃d ⁊ cupiat ⁊ inflet: inter di
uites ⁊ reprobos eũ deputat deus. Et di
uites ⁊ paupes in corde interrogat deꝰ: nõ
in area et domo. Nõne pauperes sunt qui
acciphũt mãdatũ apostoli dicentis Timo
theo: pcipe diuitibꝰ huiꝰ seculi non supbe
sapere? Quõ eos qui diuites erãt fecit pau
peres? Tulit illis: q̃re q̃runt diuitie? Ne
mo eñ vult esse diues nisi vt inflet: int eos
inter quos viuit: ⁊ supior illis videat. Cuz
aũt dixit: nõ supbe sapere: equales eos fe
cit nõ habentibꝰ: vt fortassis pauculis nũ
mis mẽdicus extollat: q̃ ille diues q̃ audit
apostolũ dicentẽ: Precipe diuitibꝰ huiꝰ se
culi nõ supbe sapere. Unde nõ supbe sape
re? Si faciãt qđ sequitur: Neq̃ spare ĩ incer
to diuitiarũ: sed in deo viuo qui prestat no
bis oĩa abundanter ad fruendũ. Nõ dixit: q̃
pstat illis: sed qui prestat nobis. Nunquid
ipse Paulꝰ ñ habebat diuitias? Habebat
plane. Quas diuitias? De quibꝰ dicit alio
loco scriptura: Fidelis homĩs mũdus totꝰ
diuitiarũ ẽ. Audi ⁊ ipm cõfitentẽ: Quasi ni
hil habẽtes: ⁊ omnia possidẽtes. Qui vult
ergo eẽ diues: nõ hereat parti: ⁊ totũ possi
debit: illi inhereat q̃ totũ creauit. Simul in
vnũ diues et pauper. Dicit ĩ alio psalmo:
Edẽt paupes ⁊ saturabuntur. Quõ cõmen
dauit pauperes? Edent pauperes ⁊ satura
buntur. Quid edunt? Quod sciunt fideles.
Quõ saturabuntur? Imitando passiões do
mini sui: ⁊ nõ sine causa accipiendo preciũ
suum. Edent paupes ⁊ saturabuntur: ⁊ lau
dabunt dominũ qui requirũt eum. Diui
tes quid? Etiã ipi edunt. Sed quõ edunt?
Manducauerũt ⁊ adorauerũt omnes di
uites terre. Nõ dixit: manducauerũt ⁊ sa
turati sunt: s; mãducauerũt et adorauerũt.
Adorant quidẽ deum: sed humanitatẽ no
lũt exhibere fraternã. Mãducãt illi ⁊ ado
rant: mãducant isti ⁊ saturantur: tamẽ omẽs
mãducant. Exigit de mãducante qđ man
ducat: nõ phibeat mãducare a dispensa
tore: sed moneat timere exactorẽ. Audiãt
ista ergo peccatores ⁊ iusti: gentes ⁊ q̃ ha
bitant orbẽ: terrigene ⁊ filij hominũ: simul
in vnũ diues ⁊ paup: nõ diuisi: non sepati.
Tẽpore messis hoc faciat: manꝰ ventilato
ris h poterit. Nũc simul ĩ vnũ audiãt diues ⁊
paup: simul ĩ vnũ pascantur hedi ⁊ agni: donec
veniat qui segreget alios ad dexterã: alios
ad sinistrã. Simul ĩ vnũ audiãt docẽtẽ: ne
segregati ab inuicẽ audiant iudicantẽ. Et
nũc quid ẽ qđ audituri sunt? Os meũ
loquetur sapientiã: ⁊ meditatio cor
dis mei †intelligentiã. Et hec repetit Alia tra.
potius: ne forte cũ dixisset: os meũ: intel †prudentiã.
ligeres euz tibi loqui: qui in labijs haberet
sapientiã. Multi eñ habẽt in labijs: et nõ
habẽt ĩ corde: de quibꝰ dicit scriptura: Po
pulꝰ iste labijs me honorat: cor aũt eorũ lõ
ge ẽ a me. Quid ergo ait? Ille tibi loquitur: q̃ cũ
dixerit: Os meũ loquetur sapiẽtiã: intelligas
quia illud qđ ex ore funditur de vena cordis
emanat intꝰ ẽ: Et meditatio cordis mei in
telligentiã. Inclinabo ĩ pabolã au
rẽ meã: aperiã in psalterio ppositi
onẽ meã. Quis ẽ hic cuiꝰ meditatio cor
dis loquitur intelligẽtiã: vt nõ sit ĩ sola supfi
cie labiorũ: sed homĩs interiora possideat?
Quis ẽ iste q̃ audit: ⁊ sic loquitur? Multi eñ
loquũtur quod nõ audiũt. Qui sunt qui nõ
audiũt qđ loquũtur? Qui nõ faciũt que di
cũt: Quales dicit dñs phariseos sedẽ sup
cathedrã Moysi: Uoluit tibi loq̃ ĩ cathe
dra Moysi: p eos qui ea loquũtur et non
faciunt: ⁊ tibi securitatem dñs voluit dare.
Nolite timere. Que dicunt inq̃t facite: que

aũt faciũt: facere nolite. Dicũt eñi ⁊ nõ fa-
ciũt. Non audiunt qđ dicũt: qui ṽo faciũt
⁊ sic dicunt: audiũt qđ dicunt: et ideo fru-
ctuose dicũt: qꝛ audiũt. Qui ḡ dictoꝛ ⁊ nõ
auditoꝛ est: alteri ꝓdest: sibi nõ ꝓdest. Iste
ergo qui ⁊ auditoꝛ volebat eẽ et dictoꝛ: ⁊ q̃
tibi loquiꝛ anteq̃ꝫ diceret: aperiã in psalte-
rio ꝓpositionẽ meã: qđ est iam loqui ꝑ coꝛ-
pus: sic eñi vtitur anima coꝛpe: quõ vtitur
citharista psalterio: dixit inclinabo in pa-
bolã aurẽ meã. Anteq̃ꝫ loquar tibi inq̃t ꝑ
coꝛpus: anteq̃ꝫ psalteriuꝫ sonet. Primo ḡ
inclinabo in pabolã aurẽ meã: id est audiã
q̃d tibi dicam: Et quare in pabolã? Quia
videm⁹ nũc ꝑ speculũ in enigmate: sic di-
cit Aplus. Q̃diu sum⁹ in hoc coꝛpe pegri
namur a dño: quia nondũ est illa visio no-
stra facie ad faciem: vbi iam non sint pa-
rabole: vbi iã nõ sint enigmata ⁊ similitudi
nes. Quicq̃d mõ intelligim⁹: ꝑ enigmata
ꝯspicim⁹. Enigma est obscura pabola que
difficile intelligiꝛ. Quantũ vis excolat hõ
coꝛ suũ: ⁊ ad iterioꝛa intelligẽda refugiat:
q̃ꝫdiu ꝑ coꝛruptibilitatẽ carnis h⁹ videm⁹:
expte videm⁹. Assumpta ĩ coꝛruptiõe ĩ re-
surrectiõe moꝛtuoꝝ: cũ apparuerit fili⁹ ho-
minis iudicaturus viuos ⁊ moꝛtuos: tunc
videbiꝛ filius homĩs: qui ṗmo iudicat⁹ est:
iudicans: discernẽs malos a bonis: ponẽs
malos a sinistris: bonos a dextris. Vide-
bũt illũ ⁊ boni ⁊ mali: sed malis dicet: Ite
in ignẽ eternũ. bonis aũt dicet: Venite be-
nedicti patris mei ꝑcipite regnuꝫ. Abibũt
mali in ambustionẽ eternã: iusti aũt in vitã
eternã: ⁊ ibi erit illa visio facie ad faciem: q̃
illi nõ sunt digni. Attendite quid dicã. Fi-
lium eñi homĩs sic hic: cũ esset adhuc iudi-
cand⁹: ⁊ mali viderũt ⁊ boni: viderũt enim
apłi qui secuti sunt: viderũt iudei qui cru-
cifixerũt: sic cũ venerit iudicaturus: ⁊ boni
illũ videbũt ⁊ mali. Boni vt ꝑcipiãt mer-
cedẽ: qꝛ secuti sunt: mali vt ꝑcipiant penã:
qꝛ crucifixerũt. Soli ḡ illi damnabunꝛ qui
crucifixerũt. Audeo dicere soli? Ergo nos
inquiũt pctõꝛes hui⁹ tp̃is securi sumus? Si
nõ animũ int̃rogat de⁹: securi estis. Quid
ẽ qđ dixi? Intelligat caritas ṽra: ne h̃ dicãt
in iudicio dei: qꝛ nõ intellexerũt. Iudei qꝛ
viderũt christũ crucifixerũt: tu qꝛ ñ vides
christũ: ṽbo ipi⁹ resistis. Nũquid ḡ q̃ ver-
bo resistꝭ: carnẽ nõ crucifigeres si videres?
Cõtempsit iude⁹ ĩ ligno pendentẽ: cõtem-
nis tu in celo sedentẽ. Ergo viderũt ambo
genera dũ hic esset: ambo genera videbũt

⁊ cũ venerit. Fili⁹ eñi homĩs veniet vt iudi
cet: qꝛ fili⁹ homĩs venit vt iudicareꝛ. Ideo
quia pater nõ est incarnatus: pater non est
passus: ⁊ ꝑ filiũ homĩs iudicat: sicut ip̃e di-
xit in euãgelio: Pater nõ iudicat queq̃ꝫ: s̃
omne iudiciũ dedit filio. Secut⁹ paulopost
ait: Et dedit ei potestatẽ iudiciũ faciendi:
quoniã filius homĩs est. Scđm eñi qđ fili⁹
dei est: verbũ semꝑ cũ patre: ⁊ quia semper
cũ patre: cuꝫ p̃re semꝑ iudicat? Scđm aũt
qđ filius homĩs ẽ ⁊ iudicatus est: ⁊ iudica-
turus est. Quõ aũt visus est ab eis qui cre
diderunt: ⁊ ab eis qui crucifixerũt: quãdo
iudicatus est: sic videbiꝛ cum ceperit esse
iudex: ⁊ ab eis quos damnabit: ⁊ ab eis q̃s
coꝛonabit. Visionẽ autẽ illam diuinitatis:
quam ꝓmisit dilectoꝛibus suis quãdo ait:
Qui diligit me diligeꝛ a patre meo: et qui
diligit me: mandata mea custodit: et ego
diligã eum: ⁊ ostendã meip̃m illi: iam impij
nõ videbunt. Ista demõstratio quodãmo
do familiaris est: suis illam seruat: nõ illam
ostẽdit impijs. Qualis est ip̃a visio? Qua-
lis christus equalis patri. Qualis est chri-
stus? In ṗncipio erat verbũ: et verbũ erat
apud deũ: ⁊ deus erat verbũ. Huic visio-
ni suspiramus modo: et gemim⁹ q̃ꝫdiu pe-
regrini sumus: huic visioni in fine redde-
mur: hanc visionẽ modo in enigmate vide
mus. Si eñi in enigmate videmus: incline
mus in pabolam aurem nostrã: ⁊ sic apta-
mus in psalterio ꝓpositionẽ nostrã. Audi-
amus qđ dicim⁹: faciamus qđ ṗcipimus. Alia lr̃a.
Et quid dixit? † Vt quid timebo ĩ die † Cur.
mala? iniquitas calcanei mei circũ
dabit me. Cepit obscuri⁹: vt q̃d timebo
inquit ĩ die mala? Iniquitas calcanei mei
circũdabit me. Magis ergo debet timere:
si iniquitas calcanei eius circũdabit eum.
Non eñi timeat inquit homo: qđ nõ habe-
at ĩ potestate deuitare. Verbi gratia: Qui
timet moꝛtẽ quid factur⁹ est: vt nõ moꝛiaꝛ?
Dicat mihi q̃ vadat: Quo debet Adã qui
natus ẽ ex Adam? Sed cogitet qui natus
ex Adã: ⁊ secutus est christũ: ⁊ opoꝛtet euꝫ
soluere quod debet Adã: et cõsequi quod
ꝓmisit christus. Qui ergo timet moꝛtẽ nõ
est quo vadat: qui autẽ timet damnationẽ
quã audient impij: ite in ignem eternũ: est
quo vadat: nõ ergo timeat. Vt quid enim
timeat? Iniq̃tas calcanei ipi⁹ illũ circũda-
tura ẽ. Si ḡ vitet iniq̃tatẽ calcanei sui: ⁊ am
bulet ꝑ vias dei: nõ ꝑueniet ad dieꝫ malã.
Dies mala: dies nouissima ñ erit illi mala.

Eteni dies nouissima mala erit quibusdã:
bona erit qbusdaꝫ. Nũquid mala erit illis
quibꝰ dicet: Uenite bñdicti patris mei per
cipite regnũ: Sed mala erit illis quibꝰ di-
cet: Ite i ignẽ eternũ. Qd si iniqtas calca-
nei sui circũdabit eũ: vt quid ꝗ timet i die
mala: Modo cũ viuũt ꝓuideãt sibi: tollãt
iniquitatẽ a calcaneo suo: ambulent illam
viã: ambulẽt ꝑ viã de q̃ ipe dixit: Ego sum
via veritas ꝛ vita: ꝛ nõ timeãt in die mala:
qꝛ dat illis securitatẽ q̃ factꝰ ẽ via. Ut q̃d ti
mebo i die mala: Iniqtas calcanei mei cir
cũdabit me. Ergo vitet iniqtateꝫ calcanei
sui. In calcaneo quisq̃ labit: Intẽdat ca-
ritas vr̃a: a deo quid dictũ ẽ serpenti: Ipa
tuũ obseruat caput: ꝛ tu eiꝰ obseruabis cal
caneũ. Diabolꝰ calcaneũ tuũ obseruat: qñ
laberis vt deijciat te. Ille obseruat calca-
neũ tuũ: tu obseruabis caput illiꝰ: qd ẽ ca-
put illiꝰ: Initiũ male suggestiõis illiꝰ. Qñ
incipit male suggerẽ: tũc repelle: anteq̃ sur
gat delectatio: ꝛ sequaẗ ꝯsensio: ꝛ tũc vita-
bis caput eiꝰ: ꝛ nõ apphẽdet ille calcaneũ
tuũ. Quare aũt Eue ꝟ dixit: Quia ꝑ car-
nẽ labiẗ hõ. Eua nobis interior caro nr̃a ẽ.
Qui diligit inq̃t vxorẽ suam: seipm̃ diligit.
Quid est seipm̃: Sequiẗ ꝛ dicit. Nemo eñ
vnq̃ carnẽ suã odio habuit. Quia ꝗ quõ
illũ hoiem Adã ꝑ Euã supplãtauit: sic dia
bolus ꝑ carnẽ vult nos supplãtare. Prece
ptũ est eñ Eue vt obseruet caput diaboli:
qꝛ diabolꝰ calcaneũ ipiꝰ obßuat: Si ꝗ iniq
tas calcanei circũdabit nos: vt q̃d timemꝰ i
die mala: cũ ꝯuersi ad xp̃m habeamꝰ i ptãte
vt ñ faciamꝰ iniqtatẽ: ꝛ ñ erit qd nos circũ-
det: ꝛ gaudebimꝰ i die nouissia ñ plãgemꝰ:
Qui sunt aũt q̃s circũdabit iniqtas calca-
nei: ¶ Qui cõfidũt i virtute sua: ꝛ i
†abũdãtia diuitiaꝝ suaꝝ gloriaẗ.

Alia lr̃a. † multitudine

Ergo vitabo ista: ꝛ nõ iniquitas calcanei
mei circũdabit me. Quid ẽ vitare ista: Ut
nõ cõfidamꝰ i ṽtute nr̃a: nõ gl̃iemur i abũ-
dantia diuitiarũ nr̃aꝝ: ꝟ gl̃iemur in eo qui
nobis ꝓmisit hũilibus altitudinẽ: ꝛ mina-
tus ẽ elatis damnationẽ: ꝛ nõ nos iniqtas
calcanei circũdabit. Qui cõfidũt i virtute
sua: ꝛ i abũdantia diuitiaꝝ suaꝝ gloriaẗ:
sunt q̃ p̃sumũt in amicis suis: alij p̃sumunt
i virtute sua: alij i diuitijs. Ista ẽ p̃sumptio
generis hũani: nõ p̃sumẽtis i deo. Dixit de
virtute: dixit de diuitijs: dicit de amicis.
¶ Frater non redimit: redimet ho-
mo: Expectas vt hõ te redimat ab ira vẽ
tura. Si te frater nõ redimet: homo te redẽ
pturꝰ est: Quis ẽ frater: Qui si nõ redime-
rit: nullus homo redempturꝰ ẽ: q̃ post resur
rectionẽ dixit: vade dic fratribꝰ meis. Fra-
ter noster voluit esse: ꝛ cuꝫ deo dicimꝰ: pa-
ter noster: hoc manifestaẗ i nobis. Qui eñ
dicit deo: paẗ nr̃: christo dicit: frater. Ergo
qui patrẽ deũ: ꝛ fratrẽ habet christũ: nõ ti-
meat in die mala. Nõ eũ circũdabit iniqui
tas calcanei eius: qꝛ nõ p̃sumit de virtute
sua: nec in abundãtia diuitiaꝝ suaꝝ gl̃iaẗ:
nec de amicis suis potẽtibus se iactat. In
illo ꝗ p̃sumat q̃ ꝓpter illũ mortuꝰ est: vt ille
nõ i sempiternũ moreréẗ: q̃ ꝓpter illũ hũili-
atus ẽ: vt ille exaltareẗ: qui q̃siuit impiũ: vt
a fideli q̃rereẗ. Ergo si ipe non redimet: hõ
redempturꝰ est: Aliq̃s hõ redimet: si filius
hominis nõ redimit: Si christus nõ redimit
Adã redimet: Frater nõ redimit: redimet
homo. Nõ dabit deo de† ꝓpitiatõe
sua ¶ Et p̃ciũ redemptiõis aĩe sue:
Ille cõfidit in virtute sua: et in abũdantia
diuitiaꝝ suaꝝ gl̃iaẗ: q̃ nõ dabit deo de ꝓpi-
tiatõne sua: id est placationẽ: q̃ flectat deũ
ꝓ peccatis. Nec p̃ciũ redẽptiõis aĩe sue: q̃
p̃sumit de virtute sua: ꝛ de amicis: ꝛ de di-
uitijs suis. Qui sunt aũt q̃ dant p̃ciũ redẽ-
ptiõis aĩe sue: Quibus ait dñs: Facite vo
bis amicos de mãmona iniqtatis: vt et ipi
recipiãt vos i tabernacula eterna. Illi dãt
p̃cium redemptiõis aĩe sue: qui nõ cessant
elemosynas facere. Ideo illos quos mo-
net ꝑ Thimotheũ apl̃s: noluit eẽ supbos:
ne i abũdantia diuitiaꝝ suaꝝ gl̃iarenẗ. Be
niq̃ qd possidebãt: noluit apud illos vete-
rascere: ꝟ aliq̃d ex eo fieri: vt esset p̃ciũ redẽ
ptiõis aĩe eoꝝ. Ait eñ: Diuitibꝰ huiꝰ secl̃i
p̃cipe: nõ supbe sape: neq̃ spare in incerto
diuitiaꝝ: ꝟ i deo viuo: q̃ p̃stat nob̃ oĩa abũ-
dãter ad fruẽdũ. Et q̃si diceret: Quid ꝗ fa
cturi sumꝰ de diuitijs nr̃is: Diuites sint in-
q̃t i opibꝰ bonis: facile tribuãt: cõicent: ꝛ ñ
illud ꝑdituri sũt. Uñ scimꝰ: Audi q̃d seq̃ẗ.
Thesaurizẽt sibi fundamẽtũ bonũ i futuꝝ:
vt apphendãt verã vitã: sic dabũt p̃ciũ re-
dẽptõnis aĩe sue. Et dñs nr̃ ꝟ monet: Fa-
cite vobis saculos nõ veterascẽtes: thesau
rũ nõ deficiẽtẽ i celo: q̃ fur nõ accedit: neq̃
tinea corrũpit. Noluit deꝰ vt ꝑdas diuitias
tuas: ꝟ vt locũ ill' mutes. Cõsiliũ tibi dedit
Intelligat caritas vr̃a. Mõ si amicꝰ tuꝰ in-
traret i domũ tuã: ꝛ inueniret te i loco hũi-
do frumẽta posuisse: qui forte sciret natu-
rã corruptiõis frumentoꝝ quã tu nescires:
daret tibi huiusmodi ꝯsiliũ dicens: Frater

Alia lr̃a. † placationẽ suam.

perdis quod cuz magno labore collegisti:
in loco humido posuisti: paucl' diebus ista
putrescũt. Et q̃d facio frater: Leua in supi-
ora. Audires amicũ suggerentẽ vt frumẽ-
ta leuares de inferiorib⁹ ad supiora: ⁊ non
audis christũ monentẽ: vt thesaurũ tuũ le-
ues de terra ad celũ: vbi nõ hoc tibi redda
tur q̃d seruas: sed serues terrã: accipias ce
lũ: serues mortalia: accipias sempiterna.
Feneraris christũ: accipiat in terra parua:
vt reddat tibi in celo multa. Uerũtamẽ illi
q̃s circũdabit iniq̃tas calcanei sui: q̃ cõfi-
dunt in virtute sua: ⁊ i abũdantia diuitiaꝝ
suaꝝ gl'iant: ⁊ de miciis homib⁹ nihil valẽ-
tib⁹ p̃stare p̃sumũt: nõ dabũt deo de ꝓpiti-
atiõe sua. Et p̃ciũ redemptiõis aie sue. Et
quid dixit de tali homine: Et laborabit
ineternũ ⁊ viuet adhuc i finẽ. Labor
eius sine fine erit: vita ipius habebit finez.
Quare hoc dixit: viuet i finẽ: Uitã quippe
non ponũt isti: nisi delicias quotidianas.
Adeo multi inopes ⁊ paupes nr̃i: parũ fir
mi ⁊ nõ intuẽtes q̃d illis ꝓmittat de⁹ ꝓ istis
laborib⁹: cũ viderint diuites i epulis quo-
tidianis: in splẽdore ⁊ nitore auri ⁊ argẽti:
q̃ dicũt: felices sunt isti: isti vere viuũt. Di-
cit iã nõ dicat ⁊ monem⁹: ⁊ si dici habet vl'
a paucioribus dicat q̃z diceret si non mone-
rem⁹. Nã nec nos p̃sumim⁹: ita nos ista di
cere vt nõ dicat: s; vl' a paucioribus dicant:
nã dicet vsq; i finẽ seculi. Paꝝ est: q̃ dicit
eũ viuẽ: adiũgit: dicit tonat: putas eũ solũ
viuere: viuat: finiet vita ipius: q̃m nõ dat
p̃ciũ redẽptõnis aie sue. Finiet vita: labor
nõ finiet. Laborabit ineternũ ⁊ viuet in fi-
nem. Quõ viuet in finẽ: Quõ viuebat ille
qui induebat purpura ⁊ bysso: ⁊ epulabat
quotidie splendide: ⁊ iacentẽ vlcerosuz añ
ianuã: cui⁹ vlcera canes lingebãt: ⁊ deside
rantẽ micas q̃ de mẽsa eius cadebãt: sup-
bus ⁊ tumidus cõtemnebat. Quid illi pro
fuerũt ille diuitie: Mutauerũt vices am-
bo: ille a ianua diuitis subleuat⁹ est in sinũ
Abrae: ille ab epulis splendidis missus ẽ i
ignẽ. Ille reqescebat: ille ardebat. Satia-
bat ille: iste sitiebat. Ille laborauerat in fi-
nem: viuet ineternũ. ille vixerat i finem: la-
borabit ineternũ. Et quid ꝓfuit diuiti qui
quesiuit apud inferos in tormentis posit⁹:
stillari sibi guttam aque in linguã suam de
digito Lazari dicens: quoniã ardeo hic in
hac flamma: ⁊ nõ illi cõcessum est. Sic de-
siderauit ille guttam de digito: quõ ille mi-
cas de mensa diuitis. Sed illi⁹ labor finit⁹
est: ⁊ illius vita finita est. Labor hui⁹ ineter
nũ: vita illius ineternũ. Nõ hic habemus
vitã qui forte hic laboram⁹ in terra: et non
sic erim⁹ postea. Erit eñ vita nr̃a christus
ineternũ. Illi aũt qui h' volũt habere vitã:
laborãt ineternũ: ⁊ viuẽt in finẽ. †Qm
nõ videbit ineternũ cũ viderit sapi
entes morietes: Si iste q̃ laborabit in-
eternũ ⁊ viuet in finẽ: nõ videbit ineternũ:
cũ viderit sapiẽtes moriẽtes: quid est hoc:
Et nõ intelliget q̃d sit interit⁹: q̃n viderit sa
piẽtes moriẽtes. Dicit eñ sibi iste: q̃ sapi-
ens erat: ⁊ cũ sapiẽtia ihabitabat: ⁊ cũ pie-
tate deũ coluit: nũquid nõ est mortu⁹: Fa-
ciã ḡ mihi bñ cũ viuo. Nã si aliquid possẽt
qui aliud sapiũt: nõ morerent. Uidet illuz
mori: ⁊ nõ videt que sit mors. Nõ videbit
interitũ cum viderit sapientes morientes.
Quõ iudei viderũt christũ pendentẽ i cru
ce et ꝯtẽpserũt dicentes: iste si fili⁹ dei esset
descẽderet de cruce: nõ videtes q̃d sit inte-
ritus. Si viderẽt q̃d sit interit⁹: se viderẽt.
Ille moriebat tpaliter vt reuiuisceret ieter
nũ: illi viuebãt tpaliter vt morerent ineter-
nũ. Sed q̃ illũ videbãt morientẽ: nõ vide
bant interitũ: id est nõ intelligebãt q̃s esset
ver⁹ interit⁹. Quid: dicũt etiã in sapientia:
Morte turpissima cõdemnem⁹ illũ: erit. n.
respect⁹ ex sermonib⁹ illi⁹. Si eñ est vere fi
lius dei: liberabit illũ de manib⁹ ꝯtrarioꝝ.
nõ ꝑmittet mori filiũ suũ: si vere fili⁹ ipi⁹ ẽ.
At vbi viderũt illũ in cruce: insultantes si-
bi: ⁊ illũ nõ descẽdentẽ de cruce dixerunt:
Uere homo fuit. Dictũ est: ⁊ vtiq; poterat
descẽdere de cruce: qui potuit d' sepulchro
resurgere. Sed docuit nos ferre insultan-
tes: docuit aduersus linguas hoim esse pa
tiẽtes: bibere mõ calicem amaritudinis: et
postea accipere sempiternã salutez. Bibe
eger calicẽ amarũ: vt sanus sis cui nõ sunt
sana viscera: noli trepidare: q̃ ne trepida-
res p̃or bibit medic⁹: id est passiõis amari-
tudinẽ bibit p̃or dñs. Bibit q̃ peccatũ nõ
habebat: qui q̃d in eo sanaret nõ habebat.
Bibe donec trãseat amaritudo hui⁹ secu-
li: ⁊ veniat seculũ: vbi nullũ scandalũ: nul-
la ira: nulla tabes: nulla amaritudo: nulla
febris: nullus dolus: nulle inimicitie: nulla
senectus: nulla mors: nulla ꝯtentio: Labo-
ra hic venturus ad finem. Labora ne cum
non vis hic laborare: venias ad finem vi-
te: ⁊ nunq̃ venias ad finem laboruz. Qm
nõ videbit interitũ cũ viderit sapiẽtes mo-
riẽtes. Simul †imprudẽs ⁊ insipiẽs

Alia lr̃a. † nõ babe

Alia lr̃a. † insipiẽs ⁊ stultus.

peribunt. Quis ē imprudēs? Qui nō si
bi prospicit ī futurū? Quis ē insipiēs? Qui
nō intelligit in q̄ malo sit. Tu vero intelli-
ge in quo malo sis modo: ꝛ ꝓspice vt ī bo-
nis sis in posterū? Intelligēdo ī q̄ malo sis:
nō eris insipiēs: ꝓspiciendo tibi in futurū
nō eris īprudēs. Quis est qui sibi ꝓspicit?
Seruꝰ ille cui dedit dñs suꝰ qđ erogaret: ꝛ
postea dixit ei: Nō potes mihi agē: redde
rōnem actus tui. Et ille. Quid facio? Fo-
dere nō possū: mēdicare ꝯfundor. Sed it ꝛ
de re dñi sui fecit sibi amicos qui illū reci-
perēt cū de actu ꝓijceret̃. Ille enī fraudē
fecit dño suo: vt cōpararet sibi amicos q̄ illū
susciperēt: tu noli timere ne fraudē facias:
ipe dñs hortat̃ vt facias: ipe tibi dicit: fac
tibi amicos de mām̄ona iniq̄tatis. Fortas-
sis ea q̄ acq̄sisti: de iniq̄tate acq̄sisti: aut for
tasse ea ipa ē iniq̄tas: q2 tu habes ꝛ alt̃ non
habet: tu abūdas ꝛ alter eget. De ista mā-
mona iniq̄tatis: de diuitijs istis q̄s iniqui
vocāt diuitias: fac tibi amicos: ꝛ prudens
eris: cōparas tibi nō fraudaris. Nō enī
videris ꝑdere. Nūq̄d ꝑdes ī thesaurario
ponēs? Nā pueri frēs vñ sibi emāt nescio
q̄d: simul inueniūt numos: ꝛ ponunt ī the
saurario: ꝛ nō aperiūt nisi postea: nūq̄d q2
nō vidēt qđ colligūt: iō ꝑdiderūt? Nolite
timere? Ponunt pueri in thesaurario ꝛ se-
curi sunt: ponis ī manu xp̄i ꝛ times? Esto
prudens ꝛ ꝓspice tibi in posterum in celo:
Esto ḡ prudēs: imitare formicā: sic̃ dic̃ scri
ptura. Recōde estate: ne esurias ī hyeme.
Hyems ē dies nouissimꝰ: dies tribulatōis:
hyems ē dies scādalorū ꝛ amaritudīs. Col
lige qđ ibi tibi sit ī posterū: si aūt nō facis:
simul imprudēs ꝛ insipiens peribis. Sed
mortuꝰ ē ille diues: ꝛ tale ibi funꝰ factū est.
Ecce quo se cōuerterunt hoīes. Nō atten
dūt q̄ malā vitā habuerit cū viueret: sȝ q̄
pompā cū moreret̃. O felix quē tanti plā-
gunt: iste vero sic vixit vt pauci plangant.
Oēs enī deberēt plāgere tā male viuentē:
s̄ pompa ē funeris: excipit̃ sepulchro p̄cio
so: īuoluit̃ p̄ciosis vestibꝰ: sepelitur vnguē
tis ꝛ aromatibꝰ. Deinde memoriā qualē
habet: q̄ marmoratam? Viuit in ipsa me-
moria ille vbi mortuꝰ ē. Ista putātes bōa
aberrauerūt a deo: nec quesierunt vera: ꝛ
decepti sunt falsis. Adeo vide q̄d sequit̃.
Ille qui n̄ dedit p̄ciū redēptiōis aīe sue: q̄
nō intellexit interitū: q2 vidit sapiētes mo-
rientes: ꝛ factꝰ est imprudēs ꝛ insipiēs: vt
simul periret. Et quō ꝑibunt? Et qui relin-
quēt alienis diuitias suas: sic̃ ꝛ inprudēs ꝛ
īsipiēs ꝑibūt. Attēdite frēs. ¶ **Et relin-
quent alienis diuitias suas.** Quasi
eos posuit in maledicto: qui cū mortui fue
rint: alieni possidebunt res ipoꝝ. Ergo fe-
lices ipi q̄ relinquūt filios in possessiōe sua
quibus sui succedūt. Habuit filios: nō est
mortuus. Quid filij ipius? Et ipi seruant
qđ eis reliquerūt parētes sui. Par ē quia
seruāt ꝛ augēt. Quibus ꝛ ipi seruāt? Filijs
suis: ꝛ illi filijs: ꝛ tertij filijs. Quid christo?
Quid aīe tue? Oīa filijs. Inter filios suos
quos hn̄t in terra cōputēt vnū frēm quem
hn̄t in celo: cui totū dare debebāt: vel diui
dāt cū illo. Sȝ tñ ait mihi aliq̄s: ecce quos
maledictos dixit scriptura: quos dixit per
ire ꝛ relinq̄re alienis diuitias suas: ille aūt
beatus q̄ suis reliq̄t. Ego discutio sensum
istū: q2 inclino in ꝑabolā aurē meam: ꝛ vi-
deo non frustra sic loqui scripturā. Video
enī multos iniquos mori q̄bꝰ successores
sūt filij: nec potuit sic loq̄ scriptura: vt sepa
ret eos a miseria quoꝝ vitā īprobat. Et q̄d
putatis ītelligere frēs: nisi q2 oēs tales ali-
enis relinquūt diuitias suas? Quō alieni
sūt filij? Iniquoꝝ filij alieni sūt. Nā inueni
mus quēdā extraneū ꝓpinquū factū: q2 ꝓ
fuit. Si q̄s tuoꝝ tibi nihil ꝓdest: alienus ē.
Ubi inuenimꝰ nescio quē exterū ꝓpinquū
factū: q2 ꝓfuit? In euāgelio. Iacebat qui
dā vulneratꝰ a latronibꝰ: dñs aūt dixerat
cuidā: Diligis ꝓximū tuū tāq̄ teipm: ꝛ il
le rñderat. Et q̄s ē mihi ꝓximꝰ? Et narra-
uit dñs. Hō quidā descēdebat ab hierlm ī
hiericho: ꝛ incidit in latrones q̄ eū vulne-
rauerūt: ꝛ semiuiuū ī via reliq̄rūt. Trāsierūt ꝓ
piq̄: iudeꝰ enī erat: iō ꝺ hierlm descēdebat
ī hiericho. Trāsijt sacerdos ꝛ p̄terijt: trāsijt
leuites ꝛ p̄terijt ēt ipe. Trāsiuit q̄dā samari
tanꝰ. Samaritanꝰ nescio q̄s exīneꝰ erat: ipe
ad illū accessit: īspexit miseriā eiꝰ: ꝛ misc̄dia
motus curauit vulnera eius: leuauit in iu-
mētū ꝛ duxit ī stabulū. Cōmēdauit stabu
lario. Quia ī mysterio dc̄ā sūt: ꝛ ad discu-
ciendū nūc ꝓlixiora videt̃: tñ ꝓpter qđ ꝓ
posui frēs: ait dñs. Quis ē illoꝝ illi saucia
to ꝓximus? Rñdit ille. Credo q̄ cū illo fe-
cit misc̄diā. Uade iq̄t: ꝛ tu fac silit̃er. Cui
misc̄diā facis: ꝓximꝰ tibi ē. Si ḡ extraneꝰ
samaritanꝰ faciendo misc̄diam ꝛ subueniē
do ꝓximꝰ factꝰ ē: q̄cunq̄ tibi ī tribulatiōe
subuenire nō pn̄t: alieni a te facti sūt. Iam
attēdamꝰ illos diuites q̄ male vixerūt: q̄ su
ꝑbe egerūt: mortui sūt: ꝛ reliq̄rūt: nō dico

extraneis: sʒ filijs suis reliquerũt diuitias suas: et filij ipsoꝝ viã parẽtũ suoꝝ sequũt᷑. Sicut illi supbi: ita ⁊ isti: sicut illi rapaces: ita ⁊ isti: vt illi auari ⁊ isti: alieni ab illis sũt. Nam vt noueritis quia illi alieni sunt: sub uenirent illi diuiti q̇ ardebat in flãma: successores ipsius diuitiaꝝ. Sed forte nõ habuit q̇ illi succederẽt: ⁊ alieni possiderũt diuitias ipius. Inuenim⁹ in ipo euãgelio qꝛ habuit. Ait eñ: Habeo quinq̧ frẽs. Frẽs ipsius subuenire illi ardẽti in flãma nõ potuerũt. Quid tibi diceret diues? Quid frẽs? Unũ fratrẽ mihi amicũ non feci q̇ iacebat ad ianuã. Illi mihi frẽs subuenire ñ pñt: q̇ possident diuitias meas: alieni a me facti sunt. Uidetis qꝛ oẽs q̇ male viuũt: alienis relinquũt diuitias suas: sʒ plane ꝑstãt illis ipsi alieni q̇ vocañ᷑ sui. Audite q̇d illis prestãt: attẽdite quõ irrideãt᷑: sil' iprudẽs ⁊ insipiẽs ꝑibũt: ⁊ relinquẽt alienis diuitias suas. Quare dixit alienis? Quia nihil eis ꝓdesse pñt. Et tñ in q̇ sibi videñ᷑ ꝓdesse. **Et sepulchra eoꝝ dom⁹ † eoꝝ in eternũ.**

Alia lr̃a.
† illorum.

Iam q̇a ista structa sunt sepulchra: dom⁹ sunt pulchra. Nã plerũq̧ audis diuitẽ dicẽtẽ: habeo marmoratã domũ quã relicturus sũ: ⁊ nõ cogito mihi eternã domũ vbi ſꝑ ero. Qñ cogitat sibi memoriã marmoratã aut sculptã facere: q̃si de domo eterna cogitat: q̃si ibi manebat ille diues. Si ibi maneret: nõ arderet apud inferos. Ubi maneat spũs male agẽtis: nõ vbi ponat᷑ corpus mortale cogitãdũ ẽ: sʒ dom⁹ eoꝝ sepulchra eoꝝ in eternũ. **Tabernacula eoꝝ in † generatiõe ⁊ generatione:**

Alia lr̃a.
† progenie ⁊ progenie.

Tabernacula in quib⁹ tꝑalit᷑ mãserũt: dom⁹ in q̇bus q̃si in eternũ manebũt: id ẽ sepulchra. Tabernacl'a q̈ suis dimittũt vbi manebãt cũ viuerẽt: trãseũt q̃si ad dom⁹ eternas ad sepulchra. Quid illis ꝓsunt tabernacula eoꝝ in generatiõe ⁊ generationẽ? Iam generatio ⁊ generatio puta filij sũt: nepotes erũt ⁊ ꝓnepotes: q̇d faciũt? Quid ꝓsunt tabernacl'a eoꝝ? Quid? Audi. **† Inuocabãt noĩa † eoꝝ in terris † ipsoꝝ:**

Alia lr̃a.
† Inuocauerũt.
† sua. † suis.

Quid est h̃? Tollũt panẽ ⁊ merũ ad sepulchra: ⁊ inuocañt ibi noĩa mortuoꝝ. Putas quãtũ inuocatũ est nomẽ illius diuitis: postea qñ inebriabant se hoĩes in memoria ipsi⁹: nec descẽdebat vna gutta sup linguã ipsi⁹ ardẽtem? Uentri suo seruiũt hoĩes: nõ spiritib⁹ suoꝝ. Ad spũs mortuoꝝ suoꝝ nõ ꝑuenit: nisi q̇d secũ viui fecerũt: Si aũt viui nõ secũ fecerũt: ad mortuos nihil ꝑuenit. Sʒ q̇d faciũt illi? Solũ inuocabãt noĩa eoꝝ in terris ipsoꝝ. **Et hõ cũ in honore esset nõ intellexit: cõpat⁹ est iumẽtis † insensatis: et similis factus est illis.**

Alia lr̃a.
† insipiẽtib⁹

Quõ insultatũ est hoĩb⁹ q̇ nõ intellexerũt q̇d facerẽt de diuitijs cũ viuerẽt: et putarẽt se btõs futuros: q̃si si haberẽt memoriã marmoratã: q̃si etnã domũ: ⁊ si sui q̇b⁹ reliq̇ssent sbstãtiã suã iuocarẽt noĩa eoꝝ in terris ipsoꝝ. Debuerũt aũt ꝯtra ꝑparare sibi domũ eternã in bonis opib⁹: ꝑparare sibi vitã immortalẽ: mittere ante se sumpt⁹: seq̇ opa sua: attẽdere comitẽ egentẽ: dare ei cũ q̇ ambulat: nõ cõtẽnere christũ ante ianuã vlcerosũ q̇ dixit: Cũ vni ex minimis meis fecistis: mihi fecistis. Quia ḡ non intellexit hõ in honore posit⁹. Quid est in honore posit⁹? Fact⁹ ad imaginẽ ⁊ similitudineʒ dei: hõ ꝑlatus iumẽtis. Non eñ fecit deus sic hoĩem: quõ fecit iumẽtũ: sed fecit deus hoĩem cui seruirẽt iumẽta. Nunq̇d eius viribus et nõ intellectu? Ille aũt nõ intellexit. Et q̇ fact⁹ erat ad imaginẽ dei: cõparat⁹ est iumentis insensatis: ⁊ similis fact⁹ est illis. Uñ alibi dicit᷑: Nolite esse sic̃ equus ⁊ mulus: q̇b⁹ nõ est intellect⁹. **Hec via † eorum scãdalũ ipsis:**

Alia lr̃a.
† illorum

Ipsis sit scandalũ nõ tibi. Qñ aũt erit ⁊ tibi? Si putes ꝙ beati sint tales? Si intelligas qꝛ nõ sũt bti: ipis erit scãdalũ via ipsoꝝ nõ christo: nõ corpi ei⁹: nõ mẽbris ei⁹. **Et postea in ore suo † benedicẽt.**

Alia lr̃a.
† cõplac

Quid est postea in ore suo bñdicẽt? Cũ facti fuerint tales vt nõ querãt nisi bona tꝑalia: fiũt hypocrite: ⁊ qñ bñdicũt deũ: labijs bñdicũt nõ corde. Tales facti chistiani: qñ illis laudat᷑ vita eterna: ⁊ dicit᷑ illis ꝯtẽptores diuitiaꝝ esse debere in noĩe christi: torquẽt᷑ in corde suo. Et si nõ audent in facie ne erubescãt ab hominib⁹ aut nec corripiant᷑: in corde id faciũt ⁊ ꝯtẽnũt: ⁊ remanet eis in ore bñdictio ⁊ in corde maledictio. Et postea ĩ ore suo bñdicẽt. Longũ est vt psalmũ finiam⁹: sufficiat caritati vr̃e quod audistis interim hodie: cras quod dño placuerit audietis.

Sermo secũdus de secũda parte psalmi.

Hesterno die cepto psalmo terminus debebat᷑ sic̃ meminit caritas vr̃a. Perueneram⁹ auteʒ vsq̧ ad istũ versuʒ vbi designat spũs dei hoĩes nõ attẽdẽtes nisi ad pñtia: secularia: terrena. Et in posteꝝ post hãc vitã nihil cogitãtes: neq̧ vllã felicitatẽ esse arbitrãtes: nisi diui-

tias ⁊ honores hui⁹ seculi: ⁊ trãsitoriã felici
tatẽ. Post obitũ aũt suũ nõ attẽdẽtes: nisi
quẽadmodũ eis ꝓcurent funera põposa: ⁊
sepeliãt in monumẽtis ope mirabili extru/
ctis: ⁊ inuocent nomina eoꝝ in terris ipoꝝ
a domib⁹ eoꝝ. Nõ aũt sibi cõparãt vbi spi/
rit⁹ sit post hanc vitã: Stulti: nõ ꝯtremiscẽ
tes vocẽ christi dicẽtẽ: Stulte hac nocte au
feret aĩa tua a te: et q̃ ꝑpasti cui⁹ erũt? Nec
attẽdentes post epulas q̃tidianas splendi
das: ⁊ purpurã ⁊ byssum: diuitẽ damnatũ
ad tormẽta in infernũ: ⁊ post labores ⁊ vl/
cera ⁊ famẽ pauperẽ req̃escẽtẽ ĩ sinu abrae.
Ista non curãtes: sed attẽdentes ad id qđ
psens ẽ: et post hãc mortẽ nõ ꝓuidẽtes ni/
si quẽadmodũ nomẽ eoꝝ qđ reprobat ĩ ce
lo inuocet ĩ terra. Describẽs g̃ tales spiri/
tussãct⁹ ait. ¶ Hec via ipoꝝ scandalũ
ipis ⁊ postea ĩ ore suo †bñdicẽt. Sic
dicit dñs Jesus christ⁹ de q̃busdã qui pmo
accedũt ad fidẽ mũdati v̓bo dei ⁊ exorcis/
mis in noĩe christi: vt accipiãt gratiã dei
vt baptisent: ⁊ postea redeuntes ad peiora
mala q̃ ãtea ꝯmiserãt: fiãt ill' inq̃t posterio/
ra deteriora pꝛorib⁹. Hoc petr⁹ aplˢ: Bñs
aũt: ⁊ erũt posteriora inq̃t illi⁹ hoĩs peiora
q̃ erãt pꝛora: Quare? Quia pmo vl' aptus
pagan⁹ erat: postea palleat nomine christi/
ano: sub velamĩe religiõis occlt⁹ mal⁹ ẽ: ⁊ fit
deterior: q̃a occult⁹ ẽ: sic ait. et postea in ore
suo bñdicẽt: id est nomẽ dei ⁊ nomẽ christi
audis ĩ labijs: ĩ corde nõ ĩuenis: de q̃b⁹ di/
ctũ ẽ: Pplˢ iste labijs me honorat: cor aũt
eoꝝ lõge ẽ a me. Hucusq̃ g̃ psalm⁹ tracta/
t⁹ erat. Deide sic ĩcipiũt v̓sus: hodie discu
tiẽdi atq̃ tractãdi. ¶ Sic oues ĩ infer/
no posite mors †pastor ẽ eis. Quib⁹?
Ill' quoꝝ via scãdalũ ipis. Quib⁹? Illis q̃
psentia sola attẽdũt: dũ futura nõ cogitãt.
Illis q̃ vitã nõ putãt nisi istã q̃ mors dicẽ/
da est. Nõ igit̃ ĩmerito tãq̃ oues ĩ inferno
mortẽ hñt pastorẽ. Quid est mortẽ habent
pastorẽ? Mors eñ aliqua res est: aut aliq̃
potestas est. Mors nempe sepatio est aĩe a
corpe. Mors equidẽ quã timẽt hoĩes se/
patio est aĩe a corpe. Mors aũt vera quã
nõ timent homĩes sepatio est aĩe a deo. Et
plerũq̃ cũ timẽt homĩes istã q̃ separat aĩaz a
corpore: incidũt in illã vbi aĩa separ̃ a deo.
Hec est g̃ mors. Quõ aũt mors pastor est
illis? Si vita christ⁹ est: mors diabol⁹. Ha/
bem⁹ aũt multis locis ĩ scriptura: q̃ vita ẽ
christ⁹: mors ãt diabol⁹ ẽ: nõ q̃ ipe mors ẽ:
sed q̃ ꝑ illũ mors. Siue eñ illa in q̃ lapsus

Alia lra. cõplacebũt.

Alia lra. pascet eos.

est Adã ipi⁹ ꝑsuasiõe homĩ ꝓpinata ẽ: siue
ista ĩ qua separ̃ aĩa a corpe: ipm habẽt au/
ctorẽ: qui pmo ꝑ supbiã cadẽs: inuidit stã/
ti: ⁊ morti inuisibili deiecit stantẽ: vt etiam
morte visibili ꝑderet. Ad eũ ꝑtinentes pa/
storẽ mortẽ habẽt. Nos aũt q̃ de futura im
mortalitate cogitam⁹: ⁊ nõ sine causa ĩ frõ/
te signũ crucis christi portam⁹: nõ habem⁹
pastorẽ nisi vitã. Infideliũ pastor mors: fi/
deliũ pastor vita. Si g̃ in inferno sunt oues
quib⁹ pastor mors ẽ: in celo sũt oues quib⁹
pastor vita ẽ. Quid igit̃? Jã in celo sum⁹?
In celo ꝑm fidẽ. Si ergo in celo: vbi sursũ
cor? Si nõ ĩ celo: vbi ẽ qđ aplˢ Paul⁹ dic̃:
Nr̃a eñ cõuersatio ĩ celis ẽ? Corpe ambu/
lam⁹ in terra: corde habitam⁹ ĩ celo. Habi/
tam⁹ ibi: si illuc aliq̃d mittim⁹ qđ ibi nos te/
neat. Nemo eñ habitat corde: nisi vñ co/
gitat. Inde autez cogitat vbi thesaurizat.
Thesaurizauit in terra: cor ipi⁹ a terra non
recedit: thesaurizauit in celo: cor ipi⁹ de ce/
lo nõ descẽdit: dño apte dicẽte: Ubi ẽ the/
saurus tu⁹: illic et cor tuũ erit. Isti g̃ quib⁹
mors pastor ẽ: vident florere ad tpus ⁊ iu/
sti laborare. Sed q̃re? Quia nox ẽ adhuc.
Quid ẽ: nox est? Nõ apparẽt merita iusto/
rũ: ⁊ q̃si noĩat felicitas impioꝝ. Tãdiu vi/
det herba letior q̃ arbor: q̃diu hyems est.
Herba eñ ꝑ hyemẽ viget: arbor ꝑ hyemẽ
q̃si arida est. Cũ sol exierit feruẽtior tẽpore
estatĩ: arbor q̃ ꝑ hyemẽ arida videbat̃: ex/
plet folijs: ꝓfert fructus: herba aũt arescit.
Uideb̃ honorẽ arborũ: herba arida ẽ: Sic
⁊ mõ iusti laborãt anteq̃ veniat estas. Est
vita in radice: nõdũ apparet in ramis. Ra
dix aũt nr̃a caritas est. Et q̃d ait aplˢ: Ut
sursum debeam⁹ hr̃e radicẽ: vt vita sit pa/
stor nr̃: quia habitatio nr̃a nõ debet recedẽ
de celo: q̃ in hac terra debem⁹ sicut mortui
ambulare: vt supra viuẽtes: infra mortui
simus: nõ vt supra mortui: infra viuamus.
Quia ergo nõ debet recedere vita nostra
⁊ cor nostrũ desuꝑ: quid ait aplus? Mor/
tui eñ estis. Et ne timeres: vita vestra ab/
scõdita est: ait: cum christo ĩ deo. Ecce vbi
est radix nostra. Quãdo aũt apparebit ho
nor noster tanq̃ in folijs et fructib⁹: sequit̃
⁊ dicit: Cũ christus apparuerit vita vestra
tũc ⁊ vos cũ illo apparebitis ĩ gloria: ⁊ erit
mane. Nã modo nõ ẽ mane. Tumeãt mõ
supbi ⁊ diuites hui⁹ seculi: impij bonis in/
sultẽt: infideles fidelib⁹ et dicãt: q̃d vobis
ꝓdest: q̃ credidistis? Quid plus habetis:
q̃ christũ habetis? Respondeant fideles:

si vere fideles sũt: nox est nõdum videt̃ qđ
tenemus. Nõ quiescãt manꝰ i bonis ope-
ribꝰ. Vñ alibi dr̃: In die tribulatõnis mee
deũ exquisiui manibus meis: nocte coram
eo: ⁊ nõ sum deceptus. Apparebit laboꝛ nr̃
mane: ⁊ erit fructus mane: vt illi qui modo
laborãt: postea dominent̃: et illi q̃ modo se
iactant ⁊ supbiũt: postea subijciant̃. Quid
eñ sequit̃: Sic oues i inferno posite moꝛs
pastoꝛ est eis. ¶ **Et dominabunt̃ † eis
recti mane:** Puto iam planũ esse istum
v̓sum: quia ꝓlocuti sumꝰ: dominabunt̃ eis
recti mane. Tolera noctẽ: desidera mane:
ne putes qꝛ nox habet vitã: ⁊ mane nõ ha-
bet vitam. Ergo q̃ doꝛmit viuit: et qui sur-
git non viuit. Nonne qui doꝛmit moꝛti si-
milioꝛ est: Et qui sunt qui doꝛmiũt: Quos
excitat apostolꝰ Paulus: si tamẽ velint eui
gilare. Quibusdam enim dicit: Surge qui
doꝛmis: ⁊ exurge a moꝛtuis: ⁊ illumiabit te
christꝰ. Qui g̃ illuminant̃ a christo: iã vigi
lant: sed nõdũ apparet fructꝰ vigiliaꝝ. Ma
ne apparebit: id ẽ cũ seculi huiꝰ icerta trãsi-
erit. Ipa ẽ eñ nox: nũc tibi vident̃ q̃si tene
bre. Facit male: viuit: floꝛet: fret: honoꝛat̃.
Facit bñ rephendit̃: blasphemat̃: accusat̃:
laboꝛat: terret̃: quasi tenebre sunt. In radi
ce aũt vigoꝛ: fructꝰ: opulẽtia: vita nõdũ ẽ i
ramis: sed radix nõ aruit: siſis arescenti est:
sed tp̃us venit: vestit̃ honoꝛe suo: fecũdat̃
fructibꝰ suis. Tũc illi de quibꝰ scriptũ est:
vt non eos zelemus: Quid eñ de illis ait
psalmꝰ: Qm̃ sicut fenũ cito arescẽt: et sicut
olera prati cito cadent. Cadẽt cũ videbũt
ad dexterã sanctos q̃bꝰ isultauerũt laboꝛã
tibus: ⁊ dicẽt intra se penitentiã agentes: ſ
penitẽtia sera ⁊ infructuosa. Qui noluerũt
mõ agere fructuosam: agent tũc infructuo
sam. Quid g̃ dicẽt iam i penitẽtia infructu
osa: Hi sunt q̃s aliq̃ñ in risum habuimꝰ: ⁊ i
similitudinẽ improperij. Verba dico libri
de sapiẽtia: cognoscũt q̃ ea solent audire.
Verba eñ sũt maloꝝ futura qñ videbũt iu-
dicẽ: etiã oẽs fideles ad dexterã eiꝰ: ⁊ oẽs
sanctos eiꝰ cũ illo iudicãtes: hoc habẽt di-
cere: verba ipoꝝ dicit scriptura. Hi sũt q̃s
aliq̃ñ habuimꝰ in risum: ⁊ in siſitudinẽ im-
properij: nos insensati vitã illoꝝ estima-
bamus insaniã. Cum eñ ceperit deo q̃sq̃
viuere: mũdum contemnere: iniurias suas
nolle vlcisci: nolle hic diuitias: nõ hic que-
rere felicitatẽ terrenã: cõtemnere oĩa: dñm
solum cogitare: viã christi nõ deserere: non
solum a paganis dicit̃ insanis: sed qđ ma-
gis dolendũ est: quia ⁊ intꝰ multi doꝛmiũt:
⁊ vigilare nolũt: a suis christianis audiũt:
quid pateris: Fratres mei homini viuenti
ſm viam christi: qui dicit: Quid pateris:
Putamus quid dicit: Hoꝛremus iudeos
quia dixerũt domino Jesu christo: demo-
nium habes: ⁊ quando audimus euange-
lio recitari: tundimus pectoꝛa nostra. Sce
lera tam rem dixerunt iudei christo: demo
nium habes. Age tu christiane: quãdo vi-
deris de coꝛde hominis expulsum diabo-
lum: ⁊ inhabitare christũ: ⁊ dicis: quid pa-
teris: demoniũ tibi videt̃ habere. Dictum
est ⁊ de ipo domino qꝙ insaniret: quãdo lo-
quebat̃ verba que illi non caperẽt. Dictũ
est: insanit: demoniũ habet: ⁊ tamen aliqui
euigilabant a somno: ⁊ dicebant: non sunt
ista verba demoniũ habẽtis. Sic et modo
fratres q̃ꝫdiu ista verba audiũt ⁊ gentes: et
qui inhabitãt oꝛbem: ⁊ terrigene: ⁊ filij ho-
minũ: ⁊ diues et paup: id est ⁊ qui ꝑtinent
da Adam: ⁊ qui ꝑtinẽt ad christũ: Alij di-
cunt: demoniũ habet: Alij dicũt: non sunt
verba demoniũ habentis. Alij eñ tenent
viam seculi: ⁊ ista ad tempus audiũt. Alij
nõ frustra audiũt: sed faciũt qđ dictum est:
Auribus ꝑcipite qui habitatis oꝛbẽ: ⁊ cuꝫ
agũt ista incertus est fructus. Sed qui ma
le agũt: ⁊ viã seculi eligũt: moꝛs pastoꝛ est
eis. Qui aũt eligunt viã dei: vita pastoꝛ ẽ
eis. Veniet ipa vita iudicatura: ⁊ damna-
tura cum pastoꝛe suo: eos quibꝰ dicet̃: Ite
in ignẽ eternũ qui p̄paratus est diabolo et
angelis eis. Illi autẽ quibꝰ insultatũ est: et
qui irrisi sunt: quia credebant: audiant ab
ipa vita quã habẽt pastoꝛẽ: Venite bene-
dicti patris mei: ꝑcipite regnũ quod vobis
paratũ est ab oꝛigine mũdi. Dominabunt̃
g̃ eis recti: nõ modo: sed mane. Nemo di-
cat: q̃re sũ christianꝰ: iperẽ iniq̃s: Quisq̃s
es noli festinare: dominaberĩs ſ mane. **Et
auxiliũ eoꝝ veterascet in inferno a
gloꝛia eoꝝ.** Modo habẽt gloꝛiã: i infer-
no veterascẽt. Quid ẽ auxiliũ eoꝝ: Auxi-
liũ de pecunia: auxiliũ de amicis: auxiliuꝫ
de v̓tute sua: sed cũ moꝛtuus fuerit homo:
i illa die periẽt oẽs cogitatiões eiꝰ. Quãtã
visus est gloꝛiã habere inter homines cum
viueret: tantã vetustatẽ ⁊ coꝛruptionẽ sup-
plicioꝝ hẽbit cũ moꝛtuꝰ fuerit apđ inferos.
¶ **Verũtamẽ deus redimet animã
meã:** Videte vocẽ sperãtis de futuro: ve-
rũtamẽ deꝰ redimet animã meã. Foꝛte vox
ẽ adhuc volẽtis liberari de p̄ssura. Nescio

Alia lr̃a. ⁊ eoꝝ iusti in matutino.

quis in carcere est: dicit: deus redimet ani
mã meã: nescio q̃s in catena: deus redimet
animã meã: nescio q̃s piculũ patiť in mari:
iactatur fluctib⁹: ⁊ seuiẽtibus tempestatib⁹
quid dicit? Deus redimet animã meã. Li
berari volũt ad istã vitã. Nõ ẽ aũt ista vox
hui⁹. Audi q̃d sequiť. Deus redimet aiam
meã. De manu inferni cuz acceperit
me. Hanc redẽptionẽ dicit quã christ⁹ iã
in se oñdit. Descẽdit eñ ad inferos: ⁊ ascẽ
dit in celũ. Qđ vidim⁹ i capite: inueniem⁹
in corpore. Qđ eñ credim⁹ in capite: q̃ vi
derũt ipi nobis annũciauerũt: ⁊ p ipos vi
dem⁹: q: vnũ corpus oẽs sumus. Sed me
liores illi q̃ viderũt: nos deteriores quib⁹
annũciatũ est. Nam hoc dicit ipa vita: ipe
pastor noster. Insultat eñ cuidã discipulo
suo dubitanti: ⁊ cicatrices palpare cupien
ti. Et cum palpasset cicatrices exclamauit
dicens: Dñs meus ⁊ deus meus. Uidens
dubitantẽ discipulũ: ⁊ intuens totũ orbem
terraꝝ crediturũ: q: vidisti inq̃t credidisti:
beati qui non vident ⁊ credent. Uerũtamẽ
deus redimet animã meaz de manu inferi
cũ acceperit me. Hic ğ quid? Labor: pssu
ra: tribulatio: tẽptatio. Nihil aliud speres.
Ubi gaudiũ? In spe futura. Nã dicit apo
stol⁹: Semp gaudẽtes. In tantis tribula
tiõib⁹: semp gaudẽtes: semp tristes. Semp
gaudẽtes: q: ipe dixit: Quasi tristes: semp
autẽ gaudẽtes. Tristicia nostra habet q̃si:
gaudiũ nostrũ nõ habet q̃si: q: in spe certa
est. Quare tristicia nr̃a q̃si habet? Quia sic
somnus trãsit: ⁊ dñabunť recti mane. No
uit eñ caritas vestra: quia qui somniũ indi
cat addit quasi: quasi dicebã: quasi loque
bar: q̃si prãdebã: q̃si equitabã: q̃si disputa
bam. Totũ quasi: q: cũ euigilauerit nõ in
uenit qđ videbat. Quasi thesaurũ inuene
rã dicit mẽdicus. Si q̃si nõ esset: mẽdicus
nõ esset: sed q: q̃si erat: mẽdicus est. Itaq̃
mõ q̃ ad leticias seculares oculos aperiũt
⁊ cor claudũt: trãsit quasi eoꝝ: ⁊ venit veꝝ
ipoꝝ. Quasi ipoꝝ felicitas ẽ seculi: verum
ipoꝝ pena ẽ. Nostrũ aũt q̃si tristicia ẽ: gau
diũ nõ est q̃si. Nõ eñ ait aplš: Quasi gau
dẽtes semp autẽ tristes: aut q̃si tristes: ⁊ q̃si
gaudentes: sed ait: quasi tristes: semp autẽ
gaudẽtes. Sicut egeni: et ibi sicut ꝑ q̃si po
suit. Multos aũt ditãtes: et cũ hoc diceret:
nihil habebat aplšus. Oĩa sua dimiserat:
diuitias nullas possidebat. Et q̃d secutus
ait? Quasi nihil habẽtes: ⁊ ipm nihil habe
re apli quasi erat. Et oĩa possidẽtes: ibi nõ
dixit quasi. Quasi egebat: non aũt quasi: s
vere multos ditabat. Quasi nihil habebat:
nõ aũt quasi: sed omnia possidebat. Unde
vere oĩa possidebat? Quia omniũ creatori
adherebat. Uerũtamẽ inq̃t: deus redimet
animã meã đ manu inferi cũ acceperit me.
Quid igiť? Quid h̃ volũt florere? Tu visu
rus es hoĩem florentẽ malũ: ⁊ forte tituba
bũt pedes tui: ⁊ dictur⁹ es in aĩa tua: De⁹
ego noui facta huius hoĩs: q̃ scelera fecit
iste homo: ⁊ ecce floret: terret: dñiať: ex
tolliť: caput illi nõ dolet: nihil in domo ei⁹
diminutũ est: ⁊ timebis: q: credidisti: ⁊ for
te dicet cor tuũ: me miserũ puto: sine causa
credidi: deus nõ respicit res hũanas. Ex
citat ergo nos deus: Et quid dicit? ¶ Ne
timueris cũ diues factus fuerit ho
mo: Quare eñ timebas: q: diues fact⁹ est
homo? Timebas ne sine causa crederes:
ne forte pdidisses laborẽ fidei tue: et spem
cõuersionis tue: quia forte incurrit tibi lu
crũ cum fraude: ⁊ potuisti facere ipm lucrũ
cum fraude: diues esse ⁊ nõ laborare: ⁊ at
tendens quid minatus est deus: tempera
sti a fraude ⁊ ꝯtempsisti lucrũ. Uides aliũ
fecisse lucrũ de fraude ⁊ nihil mali pati: ⁊ ti
mes esse bonus. Ne timueris ait tibi spirit⁹
dei: cũ diues factus fuerit homo. Oculos
nõ vis habere nisi i p̃sentia: futura ꝓmisit
qui resurrexit: pacẽ in hac terra ⁊ requiẽ nõ
ꝓmisit. Omnis homo requiẽ querit: bonã
rem querit: sed non in regione sua illã q̃rit.
Nõ est pax i hac vita: in celo nobis ꝓmis
sum ẽ qđ in terra querim⁹. In futuro secu
lo ꝓmissum ẽ: qđ i isto seculo querim⁹. Ne
timuerĩ cũ diues fact⁹ fuerit homo. Et cũ
multiplicata fuerit gloria domus — Alia lr̃a.
eius. Quare ne timueris? Quoniaz — † interierit.
nõ cũ †morieť †accipiet †hec oĩa? Ui — † sumet. † nõ habet.
des viuentẽ: cogita morientẽ. Quid h̃ ha
beat attendis: q̃d secũ tollat attẽde. Quid
secũ tollit? Multũ auri habet: multũ argẽ
ti habet: multũ prediorꝝ mancipiorꝝ. Mo
ritur: remanẽt illa: nescit quib⁹. Et si eñ di
mittit quibus vult: nõ seruat quibus vult.
Multi eñ ⁊ non sibi dimissa acquisierũt: ⁊
multi sibi dimissa pdiderũt. Remanẽt eñ
illa oĩa: ⁊ tulit secũ. Quid? Forte dic aliq̃s.
Illud secum tollit vnde inuoluiť: et quod
illi erogatur ad p̃ciosum et marmoratũ se
pulchrũ ad instruendã memoriã: hoc secũ
tollit. Ego nec hoc dico. Exhibenť enim
ista non sentienti. Si dormientẽ ⁊ non vi
gilantem ornes: in lecto secum illa habet.

Forte ornamenta insunt in corpore iacen-
tis: et forte ille ĩ somnis in pannis se videt.
Qđ sentit ei plus est: q̃ qđ nõ sentit. Quã-
q̃ illud cũ euigilauerit non erit: tamẽ dor-
mienti magis illud erat qđ in somnis vide
bat: q̃ illud qđ non sentiebat. Quid ĝ fra-
tres dicant sibi homĩes? Erogeť ad mortẽ
meã: quare dimitto heredes meos diuites?
Multa habebũt de meo: habeã ⁊ ego ali-
quid de meo in corpore meo. Quid habe-
bit corpus mortuum? Quid habebit caro
putrescens? Quid habebit caro non senti-
ens? Si aliquid habuit diues ille cuiꝰ lin-
gua siccauerat: tunc habet homo aliquid
de suo. Fratres: nũquid sic legimus in euã-
gelio: q̃ diues ille cũ olosericis ⁊ byssinis
tegumentis apparebat in igne? Nũquid q̃-
lis erat ĩ epulis ad mẽsam: talis erat ⁊ apđ
inferos: cũ sitiret ⁊ stillam desideraret? Nõ
ibi erant illa omnia. Non ergo secũ accipit
homo omnia: nec quod tollit sepultura: tol
lit secum mortuus. Ubi enĩ sensus ibi hõ:
vbi nullus sensus nõ est homo. Jacet vas
quod continebat hominẽ: domũ que habe
bat hominẽ: corpus dicamꝰ. spiritum dica
mus habitatorẽ domus. Spiritus torqueť
apud inferos: quid illi ꝓdest: quia corpus
iacet in cinnamis et aromatibus conditũ:
inuolutũ p̃ciosis lintheis: Tanq̃ si domi-
nus domus mittatur in exilium: ⁊ tu ornes
parietes ipsius? Ille ĩ exilio eget ⁊ fame de-
ficit: vix sibi vnam cellam inuenit vbi som
num capiat: ⁊ tu dicis felix est. Nã ornata
est domus illius. Quis te non aut iocari:
aut insanire arbitreť? Ornas corpus: tor-
queť spiritus. Da aliquid spiritui: ⁊ dedi-
sti aliquid mortuo. Sed quid illi dabis: qñ
vnã guttam desiderauit ⁊ nõ accepit? Hic
enĩ ꝯtempsit mittere ante se aliqđ. Quare
contempsit? Quia hec via eorum scanda-
lum est illis. Non putauit vitã nisi p̃sentẽ:
non cogitauit nisi quẽadmodum preciosis
vestibꝰ obuolutus sepeliereť. Ablata ẽ ab
illo anima eius: sicut dominꝰ dicit: Stulte
hac nocte aufereť anima tua: et q̃ p̃parasti
cuiꝰ erunt? Et impletũ est in illo qđ iste ps̃.
dicit: Ne timueris cũ diues factꝰ fuerit hõ
⁊ cũ multiplicata fuerit glĩa domꝰ eiꝰ: qñ
Alia lr̃a. † nõ habet — nõ cũ morieť accipiet hec oĩa. Neq̃ †sil
descẽdit cum eo glĩa †domus eius.
Alia lr̃a. † Quia. — Qm̃ aĩa eiꝰ in vita ipiꝰ bñdiceť:
Intendat caritas vestra: qm̃ aĩa eius ĩ vi-
ta ipius benediceť. Dũdiu vixit: bene sibi
fecit. Hoc dicunt omnes: sed falso dicunt.
Benedictio est ab animo bñdicentis: non
ab ipa vanitate. Quid enĩ dicis tu? Quia
manducauit ⁊ bibit: q̃ fecit qđ voluit: qñ
splendide epulatꝰ est: ideo secũ fecit bene.
Ego dico: fecit secum male: non ego dico:
sed christꝰ fecit secũ male. Eteni diues ille
qñ quotidie epulabať splendide: bñ secũ
facere putabať: cũ aũt cepit ardere apud
inferos: tunc inuentũ est male: qđ putabať
bene. Qđ enĩ mãducauerat apud superos
hoc digerebat apđ inferos. Iniquitatẽ di-
co fratres quã epulabať. Mãducabat pre
ciosas epulas ore carnis: ore cordis man-
ducabat iniq̃tatẽ. Qđ apud supos ore cor
dis mãducabat: hoc apud inferos in illis
supplicijs digerebat. Et quidẽ tp̃alit mã-
ducauerat: ineternũ male digerebat. Mã
ducať ergo iniquitas. Forte aliquis dicit:
Quid est quod loquiť: manducať iniqui-
tas? Non ego dico: audi scripturã. Sicut
vua acerba dentibus vexatio est: ⁊ fumus
oculis: sic iniq̃tas vtentibus ea. Qui man
ducauerit enĩ iniquitatẽ: id est qui libenter
habuerit iniquitatẽ: non poterit manduca
re iusticiã. Panis enĩ iusticia est. Quis est
panis? Ego sum panis viuus: qui de celo
descẽdi. Ipse ẽ panis cordis nostri. Quõ
qui mãducat ore corporis vuas acerbas ob-
rigescũt ⁊ obstupescũt dentes eiꝰ: ⁊ minus
idoneus fit ad mãducandũ panẽ: ⁊ rema-
net illi laudare qđ videt: et mãducare non
posse: sic ⁊ qui iniquitate vsus est: ⁊ pastus
peccatis in corde: incipit nõ posse mandu-
care panem: laudat verbũ dei: ⁊ non facit.
Unñ nõ facit? Quia cũ cepit facẽ laborat.
Quõ sentimꝰ laborare dẽtes pꝰ vuas acer-
bas cũ ceperimꝰ panẽ mãducare? Sed q̃d
faciunt illi quibꝰ obstupuerũt dentes? Tẽ-
perãt se aliq̃ntũ ab vuis acerbis: et redeũt
dentes ad stabilitatẽ suã ⁊ incũbunt pani:
sic ⁊ nos laudamꝰ iusticiã. Sed si nos vo-
lumus mãducare iusticiã: tẽperemus nos
ab iniq̃tatibus: ⁊ nasciť in corde: nõ solum
delectatio laudandi iusticiã: sed etiã facili-
tas mãducandi. Nã si dicit christianꝰ: deꝰ
nouit: q̃ delectat me: sed nõ possũ facere:
quassatos dẽtes habet: diu mãducauit ini
q̃tatẽ. Ergo ⁊ iusticia mãducať. Si nõ mã
ducareť: nõ diceret dñs: Beati q̃ esuriũt ⁊
sitiũt iusticiã. Ergo: qñ anima illiꝰ in vita
ipsius benedicetur: in morte torquebitur.
Confitebiť tibi cũ benefeceris ei.
Attẽdite ⁊ pascemini: hereat in cordibꝰ ve
stris: mãducate ⁊ videte tales: ⁊ nolite esse
tales: cauete ⁊ talia v̇ba. Cõfitebiť tibi cũ
bñfeceris ei. Quã multi sũt christiani fratres

q̃ tũc deo grãs agũt: qñ illis accidit lucrũ:
h̃ ẽ: ꝯfitebit̃ tibi cũ bñfecerit ei: laudabit te⁊
dicet: vere q꞉ tu es deꝰ meꝰ: liberauit me d̃ car
cere: ⁊ ꝯfitebor illi. Venit illi lucrũ cõfitet̃:
venit hereditas cõfitet̃: patit̃ damnũ blas-
phemat. Qualis filius es: quia qñ te pater
emẽdat: tũc tibi displicet? Non emẽdaret:
nisi displiceres: aut si sic displiceres vt odis
set: nõ ille te emẽdaret. Grãs age ergo emẽ
datori: vt accipias hereditatẽ a deo qui te
emendat. Erudiris cũ emẽdaris: sed mul-
tum emẽdat: q꞉ magnũ est qđ habes acci-
pere. Nã si appendas qđ emẽdaris cuꝫ eo
qđ accepturꝰ es: inuenies: quia nihil ẽ qđ
emẽdaris. Apl's Paulꝰ h̃ dicit: Eteni qđ
ad p̃sens est tẽporale leue tribulatiõis nr̃e:
iuxta incredibilẽ modũ eterne glorie pon-
dus operat̃ in nobis. Sed qñ? Nõ respici-
entibꝰ inq̃t q̃ videnť: s; que nõ videnť: non
q̃ tp̃alia: sed q̃ eterna. Que eñ videnť tem
poralia sũt: q̃ aũt nõ videnť et̃na. Et iteꝝ.
Nõ sunt cõdigne passiões huiꝰ tp̃is: ad fu
turã gloriã q̃ reuelabit̃ i nobis. Quid ḡ est
quod pateris? Sed semꝑ pateris cõcedo:
ex quo natus es ꝑ oẽs etates tuas: vsq; ad
senectã tuam: quousq; morieris: puta q꞉ h̃
pateris qđ est passus Job. Quod ille pas-
sus est aliquot diebꝰ: aliquis patiat̃ ab ip̃a
infantia. Qđ pateris trãsit: finit̃: qđ acce-
pturꝰ es finẽ nõ habebit. Nolo iam eques
penã cũ premio: tẽporale equa eternitati si
potes. Cõfitebit̃ tibi cũ bñfeceris ei. Noli-
te esse tales fratres: videte q꞉ ꝓpterea dici-
mus hec: ꝓpterea cantamꝰ: ꝓpterea tracta
tur: ꝓpterea sudat̃. Nolite facẽ ista: nego-
cia vr̃a vos ꝓbant. Aliqñ in negocio vr̃o
auditis verũ ⁊ blasphematis: ecclesiã blas-
phematis. Quare? Quia christiani estis.
Si sic est: duco me in p̃te Donati: paganꝰ
volo esse. Quare? Quia momordisti panẽ
⁊ dolent dentes. Qñ videbas ip̃m panem
laudabas: cepisti mãducare ⁊ dolẽt dẽtes:
id est qñ audiebas sermonẽ dei collauda-
bas: cum tibi dicit̃: fac hoc: blasphemas.
Noli sic velle: hoc dic: bonꝰ ẽ panis: s; ego
nõ possum illũ mãducare. Nũc aũt si ocu-
lis vides laudas: cũ ceperis dentes p̃mere
dicis: malꝰ ẽ panis iste. Et q̃lis ẽ ille qui illũ
fecit? Ita fit vt cõfitearis deũ: qñ tibi bñfe-
cit deus: ⁊ mẽtiaris qñ cantas: bñdicã do-
minũ in omni tp̃e semꝑ laus eiꝰ i ore meo.
Exigit̃ de corde tuo cãtatio labioꝝ tuorũ:
cantasti in ecclesia: benedicã dñm in omni
tp̃e. Quõ in omni tp̃e? Si omni tp̃e lucrũ:
omni tp̃e benedicit̃. Si aliqñ ẽ damnũ nõ
benedicit̃: s; blasphemat̃. Certe q꞉ nõ bñdi
cis in oĩ tp̃e: certe q꞉ ñ semꝑ laus eiꝰ in ore
tuo est: eris talis qualẽ mõ descripsit. Con
fitebit̃ tibi cuꝫ bñfeceris ei. Introibit
vsq; in ꝓgenies patrũ suorũ: Id est
imitabit̃ patres suos: q̇a iniqui quõ sunt:
nõ habẽt fratres vel p̃res? Antiqui iniq̇ pa
tres sunt p̃sentiũ: ⁊ mõ q̇ iniqui sũt: patres
sunt posterioꝝ iniq̃rũ: quõ p̃res iustoꝝ an-
tiqui iusti p̃res sũt iustoꝝ: quõ et q̇ mõ sunt
p̃res: sunt eoꝝ q̇ futuri erũt. Ostẽdere vo-
luit sp̃ũsanctꝰ: q꞉ nõ est mala eq̃tas: qñ ad
illã murmurat̃: s; hi ab origine vsq; ad ꝓge
niẽ patrũ suoꝝ: patrẽ suũ habẽt. Duos ge
nuit Adã: ⁊ in vno iniq̃tas: ⁊ i vno iusticia.
Iniq̃tas in Cayn: iusticia i Abel. Preua-
luisse videt̃ iniq̃tas suꝑ iusticiã: q꞉ occidit
Cayn iniustus Abel iustũ innocentẽ. Nũ-
quid mane? Sed dñabunt̃ eis recti mane.
Veniet mane: ⁊ videbit̃ vbi sit Abel: ⁊ vbi
Cayn. Sic oẽs q̇ s̃m Cayn: ⁊ sic oẽs q̇ s̃m
Abel vsq; i finẽ secli. Introibit vsq; i ꝓge
nies patrũ suoꝝ: Vsq; ineternũ nõ vi
debit lumẽ. Quia ⁊ hic cũ esset in tene-
bris erat gaudẽs falsis bonis: ⁊ nõ amans
bona vera: ⁊ iđ hinc ad tartarũ ibit: a tene-
bris somnioꝝ excipiẽt eũ tenebre tormẽto-
rũ. Ergo vsq; ineternũ nõ videbit lumen.
Sed q̃re h̃: Qđ posuit in medio psalmo: h̃
⁊ in fine. Homo cũ in honore esset
nõ intellexit: comparatꝰ ẽ iumẽtis
insensatis: ⁊ silis factꝰ ẽ illis. Vos
aũt frẽs cõsiderate vos homies factos ad
imaginem ⁊ silitudineꝫ dei. Imago dei in-
tus ẽ: nõ est i corꝑe: nõ est in auribꝰ istis q̃s
videtis: ⁊ oculis: ⁊ naribꝰ: ⁊ palato: ⁊ mani
bus ⁊ pedibꝰ: sed ẽ facta mens vbi ẽ intel-
lectus: vbi ẽ mens: vbi ratio inuigilãde ve
ritatis: vbi ẽ fides: vbi ẽ spes vr̃a: vbi cari-
tas vr̃a: Ibi hꝫ deꝰ imaginẽ suã: vł ibi intel
ligitis ⁊ videtł: q꞉ ista trãseũt: q꞉ sic dixit in
alio psalmo: Q̃q; i imagine ãbulet hõ: tñ
vane ꝯturbabit̃: thesauriꝫat ⁊ nescit cui cõ
gregabit ea. Nõ turbemi q꞉ q̃liacũq; sit ista
trãsitoria sũt: si hoies estis in honore positi
⁊ intelligitł. Nã si hoies i honore positi nõ
intelligitł: cõpami iumẽtis insensatł: ⁊ siłes
efficimi ilł. Explicit Trac. de ps̃. XLVIII.
Incipit Trac. de ps̃. XLIX. Prefatio

Q[q]Vantũ nobis valeat sermo dei ad
correctiõꝫ vite et̃ne: ⁊ ad sperãda
p̃mia eiꝰ: penasq; metuẽdas: vnus
q̇sq; in se metiat̃: ⁊ ꝯsciẽtiã suã ante oculos

Alia lr̃a.
⁊ insipiẽtibus.

eius sine dolo ponat: ne sibi blandiatur in
tanto periculo: qm̄ ⁊ ipe domin⁹ de⁹ noster:
videns qꝫ nulli blandit̃: et si consolat̃ nos
promittendo bona sua: et cõfirmando spem
nostrã: male viuentib⁹ tamẽ ⁊ contemnẽti-
bus verbũ suũ oĩno non parcit. Interro-
get se vnusquisqꝫ cũ temp⁹ ẽ: et videat vbi
sit: ⁊ aut perseuereret in bono: aut mutetur a
malo. Sicut eñ dicit in hoc psalmo: Non
quicũqꝫ homo: aut quicũqꝫ angel⁹: sed

¶ Expositio psalmi.

Alia lra. ⁊ Et — DEus deorũ domin⁹ locutus
est. Loquẽdo aũt qd egit? Vo-
cauit terram. ¶ A solis ortu
vsqꝫ ad occasum: Qui vocauit terrã a
solis ortu vsqꝫ ad occasum: domin⁹ noster
⁊ saluator est Jesus christ⁹: verbũ caro fa-
ctum est vt habitaret in nobis. Domin⁹ ergo
noster Jesus christus deus deorũ est: qꝫ per
ipm̃ facta sunt omnia: ⁊ sine ipo factũ est ni
hil. Verbũ dei: si deus est: vtiqꝫ deus deo-
rũ est. Utrũ aũt sit de⁹: euãgeliũ respõdet:
In principio erat verbũ: ⁊ verbũ erat apud
deũ: et de⁹ erat verbũ. Et si omnia per ipsũ
facta sunt: sicut consequẽter dicit: ⁊ dij si q
facti sunt: per ipm̃ facti sunt. Unus eñ deus
nõ factus: ⁊ verus de⁹ ipe solus. Ipe autẽ
solus de⁹: pater ⁊ fili⁹ et spiritussanct⁹: vn⁹
deus. Dij ergo quorũ deus ver⁹ est: q sunt
aut vbi sunt: dicit ali⁹ ps̃. De⁹ stetit i syna
goga deorũ: in medio aũt deos discernit.
Adhuc nescim⁹ ne forte dij aliqui i celo cõ
gregati sunt: ⁊ in eorũ congregatiõe: hoc ẽ
eñ in synagoga stetit de⁹ discernere illos.
Videte in eodẽ psalmo quib⁹ dicat: Ego
dixi dij estis: ⁊ filij excelsi omnes. Vos aũt
vt homĩes moriemĩ: et sicut vnus ex princi-
pibus cadetis. Manifestũ est ergo: qꝫ homi-
nes dixit deos: ex gratia sua deificatos: nõ
de substãtia sua natos. Ille eñ iustificat q
per semetipm̃ nõ ex alio iustus est: ⁊ ipse dei-
ficat qui per seipm̃ nõ alteri⁹ participatiõe de⁹
est. Qui aũt iustificat: ipe deificat: qꝫ iusti-
ficãdo filios dei facit. Dedit eñ eis potestatẽ
filios dei fieri. Si filij dei facti sumus: ⁊ dij
facti sum⁹: sed hoc gr̃e est adoptãtis: nõ na
ture generãtis. Unicus eñ dei fili⁹ deus: ⁊
cũ patre vnus deus: dñs et saluator noster
Jesus christ⁹: in principio erat verbũ: ⁊ ver-
bũ erat apud deũ: verbũ de⁹. Ceteri q fiũt
dij gratia ipi⁹ fiũt: non de substãtia ei⁹ na-
scunt̃ vt hoc sint qd ille: sed vt per bñficiũ per-
ueniant ad eũ: ⁊ sint coheredes christi. Tã
ta eñ caritas est in illo herede: vt voluerit
habere coheredes. Quis eñ auar⁹ hõ ve-
lit habere coheredes? Sed ⁊ q inuenit vel-
le: diuidet cũ eis hereditatẽ: min⁹ habens
ipe diuidẽs qꝫ si solus possideret. Heredi-
tas autẽ in qua coheredes christi sum⁹: nõ
minuit̃ copia possessorum: nec fit angusti-
or numerositate coheredum: sed tanta est
multis quãta paucis: tanta singulis quãta
omnib⁹. Videte inquit apostol⁹: qualẽ di-
lectionem nobis dedit deus. vt filij dei vo
cemur ⁊ sim⁹: Et i alio loco: Dilectissimi fi
lij dei sumus: ⁊ nõdum apparuit: quid eri-
mus. Ergo sum⁹ in spe: nõdum in re. Sci-
mus autẽ inquit: quoniã cũ apparuerit: si-
miles ei erimus: quoniã videbimus eum
sicuti est. Unicus similis nascendo: nos si-
miles viuendo. Non eñ ita similes vt ille
qui hoc est qd ille a quo genitus est. Nos
eñ similes non equales: ille quia equalis:
ideo similis. Audiamus qui sint dij facti
iustificati: quia filij dei dicunt̃: ⁊ dij qui nõ
sunt dij: quibus ille deus deorũ terribilis
est. Dicit eñ alius psalmus: Terribilis est
super omnes deos. Et quasi quereres: quos
deos: quoniã dij gentium demonia. Dijs
gentiũ demonijs terribilis: dijs a se factis
filijs amabilis. Proinde cõfitentes maie-
statem dei vtrosqꝫ inuenio: ⁊ demonia cõ-
fessa sunt christũ: et fideles cõfessi sunt chri
stum. Tu es christus filius dei viui: dixit
Petrus. Scim⁹ qui sis: tu es filius dei: di-
xerũt demones. Parẽ audio confessionẽ:
sed non parem inuenio dilectionẽ: imo vo
hic dilectionẽ: ibi timorẽ. Quib⁹ ergo ama
bilis filij sunt: quib⁹ terribilis filij nõ sunt.
Quibus amabilis deos illos fecit: quibus
terribilis nõ esse deos cõuincit. Hi eñ dij
fiũt: illi dij putant̃. Hos deos facit veritas:
illos error existimat. De⁹ ergo deorũ dñs locu
tus ẽ. Locut⁹ ẽ multis modis: Per angelos
ipe locut⁹ ẽ: per prophetas ipe locut⁹ ẽ: per os proprium
locut⁹ ẽ ipe: per aplos suos ipe locut⁹ ẽ: per fi-
deles suos ipe loquit̃: per hũilitatẽ nostrã cũ
aliquid verũ dicimus: ipe loquit̃. Videte
itaqꝫ loquẽdo multipliciter: multis modis
per multa vasa: per multa organa: ipse ta-
men sonat vbiqꝫ tangendo: modificando:
inspirando. Videte quid egerit. Locutus
est eñ ⁊ vocauit terrã. Quã terrã? An for-
te africã propter eos qui dicũt: eccl̃ia christi
pars Donati est. Solã quidẽ africam nõ
vocauit: sed ⁊ africam non separauit. Qui
eñ vocauit terrã a solis ortu vsqꝫ ad occa
sum: nullas reliqt partes quas nõ vocauerit

in sua vocatione ꝛ africam iuenit. Gaude-
at ergo in vnitate: nō supbiat in diuisiōe. Be-
nedicimꝰ: quia vox dei deorū: et in africā
venit: nō in africa remāsit. Vocauit enī ter
rā a solis ortu vsqꝫ ad occasum. Nō est vbi
lateant insidie hereticorū: nō habent ī qua
se vmbra falsitatis abscōdāt. Nec enim est
qui se abscōdat a calore eiꝰ. Qui terrā vo-
cauit: ꝛ totam terrā vocauit. Qui terrā vo
cauit: tantam vocauit quātam fabricauit.
Quid mihi exurgūt pseudo christi ꝛ pseu-
do ꝓphete? Quid est qđ me verbis captio
sis illaqueare moliunt dicentes: Ecce hic
est christus: ecce illic est? Nō audio osten-
dentes partes: deus deorū totū mihi ostē-
dit: qui vocauit terraꝫ a solis ortu vsqꝫ ad
occasū: totū redemit: partes aūt id ē calū-
niantes cōdemnauit. Sed audieramꝰ a so
lis ortu vsqꝫ ad occasum vocauit terram.
Vnde cepit vocare q̇ vocauit? Et hoc au-
dite. **Ex syon species decoris eius.**
Certe ꝯcordat psalmus euāgelio dicenti:
Per omnes gentes: incipiētibꝰ ab hierlm̄.
Audi ꝑ omnes gentes: vocauit terrā a so-
lis ortu vsqꝫ ad occasum. Audi incipiēti-
bus ab hierusalē: ex syon species decoris
eius. Ergo vocauit terrā a solis ortu vsqꝫ
ad occasum: cōcordat verbis domini dicē
tis: Oportebat christū pati: ꝛ resurgere a
mortuis tertia die: ꝛ p̄dicari in nomie eius
penitentiā ꝛ remissionem peccatoꝝ per om
nes gentes. Omnes enī gētes: a solis a so-
lis ortu vsqꝫ ad occasū. Quod v̇o ex syon
species decoris eius: qđ inde cepit decus
euāgelij eius: qđ inde annūciari cepit spe-
ciosus forma pre filijs hominū: concordat
verbis domini dicētis: Incipiētibꝰ ab hie
rusalē. Cōcinūt noua veteribꝰ: vetera no-
uis. Dicūt ad inuicē seraphin duo: San-
ctus sanctꝰ sanctꝰ dn̄s deus sabaoth. Hec
cōsonant duo testamēta: ꝛ vnā vocē habēt
duo testamenta: audiat vox cōcinentiū te-
stamētorū: non calūniantiū exheredatoꝝ.
Fecit ergo ista deus deoꝝ: vocauit terrā a so-
lis ortu vsqꝫ ad occasum: ex syon ꝓcedēte
specie sua. Ibi enī erāt discipuli qui acce-
perūt spiritūsanctū q̇nquagesimo post re-
surrectionē eius die missum de celo. Inde
euangeliū: inde p̄dicatio: inde impletꝰ or-
bis terrarū: ꝛ hoc in gratia fidei. Nā cū ipe
dominꝰ venisset: qꝛ passurus venit: occul-
tus venit: ꝛ cū esset fortis ī se: infirmꝰ ī car-
ne apparuit. Oportebat eum videri vt nō
intelligeret: ꝯtemni vt occideret. Erat glie

species in diuinitate: sed hec latebat in car
ne. Si enī cognouissent: nunqꝫ dn̄m glorie
crucifixissent. Sic ergo inter iudeos: sic inter
inimicos ambulauit occultꝰ: mira faciēs:
mala patiēs: donec suspēderet in ligno: vi-
dētesqꝫ pēdentē iudei magis magisqꝫ ꝯtē-
nerēt: ꝛ ante crucē caput agitātes dicerēt:
Si filius dei est: descēdat de cruce. Occul
tus ergo erat deus deorū: ꝛ voces edebat ma
gis ex compassiōe nr̄a: qꝫ ex maiestate sua.
Vn̄ enī ille voces nisi ex nobis assumpte:
Deus deꝰ meꝰ vt q̇d me dereliquisti? Qn̄
autē pater filiū dereliquit: aut filius patrē?
Nōne vnus deus filius ꝛ pater? Nōne ve-
rissimū: ego ꝛ pater vnū sumus? Vn̄ ergo: deꝰ
deus meus vt q̇d me dereliquisti: nisi quia
in carne infirmitatis agnoscebat vox pec-
catoris? Qui enī suscepit similitudinē car-
nis peccati: cur nō susciperet similitudineꝫ
vocis peccati? Occultus ergo deus deorū: et
cū inter homies ambulauit: ꝛ cū esuriuit et
sitiuit: ꝛ cū fatigatus sedit: ꝛ cū lassato cor-
pore dormiuit: ꝛ cum apphensus: ꝛ cū fla-
gellatus: ꝛ cum ante iudicē positus: ꝛ cum
supbienti respōdit: Nō haberes in me po-
testatē: nisi data tibi fuisset desuꝑ: ꝛ qđ du-
ctus ad victimā corā tondente se nō ape-
ruit os suū: ꝛ qđ crucifixus: ꝛ qđ sepultus:
semꝑ occultus deus deorū. Quid postea
qꝫ resurrexit? Mirati discipuli: ꝛ primo nō
crediderūt: donec tangerēt atqꝫ palparēt:
Sꝫ caro resurrexerat: qꝛ caro mortua erat:
Diuinitas que mori n̄ poterat: adhuc etiā
in carne resurgētis latebat. Videri forma
potuit: teneri membra: palpari cicatrices:
verbū ꝑ quod facta sunt omnia: q̇s videt?
quis tenet? quis palpat? Et tamen: ver-
bum caro factū est: ꝛ habitauit ī nobis: Et
qui tenebat hominē Thomas intelligebat
vt poterat deū. Palpatis enī cicatricibus
exclamauit: Dn̄s meꝰ ꝛ deus meus. Ostē
debat tn̄ dominus eā formā: eamqꝫ carneꝫ
quā in cruce viderāt: que in sepultura po-
sita fuerat. Fuit cuꝫ eis quadraginta dies:
impijs iudeis nō se demōstrauit. Illis de-
monstrauit se q̇ in eum crediderant anteqꝫ
crucifigeret: vt quos crucifixus dimiserat
titubātes: resurgēs faceret fortes. Deinde
quadragesimo die cōmendans ecclesiam
suā: id est vocatam terraꝫ a solis ortu vsqꝫ
ad occasum: ne haberēt excusationē q̇ vo-
lunt in scismate deperire: ascēdit in celū: di
cens eis: Eritis mihi testes in hierusalem:
vn̄ species decoris eius: ꝛ in totā iudeā: et

samariã: ⁊ vsq; in totam terrã. His em̃ di-
ctis: nubes suscepit eũ: Intuebant illi quẽ
nouerant: nouerant tamẽ in humilitate nõ
dum in claritate. Et cũ ab eis iret in celũ:
admoniti sunt voce angelica dicẽte: Quid
statis viri galilei? Hic Iesus quem videtis
ire: sic veniet quẽadmodum videtis eum
euntẽ in celum. Ascẽdit ergo: Regressi illi
letantes manserũt in ciuitate s̃m eius p̃ce-
ptũ donec implerent spiritusancto. Quid
aũt dictũ erat Thome palpanti? Quia vi-
disti credidisti: beati qui nõ viderũt ⁊ cre-
diderũt. Predicti sum⁹: terra illa vocata a
solis ortu vsq; ad occasum nõ vidit ⁊ cre-
dit. Occultus ergo deus deorũ: ⁊ eis inter
quos ambulauit: ⁊ eis a quib⁹ crucifix⁹ est:
⁊ eis a quoꝝ oculis resurrexit: ⁊ nobis qui
credimus in celo sedentẽ quem non vidim⁹
ĩ terra ambulantẽ. Sed ⁊ si videremus nõne
hoc viderem⁹ qđ iudei viderũt ⁊ crucifixe-
runt? Plus est qđ nõ vidẽtes christũ credi
mus deũ: q̃ qđ illi videntes nõ nisi homi-
nem putauerũt. Illi deniq; male putando
mortificauerũt: nos bñ credẽdo viuifica-
bimur. Quid ergo fratres? Ille de⁹ deorũ
⁊ tũc occult⁹: ⁊ nõ occultus: nũquid semꝑ
Alia lra. occult⁹? Nõ plane: Audi sequẽtia. De⁹
t manifeste. †manifestus veniet. Qui venit occult⁹:
veniet manifestus. Venit occult⁹ iudican-
dus: veniet manifest⁹ iudicatur⁹. Venit oc
cultus vt ante iudicẽ staret: veniet manife-
'Alia lra. stus vt etiã de iudicibus iudicet. Veniet
t deus noster., †manifestus ⁊ nõ silebit. Quid enim
modo silet? Et vñ sunt que dicimus? vnde
ista p̃cepta? vnde ista monita? vnde ista tu-
ba terroris? Nõ silet: ⁊ silet. Nõ silet admo
nẽdo: silet a iudicãdo. Nõ silet p̃cepto: si-
let a iudicio. Patit em̃ peccatores quoti-
die mala faciẽtes: deũ nõ curãtes: nõ in cõ
sciẽtia sua: nõ in celo: nõ in terra: nõ eũ la-
tent hec oĩa: ⁊ vniuersalit̃ oẽs admonet: et
qñ aliquos flagellat ĩ terra admonitio est:
nõdũ dãnatio. Silet ergo a iudicio: occul
tus in celo est: adhuc interpellat ꝓ nobis.
Patiens est suꝑ peccatores: nõ exercens
irã: sed expectãs penitentiã. Dicit alio lo-
co: Tacui: nũquid semꝑ tacebo? Qñ ergo
nõ tacebit: Deus manifest⁹ veniet. Et q̃s
deus? Deus noster: ⁊ ipse de⁹. Quis deus
noster? Nõ em̃ deus ẽ qui nõ est noster de⁹:
Dij gẽtiũ demonia. De⁹ christianoꝝ ver⁹
de⁹. Ipse veniet s̃ manifest⁹: nõ adhuc illu-
dẽd⁹: nõ adhuc alapãd⁹: nõ adhuc flagel-
lãd⁹. Veniet: s̃ manifest⁹: ñ adhuc calamo
ĩ capite ꝑcutiend⁹: nõ adhuc crucifigẽd⁹:
occidendus: sepeliendus: quia hec omnia
occult⁹ deus pati voluit: Veniet manife-
stus ⁊ non silebit. Quia v̓o ad iudiciũ ve- Alia lra.
niet: sequẽtia docent. Ignis ante eũ t nõ habet
p̃ibit. Timeam⁹: mutemur: ⁊ nõ time- partẽ vers
bimus. Ignẽ palea timeat: auro quid fa-
cit? Est autem nunc in potestate quid faci-
as: ne illud quod et te nolente venturum
est: non correctus experiaris. Si em̃ posse-
mus facere fratres: vt dies iudicij non ve-
niret: puto quia nec sic erat male viuendũ.
Si nõ veniret ignis diei iudicij: ⁊ sola pec-
catorib⁹ immineret seꝑatio a facie dei: ĩ q̃libet
essent affluẽtia deliciarũ: nõ vidẽtes a quo
creati sunt: ⁊ separati ab illa dulcedine in-
effabilis vultus eius: ĩ qualibet eternitate
⁊ impunitate peccati: plangere se deberẽt.
Sed quid loquar: aut quib⁹ loquar? Hec
amantibus pena est: non cõtemnentibus.
Qui dulcedinẽ sapientie ⁊ veritatis vtcũ-
q; sentire ceperũt: nouerũt quod dico: quã
ta pena sit tantũmodo a facie dei separari.
Qui autẽ illam dulcedinem gustauerunt:
si nondum desiderant dei faciem: timeant
vel ignem: supplicia terreant quem premia
non inuitant. Vile tibi est quod deus pol-
licetur: cõtremisce quod minatur. Veniet
dulcedo presentie: non mutaris: non exci-
taris: non suspiras: non desideras. Am-
plexaris peccata tua: ⁊ delicias carnis tue:
stipulã ad te congeris: veniet ignis. Ignis
in cõspectu eius ardebit. Nõ erit iste ignis
sicut focus tuus: quo tamẽ si manum mit-
tere cogaris: facies quicquid voluerit qui
hoc minatur. Si tibi dicat: scribe cõtra ca-
put patris tui: scribe contra capita filiorum
tuorum. nam si nõ feceris: manũ tuam mit-
to in focum tuum: facies ne ardeat manus
tua: ne ardeat ad tempus membrũ tuum:
non semper in dolore futurũ. Minat ergo
inimic⁹ tã leue malũ: ⁊ fac̃ malũ: minat de⁹
eternũ malum: et non facis bonũ. Ad ma-
lum faciendũ: nec mine te compellere de-
berent: a bono faciendo nec mine te terre-
re deberent. Minis enim dei: minis eter-
ni ignis ꝓhiberis a malo: inuitaris ad bo-
num: Unde piget: nisi quia nõ credis? Ex-
cutiat ergo vnusquisq; cor suum: ⁊ videat
quid ibi fides teneat. Si credimus futurũ
iudiciũ fratres: bene viuamus. Tẽpus mi
sericordie nũc ẽ: tẽpus iudicij tũc erit. Ne-
mo dicet: reuoca me ad p̃ores annos. Pe-
nitebit ⁊ tunc: s̃ frustra penitebit. Nõ pe-

niteat cū fruct⁹ est penitēdi: mō adhibeat
ad radices arboris cophin⁹ stercoris: id ē
cordis luct⁹ ꝛ lachrymaꝝ: ne veniat vēt⁹ ꝛ
eradicet. Cū eni eradicauerit: iā ignis expe
ctat. Nō ꝛ si fracti sūt rami: pñt rursus in
seri: Tūc oīs arbor q̄ nō facit fructū bonū
excidet ꝛ in ignē mittet. Ignis in conspe
ctu eius ardebit. **Et in circuitu eius tempestas valida.** Ualida tempestas
vētilatura tā magnā aerā. Hac tēpestate:
erit illa ventilatio qua separabit a sanctis
oē immūdū: a fidelib⁹ oīs simulatio: a pijs
ꝛ trementib⁹ verbū dei: oīs cōtēptor ꝛ sup
bus. Modo eni mixtura quedā iacet a so
lis ortu vsq; ad occasum. Uideam⁹ ḡ quō
faciet qui ventur⁹ ē tēpestate illa: q̄d factu
rus: q̄ erit in circūitu ei⁹ ptās valida. Pro
culdubio ista tēpestas quādā sepationem
factura ē. Ista est illa separatio quā nō ex
pectauerūt: qui anteq; ad lit⁹ venirent re
tia diruperūt. In illa vero separatione fit
quedā maloꝝ ꝛ bonoꝝ distinctio. Alij sūt
eni sequētes nūc christū: expeditis hume
ris sine sarcina curarū secłariū: qui nō fru
stra audierūt: Si vis eē pfect⁹ vade vende
oīa q̄ habes ꝛ da paupib⁹: ꝛ habebis the
saurū in celo: et veni sequere me: q̄lib⁹ di
citur: Sedebit̄ sup duodecim sedes iudi
cantes. xij. tribus isrł. Alij ḡ erūt iudican
tes cū dño: alij vero iudicandi: sed ad de
xterā ponendi. Nā q̄ erūt quidā iudican
tes cū domino: habem⁹ aptissimū testimo
niū: q̄d mō cōmemoraui: sedebitis sup. xij
sedes iudicātes. xij. tribus isrł. Sz dic ali
quis. Duodecim illic apostoli cōsedebūt
nō amplius: vbi ḡ erit apłs Paul⁹? Nū
quid inde separat⁹ est? Absit vt hoc dica
mus: absit vt h̄ vel taciti cogitem⁹. Quid
si ergo in loco Jude ipse residebit? Sz ma
nifestauit scptura diuina: q̄s in Jude loco
sit ordinatus. Matthias eni ē exp̄sse noia
tus in actibus apłoꝝ: vt de illo dubitare
nō possum⁹. Cadēte ḡ Juda iplet⁹ est nu
merus duodenari⁹. Cū ḡ ille numer⁹ duo
denari⁹ occupauerit duodecim sedes: nō
iudicabit Paulus apłs. An forte stās iu
dicabit? Nō ita ē. Non faciet h̄ ille iusticie
retributor: nō oīno stans iudicabit q̄ plus
oībus illis laborauit. Certe vel iste vnus
apłs Paulus cogit nos diligēti⁹ cogitare
ꝛ pscrutari: q̄re dicte sūt. xij. sedes. Inueni
m⁹ eni ꝛ alios numeros in scripturis multi
tudinē significantes. Quinq; virgines ad
mittunt: q̄nq; excludunt. Ubilibet intelli
ge virgines siue in castitate atq; in integri
tate cordis: vbi deb; virgo eē tota ecclia:
cui dicit: Desponsaui vos vni viro: virgi
nem castā exhibere christo: siue in his fe
minis que etiā integritatē carnis dicatam
habēt deo. Nunquid in tot milibus q̄nq;
sunt? Sz in quinario numero intelligit cō
tinētia a quinq; sensibus carnis. Etenim
multis venit corruptio per oculos: multis
p aurē: multis p illicitū olfactū: mult̄ per
nefariū gustū: multis per adulterinū am
plexū. Ab his omnib⁹ quinq; ianuis cor
ruptionis: quicūq; cōtinēt ꝛ sic cōtinēt vt
in sua cōscientia gliam habeant: nō laudē
ab hoībus expectēt: q̄nq; sunt v̄gines sa
pientes hñtes oleū secū. Quid ē oleū ha
bētes secū? Glia nr̄a hec ē: testimoniū con
scie nostre. Rursus ille qui apud inferos
torq̄bat: habeo ibi inq̄t quinq; frēs: intelli
gitur ppłs iudeorum sub lege posit⁹: quia
Moyses legislator q̄nq; libros ꝯscripsit:
Itē dñs post resurrectionē iubet mitti re
tia in dexterā ptē: leuant pisces cētū quin
quaginta tres. Et cū tā magni eēt: ait euā
gelista: retia non sunt dirupta. Eteni ante
passionē iussit immitti retia: nō dicēs in de
xterā ptē neq; in sinistrā: q̄ si in dexterā di
ceret: solos bonos significaret: si in sinistrā
solos malos. Ubi autē tacet dextera ꝛ sini
stra: mixti accipiūt boni ꝛ mali. Capti sūt
aūt tunc: sicut euāgelij veritas attestat: ta;
mlti vt retia rūperent. Significabat eni il
la captura hoc tp̄us: retia rupta significāt
cōcisiones ꝛ ꝯscissuras hereticoꝝ ꝛ scisma
ticoꝝ. Qđ aūt post resurrectionē suā dñs
fecit: post resurrectionē nostrā nobis futu
rum significauit: in illo numero regni celo
rū vbi nllus erit malus. Propterea retia
q̄ in dexterā partē missa sunt: dexteros ex
p̄sserūt: remotis sinistris. Nunq̄d tñ i illis
dextris centū quinquagintatres soli iusti
erūt? Milia miliū scriptura significat. Le
gite apocalypsim: duodecies duodena mi
lia fortasse sicut ibi intelligit ex solo popu
lo iudeoꝝ futura sunt. Attendite martyrū
nūerositatē. Sola in ꝓrimo q̄ dicit massa
candida: plus habet q̄ centū quinquagin
tatres martyres. Postremo septē illa mi
lia de quib⁹ rñdet Helie: reliqui mihi septē
milia viroꝝ qui nō curuauerūt genua an
te Baal: longe istum piscium numerū su
perant. Centum ergo quinquaginta tres
pisces: non tantum numerū sanctoꝝ signi
ficāt: s; vniuersū sctōꝝ et iustoꝝ numerū.

Certa cā tāto numero significat scriptura: vt oēs intelligant in illis centū q̄nquagintatrib⁹ ptinētes ad resurrectionē vite eterne. Eteni lex hȝ decē p̄cepta: spūs aūt grē p quā sola lex iplet septiformis legit. Discutiend⁹ ḡ numer⁹: q̄d sibi velint decē ⁊ septē: decē in p̄ceptis: septē i gr̄a spūsancti: p quā gr̄am iplent p̄cepta. Decē ḡ ⁊ septē tenēt oēs ptinētes ad resurrectionē: ad dexterā: ad regnū celoꝝ: ad vitā eternā: id ē legē implētes p gr̄am spūs: nō quasi p op⁹ suū aut p meritū suū. Decem aūt ⁊ septē si numeres ab vno vsqȝ ad decē ⁊ septē addendo numeros: oēs gradatim vt ad vnū addas duo: ad duo addas tres: ad tres addas quattuor: ⁊ fiūt decē: addēdo q̄nqȝ vt fiant q̄ndecim: addendo sex vt fiāt vigitiunū: addēdo septem vt fiāt vigintiocto: addendo octo vt fiāt trigintasex: addēdo nouē vt fiant q̄dragintaq̄nqȝ: addēdo decē vt fiant q̄nquaginta q̄nqȝ: addēdo vndecim vt fiāt sexagintasex: addendo duodecim vt fiant septuagintaocto: addendo tredecim vt fiant nonaginta vnū: addēdo q̄tuordecim vt fiant centū q̄nqȝ: addendo q̄ndecim vt fiant cētum viginti: addendo sedecim vt fiant cētū trigintasex: addēdo decē ⁊ septē efficiunt cētū q̄nquagitatres: inuenies ingentē numerꝫ oim̄ sanctoꝝ ptinere ad hūc numerū pisciū paucoꝝ. Quō aūt in q̄nqȝ virginib⁹ inumerabiles virgines: quō in q̄nqȝ fratrib⁹ illi⁹ qui torq̄bat apud inferos milia populi iudeoꝝ: quō in numero centūquinq̄gintatriū pisciū milia miliū sanctoꝝ: sic in duodecim sedib⁹ non xij. hoīes: sȝ magn⁹ ē numer⁹ pfectoꝝ. Sed video q̄d ↄsequēter requirat a nobis: quomō de q̄nqȝ virginib⁹ reddita est rō: quare ad q̄nqȝ multe ptineāt: ⁊ quare ad q̄nqȝ illos multi iudei: ⁊ quare ad centū quiquaginta tres multi pfecti. Ostēde q̄re ⁊ quomodo ad. xij. sedes: nō. xij. hoīes: sȝ multi ptineant: quid sibi volunt. xij. sedes q̄ significāt oēs vndiqȝ qui tā pfecti eē potuerunt: q̄bus perfectis dictum ē: sedebitis sup. xij. sedes iudicātes duodecim trib⁹ isrl̄. Et q̄re oēs vndiqȝ ad duodenariū numerꝫ ptinēt Quia ip̄m vndiqȝ q̄d dicim⁹ de toto mundo dicim⁹. Orbis autē terraꝝ q̄ttuor designatis ptibus continet: oriente: occidente: meridiano: ⁊ aquilone. Ab his omnib⁹ partibus vocati in trinitate ⁊ pfecti fide: et p̄cepto trinitatis: q̄m ter quaterni duodecim fiunt. agnoscetis quare ad totū orbeȝ ptineant sancti: qui sedebūt sup. xij. sedes iudicaturi. xij. tribus isrl̄: q2 ⁊ duodeci tribus isrl̄ totius isrl̄. xij. tribus sūt. Sic enim iudicaturi ex toto mūdo: sic ⁊ iudicādi ex toto mūdo. Apl̄s de se Paulus dū argueret fideles laicos: q2 iudicia sua nō deferebant ad eccl̄iam: sȝ ad publicum pertrahebant eos cū quib⁹ habebant: ait: Nescitis q2 angelos iudicabim⁹? Uidete queādmodū iudicē se fecit: nō solū se sȝ ⁊ omnes qui recte iudicant in ecclesia. Cū ergo manifestum sit multos cū dn̄o iudicaturos: alios vero nō tamē ex equo sȝ pro meritis iudicandos: cum omnib⁹ angelis suis veniet: quādo ante eum cōgregabunt omnes gētes: ⁊ inter omnes angelos deputādi erūt illi qui tā pfecti fuerint vt sedentes sup. xij sedes iudicēt. xij. trib⁹ isrl̄. Etenim hoīes dicti sunt angeli. Apl̄s de se dicit: Sic angelū dei suscepistis me. De Johē baptista dicit. Ecce mitto angelū meū ante faciem tuā: q̄ p̄parabit viā tuā an̄ te. Ergo cū oībus angelis veniens: simul secū habebit ⁊ sāctos. Aperte eni dicit ⁊ Esaias: Ueniet ad iudiciū cū senioribus populi. Isti ḡ sunt seniores populi: isti iaȝ angeli noīati: ista milia multoꝝ pfectorū de toto orbe venientiū celū vocant. Illa vero terra sȝ fructuosa: q̄ terra fructuosa in dextera ponenda cui dicetur: Esuriui ⁊ dedistis mihi māducare. Uere terra fructuosa cui gaudet apl̄s qn̄ ei miserūt ad necessitates eius: nō q2 quero datū inquit: sed requiro fructuȝ. Et gr̄as agit dicēs: q2 tandē aliquādo repullulastis ꝓ me sapere. Repullulastis vt arborib⁹ dicit: que sterilitate exaruerāt q̄dam. Ueniens itaqȝ domin⁹ ad iudicium vt iā psalmum frēs audiam⁹: q̄d factur⁹ ē:

¶ **Aduocauit celum sursum.** Celuȝ omnes sanctos perfectos iudicaturos: aduocauit eos sursuȝ: sessuros secū iudicaturos. xij. tribus isrl̄. Quō enim aduocauit celum sursum: cū semp sursum sit celū? Sȝ q̄s h̄ celū dicit: eosdē celos alibi appellat. Quos celos? Qui enarrant gloriam dei. Celi enim enarrant gloriaȝ dei: de quibus dicitur: In omnem terraȝ exiuit son⁹ eoꝝ: ⁊ in fines orbis terre verba eorum. Uidete eni discernētem deū in iudicio. Aduocauit celum sursum. **Et terrā discernere populū suū.** A quibus nisi a malis? De quibus hic postea nō fit mentio: iā tā q̄s diiudicatis ad penā. Istos bonos vide ⁊ distingue. Aduocauit celū sursum: et

Malis de.

terrā discernere ppl'm suū. Uocat ꝛ terraꝫ:
nō tñ ꝯcernēdā: sed discernēdā. Prio eni
cōmixtos vocauit: qñ locut⁹ ē de⁹ deoꝝ et
vocauit trā: A sol' ortu vsq3 ad occasū: nō
duꝫ discreuerāt hui illi q̄ missi erāt inuitare
ad nuptias: q̄ ꝯgregauerāt bōos ꝛ malos.
Cū vero de⁹ deoꝝ manifestus veniet ꝛ nō
silebit: sic aduocauit celū sursū vt iudicet
cū illo. Qd̄ eni celū ipi celi: sicut que terra
ipe terre: sicut q̄ ecc'lia ipe eccl'ie. Aduoca
uit celū sursum. ꝛ terrā discernere ppl'm su-
um. Iā cū celo terrā discernit: id est celum
cū illo terrā discernit. Quō discernit traꝫ:
Ut alios ponat ad dexterā: alios ad sini-
strā. Terre aūt discrete q̄d dicit: Uenite be
nedicti patris mei: ꝑcipite regnū qd̄ vobis
paratū ē ab origine mūdi: Esuriui eni ꝛ de
distis mihi mādūcare. Et cetera. Illi autē
Qñ te vidim⁹ esurientē: Et ille: Cū vni ex
minimis meis fecist' mihi fecist'. Celū tre
ostēdit minimos suos iā sursū vocatos: ꝛ
ab hūilitate exaltatos. Cū vni ex minimis
meis fecistis mihi fecistis. Aduocauit ḡ ce
lū sursū: ꝛ terrā discernere ppl'm suū. Cō
Alia lra. t sanctos. gregate illi iustos ei⁹: Uox diuia ꝛ ꝑ
phetica vidēs futura tāq3 ꝑsētia: exhortat'
āgelos ꝯgregātes. Mittet eni āgelos suos
ꝛ ꝯgregabūt' añ eū oēs gētes. Cōgregate
illi iustos ei⁹. Quos iustos nisi viuētes ex
fide: faciētes opa mīsicordie: Eteni opa il
la iusticie opa sūt. Habes euāgeliū: Caue
te iusticiā vestrā facere corā hoīb⁹: vt vide
amini ab eis. Et quasi q̄reret quā iusticiā:
cū ergo facis elemosynā inquit. Ergo ele-
mosynas opa iusticie eē significauit. Ipos
ꝯgregate iustos ei⁹: eos ꝯgregate q̄ cōpas
si sūt inopi: q̄ intellexerūt sup egenū ꝛ pau
perē. Cōgregate illos: cōseruet eos dñs ꝛ
viuificet eos. Congregate illi iustos eius.
Alia lra. t ordināt. Qui disponūt testamentū ei⁹ sup
sacrificia. Id est qui cogitant ꝺ ꝓmissis
ei⁹ sup illa que opant'. Ipsa sūt eni sacrifi-
cia deo dicēte: misericordiā volo pl⁹ q̄3 sa-
crificiū. Qui disponūt testamētū ei⁹ sup sa
crificia. Et annūciabūt celi iustici
am eius. Uere hāc iusticiaꝫ dei celi nob̄
annūciauerūt: euāgeliste ꝑdixerūt. Per il
los audiuim⁹ futuros q̄sdā ad dexterā: q̄-
b⁹ dicet paterfamilias: Uenite bñdicti pa-
tris mei ꝑcipite. Quid ꝑcipite: Regnuꝫ.
Pro q̄ re: Esuriui ꝛ dedist' mihi mādūca-
re. Quid tā vile: q̄d tā terrenū q̄3 frangere
panē esurienti: Tāti valet regnū celorum.
Frange esurienti panē tuū: ꝛ egenū sine te
cto induc i domū tuā: Si videris nudū ve
sti. Si nō habes facultatē frangēdi panē:
nō habes domū quo inducas: nō habes
vestē quo coopias: da calicē aque frigide:
mitte duo minuta i gazophylatiū. Tantū
emit vidua duob⁹ minutis: q̄ntū emit Pe
tr⁹ relinq̄ns retia: q̄ntū emit Zache⁹ dādo
dimidiū ꝑrimoniū. Regnū dei tanti valet
q̄ntū habuer'. Annūciabūt celi iusticiā ei⁹
Qm̄ de⁹ iudex ē. Uere iudex: nō ꝯcer
nēs ſ discernēs. Nouit eni dñs qui sūt ei⁹.
Et si grana latēt i palea: agricole nota sūt.
Nemo timeat esse granū etiaꝫ inter paleā:
nō fallunt' ocl'i vētilatoris nr̄i. Noli time-
re: ne illa tēpestas que erat in circuitu eius
ꝯcernat te cū palea. Certe valida erit tēpe
stas: nullū tñ ḡnū tollet a ꝑte tritici ad pa-
leam: q2 nō quilibet rustic⁹ cū tridente sed
de⁹ trinitas iudex est. Et annūciabunt ce-
li iusticā ei⁹: qm̄ de⁹ iudex est. Cant celi: an
nūciēt celi: i oēm terrā exeat son⁹ eoꝝ: ꝛ in
fines orbis terre v̄ba eoꝝ: Et dicat illō cor
pus: a finib⁹ terre ad te clamaui: dū ange-
ret' cor meū. Nō eni ꝯcretū gemit: discre-
tū gaudebit. Clamet ꝛ dicat: Ne cōꝑdas
cū ipijs aīaꝫ meā: ꝛ cū viris sanguinū vitā
meā. Nō cōꝑdit: q2 de⁹ iudex est. Clamet
illi ꝛ dicat. Judica me dñe ꝛ discerne cām
meā ꝺ gēte nō sctā. Dicat ille: faciet ille: cō
gregabūt' ei iusti ei⁹. Uocauit terram vt di
scernat ppl'm suū. Audi ppl's me⁹ et
Alia lra nō h3 loquar tibi: Ille q̄ veniet ꝛ non silebit:
videte q2 ꝛ mō si audit' nō silet. Audi po-
pul⁹ me⁹ ꝛ loquar tibi. Nā si non audis: et
si loquar nō tibi. Qñ ḡ tibi loquar: Si au-
dis. Qñ audis: Si ppl's me⁹ es. Audi eniꝫ
ppl's me⁹: nō audis si ppl's alien⁹. Audi po
pul⁹ me⁹ ꝛ loq̄r tibi. Israel ꝛ testifica-
boꝛ tibi: Israel audi: ppl's me⁹ audi. Isrl'
nomē electiōis est. Nō vocaberis Jacob:
ſ vocaberis israel. Ergo audi sic israel: sic
vidēs deū: ꝛ si nōdū specie: ſ iā fide. Hoc
eni interp̄tat' israel vidēs deū. Qui habet
aures audiēdi audiat: ꝛ qui h3 ocl'os vidē
di videat. Audi isrl' ꝛ testificaboꝛ tibi. Qd̄
sursū dixit ppl's me⁹: h̄ i ꝯseq̄nti isrl'. Et qd̄
dixit sursū loq̄r tibi: h̄ i ꝯseq̄nti testificaboꝛ
tibi. Quid loq̄t' dñs de⁹ nr̄ ppl'o suo israeli
suo: Quid testificabit' audiam⁹. De⁹ de⁹
tu⁹ ego sū. De⁹ ego sū: de⁹ tu⁹ sū. Quō
de⁹ ego sū: Sicut Moysi dictū est: ego suꝫ
q̄ sū. Quō de⁹ tu⁹ sū: Ego sū de⁹ Abraā et
de⁹ Isaac ꝛ de⁹ Jacob. Sū de⁹: ꝛ tuus sū
deus: ꝛ si tu⁹ nō sū de⁹: sum deus. Bono

meo deꝰ sũ: malo tuo non sum deus tuus.
Eteni deus tuꝰ: ei ꝓprie deus quē familia
rius habet deꝰ: tancꝫ in mācipio suo: tācꝫ
in peculio suo. Deꝰ deꝰ tuꝰ sũ ego. Quid
vis ampliꝰ? Preciũ queris a deo: vt aliq̄d
tibi det deus: vt qđ tibi dederit tuũ sit. Ec
ce ipse deꝰ q̄ dabit tuꝰ est. Quid eo dulciꝰ?
Bona q̄rebas: ip̄m donatorē hab̄es: deus
deus tuꝰ ego sum. Quid querit ab homīe
videamꝰ deꝰ noster: imꝑator ⁊ rex noster.
Qđ vectigal nobis indicit: quō voluit eē
rex noster: ⁊ voluit nos esse ꝓuinciā suaꝫ?
Audiamꝰ indictiōes eiꝰ: nō trepidet pau-
per sub indictiōe dei. Qđ sibi deꝰ dari in-
dicit: ip̄e priꝰ donat qui indicit: vos tm̄ de
uoti estote. Nō exiget deus qđ nō dedit: ⁊
omnibꝰ dedit qđ exigit. Quid eniꝫ exigit?
Audiamꝰ iam. Nō †supra sacrificia
tua arguā te. Nō tibi dicā: quare nō mi
hi pinguē tauꝝ mactasti: quare nō de gre-
ge tuo optimũ hircuꝫ elegisti: quare aries
ille ambulat in ouibꝰ tuis: ⁊ in ara mea nō
ponit̄. Nō dicā inspice agros tuos ⁊ curtē
tuā: ⁊ parietes tuos: querēdo q̄d mihi des.
Nō suꝑ sacrificia tua arguam te. Quid ḡ?
Nō acceptas sacrificia mea. Holocau-
sta aũt tua ĩ ꝯspectu meo sũt semꝑ.
Holocausta quedam de quibꝰ in alio psal
mo dr̄: Si voluisses sacrificiũ dedissē: vti-
cꝫ holocaustis nō delectaberis. Et rursus
ꝯuertit se: sacrificiũ deo spiritꝰ ꝯtribulatus:
cor ꝯtritũ ⁊ hũiliatũ deꝰ non spernit. Que
sũt ḡ holocausta q̄ nō spernit? Que holo-
causta que in ꝯspectu eiꝰ sũt semꝑ? Beni-
gne inq̄t fac dñe in bona volũtate tua syō:
⁊ edificent̄ muri hierl'm. Tũc acceptabis
sacrificiũ iusticie: oblatiōes ⁊ holocausta.
Dicit quedā holocausta deũ accepturuꝫ.
Quid est aũt holocaustũ? Totũ igne absũ
ptũ. Causis incēsio est: holon totũ est. Ho
locaustũ aũt ē totũ igne absumptũ. Est q̄-
dā ignis flagrantissime caritatis. Animus
inflāmet̄ caritate: arripiat eadē caritas mē
bra ĩ vsuꝫ suũ: nō ea ꝑmittat militare cupi
ditati: vt totꝰ exardescat igne amoris diui-
ni q̄ vult offerre deo holocaustũ. Talia ho
locausta tua in ꝯspectu meo sũt semꝑ. Ad
huc iste israel forte nō intelligit q̄ holocau
sta eiꝰ ĩ ꝯspectu suo habeat semꝑ: ⁊ adhuc
đ bobꝰ de ouibꝰ ⁊ hircis cogitat. Nō cogi
tet. Nō accipiā đ domo tua vit'los
Holocausta noiaui: iā aio ⁊ cogitatiōe ad
terrenos greges currebas: inde pingue mi
hi aliq̄d eligebas. Nō accipiam de domo
tua vitulos. Prenũciat testamētuꝫ nouũ:
vbi oīa illa sacrificia vetera cessauerunt.
Erāt eni tũc ꝓnũciantia futurũ quoddam
sacrificiũ: cuiꝰ sanguie mũdaremur. Non
accipiaꝫ de domo tua vitulos. Necꝫ de
gregibꝰ tuis hircos. Qm̄ mee
sunt oēs †bestie silue: Quid a te q̄ram
qđ ego ꝯdidi? Magł ne ē hoc tuũ: cui pos
sidere dedi: q̄ꝫ meũ q̄ feci? Qm̄ mee sũt om
nes bestie silue. Sꝫ forte ait ille isrl': Bestie
dei sũt ille bestie fere q̄s nō includo in cur-
te mea: q̄s nō alligo ad ꝓsepe meũ: ceteruꝫ
bos ille: ⁊ ouis ⁊ hircꝰ mea sũt hec. †Pe-
cora ĩ mōtibꝰ ⁊ boues. Mea sũt illa
que nō possides: mea sũt ista que possides.
Si eni seruꝰ meus es tu: totũ peculiũ tuuꝫ
meũ est. Necꝫ eni ē ꝑculiũ dñi qđ sibi ser-
uus cōparauit: ⁊ nō erit ꝑculiũ dñi qđ ip̄e
dñs seruo creauit? Ergo bestie mee sũt sil-
ue q̄s tu nō cepisti: mea sũt ⁊ pecora in mō
tibus q̄ sũt tua: ⁊ boues qui sunt ad prese-
pe tuũ: Omnia mea sũt q̄r ego creaui ea.
Cognoui oīa volatilia celi: Quō
cognouit? Appendit: nũerauit. Quis nr̄m
nouit oīa volatilia celi? Sꝫ ⁊ si alicui deus
det noticiā oīm volatiliũ celi: nō sic ip̄e no
uit vt dat nosse homini. Alia ē noticia dei:
alia hoīs: sicut alia possessio dei: alia hoīs: id
est aliud est possidere dei: aliud possidere
hoīs. Nō eni tu qđ possides totũ habes in
ꝑtāte: aut q̄ꝫdiu viuat bos tuꝰ in tua ꝑtāte
est: aut vt nō pereat aut pascat̄. Apđ quē
sũma potestas ē: sũma ⁊ secreta cognitio:
⁊ tribuamꝰ hoc deo: laudātes deũ: nō aude-
amus dicere: quō nouit deꝰ. Ne forte hoc a
me fratres expectetꝭ vt explicē vobis quō
cognoscat deus. Hoc solũ dico: nō sic co-
gnoscit vt hō: nō sic cognoscit vt angelus.
Et quō cognoscit dicere nō audeo: qm̄ et
scire nō possũ: vnũ tm̄ scio: q̄r ⁊ antecꝫ eēnt
oīa volatilia celi: nouerat deus qđ fuerat
creaturꝰ. Que est illa noticia? O hō vide-
re cepisti volatila: postea q̄ꝫ plasmatus es:
postea q̄ꝫ sensum viuēdi accepisti. Hec vo
latilia de aqua nata sũt ad verbũ dei dicē
tis: ꝓducant aque volatilia. Ubi nouerat
deus: que imperabat vt aqua ꝓferret? Iā
certe nouerat quod crearat: ⁊ antecꝫ crea-
ret nouerat. Tanta est ergo noticia dei vt
apud ip̄m essent q̄dam ineffabili mō ancꝫ
creata essent: ⁊ a te expectat vt accipiat qđ
antecꝫ crearet habebat. Cognoui oīa vo-
latilia celi que tu mihi potes dare. Que
tu mihi mactaturꝰ es ego cognoui omnia.

Alia lr̄a. † in sacrificijs tuis.

Alia lr̄a. † fere siluarum.

Alia lr̄a. † iumēta.

Alia lra. t pulchritudo.

nō q: feci cognoui:sed vt facerē. Et species agri mecū est. Pulchritudo agri vbertas oim i terra gignentiū: mecū est:iquit. Quō cū illo? Utrum z anteq̄ fierēt? Cū illo eīn erāt oia futura: z cū illo sūt oia pterita:futura ita vt non ei detrahant oia pterita. Cū illo sūt oia cognitiōe quadam ineffabilis sapiētie dei:in verbo ɔstituta:z in ipm verbū oia. An aliquo mō cū illo est agri species:q: ipe vbiq̄ ē:z ipe dixit: Celū z terrā ego impleo? Quid cuz illo nō est de quo dicit: si ascēdero i celū tu illic es:z si descēdero i infernū ades? Cū illo est totū:sed nō sic cū illo ē: vt aliquā ex his que creauit ɔtagionē:aut eoꝝ indigentiā patiatur. Nā tecū est forte colūna iuxta quam stas:z cū fatigat⁹ fueris icūbis in eā. Indiges eo qđ tecū est:nō indiget de⁹ agro qui cū illo est. Cū illo ager:cū illo species terre:cū illo species celi:cū illo oia volatilia: q: ipe vbiq̄. Et q̄re apud ipm oia? Quia z anteq̄ eēnt oia: aut crearēt:ei nota erāt oia. Quis explicat? q̄s exponit illud qđ ei dicit i alio psalmo: Dn̄s bonoꝝ meoꝝ nō eges? Nō se egere a nobis aliq̄ necessario dixit. Si esuriero nō dicā tibi: Nō esuriet:neq̄ sitiet:neq̄ laborabit:neq̄ obdormiet:qui custodit isrl'. Sz ecce vt scđm carnalitatē tuā loquar:q: tu cū nō māducaueris:famē patieris:forte putas z deuz esurire vt māducet:z si esurierit nō tibi dicit:oia ante illū sūt: vn̄ vult tollit qđ illi necessariū est. Dicta sūt hec ad ɔuincenduz puulū sensuz:nō q: ɔfessus est de⁹ esuriem suā: q̄q̄ ppter nos de⁹ ille deoꝝ:z esurire dignat⁹ est. Uenit esurire z saginare: venit sitire z potū dare: venit vestiri z vestire immortalitatē: venit paup diuites facturus. Etenī nō pdidit diuitias suas assumendo pauptatē nostrā q: i illo sunt oēs thesauri sapiētie z sciētie abscōditi. Si esuriero nō dicā tibi. Me⁹ est eniz orbis terre et plenitudo ei⁹. Noli ergo laborare q̄d mihi des:sine labore hēo qđ volo. Quid ḡ de gregib⁹ tuis adhuc cogitas? Nūquid manducabo carnes tauroꝝ: aut sanguine hyrcorū potabo? Audistis q̄d a nobis nō querat:qui nescio q̄d nobis vult indicere. Sed de talib⁹ cogitabatis:iam auferte cogitationes vestras a talibus reb⁹:nihil tale deo offerre cogitet'. Si habes taurū pinguem occide pauperibus:manducent ipi carnes taurorū: z si nō bibēt sanguinē hircoꝝ. Qđ cū feceris:

iputabit tibi ille q̄ dixit: Si esuriero nō dicā tibi. Et dicet tibi Esuriui z dedisti mihi mādūcare. Nunq̄d mādūcabo carnes taurorum:aut sanguinē hircoꝝ potabo? Dic ergo: dn̄e deus noster:quid indicis populo tuo:israeli tuo. Immola deo sacrificiū laudis: Dicam⁹ illi et nos: In me sunt de⁹ vota tua: q̄ reddā laudis tibi. Expauerā ne aliquid indiceres qđ eēt extra me:qđ cōputabā in curte mea: z a fure iam forte ablatū erat. Quid mihi indicis? Immola deo sacrificiū laudis. Ad me redeam: vbi inueniā qđ imolē. Ad me redeam:in me inueniā laudis imolationē. Ara tua ɔscientia tua:imola deo sacrificiū laudis. Securi sum⁹:nō imus in arabiā thus querere:nō sarcinas auari negociatoris excutim⁹:sacrificiū laudis querit a nobis deus. Habebat h' sacrificiū laudis Zache⁹ in patrimonio suo:habebat vidua in sacello suo: habebat nescio quis paup hospes in dolio suo. Alius nec i patrimonio:nec i sacello:nec in dolio aliq̄d habebat:totum habebat i aio suo. Salus domui Zachei. Et pl⁹ misit hec vidua q̄ diuites illi. Iste calicē aque frigide porrigēs:nō pdet mercedem suā: Sz z pax in terra hoibus bone volūtatis. Immola deo sacrificiū laudis. O sacrificiū gratuitū:gratia datū. Nō q̄dem hoc emi qđ offerrem: sed tu donasti: nam nec hoc haberē. Immola deo sacrificiū laudis. Et hec imolatio sacrificij laudis est:grās agere illi a q̄ habes quicq̄d boni habes:z cui⁹ misericordia tibi dimittit: quicq̄d tuū mali habes. Immola deo sacrificium laudis. Et redde altissimo pces tuas. Hoc odore dn̄s delectatur Alia lra. t vota tua.
Redde altissimo pces tuas. Et inuoca me in die tribulatiōis tue:z erimā te z glorificabis me. Alia lra. t eruā te z honorificabis. Nō eni presumere debes de virib⁹ tuis: omnia auxilia tua mendacia sunt. Me inuoca in die tribulationis:eruam te et glorificabis me. Ad hoc enim permisi diem tribulationis tibi fieri:quia forte si non tribulareris non inuocares me. Cū tribularis aūt inuocas me:cū iuocas me:eximā te:cuz eximā te: glorificabis me:vt iam nō discedas a me. Obtorpuerat quidez z friguerat a feruore orationis:z dixit: Tribulationē z dolorē inueni:z nomē dn̄i inuocaui. Inuenit trilationem tanq̄ aliq̄d vtile:putruerat tabe peccatoꝝ suoꝝ:iam sine sensu remanserat: iuenit tribulationē tāq̄ vstionē z sectionē.

Inueni inq̃t tribulationẽ ꝛ dolorẽ: ꝛ nomẽ
dñi iuocaui. Et q̃dam fratres sũt tribulati
ones oib⁹ note. Ecce iste q̃ abundant ĩ ge-
nere hũano: alius dãno affect⁹ plãgit: ali⁹
orbitate ꝑcussus luget: alius patria exula
tus meret ꝛ redire cupit: intolerabilẽ pere-
grinationẽ deputans. Alteri vinea grãdi
nata est: attẽdit ad labores suos: ꝛ ꝯsum-
matã oẽm opam incassum: qñ potest non
ꝯtristari? Inimicũ patiť ex amico: que ma
ior miseria ĩ genere hũano? Plãgunt hec
oẽs ꝛ dolẽt: ꝛ tribulatiões sunt iste: ꝛ in hiſ
oibus iuocãt dñm: ꝛ recte faciũt. Inuocẽt
deũ: potẽs est vł docere tolerandũ: vel sa
nare toleratũ. Nonit ille nõ sinere tẽptari
nos supra q̃ possum⁹ ferre. Inuocem⁹ deũ
etiaꝫ in istis tribulationib⁹: sed he tribula-
tiones iuenit nos: sicꝫ ĩ alio psalmo sc̃ptũ
est: Adiutor in tribulationib⁹ q̃ inuenerũt
nos nimis. Est q̃dã quã nos debem⁹ inue
nire. Inueniat iste tribulationẽ: Est q̃daꝫ
tribulatio quã nos debem⁹ querere ꝛ inue
nire. Que est ista? Eaipa in hoc mũdo feli
citas: affluẽtia rerũ tꝑaliũ: nõ quidem ipa
tribulatio est: solacia sũt tribubulationis.
Cuius tribulationis? Nostre peregrinatio
nis. Hoc eñ ipm qđ cũ deo nõdũ sumus:
hoc ipm qđ inter temptatiões molestiasq̃
versamur: qđ sine timore esse nõ possum⁹:
tribulatio est. Nõ eñ est illa securitaſ q̃ no
bis ꝓmissa est. Hãc tribulationẽ ꝑegrina-
tionis sue qui nõ iuenerit: ad patriã redire
nõ cogitat: tribulatio illa ẽ frẽs. Certe nõ
facim⁹ bona opa: qñ porrigim⁹ panẽ esuri
enti: domũ ꝑegrino ꝛc̃. tribulatio est ꝛ hec.
Inuenim⁹ eñ miseros sup quos misericor
diaꝫ facim⁹. Et si miserorũ miseria fac̃ nos
compatientes: q̃nto melius ibi iã essesvbi
nõ iuenis esurientem quẽ pascas: vbi nõ
inuenis ꝑegrinũ quẽ suscipias: nõ nuduꝫ
quẽ vestias: nõ egrũ quẽ visites: nõ litigã-
tẽ quẽ cocordes? Oia eni ibi sũma sũt: va
sũt: sancta sũt: eterna sũt. Panis noster ibi
iusticia est: pot⁹ noster ibi sapientia est: ve-
stis nostra ibi imortalitas est: dom⁹ nostra
eterna in celis: firmitas nr̃a immortalitas.
Nũq̃d egritudo surrepit? Nũq̃d lassitudo
ad somnũ trahit? Nulla mors: nlł'a lis: ibi
pax: quies: gaudiuꝫ: iusticia. Null⁹ intrat
inimic⁹: null⁹ labiť amic⁹. Que ibi q̃es? Si
cogitem⁹ ꝛ attẽdam⁹ vbi sum⁹: ꝛ vbi nos
futuros eẽ ꝓmisit q̃ mẽtiri nescit: ex ipa ei⁹
ꝓmissiõne iuenien⁹ in qua sum⁹ tribulati-
one. Hãc tribulationẽ nemo iuenit: nisi q̃
quesierit. San⁹ es: vide si miser es. Nã fa-
cile est vt qui egrotat sentiat se miserũ. Qñ
sanus es. vide si miser es: q2 cũ deo nõduꝫ
es. Tribulationẽ ꝛ dolorẽ inueni: ꝛ nomẽ
dñi iuocaui. Immola ḡ deo sacrificiũ lau
dis. Lauda ꝓmittẽtẽ: lauda vocantẽ: lau-
da exhortantẽ: lauda adiuuanteꝫ: ꝛ intelli
ge in qua tribulatiõe positus es. Inuoca:
erueris: glorificaberiſ: ꝑmanebis. Uidete
aũt q̃d sequiť fratres mei. Iã enim nescio
quis: q2 dixerat illi de⁹: imola deo sacrifici
um laudis: ꝛ hoc qđdãmõ vectigal indixe
rat: meditabať sibi ꝛ dicebat. Surgam q̃ti
die: ꝑgã ad eccl̃iã: dicã vnũ hymnũ matu
tinũ: aliũ vesꝑtinũ: tertiũ aut q̃rtũ ĩ domo
mea: quotidie sacrifico sacrificiũ laudis: ꝛ
imolo deo meo. Bñ facis quidẽ si hoc fa-
cis: sed vide si iã secur⁹ sis: q2 iã hoc fac̃:
ꝛ forte lingua tua deũ bñdicat: et vita tua
deo maledicat. O popule me⁹: dicit tibi de
us deoꝝ dñs locut⁹ est: vocans terrã a so-
lis ortu vsq̃ ad occasum: q̃uis adhuc inť
ziꝫania ꝯstitut⁹ sis: imola sacrificiũ laudis
deo tuo: ꝛ redde illi ꝑces tuas: sed vide ne
viuas male ꝛ cãtes bñ. Quare hꝫ? ¶ Pec
catori † eni dixit de⁹ † vt quid tu enar
ras iusticias meaſ: ꝛ assumis testa
mentũ meũ ꝑ os tuũ. Uidetis fratres
cũ quo tremore ista dicam⁹? Assumim⁹ te-
stamentũ dei ꝑ os nostrũ: ꝛ p̃dicamus vo
biſ eruditionẽ ꝛ iusticias dei. Et q̃d dic̃ pec
catori de⁹? Ut q̃d tu p̃dicas? Prohibet ḡ
p̃dicatores pctores? Et vbi est illud: q̃ di-
cunt facite: q̃ aũt faciũt facere nolite? Ubi
est illud: siue veritate siue occasione chrꝯ⁹
annũcieť? Sꝫ hec dicta sũt: ne timeant qui
audiũt a quocũq̃ audiãt: nõ vt securi sint
qui dicũt bona ꝛ faciũt mala. Nõ ḡ frẽs
vos securi estis: si bona auditis: deũ audi-
tis: ꝑ quẽlibet audiatis. Sꝫ noluit de⁹ sine
correctiõe dimittere illos q̃ dicũt: ne ob hꝫ
solũ qđ dicũt securi sibi obdormiscãt ĩ ma
la vita: ꝛ dicant sibi. Neq̃ eni ꝑdet nos de
us: ꝑ quoꝝ os voluit tãta bona dici popu
lo suo. Immo vero audi qđ dicit: quicũq̃
dicis ꝛ qui vis te audiri p̃or te audi: ꝛ dic
qđ dicit ĩ alio psalmo quidã: Audiã quid
loquať in me dñs de⁹: qñ loqueť pacẽ in
plebẽ suã. Qualis ergo ego: qui nõ audio
quid in me loquiť: ꝛ volo vt alij audiãt qđ
ꝑ me loq̃ť? Audiã p̃or: audiã maxie. Que
audiã? Qđ loquiť in me dñs: deus qñ lo-
queť paceꝫ ĩ plebẽ suã. Audiã ꝛ castigabo
corpus meũ ꝛ seruituti subijciam: ne forte

Alia lr̃a.
† aũt.
† quare.

aliis p̄dicans ipse reprobus inueniar. Ut
q̇d tu enarras iusticias meas: Et q̇d tu qđ
nō ꝓdest tibi: Admonet illū vt audiat: nō
vt ponat p̄dicationē: sed vt assumat obedi
entiā. Tu v̇o vt q̇d assumis testamētū me
um p os tuū: ¶ Tu v̇o odisti erudit-
onē: Odisti disciplinā. Qñ parco: cātas
et laudas. qñ castigo: murmuras: q̄si qñ
parco: sim de⁹ tuus: ⁊ qñ castigo: nō sim de
us tuus. Ego quos amo: arguo ⁊ castigo.
Alia lra. Tu v̇o odisti eruditionē. Proiecisti ser
† retrorsum. mones meos p⁹ te. Que dicunt p te:
ꝓiicis post te. Et ꝓiecisti sermones meos
post te: vbi nō videant a te: sed onerent te:
Et ꝓiecisti sermōes meos post te. ¶ Si
videbas furē cōcurrebas ei: ⁊ cū
adulteris portionē tuā ponebas.
Ne forte diceres: nō feci furtū: nō feci ad-
ulteriū: quid si placuit tibi q̇ fec: Nōne ip̄o
placito ꝯcurristi: Nōne portionē tuā cū il-
lo qui fecit laudādo posuisti: Hoc est enim
fratres ꝯcurrere cū fure: ⁊ ponere cū adul-
tero portionē tuā: q: ⁊ si nō facis: ⁊ laudas
qđ fit: assipulator es facti: qm̄ laudat pec
cator in desideriis aīe sue: ⁊ q̇ iniq̄ gerit be
nedicet. Nō facis mala: laudas mala faci
entes. Hoc eīm ꝑuū malū n̄ ē. Cū adulteris
Alia lra. portionē tuā ponebas. ¶ Os tuū abū
† cōcinnabat dauit malicia: ⁊ lingua tua† ample
dolosos. xa est dolositate. Maliuolentiā ⁊ do-
lositatē frēs quorūdā hoim dic: q̇ p adula
tionē q̄uis sciant mala esse que audiūt: ne
offendāt eos a quib⁹ audiūt: nō solū nō re
p̄hendendo: sed tacēdo parū est: q: nō di-
cūt male fecisti: sed dicūt ⁊ bñ fecisti: ⁊ no-
rūt malū esse: sed abūdat malicia: ⁊ lingua
eoꝝ āplexat dolositatē. Dolositas ē fraus
q̄dā in verbis: aliud ꝓmēdi aliud sentiēdi.
Nō ait: lingua tua admisit dolositatē: aut
ꝑpetrauit dolositatem: sed vt ostēderet tibi
quādā delectationē in ip̄o malefacto: am
plexa est dixit. Par est q: facis ⁊ delecta-
ris. Laudas i ꝓmptu: irrides apud te: p̄ci
pitas hoiez icaute vitia sua ꝓferentē: ⁊ an
sint vitia nesciētē: tu q̇ scis vitiū eē nō dic
corruisse illū: Si illū videres ambulare in
caute in tenebris: vbi tu puteū esse scires ⁊
taceres: qualis esses: Nōne inimicus depu
tareris aīe ei⁹: Et tñ si in puteū caderet: nō
anima: s corpe moreret. Precipitat se i vi
tia sua: p̄dicat apđ te mala facta sua: tu no
sti mala esse ⁊ laudas: ⁊ irrides apđ te. O
si ꝯuertat aliqñ ad deū ille quē irrides: et
quē corripe noluisti: ⁊ dicat: cōfundant q̇

dicūt mihi: euge euge: Et lingua tua āple
xa est dolositatē. ¶ Sedēs aduersus Alia lra.
fratrem tuū† detrahebas: Et ip̄m se- † loquebaris.
dens ad hoc ꝑtinet qđ sup̄⁹ dixit ample-
xa est. Qui em̄ stās aut transiens facit: nō
cū voluptate facit: q̇ v̇o ad h̄ sedet: quātū
ociū q̄rit vt faciat: Sedēs aduersus frēm
tuū detrahebas: ip̄am detractionē malam
diligēter faciebas: sedēdo faciebas. Uole
bas ibi occupari: amplexabaris malū tuū:
osculabaris dolū tuum. Sedēs aduersus
fratrē tuū detrahebas. Et aduersus fi-
liū matris tue ponebas scādalum.
Quis est fili⁹ matris: Nonne frater: Hoc g̃
repetere voluit qđ sup̄⁹ dixerat: fratrē tu-
um: an aliquā distinctionē nobis intelligē
dam insinuauit. Plane frēs puto esse di-
stinguēdū. Frater aduersus fratrē detrahit
(v̇bi grā) vtputa q̄si firmus ⁊ alicui⁹ iā mo
menti doctor: ⁊ doctus detrahit fratri suo:
forte bñ docēti ⁊ bñ ambulāti. Est aūt ali⁹
infirm⁹: aduersus illū ponit scandalū huic
detrahēdo: Eteni cum detrahit bonis ab
his qui vident alicui⁹ momēti esse ⁊ docti
esse: in scādalū cadūt infirmi q̇ adhuc ne-
sciūt iudicare. Iō infirm⁹ ille filius matris
dictus est: nōdū pr̄is: adhuc lacte idigēs
⁊ vberib⁹ adherēs. Portat adhuc sinu ma
tris ecclesie: nō valet accedere ad solidum
cibū mēse pr̄is sui: sed de vbere matris vi-
ctū trahit ignar⁹ iudicādi: qm̄ adhuc ani-
malis atq; carnalis est. Spiritualis eni di
iudicat: animalis aūt hō nō ꝑcipit ea q̇ sūt
spirit⁹ dei: qm̄ stulticia est illi. Talib⁹ dicit
Apl̄s: Nō potui loq̇ vobis quasi spiritua
lib⁹: sed quasi carnalib⁹. Tanq̄ ꝑuulis in
christo lac vobis potū dedi nō escā. Neq;
eni poteratis: sed neq; adhuc q̇dem pote-
stis. Mater vobis fui: quō dicit alio loco:
Fact⁹ sū ꝑuul⁹ i medio vestrū: tanq̄ si nu-
trix fouēs filios suos. Nō nutrix nutriēs fi
lios alienos: sed nutrix fouēs filios suos.
Sūt eni matres q̇ cū ꝓpeperit dāt nutricib⁹.
Ille que ꝓpepererūt nō fouēt filios suos: q:
nutriēdos dederūt. ille aūt que fouēt: non
suos fouēt: sed alienos. Iste v̇o ꝓpepererat:
ipse fouebat: nlli nutrici quē pepererat cō-
mittebat. Dixerat eni: quos iterum ꝑturio:
donec christ⁹ formet in vobis. Fouebat g̃
et lactabat. Erāt aūt quidā quasi docti et
spirituales q̇ Paulo detraherēt. Epl̄e qui
dē aiūt graues ⁊ fortes sūt: p̄ntia aūt cor-
poris infirma ⁊ s̄mo ꝯtēptibilis. Dic eni i
epl̄a sua quosdā detractores suos ita dixit

se. Sedebāt ⁊ aduersus fratrē suū detrahe
bāt: ⁊ aduersus lactandū illū filiū matris
ponebāt scādalum. Merito fecerunt ipsi
matri: vt iterū ꝑturiret. Et aduersus filium
matris tui ponebas scandalū. **Hec feci-
sti ⁊ tacui.** Ideo veniet dñs de⁹ noster
⁊ nō silebit: mō hec fecisti ⁊ tacui. Quid est
tacui? Vindictā suspēdi: seueritatē meā di
stuli: patiētiā tibi ꝓlongaui: pniāꝫ tuā diu
expectaui. Hec fecisti et tacui. Ego autē
cū ad hoc expectarē vt te peniteret: scd̄m
Aplm dicētē: Tu aūt scd̄m duriciā cordis
Alia lr̄a. tui: ⁊ cor impenitēs thesaurizas tibi irā in
† Existimasti die ire ⁊ reuelatōis iusti iudicij dei. † **Su-**
inique, † tui. **spicat⁹ es iniq̄tatē quod ero † tibi si**
milis: Pax est q̄ mala facta tua placēt
tibi: placere putas ⁊ mihi. Deū q̄ nō pate
ris vltorē: vis tenere ꝑticipē: ⁊ tanq̄ corru
ptū iudicē ꝑde sociū vis habere. Suspica
tus es iniquitatē qd̄ ero tibi similis: dū nō
vis tu mihi esse silis. Estote eñi inq̄t ꝑfecti
sic̄ ⁊ pr̄ vester qui in celis est: qui facit solē
suū oriri sup̄ bonos ⁊ malos. Hūc tu imi-
tari noluisti: qui donat bona ⁊ malis: vt se
dēs detrahas ⁊ bonis. Suspicat⁹ es iniq̄-
tatē qd̄ ero tibi silis. **Arguā te:** Qm̄ deus
manifest⁹ veīet de⁹ noster ⁊ nō silebit: argu
am te. Et q̄d tibi faciā arguendo te? Quid
tibi faciā? Mō te nō vides: faciā vt vide-
as te: q̄ si videres te ⁊ displiceres tibi: pla
ceres mihi: q̄ vo te ñ vidēs placuisti tibi:
displicebis mihi ⁊ tibi. Mihi cū iudicabe
Alia lr̄a. ris: tibi cū ardebis. Quid eñi tibi faciā in-
† et statuā ꝫ. quit: † **Cōstituā te ante faciē tuam:**
Quid enim vis latere teip̄m in dorso tuo?
Ibi es: non te vides: facio vt te videas.
Qd̄ post dorsū posuisti añ faciē ponā: vi-
debis feditatē tuam: non vt corrigas: sed
vt erubescas. Iā q̄ dic̄ ista fratres: despe-
randus est ille cui dr̄: Nōne illa ciuitas de
qua dictū est: triduo niniue euertet̄: intra
triduū idonea fuit ꝯuerti: orare plāgere: de
pena iminēti misericordiā ꝓmereri? Audi
ant ergo q̄ tales sūt: dū licet audire ⁊ tacē-
tē. Veniet eñi ⁊ nō silebit: ⁊ arguet qñ cor
rectioni locus null⁹ erit: statuā te inq̄t ante
faciē tuā. Mō ergo tu fac q̄sq̄s es: qd̄ tibi
minat̄ facere dñs: Tolle te a tergo tuo vbi
te videre nō vis: dissimulās a factis tuis et
ꝯstitue te añ te. Ascēde tribunal mētis tue:
esto tibi iudex: torq̄at te timor erūpat te cō
fessio: ⁊ dic deo tuo: qm̄ iniq̄tatē meā ego
cognosco: ⁊ delictū meū añ me est semper.
Qd̄ erat post te: fiat añ te: ne turpe postea

a deo iudice fias ante te: ⁊ non sit q̄ fugias
Alia lr̄a nō h̄ꝫ te. **Intelligite † aūt hec qui obliui**
scimini dñm: Videte q̄ clamat: ⁊ nō ta
cet: nō ꝑcit. Obliu⁹ eras dñm: non cogita-
bas de vita tua mala. Intellige q̄ oblitus
Alia lr̄a nō h̄ꝫ. es dñm. **Neq̄ñ rapiat † sicut leo ⁊ nō**
Alia lr̄a. † eripiat. **sit qui † eruat.** Quid est sicut leo? Sicut
fortis: sicut potēs: sic̄ ille cui nemo resiste-
re pōt. Ad hoc retulit: vt diceret leo. Po-
nit̄ enim in laude: ponit̄ et in vitupatione.
Dictus est leo: diabol⁹: aduersari⁹ vester
ait: tāq̄ leo rugiēs circuit q̄rens quē deuo
ret. Nunq̄d q̄ ille leo dict⁹ est: ꝑpter ima-
nē seuiciā: christ⁹ nō dicit̄ leo ꝑpter ingen
tem fortitudinē? Et vbi est illd̄: vicit leo de
tribu iuda? Intēdat paululū caritas vr̄a ad
huc modicū qd̄ restat. Obsecro vos: vt ex
cuciatis fatigationē: aderit ille q̄ vobis vs
q̄ ad hāc horā vires dedit. Pauloante di
xerat tāq̄ indicēs nobis: vt audistis vecti
gal qd̄dā laudis sue: imola deo sacrificiū
laudis: ⁊ redde altissimo p̄ces tuas: postea
aūt pctōri dixit deus: vt q̄d tu enarras iu
sticias meas: ⁊ assumis testamētū meū per
os tuū? Tanq̄ diceret ei: Nihil tibi ꝓdest
qd̄ laudas. Ego indixi laudis sacrificium
illis q̄ bñ viuūt. Eis eñi ꝓdest qd̄ laudāt:
tu aūt si laudas nihil tibi ꝓdest. Vt q̄d me
laudas? Nō ē speciosa laus in ore pctōris.
Postea ꝯcludit q̄si ad vtrūq̄: ⁊ arguens
malos q̄ obliuiscunt̄ deū: ait: Intellgite h̄
qui obliuiscimi deum: neq̄ñ rapiat sic̄ leo:
⁊ non sit q̄ eruat. **Sacrificiū laudis**
Aliu lr̄a. † honorificabit **† glorificabit me.** Quō sacrificiū laudis
glorificabit me? Certe nihil ꝓdest malis sa
crificiū laudis: q̄ assumūt testamentū tuū
ꝑ os suū: ⁊ faciūt dānanda que displicent
oculis tuis. Prorsus inquit ⁊ illis hoc di-
co: sacrificiū laudis glorificabit me. Iā pu
tabas tibi laudē nō ꝓdesse: lauda: ꝓderit
tibi. Si eñi male viuis ⁊ bona dicis: nōdū
laudas. Sꝫ rursus si cū cepis bñ viuē: me
ritis tuis tribuas qd̄ bñ viuis: nōdum lau
das. Nolo te esse latronē insultantē cruci
dñi: sed nec te illū volo esse in tēplo iactan
tem merita sua: ⁊ occultantē vulnera sua.
Si fueris iniqu⁹ ⁊ ꝑseuerās i illa iniq̄tate: nō
dico tibi: nō ꝓderit laus: h̄ nō me laudas:
laudē istā esse nō deputo. Rursus si fueris
q̄si iust⁹: nā nemo iust⁹ nisi humilis ⁊ pi⁹:
⁊ de iusticia tua inflat⁹ īcesseris: ⁊ alios in
tua cōparatione ꝯtēpseris: ⁊ supextolleris te
tanq̄ glorians de meritis tuis: nō me laudas.
Nec ille me laudat qui male viuit: nec ille

me laudat qui quasi de suo bñ viuit. Sed
nũqd ille pharise⁹ q̃si ð suo talis erat cũ di
ceret: gr̃as tibi ago qꝛ nõ sum sic̃ ceteri ho-
mines: Gr̃as deo agebat ex eo qđ bonuȝ
in se habebat. Quis g̃ aliqd bonũ i te sit:
q̃uis iã intelligas: nõ ex te esse qđ bonũ ẽ:
sed a deo te accepisse: tñ i eo ip̃o: si te extu-
leris sup aliũ non habentẽ: inuid⁹ teneris:
nõdũ laudator me⁹ eris. Primo g̃ corrige
te a via pessima: incipe viuere bñ: intellige
qꝛ nõ corrigeris nisi dono dei. A dño eniȝ
gressus hoīs diriguntur. Hoc cũ intellexeris:
faue ꝛ alijs: vt sint qđ ꝛ tu es: qꝛ ħ eras ꝛ tu
qđ ꝛ illi sũt. Faue q̃ntũ potes: ꝛ noli despe
rare: nõ eni vsq3 ad te diues de⁹. Nõ ergo
laudat q̃ male viuẽdo offendit dñm: non
laudat q̃ cũ iã cepit bñ viuere: de suo pu-
tat esse qđ bñ viuit: nõ acceptũ a deo. Nec
ille laudat: qui cũ sciat se qđ bñ viuit acce
pisse a deo: tñ vsq3 ad se vult esse diuitẽ de-
um. Ille itaq3 q̃ dicebat: gr̃as tibi ago de⁹:
q̃ nõ sũ sic̃ ceteri hoies: iniusti: raptores:
adulteri: sic̃ ꝛ publican⁹ iste: nõne ibi habe
bat vñ diceret: dona ꝛ publicano huic qđ
mihi donasti: supple ꝛ mihi q̃ nõdum dedi
sti: Sȝ iã quasi saturat⁹ ructabat: nõ dice-
bat: ego ãt egen⁹ ꝛ paup: qđ dicebat publi
canus ille: dñe ꝓpiti⁹ esto mihi pctõri. Jđ
descẽdit iustificat⁹ publican⁹: magisq3 ille
pharise⁹. Ergo audite q̃ bñ viuitis: audite
q̃ male viuitis: sacrificiũ laudis glificabit
me. Nemo mihi offert ħ sacrificiũ: ꝛ malus
est. Nõ dico: nõ ħ mihi offerat mal⁹: ȝ ne-
mo qui mihi hoc offerat malus. Qui eniȝ
laudat bonus est: quia si laudat etiam be-
ne viuit: quia si laudat: non solum lingua
Alia lr̃a. laudat: sed ꝛ vita cũ lingua ꝯsentit. Sacri
ꝛ illic iter quo. ficiũ laudis glificabit me. Et ibi via est
in qua ostẽdã illi salutare dei. In sa
crificio laudis via est: qua illi ostendã salu
tare dei. Qđ ẽ salutare dei: Christ⁹ Jesus.
Et quõ in sacrificio laudis: nobis ostẽdit
christ⁹: Quia christ⁹ cũ gr̃a venit ad nos.
Hec dic̃ Ap̃ls. Viuo aũt iã nõ ego: viuit
v͛o in me christus. Qđ aũt in carne viuo:
in fide viuo filij dei: q̃ me dilexit: ꝛ tradidit
semetip̃m ꝓ me. Agnoscãt ergo pctõres:
qꝛ nõ op⁹ esset medic⁹ si sani eẽnt. Etenim
christ⁹ ꝓ impijs mortu⁹ est. Cũ g̃ agnoscũt
ĩpietates suas: ꝛ primo imitantur publicanũ
illũ dicentẽ: dñe ꝓpitius esto mihi pctõri:
ostendũt vulnera: implorãt medicũ. Et qꝛ
nõ se laudãt: sed rep̃hẽdũt se: vt q̃ gloriatur
nõ in se: sed in dño gliet̃: agnoscũt cãm ad

uẽt⁹ christi: qꝛ iđ venit vt pctõres saluos fa-
ceret: qꝛ Jesus christ⁹ venit inqt: i hũc mũ
dũ peccatores saluos facere: quoꝝ p̃mus
ego sũ. Proinde illos iudeos de ope suo
gloriãtes: sic arguit idẽ Ap̃ls: vt eos dice-
ret ad gr̃am nõ ptinere: q̃ meritis ꝛ opibus
suis mercedẽ deberi arbitrabantur. Qui er-
go ad gr̃am se scit ptinere: qđ est christ⁹: et
qđ est christi: nouit qꝛ indiget gr̃a. Si gr̃a
vocatur: gr̃tis datur. Si gratis datur: nulla meri-
ta tua p̃cesserũt vt detur. Nã si p̃cesserũt me-
rita tua: merces nõ imputatur scđm gratiaȝ:
sed scđm debitũ. Si g̃ dicis p̃cessisse meri-
ta tua: te vis laudari nõ deũ: iđo nõ agno
scis christũ: qui venit cũ gratia dei. Cõuer
te ergo te ad merita tua: vide illa mala fuis
se: vt nõ tibi deberet̃ nisi suppliciũ: nõ p̃mi-
um. Et cuȝ videris qd tibi p meritũ debeatur:
agnoscis quid p gratiã donet̃: et sacrificio
laudis glorificãs deũ. Ibi est eñi via i qua
noueris christũ salutare dei.

Explicit Tractatus de ps̃. XLIX

Incipit Tractatus de ps̃. L. et vltimo
prime quinquagene. Prefatio.

Ultitudinis huius: nec frequẽtia
fraudãda est: nec infirmitas one-
rãda. Silentiũ petim⁹ ꝛ q̃etem: vt
vox nostra post hesternũ laborẽ possit ali-
quãtis virib⁹ pdurare. Credẽdũ ẽ carita-
tem vestrã: nõ ob aliud hodierno die copi
osius ꝯuenisse: nisi vt oretis p eis q̃s absen
tia fac̃ alienos ꝛ puersus affect⁹. Neq3 eni
loq̃mur de paganis: neq3 de iudeis: sed de
christianis. Neq3 de his adhuc cathecu-
minis: ȝ de mltis etiã baptisatis a quoꝝ la-
uacro nihil distatis: ꝛ eoꝝ tñ cordi dissiles
estis. Q̃ mltos eni hodie frẽs nr̃os cogi-
tam⁹ ꝛ plãgim⁹ ire in vanitates ꝛ insanias
mẽdaces: negligere qđ vocati sũt. Qui si
forte in ip̃o circa aliq̃ ex cã expauescãt. cõ-
tinuo se signãt: ꝛ stãt illic portãtes i frõte:
vñ abscederẽt si ħ i corde portarẽt. Rep̃cã
da est mĩ̃icordia dei: vt donet intellectuȝ
ad ista dãnãda: ꝛ affectũ ad fugiẽda: ꝛ mi-
ŝicordiã ad ignoscẽda. Opportune g̃ ð pe
nitẽtia psalm⁹ hodie cãtat⁹ est. Loq̃mur et
cũ absentib⁹. Erit ad eos vox nr̃a: mẽoria
vr̃a. Nec vt saucios ꝛ lãguidos negliga-
tis: ȝ vt facili⁹ sanetis: sani pmanere debe-
tis. Corrigite arguẽdo: ꝯsolamini alloquen-
do: exẽplũ p̃bete bñ viuẽdo. Aderit eis q̃
affuit ꝛ vobis: Nõ eni vobis iaȝ ista pictus
p̃tergressis: fons misericordie dei p̃cisus ẽ.
Qua venistis: veniẽt: q̃ trãsistis: trãsibũt.

Molestũ est quidẽ ⁊ nimiũ piculosũ: imo
pniciosũ ⁊ p certo exitiabile: qḋ sciẽtes pec
cãt. Aliter enĩ ad has vanitates currit qui
vocẽ christi ɔtẽnit: aliter ille q̇ nouit q̇d fu-
giat. Sʒ nec de talibꝰ despari debere: iste
psalmꝰ ostẽdit. Inscribit̃ enĩ titulꝰ eius.

**Psalmꝰ ipi Dauid: cũ venit ad
eũ Nathan pphera: q̄ intrauit ad
Bersabee.**

Bersabee erat mulier vxoꝛ aliena:
cũ doloꝛe q̇dẽ dicimꝰ ⁊ tremoꝛe: ſʒ
tñ deꝰ noluit taceri: qḋ voluit scri
bi. Dicã ergo nõ qḋ volo: ſʒ qḋ cogoꝛ. Di
cam nõ exhoꝛtãs ad imitationẽ: ſʒ instruẽs
ad timoꝛẽ. Huiꝰ mulierꝭ vxoris aliene pul
chꝛitudine captꝰ rex ⁊ pphera Dauid: ex
cuiꝰ semine scd̃m carnẽ dñs venturꝰ erat:
adulterauit eã. Hoc in isto psalmo nõ legi
tur: sed in titulo eius apparet. In libro au
tẽ regnoꝝ pleniꝰ legit̃. Utraqꝫ sc̄ptura ca-
nonica ẽ: vtriqꝫ sine vlla dubitatiõe a chꝛi
stianis fides adhibẽda ẽ: cõmissuʒ atqꝫ cõ
sc̄ptũ est. Huiꝰ etiã maritũ in bello occidẽ-
dum curauit: homicidio auxit adulteriuʒ.
Et pꝰ hoc factũ missus est ad eũ Nathan
pphera: missus a dño q̇ eũ argueret de tã-
to cõmisso. Quid caueãt hoĩes diximus:
Quid v̉o si lapsi fuerit imitent̃ audiamus.
Multi enĩ cadere volũt cũ Dauid: ⁊ nolũt
surgere cũ Dauid. Nõ ergo cadẽdi exem
plũ ppositũ est: sed si cecideris resurgẽdi.
Attende ne cadas: nõ sit delectatio mino
rũ lapsus maioꝝ: sed sit casus maioꝝ tre-
moꝛ minoꝝ. Ad ħ ppositũ est: ad hoc scri
ptũ ẽ: ad hoc ĩ eccl̃ia sepe lectũ atqꝫ canta
tum. Audiãt q̇ nõ ceciderũt ne cadãt: au-
diant q̇ ceciderũt vt surgãt. Tãti viri pec-
catũ nõ tacet̃: p̄dicat̃ ĩ eccl̃ia. Audiũt ma-
le viuentes: et q̃runt sibi patrocinia pec-
candi. Attendũt vñ defendãt: qḋ cõmitte
re parauerũt: nõ vñ caueãt qḋ nõ cõmise-
rũt: ⁊ dicũt sibi: Si Dauid: cur nõ ⁊ ego?
Inde aĩa iĩq̇oꝛ: q̇ cũ ppterea fecerit: quia
Dauid fecit: iõ peiꝰ q̄ꝫ Dauid facit. Dicã
hoc ipm̃ si potero planiꝰ. Dauid nullũ sibi
ita ad exemplũ pposuerat: vt tu. Cecide-
rat lapsu cupiditatis: nõ patrocinio sancti
tatis. Tu tibi tãq̄ꝫ sctm̃ pponis vt pecces:
nõ imitaris eiꝰ sanctitatẽ: sed imitarꝭ ruinã.
Hoc amas ĩ Dauid qḋ in se odit Dauid.
Preparas te ad peccãdũ: disponis pecca
re. Librũ dei vt pecces inspicis: scripturas
dei ad hoc audis: vt facias quod displicet
deo. Hoc non fecit Dauid. Coꝛrectus est
per prophetam: non lapsus est in prophe-
tam. Alij v̉o audientes salubꝛiter: in casu
foꝛtis: metuunt̃ infirmitatẽ suã: ⁊ qḋ dãnat
deus deuitare cupiẽtes: ab aspectu securo
abstinẽt oculos: nõ eosdẽ figũt in pulchꝛi-
tudine carnis aliene: nec seipos faciunt de
puersa simplicitate securos. Nõ dicãt bo-
no aĩo attẽdi: benigne attendi: de caritate
diu aspexi. Proponũt enĩ sibi casum Da
uid: ⁊ ad hoc illũ magnuʒ vidẽt cecidisse:
vt pui nolint videre vñ possint cadẽ. Re-
primũt enĩ oc̄los a petulãtia: non se facile
adiũgũt: ñ miscẽt se m̃lierib' alienis: nõ le-
uãt oc̄los faciles ad aliena menia: ad alie-
na solaria. De lõge enĩ vidit Dauid illam
in qua captꝰ est: mulier longe: libido ppe.
Alibi erat qḋ videret: ĩ illo vñ caderet. At
tẽdẽda ḡ hec ĩfirmitas carnis: recoꝛdãda
sũt v̉ba Apl̃i. Nõ ḡ regnet pctm̃ in vestro
moꝛtali coꝛpe. Nõ dixit: ñ sit: ſʒ nõ regnet.
Inest pctm̃ cũ delectaris: regnat si cõsen-
seris. Carnalis delectatio p̄sertim vsqꝫ ad
illicita ⁊ aliena pgrediẽs: frenãda est non
relaxãda: impio dñanda: nõ ĩ impio collo
canda. Attende securꝰ: si nõ habes vñ mo
uearis. Sʒ rñdes: foꝛtit̃ teneo. Nũquid tu
foꝛtioꝛ q̄ꝫ Dauid? Admonet etiã tali exem
plo: nõ se queq̄ꝫ debere extollere in psperꝭ
rebꝰ. Multi enĩ res aduersas timẽt: res p
speras nõ timẽt. Periculosioꝛ est res pspe
ra aĩo: q̄ꝫ aduersa coꝛpi. Priꝰ coꝛrũpit p-
spera: vt inueniat qḋ frãgat aduersa. Frẽs
mei: aduersus felicitatẽ acrius vigilandũ
est: ppterea videte quẽadmodũ eloquiuʒ
dei in nr̃a felicitate tollat nobis securitatẽ.
Seruite inq̇t dño ĩ timoꝛe: ⁊ exultate ei cũ
tremoꝛe. Exultatio vt grãs agamꝰ: tremoꝛ
ne cadamus. Hoc pctm̃ nõ fecit Dauid
cũ psecutoꝛẽ Saulẽ pateret̃. Qñ Dauid
sanctꝰ Saulẽ inimicũ patiebat̃: qñ illiꝰ pse
cutiõibꝰ agitabat̃: qñ p diuersa fugiebat
ne in manꝰ eiꝰ incideret: nõ ɔcupiuit alie-
nã: nõ adulterata vxoꝛe occidit viꝝ. Erat
in infirmitate tribulatiõis sue: tãto in deuʒ
intẽtioꝛ: quãto miserioꝛ videbat̃. Utile q̇d
dã est tribulatio: vtile medici ferramẽtũ tã
q̄ꝫ ɔ̃ diaboli tẽptamẽtũ. Factꝰ securꝰ deui
ctis hostibꝰ: p̄ssura caruit: tumoꝛ excreuit.
Ualet ergo hoc exẽpluʒ ad id vt timeamꝰ
felicitatẽ. Tribulationẽ inquit ⁊ doloꝛem
inueni ⁊ nomẽ dñi inuocaui. Sed factũ ẽ:
dixerim hec eis q̇ nõ cõmiserũt vt vigilent
custodire ĩtegritatẽ suã: ⁊ cũ attendũt ma-
gnũ cecidisse: pui timeãt. Si v̉o aliq̇s iam

lapsus hec audit: 7 aliquid mali in consci-
entia tenet: v̄ba huiꝰ psalmi aduertat. At-
tēdat q̄dē vulneris magnitudinē: sed non
desꝑet medici maiestatē. Pctm̄ cū despe-
ratiōe certa mors. Nemo g̃ dicat: si iam ali
q̄d mali feci: iā dāpnandꝰ sū: deꝰ malis tali-
bus nō ignoscit: Cur nō addo pctā pecca
tis: Fruar seclo in voluptate: i lascivia: i cu
piditate nefaria. Iā ꝑdita spe reparatōis: vł
hoc habeā qḋ video: si nō possū hr̄e qḋ cre
do. Iste g̃ psalmꝰ sicut cautos facit eos q̄
nō ceciderunt: sic desperatos eē nō vult q̄
ceciderūt. Quisq̄s peccasti 7 dubitas age
re penitētiā ꝓ pctō tuo desꝑando salutem
tuā: audi Dauid gemētē. Ad te Nathan
ꝓpheta nō ē missus: ipse Dauid ad te mis-
sus est: Audi eū clamātē 7 sił clama: audi
gementē 7 cōgemisce. Audi flētē 7 lachry
mas iūge: audi correctū 7 cōdelectare. Si
tibi nō potuit īcludi peccatū: spes venie
nō includat. Missus est ad istū virū Na
than ꝓpheta: Attēde regis hūilitatē. Nō
respuit verba precipientis: nō dixit: audes
mihi loqui regi: Rex sublimis ꝓphetā au
diuit: plebs eiꝰ hūilis christū audiat. Au-
di ergo hec: 7 dic cū illo. ¶ Expositio ps.

Miserere mei deus scḋm ma-
gnā misericordiā tuā. Qui
magnā misericordiā depcat: ma-
gnā miseriā ꝯfitet. Querāt ꝑuā misericordi
am tuā: q̄ nesciēdo peccauert. Miserē inq̄t
mei: scḋm magnā misericordiā tuā. Subue
ni graui vulneri: scḋm magnā medicinā tu
am. Graue ē qḋ habeo: ſ3 ad oīpotētē ꝯfu
gio. De meo tā letali vulnere desperarē:
nisi tm̄ medicū reperirē. Miserere mei de-
us: scḋm magnā misericordiā tuā. Et scḋ3
multitudinē miserationū tuarū de-
le iniq̄tatem meā. Qḋ ait: dele iniq̄ta-
tē meā: hoc ē miserē mei deꝰ: 7 qḋ ait: scḋm
multitudinē miserationū tuarū: h̄ est scḋm
magnā misericordiā tuā. Quia magna est
misericordia: multe sūt misericordie: Et de
magna misericordia tua: multe sūt misera-
tiōes tue. Attēdis ꝯtēptores vt corrigas:
attēdis nesciētes vt doceas: attēdis ꝯfitē-
tes vt ignoscas. Fecē h̄ nesciēs: 7 q̄d ait: Fe
cerat aliq̄: 7 mł̄ta mala fecerat. Misericor-
diā inq̄t ꝯsecutꝰ sum: q2 igr̄ās feci in incre-
dulitate. Iste dauid nō posset dicere: igno
rās feci. Nō eni igr̄abat q̄ntū mali esset cō
trectatio ꝯiugis aliene: aut q̄ntū mali eēt i-
terfectio mariti nesciētis: 7 nec saltē irascen
tis. Cōsequunt ergo misericordiā dn̄i qui
ignorātes fecerūt: 7 qui scientes ꝯsequun-
tur: nō qualibet misericordiā: ſ3 magnā mi
sericordiā. ¶ †Magis magisq̄ȝ laua — Alia lra.
me ab †iniusticia mea: Quid est magis — † Ampliꝰ. † iniquitate.
magisq̄ȝ laua: Multū inq̄natum. Magis
magisq̄ȝ laua pctā sciētis: q2 abluisti pctā
ignorātis: nec sic desperādū de misericor- — Alia lra.
dia tua. Et a †delicto meo mūda me. — † pctō.
Quo merito: Medicus ē: offer mercedē.
Deꝰ ē: offer sacrificiū. Quid dabis vt mū
deris: Uide eni quē inuoces. Iustū inuocas:
odit pctā. Si iustꝰ ē vindicat ī pctis: si iustꝰ
ē vtiq̄ȝ nō poterł auferre a dn̄o deo iusticiā
eiꝰ. Implora misericordiā: ſ3 attēde iusticiā.
Misericordia ē vt ignoscat peccāti: iusticia ē
vt puniat pctm̄. Quid g̃: Querł misericor
diā: pctm̄ ipunitū remāebit. Rn̄deat Da
uid: rn̄deāt lapsi: rn̄deāt cū Dauid vt miseri
cordiā mereāt sic Dauid: 7 dicāt: nō dn̄e:
nō erit ipunitū pctm̄ meū. Noui iusticiā:
cuiꝰ q̄ro misericordiā. Nō ipunitū erit: ſ3 iō
nolo vt tu me punias: q2 ego pctm̄ meum
punio Iō peto vt ignoscas: q2 ego agnosco.
¶ Qm̄ iniq̄tatē meā ego agnosco: — Alia lra.
7 †delictū †corā me ē sp. Non posui pꝰ — † pctm̄ meū. † ꝯtra.
dorsū meū qḋ feci: nō intueor alios oblitus
mei: nō affecto stipulā eijcere de oculo fra-
tris mei: cū sit trabes ī oclo meo: peccatū
meū ante me est: nō post me. Fuit eni post
me qn̄ ad me missus est ꝓpheta: 7 de oue
pauꝑis similitudinē mihi ꝓposuit. Ait enim
Nathan ꝓpheta ad Dauid. Erat diues q̄
dā hn̄s plurimas oues: pauꝑ aūt vicinus
eius habebat vnā ouiculā quā ī sinu suo 7
de suo cibo nutriebat. Uenit hospes diuiti:
nihil de grege suo abstulit: ouiculā vicini
pauꝑis ꝯcupiuit: ipsā suo hospiti occidit.
Quid dignꝰ est: At ille ꝓfert iratꝰ senten-
tiā. Plane tūc rex nesciēs vbi captus eēt:
morte dignū diuitē dixit: 7 ouē reddēdam
in quadruplū seuerissime atq̄ȝ iustissime.
S3 pctm̄ eiꝰ nōdū erat corā eo: post dorsū
erat qḋ fecerat. Suā iniq̄tatē nōdū agno-
scebat: 7 iō aliene nō ignoscebat. Sed ꝓ
pheta ad h̄ missus: abstulit a dorso pctm̄:
7 an̄ oclos posuit: vt videret illā snīā tam
seuerā ī se esse ꝓlatā. Ad secādū 7 sanādū
vulnꝰ cordis eiꝰ: ferramētū fecit de lingua
eius. Hoc fecit dn̄s iudeis qn̄ ad eū ad-
ulteratā mulierē adduxerunt: ꝓponentes
laqueū tēptationis: 7 in id qḋ ꝓposuerant
incidētes. In adulterio īquint h̄ mulier de
prehensa est. Moyses huiusmōi lapidare
iussit: tu de illa quid censes: Tanq̄ȝ bicipiti

muſcipula tẽptantes capere ſapientiã dei:
vt ſi iuberet occidi pderet mãſuetudinis fa
mã: ſi aũt iuberet dimitti icurreret blaſphe
miã tãq̃ rep̄hẽſor leg̃ calũniand⁹. Quid
g̃ rñdit: Nõ ait occidite: nõ ait dimittite: ſ
ait: Qui ſe ſcit ſiñ pctõ ẽẽ: pm⁹ i illã lapidẽ
iaciat. Juſta lex q̃ iubet adulterã occidi: ſ
h̃ lex iuſta: miſtros habeat inocẽtes. Attẽ
ditis quã adducitis: attẽdite ⁊ q̃ eſtis. Jlli
h̃ audito: vn⁹ poſt alteꝝ diſceſſert. Remã
ſit adultera et dñs. remanſit vulnerata et
medicus: remanſit magna miſeria et ma-
gna micoꝛicoꝛdia. Adducentes erubue-
runt: nec veniam petiuerunt. Adducta cõ
fuſa eſt et ſanata: Ait illi dominus. Mu-
lier nemo te ↄdẽnauit: Et illa: Nemo dñe.
Et ille: Nec ego te ↄdemnabo: vade dein
ceps iã noli peccare. Nũq̃d xp̃s fec̃ ↄ̃ legẽ
ſuã: Neq̃ eni pater ei⁹ ſine filio dederat le
gẽ. Si celũ ⁊ t̃ra: ⁊ oĩa q̃ in eis ſũt: p ip̃m fa
cta ſũt: lex ſine v̓bo dei quõ ſcp̃ta eſt: Non
g̃ de⁹ ↄ̃ legẽ ſuã: qꝛ nec impatoꝛ ↄ̃ leges ſu
as fac̃: qñ ↄfeſſis dat indulgẽtiã. Moyſes
miſter leg̃: chriſt⁹ ꝓmulgatoꝛ legis. Moy
ſes lapidat vt iudex: Chriſt⁹ idulget vt rex.
Miſert⁹ ẽ g̃ ei⁹ de⁹ ſcdm magnã miſericoꝛ
diã ſuã: ſic h̃ rogat: ſic h̃ petit. ſic exclamat
⁊ dolet: qd̓ illi adulterã offerẽtes facere no
luerũt: vulnera ſua oñdẽte medico cogno
uerũt: medicinã a medico nõ q̃ſierũt. Jta
ſũt m̃lti q̃s peccare nõ pudet: agere pñiã
pudet. O incredibilis iſania. De vulnere
ip̃o nõ erubeſcis: de ligatura vulner̃ eru-
beſcis: Nõne nudũ fedi⁹ ⁊ putidi⁹ eſt: Cõ
fuge g̃ ad medicũ: age penitẽtiã: dic iniq̃-
tatẽ meã ego agnoſco: ⁊ pctm̃ meũ añ me
Alia lr̃a. ⁊ malũ — eſt ſemp. ¶ Tibi ſoli peccaui ⁊ ⁺mali
gnũ corã te feci: Quid ẽ h̃: Corã hoib⁹
eni nõ erat adulterata vxoꝛ aliena: ⁊ mari-
tus occiſus: Nõne oẽs nouerãt q̃d dauid
fecerat: Quid eſt: tibi ſoli peccaui ⁊ mali-
gnũ corã te feci: Quia tu ſol⁹ ſine pctõ. Jl
le iuſt⁹ punitoꝛ: q̃ nõ h̃z qd̓ in illo puniat̃.
Jlle iuſt⁹ rep̄hẽſoꝛ: q̃ nõ h̃z qd̓ in illo repꝛe
hẽdat̃. Tibi ſoli inq̃t peccaui ⁊ malignũ co
rã te feci. ¶ Et iuſtificeris in ſermõib⁹
tuis ⁊ vincas cũ iudicaris. Cui dicat
frẽs: cui dicat: difficile ẽ aduertẽ. Deo vti
q̃ loq̃t̃: ⁊ manifeſtũ eſt: quõ de⁹ pater non
eſt iudicat⁹. Quid ẽ: tibi ſoli peccaui ⁊ ma
lignũ corã te feci: vt iuſtificer̃ i ſermonib⁹
tuis: ⁊ vincas cũ iudicaris: Videte futuꝝ
iudicẽ: iudicatũ a pctõꝛib⁹ iuſtũ: ⁊ i eo vin
centẽ: qꝛ qd̓ in illo iudicaret̃ nõ habuit: ⁊ q̃

cũ miſerat pr̃. Erat eni ſol⁹ ver⁹. Et iõ ſolũ
veꝝ i hominib⁹ dicere potuit hõ de⁹: ſi in-
ueniſtis i me pctm̃ dicite. Sʒ foꝛte erat qd̓
hoĩes latebat: ⁊ nõ iueniebãt illi qd̓ erat q̃
dẽ: ſ manifeſtũ nõ erat. Alio loco ait: Ec-
ce veĩt p̄nceps mũdi: acut⁹ inſpectoꝛ oĩm
peccatoꝝ: ecce inq̃t venit p̄nceps hui⁹ mũ
di: moꝛte affligẽs peccatoꝛes: ꝑpoſit⁹ moꝛ
tis. Jnuidia eni diaboli moꝛs intrauit i oꝛ
bẽ t̃raꝝ. Ecce inq̃t veĩt p̄nceps mũdi h⁹:
Dixit h̃ ꝓxim⁹ paſſiõi: ⁊ in me nihil iueni-
et: nihil peccati: nihil moꝛte dignum: nihil
dãnatione dignũ. Et tãq̃ ei diceret̃: cur g̃
moꝛeris: ſequit̃ ⁊ dicit: Sʒ vt ſciãt oẽs: qꝛ
volũtatẽ patris mei facio: ſurgite ambule
mus hinc. Patioꝛ inq̃t dign⁹ ꝓ indignis:
vt eos dignos faciã vita mea: ꝓ quib⁹ in-
digne patioꝛ moꝛtẽ illoꝝ. Huic itaq̃ nll'm
habẽti pctm̃ dicit in pñti ꝓpheta Dauid:
Tibi ſoli peccaui ⁊ malignũ corã te feci: vt
iuſtificeris in ſermõib⁹ tuis ⁊ vincas cũ iu
dicaris. Supas eni oẽs homĩes: oẽs iudi
ces: ⁊ q̃ ſe putat iuſtũ: corã te iniuſt⁹ ẽ. Tu
ſolus iuſte iudicas: iniuſte iudicat⁹: q̃ po-
teſtatẽ habes ponẽdi aĩam tuã: ⁊ poteſta-
tẽ habes iteꝝ ſumẽdi eã. Vincis g̃ cũ iudi
car̃. Oẽs hoĩes ſupas: qꝛ pl⁹ es q̃ hoĩes:
⁊ p te facti ſũt homĩes. Tibi ſoli peccaui ⁊
malignũ corã te feci: vt iuſtificeris in ſmo
nib⁹ tuis ⁊ vincas cũ iudicaris. ¶ Ecce
eni in iniq̃tatib⁹ cõcept⁹ ſum. Tan
q̃ diceret̃. Vincũt̃ illi q̃ fecerũt qd̓ tu Da
uid. Nõ eni h̃ puũ malũ: puũq̃ pctm̃: ad
ulteriũ ⁊ homicidiũ. Quid illi q̃ ex quo na
ti ſunt: de ventre matris ſue nihil tale fece-
runt: Etiã ipſis imputas aliqua peccata:
vt ille oẽs vincat cũ ceperit iudicari. Suſ
cepit ꝑſonã generis humani Dauid: ⁊ at-
tendit oĩm vincula: ꝓpaginẽ moꝛtis ↄſide
rauit: originẽ iniq̃tatis aduertit ⁊ ait: Ec-
ce eni iniquitatib⁹ ↄceptus ſũ. Nũq̃d Da
uid de adulterio natus erat: de Jeſſe viro
iuſto ⁊ coniuge ipſi⁹. Quid eſt quod ſe di-
cit in iniq̃tate ↄceptũ: niſi qꝛ trahit̃ iniqui-
tas ex Adam: Etiã ip̃m vinculũ moꝛtis:
cũ ip̃a iiq̃tate ↄcretũ eſt. Nemo naſcit̃ niſi
trahẽs penã: trahẽs meritũ pene. Dicit ⁊ i
alio loco ꝓpheta. Nemo mũd⁹ in cõſpe-
ctu tuo: nec infans cui⁹ eſt vni⁹ diei vita ſu
per terrã. Nouim⁹ eni ex baptiſmo chriſti
ſolui peccata: ⁊ baptiſmũ chriſti valẽre ad
remiſſionẽ peccatoꝝ. Si infantes oĩno in-
nocẽtes ſũt: cur m̃res ad eccliã cũ languẽ
tibus currũt: Quid illo baptiſmo: q̃d illa

remissiōe dimittit: Innocētē magͥ vidō flē
tē ꝙ̄ irascētē Quid diluit baptismū: Quid
soluit illa grā: Soluit ꝓpago pcti: qꝛ si lo-
qui tibi posset ille infans diceret: ⁊ si iā in-
tellectū haberet: quē habebat Dauid: re-
spōderet tibi. Quid me attendis insontē:
Nūq̄d vides facinora mea: Sꝫ ego ī iīq̄ta
Alia lr̄a. te ↄcept⁹ sū. Et ī pctīs mater mea me
† cōcepit. †in vtero aluit. Preter h̄ vinculū con-
cupiscētie carnalis nat⁹ est christ⁹ sine mas
culo: ex virgine ↄcipiēte de spiritusancto.
Nō pōt iste dici in iniq̄tate ↄcept⁹: nō pōt
dici in peccatis mat̄ ei⁹ in vtero euꝫ aluit:
cui dictū ē: spūssanctus supueniet in te: ⁊
virt⁹ altissimi obūbrabit tibi. Nō ergo idō
in iniquitate ↄcipiunt hoīes: ⁊ in peccatis
in vtero a matrib⁹ aluntꝛ: qꝛ peccatū est mi
sceri ↄiugibus: sed qꝛ illud qđ fit vtiqꝫ fit
de carne penali. Pena enī carnis mors ē:
⁊ vtiqꝫ inest ipa mortalitas. Vn̄ Apl̄s nō
moriturū corp⁹ dixit: sed mortuū. Corpus
quidē mortuū ē ꝓpter peccatū: spūs aūt vi
ta est ꝓpter iusticiā. Quō ergo sine vincu
lo peccati nascit qđ ↄcipit ⁊ semiat đ cor-
pore mortuo ꝓpter peccatū: Opus h̄ ca-
stū in cōiuge nō hꝫ culpā: sed origo pecca
ti trahit secū debitā penā. Nō enī maritus
qꝛ marit⁹ ē mortal' s̄ ē: aut aliūde nisi pctō
mortal' est. Erat enī ⁊ dn̄s mortal: s̄ nō de
pctō suscepit penā nr̄am: ⁊ iō soluit culpā
nr̄aꝫ. Merito ḡ ī Adā oēs moriunt: ī chri
sto aūt oēs viuificant: Per vnū hoīeꝫ enī
ait Apl̄s: pctm̄ ī hūc mūdū itrauit: ⁊ p̱ pec
catū mors: ⁊ ita in oēs hoīes ptransijt: in q̄
oēs peccauerūt. Definita ē sn̄ia: In Adā
inquit oēs peccauerūt. Sol⁹ esse innocēs
infans potuit: q̄ de ope ī Adā nō est nat⁹.
Ecce enī veritatē dilexisti: incer-
ta ⁊ occulta sapiētie tue manifesta-
sti mihi. Veritatē dilexisti: impunita pec
cata eoꝝ etiā quib⁹ ignoscis nō reliquisti:
Veritatē dilexisti: sic misericordiā p̄roga-
sti: vt seruares ⁊ veritatē. Ignoscis ↄfiten
ti: ignoscis sed seipm puniēti. Ita s̄uat mi
sericordia ⁊ v̄itas. Misericordia: qꝛ hō li-
berat. veritas: qꝛ pctm̄ punit. Ecce enī ve
ritatē dilexisti: incerta ⁊ occl'ta sapiētie tue
manifestasti mihi. Que occl'ta que īcerta:
Quia de⁹ ignoscit ⁊ talib⁹. Nihil tā occul
tū: nihil tā incertū. Ad hoc incertū niniui-
te penitētiā egerūt. Dixerūt enī: Quis p⁹
minas ꝓphete: Quis post illā vocē: triduo
⁊ niniue euertet: dixerūt apud se petēdā eē
mīsericordiā. Dixerūt: ita apđ se disceptātes.

Quis nouit si de⁹ flectat in meli⁹ sententiā
suaꝫ ⁊ misereat: Incertū erat: cum dicit: q̄s
nouit. De incerto penitentiā egerūt: certā
misericordiā meruerūt. Prostrauerūt se ī
lachrymis: in ieiunijs: in cilicio: ⁊ ī cinere.
Prostrauerūt se: gemuerūt: fleuerūt: pep̱cit
de⁹. Stetit niniue: An euersa est niniue:
Aliter quidē videt hoībus: ⁊ aliter visuꝫ ē
deo. Ego aūt puto ipletū fuisse: qđ ꝓpheta
p̄dixerat. Respice q̄ fuit niniue: ⁊ vide qꝛ
euersa ē. Euersa ī malo: edificata ī bono:
sicut euersus Saulus p̱secutor: edificat⁹
Paulus p̄dicator. Quis non diceret ciui
tatem istā in qua nūc sumus feliciter euer-
sam: si omēs illi insani nugis suis desertis
ad ecclīam cōpūcto corde ↄcurrerent: dei
misericordiā de suis factis p̄teritis iuoca-
rēt: Nōne diceremus vbi est illa kartago:
Quia nō est qđ erat: euersa est. Sꝫ si ē qđ
nō erat: edificata est. Ita dicit Hieremie:
Ecce dabo tibi eradicare: suffodē: euerte-
re: disperdere. ⁊ rursus edificare: ⁊ planta-
re. Inde ē vox illa dn̄i: Ego p̱cutiā: ⁊ ego
sanabo. Percutit putredinē facinoris: sa-
nat dolorem vulneris. Faciūt hoc medici:
secant: p̱cutiūt ⁊ sanāt: armāt se vt feriant:
ferrū gestāt ⁊ curare veniūt. Sed qꝛ pecca
ta magna erāt niniuitaꝝ: dixerūt q̄s nouit:
Hoc incertū patefecerat de⁹ s̄uo suo Da-
uid. Cum enim dixisset: stante ⁊ arguēte se
ꝓpha: peccaui: statiꝫ audiuit a ꝓpheta: id
est a spiritu dei qui erat in ꝓpheta: Dimis
sū est tibi peccatū tuuꝫ. Incerta ⁊ occulta
sapiētie tue manifestasti mihi. Asperges
me: inquit: isopo ⁊ mūdabor: Isopū
herbā nouimus humilē: sed medicinaleꝫ:
saxo herere radicib⁹ dicit. Inde in miste-
rio mundādi cordis similitudo assumpta
est. Apprehēde inquit ⁊ tu radicē dilectio
nis petrā tuam. Esto humilis ī humili deo
tuo: vt sis excelsus in glorificato dn̄o deo
tuo. Aspergeris isopo: humilitas christi te
mundabit. Noli herbā ↄtemnere: vim me
dicamēti attēde. Aliquid etiā dicam qđ a
medicis solem⁹ audire: vel expiri in egrot'.
Isopū dicūt: purgādis pulmōib⁹ aptū eē:
In pulmone solet notari supbia: illic enim
inflatio: illic anhelit⁹. Dicebat de Saulo
persecutore: tanꝙ̄ de saulo supbo: qđ ibat
ad vinciendos christianos: spirās cedem:
anhelabat cedes: anhelabat sanguinem:
nondū purgato pulmone. Audi et hic hu
miliatum: quia isopo purgatum. Asper-
ges me isopo ⁊ mūdabor. Lauabis me:

id est mūdabis me. **Et sup niuē dealba-
bor.** Et si fuerit iqt pctā vr̄a: sic feniculū tā
q̄z niuē dalbabo. De talib⁹ sibi exhibz xp̄s
vestē sine macl̄a ꝛ ruga. Proinde vestī ei⁹
i mōtē q̄ tāq̄z nix dealbata effulsit: significa
uit ecclīam omni macl̄a pctī mūdatā. Sz
vbi humilitas ex isopo: Audi sequentia.

Alia lr̄a. ł gaudiū. ł et.

¶ **Auditui meo dabis ꝉexultationē
ꝛ leticiā: ꝉexultabūt ossa hūliata.**
Auditui meo inqt dabis exultationē ꝛ le-
ticiā. Gaudebo audiēdo te: ñ loq̄ndo ꝯ
te. Peccasti: q̄d defendis te loq̄ndo: Loq̄
vis: patē: audi: cede diuis vocib⁹ ne turbe
ris ꝛ ampli⁹ vulnereris. Cōmissū ē: nō de-
fendat: in cōfessionē veniat: nō in defensio
nē. Adhibes te defēsorē peccati tui: vince-
ris. Non inocentem patronū adhibuisti:
nō ē tibi vtilis defensio tua. Quis es eni:
vt te defendas: Idone⁹ esto ad accusādū
te: noli dicere aut nihil feci: aut q̄d magnū
feci: aut fecerīt ꝛ alij. Si faciēdo pctm̄ nihil
te dicl̄ fecisse: nihil eris: nihil accipies. Pa
rat⁹ est de⁹ dare idulgētiā: claudis ꝯ te. Il
le pat⁹ est dare: noli opponere obicē defen-
siōis: ẜ aperi sinū ꝯfessionis. Auditui meo
dabis exultationē ꝛ leticiaz. Ipe donet vt
dicaz qd̄ sentio. Feliciores sūt q̄ audiunt:
q̄z qui loquunt. Qui eni discit hūilis est: q̄
aūt docet laborat: vt nō sit supb⁹: ne male
placēdi affect⁹ irrepat: ne deo displiceat q̄
vult placere hoib⁹. Magn⁹ tremor ē in do
cēte frēs mei: magn⁹ tremor ē noster in his
vocibus nostris. Credite cordi nostro qd̄
videre non potestis: scit ipse qui mitescat
nobis: qui propitius sit nob: cū quāto sb̄
illo tremore ad vos loq̄mur. Luz aūt ipm
aliq̄d suggerentē ꝛ docentē int⁹ audiuim⁹:
securi sum⁹: securi gaudemus. Sub mgr̄o
eni sum⁹: illi⁹ gl̄iam q̄rim⁹ illū docentē lau
dam⁹. Delectat nos vitas ei⁹ int⁹: vbi ne-
mo fac̄ vl̄ audit strepitū. Ibi dixit iste eē le
ticiā suā ꝛ exultationē suā. Auditui meo i-
q̄t dabis exultationē ꝛ leticiā. Et iō q: hu-
mil̄ audit q̄ audit: q̄ vere audit ꝛ bñ audit:
q̄ hūilis audit: gl̄a eni ei⁹ i illo ē a q̄ audit.
postea q̄z dixit: auditui meo dabis exulta-
tionē ꝛ leticiā: ꝯtinuo demōstrauit q̄d faci
at auditio: exultabūt ossa hūliata. Humi
liata sūt ossa: ossa audiētis nō hñt fastū: nō
hñt tumorē: quē i se vix vicit q̄ loq̄t. Inde
ꝛ ille hūilis magn⁹: q̄ i natis mulieꝝ nemo
maior surrexit: ille q̄ ita se hūiliauit: vt se i-
dignū diceret soluē corrigiā calciamēti do
mini sui. Ioānes ille baptista: dans gl̄iam
mgr̄o suo: ꝛ iō amico suo: cum christus pu
taret: et ex eo supbire posset ꝛ se extēdere:
nō eñ ipe se dixerat christū: sed poterat ac
cipe hoim errorē ẜ putātiū: vltro istuz ho-
norē deferre volentiū: respuit falsū hono-
rē: vt iueniret verā gr̄az: ꝛ vide hūilitatē ꝺ
auditu: ait: Qui habz spōsā spōsus ē: ami
cus aūt spōsi stat ꝛ audit eū. Stantē se fec
et audientē: nō cadentē ꝛ loq̄ntē. Stat in-
quit ꝛ audit eū: Audisti auditū: vbi est ex-
ultatio ꝛ leticia: Cōtinuo sequit: Stat ꝛ au
dit eū: ꝛ gaudio gaudet ꝓpter vocē spōsi:
Auditui meo dabis gaudiū ꝛ leticiā: ꝛ ex-
ultabūt ossa hūliata. ¶ **Auerte faciem
tuā a peccatis meis: ꝛ oēs iniq̄ta-
tes meas dele.** Iā eni exultant ossa hu
miliata: iam isopo mūdat⁹: humilis factus
sum: Auerte faciē tuā: nō a me: sed a pecca
tis meis: Alibi q̄ppe orās dicit: Ne auer-
tas faciē tuā a me. Qui nō vult a se auerti
faciē dei: vult auerti faciē dei a pctis suis.
Pctm̄ eni vñ se de⁹ ñ auertit: aduertit. Si
aduertit aīaduertit. Auerte faciē tuā a pec
catl̄ meis: ꝛ oēs iniq̄tates meas dele. Sata
git de illo grādi peccato: pl⁹ ꝑsumpsit: oēs
deleri vult iniquitates suas. Presumit de
medici manu: de magna illa misericordia:
quā in ꝑncipio psalmi iuocauit: oēs iniq̄ta
tates meas dele. Auertit faciē de⁹: ꝛ sic de
let: auertendo faciē peccata delet: aduer-
tendo scribit. Audisti auertēdo delētē: au
di aduertēdo q̄d facientē: Vultus aūt dn̄i
sup faciētes mala: vt ꝑdat de terra memo-
moriā eoꝝ: nō delendo peccata eoꝝ. Hic
aūt q̄d rogat: Auerte faciē tuaz a peccatis
meis. Bene rogat: ipe eni nō auertit faciē
suā a peccātl̄ dicēs: qm̄ pctm̄ meū ego co
gnosco. Merito rogas ꝛ bñ rogas: vt de⁹
auertet faciem a peccato tuo: si tu inde nō
auertis faciē. Sivo tu pctm̄ tuū i dorso po
nis: de⁹ ibi faciē ponit. Tu pctm̄ tuū ante
faciē tuā ꝯuerte: si vis vt inde de⁹ faciē suā
auertat: ꝛ secur⁹ rogas: ꝛ exaudit. ¶ **Cor
mundū crea in me de⁹:** Crea quasi no
uum aliq̄d institue: dicere voluit: sed q: pe
nitēs orabat: q̄ cōmiserat aliq̄d: qd̄ priusq̄z
cōmitteret inocentior erat: ostēdit quēad-
modū dixerit: crea. **Et spiritū rc̄tū ino
ua i viscerib⁹ meis.** Per factuz iquit
meū iueterata erat atq̄z curuata rectitudo
spirit⁹ mei. Dicit eñ ex alio psalmo: Cur-
uauerūt animā meam. Et quādo se homo
pronū facit ad terrenas concupiscentias:
incuruat q̄dāmodo: cū aūt erigit i supna:

rectũ sit cor eiꝰ vt bonꝰ illi sit deus. Q̃ bonꝰ eñ deꝰ israel rectis corde. Proinde fratres audite. Aliq̃n deꝰ cui ignoscit in futuro seclo: corripit eũ de peccato in isto seculo. Nã ⁊ ipsi dauid: cui dictũ iã fuerat ꝑ ꝓphetã: dimissum est pctm̃ tuũ: euenerũt q̃dam q̃ minatꝰ erat deꝰ ꝓpter ip̃m peccatũ. Nã filiꝰ eius Absalon aduersuꝫ eũ cruentum bellũ gessit: ⁊ in multis humiliauit patrẽ suũ. Ambulabat ille in dolore: i tribulatiõe hũiliatõis sue: ita s̃bditꝰ deo: vt oĩa iusta ei tribuẽs ꝯfiteret̃ qꝺ nihil pateret̃ indigne: hñs iã rectũ cor cui nõ displicet deꝰ. Iniuriosũ q̃ndã ⁊ in os sibi dura maledicta iacientẽ: patient̃ audiebat: ex aduersa ꝑte: vnũ ex militibꝰ q̃ erãt cũ filio eiꝰ ipio. Et cũ ille iaceret maledicta i rgẽ: iratꝰ vnꝰ ex comitibꝰ Dauid: voluit ire ⁊ ꝑcutẽ euꝫ: ꝓhibet̃ a Dauid. Et quõ ꝓhibet̃? Ut diceret: deꝰ illũ misit vt mihi malediceẽt. Agnoscẽs culpã suã: amplexꝰ est penã suã: q̃rẽs gl̃iaꝫ nõ suã: dñm laudãs i eo qꝺ boni habebat: dñm laudãs in eo qꝺ patiebat̃: benedicẽs dñm in omni tꝑe: sem̃p laus eiꝰ in ore eiꝰ. Tales sũt oẽs recti corde. Nõne hi ꝑuersi q̃ se rectos putãt: ⁊ ꝑuersũ deũ? Qui qñ aliq̃d faciũt mali gaudẽt: qñ aliq̃d mali patiũt̃ blasphemãt: Insuꝑ positi i tribulatiõe ⁊ flagello dicũt deo: deus q̃d tibi feci corde distorto. Uere q̃ nihil deo fecerũt: oĩa eni sibi fecerũt. Et spiritũ rectũ inoua in visceribꝰ meis. **Ne proiicias me a facie tua.** Auerte faciẽ tuam a peccatis meis: ⁊ ne ꝓiicias me a facie tua. Cuiꝰ faciem timet: ipsiꝰ faciẽ iuocat. Ne ꝓiicias me a facie tua. **Et spiritũ sanctũ tuuꝫ ne auferas a me.** Est eni spũssanctꝰ in ꝯfitente. Iam ad donũ spũssancti ꝑtines: q̃ tibi displicet qꝺ fecisti. Immũdo spiritui peccata placẽt: sancto displicẽt. Quis ergo adhuc veniã deꝑceris: tñ ex ea ꝑte qua tibi displicet malũ qꝺ cõmisisti: deo ꝯiũgeris. Hoc eñ ⁊ tibi displicet: qꝺ ⁊ illi. Iã duo estis ad expugnãdã febrẽ tuã: tu ⁊ medicus. Quia ẽ nõ põt esse ꝯfessio peccati ⁊ punitio peccati in hoĩe a seipo: cũ quisq̃ sibi irascit̃ ⁊ sibi displicet sine dono spiritussancti nõ ẽ. Nec ait: spiritũsctm̃ tuũ da mihi: sed ne auferas a me: Et spiritũsctm̃ tuum ne auferas a me. **Redde mihi †exultatiõe salutaris tui:** Redde quã habebã: quã peccãdo amiserã. Redde mihi exultationẽ salutaris tui: vtiq̃ christi tui. Quis eni sine illo sanari potuit? Quia et

Alia lr̃a. † leticiã.

añq̃ de maria nasceret̃: In ꝓncipio erat verbũ ⁊ v̇bũ erat apud deũ ⁊ deꝰ erat verbũ. Et ita a sctis pr̃ibꝰ dispẽsatio suscepte carnis futura credebat̃: sic a nob̃ facta creditur. Tꝑa variata sunt: nõ fides. Redde mihi exultationẽ salutaris tui. **Et spiritu principali confirma me.** Nõnulli intellexerũt h̃ trinitatẽ in deo ip̃m deum excepta dispẽsatiõe carnis: qm̃ scriptũ est: deus spiritꝰ est. Qꝺ eñ nõ ẽ corpꝰ: ⁊ tñ ẽ: videt̃ restare vt spũs sit. Intelligunt ẽ h̃ nõnulli trinitatẽ dictã: in spũ recto filiũ: in spiritusctõ spm̃sctm̃: i spiritu ꝓncipali pr̃em. Siue ẽ h̃ ita sit: siue spiritũ rectũ ipiꝰ hoĩs accipi voluit dicẽs: spiritũ rectũ inoua in visceribꝰ meis: quẽ curuaui ⁊ distorsi peccãdo: vt iã spũsctũs ipẽ sit spũs ꝓncipal̃ quẽ ⁊ auferri a se noluit: ⁊ eo se voluit ꝯfirmari: nõ est heretica q̃libet sñia. Sꝫ videte q̃d adiũgat: Spiritu inq̃t ꝓncipali cõfirma me. In q̃ ꝯfirma? Quia ignouisti mihi q̃ securꝰ sũ: ñ mihi iputari: qꝺ donasti. Ex h̃ factꝰ securꝰ atq̃ ista gr̃a ꝯfirmatꝰ nõ ero ingr̃ꝰ. Quid eni faciã? **† Docẽã iniq̃s vias tuas.** Docẽã iiq̃s ex iiq̃: id ẽ ego q̃ fuerã iiquꝰ iõ ñ iiquꝰ: nõ ablato spũsctõ a me ⁊ spiritu ꝓncipali ꝯfirmatꝰ: docẽã iiq̃s vias tuas. Quas vias iiq̃s doceb̃? **Et impii ad te cõuertent̃.** Si pctm̃ Dauid ipietati deputat̃: nõ de se desperẽt ipii: q̃a pepcit deꝰ ipio: ꝯ si ad eũ ꝯuertant̃: si vias ipiꝰ discãt. Si aũt ipietati ñ deputat̃ factũ Dauid: ꝯ illa ꝓp̃a ipietas dr̃ apostatare a deo: vnũ deũ nõ colere: aut nũq̃ coluisse: aut quẽ colebat dimisisse: ad cumulũ valet qꝺ ait: ⁊ ipii ad te ꝯuertent̃. Ita plenus es adipe misericordie: vt a te ꝯuert̃: ñ solũ q̃buslibet pctõribꝰ: ꝯ etiã ipiis nõ sit despandũ. Et ipii ad te ꝯuertẽt̃. Ut q̃d? Ut credẽtes i eũ q̃ iustificat ipiũ: deputet̃ fides eoꝝ ad iusticiã: **† Erue me d̃ sanguibꝰ deus deꝰ salutis mee.** Exp̃ssit latinꝰ inẗp̃res verbo minꝰ latio ꝓp̃etatẽ tñ ex greco. Nã oẽs nouimꝰ latieñ dici sãguies nec sãguia ꝯ sãguinẽ: tñ q̃ ita grecꝰ posuit pl̃ali nũero ñ sine cã: nisi q̃ h̃ iueit i ꝑma ligua hebrea: maluit potiꝰ inẗp̃res miꝰ latie alq̃d dicẽ: q̃ minꝰ ꝓp̃e. Quare ẽ pl̃alit̃ dixit d̃ sanguibꝰ? In mltl̃ sãguibꝰ tãq̃ i origie carnis pcti: mlt̃a pctã itelligi voluit. Ad ipa pctã respiciens Apl̃s q̃ veniũt de corruptione carnis et sanguinis ait: Caro et sanguis regnum dei non possidebunt. Nam vtiq̃ scdm̃ fidem veram eiusdem Apostoli: caro ista

Alia lr̃a. † Docebo.

Alia lr̃a. † Libera.

resurget: ⁊ ipsa merebiť incorruptionē: di-
cēte ipso: Oportet corruptibile hoc idue-
re incorruptionē: ⁊ mortale hoc iduere imor
talitatē. Quia ergo corruptio ista d̄ pecca
to est: ipsius noīe appellanť peccata: quē-
admodū dr̄ lingua: ⁊ illud frustū carnis ⁊
mēbrū quod in ore moueť: cū verba distin
guim⁹: ⁊ lingua qd̄ ꝑ linguā fit: sicut dici-
mus aliam linguā grecam: aliam latinā.
Nō eni caro diuersa est: sed sonus. Quo-
modo ergo diciť lingua locutio que fit per
linguā: sic diciť ⁊ sanguis iniquitaſ que fit
per sanguinē. Attendēs ergo multas iniq̄
tates suas: vt illud superius: ⁊ oīes iniq̄-
tates meas dele: ⁊ eas tribuens corruptio
ni carnis ⁊ sanguinis: Libera me inquit de
sanguinibuſ: hoc est libera me ab iniquita
tibus: mūda me ab omni corruptione. In cor-
ruptionem eniꝫ desiderat: qui dicit: libera
me de sanguinib⁹: quia caro et sanguis re
gnum dei nō possidebunt: neq̄ corruptio
incorruptionē. Erue me de sanguinibus:
deus deus salutis mee. Ostendit quia cū
fuerit salus ꝑfecta i isto corpore corruptio
i eo nō erit: q̄ telligiť noīe carnis ⁊ sangui-
nis. Ipsa est eniꝫ ꝑfecta sanitas corporis.
Nam nō quō sanū est quod labiť: qd̄ in-
diget: qd̄ habet ꝑpetuā quandā egritudi-
nem famis ⁊ sitis: Hec ⁊ tūc nō erūt: quia
esca ventri: ⁊ venter escis: deus aūt ⁊ hūc
⁊ has euacuabit. Erit forma corporis per
fecta ex deo: absorpta morte i victoriā: nl-
la remanente corruptione: nulla surrepen
te defectione: nullis mutata etatib⁹: nullo
labore lassata: vt nullo cibo fulciať: et aliq̄
esca reficiať. Sed nō erimus sine esca ⁊ po
tu: Ipse erit cibus noster de⁹ ⁊ pot⁹ noster.
Solus ille cibus reficit nec deficit. Libera
me de sanguinib⁹ deus deus salutis mee.
Modo eni iam in ipa salute sumuſ. Audi
Aplm̄: Spe enim salui facti sum⁹. Et vide
quid de ipsa salute corporis dicebat: i no-
bismetipsis inquit ingemiscim⁹: adoptio-
nem expectātes: redemptionem corporis
nostri. Spe eni salui facti sum⁹. Spes au-
tem que videtur nō est spes. Qd̄ enim vi-
det quis: quid sperat: Si autē qd̄ nō vide
mus speramus: ꝑ patientiā expectamus.
Qui ꝑseuerauerit vsq̄ i finē: ipsa ē illa pa-
tientia. Hic salu⁹ erit: ipsa ē salus quā nō-
dū habem⁹: sed habituri sum⁹. Nōdū res
est: sed certa speſ. Et exultabit lingua
mea iusticiam tuaꝫ. ¶ Domine la-
bia mea aperies: ⁊ os meū annun
ciabit laudeꝫ tuā. Laudē tuā: qua cre-
atus sum: laudē tuā qua peccās nō dereli
ctus sum: laudē tuā qua vt confiterer iam
monitus sum: laudē tuam qua vt securus
essem mundatus sum. Labia mea aperies
⁊ os meū annūciabit laudē tuā. ¶ Quo-
niam si voluisses sacrificiū dedisse
vtiq̄: In illo tp̄e erat Dauid: qn̄ sacrifi-
cia victimarū animaliū offerebanť deo: et
videbat hec futura tempora. Nōne in his
vocibus nos agnoscim⁹: Erant illa sacrifi
cia figurata: ꝑnunciantia vnū salutare sa-
crificium: nec nos dimissi sine sacrificio su-
muſ: quod deo offeramuſ. Audi eni quid
dicat curam gerens ꝓ peccato suo: ⁊ igno
sci sibi volens malū quod fecit. Si voluiſ-
ses iquit sacrificiū dedissem vtiq̄. Holo-
caustis nō delectaberis. Nihil ergo
offerem⁹: Sic veniem⁹ ad deū: Et vnd̄ illū
placabimuſ: Offer sane: in te habes quod
offeras. Noli extrinsecus thura comparare:
sed dic: In me sūt de⁹ vota tua: que reddam
laudis tibi. Noli extrinsecus pecus quod
mactes inquirere: habes in te qd̄ occidaſ.
¶ Sacrificium deo spiritus cōtri-
bulatus: cor cōtritū et humiliatuꝫ — Alia lr̄a. † despicies.
deus nō † spernit. Prorsus spernit au-
rum: hircū: arietē: iam non est tēpus vt hec
offeranť. Oblata sunt cum aliquid indica
rent: cū aliquid ꝓmitterent: venientib⁹ re-
promissis: ꝓmissiones ablate sunt. Cor cō
tritum ⁊ humiliatū deus nō spernit. Nostī
quia excelsus est deus: si te excelsum fece-
ris: longinquabit a te. Si te humiliaueris
ꝓpinquabit ad te. Videte q̄s iste sit. Vn⁹
videbať depcari Dauid: videte hic ima-
gineꝫ nostrā ⁊ typum ecclesie. Benigne
fac dn̄e in bona voluntate tua syō:
Huic syon benigne fac. Quid ē syon: Ci-
uitas sancta. Que est ciuitas sācta: Que
abscondi nō potest super montē ꝯstituta.
Syon in speculatione: q̄ꝛ aliquid spectat
quod sperat. Interpretatur enim syon spe
culatio: ⁊ hierusaleꝫ visio pacis. Agnosci-
tis ergo vos in syon ⁊ in hierusaleꝫ: si certi
expectatis spem futurā: et si pacē habetis
cum deo. Et edificentur muri hieru
salem. Benigne fac domine in bona vo
luntate tua syon: et edificentur muri hie-
rusalem. Non sibi enim tribuat aliqua me
rita sua: tu cum illo benigne fac. Edificen
tur muri hierusalem: Munimenta cōstru-
antur imortalitatis nostre: in fide: spe ⁊ ca
ritate. ¶ Tunc acceptabilis sacrifi-

cium iusticie. Modo autem sacrificiuz
pro iniquitate: spiritum contribulatum et
cor humiliatum: tunc sacrificium iusticie:
laudis solius. Beati enī q̄ habitāt in do-
mo tua: in secula seculorum laudabunt te.
Alia lr̄a. Hoc est enim sacrificium iusticie. Obla-
ł holocausta. tiones et holocaustomata. Que sūt
holocaustomata: Totū igne consumptū.
Quando totū pecus imponebatur are dei
igne consumendum: holocaustum diceba
tur. Totos nos diuinus ignis absumat: ⁊
feruor ille tot⁹ arripiat. Quis feruor: Nec
est qui se abscondat a calore ei⁹. Quis fer
uor: De quo dic̄ Apl̄s: Spiritu feruētes.
Non tantum anima nostra absumatur ab
illo igne diuino sapientie: sed et corpus
nostrum mereatur ibi imortalitatem. Sic
leuetur holocaustum: vt absorbeat mors
in victoriam. Oblatiōes ⁊ holocaustoma
ta. Tunc imponent super altare tu-
um vitulos. Unde vitulos: Qui tibi
elegit innocentiā noue etatis: liberat colla
a iugo legis.

PSalmus in nomine christi: ⁊ si forte
nō vt volumus: veruntā vt potuim⁹
terminat⁹ est: Restat paucis alloqui vos
fratres: propter multa mala inter que viui
mus. Neq̄ enim viuentes in rebus huma
nis migrare possumus a rebus humanis.
Cum tolerantia viuendum est nobis inter
malos: quia cum mali essemus: cum tole-
rantia vixerūt boni inter nos: Non obliui
scentes quid fuerimus: non desperauimus
de his q̄ nūc sunt qd̄ fuim⁹. Uerūtā caris-
simi in tāta mor̄ diuersitate: ⁊ tā detestabi
li corruptela regite domos vr̄as: regite fi-
lios vr̄os: regite familias vr̄as. Quō ad
nos ptinet i ecclesia loq̄ vobis: sic ad vos
pertinet in domibus vestris agere: vt bo-
nam rationem reddatis de his qui vobis
sunt subditi. Amat deus disciplinam: per
uersa autem ⁊ falsa innocētia est: habenas
laxare peccatis. Ualde inutiliter: valde p
niciose sētiet fili⁹ pr̄is lenitatē: vt iuste post-
ea dei sentiat seueritatem. Et hoc nō solus
sed cum dissoluto patre suo. Quid enim
si ipse non peccat ⁊ non facit quod filius
eius: ideo non debet ab ipsa nequicia filiū
prohibere: An forte vt videatur filio eius
q: ⁊ pater talia faceret nisi senuisset: Pec-
catū quod tibi non displicet in filio tuo: de
lectat te: sed etas deseruit non cupiditas.
Maxime fratres mei filios vestros fideles
attendite: q̄s fide genuistis: vt baptizarē-
tur. Sz forte negligit malus filius: vel mo-
nita patris: vel obiurgationem: vel seueri-
tatem: tu imple personam tuam: deus de
illo exigit suam.

Diui Augustini deuota oratio: quā
post singulos sermones atq̄ tractat⁹ psal-
morum dicere consueuit.

COnuersi ad dominū deū patrē om-
nipotētē: puro corde ei quātū potest
paruitas nostra: maxias atq̄ veras gra-
tias agamus: precantes toto aīo singularē
mansuetudinē eius: vt p̄ces nr̄as in bene-
placito suo exaudire dignet: Inimicuz q̄-
q̄ a nostris actib⁹ ⁊ cogitationib⁹ sua vir-
tute expellat: Nobis fidē multiplicet: men
tem gubernet: Spirituales cogitatiōes cō
cedat: Et ad beatitudinem suā perducat:
Per Jesum Christū filiū suū: Qui cuz eo
viuit ⁊ regnat in vnitate sp̄ussancti de⁹: p
omnia secula seculor̄ Amen.

Diui Aurelij Augustini Hipponensis
epi: de q̄nquagesimo ⁊ vltimo p̄me Quin-
quagene psalmo Tractat⁹ felicit̄ explicit.

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DUSSELDORF

cetitudo mea laus mea dns · et factus es m̄ in salute. Iste deus meus et glorificabo eum deus patris mei et exaltabo eum. Dominus quasi uir pugnator omnipotens nomen eius currus pharaonis · et exercitū eī͛ piecit in mare. Electi principes eī͛ submersi sunt in mari rubro · abyssi operuerunt eos et descenderunt in profundū quasi lapis. Dextera tua dn̄e magnificata est in fortitudine dextera tua dn̄e percussit inimicū. Et in multitudine glorie tue deposuisti aduersarios meos. Misisti iram tuā que deuorauit eos sicut stipulam et in spiritu furoris tui congregate sunt aq̄. Stetit unda fluens congregate sunt abyssi in medio mari. Dixit inimicus psequar et comphendam diuidam spolia implebitur anima mea. Euaginabo gladium meū interficiet eos manus mea. Flauit sp̄s tuus et operuit eos mare submersi sunt quasi plumbū in aquis

terra · maiestatis glē tue. Te gloriosus apostolor chorus. Te ꝓphetarum laudabilis numerus. Te martirum candidatus laudat exercitus. Te per orbem terrarum · sca confitetur ecclesia. Patrem immense maiestatis. Venerandum tuum uerum et unicum filiū. Sanctum quoqꝫ paraclitum spm̄. Tu rex glē xpe. Tu patris sempiternus es filius. Tu ad liberandum suscepturus hominē non horruisti uirginis uterum. Tu deuicto mortis aculeo · aperuisti credentibus regna celor. Tu ad dexteram dei sedes in glā patris. Iudex crederis esse uenturus. Te ergo qs famulis tuis subueni · quos precioso sanguine redemisti. Eterna fac cum scīs tuis in gloria munerari. Saluū fac ppl̄m tuum domine et benedic hereditati tue. Et rege eos et extolle illos usqꝫ in eternum. Per singulos dies · benedicimus te. Et

P. Evl 36